BIBOLO DABUŊ

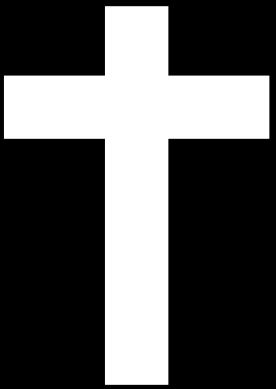

The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea

BIBOLO DABUŊ
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb

Contents

MATAI 1
MARKA 71
LUKA 114
JOAŊ 187
APOSTOLO 241
ROM 307
KORINTI 1 339
KORINTI 2 369
GALATA 389
EPESE 400
PILIPI 411
KOLOSO 419
TESALONIKI 1 427
TESALONIKI 2 434
TIMOTE 1 438
TIMOTE 2 447
TITI 454
PILEMON 459
JAKOBO 461
PETERE 1 469
PETERE 2 478
JOAŊ 1 483
JOAŊ 2 491
JOAŊ 3 493
JUDA 495
GEOC LASÊ 498

Ŋawae Ŋajam **kê**t**ô**m
MATAI KETO

Ŋawae ŋajam kêtôm Matai Keto nec gêjac jaeŋ ŋajam tonec ŋamiŋ gebe Kilisi (Mesia, Kêsiwaga), taŋ Anôtô gêjac mata eŋ naŋ, Jesu tau. Biŋ taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ nê lau gêc Biŋlênsêm Laŋgwa naŋ, eŋ gêgôm ŋanô kêsa kêpi ŋac tau tonaŋ. Jesu têna kêkôc eŋ aŋga lau Juda nêŋ, taŋ eŋ ŋapalêgeŋ gêmoa êsêac ŋaluŋ e kêtu kapôêŋ naŋ, mago ŋajam gêlam gêdeŋ êsêac lau Juda tauŋgeŋ nê atom, kepeŋ ŋamalac pebeŋ kêtôm nom ŋagamêŋgeŋ gêwiŋ.

Matai kêdênaŋ nê Ŋawae Ŋajam ŋatitipgeŋ ŋapep. Eŋ gêjac m gêdêŋ Jesu têna kêkôc eŋ ŋamiŋ, go keto Jesu gêliŋ saŋgu ma Sadaŋ kêlêtom eŋ ŋabiŋ. Go gelom eŋ kêkôc nê sakiŋ Mesiaŋa sa ŋamiŋ gebe gêjam mêtê to kêdôŋ lau ma gêgôm gêmac ôliŋ ŋajam kêsa jagêmoa Galilaia ŋagameŋ naŋ. Su go keto Jesu aŋga Galilaia gêja Jerusalem ŋabiŋ, gocgo gêjac miŋ gêŋ samob, taŋ kêtap eŋ sa gêdêŋ nê woke ŋamuŋa naŋ, e jagêdêŋ sêjac eŋ kêpi ka ma Anôtô gêŋu eŋ mata jali gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ.

Biŋ tê Ŋajam tau gebe êwaka sa ênêc awêgeŋ nê, ŋateŋ tonec gebe Jesu eŋ kêdôŋsêga kapôêŋ tau eŋgoc, taŋ gêwa Anôtônê Biŋsu sa amboac ŋatau eŋ ma kêsôm Anôtônê Gamêŋ ŋawae lasêgeŋ. Biŋ taŋ eŋ kêdôŋ-kêdôŋ naŋ, sejoŋ ŋagêdô samob sa gêc ŋasêbu kapôêŋ 5 tonec gebe (1) Biŋ Lôcŋa, taŋ eŋ gêwa lau Gamêŋ Undambêŋa nêŋ ŋam sa gebe sêpô lêna tauŋ kêtu Mêtêŋa to ŋalêlôm ŋawapac ma têntac malô to sebe sêŋgôm Anôtônê biŋ êtu tôŋŋa ma taeŋ walô lau to geŋŋa to ŋalêlôm ŋawa ma sê wama tauŋŋa to sêjanda êsêac kêtu Anôtônê biŋŋa. Go gêwa êsêacnêŋ koleŋ to nêŋ lêŋ ŋam ma Anôtônê moasiŋ to nê ŋagêjô êjam ma sêŋgôŋ mateŋ jali ŋawasi ŋam sa amboac tonaŋ (môkêlatu 5-7); (2) Jesu kêkêŋ nê ŋacseŋomi 12 sêja ma gêwa nêŋ sakiŋ ŋam sa gêdên êsêac (môkêlatu 10); (3) biŋgôliŋ kêpi Gamêŋ Undambêŋa ŋamŋa (môkêlatu 13), (4) tanac dabiŋ tauŋŋa gêjac Jesunê lau samob ŋawae (môkêlatu 18); go (5) Jesu geoc biŋ nom tonec ŋatêm ênac pep to Anôtônê Gamêŋ mêŋêsaŋa ŋabiŋ lasê (môkêlatu 24-25).

Ŋadênaŋ

1. Jesunê mimi ŋam to têna kêkôc eŋ ma gêmoa ŋapalêgeŋŋa ŋamiŋ 1:1–2:23
2. Ŋackêsagu Joaŋ nê sakiŋ 3:1-12
3. Jesu gêliŋ saŋgu ma Sadaŋ kêlêtôm eŋ 3:13–4:11
4. Jesu kêkôc nê sakiŋ sa gêmoa Galilaia 4:12–18:35
5. Jesu gêwi Galilaia siŋ gêja Jerusalem 19:1–20:34

6. Jesunê woke ŋamuŋa aŋga Jerusalem to malac, taŋ gêc malac tau ŋagala naŋ 21:1–27:66
7. Apômtau gêdi sa ma geoc tau lasê ŋamiŋ 28:1-20

Jesu Kilisi nê ŋam
(Luk 3:23-38)

1 Abraham latu Dawid nê latu Jesu Kilisi nê ŋam ŋabuku
tonec.
2 Abraham kêka Isak lasê, Isak kêka Jakob lasê, Jakob kêka
Juda to lasitêwai lasê,
3 Juda kêka Peres agêc Sera lasê, Tamar kêkôc êsêagêc, Peres
kêka Hesron lasê, Hesron kêka Aram lasê,
4 Aram kêka Aminadab lasê, Aminadab kêka Nason lasê,
Nason kêka Salmon lasê,
5 Salmon kêka Boas lasê, Rahab kêkôc eŋ, Boas kêka Obed
lasê, Rut kêkôc eŋ, Obed kêka Isai lasê, Isai kêka kiŋ David lasê.
6 Dawid kêka Salomo lasê, Urianê awê kêkôc eŋ,
7 Salomo kêka Rehoboam lasê, Rehoboam kêka Abia lasê,
Abia kêka Asa lasê,
8 Asa kêka Josapat lasê, Josapat kêka Joram lasê, Joram kêka
Usia lasê,
9 Usia kêka Jotam lasê, Jotam kêka Ahas lasê, Ahas kêka
Hesekia lasê,
10 Hesekia kêka Manase lasê, Manase kêka Amos lasê, Amos
kêka Josia lasê,
11 Josia kêka Jekonia to lasitêwai lasê gêdêŋ taŋ sêŋgôŋ gamêŋ
jaba Babel naŋ.
12 Sêŋgôŋ gamêŋ jaba Babel su acgom, go Jekonia kêka
Sealtiel lasê, Sealtiel kêka Serubabel lasê,
13 Serubabel kêka Abiud lasê, Abiud kêka Eliakim lasê,
Eliakim kêka Asor lasê,
14 Asor kêka Sadok lasê, Sadok kêka Akim lasê, Akim kêka
Eliud lasê,
15 Eliud kêka Eleasar lasê, Eleasar kêka Matan lasê, Matan
kêka Jakob lasê,
16 Jakob kêka Josep, taŋ gêjam Maria naŋ lasê, ma awê tau
tonaŋ kêkôc Jesu, taŋ, sêsam eŋ sebe Kilisi naŋ.
17 Gôlôac samob tonaŋ ŋai aŋga Abrahamnê e gêdêŋ Dawid
naŋ nêŋ ŋadênaŋ 14, ma aŋga Dawid e gêdêŋ sêŋgôŋ gamêŋ
jaba Babel naŋ nêŋ ŋadênaŋ 14, ma gêdêŋ sêŋgôŋ gamêŋ jaba
Babel e gêdêŋ Kilisi tau naŋ nêŋ ŋadênaŋ 14.

Jesu kêtu ŋamalac
(Luk 2:1-7)

18 Jesu Kilisi kêtu ŋamalac ŋalên tau tonec. Êsêac sê ênê tana
Maria gêdêŋ Josep. Agêc sêmoa sêwiŋ tauŋ atom e sêlic awê tau
taê aŋga Ŋalau Dabuŋ nê.

19 Ma ênê akweŋ Josep eŋ ŋac gêdêŋ gebe êŋgôm awê tau
maja êsa atom, tec gebe êwi eŋ siŋ kelecgeŋ.
20 Taê gêjam biŋ tonaŋ gêmoa e Apômtaunê aŋela geoc tau
lasê to gêsuŋ mê gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe "Dawidnê latu Josep,
taêm dani taôm atom, ôkôc nêm awê Maria sa wacêŋgôŋ êwiŋ
aôm, gebe eŋ taê aŋga Ŋalau Dabuŋ nê.
21 Eŋ oc êkôc latu teŋ, naŋ ôê ênê ŋaê gebe Jesu, gebe eŋ êsi
nê lau su aŋga nêŋ sec to ênam êsêac kêsi."
22 Biŋ samob tonaŋ ŋai ŋanô kêsa gebe Apômtaunê biŋ, taŋ
kêkêŋ propete awasuŋ kêsôm lasê naŋ, êtu anô gebe
23 "Alic acgom, awêtakiŋ teŋ taê e êkôc latu teŋ,
ma sê ênê ŋaê gebe Imanuel!" (tanam ôkwi gebe
"Anôtô mêŋgêwiŋ aêac.")
24 Josep gêc mê e mata gêlac ma gêgôm kêtôm Apômtaunê
aŋela kêsakiŋ eŋ, tec jakêkôc nê awê sa mêŋgeŋgôŋ gêwiŋ eŋ,
25 ma gêjac jaê eŋ ŋapep e kêkôc latu su, ma gê ênê ŋaê gebe
Jesu.

2

Lau mêtê aŋga oc ŋam

1 Jesu têna kêkôc eŋ aŋga Betlehem Judaiaŋa gêdêŋ kiŋ
Herodo nê têm su, ma lau samuc nêŋ lau mêtê aŋga oc ŋam
jasêô lasê Jerusalem
2 ma têtu kênac gebe "Judanêŋ kiŋ, ŋapale wakuc naŋ, gêmoa
ondoc. Aêac alic ênê utitalata aŋga oc ŋam su, tec abe mêŋapôŋ
aeŋduc êndêŋ eŋ."
3 Kiŋ Herodo gêŋô e kêtakê ŋanô, ma lau Jerusalemŋa samob
amboac tonaŋ.
4 Tec kêkalem launêŋ dabuŋsêga to biŋsutau samob sa jakêtu
lêsu êsêac ŋapep gebe "Kilisi oc têna êkôc eŋ aŋga ondoc."
5 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Aŋga Betlehem Judaiaŋa gebe
propete keto amboac tonec gebe
6 'Aôm Betlehem gamêŋ Judaŋa,
taŋ kôtu kasêga Judaŋa ŋamôkê sauŋ-sauŋma atom,
gebe kasêga teŋ mêŋêsa aŋga aômnêm,
taŋ ejop ŋoc lau Israel.' "
7 Herodo gêŋô su, go kêkalem lau mêtê kelecgeŋ gebe sêndêŋ
eŋ sêna ma kêtu Iêsu noc utitalata mêŋgêô lasêŋa gêdêŋ êsêac.
8 Go kêkêŋ êsêac sêja Betlehem ma kêsôm gebe "Naatu kênac
ŋapalê tau ansiŋ sugeŋ e embe atap eŋ sa, naŋgo mêŋasôm
ŋawae êndêŋ aê gebe tauc wacjapôŋ ocduc amboac tonaŋ."
9 Sêŋô kiŋnê biŋ su, go dêdi sêja. Ma utitalata, taŋ sêlic aŋga
oc ŋam naŋ, kêsêlêŋ gêmuŋ êsêac e jakêkô gamêŋ, taŋ ŋapalê gêc
naŋ ŋaô.
10 Sêlic utitalata tau e têntac ŋajam ma têtu samuc ŋanô.

11 Sêsô andu ŋalêlôm sêja e sêlic ŋapalê agêc têna Maria, tec
sêu tauŋ ma sêpôŋ aeŋduc gêdêŋ eŋ, go sêŋa nêŋ talu ma sê awa
gold to katêkwi ma lakisia ŋajam-ŋajam sa jasêkêŋ gêdêŋ eŋ.
12 Ma Anôtô kêkêŋ puc êsêac ŋa mê gebe sêmu sêndêŋ Herodo
sêna atom, tec sêc sêsa intêna teŋ sêmu sêja nêŋ gamêŋ.

Josep kêkôc nê gôlôac sa sêja Aiguptu

13 Êsêac sêc sêja su, go Apômtaunê aŋela geoc tau lasê gêdêŋ
Josep ŋa mê ma kêsôm gebe "Ôndi sa ma ôkôc ŋapalê agêc têna
sa aêc asap Aiguptu ana, naôŋgôŋ ônê jakêŋ biŋ aôm acgom,
gebe Herodo kêtu kêka-kêka gebe ênac ŋapalê êndu."
14 Tec Josep gêdi sêc kêkôc ŋapalê agêc têna sa gêdêŋ gêbêc,
ma sêc sêsêp Aiguptu sêja.
15 Jasêmoa tonaŋ e Herodo gêmac êndu acgom, gebe biŋ taŋ
Apômtau kêkêŋ propete kêsôm lasê gebe
"Aê gamôêc ŋoc Latuc aŋga Aiguptu gêmêŋ" naŋ êtu anô.

Herodo gêjac ŋapalê dedec êndu

16 Gêdêŋ taŋ Herodo kêjala gebe lau mêtê sêsau eŋ naŋ, eŋ
têtac ŋandaŋ kapôêŋ ma kêjatu lau gebe sênac ŋapalê ŋac aŋga
Betlehem to gamêŋ ŋamadiŋ, taŋ nêŋ jala tageŋ to luagêc naŋ,
samob êndu kêtom ŋasawa, taŋ eŋ kêtu lêsu biŋ gêdêŋ lau mêtê
naŋ.
17 Gêdêŋ tonaŋ biŋ, taŋ propete Jeremia kêsôm lasê naŋ,
kêtu anô gebe
18 "Sêŋô aweŋ ŋaonda aŋga Rama,
sêwakic to têtaŋ taŋiboa ŋanô,
gebe Rahel kêtaŋ nê gôlôac,
ma sêjam malô-malô eŋ e kêtôm atom,
gebe sêjaŋagac."

Sêkôc ŋapalê Jesu aŋga Aiguptu gêmu gêmêŋ

19 Herodo gêmac êndu su acgom, go Apômtaunê aŋela geoc
tau lasê gêdêŋ Josep aŋga Aiguptu ŋa mê
20 ma kêsôm gebe "Ôndi s ma ôkôc ŋapalê agêc têna sa amu
ana gamêŋ Israel, gebe êsêac, taŋ sêgôm gêŋlêlôm sebe senseŋ
ŋapalê naŋ, sêmac êndugac."
21 Tec Josep gêdi sa, kêkôc ŋapalê agêc têna sa ma sêc sêja
gamêŋ Israel.
22 Gêŋô Arkelaus kêtu kiŋ Judaiaŋa gêjô tama Herodo su
ŋawae e kêtêc tau gebe êna tônê atom, tec gêc mê kêkêŋ puc eŋ
ma gêc kêtaiŋ taugeŋ gêja gamêŋ Galilaiaŋa.
23 Jagêô laeê malac teŋ ŋaê Nasaret ma gêŋgôŋ tonaŋ
gebe propetenêŋ biŋ êtu tôŋ gebe "Êsêac sêsam eŋ gebe ŋac
Nasareneŋa."

3

Ŋackêsagu Joaŋ gêjam mêtê
(Mar 1:2-8; Luk 3:1-18; Joaŋ 1:19-28)

1 Gêdêŋ têm tonaŋ ŋackêsagu Joaŋ kêpoa lasê ma gêjam mêtê
gêmoa gamêŋ sawa Judaiaŋa
2 ma kêsôm gebe "Anam taôm ôkwi gebe gamêŋ undambêŋa
kêdabiŋgac."
3 Ŋac tau tonaŋ, tec propete Jesaia kêsôm biŋ kêpi eŋ gebe
"Ŋac teŋ gêmôêc awa tonec gêmoa gamêŋ sawa gebe
'Amansaŋ gamêŋ Apômtau êsêlêŋŋŋa
to amêtoc ênê intêna solop.' "
4 Joaŋ tau tonaŋ kêsô ŋakwê bôc kamele ŋaôlilu to kêjandiŋ
ômbiŋkap bôc ŋaôlic gêc dambêpalê, ma geŋ wagô to lêp kêtu
nê mo.
5 Gêmoa tonaŋ, go lau Jerusalem to Judaia samob ma gamêŋ
Jordanŋa samob sêwê sêsa dêdêŋ eŋ sêja.
6 Êsêac seoc nêŋ sec lasê, go kêsagu êsêac aŋga bu Jordan.
7 Joaŋ gêlic Parisai to Sadukai nêŋ taêsam sêmêŋ gebe
ênsaŋgu êsêac, tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Moac ŋalatu amac,
asa gêwa sa gêdêŋ amac gebe awê Anôtônê têtac ŋandaŋ, taŋ oc
mêŋêsa naŋ sa.
8 Asa nêm lêŋ êwa amac sa gebe ajam taôm ôkwi.
9 Taêm êka to asôm êndêŋ taôm gebe Abraham kêtu aêac
tameŋi, nec atom. Aê jasôm êndêŋ amac gebe Anôtô kêtôm
gebe êŋu poc tonec ŋai sa têtu Abrahamnê latui.
10 Ki ŋamata gêdêŋ kawakac tec gêc. Amboac tonaŋ ka
samob, taŋ sêjam ŋanô ŋajam atom naŋ, oc êsap su ma êmbaliŋ
êpi ja êna.
11 Aê tec kasagu amac ŋa bu anam taôm ôkwiŋa, ma ŋac, taŋ
êndaŋguc aê naŋ, nê ŋaclai kêlêlêc aê su, ma aê katôm atom
gebe jaŋgeŋ ênê atapa. Ŋac tonaŋ oc ênsaŋgu amac ŋa Ŋalau
Dabuŋ to ja.
12 Eŋ lêma kêkam lala sekoloŋ gêŋŋa gebe êtiŋ gêŋ ŋapaôma
ma ênac ŋanô sa êpi nê andu-gêŋŋanôŋa êna, go ŋapaôma êkêŋ
êpi ja, taŋ êsa ŋapaŋ naŋ."

Joaŋ kêsagu Jesu aŋga Jordan
(Mar 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Gêdêŋ tonaŋ tec Jesu aŋga Galilaia jagêô lasê Jordan gêdêŋ
Joaŋ gebe ênsaŋgu eŋ.
14 Mago Joaŋ gêjac jao tau gebe "Aôm ônsaŋgu aê acgom, go
ŋajam. Amboac ondoc gôdêŋ aê gômôêŋ."
15 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Galoc ondecgeŋ gebe gêjac
aêgêc ŋawae gebe daŋgôm biŋ, taŋ Anôtô kêjatu naŋ, ŋanô êsa."
Go Joaŋ kêkêŋ gêwiŋ eŋ.

16 Jesu gêliŋ saŋgu su, go gacgeŋ kêpi aŋga bu gêmêŋ, ma
undambê gêŋa e gêlic Anôtônê Ŋalau amboac balôsi kêsêp
maŋgêsac eŋ ŋaô.
17 Ma awa teŋ kêsa aŋga undambê gebe "Aêŋoc Latuc tau
tonec, tec têtac gêwiŋ eŋ to galic eŋ ŋajam."

4

Sadaŋ kêlêtôm Jesu
(Mar 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Gêdêŋ tonaŋ Ŋalau Dabuŋ gêwê Jesu kêsa gamêŋ sawa gêja
gebe Sadaŋ êlêtôm eŋ.
2 Ma Jesu gêjam dabuŋ mo geleŋŋa 40 ma gêbêcauc 40 e mo
gêjô eŋ.
3 Go Sadaŋ jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm embe Anôtônê latu,
go ôsôm poc tonec ŋai êtu mo."
4 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Teto gêc gebe
'Mo tageŋ êôc ŋamalac tôŋ atom, biŋ samob, taŋ kêsa Anôtô
awa naŋ, tec gêôc eŋ tôŋ.' "
5 Go Sadaŋ kêkôc eŋ agêc sêpi malac dabuŋ sêja jaketoc eŋ
kêkô lôm dabuŋ ŋasalôm ŋalami,
6 ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm embe Anôtônê Latu, go u
taôm ôna gebe teto gêc gebe
'Eŋ oc êsakiŋ nê aŋela êtu aômŋa mêŋêsip aôm ŋa lemeŋ,
gebe ôndiŋ amkaiŋ êpi poc atom.' "
7 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Teto teŋ kêtiam gêwiŋ gebe
'Ônsaê Apômtau aômnêm Anôtô atom.' "
8 Go Sadaŋ kêkôc eŋ agêc sêpi lôc baliŋ teŋ sêja jakêtôc gamêŋ
nomŋa samob toŋawasi gêdêŋ eŋ
9 ma Kêsôm gebe "Aôm embe ôpôŋ amduc to oteŋ mec êndêŋ
aê, oc jaliŋ gêŋ tonec ŋai samob su êndêŋ aôm êwac."
10 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Sadaŋ, ôkôc taôm sa ôêc ôna
gebe teto gêc gebe
'Ôpôŋ amduc êndêŋ Apômtau, aômnêm Anôtô,
to ônam sakiŋ eŋ taugeŋ.' "
11 Go Sadaŋ gêwi eŋ siŋ, ma aŋela mêŋsêjam sakiŋ gêdêŋ eŋ.

Jesu gêja Galilaia ma gêjac m nê kôm mêtêŋa
(Mar 1:14-15; Luk 4:14-15)

12 Jesu gêŋô sêkôc Joaŋ tôŋ ŋawae su ma kêtaiŋ tau su gêja
Galilaia.
13 Go gêwi Nasaret siŋ jagêŋgôŋ Kapanaum, taŋ gêc gamêŋ
Sebulon to Naptali jabaŋ bugêjactoŋŋa,
14 gebe biŋ, taŋ propete Jesaia kêsôm naŋ, êtu anô gebe
15 "Gamêŋ Sebulon to gamêŋ Naptali,
taŋ gêc kêkanôŋ bugêjactoŋ aŋga Jordan ŋamakeŋ ônêŋa naŋ,

lau samuc nêŋ Galilaia.
16 Lau taŋ sêŋgôŋ gêsuŋbôm naŋ, sêlic ja kapôêŋ teŋgoc,
ma êsêac, taŋ sêŋgôŋ gêmac ŋagamêŋ ŋakesec naŋ, nêŋ ja
mêŋkêpigac."
17 Gêdêŋ tonaŋ Jesu gêjam mêtê gêjac m gebe "Anam taôm
ôkwi gebe gamêŋ undambêŋa kêdabiŋgac."

Jesu kêkalem lau iŋa aclê
(Mar 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Jesu kêsêlêŋ gêmoa bugêjactoŋ Galilaiaŋa e gêlic ŋaclagêc
lasi, Simon, taŋ sêsam eŋ gebe Petere naŋ, agêc lasi Andrea
sêkêŋ wasaŋ sêmoa, gebe êsêagêc ŋac ulu iŋa.
19 Tec kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Andaŋguc aê ma oc jakêŋ
amagêc alô ŋamalac."
20 Tec gacgeŋ dedec nêŋ wasaŋ gêc ma têdaguc eŋ.
21 Gêwi gamêŋ tau siŋ ma kêsêlêŋ gêja e gêlic ŋac teŋ agêc
lasi kêtiam, Sebedai latuagêc Jakobo agêc lasi Joaŋ, sêŋgôŋ waŋ
sêwiŋ tameŋi Sebedai tau sêbênôc nêŋ wasaŋ sêmoa, go gêmôêc
êsêagêc.
22 Tec gacgeŋ dedec waŋ totameŋigeŋ kêpoac ma têdaguc eŋ
sêja.

Jesu gêjam sakiŋ lau
(Luk 6:17-19)

23 Go Jesu kêsêlêŋ gêjac laoc Galilaia ŋagamêŋ samob ma
kêdôŋ êsêac aŋga nêŋ lôm to gêjam mêtê kapi ŋawae ŋajam
Anôtônê gamêaŋŋa ma gêgôm launêŋ gêmac to ôliŋ ŋasec
tokaiŋtokaiŋ ŋajam kêsa.
24 Ma ênê wae kêsa gêjam gamêŋ Suriaŋa samob auc, tec
sejoŋ lau ŋasec samob dêdêŋ eŋ sêja, lau togêmac tokaiŋ-tokaiŋ
ma toŋandaŋ ŋagêdô ma lau, taŋ ŋalau sec gêgôm êsêac to meloc
kêtê êsêac ma ŋatêkwa kêtu goloŋ naŋ, ma gêgôm êsêac ôliŋ
ŋajam kêsa samob.
25 Ma lau taêsam aŋga Galilaia to Malaclemeŋlu ma aŋga
Jerusalem to Judaia ma Jordan ŋamakeŋ ônêŋa têdaguc eŋ.

5

Biŋ lôcŋa

1 Jesu gêlic lau taêsam, tec kêpi lôc teŋ e jagêŋgôŋ sic, ma nê
ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ sêja.
2 Go gêôc awa sa ma kêdôŋ êsêac to kêsôm gebe

Jesu awa gêôc lau
(Luk 6:20-23)

3 "Aê aoc êôc êsêac, naŋ sêpô lêna tauŋ kêtu mêtêŋa,
gebe gamêŋ undambêŋa kêtu êsêacnêŋ.
4 Aê aoc êôc êsêac, naŋ ŋalêlôm ŋawapac,

gebe Anôtô oc ênac êsêac têntac tôŋ.
5 Aê aoc êôc êsêac, naŋ nêŋ ŋalêlôm malô,
gebe êsêac têtap gêŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ sa.
6 Aê aoc êôc êsêac, naŋ nêŋ êka
ŋanô gebe sêeŋgôm biŋ, taŋ Anôtô
kêjatu naŋ ŋanô êsa,
gebe Anôtô oc êmoasiŋ êsêac.
7 Aê aoc êôc êsêac, naŋ taêŋ walô lau,
gebe Anôtô oc taê walô êsêac.
8 Aê aoc êôc êsêac, naŋ nêŋ ŋalêlôm ŋawa,
gebe oc sêlic Anôtô.
9 Aê aoc êôc êsêac, naŋ sê wama lau,
gebe Anôtô oc êsam êsêac gebe latui.
10 Aê aoc êôc êsêac, naŋ ŋamalac
êjanda êsêac kêtu sêgôm biŋ,
taŋ Anôtô kêjatu naŋ, ŋanô kêsa,
gebe gamêŋ undambêŋa kêtu êsêacnêŋ.
11 "Aê aoc êôc amac tec ŋamalac sêmbu to sêjanda amac ma sêŋgôliŋ biŋ ŋakaiŋ gwalêkiŋ êpi amac êtu aêŋa.
12 Têmtac ŋajam ma atu samuc, gebe nêm ŋagêjô kapôêŋ gêc undambê, gebe amac masigeŋ ma sêgôm propete laŋgwa amboac tonaŋ.

Biŋ nom ŋagwêc to ŋajaŋa
(Mar 9:50; Luk 14:34-35)

13 "Nom ŋagwêc amac. Gwêc embe ŋamakic ênaŋa, oc daŋgôm ŋamakic êsa êtiam amboac ondoc, kêtu secgac. Tambaliŋ siŋ ma lau sêka tôŋ.
14 "Nom ŋaja amac. Malac teŋ embe ênêc lôc, oc êsiŋ tau ôkwi êtôm atom.
15 Embe têtuŋ ja sa, go sêŋgênduc ŋa suc auc atom, tetoc êkô jakaiŋ ŋaô, go êpô lau samob, taŋ sêmoa andu ŋalêlôm naŋ.
16 Amboac tonaŋ nêm ja ŋawê êsa êpô ŋamalac, gebe sêlic amacnêm koleŋ ŋajam ma sêlambiŋ Tamemi undambêŋa.

Biŋ kêpi biŋsu

17 "Taêm anam gebe aê gameŋ kêtu janseŋ Mosenê biŋsu to propetenêŋ biŋ samob suŋa atom. Gamêŋ kêtu janseŋ suŋa atom, kêtu jaŋgôm êtu tôŋŋa.
18 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Undambê to nom oc ênaŋa ma ŋatalô sepeŋ to sêmôêŋa ŋasauŋ teŋ oc ênaŋa aŋga Mosenê biŋsuŋa atom e samob êtu tôŋ acgom.
19 Amboac tonaŋ, ŋac teŋ embe êwi biŋsu tonaŋ ŋasauŋanô teŋ siŋ ma êndôŋ lau êtôm tonaŋ, oc sêsam eŋ gebe ŋapalê sauŋ ec teŋ aŋga gamêŋ undambêŋa. Ma ŋac teŋ embe êmansaŋ

to êndôŋ biŋ tau, oc sêsam eŋ gebe ŋac kapôêŋ aŋga gamêŋ
undambêŋa.
20 Gebe aê jasôm êndêŋ amac gebe amacnêm biŋgêdêŋ embe
êlêlêc biŋsutau to Parisai nêŋ ŋêŋgeŋ atom, oc asô gamêŋ
undambêŋa ana atom.

Biŋ kêpi têntac ŋandaŋ
(Luk 12:57-59)

21 "Amac aŋôgac gebe sêsôm gêdêŋ lau ŋanô gebe 'Ônac
ŋamalac êndu atom. Teŋ embe ênac ŋac teŋ êndu, oc sêmêtôc
eŋ.'
22 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe têtac
ŋandaŋ êndêŋ nê lasitêwainêŋ teŋ, oc sêmêtôc eŋ. Ma teŋ
embe êsôm lasitêwainêŋ teŋ gebe 'Majam gêbac,' oc gôlôacnêŋ
laumata sêmêtôc eŋ. Ma teŋ embe êsôm gebe, 'Melocma
gôbacgac,' oc êsêp lamboam ŋakêlêndiŋ ŋaja êna.
23 Embe ôkêŋ nêm da êndêŋ altar êna ma taêm ênam taôm
gebe agêc lasim nêm biŋ teŋ gêc,
24 go ondec nêm da ênêc altar ŋagala ma ôna agêc lasim
amansaŋ biŋ êndêŋ taôm acgom, go ômu ôna ôkêŋ nêm da.
25 "Nêm soŋo-soŋo embe êkêŋ aôm ôndêŋ ŋac-mêtôcwaga,
go ôtu palê êndêŋ eŋ sebeŋ êndêŋ taŋ asêlêŋ amoa intêna
naŋ, gebe soŋo-soŋo êkêŋ aôm ôndêŋ mêtôcwaga atom. Moae
mêtôcwaga êmasuc aôm ôndêŋ gejobwaga kapoacwalôŋa, go eŋ
êmbaliŋ aôm ôsêp kapoacwalô ôna.
26 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ aôm gebe Oc ôsa aŋga tônê ômôêŋ
atom e ônac nêm tôp samob êmbacnê acgom.

Biŋ mockalŋoŋa

27 "Amac aŋôgac sêsôm gebe 'Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mock-
aiŋŋa atom.'
28 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe mata ê awê
teŋ e têtac êkac eŋ, naŋ êŋgôm gêŋ mockaiŋŋa êndêŋ eŋ aŋga nê
ŋalêlôm.
29 Matamanô anôŋa embe êtim aôm, naŋ ôkip sa ma ômbaliŋ
siŋ. Ôlim ŋagêŋ teŋ ênaŋa acgom, gebe sêmbaliŋ aôm toôlim
samucgeŋ ôsêp lamboam ŋakêlêndiŋ ôna atom.
30 Ma lêmam anôŋa embe êtim aôm, naŋ ôndim su ma ômbaliŋ
siŋ. Ôlim ŋagêŋ teŋ ênaŋa acgom, gebe sêmbaliŋ aôm toôlim
samucgeŋ ôsêp lamboam ŋakêlêndiŋ ôna atom.

Biŋ sêndim sêmôcwalo êŋgicna
(Mat 19:9; Mar 10:11-12; Luk 16:18)

31 "Êsêac sêsôm teŋ gebe 'Ŋac teŋ embe êndim sêmôcwalô
êŋgic, naŋ êkêŋ papia sêwi tauŋ siŋŋa êndêŋ awê.'

32 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe êndim
sêmôcwalô êŋgic, go êŋgôm eŋ êtu awê mockaiŋoŋa. Embe awê
tobiŋ, go tasôm atom. Ma teŋ embe ênam awê, taŋ sêwi siŋ su
naŋ, oc êŋgôm gêŋ mockaiŋŋa.

Biŋ tatôc lemeŋŋa

33 "Ma amac aŋô teŋ, taŋ sêsôm gêdêŋ lau ŋanô gebe 'Ôtôc
lêmam ônsau atom, ma ôŋgôm biŋ, taŋ kôtôc lêmam naŋ, ŋanô
êsa êndêŋ Apômtau.'
34 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Atôc lemem atomanô,
atôc êndêŋ undambê atom gebe Anôtônê lêpôŋ tônê,
35 ma atôc êndêŋ nom atom gebe ênê akaiŋ ŋalêpôŋ, to atôc
êndêŋ Jerusalem atom gebe Kiŋ kapôêŋ tau nê malac.
36 Ma ôtôc lêmam êpi môkêmapac atom gebe aôm tonaŋ
ôŋgôm môkêmlauŋ tageŋ êpô tau ôkwi êtu kwalam me êtu jec
nec kôtôm atom.
37 Amacnêm biŋ amboac tonec acgom gebe 'Aec' to 'Masi'.
Embe asôm ŋalô êɪêlêc tonec su, oc aŋga ŋac sec tau nê.

Biŋ ŋagêjôŋa
(Luk 6:29-30)

38 "Amac aŋôgac sêsôm gebe 'Mataanô êjô mataanô ma luluŋ
êjô luluŋ.'
39 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Anac jao taôm êndêŋ
ŋamalac sec atom. Teŋ embe êtap aôm êsêp alimanô anôŋa, naŋ
ôtôc ŋamakeŋ êndêŋ eŋ êwiŋ.
40 Ma ŋac teŋ embe taê ênam gebe êwê aôm ôndêŋ mêtôcwaga
ôna êtu êkôc nêm ŋakwê ôlimŋa, naŋ ôkêŋ ŋaobo baliŋ êwiŋ.
41 Ma teŋ embe êkac aôm gebe ojoŋ ênê waba intêna ŋasawa
tageŋ, naŋ ôsêlêŋ ŋasawa luagêc ôwiŋ eŋ.
42 Teŋ embe eteŋ gêŋ êndêŋ aôm, naŋ ôkêŋ, ma teŋ embe êkôc
tôp aŋga aômnêm, naŋ ôkêŋ dêmôêm eŋ atom.

Biŋ têntac gewiŋ ŋacjoŋa
(Luk 6:27-28, 32-36)

43 "Amac aŋôgac sêsôm gebe, 'Têmtac êwiŋ nêm lau wacbaŋ
aôm ma têmtac endec nêm soŋo-soŋo.'
44 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Têmtac êwiŋ nêm soŋo-
soŋo to ateŋ mec êtu êsêac, taŋ sêjanda amac naŋŋa,
45 ec atu Tamemi, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ, nê latui, gebe
eŋ kêkêŋ nê oc kêpi kêpô lau sec to lau ŋajam, ma kêkêŋ nê kom
gêjac lau gêdêŋ to lau keso.
46 Embe têmtac êwiŋ lau, taŋ têntac gêwiŋ amac naŋ, oc ŋanô
amboac ondoc. Teloŋ sêgôm gêŋ tonaŋ amboac tonaŋgeŋ.
47 Ma embe awem ênac nêm lasitêwaigeŋ, go aŋgôm gêŋ
ŋanô amboac ondoc. Lau samuc sêgôm gêŋ tonaŋ amboac
tonaŋgeŋ.

48 Amboac tonaŋ anac dabin taôm ŋapep amboac Tamemi
undambêŋa gêjac dabiŋ tau ŋapep.

6

Biŋ tamoasiŋ lauŋa

1 “Alic taôm gebe anam sakiŋ Anôtô êtu ŋamalac sêlic amacŋa
atom. Embe aŋgôm êtu lau sêlic amacŋa, go atap ŋagêjô aŋga
Tamemi, taŋ gêmoa undambê naŋ, nê sa atom.
2 “Amboac tonaŋ embe ômoasiŋ lau, naŋ ôkêŋ lau sênac dauc
êtaŋ aôm atom amboac lau tetoc tauŋ saŋa sêgôm sêmoa lôm
to malacluŋ gebe ŋamalac sêlambiŋ êsêac. Biŋŋanô, aê jasôm
êndêŋ amac gebe Êsêac seso nêŋ ŋaôligac.
3 Mago aôm embe ômoasiŋ lau, naŋ ôŋgôm kelecgeŋ, lau teŋ
sêŋô ŋawae atom,
4 gebe nêm moasiŋ êsiŋ tau ênêc lêlômgeŋ, go Tamam, taŋ
gêlic gêŋ kêsêp lêlômgeŋ naŋ, êkêŋ ŋagêjô êndêŋ aôm.

Biŋ tateŋ mecŋa
(Luk 11:2-4)

5 “Ma embe ateŋ mec, naŋ atôm lau tetoc tauŋ saŋa atom,
gebe êsêac têntac gêwiŋ gebe teteŋ mec sêkô lôm to intêna gêga
tau ŋamala êtu têtôc tauŋ êndêŋ lau sêlic êsêacŋa. Biŋŋanô, aê
jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac seso nêŋ ŋaôligac.
6 Mago aôm embe oteŋ mec, naŋ ôsô nêm balêm ôna e naôlai
katam auc, go oteŋ mec êndêŋ Tamam, taŋ gêmoa lêlôm, ma
Tamam, taŋ gêlic gêŋ kêsêp lêlômgeŋ naŋ, êkêŋ ŋagêjô êndêŋ
aôm.
7 “Embe ateŋ mec, naŋ ateŋ êtu biŋ ole amboac lau samuc
atom. Êsêac tonaŋ seboc sêkôc ŋanô êtu nêŋ ŋalô gwalêkiŋŋa.
8 Atôm êsêac atom, gebe Tamemi kêjala gêŋ, taŋ gêjô amac
ma abe ateŋ naŋ kwanaŋgeŋ.
9 Amboac tonaŋ ateŋ nêm mec amboac tonec gebe
‘Tamemai, taŋ gômoa undambê.
Aômnêm ŋaê lau sênam dabuŋmaŋ.
10 Ômôêŋ ôtu Apômtau ôtôm gamêŋgeŋ.
Aômnêm biŋ êtu tôŋ aŋga nom amboac aŋga undambê.
11 Ôkêŋ aêacma mo êtôm bêcgeŋŋa êndêŋ aêac êndêŋ oc tonec.
12 Nêm tôp, taŋ gêc aêac naŋ, ôsuc ôkwi amboac aêac asuc ma
tôp ôkwi gêdêŋ tauŋ.
13 Ôwê aêac asa lêtôm atom.
Ôjaŋgo aêac su aŋga gêŋ sec.
(Aôm Apômtau, aôm ŋaniniŋ to ŋajaŋa
ma ŋawê ŋatau laŋgwa teŋgeŋ. Biŋŋanô.)’
14 Gebe amac embe asuc ŋamalacnêŋ biŋ ôkwi, go Tamemi
undambêŋa êsuc amacnêm biŋ ôkwi amboac tonaŋ.

15 Ma embe asuc ŋamalacnêŋ biŋ ôkwi atom, go Tamemi êsuc
amacnêm biŋ ôkwi atom amboac tonaŋgeŋ.

Biŋ tanam dabuŋ moŋa

16 “Embe anam dabuŋ mo, naŋ aŋgôm laŋômanô bêlê-bêlê
amboac lau tetoc tauŋ saŋa atom. Lau tonaŋ sêgôm laŋôŋanô
taujala gebe têtêc tauŋ êndêŋ lau sêlic êsêac sêjam dabuŋ mo.
Tec biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac seso nêŋ ŋaôligac.
17 Amboac tonaŋ aôm embe ônam dabuŋ mo, naŋ ôniŋ oso
môkêmapac to Okwasiŋ laŋômanô,
18 gebe ôtôc taôm ôndêŋ lau sêllc aôm gôjam dabuŋ mo nec
atom, mago Tamam, taŋ gêmoa lêlôm naŋ, oc êjala ma gêlic gêŋ
kêsêp lêlômgeŋ, tec êkêŋ ŋagêjô êndêŋ aôm.

Biŋ awa undambêŋa
(Luk 12:33-34)

19 “Anac nêm awa sa aŋga nom atom, gebe bulesеŋ to da
ensеŋ gêŋ tau su ma geŋgeŋtêna oc sêkwê ma sênam geŋgeŋ sa.
20 Anac nêm awa sa aŋga undambê acgom, gebe bulesеŋ to
da ensеŋ su ma geŋgeŋtêna sêkwê ma sênam geŋgeŋ sa atom.
21 Gebe gamêŋ, taŋ nêm awa gêc naŋ, nêm ŋalêlôm oc êsap
tôŋ amboac tonaŋgeŋ.

Biŋ kêpi ôliŋ ŋaja
(Luk 11:34-36)

22 “Matamanô kêtu ôlim ŋaja. Matamanô embe ŋajam, oc
ŋawê ênam ôlim samucgeŋ auc.
23 Ma matamanô embe sec, oc ôlim samuc ŋakesec. Embe
ŋawê, taŋ gêc nêm ŋalêlôm naŋ, ŋakesec êsa, go ŋakesec tau ênam
sêga.

Biŋ tanam sakiŋ Anôtô to awaŋa
(Luk 16:13)

24 “Ŋac teŋ ênam sakiŋ ŋatau luagêc êŋgôm êtôm atom, eŋ oc
têtac endec teŋ ma têtac êwiŋ teŋ me oc êsap teŋ tôŋ ma têtac
êmbu teŋ. Amac amboac tonaŋ. Atôm gebe anam sakiŋ Anôtô
to awa êpi tageŋ atom.

Biŋ tapô sim taauŋ atomŋa
(Luk 12:22-31)

25 “Tec aê jasôm êndêŋ amac gebe Apô sim taôm êtu aniŋ
to anôm geŋ êôc amac tôŋ amoa matem jaliŋa atom to êtu
ŋakwê ênsaŋ ôlimŋa atom. Amoa matem jali kêlêlêc mo ma ôlim
kêlêlêc ŋakwê su.
26 Asala moc, naŋ sêmoa umboŋ ŋalabu. Êsêac tauŋ sêsê
gêŋ to sejoŋ ma sêjac ŋanô sa kêpi andu atom, mago Tamemi
undambêŋa gêlôm êsêac. Ma amac abe oc alêlêc moc tau atom
me.

27 Amacnêm asa oc êpô sim tau êtu nê têm êmoa nomŋaŋa ma
ênac têku ŋasawa tageŋ êwiŋ.
28 “Amac apô sim taôm ŋakwêŋa kêtu asageŋŋa. Asala
mênamiŋ, taŋ kêpuc kêkô saleŋ naŋ, gêjam kôm to kêsac obo
atom.
29 Mago jasôm êndêŋ amac gebe Salomonê gêŋ ŋawasi
samob, taŋ kêkwa eŋ auc naŋ, ŋateŋ kêtôm gêŋ tonaŋ ŋai
atomanô.
30 Mago Anôtô embe êkêŋ gêgwaŋ, taŋ galoc kêkô kôm ma
bêbêc sêkêŋ êsa ja naŋ, ŋagêlôm êkwa auc, naŋ oc êkêŋ gêŋ êkwa
amac auc êlêlêc atom me. Amac lau akêŋ gêwiŋ kwalecŋa.
31 Amboac tonaŋ apô sim taôm to asôm gebe ‘Taniŋ asageŋ’’
me ‘Tanôm asageŋ’ me ‘Tasô asageŋ’ naŋ atom.
32 Gêŋ samob tonaŋ ŋai lau samuc oc taêŋ êka. Mago
Tamemi undambêŋa tec kêjala gebe apô lêna gêŋ samob tonaŋ
ŋai.
33 Amboac tonaŋ ansom ênê gamêŋ to aŋgôm biŋ, taŋ eŋ
kêjatu naŋ, êtu ŋamata acgom, go gêŋ samob tonaŋ ŋai êtu
amacnêm êwiŋ.
34 Apô sim taôm êtu gêŋ eleŋ bêbêcŋa atom, gebe apô sim
taôm gêŋŋa oc masi êndêŋ eleŋ bêbêc atom. Gêŋwapac kêlêti bêc
samob auc kêtômgeŋ.

7

Biŋ tamêtôc lauŋa
(Luk 6:37-38, 41-42)

1 “Amêtôc lau atom, go Anôtô êmêtôc amac atom.
2 Gebe Anôtô êmêtôc amac êtôm amac amêtôc lauŋa naŋ, to
ênam dôŋ amac êtôm dôŋ, taŋ anam dôŋ lauŋa naŋ.
3 Asageŋ gôlic ka ŋasili, naŋ gêguŋ lasim mataanô ma ka
ŋadambê, taŋ kêkô taôm matamanô naŋ, gôlio, sapu.
4 Ma amboac ondoc gobe ôsôm êndêŋ lasim gebe ‘Ondecgeŋ
ma jambuc ŋasili aŋga matamanô sa.’ Mago ka ŋadambê kêko
aôm taôm matamanô.
5 Aôm dansaŋtêna, ômbuc ka ŋadambê aŋga matamanô sa
êmuŋ acgom e ŋawa êsa, go ômbuc ŋasili aŋga lasim mataanô
sa.
6 “Akêŋ gêŋ dabuŋ êndêŋ kêam atom, oc sêkac tauŋ ôkwi ma
sêŋac amac, to ambaliŋ nêm kêkôm, taŋ kêtu nêm awamata
naŋ, êndêŋ bôc atom, oc sêka popoc.

Ateŋ, ansom, amandi katam
(Luk 11:9-13)

7 “Ateŋ gêŋ, go akôc ŋanô, ansom, go atap sa, amandi katam,
go êlêc su êndêŋ amac.
8 Gebe ŋac, taŋ keteŋ gêŋ naŋ, êkôc ŋanô sa to ŋac, taŋ gesom
naŋ, êtap sa. Ma ŋac, taŋ kêmadi katam naŋ, êlêc su êndêŋ eŋ.

9 Amacnêm asa, naŋ latu eteŋ mo ma êkêŋ poc êndêŋ eŋ,
10 me eteŋ i ma êkêŋ moac êndêŋ eŋ.
11 Amac lau sec, mago ajala akêŋ gên ŋajam êndêŋ nêm gôlôac
ŋasec-ŋasec. Ma abe Tamemi, taŋ gêmoa umdambê naŋ, êkêŋ
gêŋ ŋajam êndêŋ êsêac, taŋ teteŋ eŋ naŋ, êlêlêc su atom me.
12 Gêŋ samob, taŋ amac abe ŋamalac sêŋgôm êndêŋ amac
naŋ, taõm aŋgôm êndêŋ êsêac, gebe Mosenê biŋsu to prope-
tenêŋ biŋ ŋam tau tonec.

Biŋ sacgêdô gasuc-gasucŋa
(Luk 13:24)

13 "Asô sacgêdô gasuc-gasuc ana, gebe sacgêdô kapôêŋ to
intêna kêsô gedec, taŋ gêwê lau sepeŋ sênaŋa tau naŋ, ma lau
taêsam sêsa tonaŋ.
14 Ma sacgêdô gasuc-gasuc to intêna sauŋ, taŋ gêwê gêdêŋ
gamêŋ daŋgoŋ mateŋ jaliŋa naŋ, ma lau, taŋ têtap intêna tonaŋ
sa naŋ luagêcgeŋ.

Tajala ka êndêŋ ŋaŋanô
(Luk 6:43-44)

15 "Ajop taôm êndêŋ propete dansaŋ, gebe lau tonaŋ toŋakwê
domba ŋaôlic dêndêŋ amac sêwac, mago nêŋ ŋalêlôm amboac
kêam ŋaclai sêŋac gêŋ ŋawaô.
16 Ajala êsêac êndêŋ nêŋ lê geŋ. Aiŋ oc tajoŋ aŋga okêm atom,
ma jambô aŋga locgôm atom.
17 Amboac tonaŋ ka ŋajam samob gêjam ŋanô ŋajamgeŋ, ka
sec tec gêjam ŋanô sec.
18 Ka ŋajam oc êtôm gebe ênam ŋanô sec atom, ma ka sec oc
êtôm gebe ênam ŋanô ŋajam atom.
19 Ka samob, taŋ ênam ŋanô ŋajam atom naŋ, oc sêsap su ma
sêmbaliŋ êpi ja êna.
20 Amboac tonaŋ ajala êsêac êndêŋ nêŋ lêŋ ŋanô.
21 "Lau samob, taŋ sêsam aê gebe 'Apômtau, Apômtau' naŋ, oc
sêsô gamêŋ undambêŋa sêna tomalageŋ atom, lau tageŋ, naŋ
sêŋgôm Tamoc, taŋ gêmoa undambê naŋ, nê biŋ êtu tôŋ.
22 Êndêŋ bêc ônê lau taêsam oc sêsôm endeŋ aê gebe
'Apômtau, Apômtau, aêac aoc biŋ lasê ajam aôm laŋôm to atiŋ
ŋalau sec ajam aôm laŋôm ma agôm gêŋsêga gwalêki ŋ ajam
aôm laŋôm, agôm atom me.'
23 Mago aê oc jasôm êpi êsêac gebe 'Kajala amac atomanô,
secwaga, aêc su aŋga aêŋoc.'

Ŋac luagêc sêkwê andu
(Luk 6:47-49)

24 "Lau, taŋ sêŋô aêŋoc biŋ tonec ma sêŋgôm ŋanô êsa naŋ,
têtôm ŋac tokauc, taŋ kêsuŋ nê andu kêsêp poc.

25 Ma kom gêjac to bu gêc ma mu gêbuc ŋatêna jakêpi andu
tau, mago kêku atom, gebe poc kêkapiŋ tôŋ.
26 Ma lau samob, taŋ sêŋô aêŋoc biŋ tonec ma sêŋgôm ŋanô
êsa atom naŋ, têtôm ŋac meloc, taŋ kêsuŋ nê andu kêsêp gaŋac.
27 Ma kom gêjac to bu gêc ma mu gêbuc ŋatêna jakêpi andu
tau e kêku sa jaguluŋ tageŋ."
28 Jesu gêjac mata nê biŋ tonec ma lau samob têtakê kêtu ênê
mêtêŋa,
29 gebe eŋ kêdôŋ êsêac kêtôm êsêacnêŋ biŋsutau atom, kêdôŋ
êsêac kêtôm ŋac toŋaclai teŋ.

8

Jesu gêgôm ŋac tokamocbôm ôli kêtu selec
(Mar 1:40-44; Luk 5:12-14)

1 Gêdêŋ Jesu gêmu kêsêp aŋga lôc naŋ, lau taêsam têdaguc eŋ.
2 Ma sêlic ŋac tokamocbôm teŋ mêŋkêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma
kêsôm gebe "Apômtau, embe têmtac êwiŋ, go ôŋgôm aê jatu
selec."
3 Tec Jesu kêmêtôc lêma jakêmoasac eŋ ma kêsôm gebe "Aê
gabe ôtu selec." Ma gacgeŋ ênê kamocbôm kêsêlô.
4 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôlic acgom, ôtu awê êndêŋ
lau teŋ atom, naôtôc taôm êndêŋ dabuŋwaga ma ôkêŋ da êtôm
Mose kêjatu gebe êwaka nêm biŋ sa êndêŋ êsêac."

Jesu gêgoôm kapitai Kapanaumŋa nê ŋacseŋom ôli ŋajam kêsa
(Luk 7:1-10)

5 Go jagêô lasê Kapanaum ma kapitai teŋ gêdêŋ eŋ gêja
jaketeŋ eŋ
6 ma kêsôm gebe "Apômtau, aêŋoc ŋacseŋom, tê gêc ŋatêkwa
kêtu goloŋ ma ŋandaŋ secanô." '
7 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê gabe jawac jaŋgôm eŋ ôli
ŋajam êsa."
8 Ma kapitai gêjô eŋ awa gebe "Apômtau, aê galic tauc katôm
gebe ôsô ŋoc andu ŋasalôm ŋalabu ôna atom, ôsôm ŋa awamgeŋ
ma ŋoc ŋacseŋom ôli ŋajam êsa.
9 Gebe aê ŋac teŋ, taŋ kasô gôliŋwaga ŋagêdô ŋalabu ma
siŋwaga sêsô aê ŋalabu. Embe jasôm êndêŋ ŋac teŋ gebe 'Ôna,'
oc êna, ma êndêŋ ŋac teŋ gebe 'Ômôêŋ,' oc êmêŋ, ma êndêŋ ŋoc
sakiŋwaga gebe 'Ôŋgôm gêŋ tonac,' oc êŋgôm."
10 Jesu gêŋô e gêŋac lêma ma kêsôm gêdêŋ lau, taŋ têdaguc
eŋ naŋ, gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Aê katap
Israelnêŋ ŋac teŋ nê kêkêŋ gêwiŋ amboac tonaŋ sa atom.
11 Amboac taŋ jasôm êndêŋ amac gebe Lau taêsam aŋga oc
kêpi to oc kêsêpŋa nasêwiŋ Abraham agêc Isak ma Jakob sêniŋ
gêŋ sêŋgôŋ gamêŋ undambêŋa.

12 Ma gamêŋ tau ŋaawêlatu naŋ têtiŋ êsêac su sêsêp gêsuŋbôm,
taŋ gêc dêmôêŋa naŋ sêna. Aŋga tônê lau oc têtaŋ ma luŋluŋ
êkôsiŋ tau ŋano."
13 Go Jesu kêsôm gêdêŋ kapitai gebe "Ôna, aômnêm biŋ ŋanô
êsa êtôm kôkêŋ gêwiŋ." Ma gêdêŋ ŋasawa tecenaŋgeŋ ŋacseŋom
ôli ŋajam kêsa.

Jesu gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa
(Mar 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Ma Jesu gêja Peterenê andu ma gêlic ênê lawao gêmac ôli
ŋawajaô kapôêŋ gêc.
15 Tec kêmoasac eŋ lêma ma ŋandaŋ gêôŋ su, go gêdi sa
mêŋgêjam sakiŋ eŋ.
16 Go ŋakêtula sejoŋ lau toŋalau sec gwalêkiŋ dêdêŋ Jesu sêja,
jakêtiŋ ŋalau sec tonaŋ ŋa awageŋ, ma gêgôm lau togêmac
samob ôliŋ ŋajam kêsa.
17 Eŋ gêgôm amboac tonaŋ, tec biŋ, taŋ propete Jesaia kêsôm
naŋ, kêtu anô gebe
"Eŋ gêôc aêacnêŋ gêmac to kêsip aêacnêŋ ŋandaŋ sa."

Biŋ tandaŋguc Jesuŋa
(Luk 9:57-62)

18 Jesu gêlic lau taêsam sêgi eŋ auc, tec kêjatu gebe semboŋ
eŋ êna ŋamakeŋ ônêŋa.
19 Go biŋsutau teŋ gêdêŋ eŋ gêja jakêsôm gebe "Mêtêmôkê,
gamêŋ, taŋ aôm gobe ôna naŋ, aê oc jandaŋguc aôm."
20 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mojaŋ sê ic ma moc, taŋ
sêmoa umboŋ ŋalabu naŋ, sêjam sac, mago Ŋamalacnê Latunê
gamêŋ teŋ gebe endeŋ kwalim ênêcŋa gêc atom."
21 Go ŋacseŋominêŋ ŋac teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau,
ôlôc gebe jana jansuŋ tamoc acgom."
22 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôndaŋguc aê ma ŋacmatê
sênsuŋ tauŋ nêŋ ŋacmatê."

Jesu kêsôm mu to ŋadembom kêtu malô
(Mar 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Jesu kêpi waŋ ma nê ŋacseŋomi sêwiŋ eŋ sêja,
24 go mu gêbuc ŋatêna gêli bu sa e ŋadembom kêsalê waŋ auc,
ma eŋ tau gêc bêc gêc.
25 Tec êsêac têtu gasuc jasêŋu eŋ ma sêsôm gebe "Apômtau,
ônam aêac sa, oc dambac tanaŋa."
26 Go eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac atênêp kêtu ageŋŋa,
akêŋ gêwiŋ kwalecgoc." Go gêdi sa gec biŋ mu to ŋadembom,
ma bênôŋ kêsêp e kêŋôma.
27 Tec ŋamalac sêŋac lemeŋ ma sêsôm gebe "Eŋ ŋac amboac
ondoc tec mu to ŋadembom taŋeŋ wamu gêdêŋ eŋ nec."

Ŋac luagêc toŋalau sec aŋga Gadarene ôliŋ ŋajam kêsa
(Mar 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Ma Jesu jakêsô lau Gadarene nêŋ gamêŋ aŋga ŋagêjactoŋ
ŋamakeŋ ônêŋa. Tec ŋac luagêc toŋalau sec sêsa aŋga sêô jadêdac
eŋ. Ŋaclagêc tau ŋaclai sec, tec lau têtêc tauŋ ma sêsa intêna
tonaŋ atom.
29 Tec agêc têtôc eŋ êndu ma sêmôêc gebe "Anôtônê Latu,
aêacnêŋ asageŋ ŋagêdô gêdêŋ tauŋ. Amboac ondoc, ŋanoc
kêdabiŋ atom ma gômôêŋ gobe ôIênsu aêac."
30 Bôcanô matu kapôêŋ teŋ seŋ gêŋ sêmoa ŋasawa ec baliŋ,
31 tec ŋalau sec tau teteŋ eŋ gebe "Embe ôtiŋ aêac, naŋ ôkêŋ
aêac asêp bôc tomatu tônê ŋai ŋalêlôm ana."
32 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ana." Tec sêsa jasêsêp bôc
tonaŋ ŋalêlôm sêja ma bôc tau samob tomatugeŋ sêsabi aŋga
sêlic guluŋ tageŋ jasêsêp bu sêjaŋa.
33 Go lau bôcŋa sêc jasêô lasê malac ma sêjac miŋ biŋ samob,
taŋ kêtap ŋaclagêc toŋalau sec sa naŋ.
34 Go lau malac tonaŋŋa samob sêpuc Jesu t ŋtôŋ sêsa sêja e
dêdac eŋ ma teteŋ eŋ gebe êwi êsêacnêŋ gamêŋ siŋ ma êc êna.

9

Jesu gêgôm ŋac ŋatêkwa ketu goloŋ ôli ŋajam kêsa
(Mar 2:1-12; Luk 5:17-26)

1 Jesu kêpi waŋ teŋ ma gelom jakêsô nê malac.
2 Ma lau aŋga tonaŋ sêbalaŋ ŋac teŋ ŋatêkwa kêtu goloŋ gêsac
sac gêdêŋ eŋ sêja. Jesu gêlic êsêac sêkêŋ gêwiŋ, tec kêsôm gêdêŋ
ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ gebe "Latucenec, têmtac êpa su, gebe aê
kasuc aômnêm sec ôkwi su."
3 Ma biŋsutaunêŋ ŋagêdô sêsôm gêdêŋ tauŋgeŋ gebe "Ŋac
tonec kêsôm biŋ alôbalôbgoc."
4 Mago Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam sêmoa naŋ, ma
kêsôm gebe "Amboac ondoc, amac taêm gêjam biŋ sec gêc nêm
ŋalêlôm.
5 Biŋ ondoc tasôm ŋagaô. Tasôm tonec gebe 'Aê kasuc
aômnêm sec ôkwi' nec, me tasôm gebe "Ôndi sa ma ôsêlêŋ.'
6 Ma aê gabe amac ajala gebe Ŋamalacnê Latu kêtu ŋatau aŋga
nom gebe êsuc sec ôkwi aŋga nomŋa." Go awa gêjac ŋac ŋatêkwa
kêtu goloŋ gebe "Ôndi sa, ôc nêm mê sa ma ôêc ôna nêm andu."
7 Tec ŋac tau gêdi sa ma gêc gêja nê andu.
8 Lau taêsam sêlic e têtakê ma sêlambiŋ Anôtô, gebe kêpuc
ŋamalac tôŋ ŋa ŋaclai amboac tonaŋ.

Jesu kêkalem Matai
(Mar 2:13-17; Luk 5:27-32)

9 Ma Jesu gêdi aŋga tonaŋ ma gêlic ŋac teŋ gêŋgôŋ teloŋ maleŋ, nê ŋaê Matai. Tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôndaŋguc aê.”
Ma eŋ gêdi kêdaguc eŋ gêja.
10 Jesu geŋ gêŋ gêŋgôŋ andu tau, ma teloŋ to lau sec taêsam
sêmêŋ sêŋgôŋ sêwiŋ Jesu to nê ŋacseŋomi.
11 Parisai sêlic ma sêsôm gêdêŋ ênê ŋacseŋomi gebe “Amboac
ondoc, ma amacnêm mêtêmôkê geŋ gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ teloŋ to
lau sec.”
12 Jesu gêŋô ma kêsôm gebe “Lau ôliŋ ŋajam sêpô lêna tauŋ
kêtu doktaŋa atom, mago lau togêmac tec sêpô lêna.
13 Ana ma taêm ênam biŋ tonec ŋam acgom gebe ‘Aê gabe
akêŋ da atom, gabe taêm walô taômgeŋ.’ Gebe aê gamêŋ gabe
jakalem lau gêdêŋ atom, jakalem lau secgeŋ.”

Biŋ tanam dabuŋ moŋa
(Mar 2:18-22; Luk 5:33-39)

14 Gêdêŋ tonaŋ Joaŋnê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jatêtu kênac eŋ
gebe “Amboac ondoc, tec aêac to Parisai ajam dabuŋ mo, ma
aômnêm ŋacseŋomi sêjam dabuŋ atom nec.”
15 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau embe sêniŋ awê
ŋamoasiŋ ma ŋac-gebe-ênam-awêwaga êmoa êwiŋ êsêac, oc nêŋ
ŋalêlôm ŋawapac me. Mago ŋabêc oc mêŋêsa ma sêkôc ŋac-gebe-
ênam-awêwaga su aŋga êsêacnêŋ, naŋgo êsêac sênam dabuŋ mo.
16 “Ŋamalac teŋ ambênôc ŋakwê laŋgwa ŋa obo ŋatali wakuc
atom, gebe ŋatali wakuc oc êôc ŋakwê êŋgic ma êkac kalalac e
êtu sec samucgeŋ.
17 Ma ŋac teŋ êkêŋ wain wakuc êsêp bôc ŋaôlic laŋgwa atom.
Embe êŋgôm, oc wain êôc ŋaôlic êpoa e êtaiŋ ênaŋa, ma naôlic
tau Êtu sec. Wain wakuc sêkêŋ êsêp ŋaôlic wakuc acgom, go
êmoasiŋ gên tau lulugeŋ.”

Jairi latuo to awê, taŋ kêmoasac Jesunê ŋakwê naŋ
(Mar 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 Gêdêŋ taŋ Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêdêŋ êsêac gêmoa naŋ,
Iômmôkê teŋ mêŋkêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe “Aêŋoc
latuco galoc gêmac êndu su. Mago ômôêŋmaŋ gebe ôkêŋ lêmam
ênsac eŋ ma mata jali êsa.”
19 Tec Jesu gêdi ma tonê ŋacseŋomi têdaguc eŋ sêja.
20 Ma awê teŋ gêjam dec kêtôm Jala 12, naŋ kêtu gasuc
mêŋkêkô eŋ dêmôêmu ma kêmoasac ênê ŋakwê ŋalêsô.
21 Awê tau kêsôm gêc taugeŋ gebe “Aê embe jamoasac ênê
ŋakwêgeŋ, oc êŋgôm aê ôlic ŋajam êsa.”
22 Tec Jesu kêsa tau ôkwi jamata gê eŋ ma kêsôm gebe
“Latucoenec, têmtac êpa su, kôkêŋ gêwiŋ tec gêgôm aôm ôlim
ŋajam kêsa.” Ma gêdêŋ ŋasawa tecenaŋ awê tau ôli ŋajam kêsa.

23 Go Jesu gêja e gêô lasê Iômmôkênê andu ma gêlic lau sêju
gasuc to sêgôm ŋaonda kapôêŋ,
24 tec kêsôm gebe “Aêc su, gebe ŋapalêo gêmac êndu atom, gêc
bêcgeŋ tec gêc.” Ma êsêac sêômac eŋ.
25 Ma gêdêŋ sesoc lau sêsa sêja naŋ, Jesu kêsô gêja kêkam
ŋapalêo gêdêŋ lêma ma eŋ gêdi sa.
26 Ma biŋ tau ŋawae kêsa kêtôm gamêŋ tonaŋ ŋai samob.

Jesu gêgôm mateŋpec luagêc ŋajam kêsa

27 Jesu gêdi aŋga tonaŋ, ma mateŋpec luagêc têdaguc eŋ, naŋ
sêmôêc kapôêŋ gebe “Dawidinê Latu, taêm walô aêagêc.”
28 Kêsô andu gêja, ma mateŋpec luagêc tonaŋ dêdêŋ eŋ sêja,
tec Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe “Amagêc akêŋ gêwiŋ gebe aê
katôm gebe jaŋgôm gêŋ tonec me masi.” Agêc sêsôm gedeŋ eŋ
gebe “Aec, Apômtau.”
29 Go kêmoasac êsêagêc mateŋanô ma kêsôm gebe “Nêm biŋ,
taŋ akêŋ gêwiŋ naŋ, ŋanô êsa.”
30 Ma agêc mateŋanô kêpoa lasê. Go Jesu kêbaob êsêagêc gebe
“Alic taôm gebe asôm êndêŋ lau teŋ sêŋô atom.”
31 Mago agêc sêsa sêja e sêgôm ênê wae kêsa kêtu tapa kêtôm
gamêŋ tonaŋ ŋai samob.

Jesu gêgôm awamê kêsôm biŋ lasê

32 Êsêac sêsa sêja ma lau sêkôc ŋac toŋalau awamê teŋ sêmêŋ.
33 Jesu kêtiŋ ŋalau sec tonaŋ kêsa gêja su, go awamê tau
kêsôm biŋ lasê ma lau taêsam tonaŋ sêŋac lemeŋ ma sêsôm
gebe “Aêac taiic gêŋ teŋ amboac tonec aŋga Israel atomanô.”
34 Ma Parisai sêsôm gebe “Eŋ kêtiŋ ŋalau sec ŋa ŋalau sec nêŋ
kasêga.”

Jesu taê walô lau

35 Ma Jesu gêjac laoc malac kapôêŋ to sauŋ samob gêja
ma kêdôŋ êsêac aŋga nêŋ lôm togêjam mêtê kêpi ŋawae ŋajam
Anôtônê gamêŋŋa ma gêgôm launêŋ gêmac to ôliŋ ŋasec samob
ŋajam kêsa.
36 Eŋ gêlic êsêac lau taêsam ma taê walô êsêac, gebe sêpô lêna
tauŋ to sêmoa jageo ŋanô amboac domba, naŋ nêŋ ŋacgejob
masi.
37 Go eŋ kêsôm gadêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Mo tau tec ŋanô
kêsa samob, mago koleŋwaga tec luagêcgeŋ.
38 Amboac tonaŋ ateŋ êndêŋ mo tau ŋatau, gebe êkêŋ
koleŋwaga nasênac nê gêŋ ŋanô sa.”

10

Jesu kêjaliŋ aposolo 12 sa
(Mar 3:13-19; Luk 6:12-16)

1 Jesu gêmôêc nê ŋacseŋomi 12 dêdêŋ eŋ sêja ma kêkêŋ ŋaclai
gêdêŋ êsêac gebe têtiŋ ŋalau ŋatêmui to sêŋgôm gêmac to ôliŋ
ŋasec samob ŋajam êsaŋa.
2 Êsêac aposolo 12 tau nêŋ ŋaê tonec Ŋac ŋamataŋa Simon,
taŋ sêsam eŋ gebe Petere naŋ, agêc lasi Andrea ma Sebedai
latuagêc Jakobo agêc lasi Joaŋ,
3 Pilip agêc Batolomai, Tom agêc teloŋ Matai, Alpai latu
Jakobo agêc Tadai,
4 Simon Kanaanŋa agêc Juda Isariot, taŋ geoc eŋ lasê.

Jesu kêkêŋ ŋacseŋomi 12 kêtu kôm misionŋa
(Mar 6:7-13; Luk 9:1-6)

5 Lau 12 tonaŋ Jesu kêsakiŋ êsêac to gêjac biŋsu êsêac gebe
"Asa lau samuc nêŋ intêna atom to asa lau Samaria nêŋ malac
atom,
6 andêŋ lau Israel nêŋ domba gêbômgeŋ ana.
7 Asêlêŋ naanam mêtê to asôm gebe 'Gamêŋ undambêŋa
kêdabiŋgac.'
8 Aŋgôm gêmac ôliŋ ŋajam êsa, aŋu ŋacmatê dêndi sa, aŋgôm
kamocbôm têtu selec, atiŋ ŋalau sec su sêna. Amac akôc
ŋaômageŋ, tec akêŋ ŋaômageŋ.
9 Gold to silber ma mone sauŋ ŋagêdô êsêp nêm ômbiŋkap
ŋaatali atom.
10 Ambic atali amoa intêna atom, akôc ŋakwê luagêc atom,
akôc atapa atom ma aôc tôc atom, gebe koleŋ tau ŋanô oc êlôm
koleŋwaga.
11 "Embe asa malac kapôêŋ to sauŋ ana, go atu kênac ŋac,
taŋ sêlic eŋ jagêdêŋ aŋga malac tau ma naaŋgôŋ awiŋ eŋ e andi
êtiam.
12 Ma embe api andu tau ana, go awem ênac lau acgom.
13 Ma embe lau gêdêŋ, go amacnêm biŋmalô êpi êsêac. Mago
embe lau gêdêŋ atom, go nêm biŋmalô êmu wacêpi amac taôm.
14 Ma embe sêkôc amac sa atom to sêkêŋ taŋeŋ nêm biŋ
atom, naŋ awi andu to malac tau siŋ e andôŋ ŋakekop aŋga
emkaiŋ su.
15 Biŋ ŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc sêmêtôc
biŋŋa Sodom to Gomora oc sêŋgôŋ naeo êtôm malac tonaŋ
atom.

Jesunê lau sêôc ŋandaŋ
(Mar 13:9-13; Luk 21:12-27)

16 "Alic acgom, aê jasakiŋ amac amboac domba asêp kêam
sec ŋalêlôm ana. Amboac tonaŋ aŋgôm nêm gêŋ tokauc atôm
moac ma malô-malô amboac balôsi.
17 Ajop taôm êndêŋ ŋamalac, gebe oc sêkêŋ amac andêŋ
mêtôcwaga ana ma si amac aŋga êsêacnêŋ lôm,

18 ma sêwê amac andêŋ gôliŋwaga to kiŋ ana êtu aêŋa gebe
awa biŋ sa ŋaŋêŋgeŋ êndêŋ êsêac to lau samuc.
19 Êndêŋ taŋ sêkôc amac ana naŋ, apô sim taôm êtu leŋ to
biŋ asômŋa atom, gebe êndêŋ noc tau biŋ asômŋa tau ênsuŋ
tau êndêŋ amac êwac.
20 Gebe amac taôm asôm biŋ atom, Tameminê Ŋalau êôc
amac awem sa.
21 "Têwa êkêŋ lasi êndêŋ siŋ ma tama êkêŋ latu ma ŋapalêo to
ŋac sêli tauŋ sa êndêŋ teneŋi to tameŋi ma sênsuŋ êsêac e siŋ
enseŋ êsêac su.
22 Ma lau samob têntac endec amac êtu ŋoc ŋaêŋa. Mago
ŋac, taŋ êôc gêŋwapac totêtac êpa sugeŋ e ŋatêku êsu naŋ, Anôtô
ênam eŋ kêsi.
23 Embe sêjanda amac aŋga malac teŋ, naŋ aêc ana teŋ. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Amac oc anam kôm êpi
Israelnêŋ malac samob tomalageŋ atom, ma Ŋamalacnê Latu
êmêŋ.
24 "Kwapuc oc êlêlêc kwalam laŋgwa, ma sakiŋwaga oc êlêlêc
nê ŋatau atom.
25 Kwapuc êtôm nê kwalam laŋgwa, ma sakiŋwaga êtôm nê
ŋatau, go êtôm. Embe sêsam gôlôac teŋ nêŋ ŋatau gebe Belsebul,
oc sêsam ŋaê sec êpi ênê lau amboac tonaŋgeŋ.

Aêac tatêc asa
(Luk 12:2-7)

26 "Amboac tonaŋ atêc ŋamalac atom. Gêŋ samob, taŋ sêsaŋ
auc naŋ, oc êtu awê, ma biŋ samob, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, oc
êsa awê.
27 Biŋ taŋ jasôm êndêŋ amac kesecgeŋ naŋ, asôm êtu awê,
ma biŋ taŋ aŋô êsêp taŋemsuŋ naŋ, anam mêtê êpi akô salôm
ŋaô.
28 Ma atêc êsêac, taŋ sênac ôlimgeŋ êndu, mago sênac katôm
êndu têtôm atom naŋ atom. Mago atêc Anôtô, taŋ kêtôm gebe
enseŋ ôlim to katôm sêsêp lamboam ŋakêlêndiŋ sênaŋa naŋ.
29 Kêliŋkeieŋ luagêc, naŋ ŋaôli sauŋ ec teŋ. Mago ŋateŋ êu
tau êsêp nom atom e Tamemi êlôc sa acgom.
30 Ŋac tau tonaŋ kêsa amac môkêmlauŋ sa tomalageŋ.
31 Tec atêc taôm atom gebe amac alêlêc kêliŋkeleŋ taêsam su.

Tasom Killsi lase êndêŋ ŋamalac
(Luk 12:8-9)

32 "Ŋac teŋ embe êsôm aê lasê êndêŋ ŋamalac, oc jasôm eŋ lasê
êndêŋ Tamoc, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ, amboac tonaŋ.
33 Ma ŋac teŋ embe ênsê aê auc êndêŋ ŋamalac, oc jansa eŋ
auc êndêŋ Tamoc, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ, amboac tonaŋ.

Biŋmalô masi, siŋgeŋ
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 "Taêm ênam tonec gebe aê gamêŋ gabe jakêŋ biŋmalô ênêc
nom nec atom. Aê gamêŋ gabe jakêŋ biŋmalô atom, gamêŋ
gabe jakêŋ siŋ.
35 Aê gamêŋ gabe jawa ŋamalac êkôc, latu agêc tama, ma
latuo agêc têna, ma lawao wakuc agêc lawao laŋgwa.
36 Ma lau gôlôac m teŋŋa têtu ŋacjo êndêŋ tauŋ andêŋ-
êndêŋgeŋ.
37 "Ŋac teŋ embe têtac êwiŋ tama me têna êlêlêc aê su, oc êwê
kaiŋ aê atom. Ma teŋ embe têtac êwiŋ latu me latuo êlêlêc aê
su, oc êwê kaiŋ aê atom.
38 Ma ŋac teŋ embe êôc nê kakesotau êndaŋguc aê atom, oc
êwê kaiŋ aê atom.
39 Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êmoa mata jali, oc êmac êndu.
Ma ŋac teŋ embe êmac êndu êtu aêŋa, oc êŋgôŋ mata jali.

Biŋ tatap ŋagêjô saŋa
(Mar 9:41)

40 "Ŋac teŋ embe êkôc amac sa, oc êkôc aê sa, ma teŋ embe
êkôc aê sa, oc êkôc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ sa.
41 Ŋac teŋ embe êkôc propete teŋ sa êtu eŋ propeteŋa, naŋ
ocgo êkôc ŋagêjô êtôm propete êkôc, ma teŋ embe êkôc ŋac
gêdêŋ teŋ sa êtu eŋ ŋac gêdêŋŋa, naŋ ocgo êkôc ŋagêjô êtôm ŋac
gêdêŋ êkôc.
42 Ma teŋ embe êkêŋ bu ŋaluc laclu teŋ êndêŋ lau ŋaôma
tonec ŋai nêŋ teŋ ênôm êtu eŋ aêŋoc ŋacseŋomŋa, naŋ jasôm
biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe ŋagêjô ŋajam eso eŋ atomanô." *
sêc samob nê ŋatau. Sandaŋnê ŋaê teŋ, taŋ gêwa sa gebe eŋ
kêtu ŋalau sec samob nêŋ ŋatau.

11

1 Jesu kêdôŋ nê ŋacseŋomi 12 su, go gêdi aŋga tonaŋ gêja gebe
naêndôŋ to ênam mêtê lau êtôm nêŋ malacgeŋ.

Ŋackêsagu Joaŋ kêkêŋ lau dêdeŋ Jesu sêja
(Luk 7:18-30)

2 Joaŋ gêŋgôŋ kapoacwalô e gêŋô Kilisinê koleŋ ŋawae, tec
kêsakiŋ nê ŋacseŋ omi ŋagêdô
3 jatêtu kênac eŋ gebe "Aôm ŋac tau, taŋ sêsôm sebe êmêŋŋa
naŋ, me aêac ansaê ŋac teŋ acgom."
4 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Ana ma anac miŋ gêŋ, taŋ
aŋô to alic naŋ, êndêŋ Joaŋ

---

* **10:42:** Sanda n ae teŋ, taŋ gêwa sa gebe eŋ kêtu ŋalau

5 gebe mateŋpec sêlic gamêŋ kêtiam to magiŋ kêsu sêsêıêŋ,
kamocbôm têtu selec to taŋeŋsuŋbic sêŋô biŋ, ŋacmatê dêdi sa
to lau sêsôm ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ lau ŋalêlôm sawa.
6 Ma aê aoc êôc êsêac, naŋ têntac lulu kêtu aêŋa atom naŋ.”

7 Êsêac sêc sêja acgom, go Jesu gêôc awa sa ma kêsôm biŋ
gêdêŋ lau totoŋ-totoŋ tau kêpi Joaŋ gebe “Amac asa gamêŋ
sawa aja abe al ic asageŋ. Abe alic sôbolec teŋ mu gêôc jakêsêp
mêŋkêsêp me.
8 Aja abe alic asageŋ. Abe alic ŋac teŋ kêsô ŋakwê palê-palê
me. Alic acgom, lau, taŋ sêsô ŋakwê palê-palê naŋ, sêŋgôŋ
kiŋgeŋ nêŋ andu.
9 Asa aja kêtu ageŋŋa. Abe alic propete teŋ me. Aec, aê jasôm
êndêŋ amac gebe ŋac tau kêlêlêc propete su,
10 gebe ŋac tau tec teto biŋ kêpi eŋ gebe

‘Ôlic acgom, aê jasakiŋ ŋoc ŋacjaeŋ êmuŋ aôm naêmansaŋ nêm
intêna, taŋ gêc aôm laŋômnêmŋa naŋ.’

Anôtônê biŋ tau tonaŋ.
11 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Lau samob, taŋ lauo
sêkôc êsêac naŋ, nêŋ teŋ kêlêlêc ŋackêsagu Joaŋ atom. Mago
ŋac sauŋ, taŋ sêsam eŋ kêtu ŋamu aŋga gamêŋ undambêŋa naŋ,
kêlêlêc eŋ su.
12 Gêdêŋ taŋ ŋackêsagu Joaŋ kêpoa lasê e mêŋgêdêŋ galoc nec
Anôtô gêu gamêŋ undambêŋa lasê, ma lau, taŋ sêjac tênêp naŋ,
oc sêjaŋgo su.
13 Gebe propete samob to Mosenê biŋsu seoc biŋ lasê e gêdêŋ
Joaŋ
14 ma amac embe taêm ênam gebe akôc sa, go akêŋ êwiŋ gebe
Joaŋ eŋ Elia, taŋ sêsôm gebe êmêŋ naŋ.
15 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ êŋômaŋ.

16 “Aê janam dôŋ lau têm tonecŋa êpi asageŋ. Êsêac têtôm
ŋapalê, taŋ sêmoa malacluŋ ma sêmôêc gêdêŋ tauŋ gebe
17 ‘Aêac ajac oŋ, mago amac atê wê atom. Aêac ataŋ taŋiboa,
mago amac ataŋ awiŋ atom.’
18 Joaŋ gêmêŋ e geŋ to gênôm gêŋ atom, ma lau sêsôm sebe
‘Ŋalau sec teŋ gêgôm eŋ.’
19 Ŋamalacnê Latu mêŋgeŋ to gênôm gêŋ ma mêŋac sêsôm teŋ
gebe ‘Alic eŋ lasamtêna to gênôm wain anaboa, teloŋ to lau sec
nêŋ teŋ eŋgoc.’ Mago Anôtônê mêtê tokauc gêjam ŋanô kêwaka
tau sa.”

Jesu geŋ oliŋ malac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ
(Luk 10:13-15)

20 Go Jesu gêôc awa sa ma geŋ oliŋ malac, taŋ sêlic ênê
gêŋtalô taêsam naŋ, gebe sêjam tauŋ ôkwi atom gebe

21 “Ojae Korasinma, ojae Betsaidama, gêŋtalô taŋ gagôm
aŋga amacnêm naŋ, embe jaŋgôm aŋga Turu to Sidon nêŋ, oc
sênam tauŋ ôkwi wanêcgeŋ su ma sêsô talu sa to sênac tauŋ auc.
22 Amboac tonaŋ jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc Anôtô
êmêtôc ŋamalacnêŋ biŋŋa eŋ taê walô lau Turu to Sidon êlêlêc
amac su.
23 Ma aôm Kapanaum gobe sêsuŋ aôm sa e ŋatêpôê nadiŋgeŋ
undambê me. Aôm oc u taôm ôsêp lamboam ôna. Gêŋtalô taŋ
kêsa aômnêm gamêŋ naŋ, embe êsa Sodom oc ênêc e mêŋêndêŋ
tonec.
24 Amboac tonaŋ jasôm êndêŋ amac gebe êndêŋ bêc Anôtô
êmêtôc ŋamalacnêŋ biŋŋa eŋ taê walô lau Sodom êlêlêc amac
su.”

Andêŋ aê amêŋ ma alêwaŋ taôm
(Luk 10:21-22)

25 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gebe
“Tamoc, undambê to nom Ŋatau, aê jalambiŋ aôm gebe gôsa
biŋ tônê ŋai auc gêdêŋ lau mêtê to lau tokauc ma goc lasê gêdêŋ
ŋapalê dedec.
26 Tamoc, biŋŋanô, aôm gôlic ŋajam amboac tonaŋ, tec gôgôm
nêm gêŋ.
27 “Tamoc kêkêŋ gêŋ samob gêdêŋ aê, ma ŋac teŋ kêjala Latu
atom, Tama taugeŋ. Ma Tama, naŋ ŋac teŋ kêjala eŋ atom,
Latu taugeŋ to lau, taŋ Latu gebe eoc lasê êndêŋ êsêac.
28 “Amac samob, taŋ aŋgôŋ jageo to aôc wapac amoa naŋ,
andêŋ aê amêŋ, go janam amac awem su.
29 Aôc ta ambalaŋ ŋoc wabaŋa e jatu nêm kêdôŋwaga gebe
ŋoc ŋalêlôm malô to katoc tauc sa atom, ec atap malem alêwaŋ
taômŋa sa.
30 Gebe ŋoc tê ŋagaô to ŋoc waba ŋawapac atom.”

12

Ŋacseŋomi sesolop polom ŋanô gêdêŋ sabat
(Mar 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêsêlêŋ gêmoa kôm polomŋa
ŋalêlôm gêdêŋ sabat. Mo gêjô ênê ŋacseŋomi ma êsêac sesolop
polom ŋanô mêŋseŋ.
2 Parisai sêlic e sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gôlicgac me, nêm
ŋacseŋomi sêgôm gêŋ, taŋ sêjac jao gebe daŋgôm êndêŋ sabat
atom.”
3 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋ taŋ Dawid to nê lau
sêgôm gêdêŋ mo gêjô êsêac naŋ, asam atom me.
4 Eŋ kêsô Anôtônê andu jageŋ polom, taŋ sêkêŋ gêdêŋ Anôtô
kêtu da ma sêjac jao gebe êsêac sêniŋ atom, lau dabuŋwaga
tauŋgeŋ.

5 Ma biŋ, taŋ gêc Mosenê biŋsu naŋ, gebe gêdêŋ sabat samob
dabuŋwaga sêjac sabat popoc aŋga lôm dabuŋ, mago sêwê
ŋakaiŋ atom naŋ asam atom me.
6 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ taŋ kêlêlêc lôm dabuŋ su
naŋ, tau tonec.
7 Embe ajala biŋ tonec gebe 'Aê gabe akêŋ da atom, gabe
taêm walô laugeŋ,' oc ambu lau, tec nêŋ biŋ masi nec atom,
8 gebe Ŋamalacnê Latu kêtu sabat ŋatau."

Jesu gêgôm lêma kêtu goloŋ ŋajam kêsa
(Mar 3:1-6; Luk 6:6-11)

9 Go Jesu gêdi aŋga tonaŋ gêja e kêsô êsêacnêŋ lôm.
10 Ma ŋamalac teŋ lêma kêtu goloŋ gêmoa tonaŋ. Ma lau
ŋagêdô sêmoa, taŋ sebe sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋ, tec têtu kênac eŋ
gebe "Embe daŋgôm lau ôliŋ ŋajam êsa êndêŋ sabat, oc êtôm
me masi."
11 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amacnêm asa embe nê
domba teŋ êmoa ma êu tau êsêp sê êndêŋ sabat, oc naê sa atom
me.
12 Op, ŋamalac kêlêlêc domba su ŋêŋgeŋ. Tec tatôm gebe
tamoasiŋ lau êndêŋ sabat."
13 Go kêsôm gêdêŋ ŋac tau gebe "Ômêtôc lêmam." Tec kêmêtôc
lêma e ŋajam kêsa kêtiam kêtôm ŋamakeŋ.
14 Ma Parisai sêsa sêkic ênê biŋ gebe senseŋ eŋ.

Sakiŋwaga taŋ Anôtô kêjaliŋ sa naŋ

15 Jesu kêjala biŋ tonec, tec kêtaiŋ tau su aŋga gamêŋ tonaŋ,
ma lau taêsam têdaguc eŋ, ma gêgôm êsêac samob ôliŋ ŋajam
kêsa.
16 Go kêbaob êsêac ŋajaŋa gebe sêsôm eŋ lasê atom,
17 gebe biŋ, taŋ propete Jesaia kêsôm naŋ, êtu tôŋ gebe
18 "Alic acgom, aêŋoc sakiŋwaga, taŋ
kajaliŋ sa
to ŋoc ŋac têtac gêwiŋ eŋŋa, taŋ
gallic eŋ ŋajam naŋ,
oc jakêŋ ŋoc Ŋalau êpi eŋ
ma êsôm bêc jamêtôc biŋŋa lasê
êndêŋ lau samuc.
19 Eŋ oc ênam wambaŋ to êmôec
atom,
ma teŋ êŋô eŋ awa aŋga malacluŋ
atom.
20 Siŋ taŋ gêjac bic naŋ, eŋ oc
êmandôm su atom,
ma daweŋ gasilana naŋ, eŋ oc êsi
êmac atom,
êŋgôm êmoa e êwê biŋgêdêŋ êku
ŋaŋacjo tulu,

21 ma lau samuc sêkêŋ mateŋ ênê
ŋaê.”

Jesu ma Belsebul
(Mar 3:20-30; Luk 11:14-23)

22 Gêdêŋ tonaŋ sêkôc ŋac teŋ toŋalau sec, naŋ matapec to
awamê, dêdêŋ Jesu sêja. Ma Jesu gêgôm eŋ ôli ŋajam kêsa e
awamê kêsôm biŋ lasê to gêlic gamêŋ.
23 Ma lau samob sê taêŋ ma sêsôm gebe “Ŋac tonec oc
Dawidnê Latu me.”
24 Parisai sêŋô, tec sêsôm gebe “Ŋac tônê kêtiŋ ŋalau sec ŋa
ŋalau sec nêŋ kasêga Belsebul.”
25 Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam naŋ, ma kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe “Gamêŋ teŋ embe êwa tau êkôc, go êtu gasaŋ ma
malac me gôlôac teŋ embe sêwa tauŋ êkôc, oc sêmoa atom.
26 Ma embe Sadaŋ êtiŋ Sadaŋ, go êwa tau êkôc. Ma ênê
gamêŋ ênêc amboac ondoc.
27 Ma aê embe jatiŋ ŋalau sec ŋa Belsebul, go amac latômi
têtiŋ ŋa asa. Kêtu tonaŋŋa êsêac tauŋ ocgo sêmêtôc amac.
28 Mago aê embe jatiŋ ŋalau sec ŋa Anôtônê Ŋalau, go êwa sa
gebe Anôtnê gôliŋ wacêpi amac.
29 “Me ŋac teŋ êsô ŋac ŋajaŋa teŋ nê andu naêjaŋgo ênê waba
su amboac ondoc. Eŋ ênsô ŋac ŋajaŋa tau tôŋ êmuŋ acgom, go
êjaŋgo ênê waba.
30 “Ŋac teŋ embe êwiŋ aê atom, oc enseŋ aê, ma ŋac teŋ embe
ejoŋ ŋanô êwiŋ aê atom, oc êtê saliŋ-saliŋ.
31 Kêtu tonaŋŋa aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋamalacnêŋ sec to
biŋ alôb-alôb samob Anôtô oc êsuc ôkwi, tageŋ biŋ alôb-alôb êpi
Ŋalau Dabuŋ, tec Anôtô êsuc ôkwi atom.
32 Ma teŋ embe ênam saic biŋ êndêŋ Ŋamalacnê Latu, tec
Anôtô oc êsuc ôkwi, mago teŋ embe ênam saic biŋ êndêŋ Ŋalau
Dabuŋ, naŋ Anôtô oc êsuc ôkwi êndêŋ têm tonec to ônêŋa
atomanô.

Biŋ kaŋanôŋa
(Luk 6:43-45)

33 “Embe asê ka ŋajam, oc ênam ŋanô ŋajam, ma embe asê ka
sec, oc ênam ŋanô sec. Gebe ka tajala gêdêŋ ŋanôgeŋ.
34 Moac ŋalatu amac. Amac secgoc, tec asôm biŋ ŋajam
amboac ondoc. Gêŋ taŋ geIôc gêc nêm ŋalêlôm naŋ, mêŋkêsa
awemsuŋ.
35 Ŋamalac ŋajam oc êtaiŋ gêŋ ŋajam sa aŋga nê awa ŋajam, taŋ
gêc nê ŋalêlôm, ma ŋamalac sec oc êtaiŋ gêŋ sec sa aŋga nê awa
sec.
36 “Aê jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc mêtôcŋa ŋamalac
sêwa biŋ agwaagwa samob, taŋ sêsôm naŋ, ŋam sa.

37 Awamsuŋ ŋabiŋ oc ênam aôm kêsi, ma awamsuŋ ŋabiŋ oc
êtiŋ aôm su."

Lau sec sêjatu geŋtalô
(Mar 8:11-12; Luk 11:29-32)

38 Go biŋsutau to Parisai nêŋ ŋagêdô sêjô Jesu awa gebe
"Mêtêmôkê, aêac abe alic aôm ôŋgôm gêŋtalô teŋ."
39 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Lau sec to mockaiŋŋa sêjatu
gêŋtalô, mago gêŋtalô teŋ oc êndêŋ êsêac atom, gêŋtalô propete
Jonaŋa tageŋ.
40 Jona gêmoa gêŋsêga têtaclêlôm kêtôm geleŋŋa têlêac ma
gêbêcauc têlêac, ma Ŋamalacnê Latu oc amboac tonaŋgeŋ. Eŋ
ômoa nom ŋalêlôm êtôm eleŋŋa têlêac ma êmbêcauc têlêac.
41 Êndêŋ noc mêtôcŋa ŋacwaga Niniweŋa oc sêndi sa sêwiŋ lau
tônê ma sêmêtôc êsêac, gebe Jona gêjam mêtê êsêac, tec sêjam
tauŋ ôkwi. Ma alic acgom, teŋ kêlêlêc Jona su tec gêmoa.
42 Êndêŋ noc mêtôcŋa kwin aŋga mula-mŋa oc êndi sa êwiŋ
lau tônê ma êmêtôc êsêac, gebe eŋ aŋga nom ŋamadiŋ, mago
gêmêŋ gebe êŋô Salomonê mêtê. Ma alicgac, teŋ kêlêlêc
Salomo su tec gêmoa.

Ŋalau sec gêmu gêja nê gamêŋ laŋgwa kêtiam
(Luk 11:24-26)

43 "Ŋalau ŋatêmui embe êsa aŋga ŋamalac teŋ nê, oc eo êmoa
gamêŋ kwalam ma ensom gamêŋ êlêwaŋ tauŋa e êtap sa atom.
44 Go êsôm gebe 'Aê jamu jana ŋoc andu, taŋ kasa gamêŋ naŋ
êtiam.' Ma embe naêô lasê, oc alic andu tau sawa ma sêkajo sa
to sêgêlôŋ.
45 Go naêkôc ŋalau 7, taŋ nêŋ sec kêlêlêc ênê su naŋ, sêwiŋ
eŋ sêsô naseŋgôŋ. Go ŋamalac tonaŋ êmoa naeo ŋanô êlêlêc
gêmuŋŋa su. Ma lau sec tônê ŋai amboac tonaŋgeŋ."

Jesu têna ma lasiio to ŋac
(Mar 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Eŋ kêsôm biŋ gêdêŋ lau gêmoa ma têna to lasii mêŋsêkô
dêmôêŋa sebe sêsôm biŋ êndêŋ eŋ.
47 Tec ŋac teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gôlicgac me, têna to
lasimi tec mêŋsêkô dêmôêŋa sebe sêsôm biŋ êndêŋ aôm."
48 Mago Jesu gêjô ŋac, taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ naŋ, awa gebe
"Tinoc asa ma lasici asa lau."
49 Ma kêmêtôc lêma jakêtôc nê ŋacseŋomi ma kêsôm gebe
"Alic acgom, aê tinoc to lasici tau tonec.
50 Lau taŋ sêmasaŋ Tamoc, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ nê biŋ
naŋ, go têtu lasicio to ŋac ma tinoc." *

---

* **12:50:** Sadaŋnê ŋaê teŋ. Alic Mat 10:25

13

Biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋ awêŋa
(Mar 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Bêc tonaŋgeŋ ma Jesu aŋga andu kêsa jagêŋgôŋ ambêô.
2 Lau topom-topom sêkac sa sêgi eŋ auc, tec kêpi waŋ teŋ
jagêŋgôŋ ma lau samob sêkô bau.
3 Ma gêjac miŋ biŋ taêsam gêdêŋ êsêac gêjam kêtu biŋgôliŋgeŋ
ma kêsôm gebe
“Alic acgom, ŋac kêpalip ŋawêŋa teŋ kêsa gêja gebe êpalip
ŋawê.
4 Kêpalip gêmoa e ŋagêdô kêsêp intêna, tec moc mêŋseŋ su.
5 Ŋawê ŋagêdô kêsêp poclêlôm naŋ nom kapôêŋ gêc atom.
Tec kêpoa sebeŋgeŋ gebe kêsêp nomlêlôm gêja atom,
6 e oc kêpi ma kêsêgô e kêtu masê gebe ŋawakac keseleŋ kêsêp
gêja atom.
7 Ma ŋagêdô kêsêp êcmôkê ma êc kêpoa e gejoŋ êndu.
8 Ma ŋagêdô kêsêp nom ŋajam, tec gêjam ŋanô. Teŋ gêjam 100,
ma teŋ 60, ma teŋ 30.
9 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ êŋô.”

Biŋgôliŋ tau ŋam
(Mar 4:10-12; Luk 8:9-10)

10 Ŋacseŋomi dêdêŋ Jesu jasêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Amboac
ondoc tec gôjam kêtu biŋgôliŋgeŋ gêdêŋ êsêac nec.”
11 Ma eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Amac atap kauc sa, tec ajala
gamêŋ undambêŋa ŋabiŋ ŋalêlômŋa, mago êsêac têtap sa atom.
12 Ŋac taŋ nê gêŋ gêc naŋ, êtap ŋagêdô sa naêwiŋ e êlêlêc su.
Mago ŋac, taŋ nê gêŋ masi naŋ, sêkôc ŋakêsu, taŋ gêc eŋŋa naŋ,
su amboac tonaŋgeŋ.
13 Êsêac sêlic gêŋ e amboac sêlic atom to seŋo biŋ e amboac
sêŋô atom ma nêŋ kauc kêsa atom, tec gajam kêtu biŋgôliŋgeŋ
gêdêŋ êsêac.
14 Ma Jesaianê biŋdêm, taŋ geoc lasê naŋ, kêtu tôŋ kêpi êsêac
gebe
‘Taŋemsuŋ oc aŋô, mago oc nêm
kauc êsa atom.
Matemanô oc alic, mago oc ajala
atom.
15 Lau tonaŋ nêŋ ŋalêlôm ŋadani to
taŋeŋsuŋ gêôc auc ma mateŋ gêmôb.
Mago embe amboac tonaŋ atom,
go sêlic gêŋ to taŋeŋsuŋ sêŋô
biŋ ma nêŋ ŋalêlôm sêjala mêtê
to sênam tauŋ ôkwi ma aê janam
êsêac sa.’

16 Aê aoc aôc amac matamanô gebe alic gêŋ ma amac taŋemsuŋ gebe aŋô biŋ.
17 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Propete to lau gêdêŋ gwalêkiŋ sêkêŋ mateŋ gebe sêlic gêŋ, tec amac alic nec, mago sêlic atom to sêŋô biŋ, tec amac aŋô nec, mago sêŋô atom.

Jesu gêwa biŋ gôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa ŋam sa
(Mar 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 "Amboac tonaŋ aŋô biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa tau ŋam acgom.
19 Lau embe sêŋô gamêŋ undambêŋa ŋabiŋ ma sêjala atom, naŋ têtôm ŋawê, taŋ kêpalip kêsêp intêna naŋ. Ŋac sec tau naêjaŋgo biŋ, taŋ kêpalip kêsêp nêŋ ŋalêlôm naŋ su.
20 Ma ônaŋ kêpalip kêsêp poc kêtôm lau, taŋ sêŋô biŋ ma gacgeŋ sêkôc sa totêntac ŋajamgeŋ.
21 Mago nêŋ ŋawakac jagêjam atom, êsêac lau daiŋdaiŋ. Embe gêŋ wapac êtap êsêac sa ma sêjanda êsêac êtu mêtêŋa, oc gacgeŋ sêwi siŋ.
22 Ma ônaŋ kêpalip kêsêp êcmôkê kêtôm lau, taŋ sêŋô biŋ ma gêŋlêlôm-lêlôm nomŋa to lêtôm awêŋa ejoŋ biŋ tau êndu ma sênam ŋanô atom.
23 Ma ônaŋ kêpalip kêsêp nom ŋajam kêtôm lau, taŋ sêŋô biŋ e sêjala ma sêjam ŋanô, teŋ gêjam 100, teŋ gêjam 60 ma teŋ 30."

Biŋgôliŋ waôŋŋa

24 Go Jesu kêkêŋ biŋgôliŋ tau ŋateŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe "Tanam dôŋ gamêŋ undambêŋa êpi ŋac, taŋ kêpalip ŋawê ŋajam kêsêp nê kôm.
25 Ma gêdêŋ taŋ lau sêc bêc sêc naŋ, ênê soŋo-soŋo mêŋkêpalip waôŋ ŋawê gêsac padi ŋaô ma gêc gêja.
26 Ŋawê gêlêc e jagêuc acgom, go têtap waôŋ sa kêpi gêwiŋ.
27 Tec ŋataunê sakiŋwaga mêŋsêsôm gêdêŋ eŋ gebe 'Apômtau, aôm oc kôpalip ŋawê ŋajamgeŋ kêsêp nêm kôm me. Ma waôŋ tec aŋga ondoc mêŋkêsa.'
28 Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe 'Gêŋ tonaŋ ŋacjo teŋ gêgôm.' Ma sakiŋwaga sêsôm gêdêŋ eŋ gebe 'Aôm gobe aêac naajo sa me masi.'
29 Ma eŋ kêsôm gebe 'Masi, gebe amac embe ajo waôŋ, oc ambuc padi sa êwiŋ.
30 Andec, lulugeŋ têtu kapôêŋ sêsêlip tauŋgeŋ sêkô e êndêŋ têm sêsêpŋa acgom. Ma êndêŋ noc sêsêpŋa aê jasôm êndêŋ sêsapwaga gebe Ajoŋ waôŋ tau sa êmuŋ mêŋanac lagic sa naja êniŋ su. Mago gêŋ taniŋŋa tau anac sa êpi aêŋoc andu gêŋ ŋanôŋa êna.' "

Biŋgôliŋ gêmêc ŋawêŋa
(Mar 4:31-32; Luk 13:18-19)

31 Go kêkêŋ biŋgôliŋ tau ŋateŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe
“Gamêŋ undambêŋa kêtôm gêmêc ŋawê ŋamalac teŋ kêkôc
jakêsê kêsêp nê kôm.
32 Gêŋ tau talic ŋasec-ŋasec kêtôm gêŋ ŋagêdô ŋamatu atom
ma êpi acgom, go êɪêlêc gêŋ tolauŋ ŋagêdô su e naêtu ka, ma
moc umboŋ ŋalabuŋa mêŋsênam sac sêŋgôŋ ŋalaka.”

Biŋgôliŋ jistŋa
(Luk 13:20-21)

33 Ma kêsôm biŋgôliŋ tau ŋateŋ gêdêŋ êsêac gebe “Gamêŋ un-
dambêŋa kêtôm jist, awê teŋ kêkôc mêŋkêgaluŋ gêwiŋ polom
kêsêp suc têlêac e gêjam aucgeŋ.”

Jesu kêsôm biŋ kêtu biŋôliŋ ŋamŋa
(Mar 4:33-34)

34 Biŋ samob tonaŋ Jesu gêjam kêtu biŋgôliŋgeŋ gêdêŋ lau ma
kêsôm biŋ teŋ gêc awê atom, kêsôm kêtu biŋgôliŋgeŋ,
35 gebe propetenê biŋdêm tonec êtu tôŋ gebe
“Aê gabe jaŋa aoc êtu biŋgôliŋŋa,
aê gabe jaôŋ biŋ sa, taŋ kêsiŋ tau
gêc lêlôm gêdêŋ Anôtô kêkêŋ nom
e mêŋgêdêŋ galoc.”
Jesu gêwa biŋgôliŋ waôŋŋa sa
36 Go kêkêŋ lau tonaŋ sêja ma kêsô andu gêja. Ma nê
ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jasêsôm gebe “Ôwa biŋ waôŋ kêsêp kômŋa
naŋ ŋam sa êndêŋ aêac acgom.”
37 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Ŋac, taŋ kêpalip ŋawê ŋajam
naŋ, Ŋamalacnê Latu.
38 Kôm kêtôm nom, ma ŋawê ŋajam kêtôm gamêŋ undambêŋa
tau ŋaawêlatu, go waôŋ kêtôm ŋac sec nê latui.
39 Ma ŋacjo, taŋ kêpalip waôŋ naŋ Sadaŋ. Noc sêsêpŋa kêtôm
nom ŋabêc ŋamuŋa. Ma sêsapwaga tau aŋela.
40 Kêtôm sejoŋ waôŋ nasêmboa êpi ja êna, ma êndêŋ bêc
ŋamuŋa oc sêŋgôm amboac tonaŋ.
41 Ŋamalacnê Latu êkêŋ nê aŋela sêna sejoŋ lau kalomtêna to
secwaga samob aŋga ênê gamêŋ sa,
42 ma sêmbaliŋ êsêac sêsêp gamêŋ, taŋ ja ŋawaô kêlakoc sêna,
natêtaŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ tau.
43 Ma lau gêdêŋ nêŋ ŋawê êpoa lasê amboac oc aŋga
Tameŋinê gamêŋ. Ŋac teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ êŋômaŋ.

Biŋgôliŋ awa gêc kômŋa

44 “Gamêŋ undambêŋa kêtôm awa, taŋ ŋac teŋ kêsiŋ ôkwi gêc
kôm e ŋac teŋ kêtap sa ma kêsuŋ auc kêtiam ma totêtac ŋajamgeŋ
gêja, jakêkêŋ nê gêŋ samob lau sêjam ôli, go jagêjam ôli kôm tau.

Biŋgôliŋ kêkômŋa

45 “Ma teŋ gêwiŋ gebe Gamêŋ undambêŋa kêtôm ŋac-kêtulu-
gêŋwaga teŋ gesom kêkôm ŋajam-ŋajam gêmoa
46 e kêtap kêkôm mata êjam teŋ sa, go gêja ma kêkêŋ nê gêŋ
samob lau sêjam ôli, go jagêjam ôli gêŋ tau.

Biŋgôliŋ wasaŋŋa
47 “Ma teŋ gêwiŋ gebe Gamêŋ undambêŋa kêtôm wasaŋ, taŋ
sêkêŋ kêsêp gwêc ma gêŋ tokaiŋ-tokaiŋ sêwê
48 e toŋoma, go sê sa kêpi bau gêja jasêŋgôŋ sic ma sêjaliŋ i
ŋajamgeŋ sa kêsêp laclu, ma sec naŋ sêbaliŋ siŋ.
49 Êndêŋ nom ŋabêc ŋamuŋa naŋ, oc amboac tonaŋgeŋ. Aŋela
oc sêsa sêmêŋ ma sêjaliŋ lau sec aŋga lau gêdêŋ nêŋ sa
50 ma sêmbaliŋ êsêac sêsêp gamêŋ ja ŋawaô kêlakocŋa sêna.
Aŋga tônê oc têtaŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ tau.

Awa wakuc to laŋgwa
51 “Amacnêm kauc kêsa kêpi biŋ samob tonaŋ ŋai me masi.”
Ma êsêac sêlôc sebe “Aec.”
52 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Kêtu tonaŋŋa biŋsutau
samob, taŋ sêŋô biŋ gamêŋ undambêŋa katu tôŋ naŋ, têtôm
andu ŋatau teŋ, naŋ gê nê gêŋ wakuc to laŋgwa sa aŋga nê awa
ŋalêlôm.”

Jesunê lau têtiŋ eŋ aŋga Nasaret
(Mar 6:1-6; Luk 4:16-30)
53 Jesu gêjac mata biŋgôliŋ tonaŋ ŋai su, go gêdi sa aŋga
tonaŋ.
54 Jagêô lasê nê malacmôkê ma kêdôŋ êsêac gêmoa nêŋ lôm
e têtakê ŋanô ma sêsôm gebe “Ŋac tonec kêkôc kauc to gêŋtalô
nec aŋga ondoc.
55 Eŋ tonec kamunda latu me masi. Sêsam eŋ têna sebe
Maria me. Ma lasii Jakobo agêc Josep ma Simon agêc Juda me.
56 Ma luio samob sêmoa sêwiŋ aêac atom me. Ma eŋ kêkôc
gêŋ samob tônê ŋai aŋga ondoc.”
57 Ma têtu môsi eŋ. Tec Jesu kasôm gêdêŋ êsêac gebe
“Lau gamêŋ teŋ tetoc propete teŋ sa kwalec atom, tau nê
malacmôkê to nê laugeŋ tec sêmbu eŋ.”
58 Ma eŋ gêgom gêŋtalô taêsam aŋga tonaŋ atom gebe sêkêŋ
gêwiŋ atom. * êsêp ewin gebe polom esuŋ êtu kapôêŋ. Jist
ŋaŋaclai ênam polom samucgeŋ auc.

14

Ŋackêsagu Joaŋ gêmac endu
(Mar 6:14-29; Luk 9:7-9)
1 Gêdêŋ têm tonaŋ kiŋ Herodo gêŋô Jesu ŋawae

* **13:58:** Bômbôm embe sêpac naŋ polom, go sêkêŋ gên tau

2 ma kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga gebe “Eŋ tonec ŋackêsagu
Joaŋ. Eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec ŋaclai kêpoa kêpi eŋ.”
3 Gebe Herodo kêjatu gebe sêkôc Joaŋ tôŋ ma sênsô eŋ tôŋ
nasêkêŋ eŋ êŋgôŋ kapoacwalô kêtu têwa Pilip nê awê Hero-
diaŋa,
4 gebe Joaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gôjam awê tonaŋ tec
keso.”
5 Ma têtac kêkac Herodo gebe ênac eŋ êndu, mago kêtêc lau
gebe sêlic Joaŋ kêtôm propete.
6 Gêdêŋ taŋ Herodo taê gêjam nê bêc têna kêkôc eŋŋa naŋ,
Herodia latuo jakêtê wê gêmoa êsêac to nê ŋacleŋ ŋalêlôm.
Herodo gêlic e têtac ŋajam kêsa,
7 tec kêtôc lêma ma kêsôm gebe “Gêŋ taŋ oteŋ naŋ, oc jakêŋ
êndêŋ aôm.”
8 Ma têna kêsôm biŋ kêsêp latuo têtac, tec kêsôm gebe “Ôkêŋ
ŋackêsagu Joaŋ môkêapac êsêp laclu teŋ êndêŋ aê aŋga tonec.”
9 Kiŋnê ŋalêlôm ŋawapac kêsa, tageŋ kêtu kêtôc lêma ŋacleŋ
sêlic suŋa, tec kêjatu gebe sêkêŋ,
10 ma kêsakiŋ jadêdim Joaŋ gêsutêkwa gêŋgic aŋga
kapoacwalô.
11 Ma sêkêŋ môkêapac kêsêp laclu teŋ mêŋsêkêŋ gêdêŋ
ŋapalêo, ma kêkôc gêdêŋ têna gêja.
12 Ma Joaŋnê ŋacseŋomi mêŋsêkôc ênê ŋawêlêlaŋ su jasêsuŋ
ma jasêsôm ŋawae gêdêŋ Jesu.

Jesu gêlôm lau 5,000
(Mar 6:30-44; Luk 9:10-17; Joaŋ 6:1-14)

13 Jesu gêŋô Joaŋ gêmac êŋdu ŋawae e kêtaiŋ tau su aŋga
gamêŋ tonaŋ jakêpi waŋ ma gêja gebe êmoa nê ŋasawa teŋ
tauŋa. Ma lau sêŋô ŋawae tec sêlêlêŋ aŋga nêŋ malac têdaguc
eŋ sêja.
14 Jesu jakêsô bau ma gêlic lau topom-topom tau, tec taê
walô êsêac ma gêgôm êsêacnêŋ gêmac ŋajam kêsa.
15 Oc jagêjam kwalam, tec nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jasêsôm
gebe “Gamêŋ tonec gamêŋ sawa ma oc gêja su. Amboac tonaŋ
ôkêŋ lau sêc êliŋ-êliŋ têtôm malacgeŋ nasênam ôli nêŋ mo.”
16 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Oc sêc sêna atom, amac
taôm akêŋ gêŋ êsêac sêniŋ.”
17 Go êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêacma gêŋ gêc tonec atom
polom lemeŋ teŋ to i luagêcgeŋ tec gêc.”
18 Ma eŋ kêsôm gebe “Akôc gêŋ tau andêŋ aê amêŋ.”
19 Tec kêjatu lau tau gebe sêŋgôŋ sic sêŋgôŋ gêgwaŋ, ma kêkôc
polom lemeŋ teŋ to i luagêc tau sa mêŋmata gedec undambê
ma gêjam daŋge, go kêpô kêkôc ma kêkêŋ polom gêdêŋ nê
ŋacseŋomi jasêjac sam gêdêŋ lau.

20 Samob seŋ e gêôc êsêac tôŋ, go sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp
gadob 12 e mêŋgêc.
21 Ma êsêac, taŋ seŋ gêŋ tau naŋ, ŋacwaga amboac 5,000, ma
sêsa lauo to ŋapalê sa sêwiŋ atom.

Jesu kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaô
(Mar 6:45-52; Joaŋ 6:15-21)

22 Ma Jesu kêkac nê ŋacseŋomi gacgeŋ sêpi waŋ sêmuŋ eŋ sêna
ŋamakeŋ ônêŋa ma eŋ tau êmoa e êkêŋ lau sêna acgom.
23 Eŋ kêkêŋ lau tau sêja ma taugeŋ kêpi lôc gêja gebe eteŋ
mec. Oc jakêsêp su ma eŋ taugeŋ gêmoa nê tônê.
24 Waŋ kêsa e jakêkô ŋaluŋgeŋ ma dembom kêpôŋ êsêac
secanô gebe mu kêpuc êsêac tôŋ.
25 Talec kêtaŋ, go Jesu kêsêlêŋ gêmoa dembom ŋaôgeŋ kêsa
gêdêŋ êsêac gêja.
26 Ŋacseŋomi sêlic eŋ kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaôgeŋ e têtakê
ma sêsôm gebe "Joe, balôm teŋ." Tec têtêc e sêwakic.
27 Go Jesu awa kêsa sebeŋ ma kêsôm gebe "Têmtac êpa su, aê
tau tonec, atêc taôm atom."
28 Tec Petere gêjô eŋ awa gebe "Apômtau, embe aôm tau
tonaŋ, naŋ ôsôm ma jamoa bu ŋaô jandêŋ aôm jawac."
29 Ma Jesu kêsôm gebe "Ômôêŋ." Go Petere aŋga waŋ kêsêp
kêsêlêŋ gêmoa bu ŋaô gêdêŋ Jesu gêja.
30 Mago eŋ gêlic mu ŋasênôm ma kêtakê e kêka tau su ma
gêmôêc gebe "Apômtau, ôkam aê sa."
31 Tec Jesu kêmêtôc lêma ôb tageŋ jakêkam eŋ ma kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "O aôm ŋac, kôkêŋ gêwiŋ kwalec, kêtu asageŋŋa
nêm ŋalêlôm gêja lu."
32 Agêc jasêpi waŋ ma mu kêtu malô.
33 Ma êsêac, taŋ sêŋgôŋ waŋ naŋ, sêpôŋ aeŋduc dêdêŋ eŋ ma
sêsôm gebe "Anôtônê Latu aôm biŋŋanôgoc."

Jesu gêgôm gêmac ôliŋ ŋajam kêsa aŋga Genesaret
(Mar 6:53-56)

34 Ma sêja e sêpi bau aŋga Genesaret.
35 Ma gêdêŋ taŋ lau gamêŋ tonaŋŋa sêjala eŋ naŋ, sêkêŋ biŋ
kêtôm nêŋ malac ŋamagêŋa samob gêja, go sejoŋ lau samob,
taŋ gêŋ gêgôm êsêac naŋ, dêdêŋ eŋ sêja
36 ma teteŋ eŋ gebe sêmoasac ênê ŋakwê ŋataligeŋ. Tec samob,
taŋ sêmoasac naŋ, ôliŋ ŋajam kêsa.

15

Lau ŋanô nêŋ mêtê
(Mar 7:1-13)

1 Gêdêŋ tonaŋ Parisai to biŋsutau aŋga Jerusalem dêdêŋ Jesu
sêja ma têtu kênac eŋ gebe

2 “Amboac ondoc, nêm ŋacseŋomi sêgêli lau ŋanô nêŋ biŋ ma
sebe sêniŋ gêŋ, naŋ sêkwasiŋ lemeŋ atom.”
3 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Ma amac taôm gêdêŋ taŋ
amasaŋ nêm ŋagôliŋ laŋgwa naŋ, aseŋ Anôtônê biŋsu gêwiŋ.
4 Anôtô gêjac jatu gebe ‘Otoc tamam agêc têŋam sa, ma teŋ
embe êpuc boa tama me têna, naŋ senseŋ eŋ su ênaŋa.’
5 Mago amac asôm gebe Ŋac taŋ êsôm êndêŋ tama me têna
gebe ‘Aôm taêm kêka ŋoc gêŋ, mago gabe jakêŋ êtu da,’
6 ŋac tonaŋ embe etoc tama agêc têna sa atom, oc naêndêŋ.
Tec agôm nêm ŋagôliŋ laŋgwa ŋanô kêsa ma aseŋ Anôtônê biŋ
su.
7 Dansaŋtêna, Jesaia geoc biŋ tonec lasê jagadêŋgeŋ kêpi
amac gebe
8 Anôtô kêsôm gebe
‘Lau tonec tetoc aê sa ŋa gêdoŋôlicgêŋ,
ma nêŋ ŋalêlôm gêmoa jaêc aê.
9 Êsêac sêjam sakiŋ aê kwalec,
gebe biŋsu, taŋ têdôŋ naŋ,
ŋamalacnêŋ biŋ ŋaômageŋ.’ ”

Gêŋ taŋ gêgôm ŋamalac kêtu sêc
(Mar 7:14-23)

10 Go Jesu gêmôêc lau dêdêŋ eŋ sêja ma kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Aŋô biŋ ma nêm kauc êsa.
11 Gêŋ taŋ kêsô awasuŋ naŋ, oc êŋgôm ŋamalac êtu sec atom,
tageŋ gêŋ taŋ kêsa awasuŋ, tonaŋ tec êŋgôm ŋamalac êtu sec.”
12 Go nê ŋacseŋomi jasêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Parisai tau sêŋo
biŋ tonaŋ e gêli nêŋ ŋalêlôm sa, nê kôjalagac me.”
13 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Gêŋ samob, taŋ Tamoc
undambêŋa kêsê atom naŋ, oc êjô sa.
14 Andec êsêac, êsêac mateŋpec, taŋ sêwê mateŋpec. Matapec
teŋ embe êwê matapec teŋ, naŋ oc agêc lulugeŋ sêu tauŋ sêsêp
sê sêna.”
15 Ma Petere gêjô eŋ awa ma kêsôm gebe “Ôwa biŋgôliŋ tonec
ŋam sa êndêŋ aêac acgom.”
16 Tec Jesu kêsôm gebe “Ma amac tonec amboac ondoc, nêm
kauc kêsa atom tageŋ atom êsêac me.
17 Ajala atom me. Gêŋ samob, taŋ êsô awemsuŋ naŋ, oc êsêp
ŋatêtac ma tau êtaiŋ su êna.
18 Ma gêŋ samob, taŋ kapi aŋga ŋalêlôm mêŋkêsa awemsuŋ,
tonaŋ tec oc êŋgôm ŋamalac êtu sec.
19 Gebe gêŋ tonec aŋga ŋalêlôm kêpi gêmêŋ gebe Taêŋ gêjam
sec, sêjac ŋamalac êndu, dêdim sêmôcwalô gêogic, sêgôm gêŋ
mockaiŋo to mockaiŋŋa, geŋgeŋ, biŋ gêga ma biŋ alôb-alôb.

20 Gêŋ tonaŋ ŋai tec gêgôm ŋamalac kêtu sec. Mago embe
sêkwasiŋ lemeŋ atom ma sêniŋ gêŋ, tonaŋ oc êŋgôm ŋamalac êtu
sec atom."

Awê Kanaanŋa kêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa
(Mar 7:24-30)

21 Jesu gêdi kêtaiŋ taugeŋ aŋga tonaŋ jagêô lasê gamêŋ Turu
to Sidonŋa.
22 Ma gêdêŋ tonaŋ awê Kanaanŋa teŋ aŋga gamêŋ tonaŋ
mêŋgêmôêc gebe "Apômtau, Dawidnê Latu, taêm walô aê.
Aêŋoc latuco ŋalau sec teŋ kêlêsu eŋ."
23 Mago Jesu gêjô ênê biŋ teŋ atom. Ma nê ŋacseŋomi dêdêŋ
eŋ jateteŋ eŋ gebe "Ôkêŋ eŋ ênamaŋ, kêtaŋ-kêtaŋ kêdaguc aêac
nec."
24 Eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Anôtô kêsakiŋ aê gadêŋ gôlôac
Israel tauŋgeŋ nêŋ domba gêbôm tec gamêŋ."
25 Ma awê tau kêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe
"Apômtau, ônam aê sa."
26 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Embe takôc ŋapalênêŋ mo su
ma tambaliŋ êndêŋ kêamlatu, oc ŋajam atom."
27 Ma awê tau gêjô eŋ awa gebe "Apômtau, kôsômgac. Mago
mo ŋapopoc, taŋ kêsêlô kêsêp nêŋ ŋataunêŋ tebo ŋalabu naŋ,
kêamlatu seŋgoc."
28 Go Jesu gêjô eŋ awa gebe "O awê tau, aôm kôkêŋ gêwiŋ
ŋajaŋa. Amboac tonaŋ biŋ, taŋ koteŋ naŋ, êtu tôŋ." Ma gêdêŋ
ŋasawa tonaŋgeŋ awê tau latuo ôli ŋajam kêsa.

Jesu gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa

29 Ma Jesu gêdi aŋga tonaŋ jagêô lasê bugêjactoŋ Galilaiaŋa,
go kêpi lôc teŋ jakêpoŋ tau sic gêŋgôŋ.
30 Go lau topom-topom dêdêŋ eŋ sêja, naŋ sejoŋ nêŋ magiŋ
kêsu, puliŋ, mateŋpec, aweŋmê ma gêmac tokaiŋ-tokaiŋ sêwiŋ
dêdêŋ eŋ sêja jatetoc êsêac sêc eŋ a-mŋa, ma gêgôm êsêac ŋajam
kêsa.
31 Lau sêlic aweŋmê sêsôm biŋ to puliŋ ôliŋ ŋajam kêsa, ma
magiŋ kêsu sêsêlêŋ to mateŋpec sêlic gamêŋ, tec sê taêŋ ma
sêlambiŋ Israelnêŋ Anôtô ŋanô.

Jesu gêlôm lau 4,000
(Mar 8:1-10)

32 Go Jesu gêmôêc nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jakêsôm gebe "Aê
taêc walô lau tonec gebe sêmoa sêwiŋ aê e bêc têlêac samuc ma
nêŋ gêŋ sêniŋŋa masi, tec gabe jakêŋ êsêac têntac sawageŋ sêna
atom gebe oc eŋkaiŋ to lemeŋ êmac aŋga intêna."
33 Ma ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aêac tamoa gamêŋ
sawa nec, oc takôc polom taêsam aŋga ondoc gebe lau tonec
sêniŋ êtôm êsêac."

34 Tec Jesu kêtu kênac êsêac gebe “Amacnêm polom tendocgeŋ gêc.” Ma êsêac sêsôm gebe “7 to i palê ŋagêdô.”
35 Go kêsôm lau sêŋgôŋ sic sêŋgôŋ nom.
36 Ma kêkôc polom 7 to i tonaŋ sa ma gêjam daŋge, go kêpô kêkôc ma kêkêŋ gêdêŋ ŋacseŋomi, go ŋacseŋomi sêjac sam gêdêŋ lau.
37 Êsêac samob seŋ e gêôc êsêac tôŋ ma sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob 7 e mêŋgêc.
38 Ma êsêac, taŋ seŋ gêŋ tau naŋ, ŋacwaga 4,000, ma sêsa lauo to ŋapalê sa sêwiŋ atom.
39 Eŋ kêkêŋ lau tau sêja acgom, go kêpi waŋ jagêô lasê gamêŋ Magadanŋa. * enaŋa nec atom. Êsêac sêkêŋ gêwiŋ gebe êsêac embe sêmoasac lau samuc nêŋ gêŋ teŋ, go lau samuc nêŋ ŋatêmui ŋalêlômŋa elom êsêac, tec sêkwasiŋ lemeŋ gebe ŋatêmui tau tonaŋ ênaŋa.

16

Lau sêjatu gêŋtalô
(Mar 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Ma Parisai to Sadukai dêdêŋ Jesu jasêlêtôm eŋ ma teteŋ eŋ gebe êtôc gêŋtalô umdambêŋa teŋ êndêŋ êsêac sêlic.
2 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Êndêŋ êtula amac asôm gebe ‘Gêjac wêcdêlaŋ, oc gamêŋ ŋajam.’
3 Ma bêbêc asôm gebe ‘Gêjac wêcdêlaŋ ma gamêŋ kêtuŋ tau. Ocsalô gamêŋ oc êtu sec.’ Gamêŋ ŋapuc tec ajala, mago têm to noc ŋabelo tec ajam kauc.
4 Gôiôac sec to mockaiŋŋa sêgôm mocsac gêŋtalô, mago gêŋtalô teŋ oc êndêŋ êsêac atom, gêŋtalô Jonaŋa tageŋ.” Go gêjam dêmôê êsêac gacgeŋ sêkô ma gêc gêja.

Parisai to Sadukai nêŋ jist
(Mar 8:14-21)

5 Ŋacseŋomi jasêsô ŋamakeŋ ônêŋa ma sêliŋ polom siŋ sêkôc gêwiŋ atom.
6 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alic ma ajop taôm ŋapep êndêŋ Parisai to Sadukai nêŋ jist.”
7 Ma êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋŋa ma sêsôm gebe “Kec, aêac takôc polom gêwiŋ atom, tec kêsôm biŋ tonec.”
8 Ma Jesu kêjala ma kêsôm gebe “O amac, akêŋ gêwiŋ kwalec, kêtu ageŋŋa amac taêm gêjam gêc taômŋageŋ gebe akôc polom gêwiŋ atom.
9 Nêm kauc kêsa atom tageŋ me. Taêm gêjam polom lemeŋ teŋgeŋ, naŋ gêdêŋ lau 5,000 me masi. Ma ajoŋ ŋagêdô-gêdô sa ŋagadob tendocgeŋ.

---

* **15:39:** Lau tonaŋ sekwasiŋ lemeŋ gebe ŋatemui demôêŋa

10 Ma polom 7, naŋ gêdêŋ lau 4,000 naŋ amboac ondoc. Ajoŋ
ŋagêdô-gêdô sa ŋagadob tendocgeŋ.
11 Amboac ondoc nêm kauc kêsa atom gebe aê kasôm biŋ
kêpi polom gêdêŋ amac nec atom. Ajop taôm êndêŋ Parisai to
Sadukai nêŋ jist."
12 Gêdêŋ tonaŋ nêŋ kauc kêsa gebe eŋ kêsôm biŋ sejop
tauŋŋa kêpi jist polomŋa atom, kêsôm kêpi Parisai to Sadukai
nêŋ mêtê.

Petere kêsôm Jesu ŋam
(Mar 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Jesu kêsa gamêŋ Kaisarea Pilipiŋa, go kêtu kênac gêdêŋ nê
ŋacseŋomi gebe "Lau sêsam Ŋamalacnê Latu sebe asa."
14 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Lau ŋagêdô sebe ŋackêsagu
Joaŋ, ma ŋagêdô sebe Elia, ma ŋagêdô sebe Jeremia me prope-
tenêŋ teŋ."
15 Go gêjam kênac êsêac gebe "Ma amac nec asam aê abe asa."
16 Go Simon Petere gêjô eŋ awa gebe "Aôm Kilisi tau, Anôtô
mata jali nê Latu aôm."
17 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Jona latu Simon, aê aoc êôc aôm
gebe ŋamalac teŋ geoc biŋ tonaŋ lasê gêdêŋ aôm atom, Tamoc
taugeŋ, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ.
18 Ma aêgeŋ mêŋjasôm êndêŋ aôm gebe Petere, aôm poc teŋ
ma jansuŋ ŋoc gôlôac sa êsêp poc tonec naêkô, ma lamboam
ŋaŋaclai êku tulu atom.
19 Aê jakêŋ gamêŋ undambêŋa ŋaki êndêŋ aôm gebe gêŋ, taŋ
aôm ôi tôŋ aŋga nom naŋ, oc si tôŋ aŋga undambê ma gêŋ, taŋ
aôm ônac pêla aŋga nom naŋ, oc sênac pêla aŋga undambê."
20 Go gêjam ŋacseŋomi aweŋ auc gebe sêsôm eŋ wae Kilisiŋa
lasê êndêŋ lau teŋ atom.

Kilisi geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê
(Mar 8:31-9:1; Luk 8:22-27)

21 Gêdêŋ tonaŋ Jesu geoc lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi kêtu ŋamata
gebe "Aê oc jana Jerusalem ma laumata to dabuŋsêga ma
biŋsutau sêkêŋ ŋandaŋ taêsam êndêŋ aê ma sênac aê êndu e ŋabêc
êtu têlêac, go jandi sa matoc jali êsa êtiam."
22 Tec Petere gê eŋ jakêsôm eŋ gebe "Apômtau, Anôtô êkô biŋ
tonaŋ auc. Biŋ amboac tonaŋ êtap aôm sa atommaŋ."
23 Tec Jesu kêsa tau ôkwi jakêsôm gêdêŋ Petere gebe "Sadaŋ,
ôkôc taôm sa naôkô jaêc, aôm gôwa lakô aê. Aôm taêm gêjam biŋ
Anôtôŋa atom, taêm gêjam biŋ ŋamalacŋageŋ."
24 Go Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Ŋac teŋ embe
taê ênam gebe êsap aê tôŋ, naŋ ênac kapoac tau ma êôc nê
kakesotau êndaŋguc aê,

25 gebe ŋac teŋ embe êŋgôm mocsac gebe êmoa mata jali, naŋ
oc êmac êndu. Ma teŋ embe êmac êndu êtu aêŋa, naŋ oc êŋgôŋ
mata jali.
26 Ŋac teŋ embe ênsôb gêŋ nomŋa samob sa êtu ênê gêŋ,
mago êjaiŋ katu, oc ênam eŋ sa me masi. Oc ênam eŋ sa atom.
Ŋamalac oc ênac da katu ŋa asageŋ.
27 Gebe Ŋamalacnê Latu oc êmêŋ to Tamanê ŋasawi ma nê
aŋela oc sêwiŋ, ma êkêŋ ŋagêjô êndêŋ ŋamalac samob êndêŋ-
êndêŋgeŋ êtôm gêŋ, taŋ êsêac tau ŋ sêgôm.
28 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac tec sêkô nec
nêŋ ŋagêdô oc sêmac êndu atomgeŋ, e sêlic Ŋamalacnê Latu tonê
gôliŋ êmêŋ acgom." * kêpi jist. Jist êtôm gebe polom samucgrŋ
auc (alic Mat 13:33) ma Parisai to Sadukai nêŋ mêtê êtôm gebe
êenam launêŋ ŋalêlôm auc amboac tonaŋgeŋ. †

17

Jesu ôli kaiŋ têŋ kêsa
(Mar 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Bêc 6 gêjaŋa acgom, go Jesu kêkôc Petere ma Jakobo agêc
lasi Joaŋ sêwiŋ eŋ. Eŋ gêwê êsêac sêpi lôc ŋatêpôê baliŋ teŋ sêja
gebe nasêmoa tauŋŋa.
2 Ma sêlic eŋ ôli kêpô tau ôkwi e laŋôanô kêpô gamêŋ amboac
oc, ma nê ŋakwê ŋawasi ŋaeb ŋaôma.
3 Go sêlic Mose agêc Elia seoc tauŋ lasê dêdêŋ êsêac ma sêjam
biŋgalôm sêwiŋ eŋ.
4 Tec Petere gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ Jesu gebe
"Apômtau, ŋajam gebe tamoa gamêŋ tonec. Embe ôsôm, go
janam bec têlêac aŋga tonec, aômnêm teŋ ma Mosenê teŋ ma
Elianê teŋ."
5 Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma sêlic tao toŋawê teŋ gêjam ajuŋ
êsêac, go awa teŋ kêsa aŋga tao kêsôm gebe "Aêŋoc Latuc, taŋ
têtac gêwiŋ eŋ ma galic eŋ ŋajam naŋ tonec. Akêŋ taŋem eŋ."
6 Ŋacseŋomi sêŋô e sêu tauŋ jasêc ma têtêc tauŋ ŋanô.
7 Go Jesu kêsa jakêmoasac êsêac ma kêsôm gebe "Andi sa ma
atêc taôm atom."
8 Ma gêdêŋ taŋ sêôc mateŋanô sa naŋ, sêlic teŋ atom, Jesu
taugeŋ.
9 Êsêac sêsêp aŋga lôc sêmoa ma Jesu gêjac jao êsêac gebe
"Asôm gêŋ kaiŋ teŋ, taŋ amac alic naŋ, êndêŋ ŋac teŋ atom e
Ŋamalacnê Latu êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ su acgom."
10 Go ŋacseŋomi têtu kênac eŋ gebe "Amboac ondoc, biŋsutau
sêsôm sebe Elia êmêŋ êmuŋ acgom."

---

* **16:28:** Apômtau gêjam dôŋ Parisai to Sadukai nêŋ mêtê † **16:28:** Ŋaê Petere ŋam be poc. (Alic Joaŋ 1 42)

11 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Elia oc êmêŋ ma êsa gêŋ
samob ŋalaŋô sa êtiam.
12 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Elia tec gêmêŋ su, ma
sêjala eŋ atom, ma têtu kasec eŋ kêtôm taêŋ gêjam. Ma
Ŋamalacnê Latu oc êtap ŋandaŋ sa aŋga êsêacnêŋ amboac
tonaŋgeŋ.”
13 Gêdêŋ tonaŋ ŋacseŋominêŋ kauc kêsa gebe biŋ, taŋ eŋ
kêsôm gêdêŋ êsêac naŋ, kêsôm kêpi ŋackêsagu Joaŋ.

Jesu gêgôm ŋapalê toŋalau sec ôli ŋajam kêsa
(Mar 9:14-29; Luk 9:37-43)

14 Ac sêmêŋ e sêô lasê dêdêŋ lau, ma ŋac teŋ kêsa gêdêŋ Jesu
jakêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ
15 ma kêsôm gebe “Apômtau, taêm walô ŋoc latuc, tê meloc
kêtê eŋ ma gêmoa jageo ŋanô, tec gêu tau kêpi ja to kêsêp bu
kêtu dim taêsam.
16 Aê kakôc eŋ gadêŋ nêm ŋacseŋomi gamêŋ, mago têtôm
gebe sêŋgôm eŋ ôli ŋajam êsa atom.”
17 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “O amac akêŋgêwiŋ-atom to
laukesowaga, aê jamoa jawiŋ amac e êndêŋ ondoc, ma jaôc
amacnêm biŋ e êndêŋ ondocgeŋ. Akôc ŋapalê andêŋ aê amêŋ.”
18 Jesu gec biŋ ŋalau sec e kêsa aŋga ênê gêja, ma gêdêŋ ŋasawa
tonaŋgeŋ ŋapalê tau ôli ŋajam kêsa.
19 Go ŋacseŋomi dêdêŋ Jesu sêja sêkô tauŋŋa ma sêsôm gebe
“Amboac ondoc tec aêac atôm gebe atiŋ ŋalau tonaŋ atom.”
20 Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Kêtu amac akêŋ gêwiŋ
kwalecŋa. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Amac embe
nêm akêŋ êwiŋ êtôm gêmêc ŋamatu tageŋ ênêc, ma asôm êndêŋ
lôc tonec gebe ‘Ômbuc taôm sa aŋga tonec naôkô ônêŋa’ oc
êmbuc tau sa êna, ma aŋgôm gêŋ teŋ eselop sa atom.
21 [Ŋalau amboac tonaŋ ŋai oc tauŋ sêsa ŋagaô sêna atom,
tateŋ mec to tanam dabuŋ mogeŋ, go êtôm.]”

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê kêtu luagêcŋa
(Mar 9:30-32; Luk 9:43-45)

22 Ac sêsêlêŋ sêmoa Galilaia ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“Kêdabiŋ gebe sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êndêŋ ŋamalac lemeŋ êna
23 nasênac eŋ êndu e bêc êtu têlêac, go êndi sa êtiam.” Ma
ŋacseŋominêŋ ŋalêlôm ŋawapac kêsa ŋanô.

Biŋ takis lôm dabuŋŋa

24 Ac jasêô lasê Kapanaum ma lau, taŋ sêjac takis lôm
dabuŋŋa sa naŋ, dêdêŋ Petere jasêsôm gebe “Amacnêm
mêtêmôkê oc êkêŋ takis me masi.”
25 Tec eŋ gêlôc gebe “Aec.” Ma gêdêŋ taŋ Petere kêpi andu
gêja naŋ, Jesu sep tageŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Simon, aôm

gobe amboac ondoc. Kiŋ nomŋa naŋ sêkôc awa to takis aŋga asa nê, aŋga tauŋ latuŋinêŋ me aŋga lau jaba nêŋ."
26 Ma Petere kêsôm gebe "Aŋga lau jaba nêŋ." Tec Jesu kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Amboac tonaŋ ma êsêac tauŋ latuŋi oc gacgeŋ sêmoa.
27 Mago aêac dabe daŋgôm êsêac sêli aweŋ sa atom. Amboac
tonaŋ ôna bu tau naweŋ i ma ôkôc i ŋamataŋa, taŋ ôjac naŋ,
ôŋa awasuŋ, go ôtap mone tau ŋateŋ sa, ma ôkôc naôkêŋ êndêŋ
êsêac êtu aêagêc lemeŋ."

18

Asa êtu ŋac kapôêŋ
(Mar 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ ŋacseŋomi dêdêŋ. Jesu sêja ma sêsôm
gebe "Asa oc êtu ŋac towae êlêlêc aŋga gamêŋ undambêŋa."
2 Tec eŋ gêmôêc ŋapalê sauŋ teŋ mêŋketoc eŋ kêkô êsêac
ŋaluŋgeŋ
3 ma kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Amac
embe akac taôm ôkwi ma atôm ŋapalê atom, oc asô gamêŋ
undambêŋa ana atomanô.
4 Ŋac taŋ kêkôniŋ tau kêtôm ŋapalê tonec naŋ, kêtu ŋac towae
kêlêlêc aŋga gamêŋ undambêŋa.
5 Ma teŋ embe êkôc ŋapalê teŋ amboac tonec sa êtu ŋoc
ŋaêŋa, oc êkôc aê sa.

Tatim lau atom
(Mar 9:42-48; Luk 17:1-2)

6 "Ŋac teŋ, embe êtim lau sauŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ aêŋa naŋ
nêŋ teŋ e êtu sec, naŋ lau oc sêwa poctêmui sa eŋ gêsutêkwa ma
sêmbaliŋ eŋ êsêp gwêc gêdimbobsêga êna, go ŋajam.
7 Ojae êsêac kalomtênamêŋ. Biŋkalom oc êsa, mago ojae
ŋackalomma.
8 "Lêmam me amkaiŋ embe êtim aôm gebe ôŋgôm sec, naŋ
ôndim su ma ômbaliŋ siŋ. Ôŋgôŋ matam jali amboac puliŋ me
magi kêsu naŋ, ŋajam êlêlêc sembaliŋ aôm lêmam to amkaiŋ
samucgeŋ ôsêp ja, taŋ kêsa gedeŋ toŋgeŋŋa ôna naŋ su.
9 Ma matamanô embe êtim aôm gebe ôŋgôm sec, naŋ ôkip sa
ma ômbaliŋ siŋ, ômoa matam jali tomatamanô makeŋgeŋ naŋ,
ŋajam êlêlêc sêmbaliŋ aôm tomatamanô lulu ôsêp ja kêlakoc
ŋalamboam ŋakêlêndiŋ ôna naŋ su.

Biŋ gôliŋ domba gêlaŋa
(Luk 15:3-7)

10 "Alic taôm gebe ambu êsêac lau sauŋ tonec nêŋ teŋ atom.
Aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêacnêŋ aŋela, taŋ sêmoa undambê
naŋ, sêlic Tamoc, taŋ gêmoa undambê naŋ, laŋôanô ŋapaŋ.

11 [Gebe Ŋamalacnê Latu gêmêŋ gebe ênam gêŋgebeŋ sa.]
12 “Amac abe amboac ondoc. Ŋac teŋ embe nê domba 100.
sêmoa e ŋateŋ êmbôm, oc endec 99, naŋ sêmoa lôc ma naensom
gêbôm tonaŋ atom me.
13 Aê jasôm biŋŋanôgeŋ endeŋ amac gebe Embe êtap sa, oc
êtu samuc gêŋ tau ŋanô êlêlêc 99, taŋ sêbom atom naŋ su.
14 Amboac tonaŋ tec Tamoc, taŋ gêmoa undambê naŋ, gebe
êsêac sauŋ tecenec nêŋ teŋ ênaŋa atom.

Lasitêwai tobiŋ keso
(Luk 17:3)

15 “Lasim embe êŋgôm sec, go ôna e agêc taômgeŋ laŋômanô
êpi tageŋ ma ômêtôc eŋ. Embe êkêŋ taŋa aôm, go ambiŋ taôm
tôŋ lasitêwaiŋa êtiam.
16 Ma embe êkêŋ taŋa aôm atom, naŋ ôkôc ŋac teŋ me luagêc
sêwiŋ aôm acgom, gebe ‘ŋac luagêc me têlêac, taŋ sêŋô biŋ
sêwiŋ naŋ, sêpuc biŋ tau tôŋ amboac tonaŋ.’
17 Embe êkêŋ taŋa Êsêac tonaŋ atom, naŋ ôsôm êndêŋ gôlôac.
Ma embe êkêŋ taŋa gôlôac atom, naŋ ôlic eŋ amboac ŋac samuc
me teloŋ teŋ.

Dai biŋ tôŋ to tanac pêla biŋ

18 “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ, taŋ amac ai tôŋ
aŋga nom naŋ, Anôtô i tôŋ aŋga undambê, ma gêŋ, taŋ amac
anac pêla aŋga nom naŋ, Anôtô ênac pêla aŋga undambê.
19 “Ma jasôm teŋ êndêŋ amac êwiŋ gebe Amacnêm luagêc
embe nêm ŋalêlôm tageŋ aŋga nom êtu gêŋ samob, taŋ abe
ateŋ naŋŋa, Tamoc taŋ gêmoa undambê naŋ, êŋgôm ŋanô êsa
êndêŋ amagêc.
20 Gebe gamêŋ-gamêŋ samob, taŋ luagêc me têlêac sêpi tageŋ
kêtu ŋoc ŋaêŋa, tê gêŋgôŋ êsêac ŋaluŋ.”

Biŋgôliŋ kêpi sakiŋwaga, taŋ kêsuc biŋ ôkwi atom

21 Go Petere kêsa jakêtu kênac Jesu gebe “Apômtau, lasic
embe êŋgôm sec êndêŋ aê, oc jasuc ôkwi êtu dim tendocgeŋ. Êtu
dim 7 oc êtôm me masi.”
22 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê jasôm êndêŋ aôm gebe
êtu dim 7 geŋ atom, 70 e êtu dim 7 acgom.
23 Kêtu tonaŋŋa gamêŋ undambêŋa kêtôm kiŋ teŋ, taŋ gebe
nê sakiŋwaga sêwa ênê awa ŋabiŋ sa êndêŋ eŋ.
24 Gêgôm gêjac m gêmoa ma sêkôc ŋac teŋ, taŋ nê tôp kêtôm
gold totalu milion samuc teŋ gêc naŋ, dêdêŋ eŋ sêja.
25 Ma ŋac tonaŋ nê gêŋ gebe êjô tôpŋa gêc atom, tec ŋatau
kêjatu gebe sêkêŋ êsêagêc nê awê to nêŋ gôlôac ma nêŋ waba
samob lau sênam ôli, ma ŋaôli tau êjô ênê tôp.
26 Tec sakiŋwaga kêpôŋ aduc ma keteŋ nê ŋatau gebe ‘Ôê
aêŋoc biŋ tôŋ ma aê janac nêm tôp samob e êmbacnê.’

27 Amboac tonaŋ apômtau taê walô ŋac tonaŋ, tec kêgaboac
eŋ su ma kêsuc tôp tau ôkwi gêwiŋ.
28 “Sakiŋwaga tau kêsa gêja e gêdac nê ŋac teŋ, taŋ sêjam kôm
sêwiŋ tauŋ naŋ. Ŋac tonaŋ nê tôp denari 100 gêc eŋŋa. Tec
kêkam eŋ tôŋ gêgiŋ eŋ ma kêsôm gebe ‘Ônac ŋoc tôp.’
29 Ma nê ŋac tonaŋ gêu tau ma keteŋ eŋ gebe ‘Oê ŋoc biŋ tôŋ,
ma aê janac nêm tôp e êmbacnê.’
30 Mago eŋ gedec jakêbaliŋ eŋ kêsêp kapoacwalô gebe ênac
ênê tôp e êmbacnê.
31 Tec nê lau, taŋ sêjam kôm sêwiŋ tauŋ naŋ, sêlic gêŋ tonaŋ
e têntac kêbôli auc, tec sêja sêsôm biŋ tonec lasê samob gêdêŋ
nêŋ ŋatau.
32 Go nê ŋatau gêmôêc eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Aôm
sakiŋwaga sec, aê kasuc aômnêm tôp samob ôkwi kêtu koteŋ
aêŋa.
33 Aê tec taêc walô aôm, ma aôm gobe taêm walô nêm ŋac
amboac tonaŋ atom me.’
34 Ma nê ŋatau têtac ŋandaŋ sec ma kêkêŋ eŋ gêdêŋ gejob-
waga kapoacwalôŋa gebe sêlênsu eŋ e ênac ênê tôp samob su.
35 Ma amac embe asuc lasiminêŋ biŋ ôkwi tonêm ŋalêlômgeŋ
atom, go Tamoc undambêŋa êŋgôm amac amboac tonaŋgeŋ.”
*

19

Biŋ sêmôcwalôŋa
(Mar 10:1-12; Luk 16:18)

1 Jesu gêjac mata biŋ tônê su acgom, go gêdi aŋga Galilaia
ma kêsêlêŋ e gêô lasê Judaia ŋagamêŋ, taŋ gêc Jordan ŋamakeŋ
ônêŋa.
2 Ma lau topom-topom têdaguc eŋ jagêgôm êsêac ŋajam kêsa
aŋga tônê.
3 Ma Parisai ŋagêdô dêdêŋ eŋ sêja sebe sêlêtôm eŋ ma sêsôm
gebe “Ŋac teŋ embe êwi nê awê siŋ êtu biŋ gêga teŋŋa paliŋ-
paliŋgeŋ, oc êtôm me masi.”
4 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Gêdêŋ andaŋgeŋ ŋac-kêkêŋ-
gêŋwaga kêkêŋ awêlu ŋac, naŋ asam atom me.
5 Anôtô kêsôm gebe ‘Amboac tonaŋ ŋac oc êwi tama agêc têna
siŋ êsap nê awê tôŋ, ma agêc lulu têtu ŋanô tageŋ,’
6 ma agêc têtôm gêŋ luagêc êtiam atom, têtôm ŋanô tageŋ.
Gêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ kêkwa tau naŋ, ŋamalac teŋ êkac su atom.”
7 Go Parisai sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ma kêtu asageŋŋa Mose
kêjatu gebe sêkêŋ papia sêwi awê siŋŋa acgom, go sêwi eŋ siŋ.”

---

* **18:35:** Denari tageŋ kêtu kômwaganên ŋaôli bêc tageŋŋa.

8 Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Mose gêlôc gêdêŋ amac gebe
awi nêm lauo siŋ kêtu nêm kauc ŋadaniŋa. Mago gêdêŋ an-
daŋgeŋ naŋ amboac tonaŋ atom.
9 Tec aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe nê awê êsêlêŋ
mockaiŋŋa atom, mago êwi eŋ siŋ ma ênam awê teŋ, naŋ oc
êŋgôm biŋ sêjam tauŋŋa popoc.”
10 Go nê ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Embe lauo to
ŋac sêjam tauŋ ŋabiŋ amboac tonaŋ, go sênam tauŋ ŋamoasiŋ
masi.”
11 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau samob oc nêŋ kauc êsa
êpi biŋ tonaŋ atom, lau taŋ Anôtô gêwa sa gêdêŋ êsêac naŋgeŋ.
12 Lau ŋagêdô sêmoa, taŋ teneŋi sêkôc êsêac têtôm gebe sênam
awê atomŋa kwanaŋgeŋ, ma ŋagêdô ŋamalac sêjam êsêac ôkwi
gebe sênam awê atom, ma ŋagêdô sêmoa, taŋ sêjam awê atom
kêtu gamêŋ undambêŋa. Teŋ embe êjala ŋam, oc êjala.”

Jesu gêjam mec ŋapalê ŋasec-ŋasec
(Mar 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Ma sejoŋ ŋapalê dêdêŋ Jesu sêja gebe êkêŋ lêma ênsac êsêac
to eteŋ mec. Ma ŋacseŋomi sec biŋ lau.
14 Mago Jesu kêsôm gebe “Andec, ma ŋapalê dêndêŋ aê
sêmêŋ. Akô êsêac auc atom, gebe lau tecenaŋ ŋai têtu gamêŋ
undambêŋa ŋatau.”
15 Go kêkêŋ lêma gêsac êsêac su ma gêdi aŋga tonaŋ gêja.

Ŋacseŋom tolêlôm
(Mar 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Ma ŋac teŋ gêdêŋ eŋ jakêtu kênac eŋ gebe “Mêtêmôkê, aê
jaŋgôm gêŋ ŋajam ondoc gebe jaŋgôŋ matoc jali teŋgeŋ.”
17 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Amboac ondoc kôtu kênac
aê kêtu gêŋ ŋajamŋa. Ŋac ŋajam tageŋanô tê gêmoa. Embe taêm
ênam gebe ôŋgôŋ matam jali teŋgeŋ, naŋ ômansaŋ biŋsu.”
18 Eŋ kêtu kênac gebe “Biŋsu ondoc.” Tec Jesu gêjô eŋ
awa gebe “Ônac ŋamalac êndu atom. Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to
mockaiŋŋa atom. Ônam geŋgeŋ atom. Ôŋga biŋ atom.
19 Otoc tamam agêc tênam sa ma têmtac êwiŋ lau wacbaŋ
aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm.”
20 Ŋacseŋom tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gêŋ tonaŋ ŋai samob
kamasaŋ su, ma jaŋgôm asageŋ teŋ êwiŋ.”
21 Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Embe taêm ênam gebe ômansaŋ
taôm e ŋapep sawa, go ôna naôkêŋ nêm waba samob lau sênam
ôli ma ôkêŋ ŋaawa êndêŋ lau ŋalêlôm sawa, go nêm awa oc ênêc
undambê, ma ômôêŋ ôndaŋguc aê.”
22 Ŋacseŋom tau gêŋô biŋ tonaŋ e nê ŋalêlôm ŋawapac ŋanô
ma kêsa gêja, gebe nê waba taêsam.

23 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Biŋŋanô, aê
jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac tolêlôm embe êsô gamêŋ un-
dambêŋa êna, oc êŋgôm elêmê.
24 Ma jasôm êndêŋ amac êwiŋ gebe Bôc kamele teŋ oc êsêli
êsô so ŋalasê êna ŋagaôgeŋ êlêlêc ŋac tolêlôm êsô Anôtônê
gamêŋ ênaŋa su.”
25 Ŋacseŋomi sêŋô biŋ tonaŋ e têkakê ŋanô ma têtu kênac gebe
“Ai, amboac tonan asa oc ênam samuc.”
26 Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe “Ŋamalac oc têtôm
gêŋ amboac tonaŋ atom, mago Anôtô oc êŋgôm gêŋ samob
naêtôm.”
27 Go Petere gêjô eŋ awa gebe “Ôlic acgom, aêacmêŋ tec awi
ma gêŋ samob siŋ gêcŋa ma adaguc aôm nec. Oc akôc asageŋ
êjô.”
28 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ
amac, tec adaguc aê nec, gebe Êndêŋ taŋ gêŋ samob êtu
wakuc naŋ, Ŋamalacnê Latu oc êŋgôŋ nê lêpôŋ ŋawasi, ma
amac oc aŋgôŋ lêpôŋ 12 amboac tonaŋ ma amêtôc Israelnêŋ
gôlôacmôkê 12.
29 Lau samob, taŋ sêwi andu me lasitêwai me luŋio me teneŋi
me tameŋi me ŋapalê me kôm siŋ êtu aêŋa, oc sêkôc ŋagêjô êtu
dim 100 ma sêwê kaiŋ sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.
30 Ma lau ŋamataŋa taêsam oc têtu ŋamu, ma ŋamu oc têtu
ŋamata.

20

Biŋgôliŋ ŋapalê sêjam kôm wainŋa

1 “Gamêŋ undambêŋa kêtôm kôm wainŋa ŋatau teŋ, naŋ
bêbêc kanucgeŋ gêja gebe eteŋ kômwaga sênam ênê kôm
wainŋa.
2 Eŋ to kômwaga nêŋ biŋ kêpi tageŋ gebe têtap denari tageŋ-
tageŋ sa êndêŋ oc teŋ. Su, go kêsakiŋ êsêac sêja ênê kôm wainŋa.
3 Oc mêngic lauŋ sa ma kêsa gêja e jagêlic lau ŋagêdô tau sêkô
malacluŋ.
4 Tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe ‘Ana kôm wainŋa êwiŋmaŋ, oc
janam ôli amac ŋajam.’
5 Tec Êsêac sêja. Go ocsalô to ocmata ma kêsa gêja kêtiam naŋ
gêgôm amboac tonaŋgeŋ
6 e oc kêpô sisi, gocgo kêsa gêja e gêdac ŋagêdô sêkô ma
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe ‘Asageŋ oc samuc tonec amac taôm
akô tonec.’
7 Êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Ŋac teŋ keteŋ aêac kêtu anam
kômŋa atom.’ Tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe ‘Ana kôm wainŋa
êwiŋmaŋ.’

8 “Kêtula acgom, go kôm wainŋa ŋatau kêsôm gêdêŋ nê gejob-
waga gebe ‘Ômôêc kômwaga ma ôkêŋ nêŋ ŋaôli êndêŋ êsêac,
ônac m êndêŋ lau ŋamuŋa ma êsêlêŋ e êndêŋ lau ŋamata.’
9 Tec lau, taŋ sêmêŋ gêdêŋ oc kêpô sisi naŋ, sêkôc denari
tageŋ-tageŋ kêtôm êsêacgeŋ.
10 Ma lau ŋamataŋa sêmêŋ, tec seboc oc sêkôc êlêlêc, mago
êsêac sêkôc denari tageŋ-tageŋ kêtôm êsêacgeŋ amboac tonaŋ.
11 Ac sêkôc su acgom, go sêli aweŋ sa gêdêŋ ŋatau
12 ma sêsôm gebe ‘Lau ŋamuŋa tonec sêjam kôm kêtôm ockatu
ŋasawa tageŋ, mago gôjam ôli êsêac kêtôm aêac, tec aôc wapac
to ŋandaŋ oc samucgeŋŋa nec.’
13 Tec ŋatau gêjô acnêŋ ŋac teŋ awa gebe ‘Ŋacnec, aê gagôm
aôm sec atom, taôm gôlôc kêtu denari tageŋŋa gêdêŋ aê.
14 Ôkôc nêm ŋaôli sa ma ôêc ôna. Aê gabe jakêŋ ŋac ŋamuŋa
tonec êkôc êtôm aôm.
15 Gêŋ ŋatau aê katôm gebe jaŋgôm ŋoc gêŋ êtôm taêc gêjamŋa
nec atom me. Ma aôm amboac ondoc. Gôlic aê sec kêtu aê ŋac
wapômŋa me.’
16 Amboac tonaŋ tec lau ŋamu têtu ŋamata, ma ŋamata têtu
ŋamu.”

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa Iasê kêtu têlêacŋa
(Mar 10:32-34; Luk 18:31-34)

17 Ma gêdêŋ taŋ Jesu gebe êpi Jerusalem êna naŋ, kêkôc êsêac
ŋacseŋomi 12 sa jasêmoa nêŋ tauŋŋa ma kêsôm gêdêŋ êsêac aŋga
intêna gebe
18 “Alic acgom, aêac tapi Jerusalem tana ma oc sêkêŋ
Ŋamalacnê Latu êndêŋ lau dabuŋsêga to biŋsutau sêkic ênê biŋ,
19 go sêkêŋ eŋ êndêŋ lau samuc gebe sêsu eŋ susu ma si eŋ to
sênac eŋ êpi kakesotau. Ma ŋabêc êtu têlêac, go êndi sa.”

Jakobo agêc Joaŋ teneŋi keteŋ Jesu kêtu êsêagêcŋa
(Mar 10:35-45)

20 Gêdêŋ tonaŋ Sebedai latuagêc to teneŋi dêdêŋ Jesu sêja ma
teneŋi kêpôŋ aduc gebe eteŋ gêŋ aŋga Jesunê.
21 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gobe amboac ondoc.”
Awê tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôsôm êtu tôŋ gebe latucagêc
tonec nêŋ teŋ êŋgôŋ aôm anôŋa ma teŋ êŋgôŋ aôm gasêŋa aŋga
nêm gamêŋ.”
22 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Amac ajam kauc gêŋ, taŋ ateŋ
naŋ. Amac atôm gebe anôm êsêp laclu, taŋ aê oc janôm êsêpŋa
naŋ me.” Ac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêac atôm.”
23 Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac oc anôm êsêp aêŋoc
laclu, tageŋ aê katôm gebe jakêŋ lau sêŋgeŋ ŋoc anôŋa to
gasêŋa atom, gêjac lau, naŋ Tamoc kêjal i ŋ êsêac sa naŋgeŋ
ŋawae.”

24 Êsêac lau 10 sêŋô e têtu môsi ŋaclu lasi.
25 Tec Jesu gêmôêc êsêac dêdêŋ eŋ sêja ma kêsôm gebe “Amac
ajalagac gebe lau samuc nêŋ gôliŋwaga sêkôniŋ êsêac ma nêŋ
lau kapôêŋ sêjam gôliŋ êsêac ŋajaŋa.
26 Mago amac amboac tonaŋ atom. Ŋac teŋ embe taê ênam
gebe êtu amacnêm ŋac kapôêŋ, naŋ êtu amacnêm sakiŋwaga.
27 Ma teŋ embe taê ênam gebe êtu amacnêm ŋamata, naŋ êtu
amacnêm gêŋôma.
28 Ŋamalacnê Latu gêmêŋ gebe sênam sakiŋ eŋŋa atom, mago
gebe ênam sakiŋ to êkêŋ tau ênac da lau taêsam.”

Jesu gêgôm matapec luagêc sêlic gamêŋ kêtiam
(Mar 10:46-52; Luk 18:35-43)

29 Ma gêdêŋ taŋ sêwi Jeriko siŋ naŋ, lau topom-topom sêwê
têdaguc Jesu.
30 Ma matapec luagêc sêŋgôŋ intêna ŋatali, naŋ sêŋô gebe
Jesu kêsêlêŋ gêmêŋ, tec sêmôêc gebe “Apômtau, Dawidnê Latu,
taêm walô aêagêc.”
31 Tec lau tonaŋ ŋai sec biŋ êsêagêc gebe sênam tauŋ tôŋ.
Mago êsêagêc sêmôêc sêpuc sageŋ gebe “Apômtau, Dawidnê
Latu, taêm walô aêagêc.”
32 Tec Jesu kêkô ma gêmôêc êsêagêc ma kêsôm gebe “Agêc abe
jaŋgôm asageŋ êndêŋ amagêc.”
33 Agêc sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ôŋgôm aêagêc
mateŋanô êpoa lasê.”
34 Tec Jesu taê walô êsêagêc ma kêmoasac êsêagêc mateŋanô
e sep tageŋ mateŋ gêlac ma têdaguc eŋ. *

21

Jesu jagêô lasê Jerusalem
(Mar 11:1-11; Luk 19:28-38; Joaŋ 12:12-19)

1 Ma gêdêŋ taŋ êsêac têdabiŋ Jerusalem jasêsa Betpage, taŋ
gêc Lôckatêkwi naŋ, Jesu kêsakiŋ ŋacseŋom luagêc
2 ma kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Agêc asêlêŋ apeŋ malac, taŋ
gêc nêmŋa naŋ, ana ma gaôgeŋ andac doŋki têna teŋ sêkô tôŋ
ma ŋalatu kêkô gêwiŋ, naŋ aŋgamboac su ma awê andêŋ aê
amêŋ.
3 Ŋac teŋ embe êsôm biŋ êndêŋ amagêc, naŋ agêc asôm gebe
‘Apômtau kêpô lêna geŋ tau’ ma oc êkêŋ gaôgeŋ êndêŋ amagêc.”
4 Biŋ tonaŋ kêsa gebe biŋ, taŋ propete kêsôm naŋ, êtu anô
gebe
5 “Asôm êndêŋ Sion latuo gebe
Gôlicgac me, nêm kiŋ gêdêŋ aôm gêmêŋ,
ŋac malô kêpi jagêŋgôŋ doŋki

* **20:34:** Alic Mat 18:28

ma gêŋgôŋ bôc wabaŋa ŋalatu ŋaô.”
6 Ŋacseŋomagêc sêja jasêsôm kêtôm Jesu kêsakiŋ êsêagêc,
7 sêwê doŋki têna to ŋalatu sêja jasêu nêŋ ŋakwê gêsac ma Jesu
gêŋgôŋ ŋaô.
8 Lau topom nêŋ taêsam sêja nêŋ ŋakwê gêc intêna, ma
ŋagêdô, sêsapu kalauŋ mêŋsêja gêc intêna.
9 Ma lau, taŋ sêwê topom-topom sêmuŋ to têdaguc naŋ,
sêmôêc gebe “Osana êndêŋ Dawidnê Latu, alanem eŋ, naŋ
gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô. Osana êsa aŋga lôlôc.”
10 Ma gêdêŋ taŋ Jesu jagêô lasê Jerusalem naŋ, lau malacŋa
samucgeŋ sêjam sêjô ma sêsôm gebe “Tônê asa.”
11 Go lau topom tonaŋ sêsôm gebe “Propete Jesu, taŋ aŋga
Nasaret Galilaiaŋa naŋ, ŋac tau tonsc.”

Jesu kêjanda lau aŋga lôm dabuŋ
(Mar 11:15-19; Luk 19:45-48; Joaŋ 2:13-22)

12 Ma Jesu kêsô lôm dabuŋ jakêjanda lau-samob, taŋ têtulu
gêŋ sêmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm naŋ, sêsa awê sêja ma kêtiŋ lau
sêjam-mone-gêjô-tauwaga nêŋ tebo to lau-têtulu-balôsiwaga nêŋ
lêpôŋ piŋpoŋ.
13 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Teto gêc gebe ‘Aêŋoc
andu sêsam gebe andu mecŋa,’ mago amac agôm kêtu
kêjaŋgowaganêŋ gêsuŋ.”
14 Ma mateŋpec to magiŋ kêsu dêdêŋ eŋ sêja ma gêgôm êsêac
ôliŋ ŋajam kêsa aŋga lôm dabuŋ.
15 Lau dabuŋsêga to biŋsutau sêlic gêŋ kaiŋ teŋ, taŋ eŋ gêgôm
naŋ, to ŋapalê, taŋ sêmôêc sêmoa lôm dabuŋ gebe “Osana êndêŋ
Dawidnê Latu,” tec têtu môsi,
16 ma sêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Biŋ tec êsêac sêsôm nec aôm
gôŋô me.” Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aec, gaŋôgac. Ma
bi ŋ tonec gebe “Aôm kômasaŋ lambiŋ kêsa ŋapalê sauŋ to gêŋ
dedec aweŋsuŋ’ nec amac asam atom me.”
17 Ma gêwi êsêac siŋ kêsa aŋga malac gêja Betania ma gêc
tônê.

Jesu kêpuc boa jambô
(Mar 11:12-14, 20-24)

18 Gêdêŋ bêbêcgeŋ Jesu gêmu gêja malac kêtiam e mo gêjô eŋ.
19 Ma gêlic jambô teŋ kêkô intêna, tec kêtu gasuc gêja e gêlic
gêŋ teŋ atom, gêlic ŋalauŋ naômageŋ. Ma kêsôm gêdêŋ ka tau
gebe “Aôm oc ônam ŋanô êtiam atom endeŋ tôŋgeŋ.” Ma jambô
tau kêsêlic sep tageŋ.
20 Ma ŋacseŋomi sêlic e sêŋac lemeŋ ma sêsôm gebe “Amboac
ondoc, tec jambô kêsêlic sep tageŋ nec.”
21 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ
amac gebe Embe akêŋ ôwiŋ ma têmtac lulu atomanô, oc aŋgôm

gêŋ amboac tonaŋ api jambôgeŋ atom. Embe asôm êndêŋ lôc tonec gebe ‘Ômbuc taôm sa nau taôm ôsêp gwêc ôna,’ ma oc alic ŋanô êsa.

22 Ma gêŋ samob, taŋ amac ateŋ êsêp nêm mec ŋalêlôm embe akêŋ êwiŋ, oc atap ŋanô sa.”

Judawaga têtu kênac Jesunê ŋaclai ŋam
(Mar 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Jesu kêsô lôm dabuŋ gêja kêtiam jakêdôŋ lau. Tec lau dabuŋsêga to launêŋ laumata dêdêŋ eŋ sêja ma têtu kênac eŋ gebe “Aôm gôgôm gêŋ tonaŋ gôjam ŋaclai ondoc laŋô. Ma asa kêkêŋ ŋaclai tau gêdêŋ aôm.”

24 Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê gabe jatu kênac biŋ teŋ êndêŋ amac amboac tonaŋ. Embe ajô ŋoc kênac, go aê Jasam ŋaclai, taŋ gêjam aê sa ma gagôm gêŋ tau naŋ, êndêŋ amac amboac tonaŋgeŋ.

25 Joaŋnê saŋgu aŋga ondoc, oc aŋga Anôtônê me aŋga ŋamalacnêŋ.” Ma Êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋgeŋ gebe “Embe tasôm gebe aŋga Anôtônê, eŋ oc êsôm êndêŋ aêac gebe Ma amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ eŋ atom.

26 Ma embe tasôm gebe aŋga ŋamalacnêŋ, oc tatêc lau gebe samob sêlic Joaŋ kêtôm propete.”

27 Tec sêjô Jesu awa gebe “Aêac ajam kauc.” Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac tonaŋ aê jasôm ŋaclai, taŋ gêjam aê sa ma gagôm gêŋ tau naŋ, lasê êndêŋ amac atom amboac tonaŋgeŋ.

Biŋgôliŋ latuagêcnêŋ biŋ keso tauŋa

28 “Amac abe amboac ondoc. Ŋac teŋ latu luagêc sêŋgôŋ. Eŋ gêdêŋ ŋacsêga gêja ma kêsôm gebe ‘Latucenec, ocsalô ôna ônam kôm wainŋa.’

29 Ŋac tau gêjô eŋ awa gebe ‘Apômtau, aêc.’ Mago gêja atom.

30 Go gêdêŋ ŋac sêu ŋ gêja ma kêsôm amboac tonaŋgeŋ gêdêŋ eŋ. Tec ŋac tau gêjô eŋ awa gebe ‘Aê gadec.’ E sauŋgeŋ, go taê gêjam tau tec gêja.

31 Ŋaclagêc tonaŋ nêŋ asa gêgôm tameŋinê biŋ kêtu tôŋ.” Ma êsêac sêsôm gebe “Ŋac sauŋ.” Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Teloŋ to mockaiŋo oc sêsô Anôtônê gamêŋ sêna sêmuŋ amac.

32 Joaŋ tec gêdêŋ amac gêmêŋ ma kêtôc biŋ, taŋ Anôtô kêjatu naŋ, gêdêŋ amac gebe andaŋguc, mago akêŋ gêwiŋ eŋ atom. Teloŋ to mockaiŋogeŋ tec sêkêŋ gêwiŋ eŋ. Amac tec alicgac, mago taêm gêjam taôm to akêŋ gêwiŋ eŋ atom.

Biŋgôliŋ kêpi kôm wainŋa to ŋagejobwaga
(Mar 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 “Aŋô biŋgôliŋ teŋ. Andu ŋatau teŋ gêmoa, naŋ kêsê wain
kôm teŋ, gêsô tuŋ e kêsô tau ma kêsap sêpip wain ŋamala to
kêkwê andu ŋaatêkwa baliŋ kêtu sejop kôm tauŋa, go kêmasaŋ
biŋ gêdêŋ lau sênam kôm êpiŋa ma eŋ tau gêja gamêŋbôm teŋ.
34 Noc wain ŋanô êsaŋa kêdabiŋ, go kêsakiŋ nê sakiŋwaga
gêdêŋ kômwaga sêja gebe sêkôc ênê ŋanô.
35 Ma lau-sêjam-kômwaga sêkôc ênê sakiŋwaga tôŋ jasi teŋ ma
sêjac teŋ êndu ma têtuc teŋ ŋa poc.
36 Ma kêsakiŋ ŋagêdô kêtiam sêlêlêc ŋamataŋa su sêja e sêgôm
gêŋ tonaŋgeŋ gêdêŋ êsêac.
37 Kêtu ŋamu eŋ kêsakiŋ nê latu gêdêŋ êsêac gêja ma kêsôm
gebe ‘Êsêac oc tetoc aêŋoc latuc sa.’
38 Kômwaga sêlic latu tau gêmêŋ ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe
‘Ŋac-gêwê-kaiŋ-gêŋlênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac eŋ êndu
ma ênê gêŋlênsêm êtu aêacnêŋ.’
39 Go sêkôc eŋ tôŋ ma têtiŋ eŋ aŋga kôm wainŋa kêsa gêja e
sêjac eŋ êndu.
40 Amboac tonaŋ kôm wainŋa ŋatau embe êô lasê, oc êŋgôm
lau-sêjam-kômwaga tonaŋ amboac ondoc.”
41 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ geb “Oc enseŋ lau sec tonaŋ
popoc ma êwi kôm wainŋa siŋ êndêŋ lau teŋ sênam kôm êpi, taŋ
sêkêŋ kôm ŋanô êndêŋ eŋ êtôm ŋanocgeŋ naŋ.”
42 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“ ‘Poc taŋ sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ,
poc tonaŋgeŋ tec kêtu poc kêclêsuŋa.
Gêŋ tonaŋ Apômtau gêgôm,
tec mateŋanô talic amboac gêŋsêga teŋ.’
Biŋ tonaŋ teto gêc, oc asam atom me.
43 Amboac tonaŋ jasôm êndêŋ amac gebe sêkôc Anôtônê
gamêŋ su aŋga amacnêm ma sêkêŋ êndêŋ lau teŋ gebe sênam
ŋaŋanô.
44 Ŋac teŋ embe êtuc êpi poc tonec, oc ôli êŋgic, ma poc tau êmbe
êtuc êpi teŋ, oc êsac eŋ popocgeŋ.”
45 Lau dabuŋsêga to Parisai sêŋô ênê biŋgôliŋ e sêjala gebe
eŋ kêsôm biŋ kêpi êsêac.
46 Tec sebe sêkam eŋ tôŋ, mago têtêc lau gebe sêlic eŋ kêtôm
propete teŋ. *

22

Biŋgôliŋ kêpi moasiŋ awêŋa
(Luk 14:15-24)

1 Go Jesu gêôc awa sa ma gêjam kêtu biŋgôliŋgeŋ gêdêŋ êsêac
kêtiam ma kêsôm gebe

* **21:46:** Osana ŋam gebe lambiŋ.

2 “Gamêŋ undambêŋa kêtôm kiŋ teŋ kêsi awê gebe latu ênam.
3 Ma kêsakiŋ nê sakiŋwaga gebe nasêkalem êsêac, taŋ jaeŋ
moasiŋ awêŋa gêdêŋ êsêac kwanaŋgeŋ naŋ, e dedec ma sêmêŋ
atom.
4 Go kêsakiŋ sakiŋwaga ŋagêdô ma kêsôm gebe Asôm êndêŋ
êsêac, taŋ jaeŋ gêdêŋ êsêac naŋ, gebe ‘Alicgac, aê gagôm ŋoc
moasiŋ su, gaguŋ ŋoc bulimakao to bôc ŋadambê kapôêŋ-
kapôêŋ ma gajac dabiŋ gêŋ samob e gêbacnê. Amboac tonaŋ
amêŋ ma aniŋ moasiŋ awêŋa tau.’
5 Lau tau sêŋô e sêkôŋ auc ma sêc êliŋ-êliŋ. Teŋ gêja nê kôm,
ma teŋ gêgôm nê kôm awaŋa.
6 Lau ŋagêdô sêkam ênê sakiŋwaga tau tôŋ ma sêlêsu êsêac e
sêjac êsêac êndu.
7 Tec kiŋnê lai kêpoa ma kêkêŋ nê lausiŋ sêja e seseŋ lau, taŋ
sêjac ênê sakiŋwaga êndu naŋ su ma sêkêc êsêacnêŋ malac ja
geŋ.
8 Gocgo kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga gebe ‘Moasiŋ tau tec gajac
dabiŋ su, mago êsêac, taŋ jaeŋ gêdêŋ êsêac naŋ, têtôm atom.
9 Amboac tonaŋ naakô intêna gêga tau ma embe andac lau,
go akalem êsêac sêmêŋ sêniŋ moasiŋ awêŋa.’
10 Tec sakiŋwaga tonaŋ ŋai sêsa intênaŋa sêja ma sêjac lau
samob, taŋ dêdac naŋ sa, sec to ŋajam gôliŋ-goliŋgeŋ e ŋacleŋ
sêlôc andu moasiŋŋa.
11 “Ma kiŋ kêsô gêja gebe êlic ŋacleŋ. Ma gêlic ŋac teŋ gêmoa,
taŋ kêsô ŋakwê moasiŋŋa atom.
12 Tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Ŋacnec, aôm kôsô ŋakwê
moasiŋŋa atom, mago amboac ondoc tec kôsô gômôêŋ.’ Ma
ŋac tau awamê kêsa.
13 Go kiŋ kêsôm gêdêŋ sakiŋwaga gebe ‘Ansô eŋ lêma to akaiŋ
tôŋ ma ambaliŋ eŋ êsa naêsêp gêsuŋbôm ŋalêlôm êna, ec êtaŋ
ma luluŋ êkôsiŋ êpi tau.’
14 Ŋakalem gêdêŋ lau gwalêkiŋ, mago sêjaliŋ ulugeŋ sa.”

Biŋ takisŋa
(Mar 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Go Parisai sêja sêkic biŋ sebe sêwa lip Jesu ŋa tau nê biŋ.
16 Tec sêsakiŋ nêŋ ŋacseŋomi to Herodonê lau dêdêŋ Jesu
jasêsôm gebe “Mêtêmôkê, aêac alic aôm ŋac biŋŋanôŋa ma
kôdôŋ Anôtônê intêna ŋa biŋŋanôgeŋ ma goe go lau teŋ atom
ma kôpuc opeŋ lau teŋ atom.
17 Amboac tonaŋ ôsôm biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ êndêŋ aêac.
Embe takêŋ takis êndêŋ kaisara oc eso biŋsu me masi.”
18 Mago Jesu kêjala êsêacnêŋ ŋalêlôm sec, tec kêsôm gebe
“Amac dansaŋtêna, amboac ondoc tec abe alêtôm aê.
19 Akôc mone takisŋa mêŋjalic acgom.” Tec êsêac sêkôc
denari teŋ dêdêŋ eŋ sêja.

20 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Asa nê ŋakatu to ŋatalô tonec.”
Êsêac sêsôm gebe “Kaisaranê.”
21 Tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac tonaŋ akêŋ
kaisaranê gêŋ êndêŋ kaisara ma Anôtônê gêŋ êndêŋ Anôtô.”
22 Êsêac sêŋô biŋ tonaŋ e sê taêŋ ma sêwi eŋ siŋ ma sêc sêja.

Ŋacmatê sêndi sa ŋabiŋ
(Mar 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Gêdêŋ bêc tonaŋgeŋ ma Sadukai, taŋ sêsôm sebe ŋacmatê
oc sêndi sa atom naŋ, dêdêŋ Jesu sêja ma têtu kênac eŋ gebe
24 “Mêtêmôke, Mose kasôm gebe ‘Ŋac teŋ embe êmac êndu ma
nê gôlôac masi, naŋ lasi ênam ênê awêtuc gebe êka gôlôac lasê
êjô têwa su.’
25 Lasitêwai 7 sêmoa sêwiŋ aêac. Ŋacsêga gêjam awê e gêmac
êndu. Ênê wakuc masi, tec gêwi nê awê siŋ gêdêŋ lasi, taŋ kêsi
eŋ naŋ.
26 Awê tageŋ tonaŋ ma lasitêwa m teŋ tonaŋ sêjam gelom-
gelom jakêsu ŋac sauŋ.
27 Samob sêmac acgom, go awê tau gêmac êndu kêdaguc.
28 Êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa, eŋ oc êtu lau 7 nêŋ asa nê
awê gebe êsêac samob sêjam eŋ su.”
29 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Amac ajala mêtê to
Anôtônê ŋaclai atom, tec taêm gêjam biŋ keso.
30 Gebe êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa ŋacwaga oc sênam awê
atom ma lauo sênam ŋac atom, samob têtôm aŋela, taŋ sêmoa
undambê naŋ.
31 Biŋ ŋacmatê sêndi saŋa, taŋ Anôtô kêsôm gêdêŋ amac gêc
mêtê naŋ, asam atom me. Eŋ kêsôm gebe
32 ‘Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô
aê.’ Eŋ ŋacmatênêŋ Anôtô atom, eŋ lau mateŋ jali nêŋ Anôtô.”
33 Lau topom-topom sêŋô biŋ, taŋ Jesu kêdôŋ naŋ, e têtakê.

Biŋsu ŋalô, taŋ kêlêlêc ŋagêdô su naŋ
(Mar 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Parisai sêŋô eŋ gêjam Sadukai aweŋ auc, tec sêkac tauŋ sa
35 ma acnêŋ biŋsutau teŋ gebe êlêtôm eŋ, tec kêtu kênac gebe
36 “Mêtêmôkê, biŋsu ŋajatu ondoc kapôêŋ kêlêlêc ŋagêdô su
gêc biŋsu ŋabuku.”
37 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “ ‘Têmtac êwiŋ Apômtau,
aômnêm Anôtô, tonêm ŋalêlôm samuc ma nêm katôm samuc
ma nêm kauc samuc êwiŋ eŋgeŋ.’
38 Biŋsu ŋajatu ŋamataŋa tonaŋ tec kapôêŋ kêlêlêc.
39 Kêtu luagêcŋa kêtôm tonaŋ gebe ‘Têmtac êwiŋ lau wacbaŋ
aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm.’
40 Biŋsu ŋajam luagêc tonaŋ tec gedeŋ Mosenê biŋsu samob
to propetenêŋ biŋ tôŋ.”

Kilisi asa nê latu eŋ
(Mar 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Parisai sêkac tauŋ sa sêmoa ma Jesu kêtu kênac êsêac gebe
42 “Amac taêm gêjam biŋ amboac ondoc kêpi Kilisi, asa nê
latu eŋ.” Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Dawidnê latu.”
43 Eŋ kêtu kênac êsêac gebe “Amboac ondoc, Ŋalau gêôc
Dawid awa sa ma kêsam eŋ gebe ‘Apômtau’ ma kêsôm gebe
44 ‘Apômtau kêsôm gêdêŋ aêŋoc Apômtau gebe
mêŋôŋgôŋ aêŋoc anôŋa
e jakêŋ nêm ŋacjo sênêc amkaiŋ ŋalabu acgom.’
45 Embe Dawid êsam eŋ gebe ‘Apômtau’ mago amboac ondoc
tec Kilisi kêtu ênê latu.”
46 Ma ŋac teŋ kêtôm gebe êjô eŋ awa ŋa biŋ teŋ atom ma gêdêŋ
bêc tonaŋ têtêc tauŋ e têtu kênac biŋ teŋ gêdêŋ eŋ kêtiam atom.

23

Jesu geŋ oliŋ biŋsutau to Parisai
(Mar 12:38-40; Luk 11:37-52; 20:45-47)

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ lau pom kapôêŋ
teŋ to nê ŋacseŋomi gebe
2 “Biŋsutau to Parisai têdôŋ to sêwa Mosenê biŋsu sa.
3 Amboac tonaŋ biŋ samob, taŋ sêsôm gêdêŋ amac naŋ, ajop
to amansaŋ. Tageŋ gêŋ, taŋ sêgôm naŋ, aŋgôm atom, gebe
êsêac sêsôm gêc aweŋsuŋgeŋ, mago tauŋ sêgôm atom.
4 Êsêac sêkic gêŋ ŋawapac ma sêu gêsac lau maginm, ma êsêac
tauŋ segeŋ tauŋgeŋ.
5 Êsêac sêgôm nêŋ gêŋ samob kêtu ŋamalac sêlicŋageŋ, sebec
naŋeŋeŋ kapôêŋ mecŋa to sêsô ŋakwê ŋalêsô baliŋ.
6 Ma êsêac têntac gêwiŋ sebe sênac tauŋ mata-mata gebe
sêŋgôŋ ŋamatageŋ aŋga gamêŋ sêniŋ gêŋŋa to aŋga lôm amboac
tonaŋgeŋ,
7 ma sebe lau aweŋ ênac êsêac aŋga malacluŋ to sêsam êsêac
gebe ‘Mêtêmôkê’.
8 Mago sêsam amac gebe ‘Mêtêmôkê’ atom, ŋac tageŋ kêtu
nêm mêtêmôkê ma amac samob atu ŋalasitêwaigeŋ.
9 Ma asam ŋac teŋ aŋga nom gebe ‘Tamemi’ atom, amac
Tamemi tageŋ tê gêmoa undambê.
10 Ma sêsam amac gebe “Laumata mêtêŋa’ atom, gebe
amacnêm laumata mêtêŋa tageŋ tec Kilisi tau.
11 Amacnêm ŋac kapôêŋ atu amacnêm sakiŋwaga.
12 Teŋ embe etoc tau sa, go Anôtô êkôniŋ eŋ ma teŋ embe
êkôniŋ tau, go Anôtô etoc eŋ sa.
13 “Ojaê amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec êlai
gamêŋ undambêŋa auc gêdêŋ ŋamalacgoc. Amac taôm oc asô

ana atom, ma lau taŋ sebe sêsô sêna naŋ, tec amac akô êsêac
auc sêwiŋ.
14 [“Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec
ajaŋgo awêtucnêŋ andu to ŋawaba ŋawaô, mago akwa taôm auc
ŋa mec baliŋ. Ŋagêjô oc êtap amac sa êlêlêc.]
15 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec ajac
laoc gwêc to masaŋmgeŋ abe anam ŋac jaba tageŋ ôkwi êtu
Juda. Ma embe anam eŋ ôkwi su, oc aŋgôm eŋ êtu lamboam
ŋakêlêndiŋ ŋalatu êlêlêc amac taôm su.
16 “Ojae amacmêŋ tec matempec, mago abe awê lau. Amac
asôm gebe ‘Ŋac teŋ embe êtôc lêma êpi lôm dabuŋ, oc êŋgôm
nê biŋ ŋanô êsa atom. Ma tageŋ embe êtôc lêma êpi lôm dabuŋ
ŋagold, tonaŋ tec oc êŋgôm ŋanô êsa.’
17 Meloc to matempec ŋanô amac. Gêŋ ondoc ŋanô, gold me
lôm dabuŋ, taŋ gêgôm gold kêtu gêŋ dabuŋ.
18 Ma teŋ gebe ‘Teŋ embe êtôc lêma êpi altar, oc êŋgôm nê biŋ
ŋanô êsa atom. Ma tageŋ embe êtôc lêma êpi da, taŋ gêsac altar
tau ŋaô, tonaŋ tec oc êŋgôm ŋanô êsa.’
19 O matempecac, gêŋ ondoc ŋanô, da me altar, taŋ gêgôm da
kêtu dabuŋ.
20 Ŋac embe êtôc lêma êpi altar, naŋ oc êtôc êpi altar tau to
gêŋ samob, taŋ gêsac ŋaô naŋ êwiŋ.
21 Ma teŋ embe êtôc lêma êpi lôm dabuŋ, naŋ oc êtôc êpi lôm
tau to ŋac, taŋ gêmoa lôm ŋalêlôm naŋ êwiŋ.
22 Ma ŋac teŋ embe êtôc lêma êpi undambê naŋ oc êtôc êpi
Anôtônê lêpôŋ to ŋac, taŋ gêŋgôŋ ŋaô naŋ êwiŋ.
23 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, amac
embe atap laki to gwêc ma môsi 10-10 sa, go akêŋ ŋateŋ êtu
da. Ma biŋsu ŋakoleŋ ŋanô tonec biŋgêdêŋ to taêm walô lauŋa
ma akêŋ gêwiŋ, tec awi siŋ, Daŋgôm teŋ ma dawi teŋ siŋ atom.
24 Amac matempec, mago abe awê lau. Embe aniŋ
gwada sauŋsauŋ, go ajaliŋ ŋatêkwa ŋapepgeŋ, ma bôc tec aeŋ
totêkwageŋ.
25 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec ak-
wasiŋ laclu to suc ŋadêmôêŋa ŋapep ma ŋalêlôm geŋgeŋ to gêŋ
wauc-wauc gêjam auc.
26 Aô, matapec Parisai, ôkwasiŋ laclu ŋalêlôm êmuŋ acgom,
go ŋadêmôêŋa ŋawasi êsa êwiŋ.
27 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, amac tec
atôm sêô, taŋ sêsê ŋadêmôêŋa ŋa pocko gebe ŋakatu ŋajam, go
ŋalêlôm naŋ ŋacmatê ŋatêkwa to gêŋ gêmôb gêjam auc.
28 Amac atôm tonaŋ. Ŋamalac sêlic amacnêm ŋadêmô ŋa
amboac lau gadêŋ, mago nêm ŋalêlôm tec biŋdansaŋ to gêŋ sec
gêjam auc.

29 “Ojae amac dansaŋtêna, biŋsutau to Parisaimêŋ, tec akwê
andu kêkô propetenêŋ sêô ŋaô to ajam gêlôŋ lau gêdêŋ nêŋ sêô
30 ma asôm gebe ‘Aêac embe daŋgôŋ êndêŋ tameŋinêŋ têm,
oc tawe propetenêŋ dec ŋakaiŋ atom.’
31 Amacnêm biŋ tonaŋ gêwa amac sa gebe Lau taŋ sêjac
propete êndu naŋ, nêŋ latuŋi amac.
32 Amboac tonaŋ anac dabiŋ tameminêŋ secmaŋ.
33 Moac to lêŋuckêm ŋalatu amac, abe aêc lamboam
ŋakêlêndiŋ ŋamêtôc su amboac ondoc.
34 Amboac tonaŋ alic acgom, aê jasakiŋ propete to lau malô
ma biŋsutau êndêŋ amac, ma amac oc anac êsêacnêŋ ŋagêdô
êndu to anac ŋagêdô sêpi kakesotau ma ai ŋagêdô aŋga nêm lôm
ma ajanda ŋagêdô selom-selom malacgeŋ sêna,
35 gebe dec ŋajam samob, taŋ sêkêc siŋ aŋga nom gêdêŋ ŋac
gêdêŋ Abelnê dec e gêdêŋ Balakia latu Sakaria nê dec, taŋ ajac
eŋ êndu aŋga lôm dabuŋ tau to altar dajaŋa ŋasawa naŋ, êpi
amac samob.
36 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ samob tonaŋ ŋai
ŋagêjô oc êtap lau têm tonecŋa sa.

Jesu kêtaŋ taŋiboa kêpi Jerusalem
(Luk 13:34-35)

37 “Jerusalem, Jerusalem, aôm gôjac propete êndu to kôtuc
êsêac, taŋ Anôtô kêsakiŋ dêdêŋ aôm sêwac naŋ, ŋa poc êndu. Aê
gagôm gêŋlêlôm elêmê gabe janac aômnêm ŋapalê sa amboac
talec têna gêjac ŋalatu sa sêsô magê ŋalabu, mago amac adec.
38 Alic acgom, amacnêm andu oc êtu tuc êkôŋa.
39 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Galoc oc alic aê êtiam atom, e
taôm asôm gebe ‘Lambiŋ êndêŋ eŋ, taŋ gêmêŋ gêjam Apômtau
laŋô naŋ.’ ” * naŋeŋeŋ toatali ŋasec-ŋasec. Êsêac teto biŋsu
ŋagêdô kêsêp papia ma sêkêŋ kêsêp atali ma sebec gêdêŋ noc
mecŋa. Ŋakwê ŋalêsô aclê ŋam gebe êkêŋ puc lau e sêliŋ
Anôtônê biŋsu siŋ atom.

24

Jesu geoc senseŋ lôm dabuŋ su ŋabiŋ lasê
(Mar 13:1-2; Luk 21:5-6)

1 Jesu kêsa aŋga lôm dabuŋ gêja ma nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ
sêja sebe têtôc lôm dabuŋ ŋaandu êndêŋ eŋ.
2 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Amac alambiŋ gêŋ samob
tônê me. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Poc teŋ oc êŋgôŋ
teŋ ŋaô aŋga tonec atom, têta samob saliŋ-saliŋgeŋ.”

Gêŋwapac ênac m tau
(Mar 13:3-13; Luk 21:7-19)

---

* **23:39:** Mosenê biŋsu kêjatu gebe lau Juda sêmansaŋ

3 Jesu jagêŋgôŋ Lôckatêkwi acgom, go ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ sêja
jasêmoa nêŋ tauŋŋa, go sêsôm gebe "Ôsôm êndêŋ aêac acgom,
êndêŋ ondoc biŋ tonaŋ ŋanô êsa ma asageŋ oc êtu aôm ômôêŋ
to nom ŋatêku êsuŋa ŋabelo."
4 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Alic taôm gebe lau sênam
amac ôkwi atom.
5 Lau gwalêkiŋ oc sênam aê laŋôc sêmêŋ ma sêsôm gebe 'Aê
Kilisi,' ma sênam lau taêsam ôkwi.
6 Malôgeŋ oc aŋô siŋ ŋawae to siŋ ŋaboŋa. Alic taôm, atakê
atom. Gêŋ samob tonaŋ mêŋêsa, mago noc ŋatêku êsuŋa atom
tageŋ.
7 Laum teŋ sêndi sebe sênac siŋ êndêŋ laum teŋ ma gamêŋ
teŋ êndêŋ gamêŋ teŋ to tôbôm êsa ma ôjô ênamênam êtôm
gamêŋgeŋ.
8 Gêŋ samob tonaŋ ŋai gêjac m gêŋ ŋandaŋ ŋanô tau.
9 "Go sêkêŋ amac gebe sêlênsu amac e sênac amac êndu. Ma
lau tomôkêtomokê têntac endec amac êtu aêŋoc ŋaêŋa.
10 Êndêŋ tonaŋ lau taêsam oc sêwi sêkêŋ gêwiŋ siŋ to seoc
tauŋ lasê-lasê ma têntac endec tauŋ.
11 Ma propete dansaŋ gwalêkiŋ oc sêndi sa mêŋsênam lau
taêsam ôkwi.
12 Êtu gêŋ alôb-alôb ênam sêgaŋa lau taêsam nêŋ têntac gêwiŋ
oc ŋaluc êsa.
13 Ma ŋac, taŋ êpuc tau tôŋ e êndêŋ ŋamadiŋ naŋ, Anôtô ênam
eŋ kêsi.
14 Ma sênam mêtê êpi ŋawae ŋajam Anôtônê gamêŋŋa tonec
aŋga nom samucgeŋ e lau samuc samob sêŋô, go bêc ŋatêku
êsuŋa tau mêŋêsa."

Gêŋwapac ŋanô tau
(Mar 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 "Embe alic gêŋ alôb-alôb, taŋ propete Daniel kêsôm ŋabiŋ
naŋ, enseŋ gêŋ ŋawaô êkô gamêŋ dabuŋ—lau taŋ sêsam biŋ
tonec naŋ, nêŋ kauc êsamaŋ —
16 go êsêac, taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêc sêpi lôc sêna.
17 Teŋ embe êŋgôŋ salôm ŋaô, naŋ oc ê-sêp naêkôc nê gêŋ su
aŋga nê andu atom.
18 Ma teŋ embe êmoa kôm, naŋ êmu naêkôc nê ŋakwê atom.
19 Ojae lauo, taŋ sêmoa teŋ to êsêac, taŋ sêkêŋ su ŋapalê sêmoa
naŋmêŋ êndêŋ bêc ônê.
20 Amboac tonaŋ ateŋ mec êtu aêc êndêŋ komô to êndêŋ
sabat atomŋa,
21 gebe êndêŋ bêc ônê gêŋwapac kapôêŋ êsa êtôm taŋ kêsa
gêdêŋ nom ŋatêm andaŋgeŋŋa e mêŋgêdêŋ galoc atom, ma êtu
ŋamu oc êsa amboac tonaŋ êtiam atomanô.

22 Ma embe Anôtô ênac bêc tonaŋ ŋagêdô êŋgic atom, oc lau teŋ sêŋgôŋ mateŋ jali atom. Mago êtu lau, taŋ eŋ kêjaliŋ êsêac sa naŋŋa, tec oc ênac bôc tonaŋ êŋgic.

23 “Êndêŋ tonaŋ teŋ embe êsôm êndêŋ amac gebe ‘Alic acgom, Kilisi tec gêmoa tonec’ me ‘Gêmoa ônê,’ naŋ akêŋ êwiŋ atom.

24 Kilisi dansaŋ to propete dansaŋ oc mêŋsêsa ma sêŋgôm gêŋtalô kapôêŋ to gêŋsêga. Embe têtôm, go sêwê lau Anôtô kêjaliŋ êsêac saŋa ôkwi amboac tonaŋ.

25 Alic acgom, aê kakêŋ puc amac kwanaŋgeŋgac.

26 “Amboac tonaŋ embe sêsôm êndêŋ amac gebe ‘Alic acgom, eŋ gêmoa gamêŋ sawa,’ naŋ asa ana atom. Embe sêsôm gebe ‘Alic acgom, eŋ gêmoa balêmlêlôm,’ naŋ akêŋ êwiŋ atom.

27 Kêtôm ôsic kêkac aŋga gamêŋ oc kêpiŋa gê tôŋgeŋ e gêdêŋ gamêŋ oc kêsêpŋa naŋ Ŋamalacnê Latu embe êmêŋ, oc êtôm tonaŋ.

28 Gêŋgêmôb teŋ embe ênêc, naŋ aoco sêkac tauŋ sa.

Ŋamalacnê latu êmu êmêŋ
(Mar 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 “Gêŋwapac ŋabêc tonaŋ êmbacnê, go sep tageŋ oc ênam kanuc ma ajôŋ êŋgamiŋ ŋawê ma utitalata êpôp-êpôp aŋga undambê, ma gêŋ ŋaclai undambêŋa kôtêŋ-kôtêŋgeŋ.

30 Tonaŋ su acgom, go Ŋamalacnê Latunê gêbôm aŋga undambê mêŋêsa ma lau tomôkê-tomôkê samob aŋga nom oc têtaŋ taŋiboa ma sêlic Ŋamalacnê Latu êŋgôŋ tao undambêŋa ŋaô toŋaclai ma toŋawasi kapôêŋ êmêŋ.

31 Ma eŋ oc êsakiŋ nê aŋela todauc êtaŋ kapôêŋ ma êsêac sênac ênê lau, taŋ kêjaliŋ êsêac aŋga mu aclê ŋam to aŋga undambê ŋamadiŋ samobgeŋ naŋ sa.

Kaleloŋ êkêŋ puc aêac
(Mar 13:28-31; Luk 21:29-33)

0

32 “Kaleloŋ êtu biŋgôliŋ êwa nêm kauc sa. Êndêŋ taŋ ŋalaka êliŋ têkwi to ŋamatadêbu êjac sa naŋ, ajala gebe ockêsa kêdabiŋ.

33 Amac amboac tonaŋ. Êndêŋ tê alic gêŋ samob tonaŋ ŋai mêŋêsa nê, ajala gebe Ŋac tau mêŋkêdabiŋ katam.

34 Biŋŋanô, aê jasôm Êndêŋ amac gebe Gôlôac tonec oc sênaŋa atom e gêŋ tonaŋ ŋai samob ŋanô êsa acgom.

35 Undambê to nom oc ênaŋa, mago aêŋoc biŋ oc ênaŋa atomanô.

Ŋac teŋ kêjala bêc to ockatu atom
(Mar 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

36 “Bêc tonaŋ to ockatu ŋac teŋ kêjala atom e aŋela un-
dambêŋa sêjam kauc ma Latu gêjam kauc amboac tonaŋ, Tama
taugeŋ tec gêlic.
37 Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ ŋabêc oc êtôm Noanê bêc.
38 Gêdêŋ taŋ bu kêsuŋ atomgeŋ naŋ, seŋ to sênôm gêŋ ma ŋac
sêjam awê to awê sêjam ŋac, sêgôm sêmoa e gêdêŋ bêc, taŋ Noa
kêsô waŋ ŋalêlôm gêja naŋ,
39 ma sêjam kauc tauŋ sêmoa e bu kêsuŋ mêŋgeseŋ êsêac
samob su. Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ ŋabêc oc êtôm tonaŋ.
40 Êndêŋ tonaŋ ŋac luagêc oc sêmoa kôm, naŋ Anôtô oc êkôc
teŋ sa ma êwi teŋ siŋ,
41 ma awê luagêc oc sêlai polom sêmoa, naŋ Anôtô oc êkôc
teŋ sa ma êwi teŋ siŋ.
42 Amboac tonaŋ anam jali gebe ajam kauc bêc amacnêm
Apômtau êmu êmêŋŋa.
43 Ajala tonec gebe Andu ŋatau embe êjala ockatu geŋgeŋtêna
oc êmêŋ êndêŋ êmbêcŋa, naŋ oc ênam jali gebe êkô geŋgeŋtêna
auc, ec êtuc ênê andu popoc atom.
44 Tec amansaŋ taôm amboac tonaŋgeŋ gebe Ŋamalacnê
Latu êmêŋ êndêŋ ockatu, naŋ amac abe oc êmêŋ atom naŋ.

Biŋgôliŋ sakiŋwaga gêdeŋ to kesoŋa
(Luk 12:41-48)

45 “Sakiŋwaga ŋaŋêŋ ma tokauc ondoc, taŋ nê ŋatau kêkêŋ
eŋ gebe ejop ênê komwaga gebe êkêŋ mo êndêŋ êsêac êtôm
ŋanocgeŋ.
46 Aê aoc êôc sakiŋwaga tonaŋ, taŋ nê ŋatau êmu êmêŋ ma êtap
eŋ sa gebe kêsap nê kôm tôŋ gêmoa.
47 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe ŋatau oc êkêŋ eŋ ejop
ênê waba samob.
48 Ma sakiŋwaga sec tonaŋ embe taê ênam ênêc tau gebe ‘Ŋoc
ŋatau gêjam gamêŋ tôŋ,’
49 ma ênac m gebe i nê sakiŋwaga ŋagêdô ma êniŋ to ênôm gêŋ
êwiŋ lau, taŋ sênôm gêŋ e kêjaŋiŋ êsêac naŋ,
50 go sakiŋwaga tonaŋ nê ŋatau êmêŋ êndêŋ bêc, naŋ eŋ gebe
oc êmêŋ atom naŋ, to êndêŋ ockatu, naŋ eŋ kêjala atom naŋ,
51 oc ênac eŋ popoc to êkêŋ ŋagêjô êpi eŋ êwiŋ dansaŋtêna, go
ac têtaŋ ŋanô ma luŋluŋ êkôsiŋ êpi tau aŋga ônê.

25

Biŋgôliŋ awêtakiŋ 10ŋa

1 “Êndêŋ tonaŋ gamêŋ undambêŋa oc êtôm awêtakiŋ 10 sêkôc nêŋ lamp sa ma sêpuc ŋac-gebe-ênam-awêwaga tôŋtôŋ sêja.
2 Êsêacnêŋ lemeŋ teŋ nêŋ kaucmê ma lemeŋ teŋ tokauc.
3 Kaucmêo sêkôc nêŋ lamp sa, mago sêkôc buja gêwiŋ atom.

4 Ma êsêac tokauc, naŋ tec sêkôc buja kêsêp kekec gêwiŋ nêŋ
lamp.
5 Ŋac-gebe-ênamawêwaga gêjam gamêŋ tôŋ ma êsêac sêjac
tuluc sêŋgôŋ e sêc bêc samob.
6 "Gêdêŋ gêbêc gêja lugeŋ môêc teŋ kêtaŋ gebe 'Aô, ŋac-gebe-
ênam-awêwaga gêmêŋ, apuc eŋ tôŋtôŋ ana.'
7 Gêdêŋ tonaŋ awêtakiŋ samob dêdi sa ma sêmasaŋ nêŋ lamp.
8 Go kaucmêo sêsôm gêdêŋ tokauco gebe 'Akêŋ buja ŋagêdô
êndêŋ aêac gebe aêacma lamp oc êmac.'
9 Tec tokauco sêjô êsêac aweŋ gebe 'Masigoc, oc êtôm aêac
sêlêŋ atom. Amboac tonaŋ naanam ôli nêm êndêŋ têtulu-
gêŋwaga acgommaŋ.'
10 Êsêac tonaŋ sebe sênam ôIi, tec têtu lêŋŋa sêmoa ma ŋac-
gebe-enamawêwaga gêmêŋ e êsêac, taŋ sêmasaŋ tauŋ kwanaŋgeŋ
naŋ, sêsô sêwiŋ eŋ gebe nasêniŋ ŋamoasiŋ ma katam ŋajaŋa
kêsa.
11 "Sêmoa acgom, go awêtakiŋ ŋagêdô, naŋ sêmêŋ amboac
tonaŋ ma sêsôm gebe 'Apômtau, Apômtau, ôIêc katam su êndêŋ
aêac.'
12 Mago eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe 'Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ
amac gebe Gajam kauc amac.'
13 Amboac tonaŋ anam jali, gebe ŋabêc to ŋaockatu amac
ajam kauc.

Biŋgôliŋ gold totaluŋa
(Luk 19:12-27)

14 "Têm tau tonaŋ tanam dôŋ êpi ŋamalac, taŋ gebe êna
gamêŋbôm teŋ naŋ. Eŋ kêkalem nê sakiŋwaga gebe ênac sam
nê waba êndêŋ êsêac.
15 Eŋ kêkêŋ gold talu lemeŋ teŋ gêdêŋ ŋac teŋ, ma luagêc
gêdêŋ ŋac teŋ, ma teŋ gêdêŋ ŋac teŋ, kêtôm êsêacnêŋ kauc, ma
gêc gêja.
16 Ma ŋac, taŋ kêkôc talu lemeŋ teŋ naŋ, gêja sebeŋ jagêjam
kôm kêpi awa tau ma kêtulu gêŋ e kêtap talu lemeŋ teŋ sa
mêŋgêwiŋ.
17 Ma ŋac, taŋ kêkôc talu luagêc naŋ, kêtulu luagêc mêŋgêwiŋ.
18 Ma ŋac, taŋ kêkôc tageŋ naŋ, gêja jakêkwê nom ma kêsuŋ
nê ŋataunê awa auc.
19 "Ŋasawa ŋêŋgeŋ gêjaŋa su, go sakiŋwaga tonaŋ nêŋ ŋatau
gêmu gêmêŋ gebe sêwa awa ŋam sa êndêŋ eŋ.
20 Ma ŋac, taŋ kêkôc gold talu lemeŋ teŋ naŋ, kêsa gêja ma
kêkôc gold talu lemeŋ teŋ mêŋgêwiŋ ma kêsôm gebe 'Apômtau,
aôm kôkêŋ gold talu lemeŋ teŋ gêdêŋ aê, mago aê katap lemeŋ
teŋ sa mêŋgêwiŋ.'

21 Tec nê ŋatau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘O ŋajam, aôm sakiŋwaga
ŋajam ma ŋaŋêŋ, tec gojob geŋ luagêcgeŋ ŋapep. Aê jakêŋ aôm
ojop gêŋ taêsam. Ôsô nêm ŋataunê gamêŋ têtac ŋajamŋa ôna.’
22 Ma ŋac, taŋ kêkôc gold talu luagêc naŋ, kêsa gêja ma kêsôm
gebe ‘Apômtau, aôm kôkêŋ gold talu luagêc gêdêŋ aê, mago aê
katap gold talu luagêc sa mêŋgêwiŋ.’
23 Ma nê ŋatau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘O ŋajam, aôm sakiŋwaga
ŋajam ma ŋaŋêŋ, tec gojob gêŋ luagêgeŋ ŋapep. Aê jakêŋ aôm
ojop gêŋ taêsam. Ôsô nêm ŋataunê gamêŋ têtac ŋajamŋa ôna.’
24 Go ŋac, taŋ kêkôc gold talu tageŋ naŋ, kêsa gêja amboac
tonaŋ ma kêsôm gebe ‘Apômtau, aê galic aôm ŋac laŋômsiboa.
Gêŋ taŋ aôm kôsê atom, mago kôkôc ŋanô, ma gêŋ taŋ aôm
kôpalip atom, mago gôjac sa elêmê.
25 Aê katêc tauc, tec gaja ma kasuŋ nêm gold totalu auc kêsêp
nom. Ôlic acgom, nêm gêŋ tau tec gêwac.’
26 Mago nê ŋatau gêjô eŋ awa gebe ‘Aôm sakiŋwaga sec to
ojom, aôm gôlic aê kakoc gêŋ, taŋ kêsê atom naŋ, ŋanô sa to
gajac gêŋ, taŋ kapalip atom naŋ, sa me.
27 Embe amboac tonaŋ, go ôkêŋ ŋoc awa êndêŋ lausêjam-
mone-gêjô-tauwaga acgommaŋ, go embe jamu jamêŋ amboac
tec ma jakôc ŋoc gêŋ toŋalakacgeŋ.
28 Amboac tonaŋ akôc ênê gold totalu tau su ma akêŋ êndêŋ
ŋac, taŋ kêkôc gold talu 10 naŋ.
29 Gebe ŋac, taŋ kêtap gêŋ sa su naŋ, oc sêkêŋ ŋagêdô naêwiŋ
e êlêlêc su. Ma ŋac, taŋ kêkôc gêŋ teŋ atom naŋ, oc sêkôc gêŋ
ŋagec, taŋ gêc eŋŋa naŋ su êwiŋ.
30 Ma sakiŋwaga ŋanô masi naŋ, ambaliŋ eŋ siŋ êsêp
gêsuŋbômsêga êna. Aŋga ônê êsêac oc têtaŋ ma luŋluŋ ekôsiŋ
tau.’ ”

Jesu êmêtôc laum nomŋa samob

31 “Êndêŋ taŋ Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ tonê ŋawasi ma aŋela
samob sêwiŋ eŋ naŋ, êŋgôŋ ŋawasi ŋalêpôŋ ŋaô
32 ma êkac laum nomŋa samob sa sêkô eŋ laŋônêm ma êwa
êsêac êkôc amboac ŋacgejob gêwa nê domba to noniŋ kêkôc
33 ma êkêŋ domba sêkô ênê anôŋa ma noniŋ sêkô gasêŋa.
34 Go kiŋ oc êsôm êndêŋ êsêac, taŋ sêkô ênê anôŋa naŋ gebe
‘Amac taŋ Tamoc gêjam mec amac naŋ amêŋ. Tamoc kêmasaŋ
gamêŋ kwanaŋgeŋ kêtu amacŋa gêdêŋ taŋ kêkêŋ undambê to
nom naŋ. Tec akôc gamêŋ tau sa êtu nêm gêŋlênsêm.
35 Mo gêjô aê, ma amac akêŋ gêŋ aê gaeŋ, bu gêjô aê, ma
amac akêŋ bu aê ganôm, aê ŋac jaba, ma amac agôm ja aê.
36 Aê ôlic ŋaôma, ma amac akêŋ ŋakwê aê kasô, gêmac gêgôm
aê, ma amac ajac aê kêsi, aê gaŋgôŋ kapoacwalô, ma amac
adêŋ aê amêŋ.’

37 Êndêŋ tonaŋ lau gêdêŋ oc sêjô eŋ awa gebe ‘Apômtau,
gêdêŋ ondoc aêac alic mo gêjô aôm, ma akêŋ gêŋ aôm goeŋ, me
bu gêjô aôm, ma akêŋ bu aôm gônôm.
38 Gêdêŋ ondoc aêac alic aôm ŋac jaba, ma agôm ja aôm, me
ôlim ŋaôma, ma akêŋ ŋakwê aôm kôsô.
39 Ma gêdêŋ ondoc alic gêmac gêgôm aôm me gôŋgôŋ
kapoacwalô, ma adêŋ aôm awac ajac aôm kêsi.’
40 Ma kiŋ oc êjô êsêac aweŋ gebe ‘Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ
amac gebe Gêŋ taŋ amac agôm gêdêŋ aêŋoc lasici ŋasec-sec
tecenec ŋai nêŋ teŋ naŋ, agôm gêdêŋ aêgac.’
41 “Go êsôm êndêŋ êsêac, taŋ sêkô gasêŋa naŋ, amboac tonec
gebe ‘Sec ŋalatu amac, aêc su asêp ja kêlakoc teŋgeŋŋa, taŋ
Tamoc kêmasaŋ kêtu Sadaŋ to nê aŋelaŋa naŋ ana.
42 Mo gêjô aê, ma amac akêŋ gêŋ aê gaeŋ atom, bu gêjô aê,
ma amac akêŋ bu aê ganôm atom.
43 Aê ŋac jaba, ma agôm ja aê atom, aê ôlic ŋaôma, ma
amac akêŋ ŋakwê aê kasô atom, gêmac gêgôm aê, ma gêŋgôŋ
kapoacwalô, ma amac ajac aê kêsi atom.’
44 Go êsêac oc sêjô eŋ awa gebe ‘Apômtau, gêdêŋ ondoc aêac
alic mo gêjô aôm, me bu gêjô aôm, me alic aôm ŋac jaba, me
ôlim ŋaôma, me gêmac gêgôm aôm, me gôŋgôŋ kapoacwalô, ma
ajam sakiŋ aôm atom.’
45 Go eŋ êjô êsêac aweŋ gebe ‘Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac
gebe Gêŋ taŋ amac agôm gêdêŋ lau ŋasec-sec tecenec ŋai nêŋ
teŋ atom naŋ, agôm gêdêŋ aê atom amboac tonaŋ.’
46 Ma êsêac tonaŋ sêsêp ŋagêjô ŋaŋandaŋ ênêc teŋgeŋŋa,
mago lau gêdêŋ oc sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.”

26

Sêkic Jesunê biŋ
(Mar 14:1-2; Luk 22:1-2; Joaŋ 11:45-53)

1 Jesu gêjac mata biŋ tonaŋ ŋai samob su, go kêsôm gêdêŋ nê
ŋacseŋomi gebe
2 “Amac alicgac, bêc luagêc ênaŋa acgom, ma Pasa, ma oc
sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êpi kakesotau êna.”
3 Gêdêŋ tonaŋ lau dabuŋsêga to launêŋ laumata sêkac tauŋ
sa sêmoa dabuŋsêga, taŋ sêsam eŋ gebe Kaiapa naŋ, nê gamêŋ,
4 ma sêkic Jesunê biŋ gebe sêkôc eŋ tôŋ kelecgeŋ e sênac eŋ
êndu.
5 Mago sêsôm gebe “Daŋgôm êndêŋ om atom, moae tali
launêŋ ŋalêlôm sa.”

Awê teŋ geŋ oso Jesu aŋga Betania
(Mar 14:3-9; Joaŋ 12:1-8)

6 Jesu gêmoa Betania gêŋgôŋ ŋac tokamocbôm Simon nê
andu,

7 naŋ awê teŋ kêkôc ŋop kwalam-kwalam togêŋmalu, taŋ
ŋaôli kapôêŋ naŋ. Eŋ kêtu gasuc gêdêŋ Jesu, taŋ geŋ gêŋ naŋ,
jakêkêc kêpi eŋ môkêapac.
8 Ŋacseŋomi sêlic e têtu môsi ma sêsôm gebe "Amboac ondoc
sêjaiŋ gêŋ tonaŋ.
9 Sêkêŋ êndêŋ lau sênam ôlimaŋ ma sêkôc ŋaawa kapôêŋ ma
sêkêŋ êndêŋ lau ŋalêlôm sawa acgom."
10 Jesu gêŋô ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amboac ondoc tec
agôm awê tonec nê ŋalêlôm ŋawapac kêsa nec. Eŋ gêjam kôm
ŋajam kêpi aê.
11 Lau ŋalêlôm sawa oc sêŋgôŋ sêwiŋ amac ŋapaŋ, mago aê
oc jaŋgôŋ jawiŋ amac ŋapaŋ atom.
12 Eŋ kêsêwa gêŋmalu tonec kêpi aê ôlic gêgôm kêtu sênsuŋ
aêŋa.
13 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Aŋga nom samucgeŋ
ŋagamêŋ embe sênam mêtê êpi ŋawae ŋajam tonec, go sênac miŋ
gêŋ, taŋ eŋ gêgôm naŋ, êwiŋ gebe taêŋ ênam eŋ."

Juda geoc nê ŋatau lasê
(Mar 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Go êsêac lau 12 nêŋ teŋ, taŋ sêsam eŋ gebe Juda Isariot naŋ,
gêdêŋ lau dabuŋsêga gêja
15 ma kêsôm gebe "Embe jaoc Jesu lasê êndêŋ amac, oc akêŋ
asageŋ êndêŋ aê." Ma êsêac sêjam ôli eŋ ŋa silber 30.
16 Gêdêŋ tonaŋgeŋ eŋ gêdib gebe êtap ŋasawa ŋajam teŋ sa
gebe eoc eŋ lasêŋa.

Jesu geŋ Pasa gêwiŋ nê ŋacseŋomi
(Mar 14:12-21; Luk 22:7-14, 21-23; Joaŋ 13:21-30)

17 Gêdêŋ Om Polom Ŋalucŋa ŋabêc ŋamataŋa ŋacseŋomi dêdêŋ
Jesu sêja ma têtu kênac gebe "Aôm gobe aêac amansaŋ ôniŋ
Pasa ŋamala aŋga ondoc."
18 Ma eŋ kêsôm gebe "Asa malac andêŋ ŋac teŋ ana ma asôm
êndêŋ eŋ gebe 'Mêtêmôkê awa tonec gebe Ŋoc noc kêdabiŋ ma
aê to ŋoc ŋacseŋomi abe aniŋ Pasa aŋgôŋ awiŋ aôm.' "
19 Ma ŋacseŋomi sêgôm kêtôm Jesu kêsakiŋ êsêac ma sêmasaŋ
Pasa.
20 Kêtula acgom ma eŋ to nê ŋacseŋomi 12 sêsa tauŋ sic.
21 Seŋ gêŋ sêmoa ma Jesu kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê jasôm
êndêŋ amac gebe Amacnêm ŋac teŋ oc eoc aê lasê."
22 Êsêacnêŋ ŋalêlôm ŋawapac ŋanô ma sêkêŋ tauŋ tageŋ-tageŋ
jatêtu kênac eŋ gebe "Apômtau, oc aê me."
23 Ma eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Ŋac tau, taŋ aêagêc asac
polom tôŋ seleŋgeŋ kêsêp laclu su, ŋac tonaŋ tec oc eoc aê lasê.

24 Ŋamalacnê Latu tau oc êsa nê lêŋ êtôm teto gêc. Tageŋ
ojae ŋac tauma, naŋ eoc Ŋamalacnê Latu lasê naŋ, têna êkôc eŋ
atommaŋ.”
25 Ma Juda tau, taŋ gebe eoc eŋ lasê naŋ, kêsôm gebe
“Mêtêmôkê, oc aê me.” Jesu kêsôm gadêŋ eŋ gebe “Taôm
kôsômgac.”

Biŋ moasiŋ dabuŋŋa
(Mar 14:22-26; Luk 22:15-20; 1Kor 11:23-25)

26 Seŋ gêŋ sêmoa, go Jesu kêkôc polom mêŋgêjam daŋge ma
kêpô kêkôc jakêkên gêdêŋ ŋacseŋomi ma kêsôm gebe “Akôc êwac
aniŋ. Aêŋoc ôlic tonec.”
27 Go kêkôc laclu mêŋgêjam daŋge ma kêkêŋ gêdêŋ êsêac ma
kêsôm gebe “Samob akôc êwac anôm.
28 Aêŋoc dec jamoatiŋ poacŋa tau tonec, taŋ kakêc siŋ kêtu
taêsamŋa gebe êsuc sec ôkwi.
29 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Aê janôm wain ŋanô tonec
êtiam atom, e êndêŋ bêc ônê, go janôm wakuc jawiŋ amac aŋga
Tamocnê gamêŋ.”
30 Sêsôm wê moasiŋŋa su acgom, go sêpi Lôckatêkwi sêja.

Jesu kêkêŋ puc Petere
(Mar 14:27-31; Luk 22:31-34; Joaŋ 13:36-38)

31 Sêsêlêŋ sêmoa, go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Êmbêc
tonec amac samob awi aê siŋ gebe teto gêc gebe ‘Aê janac
ŋacgejob ma domba samob sêc êliŋ-êliŋ.’
32 Mago embe jandi sa su, oc jamuŋ amac jana Galilaia.”
33 Ma Petere gêjô eŋ awa gebe “Samob embe sêwi aôm siŋ,
mago aê taucgeŋ oc jawi aôm siŋ atomanô.”
34 Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ aôm
gebe Êmbêc tonec talec oc êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc
êtu dim têlêac.”
35 Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Sênac aê êndu jawiŋ
aômmaŋ, aê gabe jansa aôm auc atomanô.” Ma ŋacseŋomi
samob sêsôm amboac tonaŋgeŋ.

Jesu keteŋ mec gêmoa kôm Getsemane
(Mar 14:32-42; Luk 22:30-46)

36 Go Jesu kêkôc êsêac sa sêja gamêŋ teŋ, ŋaê Getsemane, ma
kêsôm gêdêŋ ŋacseŋomi gebe “Aŋgôŋ tonec ma aê gabe jana ônê
najateŋ mec.”
37 Ma kêkôc Petere to Sebedai latuagêc sêwiŋ eŋ. Nê ŋalêlôm
ôluŋ-ôluŋgeŋ ma katu kêlênim tau.
38 Go kêsôm gêdêŋ êsêac lau têlêac gebe “Ŋoc katuc
ôluŋôluŋgeŋ e gabe jamac. Amoa tonec ma anam jali awiŋ
aê.”

39 Go kêsa ŋasawa gêŋgic sauŋgeŋ e gêu tau laŋôanô jagêdêŋ
nom ma keteŋ mec gebe “Tamoc, embe êtôm, go ôkôc laclu
tonec su aŋga aêŋoc. Mago aêŋoc biŋ êtu tôŋ atom, aôm taôm
nêm biŋ.”
40 Go gêmu gêdêŋ ŋacseŋomi gêja e gêlic êsêac sêc bêc ma
kêsôm gêdêŋ Petere gebe “Amboac ondoc, amac oc anam jali
ockatu ŋasawa tageŋ awiŋ aê atôm atom me.
41 Anam jali to ateŋ mecmaŋ gebe lêtôm êtap amac sa atom.
Ŋalau ôli palê, mago ôlim tekwem gêbac.”
42 Go gêja kêtiam kêtu dim luagêcŋa ma keteŋ gebe “Tamoc,
embe êtôm gebe ôkôc laclu tonec su atom, naŋ janômmaŋ. Aôm
taôm nêm biŋ êtu tôŋ.”
43 Ma gêmu gêja kêtiam e gêlic êsêac sêc bêc gebe mateŋanô
ŋawapac kêsa su.
44 Tec gêwi êsêac siŋ kêtiam ma gêja jaketeŋ kêtu dim têlêac
ma kêsôm biŋ tonaŋgeŋ kêtiam.
45 Go gêmu gêdêŋ ŋacseŋomi gêja ma kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Aêc bêc to alêwaŋ taôm amoa me. Alicgac, ŋanoc tau
kêdabiŋgac, oc sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êsêp lau sec lemeŋ.
46 Andi sa ma tawac. Alic acgom, ŋac-eoc-aê-lasêwaga
mêŋkêdabiŋ.”

Sêkôc Jesu toŋ
(Mar 14:43-50; Luk 22:47-53; Joaŋ 18:3-12)

47 Kêsôm biŋ kêkô ma êsêac 12 nêŋ teŋ, Juda, kêkôc lau
pom kapôêŋ teŋ sêôc siŋ to olopoac aŋga dabuŋsêga to launêŋ
laumata nêŋ sêmêŋ.
48 Ŋac-eoc-eŋ-lasêwaga kêkêŋ ŋabelo teŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm
gebe “Ŋac taŋ jalêsôp eŋ alianô naŋ, ŋac tau tonaŋ. Akôc eŋ
tôŋ.”
49 Go gacgeŋ kêtu gasuc gêdêŋ Jesu gêja ma kêsôm gebe “O
Metêmôkê” ma kêlêsôp eŋ alianô.
50 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ŋacnec, gômôêŋ kêtu
ageŋŋa.” Go êsêac têtu gasuc sêja e sêjac lemeŋ kêsêp Jesu ma
sêkôc eŋ tôŋ.
51 Ma êsêac taŋ sêwiŋ Jesu naŋ, nêŋ teŋ kêkêŋ lêma jagêbuc
nê siŋ sa ma gêjac dabuŋsêganê sakiŋwaga e kêpa taŋalauŋ su.
52 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ônsêmuŋ nêm siŋ êsêp
ŋamala êtiam, gebe samob, taŋ lemeŋ gêdêŋ siŋ naŋ, siŋ oc
enseŋ êsêac su.
53 Aôm gobe aê embe jateŋ Tamoc gebe êkêŋ aŋela êɪêlêc toŋ
kapôêŋ 12 su sep tageŋ mêŋsênam aê kêsi, oc jatôm atom me.
54 Aê embe jaŋgôm amboac tonaŋ. go biŋdêm, taŋ teto gêc
gebe biŋ tonec mêŋêsaŋa naŋ, oc êtu anô amboac ondoc.”

55 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêsôm gêdêŋ lau tau gebe “Amac amêŋ abe akôc aê tôŋ, mago agôm amboac adêŋ kêjaŋgowaga teŋ, tec aôc siŋ to olopoac gêwiŋ. Kêtôm bêcgeŋ kadôŋ lau gêŋgôŋ lôm dabuŋ ma amac akôc aê tôŋ atom.
56 Biŋ tonaŋ samob mêŋkêsa gebe propetenêŋ biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu tôŋ.”

Ma ŋacseŋomi samob sêwi eŋ siŋ ma sêc su sêja.

Dabuŋwaga to laumata sêgôm Jesunê biŋ
(Mar 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Joaŋ 18:13-14, 19-24)

57 Lau taŋ sêkôc Jesu tôŋ naŋ, sêwê eŋ dêdêŋ dabuŋsêga Kaiapa sêja. Aŋga tônê biŋsutau to laumata sêkac tauŋ sa sêmoa.
58 Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc e jakêsa dabuŋsêganê andu ŋamalacluŋ ma kêsô jagêŋgôŋ gêwiŋ sakiŋwaga gebe êlic biŋ tau ŋam.
59 Lau dabuŋsêga to laumata samob, taŋ sêkac sa sêmoa naŋ, sêsôm biŋ sebe sêŋgôliŋ êpi Jesu gebe sênac eŋ ênduŋa.
60 Lau taêsam sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ, mago têtap ŋanô teŋ sa atom. Ŋac luagêc dêdi sa kêtu ŋamu
61 ma sêsôm gebe “Ŋac tonec kêsôm gebe ‘Aê katôm gebe janseŋ Anôtônê lôm dabuŋ su ma jakwê sa êtôm bêc têlêac.’ ”
62 Ma dabuŋsêga gêdi sa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gobe ôjô biŋ atom me. Biŋ amboac ondoc tec sêgôliŋ kêpi aôm.”
63 Mago Jesu gêjam tau tôŋgeŋ. Ma dabuŋsêga kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê jatôc lemoc êpi Anôtô mata jali gebe aôm ôwa taôm sa êndêŋ aêacmaŋ gebe Kilisi, Anôtônê Latu tau aôm me masi.”
64 Jesu gêjô eŋ awa gebe “Taôm kôsômgac. Mago jasôm êndêŋ amac gebe Oc alic Ŋamalacnê Latu êŋgôŋ ŋaniniŋ Ŋatau nê anôŋa ma êŋgôŋ tao undambêŋa ŋaô êmêŋ.”
65 Kêsôm e dabuŋsêga kêkac nê ŋakwê gêŋgic ma kêsôm gebe “Eŋ kêsôm biŋ alôbalôbgoc, tapô lêna lau sêsôm biŋ lasêŋa ŋagêdô êtu asageŋŋa. Biŋ alôb-alôb tau tec galoc aŋôgac.
66 Ma abe amboac ondoc.” Tec êsêac sêjô eŋ awa gebe “Eŋ êmac êndugeŋ.”
67 Sêsôm tonaŋ ma sêkasôp kêpi eŋ laŋôanô sêmêgôm lemeŋ ma têtuc eŋ, ma ŋagêdô têtap eŋ
68 ma sêsôm gebe “Kilisi, oc lasê êndêŋ aêac. Asa taŋ gêjac aôm.”

Petere gêsa Jesu auc
(Mar 14:66-72; Luk 22:56-62; Joaŋ 18:15-18, 25-27)

69 Petere gêŋgôŋ malacluŋ ma sakiŋwagao teŋ kêtu gasuc eŋ ma kêsôm gebe “Aôm tec gôwiŋ Jesu Galilaiaŋa amboac tonaŋ.”
70 Mago eŋ kêpa tau gêdêŋ êsêac samob gebe “Biŋ taŋ kôsôm naŋ, aê gajam kauc.”

71 Go Petere gebe êsa sacgêdôŋa êna e sakiŋwagao teŋ gêlic
eŋ kêtiam ma kêsôm gêdêŋ lau, taŋ sêkô naŋ, gebe “Ŋac tonec
gêwiŋ Jesu Nasaretŋa.”
72 Ma Petere kêpa tau kêtiam e kêtôc lêma gêwiŋ gebe “Aê
kajala ŋamalac tônê atom.”
73 Sauŋgeŋ acgom, go lau, taŋ sêkô-sêkô naŋ, têtu gasuc sêja
ma sêsôm gêdêŋ Petere gebe “Biŋŋanôgoc, êsêacnêŋ ŋac teŋ
aôm, tec awam tau jala.”
74 Go eŋ gêôc awa sa, kêpuc boa tau ma kêtôc lêma gebe “Aê
kajala ŋamalac tônê atom.” Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa e gacgeŋ
talec kêtaŋ.
75 Tec taŋ gêjam biŋ, taŋ Jesu kêsôm naŋ, gebe “Talec oc êtaŋ
atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.” Tec kêsa gêja
kêtaŋ ŋanô.

27

Sêwê Jesu dêdêŋ gôliŋwaga Pilata
(Mar 15:1; Luk 23:1-2; Joaŋ 18:28-32)

1 Oc mêŋkêtuŋ tau ma lau dabuŋsêga samob to launêŋ
laumata sêkac tauŋ sa ma sêkic Jesunê biŋ gebe sênac eŋ êndu.
2 Tec sêsô eŋ tôŋ ma sêkôc eŋ dêdêŋ gôliŋwaga Pilata sêja.

Juda gêjaŋa
(Apos 1:18-19)

3 Gêdêŋ taŋ ŋac-geoc-eŋ-lasêwaga Juda gêlic gebe sêkic Jesunê
biŋ e gêbacnê, tec taê gêjam tau ma kêkôc awa silber 30 naŋ
gêdêŋ lau dabuŋsêga to laumata gêmu gêja,
4 ma kêsôm gebe “Aê gagôm secgoc, gebe gaoc ŋac gêdêŋ
lasê.” Ma êsêac sêsôm gebe “Aêacma gêŋ atom, aôm taôm ôlic.”
5 Tec eŋ kêbaliŋ silber siŋ gêc lôm dabuŋ ma kêtaiŋ tau su
jagêbic tau êndu.
6 Go dabuŋsêga sêkôc awa tau sa ma sêsôm gebe “Awa decŋa
tonec embe takêŋ êsêp kanom lôm dabuŋŋa, oc eso biŋsu.”
7 Tec sêsôm biŋ kêpi tageŋ ma sêjam ôli ŋac-gêjac-kuwaga nê
kôm gebe sênsuŋ lau jaba sênêc.
8 Kêtu tonaŋŋa sêsam kôm tau gebe “Kômdec” e mêŋgêdêŋ
galoc.
9 Tec biŋ, taŋ propete Jeremia kêsôm naŋ, kêtu anô gebe
“Êsêac sêkôc silber 30, taŋ kêtu ênê ŋaôli lau Israel sêlôc kêpi
naŋ,
10 ma sêkêŋ gêdêŋ ŋac-gêjackuwaga nê kôm kêtôm Apômtau
kêsakiŋ aê.”

Pilata kêtu lêsu Jesu
(Mar 15:2-5; Luk 23:3-5; Joaŋ 18:33-38)

11 Êsêac sêkôc Jesu kêkô gôliŋwaga laŋônêm, ma gôliŋwaga
kêtu kênac eŋ gebe "Judanêŋ kiŋ aôm me masi." Tec Jesu gêɪôc
gebe "Kôsômgac."
12 Go lau dabuŋsêga to laumata sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ, tec gêjô
êsêac aweŋ atom.
13 Ma Pilata kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Gôŋô biŋ, tê sêgôliŋ kêpi
aôm nê atom me."
14 Ma Jesu gêjô ênê biŋ teŋ atomanô, tec gôliŋwaga tau gê taê
ŋanô.

Sêsôm kêtu tôŋ gebe Jesu êmac êndu
(Mar 15:6-15; Luk 23:13-25; Joaŋ 18:39-19:16)

15 Kêtôm omsêgageŋ gôliŋwaga kêsa nê lêŋ teŋ amboac tonec.
Eŋ kêgaboac ŋac kapoacwalôŋa teŋ su gêdêŋ lau kêtôm êsêac
tauŋ sêsam.
16 Ma gêdêŋ tonaŋ êsêacnêŋ ŋac kapoacwalôŋa towae secŋa
teŋ gêŋgôŋ, ŋaê Baraba.
17 Sêkac tauŋ sa su, go Pilata kêtu kênac êsêac gebe "Amac
abe jaŋgamboac asa êndêŋ amac, Baraba me Jesu, taŋ sêsam eŋ
gebe Kilisi naŋ."
18 Pilata kêjalagac gebe sêkêŋ Jesu kêtu têntac secŋa gêdêŋ eŋ
gêja.
19 Pilata jagêŋgôŋ lêpôŋ sêmêtoc biŋŋa, ma nê awê kêsakiŋ
biŋ gêdêŋ eŋ gêja gebe "Ôlic gebe ôwê ŋac gêdêŋ tonaŋ nê biŋ
ŋakaiŋ atom, gebe aê gaêc mê kêpi eŋ ma ênê biŋ kêkêŋ wapac
aê ŋanô."
20 Ma lau dabuŋsêga to laumata sêsôm biŋ kêsêp lau têntac
gebe teteŋ êtu Barabaŋa ma senseŋ Jesu suŋa.
21 Ma gôliŋwaga kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac abe
jaŋgamboac ŋac luagêc tonec nêŋ asa su êndêŋ amac." Ma
êsêac sêsam "Baraba".
22 Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ma Jesu, taŋ sêsam eŋ gebe
Kilisi naŋ, oc jaŋgôm eŋ amboac ondoc." Ma êsêac samob
sêsôm gebe "Eŋ êpi kakesotau êna."
23 Ma eŋ kêsôm gebe "Eŋ gêgôm sec amboac ondoc." Mago
êsêac sêmôêc sêôc aucgeŋ gebe "Eŋ êpi kakesotau êna."
24 Pilata gêlic gebe oc êŋgôm êtôm atom ma lau sêli tauŋ sa
ênam sêga, tec kêkôc bu jakêkwasiŋ lêma lau sêlic ma kêsôm
gebe "Aê jawê ŋac tonec nê dec ŋakaiŋ atom, amac taôm alic."
25 Ma lau samob sêjô ênê biŋ gebe "Ênê dec êpi aêac tauŋ to
ma ŋapalê."
26 Go Pilata kêgaboac Baraba su gêdêŋ êsêac, ma si Jesu ma
kêkêŋ eŋ gêja gebe sênac eŋ êpi kakesotau.

Lau siŋ sêsu Jesu susu
(Mar 15:16-20; Joaŋ 19:2-3)

27 Ma gôliŋwaganê lau siŋ sêkôc Jesu sêja gôliŋwaganê andu
ma sêkac siŋwaga samucgeŋ sa gebe sêlic eŋ.
28 Êsêac sêkwalec ênê ŋakwê su ma sêu siŋwaganêŋ ŋakwê
asôsamuc baliŋ jagêsaŋ eŋ,
29 go sêmôê okêm kêtu sunsuŋ jasêkêŋ eŋ kêkuc to sêkêŋ ôpic
eŋ kêkam gêc lêma anôŋa ma sêpôŋ aeŋduc gêdêŋ eŋ to sêsu eŋ
susu gebe "Judanêŋ kiŋ, ômoa ŋajamôŋ."
30 Sêkasôp kêpi eŋ to si eŋ ŋa ôpic tau kêsêp môkêapac.
31 Sêsu eŋ susu su acgom, go sêkwalec ŋakwê baliŋ naŋ su ma
sêu eŋ tau nê ŋakwê gêsaŋ eŋ, go sêwê eŋ sêja sebe sênac eŋ êpi
kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi ka
(Mar 15:21-32; Luk 23:26-43; Joaŋ 19:17-27)

32 Sêsêlêŋ sêmoa e jadêdac ŋac teŋ, ŋaê Simon aŋga Kurene,
ma sêkac eŋ gebe êôc Jesunê kakesotau su.
33 Jasêô lasê gamêŋ teŋ, ŋaê Golgata, ŋam gebe "Gamêŋ
môkêlacŋa"
34 ma sêkêŋ wain to ŋaikisi gêdêŋ eŋ gebe ênôm. Eŋ kêsaê ma
gebe ênôm atom.
35 Sêjac eŋ kêpi kakesotau su acgom, go sêpuc kapoac ênê
ŋakwê ma sêjac sam
36 ma sejop eŋ Sêŋgôŋ tônê.
37 Ma teto ênê biŋ ma sêjac taminŋ ka gêc eŋ môkêapac ŋaôŋa
gebe "Judanêŋ kiŋ Jesu tau tonec."
38 Gêdêŋ tonaŋ sêjac kêjaŋgowaga luagêc sêpi kakesotau
sêwiŋ eŋ, teŋ geŋkaleŋ anôŋa ma teŋ geŋkaleŋ gasêŋa.
39 Ma lau, taŋ sêwê sêja sêmêŋ sêmoa naŋ, têdaiŋ gêsuŋ ma
sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi eŋ
40 gebe "Aôm tau, taŋ gobe onseŋ lôm dabuŋ su ma ôkwê sa
êndêŋ bêc têlêac naŋ, embe Anôtônê Latu aôm, go ônam taôm
sa ôsêp aŋga kakesotau ômôêŋmaŋ."
41 Lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata sêsu eŋ susu
amboac tonaŋ gebe
42 "Lau ŋagêdô tec gêjam êsêac sa, mago gêjam tau sa
jakêtôm atom. Israelnêŋ kiŋ eŋ, tec galoc êsêp aŋga kakesotau
êmêŋmaŋ, go aêac takêŋ êwiŋ eŋ.
43 Eŋ taê kêka Anôtô ma kêsôm gebe Anôtônê Latu eŋ. Tec
galoc embe Anôtô taê ênam eŋ, naŋ ênam eŋ kêsi."
44 Ma kêjaŋgowaga, taŋ sêjac êsêagêc sêpi kakesotau sêwiŋ eŋ
naŋ, sêbu eŋ amboac tonaŋ.

Jesu gêmac endu
(Mar 15:33-41; Luk 23:44-49; Joaŋ 19:28-30)

45 Gêdêŋ taŋ oc kêkô ŋaluŋ naŋ, gêsuŋbôm gêjam gamêŋ
samob auc e gêdêŋ oc mata.

46 Ma gadêŋ oc mata tonaŋ Jesu gêmôêc awa kapôêŋ gebe
“Êli, Êli, lêma sabatani,” ŋam gebe “Aêŋoc Anôtô, aêŋoc Anôtô,
amboac ondoc gôwi aê siŋ.”
47 Ma lau ŋagêdô, taŋ sêkô ŋagala naŋ sêŋô, tec sêsôm gebe
“Ŋac tau gêmôêc Elia.”
48 Ma êsêacnêŋ ŋac teŋ kêlêti sebeŋ jakêsac mêckelep tôŋ
kêsêp bu ŋamakic ma gêjac kêsô ôpic jagêsuŋ gêdêŋ eŋ gênôm.
49 Ma ŋagêdô sêsôm sebe “Akôgeŋ ma talic acgom, Elia oc
êmêŋ ênam eŋ kêsi me masi.”
50 Go Jesu gêmôêc awa kapôêŋ kêtiam ma gêwi katu siŋ.
51 Ma obo baliŋ, taŋ geŋkaleŋ lôm dabuŋ naŋ, kêkac tau
gêŋgic gêja luagêc aŋga ŋaô e jakêsu ŋalabu, ma ôjô gêjam e poc
gêôc kêkôc,
52 ma sêô gêŋa ma lau dabuŋ, taŋ sêc bêc sêc naŋ, nêŋ taêsam
dêdi sa toôliŋgeŋ
53 sêsa aŋga sêô sêmêŋ. Ma gêdêŋ taŋ eŋ gêdi sa naŋ, sêsa
malac dabuŋ sêja ma têtôc tauŋ dêdêŋ lau taêsam sêlic.
54 Ma kapitai to nê lau, taŋ sejop Jesu sêmoa naŋ, sêlic ôjô
gêjam to gêŋ samob tonaŋ tec têtakê ŋanô ma sêsôm sebe “Ŋac
tonec Anôtônê Latu eŋ biŋŋanôgoc.”
55 Ma lauo taêsam, taŋ têdaguc Jesu aŋga Galilaia sêmêŋ sêjam
sakiŋ eŋ naŋ, sêkô ec jaêcgeŋ ma sêlic.
56 Ma lauo tau nêŋ ŋagêdô tonec Maria aŋga Magdala ma
Jakobo agêc Josep teneŋi Maria ma Sebedai latuagêc teneŋi.

Sêsuŋ Jesu
(Mar 15:42-47; Luk 23:50-56; Joaŋ 19:38-42)

57 Ŋakêtula ma ŋac tolêlôm teŋ aŋga Arimatia, ŋaê Josep,
gêmêŋ. Eŋ kêtu Jesunê ŋacseŋom amboac tonaŋ.
58 Eŋ gêdêŋ Pilata gêja ma keteŋ Jesunê ŋawêlêlaŋ, tec Pilata
kêjatu gebe sêkêŋ êndêŋ eŋ.
59 Josep kêkôc ŋawêlêlaŋ jakêkwa auc ŋa obo kwalam-
kwalam ŋajam teŋ
60 ma ketoc eŋ gêc nê sêô wakuc, taŋ kêsap kêsêp poc naŋ,
ma kêsabi poc kapôêŋ jagêŋgôŋ sêawa auc, ma gêc gêja.
61 Ma Maria aŋga Magdala agêc Maria teŋ sêmoa tônê sêŋgôŋ
sêkanôŋ sêô tau.

Siŋwaga sejop sêô

62 Bêc sêmasaŋ tauŋŋa gêjaŋa su, ma ŋabêc teŋ, go lau
dêbuŋsêga to Parisai sêwiŋ tauŋ dêdêŋ Pilata sêja
63 ma sêsôm gebe “Apômtau, aêac taêŋ gêjam biŋ, taŋ
dansaŋtêna tônê kêsôm gêdêŋ taŋ gêmoa mata jaligeŋ naŋ,
gebe ‘Bêc têlêac ênaŋa acgom, go jandi sa êtiam.’
64 Tec abe akêŋ lau nasejop ênê sêô e bêc têlêac ênaŋa acgom
gebe moae ênê ŋacsêŋomi nasênam geŋgeŋ eŋ ma sêsôm êndêŋ

lau gebe ‘Eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ.’ Biŋdansaŋ ŋamuŋa tonaŋ oc êtu kapôêŋ êlêlêc gêmuŋŋa su.”

65 Tec Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Akôc siŋwagamaŋ, ana ma amansaŋ sêô ŋajaŋa êsa e alic naêtôm.”

66 Êsêac sêja sêpac katêkwi gêwê kêsêp poc ŋasawa e sêmasaŋ sêô ŋajaŋa kêsa ma sêkêŋ siŋwaga sejop.

28

Jesu gêdi sa
(Mar 16:1-10; Luk 24:1-12; Joaŋ 20:1-10)

1 Gêdêŋ woke ŋabêc ŋamata ŋabêbêc kanucgeŋ, go Maria aŋga Magdala agêc Maria teŋ sêja sebe sênac e sêô kêsi.

2 Ma Apômtaunê aŋela teŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ, tec ôjô gêjam kapôêŋ ma aŋela tau kêsabi poc su ma gêŋgôŋ ŋaô.

3 Ŋac tau ôli amboac ôsic ma nê ŋakwê sêp samuc amboac oc ŋaboatilo.

4 Gejobwaganêŋ ŋalêlôm ŋatutuc e têtênêp ma mateŋ kêlô sêsêp jasêc.

5 Ma aŋela awa gêjac lauo gebe “Atêc taôm atom. Aê galic amac asôm Jesu, taŋ sêjac eŋ kêpi kakesotau naŋ.

6 Eŋ gêc tonec atom, eŋ gêdi sa su kêtôm taŋ eŋ kêsôm naŋ. Amêŋ, mêŋêlic mala, taŋ eŋ gêc naŋ.

7 Go sebeŋ naasôm ŋawae êndêŋ ênê ŋacseŋomi gebe ‘Eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ su ma alicgac, eŋ oc êmuŋ amac êna Galilaia, oc alic eŋ aŋga ônê.’ Biŋ tau taŋ kasôm gêdêŋ amac.”

8 Awêlagêc tonaŋ sêsa aŋga sêô sebeŋ sêja totetec tauŋ ma totêntac ŋajam samucgeŋ. Agêc sêlêti sebe nasêsôm ŋawae êndêŋ ênê ŋacseŋomi.

9 Tec Jesu gêdac êsêagêc ma kêsôm gebe “Têmtac ŋajam êsa.” Ma agêc têtu gasuc sêja e sêkam eŋ akaiŋ tôŋ ma sêpôŋ aeŋduc gêdêŋ eŋ.

10 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Atêc taôm atom. Ana asôm ŋawae êndêŋ ŋoc lasici gebe sêna Galilaia acgom, go sêlic aê aŋga tônê.”

Siŋwaga sêsôm Jesu gêdi sa ŋawae

11 Agêc sêsêlêŋ sêmoa ma siŋwaga, taŋ sejop sêô naŋ, nêŋ ŋagêdô sêja malac ma sêsôm biŋ samob, taŋ gêgôm êsêac naŋ, ŋawae gêdêŋ lau dabuŋsêga.

12 Ma êsêac sêkac sa sêwiŋ laumata ma sêmasaŋ e sêkêŋ awa taêsam gêdêŋ siŋwaga

13 ma sêsôm gebe “Asôm gebe Aêac aêc bêc, ma gêdêŋ gêbêc ênê ŋacseŋomi sêmêŋ sêjam geŋgeŋ ênê ŋawêlêlaŋ.

14 Ma biŋ tau embe ŋapuc êsa êndêŋ gôliŋwaga, aêac oc anac eŋ têtac tôŋ ma akac amac su aŋga gêŋwapac.”

15 Tec siŋwaga sêkôc nêŋ awa sa ma sêgôm kêtôm sêjac biŋsu
êsêac. Ma biŋ tau kêtu tapa aŋga Judanêŋ ma gêc mêŋgêdêŋ
galoc.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi
(Mar 16:14-18; Luk 24:36-49; Joaŋ 20:19-23; Apos 1:6-8)

16 Êsêac ŋacseŋomi 11 sêja Galilaia jasêpi lôc, taŋ Jesu gêjac
noc êsêac naŋ.
17 Ac sêlic eŋ e sêpôŋ aeŋduc ma êsêacnêŋ ŋagêdô têntac lulu.
18 Tec Jesu kêsa jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Undambê to nom
ŋatau aê.
19 Amboac tonaŋ ana e akalem lau samob sa têtu ŋoc ŋapalê,
go ansaŋgu êsêac anam Tamoc agêc Latu ma Ŋalau Dabuŋ nê
laŋô,
20 ma andôŋ êsêac gebe sêmansaŋ biŋ samob, taŋ kasakiŋ
amac naŋ. Alicgac me, aê jawiŋ amac êtôm bêc samob e nom
ŋatêm êmbacnê."

Ŋawae Ŋajam **kê**t**ô**m
MARKA KETO

Ŋawae Ŋajam kêtôm Marka Keto kêtu "Jesu Kilisi, Anôtônê Latu, nê Ŋawae Ŋajam," tec eŋ gêwa Jesu sa gebe ŋac têkwa saki gêgôm kôm ŋadôbgeŋ ma amboac ŋatau eŋ. Gêgôm gêŋ amboac ŋatau eŋ nec, kêtu awê kêpi biŋ eŋ kêdôŋ-kêdôŋ naŋ, ma kêpi nê ŋaclai, taŋ kêtiŋ ŋalau sec ŋa awageŋ ma kêsuc launêŋ sec ôkwi naŋ. Jesu kêsam tau gebe Ŋamalacnê Latu eŋ gêwiŋ, taŋ gêmêŋ gebe êkêŋ tau gebe êŋgamboac lau su aŋga sec ŋaŋaclai.

Marka keto Jesunê miŋ gêc awê solop, keto kêtu wakac. Eŋ kêwaka kôm Jesu gêgôm naŋ sa kêlêlêc biŋ eŋ kêsôm to kêdôŋ launa naŋ. Gêjac m Ŋawae Ŋajam tau keto biŋ dambêgeŋ kêpi ŋackêsagu Joaŋ ma kêpi Jesu gêliŋ saŋgu to Sadaŋ kêlêtôm eŋ naŋŋa ma gacgteŋ gelom Jesu gêgôm gêmac ŋajam kêsa ma gêjam mêtê lau ŋasakiŋ tau. Malôgeŋ acgom, go lau, tê têdaguc Jesu nê, nêŋ kauc kêsa-kêsa kêpi eŋ ma ênê soŋo-soŋo sêkêŋ kisa eŋ ŋandaŋ kêsa. Marka gêjac Jesunê woke ŋamuŋa, taŋ sêjac eŋ kêpi ka ma eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ ŋamiŋ gêc môkêlatu ŋamuŋa.

Ŋadênaŋ

1. Gêjac m Ŋawae Ŋajam tau 1:1-13
2. Jesu gêjam mêtê gêmoa Galilaia 1:14–9:50
3. Aŋga Galilaia gêja Jerusalem 10:1-52
4. Jesunê woke ŋamuŋa aŋga Jerusalem to malac, taŋ gêc malac tau ŋagala naŋ 11:1–15:47
5. Jesu gêdi sa aŋga ŋaematên ŋ 16:1-8
6. Apômtau gêdi sa su jageoc tau lasê ma kêpi undambê gêja 16:9-20

Ŋackêsagu Joaŋ gêjam mêtê
(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Joaŋ 1:19-30)

1 Jesu Kilisi, Anôtônê Latu, nê nawae najam tonec.
2 Ŋawae ŋajam tau gêjac m kêtôm propete Jesaia keto gebe
"Ôlic acgom, Anôtônê biŋ tau tonec, aê jasakiŋ ŋoc ŋacjaeŋ êmuŋ aôm naêmansaŋ nêm intêna.
3 Ŋac teŋ gêmôêc awa tonec gêmoa gamêŋ sawa gebe
'Amansaŋ gamêŋ Apômtau êsêlêŋŋa
to amêtôc ênê intêna êtu solop.' "
4 Ŋackêsagu Joaŋ gêô lasê gamêŋ sawa ma kêsagu lau to gêjam mêtê êsêac gebe "Anam taôm ôkwi to aliŋ saŋgu ma Anôtô êsuc nêm sec ôkwi."

5 Tec lau gamêŋ Judaiaŋa to lau Jerusalemŋa samob sêsa
dêdêŋ eŋ sêja ma seoc nêŋ sec lasê, go kêsagu êsêac aŋga bu
Jordan.
6 Ma Joaŋ kêsô bôc kamele ŋaôlilu, taŋ sêwa kêtu obo naŋ, to
kêjandiŋ ômbiŋkap bôc ŋaôlic gêc dambêpalê ma geŋ wagô to
lêp kêtu nê mo.
7 Ma gêjam mêtê gebe "Ŋac teŋ oc êndaŋguc aê, naŋ ŋaclai
kêlêlêc aê su. Aê oc jatôm gebe jatu ênê ataliwaga atom.
8 Aê tec kasagu amac ŋa bu ma eŋ oc ênsaŋgu amac ŋa Ŋalau
Dabuŋ."

Jesu gêliŋ saŋgu
(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22)

9 Gêdêŋ tonaŋ Jesu aŋga Nasaret Galilaiaŋa gêja ma Joaŋ
kêsagu eŋ aŋga Jordan.
10 Jesu kêpi aŋga bu gêmêŋ e gêlic undambê gêŋa ma Ŋalau
Dabuŋ amboac balôsi kêsêp mêŋgêsac eŋ ŋaô.
11 Ma awa teŋ kêsa aŋga undambê gebe "Aêŋoc Latuc aôm,
tec têtac gêwiŋ aôm ma galic aôm ŋajam."

Sadaŋ kêlêtôm Jesu
(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)

12 Ma Ŋalau Dabuŋ kêkac Jesu gacgeŋ kêsa gamêŋ sawa gêja.
13 Gêmoa gamêŋ sawa bêc 40 ma Sadaŋ kêlêtôm eŋ, ma
gêmoa gêwiŋ bôc saleŋŋa, mago aŋela sêjam sakiŋ eŋ.

Jesu gêjac m nê kôm mêtêŋa aŋga Galilaia
(Mat 4:12-17; Luk 4:14-15)

14 Êsêac sêkôc Joaŋ tôŋ su acgom, go Jesu gêja Galilaia jagêjam
mêtê kêpi Anôtônê ŋawae ŋajam
15 gebe "Noc tau mêŋkêsa ma Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ. Am-
boac tonaŋ anam taôm ôkwi ma akêŋ êwiŋ ŋawae ŋajam tau."

Jesu kêkalem lau iŋa aclê
(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11)

16 Jesu kêsêlêŋ gêmoa bugêjactoŋ Galilaiaŋa e gêlic Simon
agêc lasi Andrea sêkêŋ wasaŋ sêmoa gebe êsêagêc ŋac ulu iŋa.
17 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Andaŋguc aê ma oc
jakêŋ amagêc alô ŋamalac."
18 Tec gacgeŋ dedec nêŋ wasaŋ gêcŋa ma têdaguc eŋ.
19 Gêwi gamêŋ tau siŋ ma kêsêlêŋ gêja ec sauŋgeŋ ma gêlic
Sebedai latui Jakobo agêc lasi Joaŋ sêbênôc wasaŋ sêŋgôŋ waŋ.
20 E gacgeŋ gêmôêc êsêagêc ma sêwi tameŋi Sebedai to nê
kômwaga siŋ sêŋgôŋ waŋ ma têdaguc Jesu sêja.

Ŋac toŋalau sec
(Luk 4:31-37)

21 Aŋga tonaŋ jasêsa Kapanaum ma gêdêŋ sabat Jesu gacgeŋ
kêsô lôm jakedôŋ lau
22 e êsêac têtakê kêtu ênê mêtêŋa, gebe eŋ kêdôŋ êsêac kêtôm
biŋsutau atom, kêdôŋ êsêac kêtôm ŋac toŋaclai teŋ.
23 Gêdêŋ tonaŋ ŋac toŋalau ŋatêmui teŋ gêŋgôŋ nêŋ lôm, naŋ
gêmôêc gebe
24 "Jesu Nasaretŋa, aêacnêŋ asageŋ ŋagêdo gêdêŋ tauŋ. Aôm
gômôêŋ gebe onseŋ aêac su me. Aê kajala aômgac, Anôtônê ŋac
dabuŋ aôm."
25 Ma Jesu gec biŋ eŋ gebe "Awammê êsa ma ôsa aŋga ênê
ôna."
26 Ma ŋalau ŋatêmui kêmônaŋ eŋ e kêwakic kapôêŋ, go kêsa
aŋga ênê gêja.
27 Ma lau samob selendec ŋanô e têtu kênac gêdêŋ tauŋ gebe
"Gêŋ tonec amboac ondoc, mêtê wakucgoc. Eŋ kêjatu ŋalau
ŋatêmui toŋaclaigeŋ ma taŋeŋ wamu eŋ."
28 Ma gacgeŋ ênê wae kêsa kêtôm Galilaia ŋagamêŋ samob
gêjam aucgeŋ gêja.

Jesu gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 Ma êsêac sêsa aŋga lôm mêŋsêpi Simon agêc Andrea nêŋ
andu sêja, ma Jakobo agêc Joaŋ sêwiŋ.
30 Ma Simon lawao gêmac ôli ŋawajaô kapôêŋ gêc, tec gacgeŋ
sêsôm eŋ ŋawae gêdêŋ Jesu.
31 Tec Jesu gêja e kêkôc eŋ sa e ŋawajaô gêwi eŋ siŋ ma gêjam
sakiŋ êsêac.
32 Kêtula gêdêŋ oc jakêsêp êsêac sejoŋ lau gêmac samob ma
lau toŋalau sec samob dêdêŋ Jesu sêja.
33 Lau malac tonaŋŋa samob sêkac sa jasêkô katamŋa.
34 Ma eŋ gêgôm lau gêmac tokaiŋ-tokaiŋ taêsam ôliŋ ŋajam
kêsa ma kêtiŋ ŋalau sec taêsam su ma gêjac jao ŋalau sec gebe
sêsôm biŋ atom, gebe êsêac sêjala eŋgac.

Jesu gêjam mêtê gêmoa Galilaia
(Luk 4:42-44)

35 Ma gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ Jesu gêdi gêja gamêŋ sawa teŋ
jaketeŋ mec gêmoa nê tauŋa.
36 Go Simon to êsêac, taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, têdaguc eŋ
37 e têtap eŋ sa ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Lau samob sêsôm
aôm."
38 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Tana malac ŋagêdô aŋga
ônêŋa êwiŋmaŋ najanam mêtê êsêac aŋga ônêŋa amboac tonaŋ,
gebe aê gajac kôm tonecgeŋ ŋawae tec gamêŋ."
39 Amboac tonaŋ eŋ gêjam mêtê kêtôm lôm Galilaiaŋa samob
ma kêtiŋ ŋalau sec su.

Jesu gêgôm ŋac tokamocbôm ôli kêtu selec
(Mat 8:2-4; Luk 5:12-16)

40 Ŋac tokamocbôm gêdêŋ Jesu gêja kêpôŋ aduc ma kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Embe têmtac êwiŋ, naŋ ôŋgôm aê jatu selec."
41 Jesu taê walô eŋ tec kêmêtôc lêma jakêmoasac eŋ ma kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe, "Aê gabe ôtu selec."
42 Ma gacgeŋ kamocbôm gêwi eŋ siŋ ma ôli kêtu selec.
43 Go Jesu kêmasuc eŋ gacgeŋ kêsa gêja
44 ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôlic acgom, ôtu awê êndêŋ lau
teŋ atom, naôtôc taôm êndêŋ dêbuŋwaga ma ôkêŋ da êtu kôtu
selecŋa êtôm Mose kêjatu, gebe êwaka nêm biŋ sa êndêŋ êsêac."
45 Mago eŋ kêsa gêja e gêjac tau nê miŋ topalêgeŋ ma
gêgôm biŋ tau kêtu tapa. Tec Jesu jakêsa malac samob gêmoa
awêgeŋ kêtôm gêmuŋŋa kêtiam atom, go gêjam tau susu gêmoa
ŋamagêgeŋ ma lau aŋga malac gêdô-gêdô dêdêŋ eŋ sêja-sêja.

2

Jesu gêgôm ŋac natêkwa kêtu goloŋ ôli ŋajam kêsa
(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

1 Bêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go Jesu gêja Kapanaum kêtiam
ma êsêac sêŋô eŋ ŋawae gebe gêŋgôŋ nê andu.
2 Ma lau taêsam sêkac tauŋ sa jasêpô eŋ ŋêŋôma ma sêkô
katam dêmôêŋa gêwiŋ, go eŋ gêjam mêtê êsêac.
3 Gêjam mêtê gêmoa ma sêkôc ŋac teŋ ŋatêkwa kêtu goloŋ
dêdêŋ eŋ sêja. Lau aclê sêbalaŋ eŋ.
4 Lau taêsam sêkô êsêac auc ma sêgôm gêŋlêlôm sebe nasêsa
Jesu ŋagala elêmê, tec sêkac andu ŋasalôm sa kêkanôŋ ônaŋ Jesu
kêkô naŋ, go sêlêwaŋ ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ tonaŋ tomêgeŋ
kêsêp gêja.
5 Jesu gêlic êsêac sêkêŋ gêwiŋ, tec kêsôm gêdêŋ ŋac ŋatêkwa
kêtu goloŋ gebe "Latucenec, aê kasuc aômnêm sec ôkwi su."
6 Ma biŋsutau ŋagêdô, taŋ sêŋgôŋ tonaŋ sêwiŋ naŋ, taêŋ gêjam
gêc nêŋ ŋalêlôm gebe
7 "Ŋac tonec kêsôm biŋ amboac ondoc. Eŋ kêsôm biŋ alôb-
alôb. Asa kêtôm gebe êsuc sec ôkwi. Anôtô taugeŋ."
8 Tec Jesunê kauc kêtap bi ŋ, taŋ taêŋ gêjam gêc nêŋ ŋalêlôm
naŋ sa, ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Asageŋ amac taêm gêjam
biŋ amboac tonaŋ gêc nêm ŋalêlôm.
9 Biŋ ondoc tasôm ŋagaô êndêŋ ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ.
Tasôm tonec gebe 'Aê kasuc aômnêm sec ôkwi' nec, me tasôm
gebe 'Ôndi sa, ôluŋ nêm mê sa ma ôsêlêŋ.'
10 Ma aê gabe amac ajala gebe Ŋamalacnê Latu kêtu ŋatau
aŋga nom gebe êsuc sec ôkwi." Go kêsôm gêdêŋ ŋac ŋatêkwa kêtu
goloŋ gebe

11 “Aê jasôm andêŋ aôm gebe Ôndi sa, ôluŋ nêm mê sa ma ôêc
ôna nêm andu.”
12 Ŋac tau gêdi sa gacgeŋ e kêluŋ nê mê sa ma kêsa gêja,
samob sêlic eŋ e têtakê ŋanô ma sêlambiŋ Anôtô gebe “Aêac alic
gêŋ teŋ amboac tonec atomanô.”

Jesu kêkalem Lewi
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

13 Go Jesu kêsa bugêjactoŋ gêja kêtiam ma lau samob dêdêŋ
eŋ sêja jakêdôŋ êsêac.
14 Go kêsêlêŋ ma gêlic Alpai latu Lewi gêŋgôŋ teloŋ maleŋ.
Tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe, “Ôndaŋguc aê.” Lewi gêdi kêdaguc eŋ
gêja.
15 Jesu geŋ gêŋ gêŋgôŋ ênê andu, ma teloŋ to lau sec taêsam,
taŋ têdaguc eŋ naŋ, sêŋgôŋ sêwiŋ Jesu to nê ŋacseŋomi.
16 Parisainêŋ binsutau ŋagêdô sêlic eŋ geŋ gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ
lau sec to teloŋ, tec têtu kênac ênê ŋacseŋomi gebe “Eŋ geŋ to
gênôm gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ teloŋ to lau sec kêtu asageŋŋa.”
17 Jesu gêŋô tec gêjô êsêac aweŋ gebe “Lau ôliŋ ŋajam sêpô
lêna tauŋ kêtu doktaŋa atom. Mago lau togêmac tec sêpô lêna.
Aê gamêŋ gabe jakalem lau gêdêŋ atom, jakalem lau secgeŋ.”

Biŋ tanam dabuŋ moŋa
(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

18 Joaŋnê ŋacseŋomi to Parisai sêjam dabuŋ mo. Tec lau
ŋagêdô dêdêŋ Jesu sêja têtu kênac eŋ gebe, “Kêtu ageŋŋa Joaŋnê
ŋacseŋomi to Parisainêŋ ŋacseŋomi sêjam dabuŋ mo, mago
aômnêm ŋacseŋomi masi.”
19 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau embe sêniŋ awê
ŋamoasiŋ ma ŋac-ênamawêwaga êmoa êwiŋ êsêac, oc sênam
dabuŋ mo me. Ŋac-ênam-awêwaga embe emôa êwiŋ êsêac, oc
sênam dabuŋ mo atom.
20 Mago ŋabêc oc mêŋêsa ma sêkôc ŋac-ênam-awêwaga su aŋga
êsêacnêŋ, naŋgo êsêac sênam dabuŋ mo êndêŋ bêc tonaŋ.
21 “Ŋac teŋ oc êsi obo ŋatali wakuc êpi ŋakwê laŋgwa atom,
gebe ŋatali wakuc oc êôc ŋakwê êŋgic, wakuc êkac su aŋga
laŋgwa ma êkac kalalac e êtu sec samucgeŋ.
22 Ma teŋ oc êkêc wain wakuc êsêp bôc ŋaôlic laŋgwa atom.
Embe sêŋgôm, oc wain êôc ŋaôlic êpoa e êtaiŋ ênaŋa ma ŋaôlic
tau êtu sec amboac tonaŋ. Wain wakuc sêkêŋ êsêp ŋaôlic
wakuc.”

Ŋacseŋomi sesolop polom ŋanô gedeŋ sabat
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêsêlêŋ gêmoa kôm polom-ŋa ŋalêlôm
ma nê ŋacseŋomi sêsêlêŋ sêwiŋ ma sesolop polom ŋanô.

24 Tec Parisai sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gôlicgac me, êsêac sêgôm
gêŋ, taŋ tatôm gebe daŋgôm êndêŋ sabatŋa atom.”
25 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋ taŋ Dawid gêgôm
gêdêŋ gêmoa jageo ma mo gêjô eŋ to nê lau naŋ, asam atom
me.
26 Eŋ kêsô Anôtônê andu gêdêŋ ŋac dabuŋsêga Abiatar nê
têm jageŋ polom, taŋ sêkêŋ gêdêŋ Anôtô kêtu da ma sêjac jao
gebe lau sêniŋ atom, dabuŋwaga tauŋgeŋ, ma kêkêŋ gêdêŋ lau,
taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, seŋ amboac tonaŋgeŋ.”
27 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Anôtô kêkêŋ sabat kêtu
ŋamalacŋa, eŋ kêkêŋ ŋamalac kêtu sabatŋa atom.
28 Amboac tonaŋ Ŋamalacnê Latu kêtu sabat ŋatau gêwiŋ.”

3

Ŋac lêma kêtu goloŋ nê biŋ
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

1 Jesu kêsô lôm kêtiam ma ŋac teŋ gêmoa tonaŋ, taŋ lêma kêtu
goloŋ.
2 Tec êsêac dêdib Jesu gebe moae êŋgôm eŋ ôli ŋajam êsa êndêŋ
sabat, gebe êsêac sebe sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋ.
3 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ ŋac lêma kêtu goloŋ gebe “Ôsa ômôêŋ.”
4 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Tatôm gebe tamoasiŋ lau me
daŋgôm êsêac sec êndêŋ sabat. Tanam katuŋ sa me danseŋ su.”
E êsêac sêjam tauŋ tôŋ.
5 Tec eŋ têtac ŋandaŋ ma mata gê êsêac gelom-gelom e nê
ŋalêlôm ŋawapac kêtu êsêac têntac ŋadaniŋa, go kêsôm gêdêŋ ŋac
tau gebe “Ômêtôc lêmam.” Tec eŋ kêmêtôc lêma e ŋajam kêsa
kêtiam.
6 Parisai sêsa e jagacgeŋ sêwiŋ Herodonê lau ma sêkic Jesunê
biŋ gebe senseŋ eŋ su.

Lau taêsam sêkac sa semoa bugêjactoŋ

7 Go Jesu to nê ŋacseŋomi têtaiŋ tauŋ su sêsa bugêjactoŋ sêja,
ma lau taêsam aŋga Galilaia to Judaia
8 ma aŋga Jerusalem to Idumaia ma aŋga Jordan ŋamakeŋ
ônêŋa ma aŋga Turu to Sidon ŋagamêŋ ŋagêdô têdaguc eŋ sêja.
Lau taêsam, taŋ sêŋô eŋ gêgôm gêŋ samob ŋawae, tec dêdêŋ eŋ
sêja.
9 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe sêmansaŋ waŋ sauŋ
teŋ êtu eŋŋa, gebe lau sêkapiŋ eŋ sa atom.
10 Eŋ gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa, ma êsêac, taŋ ŋandaŋ
totau-totau gêgôm êsêac naŋ, sêsêli-sêsêli lau dêdêŋ eŋ sêja sebe
sêmoasac eŋ.
11 Ŋalau ŋatêmui sêlic eŋ e sêu tauŋ sêc eŋ laŋônêmŋa ma
sêmôêc gebe “Anôtônê Latu aôm.”
12 Tec eŋ kêbaob êsêac ŋajaŋa, gebe sêsôm eŋ lasê atom.

Jesu kêjaliŋ nê aposolo 12 sa
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Go kêpi gamêŋ ŋabau gêja ma gêmôêc êsêac, taŋ nê ŋalêlôm
kepeŋ êsêac naŋ, dêdêŋ eŋ sêja.
14 Ma Jesu kêjaliŋ êsêac 12 sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
"Amoa awiŋ aê e jasakiŋ amac anam mêtê lau
15 to jakêŋ ŋaclai êndêŋ amac gebe atiŋ ŋalau sec."
16 Eŋ kêjaliŋ êsêac 12 tonaŋ sa ma gê Simonnê ŋaê gebe
Petere
17 ma Sebedai latuagêc Jakobo agêc Joaŋ, taŋ gê êsêagêcnêŋ
ŋaê gebe Boaneges, ŋam gebe Wapap latuagêc,
18 ma Andrea agêc Pilip, ma Batolomai agêc Matai, ma Tom
agêc Alpai latu Jakobo, ma Tadai agêc Simon Kanaanŋa
19 ma Juda Isariot, taŋ geoc Jesu lasê.

Jesu ma Belsebul
(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

20 Ma Jesu gêmu gêja nê andu, ma lau sêkac sa sêpi tageŋ
kêtiam, tec eŋ to nê ŋacseŋomi sebe sêniŋ gêŋ e sêgôm jageo.
21 Ênê lau sêŋô ma sêsa sebe sêkôc eŋ tôŋ sêsôm sebe "Gêŋ
teŋ gêgôm eŋ".
22 Ma biŋsutau, taŋ aŋga Jerusalem sêsêp sêmên naŋ, sêsôm
gebe "Belsebul gêwiŋ eŋ, tec kêtiŋ ŋalau sec ŋa ŋalau sec nêŋ
kasêga."
23 Amboac tonaŋ eŋ kêkalem êsêac sa ma kêsôm kêtu biŋgôliŋ
gêdêŋ êsêac gebe "Sadaŋ oc êtiŋ Sadaŋ amboac ondoc.
24 Gamêŋ teŋ embe êwa tau êkôc, oc gamêŋ tonaŋ ênêc êtôm
atom.
25 Ma gôlôac teŋ embe sêwa tauŋ êkôc, oc gôlôac tonaŋ sêmoa
êtôm atom.
26 Ma Sadaŋ embe êkêŋ kisa êndêŋ tau e êwa tau êkôc, oc
êmoa êtôm atom, êtu ŋacgêbac.
27 "Mago ŋac teŋ êsô ŋac ŋajaŋa teŋ nê andu naêjaŋgo ênê
waba su atom. Eŋ ênsô ŋac ŋajaŋa tau tôŋ êmuŋ acgom, go
êjaŋgo ênê waba.
28 "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋamalac latuŋi nêŋ
sec samob to nêŋ biŋ alôb-alôb, taŋ sêsôm-sêsôm naŋ, Anôtô oc
êsuc ôkwi.
29 Mago ŋac teŋ embe êsôm biŋ alôb-alôb êpi Ŋalau Dabuŋ, oc
sêsuc sec tau ôkwi atomanô. Sec êsap eŋ tôŋ ênêc teŋgeŋ."
30 Êsêac sêsôm gebe "Ŋalau ŋatêmui gêgôm eŋ," tec Jesu kêsôm
biŋ tonaŋ.

Jesu têna to lasii ŋanô
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Ma Jesu têna to lasii mêŋsêkô dêmôêŋa ma sêkêŋ lau
jasêmôêc eŋ.

32 Lau sêgi eŋ auc sêŋgôŋ ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Gôlicgac me, têŋam to lasimi tec sêsôm aôm sêmoa dêmôêŋa.”
33 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Tinoc to lasici asa lau.”
34 Go mata gaôc lau, taŋ sêgi eŋ auc saŋgôŋ naŋ, ma kêsôm
gebe “Alic acgom, aê tinoc to lasici tau tonec.
35 Lau taŋ sêmasaŋ Anôtônê biŋ, lau tonaŋ têtu lasicio to ŋac
ma tinoc.” *

4

Biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa
(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Go Jesu gêmu jagêjac m kêdôŋ êsêac gêŋgôŋ ambêô kêtiam.
Lau taêsam sêkac sa dêdêŋ eŋ sêja, tec kêpi waŋ teŋ jagêŋgôŋ.
Sêsu waŋ su jakêpoac ma lau samob sêmoa bau e gêdêŋ butali.
2 Ma kêsôm biŋ taêsam gêdêŋ êsêac gêjam kêtu biŋgôliŋgeŋ.
Ma kêsôm kêsêp nê mêtê gêdêŋ êsêac gebe
3 “Akêŋ taŋem acgom. Alic acgom, ŋac-kêpalip-ŋawêwaga teŋ
kêsa gêja gebe êpalip nê ŋawê.
4 Kêpalip gêmoa e ŋagêdô kêsêp intêna, tec moc mêŋseŋ su.
5 Ma ŋawê ŋagêdô kêsêp nompoc, naŋ nom ŋalêsi gêc atom.
Tec gacgeŋ kêpoa gebe kêsêp nomlêlôm gêja atom.
6 E oc kêpi ma kêsêgô e kêtu masê gebe ŋawakac keseleŋ kêsêp
gêja atom.
7 Ma ŋagêdô kêsêp êcmôkê, ma êc kêpoa e gejoŋ êndu ma
gêjam ŋanô atom.
8 Ma ŋagêdô kêsêp nom ŋajam, tec kêpi to kesewec ma gêjam
ŋanô ŋajam. Teŋ gêjam 30, teŋ 60, ma teŋ 100.”
9 Ma kêsôm gebe “Ŋac teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ
êŋômaŋ.”

Jesunê biŋgôliŋ ŋam
(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Ma gêdêŋ taŋ eŋ gêmoa tauŋa naŋ, êsêac taŋ sêwiŋ eŋ to
êsêac 12 têtu kênac eŋ kêtu biŋgôliŋ tauŋa.
11 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac atap Anôtônê gamêŋ
ŋabiŋ ŋalêlômŋa tônê sa, mago êsêac, taŋ sêmoa dêmôêŋa naŋ,
sêŋô biŋ samob êtu biŋgôliŋgeŋ
12 gebe
‘Êsêac sêlic amboac sêlic ma sêjala atom
to sêŋô amboac sêŋô ma nêŋ kauc êsa atom,
gebe sênam tauŋ ôkwi atom ma nêŋ sec ênaŋa atom.’ ”

Jesu gêwa biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋaweŋa ŋam sa
(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

---

* **3:35:** Sadaŋnê ŋaê teŋ. (Alic Mat 10:25)

13 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac ajala biŋgôliŋ tônê ŋam
atom, ma oc ajala biŋgôliŋ ŋagêdô samob ŋam amboac ondoc.
14 Ŋac-kêpalip-ŋawêwaga naŋ kêpalip mêtê.
15 Lau taŋ sêsêp intêna naŋ amboac tonec gebe sêpalip mêtê
kêsêp êsêacnêŋ ŋalêlôm ma êndêŋ taŋ sêŋô naŋ e gacgeŋ Sadaŋ
mêŋêjaŋgo mêtê, taŋ sêpalip kêsẽp êsêacnêŋ ŋalêlôm naŋ su.
16 Ma tonec têtôm êsêac, taŋ sêpalip kêsêp nompoc naŋ gebe
Gêdêŋ taŋ sêŋô mêtê naŋ e gacgeŋ sêkôc sa totêntac ŋajamgeŋ.
17 Mago êsêacnêŋ ŋawakac jagêjam atom. Êsêac lau daiŋ-daiŋ.
Embe gêŋ wapac êtap êsêac sa me sêjanda êsêac êtu mêtêŋa, oc
gacgeŋ sêwi siŋ.
18 Ma ŋagêdô, taŋ sêpalip kêsêp êcmôkê naŋ, têtôm êsêac, taŋ
sêŋô biŋ
19 ma gêŋlêlôm-lêlôm nomŋa to lêtôm awêŋa ma têntac kalac
gêŋ ŋagêdôŋa ejoŋ biŋ tau êndu ma sênam ŋanô atom.
20 Ma ônaŋ sêpalip kêsêp nom ŋajam têtôm êsêac, taŋ sêŋô biŋ
to sêkôc sa ma sêjam ŋanô, ŋagêdô 30, ŋagêdô 60, ŋagêdô 100.”

Lamp kêkô suc ŋalêlôm
(Luk 8:16-18)

21 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Sêkôc lamp sêmêŋ gebe
sêŋgênduc ŋa suc auc me sêkêŋ êsô pôpô ŋalabu me masi. Me
sêkôc lamp sêmêŋ gebe sêkêŋ êkô jakaiŋ ŋaô.
22 Gêŋ samob, taŋ kêsiŋ tau naŋ, oc sêkêŋ êsa awê samob. Ma
gêŋ samob, taŋ gêc ŋalêlômgeŋ naŋ, oc êtu awê samob.
23 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ êŋôŋa embe ênêc, naŋ êŋômaŋ.”
24 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Gêŋ taŋ amac aŋô naŋ, taêm
ênam. Dôŋ taŋ anam dôŋ lau naŋ, Anôtô oc ênam dôŋ amac, ma
oc ênsalê ŋagêdô êlêlêc amacnêm êndêŋ amac êwiŋ.
25 Ŋac taŋ nê gêŋ gêc naŋ, êtap ŋagêdô sa naêwiŋ. Ma ŋac taŋ
nê gêŋ masi naŋ, sêkôc ŋakêsu, taŋ gêc eŋŋa naŋ, su amboac
tonaŋgeŋ.”

Biŋgôliŋ kêpi ŋawê tau kêpoaŋa

26 Ma Jesu kêsôm gebe “Anôtônê gamêŋ amboac ŋamalac teŋ
gêjac ŋawê kêsêp kôm,
27 go gêc nê bêc gêdêŋ gêbêc ma gêdi sa gêdêŋ geleŋŋa, ma
ŋawê tau kêpoa e kêtu kapôêŋ naŋ ŋam eŋ gêjam kauc.
28 Nom tau gêjam ŋakôm, ŋakaiŋ kêtu ŋamata, go ŋaola, gocgo
ŋanô gêjac têc auc.
29 Ma êndêŋ taŋ ŋanô êtu gagweŋ naŋ, ŋatau gacgeŋ êsakiŋ
bôjaŋ jalô êna gebe noc sênac gêŋ ŋanô saŋa mêŋkêsa.”

Biŋgôliŋ gêmêc ŋawêŋa
(Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)

30 Go kêsôm gebe “Aêac tanam dôŋ Anôtônê gamêŋ êpi
asageŋ ma tanam biŋgôliŋ ondoc êpi.

31 Kêtôm gêmêc ŋawê. Embe tapalip êsêp kôm, oc talic ŋasec-
ŋasec kêtôm gêŋ ŋagêdô ŋamatu atom. Gêŋ tau sauŋanô.
32 Mago tapalip êsêp nom acgom, go êpi e êlêlêc gêŋ tolauŋ
samob su ma etoc laka kapôêŋ, go moc umboŋ ŋalabuŋa sênam
sac sêŋgôŋ ŋaajuŋ."
33 Eŋ kêsôm biŋ tau gêdêŋ êsêac gêjam kêtu biŋgôliŋ taêsam
kêtôm sêjalaŋa.
34 Ma kêsôm biŋ teŋ kêsa awê gêdêŋ êsêac atom, kêsôm kêtu
biŋgôliŋgeŋ e êsêac to nê ŋacseŋomi sêmoa tauŋŋa acgom, go
gêwa biŋ samob sa gêdêŋ êsêac.

Jesu kêsôm mutêna kêtu malô
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Gêdêŋ bêc tonaŋ ŋakêtulala Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
"Tanac êŋgic tana ŋamakeŋ ônêŋa."
36 Sêwi lau siŋ ma sêkôc eŋ toôŋgeŋ sêja waŋ ma waŋ ŋagêdô
sêwiŋ eŋ.
37 Gêdêŋ tonaŋ mu gêbuc kêtu têna e ŋadembom kêsalê waŋ
auc ma landôm jagodoc-jagodoc.
38 Ma eŋ tau naŋ gedeŋ kwalim ma gêc bêc gêc waŋkuŋa,
tec jasêŋu eŋ ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aôm gôlic
oc tanaŋa necgac me."
39 Tec eŋ mata gêlac ma gec biŋ mu ma kêsôm gêdêŋ
ŋadembom gebe "Jamaŋgeŋ ma ônam taôm tôŋ." Ma mu kêtu
malô to bênôŋ kêsêp e kêŋôma.
40 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac matem golec
asageŋŋa. Amac akêŋ gêwiŋ atom me."
41 Êsêac têtêc tauŋ ŋanô ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ŋac
tonec asa, tec mu to ŋadembom taŋeŋ wamu gêdêŋ eŋ nec."

5

Jesu gêgôm ŋac toŋalau natêmui ôli ŋajam kêsa
(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Êsêac jasêsô lau Gadarene nêŋ gamêŋ aŋga bugêjactoŋ
ŋamakeŋ ônêŋa.
2 Ma gêdêŋ taŋ eŋ kêsêp aŋga waŋ naŋ, e gacgeŋ ŋac teŋ
toŋalau ŋatêmui kêsa aŋga sêô jagêdac eŋ.
3 Ŋac tau gêmoa gamêŋ sêôŋa ma lau teŋ têtôm gebe sênsô eŋ
tôŋ atom, sêsô eŋ ŋa kapoacwalô, mago kêtôm atom amboac
tonaŋ.
4 Sêsô eŋ akaiŋ tôŋ to sêbôêŋ eŋ ŋa kapoacwalô kêtu dim
taêsam, mago kêmônaŋ kapoacwalô tulu to kêlêsaŋ Iêpoa gêŋgic
ma lau teŋ nêŋ ŋaclai kêtôm gebe sênam eŋ tôŋŋa atom.
5 Kêtôm bêc to geleŋgeŋ eŋ gêmoa sêô to lôc gedeŋ tôŋgeŋ ma
kêwakic to kêtuc tau ŋa poc.

6 Ŋac tau gêlic Jesu kêsa jaêcgeŋ ma kêlêti jakêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ
7 ma gêmôêc awa kapôêŋ gebe “Lôlôc Ŋatau Anôtô nê Latu
Jesu, aêagêcnêŋ asageŋ ŋagêdô gêdêŋ tauŋ, aê aoc gêjac Anôtô
naŋ kêtu ôIênsu aê atomŋa.”
8 Ŋac tau kêsôm biŋ tonaŋ gebe Jesu kasôm gêdêŋ eŋ gêmuŋ
su gebe “Aôm ŋalau ŋatêmui, ondec ŋamalac tonec ma ôsa ôna.”
9 Go Jesu kêtu kênac eŋ gebe “Aômnêm ŋaê asa.” Ma eŋ gêjô
eŋ awa gebe “Aêŋoc ŋaê ‘Legion’, gebe aêac lau taêsam.”
10 Go keteŋ Jesu kepeŋ ducgeŋ gebe êôc êsêac ôkwi sêsa
gamêŋ tonaŋ sêna atom.
11 Bôcanô pom kapôêŋ teŋ seŋ gêŋ sêmoa gamêŋ tau ŋalôc.
12 Tec ŋalau tau teteŋ eŋ gebe “Ôkêŋ aêac naasêp bôc tônê
ŋalêlôm ana.”
13 Ma Jesu gêlôc gebe sêna. Tec ŋalau ŋatêmui sêsa aŋga
ŋamalacnê jasêsêp bôc tonaŋ ŋalêlôm sêja ma bôc tau topomgeŋ
sêsabi aŋga salic guluŋ tageŋ jasêsêp bu. Bôc tau amboac 2,000
ma sênôm bu su sêjaŋa.
14 Go lau bôcŋa sêc jasêsôm ŋawae aŋga malac to gamêŋ
ŋakêtu gêdô. Tec lau sêmêŋ sebe sêlic gêŋ tau ŋam.
15 Amboac tonaŋ dêdêŋ Jesu sêja e sêlic ŋac, taŋ ŋalau ŋatêmui
taêsam sêpôŋ eŋ naŋ, nê kauc kêsa ma kêsô ŋakwê sa gêŋgôŋ,
ŋac toLegion tau tônê, ma têtêc tauŋ ŋanô.
16 Ma êsêac, taŋ mateŋanô sêlic gêŋ, taŋ kêtap ŋac toŋalau
ŋatêmui ma bôc sa naŋ, sêjac ŋamiŋ gêdêŋ êsêac gêwiŋ.
17 Ma êsêac jateteŋ Jesu gebe êwi êsêacnêŋ gamêŋ siŋ ma êc
êna.
18 Gêdêŋ eŋ kêpi waŋ naŋ, ŋac tau gêmuŋgeŋ ŋalau ŋatêmui
gêgôm eŋ naŋ, keteŋ Jesu gebe “Aê jawiŋ aômmaŋ.”
19 Mago Jesu gêlôc gêdêŋ eŋ atom ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Ôpi nêm andu ôndêŋ nêm lau ôna ma ônac miŋ gêŋ kapôêŋ, taŋ
Apômtau gêgôm gêdêŋ aôm to taê walô aôm naŋ, êndêŋ êsêac.”
20 Tec eŋ gêja ma gêjac miŋ gêŋ kapôêŋ, taŋ Jesu gêgôm gêdêŋ
eŋ naŋ, aŋga gamêŋ Malaclemeŋluŋa. Ma lau samob sê taêŋ
ŋanô.

Jairi latuo to awê, taŋ kêmoasac Jesunê ŋakwê naŋ
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Jesu kêpi waŋ ma gêjac gêŋgic jakêsô ŋamakeŋ ônêŋa
kêtiam. Ma lau taêsam sêkac sa dêdêŋ eŋ sêja. Ma eŋ gêmoa
bugêjactoŋ ŋataligeŋ.
22 Ma lômmôkê teŋ, ênê ŋaê Jairi, gêmêŋ e gêlic eŋ ma gêu tau
gêc eŋ akaiŋŋa,
23 ma keteŋ eŋ kepeŋ ducgeŋ ma kêsôm gebe “Latuco tecênê
gêmac e awa kêtu dambê. Tec ômôêŋ ma ôkêŋ lêmam ênsac eŋ
gebe ŋajam êsa ma êmoa mata jali.”

24 Tec Jesu gêwiŋ eŋ gêja ma lau taêsam têdaguc eŋ e sêkapiŋ
eŋ sa.

25 Ma awê teŋ gêjam dec kêtôm jala 12,
26 ma kêtap ŋandaŋ kapôêŋ sa aŋga dokta taêsam nêŋ ma
kêjaiŋ nê awa samob. Mago gêjam eŋ sa atom e gêmac gêjam
sêga.
27 Awê tau gêŋô Jesu ŋawae ma gêmêŋ kêsêli lau gêc eŋ
dêmôêmuŋa mêŋkêmoasac ênê ŋakwê,
28 gebe eŋ kêsôm gebe "Aê embe lamoasac ênê ŋakwêgeŋ, oc
êŋgôm aê ôlic ŋajam êsa."
29 Kêmoasac e gacgeŋ nê dec kêpa ma kêsaê ôli gebe gêmac
gêwi eŋ siŋ.
30 Ma Jesu kêsaê sebeŋ gebe ŋaclai kêsa aŋga ênê gêja, tec
kêkac tau ôkwi gêdêŋ lau ma kêtu kênac gebe "Asa kêmoasac ŋoc
ŋakwê."
31 Ma nê ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm gôlic lau
sêkapiŋ aôm sa sêmoa, mago kôtu kênac gebe 'Asa kêmoasac aê.' "
32 Ma Jesu kêkac tau ôkwi gebe êlic asa gêgôm gêŋ tau.
33 Mago awê tau kêjala gêŋ, taŋ kêtap eŋ sa naŋ, kêtakê e
kêtênêp tau ênduêndu, kêsa jagêu tau gêc Jesu laŋônêmŋa ma
geoc biŋ samob lasê gêdêŋ eŋ.
34 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Latucoenec, nêm kôkêŋ gêwiŋ
gêgôm aôm ŋajam kêsa, ôsa totêmtac malôgeŋ ôna ma nêm gêmac
êwi aôm siŋ."

35 Kêsôm biŋ gêmoa ma lau ŋagêdô sêmêŋ aŋga lômmôkênê
andu ma sêsôm gebe "Latômo gêmac êndugac, aôm ôlênsôŋ
mêtêmôkê êtu ageŋŋa."
36 Êsêacnêŋ biŋ gêlêŋ Jesu tôŋ atom ma kêsôm gêdêŋ Iômmôkê
gebe "Ôtêc taôm atom, ôkêŋ êwiŋgeŋ."
37 Ma eŋ gêlôc gêdêŋ lau teŋ gebe sêndaŋguc eŋ atom, Petere
ma Jakobo agêc lasi Joaŋ tauŋgeŋ sêwiŋ eŋ.
38 Ac jasêô lasê Iômmôkênê andu e gêŋô ŋaonda ma lau têtaŋ
to sêjam taŋi sa.
39 Ma kêsô gêja e kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac agôm ŋaonda
to ataŋ kêtu asageŋŋa. Ŋapalêo gêmac êndu atom, gêc bêcgeŋ tec
gêc."
40 Ma êsêac sêômac eŋ. Tec kêjanda êsêac samob sêsa sêja ma
kêkôc ŋapalê têna agêc tama to êsêac, taŋ sêwiŋ eŋ sêja naŋ, ma
kêsô balêm, taŋ ŋapalêo gêc naŋ gêja.
41 Jakêkam ŋapalêo lêma ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Talita
kumi," tanam ôkwi gebe "Ŋapalêo, aê jasôm aôm ôndi sa."
42 E gacgeŋ ŋapalêo gêdi sa ma kêsêlêŋ, gebe ênê jala kêtu 12.
Ma êsêac selendec ŋanô.

43 Go eŋ gêjac jao ŋajaŋa gêdêŋ êsêac gebe lau teŋ sêŋô ŋawae
atom, ma kêsôm gebe sêkêŋ gêŋ ŋapalêo tau êniŋ. * Legion.

6

Jesunê lau têtiŋ eŋ aŋga Nasaret
(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

1 Ma Jesu gêwi gamêŋ tonaŋ siŋ jagêô lasê tau nê malacmôkê
ma nê ŋacseŋomi têdaguc eŋ sêja.
2 Gêdêŋ sabat eŋ kêdôŋ mêtê gêmoa lôm ma êsêac taêsam,
taŋ sêŋô naŋ, têtakê ŋanô ma sêsôm gebe "Ŋac tonec kêkôc
gêŋ tonec aŋga ondoc, ma kauc, taŋ eŋ kêtap sa naŋ, amboac
ondoc, ma gêŋtalô, tec eŋ lêma gêgôm nec, ŋam amboac ondoc.
3 Ŋac tonec kamunda, Maria latu ma Jakobo agêc Joses ma
Juda agêc Simon teweŋi nec. Ma ênê lasiio tec sêmoa sêwiŋ
aêac nec atom me." Ma têtu môsi eŋ.
4 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Lau gamêŋ teŋ tetoc
propete teŋ sa kwalec atom, tau nê malacmôkê to tau nê
lasitêwai ma nê gôlôac tec sêmbu eŋ."
5 Ma eŋ kêtôm gebe êŋgôm gêŋtalô teŋ aŋga tonaŋ atom,
tageŋ kêkêŋ lêma gêsac lau togêmac luagêcgeŋ ma gêgôm êsêac
ôliŋ ŋajam kêsa.
6 Ma êsêacnêŋ sêkêŋ gêwiŋ masiŋa gêjac ênê Iênô auc.

Jesu kêsakiŋ nê aposolo sêja
(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

Jesu gêjac laoc gamêŋgeŋ jakêdôŋ lau.
7 Go gêmôêc êsêac 12 dêdêŋ eŋ jakêsakiŋ êsêac luagêc-luagêc
ma kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ êsêac gebe sêkôniŋ ŋalau ŋatêmui.
8 Go gêlêŋ biŋ êsêac gebe sêkôc gêŋ teŋ sêmoa intêna atom,
tôc tageŋ. Mo masi, atali masi, awa êsêp ômbiŋkap atom.
9 Mago sêsô nêŋ atapa ma sêsô ŋakwê luagêc atom.
10 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Embe api andu teŋ, naŋ aŋgôŋ
tonaŋgeŋ e awi gamêŋ tau siŋ.
11 Malac teŋ embe sêkôc amac sa to sêkêŋ taŋeŋ amac atom,
naŋ awi gamêŋ tonaŋ siŋ, ma andôŋ ŋakekop, taŋ gêc amac
emkaiŋ naŋ, su êtu nêŋ geo ŋabelo teŋ êndêŋ êsêac."
12 Go ŋacseŋomi sêsa sêja ma sêjam mêtê gebe lau sênam tauŋ
ôkwi.
13 Ma têtiŋ ŋalau sec taêsam sêsa sêja to seŋ oso lau gêmac
taêsam ŋa niptêkwi ma sêgôm êsêac ôliŋ ŋajam kêsa.

Ŋackêsagu Joaŋ gêmac endu
(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

---

* **5:43:** Lau Rom sêsam siŋwaganêŋ toŋ kapôêŋ teŋ gebe

14 Jesunê ŋaê ŋawae kêsa e kiŋ Herodo gêŋô ma lau sêsôm
sebe “Ŋackêsagu Joaŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec ŋaclai kêpoa
kêpi eŋ.”
15 Lau ŋagêdô sêsôm sebe “Eŋ Elia,” ma ŋagêdô sêsôm sebe
“Propete tê sêmoa-sêmoa nê nêŋ teŋ.”
16 Mago gêdêŋ taŋ Herodo gêŋô biŋ tonaŋ ŋawae naŋ, kêsôm
gebe “Joaŋ taŋ kajatu dêdim eŋ gêsutêkwa gêŋgic naŋ, gêdi sa.”
17 Herodo tau tonaŋ kêsôm sêkôc Joaŋ tôŋ ma sêsô eŋ tôŋ
gêŋgôŋ kapoacwalô. Herodo gêgôm gêŋ tonaŋ gebe tau gêjam
têwa Pilip nê awê Herodia,
18 ma Joaŋ kêsôm gêdêŋ Herodo gebe “Gôjam têwamnê awê
tec keso.”
19 Herodia geŋ anô-anô Joaŋ gebe ênac eŋ êndu, mago gêgôm
elêmê,
20 gebe Herodo kêtêc Joaŋ. Eŋ kêjala eŋ gebe eŋ ŋac gêdêŋ to
ŋac dabuŋ, tec gejob eŋ. Herodo gêŋô ênê biŋ e kêpô lêna tau
ŋasec, mago kêkêŋ taŋa eŋ gêjac ŋawaegeŋ.
21 Ma gêdêŋ ŋasawa teŋ Herodo taê gêjam nê bêc têna kêkôc
eŋŋa, tec gêgôm moasiŋ kapôêŋ gêdêŋ nê kiap to kapitai ma
laumata Galilaiaŋa.
22 Ma Herodia latuo kêsô jakêtê wê e Herodo to nê ŋacleŋ
sêlic ŋajam. Tec Herodo kêsôm gêdêŋ ŋapalêo gebe “Embe
têmtac êwiŋ gêŋ teŋ aŋga aêŋoc ma oteŋ, oc jakêŋ êndêŋ aôm.”
23 Eŋ kêtôc lêma ma kêsôm gêdêŋ ŋapalêo gebe “Gêŋ samob,
taŋ oteŋ naŋ, oc jakêŋ êndêŋ aôm. Embe oteŋ ŋoc gamêŋ
ŋamakeŋ, oc jakeŋgeŋ.”
24 Tec ŋapaŋo kêsa jakêsôm gêdêŋ têna gebe “Aê jateŋ asageŋ.”
Ma têna kêsôm gebe “Oteŋ ŋackêsagu Joaŋ môkêapac.”
25 E ŋapalêo kêlêti gacgeŋ kêsô gêdêŋ kiŋ gêja jaketeŋ gebe
“Aê gabe galocgeŋ ôkêŋ ŋackêsagu Joaŋ môkêapac êsêp laclu teŋ
êndêŋ aê.”
26 Kiŋnê ŋalêlôm ŋawapac ŋanô, tageŋ kêtu kêtôc lêmaŋa to
kêtu ŋacleŋŋa tec eŋ gebe ensen biŋ su atom.
27 E gacgeŋ kiŋ kêsakiŋ siŋwaga teŋ ma kêjatu gebe êkôc Joaŋ
môkêapac êmêŋ. Ŋac tau gêja e gêdim Joaŋ gêsutêkwa gêŋgic
aŋga andu kapoacwalôŋa,
28 go kêkêŋ môkêapac kêsêp laclu teŋ mêŋkêkêŋ gêdêŋ
ŋapalêo, ma ŋapalêo kêkêŋ gêdêŋ têna.
29 Joaŋnê ŋacseŋomi sêŋô ŋawae mêŋsêkôc ênê ŋawêlêlaŋ su
jasêkêŋ gêc sê teŋ.

Jesu gêlôm lau 5,000
(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Joaŋ 6:1-15)

30 Aposolo sêkac sa dêdêŋ Jesu sêja ma sêjac gêŋ samob, taŋ
sêgôm to têdôŋ naŋ, ŋamiŋ gêdêŋ eŋ.

31 Lau taêsam sêja sêmêŋ-sêja sêmêŋ, ma nêŋ ŋasawa sêniŋ
gêŋŋa gêc atom. Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ajôc, tana
gamêŋ ŋasawa teŋ tamoa nêŋ tauŋŋa gebe aniŋ awem ŋagec."
32 Tec êsêac sêpi waŋ sêsô gamêŋ ŋasawa teŋ sêmoa nêŋ
tauŋŋa.
33 Lau sêlic êsêac sêja ma taêsam sêjala êsêac. Tec lau aŋga
malac samob sêsêlêŋ sêwiŋ tauŋ e jasêô lasê gamêŋ tau, taŋ
Jesu to nê ŋacseŋomi sebe sêmoa naŋ, sêmuŋ êsêac.
34 Gêdêŋ taŋ Jesu mêŋkêsô naŋ, gêlic lau toŋ kapôêŋ ma taê
walô êsêac gebe êsêac amboac domba, naŋ ŋacgejobŋa masi.
Tec gêôc awa sa ma kêdôŋ biŋ taêsam gêdêŋ êsêac.
35 Oc gêja, tec ênê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ sêja ma sêsôm gebe
"Gamêŋ tonec gamêŋ sawa ma oc gêja su.
36 Amboac tonaŋ ôkêŋ lau sêc êliŋ-êliŋ gebe sêna malac to
gamêŋ ŋakêtu gêdô nasênam ôli nêŋ gêŋ sêniŋŋa."
37 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ ma kêsôm gebe "Amac taôm akêŋ
gêŋ êsêac sêniŋ." Ma êsêac têtu kênac eŋ gebe "Amboac ondoc,
aêac ana anam ôli polom ŋa denari 200 mêŋakêŋ êsêac sêniŋ
me."
38 Ma eŋ gêjam kênac êsêac gebe "Amacnêm polom ten-
docgeŋ gêc, ana alic acgom." Êsêac sêlic su ma mêŋsêsôm gebe
"Polom lemeŋ teŋ ma i luagêc."
39 Go eŋ kêjatu êsêac gebe samob sêŋgôŋ sic tomôkê-tomôkê
sêŋgôŋ gêgwaŋ ŋamêdôb wakuc tonaŋ.
40 Ma lau sêŋgôŋ sic totoŋ-totoŋ, toŋ ŋagêdô 100, ŋagêdô 50.
41 Go Jesu kêkôc polom lemeŋ teŋ to i luagêc tonaŋ sa
mêŋmata gedec undambê ma gêjam daŋge, go kêpô polom
kêkôc ma kêkêŋ gêdêŋ ŋacseŋomi gebe sênac sam êndêŋ lau. Ma
gêjac sam i luagêc tau gêdêŋ êsêac samob.
42 Samob seŋ e gêôc êsêac tôŋ.
43 Go ŋacseŋomi sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob 12 e mêŋgêc
ma i ŋagêdôgêdô gêwiŋ.
44 Ma êsêac, taŋ seŋ polom tau naŋ, ŋacwaga 5,000.

Jesu kêsêlêrl gêmoa ŋadembom ŋaô
(Mat 14:22-33; Joaŋ 6:15-21)

45 Ma Jesu kêkac nê ŋacseŋomi gacgeŋ sêpi waŋ sêmuŋ eŋ sêna
Betsaida, naŋ gêc ŋamakeŋ ônêŋa, ma eŋ tau êmoa e êkêŋ lau
sêna acgom.
46 Eŋ kêkêŋ lau sêja su acgom, go kêpi lôc gêja gebe eteŋ mec.
47 Oc jakêsêp su ma waŋ kêsa e jakêkô ŋaluŋ ma eŋ taugeŋ
gêmoa baugeŋ gêmoa.
48 Ma gêlic êsêac segolem elêmê gebe mu kêpuc êsêac tôŋ.
Talec kêtaŋ, go kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaôgeŋ kasa gêdêŋ
êsêac gêja. Eŋ gebe êôc lêlêc êsêac êna.

49 Ac sêlic eŋ kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaôgeŋ ma sêjam kauc
sebe oc balôm teŋ, tec sêwakic.
50 Êsêac samob sêlic eŋ e têtakê. Go eŋ awa kêsa sebeŋ ma
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Têmtac êpa su, aê tau tonec, atêc taôm
atom."
51 Ma eŋ jakêpi waŋ gêwiŋ êsêac ma mu kêtu malô. Ma êsêac
têtakê e sêŋac lemeŋ ŋanô,
52 gebe êsêacnêŋ kauc kêsa kêpi biŋ polomŋa atom, nêŋ
ŋalêlôm ŋajaŋa tec gêc.

Jesu gêgôm lau gêmac aŋga Genesaret ôliŋ ŋajam kêsa
(Mat 14:34-36)

53 Ma sêja e sêpi bau aŋga Genesaret ma sêsô waŋ tôŋ.
54 Sêsêp aŋga waŋ sêja e gacgeŋ lau sêjala eŋ deŋ tageŋ.
55 Ma sêlêti sêjam gamêŋ aucgeŋ e lau sêbalaŋ lau, taŋ gêŋ
gêgôm êsêac naŋ, tosac-tosac sêja gamêŋ, taŋ sêŋô gebe eŋ
gêmoa naŋ.
56 Ma gêdêŋ taŋ gêô lasê malac sauŋ to kapôêŋ ma gamêŋ
ŋakêtu gêdô-gêdô naŋ, êsêac sêkêŋ lau gêmac sec malacluŋ
kêtômgeŋ ma teteŋ eŋ gebe sêmoasac ênê ŋakwê ŋataligeŋ, ma
samob, taŋ sêmoasac eŋ naŋ, tec ôliŋ ŋajam kêsa. *

7

Lau ŋanô nêŋ mêtê
(Mat 15:1-9)

1 Ma Parisai to biŋsutau ŋagêdô, taŋ sêmêŋ aŋga Jerusalem
naŋ, sêkac sa dêdêŋ Jesu sêja.
2 Ma sêlic ênê ŋacseŋomi ŋagêdô sêkwasiŋ lemeŋ atom, seŋ
gêŋ paliŋ-paliŋgeŋ.
3 Parisai to Juda samob seŋ gêŋ atom e sêkwasiŋ lemeŋ su
acgom, gebe têdaguc lau ŋanô nêŋ ŋagôliŋ.
4 Ma embe aŋga gamêŋ têtulu gêŋŋa sêmêŋ, naŋ sêniŋ gêŋ
atom e sêliŋ bu su acgom. Ma ŋagôliŋ laŋgwa ŋagêdô taêsam
gêc, taŋ têdaguc gêwiŋ amboac sêkwasiŋ suc to laclu ma ku.
5 Amboac tonaŋ tec Parisai to biŋsutau têtu kênac eŋ gebe
"Amboac ondoc, aômnêm ŋacseŋomi têdaguc lau ŋanô nêŋ
ŋagôliŋ atom, sêkwasiŋ lemeŋ atom ma seŋ gêŋ."
6 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Jesaia geoc biŋ lasê
jagêdêŋgoc kêpi amac dansaŋtêna amboac teto gêc gebe
'Lau tonec tetoc aê sa ŋa gêdôŋôlicgeŋ,
mago nêŋ ŋalêlôm gêmoa jaêc aê.
7 Êsêac sêjam sakiŋ aê kwalec
gebe biŋsu, taŋ êsêac têdôŋ naŋ, ŋamalacnêŋ biŋ ŋaômageŋ.'

---

* **6:56:** K mwaganêŋ a c tageŋa. Alic Mat 18:28

8 Anôtônê biŋsu naŋ amac awi siŋ su, ma ŋamalacnêŋ ŋagôliŋ
laŋgwa tec akôc tôŋ.”
9 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Anôtônê biŋsu tec abanac e
ŋapep sawa gebe amansaŋ taôm nêm ŋagôliŋ laŋgwaŋa.
10 Mose kêsôm gebe ‘Otoc tamam agêc têna sa. Ŋac teŋ
embe êsôm biŋ sec êpi têna me tama, naŋ sênac eŋ êndu.’
11 Mago amac tec asôm gebe ‘Ŋac teŋ embe êsôm êndêŋ têna
me tama gebe Aêŋoc gêŋ, taŋ taêm kêka amoa naŋ, Korban,’
ŋam gebe jakêŋ êndêŋ Anôtô,
12 go anac jao eŋ gebe ênam têna me tama sa êtiam atom.
13 Amac ajam Anôtônê biŋ auc ŋa taôm nêm ŋagôliŋ laŋgwa,
taŋ adôŋ gelom-gelom naŋ, ma ajam gêŋ ŋagêdô ôkwi gêwiŋ.”

Geŋ taŋ gêgôm ŋamalac kêtu sec
(Mat 15:10-11, 15-20)

14 Go Jesu gêmôêc lau dêdêŋ eŋ sêja kêtiam ma kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe “Samob aŋô aêŋoc biŋ ma nêm kauc êsa.
15 Gêŋ dêmôêŋa teŋ embe êsêp ŋamalacnê ŋalêlôm êna, oc
êŋgôm eŋ êtu sec atom. Mago gêŋ, taŋ kêsa aŋga ŋamalac gêmêŋ
naŋ, tec gêgôm eŋ kêtu sec.” [
16 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ êŋôŋa êmbe ênêc, naŋ êŋômaŋ.]
17 Ma gêdêŋ taŋ gêwi lau siŋ kêsô andu gêja naŋ, ênê
ŋacseŋomi têtu kênac biŋgôliŋ tau ŋam gêdêŋ eŋ.
18 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ma amac tonec nec, nêm
kauc kêsa atom amboac tonaŋ me. Ajala atom me. Gebe gêŋ
samob, taŋ aŋga dêmôêŋa êsêp ŋamalac êna naŋ, oc êŋgôm eŋ
êtu sec atom,
19 gebe kêsêp ênê ŋalêlôm gêja atom, kêsêp ŋatêtacŋageŋ gêja
e gê su kêtôm gêgôm-gêgôm.” Tec Jesu gêwa gêŋ taniŋŋa samob
sa gebe ŋajam.
20 Ma kêsôm gebe “Tageŋ gêŋ, taŋ kêsa aŋga ŋamalacnê naŋ,
tec gêgôm ŋamalac kêtu sec.
21 Gebe taêŋ gêjam biŋ sec kêsa aŋga ŋamalacnêŋ ŋalêlôm, biŋ
mockaiŋŋa, geŋgeŋ, sêjac ŋamalac êndu,
22 dêdim sêmôcwalô gêŋgic, mateŋ katu, sêgôm sec ŋawaô,
biŋdansaŋ, wauc-wauctêna, mateŋ daŋgucboa, sêsôm biŋ alôb-
alôb, tetoc tauŋ sa ma biŋ meloc.
23 Gêŋ sec samob tonaŋ ŋai tec kêsa aŋga ŋalêlôm ma gêgôm
ŋamalac kêtu sec.”

Awê teŋ kêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa
(Mat 15:21-28)

24 Go Jesu gêdi aŋga tonaŋ gêja gamêŋ Turuŋa. Ma kêpi andu
teŋ gêja ma gebe ênam tau aucgeŋ e gêgôm jageo.
25 Ma awê teŋ, taŋ latuo sauŋ ŋalau ŋatêmui gêgôm eŋ naŋ,
gêŋô eŋ ŋawae ma sebeŋ gêja gêu tau gêc eŋ akaiŋŋa.

26 Awê tau eŋ Heleno, têna kêkôc eŋ aŋga Suropoinikiaŋa.
Eŋ keteŋ Jesu gebe êtiŋ ŋalau sec aŋga latuonê êsa êna.
27 Mago Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ondecgeŋ, ŋapalê sêniŋ
nêŋ gêŋ e êôc êsêac tôŋ acgom. Embe takôc ŋapalênêŋ mo su
ma tambaliŋ êndêŋ kêamlatu, oc ŋajam atom."
28 Tec awê tau gêjô eŋ awa gebe "Apômtau, mago kêamlatu
seŋ ŋapalênêŋ mo ŋapopoc sêmoa tebo ŋalabugoc."
29 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Kêtu biŋ tonaŋŋa tec ôna.
Ŋalau sec kêsa aŋga latômonê gêja su."
30 Ma eŋ gêmu gêja nê andu e gêlic ŋapalêo gêc ma ŋalau sec
kêsa gêja su.

Taŋasuŋbic to awamê ŋajam kêsa

31 Ma Jesu gêwi gamêŋ Turuŋa siŋ kêtiam kêsa Sidonŋa e
jagêô lasê Malaclemeŋlu ŋagamêŋ gêc bugêjactoŋ Galilaiaŋa.
32 Go sêkôc taŋasuŋbic to nê bi ŋ kwackwac dêdêŋ eŋ sêja ma
teteŋ eŋ gebe êkêŋ lêma ênsac eŋ.
33 Tec Jesu kêkôc eŋ su aŋga launêŋ jasêkô tauŋŋa, go kêkêŋ
lêmalatu kêsô eŋ taŋasuŋ ma kêkasôp to kêmoasac eŋ imbêla.
34 Go mata gedec undambê e kêsê awa su ma kêsôm gêdêŋ
eŋ gebe "Epata," gebe "Ôpoa lasê."
35 Tec taŋasuŋ kêpoa lasê ma imbêla kêtu goloŋ e kêsôm biŋ
ŋaŋêŋ kêsa,
36 ma Jesu gêjac jao gebe sêsôm ŋawae êndêŋ lau atom. Eŋ
gêjac jao gêmoa, tageŋ êsêac sêjac miŋ biŋ tau kêtu tapa-tapa
sêjac ŋawaegeŋ.
37 Lau sêŋac lemeŋ ŋanô ma sêsôm gebe "Eŋ gêgôm gêŋ
samob ŋajam. Taŋeŋsuŋbic sêŋô biŋ ma aweŋmê sêsôm biŋ
lasê." *

8

Jesu gêlôm lau 4,000
(Mat 15:32-39)

1 Gêdêŋ tonaŋgeŋ lau taêsam sêkac tauŋ sa kêtiam ma nêŋ gêŋ
sêniŋŋa masi. Tec Jesu gêmôêc nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jakêsôm
gêdêŋ êsêac gebe
2 "Aê taêc walô lau tonec gebe sêmoa sêwiŋ aê e bêc têlêac
samuc ma nêŋ gêŋ sêniŋŋa masi.
3 Amboac tonaŋ embe jakêŋ êsêac têntac sawageŋ sêmu sêna
nêŋ gamêŋ, oc eŋkaiŋ to lemeŋ êmac aŋga intêna, gebe lau
gamêŋ baliŋŋa ŋagêdo tec sêwiŋ êsêac."
4 Ma ênê ŋacseŋomi têtu kênac eŋ gebe "Aêac takôc mo aŋga
ondoc ma takêŋ lau tonec sêniŋ êôc êsêac tôŋ, tamoa gamêŋ
sawa nec."

---

* **7:37:** Asam biŋ, taŋ gec Mat 15:2

5 Tec eŋ kêtu kênac êsêac gebe “Amacnêm polom tendocgeŋ
gêc.” Ma êsêac sêsôm gebe “Polom 7.”
6 Ma kêsôm gêdêŋ lau gebe sêŋgôŋ sic sêŋgôŋ nom. Ma kêkôc
polom 7 tonaŋ mêŋgêjam daŋge su, go kêpô kêkôc ma kêkêŋ
gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe sênac sam. Tec sêjac sam gêdêŋ lau.
7 Ma êsêacnêŋ i palê luagêcgeŋ gêc, naŋ gêjam daŋge ma
kêsôm gebe sênac sam amboac tonaŋ.
8 Seŋ e gêôc êsêac tôŋ, go sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob 7.
9 Ma lau tau amboac 4,000. Ma kêkêŋ êsêac sêja.
10 Go êsêac to nê ŋacseŋomi gacgeŋ jasêpi waŋ teŋ ma jasêô
lasê gamêŋ Dalmanutaŋa.

Parisai teteŋ gêŋtalô
(Mat 16:1-4)

11 Parisai sêsa sêja jaêc seseŋ tauŋ sêmoa e sebe sênsaê Jesu.
Tec sêsôm gebe “Ôŋg m gêŋtalô undambêŋa teŋ.”
12 Jesu gêŋô biŋ tonaŋ e nê ŋalêlôm ŋawapacgosu ma kêsôm
gebe “Lau têm tonecŋa sêsôm gêŋtalô teŋ kêtu asageŋŋa. Biŋŋaŋô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Lau têm tonecŋa oc sêlic
gêŋtalô teŋ atomanô.”
13 Go gêwi êsêac siŋ ma kêpi waŋ kêtiam jakêsô ŋamakeŋ
ônêŋa.

Parisai to Herodo nêŋ jist
(Mat 16:5-12)

14 Ŋacseŋomi sêliŋ polom siŋ sêkôc gêwiŋ atom, sêkôc ŋanô
tageŋ gec waŋ.
15 Tec Jesu gêlêŋ biŋ êsêac gebe “Alic ma ajop taôm ŋapep
êndêŋ Parisai to Herodo nêŋ jist.”
16 Ma êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋŋa ma sêsôm gebe “Kec, eŋ
kêsôm biŋ tonaŋ gebe aêac takôc polom gêwiŋ atom.”
17 Ma Jesu kêjala biŋ, taŋ sêsôm naŋ, tec kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Kêtu asageŋŋa amac taêm gêjam gêc taomŋageŋ gebe
akôc polom gêwiŋ atom. Amacnêm kauc kêsa atom ma ajala
biŋ tonec ŋam atom tageŋ me. Nêm ŋalêlôm ŋadani kêsa me.
18 Matemanô gêc, mago alic gêŋ atom to taŋemsuŋ gêc, mago
aŋô biŋ atom me. Ma taêm gêjam biŋ atom me.
19 Gêdêŋ taŋ kêpô polom lemeŋ teŋ kêkôc gêdêŋ lau 5,000
naŋ, ajoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob tendocgeŋ.” Ma êsêac sêsôm
gêdêŋ eŋ gebe “Gadob 12.”
20 “Ma gêdêŋ taŋ kêpô polom 7 kêkôc gêdêŋ lau 4,000 naŋ,
ajoŋ ŋapopoc sa kêsêp gadob tendocgeŋ.” Ma êsêac sêsôm gêdêŋ
eŋ gebe “Gadob 7.”
21 Go eŋ kêtu kênac êsêac gebe “Ajala biŋ tonec ŋam atom
tageŋ me.”

Ŋac matapec ŋajam kêsa aŋga Betsaida

22 Jasêô lasê Betsaida ma lau sêkôc matapec teŋ dêdêŋ Jesu
sêja ma teteŋ eŋ gebe êmoasac eŋ.
23 Tec Jesu kêkam matapec gêdêŋ lêma ma gêwê eŋ agêc sêsa
malac ŋamagê sêja, go kêkasôp kêsêp eŋ mataanô ma gêu lêma
gêsac eŋ ma kêtu kênac eŋ gebe "Gôlic gêŋ teŋ me masi."
24 Ma ŋac tau kêsa sa ma kêsôm gebe "Aê galic ŋamalac, galic
êsêac sêsêŋŋ amboac ka."
25 Go Jesu gêu lêma gêsac eŋ mataanô kêtiam ma kêpuc mata
tôŋ e mataanô ŋawa kêsa ma gêlic gamêŋ ŋaŋêŋ kêsa.
26 Go kêsakiŋ eŋ gêja nê andu ma kêsôm gebe "Ôsa malac ôna
atom."

Petere kêsôm Jesu ŋam
(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Go Jesu to nê ŋacseŋomi dêdi sêsa malac Kaisarea Pilipi
sêja. Sêsêlêŋ e jasêsa ŋadambê teŋ ma kêtu kênac nê ŋacseŋomi
gebe "Lau sêsam aê sebe asa."
28 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Ŋagêdô sêsôm gebe ŋackêsagu
Joaŋ, ma ŋagêdô gebe Elia, ma ŋagêdô gebe propetenêŋ teri."
29 Go kêtu kênac êsêac gebe "Ma amac taôm nec asam aê abe
asa." Tec Petere gêjô eŋ awa gebe "Aôm Kilisi tau."
30 Ma Jesu gêjam êsêac aweŋ auc gebe sêsôm eŋ lasê êndêŋ
lau teŋ atomanô.

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê
(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Go gêôc awa sa ma kêdôŋ êsêac gebe "Ŋamalacnê Latu oc
êôc ŋandaŋ taêsam ma laumata to dabuŋsêga to biŋsutau oc
têtiŋ eŋ to sênac eŋ êndu. Ma bêc têlêac ênaŋa, go êndi sa êtiam."
32 Eŋ kasôm biŋ tonaŋ gêc awageŋ. Tec Petere gê eŋ jaagêc
sêkô tauŋŋa ma kêsôm eŋ.
33 Ma Jesu kêkac tau ôkwi mata gê nê ŋacseŋomi ma kêsôm
Petere gebe "Sadaŋ, ôkôc taôm sa naôkô jaêc. Aôm taêm gêjam
biŋ Anôtôŋa atom, taêm gêjam biŋ ŋamalacŋageŋ."
34 Go gêmôêc lau to nê ŋacseŋomi sêmêŋ ma kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe "Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êsap aê tôŋ, naŋ ênac
kapoac tau ma êôc nê kakesoIau êndaŋguc aê.
35 Ŋac teŋ embe êŋgôm mocsac gebe êmoa mata jali, naŋ oc
êmac êndu. Ma teŋ embe êmac êndu êtu aê to ŋawae ŋajamŋa,
naŋ oc êŋgôŋ mata jali.
36 Ŋac teŋ embe ênsôb gêŋ nomŋa samob sa êtu ênê gêŋ,
mago êjaiŋ katu, oc ênam eŋ sa amboac ondoc. Oc ênam eŋ sa
atom.
37 Ŋamalac oc ênac da katu ŋa asageŋ.

38 Lau mockaiŋo to lau sec tonec nêŋ teŋ embe maja aê to
ŋoc biŋ, oc Ŋamalacnê Latu maja eŋ amboac tonaŋ êndêŋ têm,
tê êmêŋ to Tamanê ŋawasi ma aŋela dabuŋ sêwiŋ eŋ." *

9

1 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ
amac gebe Êsêac tec sêkô nec, nêŋ ŋagêdô oc sêmac êndu
atomgeŋ e sêlic Anôtônê gôliŋ toŋaclai mêŋêsa acgom."

Jesu ôli kaiŋ teŋ kêsa
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

2 Bêc 6 gêjaŋa acgom, go Jesu kêkôc Petere agêc Jakobo ma
Joaŋ sêwiŋ eŋ. Ma gêwê êsêac sêpi lôc ŋatêpôê baliŋ teŋ sêja
gebe sêmoa tauŋŋa. Ma sêlic eŋ ôl i kêpô tau ôkwi
3 e nê ŋakwê sêpôma kêlêlêc oc ŋaboatilo su.
4 Go Elia agêc Mose seoc tauŋ lasê dêdêŋ êsêac ma sêjam
biŋgalôm sêwiŋ Jesu.
5 Ma Petere gêôc awa sa kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Mêtêmôkê,
ŋajam gebe tamoa gamêŋ tonec. Aêac anam bec têlêac acgom,
aômnêm teŋ ma Mosenê teŋ ma Elianê teŋ."
6 Êsêac têtêc tauŋ ŋanô, tec eŋ gêjam kauc biŋ êsômŋa.
7 Go tao teŋ mêŋgêjam ajuŋ êsêac ma awa teŋ kêsa aŋga tao
tau gêmêŋ gebe, "Aêŋoc Latuc taŋ têtac gêwiŋ eŋ naŋ, tau tonec.
Akêŋ taŋem eŋ."
8 Ma sep tageŋ ac mateŋ geso gamêŋ e sêlic lau teŋ sêkô
sêwiŋ êsêac atom, Jesu taugeŋ.
9 Êsêac sêsêp aŋga lôc sêmoa ma eŋ gêjac jao êsê c gebe "Gêŋ
taŋ alic naŋ, anac ŋamiŋ êndêŋ ŋac teŋ atom e Ŋamalacnê Latu
êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ su acgom."
10 Êsêac taêŋ gêjam biŋ tonaŋ gêc tauŋgeŋ sêmoa ma têtu
kênac gêdêŋ tauŋ gebe "Êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ nec ŋam
amboac ondoc."
11 Go têtu kênac eŋ gebe "Amboac ondoc, biŋsutau sêsôm
gebe Elia êmêŋ êmuŋ acgom"
12 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Elia naŋ êmuŋ ma êsa gêŋ
samob ŋalaŋô sa êtiam. Ma teto kêpi Ŋamalacnê Latu amboac
ondoc gebe eŋ oc êôc ŋandaŋ taêsam to têtu kasec eŋ.
13 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe Elia tec gêmêŋ su, ma
sêgôm eŋ waucwaucgeŋ amboac teto kêpi eŋ."

Ŋapalê toŋalau sec ôli ŋajam kêsa
(Mat 17:14-20; Luk 9:37-43)

14 Ac sêmêŋ ma sêô lasê gêdêŋ ŋacseŋomi ŋagêdô ma sêlic lau
taêsam sêgi êsêac auc ma biŋsutau to êsêac aweŋsuŋ gêôc ka
tauŋ.

---

* **8:38:** Asam biŋ, taŋ gêc Mat 16:6

15 Lau sêlic eŋ e gacgeŋ têtakê ma sêlêti dêdêŋ eŋ sêja to sê
moalêc eŋ.
16 Ma eŋ kêtu kênac êsêac gebe “Amac awemsuŋ gêôc ka
taôm kêtu ageŋŋa.”
17 Tec ŋac teŋ aŋga lau taêsam tonaŋ nêŋ gêjô eŋ awa
gebe “Mêtêmôkê, aê kakôc latuc gadêŋ aôm gamêŋ gebe ŋalau
awamê gêgôm eŋ.
18 Gêŋ tau embe êtap eŋ sa aŋga ŋasawa teŋ, oc êmônaŋ eŋ e
awaôpic êsa ma luluŋ ŋakicsêa kikec-kikec e êtu toŋ laŋgwageŋ.
Ma kateŋ nêm ŋacseŋomi gebe têtiŋ ŋalau tau e sêgôm kêtôm
atom.”
19 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “O amac lau-akêŋ-
gêwiŋatomwaga, aê jamoa jawiŋ amac e êndêŋ ondoc, ma jaôc
amacnêm biŋ e êndêŋ ondocgeŋ. Akôc ŋapalê tau andêŋ aê
amêŋ.”
20 Ma sêkôc ŋapalê tau dêdêŋ eŋ sêja. Ma gêdêŋ taŋ ŋalau gêlic
Jesu naŋ, gacgeŋ kêgasuŋ ŋapalê tau e gêjac tau êndu jagêc nom
ma kêsabi tau to awaôpic kêsa.
21 Go Jesu kêtu kênac tama gebe “Gêŋ tonec gêgôm eŋ kêtôm
jala tendocgeŋ su.” Ma eŋ kêsôm gebe “Ŋapalêgeŋ ma gêgôm
eŋ
22 ma kêtiŋ eŋ kêpi ja to kêsêp bu kêtu dim taêsam gebe enseŋ
eŋ su. Mago aôm embe ôtôm, go taêm walô aêac ma ônam aêac
sa.”
23 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gônac aê ôkwi gebe
Aôm embe ôtôm me. Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ naŋ, oc êŋgôm gêŋ
samob naêtôm.”
24 E gacgeŋ ŋapalê tama gêmôêc ma kêsôm gebe “Aê kakêŋ
gêwiŋ, tageŋ kakêŋ gêwiŋ kwalec, tec ônam sa.”
25 Jesu gêlic lau sêwêgeŋ sêmêŋ, tec gec biŋ ŋalau ŋatêmui ma
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm ŋalau awammê to taŋamsuŋbic, aê
jasakiŋ aôm gebe Ondec eŋ ma ôsa ôna, ma ômu ôsô ŋac tau nê
ŋalêlôm ôna êtiam atom.”
26 Ma ŋalau kêgasuŋ eŋ secanô e kêwakic lasê ma kêsa gêja.
Ma ŋapalê tau gêc amboac ŋacmatê, tec lau taêsam sêsôm gebe
“Gêmac êndu su.”
27 Go Jesu kêkam eŋ kêsêp lêma ma gegeŋ eŋ sa jakêkô.
28 Gêc gêmu gêja nê andu acgom, go nê ŋacseŋomi têtu kênac
eŋ sêmoa tauŋŋa gebe “Amboac ondoc, tec aêac atiŋ ŋalau
tonaŋ agôm kêtôm atom nec.”
29 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Gêŋ teŋ kêtôm gebe êtiŋ gêŋ
amboac tonaŋ ŋai su sêsa ŋagaô sêna atom, mec tageŋ.”

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê kêtu luagêcŋa
(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)

30 Go ac dêdi aŋga tonaŋ sêsa Galilaiageŋ sêja ma eŋ gebe lau
sêŋô êsêac ŋawae atom,

31 gebe eŋ kêdôŋ nê ŋacseŋomi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“Lau sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êsêp ŋamalac lemeŋ êna nasênac eŋ
êndu. Sênac eŋ êndu e ŋabêc têlêac ênaŋa su acgom, go êndi sa.”
32 Mago êsêacnêŋ kauc kêsa kêpi biŋ tonaŋ atom ma têtêc
tauŋ tec têtu kênac eŋ atom.

Asa êtu ŋac kapôêŋ
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Jasêô lasê Kapanaum sêŋgôŋ andu acgom, go kêtu kênac
êsêac gebe “Amac asôm biŋ amboac ondoc gêdêŋ taôm amoa
intêna.”
34 Ma êsêac sêjam tauŋ tôŋ, gebe aŋga intêna sêjam kênac tauŋ
kêpi nêŋ asa kêtu ŋac towae kêlêlêc êsêac ŋagêdô su.
35 Go gêŋgôŋ sic ma gêm êc êsêac 12 mêŋkêsôm gêdêŋ êsêac
gebe, “Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êtu ŋamata, naŋ êtu samob
nêŋ ŋamu to samob nêŋ sakiŋwaga acgom.”
36 Ma kêkôc ŋapalê sauŋ mêŋketoc eŋ kêkô êsêac ŋaluŋgeŋ, go
kêmbôêŋ eŋ ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
37 “Ŋac taŋ kêkôc ŋapalê sauŋ amboac tonec nêŋ teŋ sa kêtu
ŋoc ŋaêŋa naŋ, kêkôc aê sa. Ma ŋac, taŋ kêkôc aê sa naŋ, kêkôc
aê taucgeŋ atom, eŋ kêkôc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ sa.”

Lau taŋ seseŋ aêac atom naŋ, sêpuc aêac tôŋ
(Luk 9:49-50)

38 Go Joaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, aêac alic ŋac teŋ,
naŋ kêdaguc aêac atom, kêtiŋ ŋalau sec su ŋa aômnêm ŋaê. Tec
ajac jao eŋ, gebe eŋ kêdaguc aêac atom.”
39 Ma Jesu kêsôm gebe “Anac jao eŋ atom, gebe ŋac taŋ
êŋgôm gêŋtalô êpi aêŋoc ŋaê, go gacgeŋ êkac awa ôkwi ma êsôm
biŋ sec êpi aê naŋ, oc êŋgôm êtôm atom.
40 Gebe ŋac, taŋ kêkêŋ kisa geseŋ aêac atom naŋ, kêpuc aêac
tôŋ.
41 Ŋac naŋ êkêŋ bu laclu teŋ amac anôm êtu Kilisinê lau
amacŋa naŋ, jasôm biŋŋanô êndêŋ amac gebe ŋagêjô ŋajam oc
eso eŋ atomanô.

Tatim lau atom
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

42 “Ma ŋac teŋ, naŋ êtim lau sauŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ aêŋa naŋ,
nêŋ teŋ e êtu sec naŋ, lau sêwa poctêmui sa eŋ gêsutêkwa ma
sêmbaliŋ eŋ êsêp gwêc êna, go ŋajam.
43 “Lêmam embe êtim aôm, go ôndim êŋgic. Tolêmamkatucgeŋ
ôŋgôŋ matam jali, oc ŋajam êlêlêc tolêmam lulugeŋ ôsêp lam-
boam ŋakêlêndiŋ ŋaja, taŋ kêsa ŋapaŋ naŋ ôna. [
44 Gamêŋ naŋ ŋatêmoa to ŋaja êmac atom.]

45 Ma amkaiŋ embe êtim aôm, naŋ ôndim êŋgic.
Toamkatucgeŋ ôŋgôŋ matam jali, oc ŋajam êlêlêc sêmbaliŋ
aôm toamkaiŋ lulugeŋ ôsêp lamboam ŋakêlêndiŋ ôna. [
46 Gamêŋ naŋ ŋatêmoa to ŋaja êmac atom.]
47 Ma matamanô teŋ embe êtim aôm, naŋ ôkip sa. Tomata-
manô tageŋ ôsô Anôtônê gamêŋ ôna, oc ŋajam êlêlêc sêmbaliŋ
aôm tomatamanô lulugeŋ ôsêp lamboam ŋakêlêndiŋ ôna.
48 Gamêŋ naŋ ŋatêmoa to ŋaja êmac atom.
49 "Sêpalip ja kêpi lau samob kêtôm sêpalip gwêc kêpi gwada.
50 Gwêc tau gêŋ ŋajam, mago gwêc tau ŋamakic embe ênaŋa,
oc daŋgôm ŋamakic êsa êtiam amboac ondoc. Gwêc ênêc
amacŋa ma amoa tobiŋmalôgeŋ awiŋ taôm."

10

Biŋ sêmôcwalôŋa
(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

1 Jesu gêdi aŋga tonaŋ jagêô lasê Judaia to gamêŋ, taŋ gêc
Jordan ŋamakeŋ ônêŋa naŋ, ma lau taêsam sêkac sa dêdêŋ eŋ
sêja kêtiam, tec kêdôŋ êsêac clmboac gêgôm-gêgôm naŋ kêtiam.
2 Ma Parisai ŋagêdô dêdêŋ eŋ sêja sebe sêlêtôm eŋ ma têtu
kênac eŋ gebe, "Ŋac teŋ embe êwi nê awê siŋ, oc êtôm me masi."
3 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe, "Mose gêjac biŋsu amac
amboac ondoc."
4 Ma êsêac sêsôm gebe, "Mose gêlôc gebe teto papia sêwi awê
siŋŋa ma sêwi eŋ siŋ."
5 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Eŋ keto biŋsu tonaŋ kêtu
nêm ŋalêlôm ŋadaniŋa.
6 Mago andaŋgeŋ gêdêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom
naŋ, kêkêŋ awêlu ŋac.
7 Amboac tonaŋ 'ŋac oc êwi tama agêc têna siŋ ma êsap nê
awê tôŋ
8 ma agêc lulu têtu ôli tageŋ.' Ma agêc têtôm gêŋ luagêc êtiam
atom, têtôm ŋanô tageŋ.
9 Gêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ kêkwa tau naŋ, ŋamalac teŋ êkac su
atom."
10 Jasêŋgôŋ andu acgom, go ênê ŋacseŋomi têtu kênac eŋ kêtu
biŋ tau tonecŋa kêtiam.
11 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ŋac teŋ embe êwi nê awê
siŋ ma ênam teŋ, oc êŋgôm gêŋ mockaiŋŋa,
12 ma awê teŋ embe êwi nê akweŋ siŋ ma ênam teŋ, oc êŋgôm
gêŋ mockaiŋŋa amboac tonaŋ."

Jesu gêjam mec ŋapalê ŋasec-ŋasec
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

13 Ma sejoŋ ŋapalê ŋasec-ŋasec dêdêŋ Jesu sêja gebe êmoasac
êsêac. Ma ŋacseŋomi sec biŋ lau.

14 Jesu gêlic e kêtu môsi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Andec
ŋapalê dêndêŋ aê sêmêŋ, akô êsêac auc atom, gebe lau tecenaŋ
ŋai têtu Anôtônê gamêŋ ŋatau.
15 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ êkôc Anôtônê
gamêŋ sa êtôm ŋapalê atom naŋ, oc êsô êna atom.”
16 Go kêmbôêŋ to gêu lêma gêsac êsêac ma gêjam mec êsêac.

Ŋacseŋom tolêlôm
(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

17 Jesu jakêsa intêna acgom, go ŋac teŋ kêlêti geseŋ eŋ auc
jakêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma kêtu kênac eŋ gebe “Mêtêmôkê
ŋajam, aê jaŋgôm asageŋ gebe jawê kaiŋ jaŋgôŋ matoc jali
teŋgeŋ.”
18 Tec Jesu kêtu kênac eŋ gebe “Amboac ondoc, kôsam aê
gebe ŋajam. Ŋajam teŋ gêmoa atom, Anôtô taugeŋ.
19 Biŋsu tau tec gôŋô su gebe ‘Ônac ŋamalac êndu atom, ôŋgôm
gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa atom, ônam geŋgeŋ atom, ôŋga biŋ
atom, ôŋgambec gêŋ atom ma otoc tamam agêc tênam sa.’ ”
20 Ma ŋac tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, aê ŋapalêgeŋ
ma kamasaŋ biŋ samob tonaŋ kêtu tôŋ aê.”
21 Ma Jesu mata gê eŋ e têtac gêwiŋ eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe “Gêŋ tageŋ tec kôpô lêna. Ôna ma ôkêŋ nêm waba samob
lau sênam ôli ma ôkêŋ ŋaawa êndêŋ lau ŋalêlôm sawa, go nêm
awa oc ênêc undambê, ma ômôêŋ ôndaŋguc aê.”
22 Ŋac tau gêŋô biŋ tonaŋ e laŋôanô kêtu sêp ma kêsa tonê
ŋalêlôm ŋawapacgeŋ gêja, gebe nê waba taêsam.
23 Go Jesu kêsala nê ŋacseŋomi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“Lau toawa embe sêsô Anôtônê gamêŋ sêna, oc sêŋgôm elêmê.”
24 Ŋacseŋomi têtakê kêtu ênê biŋ tonaŋŋa, tec Jesu kêsôm
gêdêŋ êsêac kêtiam gebe “Ŋapalêac, lau sêsô Anôtônê gamêŋ
sênaŋa ŋawapac ŋanô.
25 Bôc kamele teŋ oc êsêli êsô so ŋalasê êna ŋagaôgeŋ êlêlêc
ŋac tolêlôm teŋ êsô Anôtônê gamêŋ ênaŋa su.”
26 Êsêac têtakê ŋanô ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Ai, amboac
tonaŋ, asa oc ênam samuc.”
27 Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe “Ŋamalac oc têtôm
gêŋ amboac tonaŋ atom. Mago Anôtô eŋ kêtôm, gebe Anôtô
gêgôm gêŋ samob jakêtôm.”
28 Ma Petere gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôlic
acgom, aêacmêŋ tec awi ma gêŋ samob siŋ ma adaguc aôm.”
29 Ma Jesu kêsôm gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe
Ŋac teŋ naŋ êwi nê andu, me lasitêwai, me luio, me têna agêc
tama, me ŋapalê, me kôm siŋ êtu aê to ŋawae ŋajamŋa,
30 oc êndêŋ têm tonec êkôc gêŋ tau ŋagêjô êtu dim 100 êjô
andu ma lasitêwai to luio, ma têna to ŋapalê ma kôm, ma

oc sêjanda eŋ êwiŋ, ma êndêŋ têm ŋamuŋa oc êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ.
31 Lau ŋamataŋa taêsam oc têtu ŋamu ma ŋamu oc têtu ŋamata."

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê kêtu têlêacŋa
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Êsêac sêsêlêŋ sêmoa intêna sebe sêpi Jerusalem sêna ma
Jesu kêsêlêŋ gêmuŋ êsêac ma êsêac têtakê. Ma êsêac, taŋ têdaguc
eŋ naŋ, têtêc tauŋ. Ma kêkôc êsêac 12 sêmoa nêŋ tauŋŋa kêtiam
jagêwa gêŋ, taŋ oc êtap eŋ saŋa naŋ, ŋam sa gêdêŋ êsêac gebe
33 "Alicgac me, aêac tapi Jerusalem tana, ma oc sêkêŋ
Ŋamalacnê Latu êndêŋ lau dabuŋsêga to biŋsutau sêkic ênê biŋ,
go sêkêŋ eŋ êndêŋ lau samuc.
34 Ma êsêac sêsu eŋ susu to sêkasôp êpi eŋ ma si eŋ, go sênac
eŋ êndu. Ma bêc têlêac ênaŋa, go êndi sa."

Jakobo agêc Joaŋ teteŋ gêŋ
(Mat 20:20-28)

35 Ma Sebedai latuagêc, Jakobo agêc Joaŋ, dêdêŋ eŋ sêja ma
sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aêagêc abe ôŋgôm gêŋ, taŋ
aêagêc ateŋ êndêŋ aôm naŋ, ŋanô êsa êndêŋ aêagêc."
36 Tec Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe "Amagêc abe aê jaŋgôm
asageŋ ŋanô êsa êndêŋ amagêc."
37 Go êsêagêc sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôkêŋ aêagêcma teŋ êŋgôŋ
nêm anôŋa ma teŋ êŋgôŋ nêm gasêŋa aŋga nêm ŋawasi ŋalêlôm."
38 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Amagêc ajam kauc
gêŋ, taŋ ateŋ naŋ. Amagêc atôm gebe anôm êsêp laclu, taŋ aê
janôm êsêpŋa naŋ, ma aliŋ saŋgu, taŋ aê jaliŋ naŋ me."
39 Ma êsêagêc sêjô eŋ awa gebe "Aêagêc atôm." Ma Jesu kêsôm
gêdêŋ êsêagêc gebe "Laclu taŋ aê janôm êsêp naŋ, amagêc oc
anôm, ma saŋgu, taŋ aê oc jaliŋ naŋ, amagêc oc aliŋ.
40 Tageŋ aê katôm gebe jakêŋ lau sêŋgôŋ ŋoc anôŋa to ŋoc
gasêŋa nec atom, gêjac lau, taŋ Tamoc kêmasaŋ kêtu êsêacŋa
naŋgeŋ ŋawae."
41 Êsêac lau 10 sêŋô e têtu môsi Jakobo agêc Joaŋ.
42 Ma Jesu gêmôêc êsêac dêdêŋ eŋ sêja ma kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe "Amac ajalagac gebe lau, taŋ seboc têtu lau samuc nêŋ
gôliŋwaga naŋ, sêkôniŋ êsêac ma nêŋ lau kapôêŋ sêjam gôliŋ
êsêac ŋajaŋa.
43 Mago amac amboac tonaŋ atom. Ŋac teŋ embe taê ênam
gebe êtu amacnêm ŋac kapôêŋ, naŋ êtu amacnêm sakiŋwaga.
44 Ma teŋ embe taê ênam gebe êtu amacnêm ŋamata, naŋ êtu
amacnêm gêŋôma.
45 Ŋamalacnê Latu gêmêŋ gebe sênam sakiŋ eŋŋa atom, mago
gebe ênam sakiŋ to êkêŋ tau ênac da lau taêsam."

Matapec teŋ ŋajam kêsa
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

46 Êsêac sêsêlêŋ e sêô lasê malac Jeriko. Ma gêdêŋ taŋ êsêac
to nê ŋacseŋomi ma lau taêsam sêwê sêsa aŋga Jeriko sêja naŋ,
Timai latu matapec Batimai keteŋ-keteŋ gêŋ gêŋgôŋ intêna
ŋatali.
47 Ŋac tonaŋ gêŋô ŋawae gebe Jesu Nasaretŋa tau eŋ, tec gêôc
awa sa ma gêmôêc gebe "Dawidnê Latu Jesu, taêm walô aêma."
48 Lau taêsam sec biŋ eŋ gebe "Ônam taôm tôŋ," mago eŋ
gêmôêc kêpuc sageŋ gebe "Dawidnê Latu, taêm walô aêma."
49 Tec Jesu kêkô ma kêsôm gebe "Amôêc eŋ êmêŋ." Ma êsêac
sêmôêc matapec tau ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Têmtac êpa su
ma ôndi sa, gebe eŋ gêmôêc aôm."
50 Tec ŋac tau kêbaliŋ nê ŋakwê siŋ ma gêboaŋ sa gêdêŋ Jesu
gêja.
51 Ma Jesu awa gêjac eŋ gebe "Aôm gobe jaŋgôm asageŋ
êndêŋ aôm." Go matapec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aê
gabe matoc êlac."
52 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôêc ôna, aôm kôkêŋ gêwiŋ
gêjam aôm sa." E gacgeŋ mata gêlac ma kêdaguc eŋ gêmoa
intêna.

11

Jesu kêsô Jerusalem gêja
(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Joaŋ 12:12-19)

1 Ma gêdêŋ taŋ êsêac têdabiŋ Jerusalem jasêsa malac Betpage
to Betania, taŋ gêc Lôckatêkwi naŋ, Jesu kêsakiŋ nê ŋacseŋomi
luagêc
2 ma kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Agêc asêlêŋ apeŋ malac,
taŋ gêc nêmŋa naŋ, ana ma êndêŋ taŋ aô lasê naŋ, gacgeŋ
andac doŋki ŋalatu teŋ sêkô tôŋ kêkô, ŋamalac teŋ gêŋgôŋ ŋaô
kwanaŋgeŋ atomanô, naŋ aŋgamboac su ma awê amêŋ.
3 Ŋac teŋ embe êtu kênac amagêc gebe 'Agôm tonaŋ kêtu
ageŋŋa,' naŋ asôm gebe 'Apômtau kêpô lêna gêŋ tau ma oc
êsakiŋ gaôgeŋ êmu êmêŋ tonec êtiam.' "
4 Tec agêc sêja e dêdac doŋki ŋalatu tau sêkô tôŋ kêkô andu
teŋ ŋasacgêdô kêsi malacluŋŋa ma sêgaboac su.
5 Ma êsêac, taŋ sêkô tônê naŋ, nêŋ ŋagêdô têtu kênac êsêagêc
gebe "Amagêc abe aŋgô-m asageŋ, tec agaboac doŋki ŋalatu
tonaŋ su."
6 Ma êsêagêc sêsôm biŋ, taŋ Jesu kêsôm naŋ, gêdêŋ êsêac e
sêwi siŋ.
7 Ma sêwê doŋki ŋalatu tau gêdêŋ Jesu sêja e sêu nêŋ ŋakwê
gêsac ma Jesu gêŋgôŋ ŋaô.

8 Ma lau taêsam sêja nêŋ ŋakwê gêc intêna ma ŋagêdô sêja ka
ŋalauŋ, taŋ sêsapu aŋga kôm
9 ma êsêac, taŋ sêmuŋ to têdaguc naŋ, sêmôêc gebe "Osana,
alanem eŋ naŋ gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô.
10 Alanem tameŋi Dawid nê gamêŋ kiŋŋa, taŋ mêŋkêsa naŋ.
Osana êsa aŋga lôlôc."
11 Ma eŋ gêô lasê Jerusalem jakêsô lôm dabuŋ gêja ma kêsala
gêŋ samob gêmoa. Tageŋ oc gêja su, tec eŋ to êsêac 12 sêsa
Betania sêja.

Jesu kêpuc boa jambô
(Mat 21:18-19)

12 Ŋabêbêc sêwi Betania siŋ ma mo gêjô eŋ.
13 Kêkô jaêcgeŋ ma gêlic jambô tolauŋ teŋ kêkô, tec kêtu
gasuc gêja gebe moae oc êtap jambô ŋanô teŋ sa. Gêja e gêlic
ŋanô teŋ atom, ŋalauŋ ŋaômageŋ, gebe jambô ŋanoc atom.
14 Tec kêsôm gêdêŋ jambô tau gebe "Êtôm têmgeŋ lau teŋ
oc sêniŋ ŋanô aŋga aômnêm teŋ êtiam atomanô." Ma ênê
ŋacseŋomi sêŋô.

Jesu kêjanda lau aŋga lôm dabuŋ
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Joaŋ 2:13-22)

15 Êsêac jasêô lasê Jerusalem ma Jesu kêsô lôm dabuŋ gêja
e kêjanda lau, taŋ têtulu gêŋ sêmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm naŋ,
sêsa awê sêja ma kêtiŋ sêjam-mone-gêjô-tauwaga nêŋ tebo to lau-
têtulu-balôsiwaga nêŋ lêpôŋ piŋpoŋ
16 ma gêjac jao gebe ŋac teŋ êôc gêŋ teŋ êsêlêŋ êmoa lôm
dabuŋ ŋalêlôm atom.
17 Go kêdôŋ êsêac ma kêsôm gebe "Teto gêc gebe Anôtô
kêsôm gebe 'Aêŋoc andu sêsam gebe tenteŋlatu samob nêŋ
andu mecŋa.' Mago amac agôm kêtu kêjaŋgowaganêŋ gêsuŋ."
18 Lau dabuŋsêga to biŋsutau sêŋô ma dêdib sebe senseŋ eŋ
su, gebe têtêc eŋ gebe lau samob têtakê kêtu ênê mêtêŋa.
19 Oc gêja su, tec Jesu to nê ŋacseŋomi sêc sêsa aŋga malac
tonaŋ sêja.

Jesu gêwa jambô, taŋ kêtu masê naŋ, ŋabiŋ sa
(Mat 21:20-22)

20 Ŋageleŋ ac sêsêlêŋ e sêsa gamêŋ, taŋ jambô kêkô naŋ, ma
sêlic jambô tau kêtu masê e jakêsêp ŋawakac tau gêja.
21 Ma Petere taê gêjam biŋ tau, tec kêsôm gêdêŋ Jesu gebe
"Mêtêmôkê, ôlic jambô, taŋ kôpuc boa naŋ, tec kêtu masê su."
22 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ
amac gebe
23 Amac embe akêŋ êwiŋ Anôtô ma asôm êndêŋ lôc tônê
gebe Ômbuc taôm sa nau taôm ôsêp gwêc ôna, ma embe asôm

totêmtac lulu atom, akêŋ êwiŋ gebe biŋ oc ŋanô êsa, naŋ oc êtu tôŋ.
24 Amboac tonaŋ aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêŋ samob, taŋ ateŋ kêsêp mec ŋalêlôm naŋ, embe akêŋ êwiŋ gebe akôc ŋanô, oc akôc.
25 Embe naateŋ nêm mec akô ma nêm biŋ teŋ êndêŋ ŋac teŋ ênêc, naŋ asuc ôkwi acgom, gebe Tamemi, taŋ gêmoa undambê naŋ, êsuc amacnêm keso ôkwi amboac tonaŋgeŋ. [
26 Mago amac embe asuc biŋ ôkwi atom, go Tamemi, taŋ gêmoa undambê naŋ, oc êsuc amacnêm keso ôkwi atom amboac tonaŋgeŋ.]”

Judawaga têtu kênac Jesunê ŋaclai ŋam
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Ac sêmu sêsa Jerusalem kêtiam ma Jesu jakêsêlêŋ gêmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm, go lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata dêdêŋ eŋ sêja
28 ma têtu kênac eŋ gebe “Aôm gôgôm gêŋ tonaŋ gôjam ŋaclai ondoc laŋô. Ma asa kêkêŋ ŋaclai tonec gêdêŋ aôm, tec gôgôm gêŋ amboac tonaŋ.”
29 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê gabe jatu kênac biŋ teŋ êndêŋ amac. Ajô aêŋoc kênac acgom, go jasam ŋatau, taŋ gêjam aê sa ma gagôm gêŋ tau naŋ, êndêŋ amac.
30 Joaŋnê saŋgu nec aŋga Anôtônê me aŋga ŋamalacnêŋ. Ajô ŋoc kênac tonaŋmaŋ.”
31 Ma êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋgeŋ gebe “Embe tasôm gebe aŋga Anôtônê, eŋ oc êsôm gebe Ma amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ eŋ atom.
32 Ma embe tasôm gebe Aŋga ŋamalacnêŋ, tec tatêc lau gebe samob sêlic Joaŋ gebe eŋ propete teŋ.”
33 Tec sêjô Jesu awa gebe “Aêac ajam kauc.” Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac tonaŋ aê jasôm ŋaclai, taŋ gêjam aê sa ma gagôm gêŋ tau naŋ, êndêŋ amac atom amboac tonaŋ.” *

12

Biŋgôliŋ kêpi kôm wainŋa to ŋagejobwaga
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

1 Jesu gêôc awa sa ma gêjam kêtu biŋgôliŋ gêdêŋ êsêac gebe “Ŋac teŋ kêsê wain kôm teŋ ma gêsô tuŋ e kêsô tau, go kêsap sêpip wain ŋamala ma kêkwê andu ŋaatêkwa baliŋ teŋ kêtu sejop kôm tauŋa, go kêmasaŋ biŋ gêdêŋ lau sênam kôm êpiŋa ma eŋ tau gêja gamêŋbôm teŋ.
2 Gêdêŋ ŋanoc eŋ kêsakiŋ sakiŋwaga teŋ gêdêŋ kômwaga gêja gebe êkôc kôm wainŋa ŋanô aŋga kômwaganêŋ.

* **11:33:** Lambiŋ

3 Êsêac sêkôc ŋac tau tôŋ ma si eŋ e sêsakiŋ eŋ lêma sawageŋ
gêmu gêja.
4 Go ŋatau kêsakiŋ sakiŋwaga teŋ gêdêŋ êsêac gêmu gêja
kêtiam, naŋ têtuc eŋ kêsêp môkêapac to sêpêlê eŋ.
5 Ma kêsakiŋ teŋ gêja kêtiam, naŋ sêjac eŋ êndu. Ma lau ŋagêdô
taêsam sêwiŋ, naŋ si êsêacnêŋ ŋagêdô ma sêjac ŋagêdô êndu.
6 Ŋac tageŋ gêmoa, ênê latu, taŋ têtac gêwiŋ eŋ ŋanô. Kêtu
ŋamu kêsakiŋ eŋ gêdêŋ êsêac gêja ma kêsôm gebe 'Êsêac oc tetoc
aêŋoc latuc sa.'
7 Gêja e kômwaga tonaŋ ŋai sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe 'Ŋacgêwê-
kaiŋ-gêŋlênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac eŋ êndu, gebe
gêŋlênsêm êtu aêacnêŋ.'
8 Go sêkôc eŋ tôŋ e sêjac eŋ êndu ma sêbaliŋ ênê ŋawêlêlaŋ
aŋga kôm wainŋa kêsa gêja.
9 "Kôm wainŋa ŋatau oc êŋgôm amboac ondoc. Eŋ oc êmêŋ
ma enseŋ kômwaga su ma êkêŋ kôm wainŋa êndêŋ lau teŋ.
10 Biŋ tonec amac asam me masi gebe
'Poc taŋ sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ,
tec kêtu poc ŋakêclêsuŋa.
11 Gêŋ tonaŋ Apômtau gêgôm, tec mateŋanô talic amboac
gêŋsêga teŋ.' "
12 Êsêac seŋ anô-anô sebe sêkôc Jesu tôŋ, mago têtêc lau gebe
sêjala biŋgôliŋ tau ŋam jakêsêp êsêac tauŋ, tec sêwi eŋ siŋ ma
sêc sêja.

Biŋ takisŋa
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 Ma êsêac sêskiŋ Parisai to Herodonê lau ŋagêdô dêdêŋ Jesu
sêja sebe sêwa lip eŋ ŋa tau nê biŋ.
14 Tec sêmêŋ ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aêac alic
aôm ŋac biŋŋanôŋa, ma gôê go lau teŋ atom gebe aôm kôpuc
opeŋ lau teŋ atom, mago kôdôŋ Anôtônê intêna ŋa biŋŋanôgeŋ.
Embe takêŋ takis êndêŋ kaisara, oc eso aêacnêŋ biŋsu me masi.
Takêŋ me takêŋ atom."
15 Mago Jesu kêjala êsêacnêŋ dansaŋ, tec kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe "Amboac ondoc tec abe atim aê. Akêŋ denari teŋ êndêŋ
aê jalic acgom."
16 Tec sêkôc teŋ sêja. Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Asa
nê ŋakatu to ŋatalô tonec." Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Kaisaranê."
17 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Akêŋ kaisaranê gêŋ
êndêŋ kaisara ma Anôtônê gêŋ êndêŋ Anôtô." Tec êsêac sê taêŋ
eŋ.

Ŋacmêtê sêndi sa ŋabin
(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Go Sadukai, taŋ sêsôm sebe ŋacmatê oc sêndi sa atom naŋ,
dêdêŋ Jesu sêja ma têtu kênac eŋ gebe
19 “Mêtêmôkê, Mose keto ŋagôliŋ tonec gêdêŋ aêac gebe ‘Ŋac
teŋ têwa embe nê ŋapalê masi ma êmac êndu ma nê awêtuc
êŋgôŋ, naŋ lasi ênam ênê awêtuc ma êka gôlôac lasê êjô têwa su.’
20 Amboac tonaŋ lasitêwai 7 sêmoa, ŋacsêga gêjam awê teŋ.
Eŋ kêka ŋapalê lasê atom ma gêmac êndu.
21 Go lasi, taŋ kêsi eŋ naŋ, gêjam awêtuc tau. Eŋ kêka
ŋapalê lasê atom ma gêmac êndu. Ma ŋac ŋawaluŋ teŋ amboac
tonaŋgeŋ.
22 Êsêac 7 nêŋ gôlôac masi. Samob sêmac êndu, go awêtuc
gêmac êndu kêdaguc.
23 Êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa eŋ oc êtu êsêacnêŋ asa nê
awê, gebe êsêac 7 sêjam eŋ kêtu nêŋ awê sugac.”
24 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac ondoc ajala biŋ,
taŋ teto gêc naŋ, to Anôtônê ŋaclai atom, tec taêm gêjam biŋ
keso nec.
25 Êndêŋ taŋ sêndi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, ŋacwaga oc sênam
awê atom ma lauo sênam ŋac atom, samob têtôm aŋela, taŋ
sêmoa undambê naŋ.
26 Biŋ kêpi ŋacmatê sêndi saŋa gêc Mosenê buku gêwiŋ. Amac
asam miŋ kêpi ja kêsa gamêŋdani naŋ me masi. Gêdêŋ tonaŋ
Anôtô kêsôm gêdêŋ Mose gebe ‘Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê
Anôtô ma Jakobnê Anôtô aê.’
27 Biŋ tonec ŋam gebe Anôtô kêtu lau mateŋ jali nêŋ Anôtô,
kêtu ŋacmatênêŋ Anôtô atom. Amac taêm gêjam biŋ keso
samucgeŋ.”

Biŋsu ŋalô, taŋ kêlêlêc ŋagêdô su naŋ
(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Ma biŋsutaunêŋ teŋ mêŋgêô lasê e gêŋô êsêac sêpa tauŋ ma
gêlic gebe Jesu gêjô Sadukai aweŋ jagêdêŋgeŋ, tec kêtu kênac
eŋ gebe “Biŋsu ŋajatu ondoc ŋanô kêlêlêc ŋagêdô samob su.”
29 Jesu gêjô eŋ awa gebe “Biŋsu ŋamataŋa tonec gebe ‘O
lsrael, ôkêŋ taŋam gebe Apômtau, aêacnêŋ Anôtô, eŋ Apômtau
tageŋ.
30 Têmtac êwiŋ Apômtau, aômnêm Anôtô, tonêm ŋalêlôm
samuc ma nêm katôm samuc ma nêm kauc samuc to nêm ŋaclai
samuc êwiŋ eŋgeŋ.’
31 Ma kêtu luagêcŋa gebe ‘Têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm
amboac têmtac gêwiŋ taôm.’ Biŋsu ŋajatu kêlêlêc tonaŋ su teŋ
gêc atom.”
32 Go biŋsutau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, biŋŋanô,
aôm kôsôm jagêdêŋ gebe Anôtô eŋ tageŋ, teŋ gêmoa atom, eŋ
taugeŋ.

33 Ma biŋ têntac êwiŋ eŋ tonêŋ ŋalêlôm samuc ma nêŋ kauc
samuc to nêŋ ŋaclai samuc êwiŋ eŋgeŋ, to biŋ têntac êwiŋ lau
mêŋbaŋ aêac amboac têntac gêwiŋ tauŋŋa, naŋ kêlêlêc daja to
da ŋagêdô samob su."
34 Jesu gêlic eŋ kêsôm biŋ tokauc amboac tonaŋ ma kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Aôm gômoa jaêc Anôtônê gamêŋŋa atom." Ma
lau samob têtêc tauŋ e têtu kênac biŋ teŋ gêdêŋ eŋ kêtiam atom.

Kilisi asa nê latu eŋ
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Go Jesu kêdôŋ mêtê gêmoa lôm dabuŋ ma kêsôm gebe
"Amboac ondoc tec biŋsutau sêsôm sebe Kilisi eŋ Dawidnê
latu.
36 Dawid tau Ŋalau Dabuŋ gêôc eŋ awa sa ma kêsôm gebe
'Apômtau kêsôm gêdêŋ aêŋoc Apômtau gebe
Ôŋgôŋ aêŋoc anôŋa
e jakêŋ aômnêm ŋacjo sênêc amkaiŋ ŋalabu acgom.'
37 Dawid tau kêsam eŋ gebe 'Apômtau,' mapo amboac ondoc tec
Kilisi kêtu ênê latu."
Ma lau toŋ kapôêŋ sêkêŋ taŋeŋ eŋ sêjac ŋawaegeŋ.

Lau sejop tauŋ êndêŋ biŋsutauneŋ mêtê geo
(Mat 23:1-36; Luk 11:37-54; 20:45-47)

38 Ma Jesu kêdôŋ mêtê gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe "Ajop
taôm êndêŋ biŋsutau, naŋ sebe sêsêlêŋ toŋakwê baliŋgeŋ ma
sebe lau aweŋ ênac êsêac aŋga malacluŋ
39 to sebe sênac tauŋ mata-mata gebe sêŋgôŋ ŋamatageŋ aŋga
lôm to gamêŋ sêniŋ gêŋŋa.
40 Êsêac tonaŋ sêjaŋgo awêtucnêŋ andu su ma sêsabaŋ ŋa mec
baliŋ auc. Ŋagêjô oc êtap êsêac sa êlêlêc."

Awêtucnê da
(Luk 21:1-4)

41 Jesu gêŋgôŋ kêkanôŋ kanom ma mata gê lau, taŋ sêkêŋ
awa kêsêp kanom naŋ. Ma gêlic lau tolêlôm sêkêŋ awa taêsam
42 e gêlic awêtuc ŋalêlôm sawa teŋ gêmêŋ kêkêŋ mone sauŋ
luagêc kêsêp kêtôm toea tageŋ.
43 Go Jesu gêmôêc nê ŋacseŋomi dêdêŋ eŋ mêŋkêsôm gêdêŋ
êsêac gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Awêtuc
ŋalêlôm sawa tônê kêkêŋ gêŋ kêsêp kanom kêlêlêc êsêac samob
su,
44 gebe lau tau samob sêkôc aŋga nêŋ gêŋ kêlêsuc êsêacŋa
mêŋsêkêŋ kêsêp gêja, mago eŋ kêpô lêna ŋanô, mago kêkêŋ nê
gêŋ tonê mo samobgeŋ kêsêp gêja."

13

Jesu geoc senseŋ lôm dabuŋ su ŋabiŋ lasê
(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

1 Ma eŋ kêsa aŋga lôm dabuŋ gêmêŋ ma nê ŋacseŋominêŋ teŋ jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmômkê, ôlic poc to andu nê acgom, têtac kêsa laŋgwageŋ."
2 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm gôlic andu kapôêŋ tônê me. Poc teŋ oc êŋgôŋ poc teŋ ŋaô aŋga tonec atom, têta samob saliŋ-saliŋgeŋ."

*Gêŋwapac êna*c *m tau*
(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Jesu jagêŋgôŋ Lôckatêkwi kêkanôŋ lôm dabuŋ acgom, go Petere agêc Jakobo ma Joaŋ agêc Andrea têtu kênac eŋ sêmoa tauŋŋa gebe
4 "Ôsôm êndêŋ aêac acgom, êndêŋ ondoc biŋ tonaŋ mêŋêsa ma asageŋ oc êtu gêŋ tonaŋ ŋai ŋanô êsaŋa ŋabelo."
5 Tec Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Alic taôm gebe lau sênam amac ôkwi atom.
6 Lau gwalêkiŋ oc sênam aê laŋôc sêmêŋ ma sêsam tauŋ gebe 'Aê Kilisi,' ma sênam lau taêsam ôkwi.
7 Ma êndêŋ aŋô siŋ ŋawae to siŋ ŋaboŋa, naŋ atakê atom. Gêŋ samob tonaŋ mêŋêsa, mago noc ŋatêku êsuŋa atom tageŋ.
8 Laum teŋ sêndi sebe sênac siŋ êndêŋ laum teŋ ma gamêŋ teŋ êndêŋ gamêŋ teŋ. Ôjô ênam-ênam êtôm gamêŋgeŋ ma tôbôm oc êsa. Gêŋ samob tonaŋ ŋai gêjac m gêŋ ŋandaŋ ŋanô tau.
9 "Amboac tonaŋ amac ajop taôm ŋapep gebe êsêac oc sêkêŋ amac andêŋ lau-sêmêtôc-biŋwaga ana to si amac aŋga lôm ma akô gôliŋwaga to kiŋ laŋôŋnêmŋa êtu aêŋa, gebe awa biŋ sa ŋaŋêŋgeŋ êndêŋ êsêac.
10 Ma sênam mêtê êpi ŋawae ŋajam êndêŋ lau samuc samob sêŋô êmuŋ acgom.
11 Êndêŋ taŋ sêwê to sêkôc amac ana naŋ, apô sim taôm êtu biŋ asômŋa êmuŋ atom. Asôm biŋ tê Anôtô oc êkêŋ êndêŋ amac êndêŋ noc tônê nêgeŋ, gebe amac taôm asôm biŋ atom, Ŋalau Dabuŋ tau.
12 Têwa êkêŋ lasi êndêŋ siŋ ma tama êkêŋ latu, ma ŋapalêo to ŋac sêli tauŋ sa êndêŋ teneŋi to tameŋi ma sênsuŋ êsêac e siŋ enseŋ êsêac su.
13 Ma lau samob têntac endec amac êtu ŋoc ŋaêŋa. Mago ŋac, taŋ êôc gêŋwapac totêtac êpa sugeŋ e ŋatêku êsu naŋ, Anôtô ênam eŋ kêsi.

Gêŋwapac ŋanô tau
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 “Êndêŋ taŋ alic gêŋ alô-alôb êkô gamêŋ, taŋ gêjac eŋ ŋawae
atom naŋ, (lau taŋ sêsam biŋ tonec naŋ, nêŋ kauc êsamaŋ) êsêae
taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêc sêpi lôc sêna.
15 Teŋ embe êŋgôŋ salôm ŋaô, naŋ êsêp naêsô gebe êkôc gêŋ
su aŋga nê andu atom.
16 Ma teŋ embe êmoa kôm, naŋ êmu naêkôc nê ŋakwê atom.
17 Ojae lauo, taŋ sêmoa teŋ to êsêac, taŋ sêkêŋ su ŋapalê sêmoa
naŋmêŋ, êndêŋ bêc ônê.
18 Amboac tonaŋ ateŋ mec gebe êtap amac sa êndêŋ komô
atom,
19 gebe êndêŋ bêc ônê gêŋwapac êsa êtôm kêsa gêdêŋ taŋ Anôtô
kêkêŋ undambê to nom e mêŋgêdêŋ galoc atom, ma êtu ŋamu
oc êsa amboac tonaŋ êtiam atomanô.
20 Ma Apômtau embe ênac bêc tonaŋ êŋgic atom, oc lau teŋ
sêŋgôŋ mateŋ jali atom. Mago kêtu lau gêdêŋ, taŋ kêjaliŋ êsêac
sa naŋŋa, tec gêjac bêc tonaŋ gêŋgic.
21 “Ma êndêŋ tônê ŋac teŋ embe êsôm êndêŋ amac gebe ‘Alic
acgom, Kilisi gêmoa tonec,’ me ‘Alic acgom, gêmoa ônê,’ naŋ
akêŋ êwiŋ atom.
22 Kilisi dansaŋ to propete dansaŋ oc mêŋsêsa ma sêŋgôm
gêŋtalô kapôêŋ to gêŋsêga. Embe sê gôm êtôm, oc sêwê lau
Anôtô kêjaliŋ êsêac saŋa ôkwi amboac tonaŋ.
23 Amboac tonaŋ ajop taôm, gebe biŋ samob tec kakêŋ puc
amac kwanaŋgeŋ.

Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ
(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 “Gêŋwapac ŋabêc tonaŋ êmbacnê, go oc ênam kanuc ma ajôŋ
êŋgamiŋ ŋawê
25 ma utitalata êpôp-êpôp aŋga undambê ma gêŋ ŋaclai un-
dambêŋa kôtêŋ-kôtêŋgeŋ.
26 Ma êndêŋ tonaŋ oc sêlic Ŋamalacnê Latu toŋaclai kapôêŋ
ma toŋawasi êŋgôŋ tao ŋalêlôm êmêŋ.
27 Go eŋ êsakiŋ aŋela ma sênac lau, naŋ kêjaliŋ êsêac saŋa
naŋ, sa aŋga mu aclê ŋam, aŋga nom ŋamadiŋ e êndêŋ undambê
ŋamadiŋ.

Kaleloŋ êkêŋ puc aêac
(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

28 “Kaleloŋ êtu biŋgôliŋ êwa nêm kauc sa. Êndêŋ taŋ ŋalaka
êliŋ têkwi to ŋamatadêbu êjac sa naŋ, ajala gebe ockêsa kêdabiŋ.
29 Ma amac amboac tonaŋgeŋ. Êndêŋ tê alic gêŋ samob
tonaŋ ŋai mêŋêsa nê, ajala gebe ŋac tau mêŋkêdabiŋ katam.
30 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gôlôac tonec oc sênaŋa
atom e gêŋ tonaŋ ŋai samob ŋanô êsa acgom.

31 Undambê to nom oc ênaŋa, mago aêŋoc biŋ oc ênaŋa
atomanô.

Ŋac teŋ kêjala bêc to ockatu atom
(Mat 24:36-44)

32 “Bêc tonaŋ to ŋaockatu ŋac teŋ kêjala atom. Aŋela un-
dambêŋa sêjam kauc ma Latu gêjam kauc amboac tonaŋ, Tama
taugeŋ.
33 Alic taôm ma anam jaligeŋ gebe amac ajam kauc ŋanoc.
34 Tanam dôŋ êpi ŋamalac, taŋ gebe ênа gamêŋ teŋ naŋ, ma
gêwi nê andu siŋ. Eŋ kêkêŋ nê sakiŋwaga gebe sênam eŋ laŋô
ma sênam nêŋ kôm êndêŋ-êndêŋgeŋ. Ma gêjac biŋsu ŋac gejob
sacgêdôŋa gebe ênam jaligeŋ.
35 Amboac tonaŋ anam jali, gebe ŋanoc, taŋ andu ŋatau êmu
êmêŋŋa naŋ, amac ajam kauc, oc êndêŋ êtula, me êmbêcauc êna
lu, me êndêŋ talec êtaŋ, me bêbêcgeŋ.
36 Embe êmêŋ sep tageŋ, naŋ êtap amac sa amboac aêc bêc
atom.
37 Biŋ taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋ, kasôm gêdêŋ samob gebe
Anam jali.”

14

Sêkic Jesunê biŋ
(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Joaŋ 11:45-53)

1 Om Pasa to Polom Ŋalucŋa ŋabêc luagêcgeŋ gêc ma
lau dabuŋsêga to biŋsutau sêsôm intêna sebe sêkôc Jesu tôŋ
kelecgeŋ ma sênac eŋ ênduŋa.
2 Ma sêsôm gebe “Daŋgôm êndêŋ om atom, moae tali launêŋ
ŋalêlôm sa.”

Awê teŋ geŋ oso Jesu aŋga Betania
(Mat 26:6-13; Joaŋ 12:1-8)

3 Jesu geŋ gêŋ gêŋgôŋ ŋac tokamocbôm Simon nê andu
aŋga Betania tec awê teŋ gêmêŋ kêkôc ŋop kwalam-kwalam
togêŋmalu ŋajamanô, taŋ ŋaôli kapôêŋ kêlêlêc naŋ, mêŋkêtuc
ŋop tau popoc ma kêkêc kêpi Jesu môkêapac.
4 Lau ŋagêdô sêmoa, taŋ têtu môsi ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe
“Amboac ondoc sêjaiŋ gêŋmalu tonaŋ.
5 Sêkêŋ gêŋmalu tau êndêŋ lau sênam ôlimaŋ ma sêkôc êlêlêc
denari 300 su ma sêkêŋ êndêŋ lau ŋalêlôm sawa acgom.” Ma
êsêac sêsac awê tau.
6 Tec Jesu kêsôm gebe “Andec eŋmaŋ, amboac ondoc agôm
ênê ŋalêlôm ŋawapac kêsa. Eŋ kêmoasiŋ aê ŋanôgoc.
7 Lau ŋalêlôm sawa oc sêŋgôŋ sêwiŋ amac ŋapaŋ. Embe
têmtac êwiŋ, oc atôm gebe amoasiŋ êsêac. Mago aê oc jaŋgôŋ
jawiŋ amac ŋapaŋ atom.

8 Gêŋ taŋ eŋ kêtôm gebe êŋgômŋa naŋ, tec gêgômgac. Eŋ geŋ
oso aê ôlic kwanaŋgeŋ kêtu sênsuŋ aêŋa.
9 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Aŋga nom samucgeŋ
ŋagamêŋ embe sênam mêtê êpi ŋawae ŋajam, oc sênac miŋ gêŋ,
taŋ eŋ gêgôm naŋ êwiŋ, gebe taêŋ ênam eŋ.”

Juda Isariot gêlôc gebe eoc Jesu lasê
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

10 Go êsêac lau 12 nêŋ teŋ, Juda lsariot, gêdêŋ lau dabuŋsêga
gêja gebe eoc Jesu lasê.
11 Êsêac sêŋô e têntac ŋajam kêsa ma sêjac mata gebe sêkêŋ
mone êndêŋ eŋ. Tec eŋ gêdib gebe êtap ŋasawa ŋajam teŋ sa gebe
eoc eŋ lasêŋa.

Jesu geŋ Pasa gêwiŋ nê ŋacseŋomi
(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Joaŋ 13:21-30)

12 Gêdêŋ Om Polom Ŋalucŋa ŋabêc ŋamataŋa, taŋ sêbuc-sêbuc
domba Pasaŋa naŋ, ênê ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Aôm
gobe aêac naamansaŋ gamêŋ ôniŋ Pasa ômoaŋa ênêc ondoc.”
13 Tec Jesu kêkêŋ nê ŋacseŋomi luagêc ma kêsôm gêdêŋ
êsêagêc gebe “Agêc ana malac, oc andac ŋac teŋ gegeŋ ku buŋa,
naŋ andaŋguc eŋ
14 e naaô lasê andu, taŋ eŋ oc êsô êna naŋ, ma asôm êndêŋ
andu ŋatau gebe ‘Mêtêmôkê kêtu kênac aôm gebe Ŋoc balêm,
taŋ janiŋ Pasa jawiŋ ŋoc ŋacseŋomi naŋ, gêc ondoc.’
15 Ma eŋ oc êtôc balêm ŋalêlôm kapôêŋ teŋ êndêŋ amagêc, taŋ
gêc ŋadeŋ ŋaôŋa ma sêpô adêŋ kwanaŋgeŋ naŋ. Tec amansaŋ
aêacnêŋ gêŋ amoa balêm tonaŋ.”
16 Ŋacseŋomagêc sêsa jasêô lasê malac ma têtap sa kêtôm eŋ
kêsôm gêdêŋ êsêagêc, go sêmasaŋ Pasa.
17 Kêtula acgom, go Jesu tonê lau 12 sêwiŋ tauŋ sêja.
18 Seŋ gêŋ sêŋgôŋ ma Jesu kêsôm gebe “Biŋŋanô, aê jasôm
êndêŋ amac gebe Amacnêm ŋac teŋ, tec geŋ gê gêwiŋ aê gêmoa
nec, oc eoc aê lasê.”
19 Êsêac sêŋô e nêŋ ŋalêlôm ŋawapac kêsa ma sêkêŋ tauŋ
tageŋ-tageŋ jatêtu kênac eŋ gebe “Oc aê me.”
20 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Amac 12 nêm teŋ, taŋ kêsac
gêŋ tôŋ kêsêp laclu gêwiŋ aê.
21 Ŋamalacnê Latu tau oc êsa nê lêŋ êtôm teto gêc. Tageŋ
ojae ŋac tauma, naŋ eoc Ŋamalacnê Latu lasê naŋ, têna êkôc eŋ
atommaŋ.”

Apômtaunê moasiŋ dabuŋ
(Mat 26:26-30; Luk 22:15-20; 1Kor 11:23-25)

22 Seŋ sêmoa, go Jesu kêkôc polom mêŋgêjam daŋge su ma
kêpô kêkôc jakêkêŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe “Akôc êwac,
aêŋoc ôlic tonec.”

23 Go kêkôc laclu mêŋgêjam daŋge su ma kêkêŋ gêdêŋ êsêac
ma ac samob sênôm kêsêp tonaŋ.
24 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêŋoc dec jamoatiŋ
poacŋa tau tonec, taŋ kêkêc siŋ kêtu taêsamŋa.
25 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe oc janôm waiŋ ŋanô
êtiam atom, e êndêŋ bêc ônê, go janôm wakuc aŋga Anôtônê
gamêŋ."
26 Sêsôm wê moasiŋŋa su acgom, go sêpi Lôckatêkwi sêja.

Jesu kêkêŋ puc Petere
(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Joaŋ 13:36-38)

27 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac samob oc awi aê
siŋ gebe teto gêc gebe 'Aê janac ŋacgejob ma domba sêc êliŋ-
êliŋ.'
28 Mago embe jandi sa su, oc jamuŋ amac jana Galilaia."
29 Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Samob embe sêwi aôm
siŋ, mago aê taucgeŋ oc masi."
30 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ
aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtaŋ êtu dim luagêc atomgeŋ,
ma aôm oc ônsa aê auc êtu dim têlêac."
31 Ma Petere gêôc lêŋ tau gêc-gêcgeŋ gebe "Sênac aê êndu
jawiŋ aômmaŋ, aê gabe jansa aôm auc atomanô." Ma êsêac
samob sêsôm amboac tonaŋgeŋ.

Jesu keteŋ mec gêmoa kôm Getsemane
(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Go ac sêô lasê gamêŋ teŋ, ŋaê Getsemane, ma eŋ kêsôm
gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Aŋgôŋ tonec, aê gabe jateŋ mec
acgom."
33 Ma kêkôc Petere agêc Jakobo ma Joaŋ sêwiŋ eŋ. Eŋ
kelendec ma katu kêlênim tau gêmoa,
34 ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ŋoc katuc ôluŋ-ôluŋgeŋ e gabe
jamac. Amoa tonec ma anam jali."
35 Go kêsa ŋasawa gêŋgic sauŋgeŋ gêja e gêu tau gêc nom ma
keteŋ gebe embe êtôm, go têm wapacŋa êôc lêlêc eŋ.
36 Ma kêsôm gebe "O Tamoc, aôm kôtôm gêŋ samob, ôkôc
laclu tonec su aŋga aêmaŋ. Mago aêŋoc biŋ êtu tôŋ atom,
aômgeŋnêm biŋ êtu tôŋ."
37 Go gêmu gêja e gêlic êsêac sêc bêc. Ma kêsôm gêdêŋ Petere
gebe "Simon, aôm gôêc bêc me. Aôm oc ônam jali ockatu ŋasawa
tageŋ ôtôm atom me.
38 Aŋam jali to ateŋ mecmaŋ gebe lêtôm êtap amac sa atom.
Ŋalau ôli palê, mago ôlim tekwem gêbac."
39 Go gêja kêtiam ma keteŋ mec kêsôm biŋ tonaŋgeŋ.
40 Ma gêmu gêja kêtiam e gêlic êsêac sêc bêc gebe mateŋanô
ŋawapac kêsa su ma sêjam kauc biŋ sêjô eŋ awêŋa.

41 Go gêmu gêja kêtu dim têlêacŋa ma kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Aêc bêc to alêwaŋ taôm amoa me. Kêtômgac, ŋanoc tau
kêdabiŋgac. Alicgac me, sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êsêp lau sec
lemeŋ.
42 Andi sa ma tawac. Alic acgom, ŋac-eoc-aê-lasêwaga
mêŋkêdabiŋgac.”

Sêkôc Jesu tôŋ
(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Joaŋ 18:2-12)

43 Kêsôm biŋ gêmoa ma gacgeŋ êsêac 12 nêŋ teŋ, Juda, kêkôc
lau pom teŋ sêôc siŋ to olopoac aŋga lau dabuŋsêga to biŋsutau
ma laumata nêŋ sêmêŋ.
44 Ŋac-eoc-eŋ-lasêwaga kêkêŋ ŋabelo teŋ gêdêŋ êsêac gebe “Ŋac
taŋ jalêsôp eŋ alianô naŋ, ŋac tau tonaŋ. Akôc eŋ tôŋ ma ajop
eŋ ŋapep ana.”
45 Jagêô lasê e gacgeŋ gêdêŋ Jesu gêja ma kêsôm gebe
“Mêtêmôkê,” ma kêlêsôp eŋ alianô.
46 Ma êsêac sêjac lemeŋ kêsêp eŋ ma sêkôc eŋ tôŋ.
47 Go êsêac, taŋ sêkô sêwiŋ Jesu naŋ, nêŋ ŋac teŋ gêbuc nê siŋ
sa ma gêjac dabuŋsêganê sakiŋwaga e kêpa taŋalauŋ su.
48 Ma Jesu awa gêjac êsêac ma kêsôm gebe “Amac amêŋ abe
akôc aê tôŋ, mago agôm amboac adêŋ kêjaŋgowaga teŋ, tec aôc
siŋ to olopoac gêwiŋ.
49 Kêtôm bêcgeŋ gajam mêtê gamoa lôm dabuŋ gawiŋ amac
ma akôc aê tôŋ atom, mago galoc agôm gebe biŋ, taŋ teto gêc
naŋ, êtu tôŋ.”
50 Ma ŋacseŋomi s, êwi eŋ siŋ ma sêc sêja.
51 Ma ŋapalê teŋ kêdaguc eŋ gêja. Eŋ gi tau auc ŋa obogeŋ. Ma
êsêac sebe sêkôc eŋ tôŋ.
52 Tec kêpô obo siŋ gêcŋa ma gêc ôli ŋaômageŋ gêja.

Dabuŋwaga to laumata sêgôm Jesunê biŋ
(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Joaŋ 18:13-14, 19-24)

53 Êsêac sêkôc Jesu dêdêŋ ŋac dabuŋsêga sêja, ma lau
dabuŋsêga to laumata ma biŋsutau samob sêkac tauŋ sa.
54 Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc êŋ e jakêsô dabuŋsêganê
andu ŋamalac-luŋ gêja jagêŋgôŋ gêwiŋ sakiŋwaga ma kêsêlu ja.
55 Lau dabuŋsêga to laumata samob, taŋ sêkac sa sêmoa naŋ,
sêsôm biŋ sebe sêŋgôliŋ êpi Jesu gebe senac eŋ ênduŋa. Mago
têtap teŋ sa atom.
56 Lau taêsam sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ, mago nêŋ biŋ keso tau
samob.
57 Go lau ŋagêdô dêdi sa ma sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ gebe
58 “Aêac aŋô gebe eŋ kêsôm gebe Lôm dabuŋ, taŋ sêkwê ŋa
lemeŋ naŋ, aê oc janseŋ su ma jakwê teŋ êtiam atôm bêc têlêac,
jaŋgôm ŋa lemoc atom.”

59 Sêsôm sêjac ŋawaegeŋ, mago nêŋ biŋ keso tau ŋapaŋ.
60 Ma dabuŋsêga gêdi jakêkô êsêac ŋaluŋ ma kêtu kênac Jesu
gebe “Aôm gobe ôjô biŋ atom me. Biŋ amboac ondoc sêgôliŋ
kêpi aôm.”
61 Mago Jesu gêjam tau tôŋgeŋ, gêjô êsêacnêŋ biŋ teŋ atom.
Ma dabuŋsêga kêtu kênac eŋ kêtiam gebe “Aôm Kilisi, ŋac taŋ
alanem eŋ naŋ, Latu aôm me.”
62 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aec, aê tau tonec. Ma amac oc
alic Ŋamalacnê Latu êŋgôŋ ŋaniniŋ Ŋatau nê anôŋa ma êwiŋ tao
undambêŋa êmêŋ.”
63 Ma dabuŋsêga kêkac nê ŋakwê gêŋgic ma kêsôm gebe “Tapô
lêna lau sêsôm biŋ lasêŋa ŋagêdô êtu asageŋŋa.
64 Biŋ alôb-alôb tau tec aŋôgac. Ma abe amboac ondoc.”
Tec êsêac samob sêsôm kêtu toŋ gebe “Eŋ ŋac tobiŋ tec êmac
êndugeŋ.”
65 Lau ŋagêdô sêkasôp kêpi eŋ ma sêkwa eŋ laŋôanô auc,
go sêmêgôm lemeŋ ma têtuc eŋ ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Oc
lasêmaŋ, asa kêtuc aôm.” Ma sakiŋwaga sêkôc eŋ su to têtap
eŋgeŋ.

Petere gêsa Jesu auc
(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Joaŋ 18:17, 25-27)

66 Ma Petere gêmoa bêbê gêmoa malacluŋ ma dabuŋsêganê
sakiŋwagao teŋ gêmêŋ.
67 Eŋ gêlic Petere kêsêlu ja, ma mata gê eŋ e kêsôm gebe “Aôm
tec gôwiŋ Jesu Nasaretŋa amboac tonaŋ.”
68 Mago eŋ kêpa tau gebe “Aê kajala ma ŋoc kauc kêsa kêpi
biŋ, taŋ aôm kôsôm naŋ atom.” Go eŋ kêsa sacgêdô gêja ma
talec kêtaŋ.
69 Sakiŋwagao tau gêlic eŋ ma kêsôm kêtiam gêdêŋ lau, taŋ
sêkô-sêkô naŋ, gebe “Êsêacnêŋ ŋac teŋ tônê.”
70 Ma eŋ kêpa tau kêtiam. Sauŋgeŋ acgom, go lau, taŋ
sêkô-sêkô naŋ, sêsôm gêdêŋ Petere kêtiam gebe “Biŋŋanôgoc,
êsêacnêŋ ŋac teŋ aôm gebe aôm ŋac Galilaiaŋa teŋ.”
71 Mago eŋ gêôc awa sa kêpuc boa tau ma kêtôc lêma gebe
“Aê kajala ŋac, taŋ amac asôm ênê biŋ naŋ atom.”
72 Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa e gacgeŋ talec kêtaŋ kêtu dim
luagêcŋa. Tec Petere taê gêjam biŋ, taŋ Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ
naŋ, gebe “Talec oc êtaŋ êtu dim luagêc atomgeŋ ma aôm ônsa
aê auc êtu dim têlêac.” Taê gêjam birl tonaŋ ma kêtaŋ ŋanô.

15

Jesu kêkô Pilata laŋônêm
(Mat 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Joaŋ 18:28-38)

1 Bêbêc kanucgeŋ lau dabuŋsêga to laumata ma biŋsutau to
lau ŋanô samob sêkac sa jasêsôm biŋ kêtu tôŋ, go sêsô Jesu tôŋ
ma sêkêŋ eŋ gêdêŋ Pilata gêja.
2 Ma Pilata kêtu kênac eŋ gebe "Judanêŋ kiŋ aôm me masi."
Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Kôsômgac."
3 Ma lau dabuŋsêga sêgôliŋ biŋ taêsam kêpi eŋ.
4 Tec Pilata kêtu kênac eŋ kêtiam gebe "Aômnêm biŋ ôjô êsêac
aweŋŋa gêc atom me. Ôlic acgom, êsêac sêgôliŋ biŋ gwalêkiŋ
kêpi aômgoc."
5 Mago Jesu gêjô biŋ teŋ kêtiam atom, tec Pilata gê taê eŋ.

Sêsôm kêtu tôŋ gebe Jesu êmac endu
(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Joaŋ 18:39-19:16)

6 Kêtôm omsêgageŋ Pilata kêgaboac ŋac kapoacwalôŋa teŋ su
gêdêŋ êsêac kêtôm teteŋ.
7 Ma ŋac teŋ, ŋaê Baraba, gêŋgôŋ kapoacwalô gêwiŋ sêli-
lausawaga, taŋ sêjac ŋac teŋ êndu gêdêŋ taŋ sêli tauŋ sa naŋ.
8 Tec lau sêpi sêja ma teteŋ Pilata gebe êŋgôm êndêŋ êsêac
amboac gêgôm-gêgôm gêmoa.
9 Ma Pilata gêjô êsêac aweŋ gebe "Amac abe aê jaŋgamboac
Judanêŋ kiŋ su êndêŋ amac me masi."
10 Gebe eŋ kêjalagac gebe lau dabuŋsêga sêkêŋ Jesu gêdêŋ eŋ
kêtu têntac secŋa.
11 Ma lau dabuŋsêga sêli lau sa gebe teteŋ Pilata êŋgamboac
Baraba su êndêŋ êsêac.
12 Tec Pilata kêtu kênac êsêac kêtiam gebe "Ma eŋ, taŋ asam
eŋ gebe Judanêŋ kiŋ naŋ, jaŋgôm eŋ amboac ondoc."
13 Ma êsêac sêmôêc kêtiam gebe "Ônac eŋ êpi kakesotau."
14 Ma Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Eŋ gêgôm sec ondoc."
Mago êsêac sêmôêc sêôc aucgeŋ gebe "Ônac eŋ êpi kakesotau."
15 Pilata gebe ênac malô lau têntac, tec kêgaboac Baraba su
gêdêŋ êsêac ma kêsôm si Jesu ma kêkêŋ eŋ gêja gebe sênac eŋ
êpi kakesotau.

Siŋwaga sêsu Jesu susu
(Mat 27:27-31; Joaŋ 19:2-3)

16 Siŋwaga sêwê Jesu sêja gôliŋ-waganê andu ma sêkalem
siŋwaga samucgeŋ sa.
17 Go sêkêŋ eŋ kêsô ŋakwê asôsamuc teŋ ma sêmoê okêm kêtu
sunsuŋ jasêkêŋ eŋ kêkuc.
18 Ma aweŋ gêjac eŋ to sê moalêc eŋ gebe "Judanêŋ kiŋ, ômoa
ŋajamôŋ."
19 Ma si eŋ ŋa ôpic kêsêp môkêapac to sêkasôp kêpi eŋ, ma
sêpôŋ aeŋduc to aweŋ gêôc eŋ.

20 Sêsu eŋ susu su acgom, go sêkwalec ŋakwê asôsamuc naŋ su
ma sêu tau nê ŋakwê gêsaŋ eŋ kêtiam. Ma sêwê eŋ sêsa sêja sebe
sênac eŋ êpi kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Joaŋ 19:17-27)

21 Sêsa sêja e dêdac ŋac teŋ kêsa aŋga kôm gêmêŋ, Alesandere
agêc Rupu tameŋi Simon aŋga Kurene. Tec sêkac eŋ g ebe êôc
Jesunê kakesotau.
22 Ma sêkôc Jesu sêpi gamêŋ Golgata sêja, tanam ôkwi gebe
"Gamêŋ mokê-lacŋa."
23 Ma sêsuŋ wain togêŋ ŋamakic gêdêŋ eŋ gebe ênôm e gedec.
24 Sêjac eŋ kêpi kakesotau su, go sebe sênac sam ênê ŋakwê,
tec sêpuc kapoac gebe sêlic asa oc êkôc asageŋ.
25 Oc mêŋgic lauŋ sa ma sêjac eŋ kêpi kakesotau gêja.
26 Ma teto ŋabiŋ gêwiŋ gebe "Judanêŋ kin tonec."
27 Ma sêjac kêjaŋgowaga luagêc sêpi kakesotau sêwiŋ eŋ, teŋ
geŋkaleŋ ênê anôŋa ma teŋ geŋkaleŋ ênê gasêŋa. [
28 Tec biŋ, taŋ teto gêc naŋ, gebe "Sêsam eŋ gêwiŋ lau sec"
naŋ, kêtu tôŋ.]
29 Ma lau, taŋ sêwê sêja sêmêŋ semoa naŋ, têdaiŋ gêsuŋ ma
sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi eŋ gebe "Op, aôm tau, taŋ gobe onseŋ
lôm dabuŋ su ma ôkwê sa êndêŋ bêc têlêac naŋ,
30 ônam taôm sa ma ôsêp aŋga kakesotau ômôêŋmaŋ."
31 Lau dabuŋsêga to biŋsutau sêsu eŋ susu amboac tonaŋ to
sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Lau ŋagêdô tec gêjam êsêac sa, mago
gêjam tau sa jakêtôm atom.
32 Kilisi, Israelnêŋ kiŋ, êsêp aŋga kakesotau êmêŋmaŋ, go
talic ec takêŋ êwiŋ eŋ." Ma êsêagêc, taŋ sêjac agêc sêwiŋ eŋ naŋ,
têtaŋ pêlê eŋ amboac tonaŋgeŋ.

Jesu gêmac êndu
(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Joaŋ 19:28-30)

33 Gêdêŋ taŋ oc kêkô ŋaluŋ naŋ, gêsuŋbôm gêjam gamêŋ
samucgeŋ auc e gêdêŋ ocmata.
34 Ma gêdêŋ ocmata tonaŋ Jesu gêmôêc awa kapôêŋ gebe
"Êli, Êli lama sabatani," tanam ôkwi gebe "Aêŋoc Anôtô, aêŋoc
Anôtô, amboac ondoc gôwi aê siŋ."
35 Ma lau ŋagêdô, taŋ sêkô ŋagala naŋ, sêŋô tec sêsôm gebe
"Kec, eŋ gêmôêc Elia."
36 Ma ŋac teŋ kêlêti gêja kêsac mêckelep tôŋ kêsêp bu ŋamakic
ma jagêsuŋ gêdêŋ eŋ gênôm ma kêsôm gebe "Akôgeŋ ma talic
acgom, Elia oc mêŋêkôc eŋ su me masi."
37 Go Jesu gêmôêc awa kapôêŋ ma gêmac êndu.
38 Ma obo baliŋ, taŋ geŋkaleŋ lôm dabuŋ naŋ, kêkac tau
gêŋgic gêja luagêc aŋga ŋaô e jakêsu ŋalabu.

39 Ma kapitai, taŋ kêkô kêkanôŋ Jesunê kakesotau naŋ, kêkô
e gêlic Jesu gêmac êndu amboac tonaŋ ma kêsôm gebe "Ŋac
tonec Anôtônê Latu eŋ biŋŋanôgoc."
40 Lauo ŋagêdô sêkô ec jaêcgeŋ ma sêlic sêwiŋ. Êsêacnêŋ
ŋagêdô tonec Maria Magdalaŋa ma Jakobo sauŋ agêc Joses
teneŋi Maria ma Salome.
41 Gêdêŋ taŋ Jesu gêmoa Galilaia naŋ, lauo tonaŋ têdaguc eŋ
ma sêjam sakiŋ eŋ. Ma ŋagêdô taêsam, taŋ sêpi Jerusalem sêwiŋ
eŋ sêja naŋ, sêkô sêwiŋ amboac tonaŋ.

Sêsuŋ Jesu
(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Joaŋ 19:38-42)

42 Ŋakêtula ma sêmasaŋ tauŋ gebe ŋaeleŋ oc sêlic sabat.
43 Tec kasêga towae teŋ, ŋaê Josep aŋga Arimatia, gêmêŋ, taŋ
gêôŋ Anôtônê gamêŋ amboac tonaŋ naŋ. Eŋ taê kêpa sugeŋ
kêsô gêdêŋ Pilata gêja ma keteŋ Jesunê ŋawêlêlaŋ.
44 Pilata gêŋô gebe Jesu gêmac êndu su, tec gê go ma gêmôêc
kapitai tau mêŋkêtu kênac eŋ gebe "Ŋac tau gêmac êndu su me."
45 Eŋ gêŋô kêtu katô aŋga kapitainê, tec gêwi ŋawêlêlaŋ siŋ
gêdêŋ Josep.
46 Ma Josep gêjam ôli obo kwalam-kwalam teŋ ma jakêkôc eŋ
su aŋga kakesotau mêŋkêsabaŋ eŋ kêsêp obo tonaŋ ma ketoc
eŋ gêc sêô teŋ, taŋ sêsap kêsêp poc naŋ, ma kêsabi poc jagêsaŋ
sêawa auc.
47 Ma Maria aŋga Magdala agêc Joses têna Maria sêlic gamêŋ,
taŋ tetoc eŋ gêc naŋ.

16

Jesu gêdi sa
(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Joaŋ 20:1-10)

1 Sabat gêbacnê acgom, go Maria aŋga Magdala agêc Jakobo
têna Maria ma Salome sêjam ôli gêŋmalu sebe nasêniŋ oso eŋ.
2 Tec woke ŋabêc ŋamataŋa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ jasêô lasê
sêô, go oc kêpi.
3 Ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Asa ênsambi poc aŋga seawa su
êndêŋ aêac."
4 (Gebe poc tau kapôêŋ.) Sêôc mateŋanô sa e sêlic poc tau
sêsabi su.
5 Tec sêsô sêlêlôm sêja e sêl ic ŋac matac teŋ to ŋakwê sêpsêp
baliŋ gêŋgôŋ kêsi anôŋa ma selendec.
6 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Alendec atom. Amac asôm
Jesu Nasaretŋa, taŋ sêjac eŋ kêpi kakesotau naŋ. Eŋ gêdi sa su,
gêmoa tonec atom. Alic, mala taŋ tetoc eŋ gêc naŋ tonec.
7 Ana ma asôm ŋawae êndêŋ ênê ŋacseŋomi to Petere geŋe Eŋ
oc êmuŋ amac êna Galilaia, oc alic eŋ aŋga ônê êtôm biŋ, taŋ
kêsôm gêdêŋ amac naŋ."

8 Tec lauo tau sêsa aŋga sêô sêc sêja gebe têtênêp e katuŋ
gêjaŋa. Ma sêsôm biŋ teŋ gêdêŋ lasi teŋ atom gebe têtêc tauŋ.

Jesu yeoc tau lasê gêdêŋ Maria Magdalaŋa
(Mat 28:9-10; Joaŋ 20:11-18)

9 Jesu gêdi sa gêdêŋ woke ŋabêc ŋamataŋa gêdêŋ bêbêc
kanucgeŋ su acgom, go geoc tau lasê gêdêŋ Maria aŋga Mag-
dala, taŋ kêtiŋ ŋalau sec 7 aŋga ênê sêsa sêja naŋ, kêtu ŋamata.
10 Awê tau gêja ma kêsôm ŋawae gêdêŋ nê lau, taŋ sêmoa
sêwiŋ eŋ naŋ. Êsêac sêmoa tonêŋ ŋalêlôm ŋawapacgeŋ ma têtaŋ.
11 Êsêac sêŋô gebe Jesu gêmoa mata jali ma awê tau gêlic eŋ,
mago sêkêŋ gêwiŋ atom.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ ŋacseŋomi luagêc
(Luk 24:13-35)

12 Tonaŋ su acgom, go Jesu geoc tau lasê gêjam ŋac teŋ laŋô
gêdêŋ êsêagêc ŋac luagêc, taŋ sêsêlêŋ sêmoa gamêŋ ŋasawa teŋ.
13 Ŋaclagêc tonaŋ sêja sêsôm ŋawae gêdêŋ lau ŋagêdô, mago
sêkêŋ gêwin êsêagêc atom amboac tonaŋgeŋ.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ nê aposolo
(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Joaŋ 20:19-23)

14 Kêtu ŋamu eŋ geoc tau lasê gêdêŋ lau 11 gêdêŋ taŋ seŋ gêŋ
sêŋgôŋ tebo, ma kêsôm êsêac kêtu sêkêŋ gêwiŋ atom to kêtu nêŋ
ŋalêlôm ŋadaniŋa, gebe êsêac sêkêŋ gêwiŋ lau, taŋ sêlic eŋ gêdi
sa ŋanô naŋ, nêŋ biŋ atom.
15 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Atôm nom ŋagamêŋ samob
ana ma anam mêtê ŋawae ŋajam êndêŋ ŋamalac pebeŋ.
16 Lau taŋ sêkêŋ gêwiŋ ma sêliŋ saŋgu naŋ, Anôtô oc ênam
êsêac kêsi. Ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ, oc sênaŋa.
17 Gêŋtalô tonec oc êwiŋ lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga gebe têtiŋ ŋalau
sec su sênam aê laŋôc to sêsôm biŋ ŋa aweŋ wakuc,
18 lemeŋ sêkôc moac sa ma embe sênôm gêŋ ŋamalic teŋ, oc
êmalic êsêac atom, sêu lemeŋ ênsac lau gêmac ma oc ŋajam êsa."

Jesu kêpi undambê gêja
(Luk 24:50-53; Apos 1:4-11)

19 Apômtau Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac su acgom, go Anôtô
kêsuŋ eŋ sa kêpi undambê jagêŋgôŋ ênê anôŋa.
20 Ma ŋacseŋomi tauŋ têtôm gamê samob sêja ma sêjam mêtê
kêtôm gamêŋgeŋ ma Apômtau gêjam kôm gêwiŋ êsêac to kêpuc
nê biŋ tôŋ ŋa gêŋtalô, taŋ gêgôm naŋ.

Ŋawae Ŋajam **kê**t**ô**m
LUKA KETO

Ŋawae Ŋajam kêtôm Luka Keto nec gêwa Jesu sa gebe Israelnêŋ Kêsiwaga, taŋ Anôtô geoc eŋ lasê gêdêŋ êsêac naŋ, ma lau nomŋa samob tapaôŋgeŋ nêŋ Kêsiwaga tau eŋ gêwiŋ amboac tonaŋgeŋ. Luka taugeŋ keto gebe Apômtaunê Ŋalau Dabuŋ kêkalem Jesu gebe "êsôm Ŋawae Ŋajam lasê êndêŋ lau ŋalêlôm sawa" (4:18). Ŋawae Ŋajam tau tec gêjac lau sêŋgôŋ jageo to sêôc ŋawapac tokaiŋ-tokaiŋ naŋ ŋawae. Aêac tatap ŋalô têntac wapiŋa sa aŋga Lukan gêjam môkêlatu ŋamataŋa luagêc, taŋ kêsôm Jesu gêmêŋ nom nec ŋaboŋa lasê naŋ auc, go aŋga môkêlatu ŋamuŋa, taŋ keto Jesu kêpi undambê gêja ŋamiŋ naŋ, amboac tonaŋgeŋ.

Aŋga ŋasêbu 2 to 6ŋa (alic ŋadênaŋ sêpuc gêc ŋalabuŋa) aêac tatap biŋ to miŋ ŋagêdô taêsam sa, naŋ Luka taugeŋ keto gêc Ŋawae Ŋajam tonec, amboac aŋela sêjam wê lambiŋŋa ma gejobwaga bôcŋa dêdêŋ ŋapalê Jesu sêja Betlehem naŋ, to ŋapalê Jesu gêŋ-gôŋ lôm dabuŋ, go biŋgôliŋ Ŋac Samaritiŋa taê walô ŋac gêbac ma Latu Gêjaŋa to ŋagêdô gêwiŋ. Biŋ taŋ Ŋawae Ŋajam tonec kêwaka sa gêc awêgeŋ naŋ, ŋagêdô tonec gebe Tateŋ mec ŋabiŋ to Ŋalau Dabuŋ nê biŋ ma Anôtô kêsuc sec ôkwi ŋabiŋ.

Ŋadê**naŋ**

1. Gêjac m Ŋawae Ŋajam tau 1:1-4
2. Joaŋ agêc Jesu nêŋ biŋ ŋapalêgeŋŋa 1:5–2:52
3. Ŋackêsagu Joaŋ nê sakiŋ 3:1-20
4. Jesu gêliŋ saŋgu ma Sadaŋ kêlêtôm eŋ 3:21–4:13
5. Jesunê sakiŋ aŋga Galilaia 4:14–9:50
6. Gêdi aŋga Galilaia gêja Jerusalem 9:51–19:27
7. Jesunê woke ŋamuŋa aŋga Jerusalem ma malac, taŋ gêc malac tau ŋagala naŋ 19:28–23:56
8. Apômtau gêdi sa to jageoc tau lasê ma kêpi undambê gêja 24:1-53

Biŋ tau ŋam

1 Lau taêsam sêsaê gebe sênac miŋ biŋ, taŋ kêsa gêdêŋ aêacnêŋ têm naŋ, sêpuc gêdôgeŋ.

2 Êsêac teto miŋ kêtôm lau, taŋ mateŋanô sêlic gêdêŋ taŋ gêjac m tau ma sêjam sakiŋ mêtê tau naŋ, sêjac tulu gêdêŋ aêac.

3 O ŋac towae Teopili tau, aê tec galic ŋajam amboac tonaŋgeŋ, tec kakip biŋ tau sa kagêluc tomalageŋ ma kato kadênaŋgeŋ gêdêŋ aôm,

4 gebe ôjala biŋ, taŋ têdôŋ gêdêŋ aôm naŋ, gebe biŋŋanôgeŋ.

Ŋackêsagu Joaŋ nê puc têna êkôc eŋŋa

5 Gêdêŋ kiŋ Judaiaŋa Herodo nê têm naŋ dabuŋwaga teŋ
gêmoa, ŋaê Sakaria. Eŋ gêjam sakiŋ gêwiŋ dabuŋwaga Abia nê
toŋ. Eŋ gêjam awê aŋga Aronnê wakuc nêŋ, ŋaê Elisabet.
6 Anôtô gêlic êsêagêc lulu gêdêŋgeŋ, gebe sêsa nêŋ lêŋ sejop
Apômtaunê biŋsu to ŋagôliŋ samob ŋabiŋ masigeŋ sêmoa.
7 Agêcnêŋ gôlôac masi, gebe Elisabet eŋ awê kapoac, ma agêc
nê akweŋ têtu lauo ŋanô to ŋac.
8 Ma gêdêŋ taŋ Sakarianê toŋ nêŋ têm sênam sakiŋŋa naŋ, eŋ
gêjam nê kôm dabuŋwagaŋa gêmoa Anôtônê laŋônêmŋa.
9 Ma sêpuc kapoac kêtôm dabuŋwaganêŋ mêtê e jakêsêp eŋ
gebe êsô Apômtaunê lôm dabuŋ naêkêŋ da jadauŋŋa.
10 Ma gêdêŋ noc sêkêŋ da jadauŋŋa naŋ, lau samucgeŋ teteŋ
mec semoa dêmôêŋa.
11 Ma Apômtaunê aŋela teŋ geoc tau lasê gedeŋ eŋ kêkô kêsi
altar jadauŋŋa ŋaanôŋa.
12 Sakaria gelic e kêlênsôŋ eŋ ma kêtakê ŋanô.
13 Tec aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Sakaria, ôtêc taôm atom,
gebe Anôtô gêŋô nêm mecgac. Aômnêm awê Elisabet oc êkôc
latôm teŋ ma ôê ênê ŋaê gebe Joaŋ.
14 Aôm oc ôtu samuc ma ômoa totêmtac ŋajamgeŋ ma lau
taêsam têtu samuc êndêŋ bêc têna êkôc eŋŋa amboac tonaŋgeŋ.
15 Eŋ êtu ŋac towae êkô Apômtau laŋônêm ma ênôm wain to
bu ŋaclai atom. Eŋ ênêc têna têtaclêlômgeŋ ma Ŋalau Dabuŋ
ênam eŋ auc kwanaŋgeŋ,
16 gebe eŋ ênam Israelnêŋ gôlôac taêsam ôkwi dêndêŋ
Apômtau, nêŋ Anôtô, sêmu sêna.
17 Ŋac tau tonaŋ Elianê ŋalau to ŋaclai êpi eŋ ma êsêlêŋ êmuŋ
Apômtau, gebe ênam tameŋinêŋ ŋalêlôm ôkwi êndêŋ latuŋi
ma lau taŋeŋpêc dêndêŋ lau, taŋ sêsap biŋgêdêŋ tôŋ naŋ, oc
êmansaŋ lau sênac dabiŋ nêŋ ŋalêlôm ŋapep êtu Apômtauŋa.”
18 Go Sakaria kêsôm gêdêŋ aŋela gebe “Aê jajala biŋ tonaŋ
êndêŋ asageŋ, aêagêc ŋoc awê atu lauo ŋanô to ŋac su nec.”
19 Tec aŋela gêjô eŋ awa gebe “Aê Gabriel tec kakô Anôtô
laŋônêm, ma eŋ kêsakiŋ aê gebe jasôm biŋ êndêŋ aôm ma jakêŋ
ŋawae ŋajam tonec êndêŋ aôm.
20 Mago aôm kôkêŋ gêwiŋ aêŋoc biŋ, taŋ oc ŋanô êsa êndêŋ
ŋanoc tau naŋ atom. Amboac tonaŋ oc awammê êsa, ôsôm biŋ
naeo ômoa e êndêŋ bêc, taŋ biŋ tau êtu anô su acgom.”
21 Lau sêôŋ Sakaria elêmê ma sênac mateŋ eŋ gebe gêmoa
lôm dabuŋ e ŋêŋgeŋ su nec.
22 Go kêsa gêmêŋ ma gebe êsôm biŋ êndêŋ êsêac e gêgôm
jageo. Tec êsêacnêŋ kauc kêsa gebe eŋ oc gêlic gêŋ ŋakatu teŋ
aŋga lôm dabuŋgac. Amboac tonaŋ eŋ gêjam dôŋdôŋ biŋgêŋ
gêdêŋ êsêac ma gêjam tau tôŋ kêkô.

23 Gêmoa e nê bêc sakiŋŋa gêbacnê ma gêc gêmu gêja nê andu
kêtiam.
24 Têm ŋagêdô gêbacnê, go Elisabet kêkêkam ŋapalê ma kêsiŋ
tau gêmoa ajôŋ lemeŋ teŋ, ma kêsôm gebe
25 "Gêŋ tonaŋ Apômtau gêgôm gêdêŋ aê, gêdêŋ têm taê gêjam
aêŋa eŋ kêkac majoc su aŋga launêŋ."

Jesunê puc têna êkôc eŋŋa

26 Elisabet kêkêkam ŋapalê ŋaajôŋ kêtu 6, go Anôtô kêsakiŋ
aŋela Gabriel gêja malac Galilaiaŋa teŋ, ŋaê Nasaret,
27 gêdêŋ awêtakiŋ teŋ, taŋ sê eŋ gêdêŋ ŋac teŋ, ŋaê Josep,
kwanaŋgeŋ gebe agêc sênam tauŋ. Ŋac tau aŋga Dawidnê
gôlôac. Ma awê tau nê ŋaê Maria.
28 Aŋela kêsô gêdêŋ eŋ gêja ma kêsôm gebe "O gabêjamo,
biŋmalô êndêŋ aôm, Apômtau gêwiŋ aômgoc."
29 Maria gêŋô biŋ tonaŋ e kêlênsôŋ eŋ ŋanô ma taê gêjam
gebe "Awa gêjac aê amboac tonec kêtu asageŋŋa."
30 Tec aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Maria, ôtêc taôm atom,
gebe Anôtô gêlic aôm gêjac mataanô ŋajam.
31 Ôlic acgom, aôm oc ôkêkam ŋapalê e ôkôc latôm teŋ ma ôê
ênê ŋaê Jesu.
32 Ŋac tau tonaŋ oc êtu ŋac towae ma sêsam eŋ gebe Lôlôc
Ŋatau nê Latu. Apômtau Anôtô oc êkêŋ eŋ êŋgôŋ aba Dawid nê
lêpôŋ,
33 gebe eŋ oc êtu kiŋ ma ênam gôliŋ Jakobnê gôlôac endeŋ
tôŋgeŋ. Ma ênê gamêŋ kiŋŋa ŋatêku masi."
34 Ma Maria kêsôm gêdêŋ aŋela gebe "Biŋ tau ŋanô êsa
amboac ondoc, gebe aêŋoc akweŋ masi."
35 Tec aŋela gêjô eŋ awa gebe "Ŋalau Dabuŋ mêŋêpi aôm
ma Lôlôc ŋatau nê ŋaclai mêŋênam ajuŋ aôm. Amboac tonaŋ
ŋapalê, taŋ aôm ôkôc naŋ, sêsam eŋ gebe dabuŋ, eŋ Anôtônê
Latu.
36 Gôlicgac me, nêm tawaŋo Elisabet, taŋ kêtu awêanôgac ma
sêsam eŋ gebe awê kapoac naŋ, tec kêkêkam ŋapalê gêmoa e
galoc ŋaajôŋ kêtu 6gac,
37 gebe Anôtô eŋ ŋaclai, eŋ kêtôm gêŋ samobŋa."
38 Ma Maria kêsôm gebe "Amboac tonaŋ, Apômtaunê
sakiŋwagao aê, ma biŋ, taŋ kôsôm naŋ, oc êtu tôŋ êpi aê." Go
aŋela gêwi eŋ siŋ ma gêc gêja.

Maria kêtu ŋacleŋ gêdêŋ Elisabet

39 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Maria gêdi kêsaic tau e jakêpi Judanêŋ
gamêŋ lôcŋa jagêô lasê malac teŋ,
40 ma kêsô Sakarianê andu gêja e awa gêjac Elisabet.
41 Elisabet gêŋô Maria awa gêjac eŋ, tec ŋapalê gêboaŋ aŋga
têna têtaclêlôm. Ma Ŋalau Dêbuŋ gêjam Elisabet auc

42 e awa gêôc eŋ ŋa awa kapôêŋ ma kêsôm gebe “Anôtô
gêjam mec aôm kêlêlêc lauo ŋagêdô su ma gêjam mec ŋanô
têmtaclêlômŋa gêwiŋ.
43 Aê amboac ondoc, tec aêŋoc Apômtau têna gêdêŋ aê gêmêŋ
nec.
44 Gôlicgac me, awam gêjac aê kêsô taŋocsuŋ e ŋapalê kêtu
samuc tec gêboaŋ aŋga têtaclêlôm.
45 Aê aoc gêôc awê, taŋ kêkêŋ gêwiŋ gebe biŋ, taŋ Apômtau
kêsôm gêdêŋ eŋ naŋ, oc êtu tôŋ.”

Marianê wê lambiŋŋa

46 Go Maria kêsôm gebe
“Aêŋoc ŋalêlôm gêôc Apômtau sa
47 ma katuc kêtu samuc ŋoc kêsiwaga Anôtô,
48 gebe gewec gêdêŋ nê sakiŋwagao ŋaôma aê,
tec galoc gôlôac togôlôac samob oc aweŋ êôc aê.
49 Gebe eŋ ŋaclai ŋatau gêgôm gêŋsêga kêtu aêna, ênê ŋaê dabuŋ.
50 Eŋ taê walô gôlôac togôlôac, taŋ têtêc eŋ naŋ.
51 Ênê lêma gêgôm gêŋ ŋaclai
ma kêta lau, taŋ nêŋ ŋalêlôm sêkiaŋ tauŋ sa naŋ, saliŋ-saliŋ sêja.
52 Eŋ kêtiŋ gôliŋwaga ŋajaŋa aŋga nêŋ lêpôŋ su ma ketoc lau
ŋaôma sa.
53 Lau taŋ mo gêjô êsêac naŋ, tec kêkêŋ gêŋ ŋajam gêjam êsêac
aucgeŋ
ma kêtiŋ lau tolêlôm su tolemeŋ sawageŋ.
54 Eŋ gêjam nê sakiŋwaga Israel sa taê gêjam nê moasiŋ
55 kêtôm biŋ, taŋ gêjac mata gêdêŋ aêac tameŋi Abraham to nê
wakuc naŋ, ma ênêc endeŋ tôŋgeŋ.”
56 Maria gêmoa gêwiŋ Elisabet amboac ajôŋ têlêac, go gêmu
gêja nê gamêŋ kêtiam.

Joaŋ têna kêkôc eŋ

57 Têm Elisabet êkôc ŋapalêŋa kêdabiŋ, tec kêkôc ŋapalê ŋac
teŋ.
58 Ma ênê lau, taŋ nêŋ sackapoagêdô gêdêŋ tau naŋ, to nêŋ
tawaŋ sêŋô Apômtau gêgôm nê taê walô ŋanô kêsa kêpi eŋ
ŋawae ma têntac ŋajam kêsa sêwiŋ eŋ.
59 Ŋabêc kêtu 8 ma sêkac sa sêja sebe sêsa ŋapalê tau ma sê
tama Sakaria nê ŋaê êpi eŋ.
60 Mago têna kêsôm gebe “Masi, taê ênê ŋaê gebe Joaŋ.”
61 Tec êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Nêm lau teŋ sêmoa ondoc,
taŋ nêŋ ŋaê amboac tonaŋ.”
62 Ma sêjac kajo tama gebe mêŋtau êsôm acgom.
63 Tec eŋ gêjam dôŋdôŋ gebe sêkêŋ tapele sauŋ teŋ êndêŋ eŋ
ma keto gebe “Ênê ŋaê Joaŋ.” Ma samob sê taêŋ.

64 Ma sep tageŋ awasuŋ to imbêla kêtu goloŋ ma kêsôm biŋ
lasê to kêlanem Anôtô.
65 Ma nêŋ lau samob, taŋ nêŋ sackapoagêdô gêdêŋ tau naŋ,
têtêc tauŋ. Ma lau samob sêjam biŋ tau kêtu biŋgalôm e gêjam
lau, taŋ sêŋgôŋ Judaia ŋagamêŋ lôcŋa naŋ, auc samucgeŋ.
66 Êsêac samob, taŋ sêŋô biŋ tau naŋ, taêŋ gêjam gêc nêŋ
ŋalêlômgeŋ gebe "Ŋapalê tonec amboac ondoc." Êsêac sêlic
gebe Apômtau lêma gêwiŋ eŋ.

Sakaria geoc bill lasê

67 Ma Ŋalau Dabuŋ gêjam tama Sakaria auc e geoc biŋ lasê
ma kêsôm gebe
68 "Aê jalambiŋ Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, gebe kêtu ŋacleŋ
mêŋgêjam nê lau kêsi.
69 Eŋ kêkêŋ kêsiwaga toŋaclai tec mêŋkêsa aŋga nê sakiŋwaga
Dawid nê gôlôac,
70 kêtôm eŋ tau kêsôm kêsa nê propete dabuŋ gêmuŋŋa
aweŋsuŋ gebe
71 ênam aêac kêsi aŋga naŋ ŋacjo to aŋga lau samob, taŋ sêkêŋ
kisa aêac naŋ lemeŋ.
72 Eŋ taê walô aêac tameŋi to taê gêjam nê poac dabuŋ.
73 Eŋ gêjac mata biŋ to kêtôc lêma gêdêŋ tameŋi Abraham gebe
74 ênam aêac kêsi aŋga naŋ ŋacjo lemeŋ ma êkêŋ aêac tanam
sakiŋ eŋ tatêc tauŋ atom.
75 Tatu lau dabuŋ to gêdêŋ tamoa en laŋônêmŋa êtôm aêacnêŋ
têm samob.
76 Ma aôm ŋapalêenec, lau oc sêsam aôm gebe Lôlôc Ŋatau nê
propete.
Aôm oc ômuŋ Apômtau gebe ômansaŋ ênê intêna.
77 Aôm oc ôkêŋ ênê lau sêjala moasiŋ, taŋ ŋam kêsêp kêsuc nêŋ
sec ôkwiŋa.
78 Aêacnêŋ Anôtô taê walô aêac ŋanô tec êkêŋ ŋawê mêŋêsa aŋga
lôlôc gebe êtu ŋacleŋ aêac
79 ma êpô êsêac, taŋ sêŋgôŋ gêsuŋbôm to gêmacanô ŋakanuc naŋ,
to êwê aêac eŋkaiŋ katôgeŋ tasa lêŋ biŋmalôŋa."
80 Ŋapalê tau kêtu kapôêŋ ma nê kauc taê gêjam biŋ ŋapep,
go jagêmoa gamêŋ sawa e gêdêŋ bêc, taŋ kêtôc tau gêdêŋ lau
Israel naŋ.

2

Jesu têna kêkôc eŋ
(Mat 1:18-25)

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ kaisara Augustu kêjatu biŋ teŋ gebe
teto lau samob, taŋ sêŋgôŋ nom samucgeŋ naŋ, nêŋ ŋaê sa.
2 Kôm tau tonaŋ sêjac m gêdêŋ gôliŋwaga Surianja Kuren
gêŋgôŋ,

3 ma lau samob dêdi sêja nêŋ malacmôkê gêdêŋ-gêdêŋgeŋ
gebe teto êsêac.
4 Tec Josep aŋga malac Galilaiaŋa Nasaret kêpi Judaia gêja
Dawidnê malac, ŋaê Betlehem, gebe eŋ aŋga Dawidnê gôlôac
tauŋ nêŋ.
5 Eŋ gebe teto êsêagêic nê awê Maria, taŋ sê êsêagêc dêdêŋ
tauŋ naŋ, ma awê tau kêkêkam ŋapalê gêmoa.
6 Agêc jasêŋgôŋ tonaŋ e têm Maria êkôc ŋapalêŋa kêdabiŋ.
7 Tec kêkôc latu ŋamêc, naŋ kêkwa eŋ ŋa obo auc ma ketoc
eŋ gêc bôcnêŋ sac teŋ, gebe nêŋ gamêŋ ŋasawa teŋ gêc andu
ŋacleŋŋa atom.

Gejobwaga to aŋela

8 Ma gamêŋ tonaŋ ŋagejobwaga sêmoa jasejop nêŋ domba
gêdêŋ gêbêc sêmoa oba.
9 Tec Apômtaunê aŋela teŋ gêô lasê gêdêŋ êsêac e Apômtaunê
ŋawasi kêpô êsêac gêjam aucgeŋ ma nêŋ ŋalêlôm ŋatutuc ŋanô.
10 Tec aŋela kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Atêc taôm atom, alicgac
me, aê jasôm ŋawae ŋajam atu samucŋa teŋ êndêŋ amac, ŋawae
tau oc êtu tapa ênam lau samucgeŋ auc.
11 Galoc tonec amacnêm kêsiwaga Apômtau Kilisi kêtu
ŋamalac aŋga Dawidnê malac.
12 Amac ajala eŋ êndêŋ ŋabelo tonec gebe Atap ŋapalê dedec
teŋ sa, taŋ sêkwê eŋ ŋa obo auc ma sêkêŋ eŋ gêc bôcnêŋ sac."
13 Ma sep tageŋ lau siŋ undambêŋa taêsam mênsêwiŋ aŋela
tau ma sêlanem Anôtô gebe
14 "Anôtônê wae êsa aŋga lôlôc ma biŋmalô ênêc nom, taŋ
Anôtô gêlic lau tau ŋajam."
15 Aŋela têtaiŋ tauŋ su aŋga êsêacnêŋ sêmu sêja undambê
acgom, go gejobwaga sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ajôc, tawac
Betlehem ma talic biŋ, taŋ mêŋkêsa ma Apômtau kêkêŋ ŋawae
gêdêŋ aêac naŋ acgom."
16 Ma ac sêsaic tauŋgeŋ sêja e têtap Maria agêc Josep sa ma
sêlic ŋapalê dedec tau gêc sac.
17 Sêlic su ma têdôŋ biŋ, taŋ aŋela kêsôm kêpi ŋapalê tau naŋ,
gêdêŋ êsêac.
18 Ma lau samob, taŋ sêŋô biŋ naŋ gejobwaga sêjac miŋ naŋ,
sê taêŋ ŋanô.
19 Ma Maria kêmasaŋ biŋ samob tonaŋ ŋai ŋapep ma taê
gêjam gêc nê ŋalêlôm.
20 Gejobwaga sêmu sêja ma aweŋ gêôc Anôtô to sêlanem eŋ
kêtu biŋ samob, taŋ sêŋô to sêlic kêtôm aŋela kêsôm gêdêŋ êsêac
naŋŋa.

Sê Jesunê ŋaê

21 Bêc kêtu 8, go sêsa ŋapalê tau ma sê ênê ŋaê, taŋ aŋela kêsam
gêdêŋ eŋ gêc têna têtaclêlôm atomgeŋ naŋ, gebe Jesu.

Têtôc ŋapalê tau aŋga lôm dabuŋ

22 Têm sêmbuŋ ŋatêmui suŋa gêbacnê kêtôm Mosenê biŋsu, go
Maria agêc Josep sêkôc ŋapalê sêpi Jerusalem sêja sebe sênsuŋ
eŋ êndêŋ Apômtau.
23 Ac sêgôm kêtom biŋ, taŋ teto gêc Apômtaunê biŋsu gebe
"Ŋamêc samob, taŋ teneŋi sêkôc naŋ, sênam dabuŋ êsêac ŋapep,
gebe têtu Apômtaunê gêŋ."
24 Ma agêc sêkêŋ da kêtôm biŋ, taŋ sêsôm gêc Apômtaunê
biŋsu gebe "Moŋgôm luagêc me balôsi ŋalatu luagêc."
25 Gêdêŋ tonaŋ ŋac teŋ, nê ŋaê Simeon, gêmoa Jerusalem.
Ŋac tau eŋ ŋac gêdêŋ to ôli andaŋ Anôtô ma gêôŋ Israelnêŋ
biŋmalô ŋam gêmoa ma Ŋalau Dabuŋ gêjam eŋ auc.
26 Ŋalau Dabuŋ tau gêwa sa gêdêŋ eŋ gebe êmac êndu atom e
êlic Apômtaunê Kilisi acgom.
27 Tec Ŋalau Dabuŋ gêôc eŋ kêsô lôm dabuŋ gêja. Ma gêdêŋ
taŋ têna agêc tama sêkôc ŋapalê Jesu sêsô sêja sebe nasêŋgôm
gêŋ êtôm biŋsu ŋajatu naŋ,
28 tec Simeon kêsip eŋ sa ma kêlanem Anôtô gebe
29 "Apômtau, galoc ôkôc nêm ŋacsakiŋ aê tobiŋmalôgeŋ jawac
êtôm nêm biŋ,
30 gebe matocanô galic nêm moasiŋ ŋam,
31 taŋ kômasaŋ gêc awêgeŋ naŋ, gebe lau samob sêlicŋa.
32 Eŋ oc êtu ja êpô lau samuc to êtu nêm lau Israel nêŋ ŋawasi."
33 Tama agêc têna sê taêŋ biŋ, taŋ sêsôm kêpi ŋapalê naŋ.
34 Go Simeon gêjam mec êsêac ma kêsôm gêdêŋ têna Maria
gebe "Gôlicgac me, ŋapalê tonec oc êŋgôm Israelnêŋ lau taêsam
sembeŋ to sêndi sa. Lau ŋagêdô oc sênac eŋ êtu mu, mago
ŋagêdô oc sêsôm sêôc aucgeŋ.
35 Biŋ tonaŋ êsa gebe eoc lau taêsam nêŋ ŋalêlôm ŋabiŋ lasê.
Ma aôm taôm nêm ŋalêlôm oc epeŋ aôm êtôm kêm kêkô nêm
ŋalêlôm."
36 Go Panuel latuo, propeteo teŋ, gêŋgôŋ, ŋaê Ana. Awê
tonaŋ aŋga Asernê gôlôalc. Ênê jala taêsam ŋanô. Eŋ gêmoa
awêtakiŋgeŋ e gêjam ŋac sa ma agêc sêmoa sêwiŋ tauŋ jala 7,
37 go kêtu awêtuc gêŋgôŋ e nê jala kêtu 84. Mago gêwi lôm
dabuŋ siŋ atom, gêjam sakiŋ Anôtô ma gêjam dabuŋ mo to
keteŋ mec kêtôm gêbêc to geleŋgeŋ.
38 Gêdêŋ ŋasawa tecenaŋgeŋ eŋ gêô lasê jagêjam daŋge Anôtô
ma gêwa ŋapalê sa gêdêŋ lau samob, taŋ sêôŋ têm Anôtô ênam
Jerusalem kêsiŋa naŋ.

Sêmu sêja Nasaret

39 Sêjac dabiŋ gêŋ samob kêtôm Apômtaunê biŋsu ŋajatu
e gêbacnê acgom, go sêmu sêja Galilaia jasêŋgôŋ nêŋ malac
Nasaret.
40 Ŋapalê kêtôp e kêtu kapôêŋ ma mêtê gêjam eŋ auc to
Anôtônê moasiŋ kêpi eŋ.

Ŋapalê Jesu gêŋgôŋ lôm dabuŋ

41 Kêtôm jalageŋ Jesu têna agêc tama sêpi Jerusalem sêja sêlic
omsêga Pasa.
42 Gêdêŋ taŋ ŋapalê Jesu nê jala kêtu 12 naŋ, ac sêmu sêpi sêja
kêtôm omsêga ŋamêtê.
43 Pasa gêbacnê, go êsêac sêc sêmu sêja ma ŋapalê Jesu gacgeŋ
gêŋgôŋ Jerusalem, ma têna agêc tama sêjam kauc.
44 Êsêagêc seboc eŋ oc gêwiŋ nêŋ lau ŋagêdô, tec sêsêlêŋ oc
samuc teŋ ma sêsôm eŋ aŋga nêŋ tawaŋ to lau ôliŋ andaŋ
tauŋŋa,
45 e têtap eŋ sa atom. Tec sêmu sêja Jerusalem jasêsôm eŋ.
46 Sêsôm sêmoa e bêc têlêac gêjaŋa acgom, go têtap eŋ sa
gêŋgôŋ lôm dabuŋ kêsêp lau-mêtêwaga ŋalêlôm gêŋô êsêacnêŋ
biŋ ma kêtu kênac-kênac êsêac.
47 Ma samob, taŋ sêŋô êŋê biŋ naŋ, sêŋac lemeŋ kêtu ênê
kauc to biŋ, taŋ gêjô êsêac aweŋ naŋŋa.
48 Agêc sêlic eŋ e têtakê ma têna kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Latucenec, amboac ondoc, tec gôgôm aêagêc amboac tonaŋ.
Ôlic acgom, aêagêc tamam asôm aôm totaêŋ-totaêŋgeŋ tec
amoa.”
49 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Agêc asôm aê kêtu
asageŋŋa. Agêc alic ŋoc ŋalêlôm kêkac aê gebe jamoa Tamocnê
andu nec atom me.”
50 Ma biŋ, taŋ eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc naŋ, agêc sêjala ŋam
atom.
51 Go gêwiŋ êsêagêc ac sêsêp Nasaret sêja ma eŋ taŋa wamu
êsêagêc ŋapep ma têna kêmasaŋ biŋ samob tonaŋ ŋai gŋc nê
ŋalêlôm.
52 Jesu kêtôp to nê kauc mêtêŋa kêsa gêwiŋ ma Anôtô to
ŋamalac têntac gêwiŋ eŋ.

3

Ŋackêsagu Joaŋ gêjam mêtê
(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Joaŋ 1:19-28)

1 Kaisara Tiberi gêjam gôliŋ lau e ŋajala kêtu 15, Ponti Pilata
kêtu gôliŋwaga Judaiaŋa, Herodo kêtu kasêga Gallilaiaŋa, têwa
Pilip kêtu kasêga Ituraia to gamêŋ Trakonitiŋa, Lusani kêtu
kasêga Abileneŋa,

2 ma Anas agêc Kaiapa têtu dabuŋsêga sêmoa. Gêdêŋ têm
tonaŋ Anôtônê biŋ gêdêŋ Sakaria latu Joaŋ, taŋ gêmoa gamêŋ
sawa naŋ gêja.
3 Ŋac tau tonaŋ gêjac laoc gamêŋ Jordanŋa samob ma gêjam
mêtê lau gebe "Anam taôm ôkwi to aliŋ saŋgu, ma Anôtô êsuc
nêm sec ôkwi."
4 Biŋ tonaŋ kêtôm biŋ, taŋ propete Jesaia keto kêsêp nê buku
gebe
"Ŋac teŋ gêmôêc awa tonec gêmoa gamêŋ sawa gebe
'Amansaŋ gamêŋ Apômtau esêlê a
to amêtôc ênê intêna êtu solop.
5 Sênsuŋ gaboaŋ samob auc to senseŋ lôc to gamêŋ ŋabau êtu
tapa
ma sêmêtôc ŋapoalic samob êtu solop
to sêmansaŋ intêna kaloŋ-kaloŋ ŋatip êsa.
6 Ma ŋamalac samob sêlic Anôtônê lêŋ ênam ŋamalac kêsiŋa.' "
7 Lau taêsam dêdêŋ eŋ sêja sebe sêliŋ ênê saŋgu. Eŋ kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe "Moac ŋalatu amac, asa gêwa sa gêdêŋ amac
gebe awê Anôtônê têtac ŋandaŋ, taŋ mêŋêsa naŋ sa.
8 Anam ŋanô êwa amac sa gebe ajam taôm ôkwiŋa acgom. Ma
asôm êndêŋ taôm gebe 'Abraham kêtu aêac tameŋi,' nec atom.
Aê jasôm êndêŋ amac gebe Anôtô kêtôm gebe êŋu poc tonec ŋai
sa têtu Abrahamnê latui.
9 Ki ŋamata gêdêŋ kawakac tec gêc. Amboac tonaŋ ka samob,
taŋ sêjam ŋanô ŋajam atom naŋ, oc êsap su ma êmbaliŋ êpi ja
êna."
10 Ma lau samob sêjam kênac Joaŋ gebe "Aêac oc aŋgôm
amboac ondocgeŋ."
11 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Ŋac teŋ nê ŋakwê luagêc
embe ênêc, naŋ êkêŋ teŋ êndêŋ ŋac, taŋ nê ŋakwê masi naŋ. Ma
ŋac teŋ nê mo embe ênêc, naŋ êŋgôm amboac tonaŋ."
12 Go teloŋ ŋagêdô dêdêŋ eŋ sêja amboac tonaŋ gebe ênsaŋgu
êsêac, tec têtu kênac eŋ gebe "Mêtêmôkê, aêac aŋgôm amboac
ondocgeŋ."
13 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Akôc gêŋ aŋga launêŋ
êlêlêc ŋaôli, taŋ sêsakiŋ amac naŋ su atom."
14 Ma siŋwaga ŋagêdô têtu kênac eŋ amboac tonaŋgeŋ gebe
"Ma aêac nec oc aŋgôm amboac ondoc." Tec eŋ kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe "Aŋgôliŋ biŋ to alênsu lau e ajaŋgo êsêacnêŋ gêŋ su
atom. Ŋaôli taŋ gêjô nêm kôm naŋ, akôc ma kêtôm."
15 Lau samob taêŋ gêjam biŋ jakêsa-jakêsa ma sêjam kênac
tauŋ gêc nêŋ ŋalêlômŋa kêtu Joaŋŋa gebe "Moae eŋ Kilisi tau
tonec nec."
16 Tec Joaŋ gêjô êsêac aweŋ ma kêsôm gêdêŋ êsêac samob
gebe "Aê tec kasagu amac ŋa bu, mago ŋac teŋ oc êmêŋ, eŋ

ŋaclai kêlêlêc aê su. Aê katôm gebe janac pêla ênê atapa ŋalêkôŋ
atom. Ŋac tonaŋ tec oc ênsaŋgu amac ŋa Ŋalau Dabuŋ to ja.
17 Eŋ lêma kêkam lala sekoloŋ gêŋŋa gebe êtiŋ gêŋ ŋapaôma
ma ênac ŋanô sa êpi nê andu-gêŋ-ŋanôŋa êna, go ŋapaôma êkên
êpi ja, taŋ êsa ŋapaŋ naŋ.”
18 Joaŋ gêjac biŋsu lau ŋa biŋ ŋagêdô taêsam gêwiŋ to gêwa
ŋawae ŋajam sa gêdêŋ êsêac.
19 Mago kasêga Herodo, taŋ Joaŋ gêbu eŋ kêtu têwanê awê
Herodia to sec samob, taŋ Herodo gêgôm naŋŋa,
20 ŋac tau kêsalê sec tonec gêsac ŋaô gêwiŋ gebe kêlai Joaŋ auc
gêŋgôŋ andu kapoacwalôŋa.

Jesu gêliŋ saŋgu
(Mat 3:13-17; Mar 1:9-11)

21 Gêdêŋ taŋ lau samob sêliŋ saŋgu naŋ, Jesu geliŋ gêwiŋ.
Keteŋ mec gêmoa ma undambê gêŋa
22 e Ŋalau Dabuŋ gêjam balôsi laŋô kêsêp mêŋgêsac eŋ ŋaô,
ma awa teŋ aŋga undambê kêsa gebe “Aêŋoc Latuc tau aôm,
tec têtêc gêwiŋ to galic aôm ŋajam.”

Jesunê ŋam
(Mat 1:1-17)

23 Jesunê jala amboac 30 ma gêjac m nê kôm. Ma lau seboc
eŋ Josep latu, naŋ Êli latu,
24 naŋ Matat latu, naŋ Lewi latu, naŋ Melki latu, naŋ Janai
latu, naŋ Josep latu,
25 naŋ Matatia latu, naŋ Amos latu, nlaŋ Naum latu, naŋ Esli
latu, naŋ Nagai latu,
26 naŋ Mat latu, naŋ Matatia latu, naŋ Semein latu, naŋ
Josek latu, naŋ Joda latu,
27 naŋ Joanan latu, naŋ Resa latu, naŋ Serubabel latu, naŋ
Sealtiel latu, naŋ Neri latu,
28 naŋ Melki latu, naŋ Adi latu, naŋ Kosam latu, naŋ El-
madam latu, naŋ Er latu,
29 naŋ Josua latu, naŋ Elieser latu, naŋ Jorim latu, naŋ Matat
latu, naŋ Lewi latu,
30 naŋ Simeon latu, naŋ Juda latu, naŋ Josep latu, naŋ
Jonam latu, naŋ Eliakim latu,
31 naŋ Melea latu, naŋ Mena latu, naŋ Matata latu, naŋ
Natan latu, naŋ Dawid latu,
32 naŋ Isai latu, naŋ Obed latu, naŋ Boas latu, naŋ Sala latu,
naŋ Nason latu,
33 naŋ Aminadab latu, naŋ Admin latu, naŋ Ami latu, naŋ
Hesron latu, naŋ Peres latu, naŋ Juda latu,
34 naŋ Jakob latu, naŋ Isak latu, naŋ Abraham latu, naŋ Tara
latu, naŋ Nahor latu,

35 naŋ Serug latu, naŋ Reu latu, naŋ Peleg latu, naŋ Eber
latu, naŋ Sela latu,
36 naŋ Kainan latu, naŋ Arpaksad latu, naŋ Sem latu, naŋ
Noa latu, naŋ Lamek latu,
37 naŋ Metusala latu, naŋ Enok latu, naŋ Jared latu, naŋ
Mahalalel latu, naŋ Kainan latu,
38 naŋ Enos latu, naŋ Set latu, naŋ Adam latu, naŋ Anôtô
latu.

4

Sadaŋ kêlêtôm Jesu
(Mat 4:1-11; Mar 1:12-13)

1 Ŋalau Dabuŋ gêjam Jesu auc, go gêmu aŋga Jordan gêja ma
Ŋalau Dêbu ŋ gêwê eŋ gêjac laoc gamêŋ sawageŋ gêmoa,
2 e kêtôm bêc 40 ma Sadaŋ kêlêtôm eŋ. Jesu geŋ gêŋ atom e
bêc samob tonaŋ gêbacnê, tec mo gêjô eŋ.
3 Ma Sadaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Embe Anôtônê Latu aôm,
naŋ ôsôm poc tonec êtu mo."
4 Jesu gêjô eŋ awa gebe "Teto gêc gebe 'Mo tageŋ êôc ŋamalac
tôŋ atom.' "
5 Ma gêwê eŋ kêpi jakêtôc gamêŋ nomŋa samob gêdêŋ eŋ eb
tageŋ.
6 Ma Sadaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê gabe jakêŋ ŋaclai samob
tônê toŋawasigeŋ êndêŋ aôm gebe sêkêŋ gêdêŋ aê. Ma aê embe
jakêŋ êndêŋ ŋac teŋ, oc jakêŋ.
7 Amboac tonaŋ embe ôpôŋ amduc êndêŋ aê, go gêŋ tau
samob êtu aômnêm."
8 Tec Jesu gêjô eŋ awa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Teto gêc
gebe 'Ôpôŋ amduc êndêŋ Apômtau, aômnêm Anôtô, ma ônam
sakiŋ eŋ taugeŋ.' "
9 Go Sadaŋ gêwê Jesu agêc sêpi Jerusalem jaketoc eŋ kêkô
lôm dabuŋ ŋasalôm ŋalami ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm embe
Anôtônê Latu, go u taôm aŋga tonec ôna,
10 gebe teto gêc gebe 'Eŋ oc êsakiŋ nê aŋela êtu aômŋa gebe
mêŋsejop aôm
11 to sêsip aôm ŋa lemeŋgeŋ gebe ôndiŋ amkaiŋ êpi poc
atom.' "
12 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Biŋ gêc gebe 'Ônsaê Apômtau,
aômnêm Anôtô, atom.' "
13 Sadaŋ kêsaê eŋ kêpi biŋ samob tonaŋ e gêbacnê, go gêwi
eŋ siŋ gebe êmoa e noc teŋ acgom.

Jesu gêjac m nê kôm aŋga Galilaia
(Mat 4:12-17; Mar 1:11-15)

14 Go Ŋalau Dabuŋ kêkac Jesu gêmu gêja Galilaia, ma nê wae
kêsa kêtôm gamêŋ tau ŋamadiŋ samob gêja.

15 Eŋ kêdôŋ êsêac aŋga nêŋ lôm e samob sêlambiŋ eŋ.

Jesunê lau têtiŋ eŋ aŋga Nasaret
(Mat 13:53-58; Mar 6:1-6)

16 Eŋ gêô lasê Nasaret, naŋ êsêac sêlôm eŋ ŋapalêgeŋ e kêtu kapôêŋ aŋga tonaŋ. Ma gêdêŋ sabat kêsô lôm gêja amboac gêgôm-gêgôm gêmoa, ma gêdi sa gebe êsam mêtê lasê.
17 Tec sêkêŋ propete Jesaia nê buku gêdêŋ eŋ ma kêlaiŋ buku tau e kêtap ŋalô, taŋ teto gêc naŋ sa gebe
18 "Apômtaunê Ŋalau kêpi aê.
Eŋ geŋ oso aê gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau ŋalêlôm sawa.
Eŋ kêsakiŋ aê gebe jasôm lasê êndêŋ lau, taŋ sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ, gebe sêŋgamboac êsêac su,
ma êndêŋ mateŋpec gebe sêlic gamêŋ êtiam,
to êndêŋ lau, taŋ ŋamalac sêgôm êsêac êndu-êndu gebe sêmoa nêŋ lêtêgeŋ
19 to jasôm Apômtau ênam lau kêsi ŋajala lasê."
20 Go Jesu kêluŋ buku sa jakêkêŋ gêdêŋ sakiŋwaga ma gêŋgôŋ sic. Ma lau samob, taŋ sêŋgôŋ lôm naŋ, mateŋ gê eŋgeŋ.
21 Ma eŋ gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋ taŋ teto gêc ma taŋemsuŋ aŋô naŋ, kêtu anô gêdêŋ ocsalô tonec."
22 Lau samob sêŋô ênê biŋ moasiŋ, taŋ kêsôm kêsa awa naŋ, ŋajam-ŋajam e sê taêŋ ma sêsôm gebe "Ŋac tonec Josep latu atom me."
23 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Kec, galoc oc abe asôm biŋdêm tonec êndêŋ aê gebe 'Dokta, ôŋgôm taôm ôlim ŋajam êsamaŋ. Biŋ taŋ aêac aŋô gebe gôgôm aŋga Kapanau m naŋ, ôŋgôm aŋga taôm nêm malacmôkê amboac tonaŋ acgom.' "
24 Go kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Propete teŋ oc tetoc eŋ sa ŋapep aŋga eŋ tau nê malacmôkê atom.
25 Ma jasôm teŋ tobiŋŋanôgeŋ êwiŋ gebe Gêdêŋ têm Elia gêmoa naŋ, undambê ŋajaŋa gêc e jala têlêac ma ajôŋ 6 ma tôbôm kapôêŋ gêjam gamêŋ samucgeŋ auc naŋ, awêtuc taêsam sêmoa Israel.
26 Mago Anôtô kêsakiŋ Elia gêdêŋ êsêacnêŋ teŋ gêja atom, kêsakiŋ eŋ gêdêŋ awêtuc, taŋ gêŋgôŋ Sarepta Sidonŋa naŋ, taugeŋ gêja.
27 Ma gêdêŋ taŋ propete Elisa gêmoa naŋ, kamocbôm gwalêkiŋ sêmoa Israel. Mago êsêacnêŋ teŋ kêtu selec atom, ŋac Surianja Naeman taugeŋ."
28 Lau samob, taŋ sêŋgôŋ lôm ma sêŋô biŋ tau naŋ, têntac kêbôli auc ŋanô.
29 Tec dêdi ma têtiŋ eŋ kêsa malacmagê gêja. Malac tau sêkwê gêc lôc. Tec sêwê eŋ jasêô lasê sêlic tau gebe têtiŋ eŋ piŋpaŋ êsêp êna.

30 Mago eŋ gêsiŋ êsêac popoc kêsa ŋaluŋgeŋ gêc gêja.

Ŋac toŋalau sec
(Mar 1:21-28)

31 Jesu kêsêp malac Galilaiaŋa Kapanaum gêja ma kêdôŋ
êsêac gêdêŋ sabat
32 e êsêac têtakê kêtu ênê mêtêŋa, gebe kêsôm biŋ toŋaclaigeŋ.
33 Ma ŋamalac teŋ toŋalau ŋatêmui gêŋgôŋ lôm, naŋ gêmôêc
awa kapôêŋ gebe
34 "Op, Jesu Nasaretŋa, aêacnêŋ asageŋ ŋagêdô gêdêŋ tauŋ.
Aôm gômôêŋ gebe onseŋ aêac su me. Aê kajala aômgac.
Anôtônê ŋac dabuŋ aômgoc."
35 Tec Jesu gec biŋ eŋ gebe "Awammê êsa ma ôsa aŋga ênê
ôna." Ma ŋalau sec kêmônaŋ ŋac tau gêmoa e gêu tau kêsêp êsêac
ŋaluŋgeŋ jagêc, go kêsa aŋga ŋamalacnê gêja, mago gêgôm eŋ ôli
kêtu sec atom.
36 Tec êsêac samob têtakê e sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Biŋ tonec
amboac ondoc. Eŋ kêjatu ŋalau ŋatêmui toŋaclaigeŋ amboac
ŋatau ma sêc sêsa sêja."
37 Ma ênê wae kêsa kêtôm gamêŋ tonaŋ ŋa-malac samobgeŋ
gêja.

Jesu gêgom lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa
(Mat 8:14-17; Mar 1:29-34)

38 Jesu gêdi aŋga lôm kêsa jakêsô Simonnê andu. Ma Simon
tau lawao gêmac ôli ŋawajaô kapôêŋ tec gêc, naŋ êsêac teteŋ eŋ
kêtu awê tauŋa.
39 Tec Jesu kêtu gasuc gêja e gêôc gadê eŋ, go gec biŋ ŋawajaô
ma gêwi eŋ siŋ e gacgeŋ gêdi sa mêŋgêjam sakiŋ êsêac.
40 Oc jakêsêp acgom, go lau samob, taŋ nêŋ lau gêmac ŋagêdô
tokaiŋ-tokaiŋ sêc naŋ, sejoŋ êsêac dêdêŋ Jesu sêja. Ma gêu lêma
gêsac êsêac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ ma gêgôm êsêac ôliŋ ŋajam kêsa.
41 Ma ŋalau sec sêsa aŋga lau taêsam nêŋ amboac tonaŋ. Êsêac
sêwakic to sêsôm gebe "Anôtônê Latu aôm." Ma Jesu gec biŋ
êsêac to gêjac jao gebe sêsôm biŋ atom gebe êsêac sêjala gebe
eŋ Kilisi tau.

Jesu gêjam mêtê gêmoa Judaia
(Mar 1:35-39)

42 Geleŋŋa lasê, go Jesu gêdi kêsa gamêŋ sawa teŋ gêja. Ma
lau sêsôm eŋ e têtap eŋ sa ma sebe sêŋgamiŋ eŋ gebe êwi êsêac
siŋ atom.
43 Mago eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Kôm tonec gêjac aê ŋawae
gebe jasôm ŋawae ŋajam Anôtônê gamêŋŋa lasê êndêŋ malac
ŋagêdô êwiŋ, gebe Anôtô kêsakiŋ aê kêtu kôm tonaŋŋa."
44 Ma eŋ gêjam mêtê gêmoa lôm Judaiaŋa.

5

Jesu kêkalem nê ŋacseŋomi ŋamataŋa
(Mat 4:18-22; Mar 1:16-20)

1 Ŋabêc teŋ Jesu kêkô bugêjactoŋ Genesaret ma lau taêsam
sêkatoŋ eŋ sa sebe sêŋô Anôtônê mêtê.
2 Ma gêlic waŋ luagêc sêpoac, mago lau iŋa sêwi waŋ siŋ
jasêkwasiŋ nêŋ wasaŋ sêmoa.
3 Tec jakêpi waŋ luagêc tonaŋ ŋateŋ, taŋ ŋatau Simon naŋ,
ma keteŋ eŋ gebe êsu waŋ su êkêŋ bau siŋ sauŋgeŋ. Go gêŋgôŋ
sic ma kêdôŋ mêtê gêdêŋ lau gêŋgôŋ waŋ.
4 Gêjac mata nê biŋ su ma kêsôm gêdêŋ Simon gebe "Asiŋ asa
gêdim ana e au nêm wasaŋ êsêp gebe alô i."
5 Tec Simon gêjô eŋ awa gebe "Mêtêmôkê, gêbêc samuc tonec
aêac ajam wasaŋ e tekweŋ gêbac ma atap ŋanô teŋ sa atom.
Mago kêtu aômnêm biŋŋa tec najau wasaŋ êtiam."
6 Sêu wasaŋ ma sêkêŋ i taêsam auc e gebe êŋgôŋ wasaŋ êŋgic.
7 Tec sêjac kajo nêŋ lau waŋ teŋ gebe nasênam jaôŋ sêwi ŋ
êsêac, tec sêja ma sêjac i tulu kêsêp waŋ lulu e gebe ênê.
8 Simon Petere gêlic e gêu tau jagêc Jesu akaiŋŋa ma kêsôm
gebe "Apômtau, ômoa nêm lêtêgeŋ, gebe aê ŋac sec."
9 Petere to lau samob, taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, têtakê kêtu i taêsam,
taŋ sêlô naŋŋa.
10 Sebedai latuagêc, Jakobo agêc Joaŋ, taŋ sêwê kaiŋ kôm
sêwiŋ Simon naŋ, têtakê amboac tonaŋgeŋ. Go Jesu kês jm
gêdêŋ Simon gebe "Ôtêc taôm atom, galoc oc ôlô ŋamalac
amboac tonaŋ."
11 Ma êsêac sêsiŋ e jasêsô bau, go dedec nêŋ waba samob gêc
ma têdaguc eŋ.

Jesu gêgôm ŋac tokamocbôm ôli ŋajam kêsa
(Mat 8:1-4; Mar 1:40-45)

12 Ŋasawa teŋ Jesu gêmoa malac teŋ ma ŋac teŋ kamocbôm
gêjam eŋ auc gêŋgôŋ. Eŋ gêlic Jesu e gêu tau jagêc nom, go
keteŋ eŋ gebe "Apômtau, embe têmtac êwiŋ, go ôŋgôm aê jatu
selec."
13 Tec Jesu kêmêtôc lêma jakêmoasac eŋ ma kêsôm gebe "Aê
gabe ôtu selec." E gacgeŋ ênê kamocbôm gêwi eŋ siŋ.
14 Jesu gêjac jao gebe "Ôsôm biŋ tonec êndêŋ lau teŋ atom."
Ma kêjatu eŋ gebe "Naôtôc taôm êndêŋ dabuŋwaga ma ôkêŋ
da êtu kôtu selecŋ a êtôm Mose kêjatu, gebe êwaka nêm biŋ sa
êndêŋ êsêac."
15 Tageŋ Jesunê wae kêtu tapa kêlêlêc, tec lau taêsam sêkac
sa sêmêŋ sebe sêŋô ênê biŋ ma êŋgôm êsêacnêŋ gêmac tokaiŋ-
tokaiŋ ŋajam êsa.
16 Go eŋ kêtaiŋ tau su kêsa gamêŋ sawaŋageŋ jaketeŋ mec.

Jesu gêgôm ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ ôli ŋajam kêsa
(Mat 9:1-8; Mar 2:1-12)

17 Gêdêŋ bêc teŋ Jesu kêdôŋ mêtê gêmoa, ma Parisai to
biŋsutau aŋga malac Galilaia to Judaiaŋa samob ma aŋga
Jerusalem mêŋsêŋgôŋ. Ma Apômtaunê ŋaclai gêjam eŋ sa gêgôm
lau gêmac ŋajam kêsa.
18 Ma lau sêbalaŋ ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ teŋ kêsêp mê, tec
têtu kêka-kêka sebe sejoŋ eŋ sêsô andu natetoc eŋ ênêc Jesu
laŋônêmŋa.
19 Mago têtap lêŋ sejoŋ eŋ sêsô sênaŋa sa atom, gebe lau
taêsam. Tec sêpi salôm jasêkip salôm sa ma sêlêwaŋ eŋ tomêgeŋ
kêsêp ŋaluŋgeŋ jagêc Jesu laŋônêm.
20 Jesu gêlic êsêac sêkêŋ gêwiŋ, tec kêsôm gebe "Ŋac tau, aê
kasuc nêm sec ôkwigac."
21 Ma biŋsutau to Parisai sêôc aweŋ sa ma têtu kênac gebe
"Ŋac tonec asa, tec kêsôm biŋ alôb-alôb amboac tonec nec. Asa
gebe êsuc sec ôkwi, Anôtô taugeŋ."
22 Mago Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam naŋ, ma gêjô
êsêac aweŋ gebe "Amboac ondoc tec taêm gêjam biŋ amboac
tonaŋ gêc nêm ŋalêlômgeŋ.
23 Biŋ ondoc oc tasôm ŋagaô. Tasôm tonec gebe 'Aê kasuc
aômnêm sec ôkwi' nec, me tasôm gebe 'Ôndi sa ma ôsêlêŋ.'
24 Ma aê gabe amac ajala gebe Ŋamalacnê Latu kêtu ŋatau
aŋga nom gebe êsuc sec ôkwi," go kêsôm gêdêŋ ŋac ŋatêkwa kêtu
goloŋ gebe "Aê jasôm êndêŋ aôm gebe Ôndi sa. Ôluŋ nêm mê sa
ma ôêc ôna nêm andu."
25 Ŋac tau gêdi sa sep tageŋ gêdêŋ êsêac mateŋanô sêlic, go
kêluŋ nê mê, taŋ eŋ gêc naŋ, sa ma gêc gêja nê andu ma kêlanem
Anôtô.
26 Lau samob têtakê ŋanô ma sêlambiŋ Anôtô tonêŋ ŋalêlôm
ŋatutucgeŋ ma sêsôm gebe "Ocsalô tonec aêac alic gêŋ kaiŋ
teŋ."

Jesu kêkalem Lewi
(Mat 9:9-13; Mar 2:13-17)

27 Jesu gêgôm tonaŋ su, go kêsa gêja e gêlic teloŋ teŋ, ŋaê
Lewi, gêŋgôŋ teloŋ maleŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôndaŋguc
aê."
28 Tec ŋac tau gedec nê gêŋ samob gêcŋa ma gêdi kêdaguc Jesu
gêja.
29 Lewi gêgôm moasiŋ kapôêŋ teŋ aŋga nê andu kêtu Jesuŋa,
ma teloŋ to lau ŋagêdô taêsam seŋ gêŋ tau sêŋgôŋ sêwiŋ êsêac.
30 Tec Parisai to nêŋ biŋsutau têtu môsi ma sêsôm gêdêŋ ênê
ŋacseŋomi gebe "Amboac ondoc tec amac aeŋ to anôm gêŋ
aŋgôŋ awiŋ teloŋ to lau sec nec."

31 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Lau ôliŋ ŋajam sêpô lêna
tauŋ kêtu doktaŋa atom, mago lau gêmac tec sêpô lêna.
32 Aê gamêŋ gabe jakalem lau gêdêŋ atom, jakalem lau
secgeŋ gebe sênam tauŋ ôkwi.”

Biŋ tanam dabuŋ moŋa
(Mat 9:14-17; Mar 2:18-22)

33 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Joaŋnê ŋacseŋomi sêjam
dabuŋ mo to teteŋ mec elêmê ma Parisainêŋ ŋacseŋomi am-
boac tonaŋ. Mago aômnêm nec seŋ to sênôm gêŋ.”
34 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau embe sêniŋ awê
ŋamoasiŋ, ma ŋac-gebe-ênam-awêwaga êmoa êwiŋ êsêac, oc amac
akac êsêac gebe sênam dabuŋ mo me. Masianô.
35 Mago ŋabêc oc mêŋêsa ma sêkôc ŋac-gebe-ênam-awêwaga su
aŋga êsêacnêŋ. Êndêŋ bêc tônê, go sênam dabuŋ mo.”
36 Go kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gêwiŋ gebe “Lau teŋ
sêkac obo ŋatali su aŋga ŋakwê wakuc gebe sêsi êpi ŋakwê
laŋgwa atom. Embe sêŋgôm, go sêkac ŋakwê wakuc êŋgic ma
ŋakwê wakuc ŋatali naêtôm ŋakwê laŋgwa atom.
37 Ma lau teŋ sêkêŋ wain wakuc êsêp bôc ŋaôlic laŋgwa atom.
Embe sêŋgôm, oc wain wakuc êôc ŋaôlic êpoa e êtaiŋ ma ŋaôlic
tau êtu sec.
38 Takêŋ wain wakuc êsêp ŋaôlic wakuc ênamaŋ.
39 Ma lau, taŋ sênôm wain laŋgwa su naŋ, sebe sênôm wain
wakuc atom. Êsêac sêsôm gebe ‘Wain laŋgwa ŋajam kêlêlêc.’ ”

6

Ŋacseŋomi sesolop polom gêdêŋ sabat
(Mat 12:1-8; Mar 2:23-28)

1 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêsêlêŋ gêmoa kôm polomŋa ŋalêlôm,
ma nê ŋacseŋomi sesolop polom ŋanô mêŋsêlêsa popoc ma seŋ.
2 Tec Parisainêŋ ŋagêdô sêsôm gebe “Amboac ondoc amac
agôm gêŋ, taŋ biŋsu gêjac jao gebe daŋgôm êndêŋ sabat atom
naŋ.”
3 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Amac asam biŋ, taŋ Dawid
gêgôm gêdêŋ mo gêjô eŋ tau to êsêac, taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, atom
me.
4 Eŋ kêsô Anôtônê andu gêja ma kêkôc polom, taŋ sêkêŋ
gêdêŋ Anôtô kêtu da naŋ, mêŋgeŋ to kêkêŋ gêdêŋ êsêac, taŋ
sêwiŋ eŋ naŋ, seŋ amboac tonaŋ. Mago polom tau biŋsu gêjac
jao gebe lau teŋ sêniŋ atom, dabuŋwaga tau ŋgeŋ.”
5 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ŋamalacnê Latu kêtu sabat
ŋatau gêwiŋ.”

Ŋac lêma kêtu goloŋ ŋajam kêsa
(Mat 12:9-14; Mar 3:1-6)

6 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêsô lôm gêja ma kêdôŋ êsêac. Ma ŋac
teŋ gêŋgôŋ tonaŋ, taŋ lêma anôŋa kêtu goloŋ.
7 Ma biŋsutau to Parisai dêdib Jesu gebe moae êŋgôm ŋac tau
ôli ŋajam êsa êndêŋ sabat, sebe têtap lêŋ sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋŋa
sa.
8 Mago Jesu kêjala êsêac taêŋ gêjam biŋ tonaŋ tec kêsôm gêdêŋ
ŋac lêma kêtu goloŋ gebe "Ôndi sa ôkô ŋaluŋ." Ma ŋac tau gêdi
sa kêkô.
9 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê jatu kênac amac
acgom, oc tatôm gebe tamoasiŋ lau me daŋgôm êsêac sec êndêŋ
sabat. Tanam katuŋ kêsi me tajaiŋ."
10 Go mata gê êsêac gelom-gelom ma kêsôm gêdêŋ ŋac tau
gebe "Ômêtôc lêmam." Ŋac tau kêmêtôc lêma e ŋajam kêsa
kêtiam.
11 Tec êsêac têntac ŋandaŋ gêôc nêŋ ŋalêlôm auc ma sêsôm
ŋabiŋ sêwiŋ tauŋ gebe sêŋgôm Jesu amboac ondoc.

Jesu kêjaliŋ nê aposolo 12 sa
(Mat 10:1-4; Mar 3:13-19)

12 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêpi lôc gêja gebe eteŋ mec. Tec
gêbêc samuc tonaŋ keteŋ mec gêdêŋ Anôtô ŋapaŋ
13 e geleŋŋa lasê, go gêmôêc nê ŋacseŋomi mêŋkêjaliŋ 12 sa
aŋga êsêacnêŋ ma kêsam êsêac gebe "Aposolo."
14 Simon taŋ gê eŋ gebe Petere gêwiŋ naŋ, agêc lasi Andrea,
ma Jakobo agêc Joaŋ, Pilip agêc Batolomai,
15 Matai agêc Tom, Alpainê latu Jakobo ma Simon, taŋ sêsam
eŋ gebe Seloto naŋ,
16 Jakobonê latu Juda, go Juda Isariot, taŋ geoc eŋ lasê naŋ.

Jesu gêjam sakiŋ lau taêsam
(Mat 4:23-25)

17 Jesu gêwiŋ êsêac sêsêp aŋga lôc sêmêŋ e sêsa ŋadeŋ teŋ,
go nê ŋacseŋomi pom kapôêŋ teŋ ma lau ŋagêdô taêsam aŋga
malac Judaiaŋa samob ma aŋga Jerusalem to aŋga gamêŋ
gwêcŋa Turu to Sidonŋa sêwiŋ.
18 Lau tonaŋ ŋai samob sêja sebe sêŋô ênê biŋ ma sebe eŋ
êŋgôm êsêacnêŋ gêmac tokaiŋ-tokaiŋ ŋajam êsa. Ma gêgôm êsêac,
taŋ ŋalau ŋatêmui kêlêsu êsêac naŋ, ŋajam kêsa amboac tonaŋ.
19 Ŋaclai kêsa aŋga ênê, tec gêgôm samob ôliŋ ŋajam kêsa,
amboac tonaŋ lau pebeŋ sêgôm mocsac gebe sêmoasac eŋ.

Biŋ moasiŋ to biŋ ojaeŋa
(Mat 5:1-12)

20 Jesu kêsa laŋôanô sa gêdêŋ nê ŋacseŋomi ma kêsôm gebe
"Aê aoc êôc amac lau ŋalêlôm sawa, gebe Anôtônê gamêŋ kêtu
amacnêm.
21 Aê aoc êôc amac, taŋ mo gêjô amac galoc naŋ, gebe oc aniŋ
gêŋ e êôc amac tôŋ.

Aê aoc êôc amac, taŋ galoc ataŋ naŋ, gebe oc aômac.
22 “Aê aoc êôc amac embe ŋamalac têntac endec amac to
sêmasuc ma sêmbu amac to sêsôm gebe amac lau sec êtu
Ŋamalacnê Latuŋa.
23 Têmtac ŋajam êsa êndêŋ bêc ônê toôlim êpigeŋ gebe
amacnêm ŋagêjô ŋajam kapôêŋ gêc undambê. Êsêacnêŋ lau
ŋanô sêgôm gêŋ tonaŋ gêdêŋ propete amboac tonaŋgeŋ.
24 “Ojae amac lau tolêlôm, gebe nêm moasiŋ tec akôc
kwanaŋgeŋ.
25 Ojae amac, taŋ galoc têmtac kêkôc naŋ, gebe mo oc êjô amac.
Ojae amac, taŋ galoc aômac naŋ, gebe almac oc têmtac ŋawapac
to ataŋ.
26 “Ojaê amac, embe lau samob aweŋ aôc amac naŋ, gebe
êsêacnêŋ lau ŋanô sêgôm gêŋ tonaŋ gêdêŋ propete dansaŋ
kêtôm tonaŋgeŋ.

Têmtac êwiŋ nêm soŋo-soŋo
(Mat 5:38-48; 7:12)

27 “Mago aê jasôm êndêŋ amac, tec aŋô aêŋoc biŋ amoa nec,
gebe Têmtac êwiŋ nêm soŋo-soŋo to amoasiŋ êsêac, taŋ têntac
gedec amac naŋ.
28 Anam mec êsêac, taŋ sêpuc boa amac, to ateŋ mec êtu lau,
taŋ sêsac amac naŋŋa.
29 Ŋac, taŋ êtap aôm alimanô ŋamakeŋ naŋ, ôkêŋ ŋamakeŋ
êndêŋ eŋ êwiŋ, ma ŋac taŋ êjaŋgo nêm ŋakwê su naŋ, ôŋgamiŋ
obo êndêŋ eŋ atom.
30 Samob taŋ teteŋ gêŋ êndêŋ aôm naŋ ôkêŋ, ma êsêac, taŋ
sêkôc nêm gêŋ su naŋ, oteŋ êêac gebe sêkêŋ êm u êmêŋ êtiam
atom.
31 Gêŋ taŋ amac abe lau sêŋgôm êndêŋ amac naŋ, taôm
aŋgôm êndêŋ êsêac.
32 “Embe têmtac êwiŋ lau, taŋ têntac gêwiŋ amac naŋ, oc ŋanô
amboac ondoc, gebe lau sec têntac gêwiŋ lau, taŋ têntac gêwiŋ
êsêac naŋ amboac tonaŋ.
33 Ma embe amoasiŋ lau, taŋ sêmoasiŋ amac naŋ, oc ŋanô
amboac ondoc. Lau sec sêgôm nêŋ gêŋ amboac tonaŋ.
34 Ma embe akêŋ gêŋ êtu tôp êndêŋ lau ma taêm êka gebe
sênac ŋatôp, oc ŋanô amboac ondoc. Lau sec sêkêŋ gêŋ kêtu
tôp gêdêŋ lau amboac tonaŋgeŋ.
35 Têmtac êwiŋ nêm soŋo-soŋo to amoasiŋ lau ma akêŋ gêŋ
êsêac, taêm êka ŋagêjô atom, go amacnêm ŋagêjô ŋajam êtu
kapôêŋ ma atu Lôlôc Ŋatau latui, gebe eŋ kêtu lau têntac dani
to lau sec nêŋ ŋac gabêjam.
36 Taêm walô lau amboac Tamemi taê walô.

Biŋ lamêtôc lauŋa
(Mat 7:1-5)

37 “Amêtôc lau atom, go Anôtô êmêtôc amac atom. Anac jatu
lau atom, go Anôtô ênac jatu amac atom. Anac pêla lau, go
Anôtô ênac pêla amac.
38 Akêŋ gêŋ êndêŋ lau, go Anôtô êkêŋ gêŋ êndêŋ amac. Oc
êkêŋ gêŋ êndêŋ amac êsêp nêm gadob e mêŋêc ma ekoloŋ, go
ênsalê ŋagêdô ênsac ŋaô êwiŋ, gebe dôŋ, taŋ anam dôŋ lau naŋ,
oc Anôtô ênam dôŋ amac.”
39 Go Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ êsêac gebe “Matapec
teŋ kêtôm gebe êwê matapec teŋ atom. Agêc lulu oc sêu tauŋ
sêsêp sê sêna.
40 Kwapuc teŋ êlêlêc kwalam laŋgwa atom. Mago kwapuc
samob embe sênac dabiŋ ŋapep, go têtôm nêŋ kwalam laŋgwa.
41 “Asageŋ gôlic ka ŋasili, naŋ gêguŋ lasim mataanô, ma
ŋadambê, taŋ kêkô taôm matamanô naŋ, gôlic sapu.
42 Ma amboac ondoc ôsôm êndêŋ lasim gebe ‘Lasicenec, on-
decgeŋ ma jambuc ŋasili, taŋ gêguŋ matamanô naŋ sa.’ Mago
ka ŋadambê, taŋ kêkô aôm taôm matamanô naŋ, gôlic sapu.
Aôm dansaŋtêna, ômbuc ka ŋadambê aŋga taôm matamanô sa
acgom e matamanô ŋawa êsa, go ômbuc ŋasili, taŋ gêguŋ lasim
mataanô naŋ sa.

Tajala ka endeŋ ŋanô
(Mat 7:16-20; 12:33-35)

43 “Ka ŋajam oc ênam ŋanô sec atom, ma ka sec oc ênam ŋanô
ŋajam atom.
44 Ka samob tajala êndêŋ ŋanô êndêŋ-êndêŋgeŋ. Sêpip jambô
ŋanô aŋga locgôm atom ma sêwa aiŋ aŋga okêm atom.
45 Ŋamalac ŋajam kêtaiŋ gêŋ ŋajam sa aŋga nê awa ŋajam, taŋ
gêc nê ŋalêlôm naŋ, ma ŋamalac sec kêtaiŋ gêŋ sec sa aŋga nê
awa sec. Gebe gêŋ, taŋ gêlôc gêc nê ŋalêlôm tonaŋ tec mêŋêsa
awasuŋ.

Ŋac lulagêc sêkwê andu
(Mat 7:24-27)

46 “Amboac ondoc, amac asam aê gebe ‘Apômtau, Apômtau,’
mago agôm biŋ, taŋ kasôm naŋ, ŋanô kêsa atom.
47 Lau samob, taŋ dêdêŋ aê sêmêŋ to sêŋô aêŋoc biŋ ma
sêgôm ŋanô kêsa naŋ, aê janam dôŋ êsêac amboac tonec.
48 Êsêac têtôm ŋac, taŋ kêkwê andu teŋ. Eŋ kêkwê sê baliŋgeŋ
kêsêp gêja e poc kêkapiŋ ŋaalê tôŋ. Gêdêŋ taŋ bu kêsa kapôêŋ
naŋ, ŋasamac kêgasim jakêpi andu tau, mago kêwiwic jageo,
gebe poc kêkapiŋ tôŋ.
49 Ma Ŋac taŋ gêŋô biŋ, mago gêgôm ŋanô kêsa atom naŋ,
kêtôm ŋac, taŋ kêkwê nê andu kêkô nom ŋaô kêkwê alê kêsêp
gêja atom. Ma bu kêsa kapôêŋ jakêpi andu tau ma gacgeŋ kêku
sa jaguluŋ tageŋ.”

7

Jesu gêgôm lau Rom nêŋ kapitainê sakiŋwaga ôli ŋajam kêsa (Mat 8:5-13)

1 Jesu kêsiôm nê bi ŋ samob tonaŋ gêdêŋ lau sêŋô su, go kêsêp
Kapanaum gêja.
2 Ma kapitai teŋ nê sakiŋwaga, taŋ têtac gêwiŋ eŋ naŋ, gêmac
jaoŋageŋ gêc.
3 Tec nê ŋatau gêŋô Jesu ŋawae ma kêsakiŋ Judanêŋ lômmôkê
dêdêŋ eŋ sêja gebe teteŋ eŋ mêŋênam ênê sakiŋwaga sa.
4 Lau tau jasêô lasê dêdêŋ Jesu ma teteŋ eŋ sepeŋ ducgeŋ
gebe "Ôkêŋ taŋam eŋmaŋ,
5 gebe eŋ têtac gêwiŋ aêacnêŋ lau ma kêkwê aêacma lôm."
6 Tec Jesu gêwiŋ êsêac gêja. Kêsêlêŋ e gêjam andu ŋasawa
kêtu dambê, go kapitai kêsakiŋ nê lau jasêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Apômtau, ôjaiŋ taôm atom, gebe aê galic tauc katôm gebe ôsô
ŋoc andu ŋasalôm ŋalabu ômôêŋ atom.
7 Aê galic tauc amboac tonaŋ, tec gabe jatoc tauc sa jandêŋ
aôm jawac atom. Amboac tonaŋ, ôsôm ŋa awamgeŋ ma ŋoc
ŋacseŋom oc ôli ŋajam êsa.
8 Gebe aê ŋac teŋ, taŋ kasô lau kapôêŋ ŋalabu ma siŋwaga sêsô
aê ŋalabu. Embe jasôm êndêŋ ŋac teŋ gebe 'Ôna,' oc êna. Ma
êndêŋ ŋac teŋ gebe 'Omôêŋ,' oc êmêŋ, ma êndêŋ ŋoc sakiŋwaga
gebe 'Ôŋgôm gêŋ tonec,' oc êŋgôm."
9 Jesu gêŋô biŋ tonaŋ e gêŋac lêma ma kêsa tau ôkwi jakêsôm
gêdêŋ lau, taŋ têdaguc eŋ naŋ gebe "Lauac, aŋga Israelnêŋ aê
katap kêkêŋ gêwiŋ kapôêŋ amboac tonaŋ sa atomgeŋ."
10 Go lau, taŋ kapitai kêsakiŋ êsêac naŋ, sêmu sêja andu e sêlic
sakiŋwaga tau ôli ŋajam kêsa.

Jesu gêŋu awêtuc teŋ latu mata jali kêsa

11 Ŋasawa baliŋ atom, go Jesu gêja malac teŋ ŋaê Nain, ma nê
ŋacseŋomi to lau taêsam sêwê sêwiŋ eŋ.
12 Eŋ kêdabiŋ malac ŋasacgêdô ma gêlic sêbalaŋ ŋacmatê teŋ
sêsa sêmêŋ, awêtuc teŋ nê latu tageŋ tonaŋ, tec lau malacŋa
taêsam sêwiŋ eŋ.
13 Apômtau gêlic awê tau e taê walô eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe "Ôtaŋ atom."
14 Go kêtu gasuc jagêu lêma gêsac katapa e lausêbalaŋwaga
têtu malô sêkô. Go kêsôm gebe "Ŋapalê, aê jasôm aôm ôndi sa."
15 Ma ŋacmatê gêdi gêŋgôŋ e kêsôm biŋ lasê. Go Jesu kêkêŋ eŋ
gêdêŋ têna gêja.
16 Lau samob têtakê ma sêlanem Anôtô gebe "Aêacnêŋ
propete kapôêŋ teŋ mêŋkêpi aŋga aêacnêŋ ma Anôtô mêŋkêtu
ŋacleŋ nê lau."

17 Go êne biŋ ŋawae kêtu tapa aŋga Judaia tau to ŋagamêŋ
ŋamagêŋa samob gêja.

Ŋackêsagu Joaŋ kêkêŋ nê ŋacseŋomi têtu kênac Jesu ŋam
(Mat 11:2-19)

18 Ma Joaŋnê ŋacseŋomi sêkêŋ gêŋ samob tonaŋ ŋawae gêdêŋ
eŋ. Tec gêmôec nê ŋacseŋom luagêc
19 mêŋ kêsakiŋ êsêagêc gebe dêndêŋ Apômtau sêna ma sêsôm
gebe "Ŋac taŋ sêsôm sebe êmêŋŋa naŋ, ŋac tau aôm tonec, me
aêac ansaê ŋac teŋ acgom."
20 Ŋac ulu tau dêdêŋ Jesu sêja ma sêsôm gebe "Ŋackêsagu
Joaŋ kêsakiŋ aêagêc tec adêŋ aôm amêŋ ma kêsôm gebe Ŋac taŋ
sêsôm sebe êmêŋŋa naŋ, ŋac tau aôm tonec, me aêac ansaê ŋac
teŋ acgom."
21 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêmoasiŋ gêmac taêsam to lau ôliŋ
kêtuŋ êsêac ma ŋalau sec gêgôm êsêac naŋ, ôliŋ ŋajam kêsa ma
gêgôm mateŋpec taêsam sêlic gamêŋ kêtiam.
22 Tec eŋ gêjô êsêagêc aweŋ gebe "Ana ma anac miŋ geŋ, taŋ
alic to aŋô naŋ, êndêŋ Joaŋ gebe mateŋpec sêlic gamêŋ kêtiam
to magiŋ kêsu sêsêlêŋ, kamocbôm têtu selec to taŋeŋsuŋbic
sêŋô biŋ, ma ŋacmatê dêdi sa to lau sêsôm ŋawae ŋajam lasê
gêdêŋ lau ŋalêlôm sawa.
23 Ma aê aoc êôc êsêac, taŋ têntac lulu kêtu aêŋa atom."
24 Joaŋnê ŋacjaeŋ luagêc tonaŋ sêc sêmu sêja acgom, go Jesu
gêôc awa sa ma gêwa J oaŋ sa gêdêŋ lau gebe "Amac asa gamêŋ
sawa aja abe alic asageŋ. Abe alic sôbolec teŋ mu gêôc jakêsêp
mêŋkêsêp me.
25 Me aja abe alic asageŋ. Abe alic ŋac teŋ kêsô ŋakwê palê-
palê me. Alicgac me, lau taŋ sêsô ŋakwê togêŋŋ ma sêmoasiŋ
tauŋ ôliŋ naŋ, sêŋgôŋ kiŋnêŋ andugeŋ.
26 Me aja abe alic asageŋ. Abe alic propete teŋ me. Biŋŋano,
aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ kêlêlêc propete su.
27 Ŋac tau tonaŋ, tec teto biŋ kêpi eŋ gebe 'Anôtô kêsôm gebe
Ôlic acgom, aê jasakiŋ ŋoc ŋacjaeŋ êmuŋ aôm naêmansaŋ nêm
intêna, taŋ gêc aôm laŋômnêmŋa naŋ.'
28 Aê jasôm êndêŋ amac gebe lau samob, taŋ lauo sêkôc êsêac
naŋ, nêŋ teŋ kêlêlêc Joaŋ su atom. Mago ŋac sauŋ, taŋ sêsam
eŋ kêtu ŋamu aŋga Anôtônê gamêŋ naŋ, kêlêlêc eŋ su."
29 Lau samob to teloŋ, taŋ sêŋô biŋ tonaŋ naŋ, taŋeŋ wamu
Anôtônê biŋ, taŋ kêjatu jagêdêŋgeŋ naŋ, sêliŋ Joaŋnê saŋgu su.
30 Mago Parisai to biŋsutau sêpô Anôtônê mêtê ŋagôliŋ, taŋ
kêmasaŋ kêtu êsêacŋa naŋ siŋ, tec sêliŋ ênê saŋgu atom.
31 "Aê janam dôŋ lau têm tonecŋa êpi asageŋ, ma êsêac oc
têtôm asa lau.

32 Êsêac têtôm ŋapalê, taŋ sêŋgôŋ malacluŋ ma sêmôêc biŋ
gelom tau gebe ‘Aêac ajac oŋ, mago amac atê wê atom. Aêac
ataŋ taŋiboa, mago amac ataŋ awiŋ atom,
33 Ŋackêsagu Joaŋ gêmêŋ e geŋ mo atom to gênôm wain atom,
tec amac asôm gebe ‘Ŋalau sec teŋ gêgôm eŋ.’
34 Ŋamalacnê Latu gêmêŋ e geŋ to gênôm gêŋ ma amac asôm
gebe ‘Alic eŋ lasamtêna to gênôm wain anaboa, teloŋ to lau sec
nêŋ ŋac eŋgoc.’
35 Mago biŋ amboac tonaŋ Anôtônê mêtê tokauc kêwaka tau
sa kêpi êsêac, taŋ têtu ênê lau naŋ.”

Jesu kêtu ŋacleŋ Parisai Simon

36 Parisainêŋ teŋ keteŋ Jesu gebe êniŋ gêŋ êwiŋ eŋ. Tec Jesu
kêsô Parisai tonaŋ nê andu jagêŋgôŋ gebe êniŋ gêŋ.
37 Ma awê teŋ gêmoa malac tonaŋ. Eŋ awê sec. Eŋ gêŋô Jesu
geŋ gêŋ gêŋgôŋ Parisainê andu ŋawae, tec kêkôc gêŋmalu kêsêp
kekec kwalam-kwalam teŋ.
38 Eŋ jakêkô Jesu dêmôêmu kêsi akaiŋŋa ma kêtaŋ e mata-
sulu gêgôm Jesu akaiŋ ŋawambuc kêsa. Tec gêbuŋ ŋa môkêlauŋ
ma kêlêsôp eŋ akaiŋ ma geŋ oso ŋa gêŋmalu.
39 Parisai taŋ kêkalem Jesu naŋ, gêlic ma taê gêjam gêc taugeŋ
gebe “Ŋac tonec embe propete teŋ, oc êlic awê tec kêmoasac eŋ
nec, to êjala ênê lêŋ, gebe eŋ awê sec.”
40 Ma Jesu gêjô biŋ tau ma kêsôm gebe “Simon, aê gabe
jasôm ŋoc biŋ teŋ êndêŋ aôm.” Go eŋ kêsôm gebe “Mêtêmôkê,
ôsômmaŋ.”
41 Tec Jesu kêsôm gebe “Ŋamalac teŋ kêkêŋ mone kêtu tôp
gêdêŋ ŋac luagêc. Ŋac teŋ nê tôp kêtôm denari 500, ma teŋ nê
50.
42 Êsêagêc têtôm gebe sênac tôp tau atom, tec ŋatau gêwi ŋabiŋ
siŋ. Aôm gobe êsêagêcnêŋ asa oc têtac êwiŋ eŋ êɪêlêc.”
43 Tec Simon gêjô Jesu awa gebe “Aê gabe ŋac, taŋ awa ŋatau
gêwi gêŋ taêsam siŋ gêdêŋ eŋ naŋ.” Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe “Kôsôm jagêdêŋ.”
44 Go Jesu kêkac tau ôkwi gêdêŋ awê tau ma kêsôm gêdêŋ
Simon gebe “Aôm gôlic awê tonec me masi. Aê kasô nêm
andu gamêŋ, mago aôm kôkêŋ bu ockaiŋŋa gêdêŋ aê atom,
e eŋ matasulugeŋ gêgôm ockaiŋ ŋawambuc kêsa ma gêbuŋ ŋa
môkêlauŋ.
45 Aôm kôlêsôp aê alicanô atom, mago gêdêŋ taŋ aê kasô
gamêŋ e mêŋgêdêŋ tonec eŋ kêlêsôp ockaiŋ gedeŋ tôŋgeŋ tec
gêmoa.
46 Aôm goeŋ oso môkêcapac ŋa niptêkwi atom. Mago eŋ tec
geŋ oso ockaiŋ ŋa gêŋmalu.

47 Amboac tonaŋ jasôm êndêŋ aôm gebe Ênê sec taêsam
gêjaŋa, gebe eŋ têtac gêwiŋ ŋanô. Mago ŋac, taŋ nê sec lu-
agêcgeŋ gêjaŋa naŋ, eŋ têtac gêwiŋ ŋagecgeŋ."
48 Go Jesu kêsôm gêdêŋ awê tau gebe "Aômnêm sec aê kasuc
ôkwi su."
49 Ma lau, taŋ seŋ gêŋ sêŋgôŋ sêwiŋ eŋ naŋ, sêôc aweŋ sa ma
sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ŋac tonec asa, tec kêsuc sec tau ôkwi
gêwiŋ nec."
50 Go Jesu kêsôm gêdêŋ awê tau gebe "Kôkêŋ gêwiŋ, tec gêjam
aôm kêsi. Ôêc ôna totêmtac malôgeŋ."

8

Lauo taŋ sêsêlêŋ sêwiŋ Jesu naŋ

1 Ŋasawa sauŋgeŋ, go Jesu kêsêlêŋ kêsô malac sauŋ to kapôêŋ
ma gêjam mêtê to kêsôm ŋawae ŋajam Anôtônê gamêŋŋa lasê.
Ma ŋacseŋomi 12 sêwiŋ eŋ.
2 Ma lauo ŋagêdô, taŋ kêtiŋ ŋalau sec aŋga êsêacnêŋ to gêgôm
êsêacnêŋ gêmac ŋajam kêsa naŋ, sêwiŋ amboac tonaŋ, Maria
taŋ sêsam eŋ gebe Magdalaŋa, naŋ ŋalau sec 7 sêsa aŋga ênê
naŋ,
3 ma Herodonê gejobwaga Kusa nê awê Joana, ma Susana
to lauo ŋagêdô taêsam, taŋ sêmoasiŋ Jesu to nê ŋacseŋomi ŋa nêŋ
gêŋ tokaiŋ-tokaiŋ.

Biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa
(Mat 13:1-9; Mar 4:1-9)

4 Ma gêdêŋ taŋ lau taêsam sêkac sa to lau aŋga malac tomalac
sêwê dêdêŋ Jesu sêja naŋ, eŋ kêsôm ŋa biŋgôliŋgeŋ gebe.
5 "Ŋac-kêpalip-ŋawêwaga teŋ kêsa gêja gebe êpalip nê ŋawê.
Kêpalip gêmoa ma ŋagêdô kêsêp intêna, naŋ ŋamalac sêka tôŋ ma
moc, taŋ sêmoa umboŋ ŋalabu naŋ mêŋseŋ su.
6 Ma ŋagêdô gêsac poc ŋaô, naŋ kêpoa e su, go kêmêliŋ, gebe
nom ŋawambuc gêc atom.
7 Ma ŋagêdô kêsêp êcmôkê ŋalêlôm, naŋ êc kêpoa gêwiŋ tec
gejoŋ endu.
8 Ma ŋagêdô kêsêp nom ŋajam, tec kêpi jagêjam ŋanô e kêtu
dim 100." Kêsôm biŋ tonaŋ su, go gêmôêc gebe "Ŋac teŋ nê
taŋasuŋ êŋôŋa embe ênêc, naŋ êŋômaŋ."

Biŋgôliŋ tau ŋam
(Mat 13:10-17; Mar 4:10-12)

9 Ma ênê ŋacseŋomi têtu kênac biŋgôliŋ tau ŋam gêdêŋ Jesu.
10 Tec eŋ kêsôm gebe "Amac atap kauc sa, tec ajala
Anôtônê gamêŋ ŋabiŋ ŋalêlômŋa. Mago lau ŋagêdô oc sêŋô êtu
biŋgôliŋgeŋ, gebe sêlic gêŋ e amboac sêlic atom, ma sêŋô biŋ e
sêjala atom.

Jesu gêwa biŋgôliŋ ŋac kêpalip ŋawêŋa ŋam sa
(Mat 13:18-23; Mar 4:13-20)

11 “Ma biŋgôliŋ ŋam tau tonec gebe Ŋawê kêtôm Anôtônê biŋ.
12 Êsêac taŋ sêsêp intêna naŋ, sêŋô biŋ e Sadaŋ mêŋkêjaŋgo
biŋ su aŋga êsêacnêŋ ŋalêlôm gebe sêkêŋ êwiŋ atom ma sênaŋa.
13 Ma êsêac taŋ sêsac poc ŋaô naŋ, gêdêŋ taŋ sêŋô biŋ naŋ,
sêkôc sa totêntac ŋajamgeŋ. Mago êsêacnêŋ ŋawakac masi. Ac
sêkêŋ gêwiŋ ŋasawa sauŋgeŋ ma gêdêŋ noc lêtômŋa sêwi tauŋ
siŋ.
14 Ma ônaŋ kêsêp êcmôkê naŋ, êsêac taŋ sêŋô biŋ ma sêc sêja
e gêŋ Iêlôm-lêlôm to waba ma moasiŋ ôliŋŋa gejoŋ êsêac, tec
nêŋ ŋanô kêtu gagweŋ atom.
15 Ma ônaŋ kêsêp nom ŋajam naŋ, êsêac taŋ sêŋô biŋ e sêkôc
sa tonêŋ ŋalêlôm mansaŋ to ŋajam ma sêjam ŋanô gedeŋ tôŋgeŋ.

Lamp kêkô suc ŋalêlôm
(Mar 4:21-25)

16 “Ŋac teŋ êtuŋ lamp ma êŋgênduc ŋa suc auc me êkêŋ êsô
pôpô ŋalabu atom, etoc êkô jakaiŋ ŋaô gebe êsêac, taŋ sêsô
sêmêŋ naŋ, sêlic nawê.
17 Gebe gêŋ samob, taŋ kêsiŋ tau naŋ, sêkêŋ êsa awê ma gêŋ
samob, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, oc ŋapuc êsa ma ênêc awêgeŋ.
18 “Amboac tonaŋ taêm ênam nêm lêŋ aŋô biŋŋa acgom gebe
ŋac, taŋ nê gêŋ gêc naŋ, oc êtap ŋagêdô sa naêwiŋ. Ma ŋac teŋ,
taŋ nê gêŋ masi naŋ, oc sêkôc ŋakêsu, taŋ eŋ geboc kêkôc naŋ,
su amboac tonaŋgeŋ.”

Jesu têna to lasii
(Mat 12:46-50; Mar 3:31-35)

19 Go Jesu têna to lasii dêdêŋ eŋ sêja e têtôm gebe têtu gasuc
eŋ atom gebe lau taêsam.
20 Tec lau sêsôm ŋawae gêdêŋ Jesu gebe “Têna to lasimi tê
mêŋsêkô dêmôêŋa sebe sêlic aôm.”
21 Mago eŋ gêjô êsêac aweŋ ma kêsôm gebe “Lau taŋ sêŋô
Anôtônê biŋ ma sêgôm ŋanô kêsa naŋ, tec têtu aêŋoc tinoc to
lasici.”

Jesu kêsôm mutêna kêtu malô
(Mat 8:23-27; Mar 4:35-41)

22 Ŋabêc teŋ acgom, go Jesu to nê ŋacseŋomi sêpi waŋ teŋ,
ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Tanac êŋgic tana bugêjactoŋ
ŋamakeŋ ônêŋa.” Tec ac sêlac sêja.
23 Sêlac sêmoa ma eŋ gêc bêc. Go mu gêbuc ŋatêna
mêŋkêjamuŋ bugêjactoŋ ma ŋadembom kêsalê waŋ auc e sêmoa
jageo.
24 Tec ŋacseŋomi têtu gasuc jasêŋu eŋ ma sêsôm gebe
“Mêtêmôke, mêtêmôkê, aêac oc dambac tanaŋa.” Tec eŋ mata

gêlac ma gec biŋ mu to ŋadembom sec e kêtu malô to bênôŋ
kêsêp.
25 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac akêŋ gêwiŋ ŋanô gêc
ondoc.” Ma êsêacnêŋ ŋalêlôm ŋatutuc e sêŋac lemeŋ ma sêsôm
gêdêŋ tauŋ gebe “Ŋac tonec asa, tec kêjatu mu to bu ma taŋeŋ
wamu gêdêŋ eŋ nec.”

Jesu gêgôm ŋac toŋalau sec ôli ŋajam kêsa
(Mat 8:28-34; Mar 5:1-20)

26 Go ac sêlac sêja Gadarenenêŋ gamêŋ, taŋ gêc Galilaia
ŋamakeŋ ônêŋa.
27 Ma gêdêŋ taŋ Jesu jakêpi bau naŋ, ŋac teŋ toŋalau sec kêsa
aŋga malac jagêdac eŋ. Ŋac tau kêsô ŋakwê atom e ŋasawa
ŋêŋgeŋ ma gêŋgôŋ andu atom, gêmoa gamêŋ sêôŋageŋ.
28 Eŋ gêlic Jesu e kêwakic ma gêu tau gêc eŋ akaiŋŋa, go
gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gebe “Lôlôc Ŋatau Anôtô nê Latu Jesu,
aêagêcnêŋ asageŋ ŋagêdô gêdêŋ tauŋ. Aê jateŋ aôm gebe
Ôlênsu aê atommaŋ.”
29 Eŋ kêsôm biŋ tonaŋ gebe Jesu kêjatu ŋalau ŋatêmui gebe
êsa aŋga ŋamalac tau nê êna. Gebe ŋalau tonaŋ kêsaic eŋ todim-
todim, tec sejop eŋ ma sêbôêŋ eŋ ŋa kapoacwalô to sêsô eŋ
akaiŋ tôŋ. Mago eŋ kêmônaŋ gêŋ, taŋ sêsô eŋ tôŋŋa naŋ gêŋgic-
gêŋgic, ma ŋalau sec tau kêkac ŋamalac tonaŋ kêsa gamêŋ sawa
gêja.
30 Go Jesu kêtu kênac eŋ gebe “Aômnêm ŋaê asa.” Ma eŋ
kêsôm gebe “Legion,” gebe ŋalau sec taêsam sêsêp eŋ.
31 Go ŋalau tau teteŋ Jesu gebe êmasuc êsêac sêsêp gamêŋ
ŋakêlêndiŋ sec sêna atom.
32 Bôcanô toŋ kapôêŋ teŋ seŋ gêŋ sêmoa gamêŋ tau ŋalôc, tec
ŋalau teteŋ Jesu gebe êlôc ma sêsêp bôc tonaŋ ŋalêlôm sêna. Tec
Jesu gêlôc gêdêŋ êsêac.
33 Tec ŋalau sec sêsa aŋga ŋamalac tonaŋ ma jasêsêp bôc tonaŋ
ŋalêlôm sêja ma bôc tau totoŋgeŋ sêsabi aŋga salic guluŋ tageŋ
jasêsêp bugêjactoŋ ma sênôm bu su.
34 Lau bôcŋa sêlic gêŋ tonaŋ ma sêc jasêsôm ŋawae aŋga
malac to gamêŋ ŋakêtu gêdô.
35 Tec lau sêsa sêja sebe sêlic gêŋ tau e jasêô lasê Jesu ma sêlic
ŋac, taŋ ŋalau sec sêsa aŋga ênê sêja naŋ, nê kauc kêsa ma kêsô
ŋakwê sa jagêŋgôŋ Jesu akaiŋŋa ma têtêc tauŋ ŋanô.
36 Ma êsêac, taŋ tauŋ mateŋanô sêlic ŋac toŋalau sec ôli ŋajam
kêsa naŋ, sêjac ŋamiŋ gêdêŋ êsêac gêwiŋ.
37 Ma lau samob aŋga Gadarenenêŋ gamêŋ nêŋ ŋalêlôm
ŋatutuc ŋanô, tec teteŋ Jesu gebe êwi êsêac siŋ. Tec Jesu kêpi
waŋ ma gêc gêmu gêja kêtiam.

38 Ŋac tau, taŋ ŋalau sec sêsa aŋga ênê naŋ, keteŋ Jesu gebe
êmoa êwiŋ eŋ. Mago Jesu gêwi eŋ siŋ ma kêsôm gebe
39 “Ômu ôna nêm andu ma ônac miŋ gêŋ kapôêŋ, taŋ Anôtô
gêgôm gêdêŋ aôm naŋ.” Tec eŋ gêc gêja ma kêsôm gêŋ, taŋ Jesu
gêgôm gêdêŋ eŋ naŋ, lasê aŋga malac samucgeŋ.

Jairi latuo to awê, taŋ kêmoasac Jesunê ŋakwê
(Mat 9:18-26; Mar 5:21-43)

40 Lau samob sêôŋ Jesu sêŋgôŋ e gêmu gêmêŋ kêtiam, tec
sêkôc eŋ sa.
41 Ma lômmôkê teŋ, ŋaê Jairi, jagêu tau gêc Jesu akaiŋŋa ma
keteŋ eŋ gebe êna ênê andu
42 gebe ênê latuo tageŋgeŋ, taŋ nê jala kêtu 12 naŋ, tec gêmac
e awa kêtu dambê su.
Jesu gêdi gêja ma lau taêsam sêkapiŋ eŋ sa.
43 Ma awê teŋ gêjam dec kêtôm jala 12 ma gêjam ôli dokta
kêkêŋ nê awa samob gêjaŋa su. Mago teŋ kêtôm gebe êŋgôm
eŋ ôli ŋajam êsaŋa atom.
44 Êŋ kêtu gasuc mêŋkêkô Jesu dêmôêmu ma kêmoasac ênê
ŋakwê ŋalêsô, ma sep tageŋ nê dec kêpa.
45 Ma Jesu kêtu kênac gebe “Asa kêmoasac aê.” Tec êsêac
samob sêpê tauŋ ma Petere kêsôm gebe “Mêtêmôkê, lau taêsam
sêkapiŋ aôm sa to têtiŋ aôm.’
46 Ma Jesu kêsôm gebe “Teŋ kêmoasac aê, tec kêsaê ŋaclai kêsa
aŋga aêŋoc gêja.”
47 Awê tau gêlic gebe oc êsiŋ tau êtôm atom, tec gêja
tokêtênêpgeŋ jagêu tau gêc Jesu akaiŋŋa ma gêwa nê biŋ
kêmoasac eŋ e gacgeŋ ŋajam kêsaŋa ŋam sa lau samob sêŋô.
48 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Latucoenec, kôkêŋ gêwiŋ
gêgôm aôm ŋajam kêsa, ôêc ôna totêmtac malôgeŋ.”
49 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma ŋac teŋ aŋga lômmôkênê
andu gêmêŋ ma kêsôm gebe “Latômô gêmac êndugac, ôlênsaŋ
Mêtêmôkê êtiam atom.”
50 Jesu gêŋô mago kêsôm gêdêŋ Jairi gebe “Ôtêc taôm atom,
ôkêŋ êwiŋgeŋ, go ŋapalêo ŋajam êsa.”
51 Go Jesu jagêô lasê andu ma gêlôc gêdêŋ teŋ gebe êpi andu
êwiŋ atom, Petere agêc Joaŋ ma Jakobo ma ŋapalêo têna agêc
tama tauŋgeŋ.
52 Lau samob têtaŋ to sêjam taŋi sa kêtu ŋapalêoŋa. Mago Jesu
kêsôm gebe “Ataŋ atom, ŋapalêo gêmac êndu atom, gêc bêc tec
gêc.”
53 Ma êsêac sêômac eŋ gebe sêlic ŋapalêo gêmac êndu
tomatêgeŋ.
54 Go Jesu kêkam ŋapalêo lêma e awa gêjac eŋ ma kêsôm gebe
“Ŋapalêo, ôndi sa.”

55 Tec ŋapalêonê katu gêmu gêmêŋ e gacgeŋ gêdi sa, ma Jesu
kêjatu gebe sêkêŋ gêŋ êndêŋ ŋapalêo tau êniŋ.
56 Têna agêc tama selendec ŋanô. Ma Jesu gêjac jao êsêagêc
gebe sênac miŋ biŋ tau êndêŋ lau teŋ atom. * Legion. 8:48 Luk
7:50

9

Jesu kêsakiŋ nê lau 12
(Mat 10:5-15; Mar 6:7-13)

1 Jesu gêmôêc êsêac 12 sêpi tageŋ ma kêkêŋ ŋajaŋa to ŋaclai
gelom êsêac gebe têtiŋ ŋalau sec samob to sêŋgôm gêmac ôliŋ
ŋajam êsa.
2 Go kêsakiŋ êsêac sêja gebe sênam mêtê êpi Anôtônê gamêŋ
to sêŋgôm gêmac ŋajam êsa.
3 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Akôc gêŋ teŋ amoa intêna
atom. Aôc tôc atom. Ambic atali atom. Akôc mo atom. Akôc
mone atom. Akôc ŋakwê luagêc atom.
4 Embe api andu teŋ, naŋ aŋgôŋ tonaŋgeŋ e awi gamêŋ tau
siŋ.
5 Ma lau embe sêkôc amac sa atom, naŋ awi malac tonaŋ
siŋ ma êndôŋ ŋakekop aŋga emkaiŋ su êtu geo ŋabelo teŋ êndêŋ
êsêac."
6 Tec ŋacseŋomi têtôm malacgeŋ sêja ma sêsôm ŋawae ŋajam
lasê to sêgôm gêmac ŋajam kêsa kêtôm malacgeŋ.

Jesunê biŋ kêlênsôŋ Herodo
(Mat 14:1-12; Mar 6:14-29)

7 Kasêga Herodo gêŋô biŋ samob tonaŋ ŋawae e kêpô lêna
tau ŋanô, gebe lau ŋagêdô sêsôm sebe "Joaŋ gêdi sa aŋga
ŋacmatênêŋ."
8 Ŋagêdô sêsôm sebe "Elia tec geoc tau lasê." Ma ŋagêdô
sêsôm sebe "Propete laŋgwa nêŋ teŋ gêdi sa."
9 Ma Herodo kêsôm gebe "Joaŋ tec gabuc eŋ gêsutêkwa gêŋgic
su. Mago tonê asa, tê gaŋô ŋawae amboac tonec kêpi eŋ nê."
Ma gêgôm mocsac gebe êlic Jesu ŋanô.

Jesu gêlôm lau 5,000
(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Joaŋ 6:1-14)

10 Aposolo sêmu sêmêŋ kêtiam ma sêjac miŋ gêŋ, taŋ sêgôm
naŋ, gêdêŋ eŋ. Go kêkôc êsêac sa ma ac têtaiŋ tauŋgeŋ sêja
malac teŋ, ŋaê Betsaida, gebe nasêmôa nêŋ tauŋŋa.
11 Mago lau sêlic ma têdaguc eŋ, tec kêkôc êsêac sa ma kêsôm
Anôtônê gamêŋ ŋawae gêdêŋ êsêac, to gêgôm êsêac, taŋ sêpô
lêna naŋ, ôliŋ ŋajam kêsa.

---

* **8:56:** Lau Rom sêsam siŋwaganêŋ toŋ kapôêŋ teŋ gebe

12 Kêdabiŋ gebe oc naêsêp, ma ŋacseŋomi 12 jasêsôm gêdêŋ eŋ
gebe Aêac tamoa gamêŋ sawa nec, ôkêŋ lau sêc êliŋ-êliŋ gebe
sêna malac to gamêŋ ŋakêtu gêdô nasêlêwaŋ tauŋ ma têtap nêŋ
mo sa."
13 Mago Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac taôm akêŋ gêŋ
êsêac sêniŋ." Tec êsêac sêsôm gebe "Aêacma polom lemeŋ
teŋgeŋ ma i luagêcanô tec gêc. Aôm gobe aêac ana anam ôli
mo êtu lau samob tonaŋŋa me."
14 Êsêac ŋacwaga amboac 5,000. Tec Jesu kêsôm gêdêŋ nê
ŋacseŋomi gebe Asôm êsêac sêŋgôŋ sic totoŋ-totoŋ êtôm 50-50
sêwiŋ tauŋ."
15 Tec ŋacseŋomi sêgôm amboac tonaŋ ma samob sêŋgôŋ sic.
16 Go kêkôc polom lemeŋ teŋ to i luagêc tonaŋ sa mêŋmata
gedec undambê ma gêjam daŋge, go kêpô kêkôc-kêkôc ma
kêkêŋ gêdêŋ ŋacseŋomi, gebe sênac sam êndêŋ lau.
17 Seŋ e gêôc êsêac tôŋ samob, go sejoŋ ŋapopoc sa kêsêp
gadob 12.

Petere kêsôm Kilisi ŋam
(Mat 16:13-19; Mar 8:27-29)

18 Ŋasawa teŋ Jesu keteŋ mec gêmoa tauŋa ma nê ŋacseŋomi
sêwiŋ eŋ. Go kêtu kênac êsêac gebe "Lau sêsam aê sebe asa."
19 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Ŋagêdô sêsôm gebe aôm
ŋackêsagu Joaŋ, ma ŋagêdô sêsôm gebe aôm Elia, ma ŋagêdô
sêsôm gebe Propete laŋgwa nêŋ teŋ, tec gêdi sa."
20 Ma Jesu kêtu kênac êsêac gebe "Ma amac nec asam aê abe
asa." Tec Petere gêjô eŋ awa gebe "Aôm Anôtônê Kilisi tau."

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê
(Mat 16:20-28; Mar 8:30-9:1)

21 Ma Jesu gêjam êsêac aweŋ auc to gêjac jao gebe sêsôm lasê
êndêŋ lau teŋ atomanô.
22 Ma kêsôm gebe "Ŋamalacnê Latu oc êôc ŋandaŋ taêsam.
Laumata to lau dabuŋsêga ma biŋsutau oc têtiŋ eŋ to sênac eŋ
êndu e ŋabêc êtu têlêac, go êndi sa êtiam."
23 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac samob gebe "Ŋac teŋ embe taê ênam
gebe êsap aê tôŋ, naŋ ênac kapoac tau ma êôc nê kakesotau
êtôm bêcgeŋ, go êndaŋguc aê,
24 gebe ŋac teŋ embe êŋgôm mocsac gebe êmoa mata jali, naŋ
oc êmac êndu, ma teŋ embe êmac êndu êtu aêŋa, naŋ oc êŋgôŋ
mata jali.
25 Ŋac teŋ embe ênsôb gêŋ nomŋa samob sa ma êjaiŋ tau to
ênam tau sapu, oc ênam eŋ sa amboac ondoc.
26 Ŋac teŋ embe maja aê to ŋoc biŋ, Ŋamalacnê Latu oc maja
eŋ amboac tonaŋ êndêŋ taŋ êmêŋ totau nê ŋawasi ma Tamanê
ŋawasi ma aŋela dabuŋ nêŋ ŋawasi.

27 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac tec sêkô-sêkô
nec, nêŋ ŋagêdô oc sêmac êndu atomgeŋ e sêlic Anôtônê gôliŋ
su acgom."

Jesu ôli kaiŋ teŋ kêsa
(Mat 17:1-9; Mar 9:2-8)

28 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su ma ŋabêc 8 gêjaŋa acgom, go
kêkôc Petere agêc Joaŋ ma Jakobo sêpi lôc teŋ sêja gebe eteŋ
mec.
29 Tec keteŋ gêmoa e laŋôanô kaiŋ teŋ kêsa ma nê ŋakwê e
ŋaeb ŋaôma.
30 Ma sêlic ŋac luagêc sêjam biŋgalôm sêwiŋ eŋ. Ŋaclagêc tau
Mose agêc Elia.
31 Tec agêc seoc tauŋ lasê toŋawasigeŋ mêŋsêsôm ênê lêŋ, taŋ
oc ênac dabiŋ aŋga Jerusalemŋa naŋ, lasê gêdêŋ eŋ.
32 Petere to nê ŋac luagêc, taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, sêc bêc sêc e
mateŋ gêlac, go sêlic Jesunê ŋawasi, ma ŋaclagêc tonaŋ sêkô
sêwiŋ eŋ.
33 Agêc dêdi sêmoa gebe sêwi Jesu siŋ, go Petere kêsôm gêdêŋ
Jesu gebe "Mêtêmôkê, ŋajam gebe tamoa tonec. Aêac anam
bec têlêac acgom, aômnêm teŋ ma Mosenê teŋ ma Elianê teŋ."
Petere gêjam kauc biŋ, taŋ tau kêsôm naŋ.
34 Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma tao teŋ mêŋgêjam ajuŋ êsêac e
kêkôm êsêac auc ma ŋacseŋomi têtêc tauŋ ŋanô.
35 Go awa teŋ kêsa aŋga tao tonaŋ gêmêŋ gebe "Aêŋoc Latuc
tecenec, tec kajaliŋ eŋ sa naŋ akêŋ taŋem eŋ."
36 Awa tonaŋ kêsa gêmêŋ ma sêlic Jesu taugeŋ kêkô. Sêlic gêŋ
tonaŋ e sêjam tauŋ tôŋgeŋ, tec gêdêŋ ŋasawa tonaŋ sêjac miŋ
biŋ, taŋ sêlic naŋ, ŋawae gêdêŋ lau teŋ atom.

Jesu gêgôm ŋapalê toŋalau sec ôli ŋajam kêsa
(Mat 17:14-18; Mar 9:14-27)

37 Ŋabêbêc sêsêp aŋga lôc sêmêŋ e dêdac lau taêsam.
38 Ma ŋac teŋ aŋga lau tonaŋ nêŋ gêmôêc gebe "Mêtêmôkê,
aê jateŋ aôm gebe ôlic ŋoc latuc acgom, gebe ŋoc gêŋ tageŋanô.
39 Ŋalau sec teŋ kêkam eŋ e kêwakic sec ma kêjamuŋ eŋ e
awaôpic kêsa, ma êwi eŋ siŋ atom e ŋasawa ec baliŋ.
40 Tec aê kateŋ nêm ŋacseŋomi gebe têtiŋ ŋalau tau e sêgôm
jageo."
41 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Ojae, amac akêŋ-gêwiŋ-atom
ma amac lau-kesowaga, aê jamoa jawiŋ amac e êndêŋ ondoc
ma jaôc amacnêm biŋ e êndêŋ ondocgeŋ. Ôkôc latôm êmêŋ
tonec acgom."
42 Ŋapalê kêsêlêŋ gêmoa ma ŋalau tau kêmônaŋ to kêjamuŋ eŋ.
Tec Jesu gec biŋ ŋalau sec ma gêgôm ŋapalê ŋajam kêsa, go kêkêŋ
eŋ gêdêŋ tama gêmu gêja.

43 Ma êsêac lau samob têtakê ŋanô kêtu Anôtônê ŋaclai
kapôêŋŋa.

Jesu geoc êmac endu to êndi saŋa lasê kêtu luagêcŋa
(Mat 17:22-23; Mar 9:30-32)

Lau samob sêŋac lemeŋ kêtu ênê gêŋ samob, taŋ gêgôm
naŋŋa, sêmoa ma Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe
44 "Akêŋ taŋem biŋ tecenec ŋapep, gebe sêkêŋ Ŋamalacnê Latu
êndêŋ ŋamalac lemeŋ êna."
45 Mago êsêacnêŋ kauc kêsa kêpi biŋ tonaŋ atom, ma biŋ tau
kêsiŋ tau gêdêŋ êsêac e sêjala ŋam atom. Ma têtêc tauŋ tec têtu
kênac eŋ kêtu biŋ tauŋa atom.

Asa êtu ŋac kapôêŋ
(Mat 18:1-5; Mar 9:33-37)

46 Ŋasawa teŋ êsêac taêŋ gêjam jakêsa-jakêsa gebe nêŋ asa kêtu
ŋac towae kêlêlêc êsêac ŋagêdô su.
47 Tec Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam gec nêŋ ŋalêlôm
naŋ, ma kêkôc ŋapalê teŋ ketoc eŋ kêkô kêsi eŋŋa
48 ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ŋac teŋ embe êkôc ŋapalê
tonec sa êtu aêŋoc ŋaêŋa, naŋ êkôc aê sa. Ma ŋac teŋ embe êkôc
aê sa, naŋ êkôc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ sa. Amacnêm ŋac, taŋ
alic eŋ ŋac sauŋ ec teŋ naŋ, eŋ ŋac kapôêŋ."

Ŋac taŋ kêkeŋ kisa amac atom naŋ, kêpuc amac tôŋ
(Mar 9:38-40)

49 Tec Joaŋ gêjô eŋ awa gebe "Mêtêmôkê, aêac alic ŋac teŋ
kêtiŋ ŋalau sec su ŋa aôlmnêm ŋaê, tec ajac jao eŋ gebe eŋ
kêdaguc aêac atom."
50 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Anac jao eŋ atom, gebe ŋac,
taŋ kêkêŋ kisa geseŋ amac atom naŋ, kêpuc amac tôŋ."

Lau Samaria sêkôc Jesu sa atom

51 Ŋanoc taŋ Anôtô gebe êkôc Jesu saŋa naŋ kêdabiŋ, tec Jesu
kêsêlêŋ kepeŋ Jerusalem gêja,
52 ma kêsakiŋ laujaeŋ sêmuŋ eŋ. Ma êsêac sêsô lau Samaria
nêŋ malac teŋ sebe sêmansaŋ ênê gamêŋ kwanaŋgeŋ.
53 Mago lau tau sêkôc eŋ sa atom gebe eŋ kêsêlêŋ kepeŋ
Jerusalemgeŋ.
54 Ŋacseŋomagêc Jakobo agêc Joaŋ sêlic ma sêsôm gebe
"Apômtau, aôm gobe aêac asôm gebe ja êsêp aŋga undambê
mêŋêniŋ êsêac su me masi."
55 Tec Jesu kêkac tau ôkwi ma gec biŋ êsêagêc gebe "Asa ŋalau
latu amagêc. Ŋamalacnê Latu gêmêŋ gebe enseŋ launêŋ katuŋ
su atom, gêmêŋ gebe ênam sa."
56 Ma ac sêc sêja malac teŋ.

Lau sebe sêndaŋguc Jesu
(Mat 8:19-22)

57 Êsêac sêsêlêŋ sêmoa intêna ma ŋac teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Gamêŋ taŋ aôm gobe ôna naŋ, aê oc jandaŋguc aôm.”
58 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mojaŋ sê ic ma moc, taŋ
sêmoa umboŋ ŋalabu naŋ, sêjam sac. Mago Ŋamalacnê Latu nê
gamêŋ teŋ gebe endeŋ kwalim ênêcŋa gêc atom.”
59 Go kêsôm gêdêŋ ŋac teŋ gebe “Ôndaŋguc aê.” Ma ŋac tonaŋ
kêsôm gebe “Apômtau, ôlôc acgom gebe jana jansuŋ tamoc
acgom.”
60 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Andec ŋacmatê sênsuŋ tauŋ
nêŋ ŋacmatê ma aôm ôna ôsôm Anôtônê gamêŋ ŋawae lasêmaŋ.”
61 Go ŋac teŋ kêsôm gebe “Apômtau, aê gabe jandaŋguc aôm.
Tageŋ ôlôc êmuŋ êndêŋ aê gebe jana ma jakam ŋoc gôlôac
lemeŋ acgom.”
62 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ŋac taŋ lêma gêdêŋ waŋ
ŋagôliŋ su ma mataanô geogeo naŋ, kêtôm Anôtônê gamêŋ
atom.”

10

Jesu kêsakiŋ lau 70 sêja

1 Tonaŋ su, go Apômtau kêjaliŋ lau 70 sa sêwiŋ ma kêsakiŋ
êsêac luagêc-luagêc gebe sêmuŋ sêna malac to gamêŋ, taŋ eŋ
taê gêjam gebe êna naŋ.
2 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Mo tau tec ŋanô kêsa samob,
mago koleŋwaga tec luagêcgeŋ. Amboac tonaŋ ateŋ êndêŋ mo
tau ŋatau gebe êkêŋ koleŋwaga nasênac nê gêŋ ŋanô sa.
3 Alic acgom, aê jasakiŋ amac amboac domba asêp kêam sec
ŋalêlôm ana.
4 Akôc awa êsêp ômbiŋkap ŋaatali atom. Ambic atali atom.
Asô atapa atom. Ma awem ênac lau aŋga intêna atom.
5 Embe api andu teŋ, go asôm êtu ŋamatageŋ gebe ‘Biŋmalô
êpi andu tonec.’
6 Ma biŋmalô latu teŋ embe êŋgôŋ tônê, go amacnêm naênsac
eŋ. Ma embe masi, go êmu êndêŋ amac êwac êtiam.
7 Aŋgôŋ andu tau tonaŋ ma aniŋ to anôm gêŋ, taŋ sêkêŋ
êndêŋ amac naŋ, gebe koleŋwaganê ŋaôli gêjac eŋ ŋawae. Alom-
alom andu atom.
8 Ma embe naasa malac teŋ e sêkôc amac sa, go aniŋ gêŋ, taŋ
êsêac sêkêŋ amac naŋ,
9 ma aŋgôm lau gêmac, taŋ sêmoa malac tau naŋ, ôliŋ ŋajam
êsa to asôm êndêŋ êsêac gebe ‘Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ amac-
gac.’
10 Ma embe asa malac teŋ e sêkôc amac sa atom, go aêc
mêŋako intêna ma asôm gebe

11 ‘Amacnêm malac ŋakekop, tec gi aêac eŋkaiŋ nec, aêac
êndôŋ su wacêpi amac taôm. Mago biŋ tonec ajala gebe
Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ su.’
12 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc Anôtô êmêtôc biŋŋa
lau Sodom oc sêŋgôŋ naeo êtôm lau malac tonaŋŋa atom.

Ojae kêpi malac, taŋ sêjam tauŋ ôkwi atom
(Mat 11:20-24)

13 “Ojae Korasinma, ojae Betsaidama. gêŋtalô taŋ gagôm
aŋga amacnêm naŋ, embe jaŋgôm aŋga Turu to Sidon nêŋ, oc
sênam tauŋ ôkwi wanêcgeŋ ma sêsô talu to sêliŋ wao sa sêŋgôŋ.
14 Êndêŋ bêc mêtôcŋa Anôtô taê walô lau Turu to Sidon êlêlêc
amac su.
15 Ma aôm Kapanaum tonaŋ, gobe sêsuŋ aôm sa e nadiŋgeŋ
undambê me. Aôm oc u taôm e gacgeŋ ôsêp lamboam ôna.”
16 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Ŋac taŋ gêŋô
amac naŋ, gêŋô aê, ma ŋac taŋ kêmasuc amac naŋ, kêmasuc aê.
Ma ŋac taŋ kêmasuc aê naŋ, kêmasuc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ
naŋ.”

Lau 70 tonaŋ sêmu dêdêŋ Jesu sêja

17 Lau 70 sêmu sêmêŋ kêtiam totêntac ŋajamgeŋ ma sêsôm
gebe “Apômtau, ŋalau sec taŋeŋ wamu gêdêŋ aêac gêwiŋ kêtu
aômnêm ŋaêŋa.”
18 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê galic Sadaŋ tau gêu
tau aŋga undambê amboac ôsic.
19 Alicgac me, aê kakêŋ ŋaclai gelom amac gebe aka moac to
alidêbu ma akôniŋ ŋacjo tau nê ŋactêkwa samob tôŋ, ma gêŋ teŋ
oc êŋgôm amac atu sec atomanô.
20 Tageŋ atu samuc êtu ŋalau sec taŋeŋ wamu amacŋa nec
atom, atu samuc gebe teto amacnêm ŋaê gêc undambê.”

Jesu têtac ŋajam kêsa
(Mat 11:25-27; 13:16-17)

21 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Ŋalau Dabuŋ gêjam Jesu auc e têtac
ŋajam kêsa ma kêsôm gebe “Tamoc, undambê to nom Ŋatau, aê
jalambiŋ aôm gebe gôsaŋ biŋ tônê auc gêdêŋ laumêtê to lau
tokauc ma goc lasê gêdêŋ ŋacpalê dedec. Aec, Tamoc, biŋŋanô,
aôm gôlic ŋajam amboac tonaŋ, tec gôgôm nêm gêŋ.
22 “Tamoc kêkêŋ gêŋ samob gêdêŋ aê. Ma ŋac teŋ kêjala Latu
atom, Tama taugeŋ. Ma teŋ kêjala Tama atom, Latu taugeŋ to
êsêac, taŋ Latu gebe eoc lasê êndêŋ êsêac naŋ.”
23 Go kêsa tau ôkwi mêŋkêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi tauŋgeŋ
gebe “Aê aoc êôc mateŋanô, taŋ sêlic gêŋ ônaŋ amac alic naŋ,
24 gebe aê jasôm êndêŋ amac gebe Propete to kiŋ gwalêkiŋ
sebe sêlic gêŋ, tec amac alic nec, mago sêlic atom to sebe sêŋô
biŋ, tec amac aŋô nec, mago sêŋô atom.”

Biŋgôlin ŋac Samaria taê walô ŋacgêbac

25 Biŋsutau teŋ gêdi sa gebe ênsaê eŋ, tec kêsôm gebe
“Mêtêmôkê, aê jaŋgôm asageŋ, ec jawê kaiŋ jaŋgôŋ matoc jali
teŋgeŋ.”
26 Jesu gêjô eŋ awa gebe “Teto biŋ ondoc gec Mosenê biŋsu.
Aôm kôsam amboac ondoc.”
27 Tec ŋac tau kêsôm gebe “Têmtac êwiŋ Apômtau, aômnêm
Anôtô, tonêm ŋalêlôm samuc ma nêm katôm samuc ma nêm
ŋaclai samuc ma nêm kauc samuc êwiŋ eŋgeŋ, ma têmtac êwiŋ
lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm.”
28 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Kôsôm jagêdêŋ. Ôŋgôm
amboac tonaŋgeŋ, go ômoa matam jali teŋgeŋ.”
29 Ŋac tonaŋ gebe êwaka tau sa, tec kêtu kênac Jesu gebe “Lau
ondoc mêŋbaŋ aê.”
30 Go Jesu gêjô eŋ awa gebe “Ŋac teŋ aŋga Jerusalem kêsêp
Jeriko gêja e kêsêp kêjaŋgowaga ŋalêlôm. Êsêac sêkwalec ênê
ŋakwê su ma sêjac eŋ gêwê siŋ sa ma sêc sêja.
31 Gocgo ŋac dabuŋwaga teŋ gêjam kauc ŋac tonaŋ ŋabiŋ
kêsêlêŋ kêsêp intêna tonaŋgeŋ gêja e gêlic ŋac tau gêc ma gêôc
lêlêc eŋ gêja.
32 Ma Lewi teŋ amboac tonaŋgeŋ. Mêŋgêô lasê gamêŋ tau e
gêlic eŋ su ma gêôc lêlêc eŋ gêja.
33 Go ŋac Samariaŋa teŋ kêsêlêŋ gêmoa e jagêô lasê gêdêŋ eŋ,
tec gêlic e taê walô eŋ
34 ŋa kêtu gasuc gêdêŋ eŋ jakêkêc niptêkwi to wain kêsêp ênê
kamoc su, go kêsabaŋ ma gêôc eŋ sa gêŋgôŋ tau nê bôc ŋaô ma
kejoŋ eŋ kêpi andu ŋacleŋŋa jagejob eŋ.
35 Ŋabêbêc gê denari luagêc sa jakêkêŋ gêdêŋ andu ŋatau
tonaŋ ma kêsôm gebe ‘Ojop eŋ ŋapep. Ma gêŋ, taŋ ôkêŋ êlêlêc
ŋaôli tonaŋ su naŋ, embe jamu jamêŋ, go janac ŋatôp.’
36 Aôm gobe lau têlêac tonaŋ nêŋ asa kêtu ŋac, taŋ
kêjaŋgowaga sêjac eŋ naŋ, nê ŋac jabaŋ eŋ.”
37 Tec biŋsutau kêsôm gebe “Ŋac taŋ taê walô eŋ naŋ.” Go Jesu
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôêc ôna ma ôŋgôm amboac tonaŋgeŋ.”

Jesu kêtu ŋacleŋ Maria agêc Marta

38 Ac sêsêlêŋ-sêsêlêŋ sêmoa e jasêô lasê malac teŋ. Ma awê
teŋ, ŋaê Marta, kêkôc eŋ sa kêsô ênê andu gêja.
39 Ma lasio teŋ gêmoa, nê ŋaê Maria, naŋ gêŋgôŋ Apômtau
akaiŋŋa ma gêŋô ênê biŋ.
40 Marta gim tau su kêtu sakiŋŋageŋ, tec gêdêŋ Jesu jakêsôm
gebe “Apômtau, lasico gêwi sakiŋ siŋ gêdêŋ aê taucgeŋ gajam
nec, oc gôlic ŋajam me masi. Ôsôm êndêŋ eŋ gebe ênam aê
samaŋ.”

41 Tec Apômtau gêjô eŋ awa gebe “Marta, Marta, aôm kôpô
sim taôm to gôim taôm su gêŋ taêsamŋa elêmê.
42 Aômnêm gêŋ ŋanô tageŋ masi. Maria kêjaliŋ nê gêŋ ŋajam
sa sugac, oc sêkôc su aŋga ênê atom.”

11

Biŋ tateŋ mecŋa
(Mat 6:9-15; 7:7-11)

1 Ŋasawa teŋ Jesu keteŋ mec gêmoa gamêŋ teŋ. Keteŋ e su
ma nê ŋacseŋominêŋ teŋ kêsôm gedeŋ eŋ gebe “Apômtau, ôndôŋ
aêac êtu ateŋ mecŋamaŋ êtôm Joaŋ kêdôŋ nê ŋacseŋomi.”
2 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Êndêŋ ateŋ mec, naŋ asôm
gebe
‘Tamemai,
Aômnêm ŋaê lau sênam dabuŋmaŋ.
Ômôêŋ ôtu Apômtau ôtôm gamêŋgeŋ.
3 Ôkêŋ aêacma mo êtôm bêcgeŋŋa êndêŋ aêac êtôm bêcgeŋ.
4 Ma ôsuc aêacma sec ôkwi,
gebe aêac tauŋ asuc launêŋ tôp ôkwi amboac tonaŋgeŋ.
Ôwê aêac asa lêtôm atom.’ ”
5 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amacnêm ŋac teŋ embe
êndêŋ nê gwadê ênа ên êŋ êmbêcauc êna lugeŋ naêsôm êndêŋ eŋ
gebe ‘Gwadêc, ôkêŋ mo têlêac êndêŋ aê,
6 gebe ŋoc ŋac teŋ kêtu intênaŋageŋ mêŋgêô lasê gêdêŋ aê, ma
ŋoc gêŋ gebe jakêŋ êndêŋ eŋŋa masi,’
7 ma embe nê gwadê tonaŋ êmoa nê gamêŋ ŋaŋlômgeŋ ma
êjô eŋ awa gebe ‘Ôlênsôŋ aê amboac secgeŋmaŋ. Katam ŋajaŋa
kêsa ma aêac to ŋoc gôlôac sauŋ êu tauŋ jaaêc sugac. Aê katôm
gebe jandi sa jakêŋ gêŋ teŋ êndêŋ aômŋa atom,’
8 go amboac ondoc. Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac tau embe
êndi sa mêŋêkêŋ êndêŋ eŋ êtu ênê gwadê eŋŋa atom, mago
oc êndi sa naêkêŋ gêŋ, taŋ kêpô lêna naŋ, êtu eŋ keteŋ gêôc
aucgeŋŋa.
9 Amboac tonaŋ aê jasôm êndêŋ amac gebe Ateŋ gêŋ, oc akôc
ŋanô. Ansom gêŋ, oc atap sa. Amandi katam, oc êlêc su êndêŋ
amac.
10 Gebe ŋac, taŋ eteŋ gêŋ naŋ, êkôc ŋanô. Ma ŋac, taŋ ensom
naŋ, êtap sa. Ma ŋac, taŋ êmandi katam naŋ, katam oc êlêc su
êndêŋ eŋ.
11 Tama asa aŋga amacnêm naŋ latu eteŋ mo êndêŋ eŋ ma
êkêŋ poc, me eteŋ i ma êkêŋ moac êjô i êndêŋ eŋ,
12 me eteŋ ŋakecsulu ma êkêŋ alidêbu êndêŋ eŋ.
13 Amac lau sec ajala akêŋ geŋ ŋajam-ŋajam êndêŋ nêm gôlôac
ŋasec-ŋasec, ma abe Tamemi undambêŋa êkêŋ Ŋalau Dabuŋ
êndêŋ lau, taŋ teteŋ eŋ naŋ atom me.”

Jesu ma Belsebul
(Mat 12:22-30; Mar 3:20-27)

14 Jesu kêtiŋ ŋalau sec toawamê kêsa gêja. Ŋalau tonaŋ kêsa
gêja su, go awamê tau kêsôm biŋ lasê, ma lau samob sêŋac
lemeŋ.
15 Tec êsêacnêŋ lau ŋagêdô sêsôm gebe "Eŋ kêtiŋ ŋalau sec ŋa
Belsebul, taŋ kêtu ŋalau sec nêŋ kasêga naŋ."
16 Ma ŋagêdô sebe sênsaê eŋ, tec sêsôm gêŋtalô undambêŋa
aŋga ênê.
17 Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam naŋ, ma kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe "Gamêŋ teŋ embe êwa tau êkôc, oc êtu gasaŋ, ma
gôlôac teŋ oc senseŋ gôlôac teŋ.
18 Ma Sadaŋ to nê lau embe sêwa tauŋ êkôc, go nêŋ gamêŋ
ênêc amboac ondoc. Amac taŋ asôm gebe aê kêtiŋ ŋalau sec ŋa
Belsebul naŋ, taêm ênam biŋ tonaŋ.
19 Aê embe jatiŋ ŋalau sec ŋa Belsebul, go amac latômi têtiŋ
ŋa asa. Kêtu tonaŋŋa êsêac tauŋ ocgo sêmêtôc amac.
20 Ma aê embe jatiŋ ŋalau sec ŋa Anôtônê ŋaclai, go êwa sa
gebe Anôtônê gôliŋ wacêpi amac.
21 "Ŋactêkwa teŋ embe lêma tokêmgeŋ ma ejop nê gamêŋ
êmoa, oc nê waba ênêc teŋgeŋ
22 Mago ŋac siŋsêlêc teŋ embe êndac eŋ, oc êku eŋ tulu ma
êjaŋgo ênê laukasap, taŋ taê kêka naŋ su, ma ênac sam ênê
waba.
23 "Ŋac taŋ êwiŋ aê atom naŋ, enseŋ aê. Ma ŋac taŋ ejoŋ ŋanô
sa êwiŋ aê atom naŋ, êtê saliŋ-saliŋ.

Ŋalau sec gêmu gêja nê gamêŋ langwa kêtiam
(Mat 12:43-45)

24 "Ŋalau ŋatêmui embe êsa aŋga ŋamalac teŋ nê, oc eo êmoa
gamêŋ kwalam ma ensom gamêŋ êlêwaŋ tauŋa, e embe êtap sa
atom, go êsôm gebe 'Aê jamu jana ŋoc andu, taŋ kasa gamêŋ
naŋ êtiam.'
25 Ma embe naêô lasê, oc êlic sêkajo sa to sêgelôŋ.
26 Go naêkôc ŋalau 7, taŋ nêŋ sec kêlêlêc ênê su naŋ, mêŋsêsô
nasêŋgôŋ. Go ŋamalac tonaŋ êmoa naeo ŋanô êlêlêc gêmuŋŋa
su."

Jesu awa gêôc lau

27 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma awê teŋ aŋga lau tau nêŋ
gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê aoc êôc têtaclêlôm,
taŋ kêkêkam aôm to su, taŋ aôm gônôm naŋ."
28 Mago Jesu kêsôm gebe "Biŋŋanô, aê aoc êôc êsêac, taŋ sêŋô
Anôtônê biŋ ma sêmasaŋ naŋ."

Lau sêjatu gêŋtalô
(Mat 12:38-42)

29 Lau taêsam sêkac sa sêpi tageŋ, go Jesu gêôc, awa sa ma
kêsôm gebe “Lau têm tonecŋa êsêac lau sec. Ac sêsôm gêŋtalô,
mago gêŋtalô teŋ oc êndêŋ êsêac atom, gêŋtalô Jonaŋa tageŋ.
30 Kêtom Jona kêtu lau Niniwe nêŋ gêŋtalô, Ŋamalacnê Latu
êtu lau têm tonecŋa nêŋ gêŋtalô amboac tonaŋgeŋ.
31 Êndêŋ noc mêtôcŋa kwin aŋga mula-mŋa oc êndi sa êwiŋ
gôlôac têm tonecŋa nêŋ lau ma êmêtôc êsêac, gebe eŋ aŋga
nom ŋamadiŋ, mago gêmêŋ gebe êŋô Salomonê mêtê. Ma alic
acgom, ŋac teŋ kêlêlêc Salomo su tec gêmoa.
32 Êndêŋ noc mêtôcŋa ŋacwaga Niniweŋa oc sêndi sa sêwiŋ
lau têm tonecŋa ma sêmêtôc êsêac gebe Jona gêjam mêtê êsêac,
tec sêjam tauŋ ôkwi. Ma alic acgom, ŋac teŋ kêlêlêc Jona su tec
gêmoa.

Biŋ kêpi ôliŋ ŋaja
(Mat 5:15; 6:22-23)

33 “Ŋac teŋ embe êtuŋ ja sa, oc êsiŋ ôkwi me êŋgênduc ŋa suc
auc atom. Eŋ etoc êkô jakaiŋ ŋaôgeŋ gebe êsêac, taŋ sêsô sêmêŋ
naŋ, sêlic ŋawê.
34 Matamanô kêtu ôlim ŋaja. Matamanô embe ŋajam, go ŋawê
ênam ôlim samucgeŋ auc. Ma matamanô embe sec, go ôlim
samuc ŋakesec.
35 Amboac tonaŋ ojop taôm ŋapep gebe ŋawê, taŋ gêc nêm
ŋalêlôm naŋ, ŋakesec êsa atom.
36 Ôlim samuc embe ŋawê êsa e ŋagêŋlêlôm teŋ ŋakesec atom,
oc ŋawê êsa samucgeŋ êtôm ja ŋanô kêpô aôm.”

Jesu geŋ oliŋ Parisai to biŋsutau
(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luk 20:45-47)

37 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma Parisai teŋ keteŋ eŋ gebe
êna êniŋ gêŋ ocsalôŋa êwiŋ eŋ. Tec kêsô gêja e jagêŋgôŋ sic.
38 Parisai tonaŋ gêlic eŋ gebe êniŋ gêŋ, mago kêkwasiŋ tau
gêmuŋ atom, tec gêŋac lêma.
39 Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Kec, amac Parisai
akwasiŋ laclu to suc ŋadêmôêŋa ŋapep, mago nêm ŋalêlôm naŋ
geŋgeŋ to sec gêjam auc.
40 Amac lau meloc, ŋac tau, taŋ kêmasaŋ gêŋ ŋadêmôêŋa naŋ,
kêmasaŋ gêŋ ŋalêlômŋa gêwiŋ atom me.
41 Akêŋ gêŋ, taŋ gêc laclu to suc ŋalêlôm naŋ, êtu moasiŋ
êndêŋ lau, go talic amacnêm gêŋ samob ŋawasi.
42 “Ojae amac Parisaimêŋ, amac embe atap lai to môm ma
gêŋ gêga 10–10 sa, go akêŋ ŋateŋ êtu da ma awi biŋgêdêŋ to
têntac gêwiŋ Anôtôŋa siŋ. Daŋgôm teŋ ma dawi teŋ siŋ atom.
43 “Ojae amac Parisaimêŋ, tec têmtac gêwiŋ abe aŋgôŋ
ŋamatageŋ aŋga lôm to sê moalêc amac aŋga malacluŋgeŋ.

44 Ojae amacmêŋ, tec atôm sêô, taŋ gamêŋ kêkêŋ auc naŋ.
Ŋamalac sêka tôŋ paliŋ-paliŋgeŋ ma sêjam kauc.”
45 Tec biŋsutau teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, kôsôm
biŋ tonaŋ tec gêbu aêac biŋsutau gêwiŋ amboac tonaŋgeŋ.”
46 Ma Jesu kêsôm gebe “Ojae amac biŋsutaumêŋ amboac
tonaŋgeŋ. Amac akêŋ gêŋ wapac kêsac lau, mago taôm lemem-
latu teŋ kêmoasac gêŋ wapac ŋagec atom.
47 Ojae amacmêŋ, tec aboa propete, taŋ tamemi sêjac êsêac
êndu naŋ, nêŋ sêô sa.
48 Tec amac awa tameminêŋ gêŋ, taŋ sêgôm naŋ, sa to alic
ŋajam, gebe êsêac sêjac propete êndu ma amac aboa êsêacnêŋ
sêô sa.
49 Amboac tonaŋ Anôtônê mêtê kêsôm lasê gebe ‘Aê oc
jasakiŋ propete to laujaeŋ dêndêŋ êsêac sêna, ma oc sênac
êsêacnêŋ ŋagêdô êndu to sêjanda ŋagêdô,’
50 Amboac tonaŋ Anôtô êjatu propete samob nêŋ, dec, taŋ
sêkêc siŋ gêdêŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom e mêŋgêdêŋ
galoc naŋ, ŋagêjô aŋga lau têm tonecŋa nêŋ,
51 aŋga Abelnê dec e gêdêŋ Sakarianê dec, taŋ sêjac eŋ êndu
aŋga altar dajaŋa to lôm dabuŋ ŋasawa naŋ.
52 “Ojae amac biŋsutaumêŋ, amac akôc ki, taŋ êlai andu tajala
mêtê ŋamŋa ŋakatann su. Amac taôm asô aja atom ma akô lau,
taŋ sebe sêsô sêna naŋ, auc amboac tonaŋgeŋ.”
53 Jesu kêsa aŋga andu tonaŋ gêja ma Parisai to biŋsutau sêôc
aweŋ sa ma sêkac eŋ to têtu lêsu eŋ kêtu biŋ taêsamŋa.
54 Aê dêdib eŋ sebe tau êwa lip tau ŋa biŋ, taŋ êsôm naŋ. *

12

Jesu gêlêŋ biŋ nê ŋacseŋomi
(Mat 10:26-27)

1 Lau taêsam ŋasec sêkac tauŋ sa e gamêŋ gêlôc, ma Jesu
kêsôm biŋ gêjac m gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Ajop taôm êndêŋ
Parisainêŋ jist. Jist tau êsêacnêŋ dansaŋ.
2 Gêŋ samob, taŋ sêsaŋ auc naŋ, oc êtu awê, ma biŋ samob,
taŋ gêc lêlôm naŋ, oc êsa awê.
3 Amboac tonaŋ biŋ samob, taŋ asôm kesecgeŋ, oc sêŋô ênêc
awêgeŋ. Ma biŋ, taŋ atu dindiŋ gêdêŋ taôm aŋgôŋ balêmlêlôm
naŋ, oc sênam mêtê êpi aŋga malacluŋ.

Aêac tatêc asa
(Mat 10:28-31)

4 “Ŋoc lauac, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac taŋ sênac
ôlimgeŋ êndu, mago têtôm gebe sêŋgôm gêŋ ŋagêdô êwiŋŋa
atom naŋ atêc atom.

* **11:54:** Sadaŋnê ŋaê teŋ.

5 Aê jakêŋ puc amac êtu ŋac, taŋ atêc eŋŋa naŋ. Atêc Anôtô,
taŋ ênac ŋamalac êndu su acgom, go nê ŋaclai êtôm gebe êmbaliŋ
eŋ êsêp lamboam ŋakêlêndiŋ êna. Kec, jasôm êndêŋ amac gebe
Atêc ŋac tau tonaŋ.
6 "Kêliŋkeleŋ lemeŋ teŋ naŋ ŋaôli sauŋanô. Mago Anôtô kêliŋ
ŋateŋ siŋ atomanô.
7 Ma ŋac tau, naŋ kêsa amac môkêmlauŋ sa tomalageŋ. Am-
boac tonaŋ atêc taôm atom gebe amac tonaŋ alêlêc kêliŋkeleŋ
taêsam su.

Tasôm Kilisi lasê endeŋ ŋamalac
(Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 "Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ embe êsôm êndêŋ
ŋamalac gebe Aê katu ênê gêŋ, naŋ Ŋamalacnê Latu êsôm eŋ lasê
êndêŋ Anôtônê aŋela.
9 Ma ŋac teŋ embe ênsa aê auc êndêŋ ŋamalac, naŋ Ŋamalacnê
Latu ênsê eŋ auc êndêŋ Anôtônê aŋela amboac tonaŋ.
10 "Ŋac teŋ embe êsac Ŋamalacnê Latu, naŋ Anôtô oc êsuc
ôkwi. Mago teŋ embe êsôm biŋ alôb-alôb êpi Ŋalau Dabuŋ, naŋ
Anôtô oc êsuc ôkwi atom.
11 "Embe sêkêŋ amac akô lôm me gôliŋwaga me lau toŋaclai
laŋôŋnêmŋa, naŋ apô sim taôm êtu lêŋ me biŋ ajô êsêac aweŋ
me asômŋa atom,
12 gebe êndêŋ noc tau tonaŋ Ŋalau Dabuŋ oc êndôŋ biŋ, taŋ
amac asômŋa naŋ êndêŋ amac."

Biŋgôliŋ kêpi ŋac meloc tolêlôm

13 Go ŋac teŋ aŋga launêŋ kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Mêtêmôkê,
ôsôm teoc gebe êwa aêagêcma gêŋlênsêm êkôc ma êkêŋ ŋamakeŋ
êndêŋ aê acgom."
14 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋacnec, asa kêkêŋ aê gebe
jamêtôc biŋ to janac sam amagêcnêm gêŋlênsêm."
15 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Alic taôm to ajop taôm êndêŋ
matem katu gêŋ tokaiŋ-tokaiŋŋa, gebe ŋac teŋ oc êmoa mata
jali êtu nê waba taêsamŋa atom."
16 Go kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gebe "Ŋac tolêlôm teŋ
nê kôm gêjam ŋanô taêsam,
17 tec taê gêjam gêc tau gebe 'Jaŋgôm amboac ondoc, gebe
ŋoc gamêŋ janac ŋoc kôm ŋanô saŋa masi.'
18 Go kêsôm gebe 'Aê jaŋgôm amboac tonec, janseŋ ŋoc
andu-gêŋ-ŋanôŋa su ma jakwê êtu kapôêŋ, go janac ŋoc kôm
ŋanô to gêŋ samob sa êpi tageŋ.
19 Go jasôm êndêŋ ŋoc katuc gebe Katucenec, nêm gêŋ taêsam
gêc kêtôm jala taêsamŋa. Ôŋgôŋ nêm ŋêŋgeŋ, ôniŋ to ônôm gêŋ
ma ômoa totêmtac ŋajamgeŋ.'

20 Mago Anôtô kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Melocma, êmbêc tonec
jakalem katôm su ma gêŋ, taŋ kômasaŋ naŋ, oc êtu asa nê.’
21 Lau taŋ sêjac nêŋ gêŋ taêsam sa kêtu tauŋŋa, mago Anôtô
gêlic êsêac amboac lau tolêlôm atom naŋ, nêŋ biŋ amboac
tonaŋ.”

Tapô sim tauŋ atomŋa
(Mat 6:25-34)

22 Go Jesŋ kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Kêtu gêŋ tônêŋa
aê jasôm êndêŋ amac gebe Apô sim taôm êtu aniŋ gêŋ êôc amac
tôŋ amoa matem jaliŋa atom to êtu ŋakwê ênsaŋ ôlimŋa atom.
23 Amoa matem jali kêlêlêc mo ma ôlim kêlêlêc ŋakwê su.
24 Alic aoco acgom. Êsêac sêsê gêŋ atom ma sêjac gêŋ ŋanô
sa atom. Êsêacnêŋ Iêsucm to andu sênac gêŋ saŋa masi. Mago
Anôtô gêlôm êsêac. Ma amac alêlêc moc tau su ŋêŋgeŋ.
25 Amacnêm asa êpô sim tau êtu nê têm êmoa nomŋa ma nê
êpô sim tauŋa ênac têku ŋasawa tageŋ êwiŋ.
26 Embe aŋgôm gêŋ sauŋ ec teŋ naêtôm atom, naŋ apô sim
taôm êtu gêŋ ŋagêdôŋa êtu ageŋŋa.
27 Alic mênamiŋ, taŋ kêpi naŋ, gêjam kôm to kêsac obo atom,
mago jasôm êndêŋ amac gebe Salomonê gêŋ ŋawasi samob, taŋ
kêkwa eŋ auc naŋ, ŋateŋ kêtôm gêŋ tonaŋ ŋai atomanô.
28 Anôtô embe êkêŋ gêgwaŋ, taŋ galoc kêkô kôm ma bêbêc
sêkêŋ êsa ja naŋ, ŋagêlôm êkwa auc, naŋ oc êkêŋ gêŋ êkwa amac
auc êlêlêc atom me, amac lau akêŋ gêwiŋ kwalecŋa.
29 Ma ansom gêŋ aniŋ to anômŋa atom to aê go taôm atom.
30 Gêŋ samob tonaŋ ŋai nom ŋatenteŋlatu oc sensom. Mago
amac Tamemi tec kêjala gebe apô lêna gêŋ tonaŋ.
31 Amboac tonaŋ ansom ênê gamêŋ, go gêŋ tonaŋ ŋai êtu
amacnêm.

Biŋ awa undambêŋa
(Mat 6:19-21)

32 “Amac toŋ sauŋ tonec, atêc taôm atom, gebe Tamemi têtac
gêwiŋ gebe êkêŋ gamêŋ tau êndêŋ amac.
33 Akêŋ nêm waba lau sênam ôli ma akêŋ awa tau êmoasiŋ
lau ŋalêlôm sawa. Awa nêm atali moneŋa, taŋ êtu manê atom
naŋ, to anac nêm awa ŋanô, taŋ ênaŋa atomanô naŋ, sa ênêc
undambê. Geŋgeŋtêna nasêsa atom ma buleseŋ enseŋ su
atom.
34 Gebe gamêŋ, taŋ nêm awa gêc naŋ, nêm ŋalêlôm oc êsap
tôŋ amboac tonaŋgeŋ.

Biŋ tanam jaliŋa

35 “Apeŋ obo sa ma aôc nêm ja sa,

36 ma atôm lau, taŋ sêôŋ nêŋ ŋatau gebe êmu êmêŋ aŋga
moasiŋ awê to ŋacŋa. Embe êtuc katam, go sêlêc su sebeŋ
êndêŋ eŋ.
37 Aê aoc êôc sakiŋwaga, taŋ Apômtau oc êtap êsêac sa sênam
jaligeŋ êndêŋ noc êmu êmêŋŋa. Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac
gebe Eŋ oc epeŋ nê obo sa ma mêŋêsôm êsêac sêŋgôŋ sic, go eŋ
tau mêŋênam sakiŋ êsêac.
38 Aê aoc êôc êsêac, taŋ Apômtau embe êmu êmêŋ êndêŋ omm
êsa me êu bôŋ ma êtap êsêac sa sêjam jali sêmoa.
39 Ajala tonec gebe andu ŋatau embe êjala ockatu êmbêcŋa
ondoc geŋgeŋtêna oc êmêŋ, naŋ êkô geŋgeŋtêna auc, gebe êtuc
ênê andu popoc atom.
40 Tec amansaŋ taôm amboac tonaŋgeŋ, gebe Ŋamalacnê
Latu êmêŋ êndêŋ ockatu ŋasawa, taŋ amac abe eŋ oc êmêŋ atom
naŋ."

Sakiŋwaga gêdêŋ to keso
(Mat 24:45-51)

41 Go Petere kêsôm gebe "Apômtau, aôm kôsôm biŋgôliŋ
tonaŋ gêdêŋ aêac tauŋgeŋ me gêdêŋ êsêac samob gêwiŋ."
42 Tec Apômtau gêjô eŋ awa gebe "Sakiŋwaga ŋaŋêŋ ma
tokauc asa. Eŋ ŋac, taŋ nê ŋatau oc êkêŋ eŋ ejop ênê kômwaga
gebe êkêŋ mo êtôm dôŋ êndêŋ êsêac êndêŋ ŋanoc.
43 Aê aoc êôc sakiŋwaga, taŋ nê ŋatau êmu êmêŋ ma êlic eŋ
kêsap nê kôm tôŋ gêmoa.
44 Aê jasôm biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe ŋatau oc êkêŋ eŋ
ejop ênê waba samob.
45 Ma sakiŋwaga tonaŋ embe taê ênam ênêc tau ŋa gebe 'Ŋoc
ŋatau gêjam gamêŋ tôŋ' ma ênac m gebe i sakiŋwagao to ŋac ma
êniŋ to ênôm gêŋ e êjaŋiŋ eŋ,
46 go sakiŋwaga tonaŋ nê ŋatau oc êmêŋ êndêŋ bêc, taŋ eŋ
gebe êmêŋ atom naŋ, to êndêŋ ockatu, taŋ eŋ gêjam kauc naŋ,
ma oc ênac eŋ popoc to êkêŋ ŋagêjô êndêŋ eŋ êwiŋ lau-sêkêŋ-
gêwiŋ-atomwaga.
47 "Sakiŋwaga taŋ kêjala nê ŋatau nê biŋ, mago kêmasaŋ to
gêgôm ênê biŋ kêtu tôŋ atom naŋ, oc êndac sêm ŋanô.
48 Mago ŋac, taŋ gêjam kauc ŋataunê biŋ ma gêgôm keso, taŋ
kêtôm gebe sêmêtôc eŋ ŋa sêm naŋ, oc êndac sêm ŋanô atom.
Ŋac, taŋ sêkêŋ gêŋ taêsam gêdêŋ eŋ naŋ, Anôtô oc êjatu gêŋ
taêsam aŋga ênê. Ma ŋac, taŋ sêkêŋ gêŋ taêsam jakeseŋ sa gêwiŋ
naŋ, Anôtô oc êjatu ŋanô taêsam êlêlêc aŋga ênê.

Jesu gêwa lau kêkôc
(Mat 10:34-36)

49 "Aê gamêŋ gabe jambaliŋ ja ênêc nom ma taêc kêka gebe
jalic elom lasêmaŋ.

50 Ŋoc busaŋgu gabe jaliŋŋa ŋateŋ tec gêc, tec ŋoc ŋalêlôm
ŋatutuc ŋanô, gabe gêŋ tau êmbacnê acgom.
51 Amac abe aê gamêŋ gabe jaê wama aŋga nom me.
Masigoc, aê jasôm êndêŋ amac gebe gamêŋ gabe jawa amac
êkôc.
52 Êndêŋ galoc tonec lau lemeŋ teŋ embe sêŋgôŋ andu tageŋ,
oc sêwa tauŋ êkôc. Têlêac sêmoa gêdôgeŋ ma luagêc sêmoa
gêdôgeŋ, luagêc sêmoa gêdôgeŋ ma têlêac sêmoa gêdôgeŋ.
53 Tama agêc latu ma latu agêc tama, têna agêc latuo ma
latuo agêc têna, lawao laŋgwa agêc lawao wakuc ma lawao
wakuc agêc lawao laŋgwa oc sêwa tauŋ êkôc-êkôc amboac
tonaŋgeŋ."

Têm to noc ŋabelo
(Mat 16:2-3)

54 Go Jesu kêsôm gêdêŋ lau gebe "Amac embe alic ŋamajaŋ
êpuc êpi gwêcm, oc asôm sebeŋ gebe 'Kom oc ênac,' ma oc êtôm
tonaŋ.
55 Ma musaŋgu embe êsêlêŋ, oc asôm gebe 'Gamêŋ oc ŋandaŋ
êsa,' ma oc êtôm tonaŋ.
56 Amac dansaŋtêna, nom to umboŋ ŋapuc tec ajala, mago
amboac ondoc tec ajala noc tonec atom.

Tamansaŋ biŋ êndêŋ nêŋ soŋo-soŋo
(Mat 5:25-26)

57 "Ma amboac ondoc amac taôm ajala biŋ êndêŋgeŋ atom.
58 Embe amagêcnêm soŋo-soŋo andêŋ gôliŋwaga ana ma agêc
asêlêŋ amoa intêna ŋadambê, naŋ têmtac êtu lêsi êndêŋ taôm,
gebe moae eŋ ê aôm ôndêŋ mêtôcwaga ôna, go mêtôcwaga
êkêŋ aôm êndêŋ gejobwaga kapoacwalôŋa ma gejobwaga
kapoacwalôŋa êmbaliŋ aôm ôsêp kapoacwalô ôna.
59 Aê jasôm êndêŋ aôm gebe Oc ôsa aŋga tônê ômôêŋ atom e
ônac nêm tôp samob êmbacnê tomalagen acgom."

13

Jesu gêlêŋ biŋ lau kêtu nêrl secŋa

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ lau ŋagêdô sêmoa, taŋ sêjac miŋ gêdêŋ
Jesu kêpi lau Galilaiaŋa ŋagêdô, taŋ Pilata gêjac êsêac êndu
gêdêŋ taŋ sêkêŋ da gêdêŋ Anôtô.
2 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Amac abe Galilaia tonaŋ lau
sec sêlêlêc lau Galilaiaŋa ŋagêdô samob su, tec sêôc gêŋwapac
amboac tônê me.
3 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Masigoc. Maiao amac embe
anam taôm ôkwi atom, oc anaŋa samob amboac tônêgeŋ.
4 Me abe lau 18, taŋ andu toŋatêpôê baliŋ aŋga Siloamŋa
kêku sa jagêjac êsêac êndu naŋ, lau geo sêlêlêc lau ŋagêdô
samob, taŋ sêŋgôŋ Jerusalem naŋ su me.

5 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Masigoc. Mago amac embe
anam taôm ôkwi atom, oc anaŋa samob amboac tônêgeŋ.”

Biŋ aiŋ gêjam ŋanô atomŋa

6 Go Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gebe “Ŋac teŋ kêsê nê aiŋ teŋ
kêsêp nê kôm moŋa ma gêja gesom ŋanô e kêtap sa atom.
7 Tec kêsôm gêdêŋ ŋac-gejobkômwaga gebe ‘Gôlicgac me, aê
gamêŋ kêtôm jala têlêac gasom aiŋ tonec ŋanô, mago katap sa
atom. Amboac tonaŋ ôsap su, êkô nom auc êtu ageŋŋa.’
8 Tec gejobwaga gêjô eŋ awa gebe ‘Apômtau, ondec, êkô jala
tecenec êwiŋ, ma jasap nom to jaôc bôckêpêc êpi ŋamôkê.
9 Moae oc ênam ŋanô. Embe masi, go ôsap su.’ ”

Jesu gêgôm awê teŋ gêmac kegasuŋ eŋ ôli ŋajam kêsa gedeŋ sabat

10 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêdôŋ lau gêmoa lôm teŋ.
11 Ma awê teŋ gêmoa tonaŋ ŋalau gêmacŋa teŋ gêgôm eŋ
kêtôm jala 18. Eŋ gêmoa gewec-gewecgeŋ ma kêtôm gebe êsa
sa atom samucgeŋ.
12 Jesu gêlic eŋ tec gêmôêc eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Awê,
aê kêgaboac aôm su aŋga nêm gêmacgac.”
13 Go gêu lêma gêsac eŋ e sep tageŋ awê tau kêmêtôc tau
kêtiam ma kelanem Anôtô.
14 Mago lômmôke gêlic Jesu gêgôm gêmac ŋajam kêsa gêdêŋ
sabat e kêtu môsi, tec kêsôm gêdêŋ lau gebe “Bec kômŋa 6
tec gêc. Amboac tonaŋ amêŋ êndêŋ bêc tônêgeŋ gebe sêŋgôm
amac ôlim ŋajam êsaŋa. Amêŋ êndêŋ sabat atom.”
15 Ma Apômtau gêjô eŋ awa gebe “Amac dansaŋtêna, amac
samob agaboac nêm bôc to doŋki aŋga sêniŋ gêŋ ŋamala su
gêdêŋ sabat ma awê êsêac jasênôm bugoc.
16 Ma awê tau, Abraham latuo tecenec, Sadaŋ gêsô eŋ tôŋ
kêtôm jala 18 nec, oc jaŋgamboac ênê Iêpoa su êndêŋ sabat atom
me.”
17 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ e nê soŋo-soŋo samob majeŋ tauŋ.
Ma lau samob têntac ŋajam kêtu gêŋsêga ŋajam samob, taŋ eŋ
gêgôm naŋŋa.

Biŋgôliŋ gêmêc ŋawêŋa
(Mat 13:31-32; Mar 4:30-32)

18 Ma Jesu kêsôm gebe “Anôtônê gamêŋ kêtôm asageŋ ma jaê
dôŋ êpi asageŋ.
19 Gamêŋ tau kêtôm gêmêc ŋawê, ŋamalac teŋ kêkôc jakêsê
kêsêp nê kôm. Gêŋ tau kêtu kapôêŋ e kêtu ka, go moc umboŋ
ŋalabuŋa jasêjam sac sêŋgôŋ ŋalaka.”

Biŋgôliŋ jistŋa
(Mat 13:33)

20 Go Jesu kêtu kênac kêtiam gebe “Jaê dôŋ Anôtônê gamêŋ
êpi asageŋ.
21 Gamêŋ tau kêtôm jist awê teŋ kêkôc ma kêgaluŋ gêwiŋ
polom kêsêp suc têlêac e gêjam aucgeŋ.”

Biŋ sacgêdô gasuc-gasucŋa
(Mat 7:13-14, 21-23)

22 Go Jesu kêsêlêŋ jakêdôŋ-kêdôŋ lau aŋga malac sauŋ to
kapôêŋ laŋô gêlac Jerusalemgeŋ gêja.
23 Ma ŋac teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, lau taŋ sêŋgôŋ
mateŋ jali naŋ, oc luagêcgeŋ me.” Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ
gebe
24 “Atu kêka-kêka gebe asô sacgêdô gasucgasuc ana. Aê
jasôm êndêŋ amac gebe Taêsam oc sêŋgôm gêŋlêlôm elêmê,
mago têtôm gebe sêsô sênaŋa atom.
25 “Êndêŋ taŋ andu ŋatau êndi naêlai katam auc naŋ, amac oc
akô awê ma atuc katam to asôm gebe ‘Apômtau, ôlêc su êndêŋ
aêac.’ Ma eŋ oc êjô amac awem gebe ‘Aê gajam kauc amac
amêŋ aŋga ondoc.’
26 Go amac aôc awem sa ma asôm gebe ‘Aêac aeŋ to anôm
gêŋ amoa awiŋ aôm, ma kôdôŋ aêac gômoa ma malacluŋ.’
27 Mago eŋ oc êsôm êtiam gebe ‘Aê gajam kauc amac amêŋ
aŋga ondoc, amac sec ŋakoleŋwaga samob, ataiŋ taôm su aŋga
aêŋoc.’
28 Amac oc alic Abraham agêc Isak ma Jakob to propete
samob sêmoa Anôtônê gamêŋ, mago amac taôm oc têtiŋ amac
su naamoa ônê. Aŋga ônê oc têtaŋ sêwakicgeŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ
tau ŋanô.
29 Ma lau oc sêmêŋ aŋga oc kêpi to oc kêsêp ma aŋga
musaŋgu-m to mula-mŋa, nasêŋgôŋ êtu sêniŋ gêŋŋa aŋga
Anôtônê gamêŋ.
30 Alicgac me, lau ŋamuŋa oc têtu ŋamata, ma ŋamataŋa oc têtu
ŋamu.”

Jesu têtac gêwiŋ Jerusalem
(Mat 23:37-39)

31 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋgeŋ Parisai ŋagêdô dêdêŋ Jesu sêja ma
sêsôm gebe “Ôêc aŋga tonec ôna, gebe Herodo gebe ênac aôm
êndu.”
32 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ana ma asôm êndêŋ ŋac
imbêla pap tônê gebe ‘Gôlicgac me, aê tec kêtiŋ ŋalau sec ma
gagôm gêmac ŋajam kêsa. Oc jaŋgôm êndêŋ galoc ma bêbêc, ma
êndêŋ bêc êtu têlêacŋa oc janac dabiŋ ŋoc kôm.
33 Lêŋ tonec gêjac aê ŋawae gebe jasêlêŋ galoc to bêbêc ma
ŋaeleŋ gebe propete teŋ kêtôm gebe ênaŋa aŋga gamêŋ teŋ
atom, aŋga Jerusalem tageŋ.’

34 “Jerusalem, Jerusalem, aôm gôjac propete êndu to kôtuc
êsêac, taŋ Anôtô kêsakiŋ dêdêŋ aôm sêwac naŋ, ŋa poc endu. Aê
gagôm gêŋlêlôm elêmê gebe janac aômnêm ŋapalê sa amboac
talec têna gêjac ŋalatu sa sêsô magê ŋalabu, mago amac adec.
35 Alic acgom, amacnêm andu oc êtu tuc êkôŋa. Ma aê jasôm
êndêŋ amac gebe Alic aê atom e asôm gebe ‘Lambiŋ êndêŋ eŋ,
taŋ gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô naŋ.’ ”

14

Jesu gêgôm ŋac gêmac ôli ŋajam kêsa

1 Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêsô Parisainêŋ kasêga teŋ nê andu
gaja gebe sêniŋ geŋ ma lau dêdib eŋ sêmoa.
2 Sêmoa e ŋac ôli kêsuŋ-kêsuŋ teŋ gêdêŋ Jesu gêja.
3 Tec Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ biŋsutau to Parisai
gebe “Embe daŋgôm gêmac ŋajam êsa êndêŋ sabat, oc eso biŋsu
me masi.”
4 Mago êsêac sêjam tauŋ tôŋ. Tec Jesu kêkam ŋac tau e gêgôm
eŋ ôli ŋajam kêsa ma kêkêŋ eŋ gêc gêja.
5 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amacnêm asa, embe latu me
bôc embeŋ êsêp sê tobu êndêŋ sabat ma oc ê eŋ sa sebeŋ êndêŋ
sabat atom me.”
6 Ma êsêac têtôm gebe sêjô biŋ tonaŋ atom.

Biŋ tamoasiŋ lau to takôniŋ tauŋŋa

7 Jesu gêlic gebe ŋacleŋ sêgôm mocsac gebe sêŋgôŋ
ŋamataŋageŋ, tec kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gebe
8 “Ŋac teŋ embe êkalem aôm gebe ôniŋ awê to ŋac ŋamoasiŋ
ôwiŋ, naŋ ôŋgôŋ ŋamata atom, gebe moae ŋatau kêkalem ŋac
towae teŋ êlêlêc aôm su êwiŋ êmêŋ,
9 go ŋac, taŋ kêkalem amagêc wacêsôm êndêŋ aôm gebe ‘Ôwi
malam siŋ êndêŋ ŋac tonecmaŋ.’ Ma aôm oc ôndi tomajamgeŋ
naôŋgôŋ ŋamuŋa.
10 Embe sêkalem aôm, naŋ naôŋgôŋ ŋamuŋa acgom. Go ŋac,
taŋ kêkalem aôm naŋ, embe êmêŋ, oc êsôm êndêŋ aôm gebe ‘Ŋoc
ŋac, ôsa mêŋôŋgôŋ ŋamataŋa.’ Amboac tonaŋ oc etoc aôm sa
êndêŋ lau samob, taŋ sêŋgôŋ sêwiŋ aôm naŋ sêlic.
11 Teŋ embe etoc tau sa, naŋ Anôtô oc êkôniŋ eŋ, ma teŋ
embe êkôniŋ tau, naŋ Anôtô oc etoc eŋ sa.”
12 Go Jesu kêsôm gêdêŋ ŋac, taŋ kêkalem eŋ naŋ gebe “Embe
ono gêŋ ocsalô me êtulaŋa, naŋ ôkalem nêm lau to lasimi ma
tawaŋ to lau tolêlôm, taŋ acnêm sackapoagêdô gêdêŋ tau naŋ,
gebe moae sêkalem aôm ŋagêjôŋa naŋgeŋ atom.
13 Embe ono moasiŋ, naŋ ôkalem lau ŋalêlôm sawa to puliŋ
ma magiŋ kêsu to mateŋpecgeŋ,

14 go aê aoc êôc aôm, gebe êsêac tonaŋ oc sêkalem aôm
ŋagêjôŋa atom, ma êndêŋ taŋ lau gêdêŋ sêndi sa naŋ, Anôtô oc
êkêŋ ŋagêjô êndêŋ aôm.”

Biŋgôliŋ moasiŋ kapôêŋŋa
(Mat 22:1-10)

15 Ŋacleŋnêŋ teŋ gêŋô biŋ tonaŋ ma kêsôm gêdêŋ Jesu gebe
“Aê aoc êôc ŋac, taŋ oc êniŋ gêŋ aŋga Anôtônê gamêŋ naŋ.”
16 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ŋac teŋ gêgôm moasiŋ
kapôêŋ ma kêkêŋ jaeŋ lau taêsam.
17 Kêdabiŋ gebe sêniŋ ŋamoasiŋ tau ma kêsakiŋ nê sakiŋwaga
teŋ gêja gebe naêsôm êndêŋ lau, taŋ jaeŋ gêdêŋ êsêac
kwanaŋgeŋ naŋ gebe ‘Amêŋ, gebe gajac ŋabiŋ gêŋ gêbacnê.’
18 Ma êsêac samob nêŋ ŋalêlôm kêtôm taugeŋ tec seseŋ tauŋ
su. Ŋac ŋamataŋa kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Aê gajam ôli kôm
teŋ, tec najanac kêsi acgom. Amboac tonaŋ jateŋ aôm gebe
naômansaŋ ŋoc biŋ.’
19 Ma ŋac teŋ kêsôm gebe ‘Aê gajam ôli bôc 10, tec najanac
ŋoc gêŋ kêsi. Aê jateŋ aôm gebe naômansaŋ ŋoc biŋ.’
20 Go teŋ kêsôm gebe ‘Aê galoc gajam awê sa, tec katôm gebe
jawac atom.’
21 Sakiŋwaga tonaŋ gêmu jagêjac miŋ biŋ samob tonaŋ ŋai
gêdêŋ nê ŋatau. Teic andu ŋatau têtac ŋandaŋ kêsa ma kêsôm
gêdêŋ nê sakiŋwaga tonaŋ gebe ‘Sebeŋ ôna ma ojoŋ lau ŋalêlôm
sawa to puliŋ ma mateŋpec to magiŋ kêsu sa aŋga malac
ŋaintêna sauŋ to kapôêŋ mêŋsêsô gamêŋ tonec.’
22 Ma sakiŋwaga kêsôm gebe ‘Apômtau, biŋ taŋ kôjatu aê gebe
jaŋgômŋa naŋ gagôm su, mago andu gêlôc atom tageŋ.’
23 Tec ŋatau kêsôm gêdêŋ sakiŋwaga tau gebe ‘Ôsa kôm
ŋaintêna to tuŋmagê ôna ma ôkac lau gebe sêsô sêmêŋ e ŋoc:
andu êlôc.’
24 Ma aê jasôm êndêŋ amac gebe Lau taŋ sêŋô aêŋoc jaeŋ su
naŋ, nêŋ teŋ oc êsac aêŋoc moasiŋ ŋagec atom.”

Biŋ tasap Jesu tôŋŋa
(Mat 10:37-38)

25 Lau taêsam sêwiŋ Jesu sêja, tec kêsa tau ôkwi ma kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe
26 “Ŋac teŋ embe êndêŋ aê êmêŋ ma têtac endec tama agêc
têna ma nê awê to ŋapalê ma lasiio to ŋac ma ênac kapoac tau
atom, naŋ oc êtôm gebe êtu ŋoc ŋacseŋom atom.
27 Ŋac teŋ embe êôc nê kakesotau êndaŋguc aê atom, naŋ oc
êtôm gebe êtu ŋoc ŋacseŋom atom.
28 Amacnêm teŋ embe taê ênam gebe êkwê lôm teŋ, go êŋgôŋ
sic ma êsa waba andu tauŋa ŋaôli samob sa êmuŋ acgom e êjala
gebe nê awa kêtôm gebe ênac dabiŋ kôm tau.

29 Eŋ embe êŋgôm amboac tonaŋ atom, go êu demboŋ ênsac
ŋaômageŋ ma êtôm gebe ênac dabiŋ andu atom. Ma lau samob,
taŋ sêlic naŋ, oc sêsu eŋ susu
30 ma sêsôm gebe 'Ŋac tônê kêkwê lôm gêjac mgeŋ, mago
kêtom gebe ênac dabiŋ atom.'
31 Ma kiŋ teŋ, taŋ nê siŋwaga 10,000 embe ênac siŋ êndêŋ kiŋ
teŋ, taŋ nê siŋwaga 20,000 naŋ êŋgôŋ sic ma taê ênam tau ŋapep
êmuŋ acgom e êjala gebe nê ŋaclai kêtôm gebe êku ŋacjo tulu me
masi.
32 Embe êtôm atom, go êsakiŋ lau-sê-wamawaga nasêpuc ŋacjo
tôŋ jaêcgeŋ ma teteŋ êtu wamaŋa.
33 Amboac tonaŋ amacnêm ŋac teŋ embe êwi nê gêŋ samob
siŋ samucgeŋ atom, oc êtôm gebe êtu ŋoc ŋacseŋom atom.

Gwêc taŋ kêtu sec
(Mat 5:13; Mar 9:50)

34 "Gwêc tonaŋ gêŋ ŋajam, mago embe ŋamakic ênaŋa, oc
daŋgôm ŋamakic êsa êtiam amboac ondoc.
35 Oc êtôm gebe tapalip êsêp kôm to êpi lênduc êna atom,
tambaliŋ siŋ ŋaômageŋ. Ŋac teŋ nê taŋasuŋ êŋôŋa embe ênêc,
naŋ êŋômaŋ."

15

Biŋgôliŋ domba gêjaŋa
(Mat 18:12-14)

1 Teloŋ to lau sec samob têtu gasuc Jesu sêmêŋ sebe sêŋô eŋ.
2 Tec Parisai to biŋsutau têtu môsi ma sêsôm gebe "Ŋac tonec
kêkôc lau sec sa ma geŋ gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ êsêac."
3 Go Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ êsêac gebe.
4 "Amacnêm ŋac teŋ embe nê domba 100 sêmoa e ŋateŋ eo
tau, oc êŋgôm amboac ondoc. Eŋ oc êwi 99 siŋ sêmoa gamêŋ
sawa ma naensom naŋ gêbôm e êtap sa.
5 Embe ensom êmoa e êtap sa, oc êu ênsac magim ma êtu
samuc nê gêŋ
6 e naêpi nê andu, go êmôêc nê tawaŋ to lau sackapoagêdô
gêdêŋ tauŋa mêŋêsôm êndêŋ êsêac gebe 'Têmtac ŋajam awiŋ aê
gebe aê katap ŋoc domba, taŋ gêjaŋa naŋ, sa kêtiam.'
7 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac sec tageŋ embe ênam tau
ôkwi, naŋ lau undambêŋa oc têtu samuc eŋ êtôm tonaŋ êlêlêc
lau gêdêŋ 99, taŋ sêpô lêna biŋ sênam tauŋ ôkwiŋa atom naŋ.

Biŋgôliŋ mone gejaŋa

8 "Me awê teŋ embe nê mone 10 ênêc ma embe teŋ ênaŋa, oc
êŋgôm amboac ondoc. Eŋ êtuŋ ja sa naêsa gamêŋ ma ensom
ŋapaŋ e êtap sa.

9 Eŋ embe êtap sa, oc êmôêc nê lauo to lau sackapoagêdô
gêdêŋ tauŋa ma êsôm gebe ‘Têmtac ŋajam awiŋ aê, gebe aê
katap ŋoc mone, taŋ gêjaŋa su naŋ sa kêtiam.’
10 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac sec tageŋ embe ênam tau
ôkwi, Anôtônê aŋela oc têtu samuc eŋ êtôm tonaŋ,”

Biŋgôliŋ latu gêjaŋa

11 Go Jesu kêsôm gebe “Ŋac teŋ latuagêc sêmoa.
12 Ma ŋac sauŋ kêsôm gêdêŋ tama gebe ‘Tamoc, ôkêŋ gêŋ
samob, taŋ gawê kaiŋ naŋ, êndêŋ aê.’ Tec tama gêwa waba
kêkôc gêdêŋ êsêagêc.
13 Bêc jauc atom, go ŋac sauŋ kêkêŋ nê waba samob lau sêjam
ôli su ma kêkôc ŋaawa gêdi gêja gamêŋbôm. Aŋga ônê kêsa lêŋ
sêlêŋ e kêjaiŋ nê awa samob.
14 Kêta nê gêŋ saliŋ-saliŋgeŋ e gêbacnê samob ma tôbôm
kapôêŋ kêsa gamêŋ tonaŋ, go ŋac tau gêŋgôŋ jageo ŋanô.
15 Tec jakêsap gamêŋ ŋatau teŋ tôŋ, taŋ kêsakiŋ eŋ gebe ejop
ênê bôcanô, naŋ sêmoa sêŋam.
16 Ŋac tau taê kêka tageŋ tonec gebe êniŋ gêŋ ŋaôlic, taŋ bôc
seŋ-seŋ naŋ, gebe êôc eŋ tôŋ, mago lau teŋ sêkêŋ gêŋ teŋ gêdêŋ
eŋ atom.
17 Tec taê gêjac tau kêsi-kêsi gebe ‘Tamocnê kômwaga taêsam
e gêŋ kêlêsuc êsêac, mago aê tec mo êjô aê êndu aŋga tonec nec.
18 Aê jandi jandêŋ tamoc najasôm êndêŋ eŋ gebe Tamoc, aê
gagôm sec gêdêŋ Anôtô to gêdêŋ aôm.
19 Amboac tonaŋ ôsam aê gebe latôm aê êtiam atom. Ôkêŋ aê
jatu nêm kômwaga teŋ.’
20 Go gêdi gêdêŋ tama gêja.
“Kasêlêŋ jakêsa jaêcgeŋ e tama gêlic eŋ. Tec taê walô eŋ ma
kêlêti jakambôêŋ eŋ ma kêlêsôp eŋ alianô.
21 Go latu kasôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Tamoc, aê gagôm sec gêdêŋ
Anôtô to gêdêŋ aôm. Amboac tonaŋ ôsam aê gebe latôm aê
êtiam atom.’
22 Ma tama kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga gebe ‘Sebeŋ akôc
ŋakwê ŋajamanô tau mêŋakêŋ eŋ êsô ma akêka joc êsêp eŋ lêma
to akêŋ atapa êsêp eŋ akaiŋ.
23 Ma akôc bôc, taŋ talôm e kêtôp ŋajam naŋ, mêŋaŋguŋ gebe
taniŋ totêntac ŋajamgeŋ,
24 gebe latuc tecenec gêmac êndu su, mago mata jali gêmoa.
Gêjaŋa su, mago katap eŋ sa kêtiam.’ Ma samob sêmoa totêntac
ŋajamgeŋ.
25 “Latu ŋacsêga gêmoa kôm. Eŋ gêmu gêmêŋ e kêdabiŋ andu
su, go gêŋô oŋ to wê.
26 Tec gêmôêc ŋapalê teŋ jakêtu kênac gêŋ tônê ŋam gêdêŋ eŋ.

27 Ma ŋapalê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Lasim gêmu gamêŋ tec
tamam geguŋ bôc, taŋ talôm e kêtôp ŋajam naŋ, gebe kêtap
lasim sa toôli samucgeŋ kêtiam.’
28 Têwa têtac ŋandaŋ e gebe êsô andu êna atom. Tec tama kêsa
gêja jagêjam malô-malô eŋ.
29 Ma eŋ gêjô tama awa gebe ‘Gôlicgac me, jala taêsam gajam
sakiŋ gêdêŋ aôm ma kagêli aômnêm biŋsu teŋ atom. Mago
kôkêŋ noniŋ ŋalatu teŋ gêdêŋ aê gebe aêac to ŋoc lau aniŋ
totêntac ŋajamgeŋ nec atomanô.
30 Mago latôm, taŋ kêjaiŋ nêm waba gêmoa gêwiŋ mockaiŋo
naŋ, gêmêŋ acgom, gocgo gôguŋ bôc, taŋ talôm e kêtôp ŋajam
naŋ, kêtu eŋŋa.’
31 Tec tama kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Latucenec, aôm gôŋgôŋ
gôwiŋ aê ŋapaŋ, ma aêŋoc gêŋ samob kêtu aômnêm gêwiŋgac.
32 Aêac têntac ŋajam to ôliŋ kêpi nec jagêdêŋgoc, gebe lasim
tecenec gêmac êndu su, mago mata jali gêmoa. Eŋ gêjaŋa su,
mago tatap eŋ sa kêtiam.’ ”

16

Biŋgôliŋ gejobwaga secŋa

1 Ŋasawa teŋ Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Ŋac
tolêlôm teŋ gêŋgôŋ ma nê gejobwaga teŋ gêmoa. Ma lau sêju
biŋ gêdêŋ ŋatau gebe gejobwaga kêjaiŋ ênê waba.
2 Tec ŋatau gêmôêc eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Biŋ amboac
ondoc tec gaŋô kêpi aôm nec. Ôwa kôm gejobwagaŋa sa acgom
gebe aômnêm kôm gejobwagaŋa gêbacnê.’
3 Gejobwaga tonaŋ kêsôm gêdêŋ tau gebe ‘Ŋoc ŋatau oc êkôc
ŋoc kôm gejobwagaŋa su aŋga aêŋoc, tec jaŋgôm asageŋ. Kôm
takwê nomŋa oc jaŋgôm êtôm atom, ma embe jateŋ gêŋ, oc
majoc.
4 Aê kajala gêŋ, taŋ gabe jaŋgôm naŋ, ec sêkôc aê sa jaŋgôŋ
nêŋ andu êndêŋ noc ŋatau êtiŋ aê su aŋga kôm gejobwagaŋa.’
5 Go kêkalem lau samob, taŋ nê ŋataunê tôp gêc êsêacŋa naŋ,
tageŋ-tageŋ dêdêŋ eŋ sêja ma kêtu kênac gêdêŋ ŋac ŋamataŋa
gebe ‘êôc ŋataunê tôp amboac ondoc gêc aômŋa.’
6 Ma eŋ kêsôm gebe ‘Niptêkwi wapap 100.’ Go eŋ kêsôm
gêdêŋ ŋac tau gebe ‘Ôŋgôŋ sic ma ôkôc nêm papia tôpŋa mêŋoto
sebeŋ gebe 50.’
7 Go kêtu kênac ŋac teŋ gebe ‘Ma aômnêm biŋ tôpŋa amboac
ondoc.’ Tec eŋ kêsôm gebe ‘Jaŋgom gasuc kapôêŋ 100.’ Ma
gejobwaga kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Ôkôc nêm papia tôpŋa ma oto
gebe 80.’

8 Go ŋatau kêlanem gejobwaga keso tonaŋ gebe gêgôm tokauc
gebe lau nom tonecŋa sêgôm gêŋ gêdêŋ tauŋ tokauc sêlêlêc lau
ŋawêŋa su.
9 “Amboac tonaŋ jasôm êndêŋ amac gebe Akôc awa nomŋa
naanam lau ôkwi têntac êwiŋ amac, gebe sêkôc amac sa aŋgôŋ
bec teŋgeŋŋa êndêŋ noc awa êmbacnêŋa.
10 Ŋac teŋ embe ejop gêŋ ŋasec-ŋasec ŋapepgeŋ, oc ejop gêŋ
kapôêŋ-kapôêŋ êtôm tonaŋ.
11 Embe ajop awa nomŋa ŋapep atom, ma asa oc êkêŋ waba
ŋanô êndêŋ amac gebe ajopŋa.
12 Ma embe ajop gêŋ jaba tonec ŋapep atom, ma asa oc êkêŋ
gêŋ ŋanô êndêŋ amac gebe awê kaiŋ êsa ôlim.
13 “Sakiŋwaga teŋ ênam sakiŋ apômtau luagêc êtôm atom, eŋ
oc têtac endec teŋ ma têtac êwiŋ teŋ me oc êsap teŋ tôŋ ma têtac
êmbu teŋ. Amac amboac tonaŋ, atôm gebe anam Anôtô to awa
êpi tageŋ atom.”

Jesunê biŋ ŋalô ŋagedô
(Mat 11:12-13; 5:31-32; Mar 10:11-12)

14 Parisai taŋ sêgôm mocsac awêŋa naŋ, sêŋô biŋ samob tônê
e sêlêc lusuŋsuŋ sa.
15 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac tec atoc taôm
sa gêdêŋ ŋamalac gebe lau gêdêŋ amac, mago Anôtô kêjala
amacnêm ŋalêlôm su. Waeŋ taŋ ŋamalac sê taêŋ naŋ, Anôtô
gêlic amboac gêŋ alôb-alôb.
16 “Mosenê biŋsu to propetenêŋ biŋ gêbacnê gêdêŋ Joaŋnê
têm, go sêsôm ŋawae ŋajam Anôtônê gamêŋŋa lasê ma lau
samob sêkac tauŋ sebe sêsô sêna.
17 Mago undambê to nom embe ê su, oc ŋagaô êlêlêc biŋsu
ŋatalô sauŋanô teŋ ê suŋa su.
18 “Ŋac teŋ embe endec nê awê ma ênam teŋ, oc êŋgôm gêŋ
mockaiŋŋa. Ma ŋac teŋ embe ênam awê, taŋ nê akweŋ gedec
eŋ naŋ, oc êŋgôm gêŋ mockaiŋŋa amboac tonaŋgeŋ.

Ŋac tolêlôm agêc Lasara

19 “Ŋac tolêlôm teŋ gêŋgôŋ. Eŋ kêsô ŋakwê asôsamuc to
kwalam-kwalam ŋajam-ŋajam ma kêtôm bêcgeŋ kêmoasiŋ tau
ŋapep.
20 Ma ŋac ŋalêlôm sawa teŋ gêŋgôŋ, nê ŋaê Lasara. Kamoc
gêjac têc eŋ auc ma tetoc eŋ gêc ŋac tolêlôm nê sacgêdô.
21 Eŋ gebe ênin mo ŋapopoc, taŋ kêsêlô aŋga ŋac tolêlôm nê
tebo naŋ, ma kêam sêja e têdamôê ênê kamoc.
22 Sêmoa acgom, go ŋac ŋalêlôm sawa tau gêmac êndu ma
aŋela sêsip eŋ jatetoc eŋ gêŋgôŋ Abrahamnê labum ŋaô. Go
ŋac tolêlôm gêmac êndu amboac tonaŋgeŋ ma sêsuŋ eŋ.

23 Eŋ gêmoa lamboam toŋandaŋ kapôêŋ ma gêôc mataanô sa
e gêlic Abraham gêŋgôŋ jaêcgeŋ ma Lasara gêŋgôŋ eŋ labum
ŋaô.
24 Tec gêmôêc gebe ‘Tamoc Abraham, taêm walô aê ma
ôsakiŋ Lasara êsac lêmalatu ŋatêpôê ŋagec tôŋ êsêp bu ma
mêŋêmoasac imbeloc êtu luc gebe gamoa jawaô ŋalêlôm
toŋandaŋgeŋ.’
25 Ma Abraham kêsôm gebe ‘Latucenec, taêm ênam gebe
kôkêc nêm ŋajam su kwanaŋgeŋ gêdêŋ gômoa matam jali, ma
Lasara kêkôc secgeŋ. Mago galoc eŋ gêŋgôŋ malôgeŋ aŋga
tonec ma aôm gômoa toŋandaŋgeŋ.
26 Ma biŋ teŋ êwiŋ gebe Ŋasawa kapôêŋ tec gec, geŋ aêac to
amac gêŋgic. Lau teŋ aŋga tonec embe taêŋ ênam gebe dêndêŋ
amac sêwac, oc têtôm atom. Ma aŋga tonaŋ amboac tonaŋgeŋ.’
27 Go ŋac tolêlôm kêsôm gebe ‘Amboac tonaŋ, tamoc, jateŋ
aôm gebe ôsakiŋ eŋ êna tamocnê andu.
28 Aêŋoc lasici lemeŋ teŋ tê sêŋgôŋ, tê naêkêŋ puc êsêac ŋapep
gebe sêsêp ŋandaŋ ŋagamêŋ tonec sêmêŋ sêwi ŋ atom.’
29 Tec Abraham kêsôm gebe ‘Mose to propete nêŋ biŋ tê gêc
êsêacŋa nê, ac sêŋômaŋ.’
30 Ma eŋ kêsôm gebe ‘Masi, tamoc Abraham, tonec kêtôm
atom. Mago ŋac teŋ aŋga ŋacmatênêŋ embe êndêŋ êsêac êna,
oc sênam tauŋ ôkwi.’
31 Tec Abraham kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Êsêac embe sêkêŋ
taŋeŋ Mose to propete nêŋ biŋ atom, oc sêkêŋ êwiŋ ŋac, taŋ
êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, atom amboac tonaŋgeŋ.’ ”

17

Biŋ kêpi sec
(Mat 18:6-7, 21-22; Mar 9:42)

1 Go Jesu kêsôm gêdeŋ nê ŋacseŋomi gebe “Lêtôm taŋ êŋgôm
lau têtu sec naŋ mêŋêsa, mago ojae ŋac, taŋ Iêtôm ŋam kêsêp
eŋ naŋma.
2 Sêwa poctêmui sa eŋ gêsutêkwa ma sêmbaliŋ eŋ êsêp gwêc
êna, go ŋajam, gebe êtim lau sauŋ tonec nêŋ teŋ e êtu sec nec
atom.
3 Alic taôm.
“Lasim embe êŋgôm sec, go wec biŋ eŋ. Ma eŋ embe ênam
tau ôkwi, go ôsuc ênê biŋ ôkwi.
4 Ma embe êŋgôm aôm sec êtu dim 7 êndêŋ bec tageŋ, ma
êkac tau ôkwi êndêŋ aôm êmu êwac êtu dim 7 wacêsôm gebe ‘Aê
gajam tauc ôkwi,’ go ôsuc ênê biŋ ôkwi.”

Biŋ kêpi takêŋ gêwiŋ

5 Aposolo sêsôm gêdêŋ Apômtau gebe “Ôkêŋ aêacma akêŋ
gêwiŋ esewec.”

6 Tec Apômtau kêsôm gebe “Embe nêm akêŋ êwiŋ êtôm gêmêc
ŋawê ma asôm êndêŋ ka kamoc-kamoc tonec gebe ‘Ômbuc taôm
sa naôsê taôm ôkô gwêc,’ oc taŋa wamu êndêŋ amac.

Sakiŋwaganê kôm

7 “Amacnêm asa nê sakiŋwaga embe êkaliŋ nom me ejop bôc
su ma aŋga kôm êmu êmêŋ, oc êsôm êndêŋ eŋ gebe ‘Gacgeŋ
mêŋôŋgôŋ sic ma ôniŋ geŋ.’
8 Ŋatau teŋ oc êsôm atom. Eŋ oc êsôm êndêŋ sakiŋwaga gebe
‘Ono ŋoc gêŋ ma ômansaŋ taôm êtu ônam sakiŋ aêŋa e janiŋ
to janôm gêŋ su acgom, go taôm naôniŋ to ônôm nêm gêŋ
êndaŋguc.’
9 Oc ênam daŋge êndêŋ nê sakiŋwaga tonaŋ gebe gêgôm kôm,
taŋ kêjatu eŋŋa naŋ, me masi.
10 Ma amac amboac tonaŋ. Embe aŋgôm kôm samob, taŋ
sêjatu amacŋa naŋ, go asôm gebe ‘Aêac sakiŋwaga ŋaôma, tec
agôm gêŋ, taŋ gêjac aêac ŋawae naŋgeŋ.’ ”

Jesu gêgôm lau tokamocbôm 10 ôliŋ têtu selec

11 Jesunê lêŋ kepeŋ Jerusalem, tec kêsêlêŋ kêsa Samaria to
Galilaia ŋamadiŋgeŋ gêja.
12 Ma eŋ gêô lasê malac teŋ ma lau tokamocbôm 10 dêdac eŋ
sêkô jaêcgeŋ sêkanôŋ eŋ
13 ma sêmôêc sêpuc aweŋ sageŋ gebe “Mêtêmôkê Jesu, taêm
walô aêacmêŋ.”
14 Jesu gêlic ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aêc naatôc taôm
êndêŋ lau dabuŋwaga.” Tec sêsêlêŋ sêmoa ma ôliŋ têtu selec.
15 Êsêacnêŋ ŋac teŋ gêlic tau gebe ôli ŋajam kêsa, tec kêkac tau
ôkwi gêmu meŋkêlambiŋ Anôtô ŋa awa kapôêŋ,
16 ma gêu tau laŋôanô jagêdêŋ nom gêc Jesu akaiŋŋa, go
gêjam daŋge gêdêŋ eŋ. Ma ŋac tau eŋ ŋac Samariaŋa teŋ.
17 Ma Jesu kêsôm gebe “Aê gaboc lau 10 ôliŋ têtu selec. Ma 9
sêmoa ondoc.
18 Nêŋ ŋac teŋ gebe êmu êmêŋ êlambiŋ Anôtôŋa gêmoa atom
me, ŋac jaba tageŋ tonec me.”
19 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôndi sa ma ôêc ôna, aômnêm
kôkêŋ gêwiŋ tec gêgôm aôm ŋajam kêsa.”

Biŋ kêpi Anôtônê gôliŋ êmeŋŋa
(Mat 24:23-28, 37-41)

20 Parisai ŋagêdô têtu kênac Jesu gebe “Êndêŋ ondoc Anôtônê
gôliŋ êmêŋ.” Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Anôtônê gôliŋ êmêŋ
toŋapuc gebe talic ŋa mateŋanôŋa nec atom.
21 Êsêac oc sêsôm gebe ‘Gêc tonec’ me ‘gêc ônê’ nec atom,
gebe Anôtônê gôliŋ wacgêc amac ŋalêlôm.”

22 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ ŋacseŋomi gebe “Ŋabêc ŋagêdô oc êmêŋ,
ma amac oc anam awem su gebe alic Ŋamalacnê Latunê bêc
tageŋgeŋ, mago oc alic atom.
23 Êsêac oc sêsôm êndêŋ amac gebe ‘Alic, gêmoa ônê. Alic,
gêmoa tonec,’ naŋ ana atom ma andaŋguc êsêac atom.
24 Kêtôm ôsic kêkac eb tageŋ ma kêpô umboŋ ŋalabu aŋga
ŋagêdô e jakêsa gêdô naŋ, Ŋamalacnê Latu embe êmêŋ, oc êtôm
tônê.
25 Mago eŋ êôc ŋandaŋ taêsam to lau têm tonecŋa têtiŋ eŋ su
êmuŋ acgom.
26 Gêŋ taŋ sêgôm gêdêŋ Noanê bêc naŋ, oc sêŋgôm êndêŋ
Ŋamalacnê Latunê bêc amboac tonaŋ.
27 Êsêac samob seŋ to sênôm gêŋ ma ŋac sêjam awê to awê
sêjam ŋac e gêdêŋ bêc, taŋ Noa kêsô waŋ ŋalêlôm gêja naŋ, ma
bu kêsuŋ mêŋgeseŋ êsêac samob su.
28 Gêdêŋ Lotnê bêc sêgôm amboac tonaŋgeŋ. Êsêac samob
seŋ to sênôm gêŋ, ma sêjam ôli gêŋ to sêkêŋ gêŋ gêdêŋ lau sêjam
ôli, ma sêsê gêŋ to sêkwê nêŋ andu.
29 Mago gêdêŋ bêc, taŋ Lot kêsa aŋga Sodom gêja naŋ, ja to
talao aŋga undambê kêsêp e geseŋ êsêac samob su.
30 Ma êndêŋ bêc, taŋ Ŋamalacnê Latu eoc tau lasê naŋ, oc
êtôm tonaŋgeŋ.
31 “Êndêŋ bêc tônê ŋac teŋ embe êŋgôŋ salôm ŋaô, naŋ êsêp
naêkôc nê gêŋ, taŋ gêc andu ŋalêlôm naŋ atom. Ma ŋac teŋ
embe êmoa kôm, naŋ êkac tau ôkwi êmu êna nê andu atom
amboac tonaŋgeŋ.
32 Taêm ênam Lotnê awê.
33 Ŋac teŋ embe êŋgôm gêŋlêlôm gebe êmoa mata jali, oc êmac
êndu, ma ŋac teŋ embe êmac êndu, oc êŋgôŋ mata jali.
34 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ êmbêc tau tônê ŋac
luagêc embe sênêc mê tageŋ, naŋ Apômtau oc êkôc teŋ sa ma
êwi teŋ siŋ.
35 Ma awê luagêc embe sêlai polom sêwiŋ tauŋ sêmoa, naŋ
Apômtau oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ. [
36 Ma ŋac luagêc embe sêmoa kôm sêwiŋ tauŋ, naŋ Apômtau
oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ.]”
37 Ma êsêac têtu kênac eŋ gebe “Apômtau, oc ŋanô êsa aŋga
ondoc.” Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Gamêŋ taŋ ŋamêtê teŋ
gêc naŋ, aoco oc sêkac sa sêmoa.”

18

Biŋgôliŋ awêtuc ma mêtôcwagaŋa

1 Jesu kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gebe êkêli êsêac gebe
teteŋ mec ŋapaŋ têtu goloŋ atom.

2 Eŋ kêsôm gebe “Mêtôcwaga teŋ gêŋgôŋ malac teŋ. Eŋ kêtêc
Anôtô atom ma gê go ŋamalac atom.
3 Ma awêtuc teŋ gêŋgôŋ malac tonaŋ, naŋ gêdêŋ eŋ gêja-gêja
ma kêsôm gebe ‘Ônam aê kêsi aŋga ŋoc soŋo-soŋonê.’
4 Mêtôcwaga gedec e ŋasawa teŋ, gocgo kêsôm gêdêŋ tau gebe
‘Aê katêc Anôtô atom ma gaê go ŋamalac atom,
5 mago kêtu awêtuc tonec kêlênsôŋ aêŋa, tec gabe janam eŋ
kêsi, gebe moae nê meloco êsa mêŋêtap aê laŋôcanô auc.’ ”
6 Go Apômtau kêsôm gebe “Akêŋ taŋem bi ŋ, taŋ mêtôcwaga
keso kêsôm naŋ.
7 Amac abe Anôtô oc ênam nê lau, taŋ kêjaliŋ êsêac sa ma
aweŋ gêjac eŋ kêtôm bêc to geleŋgeŋ naŋ, kêsi atom me. Ma
abe oc ênam tau tôŋ me.
8 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Eŋ oc ênam êsêac kêsi sebeŋ.
Tageŋ êndêŋ noc Ŋamalacnê Latu êmêŋŋa naŋ, oc êtap sêkêŋ
gêwiŋ ŋanô sa aŋga nom me masi.”

Biŋgôliŋ Parisai agêc teloŋŋa

9 Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ lau ŋagêdô, taŋ sêlic tauŋ
sebe lau gêdêŋ ma sêbu lau ŋagêdô naŋ gebe
10 “Ŋac luagêc sêpi lôm dabuŋ sêja sebe teteŋ mec, Parisai teŋ
ma teloŋ teŋ.
11 Parisai kêsa jakêkô ma keteŋ mec gêc lêlômgeŋ gebe
‘O Anôtô, aê gabe janam daŋge êndêŋ aôm gebe aê katôm
ŋamalac ŋagêdô amboac kêjaŋgowaga to lau sec ma mockaiŋ ma
amboac teloŋ tonec atom.
12 Aê gajam dêbu ŋ mo kêtôm dim luagêc kêtôm wokegeŋ,
ma ŋoc gêŋ samob, taŋ katap 10-10 sa naŋ, kakôc ŋateŋ su
kêtômgeŋ mêŋkêkêŋ kêtu da.’
13 Go teloŋ tau kêsa jakêkô ŋalêtiŋ. Eŋ gebe êôc mataanô sa
êpi undambê atom, go kêpô gêduc ma kêsôm gebe ‘O Anôtô,
taêm labu aê ŋac secmaŋ.’
14 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac tonaŋ kêsêp nê andu gêja
naŋ Anôtô gêlic eŋ amboac ŋac gêdêŋ kêlêlêc Parisai su. Teŋ
embe etoc tau sa, go Anôtô êkôniŋ eŋ, ma teŋ embe êkôniŋ tau,
go Anôtô etoc eŋ sa.”

Jesu gêjam mec ŋapalê
(Mat 19:13-15; Mar 10:13-16)

15 Lau sejoŋ ŋapalê dedec dêdêŋ Jesu sêja gebe êkêŋ lêma
ênsac êsêac. Ma nê ŋacseŋomi sêlic e sec biŋ êsêac.
16 Go Jesu gêmôêc êsêac ma kêsôm gebe “Andec ŋapalê
dêndêŋ aê sêmêŋmaŋ. Akô êsêac auc atom, gebe lau tecenaŋ
ŋai tec têtu Anôtônê gamêŋ ŋatau.
17 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac, taŋ êkôc Anôtônê
gamêŋ sa êtôm ŋapalê atom naŋ, oc êsô êna atom.”

Ŋac tolêlôm
(Mat 19:16-30; Mar 10:17-31)

18 Ma kasêga teŋ kêtu kênac Jesu gebe “Mêtêmôkê ŋajam,
aê jaŋgôm amboac ondoc gebe jawê kaiŋ jaŋgôŋ matoc jali
teŋgeŋ.”
19 Tec Jesu kêtu kênac eŋ gebe “Amboac ondoc kôsam aê gebe
ŋajam. Ŋac ŋajam teŋ gêmoa atom, Anôtô taugeŋ.
20 Biŋsu tec gôŋô su gebe ‘Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mock-
aiŋŋa atom. Ônac ŋamalac êndu atom. Ônam geŋgeŋ atom. Ôŋga
biŋ atom. Otoc tamam agêc tênam sa.’ ”
21 Ma ŋac tau gêjô eŋ awa gebe “Aê kamasaŋ biŋ samob
tonaŋ kêtu tôŋ su gêdêŋ aê ŋapalêgeŋ e mêŋgêdêŋ galoc.”
22 Jesu gêŋô ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gêŋ tageŋ tec aôm
kôpô lêna. Ôkêŋ nêm waba samob lau sênam ôli ma ônac sam
ŋaawa êndêŋ lau ŋalêlôm sawa, go nêm awa oc ênêc undambê,
ma ômôêŋ ôndaŋguc aê.”
23 Ŋac tau gêŋô biŋ tonaŋ e nê ŋalêlôm ŋawapac kêsa, gebe eŋ
ŋac tolêlôm ŋanô.
24 Jesu mata gê eŋ ma kêsôm gebe “Lau tolêlôm embe sêsô
Anôtônê gamêŋ sêna oc sêŋgôm elêmê.
25 Bôc kamele teŋ oc êsêli êsô so ŋalasê êna ŋagaôgeŋ êlêlêc
ŋac tolêlôm êsô Anôtônê gamêŋ ênaŋa su.”
26 Ma lau, taŋ sêŋô biŋ tau naŋ, sêsôm gebe “Ai, amboac
tonaŋ asa ênam samuc.”
27 Tec Jesu kêsôm gebe “Gêŋ taŋ ŋamalac sêŋgôm êtôm atom
naŋ, Anôtô oc ê gôm naêtôm.”

28 Go Petere kêsôm gebe “Ôlic acgom, aêacmêŋ tec awi ma
gêŋ samob siŋ ma adaguc aôm.”
29 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Bi anô, aê jasôm êndêŋ
amac gebe Lau samob, taŋ sêwi andu me awê me lasitêwai me
teneŋi me tameŋi me ŋapalê siŋ kêtu Anôtônê gamê ŋa,
30 oc têtap gêŋ ŋanô tau taêsam sa êlêlêc su êndêŋ têm tonec,
go êndêŋ têm ônêŋa oc sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.”

Jesu geoc nê ŋandaŋ lasê kêtu têlêacŋa
(Mat 20:17-19; Mar 10:32-34)

31 Go Jesu kêkôc êsêac 12 sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alic
acgom, aêac tapi Jerusalem tana, ma biŋ samob, taŋ propete
teto kêpi ŋamalacnê Latu naŋ, oc êtu anô,
32 gebe êsêac oc sêkêŋ eŋ êndêŋ lau samuc nasêsu eŋ susu to
sêlênsu eŋ ma sêkasôp êpi eŋ.
33 Êsêac oc si eŋ, go sênac eŋ êndu e abêc êtu têlêac oc êndi sa
êtiam.”

34 Mago êsêacnêŋ kauc kêsa kêpi biŋ tonaŋ ŋai atom. Biŋ ŋalô
tonaŋ ŋam kêsiŋ tau gêdêŋ êsêac ma sêjala biŋ, taŋ Jesu kêsôm
naŋ atom.

Jesu gêgôm matapec, taŋ keteŋ-kêtê geŋ naŋ, mata gêjac
(Mat 20:29-34; Mar 10:4-52)

35 Jesu kêsêlêŋ e kêdabiŋ Jeriko, ma ŋac matapec teŋ gêŋgôŋ
intêna ŋatali keteŋ-keteŋ gêŋ gêmoa.
36 Eŋ gêŋô lau taêsam sêsêlêŋ ŋaonda ma kêtu kênac ŋam.
37 Êsêac sêwa sa gêdêŋ eŋ gebe "Jesu aŋga Nasaret tec kêsêlêŋ
gêmêŋ."
38 Ma ŋac tau gêmôêc gebe "Dawidnê Latu Jesu, taêm walô
aêma."
39 Tec lau, taŋ sêsêlêŋ sêmuŋ naŋ, sec biŋ eŋ gebe ênam tau
tôŋ, mago eŋ gêmôêc kêpuc sageŋ gebe "Dawidnê Latu, taêm
walô aêma."
40 Tec Jesu kêkô ma kêjatu gebe sêkôc eŋ dêndêŋ eŋ sêmêŋ.
Sêwê eŋ kêtu gasuc Jesu, go kêtu kênac eŋ gebe
41 Aôm gobe aê jaŋgôm asageŋ êndêŋ aôm. Ma eŋ kêsôm gebe
"Apômtau, aê gabe matoc êlêc."
42 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Matam êlêc, aôm kôkêŋ
gêwiŋ, tec gêgôm aôm ŋajam kêsa."
43 Ma mata gêlac gaôgeŋ e kêdaguc Jesu ma kêlambiŋ Anôtô.
Lau samob, taŋ sêlic gêŋ tonaŋ naŋ, sêlanem Anôtô.

19

Jesu agêc Sakai

1 Go Jesu kêsô Jeriko gebe êsêlêŋ tôŋgeŋ êna.
2 Ma ŋac teŋ gêmoa, nê ŋaê Sakai. Eŋ teloŋnêŋ kasêga ma eŋ
ŋac tolêlôm teŋ.
3 Eŋ kêtu kêka-kêka gebe êlic Jesu êpi ŋanôgeŋ, mago gêgôm
elêmê kêtu lau taêsamŋa gebe eŋ ŋac dambê ec teŋ.
4 Tec kêlêti gêmuŋ jakêpi ka kamoc-kamoc teŋ gebe Jesu
naêsa tonaŋ ma êlic eŋ êpi ŋanôgeŋ.
5 Jesu kêsêlêŋ e mêŋkêkanôŋ eŋ, go mata gedec ma kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe "Sakai, ôsêp sebeŋ ômôêŋ, gebe ocsalô tonec
jaŋgôŋ nêm andu."
6 Tec Sakai kêsêp sebeŋ mêŋkêkôc Jesu sa totêtac ŋajamgeŋ.
7 Êsêac samob sêlic ma sêsac biŋ to sêsôm gebe "Eŋ kêsô ŋac
sec nê andu gêja gebe êlêwaŋ tau."
8 Sakai jakêkô ma kêsôm gêdêŋ Apômtau gebe "Apômtau, ôlic
acgom, aêŋoc waba samob tonec galoc jakêŋ ŋamakeŋ êndêŋ
lau ŋalêlôm sawa, ma moae kasau ŋac teŋ, tec jakêŋ gêŋ aclê
êjô gêŋ, taŋ kakôc su naŋ."

9 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ocsalô Anôtônê moasiŋ
ênam ŋamalac kêsiŋa mêŋkêpi andu tonecgoc, gebe Abrahamnê
wakuc teŋ eŋ amboac tonaŋ.
10 Gebe Ŋamalacnê Latu tec gêmêŋ gebe ensom gêŋ gebeŋ ma
ênam sa.”

Biŋgôliŋ mone goldŋa
(Mat 25:14-30)

11 Jesu kêdabiŋ Jerusalem ma lau, taŋ sêŋô biŋ tonaŋ ŋai naŋ,
seboc Anôtônê gôliŋ oc gaôgeŋ êô lasê, tec eŋ kêsôm biŋgôliŋ
teŋ gêwiŋ gebe
12 “Ŋac towae teŋ gêdi gêja gamêŋ jaêcsêga teŋ gebe sêkêŋ eŋ
êtu kiŋ, go êmu êmêŋ êtiam.
13 Tec gêmôêc nê sakiŋwaga 10 sêmêŋ ma kêkêŋ mone goldŋa
10 gêdêŋ êsêac. Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe ‘Atulu gêŋ amoa e
jamu jamêŋ êtiam.’
14 Ŋac tau nê lau malacm têntac gedec eŋ, tec sêsakiŋ lau-
mata têdaguc eŋ sêja ma sêsôm gebe ‘Aêac abe ŋac tônê êtu
aêacma kiŋ atom.’
15 “Sêkêŋ ŋac tau kêtu kiŋ su, go gêmu gêmêŋ ma kêsôm
sêmôêc sakiŋwaga, taŋ eŋ kêkêŋ mone gêdêŋ êsêac naŋ, gebe
êŋô nêŋ kôm têtulu gêŋŋa ŋaŋanô.
16 Ŋac ŋamataŋa mêŋkêsôm gebe ‘Apômtau, aômnêm mone
gold tageŋ naŋ, tec katulu gêŋ e kêtap 10 sa mêŋgêwiŋ.’
17 Ma ŋatau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Aôŋ, aôm sakiŋwaga ŋajam.
Aôm gojob geŋ sauŋanô ŋapep, tec jakêŋ aôm ôtu ŋatau ônam
gôliŋ malac 10.’
18 Go ŋac kêtu luagêcŋa mêŋkêsôm gebe ‘Apômtau, nêm mone
gold, tec kêtulu gêŋ e kêtap lemeŋ teŋ sa mêŋgêwiŋ.’
19 Tec ŋatau kêsôm amboac tonec gebe ‘Amboac tonaŋ, aôm
ônam gôliŋ malac lemeŋ teŋ.’
20 Ma ŋac teŋ mêŋkêsôm gebe ‘Apômtau, ôlic nêm mone. Aê
kasabaŋ ŋa obo auc ma tec gec.
21 Aê katêc aôm gebe aôm ŋac ŋajaŋa. Aôm kôkôc gêŋ, taŋ
kotoc gêcŋa atom naŋ, ma kojoŋ kôm, taŋ kôsê atom naŋ ŋanô
sa.’
22 Go ŋatau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Aôm ŋac sec. Aôm taôm
kôkic nêm biŋgac. Aôm gôlic aê ŋac ŋajaŋa ma kakôc gêŋ, taŋ
katoc gêcŋa atom naŋ, ma kajoŋ kôm, taŋ kasê atom naŋ ŋanô
sa.
23 Amboac ondoc kôkêŋ ŋoc mone gêja gamêŋ têtulu moneŋa
atom. Embe jamu jamêŋ amboac tec, go jatap ŋoc gêŋ
toŋalakacgeŋ sa.’
24 Go kêsôm gêdêŋ lau, taŋ sêkô-sêkô naŋ, gebe ‘Akôc mone
gold su aŋga ênê ma akêŋ êndêŋ ŋac, taŋ nê mone gold 10 gêc
naŋ.’

25 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Apômtau, ênê mone 10 gêc
sugac.’
26 Mago eŋ kêsôm gebe ‘Aê jasôm êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ
nê gêŋ gêc naŋ, oc sêkêŋ ŋagêdô naêwiŋ, mago ŋac, taŋ nê gêŋ
masi naŋ, oc sêkôc ŋakêsu, taŋ gêc eŋŋa naŋ, su amboac tonaŋ.
27 Ma ŋoc ŋacjo, taŋ sebe aê jatu êsêacnêŋ kiŋ atom naŋ, akôc
êsêac mêŋanac êsêac êndu êndêŋ aê laŋôcnêmŋa.’ ”

Lau sêwê Jesu sêsô Jerusalem sêja
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Joaŋ 12:12-19)

28 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su, go kêsêlêŋ kêpi Jerusalem gêja.
29 Kêsêlêŋ e kêdabiŋ Betpage to Betania, taŋ kêsi lôc, taŋ
sêsam sebe Lôckatêkwi naŋ, go kêsakiŋ ŋacseŋomi luagêc
30 ma kêsôm gebe “Agêc asêlêŋ apeŋ malac, taŋ gêc nêmŋa
naŋ ana. Ma êndêŋ taŋ aô lasê, oc atap doŋki ŋalatu teŋ sa sêkô
tôŋ kêkô, ŋamalac teŋ gêŋgôŋ ŋaô kwanaŋgeŋ atomanô naŋ.
Aŋgamboac su ma awê amêŋ.
31 Ma ŋac teŋ embe êtu kênac amagêc gebe ‘Agaboac su kêtu
ageŋŋa,’ naŋ asôm gebe ‘Apômtau kêpô lêna gêŋ tau.’ ”
32 Ŋaclagêc tau sêja e têtap sa kêtôm kêsôm gêdêŋ êsêagêc.
33 Agêc sêgaboac doŋki ŋalatu sêmoa, go ŋatau sêsôm gêdêŋ
êsêagêc gebe “Agêc agaboac doŋki ŋalatu su kêtu asageŋŋa.”
34 Ma êsêagêc sêsôm gebe “Apômtau kêpô lêna gêŋ tau.”
35 Go êsêagêc sêwê doŋki dêdêŋ Jesu sêja, sêu nêŋ ŋakwê gêsac
doŋki ŋalatu ŋaô ma sêkêŋ Jesu gêŋgôŋ.
36 Eŋ kêsêlêŋ gêmoa, tec lau sêja nêŋ ŋakwê gêc intêna.
37 Eŋ kêsêlêŋ intêna, taŋ kêsêp aŋga Lôckatêkwi kepeŋ
Jerusalem gêja, tec ŋacseŋomi samob sêôc aweŋ sa ma sêlambiŋ
Anôtô totêntac ŋajamgeŋ ŋa aweŋ kapôêŋ kêtu gêŋsêga samob,
taŋ sêlic naŋŋa,
38 ma sêmôêc gebe “Alanem kiŋ, taŋ gêmêŋ gêjam Apômtau
laŋô naŋ. Biŋmalô ênêc undambê to ŋawasi êsa aŋga lôlôc.”
39 Ma Parisai ŋagêdô, taŋ sêwê sêwiŋ êsêac toŋ tonaŋ
naŋ, sêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Mêtêmôkê, wec bi ŋ nêm
ŋacseŋomimaŋ.”
40 Ma eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê jasôm êndêŋ amac gebe
Êsêac tonec embe sênam tauŋ tôŋ, ma poc oc sêmôêc.”

Jesu kêtaŋ kêpi Jerusalem

41 Eŋ kêsêlêŋ e kêdabiŋ malac tau ma gêlic e kêtaŋ lasê
42 gebe “Ojae, ŋabêc tecenec ôjala gêŋ, taŋ gebe ênam malô
aômŋa naŋ ôwiŋmaŋ, mago galoc kêsiŋ tau gêdêŋ matamanô.
43 Têm oc mêŋêsa, go nêm ŋacjo mêŋsêkwê tuŋbôm to sêwê
aôm auc ma sêŋgi aôm auc e sêkapiŋ aôm sa.

44 Oc senseŋ aôm to nêm ŋapalê samob su ma sêwi poc teŋ siŋ êŋgôŋ poc teŋ ŋaô atom, gebe kôjala noc Anôtô ênam aôm saŋa atom.”

Jesu kêjanda lau aŋga lôm dabuŋ
(Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Joaŋ 2:13-22)

45 Go Jesu kêsô lôm dabuŋ gêja e kêjanda lau, taŋ têtulu gêŋ sêmoa naŋ,
46 ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Teto gêc gebe Anôtô kasôm gebe ‘Aêŋoc andu tonec andu mecŋa,’ mago amac agôm kêtu kêjaŋgowaganêŋ gêsuŋ.”
47 Jesu kêdôŋ lau gêmoa lôm kêtôm bêcgeŋ, ma lau dabuŋsêga to biŋsutau ma launêŋ laumata dêdib sebe senseŋ eŋ su.
48 Mago têtap ŋalêŋ senseŋ eŋŋa sa atom gebe lau samob sêsap eŋ tôŋ sebe sêŋô eŋgeŋ.

20

Dabuŋsêga sebe sêkip Jesunê ŋaclai ŋam sa
(Mat 21:23-27; Mar 11:27-33)

1 Ŋabêc teŋ Jesu kêdôŋ lau aŋga lôm dabuŋ to gêjam mêtê êsêac gêmoa ma lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata dêdêŋ eŋ sêja
2 ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôsôm êndêŋ aêac gebe Aôm gôgôm gêŋ tonaŋ gôjam ŋaclai ondoc laŋô, me asa kêkêŋ ŋaclai tau gêdêŋ aôm.”
3 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê gabe jatu kênac biŋ teŋ êndêŋ amac amboac tonaŋ. Asôm êndêŋ aê acgom gebe
4 Joaŋnê saŋgu nec aŋga Anôtônê me aŋga ŋamalacnêŋ.”
5 Ma êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋgeŋ gebe “Aêac embe tasôm gebe Aŋga Anôtônê, eŋ oc êsôm aêac gebe ‘Ma amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ eŋ atom.’
6 Ma embe tasôm aŋga ŋamalacnêŋ, oc lau samob têtuc aêac ŋa poc êndu, gebe sêjala Joaŋ gebe eŋ propete teŋ.”
7 Tec sêjô eŋ awa gebe “Aêac ajam kauc ênê ŋam.”
8 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac tonaŋ aê jasôm ŋaclai, taŋ gêjam aê sa ma gagôm geŋ tau naŋ, êndêŋ amac atom amboac tonaŋgeŋ.”

Biŋgôliŋ kôm wainŋa ŋakômwagaŋa
(Mat 21:33-46; Mar 12:1-12)

9 Go Jesu gêôc awa sa ma kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ lau gebe “Ŋac teŋ kêsê nê wain kôm teŋ, go kêmasaŋ ŋabiŋ gêdêŋ lau sênam kôm êpiŋa ma eŋ tau gêc gêja gamêŋ teŋ gêmoa e ŋasawa ŋêŋgeŋ.

10 Gêdêŋ noc wain gêjam ŋanôŋa eŋ kêsakiŋ sakiŋwaga teŋ
gêdêŋ kômwaga gêja gebe sêkêŋ wain ŋanô ŋagêdô êndêŋ eŋ. Ma
kômwaga si eŋ ma sêkêŋ eŋ lêma sawageŋ gêmu gêja.
11 Ma ŋatau kêsakiŋ sakiŋwaga teŋ gêja, naŋ si eŋ ma sêpêlê
eŋ amboac tonaŋgeŋ e sêkêŋ eŋ lêma sawageŋ gêmu gêja.
12 Go kêsakiŋ ŋac teŋ gêwiŋ kêtu têlêacŋa, naŋ sêjac eŋ ôli lasê
amboac tonaŋ ma têtiŋ eŋ kêsa gêja.
13 Ma kôm wainŋa ŋatau kêsôm gebe 'Aê jaŋgôm amboac
ondocgeŋ. Aê jasakiŋ ŋoc latuc, tec têtac gêwiŋ eŋ nec êna.
Moae tetoc eŋ sa.'
14 Kômwaga sêlic latu tau ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe 'Ŋac-
gêwê-kaiŋ-gêŋlênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac eŋ êndu gebe
gêŋlênsêm êtu aêacnêŋ.'
15 Tec têtiŋ eŋ aŋga kôm wainŋa kêsa gêja e sêjac eŋ êndu.
"Kôm wainŋa ŋatau oc êŋgôm êsêac amboac ondoc.
16 Eŋ oc êmêŋ ma enseŋ kômwaga tonaŋ su ma êkêŋ kôm
wainŋa êndêŋ lau teŋ." Ma êsêac, taŋ sêŋô biŋ tau naŋ, sêsôm
gebe "Masi, amboac tonaŋ atom."
17 Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe "Biŋ taŋ teto gêc
gebe 'Poc taŋ sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ, poc tonaŋgeŋ kêtu poc
kêclêsuŋa naŋ, ŋam amboac ondoc.'
18 Ŋac teŋ embe êtuc tau êpi poc tonec oc ôli êŋgic, ma poc tau
embe êtuc êpi teŋ, oc êsac eŋ popocgeŋ."

Biŋ takisŋa
(Mat 22:15-22; Mar 12:13-17)

19 Biŋsutau to lau dabuŋsêga sêjala gebe eŋ kêsôm biŋgôliŋ
tonaŋ kepeŋ êsêac, tec gacgeŋ sebe sêkam eŋ tôŋ gêdêŋ ŋasawa
tonaŋgeŋ, mago têtêc lau.
20 Êsêac dêdib eŋ ma sêsakiŋ lau sepeŋ biŋwaga, taŋ sêsabaŋ
tauŋ gebe lau mansaŋ naŋ, ec sêlô eŋ ŋa tau nê biŋ ma sêkêŋ
eŋ êsêp gôliŋwaga lêma gebe êmêtôc eŋ.
21 Tec sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, aêac alic aôm kôsôm
to kôdôŋ jagêdêŋ ma kôpuc opeŋ ŋamalac atom ma kôdôŋ
Anôtônê lêŋ toŋanôgeŋ.
22 Aêac embe takêŋ takis êndêŋ kaisara oc eso aêacnêŋ biŋsu
me masi."
23 Jesu kêjala êsêac têtim eŋ, tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
24 "Akôc denari teŋ mêŋjalic acgom. Asa nê ŋakatu to ŋatalô
gêc." Ma êsêac sêsôm gebe "Kaisaranê."
25 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amboac tonaŋ akêŋ
kaisaranê gêŋ êndêŋ kaisara ma Anôtônê gêŋ êndêŋ Anôtô."
26 Ma êsêac têtôm gebe sêlô eŋ ŋa tau nê biŋ lau sêlic nec
atom. Ac sê taêŋ biŋ, taŋ eŋ kêsôm gêjô êsêac aweŋ naŋ, ma
sêjam tauŋ tôŋ.

Biŋ ŋacmatê sêndi saŋa
(Mat 22:23-33; Mar 12:18-27)

27 Ma Sadukai, taŋ sêsôm gebe ŋacmatê oc sêndi sa atom naŋ,
nêŋ ŋagêdô dêdêŋ Jesu sêja ma têtu kênac eŋ gebe
28 "Mêtêmôkê, Mose keto biŋsu gêdêŋ aêac gebe Ŋac teŋ, taŋ
gêjam awê sa, mago nê gôlôac masi, embe êmac êndu, naŋ lasi
ênam ênê awêtuc tau gebe êka gôlôac lasê êjô têwa su.
29 Amboac tonaŋ lasitêwai 7 tec sêmoa. Ŋacsêga gêjam awê e
nê gôlôac masi ma gêmac êndu.
30 Ma lasi, taŋ kêsi eŋ naŋ, gêjam ênê awêtuc,
31 go ŋac ŋawaluŋ teŋ. Biŋ tonec kêtap lasitêwai 7 tonaŋ sa
kêtômgeŋ gebe sêmac êndu togôlôac masigeŋ.
32 Sêmac êndu su, go awêtuc tau gêmac êndu amboac tonaŋ.
33 Êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa naŋ, eŋ oc êtu êsêacnêŋ asa
nê awê, gebe êsêac 7 sêjam eŋ kêtu nêŋ awêgac."
34 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Lau nom tonecŋa naŋ
ŋac sêjam awê to awê sêjam ŋac.
35 Ma lau, taŋ Anôtô ketoc êsêac sa gebe sêndi sa aŋga
ŋacmatênêŋ to sêwê kai ŋ têm ônêŋa naŋ, oc sênam awê to sênam
ŋac atom,
36 ma sêmac êndu êtiam atom gebe êsêac têtôm aŋela ma têtu
Anôtô latui gebe Anôtô gêŋu êsêac dêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ.
37 Ŋacmêtê sêndi sa ŋabiŋ Mose kêsôm lasê amboac tonaŋ. Eŋ
gêjac miŋ kêpi ja kêsa gamêŋ daniŋa, tec kêsam Apômtau gebe
Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô.
38 Biŋ tonaŋ ŋam gebe Anôtô kêtu ŋacmatênêŋ Anôtô atom,
eŋ kêtu lau mateŋ jali nêŋ Anôtô, gebe samob sêmoa mateŋ
jali sepeŋ eŋgeŋ."
39 Ma biŋsutau ŋagêdô sêjô eŋ awa gebe "Mêtêmôkê, aôm
kôsôm jagêdêŋ."
40 Gebe êsêac têtêc e têtu kênac biŋ ŋagêdô gêdêŋ eŋ kêtiam
atom.

Biŋ kêpi Kilisi
(Mat 22:41-46; Mar 12:35-37)

41 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ac sêsôm amboac ondoc
tec sebe Kilisi Dawidnê latu eŋ
42 gebe Dawid tau tec kêsôm gêc Pesalem ŋabuku gebe
'Apômtau kêsôm gêdêŋ aêŋoc Apômtau gebe
Ôŋgôŋ aêŋoc anôŋa
43 e jakêŋ aômnêm ŋacjo sênêc amkaiŋ ŋalabu acgom.'
44 Kec, Dawid kêsam eŋ gebe 'Apômtau.' Mago amboac ondoc
tec Kilisi kêtu ênê latu."

Lau sejop tauŋ endeŋ biŋsutau
(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luk 11:37-54)

45 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi lau samob sêŋô gebe

46 “Ajop taôm êndêŋ biŋsutau, taŋ sebe sêsêlêŋ toŋakwê
baliŋgeŋ ma têntac gêwiŋ gebe lau aweŋ ênac êsêac aŋga mala-
cluŋ ma sebe sênac tauŋ mata-mata gebe sêŋgôŋ ŋamataŋa
aŋga lôm to gamêŋ sêniŋ gêŋŋa.
47 Êsêac sêjaŋgo awêtucnêŋ andu su ma sêsabaŋ ŋa mec baliŋ
auc. Ŋagêjô oc êtap êsêac sa êlêlêc.”

21

Awêtuc kêkêŋ da
(Mar 12:41-44)

1 Jesu gêôc mataanô sa ma gêlic lau tolêlôm sêkêŋ nêŋ da
kêsêp Anôtônê kanom
2 e gêlic awêtuc ŋalêlôm sawa teŋ kêkêŋ mone sauŋanô
luagêc kêsêp.
3 Go kêsôm gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Awêtuc
ŋalêlôm sawa tônê kêkêŋ kêlêlêc êsêac samob su,
4 gebe lau samob tônê sêkôc aŋga nêŋ gêŋ kêlêsuc êsêacŋa sa
mêŋsêkêŋ kêtu da. Ma eŋ kêpô lêna ŋanô, mago kêkêŋ nê gêŋ
tonê mo samobgeŋ kêsêp gêja.”

Jesu kêsôm biŋ kêpi senseŋ lôm dabuŋ suŋa
(Mat 24:1-2; Mar 13:1-2)

5 Lau ŋagêdô sêsôm biŋ kêpi lôm dabuŋ gebe sêjam gêlôŋ ŋa
poc ŋajam to ŋa awalauŋ, taŋ sêkêŋ kêtu daŋa. Tec Jesu kêsôm
gebe
6 “Têm oc mêŋêsa, go gêŋ tê alic nê, ŋapoc teŋ oc êŋgôŋ poc
teŋ ŋaô aŋga tonec atom, têta samob saliŋ-saliŋ.”

Gêŋwapac ênac m tau
(Mat 24:3-14; Mar 13:3-13)

7 Ma êsêac têtu kênac Jesu gebe “Mêtêmôkê, êndêŋ ondoc
biŋ tonec mêŋêsa ma asageŋ oc êtu gêŋ tonaŋ ŋai ŋanô êsaŋa
ŋabelo.”
8 Ma Jesu kêsôm gebe “Alic taôm gebe sênam amac ôkwi
atom, gebe lau gwalêkiŋ oc sênam aê laŋôc sêmêŋ ma sêsam
tauŋ gebe ‘Aê eŋ.’ Ma sêsôm gebe ‘Ŋanoc kêdabiŋgac.’ Mago
andaŋguc êsêac atom.
9 Ma embe aŋô siŋ to lau sêli tauŋ sa ŋawae, naŋ atakê atom,
gebe gêŋ samob tonaŋ mêŋêsa êmuŋ, mago noc nom ŋatêku
êsuŋa oc êsa seben atom.”
10 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Laum teŋ sêndi sênac siŋ êndêŋ
laum teŋ, ma gamêŋ teŋ êndêŋ gamêŋ teŋ.
11 Ôjô oc ênam kapôêŋ-kapôêŋ ma tôbôm to gêmac sec êsa
êtôm gamêŋgeŋ ma gêŋsêga têtakê ŋamalacŋa to gêŋtalô kapôêŋ
aŋga undambê oc mêŋsêsa.

12 Gêŋ tonaŋ ŋai samob êsa atomgeŋ ma sêu lemeŋ êpi amac
ma sêjanda amac to sêkêŋ amac asô lôm malacŋa to andu
kapoacwalôŋa ma sêwê amac akô kiŋ to gôliŋwaga laŋôŋnêm
êtu aêŋoc ŋaêŋa.
13 Ŋasawa tonaŋ amacnêm noc awa Anôtônê mêtê saŋa.
14 Taêm ênam êtu tôŋ gebe amansaŋ biŋ ajô êsêac aweŋŋa
kwanaŋ-kwanaŋ atom,
15 gebe aê jansuŋ biŋ to kauc êndêŋ amac êwac ma nêm ŋacjo
samob sêkŋ auc to senseŋ nêm biŋ nê sêŋgôm êtôm atom.
16 Tenemi to tamemi, ma tewemi to lasimi, ma nêm tawaŋ to
nêm lau ŋagêdô oc sêkêŋ amac nasênac amacnêm ŋagêdô êndu,
17 ma lau samob têntac endec amac êtu ŋoc ŋaêŋa.
18 Mago môkêmlauŋ tageŋ oc ênaŋa aŋga môkêmapac atom.
19 Apuc taôm tôŋ ma atap aŋgôŋ matem jali sa.

Jesu kêsôm biŋ kêpi senseŋ Jerusalem suŋa
(Mat 24:15-21; Mar 13:14-19)

20 “Amac embe alic siŋwaga topomtopom sêwa Jerusalem
auc, naŋ ajala êndêŋ tonaŋ gebe kêdabiŋ gebe malac tau oc êtu
gasaŋ.
21 Êndêŋ tonaŋ lau, taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêc sêpi lôc sêna,
ma êsêac taŋ sêmoa malaclêlõm tau naŋ, sêc sêsa sêna, ma êsêac
taŋ sêmoa malacmagê naŋ, sêsô malac sêna atom,
22 gebe ‘bêc Anôtô êkêŋ ŋagêjôŋa tau tônê,’ gebe biŋ samob,
taŋ teto gêc naŋ, ŋanô êsa.
23 Ojae lauo, taŋ sêmoa teŋ to ônaŋ sêkêŋ su ŋapalê sêmoa
naŋmêŋ, gebe gêŋwapac ŋanô êtap gamêŋ tonaŋ sa ma Anôtônê
têtac ŋandaŋ êtap laum tonaŋ sa.
24 Oc sênac êsêac ŋa siŋ ma sêkôc êsêac tôŋ sêwê êsêac nasêsêp
tenteŋlatu samob ŋalêlôm. Ma lau samuc sêka Jerusalem
popoc sêmoa e lau samuc nêŋ noc ênac pep.

Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ
(Mat 24:29-31; Mar 13:24-27)

25 “Oc to ajôŋ ma utitalata kaiŋteŋkaiŋteŋ êsa ma gwêc
ŋadembom êŋgasim ŋakicsêa e ŋamalac samob, taŋ sêmoa nom
naŋ, nêŋ meloco êsa ma nêŋ ŋalêlôm ŋatutuc ŋanô.
26 Ŋamalac têtêc tauŋ to gêŋ, taŋ mêŋêsa aŋga nom naŋ, ŋawêc
êŋgôm ŋamalac mateŋ êlô gebe gêŋ ŋaclai undambêŋa kôtêŋ-
kôtêŋgeŋ.
27 Ma êndêŋ tonaŋ oc sêlic Ŋamalacnê Latu toŋaclai ma
toŋawasi ŋanô êŋgôŋ tao teŋ ŋalêlôm êmêŋ.
28 Ma gêŋ tonaŋ embe êndambiŋ gebe ŋanô êsa, naŋ matem
teŋteŋgeŋ to aôc laŋôm sa, gebe bêc Anôtô ênam amac kêsiŋa
kêdabiŋ.”

Kaleloŋ êkêŋ puc aêac
(Mat 24:32-35; Mar 13:28-31)
29 Ma Jesu kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gebe "Alic kaleloŋ
to ka ŋagêdô samob.
30 Embe alic êlêc, go taôm ajala gebe ockêsa kêdabiŋgac.
31 Amac amboac tonaŋ. Êndêŋ taŋ alic gêŋ samob tonaŋ
mêŋêsa naŋ, amac ajala gebe Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ.
32 Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gôlôac tonec oc sênaŋa
atom e gêŋ tonaŋ ŋai samob ŋanô êsa acgom.
33 Undambê to nom ênaŋa ma aêŋoc biŋ oc ênaŋa atom.

Tanam jali
34 "Ajop taôm gebe gêŋ êjaŋiŋ amac to anôm gêŋ anaboa ma
apô sim taôm êtu gêŋ nomŋa êkôniŋ nêm ŋalêlôm tôŋ atom,
gebe bêc tonaŋ êtap amac sa sep tageŋ
35 êtôm lip gêjac gwada nec atom. Bêc tonaŋ oc êtap lau
samob, taŋ sêŋgôŋ nom auc naŋ sa.
36 Amboac tonaŋ anam jali to ateŋ mec ŋapaŋ gebe êpuc
amac tôŋ ma awê gêŋ samob, taŋ oc êmêŋ naŋ sa ma naêkô
Ŋamalacnê Latu laŋônêm."
37 Gêdêŋ bêc, taŋ Jesu kêdôŋ lau aŋga lôm dabuŋ naŋ,
ŋagêbêc eŋ kêsa jagêmoa lôc, taŋ sêsam sebe Lôckatêkwi naŋ.
38 Ma ŋabêbêc lau samob dêdêŋ eŋ sebe sêŋô ênê biŋ aŋga
lôm dabuŋ.

22

Judanêŋ laumata sêkêc Jesunê biŋ
(Mat 26:1-5, 14-16; Mar 14:1-2, 10-11; Joaŋ 11:45-53)
1 Om Polom Ŋalucŋa, taŋ sêsam gebe Pasa naŋ, kêdabiŋ
2 ma lau dabuŋsêga to biŋsutau sêgôm mocsac sebe senseŋ
Jesu suŋa elêmê, gebe têtêc lau.
3 Ma Sadaŋ kêsêp Juda, taŋ sêsam eŋ sebe Isariot ma gêmoa
gêwiŋ êsêac 12 naŋ, nê ŋalêlôm gêja.
4 Ma eŋ gêdêŋ lau dabuŋsêga to siŋwaga lôm dabuŋŋa nêŋ
laumata jakêmasaŋ lêŋ eoc Jesu lasê êndêŋ êsêacŋa.
5 Tec êsêac têntac ŋajam kêsa ma sêsôm kêtu tôŋ gebe sêkêŋ
mone êndêŋ eŋ.
6 Ŋac tau gêlôc gebe êŋgôm, tec gêdib gebe êtap ŋasawa ŋajam
teŋ sa naŋ lau sêkac tauŋ su aŋga ênê acgom, go eoc eŋ lasê
êndêŋ êsêac.

Sêmansaŋ moasiŋ Pasaŋa
(Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Joaŋ 13:21-30)
7 Polom ŋaluc ŋabêc sêmbuc domba Pasaŋa mêŋkêsa.
8 Ma Jesu kêsakiŋ Petere agêc Joaŋ ma kêsôm gebe "Agêc
naamansaŋ aêacnêŋ moasiŋ Pasaŋa gebe taniŋ."

9 Tec êsêagêc sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gobe aêagêc
amansaŋ aŋga ondoc.”
10 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Alic acgom, agêc embe
asô malac ana, oc andac ŋac teŋ eŋgeŋ ku buŋa. Andaŋguc eŋ
asô andu tau, taŋ eŋ êsô êna naŋ.
11 Go asôm êndêŋ andu ŋatau gebe ‘Mêtêmôkê kêtu kênac
aôm gebe Balêm ŋacleŋŋa, taŋ aê to ŋoc ŋacseŋomi aniŋ Pasa
amoaŋa naŋ, gêc ondoc.’
12 Ma eŋ oc êtôc gamêŋ ŋalêlôm kapôêŋ teŋ êndêŋ amagêc,
taŋ gêc ŋadeŋ ŋaôŋa, sêpô adêŋ kwanaŋgeŋ naŋ, go amansaŋ
gêŋ aŋga tonaŋ.”
13 Agêc sêja ma têtap sa kêtôm Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc ma
sêmasaŋ Pasa.

Biŋ moasiŋ dabuŋŋa
(Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

14 Noc mêŋkêsa, tec Jesu jagêŋgôŋ sic ma aposolo jasêwiŋ eŋ.
15 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ŋoc ŋalêlôm taêc gêjam gedeŋ
tôŋgeŋ gebe janiŋ Pasa tonec jawiŋ amac êmuŋ acgom, go jaôc
ŋandaŋ.
16 Aê jasôm êndêŋ amac gebe Oc janiŋ êtiam atom jamoa e
janiŋ toŋanôgeŋ aŋga Anôtônê gamêŋ.”
17 Go kêkôc laclu gêjam daŋge ma kêsôm gebe “Akôc êwac ma
anac sam êndêŋ taôm.
18 Ma aê jasôm êndêŋ amac gebe Galoc janôm wain ŋanô
êtiam atom e Anôtônê gamêŋ mêŋêsa acgom.”
19 Go kêkôc polom mêŋgêjam daŋge su, ma kêpô kêkôc
jakêkêŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe “Aêŋoc ôlic, taŋ kakêŋ
gêjô amacŋa naŋ tonaŋ. Aŋgôm amboac tonaŋ ec taêm ênam
aêgeŋ.”
20 Seŋ su, go kêkôc laclu amboac tonaŋ ma kêsôm gebe
“Laclu tonaŋ kêtu aêŋoc dec jamoatiŋ poac wakucŋa tau, taŋ
kêkêc siŋ kêtu amacŋa.
21 “Alic acgom, ŋac taŋ gebe eoc aê lasê naŋ, lêma gêsac tebo
gêwiŋ aêŋoc.
22 Ŋamalacnê Latu tec oc êsa nê lêŋ êna êtôm Anôtô kêmasaŋ,
tageŋ ojae ŋac, taŋ eoc eŋ lasê naŋma.”
23 Ma êsêac têtu kênac tauŋ gebe êsêacnêŋ asa oc êŋgôm gêŋ
amboac tônê.

Asa lau têtu lau kapôêŋ

24 Ŋacseŋomi sêsôm tauŋ gebe nêŋ asa oc êtu ŋac kapôêŋ
êlêlêc ŋagêdô su.
25 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau samuc nêŋ kiŋ
sêkôniŋ nêŋ lau. Ma êsêac, taŋ sêjam gôliŋ lau toŋaclai naŋ,
sêsam êsêac sebe ‘Moasiŋ ŋatau.’

26 Amac amboac tonaŋ atom. Mago amacnêm ŋacsêga naŋ
êtôm ŋac sauŋ ma kasêga êtôm sakiŋwaga acgom, go ŋajam.
27 Ŋac ondoc kêlêlêc ondoc su. Ŋac taŋ gêŋgôŋ gebe ênin
ŋêŋgeŋ naŋ, me ŋac taŋ gêjam sakiŋ gêŋ gêmoa naŋ. Ŋac taŋ
gêŋgôŋ gebe ênin gêŋŋa naŋ. Aê tec gamoa amac ŋasawa nec,
katôm sakiŋwaga.
28 "Amac lau tonaŋ asap aê tôŋ kêtôm ŋoc noc lêtômŋa ŋapaŋ.
29 Tamoc gêlin ŋagôlin su gêdêŋ aê, tec aê jalin su êndêŋ
amac.
30 Aniŋ to anôm gêŋ aŋga ŋoc tebo amoa ŋoc gamêŋ ma
aŋgôŋ lêpôŋ ŋaô, gebe amêtôc Israelnêŋ gôlôac 12 nêŋ biŋ.

Jesu kêkêŋ puc gêdêŋ Petere
(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Joaŋ 13:36-38)

31 "Simon, Simon, ôlic Sadaŋ gebe êkôc amac su, gebe ekoloŋ
amac êtôm sekoloŋ lala sêjaliŋ ŋanô to ŋapa saŋa.
32 Ma aê tec kateŋ kêtu aômŋa gebe nêm kôkêŋ gêwiŋ ê su
atom. Ma êndêŋ taŋ ônam taôm ôkwi su naŋ, ôpuc lasimi tôŋ."
33 Tec Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, aê gajac ŋawae
gabe jasêp kapoacwalô to jamac êndu jawiŋ aôm."
34 Tec Jesu kêsôm gebe "Petere, aê jasôm êndêŋ aôm gebe
Êmbêc tonec talec oc êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc êtu
dim têlêac gebe gôjam kauc aê."

Biŋ atali to siŋŋa

35 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Gêdêŋ taŋ kasakiŋ amac
aja akôc awa kêsêp ômbiŋkap ŋaatali ma abic atali to asô atapa
atom naŋ, gêŋ teŋ gêjô amac me masi." Ma êsêac sêjô eŋ awa
gebe "Masianô, gêŋ teŋ gêjô aêac atom."
36 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Mago galoc amboac teŋ.
Ŋac taŋ nê awa to atali gêc naŋ, êkôc gêŋ tau. Ma ŋac taŋ kêkôc
siŋ atom naŋ, êkêŋ nê ŋakwê êndêŋ lau sênam ôli ma êkôc ŋaawa
naênam ôli siŋ teŋ.
37 Ma aê jasôm êndêŋ amac gebe Biŋ taŋ teto amboac tonec
naŋ, oc êtu tôŋ êpi aê gebe 'Sêsam eŋ gêwiŋ kêjaŋgowaga.' Biŋ
taŋ teto kêpi aê naŋ, oc ŋanô êsa."
38 Ma êsêac sêsôm gebe "Apômtau, alic acgom, siŋ luagêc tec
gêc." Go eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Kêtôm su."

Jesu keteŋ mec
(Mat 26:36-46; Mar 14:32-42)

39 Go Jesu kêsa gêja ma kêpi Lôckatêkwi amboac gêgôm-gêgôm
gêmoa ma ŋacseŋomi têdaguc eŋ.
40 Sêô lasê gamêŋ tau acgom, go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
"Ateŋ mecmaŋ, gebe lêtôm êtap amac sa atom."
41 Go gêwi êsêac siŋ ma kêsu tau su kêsa gêja ŋasawa kêtôm
têtuc poc naêsêpŋa, go kêpôŋ aduc ma keteŋ mec gebe

42 “O Tamoc, embe aôm têmtac teŋ, naŋ ôkôc laclu tonec su
aŋga aêŋoc. Mago aêŋoc biŋ êtu tôŋ atom, aôm taôm nêm êtu
tôŋ.” [
43 Go aŋela teŋ aŋga undambê mêŋgêôc tau lasê gêdêŋ eŋ ma
kêpuc eŋ tôŋ.
44 Biŋ tonaŋ kêmônaŋ eŋ ŋanô e keteŋ mec ŋajaŋa. Ma nê
waeŋ keseleŋ jatep-jatep amboac dec kêsêp nom.]
45 Keteŋ mec su ma gêdi gêdêŋ nê ŋacseŋomi gêja e gêlic biŋ
gêjac êsêac êndu ma sêc bêc sêc.
46 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac aêc bêc kêtu
asageŋŋa. Andi sa ma ateŋ mecmaŋ, gebe lêtôm êtap amac sa
atom.”

Sêkôc Jesu tôŋ
(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Joaŋ 18:3-11)

47 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma sêlic lau pom teŋ sêmêŋ,
naŋ êsêac 12 nêŋ ŋac teŋ, ŋaê Juda, gêwê êsêac. Juda tau kêtu
gasuc gêdêŋ Jesu gêja gebe êIêsôp eŋ alianô.
48 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Juda, aôm kôlêsôp
Ŋamalacnê Latu gobe oc eŋ lasê me.”
49 Ma êsêac taŋ sêsap Jesu tôŋ sêmoa naŋ, sêlic gêŋ tonaŋ e
sêsôm gebe “Apômtau, aêac oc anac êsêac ŋa siŋ me masi.”
50 Ma nêŋ ŋac teŋ gêjac dabuŋsêganê sakiŋwaga kêpa eŋ
taŋalauŋ anôŋa su.
51 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Andec, agôm kêtôm.” Ma
kêmoasac ênê taŋalauŋ e ŋajam kêsa.
52 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ lau dabuŋsêga to siŋwaga lôm
dabuŋŋa ma laumata, taŋ têtu oloŋ-oloŋgeŋ dêdêŋ eŋ sêja naŋ,
gebe “Amac alic aê amboac kêjaŋgowaga teŋ me, tec aôc siŋ to
olopoac adêŋ aê amêŋ.
53 Kêtôm bêcgeŋ gawiŋ amac gamoa lôm dabuŋ, mago êu
lemem teŋ kêpi aê atom. Ma onec amac to ŋakesec ŋaŋaclai tau
nêm nocgoc.”

Petere gêsa Jesu auc
(Mat 26:57-58, 69-75; Mar 14:53-54, 66-72; Joaŋ 18:12-18, 25-27)

54 Êsêac sêkôc Jesu tôŋ ma sêwê eŋ sêsô dabuŋsêganê andu
sêja. Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc.
55 Lau sêboa ja kêsa andu tau ŋamalacluŋ ma sêsêlu sêŋgôŋ.
Tec Petere jakêsêp êsêac ŋasawa.
56 Ma sakiŋwagao teŋ gêlic ja kêpô Petere ma kêpuc mata tôŋ
eŋ e kêsôm gebe “Ŋac tônê gêwiŋ Jesugoc.”
57 Ma Petere kêpa tau gebe “Awê, aê gajam kauc eŋ nec.”
58 Têlageŋ ma ŋac teŋ gêlic eŋ e kêsôm gebe “Êsêacnêŋ teŋ aôm
amboac tonaŋ.” Mago Petere kêsôm gebe “Ŋac tau, aê atom.”

59 Ma kêtôm ockatu ŋasawa teŋ gêbacnê, go ŋac teŋ kêsôm
ŋajaŋa gebe “Biŋŋanô, ŋac tônê gêwiŋ eŋ amboac tonaŋgoc,
gebe eŋ ŋac Galilaiaŋa.”
60 Tec Petere kêsôm gebe “Ŋac tau, biŋ taŋ aôm kôsôm naŋ, aê
gajam kauc.” Kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma gaôgeŋ talec kêtaŋ.
61 Tec Apômtau kêkac tau ôkwi mêŋmata gê Petere e Petere taê
gêjam Apômtaunê biŋ, taŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Êmbêc tonec
talec oc êtaŋ atomgeŋ ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.”
62 Tec kêsa gêja ma kêtaŋ ŋanô.

Lau sêsu Jesu susu to sêjac eŋ
(Mat 26:67-68; Mar 14:65)

63 Lau taŋ sêkôc Jesu tôŋ naŋ, sêsu eŋ susu to sêjac eŋ.
64 Êsêac sêkwa eŋ laŋôanô ŋa obo auc, go têtu kênac eŋ gebe
“Ôsôm lasê gebe asa gêjac aôm.”
65 Ma sêsôm biŋ alôb-alôb ŋagêdô taêsam kêpi eŋ gêwiŋ.

Laumata sêkip Jesunê biŋ sa
(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Joaŋ 18:19-24)

66 Geleŋmata ma launêŋ lau ŋanô to dabuŋsêga ma biŋsutau
sêkac sa ma sêsôm sejoŋ Jesu sêja lau ŋanô sêkac sa ŋamala.
67 Go sêsôm gebe “Aôm embe Kilisi, naŋ ôsôm taôm lasê
êndêŋ aêac.” Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê embe jasôm
êndêŋ amac, oc akêŋ êwiŋ atom.
68 Ma embe jatu kênac biŋ teŋ êndêŋ amac, oc ajô aê aoc
atom.
69 Ma galoc tonec Ŋamalacnê Latu oc êŋgôŋ Anôtô ŋaniniŋ
Ŋatau nê anôŋa.”
70 Ma lau samob sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Amboac tonaŋ
Anôtônê Latu aôm me.” Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac
asôm gebe aê ênê Latu.”
71 Ma êsêac sêsôm gebe “Aêac tapô lêna biŋ ŋagêdô êtu
ageŋŋa. Aêac tauŋ taŋô biŋ tau kêsa eŋ tau awa.”

23

Jesu kêkô Pilata laŋônêm
(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Joaŋ 18:28-38)

1 Lau samob, taŋ sêkac tauŋ sa sêmoa naŋ, dêdi jasejoŋ eŋ
dêdêŋ Pilata sêja.
2 Go sêôc aweŋ sa ma sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ ma sêsôm gebe “Ŋac
tonec aêac alic eŋ gêli aêacma lau sa, ma kêkô lau auc gebe
sêkêŋ takis êndêŋ kaisara atom to gê tau kêpi kiŋ Kilisi.”
3 Tec Pilata kêtu kênac Jesu gebe “Judanêŋ kiŋ aôm me masi.”
Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Kôsômgac.”
4 Go Pilata kêsôm gêdêŋ lau dabuŋsêga to lau ŋagêdô gebe
“Aê galic ŋac tonec gêwê biŋ teŋ ŋakaiŋ atom.”

5 Mago êsêac sêsôm ŋajaŋa gebe “Eŋ gêli lau sa ma kêdôŋ
kêtôm Judaia ŋagamêŋ samob. Gêjac m aŋga Galilaia e
mêŋgêdêŋ tonec.”

Jesu kêkô Herodo laŋônêm

6 Pilata gêŋô biŋ tonaŋ ma kêtu kênac gebe “Ŋac tônê eŋ ŋac
Galilaiaŋa me.”
7 E gêŋô gebe eŋ aŋga Herodonê gôliŋ ŋalêlôm, tec kêkêŋ eŋ
gêdêŋ Herodo tau, taŋ gêdêŋ ŋasawa tonaŋ gêmoa Jerusalem
naŋ gêja.
8 Herodo gêlic Jesu e têtac ŋajam samucgeŋ gebe gêŋô eŋ
ŋawaegeŋ ma gebe êlic eŋ ŋanô elêmê ma taê gêjam gêwiŋ gebe
Jesu êŋgôm nê gêŋsêga teŋ eŋ êlic acgom.
9 Tec kêtu kênac biŋ taêsam gêdêŋ eŋ. Mago Jesu gêjô eŋ awa
teŋ atom.
10 Ma lau dabuŋsêga to biŋsutau, taŋ sêkô naŋ, sêguŋ biŋ
ŋajaŋa kêpi eŋ.
11 Go Herodo to nê siŋwaga sêmajec eŋ to sêsu eŋ susu ma
sêkêŋ ŋakwê kwalam-kwalam gêdêŋ eŋ kêsô, ma sêkêŋ eŋ
gêdêŋ Pilata gêmu gêja kêtiam.
12 Gêdêŋ bêc tonaŋ Herodo agêc Pilata, taŋ gêmuŋgeŋ sêkêŋ
kisa gêdêŋ tauŋ naŋ, sêwê tauŋ auc kêtiam.

Sêsôm kêtu tôŋ gebe Jesu êmac êndu
(Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Joaŋ 18:39-19:16)

13 Pilata kêkalem lau dabuŋsêga to kasêga ma lau ŋagêdô sa
sêpi tageŋ,
14 go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ŋac tonec amac akôc eŋ adêŋ
aê amêŋ kêtu gêli lau saŋa, mago aê katu Iêsu eŋ, amac taôm
aŋô. Biŋ taŋ amac agôliŋ kêpi eŋ naŋ, aê katap ŋanô teŋ sa
aŋga ênê atom.
15 Ma Herodo amboac tonaŋ, tec kêkêŋ eŋ gêdêŋ aêac gêmu
gêmêŋ kêtiam. Alicgac me, eŋ gêgôm biŋ teŋ kêtôm gebe
danseŋ eŋ suŋa nec atom.
16 Amboac tonaŋ jasôm si eŋgeŋ ma jaŋgamboac eŋ su.” [
17 Ŋagôliŋ teŋ gêc gebe Pilata êŋgamboac ŋac teŋ su êtôm
omsêgageŋ êndêŋ êsêac.]
18 Tec lau samob sêmôêc guluŋgeŋ gebe “Eŋ ênaŋamaŋ, ma
ôŋgamboac Baraba su êndêŋ aêac.”
19 Ŋac tonaŋ gêli lau sa aŋga malac e gêjac ŋamalac êndu, tec
sêkêŋ eŋ gêŋgôŋ kapoacwalô.
20 Pilata taê gêjam gebe êŋgamboac Jesu su, tec kêmasaŋ biŋ
gêdêŋ êsêac kêtiam.
21 Ma êsêac sêmôêc kêkô aucgeŋ gebe “Ônac eŋ êpi kakeso-
tau, ônac eŋ êpi kakesotau.”

22 Go Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac kêtu dim têlêac gebe “Ŋac
tonec gêgôm sec amboac ondoc. Aê katap ênê biŋ danseŋ eŋ
su ênaŋaŋa teŋ sa atom, tec gabe jai eŋgeŋ ma jaŋgamboac eŋ
su.”
23 Ma êsêac sêkac eŋ sêmôêc kapôêŋ ma sêjatu gebe ênac eŋ
êpi kakesotau êna.
24 Amboac tonaŋ Pilata kêsôm kêtu tôŋ gebe sêŋgôm nêŋ biŋ
ŋanô êsa,
25 ma kêgaboac ŋac, taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô kêtu gêli lau sa
to gêjac ŋamalac ênduŋa naŋ, su kêtôm êsêac teteŋ, ma Jesu tec
kêkêŋ eŋ gêja kêtôm êsêacnêŋ biŋ.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau
(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Joaŋ 19:17-27)

26 Êsêac sêkôc Jesu sêja e sêkam ŋac Kureneŋa teŋ tôŋ, ŋaê
Simon, taŋ aŋga kôm gêmêŋ naŋ, ma sêu kakesotau gêsac eŋ
gebe êôc êndaŋguc Jesu.
27 Lau taêsam ŋasec têdaguc Jesu ma lauo, taŋ taêŋ walô eŋ to
têtaŋ naŋ, sêwiŋ amboac tonaŋgeŋ.
28 Tec Jesu kêkac tau ôkwi gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe
“Jerusalem latuio, ataŋ aê atom, ataŋ taôm to nêm ŋapalê
acgom.
29 Alicgac me, têm teŋ oc êmêŋ êsa, go lau sêsôm gebe ‘Aêac
aweŋ êôc lauo kapoac to êsêac, taŋ sêkêkam atom naŋ, ma su
taŋ gêlôm gêŋ dedec atom naŋ.’
30 Êndêŋ ŋasawa tônê oc lau sêôc aweŋ sa ma sêsôm êndêŋ
lôc gebe ‘Au taôm ansac aêac ŋaô,’ ma êndêŋ gamêŋ ŋabau gebe
‘Aŋgênduc aêac auc.’
31 Embe êtap ka matac sa amboac tonec, ma oc êŋgôm ka
masê amboac ondocgeŋ.”
32 Ma sêwê ŋac sec luagêc sêwiŋ sêja sebe sênac êsêagêc êndu
sêwiŋ Jesu.
33 Sêja e sêô lasê gamêŋ tau, naŋ sêsam sebe “Môkêlac”
naŋ acgom, go sêjac eŋ to ŋac sec luagêc sêpi kakesotau, teŋ
geŋkaleŋ anôŋa ma teŋ geŋkaleŋ gasêŋa.
34 Ma Jesu kêsôm gebe “Tamoc, ôsuc êsêacnêŋ biŋ ôkwi, gebe
sêjam kauc gêŋ, taŋ sêgôm naŋ.” Go êsêac sêpuc kapoac ênê
ŋakwê ma sêjac sam.
35 Lau sêkô ma sêlic gêŋ tonaŋ ŋai sêwiŋ. Kasêga têtaŋ pêlê
eŋ gebe “Eŋ gêjam lau ŋagêdô sa, ma eŋ embe Kilisi, taŋ Anôtô
kêjaliŋ eŋ sa naŋ, go ênam tau sa amboac tonaŋgeŋ.”
36 Ma siŋwaga sêsu eŋ susu amboac tonaŋ ma têtu gasuc eŋ
sebe sêkêŋ bu ŋamakic êndêŋ eŋ
37 ma sêsôm gebe “Embe Judanêŋ kiŋ aôm, naŋ ônam taôm
samaŋ.”
38 Ma biŋ teŋ gêc eŋ ŋaôŋa gebe “Judanêŋ kiŋ tau tonec.”

39 Ma ŋac sec luagêc, taŋ seŋkaleŋ naŋ, nêŋ teŋ kêsôm biŋ
alôb-alôb kêpi eŋ gebe “Aôm tonaŋ oc Kilisi me. Ônam taôm kêsi
ma aêagêc awiŋmaŋ.”
40 Go nê ŋac teŋ gêjô eŋ awa jagêc biŋ eŋ gebe “Ŋandaŋ kêpi
aêac kêtôm tau, ma aôm tonaŋ kôtêc Anôtô atom me.
41 Aêagêc tec daôc jagêdêŋ, gebe kêtu aêagêcnêŋ biŋ ŋagêjô,
mago ŋac tecenaŋ gêgôm gêŋ teŋ keso atom.”
42 Ma kêsôm gebe “O Jesu, taêm ênam aêma êndêŋ taŋ mêŋôtu
kiŋ.”
43 Ma Jesu kasôm gêdêŋ eŋ gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ
aôm gebe Ocsalô tonec aôm ômoa ôwiŋ aê aŋga Paradis.”

Jesu gêmac êndu
(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Joaŋ 19:28-30)

44 Kêdabiŋ gebe oc êkô ŋaluŋ ma gêsuŋbôm gêjam gamêŋ
samob auc e gêdêŋ ocmata.
45 Oc ŋawê gêjaŋa ma obo baliŋ, taŋ geŋkaleŋ lôm dabuŋ naŋ,
gêŋgic kêsêp ŋaluŋgeŋ.
46 Ma Jesu gêmôêc kapôêŋ gebe “O Tamoc, aê jasakiŋ katuc
êndêŋ lêmam êwac.” Kêsôm tonaŋ su ma gêmac êndu.
47 Kapitai tau gêlic e awa gêôc Anôtô gebe “Biŋŋanô, ŋac
tonec eŋ ŋac gêdêŋgoc.”
48 Ma lau samob, taŋ mêŋsêkô sebe sêlic gêŋ tau naŋ, sêlic e
têtuc bôndagi ma sêc sêmu sêja.
49 Jesunê lau samob to lauo, taŋ têdaguc eŋ aŋga Galilaia
sêmêŋ naŋ, sêkô jaêcgeŋ ma sêlic gêŋ tonaŋ samob.

Sêkêŋ Jesu kêsêp sê
(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Joaŋ 19:38-42)

50 Judanêŋ kasêga teŋ gêmoa, nê ŋaê Josep, naŋ ŋac ŋajam to
ŋac gêdêŋ.
51 Eŋ gêlôc sa gêdêŋ biŋ, taŋ êsêac sêsôm to sêgôm naŋ
atom. Eŋ aŋga Judanêŋ malac teŋ, ŋaê Arimatia. Ŋac tau gêôŋ
Anôtônê gamêŋgeŋ gêmoa.
52 Eŋ gêdêŋ Pilata gêja ma keteŋ Jesunê ŋawêlêlaŋ,
53 jakêkôc su mêŋkêsabaŋ ŋa obo ma ketoc eŋ gêc sêô, taŋ
sêsap kêsêp poc naŋ. Tetoc ŋawêlêlaŋ teŋ gêc sê tau su atom
tageŋ.
54 Bêc sêmasaŋ tauŋŋa ma sabat kêdabiŋ.
55 Tec lauo, taŋ têdaguc Jesu aŋga Galilaia sêmêŋ naŋ, sêwiŋ
Josep jasêlic sêô to kôm tetoc Jesunê ŋawêlêlaŋ ênêcŋa.
56 Go sêmu sêja ma sêmasaŋ gêŋ ŋamalu to ŋalêsi gebe sêniŋ
oso ŋawêlêlaŋ. Ma gêdêŋ sabat tau sêlêwaŋ tauŋ kêtôm biŋsu
ŋajatu.

24

Jesu gêdi sa
(Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Joaŋ 20:1-10)

1 Gêdêŋ woke ŋabêc ŋamataŋa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ naŋ
lauo sejoŋ gêŋ ŋamalu, taŋ sêmasaŋ naŋ, sa sêja sêô
2 e sêlic sêsabi poc su aŋga sêawa.
3 Tec sêsô sêja ma têtap Apômtau Jesu nê ŋawêlêlaŋ sa atom.
4 Lauo tonaŋ taêŋ gêjam jakêsa-jakêsa sêkô e sêlic ŋac luagêc
toŋakwê ŋaeb ŋaôma mêŋsêkô sêwiŋ êsêac.
5 Êsêac têtêc tauŋ e sêpô dêducgeŋ sêkô, go êsêagêc sêsôm
gêdêŋ lauo gebe "Amboac ondoc asôm mata jali tau aŋga
ŋacmatênêŋ.
6 Eŋ gêmoa tonec atom, Anôtô gêŋu eŋ sa su. Taêm ênam biŋ,
taŋ eŋ kêsôm gêdêŋ amac gêdêŋ gêmoa Galilaia naŋ
7 gebe 'Oc sêkêŋ Ŋamalacnê Latu êndêŋ lau sec nêŋ lemeŋ
nasênac eŋ êpi kakesotau ma ŋabêc êtu têlêac, go êndi sa.' "
8 Lauo taêŋ gêjam ênê biŋ tau tonaŋ,
9 tec sêmu aŋga sêô sêja ma têdôŋ biŋ samob tonaŋ ŋai gêdêŋ
ŋacseŋomi 11 to lau ŋagêdô samob.
10 Lauo tau tonec ŋai Maria aŋga Magdala agêc Joana ma
Jakobonê têna Maria to lauo ŋagêdô, taŋ sêwiŋ êsêac naŋ,
sêsôm biŋ tonaŋ gêdêŋ aposolo.
11 Mago lau tonaŋ sêŋô lauonêŋ biŋ tonaŋ ŋai e amboac
sêboaco ma sêkêŋ gêwiŋ atom.
12 Tec Petere gêdi ma kêlêti gêja sêô jakêtuc kêniŋ kêsêp e gêlic
obo kwalam-kwalam tau gêc ma gêŋac lêma kêtu gêŋ tonaŋŋa,
go gêc gêmu gêja kêtiam.

Ŋac luagêc sêja Emaus
(Mar 16:12-13)

13 Bêc tonaŋgeŋ ma lau tonaŋ nêŋ ŋac luagêc sêja malac teŋ,
ŋaê Emaus, naŋ gêc Jerusalem ŋagala, ŋasawa kêtôm ockatu
ŋasawa têlêac,
14 ma agêc sêjam biŋ samob tonaŋ ŋai kêtu biŋgalôm gêdêŋ
tauŋ.
15 Agêc sêsôm biŋ tau ma sênac mateŋ gêdêŋ tauŋ sêmoa e
Jesu tau jagêô lasê ma kêsêlêŋ gêwiŋ êsêagêc,
16 mago agêc mateŋanô kaiŋ teŋ e sêjala eŋ atom.
17 Go Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe "Biŋ ondoc tec amagêc
ajam kêtu biŋgalôm gêdêŋ taôm amoa intêna nec." Ma êsêagêc
sêpô dêducgeŋ sêkô.
18 Go agêcnêŋ ŋac teŋ, ŋaê Kleopa, gêjô eŋ awa gebe "Aôm
ŋac jaba tageŋ tonec, tec gômoa Jerusalem ma kôjala biŋ, taŋ
sêgôm aŋga malac gêdêŋ ŋasawa tecenec naŋ atom me."

19 Go Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe “Biŋ amboac ondoc.” Tec
êsêagêc sêjô eŋ awa gebe “Biŋ tonaŋ kêpi Jesu aŋga Nasaret. Eŋ
propete, taŋ kêsôm to gêgôm nê gêŋ ŋajaŋa, Anôtô to lau samob
sêlic.
20 Ma aêacma lau dabuŋsêga to kasêga sêkêŋ eŋ gêdêŋ lau-
mêtôcwaga sebe sênac eŋ êndu e sêjac eŋ kêpi kakesotau.
21 Mago aêac tec taêŋ kêka gebe Ŋac tau tonaŋ oc ênam Israel
sa. Biŋ tonaŋ mêŋkêsa ma galoc ŋabêc kêtu têlêac.
22 Go aêacma lauo ŋagêdô têtakê aêac gebe bêbêc kanucgeŋ
sêja sêô
23 ma têtap ênê ŋawêlêlaŋ sa atom, tec sêmu sêmêŋ ma sêsôm
gebe sêlic aŋela seoc tauŋ lasê, naŋ sêsôm gebe eŋ gêmoa mata
jali.
24 Tec aêacma lau ŋagêdô sêja sêô ma têtap sa kêtôm taŋ lauo
sêsôm naŋgeŋ. Mago ŋac tau tec sêlic eŋ atom.”
25 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Melocagêc, tonêm
ŋalêlôm ŋadanigeŋ e akêŋ gêwiŋ biŋ samob, taŋ propete sêsôm
naŋ atom.
26 Ŋandaŋ tonaŋ gêjac Kilisi ŋawae gebe êôc, go êkôc nê ŋawasi
sa atom me.”
27 Ma eŋ gêwa biŋ, taŋ teto kêpi eŋ naŋ, sa gêdêŋ êsêagêc gêjac
m aŋga Mose to propete samob nêŋ.
28 Ac sêsêlêŋ e têdabiŋ malac, taŋ sebe sêna naŋ, ma eŋ gêgôm
amboac gebe êôc lêlêc êsêagêc êna.
29 Tec agêc sêsôm sepeŋ ducgeŋ gebe “Ômoa ôwiŋ aêagêcmaŋ
gebe kêtula ma oc jakêsêpgac.” Tec eŋ kêsô gêja gebe êŋgôŋ êwiŋ
êsêagêc.
30 Gêdêŋ taŋ sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ sebe sêniŋ gêŋ naŋ, Jesu
kêkôc polom mêŋgêjam daŋge ma kêpô kêkôc jakêkêŋ gêdêŋ
êsêagêc.
31 Ma agêc mateŋanô ŋakêŋkêŋ kêsa e sêjala eŋ su ma
malamê.
32 Gocgo agêc sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Kec, gêdêŋ taŋ eŋ
kêsôm biŋ gêdêŋ aêagêc aŋga intêna ma gêwa biŋ, taŋ teto gêc
naŋ sa, ma nêŋ ŋalêlôm kepeŋ aêagêc nec atom me.”
33 Ma gacgeŋ dêdi sêmu sêja Jerusalem e têtap êsêac 11 to nêŋ
lau ŋagêdô, taŋ sêkac tauŋ sa sêŋgôŋ naŋ sa.
34 Ma lau tonaŋ sêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Apômtau gêdi sa
biŋŋanôgoc, tec geoc tau lasê gêdêŋ Simon.”
35 Go êsêagêc sêjac miŋ biŋ, taŋ kêsa aŋga intêna to sêjala eŋ
gêdêŋ kêpô polom kêkôc naŋ, gêdêŋ êsêac.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi
(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Joaŋ 20:19-23; Apos 1:6-8)

36 Sêsôm biŋ tonaŋ sêmoa ma Jesu tau kêsa jakêkô êsêac
ŋaluŋgeŋ ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋmalô êndêŋ amac.”

37 Mago êsêac têtakê ma têtêc tauŋ ŋanô seboc sêlic ŋalau teŋ.
38 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac ondoc tec atakê
ma nêm ŋalêlôm ulu-ulu kêtu asageŋŋa.
39 Alic lemoc to ockaiŋ acgom, gebe aê tau tec kakô.
Mêŋamoasac aê alic acgom. Ŋalaunê ŋamêsôm to ŋatêkwa am-
boac alic aŋga aêŋoc nec gêc atom.”
40 Kêsôm tonaŋ ma kêtôc lêma to akaiŋ gêdêŋ êsêac.
41 Êsêac têntac ŋajam gêbôc nêŋ ŋalêlôm auc ma sêkêŋ gêwiŋ
atom, sê taêŋ ŋaômageŋ. Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“Amacnêm gêŋ taniŋŋa teŋ gêc tonec me masi.”
42 Ma sêkêŋ i sigob ŋagêdô teŋ gêdêŋ eŋ.
43 Ma eŋ kêkôc su mêŋgeŋ êsêac sêlic.
44 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aêŋoc biŋ, taŋ gêŋgôŋ gawiŋ
amac ma kasôm gêdêŋ amac naŋ, tonec gebe Biŋ samob. taŋ
teto kêpi aê gêc Mosenê biŋsu to propete ma Pesalem naŋ,
samob oc êtu tôŋ.”
45 Go gêwa biŋ sa gêdêŋ êsêac e nêŋ kauc jakêsêp biŋ, taŋ teto
gêc naŋ.
46 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋ amboac tonec tec teto gêc
gebe Kilisi êôc ŋandaŋ ma êndêŋ bêc êtu têlêac, go êndi sa aŋga
ŋacmatênêŋ.
47 Ma ênê lau sênam eŋ laŋô nasênam mêtê lau samuc samob
gebe sênam tauŋ ôkwi e êsuc êsêacnêŋ sec ôkwi. Êsêac sênam
mêtê sênac m aŋga Jerusalem.
48 Biŋ tonaŋ ŋai ŋasêwa-biŋ-sawaga amac.
49 Alicgac me, biŋ tau, taŋ Tamoc gêjac mata naŋ, oc jakêŋ
wacêpi amac. Mago aŋgôŋ malac tonecgeŋ e ŋaclai aŋga lôlôc
êkwa amac auc acgom.”

Jesu kêpi undambê gêja
(Mar 16:19-20; Apos 1:9-11)

50 Go gêwê êsêac sêsa Betania sêja e gêôc lêma sa ma gêjam
mec êsêac.
51 Gêjam mec êsêac gêmoa e gêwi êsêac siŋ ma Anôtô kêkôc eŋ
sa kêpi undambê gêja.
52 Go êsêac sêpôŋ aeŋduc gêdêŋ eŋ ma sêc sêmu sêja
Jerusalem kêtiam totêntac ŋajam samucgeŋ.
53 Ac sêmoa lôm dabuŋ sêwi siŋ atom, sêlanem Anôtôgeŋ.

Ŋawae Ŋajam **kê**t**ô**m
JOAŊ KETO

Ŋawae Ŋajam kêtôm Joaŋ Keto nec gêwa Jesu sa gebe Anôtôŋê Biŋ ênêc teŋgen to teŋgeŋŋa eŋ, taŋ "kêtu ŋamalac mêŋgêmoa nom gêwiŋ aêac". Teto Ŋawae Ŋajam ŋam buku tau gêwa sa gebe Lau tê sêsam-sêsam nê, sêkên êwiŋ Jesu gebe Kilisi tau, taŋ Anôtô gêjac mata eŋ naŋ, Anôtônê Latu tau ma lau, taŋ sêkêŋ êwiŋ eŋ oc sêŋgôŋ mateŋ jali naŋ (20:31).

Joaŋ Gêjac m nê Ŋawae Ŋajam gêwa Jesu sa gebe Anôtônê Biŋ Tau ênêc teŋgeŋ to teŋgeŋŋa, taŋ ŋaê lulu sêkwa tauŋgeŋ. Eŋ keto gêŋtalô ŋagêdô, taŋ sêwaka Jesu sa gebe Kilisi, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, to Anôtônê Latu eŋ. Go keto gêŋtalô ŋabingalôm, taŋ gêwa biŋ naŋ Anôtô geoc lasê ŋa gêŋtalô tau naŋ, ŋam sa. Buku ŋasêbu tonaŋ gêjac ŋagêdô sêkên gêwiŋ Jesu to têdaguc eŋ ŋamiŋ, mago ŋagêdô sêli tauŋ sa gêdên eŋ ma sêjac jao tauŋ e sêkêŋ gêwiŋ eŋ atom. Jesu to nê ŋacseŋomi sêbiŋ tauŋ tôŋ ŋaŋêŋgosu, tec kêtu awê gêdên gêbêc, taŋ sêkôc eŋ tôŋ naŋ, ma kêpi biŋ, taŋ eŋ kêkêŋ puc to gêjac êsêac têntac tôŋ gêdêŋ taŋ ŋacjo sêjac eŋ kêpi ka ŋanoc kêdabiŋ naŋ. Joaŋ keto biŋ tonaŋ gêc môlêlatu 13-17. Go sêkôc Jesu tôŋ to sêmêtôc ênê biŋ ma sêjac eŋ kêpi ka e gêdi sa to jageoc tau lasê gêdên nê ŋacseŋomi ŋamiŋ naŋ, teto gêc môkêlatu ŋamuŋa.

Joaŋ tec kêwaka biŋ tonec sa gêc awêgeŋ gebe Daŋgôn mateŋ jali ŋam kêsêp Kilisigeŋ. Anôtô gêsuŋ moasiŋ ŋanô gêdên ŋamalac sêkôc ŋaômageŋ. Moasiŋ tau eŋ galocgeŋ gêjac m ma kêkên lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu gebe intêna to biŋŋanô ma daŋgoŋ mateŋ jali ŋamôkê eŋ naŋ ŋawae (14:6). Go Joaŋnê biŋ taujala teŋ tonec gebe gê dôŋ gêŋ ŋanô undambêŋa kêpi ŋamalacnêŋ gêŋ kêtôm bêcgeŋŋa amboac bu to mo ma ŋawê to gejobwaga to nê domba ma wainmôkê to ŋaŋanô.

Ŋadênaŋ

1. Biŋandaŋ 1:1-18
2. Ŋackêsagu Joaŋ ma Jesunê ŋacseŋomi ŋamataŋa 1:19-51
3. Jesu kêkôc nê sakiŋ sa gêjam mêtê lau gêmoa awêgeŋ 2:1–12:50
4. Jesunê bêc ŋamuŋa aŋga Jerusalem to malac, taŋ gêc malac tau ŋagala naŋ 13:1–19:42
5. Apômtau gêdi sa aŋgaŋaccmatênêŋ ma geoc tau lasê 20:1-31
6. Ŋatêkku gebe Apômtau geoc tau lasê aŋga Galilaia gêwiŋ 21:1-25

Biŋ daŋgôŋ mateŋ jaliŋa

1 Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ Biŋ tau gêmoa.
Biŋ tau tonaŋ gêmoa jagêwiŋ Anôtôgeŋ, ma Biŋ tau naŋ Anôtô
tau.
2 Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ Biŋ tau gêmoa
jagêwiŋ Anôtôgeŋ.
3 Anôtô kêkêŋ gêŋ samob ŋa eŋgeŋ. Eŋ kêkêŋ gêŋ teŋ ŋa eŋ
masi nec atom.
4 Mateŋ jali ŋam gêc Biŋ tau ma mateŋ jali tau tonaŋ kêtu
ŋamalacnêŋ ŋawê.
5 Ŋawê tau tec mêŋkêpô ŋakesec, mago ŋakesec gêjam auc
atom.
6 Anôtô kêsakiŋ ŋamalac teŋ, nê ŋaê Joaŋ.
7 Eŋ gêmêŋ gebe êwa Biŋ sa, gebe êwa ŋawê tau ŋam sa, gebe
ŋamalac samob sêŋô ênê biŋ ma sêkêŋ êwiŋ.
8 Ŋac tau tonaŋ ŋawê tau eŋ atom, gêmêŋ gebe êwa ŋawê ŋam
sageŋ.
9 Ŋawê ŋanô tau tonec mêŋkêsêp nom e kêpô ŋamalac samob.
10 Eŋ gêmoa nom ma Anôtô kêkêŋ nom ŋa eŋ, mago lau
nomŋa sêjala eŋ atom.
11 Eŋ gêmêŋ tau nê gamêŋ, mago nê lau sêkôc eŋ sa atom.
12 Lau taŋ sêkôc eŋ sa to sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, tec kêkêŋ ŋaclai
gêdêŋ êsêac gebe têtu Anôtônê ŋapalê.
13 Êsêacnêŋ ŋam kêsêp dec to têntac kêkac ma ŋac teŋ kêka
lasêŋa atom. Nêŋ ŋam jakêsêp Anôtôgeŋ.
14 Biŋ tau kêtu ŋamalac mêŋgêmoa gêwiŋ aêac. Ma aêac talic
ênê ŋawasi, taŋ moasiŋ to biŋŋanô gêjam eŋ auc naŋ, ma ŋawasi
tau kêtôm Tama kêkêŋ gêdêŋ Latu tageŋ.
15 Joaŋ gêwa eŋ ŋam sa kêkac awa sageŋ gebe "Ŋac tau, naŋ
kasôm ênê biŋ gebe 'ŋac taŋ êndaŋguc aê êmêŋ naŋ, gêmuŋ aê
gebe eŋ kêtu aêŋoc ŋamata.' "
16 Aêac samob takôc moasiŋ to moasiŋ aŋga gêŋ, taŋ gêjam
eŋ auc samucgeŋ naŋgoc.
17 Anôtô kêkêŋ biŋsu gêdêŋ Mose kêsôm lasê, ma moasiŋ to
biŋŋanô kêsa aŋga Jesu Kilisi nê.
18 Ŋamalac teŋ gêlic Anôtô atomanô, Anôtônê Latu tageŋ, taŋ
gêŋgôŋ Tama labum naŋ, gêwa eŋ ŋam sa.

Ŋackêsagu Joaŋ gêjam mêtê
(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luk 3:1-18)

19 Juda sêsakiŋ lau dabuŋwaga to Lewinê wakuc aŋga
Jerusalem dêdêŋ Joaŋ sêja gebe têtu kênac eŋ gebe "Aôm asa."
Ma Joaŋ gêwa biŋ amboac tonec sa
20 ma kêsôm lasê to gêsaŋ biŋ teŋ auc atom, kêsôm lasêgeŋ
gebe "Aê Kilisi tau atom."

21 Tec êsêac têtu kênac eŋ gebe “Amboac ondoc, aôm Elia
me.” Ma eŋ kêsôm gebe “Aê eŋ atom.” Tec têtu kênac eŋ gebe
“Aôm oc propete tau me.” Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Masi.”
22 Go têtu kênac eŋ gebe “Aôm asa. Ôsôm acgom gebe awa
biŋ sa êndêŋ lau, taŋ sêsakiŋ aêac naŋ. Aôm taôm ôwa taôm sa
acgom.”
23 Tec eŋ kêsôm gebe
“Aê ŋac teŋ awa, taŋ gêmôêc gêmoa gamêŋ sawa gebe
‘Amansaŋ Apômtaunê intêna’
amboac propete Jesaia kêsôm.”
24 Go lau, taŋ Parisai sêsakiŋ êsêac naŋ,
25 têtu kênac eŋ gebe “Aôm Kilisi tau atom ma aôm Elia atom,
ma aôm propete tau atom, mago amboac ondoc tec kôsagu
lau.”
26 Tec Joaŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê tec kasagu lau ŋa
bugeŋ, ma ŋac tau, naŋ amac ajala eŋ atom naŋ, tec wackêkô
amac ŋaluŋgeŋ.
27 Eŋ kêdaguc aê gêmêŋ, ma aê katôm gebe janac pêla ênê
atapa ŋalêkôŋ atom.”
28 Biŋ tonaŋ kêsa Betania, naŋ gêc Jordan ŋamakeŋ ônêŋa,
gamêŋ taŋ Joaŋ kêsagu lau gêmoa naŋ.

Anôtônê domba

29 Ŋageleŋ Joaŋ gêlic Jesu gêdêŋ eŋ gêmêŋ ma kêsôm gebe
“Kec, nê Anôtônê domba, taŋ kêsip ŋamalacnêŋ sec su naŋ, tau
tônê.
30 Ŋac tau, taŋ ŋawa eŋ sa gebe ‘Ŋac teŋ êndaŋguc aê êmêŋ,
naŋ gêmuŋ aê gebe eŋ kêtu aêŋoc ŋamata.’
31 Aê tec kajala eŋ kwanaŋgeŋ atom, mago Anôtô gebe lau
Israel sêlic eŋ, tec aê mêŋkasagu lau ŋa bugeŋ.”
32 Joaŋ gêwa biŋ ŋagêdô sa gebe “Aê galic Ŋalau kêsêp aŋga
undambê amboac balôsi mêŋgêmoa gêwiŋ eŋ.
33 Aê tauc tec kajala eŋ kwanaŋgeŋ atom. Mago ŋac, taŋ
kêsakiŋ aê gamêŋ gebe jansaŋgu lau ŋa bu naŋ, kêsôm gêdêŋ
aê gebe ‘Aôm oc ôlic Ŋalau êsêp mêŋêmoa êwiŋ ŋac teŋ. Ma ŋac
tau tonaŋ oc ênsaŋgu lau ŋa Ŋalau Dabuŋ.’
34 Biŋ tonaŋ aê galic, tec gawa sa gebe Anôtônê Latu eŋ.”

Jesunê ŋacseŋomi ŋamataŋa

35 Ŋageleŋ ma Joaŋ to nê ŋacseŋomi luagêc sêmu jasêkô kêtiam
36 e Joaŋ mataanô gêlic Jesu kêsêlêŋ gêmêŋ ma kêsôm gebe
“Kec, nê Anôtônê domba.”
37 Ŋacseŋomagêc tau sêŋô eŋ kêsôm biŋ tonaŋ, tec têdaguc
Jesu sêja.
38 Jesu kêsa tau ôkwi e gêlic êsêagêc têdaguc eŋ ma kêtu kênac
êsêagêc gebe “Amagêc asôm asageŋ.” Ma êsêagêc sêjô eŋ awa
gebe “Rabi” (tanam ôkwi gebe Mêtêmôkê), “aôm gôêc ondoc.”

39 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Amêŋ, mêŋalic.” Tec
êsêagêc sêja sêlic gamêŋ, taŋ eŋ gêc naŋ, ma gêdêŋ bêc
tonaŋ agêc sêmoa sêwiŋ eŋ. Ma biŋ tonaŋ gêdêŋ oc gebeŋ
kwalamgeŋ.
40 Ŋaclagêc taŋ sêŋô Joaŋ kêsôm biŋ tau e agêc têdaguc Jesu
sêja naŋ, nêŋ ŋac teŋ tec Simon Petere lasi Andrea.
41 Ŋac tau kêtap têwa Simon sa kêtu ŋamata ma kêsôm gêdêŋ
eŋ gebe “Aêagêc atap Mesia tau sa” (tanam ôkwi gebe Kilisi).
42 Go gêwê têwa gêdêŋ Jesu gêja. Jesu mata gê eŋ ma kêsôm
gebe “Aôm Joaŋ latu Simon, tasam aôm gebe Kêpa acgom”
(tanam ôkwi gebe Petere).

Jesu kêkalem Pilip agêc Natanael

43 Ŋageleŋ Jesu gebe êna Galilaia e gêdac Pilip ma kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe “Ôndaŋguc aê.”
44 Ma Pilip tau aŋga Andrea agêc Petere nêŋ malac Betsaida.
45 Pilip gêdac Natanael ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ŋac taŋ
Mose keto biŋ kêpi eŋ gêc biŋsu to propete teto naŋ, aêac atap
eŋ sêŋac. Eŋ Josep latu Jesu aŋga Nasaret.”
46 Ma Natanael kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gêŋ ŋajam teŋ oc
mêŋêsa Nasaret me.” Tec Pilip kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ômôêŋ
ôlic.”
47 Jesu gêlic Nata nael gêdêŋ eŋ gêja ma kêsôm kêpi eŋ gebe
“Kec, Israel ŋanô eŋ, biŋdansaŋ teŋ gêc ênê ŋalêlôm atom.”
48 Natanael kêtu kênac eŋ gebe “Gôlic aê aŋga ondoc.” Tec
Jesu gêjô eŋ awa gebe “Pilip gêmôêc aôm atomgeŋ, ma aê galic
aôm kôkô jambô ŋalabu.”
49 Ma Natanael gêjô eŋ awa gebe “Mêtêmôkê, Anôtônê Latu
aôm, Israelnêŋ kiŋ aômgoc.”
50 Go Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aê kasôm gêdêŋ aôm gebe Galic
aôm kôkô jambô ŋalabu, tec kôkêŋ gêwiŋ aê nec me. Aôm oc ôlic
ŋanô ŋagêdô êlêlêc gêŋ tonaŋ su.”
51 Ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ
êndêŋ amac gebe Amac oc alic undambê êŋa ma Anôtônê aŋela
sêpi sêsêp dêndêŋ Ŋamalacnê Latu.” * sêjam ŋaê Petere ôkwi
kesep tauŋ aweŋ gebe Kêpa. l

2

Seŋ awê to ŋac ŋamoasiŋ aŋga Kana

1 Ŋabêc kêtu têlêac, go sêsi awê aŋga Kana Galilaiaŋa ma Jesu
têna gêmoa gêwiŋ.
2 Ma sêkêŋ jaeŋ gêdêŋ Jesu to nê ŋacseŋomi gêja amboac
tonaŋ gebe sêniŋ moasiŋ sêwiŋ.

---

* **1:51:** Ŋae Kepa to ŋae Petere ŋam tageŋ gebe poc. Lau Juda

3 Wain kêpa, tec Jesu têna kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Êsêacnêŋ
wain masi.”
4 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Awê, aêagêcnêŋ asageŋ
ŋagêdô gadêŋ tauŋ. Ŋoc noc mêŋkêsa atom tageŋ.”
5 Go têna kêsôm gêdêŋ sakiŋwaga gebe “Eŋ embe êsôm biŋ teŋ
êndêŋ amac, naŋ aŋgôm.”
6 Lau tau nêŋ kupoc buŋa 6 kêkô kêtôm Judanêŋ biŋ sêkwasiŋ
tauŋ têtu selecŋa. Ku tau tageŋ ŋalêlôm kêtôm sêsêwa bu bakep
luagêc me têlêac êsêpŋa.
7 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Asuŋ bu êsêp ku tonaŋ e
mêŋêc.” Tec êsêac sêsuŋ bu kêsêp e mêŋgêc poap tageŋ.
8 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Galoc akati ma akôc andêŋ Ŋac-
kêsaê-gêŋwaga ana.” Tec êsêac sêkôc sêja.
9 Ŋac-kêsaê-gêŋwaga kêsaê e gêlic bu kêtu wain ma gêjam kauc
ŋam. Tageŋ sakiŋwaga, taŋ sêsuŋ bu tau naŋ, tec sêjalagac. Go
gêmôêc ŋac-gêjam-awêwaga
10 mêŋkêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Lau samob sêkêŋ wain ŋajam
lau sênôm gêmuŋ e kêtôm, go sêkêŋ wain ŋaôma kêdaguc. Ma
aôm kôgamiŋ wain ŋajam e galoc, go kôkêŋ.”
11 Jesu gêjac m nê gêŋtalô kêpi gêŋ tonaŋ aŋga Kana Galila-
iaŋa ma geoc nê ŋawasi lasê, ma nê ŋacseŋomi sêkêŋ gêwiŋ eŋ.
12 Gêgôm gêŋ tonaŋ su, go agêc têna ma lasii to nê ŋacseŋomi
sêsêp Kapanaum sêja jasêmoa tonaŋ bec ŋagêdô.

Jesu kêjanda têtulu-gêŋwaga aŋga lôm dabuŋ
(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luk 19:45-46)

13 Judanêŋ Pasa kêdabiŋ, tec Jesu kêpi Jerusalem gêja.
14 Aŋga lôm dabuŋ eŋ kêtap sa gebe lau sejoŋ bulimakao to
domba ma balôsi gebe lau sênam ôli, ma sêjô-monewaga sêŋgôŋ
sêwiŋ.
15 Tec gêjam lêpoa kêtu bôcômbiŋ ma kêjanda êsêac samob to
nêŋ domba ma bulimakao aŋga lôm dabuŋ sêsa awê sêja. Go
kêsêwa sêjô-monewaga nêŋ mone siŋ ma kêtiŋ tebo piŋpoŋ.
16 Ma kêsôm gêdêŋ lau-têtulu-balôsiwaga gebe “Akôc gêŋ tau
sa êsa awê êna. Aŋgôm Tamocnê andu Êtu andu sênam ôli gêŋŋa
atom.”
17 Ma nê ŋacseŋomi taêŋ gêjam biŋ, taŋ teto gêc naŋ gebe
“Gaim tauc su katu nêm anduŋa.”
18 Tec Juda têtu kênac eŋ gebe “Aôm gôgôm gêŋ amboac
tonaŋ, naŋ ôwa taôm sa ŋa gêŋtalô ondoc êndêŋ aêac.”
19 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Embe ansen lôm dabuŋ
tonec su ma oc jakwê sa êtôm bêc têlêac êtiam.”
20 Tec Juda sêsôm gebe “Lôm dabuŋ tecenec sêkwê sêmoa e
jala 46 gêjaŋa, ma aôm tonaŋ gobe ôkwê sa êtôm bêc têlêac me.”
21 Jesu kêsôm biŋ lôm dabuŋŋa tonaŋ kêpi tau ôli.

22 Gêdêŋ taŋ Anôtô gêŋu Jesu sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, nê
ŋacseŋomi taêŋ gêjam ênê biŋ tau tonaŋ ma sêkêŋ gêwiŋ biŋ,
taŋ teto gêc to biŋ Jesu kêsôm naŋ.

Jesu kêjala lau samob

23 Jesu gêmoa Jerusalem gêdêŋ omsêga Pasa ma gêgôm
gêŋtalô lau taêsam sêlic, tec sêkêŋ gêwiŋ ênê ŋaê.
24 Mago Jesu kêkêŋ tau paŋ-paŋ gêdêŋ êsêac atom, gebe kêjala
êsêac samob,
25 ma kêpô lêna lau sêwa ŋamalac teŋ ŋam sa êndêŋ eŋŋa atom,
gebe eŋ tau kêjala biŋ, taŋ gêc ŋamalacnêŋ ŋalêlôm naŋ.

3

Jesu agec Nikodeme

1 Parisainêŋ ŋac teŋ gêmoa, nê ŋaê Nikodeme. Eŋ Judanêŋ
kasêga teŋ.
2 Ŋac tonaŋ gêdêŋ gêbêc gêdêŋ Jesu gêja ma kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe "Mêtêmôkê, aêac alic aôm mêtêmôkê aŋga Anôtônê tec
gômôêŋ, gebe gêŋtalô taŋ aôm gôgôm naŋ, ŋamalac teŋ oc êŋgôm
êtôm atom, Anôtô êwiŋ eŋ acgom."
3 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe "Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ
êndêŋ aôm gebe Ŋamalac teŋ embe êtu wakuc atom, oc êtôm
gebe êlic Anôtônê gamêŋ atom."
4 Go Nikodeme kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋamalacanô êtôm gebe
êtu wakuc êtiam amboac ondocgeŋ. Oc êtôm gebe êsêp têna
têtaclêlôm êtu dim luagêc ma êkôc eŋ êtiam me."
5 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ
êndêŋ aôm gebe Bu to Ŋalau embe êkôc ŋamalac êtu wakuc
atom, oc êsô Anôtônê gamêŋ êna atom.
6 Gêŋ taŋ ôli kêkôc naŋ ôli, ma gêŋ taŋ Ŋalau kêkôc naŋ ŋalau.
7 Ôŋac lêmam atom gebe kasôm gêdêŋ aôm gebe 'Amac atu
wakuc êtiam.'
8 Mu kêsêlêŋ amboac kêsêlêŋ. Aôm gôŋô ŋakicsêa, mago mu-
m to mutêpôê naŋ gôjam kauc. Lau taŋ Ŋalau kêkôc êsêac naŋ,
nêŋ biŋ amboac tonaŋ."
9 Ma Nikodeme gêjô eŋ awa gebe "Biŋ tonaŋ êtu anô amboac
ondoc."
10 Jesu gêjô eŋ awa gebe "Israelnêŋ mêtêmôkê aôm, mago
gôjam kauc biŋ tonec me.
11 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Gêŋ taŋ
aêac ajala naŋ, tec asôm lasê, ma gêŋ taŋ aêac alic naŋ, tec awa
sa. Mago amac akôc aêacma biŋ, taŋ awa sa naŋ, sa atom.
12 Aê kasôm biŋ nomŋa gêdêŋ amac, mago akêŋ gêwiŋ atom.
Ma embe jasôm biŋ undambêŋa êndêŋ amac, oc akêŋ êwiŋ
amboac ondoc.

13 Ŋamalac teŋ kêpi undambê gêja atom, ŋac tageŋ, taŋ kêsêp
aŋga undambê gêmêŋ naŋgeŋ. Eŋ Ŋamalacnê Latu tau.
14 Mose gêjac moac ŋakatu sa aŋga gamêŋ sawa ma oc sênac
Ŋamalacnê Latu sa êtôm tônê,
15 gebe ŋamalac samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, sêŋgôŋ
mateŋ jali teŋgeŋ."
16 Gebe Anôtô têtac gêwiŋ ŋamalac kaiŋ teŋ, tec kêkêŋ nê
Latu tageŋ gêmêŋ gebe samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, sênaŋa
atom, sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.
17 Gebe Anôtô kêsakiŋ Latu tageŋ gêmêŋ nom, gebe êmêtôc
ŋamalac atom, gêmêŋ gebe ênam ŋamalac kêsi.
18 Lau taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, oc êmêtôc êsêac atom. Ma lau
taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ atom naŋ, têtap mêtôc sagac, gebe sêkêŋ
gêwiŋ Anôtônê Latu tageŋ nê ŋaê atom.
19 Mêtôc tau ŋam amboac tonec gebe ŋawê gêmêŋ nom,
mago ŋamalac têntac gêwiŋ ŋakesec kêlêlêc ŋawê su, gebe sêgôm
nêŋ secgeŋ.
20 Lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ, têntac gedec ŋawê ma oc
nasêô lasê ŋawê tau atom, gebe ŋawê oc êmbu êsêacnêŋ koleŋ.
21 Ma lau taŋ sêgôm biŋŋanô ŋanô kêsa naŋ, tec oc nasêô lasê
ŋawê gebe êpô nêŋ koleŋ e ênêc awê, gebe sêgôm toAnôtôgeŋ.

Jesu agêc ŋackêsagu Joaŋ

22 Biŋ tonaŋ su, go Jesu to nê ŋacseŋomi sêja gamêŋ Judaiaŋa.
Eŋ gêmoa gêwiŋ êsêac gêmoa tonaŋ ma kêsagu lau.
23 Ma Joaŋ kêsagu lau gêmoa Ainon, taŋ gêc Salim ŋagala naŋ
amboac tonaŋ gebe bu taêsam kêpoac tônê, tec lau sêja jakêsagu
êsêac,
24 gebe gêdêŋ tonaŋ sêkêŋ Joaŋ gêŋgôŋ kapoacwalô atom-
geŋ.
25 Joaŋnê ŋacseŋomi to ŋac Judaŋa teŋ ac sêpa tauŋ kêtu biŋ
sêkwasiŋ tauŋ têtu selecŋa.
26 Go êsêac dêdêŋ Joaŋ sêja ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Mêtêmôkê, ôlic acgom, ŋac naŋ agêc amoa Jordan ŋamakeŋ
ônêŋa awiŋ taôm ma gôwa eŋ ŋam sa naŋ, tec tau kêsagu lau
ma samob dêdêŋ eŋ sêja."
27 Tec Joaŋ gêjô êsêac aweŋ gebe "Ŋamalac teŋ tau êkôc gêŋ
teŋ êtôm atom, Anôtô êkêŋ êndêŋ eŋ acgom.
28 Taôm aŋôgac gebe kasôm gebe 'Aê Kilisi atom, mago Anôtô
kêsakiŋ aê gamuŋ eŋ.'
29 Ŋac taŋ sêsi awê gêjac eŋ ŋawae naŋ, kêtu ŋac-ênam-
awêwaga. Mago ŋac-ênamawêwaga nê ŋac, taŋ jakêkô ma gêŋô
eŋ naŋ, kêtu samuc ŋac-ênam-awêwaga nê awa. Ma galoc aê
amboac tonaŋ têtac ŋajam kêlêlêc samucgeŋ.
30 Eŋ êtôp ma aê jamêliŋ."

31 Eŋ taŋ aŋga lôlôc naŋ, kêlêlêc samob su. Eŋ taŋ nê ŋam
gêc nom naŋ, kêtu gêŋ nomŋa ma kêsôm biŋ nomŋa. Ma eŋ
taŋ aŋga undambê naŋ, kêlêlêc samob su
32 Biŋ taŋ eŋ gêlic to gêŋô naŋ, tec gêwa sa, mago lau teŋ
sêkôc ênê biŋ sa atom.
33 Ma lau taŋ sêkôc biŋ tonaŋ sa naŋ, sêlôc kêtu tôŋ gebe
Anôtô eŋ Ŋac biŋŋanôŋa.
34 Ŋac taŋ Anôtô kêsakiŋ eŋ naŋ, kêsôm Anôtônê biŋ, gebe
Anôtô kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ eŋ kêtôm dôŋgeŋ atom, eŋ kêsêwageŋ.
35 Tama têtac gêwiŋ Latu, tec kêkêŋ gêŋ samob kêsêp eŋ lêma.
36 Eŋ taŋ kêkêŋ gêwiŋ Latu naŋ, êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ. Ma
eŋ taŋ taŋapêc gêdêŋ Latunê biŋ naŋ, êlic gamêŋ êŋgôŋ mata
jaliŋa atom, gebe Anôtô têtac ŋandaŋ giŋ eŋ tôŋgac.

4

Jesu agêc awê Samariaŋa

1 Jesu kejala gebe Parisai sêŋô eŋ gêjam lau taêsam ôkwi têtu
ŋacseŋomi to kêsagu lau kêlêlêc Joaŋ ŋawae,
2 Jesu tau kêsagu lau atom, ênê ŋacseŋomigeŋ sêgôm,
3 tec gêwi Judaia siŋ ma gêmu gêja Galilaia kêtiam.
4 Gamêŋ tonaŋ ŋaintêna tageŋ kêsa Samariaŋageŋ gêja.
5 Tec eŋ kêsêlêŋ e gêô lasê malac Samariaŋa teŋ ŋaê Sukar
gêc kôm, taŋ Jakob kêkêŋ gêdêŋ latu Josep naŋ ŋagala.
6 Ma Jakobnê bumata kêpoac tonaŋ. Jesu kêsêlêŋ e têkwa
gêbac tec gêŋgôŋ bumata tau, ma oc amboac kêkô ŋaluŋgeŋ.
7 Go awê teŋ aŋga Samaria kêsa gêmêŋ gebe êtê bu. Tec Jesu
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôkêŋ bu mêŋjanôm."
8 Gêdêŋ tonaŋ Jesunê ŋacseŋomi sêsa malac sêja sebe sênam
ôli mo.
9 Ma awê Samariaŋa tonaŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm Juda
ma aê awê Samariaŋa, mago amboac ondoc tec koteŋ gebe
jakêŋ bu aôm ônôm nec." (Gebe Juda to lau Samaria nêŋ biŋ
gelom tau atom.)
10 Go Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aôm embe ôjala gêŋ, taŋ Anôtô
kêkêŋ naŋ, to ŋac taŋ kêsôm gêdêŋ aôm gebe Ôkêŋ bu mêŋjanôm
naŋ, go aômgeŋ oteŋ eŋ gebe êkêŋ bu mata jaliŋa êndêŋ aôm."
11 Ma awê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, aômnêm laclu
masi ma bu nec gacgeŋ kêsêp gêja su, ma aôm oc ôkôc bu mata
jaliŋa tau aŋga ondoc.
12 Aêac tameŋi Jakob kêkêŋ bumata tonec gêdêŋ aêac. Êsêac
to latui ma nê bôc sênôm bu tau. Aôm kôlêlêc eŋ su me."
13 Go Jesu gêjô eŋ awa gebe "Lau samob, naŋ sênôm bu
tonec, oc êjô êsêac êtiam.

14 Mago teŋ embe ênôm bu, taŋ aê oc jakêŋ êndêŋ eŋ naŋ, oc
bu êjô eŋ êtiam atom, êôc eŋ tôŋ endeŋ tôŋgeŋ. Gebe bu, taŋ
aê jakêŋ êndêŋ eŋ naŋ, êtu bumata êpulu aŋga ênê ŋalêlôm ma
êkêŋ eŋ êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ."
15 Tec awê tau kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Apômtau, ôkêŋ bu
tonaŋ êndêŋ aê acgommaŋ, gebe bu êjô aê êtiam atom ma
jamêŋ tonec êtu jatê buŋa êtiam atom."
16 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôna ômôêc nêm akweŋ, agêc
amu amêŋ tonec."
17 Tec awê gêjô eŋ awa gebe "Aêŋoc akweŋ masi." Go Jesu
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Kôsôm jagêdêŋ gebe nêm akweŋ masi.
18 Aôm gôjam ŋac lemeŋ teŋ su, ma ŋac, taŋ galoc gôjam
gômoa naŋ, nêm akweŋ eŋ atom. Tec kôsôm jagêdêŋ."
19 Ma awê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, aê galic aôm
propete teŋ.
20 Aêac tameŋi teteŋ mec aŋga lôc tônê, ma amac tec asôm
gebe ateŋ mec ŋamala gêc Jerusalem."
21 Go Jesu kêsôm gebe "Awê, ôkêŋ êwiŋ aê gebe noc teŋ oc
mêŋêsa, naŋ ateŋ mec êndêŋ Tamoc aŋga lôc tônê to Jerusalem
atom.
22 Amac tonaŋ ateŋ mec gêdêŋ ŋac, taŋ ajala eŋ sapu naŋ,
ma aêac tec ateŋ gêdêŋ ŋac, taŋ ajala eŋ naŋ, gebe Anôtô ênam
ŋamalac kêsi ŋamoasiŋ êsa aŋga Judanêŋ.
23 Mago noc oc mêŋêsa, ma noc tau kêdabiŋ su, ma êsêac,
taŋ teteŋ mec ŋanô naŋ, oc teteŋ êndêŋ Tamoc toŋalau ma
tobiŋŋanôgeŋ. Tamoc tec gesom lau, naŋ teteŋ mec amboac
tonaŋ êndêŋ eŋ.
24 Anôtô eŋ Ŋalau, ma êsêac, taŋ teteŋ mec êndêŋ eŋ naŋ,
teteŋ toŋalau ma tobiŋŋanôgêŋ."
25 Ma awê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê kajala gebe Mesia, taŋ
sêsam eŋ sebe Kilisi naŋ, oc êmêŋ. Êndêŋ noc êmêŋŋa, oc êwa
biŋ samob ŋam sa êndêŋ aêac."
26 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋac tau aê, tec kasôm biŋ
gêdêŋ aôm."
27 Gêdêŋ tonaŋ ênê ŋacseŋomi sêô lasê e têtakê, gebe gêjam
biŋgalôm gêwiŋ awê teŋ. Mago nêŋ teŋ kêsôm gebe "Aôm gobe
amboac ondoc," me "Aôm kôsôm asageŋ gêdêŋ eŋ," nec atom.
28 Awê tau gedec nê ku kêkô ma gêja malac jakêsôm gêdêŋ
lau gebe
29 "Amêŋ alic ŋac teŋ, tê kêsôm ŋoc gêŋ, taŋ gagôm naŋ,
samob lasê nê. Oc moae Kilisi tau me."
30 Tec êsêac sêsa aŋga malac dêdêŋ eŋ sêja.
31 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋgeŋ ênê ŋacseŋomi jateteŋ eŋ gebe
"Mêtêmôkê, ôniŋ gêŋ."

32 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aêŋoc mo teŋ tec gêc, amac
ajala atom.”
33 Ma ênê ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Ŋac teŋ kêkêŋ
gêŋ taniŋŋa gêdêŋ eŋ me.”
34 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aêŋoc mo tonec gebe
jaŋgôm ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, nê biŋ êtu tôŋ to janac
dabiŋ ênê koleŋ.
35 Amac asôm gebe ‘Ajôŋ aclê ênaŋa acgom, go tajoŋ kôm
ŋanô sa,’ asôm me masi. Ma aê tec jasôm êndêŋ amac gebe Aôc
matemanô ŋa alic gêŋ kômŋa gebe mo tau ŋakwac kêtu sôlôcgac.
36 Ŋac-kejoŋ-sawaga kêkôc nê ŋaôli tec gêmoa ma gêjac ŋanô
sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋŋa sa, e ŋackêsêgêŋwaga agêc ŋac-
kejoŋ-sawaga lulugeŋ têntac ŋajam.
37 Biŋ tonec biŋŋanô gebe ŋac teŋ kêsê ma ŋac teŋ kejoŋ ŋanô
sa.
38 Aê kasakiŋ amac gebe akôc kôm, taŋ ajam atom naŋ, ŋanô
sa. Lau teŋ gêjam ŋakôm su, ma amac akôc êsêac lemeŋgêdô
su.”
39 Lau Samaria taêsam aŋga malac tonaŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ kêtu
biŋ, taŋ awê kêsôm lasê gêdêŋ êsêac naŋŋa gebe “Eŋ kêsôm
aêŋoc gêŋ, taŋ gagôm naŋ, samob gêdêŋ aê.”
40 Amboac tonaŋ lau Samaria dêdêŋ eŋ sêja ma teteŋ eŋ
gebe êmoa êwiŋ êsêac. Tec eŋ gêmoa gamêŋ tonaŋ kêtôm bêc
luagêc.
41 Lau taêsam kêlêlêc sêkêŋ gêwiŋ eŋ kêtu eŋ tau nê biŋŋa,
42 ma sêsôm gêdêŋ awê tau gebe “Aêac akêŋ gêwiŋ kêtu
aômnêm biŋŋageŋ atom, gebe aêac tauŋ aŋô to ajalagac gebe
ŋac tecenec kêtu ŋamalac samob nêŋ kêsiwaga biŋŋanô.”

Jesu gêgôm kiŋnê ŋacnê latu ôli ŋajam kêsa

43 Bêc luagêc tonaŋ gêjaŋa, go Jesu gêdi aŋga tonaŋ gêja
Galilaia.
44 Eŋ tau tec kêsôm lasê gebe “Propete teŋ oc tetoc eŋ sa aŋga
tau nê malac atom.”
45 Gêdêŋ taŋ jagêô lasê Galilaia naŋ, lau Galilaiaŋa sêkôc eŋ
sa kêtu sêlic gêŋ samob, taŋ gêgôm gêdêŋ om gêmoa Jerusalem
naŋŋa, gebe tauŋ sêlic om tonaŋ sêwiŋ.
46 Amboac tonaŋ gêmu gêja Kana Galilaiaŋa, taŋ gêjam bu
ôkwi kêtu wain naŋ.

Kiŋnê ŋac teŋ gêmoa Kapanaum, naŋ latu gêmac gêc.
47 Ŋac tau gêŋô Jesu aŋga Judaia gêmêŋ Galilaia ŋawae ma
gêdêŋ eŋ jaketeŋ eŋ gebe êsêp êwiŋ eŋ naêŋgôm ênê latu ôli
ŋajam êsa, gebe eŋ awa kêtu dambê.
48 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Amac embe alic gêŋtalô to
gêŋsêga atom, oc akêŋ êwiŋ atom.”

49 Tec kiŋnê ŋac kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ôsêp ôwiŋ aê
ŋagaô, gebe ŋoc ŋapalê oc êmac êndu.”
50 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôna, latôm oc êmoa mata
jali.” Ŋac tau kêkêŋ gêwiŋ biŋ, taŋ Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ naŋ,
ma gêja.
51 Kêsêlêŋ gêmu kêsêp gêmoa ma nê sakiŋwaga sêpuc eŋ
tôŋtôŋ sêja e sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Latôm gêmoa mata jali.”
52 Eŋ kêtu kênac ockatu ŋasawa, taŋ ŋac tau ôli kêpôlac tau su
naŋŋa gêdêŋ êsêac e sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gêdêŋ nôgeŋ katuŋ
gêmu kêsa ma ôli ŋandaŋ gawi eŋ siŋ.”
53 Ma tama kêjala gebe oc kêtôm tonaŋ, tec Jesu kêsôm gêdêŋ
eŋ gebe “Latôm oc êmoa mata jali.” Amboac tonaŋ êsêac to nê
gôlôac samob sêkêŋ gêwiŋ Jesu.
54 Gêŋtalô tonaŋ Jesu gêgôm kêtu luagêc gêdêŋ taŋ gêmu aŋga
Judaia gêja Galilaia naŋ.

5

Ŋac gêmac aŋga bugêjactoŋ ôli ŋajam kêsa

1 Tonê su ma Judanêŋ om teŋ kêdabiŋ, tec Jesu kêpi
Jerusalem gêja.
2 Ma bugêjactoŋ teŋ kêpoac Jerusalem kêsi sacgêdô dombaŋa,
sêsam ŋa Ebolai aweŋ gebe Betsada, ma andu sêlêb lemeŋ teŋ
kêkô tonaŋ.
3 Lau togêmac taêsam sêc tonaŋ, mateŋpec to magiŋ kêsu ma
ŋatêkwa kêtu goloŋ. [Êsêac sêôŋ gebe bu tau ŋakotoŋ-kotoŋ êsa
4 gebe Apômtaunê aŋela teŋ kêsêp bu ŋatoŋ tau jakêjali bu
tonaŋ kêsêp ŋasawa elêmê. Bu tonaŋ embe ŋakotoŋkotoŋ êsa
ma ŋac teŋ embe êsêp êtu ŋamata, naŋ oc ôli ŋajam êsa, gebe bu
tonaŋ kepeŋ gêmac su paliŋ-paliŋgeŋ.]
5 Ŋac teŋ gêc tonaŋ, naŋ gêmac gêc e ŋajala kêtôm 38.
6 Jesu gêlic ŋac tau gec ma kêjala gebe gêmac tonaŋ gêjam eŋ
tôŋ kêtôm têm taêsam su, tec kêtu kênac eŋ gebe “Gobe ôlim
ŋajam êsa me masi.”
7 Ma ŋac gêmac tau gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, bu tonaŋ
embe ŋakotoŋ-kotoŋ êsa, naŋ ŋoc ŋac teŋ gebe êkêŋ aê jasêp bu
ŋatoŋ tau jana naŋ, gêmoa atom. Tauc gabe jana, tec ŋawapac
ma lau sêmuŋ aê ŋapaŋ.”
8 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôndi sa, oc nêm mê sa ma
ôsêlêŋ,”
9 e gacgeŋ ŋac tau ôli ŋajam kêsa, gêôc nê mê sa ma kêsêlêŋ.
Ma gêŋ tonaŋ gêdêŋ sabat.
10 Tec Juda sêsôm gêdêŋ ŋac, taŋ ôli ŋajam kêsa naŋ gebe
“Sabat tec gêc, amboac tonaŋ kêtôm atom gebe ôc mê.”

11 Ma eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Ŋac naŋ gêgôm aê ôlic ŋajam
kêsa naŋ, kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Oc nêm mê sa ma ôsêɪêŋ.’ ”
12 Ma êsêac têtu kênac eŋ gebe “Ŋac asa tê kêsôm gêdêŋ aôm
gebe ‘Ôc nêm mê sa ma ôsêlêŋ.’ ”
13 Mago ŋac taŋ ôli ŋajam kêsa naŋ, gêjam kauc, gebe lau
taêsam sêkac sa sêmoa ma Jesu kêtaiŋ tau su aŋga êsêacnêŋ.
14 Tonê su ma Jesu kêtap eŋ sa gêmoa lôm dabuŋ ma kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe “Ôlic acgom, ôlim ŋajam kêsagac. Amboac tonaŋ
ôŋgôm sec êtiam atom, gebe geŋ teŋ êtap aôm sa êlêlêc gêmuŋŋa
su atom.”
15 Go ŋac tau jakêsôm gêdêŋ Juda gebe “Ŋac taŋ gêgôm aê ôlic
ŋajam kêsa naŋ Jesu.”
16 Amboac tonaŋ Juda seŋ oliŋ Jesu gebe gêgôm gêŋ amboac
tonaŋ gêdêŋ sabat.
17 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Tamoc gêjam kôm e
mêŋgêdêŋ galoc, ma aê gajam kôm amboac tonaŋ.”
18 Kêtu tonaŋŋa Juda dêdib eŋ ŋanogeŋ sebe sênac eŋ êndu
kêtu gêgôm sabat popocŋageŋ atom, kêtu biŋ, taŋ eŋ kêsam
Anôtô tau gebe Tama ma gêgôm tau kêtôm Anôtô naŋŋa gêwiŋ.

Jesunê ŋaclai ŋam

19 Go Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Biŋŋanô, aê jasôm to-
biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Latu kêtôm gebe tau êŋgôm gêŋ
teŋ atom. Gêŋ taŋ eŋ êlic Tama gêgôm naŋ, go êŋgôm êtôm
tonaŋ, gebe gêŋ, taŋ Tama gêgôm naŋ, Latu gêgôm amboac
tonaŋgeŋ.
20 Tama têtac gêwiŋ Latu ma kêtôc gêŋ samob, taŋ eŋ tau
gêgôm naŋ, gêdêŋ eŋ ma oc êtôc kôm êlêlêc tonaŋ su êndêŋ eŋ
e amac oc êŋac lemem.
21 Tama gêŋu ŋacmatê mateŋ jali kêsa. Ma Latu tau êŋu êsêac,
taŋ taê ênam naŋ, mateŋ jali êsa amboac tonaŋgeŋ.
22 Tama tau oc êmêtôc ŋac teŋ atom. Eŋ gêwi mêtôc siŋ
samucgeŋ gêdêŋ Latu,
23 gebe ŋamalac samob tetoc Latu sa êtôm tetoc Tama sa. Teŋ
embe etoc Latu sa atom, naŋ oc etoc Tama, taŋ kêsakiŋ eŋ
gêmêŋ naŋ, sa atom amboac tonaŋ.
24 “Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋac
taŋ gêŋô ŋoc biŋ ma kêkêŋ gawiŋ ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ, eŋ
gêŋgôŋ mata jali teŋgeŋ. Ma eŋ oc êô lasê mêtôc atom, eŋ aŋga
gêmac êndu tau jagelom gêŋgôŋ mata jali.
25 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Noc teŋ
oc mêŋêsa, ma noc tau kêdabiŋ su gebe ŋacmatê sêŋô Anôtônê
Latu awa, ma êsêac, taŋ sêŋô naŋ, oc sêŋgôŋ mateŋ jali.
26 Tama mata jali ŋam gêc eŋ tauŋa ma kêkêŋ Latu mata jali
ŋam gêc eŋ tauŋa amboac tonaŋgeŋ.

27 Ma kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ eŋ gebe êmêtôc ŋamalac gebe eŋ
Ŋamalacnê Latu.
28 Aŋac lemem atom, gebe noc oc mêŋêsa ma samob, taŋ sêc
sêô naŋ, oc sêŋô eŋ awa
29 ma mêŋsêsa. Lau taŋ sêgôm geŋ ŋajam naŋ, sêndi sa sêŋgôŋ
mateŋ jali. Ma êsêac, taŋ sêgôm sec naŋ, sêndi sa gebe têtap
mêtôc sa.

Lau sêwa Jesunê ŋam sa

30 "Aê katôm gebe tauc jaŋgôm gêŋ teŋ atom. Aê jamêtôc
êtôm gaŋô. Tec ŋoc mêtôc tau jagêdêŋ gebe gagôm tauc ŋoc biŋ
atom, gagôm ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋgeŋ nê biŋ.
31 "Aê embe jawa tauc ŋam sa, oc jawa sa êtôm atom.
32 Ŋac teŋ gêwa aê ŋam sa tec gêmoa, ma aê kajala biŋ, taŋ
gêwa sa kêpi aê naŋ, gebe biŋŋanô.
33 Amac tonaŋ asakiŋ lau dêdêŋ Joaŋ sêja, ma eŋ gêwa
biŋŋanô ŋam sa,
34 mago biŋ, taŋ ŋamalac sêwa sa naŋ, aê nec kakôc sa atom,
tageŋ kasôm biŋ tau gebe ênam amac kêsi.
35 Joaŋ kêtu ja, naŋ gelom ŋawê kêpô gamêŋ naŋ, ma amac
abe atu samuc ênê ŋawê têlageŋ.
36 Ŋoc biŋ gêwa aê ŋam saŋa kêlêlêc Joaŋnê su, gebe kôm taŋ
tamoc kêkêŋ aê gebe janac dabiŋ naŋ, tec gajam. Ma kôm tau
gêwa aêŋoc ŋam sa gebe Tamoc kêsakiŋ aê.
37 Ma Tamoc, taŋ kêsakiŋ aê naŋ, gêwa aêŋoc ŋam sa. Amac
aŋô ênê awa atom e alic eŋ laŋô atom.
38 Ma ênê biŋ gêc amacnêm ŋalêlôm atom, gebe akêŋ gêwiŋ
ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ atom.
39 Mêtê taŋ teto gêc naŋ, amac apuc atu dôbgeŋ amoa, abe
aŋgôŋ matem jali teŋgeŋ ŋam jakêsêp biŋ tonaŋ, ma biŋ tonaŋ
ŋai gêwa aê ŋam sagoc.
40 Mago amac abe andêŋ aê amêŋ akôc matem jali ŋam
atom.
41 "Aê jakôc waec aŋga ŋamalacnêŋ atom.
42 Mago aê kajala amac têmtac gêwiŋ Anôtôŋa gêc nêm
ŋalêlôm atom.
43 Aê gamêŋ gajam Tamoc laŋô, mago amac akôc aê sa atom.
Ŋac teŋ embe êmêŋ ênam tau laŋô, go akôc eŋ sa.
44 Amac taŋ akôc waem aŋga taôm nêm ma matem gêdiŋ
waem aŋga Anôtô tageŋ nê atom naŋ, atôm gebe akêŋ êwiŋ
amboac ondoc.
45 Taêm ênam gebe aê jandôŋ amacnêm biŋ êndêŋ Tamoc nec
atom. Ŋac-êndôŋ-amacnêm-biŋwaga gêmoa, eŋ Mose, taŋ akêŋ
matem eŋ amoa naŋ.
46 Embe akêŋ êwiŋ Mose, oc akêŋ êwiŋ aê, gebe ŋac tônê tê
keto biŋ kêpi aê.

47 Ma embe akêŋ êwiŋ biŋ, taŋ eŋ keto naŋ atom, oc akêŋ
êwiŋ aêŋoc biŋ amboac ondoc.”

6

Jesu gêlôm 5,000
(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Tônê su ma Jesu gelom bugêjactoŋ Galilaiaŋa, taŋ sêsam teŋ
gebe Tiberianja naŋ, ŋamakeŋ ônêŋa gêja.
2 Ma lau taêsam têdaguc eŋ sêja, gebe sêlic gêŋtalô, taŋ eŋ
gêgôm gêdêŋ lau gêmac naŋ.
3 Jesu kêpi lôc jagêŋgôŋ sic gêwiŋ nê ŋacseŋomi.
4 Ma Judanêŋ omsêga Pasa kêdabiŋ.
5 Jesu gêôc mataanô sa e gêlic lau taêsam dêdêŋ eŋ, ma kêsôm
gêdêŋ Pilip gebe “Aêac tanam ôli mo aŋga ondoc gebe lau tonec
sêniŋ.”
6 Biŋ tonaŋ Jesu kêsôm gebe ênsaê eŋ, gebe tau kêjala gêŋ, taŋ
gebe êŋgômŋa naŋ.
7 Ma Pilip gêjô eŋ awa gebe “Aêac embe tanam ôli mo
ŋa denari 200 ma mêŋtakêŋ ŋagec-ŋagec êndêŋ êsêac êndêŋ-
êndêŋgeŋ, mago oc êtôm atom.”
8 Go ênê ŋacseŋominêŋ teŋ, Simon Petere lasi Andrea, kêsôm
gadêŋ eŋ gebe
9 “Ŋapalê teŋ kêkôc mo lemeŋ teŋ ma i luagêc tec gêmoa,
mago gêŋ tecenec oc êtôm lau taêsam tonec ŋai amboac on-
doc.”
10 Go Jesu kêsôm gebe “Asôm gebe lau sêŋgôŋ sic.” Aŋga
gamêŋ tonaŋ gêgwaŋ taêsam gêc. Amboac tonaŋ lau, taŋ
sêŋgôŋ sic naŋ, amboac 5,000.
11 Go Jesu kêkôc mo ma gêjam daŋge, go gêjac sam gêdêŋ lau,
taŋ sêŋgôŋ naŋ, ma gêgôm i amboac tonaŋgeŋ gebe sêniŋ êtôm
têntac êwiŋ.
12 Seŋ e gêôc êsêac tôŋ, go kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe
“Anac ŋagêdôgêdô sa, gebe teŋ ênaŋa atom.”
13 Mo lemeŋ teŋgeŋ tecenaŋ, mago lau seŋ e dedec ŋagêdô-
gêdô gêcŋa, go sêjac sa kêsêp gadob 12 e mêŋgêc.
14 Ŋamalac sêlic gêŋtalô, taŋ eŋ gêgôm naŋ, tec sêsôm gebe
“Propete taŋ êmêŋ nom naŋ ŋac tau tonec biŋŋanôgoc.”
15 Jesu kêjala gebe êsêac sebe sêmêŋ sêjaŋgo eŋ su ma sêkêŋ
eŋ êtu nêŋ kiŋ, tec kêtaiŋ taugeŋ gêc kêpi lôc gêja.

Jesu kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaô
(Mat 14:22-23; Mar 6:45-52)

16 Kêtula, go nê ŋacseŋomi sêsêp bugêjactoŋ sêja
17 e sêpi waŋ teŋ sebe sêlac sêna Kapanaum. Gamêŋ ŋakesec
kêsa su, mago Jesu gêô lasê êsêac atom tageŋ,
18 ma mu gêbuc ŋatêna e ŋadembom secanô.

19 Sêlac e sêkêŋ gamêŋ kêtu sêga gêc waŋkuŋa, go sêlic Jesu
tau kêsêlêŋ gêmoa ŋadembom ŋaôgeŋ mêŋkêdabiŋ waŋ ma têtêc
tauŋ.
20 Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê tau tonec, atêc taôm
atom."
21 Êsêac sebe nasêkôc eŋ êpi waŋ, ma eb tageŋ waŋ kêsô
gamêŋ, taŋ sepeŋ naŋ.

Jesu kêtu mo ŋanô daŋgôŋ mateŋ jaliŋa

22 Ŋageleŋ lau, taŋ sêmoa bugêjactoŋ ŋamakeŋ ônêŋa naŋ, sêlic
gebe waŋ teŋ kêpoac sêcluŋ gêwiŋ atom, waŋ tageŋ, ma Jesu
tau gêwiŋ nê ŋacseŋomi gêja atom, nê ŋacseŋomi tauŋgeŋ sêja.
23 Mago waŋ ŋagêdô aŋga Tiberia sêlac e jasêsô gamêŋ, taŋ
Apômtau gêjam daŋge ma kêkêŋ mo êsêac seŋ naŋ ŋagala.
24 Gêdêŋ taŋ lau sêlic Jesu to nê ŋacseŋomi laŋôŋmê naŋ, ac
sêpi waŋ jasêsôm Jesu aŋga Kapanaum.
25 Êsêac têtap eŋ sa gêmoa bu makeŋ, tec sêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Mêtêmôkê, aôm gêdêŋ ondoc gômôêŋ tonec."
26 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Biŋŋanô, aê jasôm to-
biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Amac asôm aê kêtu alic gêŋtalôŋa
atom, ac asôm aê kêtu aeŋ mo e gêôc amac tôŋŋa.
27 Aŋgôm mocsac gêŋ taniŋŋa, taŋ êtu palê naŋ atom, mago
aŋgôm mocsac gêŋ taniŋŋa, taŋ ênêc e êkêŋ ŋamalac sêŋgôŋ
mateŋ jali teŋgeŋŋa naŋ. Ŋamalacnê Latu oc êkêŋ gêŋ tau êndêŋ
amac gebe Tama Anôtô gêlôc gêdêŋ eŋ kêtu tôŋ sugac."
28 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aêac aŋgôm amboac ondoc
gebe anam Anôtônê kôm."
29 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Anôtônê kôm tau tonec
gebe akêŋ êwiŋ ŋac, taŋ eŋ kêsakiŋ naŋ."
30 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm ôŋgôm gêŋtalô ondoc
gebe aêac alic ec akêŋ êwiŋ aôm. Aôm ôŋgôm asageŋ.
31 Tameŋi tec seŋ mana aŋga gamêŋ sawa kêtôm biŋ, taŋ teto
gêc naŋ gebe 'Eŋ kêkêŋ mo aŋga undambê gêdêŋ êsêac seŋ.' "
32 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋŋanô, aê jasôm to-
biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Mose kêkêŋ mo aŋga undambê
gêdêŋ amac atom. Mo ŋanô undambêŋa tonaŋ Tamoc tau
kêkêŋ gêdêŋ amac,
33 gebe ŋac, taŋ aŋga undambê kêsêp gêmêŋ ma kêkêŋ
ŋamalac sêŋgôŋ mateŋ jali naŋ, tec kêtu Anôtônê mo."
34 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, ôkêŋ mo tonaŋ
êndêŋ aêac endeŋ tôŋgeŋmaŋ."
35 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê tauc tec katu mo
ŋamalac sêmoa mateŋ jaliŋa tau. Ŋac taŋ êndêŋ aê êmêŋ naŋ,
mo êjô eŋ êtiam atom. Ma ŋac, taŋ êkêŋ êwiŋ aê naŋ, bu êjô eŋ
êtiam atomanô.

36 “Aê tec kasôm gêdêŋ amac su gebe Amac alic aêgac, mago
akêŋ gêwiŋ atom.
37 Gêŋ samob, taŋ Tamoc kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ, oc êndêŋ aê
êmêŋ ma ŋac teŋ embe êndêŋ aê êmêŋ, oc jamasuc eŋ atom.
38 Aê kasêp aŋga undambê gamêŋ gebe jaŋgôm tauc ŋoc biŋ
êtu tôŋ atom, jaŋgôm ŋac-kêsakiŋaêwaga nê biŋ êtu tôŋ.
39 Ma ŋackêsakiŋ-aêwaga tau nê biŋ amboac tonec gebe gêŋ
samob, taŋ kêkêŋ gêdêŋ aêŋa naŋ, janam ŋateŋ sapu atom,
jaŋu samob sêndi sa êndêŋ bêc ŋamuŋa.
40 Tamocnê biŋ tau tonec gebe lau samob, taŋ sêlic Latu ma
sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, gêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ ma aê êŋu êsêac
sêndi ŋa êndêŋ bêc ŋamuŋa.”
41 Juda sêli aweŋ sa kêtu biŋ, taŋ kêsôm gebe “Aê mo kasêp
aŋga undambê gamêŋ naŋŋa.”
42 Ma êsêac sêsôm gebe “Ŋac tonec Josep latu Jesu me masi.
Têna agêc tama tec tajalagac. Ma amboac ondoc tec galoc eŋ
kêsôm gebe Aê kasêp aŋga undambê gamêŋ nec.”
43 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Ali awem sa atom.
44 Ŋac teŋ kêtôm gebe tau êndêŋ aê êmêŋ atom. Tamoc taŋ
kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, embe ê eŋ, go aê jaŋu eŋ êndi sa êndêŋ
bêc ŋamuŋa.
45 Teto gêc propetenêŋ buku gebe ‘Anôtô oc êndôŋ ŋamalac
samob.’ Ma samob, taŋ sêŋô Tamocnê biŋ ma sêkôc kauc aŋga
ênê naŋ, tec dêdêŋ aê sêmêŋ.
46 Teŋ gêlic Tamoc atom, ŋac tageŋ, taŋ kêsa aŋga Anôtô tau
nê naŋ, taugeŋ tec gêlic tama.
47 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Eŋ taŋ
kêkêŋ gêwiŋ naŋ, gêŋgôŋ mata jali teŋgeŋ.
48 Mo ŋamalac gêŋgôŋ mateŋ jaliŋa aê.
49 Tamemi seŋ mana aŋga gamêŋ sawa, mago sêmac êndu.
50 Mo tecenec kêsêp aŋga undambê gêmêŋ gebe teŋ embe
êniŋ oc êmac êndu atom.
51 Mo mata jali, taŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ aê.
Ŋamalac teŋ embe êniŋ mo tau tonec, oc êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ.
Ma mo tau, taŋ aê jakêŋ naŋ, tauc ôlic tec jakêŋ gebe ŋamalac
samob sêŋgôŋ mateŋ jali.”
52 Judawaga aweŋsuŋ gêôc ka tauŋ ma sêsôm gebe “Amboac
ondoc, ŋac tonec kêtôm gebe êkêŋ nê ôli aêac taniŋ me.”
53 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋŋanô, aê jasôm
tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Amac embe aniŋ Ŋamalacnê
Latunê ôli to anôm ênê dec atom, oc matem jali ŋam ênêc
amacŋa atom.
54 Eŋ taŋ geŋ aêŋoc ôlic to gênôm aêŋoc dec naŋ, gêŋgôŋ mata
jali teŋgeŋ, ma aê oc jaŋu eŋ sa êndê bêc ŋamuŋa,

55 gebe aêŋoc ôlic kêtu gêŋ taniŋŋa ŋanô tau, ma aêŋoc dec
kêtu gêŋ tanômŋa ŋanô tau.
56 Eŋ taŋ geŋ aêŋoc ôlic to gênôm aêŋoc dec naŋ, gêmoa aê
ŋalelôm ma aê gamoa eŋ ŋalêlôm.
57 Tamoc mata jali kêsakiŋ aê gamêŋ, ma aê tec gamoa matoc
jali kêtu Tamocŋa. Ma eŋ taŋ geŋ aê naŋ, êŋgôŋ mata jali êtu
aêŋa amboac tonaŋgeŋ.
58 Mo tau, taŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ, kêtôm mo,
taŋ tamemi seŋ-seŋ ma sêmac êndu naŋ atom. Eŋ taŋ geŋ mo
tonaŋ êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ."
59 Biŋ tonaŋ Jesu kêsôm gêdêŋ kêdôŋ mêtê gêmoa lôm Ka-
panaumŋa.

Biŋ daŋgôŋ mateŋ jaliŋa

60 Ênê ŋacseŋomi gwalêkiŋ sêŋô biŋ tonaŋ ma sêsôm gebe
"Biŋ tonaŋ ŋawapac sec. Asa kêtôm gebe êkêŋ taŋa."
61 Jesu kêjala gêc tau gebe nê ŋacseŋomi sêli aweŋ sa, tec
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Biŋ tonec kêtu kasec amac me.
62 Ma embe alic Ŋamalacnê Latu êmu êpi gamêŋ, taŋ an-
daŋgeŋ gêŋgôŋ naŋ êna, oc amboac ondoc.
63 Ŋalau tageŋ êkêŋ ŋamalac sêŋgôŋ mateŋ jali. Ôliŋ oc ênam
sa naeo. Biŋ taŋ kasôm gêdêŋ amac su naŋ, tau ŋalau to mata
jali.
64 Mago amacnêm ŋagêdô sêkêŋ gêwiŋ atom." Jesu kêsôm biŋ
tonaŋ gebe kêjala êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ atomŋa naŋ, ma
kêjala ŋac, taŋ eoc eŋ lasêŋa naŋ kawanaŋgeŋ.
65 Tec kêsôm gebe "Kêtu tonaŋŋa tec kasôm gêdêŋ amac gebe
Ŋac teŋ kêtôm gebe tau êndêŋ aê êmêŋ atom, Tamoc êlôc êndêŋ
eŋ acgom."
66 Gêdêŋ tonaŋ ênê ŋacseŋomi gwaŋkiŋ sêwi eŋ siŋ sêsêlêŋ
sêwiŋ eŋ kêtiam atom.
67 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac lau 12 gebe "Ma amac abe aêc
ana amboac tonaŋgeŋ me."
68 Ma Simon Petere gêjô eŋ awa gebe "Apômtau, aêac oc
andêŋ asa ana, aŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ ŋam gêc aômgeŋ nêm,
biŋ.
69 Ma aêac akêŋ gêwiŋ to ajala gebe Anôtônê ŋac dabuŋ aôm."
70 Go Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Aê kajaliŋ amac lau 12 sa
me masi. Mago amacnêm ŋac teŋ kêtu Sadaŋnê ŋac."
71 Eŋ kêsôm biŋ tonaŋ kêpi Simon Isariot latu Juda, taŋ gebe
eoc eŋ lasê naŋ. Êsêac lau 12 nêŋ ŋac teŋ eŋ.

7

Jesu to lasii

1 Biŋ tônê su ma Jesu kêsêlêŋ gêmoa Galilalageŋ. Eŋ gebe
êsêlêŋ êmoa Judaia atom, gebe Juda dêdib sebe sênac eŋ êndu.
2 Judanêŋ omsêga Lômbec kêdabiŋ.
3 Tec Ênê lasii sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôndi aŋga tonec ma ôna
Judaia gebe nêm ŋacseŋomi sêlic kôm, taŋ aôm ôŋgômŋa naŋ
sêwiŋ.
4 Ŋac teŋ embe taê ênam gebe nê wae êtu tapa, naŋ êŋgôm nê
gêŋ ênêc lêlômgeŋ atom. Embe ôŋgôm nêm kôm teŋ, go ôtu awê
êndêŋ lau samob sêlic."
5 Lasii sêsôm biŋ tonaŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ eŋ atom amboac
tonaŋ.
6 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêŋoc noc kêdabiŋ atom
tageŋ, êmacgeŋ nêm noc tec gêc ŋapaŋ.
7 Lau nomŋa têntac gedec amac atom, têntac gedec aêgeŋ,
gebe gawa êsêac sa gebe nêŋ kôm keso.
8 Taôm api ana alic om. Aê tec oc japi jawac êndêŋ om tonec
atom tageŋ, gebe aêŋoc noc kêdabiŋ atom."
9 Biŋ tonaŋ kêsôm gêdêŋ êsêac su ma gêmoa Galilaia.

Jesu gêlic om Lômbecŋa

10 Lasii sêpi sêja su sebe sêlic om, go eŋ kêpi gêja amboac
tonaŋ, mago gêmoa awê atom, kêsiŋ taugeŋ.
11 Gêdêŋ om tau Juda sesom eŋ ma sêsôm gebe "Ŋac tau
gêmoa ondoc."
12 Lau taêsam sêli aweŋ sa kêtu eŋŋa. Ŋagêdô sêsôm gebe "Eŋ
ŋac ŋajam", ma ŋagêdô sêsôm gebe "Masi, eŋ kêsau lau."
13 Biŋ tonaŋ kêpi eŋ, tec êsêacnêŋ teŋ kêsôm kêtu awê atom,
gebe samob têtêc Juda.
14 Sêlic om e sêkô luŋgeŋ, go Jesu kêpi lôm dabuŋ jakêdôŋ
mêtê gêdêŋ êsêac.
15 Tec Juda sêŋac lemeŋ ma sêsôm gebe "Ŋac tônê kêjala mêtê
amboac ondoc, têdôŋ eŋ atom nec."
16 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Aêŋoc mêtê kêtu tauc êôc
gêŋ atom, ŋac taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, nê gêŋ.
17 Teŋ embe taê ênam gebe êŋgôm Anôtônê biŋ êtu tôŋ, oc
êjala ŋoc mêtê ŋam gebe aŋga Anôtônê me aê kasôm tauc ŋoc
biŋ.
18 Ŋac taŋ kêsôm tau nê biŋ naŋ, gebe êŋgôm tau nê wae êsa.
Ma ŋac taŋ gebe êŋgôm ŋac-kêsakiŋeŋwaga nê wae êsa naŋ, eŋ
ŋac biŋŋanôŋa ma keso teŋ gêc eŋŋa atom.
19 Mose kêkêŋ biŋsu gêdêŋ amac atom me. Mago amacnêm
teŋ kêmasaŋ kêtu tôŋ atom. Ma amac adib aê abe anac aê êndu
êtu asageŋŋa."
20 Lau tau sêjô eŋ awa gebe "Ŋalau sec gêgôm aôm. Asa gebe
ênac aôm êndu."

21 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê gajam koleŋ tageŋ ma
amac samob êŋac lemem.
22 Mose kêsakiŋ amac gebe asa ŋapalê, (lêŋ tau kê a aŋga
Mosenê atom, gelom aŋga abeminêŋ,) tec amac êsa lau gêdêŋ
sabat amboac tonaŋ.
23 Embe sêsa ŋac teŋ êndêŋ sabat gebe senseŋ Mosenê biŋsu
su atom, ma amboac ondoc tec têmtac ŋandaŋ gêdêŋ aê gebe
gagôm ŋac teŋ ôli samucgeŋ ŋajam kêsa gêdêŋ sabat.
24 Amêtôc biŋ êtôm alic geŋ gêc dêmôêŋa atom. Amêtôc akip
ŋam ŋa êndêŋgeŋ êtôm mêtôc gêdêŋ.”

Jesu eŋ Mesia me masi

25 Ma lau Jerusalemŋa ŋagêdô sêsôm gebe “Ŋac tau, taŋ dêdib
sebe sênac eŋ êndu naŋ tônê me.
26 Alic acgom, eŋ kêsôm biŋ gêmoa awêgeŋ, mago sêsôm eŋ
awa auc atom. Moae kasêga sêjala eŋ gebe eŋ Kilisi tau me.
27 Ŋac tônê aêac tajala ênê ŋamgac. Mago Kilisi tau embe
êmêŋ, naŋ ŋac teŋ êjala ênê ŋam atom.”
28 Jesu kêdôŋ mêtê gêmoa lôm dabuŋ, tec kêsôm biŋ kêkac
awa sageŋ gebe “Amac tec ajala aê to ajala ŋoc ŋam me masi.
Tauc ŋoc ŋalêlôm kêkac aê tec gamêŋ nec atom. Eŋ taŋ kêsakiŋ
aê naŋ, ŋac biŋŋanoŋa tau, naŋ amac ajam kauc eŋ.
29 Aê tec kajala engac, gebe aê aŋga ênê, ma eŋ kêsakiŋ aê tec
gamêŋ.”
30 Êsêac dêdib eŋ gebe sêkôc eŋ tôŋ, mago ŋac teŋ lêma kêsac
eŋ atom, gebe nê noc kêdabiŋ atom tageŋ.
31 Lau taêsam sêkêŋ gêwiŋ eŋ ma sêsôm gebe “Kilisi tau embe
êmêŋ, oc êŋgôm gêŋtalô wakuc ondoc êlêlêc ŋac tonec su.”

Juda sêsakiŋ siŋwaga gebe sêkôc Jesu tôŋ

32 Parisai sêŋô gebe lau sêli aweŋ sa amboac tonaŋ, tec lau
dabuŋsêga to Parisai sêsakiŋ sakiŋwaga sêja sebe sêkôc eŋ tôŋ.
33 Ma Jesu kêsôm gebe “Aê jamoa sauŋgeŋ jawiŋ amac
acgom, go jandêŋ ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ jana.
34 Amac oc ansom aê e atap aê sa atom, ma gamêŋ, taŋ aê
jaŋgôŋ naŋ, amac oc atôm gebe naasa atom.”
35 Tec Juda sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Ŋac tônê gebe êna ondoc,
tec kêsôm gebe aêac tatap eŋ sa atom nê. Eŋ gebe êndêŋ lau
Helen me.
36 Biŋ tec eŋ kêsôm gebe ‘Oc ansom aê e atap aê sa atom,’ ma
‘Gamêŋ taŋ aê jaŋgôŋ naŋ, amac atôm gebe naasa atom,’ nec
ŋam amboac ondoc.”

Biŋ kêpi bu mata jali

37 Gêdêŋ omsêga ŋabêc kapôêŋ ŋamuŋa naŋ, Jesu gêdi ŋa
ma kêsôm kêkac awa sageŋ gebe “Ŋac teŋ embe bu êjô eŋ, go
mêŋênôm aŋga aêŋoc.

38 Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ aê kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ, gebe
‘Bu mata jaliŋa êc ŋasamac kapôêŋ êsa aŋga ênê ŋalêlôm êna.’ ”
39 Biŋ tonaŋ eŋ kêsôm kêpi Ŋalau. taŋ eŋ gebe lau-sêkêŋ-
gêwiŋwaga êkêc aŋga ênê. Jesunê ŋawasi kêsa atomgeŋ, tec Ŋalau
gêmêŋ atom tageŋ.

Lau sêwa tauŋ kêkôc

40 Lau taŋ sêŋô biŋ tonaŋ nêŋ ŋagêdô sêsom gebe “Ŋac tonê
eŋ propete tau, biŋŋanô.”
41 Ma ŋagêdô sêsôm gebe “Ŋac tônê eŋ Kilisi tau.” Mago
ŋagêdô sêsôm gebe “Kilisi êsa aŋga Galilaia me.
42 Biŋ taŋ teto gêc naŋ, amboac tonec gebe Kilisi êsa aŋga
Dawidnê ŋawê ma êsa aŋga malac Betlehem, taŋ Dawid gêŋgôŋ
naŋ êmêŋ.”
43 Amboac tonaŋ lau sêwa tauŋ kêkôc kêtu Jesuŋa
44 e lau ŋagêdô sebe sêkôc eŋ tôŋ, mago ŋac teŋ lêma kêsac eŋ
atom.

Judanêŋ laumata sekeŋ gêwiŋ atom

45 Sakiŋwaga dêdêŋ lau dabuŋsêga to Parisai sêmu sêja ma
nêŋ ŋataui sêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac ondoc, tec akôc eŋ
atom nec.”
46 Ma sakiŋwaga sêjô êsêac aweŋ gebe “Ŋamalac teŋ kêsôm
biŋ amboac ŋac tônê kêsôm nec atomanô.”
47 Tec Parisai sêjô êsêac aweŋ gebe “Eŋ gêwa amac ôkwi
amboac tonaŋgeŋ me.
48 Amac alic kasêga to Parisai teŋ kêkêŋ gêwiŋ eŋ su me.
49 Mago lau tônê sêjam kauc Mosenê biŋsu naŋ, acmêŋ
sêbacgac.”
50 Go êsêacnêŋ ŋac teŋ, Nikodeme, taŋ gêmuŋgeŋ gêdêŋ Jesu
gêja naŋ, kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
51 “Aêac embe taŋô ŋac teŋ nê biŋ to tajala gêŋ, taŋ eŋ gêgôm
naŋ atom, biŋsu êmêtôc eŋ me masi. Oc masi.”
52 Tec êsêac sêjô eŋ awa gebe “Aôm aŋga Galilaia amboac
tonaŋ me. Ôsala ôlic acgom, propete teŋ gêdi sa aŋga Galilaia
atom.”
53 Êsêac sêc gêdêŋ-gêdêŋgeŋ sêja nêŋ andu.

8

Jesu taê walô mockaiŋo

1 [Jesu kêpi Lôckatakwi gêja
2 e bêbêcgeŋ, go gemu gêja lôm dabuŋ ma lau samob dêdêŋ
eŋ sêja, tec gêŋgôŋ sic ma kêdôŋ mêtê gêdêŋ êsêac.
3 Ma biŋsutau to Parisai sêwê awê teŋ, taŋ têtap eŋ sa gêjac
sêmôcwalô gêŋgic naŋ, jatetoc eŋ kêkô êsêac ŋaluŋ.

4 Ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, awê tonec lau têtap
êsêagêc nê mockaiŋ sa.
5 Mose kêjatu gêc biŋsu gebe têtuc lau amboac tonaŋ ŋa poc
êndu. Ma aôm oc ôsôm amboac ondoc.”
6 Êsêac sebe sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋ, tec sêsau sêôc eŋ ŋa biŋ
tonaŋ. Jesu gewec ma lêmalatu keto gêŋ gêc nom.
7 Ma êsêac têtu kênac eŋ sêôc aucgeŋ sêmoa, tec eŋ kêsa sa ma
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amacnêm ŋac, taŋ nê sec masi naŋ,
êtuc poc êpi awê tonec êtu ŋamata.”
8 Kêsôm su ma gewec jaketo nê gêŋ kêtiam.
9 Êsêac sêŋô biŋ tonaŋ ma têtaiŋ tauŋ tageŋ-tageŋ. Lau ŋanô
sêc sêmuŋ e sedec Jesu taugeŋ kêkô gêwiŋ awê, taŋ kêkô ŋaluŋ
naŋ.
10 Go Jesu kêsa sa ma kêsôm gêdêŋ awê gebe “Awê tau, ma
lau tau. Nêŋ teŋ kêtiŋ aôm me masi.”
11 Ma awê tau kêsôm gebe “Apômtau, masianô.” Tec Jesu
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ma aê latiŋ aôm atom amboac tonaŋgeŋ.
Ôna ma ôŋgôm sec teŋ êtiam atom.”]

Jesu kêtu ŋawê nomŋa

12 Go Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac kêtiam gebe “Nom ŋaja aê.
Ŋac taŋ êndaŋguc aê naŋ, êsêlêŋ tokesec atom, mata jali ŋaja
êpô eŋgeŋ.”
13 Ma Parisai sêsôm gêdŋ eŋ gebe “Taôm gôwa taôm nêm biŋ
sa, tec nêm biŋ tonaŋ biŋŋanô atom.”
14 Go Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê tauc embe jawa tauc ŋoc
biŋ sa, go ŋoc biŋ tonaŋ biŋŋanô gebe ŋoc ŋam, taŋ kasa gamêŋ
to ŋoc lêŋtêpôê, taŋ jana naŋ kajalagac, mago amac ajam kauc
ŋam, taŋ kasa gamêŋ to ŋoc lêŋtêpôê, taŋ jana naŋ.
15 Amac amêtôc kôtôm ŋamalacnêŋ kauc. Aê kêmêtôc ŋac teŋ
atom.
16 Aê embe jamêtôc biŋ, go ŋoc mêtôc tau biŋŋanô, gebe aê
taucgeŋ gamoa atom, ŋac taŋ kêsakiŋ aê naŋ, gêwiŋ aê.
17 Teto gêc amac taôm nêm biŋsu gebe ‘Biŋ taŋ ŋamalac luagêc
sêwa sa kêpi tageŋ naŋ biŋŋanô.’
18 Aê tec gawa tauc ŋam sa gamoa, mago Tamoc, taŋ kêsakiŋ
aê naŋ, gêwa aê sa gêwiŋ.”
19 Tec êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Tamam gêmoa ondoc.”
Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Amac ajala aê atom, tec ajala
Tamoc atom. Embe ajala aê, oc ajala Tamoc êwiŋ.”
20 Biŋ tonaŋ Jesu kêsôm gêmoa lôm dabuŋ ma kêdôŋ lau
gêmoa balêm, taŋ kanom kêkô naŋ. Mago lau sêkam eŋ tôŋ
atom gebe ênê noc mêŋkêsa atom tageŋ.

Gamêŋ taŋ aê gabe lêna naŋ, amac atôm gebe naasa atom

21 Go kêsôm gêdêŋ êsêac kêtiam gebe “Aê jana ma amac oc
ansom aê e amac êndu tonêm secgeŋ. Gamêŋ taŋ aê jana naŋ,
amac atôm gebe naasa atom.”
22 Tec Juda sêsôm gebe “Moae gebe êjaiŋ tau, tec kêsôm gebe
‘Gamêŋ taŋ aê jana naŋ, amac atôm gebe naasa atom’ nec me.”
23 Go eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac aŋga eloŋ, mago aê
aŋga lôlôc. Amac aŋga nom tonec, mago aê aŋga nom tonec
atom.
24 Tec kasôm gêdêŋ amac gebe Amac êndu tonêm secgeŋ. Ma
embe akêŋ êwiŋ gebe aê ŋac tau tonec atom, oc amac êndu
tonêm secgeŋ.”
25 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ma aôm asa.” Tec Jesu
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Êtu asageŋŋa aê jasôm biŋ êndêŋ
amac ŋapaŋ.
26 Aêŋoc biŋ jasôm êndêŋ amac to jamêtôc amacŋa taêsam tec
gêc. Ŋac taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, eŋ ŋac biŋŋanôŋa, ma biŋ
taŋ ganô aŋga ênê naŋ, kasôm lasê gêdêŋ ŋamalac samob.”
27 Eŋ kêsôm biŋ kêpi Tama gêdêŋ êsêac, mago nêŋ kauc kêsa
atom.
28 Go Jesu kêsôm gebe “Êndêŋ taŋ anac Ŋamalacnê Latu sa
naŋ, ajala gebe aê tau tonec. Aê gagôm tauc ŋoc gêŋ atom, gêŋ
taŋ Tamoc kêdôŋ gêêdêŋ aê naŋ, tec kasôm.
29 Ma ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, tec gêwiŋ aê. Eŋ gedec
aê taucgêŋ gamoa atom, gebe aê gagôm gêŋ, taŋ eŋ gêlic ŋajam
naŋ, ŋapaŋ tec gamoa.”
30 Eŋ kêsôm biŋ tonaŋ ma lau gwalêkiŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ.

Biŋŋanô oc êŋgamboac amac su

31-32 Go Jesu kêsôm gêdêŋ Juda, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ gebe
“Amac embe amoa ŋoc biŋ ŋalêlôm, oc atu aêŋoc ŋacseŋomi
ŋanô “ma ajala biŋŋanô e biŋŋano tau eŋgamboac amac su.”
33 Tec êsêac sêjo eŋ awa gebe “Abrahamnê ŋawê aêac ma
aêac atu lau teŋ nêŋ sakiŋwaga atomanô, ma amboac ondoc
tec kôsôm gebe ôŋgamboac aêac su.”
34 Go Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Biŋŋanô, aê jasôm to-
biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋamalac samob, taŋ sêgôm sec
naŋ, têtu sec ŋasakiŋwaga.
35 Saklŋwaga oc êŋgôŋ andu endeŋ tôŋgeŋ atom, latu tec
êŋgôŋ endeŋ tôŋgeŋ.
36 Latu embe eŋgamboac amac su, ôc tec amoa nêm lêtêgeŋ.
37 Aê kajalagac gebe Abrahamnê wakuc amac, mago amac
adib abe anac aê andu ŋam gebe aêŋoc biŋ wackêsêp amacnêm
ŋalêlôm atom.
38 Gêŋ taŋ aê galic aŋga Tamocnê naŋ, tec kasôm. Ma biŋ, taŋ
amac aŋô aŋga tameminê naŋ, tec agôm amboac tonaŋgeŋ.”

39 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “Tamemai Abraham.” Tec Jesu
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Embe Abrahamnê ŋapalê amac, naŋ
aŋgôm gêŋ atôm Abraham acgom,
40 ma galoc amac adib abe anac aê êndu. Aê kasôm biŋŋanô,
taŋ ganô aŋga Anôtônê naŋ, gêdêŋ amac, tec abe anac aê.
Abraham gêgôm gêŋ amboac tonaŋ atom.
41 Amac agôm tameminê geŋ.” Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Mockaiŋ teŋ kêka aêac lasê atom, aêac tamemai tageŋ tec
gêmoa, eŋ Anôtô.”
42 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Anôtô embe amac
tamemi, oc têmtac êwiŋ aê, gebe aê kasa aŋga Anôtônê, ma
aŋga ênê tec gamêŋ. Tauc kakac tauc tec gamêŋ nec atom. Ŋac
tau tônê kêsakiŋ aê gamêŋ.
43 Ambôac ondoc tec nêm kauc kêsa kêpi aêŋoc biŋ atom.
Ŋam gebe amac akêŋ taŋem aêŋoc biŋ akêtôm atom.
44 Amac tamemi Sadaŋ tau, ma sec, taŋ kêkac tameminê
ŋalêlôm naŋ, abe aŋgôm ŋanô êsa. Ŋac tau tonaŋ tôc andaŋgeŋ
kêtu gêjac-ŋamalac-ênduwaga ma eŋ gêmoa biŋŋanô ŋalêlôm
atom, gebe biŋŋanô gêc eŋŋa atom. Embe êsôm biŋdansaŋ, oc
êsôm tau nê geŋ, gebe dansaŋtênato dansaŋmôkê eŋ.
45 Mago aê kasôm biŋŋanô, tec akêŋ gêwiŋ aê atom.
46 Amacnêm asa oc eoc aêŋoc geo teŋ lasê. Aê embe jasôm
blgŋanô, ma amboac ondoc tec akêŋ êwiŋ aê atom.
47 Ŋac taŋ aŋga Anôtônê naŋ, gêŋô Anôtônê biŋ. Amac aŋga
Anôtônê atom, tec aŋô ênê biŋ atom.”

Jesu agêc Abraham

48 Juda sêjô eŋ awa gebe “Aêac asôm gebe aôm ŋac
Samarianja teŋ, tec ŋalau sec teŋ gêôc aôm nec. Aêac asôm
jagêdêŋ me masi.”
49 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Ŋalau sec teŋ gêôc aê atom.
Aê katoc Tamoc sa, mago amac agôm aê êndu-êndugeŋ.
50 Tauc gasom waec atom. Ŋac taŋ gesom ŋoc waec ma
kêmêtôc biŋ naŋ, tec gêmoa.
51 Biŋŋanô, aê jasom tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ
embe êmansaŋ aêŋoc biŋ êtu tôŋ, oc êlic gêmacanô atom endeŋ
tôŋgeŋ.”
52 Ma Juda sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Galoc aêac ajala ŋanôgeŋ
gebe ŋalau sec teŋ gêôc aôm. Abraham to propete sêmac êndu,
mago aôm kôsôm gebe ‘Ŋac teŋ embe êmansaŋ aêŋoc biŋ êtu tôŋ,
oc ênsaê gêmacanô atom endeŋ tôŋgeŋ.’
53 Aôm kôlêlêc tamemai Abraham, taŋ gêmac êndu naŋ su
me. Ma propete sêmac êndu. Aôm gobe ôŋgôm taôm amboac
asa.”

54 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Embe jaŋgôm tauc waec
êsa, oc ŋoc waec ŋanô masi. Tamoc taŋ amac asôm gebe nêm
Anôtô eŋ naŋ, tec gêgôm aê waec kêsa.
55 Amac ajala eŋ atom, mago aê tec kajala eŋgac. Aê embe
jasôm gebe Kajala eŋ atom, oc jatu dansaŋtêna teŋ jatôm
amac. Mago aê kajala eŋ tec kamasaŋ ênê biŋ gamoa.
56 Tamemi Abraham têtac ŋajam gebe êlic aêŋoc bêc e gêlic
ma kêtu samuc.”
57 Ma Juda sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aômnêm jala kêtôm 50 su
atom, ma gôlic Abraham amboac ondoc.”
58 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋŋanô, aê jasôm to-
biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Abraham têna kêkôc eŋ atom-
geŋ, ma aê gamoa.”
59 Ma êsêac sejoŋ poc sa sebe têtuc eŋ. Tec Jesu kêtaiŋ tau su
aŋga lôm dabuŋ kêsa awê gêja.

9

Ŋac têna kêkôk eŋ tomatapecgeŋ mataano ŋajam kêsa

1 Jesu kêsêlêŋ gêmoa e gêlic ŋac teŋ têna kêkôc eŋ tomat-
apecgeŋ.
2 Ma nê ŋacseŋomi têtu kênac eŋ gebe “Mêtêmôkê, asa gêgôm
sec, ŋac tau me têna agêc tama, tec têna kêkôc eŋ tomat-
apecgeŋ.”
3 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Ŋac tau gêgôm sec atom.
Têna agêc tama sêgôm sec atom. Eŋ matapec gebe Anôtônê
kôm teŋ êtu awê êpi eŋ.
4 Aêac tanam ŋac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ, nê kôm êndêŋ
eleŋŋageŋ. Ŋakesec êsa naŋ lau teŋ oc sênam kôm teŋ atom.
5 Aê gamoa nom, tec katu nom tau ŋaja.”
6 Kêsôm biŋ tonaŋ ma kêkasôp kêsêp nom, go kêjaliŋ e
ŋalemoŋoma jakêkêŋ kêpi ŋac tau mataanô,
7 go kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôna ma ônsaŋgu taôm aŋga
bugêjactoŋ Siloam” (tanam ôkwi gebe “Ŋac taŋ sêsakiŋ eŋ
naŋ.”) Amboac tonaŋ tec eŋ gêja kêsagu tau su ma gêmu gêja
tomataanô gêlic gamêŋgeŋ.
8 Ênê lau sackapoagêdô gêdêŋ tauŋa to êsêac, taŋ gêmuŋgeŋ
sêlic eŋ keteŋ-keteŋ gêŋ naŋ, sêsôm gebe “Ŋac taŋ gêŋ gôŋ
keteŋ-keteŋ gêŋ naŋ, ŋac tau tonec me masi.”
9 Tec ŋagêdô sêsôm gebe “Aec, ŋac tau tonec.” Ma ŋagêdô
sêsôm gebe “Masi, ŋac teŋ, taŋ laŋôŋanô kêtôm tau naŋ.” Ma
ŋac tau kêsôm gebe “Aê tau tonec.”
10 Go êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Asageŋ gêgôm matamanô
kêpoa lasê.”
11 Ma eŋ gêjô Êsêac aweŋ gebe “Ŋamalac taŋ sêsam eŋ gebe
Jesu naŋ, kêlaliŋ lemoŋ mêŋkêkêŋ kêpi matocanô. Go kêsôm

gêdêŋ aê gebe ‘Ôna Siloam ma ônsaŋgu taôm.’ Tec aê gaja kasagu tauc e matocanô kêpoa lasê.”
12 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ma ŋac tau gêmoa ondoc.”
Eŋ kêsôm gebe “Aê gajam kauc.”

Parisai sêkip eŋ mataanô ŋajam kêsa ŋalêŋ sa

13 Ma êsêac sêwê ŋac, taŋ gêmuŋgeŋ matapec naŋ, dêdêŋ
Parisai sêja,
14 gebe Jesu kêjaliŋ lemoŋ ma gêgôm eŋ mataanô kêpoa lasê
tonaŋ gêdêŋ sabat teŋ.
15 Go Parisai têtu kênac eŋ kêtiam kêtu mataanô kêpoa lasêŋa.
Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ŋac tau kêkêŋ nom ŋalemoŋ
kêpi matocanô ma kasagu tauc, tec matocanô galic gamêŋ.”
16 Tec Parisai ŋagêdô sêsôm gebe “Ŋac tonaŋ aŋga Anôtônê
atom, gebe gêjam dabuŋ sabat atom.” Ma ŋagêdô sêsôm
gebe “ŋac sec teŋ oc êŋgôm gêŋtalô kapôêŋ tônê ŋai amboac
ondocgeŋ.” Ma sêwa tauŋ kêkôc.
17 Ma sêsôm gêdêŋ matapec kêtiam gebe “Ma aôm taôm oc
ôsôm biŋ amboac ondoc êpi ŋac, taŋ gêgôm matamanô kêpoa
lasê naŋ.” Tec eŋ kêsôm gebe “Eŋ propete teŋ.”
18 Juda sêkêŋ gêwiŋ gebe eŋ gêmuŋgeŋ matapec ma galoc
mataanô kêpoa lasê naŋ atom e sêmôêc ŋac, taŋ mataanô kêpoa
lasê naŋ, têna agêc tama.
19 Ma têtu kênac êsêagêc gebe “Amagêc latômi, taŋ asôm
gebe têna kêkôc eŋ tomatapecgeŋ naŋ, ŋac tau tonec me. Ma
amboac ondoc tec galoc mataanô gêlic gamêŋ.”
20 Ma têna agêc tama sêjô êsêac aweŋ gebe “Aêagêc ajala gebe
latuŋi eŋ, taŋ têna kêkôc eŋ tomatapecgeŋ.
21 Mago mataanô gêlic gamêŋ ŋalêŋ tec aêagêc ajam kauc.
Ma ŋac taŋ gêgôm eŋ mataanô kêpoa lasê naŋ, aêagêc ajam
kauc eŋ amboac tonaŋ. Atu kênac eŋ. Eŋ kêtu kapôêŋ sugac,
tau êsôm nê biŋ.”
22 Têna agêc tama sêsôm amboac tonaŋ kêtu têtêc Judaŋa,
gebe Juda sêsôm biŋ kêpi tageŋ gebe “Ŋac teŋ embe êsam Jesu
gebe Kilisi,” naŋ têtiŋ eŋ su aŋga gôlôacnêŋ.
23 Têna agêc tama têtêc tonaŋ, tec sêsôm gebe “Eŋ tau kêtu
kapôêŋ sugac, atu kênac eŋ tau.”
24 Amboac tonaŋ sêmôêc ŋac, taŋ gêmuŋgeŋ matapec naŋ,
kêtu luagêcŋa ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Otoc Anôtô sa. Aêac
ajala gebe ŋac tônê eŋ ŋac sec.”
25 Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Eŋ embe ŋac sec, oc janam
kauc. Tageŋ tonec tec kajala gebe gêmuŋgeŋ matocpec, mago
galoc galic gamêŋ.”
26 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Eŋ gêgôm asageŋ gêdêŋ
aôm. Eŋ gêgôm matamanô kêpoa lasê ŋalêŋ amboac ondoc.”

27 Eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Kasôm gêdêŋ amacgac mago
akêŋ taŋem atom. Abe aŋô asageŋ êtiam. Amac abe atu ênê
ŋacseŋomi awiŋ me.”
28 Ma êsêac sêbu eŋ ma sêsôm gebe “Aôm tec kôtu ênê
ŋacseŋom, ma aêac tec atu Mosenê ŋacseŋomi.
29 Aêac ajalagac gebe Anôtô kêsôm biŋ gêdêŋ Mose. Mago
ŋac tônê tec ajam kauc ênê ŋam.”
30 Tec ŋac tau gêjô êsêac aweŋ gebe “Tonaŋ gêŋ kaiŋ teŋ
gebe amac ajam kauc ênê ŋam, mago gêgôm matocanô kêpoa
lasêgoc.
31 Aêac tajala gebe Anôtô kêkêŋ taŋa gêdêŋ lau sec atom.
Mago ŋac teŋ embe êsap Anôtô tôŋ ma êŋgôm ênê biŋ ŋanô êsa,
naŋ Anôtô oc êkêŋ taŋa eŋ.
32 Gêdêŋ andaŋgeŋ e mêŋgêdêŋ galoc aêac taŋô ŋac teŋ
gêgôm ŋac, taŋ têna kêkôc eŋ tomatapecgeŋ naŋ, mataanô
kêpoa lasê ŋawae teŋ atomanô.
33 Embe ŋac tônê aŋga Anôtônê atom, oc êtôm gebe êŋgôm
gêŋ teŋ atom.”
34 Tec êsêac sêjô eŋ awa gebe “Tênam kêkôc aôm tosec
samucgeŋ ma gobe ôndôŋ aêac me.” Ma têtiŋ eŋ kêsa gêja.
35 Jesu gêŋô têtiŋ eŋ kêsa ŋawae, go gêdêŋ taŋ kêtap ŋac lau sa
naŋ, kêsôm gebe “Aôm kôkêŋ gêwiŋ Ŋamalacnê Latu me masi.”
36 Ma ŋac tau gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, eŋ asa gebe jakêŋ
êwiŋ eŋ.”
37 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gôlic eŋgac. Eŋ ŋac tau,
taŋ gêjam biŋgaŋm gêdêŋ aôm gêmoa.”
38 Ma ŋac tau kêsôm gebe “Apômtau, aê kakêŋ gêwiŋ.” Ma
kêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ.
39 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê gamêŋ nom tonec gebe
jamêtôc ŋamalac, gebe êsêac, taŋ sêlic gamêŋ atom naŋ, sêlic
gamêŋ, ma êsêac, taŋ sêlic gamêŋ sêmoa naŋ, mateŋpec êsa.”
40 Parisai taŋ sêmoa sêwiŋ eŋ naŋ, ŋagêdô sêŋô biŋ tonaŋ ma
sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêac mateŋpec amboac tonaŋ me.”
41 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac embe matempec,
go sec ênêc amacŋa atom. Mago galoc asôm gebe ‘Aêac alic
gamêŋ,’ tec nêm sec kêsap amac tôŋ.”

10

Jesu kêtu ŋacgejob ŋajam

1 “Biŋŋanô, aê Jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ
kêsô dombanêŋ sapa gêja, mago kêsô sacgêdôŋa atom, kêgêli
paliŋ-paliŋgeŋ naŋ, kêtu ŋacgeŋgeŋ to kêjaŋgowaga teŋ.
2 Ma ŋac taŋ kêsô sacgêdôŋa naŋ, tec dombanêŋ ŋacgejob eŋ.

3 Ŋacgejobsacgêdôwaga gêlêc katam su gêdêŋ eŋ, ma domba
sêŋô eŋ awa ma eŋ gêmôêc nê domba kêsam êsêacnêŋ ŋaêgeŋ,
ma gêwê êsêac ŋa sêja.
4 Kêkêŋ nê domba sêsa awê su, go tau kêsêlêŋ gêmuŋ ma
domba têdaguc eŋ, gebe sêjala ênê awagac.
5 Ŋac jaba teŋ oc têndaguc eŋ atom, oc sêc eŋ, gebe sêjala lau
jaba aweŋ atom."
6 Biŋgôliŋ tonaŋ Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac, ma biŋ tau, taŋ
kêsôm gêdêŋ êsêac naŋ, sêlala ŋam atom.
7 Go Jesu kêsôm biŋ kêtiam gebe "Biŋŋanô, aê jasôm to-
biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Aê katu domba ŋasacgêdô.
8 Lau samob, taŋ sêmuŋ aê sêmêŋ naŋ, geŋgeŋtêna to
kêjaŋgowaga. Tageŋ domba sêkêŋ taŋeŋ êsêac atom.
9 Aê katu ŋasacgêdô. Teŋ embe êsô aêŋageŋ êna, oc ênam eŋ
kêsi. Eŋ êsô êsa ma êtap nê gêŋ êlôm tauŋa sa.
10 Geŋgeŋtêna gêmêŋ kêtu gêŋ tageŋ tonecŋa gebe ênam
geŋgeŋ to êmbuc ma enseŋŋageŋ. Aê gamêŋ gabe êsêac sêmoa
mateŋ jali ma nêŋ gêŋ êlêsuc êsêacgeŋ.
11 "Ŋacgejob ŋajam tau aê. Ŋacgejob ŋajam tau êmac êndu êjô
domba su.
12 Ŋac taŋ gêjôb kêtu awaŋa naŋ, eŋ ŋacgejob ŋanô atom, ma
domba têtu ênê gêŋ atom. Eŋ êlic kêam sec êmêŋ, oc êwi domba
siŋ ma êc êna, ma kêam sec mêŋêŋac to ênam domba tau saliŋ-
saliŋ.
13 Eŋ gejob kêtu awaŋa, tec gê go domba tau atom.
14 Ŋacgejob ŋajam aê, tec kajala ŋoc gêŋ ma ŋoc gêŋ sêjala aê,
15 kêtôm Tamoc kêjala aê ma aê kajala Tamoc. Ma aê jamac
êndu jajô domba su.
16 Aêŋoc domba ŋagêdô sêmoa. Êsêac aŋga toŋ sapa tonecŋa
atom. Amboac tonaŋ kôm tonec gêjac aê ŋawae gebe jawê êsêac
sêmêŋ e sêŋô aê aoc têtu toŋ tageŋ ma ŋacgejob tageŋ.
17 Aê jamac êndu gebe jaŋgôŋ matoc jali êtiam. Kêtu biŋ
tonaŋŋa Tamoc têtac gêwiŋ aê.
18 Ŋac teŋ êkôc matoc jali su aŋga aêŋoc atom, tauc jakêŋ êna.
Ŋatau aê tec jakêŋ êna, ma ŋatau aê tec jakôc su êtiam. Tamoc
kêjatu aê gebe amboac tonaŋ."
19 Ma Juda sêwa tauŋ kêkôc kêtiam kêtu biŋ tonaŋŋa.
20 Êsêacnêŋ gwalêkiŋ sêsôm gebe "Ŋalau sec teŋ gêgôm eŋ, tec
kêtu meloc. Amac akêŋ taŋem eŋ êtu asageŋŋa."
21 Ma ŋagêdô sêsôm gebe "Ŋac toŋalau sec teŋ oc êsôm biŋ am-
boac tonaŋ atom. Ŋalau sec teŋ kêtôm gebe êŋgôm mateŋpec
mateŋ êlêc me."

Juda têtiŋ Jesu su

22 Kêdabiŋ om-sêjac-kawi-lôm-dabuŋŋa aŋga Jerusalem ma
komô.
23 Ma Jesu kêsêlêŋ gêmoa lôm dabuŋ gêmoa Salomonê lôm
sêlêb.
24 Tec Juda sêgi eŋ auc ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aô, aôm
gobe aêac amoa totêntac lulu e êndêŋ ondocgeŋ. Aôm embe
Kilisi tau, naŋ ôsôm lasê êndêŋ aêac."
25 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Aê kasôm gêdêŋ amacgac,
mago amac akêŋ gêwiŋ atom. Kôm taŋ gagôm gajam Tamoc
laŋô naŋ, gêwa aê sa su.
26 Ma amac akêŋ gêwiŋ atom, gebe amac aŋga aêŋoc dom-
banêŋ atom.
27 Aêŋoc domba sêŋô aê aoc ma aê kajala êsêac ma têdaguc
aê.
28 Aê oc jakêŋ êsêac sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ. Êtôm têm
samob oc sênaŋa atomanô ma teŋ oc êjaŋgo êsêac su aŋga aê
lemoc atom.
29 Tamoc taŋ kêkêŋ êsêac gêdêŋ aê naŋ, kêlêlêc samob su, ma
ŋac teŋ kêtôm gebe êjaŋgo êsêac su aŋga Tamoc lêma atom.
30 Aêagêc Tamoc atu ŋanô tageŋ."
31 Tec Juda sejoŋ poc sa kêtiam sebe têtuc eŋ êndu.
32 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Aê katôc kôm ŋajam taêsam
aŋga Tamocnê gêdêŋ amac alic, mago kêtu kôm tonaŋ ŋai
ŋaondocŋa tec abe atuc aê êndu."
33 Go Juda sêjô eŋ awa gebe "Aêac abe atuc aôm êndu
kêtu kôm ŋajam teŋŋa atom, kêtu biŋ alôb-alôbŋa to kêtu aôm
ŋamalac, mago gôboa taôm kôtu Anôtôŋa."
34 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Teto gêc amacnêm biŋsu
gebe 'Aê kasôm gebe amac anôtôi.' Teto gêc me masi.
35 Eŋ kêsam lau, taŋ Anôtônê biŋ gêdêŋ êsêac naŋ, gebe
anôtôi. Biŋ taŋ teto gêc naŋ, danseŋ su atom.
36 Aê kasam tauc gebe Anôtônê Latu aê. Ma amboac ondoc
amac asôm gêdêŋ aê, taŋ Tamoc gêjam dabuŋ aê e kêsakiŋ aê
kasêp nom gamêŋ naŋ, gebe Kôsôm biŋ alôb-alôb.
37 Embe janam Tamocnê kôm atom, go akêŋ êwiŋ aê atom.
38 Mago embe janam kôm tau, ma amac embe akêŋ êwiŋ aê
atom, naŋ akêŋ êwiŋ kômgeŋ ma ajala to nêm kauc êsa gebe
Tamoc gêmoa aê ŋalêlôm ma aê gamoa Tamoc ŋalêlôm."
39 Tec êsêac sebe sêkam eŋ tôŋ êtiam, mago eŋ gêwê êsêac
lemeŋ sa.
40 Go gelom Jordan ŋamakeŋ ônêŋa kêtiam jagêmoa gamêŋ,
taŋ gêmuŋgeŋ Joaŋ kêsagu lau naŋ.
41 Ma lau taêsam dêdêŋ eŋ sêja ma sêsôm gebe "Joaŋ gêgôm
gêŋtalô teŋ atom, mago biŋ samob, taŋ Joaŋ kêsôm kêpi ŋac
tonec naŋ biŋŋanô."

42 Amboac tonaŋ lau taêsam sêkêŋ gêwiŋ eŋ aŋga tônê.

11

Lasara gêmac êndu

1 Ŋac teŋ, nê ŋaê Lasara, gêmac gêc Maria agêc têwao Marta nêŋ malac Betania.

2 Maria naŋ geŋ oso Apômtau ŋa gêŋmalu ma gêbuŋ ênê akaiŋ ŋa môkêlauŋ naŋ, lu ŋac Lasara êmac gêc.

3 Tec luoagêc sêsakiŋ biŋ gêdêŋ Jesu gebe "Apômtau, ôlic acgom, ŋac taŋ têmtac gêwiŋ eŋ naŋ, tec gêmac gêc."

4 Jesu gêŋô biŋ tonaŋ ma kêsôm gebe "Tonaŋ gêmac êmac êndunja atom, êgôm eŋ gebe Anôtônê wae êsa. Ma Anôtô êwaka Latunê wae sa êwiŋ."

5 Jesu têtac gêwiŋ Marta agêc lasio ma Lasara.

6 Eŋ gêŋô gêmac tonaŋ ŋawae su, mago gêŋgôŋ gamêŋ, taŋ gêmoa naŋ, e bêc luagêc gêjaŋa acgom.

7 Go kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe "Aêac tamu tana Judaia êtiam."

8 Tec ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, galocgeŋ Juda sebe têtuc aôm ŋa poc êndu, ma gobe ômu ôna tônê êtiam me."

9 Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe "Bêc samuc teŋ kêtôm ockatu ŋasawa 12. Ŋac teŋ embe êsêlêŋ êndêŋ ocgeŋ, oc êndiŋ akaiŋ êpi gêŋ teŋ atom, gebe êllc ŋawê nom tonecŋa.

10 Ŋac teŋ embe êsêlêŋ êndêŋ êmbêc, oc êndiŋ akaiŋ, gebe ŋawê gêc ênê ŋalêlôm atom."

11 Eŋ kêsôm tonaŋ su acgom, go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêacnêŋ ŋac Lasara gêc bêc su, tec gabe najaŋu eŋ."

12 Ma ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, embe ênêc bêc, oc ênam eŋ sa naŋ."

13 Biŋ tonaŋ Jesu kêsôm kêpi Lasara gêmac êndu, mago êsêac seboc eŋ kêsôm kêpi tanêc bêc talêwaŋ tauŋŋa.

14 Tec Jesu kêsôm lasê gêdêŋ êsêac gebe "Lasara gêmac êndu.

15 Aê têtac ŋajam gebe gamoa eŋ ŋagala atom kêtu amacŋa, gebe akêŋ êwiŋ. Amboac tonaŋ dandêŋ eŋ tana."

16 Ma Tom, taŋ sêsam eŋ gebe Ôliŋbôm naŋ, kêsôm gêdêŋ ênê ŋacseŋomi ŋagêdô gebe "Dawiŋ eŋ tanamaŋ, gebe tamac êndu dawiŋ eŋ."

Jesu kêtu dandi sa to daŋgôŋ mateŋ jali ŋam

17 Jesu gêô lasê ma kêtap sa gebe Lasara gêc sêlêlôm bêc aclê su.

18 Betania tonaŋ gêc Jerusalem ŋagala, intêna tau kêtôm ockatu ŋasawa tageŋ.

19 Tec Juda gwalêkiŋ dêdêŋ Marta agêc Maria sêja-sebe sênac êsêac têntac tôŋ êtu luŋiŋa.

20 Marta gêŋô Jesu gêmêŋ ŋawae ma kêpuc eŋ tôŋtôŋ gêja, ma
Maria gacgeŋ gêŋgôŋ andu.
21 Marta kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Apômtau, aôm embe ômoa
tonec, luc oc êmac êndu atom.
22 Ma kajala gêwiŋ gebe Aôm embe oteŋ gêŋ teŋ êndêŋ Anôtô,
oc Anôtô êkêŋ êndêŋ aôm."
23 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Lômŋac oc êndi sa."
24 Marta kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê kajalagac gebe êndêŋ bêc
ŋamu êndêŋ taŋ ŋacmatê sêndi sa naŋ, eŋ oc êndi sa êwiŋ."
25 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Sêndi sa to sêŋgôŋ mateŋ
jali ŋam aê. Ŋac taŋ êkêŋ êwiŋ aê naŋ, êmac êndumaŋ, tageŋ oc
êŋgôŋ mata jali.
26 Lau samob, taŋ sêmoa mateŋ jali ma sêkêŋ gêwiŋ aê naŋ,
sêmac êndu atomanô, sêmoa teŋgeŋ. Kôkêŋ gêwiŋ biŋ tonec me
masi."
27 Ma awê tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aec, Apômtau, aê kakêŋ
gêwiŋ gebe Kilisi Anôtônê Latu, taŋ êmêŋ nom naŋ aôm."

Jesu kêtaŋ

28 Marta kêsôm biŋ tonaŋ su ma jagêmôêc lasio Maria
mêŋkêsôm kelecgeŋ gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê tec gêmoa ma
gêmôêc aôm."
29 Maria gêŋô e gêdi sa ôb tageŋ gêdêŋ Jesu gêja.
30 Jesu gêô lasê malaclêlôm atom, gacgeŋ gêmoa gamêŋ, taŋ
Marta jagêdac eŋ naŋ.
31 Juda taŋ sêjac Maria têtac tôŋ sêŋgôŋ andu sêwiŋ naŋ, sêlic
eŋ gêdi sebeŋ kêsa gêja ma têdaguc eŋ, seboc eŋ êna sêô ma êtaŋ
aŋga tônê.
32 Maria gêja e gêô lasê gamêŋ, taŋ Jesu gêmoa naŋ, jagêlic
eŋ ma gêu tau jagêc eŋ akaiŋŋa, go kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Apômtau, aôm embe ômoa tonec ma luc oc êmac êndu atom."
33 Jesu gêlic êsêac to Juda, taŋ sêwiŋ tauŋ sêmêŋ naŋ, têtaŋ e
atê gêmô eŋ ma kêlênim tau.
34 Go Jesu kêsôm gebe "Amac atoc ŋac tau gêc ondoc." Ma
êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, ômôêŋ, go ôlic."
35 Jesu matasulu kêsa
36 ma Juda sêsôm gebe "Alic acgom, têtac gêwiŋ eŋ ŋanôgoc."
37 Ma êsêacnêŋ ŋagêdô sêsôm gebe "Ŋac tau, naŋ gêgôm
matapec mata gêlac naŋ, oc kêtôm gebe ênam Lasara sa e êmac
êndu atom me masi."

Jesu gêŋu Lasara mata jali kêsa kêtiam

38 Jesu atê gêmô eŋ kêtiam e gêô lasê sêô. Ma sêô tau naŋ
pocgêsuŋ, tec sêkêŋ poc tapa gêsaŋ auc.

39 Tec Jesu kêsôm gebe “Akac poc tapa su.” Ma ŋac gêmac nê
luo Marta kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ŋasu kêsa gebe gêc
bêc aclê su.”
40 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê kasôm gêdêŋ aôm, embe
ôkêŋ êwiŋ, oc ôlic Anôtônê ŋawasi. Kasôm me masi.”
41 Go sêkac poc su, ma Jesu mata gedec ma kêsôm gebe
“Tamoc, aê gajam daŋge aôm gebe kôkêŋ taŋam aêgac.
42 Aê kajalagac gebe kôkêŋ taŋam aê gedeŋ tôŋgeŋ. Mago
kasôm biŋ tau kêtu lau tec sêkôsêkô necŋa, gebe sêkêŋ êwiŋ
aôm kôsakiŋ aê gamêŋ.”
43 Kêsôm biŋ tonaŋ su ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gebe
“Lasara, ôsa ômôêŋ.”
44 Ma ŋacmatê kêsa toobo, naŋ si eŋ akaiŋ to lêma tôŋ, ma
toobo waeŋŋa, naŋ sêkwa eŋ laŋôanô auc naŋgeŋ gêmêŋ. Go
Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aŋgamboac eŋ su ma akêŋ eŋ êna.”

Lau dabuŋsêga to Parisai sêkic Jesunê biŋ
(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Juda taŋ dêdêŋ Maria naŋ, nêŋ taêsam sêlic Jesu gêgôm gêŋ
tonaŋ e sêkêŋ gewiŋ eŋ.
46 Ma nêŋ ŋagêdô dêdêŋ Parisai jatedôŋ geŋ, taŋ Jesu gêgôm
naŋ, ŋawae gêdêŋ êsêac.
47 Tec lau dabuŋsêga to Parisai sêkac laumata sa ma sêsôm
gebe “Aêac daŋgôm amboac ondoc. Ŋac tônê tec gêgôm gêŋtalô
taêsam.
48 Aêac embe talicgeŋ ma êŋgôm nê gêŋ, oc lau samob sêkêŋ
êwiŋ eŋ ma Rom mêŋsêjaŋgo aêacnêŋ gamêŋ tolaugeŋ su.”
49 Ma êsêacnêŋ ŋac teŋ, nê ŋaê Kaiapa, taŋ kêtu ŋac
dabuŋsêga gêdêŋ jala tonaŋ gêmoa naŋ, kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Amac ajam kauc biŋ.
50 Ma nêm kauc kêsa kêpi biŋ tonec atom gebe Ŋac tageŋ
êmac êndu êjô lau, go êmoasiŋ amac êlêlêc lau samob sênaŋa
su.”
51 Biŋ tonaŋ eŋ kêsôm tau nê biŋ atom. Eŋ kêtu ŋac
dabuŋsêga gêdêŋ jala tonaŋ gêmoa, tec geoc ŋalô tonaŋ lasê
kêpi Jesu êmac êndu êjô launa.
52 Eŋ oc êmac êndu êjô lau tecenaŋgeŋ atom, eŋ êkatoŋ
Anôtônê lau samob, taŋ sêŋgôŋ palip-palipgeŋ naŋ, sa sêpi
tageŋ amboac tonaŋ.
53 Gêdêŋ bôc tonaŋ êsêac sêjac m sêkic êna biŋ sênac eŋ
ênduŋa.
54 Tonaŋ su ma Jesu kêsêlêŋ gêmoa awê kêsêp Juda ŋalêlôm
kêtiam atom, kêtaiŋ taugeŋ aŋga tonaŋ gêja malac teŋ, ŋaê
Epraim gêc kêsi gamêŋ sawaŋa, jatonê ŋacseŋomi sêmoa tonaŋ.
55 Judanêŋ Pasa kêdabiŋ, tec lau taêsam aŋga gamêŋ tonaŋ
sêpi Jerusalem sêja sêmuŋ Pasa ŋanoc, sebe sênac dabiŋ tauŋ.

56 Êsêac sêsôm Jesu sêmoa lôm dabuŋ ma sêsôm gêdêŋ tauŋ
gebe “Amac abe amboac ondoc, abe eŋ oc êmêŋ êlic om êwiŋ
me.”
Lau dabuŋsêga to Parisai sêjatu biŋ gebe “Ŋac teŋ embe êjala
gamêŋ, taŋ Jesu gêmoa naŋ, go êsôm lasê gebe sêkôc eŋ tôŋ.”

12

Maria geŋ oso Jesu
(Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)

1 Pasa atom tageŋ, bec 6geŋ gêc, tec Jesu gêô lasê Betania.
Lasara taŋ Jesu gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, gêmoa malac
tonaŋ.
2 Êsêac seno moasiŋ gêdêŋ eŋ aŋga tonaŋ, tec Marta gêjam
sakiŋ gêŋ ma Lasara geŋ gêŋ gêŋgôŋ gêwiŋ êsêac.
3 Go Maria kêkôc bu ŋamalu, taŋ ŋaôli kapôêŋ naŋ, kekec teŋ
mêŋgeŋ oso Jesu akaiŋ ma gêbuŋ eŋ akaiŋ ŋa môkêlauŋ e bu
tau ŋamalu kêpôŋ popoc kêkô andu tonaŋ ŋalêlôm.
4 Tec ênê ŋacseŋominêŋ teŋ, Juda Isariot, taŋ gebe eoc eŋ lasê
naŋ, kêsôm gebe
5 “Amboac ondoc sêkêŋ bu tau gêdêŋ lau sêjam ôli ŋa denari
300 atom, gebe sêkêŋ ŋaawa êndêŋ lau ŋalêlôm sawa.”
6 Eŋ taê gêjam lau ŋalêlôm sawa, tec kêsôm biŋ tonaŋ nec
atom. Eŋ ŋacgeŋgeŋ tec kêbic êsêacnêŋ kanom, ma gêŋ taŋ lau
sêkêŋ kêsêp naŋ, eŋ kêkôc sa.
7 Tec Jesu kêsôm gebe “Ondec eŋgeŋ, eŋ gêjam dôŋ aêŋoc bec
sênsuŋ aêŋa.
8 Lau ŋalêlôm sawa tec sêŋgôŋ sêwiŋ amac ŋapaŋ, ma aê oc
jaŋgôŋ jawiŋ amac ŋapaŋ atom.”

Sêkic Lasaranê biŋ

9 Judanêŋ lau taêsam sêŋô eŋ gêmoa tonaŋ ŋawae tec sêja,
mago sêja kêtu Jesu taugeŋŋa atom, sebe sêlic Lasara, taŋ Jesu
gêŋu eŋ sa aŋga ŋamatênêŋ naŋ êwiŋ.
10 Lau dabuŋsêga sêkic biŋ gebe sênac Lasara êwiŋ,
11 gebe Juda taêsam sêja kêtu eŋŋa e sêkêŋ gêwiŋ Jesu.

Jesu kêsô Jerusalem gêja
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Ŋageleŋ ma lau taêsam, taŋ sêô lasê kêtu omŋa naŋ, sêŋô
Jesu êna Jerusalem ŋawae,
13 tec sêôc tômtômlauŋ sêpuc eŋ tôŋtôŋ sêja ma sêmôêc gebe
“Osana, alanem eŋ, naŋ gêmêŋ gêjô Apômtau laŋô naŋ, to
Israelnêŋ kiŋ,”
14 Jesu kêtap doŋki ŋalatu teŋ sa ma gêŋgôŋ ŋaô kêtôm teto
gêc gebe
15 “Sion Latuo, ôtêc taôm atom.

Ôlic acgom. nêm kiŋ gêŋgôŋ doŋki ŋalatu teŋ ŋaô
gêdêŋ aôm gêwac.”
16 Gêdêŋ tonaŋ Jesunê ŋacseŋomi sêjala biŋ tonaŋ ŋam atom.
Mago gêdêŋ taŋ Jesu kêkôc nê ŋawasi sa su naŋ, ac taêŋ gêjam
gebe biŋ tônê teto kêpi eŋ. tec sêgôm ŋanô kêsa amboac tonaŋ,
17 Lau taŋ sêwiŋ eŋ gêdêŋ gêmôêc Lasara aŋga sêô ma gêŋu
eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, tec sêsôm biŋ tau lasê.
18 Amboac tonaŋ lau sêpuc eŋ tôŋtôŋ sêja, gebe sêŋô eŋ
gêgôm gêŋtalô tonaŋ ŋawaegac.
19 Ma Parisai sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Kec, amac alicgac,
amacnêm biŋ ŋanô masi, lau samob jatêdaguc eŋgeŋ.”

Helen ŋagêdô sebe sêlic Jesu

20 Ma Helen ŋagêdô sêwiŋ êsêac, taŋ sêpi Jerusalem sêja naŋ,
sebe teteŋ mec êndêŋ om.
21 Lau tau dêdêŋ Pilip aŋga Betsaida Galilaiaŋa sêja ma teteŋ
eŋ gebe “Apômtau, aêacmêŋ abe alic Jesu.”
22 Tec Pilip jakêsôm gêdêŋ Andrea ma Andrea agêc Pilip
jasêsôm gêdêŋ Jesu.
23 Ma Jesu gêjô êsêagêc aweŋ gebe “Ŋanoc kêdabiŋgac gebe
Ŋamalacnê Latunê ŋawasi êsa.
24 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Jaŋgom
ŋawê embe êsêp nom atom, oc êtu palê atom ma tau ênêc. Êtu
palê acgom, go ênam ŋanô taêsam.
25 Ŋac taŋ têtac gêwiŋ gebe êmoa mata jali naŋ, oc ênam sapu.
Ma ŋac taŋ têtac gedec tau gebe êmoa mata jali aŋga nom tonec
naŋ, oc êmoasiŋ eŋ êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ.
26 Teŋ embe ênam sakiŋ aê, naŋ êndaŋguc aêmaŋ ma gamêŋ,
taŋ aê jaŋgôŋ naŋ, ŋoc sakiŋwaga oc êŋgôŋ êwiŋ. Teŋ embe
ênam sakiŋ aê, naŋ Tamoc oc etoc eŋ sa.

Jesu gêwa tau sa gebe êmac êndu

27 “Galoc aêŋoc katuc kêlênim tau, ma jasôm biŋ amboac
ondoc. Jasôm gebe ‘Tamoc, ônam aê kêsi êndêŋ noc tonec me.’
Masianô, aê gamêŋ kêtu noc tonecŋa.
28 Tamoc, ôŋgôm nêm ŋaê ŋawae êsa.” Ma biŋ teŋ kêsa aŋga
undambê gêmêŋ gebe “Aê gagôm ŋawae kêsagac, ma oc jaŋgôm
ŋawae êsa êtiam.”
29 Lau taŋ sêkô naŋ, sêŋô e sêsôm gebe “Wapap gêjac.” Ma
ŋagêdô sêsôm gebe “Aŋela teŋ kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ.”
30 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Awa tônê kêsa kêtu aêŋa
atam, kêsa kêtu amacŋa.
31 Galoc nom tonec ŋatêm mêtôcŋa. Galoc Anôtô êtiŋ nom
tonec ŋatau êsa êna.
32 Ma embe sêsuŋ aê sa aŋga nom, oc jaê êsêac samob sa
dêndêŋ aê sêmêŋ.”

33 Biŋ tonaŋ eŋ kêsôm gebe êwa nê êmac êndu ŋalêŋ sa.
34 Tec lau sêjô eŋ awa gebe “Aêac tec aŋô gêc biŋsu gebe
Kilisi tau oc êmoa teŋgeŋ. Ma amboac ondoc aôm kôsôm sêsuŋ
Ŋamalacnê Latu sa acgom. Ŋamalacnê Latu tonê asa.”
35 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ja tau oc êwê amac ŋasawa
sauŋgeŋ ôwiŋ. Asalêŋ atôm lau, taŋ ja gêwê êsêac naŋ, gebe
ŋakesec êtap amac sa atom. Ŋac taŋ kêsêlêŋ gêmoa ŋakesec
ŋalêlôm naŋ, gêjam kauc gamêŋ, taŋ gebe êna naŋ.
36 Ja tec gêwê amac gêmoa. Amboac tonaŋ akêŋ êwiŋ ja tau
gebe atu ŋawê latui.”

Juda sêkêŋ gêwiŋ Jesu atom

Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su ma gêja kêsiŋ tau gêdêŋ êsêac.
37 Eŋ gêgôm gêŋtalô kapôêŋ taêsam êsêac sêlic, mago sêkêŋ
gêwiŋ eŋ atom,
38 gebe propete Jesaia nê biŋ êtu anô gebe
“Apômtau, asa lau sêkêŋ gêwiŋ aêacma jaeŋ,
ma Apômtau geoc nê lêma ŋaŋaclai lasê gêdêŋ asa.”
39 Amboac tonaŋ êsêac têtôm gebe sêkêŋ êwiŋ atom gebe Jesaia
kêsôm teŋ gêwiŋ gebe
40 “Eŋ kêpô êsêac mateŋanô ôkwi
to gêjac kapoac êsêac e nêŋ ŋalêlôm ŋadani kêsa,
gebe mateŋanô sêlic gêŋ atom
to gêŋ ŋalêlôm sêjala biŋ atom ma sênam tauŋ ôkwi atom,
e jaŋgôm êsêac ŋajam êsa atom.”
41 Biŋ tonaŋ Jesaia kêsôm gebe gêlic Jesunê ŋawasi to gêwa eŋ
sêŋac.
42 Biŋ tonaŋ gêc, mago kasêganêŋ taêsam sêkêŋ gêwiŋ eŋ,
tageŋ sêsôm lasê atom kêtu Parisaiŋa gebe têtiŋ êsêac su aŋga
gôŋacnêŋ atom.
43 Lau tonaŋ ŋai têntac gêwiŋ waeŋ, taŋ gêc ŋamalacŋa naŋ,
kêlêlêc waeŋ, taŋ gêc Anôtôŋa naŋ su.
44 Jesu gêmôêc gêc awêgeŋ gebe “Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ aê naŋ,
kêkêŋ gêwiŋ aê atom, kêkêŋ gêwiŋ ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ
naŋ.
45 Ma eŋ taŋ gêlic aê naŋ, gêlic ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ.
46 Aê ja tec gamêŋ nom, gebe ŋamalac samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ
aê naŋ, nêŋ teŋ êmoa ŋakesec atom.
47 Ma ŋac teŋ embe êŋô aêŋoc biŋ ma êmansaŋ atom, naŋ aê
oc jamêtôc eŋ atom, gebe aê gamêŋ gabe jamêtôc lau nomŋa
atom, gamêŋ gabe janam lau nomŋa kêsi.
48 Ŋac taŋ kêpô aê siŋ ma kêkôc ŋoc biŋ sa atom naŋ, kêtap
nê ŋac-êmêtôc-eŋwaga sa. Biŋ taŋ kasôm naŋ, êmêtôc eŋ êndêŋ
bêc ŋamuŋa,
49 gebe aê kasôm tauc ŋoc biŋ atom, Tamoc tau, taŋ kêsakiŋ
aê gamêŋ naŋ, kêjatu aê kêtu biŋ, taŋ jasôm to jawa sa naŋŋa.

50 Ma aê kajala gebe ênê jatu kêtu daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ
ŋam. Amboac tonaŋ biŋ, taŋ gawê sa naŋ, gawa sa kêtôm
Tamoc kêsôm gêdêŋ aê." *

13

Jesu kêkwasiŋ nê ŋacseŋomi eŋkaiŋ

1 Om Pasa kêdabiŋ su ma Jesu kêjala nê noc êwi nom tonec
siŋ êndêŋ Tama ênaŋa gêsuŋ sa. Eŋ têtac gêwiŋ nê lau, taŋ
sêmoa nom naŋ ŋanô, ma têtac gêwiŋ êsêac e gêjac dabiŋ kêpi
nê ŋacseŋomi.
2 Êsêac seŋ gêŋ sêŋgôŋ ma Sadaŋ kêbaliŋ biŋ kêsêp Simon
Isariot latu Juda su, gebe eoc Jesu lasê.
3 Jesu kêjala gebe Tama kêkêŋ gêŋ samob kêsêp eŋ lêma to
kêjala gebe mêŋkêsa aŋga Anôtônê ma oc êmu êndêŋ Anôtô êna
êtiam,
4 tec gêdi sa aŋga tebo ma kêkôc nê ŋakwê ŋaôŋa su ma kêkôc
obo sakiŋŋa jakêjandiŋ.
5 Go kêkêc bu kêsêp laclu jagêjac m kêsagu ŋacseŋomi eŋkaiŋ
ma gêbuŋ ŋa obo, taŋ kêjandiŋ naŋ.
6 Gêgôm e jakêsa Simon Petere, go ŋac tau kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe "Apômtau, aôm gobe ônsaŋgu aê ockaiŋ me."
7 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Gêŋ taŋ galoc gagôm naŋ, gôjam
kauc malôgeŋ go ôjala."
8 Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Masianô, aôm ônsaŋgu aê
ockaiŋ atomanô." Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aê embe jansaŋgu
aôm atom, oc ôwê kaiŋ aê atom."
9 Ma Simon Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, amboac
tonaŋ ockaiŋgeŋ atom, lemoc to môkêcapac êwiŋ acgom."
10 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋac taŋ gêliŋ bu su naŋ,
êkwasiŋ tau êtiam atom, akaiŋ tageŋ, gebe eŋ kêtu selecgac.
Amac atu selec amboac tonaŋ, tageŋ samob atom."
11 Eŋ kêjala ŋaceoc-eŋ-lasêwaga su, tec kêsôm gebe "Amac
samob atu selec atom."
12 Eŋ kesagu êsêac eŋkaiŋ su, go kêsô nê ŋakwê sa kêtiam
jagêŋgôŋ sic ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amacnêm kauc kêsa
kêpi gêŋ, taŋ gagôm gêdêŋ amac naŋ, me masi.
13 Amac tonaŋ asam aê gebe Mêtêmôkê to Apômtau, naŋ
asôm jagêdêŋ, gebe aê tau tonec.
14 Apômtau to mêtêmôkê tau aê embe jansaŋgu amac
emkaiŋ, go ansaŋgu taôm emkaiŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ amboac
tonaŋgeŋ,
15 gebe aê katôc ŋadôŋdoŋ gêdêŋ amac gebe amac taôm
aŋgôm amboac gagôm gêdêŋ amac su.

---

* **12:50:** Denari tageŋ kêtu komwaganeŋ ŋaoli bec tageŋŋa.

16 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe
Sakiŋwaga kêlêlêc nê ŋatau atom, ma jaeŋwaga kêlêlêc ŋac,
taŋ kêsakiŋ eŋ naŋ atom.
17 Embe ajala biŋ tonaŋ ma embe aŋgôm ŋanô êsa, oc aê aoc
êôc amac.
18 “Ma Jasôm êpi amac samob atom. Aê kajala lau, taŋ
kajaliŋ êsêac sa naŋ. Mago biŋ, taŋ teto gec naŋ, êtu anô gebe
‘Ŋac taŋ geŋ aêŋoc mo naŋ, gêôc akaiŋ sa gebe êka aê.’
19 Biŋ tau ŋanô kêsa atom tageŋ, ma galoc jawa sa êndêŋ
amac kwanaŋgeŋ. Ma êndêŋ biŋ tau ŋanô êsa, go akêŋ êwiŋ
gebe aê tau tonec.
20 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Teŋ
embe êkôc ŋac, taŋ aê kasakiŋ eŋ naŋ sa, oc êkôc aê sa. Ma teŋ
embe êkôc aê sa, oc êkôc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ sa.”

Jesu kêtôc ŋac, taŋ eoc eŋ lasê naŋ
(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su e katu kêlênim tau, go gêwa sa
gêc awêgeŋ gebe “Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac
gebe Amacnêm ŋac teŋ oc eoc aê lasê.”
22 Ma ŋacseŋomi mateŋanô gêdêŋ tauŋ ma sêjam kauc ŋac,
taŋ eŋ kêsôm biŋ kêkanôŋ eŋ naŋ.
23 Ŋacseŋominêŋ teŋ, taŋ Jesu têtac gêwiŋ eŋ naŋ, gêŋgôŋ kêsi
eŋŋa.
24 Ŋac tonaŋ tec Simon Petere kêsênic mata eŋ ma kêsôm
gêdêŋ eŋ gebe “Ôtu kênac eŋ gebe biŋ tonaŋ kêsôm kêpi asa.”
25 Go Ŋac tau kêsô Jesu asêtêkwa ŋalabu gêja ma kêtu kênac
gebe “Apômtau, asa.”
26 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Ŋac tau tec aê oc jasac mo
ŋagêdô tôŋ ma jakêŋ êndêŋ eŋ.” Go kêsac mo ŋagêdô tôŋ ma
kêkôc jakêkêŋ gêdêŋ Simon Isariot latu Juda.
27 Ŋac tau geŋ su, ma Sadaŋ kêsêp ênê ŋalêlôm gêja. Tec Jesu
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gêŋ taŋ gobe ôŋgôm naŋ, ôŋgôm sebeŋ.”
28 Ma êsêac samob, taŋ seŋ gêŋ sêmoa naŋ, nêŋ teŋ kêjala biŋ,
taŋ Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ naŋ, ŋam atom.
29 Nêŋ ŋagêdô seboc Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ônam
ôli aêacnêŋ gêŋ omŋa kwanaŋgeŋ,” gebe Juda kêbic kanom.
Ŋagêdô seboc eŋ êkêŋ gêŋ êndêŋ lau ŋalêlôm sawa.
30 Ŋac tau geŋ gêŋ su ma gacgeŋ kêsa gêja. Ma gêbêcauc.

Biŋsu wakuc

31 Juda kêsa gêja su, go Jesu kêsôm gebe “Galoc Ŋamalacnê
Latunê ŋawasi mêŋkêsa ma Anôtônê ŋawasi kêsa kêtu eŋŋa.
32 Anôtônê ŋawasi embe êsa êtu eŋŋa, go Anôtô êkêŋ tau nê
ŋawasi êndêŋ eŋ amboac tonaŋ. Ma êkêŋ ênê ŋawasi êsa sebeŋ.

33 Ŋapalêac, aê jamoa jawiŋ amac ŋasawa sauŋgeŋ êwiŋ, go
ansom aê. Ma biŋ taŋ kasôm gêdêŋ Juda naŋ, galoc jasôm
êndêŋ amac amboac tonaŋ gebe Gamêŋ taŋ aê jana, amac
atôm gebe naasa atom.
34 Aê jakêŋ biŋsu wakuc teŋ êndêŋ amac gebe Akêŋ nêm
têmtac gêwiŋ elom tau. Akêŋ nêm têmtac gêwiŋ elom tau êtôm
aê têtac gêwiŋ amac.
35 Embe akêŋ nêm têmtac gêwiŋ elom tau, go samob sêjala
êndêŋ tonaŋ gebe aêŋoc ŋacseŋomi amac."

Jesu kêsôm lasê gebe Simon Petere ênsê eŋ auc
(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Ma Simon Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau aôm
ôna ondoc." Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Gamêŋ taŋ aê jana
naŋ, galoc kôtôm gebe ôndaŋguc aê nec atom. Malôgeŋ, go
ôndaŋguc."
37 Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, amboac ondoc
galoc katôm gebe jandaŋguc aôm atom. Aê jamac endu êtu
aômŋa."
38 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe "Aôm gobe ômac êndu êtu aêŋa
me. Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Talec oc
êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc atu dim têlêac.

14

Jesu kêtu intêna daô lasê dandêŋ Tameŋiŋa

1 "Nêm ŋalêlôm êɪênim tau atom. Akêŋ êwiŋ Anôtô ma akêŋ
êwiŋ aê.
2 Tamocnê andu tec ŋabalêm taêsam gêc. Embe ênêc atom, oc
jasôm êndêŋ amac gebe Jana jamansaŋ nêm gamêŋ.
3 Aê jana jamansaŋ amacnêm gamêŋ su acgom, go jamu
jamêŋ ma jakôc amac, gebe gamêŋ, taŋ aê gêŋgôŋ naŋ, amac
aŋgôŋ awiŋ.
4 Ma gamêŋ, taŋ aê jana naŋ, ŋaintêna amac alicgac."
5 Tom kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau, gamêŋ taŋ aôm ôna
naŋ, aêac ajala atom, ma oc alic ŋaintêna amboac ondoc."
6 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Intêna aê ma biŋŋanô to
aŋgôŋ matem jali ŋam aê. Ŋamalac teŋ oc êndêŋ Tamoc êna
atom, aê jawê eŋ acgom.
7 Embe ajala aê, oc ajala Tamoc amboac tonaŋ. Galoc tec
ajala eŋ ma alic eŋgac."
8 Go Pilip kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Apômtau ôtôc Tamam
êndêŋ aêac alic, go êtôm aêac."
9 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "O Pilip, gamoa gawiŋ amac
e ŋêŋgeŋ ma kôjala aê atom me. Ŋac taŋ gêlic aê naŋ, gêlic

Tamoc su. Amboac ondoc tec kôsôm gebe ‘Ôtôc Tamam êndêŋ
aêac.’
10 Aê gamoa Tamoc ŋalêlôm ma tamoc gêmoa aê ŋalêlôm nec
kôkêŋ gêwiŋ atom me. Biŋ taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋ, aê tauc
ŋoc biŋ atom. Tamoc taŋ gêmoa aê ŋalêlôm naŋ, gêjam nê kôm
tonaŋ.
11 Akêŋ êwiŋ aê gebe gamoa Tamoc ŋalêlôm ma Tamoc
gêmoa aê ŋalêlôm. Embe masi, go akêŋ êwiŋ êtu kôm tonaŋŋa.
12 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ
kêkêŋ gêwiŋ aê naŋ, ênam kôm, taŋ aê gajam naŋ amboac
tonaŋ ma oc ênam êlêlêc tonaŋ su, gebe aê jandêŋ Tamoc jana.
13 Ma gêŋ samob, taŋ ateŋ anam aê taŋôc naŋ, oc jaŋgôm
ŋanô êsa, gebe Latu êwaka Tamanê ŋawasi sa.
14 Embe ateŋ gêŋ teŋ êndêŋ aê anam aê laŋôc, oc jaŋgôm
ŋanô êsa.

Jesu gêjac mata Ŋalau Dabuŋ

15 “Embe têmtac êwiŋ aê, oc amansaŋ aêŋoc biŋsu.
16 Go aê jateŋ êndêŋ Tamoc ma eŋ êkêŋ amacnêm
ênamawemwaga teŋ gebe ômoa êwiŋ amac teŋgeŋ.
17 Ŋac tau Ŋalau biŋŋanôŋa, taŋ lau nomŋa sêkôc eŋ sa êtôm
atom naŋ, gebe êsêac sêlic to sêjala eŋ atom. Amac tec ajala
eŋgac, gebe gêwiŋ amac ma gêmoa amacnêm ŋalêlôm.
18 “Aê oc jandec amac atôm mosêbu atom, aê oc jandêŋ amac
jawac.
19 Ŋasawa sauŋgeŋ ma lau nomŋa sêlic aê êtiam atom, mago
amac tec oc alic aê, gebe aê gaŋgôŋ matoc jali, tec amac oc
aŋgôŋ matem jali amboac tonaŋgeŋ.
20 Êndêŋ bêc ônê amac oc ajala gebe aê gamoa Tamoc
ŋalêlôm ma amac amoa aê ŋalêlôm ma aê jamoa amac ŋalêlôm.
21 “Ŋac taŋ kêkôc aêŋoc biŋsu sa ma kamasaŋ naŋ, eŋ ŋac
têtac gêwiŋ aêŋa. Ŋac taŋ têtac gêwiŋ aê naŋ, Tamoc têtac êwiŋ
eŋ ma aê têtac êwiŋ eŋ amboac tonaŋ ma jaoc tauc lasê jandêŋ
eŋ.”
22 Ma Juda, Isariot latu tonaŋ atom, kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Apômtau, aôm gobe oc taôm lasê êndêŋ aêac, mago êndêŋ lau
nomŋa atom, naŋ ŋam amboac ondoc.”
23 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Ŋac teŋ embe têtac êwiŋ aê ma
êmansaŋ aêŋoc biŋ, oc Tamoc têtac êwiŋ eŋ ma aêagêc andêŋ eŋ
naaŋgôŋ awiŋ eŋ.
24 Ma ŋac taŋ têtac gêwiŋ aê atom naŋ, kêmasaŋ aêŋoc biŋ
atom. Ma biŋ tau, taŋ amac aŋô naŋ, aêŋoc biŋ atom, Tamoc
taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ nê.
25 “Biŋ tonaŋ naŋ aê gêŋgôŋ gawiŋ amac tec kasôm gêdêŋ
amac.

26 Ma êɳam-awemwaga Ŋalau Dabuŋ tau, taŋ Tamoc êsakiŋ
mêŋênam aê laŋôc naŋ, oc êndôŋ biŋ samob êndêŋ amac to êwa
amacnêm kauc sa e taêm êɳam biŋ samob, taŋ kasôm gêdêŋ
amac naŋ.
27 Aê jandec biŋmalô êndêŋ amac ma aêŋoc biŋmalô oc jakêŋ
êndêŋ amac. Mago jakêŋ êndêŋ amac amboac lau nomŋa sêkêŋ
nec atom. Nêm ŋalêlôm êlênim tau to atêc taôm atom.
28 Amac aŋô aê kasôm gêdêŋ amac gebe jana ma oc jandêŋ
amac jamêŋ êtiam. Embe têmtac êwiŋ aê, oc têmtac ŋajam êsa
gebe jandêŋ Tamoc jana, gebe Tamoc kapôêŋ kêlêlêc aê su.
29 Biŋ tau ŋanô kêsa atom tageŋ, mago gabe jasôm êndêŋ
amac kwanaŋgeŋ gebe êndêŋ taŋ ŋanô êsa naŋ akêŋ êwiŋ.
30 Aê jasôm biŋ gwalêkiŋ êndêŋ amac êwiŋ atom, gebe nom
tonec ŋatau êmêŋ, mago oc êku aê tulu atom.
31 Tageŋ aê gagôm gêŋ, taŋ Tamoc kêjatu aê naŋ, gebe lau
nomŋa sêjala aê têtac gêwiŋ Tamoc. Andi sa ma taêc aŋga tonec
tana.

15

Jesu kêtu wainmôkê ŋanô

1 "Wainmôke ŋanô aê ma Tamoc kêtu kôm wainŋa ŋatau.
2 Ŋoc ŋawalô samob, taŋ gêjam ŋanô atom naŋ, oc eso êŋgic,
ma samob, taŋ gêjam ŋano naŋ, oc ênac ŋasêli su gebe êɳam
ŋanô êlêlêc.
3 Amac atu selec su kêtu biŋ, taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋŋa.
4 Amoa aê ŋalêlôm, oc jamoa amac ŋalêlôm. Ŋawalô teŋ embe
naêndiŋ êsô ŋamôkê atom, tau ênêc, oc êtôm gebe êɳam ŋanô
atom. Ma amac embe amoa aê ŋalêlôm atom, oc amboac
tonaŋ.
5 "Wainmôkê aê ma ŋawalô amac. Ŋac taŋ gêmoa aê ŋalêlôm,
ma aê gamoa eŋ ŋalêlôm naŋ, gêjam ŋanô taêsam, gebe aê embe
jawiŋ atom, oc atôm gebe aŋgôm gêŋ teŋ atom.
6 Teŋ embe êmoa aê ŋalêlôm atom, oc sêmbaliŋ eŋ siŋ e êtu
masê amboac ŋawalô, taŋ kêmêliŋ ma sejoŋ sa nasêmbaliŋ êpi
ja gebe êniŋ su.
7 Embe amoa aê ŋalêlôm ma ŋoc biŋ oc ênêc amacnêm
ŋalêlôm, ma embe têmtac êwiŋ gêŋ teŋ ma ateŋ, naŋ oc akôc.
8 Embe anam ŋanô taêsam e atu aêŋoc ŋacseŋomi, go aŋgôm
Tamocnê ŋawasi êsa.
9 Aê têtac gêwiŋ amac kêtôm Tamoc têtac gêwiŋ aê. Amoa ŋoc
têtac gêwiŋ, taŋ kepeŋ amac auc naŋ ŋalêlôm.
10 Embe amansaŋ aêŋoc biŋsu, oc amoa ŋoc têtac gêwiŋ,
taŋ kepeŋ amac auc naŋ ŋalêlôm, atôm aê kamasaŋ Tamocnê
biŋsu ma gamoa ênê têtac gêwiŋ, taŋ kepeŋ aê auc naŋ ŋalêlôm.

11 “Biŋ tonaŋ ŋai samob kasôm gêdêŋ amac, gebe ŋoc têtac
ŋajam wacênêc amacnêm ŋalêlôm ma ênac dabiŋ amacnêm
têmtac ŋajam ênam amac auc.
12 Aêŋoc biŋsu tonec gebe Akêŋ nêm têmtac gêwiŋ elom tau
êtôm aê têtac gêwiŋ amac.
13 Ŋac taŋ êmac êndu êjô nê lau naŋ, nê têtac gêwiŋ kêlêlêc
ŋêŋgeŋ su.
14 Amac êmbe aŋgôm gêŋ, taŋ kajatu amac naŋ, oc atu aêŋoc
lau.
15 Aê jasam amac gebe sakiŋwaga êtiam atom, gebe
sakiŋwaga gêjam kauc gêŋ, taŋ nê ŋatau gêgôm naŋ. Aê kêsam
amacgac gebe atu ŋoc lau, gebe gêŋ samob, taŋ gaŋô aŋga
Tamocnê naŋ, tec gaoc lasê gêdêŋ amac su.
16 Amac tec ajaliŋ aê sa atom, aê kajaliŋ amac sa ma kasakiŋ
amac gebe ana ma anam ŋanô, ma amacnêm ŋanô tonaŋ ênêc
ŋapaŋ. Ma gêŋ taŋ ateŋ anam aê laŋôc naŋ, Tamoc oc êkêŋ
êndêŋ amac.
17 Aê jajatu amac gebe akêŋ têmtac gêwiŋ elom tau.

Lau nomŋa têntac gedec Jesunê lau

18 “Lau nomŋa embe têntac endec amac, naŋ taêm ênam gebe
têntac gedec aê kêtu ŋamata.
19 Amac embe aŋga lau nomŋa nêŋ, oc lau nomŋa têntac êwiŋ
amac, gebe êsêacnêŋ ŋagêdô amac. Mago aê kajaliŋ amac sa
aŋga lau nomŋa nêŋ, gebe atu lau nomŋa êtiam atom, tec lau
nomŋa têntac gedec amac.
20 Taêm ênam biŋ, taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋ gebe
Sakiŋwaga kêlêlêc nê ŋatau su atom. Êsêac sêjanda aêgac, tec oc
sêjanda amac amboac tonaŋ.
21 Gêŋ samob tonaŋ ŋai oc sêŋgôm êndêŋ amac êtu ŋoc ŋaêŋa,
gebe sêjala ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ atom.
22 Aê embe jamêŋ to jawa biŋ sa êndêŋ êsêac atom, oc nêŋ
sec masi. Mago galoc embe taêŋ ênam gebe sênsa nêŋ sec auc,
oc sêŋgôm naeo.
23 Ŋac taŋ têtac gedec aê naŋ, têtac gedec Tamoc amboac
tonaŋ.
24 Aê embe janam kôm, taŋ ŋac teŋ gêjam atom naŋ, aŋga
êsêacnêŋ atom, go nêŋ sec masi. Tageŋ galoc sêlic ŋoc kôm tau
su, mago têntac gedec aêagêc Tamoc.
25 Amboac tonaŋ biŋ, taŋ teto gêc êsêacnêŋ biŋsu naŋ, oc êtu
anô gebe ‘Êsêac têntac gedec aê ŋaômageŋ.’

26 “Êndêŋ taŋ jasakiŋ ênam-awemwaga aŋga Tamocnê êndêŋ
amac êmêŋ, Ŋalau biŋŋanôŋa, naŋ êsa aŋga Tamocnê naŋ, oc
êwa aê ŋam sa.

27 Ma amac awa aê ŋam sa amboac tonaŋ, gebe amoa awiŋ
aê gêdêŋ gajac m ŋoc kôm e mêŋgêdêŋ galoc.

16

1 “Biŋ tonaŋ ŋai kasôm gêdêŋ amac gebe têmtac lulu e anaŋa
atom.
2 Êsêac oc têtiŋ amac su aŋga gôlôacnêŋ. Ŋanoc oc mêŋêsa ma
samob, taŋ sênac amac êndu naŋ, oc sênam kauc gebe sêjam
sakiŋ gêdêŋ Anôtô ŋa gêŋ amboac tonaŋ.
3 Gêŋ tonaŋ ŋai oc sêŋgôm gebe sêjala Tamoc atom ma sêjala
aê atom.
4 Biŋ samob kasôm gêdêŋ amac gebe êsêac embe sêŋgôm gêŋ
tau êndêŋ ŋanoc, naŋ taêm ênam gebe biŋ tau kasôm gêdêŋ
amac su.

Ŋalau Dabuŋ nê kôm

“Gêmuŋgeŋ kasôm biŋ amboac tonaŋ gêdêŋ amac atom,
gebe tauc gêŋgôŋ gawiŋ amac.
5 Ma galoc jandêŋ ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ jana, ma
amacnêm ŋac teŋ kêtu kênac aê gebe ‘Ôna ondoc’ nec atom.
6 Aê kasôm biŋ tonaŋ gêdêŋ amac e amacnêm ŋalêlôm
ŋawapac gêjam aucgeŋ,
7 ma aê jasom biŋŋanô êndêŋ amac gebe jawi amac siŋ
nec, oc êmoasiŋ amac. Embe jawi amac siŋ atom, oc ênam-
awemwaga êndêŋ amac êmêŋ atom. Embe jana, go jasakiŋ eŋ
êndêŋ amac êmêŋ.
8 Ŋac tonaŋ êmêŋ, go êwaka lau nomŋa nêŋ kauc sa êpi sec
tau ma êpi biŋgêdêŋ to êpi Anôtônê mêtôc.
9 Êpi sec gebe sêkêŋ gêwiŋ aê atom.
10 Ma êpi biŋgêdêŋ gebe jandêŋ Tamoc jana ma amac alic aê
êtiam atom.
11 Ma êpi mêtôc gebe Anôtô kêmêtôc nom tonec ŋatau su.
12 “Aêŋoc biŋ ŋagêdô gwalêkiŋ gebe jasôm êndêŋ amacŋa tec
gêc, mago galoc oc asip sa atôm atom.
13 Ma êndêŋ taŋ ŋac ônê, Ŋalau biŋŋanôŋa, tau êmêŋ naŋ, oc
êwê amac ajala biŋŋanô tau tomalageŋ, gebe eŋ oc êsôm tau
nê biŋ atom. Biŋ taŋ eŋ gêŋô naŋgeŋ, tec êsôm ma eoc biŋ, taŋ
oc mêŋêsa naŋ, lasê êndêŋ amac.
14 Ŋac tau oc êwaka aêŋoc ŋawasi sa, gebe eŋ oc êkôc su aŋga
aêŋoc ma êsôm lasê êndêŋ amac.
15 Tamocnê gêŋ samob kêtu aêŋoc. Amboac tonaŋ tec kasôm
gebe Ŋac tau êkôc su aŋga aêŋoc ma êsôm lasê êndêŋ amac.

Ŋalêlôm ŋawapac ênam tau ôkwi êtu têntac ŋajam

16 “Têlageŋ acgom ma alic aê sapu, ma têlageŋ êtiam, go alic
aê êtiam.”

17 Ênê ŋacseŋomi ŋagêdô sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Biŋ tonec
amboac ondoc, tec eŋ kêsôm gêdêŋ aêac nec gebe ‘Têlageŋ
acgom ma alic aê sapu, ma têlageŋ êtiam, go alic aê êtiam, ma
ŋalô tonec ‘Aê jandêŋ Tamoc jana.’ ”
18 Ma Êsêac sêsôm gebe “Biŋ tonec amboac ondoc, tec eŋ
kêsôm nec gebe ‘Têlageŋ.’ Aêac tajala ênê biŋ ŋam atom nec.”
19 Jesu kêjala êsêac sebe têtu kênac eŋ, tec kêsôm gêdêŋ êsêac
gebe “Amac apuc taôm gebe kasôm gebe ‘Têlageŋ acgom ma
amac alic aê sapu, ma têlageŋ êtiam, go alic aê êtiam me.’
20 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Amac
oc ataŋ ŋanô e apuc taŋiboa sa ma ataŋ ma lau nomŋa oc têtu
samuc. Amac oc amoa tonêm ŋalêlôm ŋawapacgeŋ, mago nêm
ŋalêlôm ŋawapac tonaŋ oc ênam tau ôkwi êtu têmtac ŋajam.
21 Awê teŋ embe êkôc ŋapalê, oc nê ŋalêlôm ŋawapac gebe
nê noc kêdabiŋgac. Mago êndêŋ taŋ êkôc ŋapalê su naŋ, taê
ênam ŋandaŋ êtiam atom, têtac ŋajam gebe kêkôc ŋapalê kêtu
awê sugac.
22 Amboac tonaŋ galoc tonêm ŋalêlôm ŋawapacgeŋ amoa e
êndêŋ taŋ jalic amac êtiam naŋ, têmtac ŋajam êsa. Ma lau teŋ
oc sêkôc têmtac ŋajam su aŋga amacnêm êtiam atom.
23 Êndêŋ bêc ônê oc atu kênac biŋ teŋ êndêŋ aê êtiam atom.
Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Embe ateŋ
gêŋ teŋ êndêŋ Tamoc anam aê laŋôc, oc êkêŋ êndêŋ amac.
24 Mêŋgêdêŋ tonec amac ateŋ gêŋ teŋ ajam aê laŋôc atom.
Ateŋ oc akôc ma têmtac ŋajam êsa samucgeŋ.

Jesu kêku nom tau tulu

25 “Biŋ tonec ŋai kasôm kêtu biŋgôliŋ gêdêŋ amac. Ma ŋanoc
tau mêŋêsa, oc janam êtu biŋgôliŋ êndêŋ amac êtiam atom,
jawa Tamoc ŋam sa êndêŋ amac ênêc awêgeŋ.
26 Êndêŋ bêc ônaŋ amac oc ateŋ gêŋ anam aê laŋôc, naŋ aê
jasôm êndêŋ amac gebe aê oc jateŋ êndêŋ Tamoc êtu amacŋa
êtiam nec atom.
27 Tamoc tau tec têtac gêwiŋ amac, gebe amac têmtac gêwiŋ
aê ma akêŋ gêwiŋ gebe aê kasa aŋga Tamocnê tec gamêŋ.
28 Aê kasa aŋga Tamocnê tec gamêŋ nom. Ma jawi nom siŋ
ma jandêŋ Tamoc jamu jana êtiam.”
29 Tec ênê ŋacseŋomi sêsôm gebe “Kec, galoc kôsôm gêc
awêgeŋ, gôjam kêtu biŋgôliŋ atom.
30 Galoc aêac ajala gebe aôm kôjala biŋ samob ma kôpô lêna
lau gebe têtu kênac biŋ teŋ êndêŋ aômŋa atom. Amboac tonaŋ
tec aêac akêŋ gêwiŋ gebe aôm kôsa aŋga Anôtônê.”
31 Go Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Galoc akêŋ gêwiŋ me.
32 Alic acgom, noc teŋ oc mêŋêsa, ma noc tau kêdabiŋ sugac,
taŋ sêsa amac êliŋ-êliŋ amoa nêm êndêŋêndêŋgeŋ ma oc andec

aê taucgeŋ jamoa, mago oc taucgeŋ jamoa atom, gebe Tamoc
gêwiŋ aê.
33 Aê kasôm biŋ tonec gêdêŋ amac gebe tobiŋmalôgeŋ amoa
aê ŋalêlôm. Aŋga nom tonec amac amoa tonêm ŋalêlôm
ŋawapacgeŋ, mago têmtac êpa sugeŋ. Aê kaku nom tau tulu
sugac."

17

Jesu keteŋ mec kêtu nê ŋacseŋomiŋa

1 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su, go mata gedec undambê ma
keteŋ mec gebe "O Tamoc, ŋanoc kêdabiŋgac, ôkêŋ Latômnê
ŋawasi êsa, gebe Latôm oc êkêŋ aômnêm ŋawasi êsa.
2 Aôm kôkêŋ eŋ kêtu gêŋ totau-totau samob ŋatau, gebe êkêŋ
lau samob, taŋ kôkêŋ gêdêŋ eŋ naŋ, sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.
3 Sêŋgôŋ mateŋ jali ŋam tonec gebe sêjala aôm Anôtô ŋanô
tageŋ agêc Jesu Kilisi tau, taŋ kôsakiŋ eŋ gêmêŋ naŋ.
4 Kôm taŋ kôsakiŋ aê gebe janam naŋ, tec gajam e gajac
dabiŋ su ma kakêŋ aômnêm ŋawasi kêsa aŋga nom.
5 O Tamoc, galoc ôkêŋ ŋawasi, taŋ gêc aomŋa naŋ, êndêŋ aê,
ŋawasi taŋ gawê kaiŋ gêdêŋ nom masigeŋ ma gamoa gawiŋ
aôm naŋ.
6 "Aê gawa nêm ŋaê sa gêdêŋ ŋamalêc, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê
aŋga lau nomŋa nêŋ. Aômnêm gêŋ êsêac, tec kôkbŋ êsêac gêdêŋ
aê ma sêmasaŋ aômnêm biŋ.
7 Galoc sêjala gebe gêŋ samob, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, aŋga
aômnêmgeŋ,
8 gebe biŋ, naŋ kôkêŋ gêdêŋ aê, tec kakêŋ gêdêŋ êsêac. Ac
sêkôc sa e sêjala toŋanôgeŋ gebe aê kasa aŋga aômnêm, ma
sêkêŋ gêwiŋ gebe aôm kôsakiŋ aê tec gamêŋ.
9 "Aê kateŋ kêtu êsêacŋa, kateŋ kêtu lau nom-ŋaŋa atom.
Kateŋ kêtu êsêac taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋŋa, gebe nêm gêŋ êsêac.
10 Aêŋoc gêŋ samob kêtu aômnêm gêŋ, ma aômnêm gêŋ
samob kêtu aêŋoc gêŋ, ma êsêac sêwaka aêŋoc ŋawasi sa.
11 Aê tec jaŋgôŋ nom êtiam atom, mago êsêacmêŋ gacgeŋ
sêŋgôŋ nom. Ma aê jandêŋ aôm jawac. O Tamoc dabuŋ,
ômansaŋ êsêac gebe sêmoa nêm ŋaê, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ
ŋalêlôm, ma têtu gêŋ tageŋ amboac aêagêc tageŋ.
12 Gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ êsêac naŋ, kamasaŋ êsêac sêŋgôŋ
tonêm ŋaêgeŋ, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ. Aê gajob êsêac e nêŋ teŋ
gêjaŋa atom, ŋac gêbac latu tageŋ, gebe biŋ taŋ teto gêc naŋ, êtu
anô.
13 Galoc tonec aê jandêŋ aôm jawac, ma biŋ tonec jasôm
aŋga nom êwiŋ gebe ŋoc têtac ŋajam ênam êsêac auc samucgeŋ.

14 Aê kakêŋ aômnêm biŋ gêdêŋ êsêac ma lau nomŋa têntac
gedec êsêac, gebe êsêac aŋga lau nomŋa nêŋ atom, têtôm aê
tauc aŋga nom atom amboac tonaŋ.
15 Aê jateŋ gebe aôm ôkôc êsêac su aŋga nom atom, jateŋ
gebe ojop êsêac êndêŋ ŋac sec.
16 Êsêac aŋga nom atom têtôm aê aŋga nom atom.
17 Ônam dabuŋ êsêac ŋa biŋŋanô tau, gebe aômnêm biŋ kêtu
biŋŋanô.
18 Aê kasakiŋ êsêac sêmoa nom kêtôm aôm kôsaki ŋ aê gamêŋ
nom.
19 Ma aê janam dabuŋ tauc êtu êsêacŋa gebe êsêac têtu dabuŋ
tobiŋŋanô amboac tonaŋ.
20 "Aê jateŋ êtu êsêac tonec tauŋgeŋŋa atom, jateŋ êtu lau,
taŋ sêŋô êsêacnêŋ biŋ e sêkêŋ êwiŋ aê naŋŋa êwiŋ
21 gebe samob têtu gêŋ tageŋ amboac aôm, Tamoc, gômoa
aê ŋalêlôm ma aê gamoa aôm ŋalêlôm. Ma êsêac sêmoa aêagêc
ŋalêlôm, ec lau nomŋc sêkêŋ êwiŋ gebe aôm kôsakiŋ aê gamêŋ.
22 Ma ŋawasi, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, tec kakêŋ gêdêŋ êsêac,
gebe êsêac têtu gêŋ tageŋ amboac aêagêc tageŋ.
23 Aê gamoa êsêac ŋalêlôm kêtôm aôm gômoa aê ŋalêlôm, gebe
ônac dabiŋ êsêac têtu gêŋ tageŋ, ma lau nomŋa sêjala gebe aôm
kôsakiŋ aê gamêŋ to têmtac gêwiŋ êsêac amboac têmtac gêwiŋ
aê.
24 "O Tamoc, aê gabe gêŋ, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, sêmoa
sêwiŋ aê sêŋgôŋ gamêŋ, taŋ aê oc jaŋgôŋ naŋ, gebe sêlic aêŋoc
ŋawasi, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê, gebe aôm têmtac gêwiŋ aê gêdêŋ
nom ŋanô kêsa atom tageŋ.
25 O Tamoc, ŋac gêdêŋ, lau nomŋa sêjala aôm atom, mago aê
kajala aômgac, ma êsêac tonec tec sêjala gebe aôm kôsakiŋ aê.
26 Aê ŋawa nêm ŋaê sa gêdêŋ êsêac ma oc jawa sa-jawa sa
jamoa, gebe nêm têmtac gêwiŋ aêŋa ênêc êsêacnêŋ ŋalêlôm ma
aê jamoa êsêacnêŋ ŋalêlôm."

18

Sêkôc Jesu tôŋ
(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luk 22:47-53)

1 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su, go gêwiŋ nê ŋacseŋomi sêsa
jaselom bu Kidron. Kôm teŋ gêc bu ŋamakeŋ ônêŋa, ma Jesu
to nê ŋacseŋomi sêsêp kômlêlôm sêja.
2 Juda taŋ geoc eŋ lasê naŋ, gêlic gamêŋ tonaŋ kwanaŋgeŋ,
gebe Jesu kêkac nê ŋacseŋomi sa aŋga tonaŋ elêmê.
3 Juda tau kêkôc lau matu teŋ sa ma lau dabuŋsêga to Parisai
nêŋ sakiŋwaga ŋagêdô sêwiŋ sêôc daweŋ to lamp ma laukasap
sa jasêô lasê.

4 Jesu kêjala gêŋ samob, taŋ gebe êtap eŋ sa naŋ kwanaŋgeŋ,
mago kêsa jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac asôm asa.”
5 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “Jesu Nasaretŋa.” Go eŋ kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe “Aê tau tonec.” Ma Juda taŋ gebe eoc eŋ lasê
naŋ, kêkô gêwiŋ êsêac.
6 Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê tau tonec,” ma êsêac sênu
tauŋgeŋ e jasêu tauŋ sêc.
7 Tec eŋ kêtu kênac êsêac kêtiam gebe “Amac asôm asa.” Ma
êsêac sêsôm gebe “Jesu Nasaretŋa.”
8 Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê kasôm gêdêŋ amac su
gebe aê tau tonec. Embe ansom aê, ma andec êsêac onec sêna.”
9 Biŋ tonaŋ gebe ênê biŋ, taŋ kêsôm naŋ, êtu anô gebe “Êsêac
taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, gajam êsêacnêŋ teŋ sapu atom.”
10 Ma Simon Petere, naŋ nê siŋ gêc, tec gêbuc sa jakêpa
dabuŋsêganê sakiŋwaga taŋalauŋ anôŋa su, ma sakiŋwaga tau
nê ŋaê Malku.
11 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ Petere gebe “Ônsêmuŋ siŋ êmu êsêp
ŋaatali êna. Laclu taŋ Tamoc kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ, oc janôm gêŋ
êsêp atom me.”

Jesu kêkô dabuŋsêga laŋôŋnêm

12 Lau toŋ tonaŋ to nêŋ kapitai ma Judanêŋ sakiŋwaga sêkôc
Jesu ma sêsô eŋ tôŋ.
13 Go sêwê eŋ dêdêŋ Anas sêja, Kaiapa taŋ kêtu ŋac dêbuŋsêga
gêdêŋ jala tonaŋ gêmoa naŋ iawa.
14 Kaiapa tau tec kêsôm gêdên Juda gebe “Ŋac tageŋ êmac
êndu êjo lau, go êmoasiŋ lau êlêlêc.”

Petere gêsa Jesu auc
(Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Simon Petere agêc ŋacseŋom teŋ têdaguc Jesu sêja. Ma ŋac
dabunsêga kêjala ŋacseŋom tonaŋgac, tec gêwin Jesu kêsô ŋac
dabuŋsêga nê andu ŋamalacluŋ gêja.
16 Ma Petere kêkô sacgêdô ŋadêmôêŋa. Go ŋacseŋom, taŋ
ŋac dabuŋsêga kêjala eŋ su naŋ, kêsa jakêmasaŋ biŋ gêdêŋ awê
gejob sacgêdôŋa ma gêwê Petere agêc sêsô sêja.
17 Ma awê gejob sacgêdôŋa kêsôm gêdêŋ Petere gebe “Aôm
kôtu ŋac tônê nê ŋacseŋom teŋ gôwiŋ me.” Ma eŋ kêsôm gebe
“Masi.”
18 Gamêŋ ŋaluc ma kômwaga to sakiŋwaga sêmakop ja ma
sêsêlu sêkô, tec Petere kêsêlu ja kêkô gêwiŋ êsêac.

Dabuŋwaga kêtu lêsu Jesu
(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Ma ŋac dabuŋsêga kêtu kênac Jesunê ŋacseŋomi to nê mêtê
ŋam gêdêŋ eŋ.

20 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aê kasôm biŋ gêdêŋ lau samob
gamoa awêgeŋ ma kadôŋ mêtê gamoa lôm malacŋa to lôm
dabuŋ, taŋ Juda samob sêkac sa naŋ, elêmê ma kasôm biŋ teŋ
kasiŋ atom.
21 Aôm kôtu kênac aê kêtu asageŋŋa. Ôtu kênac lau-sêŋô-
biŋwaga acgom, gebe êsêac tec sêjala aêŋoc bi ŋ, taŋ kasôm naŋ.”
22 Kêsôm bi ŋ tonaŋ gêmoa ma sakiŋwaga, taŋ sêkô naŋ, nêŋ
teŋ kêtap Jesu kêsêp alianô ma kêsôm gebe “Aôm gôjô ŋac
dabuŋsêga awa amboac tonaŋ me.”
23 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Embe jasôm eso, naŋ ôwa sa
gebe keso. Ma embe jasôm êndêŋ, ma amboac ondoc gôjac aê.”
24 Go Anas gêsô eŋ tôŋ ma kêsakiŋ eŋ tolêpoageŋ gêdêŋ ŋac
dabuŋsêga Kaiapa gêja.

Petere gêsa Jesu auc kêtiam
(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Simon Petere kêsêlu ja kêkô ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Aôm aŋga ênê ŋacseŋominêŋ teŋ amboac tonaŋ me.” Ma eŋ
kêpa tau gebe “Masi.”
26 Go ŋac dabuŋsêga nê sakiŋwaganêŋ teŋ, Ŋac taŋ Petere
kêpa eŋ taŋalauŋ su naŋ gwadê, tec kêsôm gebe “Aôm tonec tê
galic aôm gômoa kôm gôwiŋ eŋ nê me.”
27 Ma Petere kêpa tau kêtiam, tec sep tageŋ talec kêtaŋ.

Jesu kêkô Pilata laŋônêm
(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Bêbêcgeŋ ma sêwê Jesu aŋga Kaiapanê sêja gôliŋwaganê
andu. Juda tauŋ sêsô gôliŋwaganê andu sêja atom, têtêc gebe
sêŋgôm tauŋ têtu sec a têtôm gebe sêniŋ Pasa sêwiŋ atom.
29 Amboac tonaŋ Pilata kêsa gadêŋ êsêac gêja ma kêsôm gebe
“Atiŋ biŋ ondoc ŋakaiŋ kêpi ŋac tonec.”
30 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “Ŋac tonaŋ êmbe ŋac secanô
atom, aêac oc akôc eŋ andêŋ aôm amêŋ atom.”
31 Tec Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac taêm akôc eŋ
awac ma amêtôc eŋ êtôm amacnêm biŋsu.” Ma Juda sêsôm
gêdêŋ eŋ gebe “Aêacma jao kêkô gebe anac ŋamalac teŋ êndu
atom.”
32 Biŋ tonaŋ kêsa gebe Jesunê biŋ, taŋ kêsôm gêwa nê êmac
êndu ŋalêŋ sa naŋ, êtu anô.
33 Amboac tonaŋ Pilata kêsô gôliŋwaganê andu gêja kêtiam
jagêmôêc Jesu ma kêtu kênac eŋ gebe “Judanêŋ kiŋ aôm me
masi.”
34 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aôm taôm taêm gêjam biŋ tonaŋ
tec kôsôm, me lau ŋagêdô sêwa aê ŋam sa gêdêŋ aôm.”
35 Ma Pilata gêjô eŋ awa gebe “Aê Juda me. Aômnêm lau
to lau dabuŋsêga sêkêŋ aôm gôdêŋ aê gômôêŋ. Aôm gôgôm
asageŋ.”

36 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aêŋoc gamêŋ gêc nom tonec
atom. Embe aêŋoc gamêŋ ênêc nom tonec, oc ŋoc lau sênac
siŋ ma Juda sêkôc aê tôŋ atom. Mago aêŋoc gamêŋ gêc tonec
atom.”
37 Ma Pilata kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Amboac tonaŋ aôm kiŋ
teŋ me.” Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Kôsômgac, aê kiŋ teŋ.
Tinoc kêkôc aê tec gamêŋ nom tonec gebe jawa biŋŋanô sa.
Lau samob, taŋ nêŋ ŋam kasêp biŋŋanô naŋ, sêŋô aê aoc.”
38 Ma Pilata kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Biŋŋanô tau tonaŋ
asageŋ.”

Pilata kêkic Jesunê biŋ
(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luk 23:13-25)

Kêsôm biŋ tonaŋ su, go kêsa gêdêŋ Juda gêja kêtiam ma kêsôm
gêdêŋ êsêac gebe “Aê katap biŋ teŋ sa kêpi ŋac tônê atomanô.
39 Amacnêm mêtê teŋ tec gêc gebe jaŋgamboac ŋac teŋ su
êtôm Pasageŋ êndêŋ amac. Ma galoc abe jaŋgamboac Judanêŋ
kiŋ su êndêŋ amac me masi.”
40 Ma êsêac sêmôêc sêôc aucgeŋ kêtiam gebe “Eŋ atom,
Baraba.” Ma Baraba tau tonaŋ eŋ kêjaŋgowaga teŋ.

19

1 Gocgo Pilata kêsôm sêkôc Jesu tôŋ ma si eŋ ŋa lêpoa.
2 Ma sêkôc okêm mêŋsêmôê kêtu sunsuŋ, go sêkêŋ eŋ kêkuc
ma sêu ŋakwê asôsamuc gêsac eŋ,
3 go jasêkô eŋ laŋônêmŋa ma sêsêm gebe “Judanêŋ kiŋ, ômoa
ŋajamôŋ.” Ma têtap eŋ kêsêp alianô.
4 Pilata kêsa gêja kêtiam ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alic
acgom, aê jawê eŋ êsa awê êndêŋ amac, go taôm ajala gebe
katap biŋ teŋ sa kêpi eŋ atom.”
5 Go Jesu tosunsuŋ okêm ma toŋakwê asôsamuc kêsa awê
gêdêŋ êsêac gêja. Ma Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alic
ŋamalac tau tonec.”
6 Lau dabuŋsêga to sakiŋwaga sêlic eŋ e sêmôêc gebe “Ônac
eŋ êpi kakesotau êna. Ônac eŋ êpi kakesotau êna.” Tec Pilata
kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Taôm akôc eŋ awac ma anac eŋ êpi
kakesotau, gebe aê tauc tec katap biŋ teŋ sa kêpi eŋ atom.”
7 Juda sêjô eŋ awa gebe “Aêacma biŋsu teŋ gêc, ma êtu biŋsu
tonaŋŋa tec eŋ êmac êndu, gebe kêsam tau gebe Anôtônê Latu.”
8 Pilata gêŋô biŋ tonaŋ e kêtêc tau ŋanô,
9 ma kêsô gôliŋwaganê andu gêja kêtiam jakêtu kênac Jesu
gebe “Aôm aŋga ondoc,” e Jesu gêjam tau tôŋ.
10 Tec Pilata kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gôjam taôm tôŋ aê
me. Aôm kôjala gebe aê katu ŋatau jaŋgamboac aôm suŋa to
ŋatau janac aôm ôpi kakesotauŋa me masi.”

11 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Anôtô lôlôcŋa embe êlôc atom,
aôm ôtu aêŋoc ŋatau atom. Amboac tonaŋ ŋac, taŋ kêkêŋ aê
gadêŋ aôm gamêŋ naŋ, nê sec kêlêlêc aômnêm su.”
12 Pilata gêŋô biŋ tonaŋ tec gesom intêna êŋgamboac eŋ suŋa,
mago Juda sêmôêc sêôc aucgeŋ gebe “Embe ôŋgamboac ŋac
tonaŋ su, oc kaisaranê ŋac aôm atom. Ŋac teŋ embe êŋgôm tau
êtu kiŋ naŋ, oc etoc tau sa êndêŋ kaisara.”
13 Pilata gêŋô biŋ tonaŋ su, go gêwê Jesu kêsa awê e Pilata tau
gêŋgôŋ lêpôŋ sêmêtôc biŋŋa, naŋ kêkô gamêŋ, taŋ sêsam sebe
“Masacpoc” naŋ, sêsam ŋa Ebolai aweŋ gebe “Gabata.”
14 Biŋ tonaŋ sêgôm gêdêŋ bêc, taŋ sêmasaŋ tauŋ kêtu Pasaŋa
naŋ. Ŋaoc kêkô ŋaluŋgeŋ ma Pilata kêsôm gêdêŋ Juda gebe
“Alic nêm kiŋ tauma acgom.”
15 Ma lau tau sêmôêc gebe “Enaŋamaŋ, ênaŋamaŋ. Ônac eŋ
êpi kakesotau.” Tec Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac
abe aê janac amacnêm kiŋ êpi kakesotau êna me.” Ma
lau dabuŋsêga sêjô eŋ awa gebe “Aêacma kiŋ masi, kaisara
taugeŋ.”
16 Sêsôm su, go kêkêŋ Jesu gêdêŋ êsêac gebe sênac eŋ êpi
kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau
(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luk 23:26-43)

Amboac tonaŋ sêkôc Jesu sa sêja.
17 Eŋ tau gêôc nê kakesotau ma sêsa gamêŋ, taŋ sêsam
gebe “Gamêŋ môkêlacŋa” naŋ sêja, sêsam ŋa Ebolai aweŋ gebe
“Golgata.”
18 Jasêjac eŋ kêpi kakesotau aŋga tonaŋ, ma ŋac luagêc sêwiŋ
eŋ seŋkaleŋ makeŋ-makeŋ, ma Jesu kêsêp ŋaluŋgeŋ.
19 Ma Pilata keto ŋalô teŋ ma gêjac tamiŋ kakesotau. Ŋalô
tau gebe “Judanêŋ Kiŋ Jesu Nasaretŋa.”
20 Gamêŋ taŋ sêjac Jesu kêpi kakesotau naŋ, gêc malacgala,
tec Juda taêsam sêsam ŋalô tau. Ma teto ŋalô tau ŋa Ebolai ma
Rom to Helen aweŋ.
21 Tec Judanêŋ lau dabuŋsêga sêsôm gêdêŋ Pilata gebe “Oto
gebe ‘Judanêŋ kiŋ atom,’ oto gebe ‘Eŋ tau kêsam tau gebe
Judanêŋ kiŋ aê.’ ”
22 Ma Pilata gêjô êsêac aweŋ gebe “Biŋ taŋ kato naŋ kato-
gac.”
23 Siŋwaga sêjac Jesu kêpi kakesotau su acgom, go sêboa ênê
ŋakwê sa gêja toê aclê kêtôm êsêac siŋwaga kêtômgeŋ. Ma ŋakwê
ôliŋa gacgeŋ gêc. Ŋakwê baliŋ tau sêsi atom, sêwa samucgeŋ
aŋga gêsutêkwa ma kêsêp e gêdêŋ akaiŋ,
24 ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Takac êŋgic atom, tapuc
kapoac ma takêŋ êndêŋ ŋac teŋ êkôc samucgeŋ.” Sêgôm tonaŋ
gebe biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu anô gebe

“Êsêac sêjac sam aêŋoc ŋakwê gêdêŋ tauŋ
ma sêpuc kapoac kêtu ŋoc ŋakwê baliŋŋa.”
Gêŋ tonaŋ siŋwaga sêgôm.
25 Jesu têna agêc têna sauŋ, Kleopanê awê Maria, ma Maria
Magdalaŋa sêkô Jesunê kakesotau ŋalabu.
26 Jesu gêlic têna agêc ŋacseŋom, taŋ têtac gêwiŋ eŋ naŋ, agêc
sêkô sêwiŋ tauŋ, tec kêsôm gêdêŋ têna gebe “Awê, ôlic latôm
tonaŋ.”
27 Go kêsôm gêdêŋ ŋacseŋom tau gebe “Ôlic tênam tonaŋ.” Ma
gêdêŋ ŋasawa tau tonaŋgeŋ ŋacseŋom tau kêkôc Jesu têna sa
jagêŋgôŋ ênê andu gêwiŋ eŋ.

Jesu gêmac êndu
(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Tonaŋ su ma Jesu kêjala gebe gêjac dabiŋ nê gêŋ samob e
gêbacnê gebe biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu anô, tec kêsôm gebe “Bu
gêjô aê.”
29 Laclu tobu ŋamakic kêkô, tec sêsac mêckelep tôŋ kêsêp bu
ŋamakic ma sêjac kêsô ôpic jasêsuŋ kêpi gêdêŋ eŋ awasuŋ gêja.
30 Jesu gênôm bu ŋamakic tau su ma kêsôm gebe “Gajac dabiŋ
sugac.” Go môkêapac gêjac tuluc ma kêkêŋ nê katu gêja.

Sêguŋ Jesu kêsêp nê bl

31 Gêdêŋ bêc tonaŋ, bêc sêmansaŋ tauŋ êtu Pasaŋa, tec
Juda teteŋ Pilata gebe êkêŋ lau têtuc lau tau eŋkaiŋ tulu
ma sêkôc êsêacnêŋ ŋawêlêlaŋ su. Teteŋ eŋ naŋ ŋam gebe
ŋawêlêlaŋ seŋkaleŋ kakesotau êndêŋ sabat atom, gebe sabat
tonaŋ kapôeŋ kêlêlêc.
32 Amboac tonaŋ siŋwaga jatêtuc ŋac ŋamataŋa akaiŋ tulu
ma ŋac, taŋ sêjac eŋ geŋkaleŋ ŋamakeŋ naŋ, sêgôm eŋ amboac
tonaŋgeŋ.
33 Go dedeŋ Jesu sêja e sêlic eŋ gêmac êndu su, tec têtuc eŋ
akaiŋ tulu atom.
34 Mago siŋwaga teŋ gêguŋ eŋ ŋa kem ŋamata kêsêp nê bi e
gacgeŋ dec to bu kêsa.
35 Ma ŋac, taŋ gêlic geŋ tau naŋ, kêsôm lasê ma kêsôm lasê
tobiŋŋanôgeŋ. Ŋac tau kêjala gebe kêsôm biŋŋanô gebe amac
akêŋ êwiŋ amboac tonaŋ.
36 Sêgôm gêŋ tonec gebe biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu anô gebe
“Êsêac oc têtuc ênê ŋatêkwa teŋ tulu atom.”
37 Ma biŋ tonec êwiŋ gebe “Lau oc mateŋ e ŋac, taŋ sêguŋ eŋ
naŋ.”

Êsêac sêsuŋ Jesu kêsêp sê
(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Biŋ tonaŋ su acgom, go Jesunê ŋacseŋom teŋ, taŋ gêjam nê
ŋalêlôm auc kêtu kêtêc Judaŋa naŋ, Josep aŋga Arimatia, keteŋ

Pilata gebe êkôc Jesunê ŋawelelaŋ su, tec Pilata gêlôc. Amboac tonaŋ Josep jakêkôc ŋawêlêlaŋ tau su.

39 Ma Nikodeme, taŋ gêmuŋgeŋ gedeŋ gêbêc gedeŋ Jesu gêja naŋ, kêkôc katêkwi to môsê sêgaluŋ gawiŋ tau kêtôm dôŋ 100 ma gêja amboac tonaŋ.

40 Êsêac lau tonaŋ jasekôc Jesunê ŋawêlêlaŋ su ma sêsabaŋ togeŋmalugeŋ kêsêp obo kwalam-kwalam kêtôm Juda sesabaŋ nêŋ ŋacmatê semoa.

41 Kôm teŋ gêc gamêŋ, taŋ sêkêŋ Jesu kêpi kakesotau naŋ ŋagala, ma sêô wakuc teŋ gec kôm tonaŋ ŋalelôm, taŋ tetoc ŋacmatê teŋ gêc gêmuŋ su atomanô.

42 Ac tetoc eŋ gec tonaŋ gebe Judanêŋ bêc sêmansaŋ tauŋŋa gêbacnê, tec sesuŋ Jesu gêc sêô tonaŋ dambegeŋ.

20

Jesu gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ
(Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luk 24:1-12)

1 Gêdêŋ woke ŋabêc ŋamata ŋabêbêc kanucgeŋ naŋ Maria Magdalaŋa gêja sêô e gêlic sêkac poc su aŋga sêawa.

2 Tec kêlêti jakêsôm gêdêŋ Simon Petere agêc ŋacseŋom, taŋ Jesu têtac gêwiŋ eŋ naŋ gebe "Êsêac sêkôc Apômtau sa aŋga sêô ma ajam kauc gamêŋ, taŋ tetoc eŋ gêc naŋ."

3 Tec Petere agêc ŋacseŋom tau sêsa sêô sêja.

4 Agêc sêlêti lulugeŋ sêwiŋ tauŋ sêja e ŋacseŋom, naŋ kêlêlêc Petere ma gêmuŋ jagêô lasê sêô kêtu ŋamata

5 jakêtuc kêniŋ e gêlic obo kwalam-kwalam gêc, mago eŋ tau kêsêp gêja atom.

6 Simon Petere kêdaguc e gacgeŋ kêsêp sêlêlôm gêja ma gêlic obo kwalam-kwalam gêc,

7 ma obo waeŋŋa, taŋ sêu gêsac môkêapac naŋ, gêc gêwiŋ obo kwalam-kwalam tonaŋ atom, sêluŋ sa ma tetoc gêc tauŋa.

8 Gocgo ŋacseŋom, taŋ jagêô lasê sêô kêtu ŋamata naŋ, kêsêp ŋalêlôm gêja e gêlic ma kêkêŋ gêwiŋ,

9 gebe agêcnêŋ kauc kêsa kêpi biŋ, taŋ teto gêc gebe Eŋ oc êndi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, su atom tageŋ.

10 Tonaŋ su, go ŋacseŋomagêc sêc sêmu sêja.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ Maria Magdalaŋa
(Mat 28:9-10; Mar 16:9-11)

11 Maria mêŋkêtaŋ kêkô sê ŋamagê. Kêtaŋ ma kêtuc kêniŋ kêsêp sê ŋalêlôm

12 e gêlic aŋela luagêc tonêŋ ŋakwê ŋaeb ŋaôma sêŋgôŋ gamêŋ, taŋ tetoc Jesunê ŋawêlêlaŋ gêc naŋ ŋamala, teŋ gêŋgôŋ eŋ môkêapacŋa ma teŋ gêŋgôŋ eŋ akaiŋŋa.

13 Ma agêc sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Awê, aôm kôtaŋ asageŋ.”
Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Êsêac sêkôc ŋoc Apômtau sa
ma aê gajam kauc gamêŋ, taŋ tetoc eŋ gêc naŋ.”
14 Kêsôm biŋ tonaŋ su ma kêkac tau ôkwi e jagêlic Jesu kêkô,
mago kêjala eŋ gebe Jesu nec atom.
15 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Awê, aôm kôtaŋ asageŋ.
Aôm gosom asa.” Ma awê tau geboc eŋ ŋac-gejob-kômwaga teŋ,
tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, embe aôm ôkôc eŋ su, naŋ
ôsôm gamêŋ, taŋ kotoc eŋ gêc naŋ, ŋam êndêŋ aê, ma jakôc eŋ
jamêŋ,”
16 Go Jesu awa gêjac eŋ gebe “Maria.” Tec awê tau gêjac tau
ôkwi ma kêsôm gêdêŋ eŋ ŋa Ebolai aweŋ gebe “Rabuni,” gebe
“Mêtêmôkê.”
17 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ômoasac aê atom, gebe
kapi gadêŋ Tamoc gaja atom tageŋ. Ôndêŋ lasici naôsôm êndêŋ
êsêac gebe ‘Aê japi jandêŋ aê Tamoc to ac Tamemi, jandêŋ êôc
Anôtô to amacnêm Anôtô jana acgom.’ ”
18 Amboac tonaŋ Maria Magdalaŋa jakêsôm lasê gêdêŋ
ŋacseŋomi gebe “Aê galic Apômtau su, tec kêsôm biŋ tonec
gêdêŋ aê.”

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ ŋacseŋomi
(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Woke ŋabêc ŋamataŋa tonaŋ ŋakêtula ma ŋacseŋomi sêlai
balêm, taŋ sêŋgôŋ naŋ, ŋakatam auc gebe têtêc Juda. Go Jesu
jakêkô êsêac ŋaluŋgeŋ ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋmalô
êndêŋ amac.”
20 Kêsôm biŋ tonaŋ su, go kêtôc lêma to nê bi gêdêŋ êsêac. Tec
ŋacseŋomi têntac ŋajam kêsa gebe sêlic Apômtau.
21 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac kêtiam gebe “Biŋmalô êndêŋ
amac, aê jasakiŋ amac amboac Tamoc kêsakiŋ aê.”
22 Kasôm biŋ tonaŋ su, go gêju awajaô kêpi êsêac ma kêsôm
gebe “Akôc Ŋalau Dabuŋ êwac.
23 Embe asuc launêŋ sec ôkwi, oc ênaŋa, ma embe aê tôŋ, oc
gacgeŋ ênêc êsêacŋa.”

Jesu agêc Tom

24 Gêdêŋ taŋ Jesu mêŋgeoc tau lasê naŋ, êsêac 12 nêŋ teŋ,
Tom, taŋ sêsam eŋ gebe Ôliŋbôm naŋ, gêmoa gêwiŋ êsêac atom.
25 Tec ŋacseŋomi ŋagêdô sêjac miŋ gêdêŋ eŋ gebe “Aêac alic
Apômtau su.” Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê embe jalic
bêlêm ŋamala, taŋ gêc ênê lêma naŋ atom, ma embe jakêŋ
lemoclatu êsêp bêlêm ŋamala atom, ma embe jakêŋ lemoc êsô
ênê bi atom, oc jakêŋ êwiŋ atomanô.”

26 Ŋabêc 8 gêjaŋa acgom, go ŋacseŋomi sêŋgôŋ balêm kêtiam
ma Tom gêwiŋ êsêac. Ac sêlai katam auc sêŋgôŋ, ma Jesu jakêkô
êsêac ŋaluŋgeŋ, go kêsôm gebe "Biŋmalô êndêŋ amac."
27 Ma kêsôm gêdêŋ Tom gebe "Ôkêŋ Iêmamlatu ênsac tecenec
ma ôlic lemoc ma ôkêŋ lêmam êsô ŋoc bi ec têmtac lulu atom,
ôkêŋ êwiŋgeŋ."
28 Tec Tom gêjô eŋ awa gebe "O ŋoc Apômtau to êôc Anôtô."
29 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm kôkêŋ gêwiŋ kêtu gôlic
aêŋa me. Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêlic ŋanô atom ma sêkêŋ êwiŋ."

Joaŋ keto buku tonec kêtu ŋam amboac ondocŋa

30 Jesu gêgôm gêŋtalô gwalêkiŋ nê ŋacseŋomi sêlic, mago teto
samob tomalageŋ kêsêp buku tonec atom.
31 Teto tonaŋgeŋ gebe akêŋ êwiŋ Jesu, gebe Kilisi tau,
Anôtônê Latu eŋ, ma akêŋ êwiŋ gebe aŋgôŋ matem jali êtu ênê
ŋaêŋa.

21

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ ŋacsenomi 7

1 Tonaŋ su, go Jesu geoc tau lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi kêtiam
aŋga bugêjactoŋ Tiberiaŋa, ma ŋamiŋ tau tonec.
2 Simon Petere agêc Tom, taŋ sêsam eŋ gebe Ôliŋbôm naŋ,
ma Natanael aŋga Kana Galilaiaŋa, ma Sebedai latuagêc to
ŋacseŋomi ŋagêdô nêŋ luagêc, ac sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ.
3 Ma Simon Petere kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aê jana jansom
i." Tec êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aêac awiŋ aôm." Ac sêsa
jasêpi waŋ teŋ ma gêdêŋ gêbêc tonaŋ têtap i teŋ sa atom.
4 Gêdêŋ geleŋmata, go Jesu kêkô ambêô ma nê ŋacseŋomi
sêjala eŋ gebe Jesu nec atom.
5 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Napalêac, amacnêm gêŋ
taniŋŋa teŋ gêc me masi." Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe "Masi."
6 Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Au wasaŋ êsêp waŋ ŋalêsiŋ, taŋ
kêsi anôŋa naŋ, ma oc atap ŋanô sa." Sêu kêsêp gêja ma sebe
sênam jaôŋ êpi êmêŋ e sêgôm jageo gebe i taêsam gêwê.
7 Ma ŋacseŋom taŋ Jesu têtac gêwiŋ eŋ naŋ, kêsôm gêdêŋ Pe-
tere gebe "Op, Apômtaugoc." Simon Petere gêŋô gebe Apômtau,
tec kêkwa tau auc ŋa nê ŋakwê, taŋ kêkôc su gêc naŋ, ma gêu tau
kêsêp bu gêja.
8 Ŋacseŋomi ŋagêdô towaŋgeŋ sêpoac jabaŋ bau amboac
tasaka ŋasawa êtôm 50, tec sêjam jaôŋ wasaŋ toigeŋ kêpi bau
gêja.
9 Jasêsô bau e sêlic ja kêsa ma i to mo kêsa gêwiŋ.
10 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Akôc i, taŋ galoc alô naŋ,
ŋagêdô amêŋ."

11 Tec Simon Petere kêpi waŋ gêja ma gêjam jaôŋ wasaŋ, taŋ
i kapôêŋ 153 sêwê e toŋoma naŋ, kêpi bau gêja, mago wasaŋ
gêŋgic atom.
12 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amêŋ, aniŋ gêŋ bêbêcŋa
acgom." Nacseŋomi samob têtêc tauŋ e nêŋ teŋ katu kênac eŋ
gebe "Aôm asa," nec atom. Êsêac sêjala eŋgac gebe eŋ Apômtau.
13 Go Jesu kêkôc mo jakêkêŋ gêdêŋ êsêac ma i amboac
tonaŋgeŋ.
14 Jesu gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ ma geoc tau lasê gêdêŋ nê
ŋacseŋomi kêtu dim têlêacŋa tonaŋ.

Jesu agêc Petere

15 Seŋ gêŋ su, go Jesu kêsôm gêdêŋ Simon Petere gebe "Joaŋ
latu Simon, aôm têmtac gêwiŋ aê kêlêlêc êsêac tônê su me
masi." Tec Simon gêjô eŋ awa gebe "Aec, Apômtau, aôm kôjala
gebe aêŋoc ŋalêlôm gêwiŋ aôm. "Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Ojop aêŋoc domba ŋalatu."
16 Go Jesu kêtu kênac eŋ kêtiam kêtu dim luagêc gebe "Joaŋ
latu Simon, aôm têmtac gêwiŋ aê me masi." Tec Simon gêIôc
gêdêŋ Jesu gebe "Aec, Apômtau, aôm kôjalagac gebe aêŋoc
ŋalêlôm gêwiŋ aôm." Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ojop aêŋoc
domba."
17 Go kêtu kênac eŋ kêtu dim têlêac gebe "Joaŋ latu Simon,
aômnêm ŋalêlôm gêwiŋ aê me masi." Tec Peterenê ŋalêlôm
ŋawapac kêsa, gebe kêtu kênac eŋ katu dim têlêac gebe "Aômnêm
ŋalêlôm gêwiŋ aê me masi," ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Apômtau,
aôm kôjala gêŋ samob, aôm kôjala gebe ŋoc ŋalêlôm gêwiŋ aôm."
Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ojop aêŋoc domba.
18 Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Aôm
ŋapalêgeŋ, tec taôm kôjandiŋ nêm ômbiŋkap ma kôsêIêŋ gôja
gamêŋ, taŋ gobe ôna naŋ. Ma embe otu ŋac laŋgwa, oc ôlam
lêmam ma teŋ êjandiŋ aômnêm ômbiŋkap ma êwê aôm ôna
gamêŋ, taŋ taôm godec gebe ôna atom naŋ."
19 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ gebe êtôc Peterene lêŋ êmac êndu ma
êwaka Anôtônê ŋawasi saŋa. Kêsôm biŋ tonaŋ su ma keteŋ eŋ
gebe "Ôndaŋguc aê."

Jesu agêc ŋacseŋom, taŋ eŋ têtac gêwiŋ naŋ

20 Petere kêkac tau ôkwi e gêlic ŋacseŋom, taŋ Jesu têtac gêwiŋ
eŋ naŋ kêdaguc. Gêdêŋ êsêac seŋ Pasa ma eŋ gêc kêsi Jesuŋa ma
kêsôm gebe "Apômtau, asa oc eoc aôm lasê."
21 Tec Petere gêlic eŋ e kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Apômtau, ma
ŋac tônê oc amboac ondoc."
22 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê embe têtac teŋ gebe eŋ
êmoa e jamu jamêŋ, naŋ oc aômnêm biŋ me. Aôm tec ôndaŋguc
aêgeŋ."

23 Amboac tonaŋ biŋ tonec kêsa gêdêŋ lasitêwai ŋagêdô gêja
gebe Ŋacseŋom tônê oc êmac êndu atom. Jesu kêsôm ŋalô tonec
gebe “Eŋ êmac êndu atom” nec atom. Eŋ kêsôm tageŋ tonec
gebe “Aê embe têtac teŋ gebe eŋ êmoa e jamu jamêŋ, naŋ oc
aômnêm biŋ me.”
24 Ŋacseŋom tonec tec gêwa biŋ tau ŋai ŋam sa ma keto biŋ
tau ma aêac ajala gebe biŋ, taŋ gêwa sa naŋ biŋŋanô.
25 Jesu gêgôm gêŋ ŋanô ŋagêdô gwalêkiŋ gêwiŋ. Aê taêc gêjam
gebe êsêac embe sêwa samob sa tomalageŋ ma teto, oc êsêp
papia taêsam e ênam ŋom aucgeŋ.

Gêŋ Taŋ Apostolo Sêgôm Naŋ APOSOLO

Gêŋ Taŋ Aposolo Sêgôm Naŋ nec Luka keto gêjac têku nê Ŋawae Ŋajam. Eŋ keto buku tau gebe ênac miŋ ŋalau Dabuŋ gêwê lau buŋa ŋamataŋa sêpuc Jesu waŋa ma sêsôm ênê Ŋawae Ŋajam lasê "aŋga Jerusalem to Judaia samucgeŋ ma Samaria ŋagamêŋ e naêndêŋ nom ŋamadiŋ" (1:8). Mêtê kêlaiŋ tau gêjac m aŋga Judanêŋ gamêŋ acgom, ma gelom-gelom jakêtu lau nomŋa samobgeŋ nêŋ sekêŋ gêwiŋ, tec ŋamiŋ tau tonaŋ. Luka gebe ênac nê lau têm tônêŋa têntac tôŋ, tec keto gebe Mêtê tau kêkêli lau teŋ sêli tauŋ sa gêdêŋ kaisara, tê sejam gôliŋ Romnêŋ gamêŋ nê atomanô. Eŋ gêwa lau tau nêŋ kauc sa kêpi biŋ, taŋ lau Juda sêkêŋ gêwiŋ to sêkêŋ mateŋgeŋ sêmoa naŋ, gebe kêtu anô kêpi biŋ lau buŋa sêkêŋ gêwiŋ necgac.

Buku tau nec ŋasêbu têlêac, naŋ kêtôc aposolo to lau sêsôm Jesunê Ŋawae Ŋajam lasê kêsa aŋga gamêŋ dambê jaselom gamêŋ baliŋ ma sêwaka Gôlôac Dabuŋ tau sa-sa naŋ gebe (1) Jesu kêpi undambê gêja su acgom, go gôlôac buŋa ŋamataŋa kêwaka tau sa aŋga Jerusalem tau; (2) Mêtê kêsa aŋga Palestina ŋagameŋ ŋagêdô (Samaria to Suria) gêwiŋ; ma (3) Mêtê gelom Gwêc Ŋaluŋ ŋagamêŋ ŋagêdô samob e jagêdêŋ malacsêga Rom.

Aposolonêŋ buku tonec ŋagêbôm teŋ gebe sêjac Ŋalau Dabuŋ nê koleŋsêga ŋamiŋ gêjam auc. Gêdêŋ Om Pentekostŋa Ŋalau Dabuŋ toŋaclaigeŋ mêŋkêpi lau buŋa aŋga Jerusalem, tec gêwê to kêpuc êsêac to nêŋ laumata tôŋ kêtôm biŋ, tê sêjac ŋamiŋ gec buku tau nê, samob gêmoageŋ. Ac sêkatoŋ lau buŋa ŋamataŋa nêŋ jaeŋ sa ŋatênageŋ gêc biŋ ŋagêdô, taŋ aposolo sêjam-sejam mêtê lau ma teto sa naŋ. Go gêŋsêga, taŋ teto ŋamiŋ gêc naŋ, kêtôc jaeŋ tau ŋaŋaclai kêtu anô kêpi lau buŋa sêsa nêŋ lêŋŋa ma kêpi gôlôac samob sêbiŋ tauŋ tôŋ toŋanôgeŋ naŋŋa.

Ŋadênaŋ

1. Jesu gêjac dabiŋ aposolo kêtu nêŋ kôm sêwa eŋ ŋam saŋa 1:1-26
a. Jesunê awamu kêjatu aposolo sa sêsôm eŋ wae lasêŋa ma gêjac mata Ŋalau Dabuŋ gêdeŋ êsêac 1:1-14
b. Sêjaliŋ ŋac teŋ sa gêjô Juda su 1:15-26
2. Sêwa Jesu sa aŋga Jerusalem 2:1–8:3
3. Sêwa Jesu sa aŋga Judaia to Samaria 8:4–12:25
4. Aposolo Paulu nê sakiŋ 13:1–28:31
a. Lêŋ Misionŋa ŋamataŋa 13:1–14:28
b. Aposolo sêkac tauŋ sa aŋDa Jerusalem 15:1-35
c. Lêŋ Misionŋa kêtu luagêcŋa 15:36–18:22
d. Lêŋ Misionŋa kêtu têlêacŋa 18:23–21:16

e. Sêkêc Paulu tôŋ gêŋgôŋ kapoacwalô aŋga Jerusalem ma Kaisarea to Rom 21:17–28:31

APOSOLO

Jesu gêjac mata Ŋalau Dabuŋ

1 Teopili, biŋ ŋamataŋa tec kato su kêpi biŋ samob, taŋ Jesu
gêgôm to kêdôŋ gêdêŋ taŋ gêjac m nê kôm
2 e gêdêŋ bêc, taŋ Anôtô kêkôc eŋ sa naŋ. Anôtô kêkôc eŋ sa
atomgeŋ ma Ŋalau Dabuŋ kêkac Jesu tec kêsakiŋ aposolo, taŋ
kêjaliŋ êsêac sa naŋ.
3 Gêdêŋ taŋ kêkôc nê ŋandaŋ su naŋ, kêtôc tau gêmoa mata
jaliŋa gêdêŋ êsêac gêjagêmu-gêjagêmu ŋalêŋ gwalêkiŋ. Sêlic eŋ
kêtôm bêc 40 ma kêsôm biŋ kêpi Anôtônê gamêŋ gêdêŋ êsêac.
4 Eŋ gêmoa gêwiŋ êsêac ma gêjac jao gebe "Awi Jerusalem siŋ
atom ma aôŋ biŋ, taŋ Tamoc gêjac mata to aŋô aŋga aêŋoc naŋ,
e ŋanô êsa acgom.
5 Gebe Joaŋ tec kêsagu lau ŋa bu, ma amac oc aliŋ Ŋalau
Dabuŋ êtu nêm saŋgu ŋabêc jauc atom."

Jesu kêpi undambê gêja
(Mar 16:19-20; Luk 24:50-53)

6 Lau taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, têtu kênac eŋ gebe "Apômtau,
êndêŋ têm tonec oc ômansaŋ Israelnêŋ gamêŋ êtu gamêŋ towae
êtiam me masi."
7 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amacnêm kôm gebe ajala
têm to noc, naŋ ŋaclai ŋatau Tamoc taê gêjam gêc nê tauŋa naŋ
atom.
8 Mago Ŋalau Dabuŋ wacêpi amac e atu lau toŋaclai ma awa
aê ŋam sa aŋga Jerusalem to Judaia samucgeŋ ma Samaria
ŋagamêŋ e naêndêŋ nom ŋamadiŋ."
9 Jesu kêsôm biŋ tonaŋ su, go êsêac sêlic eŋ kêpi lôlôc gêja e
tao teŋ kêsip eŋ su, tec mateŋanô sêlic eŋ sapu.
10 Eŋ kêpi gêja ma êsêac mateŋ gê undambê ŋaŋêŋgeŋ sêkô e
sêlic ŋac luagêc toŋakwê ŋaeb ŋaôma mêŋsêkô sêwiŋ êsêac.
11 Ac sêsôm gebe "Amac Galilaiawaga, asageŋ akô matem
gê undambê. Jesu tau, taŋ aŋga amacnêm kêpi undambê gêja
naŋ, oc êmu êmêŋ êtôm tê alic eŋ kêpi undambê gêja nê."

Sêjaliŋ ŋac teŋ sa gêjô Juda

12 Go aposolo sêmu aŋga lôc, taŋ sêsam gebe Lôckatêkwi naŋ,
sêja Jerusalem. Lôc tau gêc Jerusalem ŋagala amboac lêŋ
sabatŋa teŋ.
13 Jasêô lasê e gacgeŋ sêpi andu ŋabaIêm ŋadeŋ ŋaôŋa, taŋ
êsêac sêmoasêmoa naŋ sêja. Ma êsêac lau tau tonec Petere agêc
Joaŋ ma Jakobo agêc Andrea ma Pilip agêc Tom ma Batolomai
agêc Matai ma Alpai latu Jakobo agêc Simon Seloto ma Jakobo
latu Juda.

14 Lau samob tonaŋ sêwiŋ lauo ŋagêdô ma Jesu têna Maria to
Jesu lasii teteŋ mec tonêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ sêjac ŋawae sêmoa.
15 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ lasitêwai amboac 120 sêŋgôŋ sêwiŋ
tauŋ, go Petere gêdi kêkô êsêac ŋaluŋ ma kêsôm gebe
16 "O lasitêwaac, Ŋalau Dabuŋ gêôc Dawid awa sa ma kêsôm
biŋ kwanaŋgeŋ kêpi Juda, taŋ gêwê lau-sêkôc-Jesu-tôŋwaga
naŋ. Biŋ taŋ teto gêc naŋ, kêtu anô sugac.
17 Ŋac tonaŋ gêwiŋ aêac ma gêwê kaiŋ sakiŋ tonec gêwiŋ."
18 Ŋac tau kêkôc awa geo jagêjam ôli kôm teŋ, go gêu tau
môkêapac gêmuŋ e jagêôc gêŋgic kêsêp ŋaluŋgeŋ ma ŋatêtac
gêwê.
19 Lau Jerusalemŋa samob sêŋô biŋ tonaŋ ŋawae, tec sêsam
kôm tau ŋaê ŋa êsêac tauŋ aweŋ gebe Akeldama, ŋam gebe
"Kômdec."
20 "Biŋ tau teto gêc buku Pesalemŋa gebe
'Ênê andu oc êtu tuc e ŋac teŋ êŋgôŋ ŋalêlôm atomanô.'
Ma teto biŋ tonec gêwiŋ gebe
'Ŋac teŋ oc êwê kaiŋ ênê sakiŋ.'
21-22 "Amboac tonaŋ ŋac teŋ mêŋêwiŋ aêacmaŋ ma êsôm
Apômtau Jesu gêdi sa ŋawae lasê. Eŋ ŋac taŋ aŋga lau, taŋ
sêsêlêŋ sêwiŋ aêac gêdêŋ taŋ Apômtau Jesu kêsêŋŋ gêja gêmêŋ
gêmoa aêac ŋasawa gêdêŋ taŋ eŋ gêliŋ Joaŋnê saŋgu naŋ, e
mêŋgêdêŋ gêwi aêac siŋ ma kêpi lôlôc gêja naŋ."
23 Amboac tonaŋ sêkêŋ ŋac luagêc, Josep, taŋ sêsam eŋ gebe
Barsaba, ma nê ŋaê teŋ gebe Justu naŋ, agêc Matia.
24 Go teteŋ mec gebe "O Apômtau, aôm kôjala ŋamalac samob
nêŋ ŋalêlôm, mêŋôtôc ŋac tau, taŋ kôjaliŋ eŋ sa aŋga ŋac luagêc
tonec nêŋ naŋ, êndêŋ aêac,
25 gebe êkôc sakiŋ to aposolonêŋ kôm sa êjô Juda, taŋ gêwi
siŋ ma gêc gêja nê gamêŋ."
26 Ma sêpuc kapoac e jakêsêp Matia ma sêsam eŋ gêwiŋ
aposolo 11. * paliŋ-paliŋgeŋ êndêŋ sabat atom. Êsêac sêsêlêŋ
intêna dambêgeŋ, tec sêsam ŋasawa tonaŋ gebe lêŋ sabatŋa.

2

Ŋalau Dabuŋ kêsêp gêmêŋ

1 Gêdêŋ bêc Pentekostŋa naŋ êsêac samob sêkac tauŋ sa
sêŋgôŋ tageŋ.
2 Go sep tageŋ ŋadindiŋ kêsa aŋga undambê kêtôm mu gêbuc
ŋatêna mêŋgêjam andu, taŋ êsêac sêŋgôŋ naŋ, auc samucgeŋ.
3 Ma sêlic gêŋ gêwa gêŋgic-gêŋgic amboac ja ŋaimbêla
mêŋgêsac êsêac ŋaô gêdêŋ-gêdêŋgeŋ.

---

* **1:26:** Lau Juda sêjac go gebe sênam kôm go sêsêlêŋ

4 Ma ŋalau Dabuŋ gêjam êsêac samob auc, tec sêjam lau jaba
aweŋ kêtôm Ŋalau Dabuŋ gêôc êsêac aweŋ sa.
5 Juda mansaŋ aŋga gamêŋ samob, taŋ gêc umboŋ ŋalabu
naŋ, sêkac tauŋ sa jasêŋgôŋ Jerusalem.
6 Gamêŋ tau tonaŋ ŋadindiŋ kêsa, tec lau samob sêpi tageŋ
e têtakê gebe sêŋô lau tônê sêjam êsêac tauŋ aweŋ gêdêŋ-
gêdêŋgeŋ.
7 Lau samob sêlic e gêjac nêŋ Iênô auc to sê taêŋgeŋ ma sêsôm
gebe "Êsêac samob, tê sêsôm biŋ sêmoa nê, lau Galilaiaŋa me
masi.
8 Amboac ondoc tec taŋô êsêac sêsôm aêac tauŋ aweŋ, taŋ
teneŋi sêkôc aêac ma tasôm naŋ.
9 Lau Parta to Mede ma Elam, ma aêac, taŋ daŋgôŋ
Mesopotamia to Judaia ma Kapadokia ma Pontu to Asia
10 ma Prugia to Pampulia ma Aiguptu to Libua ŋagamêŋ
Kurene ma lau, taŋ tamêŋ aŋga Rom naŋ,
11 Judawaga to lau lêŋŋa ma lau Krete to Arabia, aêac taŋô
êsêac sêsôm Anôtônê gêŋtalô kapôêŋ ŋawae ŋa aêac tauŋ aweŋ."
12 Gêŋ tonaŋ gêjac êsêac samob naŋ Iênô auc e sêpê lêna ma
sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Gêŋ tonaŋ ŋam amboac ondoc."
13 Ma lau ŋagêdô sêsu susu gebe "Wain wakuc kêjaŋiŋ êsêac."

Petere gêjam mêtê

14 Tec Petere to êsêac lau 11 dêdi sêkô, go kêsôm kêpuc awa
sageŋ gêdêŋ êsêac gebe "Judawaga to amac samob, taŋ aŋgôŋ
Jerusalem naŋ, aê jawa biŋ tonec ŋam sa êndêŋ amac aŋô
acgom.
15 Amac abe lau tonaŋ wain kêjaŋiŋ êsêac me. Masigoc. Oc
gocgo tec mêŋgic lauŋ sa kêkô.
16 Tageŋ biŋ, taŋ propete Joel kêsôm naŋ, kêtu anô gebe
17 'Anôtô kêsôm gebe Êndêŋ bêc ŋamuŋa oc jakêc ŋoc Ŋalau êpi
ŋamalac samob
e latômio to ŋac oc seoc biŋ lasê, ma nêm ŋacseŋomi oc sêlic
ŋakatu,
ma amacnêm lau ŋanô oc sênêc mê.
18 Êndêŋ bôc tonaŋ oc jakêc ŋoc Ŋalau êpi ŋoc sakiŋwagao to ŋac
e seoc biŋ lasê.
19 Ma oc jakêŋ gêŋsêga aŋga umboŋ Iôlôcŋa ma gêŋtalô aŋga
nom eloŋŋa tonec ŋai, dec to ja ma jadauŋ.
20 Oc oc ênam kanuc ma ajôŋ êtôm dec, go Apômtaunê bêc
kapôêŋ ma bêc towae tau mêŋêsa.
21 Êndêŋ tônê lau samob, taŋ aweŋ gêjac Apômtaunŋ ŋaê naŋ,
tec Anôtô oc ênam êsêac kêsi.'
22 "Amac Israelwaga, aŋô ŋoc biŋ tonec acgom. Anôtô
kêwaka Jesu Nasaretŋa sa gedeŋ amac ŋa geŋ kapôêŋ to

gêŋsêga ma gêŋtalô. Eŋ kêkêŋ Jesu gêgôm gêŋ tau gêmoa amac
ŋalêlôm taôm ajalagac.
23 Anôtô taê gêjam ŋabiŋ to kêjala kêtu tôŋ kwanaŋgeŋ gebe
êwi ŋac tau siŋ êsêp amac lemem. Amac akêŋ eŋ gêdêŋ lau-
seseŋ-biŋsu-popocwaga sêjac eŋ kêpi kakesotau, tec kêtôm amac
taôm ajac eŋ êndu.
24 Ŋac tau tonaŋ Anôtô kêgaboac eŋ su aŋga gêmac ŋaŋandaŋ
ma gêŋu eŋ gêdi sa gebe gemacanô tau kêkôc eŋ tôŋ kêtôm
atom.
25 Dawid kêsôm biŋ kêpi eŋ gebe
‘Aê galic Apômtau kêkô ŋoc laŋôcnêm gedeŋ tôŋgeŋ.
Eŋ gêmoa aêŋoc anôŋa gebe jaku atom.
26 Amboac tonaŋ tec têtac ŋajam kêsa ma imbeloc kêtu samuc.
Aê gamoa toôlic matê-matêgeŋ, mago kakêŋ matoc
27 gebe aôm oc ondec aêŋoc katuc êmoa lamboam atom
ma aôm Ôkêŋ nêm ŋac dabuŋ ôli êtu palê atom.
28 Aôm kôtôc intêna jaŋgôŋ matoc jaliŋa gêdêŋ aê.
Aôm oc ôkêŋ aê jamoa aôm laŋômnêm e têtac ŋajam ênam aê auc
samucgeŋ.’
29 “O ŋoc lasitêwaac, aê gabe jasôm abeŋi Dawid nê biŋ ênêc
awêgeŋ êndêŋ amac. Eŋ gêmac êndu ma sêsuŋ eŋ ma ênê sêô
gêc aêac ŋalêlôm e gedeŋ galoc.
30 Ŋac tonaŋ eŋ propete teŋ ma kêjala biŋ, taŋ Anôtô kêsôm
kêtu tôŋ kêpi eŋ gebe ‘Aô mnêm wakuc teŋ oc êŋgôŋ nêm lêpôŋ
kiŋŋa.’
31 Eŋ propete, tec gêlic biŋ, taŋ ocgo mêŋêsa naŋ kwanaŋgeŋ
ma kêsôm ŋalô tonec kêpi Kilisi êndi saŋa gebe
‘Anôtô gedec eŋ gêmoa lamboam atom ma eŋ ôli kêtu palê
atom.’
32 Ma Jesu tau tec Anôtô gêŋu eŋ gêdi sa ma aêac lau samob
tonec alic geŋ tau asôm lasê.
33 Anôtô kêsuŋ eŋ sa jagêŋgôŋ ênê anôŋa, ma Jesu kêkôc Ŋalau
Dabuŋ aŋga Tamanê kêtôm Tama gêjac mata gêdêŋ eŋ naŋ,
meŋkekec tec amac alic to aŋô.
34 Dawid tau kêpi undambê gêja atomgeŋ, mago kêsôm gebe
‘Apômtau kêsôm gêdêŋ aêŋoc Apômtau gebe Ôŋgôŋ aêŋoc anôŋa
35 e jakêŋ aômnêm ŋacjo sênêc amkaiŋ ŋalabu acgom.’
36 “Amboac tonaŋ lau Israel samob sêjala ŋanôgeŋ acgom
gebe Jesu tau, taŋ amac ajac eŋ kêpi kakesotau naŋ, Anôtô
kêkêŋ eŋ kêtu Apômtau to Kilisi.”
37 Sêŋô biŋ tonaŋ e kepeŋ êsêacnêŋ ŋalêlom ŋanô ma sêsôm
gedeŋ Petere to aposolo ŋagêdô gebe “O lasitêwaac, aêacmêŋ oc
aŋgôm tauŋ amboac onclocgeŋ.”
38 Tec Petere kêsôm gedeŋ êsêac gebe “Anam taôm ôkwi
ma sensaŋgu amac sênam Jesu Kilisi laŋô êtômgeŋ gebe êsuc

amacnêm sec ôkwi, go Anôtô êkêŋ Ŋalau Dabuŋ êndêŋ amac êwac.
39 Gebe Anôtô gêjac mata biŋ kêpi amac to nêm ŋapalê ma
êsêac lau gamêŋbômŋa samob, kêpi êsêac samob, taŋ Apômtau,
aêacnêŋ Anôtô, kêkalem êsêac naŋ."
40 Ma Petere gêwa sa to gêjac biŋsu êsêac ŋa biŋ ŋagêdô
gwalêkiŋ gebe "Akêŋ taôm andêŋ Anôtô gebe ênam amac kêsi
aŋga lau geo tonaŋ nêŋ."
41 Lau taŋ sêkôc Peterenê biŋ sa naŋ, sêliŋ saŋgu. Ma gêdêŋ
bêc tonaŋ lau amboac 3,000 jasêwiŋ gôlôac.
42 Lau tonaŋ ŋai sêmasaŋ aposolonêŋ mêtê to biŋ sêmbiŋ
tauŋ tôŋŋa ma sêpô polom kêkôc to teteŋ mec. Sêgôm gêŋ
tonaŋ gedeŋ tôŋgeŋ.

Gôlôacnêŋ lêŋ

43 Êsêac samob têntac ŋatutuc, gebe aposolo sêgôm 0gêŋsêga
to gêŋtalô taêsam.
44 Ma êsêac, taŋ sêkêŋ, gêwiŋ naŋ, samob sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ
ma sêwê kaiŋ nêŋ gêŋ samob sêpi tageŋ.
45 Êsêac sêkêŋ nêŋ waba to gêŋ lau sêjam ôli ma sêjac
sam ŋaawa gêdêŋ lau samob kêtôm sêpô lêna tauŋ gêdêŋ-
gadêŋgeŋŋa.
46 Êsêac semoa lôm dabuŋ kêtôm bêcgeŋ, ma nêŋ ŋalêlôm
kêpi tageŋ to sêpô polom kêkôc kêtôm nêŋ andugeŋ ma seŋ nêŋ
gêŋ totêntac ŋajam ma tonêŋ ŋalêlôm ŋaŋêŋ.
47 Êsêac sêlambiŋ Anôtô ma lau samob sêlic êsêac ŋajam ma
sêmoasiŋ êsêac. Ma Apômtau kêkêŋ lau, taŋ gêjam êsêac kêsi
naŋ, jasêwiŋ gôlôac tau kêtôm bêcgeŋ.

3

Ŋac ŋatêkwa kêtu goloŋ ôli ŋajam kêsa

1 Ŋasawa teŋ Petere agêc Joaŋ sêpi lôm dabuŋ sêja sebe teteŋ
mec êndêŋ ŋanoc ocmataŋa.
2 Ma ŋac teŋ gêmoa tonaŋ. Têna kêkôc eŋ akaiŋ to lêma kêtu
goloŋ. Kêtôm bêcgeŋ lau sêbalaŋ eŋ jatetoc eŋ gêŋgôŋ lôm
dabuŋ ŋakatam, taŋ sêsam gebe Katamŋajam naŋ, gebe eteŋ gêŋ
êndêŋ lau, taŋ sêsô lôm dabuŋ sêna naŋ.
3 Ŋac tau gêlic Petere agêc Joaŋ sebe sêsô lôm dabuŋ sêna, tec
keteŋ gêŋ gêdêŋ êsêagêc.
4 Tec Petere agêc Joaŋ mateŋ gê eŋ e Petere kêsôm gebe
"Matam ê aêagêc acgom."
5 Ma ŋac tau mata gê êsêagêc gêjam kauc gebe sêkêŋ gêŋ
êndêŋ eŋ.

6 Go Petere kêsôm gebe “Silber to gold gêc aêŋa atom, ma gêŋ,
taŋ gêc aêŋa naŋ, tec gabe jakêŋ êndêŋ aôm. Gajam Jesu Kilisi
Nasaretŋa laŋô gebe Ôsêlêŋ.”
7 Go kêkam eŋ gêdêŋ lêma anôŋa ma gegeŋ eŋ sa. Ma gaôgeŋ
ŋac tau atapa to agwam ŋajaŋa kêsa,
8 ma gêboaŋ sa jakêkô ma kêsêlêŋ, go gêwiŋ êsêagêc kêsô lôm
dabuŋ jakêlambiŋ Anôtô to kêsêlêŋ gêboaŋ kêpigeŋ.
9 Lau samob sêlic eŋ kêlambiŋ Anôtô gegeŋ taugeŋ gêmoa,
10 ma sêjala gebe ŋac, taŋ gêŋgôŋ kêsi lôm dabuŋ
ŋaKatamŋajam ma keteŋ-keteŋ gêŋ gêmoa naŋ, ŋac tau
tonecgoc. Ma sê taêŋ to sêŋac lemeŋ kêtu gêŋ, taŋ kêtap
eŋ sa naŋŋa.

Petere gêjam mêtê gêmoa Salomonê lôm seleb

11 Ŋac tau kêsap Petere agêc Joaŋ tôŋ ŋapaŋ, tec lau samob
sê taêŋ ma sêkac sa dêdêŋ êsêac sêja jasêkô lôm sêlêb, taŋ sêsam
gebe Salomonê naŋ.
12 Petere gêlic lau tonaŋ ma awa gêjac êsêac gebe “Amac
lau Israelwaga, asageŋ asôm biŋ selec kêtu ŋac tonecŋa ma
matemanô gêdêŋ aêagêc kêtu asageŋŋa. Abe aêagêc tauŋ ma
ŋaclai to ŋajam tec agôm eŋ kêsêlêŋ nec me.
13 Abraham agêc Isak ma Jakob nêŋ Anôtô ma tameŋi
samob nêŋ Anôtô kêkêŋ nê sakiŋwaga Jesu nê ŋawasi kêsa. Ŋac
tonaŋ, taŋ amac akêŋ eŋ gêdêŋ ŋacjo ma asa eŋ auc akô Pilata
laŋônêm. Pilata gebe êŋgamboac eŋ su,
14 mago amac asa ŋac dabuŋ to gêdêŋ tau auc ma ateŋ gebe
sêŋgamboac ŋac, taŋ gêjac ŋamalac êndu naŋ, su êndêŋ amac.
15 Ŋac tau gebe êwê amac aŋgôŋ matem jali, mago ajac eŋ
êndu, naŋ tec Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ, aêac alic gêŋ
tau tec asôm lasê.
16 Ma ŋac tau, naŋ amac alic to ajala eŋ naŋ, kêkêŋ gêwiŋ
Jesunê ŋaê, tec ŋaê tau gêjam eŋ sa. Jesu kêpuc ŋac tau tôŋ
kêkêŋ gêwiŋ, tec gêgôm eŋ ôli samucgeŋ ŋajam kêsa tec alic eŋ
kêkô amac samob laŋômnêmŋa.
17 “O lasitêwaac, aê galicgac gebe amac ajam kauc tê agôm,
ma amacnêm kasêga sêjam kauc amboac tonaŋgeŋ.
18 Anôtô gêgôm nê biŋ, taŋ gêôc propete samob aweŋ sa ma
sêsôm lasê gebe Kilisi êkôc ŋandaŋ naŋ, ŋanô kêsa.
19 Amboac tonaŋ ambu taôm ma anam taôm ôkwi gebe nêm
sec ênaŋa,
20 ma têm moasiŋŋa aŋga Apômtaunê laŋôanô mêŋêsa
wacêlau amac tekwem saki êsa, ec êkêŋ Kilisi Jesu, taŋ kêjaliŋ
sa kêtu amacŋa kwanaŋgeŋ naŋ êmêŋ.
21 Ŋac tau êmoa undambê e êndêŋ têm Anôtô êmansaŋ gêŋ
samob êtu wakuc êtiam, amboac kêsôm lasê gêôc propete
dabuŋ aweŋ sa gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ.

22 Mose kêsôm gebe ‘Apômtau, amacnêm Anôtô, oc êŋu
amacnêm propete teŋ sa aŋga lasimi to tewemi nêŋ êtôm aê,
ma biŋ samob, taŋ eŋ êsôm êndêŋ amac naŋ, akêŋ taŋem.
23 Lau embe sêkêŋ taŋeŋ propete tau tonaŋ nê biŋ atom, oc
Anôtô enseŋ êsêac samob su aŋga nê launêŋ.’
24 Propete samob, Samuel to êsêac, taŋ têdaguc naŋ, sêsôm to
sêkêŋ têm tonaŋ ŋawae.
25 Propete latuŋi amac to poac, taŋ Anôtô kêmoatiŋ gêdêŋ
tamemi naŋ, ŋalatui amac. Anôtô kêmoatiŋ poac tau gêdêŋ
Abraham ma kêsôm gebe ‘Êtu nêm wakucŋa laum nomŋa
samob têtap moasiŋ sa.’
26 Anôtô kêtôc nê sakiŋwaga gêdêŋ amac kêtu ŋamata ma
kêsakiŋ eŋ gebe êmoasiŋ amac e anam taôm ôkwi êndêŋ-
êndêŋgeŋ ma awi nêm sec tokaiŋ-tokaiŋ siŋ.”

4

Petere agêc Joaŋ sêŋgôŋ kapoacwalô

1 Agêc sêsôm biŋ tonaŋ gêdêŋ lau sêmoa ma lau dabuŋwaga
to kapitai lôm dabuŋŋa ma Sadukai dêdêŋ êsêagêc sêja.
2 Lau tonaŋ ŋai sêlic êsêagêc sec gebe têdôŋ lau ma sêkêŋ Jesu
gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ ŋawae gêdêŋ êsêac.
3 Tec sêkôc êsêagêc tôŋ jasêlai agêc auc sêŋgôŋ e bêbêcgeŋ
acgom, gebe kêtula su.
4 Lau taŋ sêŋô Peterenê biŋ tau naŋ, nêŋ taêsam sêkêŋ gêwiŋ
ma lau tau nêŋ ŋacwaga amboac 5,000.
5 Ŋabêbêc êsêacnêŋ kasêga to laumata ma biŋsutau sêkac tauŋ
sa aŋga Jerusalem,
6 ma ŋac dabuŋsêga Anas agêc Kaiapa ma Joaŋ agêc Ale-
sandere ma êsêac ŋagêdô aŋga ŋac dabuŋsêga nê gôlôac sêwiŋ.
7 Ma sêsôm sejoŋ ŋaclagêc tau jasêkô êsêac laŋôŋnêm, go têtu
Iêsu êsêagêc gebe “Asa nê ŋaclai to ŋaê kêpuc amagêc tôŋ, tec
agôm gêŋ tônê nec.”
8 Tec Ŋalau Dabuŋ gêjam Petere auc e kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
“O launêŋ kasêga to laumataac,
9 galoc amac embe atu Iêsu aêagêc êpi moasiŋ, taŋ agôm
gêdêŋ ŋac puliŋ naŋ,
10 go amac samob to lau Israel samob ajala gebe Jesu Kilisi
Nasaretŋa, taŋ amac ajac eŋ kêpi kakesotau gêja ma Anôtô
gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, nê ŋaê gêgôm ŋac, taŋ kêkô
amac laŋômnêm naŋ, ôli ŋajam kêsa.
11 Ŋac tau
‘poc, taŋ amac akwêwaga alic gebe sec naŋ, tec kêtu poc
kêclêsuŋa.’
12 Ŋacmoasiŋ teŋ gêmoa atom, ma ŋaê ŋajam teŋ aŋga umboŋ
ŋalabu gêdêŋ ŋamalac gebe ênam aêac saŋa teŋ gêc atomanô.”

13 Lau tau sêlic Petere agêc Joaŋ têntac kêpa su ma nêŋ kauc
kêsa gebe êsêagêc aŋga lau ŋaôma nêŋ, taŋ sêsô lôm teŋ atom
naŋ, tec sê taêŋ ma sêjala êsêagêc gebe sêsap Jesu tôŋgeŋ.
14 Ac sêlic ŋac puliŋ, taŋ ôli ŋajam kêsa naŋ, kêkô gêwiŋ
êsêagêc ma sêsôm biŋ sêjô agêc aweŋŋa e masi.
15 Amboac tonaŋ sêjatu êsêagêc sêwi gamêŋ sêkac saŋa siŋ
sêsa awê sêja, ma sêmasaŋ biŋ gêdêŋ tauŋ
16 ma sêsôm gebe "Aêac daŋgôm ŋaclagêc tônê amboac on-
doc. Lau Jerusalemŋa samob sêlic gêŋtalô, tê êsêagêc sêgôm
nêgac, ma aêac oc dansa auc êtôm atom.
17 Dambôc êsêagêc aweŋ auc ŋajaŋa gebe biŋ tau tonec ŋawae
êtu tapa êndêŋ lau samob êna atom, ma sêsam ŋac tônê nê ŋaê
êndêŋ lau teŋ êtiam atom."
18 Go sêmôêc êsêagêc mêŋsêjac jao gebe êsêagêc sêsôm Jesunê
ŋaê lasê to têndôŋ ŋaê tau teŋ êtiam atomanô.
19 Ma Petere agêc Joaŋ sêjô êsêac aweŋ gebe "Taôm taêm
ênam alic acgom, Anôtô êlic biŋ ondoc naêndêŋ, taŋeŋ wamu
amac me taŋeŋ wamu eŋ.
20 Aêagêc atôm atom gebe akapic aweŋsuŋ êtu gêŋ, taŋ alic
to aŋô naŋŋa."
21 Amboac tonaŋ sêjac biŋsu êsêagêc ŋakôniŋŋa ma sêkêŋ
agêc sêja. Êsêac têtap lêŋ sêmêtôc êsêagêcŋa teŋ sa atom kêtu
lauŋa, gebe samob tetoc Anôtô sa kêtu gêŋ, taŋ gêgôm naŋŋa.
22 Ŋac tau, naŋ êsêagêc sêgôm gêŋtalô ôli ŋajam kêsaŋa kêpi eŋ
naŋ, nê jala kêtu 40 su.

Gôlôac teteŋ mec kêtu sêmoa totêntac êpa sugeŋŋa

23 Sêwi Petere agêc Joaŋ siŋ su, tec agêc dêdêŋ nêŋ lau sêja
ma sêjac miŋ biŋ, taŋ lau dabuŋsêga to laumata sêsôm gêdêŋ
êsêagêc naŋ.
24 Lau tonaŋ sêŋô su e aweŋ gêôc Anôtô seleŋgeŋ gebe "O
Ŋatau, aôm naŋ kôkêŋ undambê to nom ma gwêc to gêŋ samob,
taŋ sêmoa ŋalêlôm naŋ,
25 aôm tau tonaŋ kôkêŋ Ŋalau Dabuŋ gêôc aêac abeŋi Dawid,
taŋ kêtu aômnêm sakiŋwaga naŋ, awa sa gebe
'Lau samuc nêŋ ŋaonda kêpi kêtu asageŋŋa
to lau taêŋ gêjam biŋ ŋaôma-ŋaôma naŋ, ŋam amboac ondoc.
26 Kiŋ nomŋa sêkac tauŋ sa,
ma kasêga sêmoatiŋ biŋ sêŋgôŋ tageŋ amboac tonaŋ,
sebe senseŋ Apômtau agêc nê ŋac, taŋ geŋ oso eŋ naŋ su.'
27 Biŋŋanôgeŋ, Herodo agêc Ponti Pilata ma lau samuc to
lau Israel sêkac sa aŋga malac tonec sebe senseŋ aômnêm
sakiŋwaga dabuŋ Jesu, taŋ goeŋ oso eŋ naŋ su.
28 Ma sêgôm gêŋ, taŋ aôm taêm gêjam kwanaŋgeŋ gebe lêmam
ôŋgômŋa naŋ, ŋanô kêsa.

29 O Apômtau, galoc ôlic gebe êsêac sêjô aêac ŋa biŋgeŋ. Amboac
tonaŋ ôpuc nêm sakiŋwaga aêac tôŋ gebe asôm nêm biŋ totêntac
êpa sugeŋ.
30 Ômêtôc lêmam moasiŋ ma ôkêŋ nêm sakiŋwaga dabuŋ Jesu
nê ŋaê êŋgôm gêŋsêga to gêŋtalô."
31 Ac teteŋ mec tonaŋ su, ma gamêŋ, taŋ êsêac sêkac sa sêŋgôŋ
naŋ, kêwiwic tau e Ŋalau Dabuŋ gêjam êsêac samob auc ma
sêsôm Anôtônê mêtê totêntac kêpa sugeŋ.

Gôlôac sêwê kaiŋ nêŋ geŋ samob ŋatoŋ tageŋ

32 Lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga samob têntac tageŋ to nêŋ ŋalêlôm
kêpi tageŋ. Ma ŋac teŋ gêlic nê gêŋ amboac taugeŋ nê gêŋ
atom, êsêac samob sêwê kaiŋ gêŋ ŋatoŋ tageŋ.
33 Aposolo sêwa Apômtau Jesu gêdi sa ŋawae sa toŋaclaigeŋ,
ma ŋamoasiŋ kapôêŋ kêpi êsêac samob,
34 gebe êsêacnêŋ ŋac teŋ kêpô lêna tau kêtu gêŋ teŋŋa gêmoa
atom, gebe gamêŋ to and-u ŋatau samob sêkêŋ nêŋ gêŋ lau
sêjam ôli ma sêkôc ŋaawa
35 jatetoc gêc aposolo eŋkaiŋŋa. Go êsêac sêjac sam gêŋ tau
gêdêŋ lau, taŋ sêpô lêna kêtu gêŋ teŋŋa naŋ kêtômgeŋ.
36 Ma Lewinê wakuc teŋ gêmoa, nê malacmôkê Kupro. Ênê
ŋaê Josep, mago aposolo sêsam eŋ gebe Bamaba, tanam ôkwi
gebe "Biŋmaŋlatu,"
37 ŋac tau nê kôm teŋ gêc, tec kêkêŋ lau sêjam ôli ma kêkôc
ŋaawa jaketoc gêc aposolo eŋkaiŋŋa amboac tonaŋgeŋ.

5

Anania agêc Sapira nêŋ biŋ

1 Ŋac teŋ, nê ŋaê Anania, agêc nê awê Sapira sêkêŋ nêŋ kôm
ŋagêdô teŋ lau sêjam ôli.
2 Ŋac tau gêjam ŋaawa ŋagêdô auc, nê awê gêlic, ma kêkôc
ŋagêdô jaketoc gêc aposolo eŋkaiŋŋa.
3 Ma Petere kêsôm gebe "Anania, amboac ondoc Sadaŋ
gêjam nêm ŋalêlôm auc e kôsau Ŋalau Dabuŋ ma gôjam kôm
ŋaawa ŋagêdô auc.
4 Aôm kôkêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli atomgeŋ, tec taôm kôtu nêm
gêŋ ŋatau. Kôkêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli su, tec kôtu ŋaawa ŋatau
amboac tonaŋ. Amboac ondoc tec taêm gêjam biŋ amboac
tonaŋ gêc nêm ŋalêlôm. Aôm kôsau ŋamalac atom, aôm kôsau
Anôtôgoc."
5 Anania gêŋô biŋ tonaŋ e gêu tau jatomatêgeŋ gêc. Ma lau
samob, taŋ sêŋô biŋ tonaŋ ŋawae naŋ, têtêc tauŋ ŋanô.
6 Go lau matac dêdi jasêsabaŋ eŋ ma sêbalaŋ eŋ sêsa awê
jasêsuŋ eŋ.

7 Ockatu ŋasawa amboac têlêac gêjaŋa, ma ŋac tau nê awê
gêjam kauc biŋ, taŋ gêgôm nê akweŋ naŋ, tec gêmêŋ.
8 Ma Petere kêtu kênac eŋ gebe "Ôsôm êndêŋ aê acgom gebe
Amagêc akôc kôm ŋaôli tau tecenecgeŋ me." Ma awê tau
kêsôm gebe "Aec, gêŋ tau tecenaŋgeŋ."
9 Tec Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Amboac ondoc am-
agêcnêm ŋalêlôm kêpi tageŋ abe ansaê Apômtaunê Ŋalau. Ôlic
acgom, lau taŋ sêsuŋ nêm akweŋ su naŋ, eŋmata gêdiŋ katam
sebe sêmbalaŋ aôm sêsa sêna."
10 Ma gacgeŋ awê tau kêku e jatomatêgeŋ gêc eŋ akaiŋŋa.
Lau matac sêsô sêja e sêlic awê tau tomatêgeŋ gêc, tec sêbalaŋ
eŋ jasêsuŋ eŋ gêwiŋ nê akweŋ.
11 Gôlôac dabuŋ pebeŋ têtakê ŋanô e lau ŋagêdô samob, taŋ
sêŋô biŋ tau ŋawae naŋ, têtakê amboac tonaŋgeŋ.

Aposolo sêgôm gêŋtalô to gêŋsêga taêsam

12 Aposolo sêgôm gêŋtalô to gêŋsêga taêsam sêmoa lau ŋalêlôm
ma lausêkêŋ-gêwiŋwaga samob sêkac tauŋ sa semoa Salomonê
lôm sêlêb.
13 Lau ŋagêdô têtêc tauŋ, tec sêsap êsêac tôŋ atom, mago tetoc
êsêac sa têtôm apômtau towae.
14 Ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Apômtau naŋ, têtu gwalêkiŋ,
gebe lauo to ŋac taêsam.
15 Lau tau sejoŋ nêŋ gêmac sêsa malacluŋ sêja jasêkêŋ êsêac
sêc mê to sac ma taêŋ kêka gebe Petere embe êsêlêŋ êmêŋ, naŋ
katu naênêc ajuŋ ênsac êsêacnêŋ ŋagêdô êwiŋ-êwiŋ.
16 Ma lau taêsam aŋga malac, taŋ gêc Jerusalem ŋagala naŋ,
sejoŋ lau gêmac to lau ŋagêdô, taŋ ŋalau ŋatêmui gêgôm êsêac
naŋ sêmêŋ, tec aposolo sêgôm êsêac ôliŋ ŋajam kêsa samob.

Sêkôc aposolo tôŋ kêtu dim luagêcŋa

17 Ma ŋac dabuŋsêga to nê lau samob, taŋ aŋga Sadukainêŋ
toŋ naŋ, sêjam lêmuŋ aposolo ŋanô
18 e sêkam êsêac tôŋ ma sêkêŋ êsêac sêŋgôŋ andu
kapoacwalôŋa.
19 Gêdêŋ gêbêc Apômtaunê aŋela teŋ jagêlêc katam andu
kapoacwalôŋa su, go gêwê êsêac sêsa sêja ma kêsôm gebe
20 "Ana anam mêtê lau akô lôm dabuŋ ma asôm biŋ aŋgôŋ
matem jaliŋa samob lasê."
21 Ac sêŋô biŋ tonaŋ, tec bêbêc kanucgeŋ sêsô lôm dabuŋ sêja
ma têdôŋ lau.
Go ŋac dabuŋsêga to nê lau sêkac tauŋ sa ma sêkalem lau-
mata to Israelnêŋ lau ŋanô samob sa ma sêkêŋ lau sêja andu
kapoacwalôŋa gebe sêkôc aposolo tau sêmêŋ.
22 Tec sakiŋwaga sêja e têtap aposolo sa sêmoa andu
kapoacwalôŋa atom, go sêmu sêja ma sêsôm gebe

23 “Aêac aja e alic sêlai andu kapoacwalôŋa auc e paŋ tageŋ
to gejobwaga sejop katam sêkô, mago alêc katam su e alic jaôb
tageŋ.”
24 Lôm dabuŋ ŋakapitai to lau dabuŋsêga sêŋô biŋ tonaŋ ma
taêŋ gêjam jakêsa-jakêsa.
25 Go ŋac teŋ kasôm gedeŋ êsêac gebe “Alic acgom, lau tau,
taŋ akeŋ êsêac sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ, tê jatedôŋ lau sêkô lôm
dabuŋ.”
26 Amboac tonaŋ kapitai gêwiŋ nê sakiŋwaga jasêkôc
aposolo. Sêkôc êsêac sêjam saicgeŋ atom, têtêc gebe lau oc
têtuc êsêac ŋa poc êndu.
27 Amboac tonaŋ sêwê êsêac sêja laumata sêkac sa ŋamala.
Ŋac dabuŋsêga kêtu kênac êsêac gebe
28 “Aêac ajac jao ŋajaŋa gêdêŋ amac gebe andôŋ ŋaê tonaŋ
êtiam atom, mago alic acgom, amacnêm mêtê gêjam Jerusalem
aucgeŋ. Amac abe aê ŋamalac tônê nê dec êpi aêac me.”
29 Tec Petere to aposolo sêjô êsêac aweŋ gebe “Aêac taŋeŋ
wamu Anôtô êlêlêc ŋamalac.
30 Jesu taŋ amac akêŋ eŋ geŋkaleŋ kakesotau jaaseŋ eŋ su
naŋ, tec aêac tameŋinêŋ Anôtô gêŋu eŋ sa.
31 Ŋac tau Anôtô ketoc eŋ sa gêŋgôŋ ênê anôŋa, gebe êtu
laumata to kêsiwaga ma ênam Israel ôkwi to êsuc êsêacnêŋ sec
ôkwi.
32 Biŋ tonaŋ ŋai aêac alic ŋanô, tec awa sa amoa, aêac to Ŋalau
Dabuŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ lau taŋeŋ wamu eŋŋa naŋ.”
33 Lau tonaŋ ŋai sêŋô biŋ tonaŋ e gêli nêŋ ŋalêlôm sa secanô
sebe sênac aposolo endu.
34 Go laumatanêŋ teŋ gêdi sa, eŋ Parisai teŋ, nê ŋaê
Gamaliel. Eŋ kêdôŋwaga biŋsuŋa teŋ ma lau samob tetoc eŋ
sa. Eŋ kêjatu gebe sejoŋ aposolo sêsa awê sauŋgeŋ.
35 Go kêsôm gêdêŋ laumata gebe “Amac lau Israelwaga, alic
taôm ŋapep, aŋgôm lau tonaŋ amboac secgeŋmaŋ.
36 Gêdêŋ ŋasawa teŋ Teuda ketoc tau sa gebe êtu ŋac towae
ma lau 400 sêsap eŋ tôŋ. Tec sêjac eŋ endu, ma lau, taŋ sêsap
eŋ tôŋ naŋ, sêjanda êsêac samob sêc êliŋêliŋgeŋ e nêŋ kôm gê
su.
37 Tonaŋ su, go gêdêŋ bêc, taŋ sêsa lau saŋa naŋ, ŋac Galila-
iaŋa Juda gêdi ma kêlêtôm lau e taêsam sêsap eŋ tôŋ. Sêmoa e
ŋac tau gêjaŋa ma seseŋ êsêac, taŋ sêsap eŋ tôŋ naŋ, samob êliŋ-
êliŋ.
38 Ma galoc jasôm ŋoc ŋalêlôm êndêŋ amac gebe Awi lau tônê
siŋ ma akêŋ êsêac sêc sêna. Gêŋ amboac tônê embe ŋamalac
tauŋ taêŋ ênam me sêŋgôm, oc êtu goloŋ.
39 Ma embe aŋga Anôtônê, oc anseŋ su atôm atom. Ajop
tageŋ tonec, anseŋ Anôtô atom.”

40 Lau tau sêkêŋ gêwiŋ Gamalielnê biŋ, go sêmôêc aposolo
jasi êsêac ŋa palipgeŋ ma sêjac biŋsu êsêac gebe sênam mêtê êpi
Jesunê ŋaê êtiam atom. Go sêkêŋ êsêac sêsa sêja.
41 Lau tau sêwi laumata siŋ sêsa sêja totêntac ŋajamgeŋ, gebe
Anôtô ketoc êsêac sa ma gêlic êsêac têtôm gebe lau sêgôm êsêac
majeŋ kêsa kêtu Jesunê ŋaêŋa.
42 Êsêac têdôŋ lau aŋga lôm dabuŋ to andu kêtôm bêcgeŋ ma
sêsôm ŋawae ŋajam lasê gebe Jesu eŋ Kilisi, sêwi siŋ atom.

6

Sêjaliŋ samwaga 7 sa

1 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ ŋacseŋomi têtu taêsam. Ma lau Helen
têtu môsi lau Ebolai gebe sim êsêacnêŋ awêtuc su ŋa gêŋ, taŋ
sêjac sam kêtôm bêcgeŋŋa naŋ.
2 Tec êsêac lau 12 sêkalem ŋacseŋomi samob sa ma sêsôm gebe
“Aêac embe anac sam mo ma oc aŋgôm Anôtônê mêtê êtôm
atom. Gêŋ amboac tonaŋ aêac alic kêtôm atom.
3 O lasitêwaac, ajaliŋ nêm lau mansaŋ 7, taŋ Ŋalau Dabuŋ to
kauc mêtêŋa gêjam êsêac auc naŋ sa, gebe mêŋsêkôc kôm tau
tonaŋ su.
4 Aêac lau tonec abe ateŋ mec to anam sakiŋ êndêŋ mêtêgeŋ.”
5 Lau samob, taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, sêŋô biŋ tonaŋ ŋajam,
tec sêjaliŋ lau tonec ŋai sa, ŋac teŋ kêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa to Ŋalau
Dêbu ŋ gêjam eŋ auc, nê ŋaê Stepan, gêwiŋ Pilip agêc Prokoro
ma Nikanor agêc Timon ma Parmena agêc Judanêŋ ŋac lêŋŋa
teŋ aŋga Antiokia, nê ŋaê Nikolaus.
6 Sêkêŋ lau tonaŋ ŋai sêkô aposolo laŋôŋnêm ma teteŋ mec
to sêu lemeŋ gêsac êsêac.
7 Anôtônê mêtê kêtu tapa e ŋacseŋominêŋ toŋ aŋga Jerusalem
kêtu kapôêŋ, ma lau dabuŋwaga taêsam sêkêŋ gêwiŋ mêtê to
sêsô ŋalabu.

Sêkôc Stepan tôŋ

8 Moasiŋ to ŋaclai gêjam Stepan auc ma gêgôm gêŋsêga to
gêŋtalô kapôêŋ lau sêlic.
9 Tec lau ŋagêdô aŋga toŋ, taŋ sêsam êsêac sebe Libertini to
Kurene ma Alesandriaŋa naŋ, dêdi sa ma lau Kilikia to Asiaŋa
sêwiŋ. Êsêac to Stepan ac sêpa tauŋ kêtu mêtêŋa.
10 Eŋ kêsôm biŋ tokauc ma toŋalau Dabuŋ, tec êsêac sêku eŋ
tulu atom.
11 Amboac tonaŋ sêu biŋ gêdêŋ lau teŋ jasêsôm gebe “Aêac
aŋô eŋ kêsôm biŋ alôb-alôb kêpi Mose to Anôtô.”
12 Sêgôm sêmoa e dêdac lau to laumata ma biŋsutau sa,
jasêkôc Stepan tôŋ ma sê eŋ dêdêŋ laumata sêja.

13 Ma sêjaliŋ lau ŋagêdô sa gebe sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋ gebe “Ŋac
tonec kêsôm biŋ kêpi gamêŋ dabuŋ to Mosenê biŋsu ŋawaô.
14 Aêac aŋô eŋ kêsôm gebe Jesu Nasaretŋa oc enseŋ gamêŋ
tonec su, ma mêtê, taŋ Mose kêkêŋ gelom aêac naŋ, eŋ oc ênam
ôkwi.”
15 Laumata samob, taŋ sêkac tauŋ sa sêŋgôŋ naŋ, mateŋ gê
eŋ e sêlic laŋôanô kêtôm aŋela teŋ nê.

7

Stepan gêjam mêtê

1 Go ŋac dabuŋsêga kêsôm gebe “Biŋ tau amboac tônê me
masi.”
2 Tec Stepan kêsôm gebe
“O tamocac to ŋoc lasitêwaac, aŋ ŋoc biŋ acgom. Gêmuŋgeŋ
aêac abeŋi Abraham gêŋgôŋ Haran atomgeŋ, gêmoa
Mesopotamiageŋ e ŋawasi ŋatau Anôtô geoc tau lasê
3 ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Ondec nêm gamêŋ ênêc to nêm
lau sêmoa ma ôna ôŋgôŋ gamêŋ, taŋ aê oc jatôc êndêŋ aôm naŋ.’
4 Tec eŋ gedec Kaldeanêŋ gamêŋ gêcŋa ma gêdi mêŋgêŋgôŋ
Haran. Gêmoa e tama gêmac êndu acgom, go Anôtô gêwê eŋ
aŋga tonaŋ mêŋgelom gamêŋ tau tec galoc êmac aŋgôŋ nec.
5 Gêdêŋ tonaŋ ênê ŋapalê masi, ma Anôtô kêkêŋ eŋ gêwê kaiŋ
gamêŋ ŋagec atomanô, mago Anôtô gêjac matageŋ gedeŋ eŋ
gebe êkêŋ gamêŋ tonec êndêŋ eŋ to nê wakuc, taŋ sêjô eŋ su
naŋ.
6 Ma Anôtônê biŋ amboac tonec gebe ‘Nêm wakuc oc têtu lau
jaba sêmoa lau teŋ nêŋ gamêŋ, ma malacm oc sêkôniŋ esêac
têtu nêŋ gêŋôma to sejoŋ êsêac êtôm jala 400.’
7 Ma Anôtô kêsôm gêwiŋ gebe ‘Lau tau, taŋ sêkôniŋ êsêac têtu
nêŋ gêŋôma naŋ, aê oc jamêtôc êsêac. Tonaŋ su, go êsêac sêc
sêmu mêŋsênam sakiŋ aê aŋga gamêŋ tau tonec.’
8 Go Anôtô kêmoatiŋ poac sêsa ŋapalêŋa gêdêŋ Abraham
gêwiŋ, tec kêka Isak lasê ma kêsa eŋ gêdêŋ ŋabêc kêtu 8, ma
Isak gêgôm gêdêŋ Jakob, ma Jakob gêgôm gêdêŋ aêac abeŋi 12
amboac tonaŋgeŋ.’
9 “Aêac abeŋi têntac sec gêdêŋ Josep e sêkêŋ eŋ gêdêŋ lau
sêjam ôli eŋ ma sêkôc eŋ sêja Aiguptu, mago Anôtô gêwiŋ eŋ.
10 Tec kêjaŋgo eŋ su aŋga nê ŋandaŋ samob to kêkêŋ moasiŋ
ma kauc mêtêŋa gêdêŋ eŋ kêkô kiŋ Aiguptuŋa, Parao, laŋônêm.
Ma Parao kêkêŋ eŋ gêjam gôliŋ Aiguptu to ênê gôlôac samob.
11 Tôbôm kêsa Aiguptu to Kanaan ŋagamêŋ samob e sêŋgôŋ
jageo ŋanô ma tameŋi têtap nêŋ gêŋ sêniŋŋa sa atom.
12 Jakob gêŋô polom gêc Aiguptu ŋawae, tec kêsakiŋ tameŋi
sêsêp sêja kêtu ŋamata.

13 Sêmoa e sêsêp sêja kêtu luagêcŋa naŋ, tec Josep gêwa tau sa
gêdêŋ têwai ma Parao gêŋô Josep tau nê gôlôac ŋam.
14 Go Josep kêkêŋ biŋ gêja ma kêkalem tama Jakob to nê
gôlôac samob sêja. Ma lau tau têtôm 75.
15 Jakob tau kêsêp gêja e gêmac êndu aŋga Aiguptu, ma tameŋi
amboac tonaŋ.
16 Go sêkôc êsêac sêja Sikem ma sêsuŋ êsêac sêc sêô, taŋ
Abraham gêjam ôli ŋa silber toŋ teŋ gêdêŋ Hamor latui aŋga
Sikem naŋ.

17 "Ŋanoc sêwi gamêŋ tau siŋŋa, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ
Abraham naŋ, kêdabiŋ gebe êmbacnê, ma lau têtu taêsam e
sêjam Aiguptu auc.
18 Sêmoa e kiŋ wakuc teŋ, taŋ gêjam kauc Josep naŋ, gêjam
gôliŋ Aiguptu.
19 Ŋac tonaŋ kêsau kêtim aêacnêŋ lau ma gejoŋ tameŋi ma
kêkac êsêac gebe sêwi nêŋ gêŋ dedec siŋ paliŋ-paliŋgeŋ gebe
sêmoa mateŋ jali atom.
20 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Mose têna kêkôc eŋ, ma Anôtô gêlic eŋ
ŋajam, tec agêc sêlôm eŋ sêmoa nêŋ andulêlôm e ajôŋ têlêac.
21 Go sêwi eŋ siŋ paliŋ-paliŋgeŋ e Parao latuo kêkôc eŋ sa
jagêlôm eŋ kêtôm latu teŋ.
22 Ma têdôŋ Aiguptunêŋ mêtê samob gêdêŋ Mose, gêmoa e
kêtu ŋac ŋajaŋa biŋ to kômŋa.

23 "Ŋac tau gêmoa e nê jala kêtu 40 su, go taê gêjam gebe ênac
lasitêwai Israelŋa kêsi.
24 Gêlic ŋac teŋ kêlêsu ŋac Israelŋa teŋ, tec gêjam Israel tonaŋ
kêsi ma gêjac ŋac Aiguptuŋa naŋ êndu kêtu kêlêsu ŋac tonaŋŋa.
25 Mose geboc lasitêwai sêjala Anôtô gebe ênam êsêac kêsi ya
ey lêma, mago nêŋ kauc kêsa su atom.
26 Ŋabêbêc lau ŋagêdô sêsôm tauŋ sêmoa e eŋ gêlic, tec gê
wama êsêac ma kêsôm gebe 'Lauac, amac lau ŋam tageŋ.
Amboac ondoc tec abe aŋgôm taôm kwalec nec.'
27 Ma ŋac-kisa-môkêwaga tonaŋ kêtiŋ eŋ ma kêsôm gebe 'Asa
kêkêŋ aôm kôtu aêacma gôliŋwaga to mêtôcwaga.
28 Oc gobe ônac aê êndu amboac nôgeŋ gôjac Aiguptu tau naŋ
me.'
29 Tec Mose gêc su kêtu biŋ tonaŋŋa jakêtu ŋac jaba gêŋgôŋ
nom Midian e kêka ŋapalê luagêc lasê aŋga tonaŋ.

30 "Jala 40 gêjaŋa gêwiŋ, go aŋela teŋ geoc tau lasê gêdêŋ
eŋ aŋga gamêŋ sawa lôc Sinaiŋa, kêsêp ja ŋawaô, taŋ kêsa
gamêŋdani naŋ ŋalêlôm.
31 Mose gêlic gêŋ tonaŋ e gêŋac lêma ma kêtu gasuc gêja gebe
êlic gêŋ tau ŋam acgom. Tec Apômtaunê awa teŋ kêsa gebe

32 ‘Tamaminêŋ Anôtô, Abraham agêc Isak ma Jakob nêŋ
Anôtô aê.’ Tec Mose kêtênêp ma kêtêc tau e gebe êlic gêŋ tau
ŋam atom.
33 Go Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Ôŋgamboac atapa su
aŋga amkaiŋ gebe gamêŋ, taŋ kôkô naŋ, gamêŋ dabu ŋ.
34 Aê galic sejoŋ ŋoc lau aŋga Aiguptu e sêmoa jageo, ma
gaŋô nêŋ taŋi, tec kasêp gamêŋ gebe janam êsêac kêsi. Amboac
tonaŋ ômôêŋ, aê gabe jasakiŋ aôm êna Aiguptu.’
35 “Mose tau, taŋ êsêac sêsa eŋ auc ma sêsôm gebe ‘Asa kêkêŋ
aôm kôtu gôliŋwaga to mêtôcwaga naŋ,’ tec Anôtô kêsakiŋ eŋ
kêtu gôliŋwaga to kêsiwaga. Eŋ kêkêŋ aŋela geoc tau lasê gêdêŋ
Mose aŋga gamêŋdani gebe êpuc eŋ tôŋ.
36 Ŋac tonaŋ kejoŋ êsêac sa ma gêgôm gêŋsêga to gêŋtalô aŋga
gamêŋ Aiguptu to aŋga Gwêckoc ma gamêŋ sawa kêtôm jala 40.
37 Mose tau tec kêsôm gêdêŋ Israelwaga gebe ‘Anôtô oc êŋu
amacnêm propete teŋ sa aŋga lasimi to tewemi nêŋ êtôm aê.’
38 Ŋac tageŋ tonaŋ tec gêmoa gêwiŋ gôlôac dabuŋ aŋga gamêŋ
sawa ma gêwiŋ aŋela, taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac to tameŋi aŋga
lôc Sinai naŋ, ma ŋac tonaŋgeŋ tec biŋ mata jaliŋa gêdêŋ eŋ
gebe êndôŋ aêac.
39 “Mago aêac tameŋi sebe taŋeŋ wamu eŋ atom. Êsêac
sêmasuc eŋ to sêjam nêŋ ŋalêlôm ôkwi gêdêŋ Aiguptu kêtiam.
40 Ma sêsôm gêdêŋ Aron gebe ‘Ômansaŋ aêacma anôtôi gwam
gebe sêwê aêacŋa, gebe Mose, taŋ gêwê aêac aŋga Aiguptu
amêŋ naŋ, aêac ajam kauc biŋ ondoc kêtap eŋ sa.’
41 Gêdêŋ tonaŋ sêgôm nêŋ bulimakao ŋalatu ŋakatu teŋ ma
sêkêŋ da gêdêŋ anôtô gwam tau to têtu samuc lemeŋ ŋakôm.
42 Tec Anôtô gêjam dêmôê êsêac ma kêkêŋ êsêac sêjam sakiŋ
umboŋ ŋagêlôŋ kêtôm teto gêc propetenêŋ buku gebe
‘Amac lau Israelwaga, gêdêŋ taŋ amoa gamêŋ sawa e jala 40
naŋ,
oc akêŋ bôc to da gêdêŋ aê me masi.
43 Amac abalaŋ gwam Moloknê bec to anôtô gwam Repan nê
utitalata
ma agôm gêŋ tau ŋakatu abe ateŋ mec êpi.
Amboac tonaŋ aê jawê amac e naaŋgôŋ Babel ŋamakeŋ ônêŋa.’
44 “Aêac tameŋi sêkôc lôm bec, taŋ gêwa Anôtô gêmoa gêwiŋ
êsêacŋa sa naŋ, sêmoa gamêŋ sawa. Ac sêmasaŋ kêtôm ŋadôŋ,
taŋ Anôtô kêtôc gêdêŋ Mose gêlic ma kêjatu eŋ gebe êŋgômŋa
naŋ.
45 Tameŋi sêbalaŋ lôm bec tonaŋ sêwiŋ Josua sêja lau samuc
nêŋ gamêŋ, taŋ sêkôc su naŋ. Anôtô tau gêmuŋ tameŋi ma
kêtiŋ lau samuc su, tec lôm bec kêkô gamêŋ tonec e gêdêŋ
Dawidinê têm.

46 Anôtô gêlic Dawid ŋajam, tec ŋac tau keteŋ gebe êtap
gamêŋ teŋ sa ma êsuŋ Jakobnê Anôtônê andu teŋ sa êkô.
47 Mago gêc e Salomo kêkwê Anôtônê andu tau.
48 Tageŋ Lôlôc Ŋatau oc êŋgôŋ andu, taŋ sêgôm ŋa lemeŋ naŋ
atom, êtôm propete kêsôm gebe
49 'Undambê kêtu ŋoc lêpôŋ
ma nom kêtu ockaiŋ ŋakademboŋ.
Apômtau kêsôm gebe
Amac abe akwê aêŋoc andu amboac ondoc,
me ŋoc gamêŋ, taŋ jaŋgôŋ tekoc saki êsaŋa naŋ, oc ênêc ondoc.
50 Amac abe gêŋ totau-totau samob tonaŋ ŋai tauc lemoc
gajam kauc me.'
51 "Ojae amac, gêsômtêkwa ŋatoŋ ma nêm ŋalêlôm to
taŋemsuŋ ŋadani atôm lau samuc. Amac akô Ŋalau Dabuŋ auc
ŋapaŋ atôm tamemi tec amoa.
52 Propete ondoc teŋ amac tamemi sêjanda eŋ atom. Ma
êsêac sêjac lau, taŋ andaŋgeŋ seoc biŋ lasê kwanaŋgeŋ gebe
ŋac gêdêŋ oc êmêŋ naŋ êndugac.
53 Amac lau tau tonec tec êkêc biŋsu aŋga aŋelanêŋ, mago
amasaŋ kêtu tôŋ atom."

Têtuc Stepan ŋa poc êndu

54 Lau sêŋô biŋ tonaŋ e gêli nêŋ ŋalêlôm sa secanô ma sêmôê
luŋluŋ eŋ.
55 Ma Ŋalau Dabuŋ gêjam Stepan auc e mata gedec undambê,
gêlic Anôtônê ŋawasi ma gêlic Jesu kêkô Anôtônê anôŋa.
56 Tec kêsôm gebe "Op, aê galic undambê gêŋa ma Ŋamalacnê
Latu kêkô Anôtônê anôŋagoc."
57 Lau tonaŋ sêwakic e sêbôc taŋeŋsuŋ auc ma guluŋ tageŋ
sêja sêgi eŋ auc.
58 Ma têtiŋ eŋ kêsa malacmagê gêja sebe têtuc eŋ ŋa poc êndu.
Tec lau biŋmôkê sêkôc nêŋ ŋakwê su ma sêkêŋ jatetoc gêc ŋac
matac teŋ, nê ŋaê Saulu, akaiŋŋa.
59 Êsêac têtuc Stepan ŋa poc sêmoa ma keteŋ mec gebe
"Apômtau Jesu, ôkôc ŋoc ŋalau sa."
60 Eŋ kêpôŋ aduc ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gebe "Apômtau,
ôê êsêacnêŋ sec tôŋ atom." Kêsôm tonaŋ su ma gêmac êndu.

8

1 Saulu gêlic êsêac seseŋ Stepan su e gêjac mataanô ŋajam.

Saulu kêlêsu gôloac dabuŋ

Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ lau sêlêsu gôlôac dabuŋ Jerusalemŋa
kêlêlêc. Sêgôm e lau samob sêc êliŋ-êliŋ têtôm Judaia to
Samaria ŋagamêŋgeŋ sêja. Aposolo tauŋgeŋ tec sêmoa.

2 Ma lau mansaŋ ŋagêdô sêsuŋ Stepan ma têtaŋ taŋiboa ŋanô
kêpi eŋ.
3 Saulu kêpi gôlôac dabuŋ nêŋ andu kêtômgeŋ ma gê lauo to
ŋac jakêkêŋ êsêac sêsô kapoacwalô sêja, gêgôm e geseŋ gôlôac
dabuŋ êliŋ-êliŋ.

Mêtê kêtu tapa aŋga Samaria

4 Êsêac taŋ sêc êliŋ-êliŋ kêtôm gamêŋgeŋ sêja naŋ, jasêsôm
ŋawae ŋajam lasê.
5 Ma Pilip tec kêsêp malac Samariaŋa jagêjam mêtê êsêac
kêpi Kilisi.
6 Lau taêsam sêŋô Pilipnê biŋ to sêlic gêŋtalô, taŋ eŋ gêgôm
naŋ, e sêkêŋ taŋeŋ eŋ totêntac tageŋ,
7 gebe lau taêsam toŋalau ŋatêmui sêmoa, naŋ ŋalau tau
sêwakic ma sêsa aŋga êsêacnêŋ sêja, ma ŋatêkwa kêtu goloŋ to
magiŋ kêsu taêsam ôliŋ ŋajam kêsa.
8 Ma lau, taŋ sêŋgôŋ malac tonaŋ naŋ, têntac ŋajam
samucgeŋ.
9 Ma ŋac mecwaga teŋ, nê ŋaê Simon, gêŋgôŋ malac tonaŋ,
naŋ gêmuŋgeŋ gêgôm mectomaŋ e gêjac lau Samariaŋa nêŋ
Iênô auc ma gêboa tau gebe eŋ ŋac toŋaclai kaiŋ teŋ.
10 Tec lau sauŋ to lau kapôêŋ samob sêkêŋ taŋeŋ eŋ ma
sêsôm gebe "Anôtônê ŋaclai, taŋ sêsam gebe kapôêŋ naŋ, oc ŋac
tau tonaŋ."
11 Êsêac sêkêŋ taŋeŋ eŋ gebe eŋ gêjac êsêacnêŋ Iênô auc ŋa nê
mecgeŋ e ŋasawa ec baliŋ su.
12 Ma Pilip kêsôm ŋawae ŋajam Anôtônê gamêŋ to Jesu Kilisi
nê ŋaêŋa lasê e lauo to ŋac sêkêŋ gêwiŋ ma sêliŋ saŋgu.
13 Go Simon tau kêkêŋ gêwiŋ amboac tonaŋ e gêliŋ saŋgu ma
kêsap Pilip tôŋ. Eŋ gêlic gêŋtalô to gêŋsêga kapôêŋ e gêjac ênê
Iênô auc.
14 Aposolo taŋ sêŋgôŋ Jerusalem ŋaŋ, sêŋô ŋawae gebe lau
Samariaŋa sêkôc Anôtônê mêtê sa, tec sêsakiŋ Petere agêc Joaŋ
dêdêŋ êsêac sêja.
15 Ŋaclagêc tonaŋ sêsêp sêja, go teteŋ mec kêtu lau tauŋa gebe
Ŋalau Dabuŋ êpi êsêac,
16 gebe Ŋalau Dabuŋ kêpi êsêacnêŋ teŋ atom tageŋ, ac sêliŋ
busaŋgu ŋaômageŋ kêpi Apômtau Jesu nê ŋaê.
17 Tec aposolo luagêc sêkêŋ lemeŋ gêsac êsêac acgom, go
Ŋalau Dabuŋ gelom êsêac.
18 Simon gêlic aposolo sêkêŋ lemeŋ gêsac lau, ma Ŋalau
Dabuŋ gelom êsêac, tec kejoŋ awa gêdêŋ êsêagêc gêja
19 ma kêsôm gebe "Akêŋ ŋaclai tonaŋ êndêŋ aê amboac
tonaŋgeŋ. Aê embe jakêŋ lemoc ênsac ŋac teŋ, go Anôtô êkêŋ
Ŋalau Dabuŋ êndêŋ eŋ."

20 Tec Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm ônaŋa tonêm
awageŋ. Aôm gobe ônam ôli Anôtônê moasiŋ ŋa awa me.
21 Aôm gôwê kaiŋ kôm tonec ŋagec atomanô, gebe Anôtô gêlic
aômnêm ŋalêlôm geogeŋ.
22 Amboac tonaŋ ônam taôm ôkwi aŋga nêm geo tonaŋ ma
oteŋ Apômtau, moae êsuc biŋ geo, taŋ gêc nêm ŋalêlôm naŋ
ôkwi.
23 Aê galic nêm geo kêtôm ŋaikisi ŋamakic gêjam aôm auc to
sec ŋalêpoa gêsô aôm tôŋ.”
24 Go Simon gêjô eŋ awa gebe “Amagêc taôm ateŋ mec êndêŋ
Apômtau anam aê aoc gebe biŋ, taŋ agêc asôm naŋ, ŋateŋ êtap
aê sa atom.”
25 Ŋaclagêc tau sêsôm to sêwa Apômtaunê biŋ sa su, go sêmu
sêja Jerusalem ma sêsôm ŋawae ŋajam lasê aŋga Samarianêŋ
malac gwalêkiŋ gêwiŋ.

Pilip agêc gejobwagasêga Aitiopiaŋa

26 Apômtaunê aŋela teŋ kêsôm gêdêŋ Pilip gebe “Ôndi ma
ôsêlêŋ êndêŋ oc êkô ŋaluŋ ôsa intêna, taŋ aŋga Jerusalem kêsêp
Gasaŋa gêja naŋ. “Intêna tau kêsêp gamêŋ sawa.
27 Tec eŋ gêdi gêja. Ma ŋac Aitiopiaŋa teŋ, lau Aitiopiaŋa nêŋ
kwin Kandake nê gejobwagasêga, naŋ kwin kêkêŋ eŋ gejob
ênê waba samob naŋ, jaketeŋ mec aŋga Jerusalem.
28 Eŋ gêmu gêja nê gamêŋ ma kêsam propete Jesaia nê biŋ
gêŋgôŋ nê kareta ŋaô.
29 Go Ŋalau Dabuŋ kêsôm gêdêŋ Pilip gebe “Ôtu gasuc nawê
kareta tônê tôŋ.”
30 Tec Pilip kêlêti kêdaguc gêja e gêŋô eŋ kêsam propete Jesaia
nê biŋ ma kêtu kênac gebe “Biŋ taŋ kôsam naŋ, kôjala ŋam me
masi.”
31 Ma ŋac tau kêsôm gebe “Embe ŋac teŋ êtôc intêna êndêŋ
aê atom, oc jajala amboac ondoc.” Go keteŋ Pilip gebe êpi
naêŋgôŋ êwiŋ eŋ.
32 Ma biŋ tau, taŋ ŋac tau kêsam naŋ, tonec gebe
“Sejoŋ eŋ amboac domba, naŋ sebe sêmbucŋa
ma amboac domba ŋalatu, taŋ sebe sêkapiŋ ŋaôlilu naŋ,
mago kêtaŋ atom.
33 Gêdêŋ taŋ sêkôniŋ eŋ naŋ, sêmêtôc eŋ kêtôm ŋagôliŋ atom.
Asa kêtôm gebe ênac ênê wakuc nêŋ miŋ. Oc masi,
gebe sesеŋ eŋ su aŋga nom.”
34 Go gejobwagasêga tau kêsôm gêdêŋ Pilip gebe “Aê jateŋ
aôm ôwa sa acgom. Propete kêsôm biŋ tau kêpi asa. Kêsôm kêpi
tau me kêpi ŋac teŋ.”
35 Tec Pilip gêôc awa sa gêjac m nê mêtê ŋa propetenê ŋalô
tonaŋ ma kêsôm Jesunê ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ eŋ.

36 Agêcnêŋ kareta kêsêlêŋ e jasêô lasê bu teŋ ma gejobwa-
gasêga tau kêsôm gebe “Kec, bu tec kêpoac. Asageŋ êkô aêŋoc
busaŋgu auc.” [
37 Go Pilip kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm embe ôkêŋ êwiŋ tonêm
ŋalêlôm samucgeŋ, go daŋgôm.” Ma eŋ gêjô Pilip awa gebe “Aê
kakêŋ gêwiŋ Jesu Kilisi eŋ Anôtônê Latu.”]
38 Go eŋ kêjatu gebe kareta êkô, ma Pilip agêc gejobwagasêga
sêsêp bu jasêkô, go Pilip kêsagu eŋ.
39 Agêc aŋga bu sêpi sêmêŋ e Apômtaunê Ŋalau kêkôc Pilip
su, ma gejobwagasêga gêlic eŋ kêtiam atom ma gêc totêtac
ŋajamgeŋ gêja.
40 Pilip jagêô lasê Asoto, go kêsôm ŋawae ŋajam lasê gêjac laoc
malac samob e jagêô lasê Kaisarea.

9

Jesu gêjam Saulu ôkwi

1 Saulu tau nê ŋalêlôm gegeŋ eŋ sa e gêjô Apômtaunê
ŋacseŋomi ŋa biŋ ma gebe ênac êsêac êndu. Eŋ gêdêŋ dabuŋsêga
gêja
2 ma keteŋ eŋ gebe êkêŋ papia êwa eŋ saŋa êndêŋ lau
Damaskus nêŋ Iômmôke gebe Saulu embe êtap lau ŋagêdô, naŋ
sêkêŋ gêwiŋ Jesunê mêtê naŋ sa, oc ênsô êsêac awê ma ŋac tôŋ
ma ejoŋ êsêac sêna Jerusalem.
3 Eŋ kêsêlêŋ gêmoa e kêdabiŋ Damaskus ma sep tageŋ ja teŋ
aŋga undambê kêpô eŋ gêjam aucgeŋ
4 e gêu tau jagêc nom ma gêŋô awa teŋ, taŋ kêsôm gêdêŋ eŋ
gebe “Saulu, Saulu, asageŋ kôjanda aê.”
5 Ma eŋ kêsôm gebe “Apômtau, aôm asa.” Go ŋac tau kêsôm
gebe “Aê Jesu tec kôjanda aê.
6 Mago galoc aôm ôndi ôsa malac ôna, go sêsôm biŋ, taŋ gêjac
aôm ŋawae naŋ. Iasê êndêŋ aôm.”
7 Ma lau, gêŋ sêwiŋ eŋ naŋ, sêŋô biŋ tau, mago sêlic ŋamalac
teŋ atom, tec sêjam tauŋ tôŋgeŋ sêkô.
8 Saulu gêdi aŋga nom ma mata gêlac e gêlic gamêŋ atom. Tec
êsêac sêkam eŋ ma sêwê eŋgeŋ sêja Damaskus.
9 Eŋ gêŋgôŋ tonaŋ gêlic gamêŋ atom kêtôm bôc têlêac ma geŋ
to gênôm gêŋ atom.
10 Ma ŋacseŋom teŋ gêŋgôŋ Damaskus, nê ŋaê Anania, naŋ
Apômtau gêgôm ênê katu kaiŋ teŋ kêsa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
“Anania,” e ŋac tau kêsôm gebe “Apômtau, aê tec gamoa.”
11 Go Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôndi ma ôsa intêna, taŋ
sêsam sebe intêna solop naŋ, ôna ma ôtu kênac ŋac, taŋ sêsam
eŋ sebe Saulu Tarsusŋa naŋ, aŋga Judanê andu, gebe eŋ keteŋ
mec

12 ma gêlic ŋac teŋ, nê ŋaê Anania, jakêkêŋ lêma gêsac eŋ gebe
mata êlêc êtiam.”
13 Go Anania gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, aê gaŋô lau taêsam
sêsôm gebe ŋac tonaŋ gêgôm aômnêm lau dabuŋ, taŋ sêŋgôŋ
Jerusalem naŋ, sec elêmê.
14 Ma sêsôm gebe kêkôc ŋaclai aŋga lau dabuŋsêga nêŋ gebe
ênsô lau samob, taŋ aweŋ gêjac aômnêm ŋaê naŋ tôŋ.”
15 Tec Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôna, ŋac tau tônê tê
gajac dabiŋ eŋ su gebe ejoŋ ŋoc ŋaê êndêŋ lau samuc to kiŋ
ma Israel latuŋi êna.
16 Gebe aê tauc jatôc gêŋwapac, taŋ eŋ êôc êtu ŋoc ŋaêŋa naŋ,
êndêŋ eŋ.”
17 Tec Anania gêdi gêja e jakêpi andu tau, go kêkêŋ lêma gêsac
eŋ ma kêsôm gebe “Lasicenec Saulu, Apômtau Jesu, taŋ geoc
tau lasê gêdêŋ aôm aŋga intêna, taŋ kôsa gômôêŋ naŋ, kêsakiŋ
aê tec gamêŋ gebe matamanô êpoa lasê êtiam ma Ŋalau Dabuŋ
ênam aôm auc.”
18 Ma gaôgeŋ gêŋ, taŋ gêsaŋ Saulu mataanô auc naŋ, kêsêlô
amboac i ŋagala e gêbacnê ma gêlic gamêŋ kêtiam. Go gêdi sa e
gêliŋ saŋgu
19 ma geŋ gêŋ têkwa saki kêsa kêtiam.

Saulu gêjam mêtê aŋga Damasku

Bêc ŋagêdô Saulu gêwiŋ ŋacseŋomi gêmoa Damaskus.
20 E gacgeŋ gêjam mêtê kêpi Jesu aŋga Judaneŋ lôm gebe ŋac
tau tonaŋ Anôtônê Latu.
21 Ma lau samob, taŋ sêŋô ênê bi ŋ tonaŋ naŋ, sêŋac lemeŋ
ma sêsôm gebe “Ŋac tau, taŋ geseŋ êsêac, taŋ aweŋ gêjac ŋaê
tônê aŋga Jerusalem naŋ, ŋac tau tonec me masi. Eŋ gêmêŋ
gebe ênsô êsêac aŋga tonecŋa tôŋ êwiŋ ma ejoŋ êsêac sêndêŋ lau
dabuŋsêga sêna atom me.”
22 Ma Saulu gêwa sa ŋajaŋa kêlêlêc gebe Jesu tonec eŋ Kilisi
tau. Kêsôm biŋ amboac tonaŋ tec gêgôm lau Juda, taŋ sêŋgôŋ
Damaskus naŋ, nêŋ kauc kêŋnsôŋ e toŋoma.

Saulu gêc Judawaga su

23 Bêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go Judawaga sêkic ênê biŋ gebe
sênac eŋ êndu.
24 Biŋ tau ŋapuc kêsa gêdêŋ Saulu. Ac sêkêŋ lau sejop malac
ŋasacgêdô gêwiŋ kêtôm bêc to geleŋgeŋ gebe sênac eŋ êndu.
25 Tec Saulunê ŋacseŋomi sêkôc eŋ gêdêŋ gêbêc jasêkêŋ eŋ
kêsêp sêm, taŋ sêwa amboac talu naŋ, ma sêlêwaŋ eŋ kêsêp
tuŋbôm ŋadêmôê gêja.

Saulu gêmoa Jerusalem

26 Gêja e gêô lasê Jerusalem jakêsaê gebe êsap ŋacseŋomi
tôŋŋa. Tec gêgôm elêmê gebe samob têtêc eŋ, sêkêŋ gêwiŋ gebe
Jesunê ŋacseŋom teŋ eŋ atom.
27 Tec Barnba gêjam eŋ sa ma gêwê eŋ agêc dêdêŋ aposolo
sêja. Eŋ gêjac m iŋ biŋ Saulu gêlic Apômtau aŋga intêna ma Jesu
kêsôm biŋ gêdêŋ eŋŋa. Ma gêjac miŋ gêwiŋ gebe Saulu kêsôm
Jesunê ŋaê lasê gêmoa awêgeŋ aŋga Damaskus.
28 Go Saulu gêmoa-gêmoa gêwiŋ êsêac aŋga Jerusalem ma
kêsôm Apômtaunê ŋaê lasê gêmoa awêgeŋ.
29 Eŋ gêjam biŋgalôm gêwiŋ lau Juda, taŋ sêsôm biŋ Helen
naŋ, e sêpê tauŋ kêtu mêtêŋa. Tec êsêac sebe sêkam eŋ tôŋ ma
sênac eŋ êndu.
30 Lasitêwai sêŋô biŋ tonaŋ ŋawae ma sêkêŋ eŋ kêsêp
Kaisarea gêja acgom, go sêsakiŋ eŋ aŋga tonaŋ gêja Tarsus.
31 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ gôlôac dabuŋ aŋga Judaia to Galilaia
ma Samaria ŋagamêŋ samob sêŋgôŋ towamag-eŋ. Lau tau sêsa
nêŋ lêŋ totêtêc Apômtaugeŋ ma Ŋalau Dabuŋ kêpuc êsêac tôŋ to
gêjac lênsôŋ êsêac e têtu taêsam.

Aenea ôli ŋajam kêsa

32 Petere kêsêlêŋ-kêsêlêŋ gêmoa e jagêô lasê Anôtônê lau, taŋ
sêŋgôŋ Luda naŋ.
33 Go kêtap ŋac teŋ aŋga tonaŋ sa, nê ŋaê Aenea, taŋ nê
ŋatêkwa kêtu goloŋ ma gêcgeŋ kêtôm jala 8.
34 Tec Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aenea, Jesu Kilisi gêgôm
aôm ŋajam kêsa, ôndi sa ma ôluŋ nêm mê sa,” e eŋ gêdi sa guluŋ
tageŋ.
35 Lau Luda to Saron samob, taŋ sêlic ŋac tau naŋ, sêjam tauŋ
ôkwi dêdêŋ Apômtau.

Tabita mata jali kêsa kêtiam

36 Awê teŋ gêŋgôŋ Jope, nê ŋaê Tabita, tanam ôkwi gebe
Mojawa, naŋ kêkêŋ gêwiŋ Jesu. Eŋ gêjam lau sa ŋa koleŋ
tokaiŋ-tokaiŋ to kêmoasiŋ êsêac ŋanô.
37 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ gêmac gêgôm eŋ gêc e gêmac êndu. Go
sêmasaŋ ênê ŋawêlêlaŋ ma tetoc gêc andu ŋadeŋ teŋ.
38 Ŋacseŋomi sêŋô Petere gêmoa Luda, taŋ gêc Jope ŋagala
naŋ ŋawae, tec sêsakiŋ ŋac luagêc jateteŋ eŋ gebe “Ôndêŋ aêac
ômôêŋ sebeŋmaŋ.”
39 Petere gêdi ma gêwiŋ êsêagêc sêja. Ac sêô lasê su acgom, go
sêwê Petere sêpi andu tau ŋadeŋ tonaŋ sêja. Ma awêtuc samob
dêdêŋ eŋ sêja e têtôc obo to ŋakwê, taŋ Tabita gêŋgôŋ gêwiŋ
êsêac ma kêsi naŋ, gêdêŋ eŋ ma têtaŋ.
40 Tec Petere kêmasuc êsêac samob sêsa sêja, go kêpôŋ aduc
keteŋ mec. Tônaŋ su, go kêkac tau ôkwi gêdêŋ ŋacmatê ma

kêsôm gebe “Tabita, ôndi sa.” Ma awê tau mata gêlac e gêlic
Petere ma gêdi gêŋgôŋ.
41 Go Petere gêsuŋ lêma jakekam eŋ sa ma gêmôêc Anôtônê
lau to awêtuc mêŋkêtôc awê tau gêdêŋ êsêac gebe mata jali kêsa
su.
42 Lau Jope samob sêŋô biŋ tonaŋ ŋawae ma taêsam sêkêŋ
gêwiŋ Apômtau.
43 Ma Petere gêmoa Jope gêŋgôŋ gêwiŋ ŋac kêmasaŋ bôc
ŋaôlicŋa teŋ, nê ŋaê Simon, ŋasawa ec baliŋ.

10

Petere agêc Korneli

1 Ŋac teŋ gêŋgôŋ Kaisarea, nê ŋaê Korneli. Ŋac tonaŋ kêtu
siŋwaga toŋ teŋ, taŋ sêsam êsêac sebe “ToŋItaliaŋa” naŋ, nêŋ
kapitai.
2 Eŋ to nê gôlôac samob lau ŋajam têtêc Anôtô, ma eŋ
kêmoasiŋ lau Juda ŋapep to keteŋ mec gêdêŋ Anôtô gedeŋ
tôŋgeŋ.
3 Gêdêŋ ocmata ŋac tonaŋ katu gêlic Anôtônê aŋela teŋ
katôgeŋ gêdêŋ eŋ jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Korneli.”
4 Korneli kêtakê e mata gê eŋ ma kêsôm gebe “Apômtau, biŋ
amboac ondoc.” Go aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Nêm mec to
nêm moasiŋ kêpi gêdêŋ Anôtô jataê gêjam gêmoa.
5 Amboac tonaŋ galoc ôkêŋ lau sêna Jope nasêkôc Simon teŋ,
taŋ sêsam eŋ sebe Petere naŋ sêmêŋ.
6 Ŋac tau kêtu ŋacleŋ jagêŋgôŋ gêwiŋ Simon teŋ, taŋ kêmasaŋ
bôc ŋaôlic naŋ, nê andu kêkô gwêctaligeŋ.”
7 Aŋela kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ su ma gêc gêja acgom, gocgo
Korneli gêmôêc nê sakiŋwaga luagêc ma siŋwaga teŋ. Ŋac tau
kêtêc Anôtô ma gêjam sakiŋ Korneli ŋapep.
8 Korneli gêjac miŋ biŋ samob gêdêŋ êsêac ma kêsakiŋ êsêac
sêja Jope.
9 Lau tonaŋ sêsêlêŋ sêmoa e ŋageleŋ, go jatêdabiŋ malac.
Gêdêŋ tonaŋ Petere kêpi andu tau ŋadeŋ ŋaôŋa gebe eteŋ mec,
ma oc kêkô ŋaluŋ.
10 Gêmoa e mo gêjô eŋ ma gebe êniŋ gêŋ. Tec sêmasaŋ ênê gêŋ
sêmoa ma katu kaiŋ teŋ kêsa
11 e gêlic undambê gêŋa ma sêlêwaŋ gêŋ teŋ amboac obo
kapôêŋ sêmoatiŋ ŋalêsu aclê ma sêlêwaŋ kêsêp nom gêmêŋ.
12 Ma bôc nomŋa kaiŋ teŋ-kaiŋ teŋ to gêŋ, taŋ kêkêŋgeŋ naŋ,
ma moc umboŋ ŋalabuŋa sêsêp jasêmoa ŋaiêIôm.
13 Go awa teŋ gêdêŋ eŋ gebe “Petere, ôndi sa, ômbuc ma ôniŋ.”
14 Tec Petere kêsôm gebe “Apômtau, masigoc, gêŋ sec to alôb-
alôb amboac tonaŋ aê gaeŋ teŋ su atomanô.”

15 Go awa tau kêsa kêtiam kêtu dim luagêc gebe “Gêŋ taŋ
Anôtô kêmasaŋ kêtu selec naŋ, ômbu gebe alôb-alôb atom.”
16 Biŋ tonaŋ kêsa kêtu dim têlêac su, go gaôgeŋ obo tau gegeŋ
tau sa kêpi undambê gêja kêtiam.
17 Petere taê gêjam gêŋ, taŋ gêlic naŋ, ŋam jakêsa-jakêsa gêmoa
ma lau, taŋ Korneli kêsakiŋ êsêac naŋ, têtu kênac Simonnê
andu gêdêŋ lau e têtap sa mêŋsêkô ŋasacgêdô.
18 Lau tau sêmôêc têtu kênac gebe “Simon, taŋ sêsam eŋ sebe
Petere naŋ, kêtu ŋacleŋ mêŋgêŋgôŋ tonec me masi.”
19 Petere taê gêjam gêŋ, taŋ gêlic naŋ, ŋam gêŋgôŋ, ma Ŋalau
Dabuŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôlic acgom, lau têlêac mêŋtêtu
kênac aôm sêkô.
20 Ôndi ôsêp ma ôwiŋ êsêac, taêm ênam naêsa-naêsa atom,
gebe aê tauc kasakiŋ êsêac tec sêmêŋ.”
21 Tec Petere kêsêp jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aô, ŋac taŋ
asôm naŋ, aê tau tonec. Ac amêŋ kêtu biŋ ondocŋa.”
22 Lau tau sêsôm gebe “Kapitai Korneli, ŋac gêdêŋ, taŋ
kêtêc Anôtô naŋ, ma Judawaga sêlic eŋ ŋac mansaŋ, ŋac tau
tônê aŋela dabuŋ teŋ mêŋkêsôm biŋ gêdêŋ eŋ gebe êkêŋ lau
mêŋsêkôc aôm ôna ênê andu ma êŋô biŋ aŋga aômnêm.”
23 Tec Petere kêmasaŋ biŋ gêdêŋ êsêac sêsô nê andu ŋalêlôm
sêja ma kêkêŋ gêŋ êsêac seŋ.

Ŋageleŋ eŋ gêdi gêwiŋ êsêac sêja ma lasitêwai ŋagêdô aŋga
Jope dêdi sêwiŋ eŋ.
24 Ŋageleŋ, go jasêô lasê Kaisarea. Korneli kêkalem nê
lasitêwai to nê tawaŋ sa kwanaŋgeŋ, ma sêôŋ êsêac sêmoa.
25 Gêdêŋ taŋ Petere kêsô gêja naŋ, Korneli kêpuc eŋ tôŋtôŋ
kêsa gêmêŋ e gêu tau gêc eŋ akaiŋŋa ma ketoc eŋ sa.
26 Tec Petere kêkam eŋ sa ma kêsôm gebe “Ôndi sa, aê ŋamalac
amboac tonaŋ.”
27 Sêjam biŋgalôm sêwiŋ tauŋ sêsô sêja e gêlic lau taêsam sêkac
tauŋ sa,
28 ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac alicgac gebe biŋsu gêjac
jao gebe Judawaga têtu ŋacleŋ me sêŋgôŋ sêwiŋ tenteŋlatu teŋ
atom. Mago Anôtô kêtôc gêdêŋ aê gebe jambu ŋamalac teŋ
gebe sec to ŋatêmui atomanô.
29 Kêtu tonaŋŋa aê gaŋô amacnêm môêc tec gadec atom,
gadi gamêŋ. Ma galoc jatu kênac amac gebe amôêc aê kêtu
asageŋŋa.”
30 Tec Korneli kêsôm gebe “Gêdêŋ ocmata teŋ aê kateŋ mec
gamoa ŋoc andu e galic ŋac teŋ toŋakwê ŋaôsicôsic mêŋkêkô aê
laŋôcnêm, galoc ŋabêc aclê gêjaŋa su.
31 Ma ŋac tau kêsôm gebe ‘Korneli, Anôtô gêŋô aômnêm mec
ma taê gêjam nêm moasiŋgac.

32 Amboac tonaŋ ôsakiŋ lau sêna Jope nasêkôc Simon, taŋ
sêsam eŋ sebe Petere naŋ êmêŋ. Ŋac tau kêtu ŋacleŋ gêŋgôŋ
Simon, taŋ kêmasaŋ bôc ŋaôlic naŋ nê andu, taŋ kêkô gwêctali
naŋ.'
33 Tec kakêŋ lau ŋagaôgeŋ dêdêŋ aôm sêwac ma aôm gôgôm
ŋajam gebe gômôêŋ. Aêac samob, tec amoa Anôtô laŋônêm nec,
abe aŋô biŋ samob, taŋ Apômtau kêsakiŋ aôm naŋ."

Petere gêjam mêtê gêmoa Kornelinê andu

34 Go Petere gêôc awa sa ma kêsôm gebe "Galoc aê kajala
biŋŋanôgeŋ gebe Anôtô kêpuc opeŋ lau teŋ atom.
35 Lau samuc samob nêŋ teŋ embe êtêc eŋ ma êŋgôm gêŋ
êndêŋgeŋ, naŋ oc êlic eŋ ŋajam.
36 Amac aŋô biŋ, taŋ Anôtô kêsakiŋ gêdêŋ lau Israel. Eŋ
kêsôm ŋawae ŋajam lasê kêpi Jesu Kilisi gê wama. Ŋac tau kêtu
samob nêŋ Apômtau.
37-38 Amac ajala biŋ tau, taŋ gêjam Judaia samucgeŋ auc
naŋgac. Ma biŋ tau tonec gebe Anôtô geŋ oso Jesu aŋga
Nasaret ŋa Ŋalau Dabuŋ to ŋaclai. Ma biŋ tau gêjac m aŋga
Galilaia gêdêŋ Joaŋ gêjam mêtê kêpi busaŋgu su acgom, go Jesu
gêjac laoc gamêŋgeŋ jakêmoasiŋ lau to gêgôm lau, taŋ Sadaŋ
kêkôniŋ êsêac tôŋ naŋ, ôliŋ ŋajam kêsa. Gêgôm gêŋ tonaŋ gebe
Anôtô gêwiŋ eŋ.
39 Ma aêac alic gêŋ samob, taŋ gêgôm aŋga Judanêŋ gamêŋ to
Jerusalem naŋ, tec awa sa. Ŋac tonaŋ êsêac sêkêŋ eŋ geŋkaleŋ
ka ma sêjac eŋ êndu.
40 Ŋac tau tonaŋ Anôtô gêŋu eŋ sa gêdêŋ bêc kêtu têlêac ma
kêkêŋ eŋ geoc tau lasê.
41 Geoc tau lasê gêdêŋ lau samob atom, gêdêŋ aêacgeŋ, tec
Anôtô kêjaliŋ aêac sa kwanaŋgeŋ gebe awa ênê biŋ sa nec. Eŋ
gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ ma aêac tec aeŋ to anôm gêŋ awiŋ eŋ.
42 Go eŋ kêjatu aêac gebe anam mêtê lau to awa sa gebe
Anôtô kêjaliŋ eŋ sa kêtu lau mateŋ jali to ŋacmatê nêŋ
mêtôcwaga.
43 Propete samob sêwa eŋ ŋam sa gebe Anôtô êsuc lau pebeŋ,
taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, nêŋ sec ôkwi êtu ênê ŋaêŋa."

Anôtô kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ gêdêŋ lau samuc

44 Petere kêsôm biŋ tonaŋ gêmoa ma Ŋalau Dabuŋ mêŋkêpi
êsêac samob, taŋ sêŋô biŋ semoa naŋ.
45 Ma Judawaga ŋanô, taŋ sêkêŋ gêwiŋ ma sêwiŋ Petere naŋ,
sê taêŋ gebe Anôtô kêkêc nê Ŋalau Dabuŋ kêpi lau samuc
gêwiŋ,
46 gebe sêŋô êsêac sêjam lau ŋagêdô aweŋ ma sêlambiŋ Anôtô.
Go Petere kêsôm gebe

47 “Ŋalau Dabuŋ kêpi lau tonec kêtôm kêpi aêac. Asa oc ênac
jao gebe sêliŋ saŋgu atom.”
48 Go kêsôm sêsagu êsêac sêjam Jesu Kilisi laŋô. Ma lau
tau teteŋ Petere gebe êŋgôŋ êwiŋ êsêac bêc ŋagêdô acgom. *
Judawaga sêkêŋ gêwiŋ gebe gêŋ dêmôêŋa êtôm gebe êŋgôm
nêŋ ŋalêlôm êtu sec, tec seŋ paliŋ-paligeŋ atom, seŋ gêŋ, taŋ
Mosenê biŋsu gêwa sa gebe gêŋ selec naŋgeŋ.

11

Petere gêjac miŋ gedeŋ gôlôac Jerusalemŋa

1 Aposolo to lasitêwai, taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêŋô lau samuc
sêkôc Anôtônê mêtê sa ŋawae.
2 Petere kêpi Jerusalem gêja, tec lau Juda ŋanô ŋagêdô sêsôm
eŋ gebe
3 “Aôm kôpi lau samuc nêŋ andu to goeŋ gêŋ gôŋgôŋ gôwiŋ
êsêacgoc.”
4 Tec Petere gêôc awa sa ma gêwa biŋ tau sa tomalageŋ gêdêŋ
êsêac gebe
5 “Aê kateŋ mec gaŋgôŋ malac Jope e katuc kaiŋ teŋ kêsa
ma galic gêŋ teŋ amboac obo kapôêŋ sêmoatiŋ ŋalêsu aclê tôŋ
kêsêp aŋga undambê gêdêŋ aê gêmêŋ.
6 Aê gaôc kêniŋ e galic bôc nomŋa kaiŋ teŋ-kaiŋ teŋ, bôclai
ma gêŋ kêkêŋŋa to moc umboŋ ŋalabuŋa.
7 Ma gaŋô awa teŋ kêsa gêdêŋ aê gebe ‘Petere, ôndi sa, ômbuc
ma ôniŋ.’
8 Go kasôm gebe ‘Apômtau, masigoc, gêŋ sec to alôb-alôb
amboac tonaŋ aocsuŋ gêjam kauc samuc.’
9 Go awa tau aŋga undambê gêjô aê aoc kêtu dim luagêc gebe
‘Gêŋ taŋ Anôtô kêmasaŋ kêtu selec naŋ, ômbu gebe alôb-alôb
atom.’
10 Gaŋô biŋ tonaŋ e kêtu dim têlêac, go gêŋ samob tonaŋ ŋai
kêpi undambê gêja kêtiam.
11 Ma gaôgeŋ galic lau têlêac, taŋ sêsakiŋ aŋga Kaisarea dêdêŋ
aê mêŋsêô lasê andu, taŋ gaŋgôŋ naŋ.
12 Ma Ŋalau Dabuŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôwiŋ êsêac taêm
ênam biŋ naêsanaêsa atom.’ Tec gawiŋ lasitêwai 6 tecenec e api
ŋac tau nê andu.
13 Go Ŋac tau gêjac miŋ gêdêŋ aêac gebe gêlic aŋela teŋ kêkô
ênê andu ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Ôsakiŋ lau sêna Jope ma
sêkôc Simon, taŋ sêsam eŋ sebe Petere naŋ sêmêŋ.
14 Ŋac tau êsôm biŋ, taŋ ênam aôm to nêm gôlôac samob kêsi
naŋ, êndêŋ aôm.’

---

* **10:48:** Judawaganeŋ biŋ têtu selecŋa ŋagêdo gêc Mat 15:2.

15 Aê gocgo gajac m ŋoc biŋ gamoa ma Ŋalau Dabuŋ kêpi
êsêac amboac gêmuŋgeŋ kêpi aêac.
16 Tec aê taêc gêjam Apômtaunê biŋ, naŋ kêsôm gebe 'Joaŋ
kêsagu amac ŋa bu, mago amac oc aliŋ Ŋalau Dabuŋ êtu nêm
saŋgu naŋ.'
17 Êsêac sêkêŋ gêwiŋ Apômtau Jesu Kilisi e Anôtô kêmoasi ŋ
êsêac amboac kêmoasiŋ aêacgeŋ. Ma aê asa gebe jakô Anôtô
auc."
18 Lau tau sêŋô biŋ tonaŋ e sêjam tauŋ tôŋ. Ac sêlambiŋ Anôtô
ma sêsôm gebe "Anôtô gêjam lau samuc ôkwi, gebe sêŋgôŋ
mateŋ jali sêwiŋ amboac tonaŋgeŋ."

Gôlôac Antiokiaŋa

19 Sêjac Stepan su acgom, go gêŋwapac, taŋ kêdaguc naŋ,
gêjam gôlôac saliŋ-saliŋ. Êsêac sêc sêjac laoc gamêŋgeŋ e jasêô
lasê Poinike to Kupro ma Antiokia ma sêsôm mêtê gêdêŋ lau
teŋ atom, sêsôm gêdêŋ Judawagageŋ.
20 Go nêŋ lau ŋagêdô dêdi aŋga Kupro to Kurene jasêô lasê
Antiokia. Aŋga tonaŋ sêsôm Apômtau Jesu nê ŋawae ŋajam lasê
gêdêŋ lau Helen gêwiŋ.
21 Apômtau lêma gêwiŋ êsêac e lau taêsam sêkêŋ gêwiŋ ma
sêjam tauŋ ôkwi dêdêŋ Apômtau sêja.
22 Gôlôac dabuŋ Jerusalemŋa sêŋô biŋ, taŋ êsêac sêgôm naŋ,
ŋawae ma sêsakiŋ Bamaba gêja Antiokia.
23 Kêsêlêŋ jagêô lasê e gêlic Anôtô kêmoasiŋ lau tonaŋ ŋanô,
tec têtac ŋajam ma gêlêŋ biŋ êsêac samob gebe nêŋ ŋalêlôm taêŋ
ênam Apômtaugeŋ ma sêsap eŋ tôŋ ŋapaŋ.
24 Eŋ tau ŋac ŋajam ma Ŋalau Dabuŋ gêjam eŋ auc to kêkêŋ
gêwiŋ ŋajaŋa, tec gêjam lau taêsam ôkwi e sêkêŋ gêwiŋ Apômtau
25 Go Barnaba tau gêja Tarsus gebe ensom Saulu.
26 Eŋ jakêtap eŋ sa, go kêkôc eŋ gêja Antiokia. Ma êsêagêc
sêŋgôŋ sêwiŋ gôlôac dabuŋ jala samuc teŋ ma têdôŋ lau taêsam.
Aŋga Antiokia tonaŋ tec sêsam Apômtaunê ŋacseŋomi gebe lau
Kilisiŋa kêtu ŋamataanô.
27 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ propete aŋga Jerusalem sêsêp An-
tiokia sêja.
28 Êsêacnêŋ teŋ, nê ŋaê Agaba, Ŋalau Dabuŋ kêkac eŋ, tec gêdi
ma geoc biŋ tonec lasê gebe Tôbôm kapôêŋ êsa ênam ŋamalac
samob nêŋ gamêŋ auc. Ma biŋ tau nanô kêsa gêdêŋ kaisara
Klaudi nê têm.
29 Tec ŋacseŋomi sêsôm kêtu tôŋ gebe sênam lasitêwai, taŋ
sêŋgôŋ Judaia naŋ sa. Êsêac samob êtôm ŋacanôgeŋ sêkêŋ êtôm
awa, taŋ gêc êsêacŋa naŋ.

30 Sêgôm gêŋ tau su, go sêsakiŋ Barnaba agêc Saulu gebe
nasêkêŋ awa tau êndêŋ laumata. * Judawaga sêkêŋ gêwiŋ gebe
gêŋ dêmoêŋa êtôm gebe êŋgôm nêŋ ŋalêlôm êtu sec, tec seŋ gêŋ
paliŋ-paliŋgeŋ atom, seŋ gêŋ, taŋ Mosenê biŋsu gêwa sa gebe
gêŋ selec naŋgeŋ.

12

Sêjac Jakobo endu ma sêkôc Petere tôŋ

1 Gêdêŋ têm tonaŋ kiŋ Herodo kêkac lêma sa gebe ejoŋ gôlôac
dabuŋ nêŋ ŋagêdô.
2 Eŋ gêjac Joaŋ têwa Jakobo ŋa siŋ êndu.
3 Herodo gêlic gebe biŋ tonaŋ gêjac Judawaga mateŋanô
ŋajam, tec gêjac têku e kêkôc Petere tôŋ amboac tonaŋ. (Biŋ
tonaŋ kêsa gêdêŋ Om Polom Ŋalucŋa.)
4 Kêkôc eŋ tôŋ su, go kêkêŋ eŋ kêsô andu kapoacwalôŋa gêja.
Go kêkêŋ siŋwaga toŋ aclê gebe sejop eŋ. Toŋ teŋ ŋalau aclê-
aclê. Herodo taê gêjam gebe Pasa êmbacnê acgom, go êtôc eŋ
êndêŋ lau.
5 Amboac tonaŋ sejop Petere gêŋgôŋ kapoacwalô, ma gôlôac
dabuŋ teteŋ mec gêdêŋ Anôtô kêtu eŋŋa gedeŋ tôŋgeŋ.

Mec ŋaclai kêgaboac Petere su

6 Gêdêŋ taŋ Herodo taê gêjam gebe êtôc Petere êndêŋ lau
naŋ, ŋagêbêc sêsô Petere tôŋ ŋa kapoacwalô luagêc ma sêkêŋ
eŋ gêc bêc gêc siŋwaga luagêc ŋasawa. Ma gejobwaga sêkô
katamdêmôê ma sejop andu kapoacwalôŋa.
7 Ma sep tageŋ Apômtaunê aŋela geoc tau lasê e ŋawê kêpô
balêm ŋalêlôm. Go aŋela tau kepeŋ Petere dambê ma gêŋu eŋ
ma kêsôm gebe "Ôndi sa sebeŋ." Gêdêŋ tonaŋ kapoacwalô kêsu
aŋga eŋ lêma.
8 Go aŋela kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôjandiŋ nêm ômbiŋkap ma
ôkic nêm atapa tôŋ." Ma eŋ gêgôm amboac tonaŋ. Go aŋela
kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "U nêm ŋakwê ênsaŋ taôm ma ôndaŋguc
aê."
9 Petere kêsa kêdaguc eŋ gêja. Eŋ gêjam kauc gebe gêŋ, taŋ
aŋela gêgôm naŋ, ŋanô atom, geboc gêc mêgeŋ.
10 Agêc sêsêlêŋ e jasêlêlêc gejobwaga ŋamataŋa to gejobwaga
kêtu luagêcŋa, go jasêô lasê katam ki, taŋ kêsi intêna malacŋa
naŋ. Ma katam tau gêlêc tau su gêdêŋ êsêagêc, tec agêc sêsa sêja
sêsêlêŋ sêmoa intêna. Go sep tageŋ aŋela malamê.
11 Peterenê kauc ŋawa kêsa, go kêsôm gebe "Galoc kajala
ŋanôgeŋ gebe Apômtau kêsakiŋ nê aŋela kêjaŋgo aê su aŋga
Herodo lêma to gêŋ samob, taŋ Juda sêkêŋ mateŋ gebe sêŋgôm
naŋ."

---

* **11:30:** Judawaganêŋ biŋ têtu selecŋa ŋagêdô gêc Mat 15:2.

12 Nê kauc kêsa su ma kêpi Joaŋ, taŋ sêsam eŋ sebe Marka,
têna Maria nê andu gêja. Lau taêsam sêkac tauŋ sa aŋga tonaŋ
ma teteŋ mec sêmoa.
13 Eŋ kêmadi katam anduŋa ma sakiŋwagao teŋ, nê ŋaê Rode,
gêja gebe êlic ŋam.
14 Eŋ gêja e kêjala Petere awa ma têtac ŋajam gêjam eŋ auc
e gêlêc katam su atom, kêlêti kêsô gêja ma kêsôm lasê gebe
Petere tec kêkô katamdêmôê.
15 Ma êsêac sêsôm gêdêŋ awê tau gebe "Aôm meloc." Ma
eŋ kêsôm ŋajaŋa gebe "Masi, ŋac tau tônê biŋŋanô." Tec êsêac
sêsôm gebe "Oc ênê aŋela."
16 Ma Petere kêmadi katam gedeŋ tôŋgeŋ e sêlêc su ma sêlic
eŋ e têtakê ŋanô.
17 Eŋ gêjab lêma gêdêŋ êsêac gebe jamaŋgeŋ, go gêjac Apômtau
gêwê eŋ aŋga andu kapoacwalôŋa kêsa gêmêŋ ŋamiŋ gêdêŋ
êsêac ma kêsôm gêwiŋ gebe "Asôm biŋ tonec ŋawae êndêŋ
Jakobo to lasitêwai ŋagêdô." Go eŋ tau kêsa malac teŋ gêja.
18 Geleŋmata siŋwaga selendec ŋanô ma sênac mateŋ tauŋ
gebe Petere gêja ondoc.
19 Herodo gesom eŋ, mago kêtap eŋ sa atom. Amboac tonaŋ
kêtu lêsu gejobwaga ma kêtiŋ êsêac gebe sênac êsêac êndu. Go
Herodo tau gêdi aŋga Judaia kêsêp Kaisarea gêja gêŋgôŋ tonaŋ.

Herodo gêmac êndu

20 Herodo têtac ŋandaŋ gêdêŋ lau Turu to Sidon. Lau tonaŋ
nêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ, tec dêdêŋ eŋ sêja. Êsêac sêjam neneŋ
kiŋnê sakiŋwaga andulêlômŋa, Blasta, ma teteŋ gebe sê wama
tauŋ, gebe kiŋnê nom ŋanô gêlôm êsêac.
21 Gêdêŋ noc sêmasaŋ biŋ tonaŋŋa, go Herodo kêsô ŋakwê
kiŋŋa sa jagêŋgôŋ lêpôŋ ma kêsôm bi ŋ gêdêŋ êsêac.
22 Tec lau aweŋ gêôc eŋ gebe "Awa tônê ŋamalacnê atom,
anôtô teŋ nê."
23 Ma sep tageŋ Apômtaunê aŋela gêjac eŋ gebe ketoc Anôtô
sa atom, tec têmoa seŋ eŋ e gêmac êndu.
24 Go Anôtônê mêtê kêlaiŋ tau gêjam gamêŋ auc.
25 Barnaba agêc Saulu sêjam nêŋ sakiŋ tonaŋ e gêbacnê aŋga
Jerusalem, go sêkôc Joaŋ, taŋ sêsam eŋ gebe Marka naŋ, gêwiŋ
êsêagêc ma sêmu sêja Antiokia.

13

Sêjam mec Bamaba agêc Saulu

1 Propete to biŋsu, taŋ sêmoa gôlôac dabuŋ Antiokiaŋa
ŋalêlôm naŋ tonec, Barnaba agêc Simeon, taŋ sêsam eŋ sebe
Niger naŋ, ma Luki aŋga Kurene ma Manaen, taŋ agêc kiŋ
Herodo ŋapalêgeŋ sêmoa sêwiŋ tauŋ naŋ, ma Saulu.

2 Ŋasawa teŋ êsêac sêjêm sakiŋ Apômtau to sêjam dabuŋ mo
sêmoa, ma Ŋalau Dabuŋ kêsôm gebe "Awaka Bamaba agêc
Saulu sa êtu kôm, taŋ kakalem êsêagêc naŋŋa."
3 Tec sêjam dabuŋ mo ma teteŋ mec, go sêu lemeŋ gêsac
êsêagêc ma sêkêŋ êsêagêc sêja.

Aposolo sêjam mêtê aŋga Kupro

4 Ŋalau Dabuŋ kêsakiŋ êsêagêc e sêsêp Selaikia sêja. Aŋga
tonaŋ sêlac jasêsô nuc Kupro.
5 Sêmoa Salami ma sêsôm Anôtônê biŋ lasê aŋga Judanêŋ
lôm. Ma Joaŋ gêjam sakiŋ gêmoa gêwiŋ êsêagêc.
6 Go ac sêsêlêŋ têdaguc nuc samuc tonaŋ e jasêô lasê Papo. A
ŋga Papo têtap ŋac Judaŋa teŋ sa. Eŋ mecwaga teŋ to propete
dansaŋ, nê ŋaê Barjesu.
7 Ŋac tau gêmoa gêwiŋ gôliŋwaga Sergi Paulus, eŋ ŋac tokauc
teŋ. Ŋac tonaŋ kêkalem Barnaba agêc Saulu dêdêŋ eŋ sêja, ŋam
eŋ gebe êŋô Anôtônê biŋ.
8 Mago mecwaga Eluma (lau Helen sêjam ênê ŋaê ôkwi
amboac tonaŋ) gêlêc biŋ sa êsêagêc ma gêgôm gêŋlêlôm gebe
ênam gôliŋwaga ôkwi êkêŋ êwiŋ mêtê atom.
9 Tec Saulu, taŋ sêsam eŋ teŋ gebe Paulu naŋ, Ŋalau Dabuŋ
gêjam eŋ auc ma kêpuc mata tôŋ eŋ
10 ma kêsôm gebe "Aôm Sadaŋ latu. Biŋdansaŋ to alôb-
alôb gêjam aôm auc samucgeŋ, tec kôkêŋ kisa gêdêŋ biŋ gêdêŋ
samob. Aôm gôjam Apômtaunê intêna solop ôkwi ŋapaŋ. Êndêŋ
ondoc, go ôwi siŋ.
11 Ôlic acgom, galoc Apômtaunê lêma oc ênac aôm gebe
matampec êsa ôlic oc êtiam atom e ŋasawa teŋ acgom." Ma sep
tageŋ ŋakanuc to ŋakesec kêkôm eŋ auc ma gesom lau kêlêsageŋ
gebe sêkam eŋŋa.
12 Gôliŋwaga gêlic gêŋ tonaŋ tec kêtakê kêtu Apômtaunê
mêtêŋa e kêkêŋ gêwiŋ.

Paulu agêc Barnaba sêmoa Antiokia Pisidiaŋa

13 Paulu to nê lau sêpi waŋ aŋga Papo ma sêlac e jasêsô Perge,
taŋ gêc Pampulia naŋ. Go Joaŋ kêtaiŋ tau su aŋga êsêagêcnêŋ
ma gêmu gêja Jerusalem.
14 Sêwi Perge siŋ ma sêsêlêŋ e sêô lasê Antiokia Pisidiaŋa.
Gêdêŋ sabat sêsô Judanêŋ lôm jasêŋgôŋ.
15 Lômmôkê sêsam Mosenê biŋsu to propetenêŋ biŋ lasê su
acgom, go sêsakiŋ biŋ gêdêŋ êsêagêc gêja gebe "O lasitêwaagêc,
biŋ êpuc lau tôŋŋa embe ênêc amagêcŋa, go asômmaŋ."
16 Tec Paulu gêdi sa gêjab lêma êsêac ma kêsôm gebe
"O Israelwaga to amac, taŋ atêc Anôtô naŋ, akêŋ taŋem
acgom.

17 Lau Israel tonec nêŋ Anôtô kêjaliŋ tameŋi sa ma ketoc lau
tau sa gêdêŋ taŋ sêŋgôŋ nom jaba Aiguptu naŋ, go gêôc lêma
sa ma gêwê êsêac aŋga tonaŋ sêsa sêja.
18 Ma gêlôm êsêac sêmoa gamêŋ sawa kêtôm jala 40.
19 Go geseŋ nom Kanaan ŋalaum 7 su ma gêjac sam ŋagamêŋ
tau gêdêŋ êsêac sêwê kaiŋ,
20 kêtôm jala 450.
"Tonaŋ su, go kêkêŋ gôliŋwaga gêdêŋ êsêac e gêdêŋ propete
Samuel nê têm.
21 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ teteŋ kiŋ e Anôtô kêkêŋ Kis latu Saulu
aŋga Benjaminnê gôlôac kêtu nêŋ kiŋ kêtôm jala 40.
22 Go kêsap eŋ tulu ma ketoc Dawid sa kêtu nêŋ kiŋ. Anôtô
gêwa ŋac tonaŋ sa amboac tonec gebe 'Aê katap Isai latu
Dawid sa, naŋ ŋoc ŋalêlôm galic eŋ ŋajam. Eŋ oc êŋgôm aêŋoc
biŋ samob êtu tôŋ.'
23 Aŋga ênê wakuc Anôtô kêkêŋ kêsiwaga Jesu gêdêŋ lau
Israel kêtôm gêjac mata.
24 Jesu kêtu awê atomgeŋ, ma Joaŋ kêsôm mêtê lasê gêdêŋ
lau Israel samob kêpi busaŋgu sênam tauŋ ôkwiŋa.
25 Kêdabiŋ gebe Joaŋ ênac mata nê koleŋ ma kêsôm gebe
'Amac abe aê asa. Aê ŋac tau, taŋ asaê amoa naŋ atom. Alic
acgom, ŋac tau oc êndaŋguc aê ma aê katôm gebe janac pêla ênê
atapa ŋalêkôŋ atom.'
26 "O lasitêwaac, Abraham latui amac ma amac lau, taŋ atêc
Anôtô naŋ, Anôtô kêsakiŋ biŋ moasiŋŋa tonaŋ gêdêŋ aêac.
27 Lau taŋ sêŋgôŋ Jerusalem naŋ, to nêŋ laumata sêjala Jesu
tônê to propetenêŋ biŋ, taŋ sêsam kêtôm sabatgeŋ naŋ atom.
Mago sêkic ênê biŋ, tec sêgôm biŋ tau ŋanô kêsa.
28 Êsêac têtap ênê keso enseŋ eŋ suŋa teŋ sa atom, mago teteŋ
Pilata gebe ênac eŋ êndu.
29 Êsêac sêgôm biŋ samob, taŋ teto kêpi eŋ naŋ, ŋanô kêsa su
acgom, go sêkôc eŋ su aŋga ka jatetoc eŋ gêc sêô.
30 Go Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ.
31 Bêc taêsam eŋ geoc tau lasê gêdêŋ êsêac, taŋ sêwiŋ eŋ aŋga
Galilaia sêpi Jerusalem sêja. Ma lau tau tec galoc sêwa eŋ ŋam
sa gêdêŋ lau sêmoa.
32 Ma aêac asôm ŋawae ŋajam, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ
tameŋi naŋ, lasê gêdêŋ amac.
33 Ma biŋ tau Anôtô gêgôm ŋanô kêsa kêpi êsêac latuŋi aêac,
gedeŋ taŋ gêŋu Jesu sa, kêtôm biŋ, taŋ teto gec Pesalem kêtu
luagêcŋa gebe
'Aôm kôtu aêŋoc Latuc,
galoc katu aôm Tamam.'
34 Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ, gebe ôli êtu palê atomŋa.
Eŋ geoc biŋ tonaŋ lasê kwanaŋgeŋ ma kêsôm gebe

‘Aê gabe jakêŋ Dawidnê gêŋ dabuŋ to ŋaŋêŋ tau êndêŋ amac.’
35 Ma kêsôm ŋagêdô gêc madiŋ teŋ gêwiŋ gebe
‘Aôm oc ôkêŋ nêm ŋac dabuŋ ôli êtu palê atom.’
36 Gebe Dawid tê gêjam sakiŋ kêtôm Anôtônê biŋ gêdêŋ tau nê launêŋ têm, go gêc nê bêc ma sêsuŋ eŋ gêwiŋ tamai ma ôli kêtu palê.
37 Ma ŋac, taŋ Anôtô gêŋu eŋ sa naŋ, ôli kêtu palê atom.
38-39 O Lasitêwaac, amboac tonaŋ ajala tonec êwiŋ acgom. Aêac asôm lasê êndêŋ amac gebe Anôtô kêsuc sec samob ôkwi kêtu ŋac tônêŋa. Samob taŋ sêkêŋ êwiŋ eŋ naŋ, têtu lau gêdêŋ. Mosenê biŋsu êtôm gebe enseŋ aêacnêŋ sec su e tatu lau gêdêŋ nec atom.
40 Amboac tonaŋ alic taôm gebe biŋ, tec propete sêsôm nec, êtap amac sa atom
41 gebe
‘Amac aseŋ-biŋwaga alic acgom,
oc aŋac lemem, mago anaŋa,
gebe êndêŋ amacnêm têm aê oc janam ŋoc kôm teŋ.
Embe sênac kôm tau ŋamiŋ, oc akêŋ êwiŋ atom.’ ”
42 Ŋac ulu sebe sêsa awê sêna ma lau teteŋ êsêagêc gebe êndêŋ sabat teŋ sêsôm biŋ tonaŋ ŋagêdô êndêŋ êsêac êtiam.
43 Lau sêsa aŋga Judanêŋ lôm ma Judawaga to nêŋ lau lêŋŋa taêsam, taŋ têtêc Anôtô naŋ, têdaguc Paulu agêc Barnaba. Agêc sêsôm biŋ to sêjac biŋsu êsêac gebe siŋ Anôtônê moasiŋ tôŋgeŋ.
44 Gêdêŋ sabat, taŋ kêdaguc naŋ, lau malacŋa ec jauc sêkac tau ŋ sa sebe sêŋô Apômtaunê mêtê.
45 Judawaga sêlic lau taêsam tonaŋ e têntac sec ma sêsôm biŋ alôb-alôb sêôc Paulunê biŋ aucgeŋ.
46 Tec Paulu agêc Barnaba sêsôm totêntac kêpa sugeŋ gebe “Aêagêc ajac ŋawae gebe asôm Anôtônê mêtê êndêŋ amac êtu ŋamata. Mago amac atiŋ mêtê to amac taôm asaê taôm atôm aŋgôŋ matem jali teŋgeŋŋa atom, tec aêagêc andêŋ lau samuc ana.
47 Gebe Apômtau kêjatu aêac amboac tonecgeŋ gebe
‘Aê kakêŋ aôm kôtu lau samuc nêŋ ja,
gebe ônam lau kêsi e naêndêŋ nom ŋamadiŋ naŋ.’ ”
48 Lau samuc sêŋô biŋ tonaŋ e têntac ŋajam kêsa ma sêlambiŋ Anôtônê mêtê. Ma êsêac samob, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa gebe sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ naŋ, tec sêkêŋ gêwiŋ.
49 Ma Apômtaunê mêtê kêtu tapa gêjam gamêŋ samob auc.
50 Tageŋ Judawaga sêkalom lauo towae, taŋ têtêc Anôtô naŋ, to malac tonaŋ ŋakasêga ŋanô-ŋanô e sêli launêŋ ŋalêlôm sa gebe sênac Paulu agêc Barnaba. Tec têtiŋ êsêagêc aŋga nêŋ gamêŋ sêsa sêja.
51 Agêc dedoŋ kekop aŋga eŋkaiŋ su, gebe lau tau nêŋ biŋ êpi êsêac tauŋ, ma sêja Ikonium.

52 Ŋacseŋomi têntac ŋajam kêsa to ŋalau Dêbu ŋ gêjam êsêac
auc.

14

Paulu agêc Barnaba sêmoa Ikonium

1 Gêdêŋ taŋ ŋac ulu sêmoa Ikonium naŋ, sêsô Judawaganêŋ
lôm amboac tonaŋgeŋ. Agêc sêjam mêtê kaiŋ teŋ e Judawaga
to Helen taêsam sêjam tauŋ ôkwi.
2 Mago Judawaga, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ, sêli lau sa
to sêgôm lau samuc nêŋ ŋalêlôm ŋamalic kêsa e têntac ŋandaŋ
gêdêŋ lasitêwai ŋawaô.
3 Agêc sêmoa tonaŋ ŋasawa baliŋ. Apômtau tau gêwa êsêagêc
sêjam ênê mêtê ŋamoasiŋ sa kêpuc agêc tôŋ, tec lemeŋ sêgôm
gêŋsêga to gêŋtalô
4 e lau malacŋa sêwa tauŋ kêkôc e ŋagêdô sêwiŋ Judawaga
ma ŋagêdô sêwiŋ aposolo.
5 Sêmoa, go lau samuc to Judawaga tonêŋ kasêga dêdi sebe
sênac to têtuc êsêagêc ŋa poc êndu.
6 Tec agêc sêjala ma sêc sêja Lukaonia ŋamalac Lustra to
Derbe ma gamêŋ ŋagêdô, taŋ gêc ŋamagêŋa naŋ.
7 Sêmoa tonaŋ ma sêsôm ŋawae ŋajam lasê.

Paulu agêc Barnaba semoa Lustra

8 Ma ŋac teŋ gêŋgôŋ Lustra, têna kêkôc eŋ tomagi kêsugeŋ
e akaiŋ ŋajaŋa atom ma kêsêlêŋ ŋagec atomaŋajaŋa atom ma
kêsêlêŋ ŋagec atomanô.
9 Ŋac tau gêŋô biŋ, taŋ Paulu kêsôm naŋ. Paulu mata gê eŋ e
gêlic gebe ŋac tau kêkêŋ gêwiŋ jakêtôm su gebe ôli ŋajam êsaŋa.
10 Tec kêsôm awa kacgeŋ gebe “Amkaiŋ ŋajaŋa êsa ma ôndi
sa ôkô.” Ma eŋ gêboaŋ sa ôb tageŋ ma kêsêlêŋ.
11 Lau pom kapôêŋ teŋ sêlic Paulu gêgôm gêŋ tonaŋ, naŋ
sêmôêc ŋa biŋ Lukaonianageŋ gebe “Anôtôi têtu ŋamalac ma
sêsêp dêdêŋ aêac sêrrêŋgoc.”
12 Ma sêsam Barnaba gebe Dia ma Paulu gebe Hermes gebe
eŋ ŋac awa biŋŋa.
13 Dianê lôm kêkô malac ŋamagê, tec dabuŋwaga kejoŋ bu-
limakao kapoac to ŋaola gebe sêŋgêlôŋŋa jagêô lasê sacgêdô
gebe êkêŋ da êwiŋ lau tau.
14 Aposolo Barnba agêc Paulu sêŋô biŋ tonaŋ ŋawae e sêkac
nêŋ ŋakwê gêŋgic jasêboaŋ sêsêp lau ŋalêlôm ma sêmôêc gebe
15 “Lauac, abe aŋgôm amboac ondoc. Aêagêc tonec ŋamalac
palê-palê atôm amac. Aêagêc asôm ŋawae ŋajam gêdêŋ amac
gebe anam taôm ôkwi aŋga gêŋ ŋaôma tecenec andêŋ Anôtô
mata jali tau ana. Eŋ ŋac, taŋ kêkêŋ undambê to nom ma gwêc
to ŋagêŋ totau-totau samob.

16 Gêdêŋ têm gêmuŋŋa eŋ gêlôc gebe lau samuc sêsa tauŋ nêŋ
lêŋ.
17 Mago eŋ gêwa tau sa ŋa moasiŋ, kêkêŋ kom aŋga undambê
gêdêŋ amac ma têm tomoasu gêlôm amac to kêkêŋ mo gêôc
amac tôŋ aŋgôŋ totêmtac ŋajamgeŋ.”
18 Ŋaclagêc sêsôm bi ŋ tonaŋ, mago kêtu kôm kapôêŋ gebe
sêkô lau auc êtu sêkêŋ da êndêŋ êsêagêc atomŋa.
19 Go Judawaga ŋagêdô aŋga Antiokia to Ikonium sêmêŋ ma
sêjam lau pom tonaŋ ôkwi e têtuc Paulu ŋa poc ma sê eŋ kêsa
aŋga malac gêja seboc eŋ gêmac endu.
20 Go ŋacseŋomi sêgi eŋ auc sêkô e gêdi sa kêsô malac gêja.
Ŋageleŋ êsêagêc Barnaba sêja Derbe.

Paulu agêc Barnaba sêmu sêja Antiokia Suriaŋa

21 Ŋaclagêc sêsôm ŋawae ŋajam lasê aŋga malac tonaŋ e sêjam
lau taêsam ôkwi, go sêmu sêja Lustra to Ikonium ma Antiokia
Pisidiaŋa kêtiam.
22 Agêc sêpuc ŋacseŋominêŋ ŋalêlôm tôŋ to sêjac biŋsu êsêac
ŋajaŋa gebe sêwi biŋ sêkêŋ gêwiŋŋa siŋ atom. Ma sêsôm biŋ
tonec gêwiŋ gebe “Ŋandaŋ taêsam êpi aêac acgom, go tasô
Anôtônê gamêŋ tana.”
23 Go ŋaclagêc sêjaliŋ lau sa kêtôm gôlôac dabuŋgeŋ têtu
laumata. Go sêjam dabuŋ mo to teteŋ mec ma sêsuŋ êsêac
dêdêŋ Apômtau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ.
24 Go sêsa Pisidiaŋageŋ e jasêô lasê Pampulia.
25 Sêjam mêtê aŋga Perge su acgom, go sêsêp Atalia sêja.
26 Aŋga tonaŋ sêlac jasêsô Antiokia, malac taŋ gêmuŋgeŋ
sêkêŋ êsêagêc sêsêp Anôtônê moasiŋ ŋalêlôm to sêsakiŋ êsêagêc
kêtu kôm, taŋ sêgôm su naŋŋa.
27 Jasêô lasê su acgom, go sêkac gôlôac dabuŋ sa ma sêjac miŋ
biŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ êsêac sêgôm naŋ, ma gêlêc katam
takêŋ gêwiŋŋa su gêdêŋ lau samuc.
28 Ma agêc sêmoa sêwiŋ ŋacseŋomi ec ŋêŋgeŋ. * agêc Hermes.

15

Aposolo sêkac tauŋ sa aŋga Jerusalem

1 Lau buŋa ŋagêdô aŋga Judaia sêsêp sêja Antiokia, ma têdôŋ
lasitêwai amboac tonec gebe “Embe sêsa amac êtôm Mosenê
biŋ atom, oc Anôtô ênam amac kêsi atom.”
2 Paulu agêc Bamaba ma lau tonaŋ ac aweŋsuŋ gêôc ka tauŋ
ma sêjô biŋ tonaŋ ŋapaŋ. Tec gôlôac dabuŋ sêsôm kêtu tôŋ
gebe sêkêŋ Paulu agêc Barnaba ma êsêac tauŋ nêŋ lau ŋagêdô
dêndêŋ aposolo to laumata sêpi Jerusalem sêna êtu biŋ sêpê
tauŋŋa naŋ.

---

* **14:28:** Lau Rom nêŋ anôtôi jabe luagêc nêŋ ŋaê Dia

3 Amboac tonaŋ gôlôac dabuŋ sêkêŋ êsêac sêsa Poinike to
Samariaŋa sêja ma sêjac miŋ lau samuc sêjam tauŋ ôkwi ŋawae
e gêgôm lasitêwai samob têntac ŋajam kêsa samucgeŋ.
4 Jasêô lasê Jerusalem su acgom, go gôlôac dabuŋ to aposolo
ma laumata sêkôc êsêac sa, ma ac sêjac miŋ gêŋ kapôêŋ samob,
taŋ Anôtô kêkêŋ êsêac sêgôm naŋ.
5 Go lau ŋagêdô aŋga Parisainêŋ toŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ mêtê
naŋ, dêdi sa ma sêsôm gebe "Asa lau samuc acgom, go anac
biŋsu êsêac gebe sêmansaŋ Mosenê biŋsu."
6 Tec aposolo to laumata sêkac sa gebe sêjô biŋ tau sêlic
acgom.
7 Ac sêjô biŋ tonaŋ sêmoa e Petere gêdi sa ma kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe "O lasitêwaac, amac taôm alicgac gebe gêmuŋgeŋ
gaŋgôŋ gawiŋ amac ma Anôtô kêjaliŋ aê sa gebe aocsuŋ jasôm
ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau samuc sêŋô ma sêkêŋ êwiŋ.
8 Ma Anôtô, taŋ kêjala ŋamalacnêŋ ŋalêlôm naŋ, kêwaka lau
samuc sa ma kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ gêdêŋ êsêac amboac kêkêŋ
gêdêŋ aêac.
9 Eŋ kêmoasiŋ aêac to êsêac ŋadôŋ tageŋ. Êsêac sêkêŋ gêwiŋ,
tec eŋ gêgôm nêŋ ŋalêlôm kêtu selec.
10 Ma galoc abe ansaê Anôtô amboac ondoc, tec abe akêŋ
gêŋ ŋawapac, naŋ aêac to tameŋi daôc e tatôm atom naŋ, ênsac
ŋacseŋomi magiŋm.
11 Mago aêac tec takêŋ gêwiŋ gebe Anôtô gêjam aêac to êsêac
kêsi kêtu Apômtau Jesu nê moasiŋŋa ŋa lêŋ tageŋ."
12 Lau samob sêjam tauŋ tôŋgeŋ ma sêkêŋ taŋeŋ Barnaba
agêc Paulu nêŋ miŋ. Êsêagêc sêjac miŋ gêŋtalô to gêŋsêga, taŋ
Anôtô gêgôm ŋa êsêagêc lemeŋ gêdêŋ lau samuc naŋ.
13 Ŋaclagêc sêsôm biŋ e sêjac mata, go Jakobo gêjô êsêagêc
aweŋ ma kêsôm gebe "O lasitêwaac, aŋô ŋoc biŋ acgom.
14 Simon gêjac miŋ gebe andaŋgeŋ Anôtô kêtu ŋacleŋ lau
samuc gebe êjaliŋ lau teŋ sa aŋga êsêacnêŋ têtu ênê lau.
15 Biŋ tonaŋ to biŋ, taŋ propete teto naŋ, ŋam kêsêp tageŋ
amboac tonec gebe
16 'Malôgeŋ acgom, go aê jamu jamêŋ
ma jakwê Dawidnê bec, taŋ kêsêp jakêtap naŋ, sa êtiam.
Ma jakwê gêŋ, taŋ kêku sa naŋ, sa êtiam to jamansaŋ êtu solop.
17 Amboac tonaŋ lau nomŋa ŋagêdô to lau samuc samob,
taŋ ŋoc ŋaê kêpi êsêac naŋ, sensom Apômtau.
18 "Apômtau taŋ gêgôm biŋ tau kêtu awê gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ,
nê biŋ tau tonaŋ.'
19 "Amboac tonaŋ aê taêc gêjam ŋoc biŋ tonec gebe Lau
samuc, taŋ sênam tauŋ ôkwi dêndêŋ Anôtô naŋ, talênsôŋ êsêac
atom.

20 Tageŋ tato papia êndêŋ êsêac gebe sêŋgamiŋ tauŋ êndêŋ
gwam ŋagêŋ môp-môp ma êndêŋ mockaiŋo to mockaiŋ ma
êndêŋ bôc sêgiŋ ênduŋa to êndêŋ dec,
21 gebe Mosenê biŋ tônê tec sêjam mêtê laŋgwa-laŋgwa kêtôm
gamêŋgeŋ ma sêsam lasê aŋga Judanêŋ lôm samob kêtôm
sabatgeŋ.”

Biŋ taŋ laumata sêmasaŋ naŋ

22 Sêsôm biŋ tonaŋ su, go aposolo to laumata ma gôlôac
dabuŋ samob sêsôm kêtu tôŋ ma sêjaliŋ nêŋ lau ŋagêdô sa, gebe
sêkêŋ êsêac sêwiŋ Paulu agêc Barnaba sêna Antiokia. Tec sêkêŋ
lasitêwainêŋ gôliŋwaga Juda, taŋ sêsam eŋ sebe Barsaba naŋ,
agêc Sila.
23 Ma sêkêŋ papia tonec gêdêŋ êsêac sebe sêkôc sêna gebe
“Amacnêm lasitêwai aêac, aposolo to laumata aweŋ gêjac
lasitêwai aŋga lau samuc nêŋ, taŋ sêŋgôŋ Antiokia to Suria ma
Kilikia naŋ.
24 Aêac aŋô ŋawae gebe aêacma lau ŋagêdô, taŋ asakiŋ êsêac
atom, tauŋ dêdêŋ amac sêwac naŋ, sêlênsôŋ amac ŋa tauŋ nêŋ
biŋ e sêgôm nêm ŋalêlôm ŋawapac kêsa.
25 Tec aêac akac tauŋ sa ma amasaŋ ma biŋ kêpi tageŋ e
ajaliŋ lau sa ma akêŋ êsêac sêwiŋ aêacnêŋ ŋaclagêc, taŋ têntac
gêwiŋ êsêagêc naŋ, Barnaba agêc Paulu, sêwac.
26 Ŋaclagêc tonaŋ sêjac ka kêtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi
nê ŋaêŋa.
27 Juda agêc Sila, taŋ aêac akêŋ êsêagêc sêwac, ocgo tauŋ sêwa
biŋ tonaŋ ŋagêdô sa êndêŋ amac êwiŋ.
28 Ŋalau Dabuŋ to aêac asôm kêtu tôŋ gebe akêŋ biŋ ŋawapac
ŋagêdô êkôniŋ amac tôŋ êwiŋ atom, gêŋ tecenecgeŋ, go
amansaŋ ŋapep gebe
29 Aŋgamiŋ taôm êndêŋ da gwamŋa to êndêŋ dec ma êndêŋ
bôc, taŋ sêgiŋ êndu ma êndêŋ mockaiŋo to mockaiŋ naŋ. Embe
andec gêŋ tonaŋ ŋai, ma oc êtôm. Amoa ŋajamôŋ.”
30 Amboac tonaŋ sêkêŋ êsêac sêja. Sêsêlêŋ e sêô lasê Antiokia
ma sêkac gôlôac dabuŋ sa aegom, go sêkêŋ papia gêdêŋ êsêac.
31 Ac sêsam papia tau ma têntac ŋajam kêsa kêpi biŋ, taŋ kêpuc
êsêac tôŋ naŋ.
32 Juda agêc Sila têtu propete sêwiŋ, tec sêjac biŋsu lasitêwai
to sêpuc êsêac tôŋ ŋa biŋ gwalêkiŋ.
33 Sêmoa acgom, go lasitêwai sêwi êsêac siŋ tobiŋmalôgeŋ
sêmu dêdêŋ lau, taŋ sêsakiŋ êsêac naŋ, sêja kêtiam. [
34 Sila taê gajam gebe gacgeŋ êmoa.]
35 Paulu agêc Barnaba sêmoa Antiokia ma têdôŋ to sêsôm
ŋawae ŋajam lasê kêpi Apômtaunê biŋ sêwiŋ lau ŋagêdô taêsam.

Paulu agêc Barnaba sêwa tauŋ kêkôc

36 Bêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go Paulu kêsôm gêdêŋ Barnaba
gebe “Aêagêc tamu malac samob, taŋ tasôm Apômtaunê biŋ
lasê naŋ tana, ma tanac lasitêwai kêsi gebe sêmoa ŋajam me
masi.”
37 Ma Barnaba gebe êkôc Joaŋ, taŋ sêsam eŋ sebe Marka naŋ
êwiŋ.
38 Mago Paulu gêlic ŋac tau kêtôm gebe sêkôc eŋ êwiŋ
êsêagêcŋa atom, gebe eŋ gêwi êsêagêc siŋ aŋga Pampulia ma
kêsêlêŋ gêwiŋ êsêagêc kêtu kômŋa atom.
39 Amboac tonaŋ êsêagêc aweŋsuŋ gêôc ka tauŋ ŋajaŋa e
sêkac tauŋ kêkôc. Barnaba kêkôc Marka gêwiŋ eŋ agêc sêja
Kupro.
40 Paulu kajaliŋ Sila sa ma lasitêwai teteŋ moasiŋ aŋga
Apômtaunê kêtu êsêagêcna, go sêkêŋ êsêagêc sêja.
41 Sêsêlêŋ sêsa Suria to Kilikiaŋa jasêpuc gôlôac dabuŋ tôŋ.

16

Timote gêwiŋ Paulu agêc Sila

1 Go sêô lasê Derbe ma Lustra. Ma têtap ŋacseŋom teŋ sa aŋga
tonaŋ, nê ŋaê Timote. Ŋac tau têna Judao teŋ, naŋ kêkêŋ gêwiŋ,
ma tama ŋac Helenŋa.
2 Lasitêwai Lustra to Ikoniumŋa sêwa eŋ ŋam sa
3 e Paulu gebe êkôc Timote êwiŋ eŋ. Tec kêkôc eŋ jakêsa
eŋ gebe Juda gamêŋ tonaŋŋa samob sêjala tama gebe eŋ ŋac
Helenŋa teŋ.
4 Sêjac laoc malacgeŋ sêja ma têdôŋ biŋ, taŋ aposolo to
laumata sêsôm kêtu tôŋ aŋga Jerusalem naŋ, gêdêŋ êsêac gebe
sejop.
5 Amboac tonaŋ gôlôac dabuŋ sêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa kêsa, ma
lau jasêwiŋ-jasêwiŋ kêtôm bêcgeŋ.

Paulu gêc me kêpi ŋac Makedoniaŋa

6 Ŋalau Dabuŋ kêkô êsêac auc gebe sênam mêtê aŋga Asia
atom, tec sêsa Prugia to Galata ŋagamêŋ sêja.
7 Têdabiŋ Musia ma sêsa Bituniaŋageŋ, mago Jesunê Ŋalau
gêlôc gêdêŋ êsêac atom.
8 Amboac tonaŋ jatêdaguc Musia ŋagamêŋ ŋamadiŋ ma sêsêp
gwêc dêdêŋ Troasŋa sêja.
9 Ma gêdêŋ gêbêc Paulu gêc mê gebe ŋac Makedoniaŋa teŋ
kêkô ma keteŋ eŋ gebe “Olom Makedonia mêŋônam aêac sa.”
10 Paulu mata gêlac acgom, go aêac asaic tauŋgeŋ abe ana
Makedonia sebeŋ, taêŋ gêjam gebe Anôtônê kalem gêdêŋ aêac
gebe asôm ŋawae ŋajam lasê êndêŋ êsêac aŋga tônêŋa.

Ludia gêjam tau ôkwi

11 Amboac tonaŋ êsuŋ su aŋga Troas ma gacgeŋ apeŋ Samotrakiageŋ e ŋageleŋ ma asô Neapoli.
12 Aŋga tonaŋ jaasa Romnêŋ malac wakuc Pilipi, taŋ kêtu Makedonia ŋamalacsêga naŋ, ma aŋgôŋ malac tonaŋ bêc ŋagêdô.
13 Go gêdêŋ sabat aêac asa malac ŋamagê aja e aô lasê bu teŋ, gebe aêac taêŋ gêjam gebe teteŋ mec ŋamala oc gêc tonaŋ. Aêac aŋgôŋ sic ma asôm biŋ gêdêŋ lauo, taŋ sêkac tau ŋ sa naŋ.
14 Ma awê teŋ, nê ŋaê Ludia, gêmoa; naŋ gêjam sakiŋ Anôtô. Eŋ aŋga malac Tuatira ma kêtulu obo asôsamuc. Eŋ gêŋô biŋ tau ma Apômtau kêlaiŋ ênê ŋalêlôm e kêkêŋ taŋa biŋ, taŋ Paulu kêsôm naŋ.
15 Asagu eŋ to nê lau su, go keteŋ aêac ma kêsôm gebe "Embe alic aê kakêŋ gêwiŋ Apômtau ŋanôgeŋ, naŋ asô mêŋaŋgôŋ ŋoc andu," ma kêkac aêacgeŋ.

Sêkêŋ Paulu agêc Sila sêsêp kapoacwalô

16 Ŋabêc teŋ aêac abe ana mec ŋamala tonaŋ. Asêlêŋ amoa e adac sakiŋwagao teŋ toŋalau geoc biŋ lasêŋa. Awê tonaŋ geoc biŋ lasê gêdêŋ lau ma sêkêŋ ŋaawa taêsam gêdêŋ ênê ŋatui.
17 Awê tau kêdaguc aêac to Paulu ma gêmôêc gebe "Lau tonec têtu Lôlôc Ŋatau Anôtô nê sakiŋwaga, tec sêwa lêŋ Anôtô ênam ŋamalac kêsiŋa sa êndêŋ amac."
18 Awê tau kêsôm biŋ tonaŋ e tobêc-tobêc, tec Paulu têtac ŋandaŋ kêkac tau ôkwi ma kêsôm gêdêŋ ŋalau gebe "Aê jajatu aôm gajam Jesu Kilisi laŋô gebe ôwi awê tonaŋ siŋ ôsa ôna." Ma gaôgeŋ ŋalau tau gêwi eŋ siŋ kêsa gêja.
19 Awê tau nê ŋataui sêlic nêŋ awa ŋamôkê gêc gêja, tec sêkôc Paulu agêc Sila tôŋ ma sê êsêagêc sêsa malacluŋ dêdêŋ kasêga sêja.
20 Go sêwê êsêagêc dêdêŋ gôliŋwaga sêja ma sêsôm gebe "Juda luagêc tonec mêŋsêli aêacnêŋ malac sa.
21 Agêc têdôŋ mêtê teŋ amboac aêac lau Rom tatôm gebe takôc sa ma daŋgôm ŋa naŋ atom."
22 Lau malacŋa sêbu êsêagêc sêwiŋ, tec gôliŋwaga sêkac êsêagêcnêŋ ŋakwê su ma sêjatu gebe si êsêagêc ŋa sêm.
23 Si êsêagêc ŋanô su acgom, go sêbaliŋ agêc sêsêp kapoacwalô sêja ma sêjac biŋsu ŋagejobwaga gebe ejop êsêagêc ŋapep.
24 Sêjac biŋsu ŋac tau amboac tonaŋ, tec kêbaliŋ êsêagêc sêsô andu kapoacwalôŋa ŋabalêm ŋaluŋŋa sêja ma kêkapiŋ êsêagêc eŋkaiŋ tôŋ ŋa ka.
25 Sêc e gêbêcauc gêja lu acgom, go Paulu agêc Sila teteŋ mec to sêjam nêŋ wê gêdêŋ Anôtô, ma lau kapoacwalôŋa sêŋô êsêagêc aweŋ sêwiŋ.

26 Sêgôm sêmoa e gaôgeŋ ôjô gêjam kapôêŋ, tec andu
kapoacwalôŋa ŋaalê wiwic e katam samob gêlêc tau su sep
tageŋ ma lau samob nêŋ kapoacwalô kêsu.
27 Ŋagejobwaga mata gêlac e gêlic kapoacwalô ŋakatam samob
gêŋa, tec kêtaiŋ nê siŋ sa gebe êmbuc tau, gêjam kauc gebe lau
kapoacwalôŋa oc sêc sêja.
28 Go Paulu gêmôêc awa kapôêŋ gebe "Ôjaiŋ taôm atom, aêac
samob tec aŋgôŋ."
29 Tec ŋac tau keteŋ gebe sêkôc ja sêmêŋ ma kêlêti kêsô
gamêŋ ŋalêlôm gêja e jakêtênêp tau êndu-êndu gêu tau gêc
Paulu agêc Sild eŋkaiŋŋa
30 ma gêwê êsêagêc sêsa awê sêja ma kêsôm gebe "O
apômtauagêc, aê jaŋgôm asageŋ gebe Anôtô ênam aê kêsi."
31 Tec êsêagêc sêsôm gebe "Ôkêŋ êwiŋ Apômtau Jesu, go Anôtô
ênam aôm to nêm gôlôac kêsi."
32 Go agêc sêwa Apômtaunê mêtê sa gêdêŋ eŋ to nê lau samob,
taŋ sêŋgôŋ ênê andu naŋ.
33 Gêdêŋ gêbêcauc ŋasawa tonaŋgeŋ ŋac tau kêkôc êsêagêc sa
jakêkwasiŋ êsêagêcnêŋ sêm ŋamala ma gaôgeŋ êsêagêc sêsagu eŋ
to nê lau samob.
34 Go kêkôc êsêagêc sêsô nê andu jakêkêŋ mo êsêagêc seŋ, ma
tonê gôlôac samob têntac ŋajam samucgeŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ
Anôtôgac.
35 Geleŋŋa lasê, go gôliŋwaga sêsakiŋ nêŋ sakiŋwaga sêja
sêsôm gebe "Ôwi ŋac luagêc tonaŋ siŋ."
36 Tec gejobwaga kêdôŋ biŋ tau gêdêŋ Paulu gebe "Gôliŋwaga
sêsakiŋ lau sêmêŋ gebe jawi amagêc siŋ. Amboac tonaŋ aêc
tobiŋmalôgeŋ ana."
37 Tec Paulu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêagêc ŋac Romŋa,
mago sêmasaŋ aêagêcma biŋ atom. ma si aêagêc akô malacluŋ
to sêbaliŋ aêagêc asêp kapoacwalô. Ma galoc sebe sêkêŋ aêagêc
kelecgeŋ ana me. Masigoc, amboac tonaŋ atom. Êsêac tauŋ
sêmêŋ ma sêwê aêagêc asa ana."
38 Sakiŋwaga tedôŋ biŋ tonaŋ gêdêŋ gôliŋwaga. Ac sêŋô ŋawae
gebe êsêagêc ŋac Romŋa ma têtakê ŋanô.
39 Tec sêja sê biŋmalo êsêagêc, go sêwê êsêagêc sêsa sêja ma
teteŋ êsêagêc gebe sêwi êsêacnêŋ malac siŋ.
40 Agêc sêsa aŋga andu kapoacwalôŋa ma gêdêŋ Ludia jasêlic
lasitêwai ma sê biŋmalô êsêac sa su. go sêc sêja.

17

Lau sêli aweŋ sa aŋga Tesaloniki

1 Êsêac sêsêlêŋ e jasêsa Ampipoli to Apolonia ma jasêô lasê
Tesaloniki, naŋ Judanêŋ lôm teŋ kêkô.

2 Paulu kêsô lôm gêja amboac gêgômgêgôm gêmoa ma gêjam
biŋgaŋm gêwiŋ êsêac kêpi Anôtônê biŋ kêtôm sabat têlêac.
3 Eŋ kêsôm mêtê lasê to kêwaka Kilisi tau sa gêdêŋ êsêac gebe
gêôc ŋandaŋ ma gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ gêjac eŋ ŋawae. Go
kêsôm gêwiŋ gebe "Jesu, taŋ kasôm eŋ lasê gêdêŋ amac naŋ, eŋ
Kilisi tau."
4 Ma êsêacnêŋ ŋagêdô sêkêŋ gêwiŋ ma sêsap Paulu agêc Sila
tôŋ. Ma Helen, taŋ têtêc Anôtô naŋ, nêŋ taêsam sêwiŋ ma
kasêganêŋ lauo ŋalêlêma atom amboac tonaŋgeŋ.
5 Tec Judawaga têntac ŋandaŋ kêsa ma sejoŋ lau sec ŋagêdô
aŋga malaclêlôm mêŋsêjac êsêac sa gebe sêkalom malac. Tec
sêwa Jasonnê andu auc ma sêsôm Paulu agêc Sila sebe sêkôc
êsêagêc dêndêŋ lau sêna.
6 Mago têtap êsêagêc sa atom. Tec sê Jason to lasitêwai
ŋagêdô dêdêŋ malac ŋagôliŋwaga sêja ma sêmôêc gebe "Lau
tau, tê sêlênsôŋ gamêŋboa nê, sêjam aêacnêŋ gamêŋ tôŋ amboac
tonaŋgoc.
7 Jason tonec kêkôc êsêac sa. Lau samob tônê sesen
kaisaranê biŋsu su ma sêsôm gebe kiŋ teŋ gêmoa nê ŋaê Jesu."
8 Lau malac tonaŋŋa to ŋagôliŋwaga sêŋô biŋ tonaŋ e
kêlênsôŋ êsêac ŋanô.
9 Tec sêsôm Jason to nê lau ŋagêdô sêkêŋ gêŋ sêjac da tauŋ su,
go sêwi êsêac siŋ.

Aposolo sêmoa Beroia

10 Ŋagêbêc tonaŋ lasitêwai sêkêŋ Paulu agêc Sila sebeŋ sêja
Beroia. Agêc sêô lasê su, go sêsô Judanêŋ lôm sêja.
11 Lau tau nêŋ lêŋ mansaŋ ŋajam sêlêlêc Juda Tesalonikiŋa
nêŋ su. Ac sêkôc mêtê sa ŋapep sêjac ŋawaegeŋ ma sêkip buku
dabuŋ ŋam sa kêtôm bêcgeŋ, sê dôŋ mêtê, taŋ aposolo sêsôm
naŋ, gebe oc kêtôm tau me masi.
12 Amboac tonaŋ êsêacnêŋ lau taêsam sêkêŋ gêwiŋ ma He-
lennêŋ lau towaeŋ nêŋ lauo to ŋacwaga ŋagêdô ŋalêlêma atom
amboac tonaŋgeŋ.
13 Juda Tesalonikiŋa sêŋô Paulu kêsôm Anôtônê mêtê aŋga
Beroia gêwiŋ ŋawae, tec tauŋ sêja sebe sêlênsu to sêlênsôŋ êsêac
amboac tonaŋgeŋ.
14 Lasitêwai sêŋô ŋawae, tec sejoŋ Paulu sebeŋ sêsa gwêc sêja,
ma Sila agêc Timote gacgeŋ sêŋgôŋ.
15 Lau taŋ sêwiŋ Paulu naŋ, sêwê eŋ e jasêô lasê Ateŋ. Êsêac
sebe sêmu sêna, go eŋ kêmasaŋ biŋ gêdêŋ êsêac gebe nasêkac
Sila agêc Timote sebeŋ dêndêŋ eŋ sêna.

Paulu gêmoa Aten

16 Paulu gêôŋ êsêagêc gêŋgôŋ Aten ma gêlic sêkêŋ gwam
taêsam gêjam malac auc, ma nê ŋalêlôm kêbôli auc ŋanô.

17 Tec gêjam biŋgalôm gêwiŋ Judawaga aŋga nêŋ lôm to êsêac,
taŋ têtêc Anôtô naŋ, kêtôm bêcgeŋ ma lau, taŋ kêtap êsêac sa
aŋga malacluŋ naŋ, amboac tonaŋgeŋ.
18 Ma Epikuri to Stoiki nêŋ lau tokauc ŋagêdô sebe sênsaê
eŋ, tec lau ŋagêdô sêsôm sebe "Ŋac gwai-gwai ŋatau tonaŋ gebe
êsôm asageŋ." Ŋagêdô sêsôm gebe "Eŋ gebe êsôm anôtôi jaba
ŋawae." Êsêac sêsôm biŋ tonaŋ gebe Paulu kêsôm ŋawae ŋajam
lasê kêpi Jesu gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ.
19 Amboac tonaŋ sêkôc Paulu jasêwê eŋ sêja Areo Pagu (nêŋ
sêmêtôc biŋ ŋamala) ma sêsôm gebe "Aêac abe ajala biŋ wakuc,
taŋ kôdôŋ gêdêŋ lau naŋ awiŋ.
20 Aôm kôs m biŋ kaiŋ teŋ kêsêp aêac taŋeŋsuŋ, ma aêac abe
ajala biŋ tonaŋ ŋam."
21 Lau Aten samob to lau jaba, taŋ sêŋgôŋ sêwiŋ êsêac naŋ,
ôliŋ palê sebe sêsôm to sêŋô biŋ wakucgeŋ ŋapaŋ.
22 Tec Paulu gêdi jakêkô Areo Pagu ŋaluŋgeŋ, go kêsôm gebe
"Lau Atenwaga, aê galic amac atoc anôtôi sa ŋapepgeŋ.
23 Kasêlêŋ katôm malacgêdôgeŋ gaja ma kêsala amacnêm gêŋ
dabuŋ e katap altar teŋ sa teto ŋabiŋ gêc gebe 'Anôtô taŋ tajam
kauc eŋ naŋ nê.' Tec gabe jawa gêŋ tau, taŋ ajam kauc ma atoc
sa naŋ, sa êndêŋ amac.
24 Anôtô tau, taŋ kêkêŋ undambê to nom ma ŋagêŋ totau-
totau samob naŋ, kêtu undambê to nom Ŋatau, mago gêŋgôŋ
lôm dabuŋ, taŋ sêkwê ŋa lemeŋgeŋ naŋ atom.
25 Eŋ kêpô lêna gêŋ, taŋ ŋamalac sêgôm ŋa lemeŋ naŋ atom,
gebe eŋ tau kêkêŋ êsêac sêmoa mateŋ jali to sêsê aweŋ ma
kêkêŋ ŋagêŋ samob gêdêŋ êsêac.
26 Eŋ kêkêŋ ŋamalac tageŋ kêtu ŋamalac totoŋ-totoŋ, taŋ
sêŋgôŋ nom auc naŋ, samob nêŋ ŋamôkê. Eŋ kêkêŋ nêŋ têm
sêmoaŋa to gamêŋ sêŋgôŋŋa ŋamadiŋ kwanaŋgeŋ.
27 Anôtô gêgôm gêŋ tonaŋ gebe sensom eŋ. Moae sênsaê eŋ
ma têtap eŋ sa, gebe eŋ gêmoa jaêc aêac samob nêŋ teŋ atom.
28 'Eŋ kêkôm aêac auc, tec tamoa mateŋ jali
to daŋgôm nêŋ gêŋ samob ma tamoa amboac tamoa,'
kêtôm amacnêm sêga-wêwaga ŋagêdô sêsôm gebe
'Aêacnêŋ ŋam kêsêp eŋ.'
29 Aêacnêŋ ŋam kêsêp Anôtô, tec tanam dôŋ Anôtô êpi gwam
gold to silber ma poc, taŋ ŋamalac taêŋ gêjam ŋamêtê ma sêgôm
naŋ atom.
30 Anôtô gêlic têm, taŋ ŋamalac sêjam kauc tauŋŋa naŋ gêbacnê,
ma galoc gêjac biŋsu ŋamalac gebe lau samob êtôm gamêŋ
samobgeŋ sênam tauŋ ôkwi.
31 Ma kêtôc bêc êmêtôc ŋamalac samob êndêŋgeŋŋa kêkô
kwanaŋgeŋ ma kêjaliŋ ŋac êmêtôc biŋŋa sa su. Eŋ kêwaka ŋac
tau sa gêdêŋ lau samob gebe gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ."

32 Lau tau sêŋô ŋacmatê sêndi sa ŋabiŋ e ŋagêdô sêsu susu
ma ŋagêdô sêsôm gebe “Malôgeŋ, go aŋô aôm ôsôm biŋ tonaŋ
ŋagêdô êtiam.”
33 Sêsôm su, go Paulu gêwi êsêac siŋ kêsa gêja.
34 Go lau ŋagêdô sêsap eŋ tôŋ ma sêkêŋ gêwiŋ. Acnêŋ Areo
Pagu ŋalaumata teŋ, nê ŋaê Dionusi agêc awê teŋ, nê ŋaê
Damari, ma lau ŋagêdô sêwiŋ. * sêmoasiŋ tauŋ ôliŋ ma sêjam
kauc gebe gêŋ ŋanô tau tonaŋ. Stoiki têtu mêtê tauŋ ŋapep ma
sêjam kauc gebe ênam êsêac sa sêmoa ŋajamgeŋ. † sêkac tauŋ
saŋa.

18

Paulu gêmoa Korinti

1 Tonaŋ su, go Paulu gêwi Aten siŋ gêja Korinti.
2 Aŋga tonaŋ kêtap Juda teŋ sa, nê ŋaê Akwila. Têna kêkôc
eŋ aŋga Pontu. Êsêagêc nê awê Priskila sêwi Italia siŋ sêmêŋ
wakucgeŋ. Ŋam kêsêp kaisara Klaudi kêjatu gebe Judawaga
samob sêwi Rom siŋ. Tec Paulu gêdêŋ êsêagêc gêja.
3 Eŋ gêlic acnêŋ lemeŋ ŋakoleŋ tageŋ, tec gêmoa gêwiŋ
êsêagêc ma sêjam kôm sêwiŋ tauŋ. Êsêac sêwa becobo kêtu nêŋ
kôm.
4 Paulu gêjam biŋgalôm aŋga Judanêŋ lôm kêtôm sabatgeŋ
gebe êkêli Juda to Helen gebe sêkêŋ êwiŋgeŋ.
5 Sila agêc Timote aŋga Makedonia sêmêŋ acgom, go Paulu
gêjam mêtê toôli palêgeŋ ma gêwa Jesu sa gêdêŋ Judawaga gebe
eŋ Kilisi.
6 Gêdêŋ taŋ Judawaga sêôc ênê biŋ auc ma sêsôm biŋ alôb-
alôb naŋ, eŋ kekoloŋ kekop aŋga nê ŋakwê su ma kêsôm gêdêŋ
êsêac gebe “Nêm dec êpi amac taôm môkêmapac. Aê oc jawê
ŋakaiŋ atom. Galoc jandêŋ lau samuc jana.”
7 Go kêsa aŋga tonaŋ ma jagelom ŋac teŋ, taŋ kêtêc Anôtô
naŋ, nê andu. Ŋac tau nê ŋaê Titi Justu. Nê andu kêkô jabaŋ
Judanêŋ lôm.
8 Lômmôkê Krispi to nê gôlôac samob sêkêŋ gêwi ŋ Apômtau,
ma lau Korinti taêsam sêŋô mêtê e sêkêŋ gêwiŋ ma sêliŋ saŋgu.
9 Ŋagêbêc Apômtau gêsuŋ mê gêdêŋ Paulu ma kêsôm gebe
“Ôtêc taôm atom, ôsôm biŋ lasêgeŋ, ônam taôm tôŋ atom.
10 Aê tec gawiŋ aôm ma ŋac teŋ êndi sa ma êŋgôm ôlim êtu sec
atom, gebe aêŋoc lau taêsam sêmoa malac tonaŋ.”
11 Paulu kêdôŋ Anôtônê mêtê gêŋgôŋ gêwiŋ êsêac jala samuc
teŋ ma ajôŋ 6.

---

* **17:34:** Lau Helen nêŋ lau tokauc nêŋ toŋ luagêc. Epikuri

† **17:34:** Gamêŋ tonaŋ kêtu lau Aten nêŋ gamêŋ laumata

12 Gêdêŋ taŋ Galio kêtu gôliŋwaga Akaiaŋa naŋ, Judawaga
samob nêŋ biŋ kêpi tageŋ sêli tauŋ sa gêdêŋ Paulu, tec sêwê
eŋ dêdêŋ sêmêtôc-biŋ-ŋamala sêja
13 ma sêsôm sebe "Ŋac tonec kêpiŋkap lau, gebe sênam sakiŋ
Anôtô eso biŋsu ŋalêŋ."
14 Paulu gebe êjô biŋ e Galio kêsôm gêdêŋ Judawaga gebe
"Amac Judawaga, embe biŋ sec ŋanô me sec kapôêŋ teŋ, go
jakôc amacnêm biŋ sa êtôm ŋagôliŋ.
15 Ma embe awemsuŋ êôc ka taôm êtu amacnêm mêtê to
waem ma biŋsuŋa, naŋ amac taôm amansaŋ. Aê gabe jatu biŋ
tonaŋ ŋamêtôcwaga atom."
16 Kêsôm ma kêmasuc êsêac aŋga kêmêtôc-biŋ-ŋamala sêsa sêja.
17 Tec êsêac samob sêkôc lômmôkê Sostene tôŋ e sêjac eŋ aŋga
sêmêtôc-biŋ-ŋamala ŋatêclabu, mago Galio gêlic amboac gêlic.

Paulu gêmu gêja Antiokia

18 Paulu gêmoa Koriniti ec ŋêŋgeŋ acgom, go kêkam lasitêwai
lemeŋ ma gebe êlêc êna Suria. Ma Priskila agêc Akwila sêwiŋ
eŋ. Aŋga Keŋkrea kêsôm sêsêbuŋ ênê môkêlauŋ su gebe gêjac
mata biŋ teŋ gêdêŋ Apômtau kêtu gêŋ teŋŋa.
19 Sêlac e jasêsô Epese, go kêkêŋ êsêagêc sêŋgôŋ ma eŋ tau
kêsô Judanêŋ lôm jagêjam biŋgalôm gêwiŋ Judawaga.
20 Lau tonaŋ teteŋ eŋ gebe êmoa bêc ŋagêdô êwiŋ êsêac
acgom, mago gêlôc sa atom,
21 kêkam êsêac lemeŋ su ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Anôtô
embe têtac êwiŋ, go jamu jamêŋ êtiam." Go gêdi aŋga Epese ma
gêlac gêja.
22 Waŋ kêsô Kaisarea ma eŋ kêpi bau jakêkam gôlôac dabuŋ
su ma kêsêp Antiokia gêja.
23 Jasêmoa e têm ŋagêdô gêjaŋa acgom, go gêdi kêtiam. Eŋ kêsa
Galata to Prugia ŋagamêŋgeŋ gêja ma kêpuc lau buŋa samob
tôŋ.

Apolo gêjam mêtê aŋga Epese

24 Ŋasawa tonaŋ Juda teŋ, nê ŋaê Apolo, jagêô lasê Epese.
Têna kêkôc eŋ aŋga Alesandria. Eŋ ŋac tokauc teŋ, naŋ kêjala
Anôtônê mêtê ŋapep.
25 Êsêac têdôŋ Apômtaunê mêtê gêdêŋ eŋ e nê ŋalêlôm kêkac
eŋ tec kêsôm to kêdôŋ biŋ kêpi Jesu solopgeŋ. Tageŋ eŋ kêjala
Joaŋnê busaŋgugeŋ.
26 Eŋ gêjam mêtê gêjac m totêtac kêpa sugeŋ aŋga Judanêŋ
lôm. Priskila agêc Akwila sêŋô eŋ, tec sêkôc eŋ sa gêŋgôŋ gêwiŋ
êsêagêc ma sêwa Anôtônê mêtê sa e tomalageŋ gêdêŋ eŋ.
27 Gêmoa e gebe êna Akaia, tec lasitêwai teto papia gêdêŋ lau
buŋa ma teteŋ êsêac gebe sêkôc eŋ sa. Eŋ jagêô lasê Akaia ma

gêjam êsêac, taŋ Anôtônê moasiŋ gêjam êsêac auc e sêkêŋ gêwiŋ sêmoa naŋ, sa ŋapep,
28 gebe kêku Judawaga tulu ŋa biŋ toŋaclai gêmoa awêgeŋ lau samob sêlic ma gêwa Jesu sa gebe eŋ Kilisi kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ.

19

Paulu gêmoa Epese

1 Gêdêŋ taŋ Apolo gêmoa Korinti naŋ, Paulu kêsêlêŋ gêmoa Asia ŋagamêŋ lôcŋa e jagêô lasê Epese ma kêtap ŋacseŋomi ŋagêdô sa aŋga tonaŋ.
2 Tec kêtu kênac êsêac gebe "Gêdêŋ taŋ amac akêŋ gêwiŋ su naŋ, atap Ŋalau Dabuŋ sa me masi." Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Masi, aêac tec aŋô Ŋalau Dabuŋ gêmoa ŋawae teŋ atomanô."
3 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac aliŋ busaŋgu ondoc." Tec êsêac sêsôm gebe "Aêac aliŋ Joaŋnê saŋgu."
4 Go Paulu kêsôm gebe "Joaŋ kêsagu lau sêliŋ busaŋgu sênam tauŋ ôkwiŋa, ma kêsôm gêdêŋ lau gebe sêkêŋ ewiŋ ŋac, taŋ oc êndaŋguc eŋ naŋ ac tau Jesu."
5 Lau tau sêŋô biŋ tonaŋ, tec sêliŋ saŋgu kêpi Apômtau Jesu nê ŋaê.
6 Paulu kêkêŋ lêma gêsac êsêac acgom, go ŋalau Dabuŋ kêpi êsêac e sêsôm biŋ aweŋ talô ma seoc biŋ lasê.
7 Lau tau moae têtôm 12.
8 Paulu kêsô Judanêŋ lôm gêja jakêsôm biŋ totêtac kêpa sugeŋ gêmoa ajôŋ têlêac. Eŋ gêjam biŋgalôm kêpi Anôtônê gamêŋ gêwiŋ êsêac to gêgôm gêŋlêlôm êsêac gebe sêkêŋ êwiŋ Apômtauŋa.
9 Mago lau ŋagêdô nêŋ ŋalêlôm ŋadani kêsa e sêkêŋ gêwiŋ atom, sêbu mêtê, taŋ Paulu gêjam naŋ, gêdêŋ lau, tec Paulu kêkac tau su aŋga êsêacnêŋ ma kêkôc ŋacseŋomi sêwiŋ eŋ. Eŋ gêjam biŋgalôm gêmoa Turananê lôm kêtôm bêcgeŋ.
10 Gêgôm gêmoa e jala samuc luagêc, go Juda to Helen samob, taŋ sêŋgôŋ gamêŋ Asiaŋa naŋ, sêŋô Apômtaunê mêtê.

Skewa latui

11 Anôtô kêpuc Paulu lêma tôŋ ma gêgôm gêŋsêga kapôêŋ,
12 gebe lau sêkôc obo waeŋŋa to nê ŋakwê kômŋa, taŋ eŋ kêjandiŋ naŋ, su jasêu gêsac gêmac e ôliŋ ŋajam kêsa, ma ŋalau sec sêsa sêja.
13 Ma Judanêŋ lau têtiŋ ŋalau secŋa sêsêlêŋ sêjac laoc gamêŋgeŋ. Êsêac tauŋ sêsam Apômtau Jesu nê ŋaê kêpi lau toŋalau sec, ma sêsôm gebe "Aê jajatu amac ŋa Jesu, taŋ Paulu gêjam mêtê kêpi eŋ naŋ, nê ŋaê."
14 Judanêŋ ŋac dabuŋsêga Skewa nê latui 7 sêsa lêŋ tonaŋ.

15 Tec ŋalau sec gêjô êsêac aweŋ gebe “Jesu taŋ kajala eŋgac,
ma Paulu naŋ kajala eŋ amboac tonaŋ. Mago amac tonec asa
lau.”
16 Ma ŋamalac, taŋ ŋalau sec gêgôm eŋ naŋ, gêboaŋ jagêlô
êsêac tôŋ e kêku êsêac tulu ma kêjamuŋ êsêac e ôliŋ ŋaômageŋ
ma todecgeŋ sêc aŋga andu tonaŋ sêja.
17 Ma lau Juda to Helen samob, taŋ sêŋgôŋ Epese naŋ, sêŋô
biŋ tonaŋ e têtakê samob ma aweŋ gêôc Apômtau Jesu nê ŋaê
ŋanôgeŋ.
18 Lau gwalêkiŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ su naŋ, sêmêŋ ma seoc nêŋ
sec, taŋ sêgôm naŋ lasê.
19 Ma êsêac mec-geowaga taêsam sejoŋ nêŋ buku mecŋa kêpi
tageŋ jasêkêŋ ja geŋ su gêc lau taêsam laŋôŋnêmŋa, ma sêsam
buku tonaŋ ŋai ŋaôli kêpi tageŋ kêtôm silber 50,000.
20 Ma mêtê ŋajaŋa kêsa gêjam gamêŋ auc kêtôm Apômtaunê
ŋaclai.

Sêli biŋ sa aŋga Epese

21 Biŋ tonaŋ gêbacnê su, go Paulu taê gêjam gêc nê ŋalêlôm
gebe êsa Makedonia to Akaiaŋageŋ êna Jerusalem, taê gêjam
gebe “Jana ônê su acgom, go najalic Rom amboac tonaŋgeŋ.”
22 Ma kêkêŋ nê kêpuctôŋwagaagêc Timote agêc Erasta sêja
Makedonia, eŋ tau gêŋgôŋ Asia ŋasawa ŋagêdô gêwiŋ.
23 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ lau sêli tauŋ sa ŋanô kêtu mêtêŋa.
24 Ŋam gebe ŋac-kêpac-silberwaga teŋ, nê ŋaê Demetri, gêgôm
anôtôo Diana nê lôm jaba ŋakatu silber ma gêjam ôli kômwaga
sêkôc ŋaôli sauŋ atom aŋga ênê.
25 Tec ŋac tau kêkalem lau tonaŋ to êsêac ŋagêdô, taŋ sêwê
kaiŋ kôm amboac tônê naŋ, sêpi tageŋ, go kêsôm gebe “Lauac,
amac ajalagac gebe kôm tonec ŋai gêjam aêac sa tec tatu lau
tolêlôm.
26 Ma galoc taôm alic to aŋôgac gebe Paulu tonaŋ gêgôm
gêŋlêlôm e gêjam lau taêsam ôkwi, mago gêgôm aŋga Epese
tageŋ atom, eŋ kêsôm biŋ gêjam Asia samucgeŋ auc gebe
anôtôi, taŋ dagôm ŋa lemeŋ naŋ, ŋanô masi.
27 Biŋ tonaŋ oc êŋgôm aêacgeŋ nêŋ waeŋ kômŋa êtu sec
atom, êŋgôm lau sêlic anôtôo kapôêŋ Diana nê lôm amboac
gêŋ ŋaôma êwiŋ amboac tonaŋ e malôgeŋ acgom, go senseŋ
anôtôo, taŋ lau aŋga Asia samucgeŋ to nom ŋagamêŋ samob
tetoc eŋ sa naŋ, nê wae kapôêŋ tau su amboac tonaŋgeŋ.”
28 Lau tau sêŋô biŋ tonaŋ e têntac ŋandaŋ secanô ma sêmôêc
kêsa aucgeŋ gebe “Epesenêŋ Diana kapôêŋgoc.”
29 Sêgôm e malac samucgeŋ ŋadindiŋ kêsa ma lau samob
jasêsêwa sêsa nêŋ gamêŋ dôa-dôaŋa ma sê ŋac Makedoniaŋa
luagêc Ŋai agêc Aristarka, taŋ sêsêlêŋ sêwiŋ Paulugeŋ naŋ
sêwiŋ.

30 Paulu gebe êsêp lau tonaŋ ŋai ŋalêlôm êna e ŋacseŋomi
seseŋ eŋ.
31 Ma gôliŋwaga Asiaŋa ŋagêdô, taŋ têntac gêwiŋ Paulu naŋ,
sêkêŋ puc eŋ ma teteŋ eŋ gebe naêsa gamêŋ dôadôaŋa atom,
32 gebe êsêac, taŋ sêkac sa aŋga tonaŋ naŋ, nêŋ biŋ kêlênsôŋ
samucgeŋ, ac sêmôêc kesotau-kesotau. Nêŋ taêsam sêkac sa
ŋaômageŋ ma sêjam kauc ŋam.
33 Lau ŋagêdô sêlic Alesandere, taŋ Judawaga sêsuc eŋ kêsa
gêja naŋ, ma sêjam kauc sebe eŋ biŋmôkê. Tec eŋ gêôc lêma sa
gebe êwa nê biŋ sa êndêŋ lau.
34 Mago êsêac sêjala eŋ gebe ŋac Judaŋa, tec sêmôêc guluŋ-
guluŋgeŋ gebe "Epesenêŋ Diana kapôêŋgoc." Sêmôêc sêkô
kêtôm ockatu ŋasawa luagêc.
35 Sêgôm sêmoa, go acnêŋ ŋac-ketobiŋwaga gêjac êsêac têntac
tôŋ ma kêsôm gebe "Amac Epesewaga, lau samob sêjala malac
Epese tec kêtu Diana kapôêŋ nê lôm to lôm ŋakatu, taŋ kêsêp
aŋga undambê gêmêŋ naŋ ŋagejobwaga.
36 Biŋ tau tonec gêc awê, tasôm biŋ taêsam atom. Amboac
tonaŋ nêm ŋalêlôm êtu malô ma aŋgôm gêŋ teŋ paliŋ atom.
37 Amac awê ŋac luagêc tônê amêŋ, mago êsêagêc sêjaŋgo
gêŋ teŋ aŋga lôm atom ma sêsôm biŋ alôb-alôb teŋ kêpi aêacnêŋ
anôtôo atom.
38 Ma Demetri to nê kômwaga embe nêŋ biŋ êndêŋ ŋac teŋ
ênêc, naŋ noc sêmêtôc biŋŋa gêc ma gôliŋwaga semoa, tec
sêwaka tauŋ samaŋ.
39 Ma embe nêm biŋ ŋagêdô ênêc, naŋ amansaŋ êndêŋ lau
malacŋa nêŋ noc sêkac saŋa.
40 Ocsalô tonec aêac tawê biŋ talênsôŋ lauŋa ŋakaiŋgoc, gebe
aêac tali tauŋ sa nec ŋam teŋ gêc atom, tec tatôm gebe dawa
tau ŋ sa êtôm atom."
41 Kêsôm tonaŋ su ma kêkêŋ lau sêc êliŋ-êliŋ.

20

Paulu kêsa Makedonia gêja Helenneŋ gamêŋ

1 Biŋ kêtu malô acgom, go Paulu kêkac ŋacseŋomi sa ma gêlêŋ
biŋ êsêac to kêkam êsêac lemeŋ ma gêdi gêja Makedonia.
2 Eŋ gêjac laoc gamêŋ tonaŋ ma gêlêŋ biŋ êsêac ŋa biŋ taêsam
e jakêsa Helennêŋ gamêŋ.
3 Gêmoa e ajôŋ têlêac gêjaŋa ma gebe êpi waŋ êna Suria, tec
kêtap sa gebe Judawaga dêdib eŋ. Amboac tonaŋ taê gêjam
kêtu tôŋ gebe êsa Makedonianageŋ êmu êna êtiam.
4 Puru Beroianja latu Sopatra ma Aristarka agêc Sekundu
aŋga Tesaloniki, —Gai agêc Timote aŋga Derbe ma Tukiki agêc
Tropim aŋga Asia sêsêlêŋ sêwiŋ eŋ.
5 Ŋac luagêc tonaŋ sêmuŋ ma sêôŋ aêac aŋga Troas.

6 Aêac alic Om Polom Ŋalucŋa su acgom, go asuŋ su aŋga
Pilipi ma alac amoa e bêc lemeŋ teŋ, go jaasô Troas adêŋ êsêac
ma aŋgôŋ tonaŋ bêc 7.

Paulu kêtu ŋacleŋ Troas

7 Gêdêŋ woke ŋabêc ŋamataŋa aêac akac sa kêtu apô polom
êkôcŋa ma Paulu gêjam biŋgalôm gêwiŋ êsêac. Eŋ taê gêjam
gebe ŋaeleŋ go êndi, tec sêjac têku biŋgalôm e gêbêcauc gêja
lugeŋ.
8 Êsêac têtuŋ lamp taêsam gelom aŋga ŋadeŋ, taŋ aêac akac sa
naŋ.
9 Paulu gêjam biŋgalôm gêmoa ma ŋapalê teŋ, nê ŋaê Aitiku,
gêŋgôŋ katam sauŋ, tec bec gêgôm eŋ e kêliŋ tau siŋ ma gebeŋ
kêsêp ŋadeŋ têlêac tonaŋ gêja e tomatêgeŋ. Tec lau sêkôc eŋ sa.
10 Paulu kêsêp jakêtap labôc gêsac eŋ ŋaô, go gêlô eŋ tôŋ ma
kêsôm gebe "Ali taôm sa atom, katu tec gêmoa eŋ ŋalêlôm."
11 Go gêmu kêpi gêja kêtiam, jakepô polom kêkôc ma geŋ, go
gêjam biŋgalôm gedeŋ tôŋgeŋ e gêu bôŋ kêsa ma gêdi gec gêja.
12 Ŋapalê tau, taŋ mata jali kêsa naŋ, sêkôc eŋ sêja totêntac
ŋajamgeŋ.

Dêdi aŋga Troas e jasêsô Milete

13 Paulu kêsôm gebe êmoa baugeŋ êna ma aêac lau ŋagêdô api
waŋ amuŋ naasô Asos gebe akôc eŋ sa aŋga tônê.
14 Aêac asô Asos e atap tauŋ sa kêtiam ma akôc eŋ sa jaasô
Mitulene.
15 Ŋabêbêc aêac asuŋ su ma alac e apoac akanôŋ Kio ma
ŋageleŋ asô Samos e ŋageleŋ teŋ, go jaasô Milete.
16 Paulu taê gêjam kêtu tôŋ gebe êsô Epese atom, êôc kêsigeŋ
êna. Eŋ gebe ênam gamêŋ tôŋ êmoa Asia atom, kêkac taugeŋ
gebe êna Jerusalem ma embe ŋasawa êtôm, go naelic om
Pentekost aŋga tônê.

Paulu gêjam mêtê laumata Epeseŋa ma seboŋ tauŋ

17 Paulu gêmoa Miletegeŋ ma kêkêŋ biŋ gêja Epese ma
kêkalem gôlôac dabuŋ nêŋ laumata gebe dêndêŋ eŋ sêna.
18 Jasêô lasê dêdêŋ eŋ tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac alic
ŋoc lêŋ, taŋ kasa gêdêŋ gaô lasê gamêŋ Asia wakucgeŋ ma kasa
kêtôm têm samob, taŋ gamoa gawiŋ amac naŋ.
19 Aê gajam sakiŋ Apômtau ma gabu tauc tomatoc-sulugeŋ
ma katap lêtôm sa gebe Judawaga dêdib aê.
20 Ma kêgamiŋ biŋ êmoasiŋ amacŋa teŋ atom, kasôm lasê
gêdêŋ amac to kadôŋ amac aŋga awêgeŋ to andulêlôm gêwiŋ.
21 Aê gawa sa ŋanôgeŋ gêdêŋ lau Juda to Helen gebe sênam
tauŋ ôkwi êndêŋ Anôtô to sêkêŋ êwiŋ Apômtau Jesu Kilisi.
22 Ma galoc Ŋalau Dabuŋ gêjam gôliŋ aê gebe jana Jerusalem
ma gêŋ, tê êtap aê sa aŋga ônêŋa nê, tau kajala atom.

23 Tageŋ tonec ŋalau Dabuŋ gêwa sa gêdêŋ aê kêtôm
malacgeŋ ma kêsôm gebe oc jatap kapoacwalô to gêŋwapac sa.
24 Aê taêc labu ŋoc katuc atom. Aê gabe janac dabiŋ ŋoc lêŋ
to sakiŋ, taŋ kakôc aŋga Apômtau Jesu nê naŋ, gebe jawa ŋawae
ŋajam Anôtônê moasiŋŋa sa.
25 “Ma galoc aê kajala gebe amac samob, taŋ gajam mêtê
kêpi Anôtônê gamêŋ gamoa gawiŋ amac naŋ, oc alic aê laŋôc
êtiam atom.
26 Amboac tonaŋ galoc tecenec jawa sa êndêŋ amac gebe
Amacnêm ŋac teŋ embe ênaŋa, aê oc jawê biŋ tonaŋ ŋakaiŋ teŋ
atomanô,
27 gebe kêgamiŋ biŋ teŋ atom, kasôm Anôtônê biŋ lasê
tomalageŋ gêdêŋ amac.
28 Ajop taôm to lau samob, taŋ ŋalau Dabuŋ kêkêŋ amac atu
êsêacnêŋ gejobwaga gebe ajop Anôtônê gôlôac dabuŋ, taŋ eŋ
gêjam ôli êsêac ŋa tau nê dec naŋ.
29 Aê kajala gebe aê embe jawi amac siŋ jana ma kêam sec
oc dêndêŋ amac mêŋsêlênsôŋ gôlôac ŋawaô.
30 Ma lau ŋagêdô aŋga amac taôm nêm oc sêndi mêŋsênam
mêtê ôkwi e sê ŋacseŋomi têndaŋguc êsêac.
31 Amboac tonaŋ anam jaligeŋ, taêm ênam gebe jala samuc
têlêac gêŋgôŋ gawiŋ amac ma gajac biŋsu amac gêdêŋ-
gêdêŋgeŋ tomatocsulugeŋ kêtôm bêc to geleŋ samob, kêlêwaŋ
atom.
32 “Ma galoc jansuŋ amac andêŋ Anôtô to nê moasiŋ ŋabiŋ
ana. Eŋ kêtôm gebe ênac dabiŋ amac to êkêŋ gêŋlênsêm êndêŋ
amac awiŋ Anôtônê lau samob.
33 Aê matoc katu lau teŋ nêŋ silber to gold ma ŋakwê atom.
34 Taôm alicgac gebe lemoc tecenec gêjam aê to ŋoc lau ma
apô lêna sa.
35 Aê kadôŋ amac kêpi gêŋ samobgeŋ ŋapaŋ gebe tanam
kôm ŋajaŋa amboac tonaŋ, ec tanam lau ŋasec sa. Taêm ênam
Apômtau Jesu nê biŋ, taŋ tau kêsôm gebe ‘Takêŋ gêŋ êndêŋ lau
naŋ êmoasiŋ aêac êlêlêc takôc gêŋ aŋga launêŋ su.’ ”
36 Paulu kêsôm biŋ tonaŋ su, go kêpôŋ aduc ma keteŋ mec
gêwiŋ êsêac samob.
37 Lau samob sêmbôêŋ tauŋ to têtaŋ ŋanô ma sêlêsôp eŋ
alianô.
38 Ênê biŋ, taŋ kêsôm gebe êsêac sêlic eŋ laŋôanô êtiam atom
naŋ, tec gêgôm êsêacnêŋ ŋalêlôm ŋawapac kêlêlêc. Sêgôm tonaŋ
su, go sêkêŋ eŋ kêpi waŋ gêja.

21

Paulu gêja Jerusalem

1 Aêac akêŋ êsêac siŋ ma alac e jaasô Kos. Go ŋabêbêc jaasô
Rodo ma aŋga tonaŋ alac e jaasô Patara.
2 Aêac atap waŋ teŋ sa gebe êlac êna Poinike, tec api ma alac
aja.
3 Alac e aê Kupro sa mêŋakêŋ gêc gasêŋa gêja ma apeŋ Suria
e jaasô Turu, gebe sênam waba aŋga waŋ êsêp bau.
4 Aêac atap ŋacseŋomi sa ma aŋgôŋ awiŋ êsêac bêc 7. Lau
tonaŋ Ŋalau Dabuŋ kêkac êsêac e sêsôm gêdêŋ Paulu gebe êpi
Jerusalem êna atom.
5 Aêac amoa e ma bêc gêbacnê, go adi gebe asêlêŋ. Ma lau
malacŋa samob to nêŋ lauo ma nêŋ ŋapalêo to ŋac sejoŋ aêac
aŋga malac asa sêcluŋ aja. Go aŋga ambêô aêac apôŋ aeŋduc to
ateŋ mec.
6 Su, go akam tauŋ ma aêac api waŋ, ma êsêac sêc sêmu sêja.
7 Aêac alac aŋga Turu e jaasô Tolemai ma atap lasitêwai
gamêŋ tônêŋa sa, tec aweŋ gêjac tauŋ ma aŋgôŋ awiŋ êsêac bêc
teŋ.
8 Ŋageleŋ adi asêɪêŋ e aô lasê Kaisarea ma asô jaeŋwaga Pilip
nê andu aja ma aŋgôŋ awiŋ eŋ. Ŋac tonaŋ samwaga 7 nêŋ teŋ
eŋ.
9 Ŋac tau latuio awêtakiŋ aclê seoc biŋ lasê sêmoa.
10 Aêac aŋgôŋ bêc ŋagêdô, go propete teŋ kêsêp aŋga Judaia
gêmêŋ, nê ŋaê Agaba.
11 Eŋ kêtu ŋacleŋ gêdêŋ aêac. Ŋac tau kêkôc Paulunê ômbiŋkap
su mêŋgêsô tau akaiŋ to lêma tôŋ ma kêsôm gebe “Ŋalau Dabuŋ
nê biŋ tau tonec gebe Judawaga oc sênsô ômbiŋkap tecenec
ŋatau tôŋ amboac tonec aŋga Jerusalem ma sêkêŋ eŋ êsêp lau
samuc lemeŋ.”
12 Aêac to malac ŋatau aŋô biŋ tonaŋ, tec ateŋ eŋ gebe êpi
Jerusalem êna atom.
13 Mago Paulu gêjô aêac aweŋ gebe “Amboac ondoc ataŋ
ma agôm aêŋoc ŋalêlôm ŋawapac kêsa. Embe sênsô aê tôŋ
ma sêŋgômmaŋ. Aê gajac dabiŋ tauc gebe jamac êndu aŋga
Jerusalem êtu Apômtau Jesu nê ŋaêŋa.”
14 Aêac asôm biŋ elêmê tec ajam tauŋ tôŋ ma asôm gebe
“Apômtaunê biŋ êtu anô.”
15 Ŋabêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go aêac amasaŋ ma waba ma
api Jerusalem aja.
16 Ŋacseŋomi ŋagêdô aŋga Kaisarea sêwiŋ, tec sêwê aêac atu
ŋacleŋ Nason. Eŋ ŋac buŋa laŋgwa teŋ aŋga Kupro.

Paulu kêtu ŋacleŋ Jakobo

17 Aêac jaaô lasê Jerusalem su, go lasitêwai sêkôc aêac sa
totêntac ŋajamgeŋ.
18 Ŋageleŋ Paulu kêkôc aêac sa adêŋ Jakobo aja, ma laumata
samob sêkac sa sêmoa tonaŋ.

19 Êsêac aweŋ gêjac tauŋ su, go Paulu gêjac miŋ biŋ, taŋ
Anôtô gêgôm gêdêŋ lau samuc gebe kêpuc ênê sakiŋ tôŋ naŋ
tomalageŋ.
20 Lau tau sêŋô e sêlambiŋ Anôtô ma sêsôm gêdêŋ Paulu gebe
“O lasitêwa, aôm gôlicgac, Judawaga taêsam ŋanô lasê sekêŋ
gêwiŋ Kilisi, mago sêsap Mosenê biŋsu tôŋ sêjac ŋawae.
21 Lau tonaŋ sêŋô ŋawae gebe aôm kôdôŋ Judawaga, taŋ
sêsêp lau samuc ŋasawa naŋ, gebe sêwi Mose siŋ, ma kôsôm
gebe sêsa nêŋ ŋapalê atom to sêwi lêŋ mêtê laŋgwaŋa siŋ.
22 Ma galoc daŋgôm amboac ondoc. Lau samob oc sêŋô aôm
gômôêŋ ŋawae su.
23 Amboac tonaŋ ôŋgôm êtôm biŋ, tec aêac abe asôm êndêŋ
aôm nec. Aêacma lau aclê sêjac mata biŋ kêpi biŋ teŋ tec sêŋgôŋ.
24 Naôkôc lau tonaŋ sa, gebe lau dabuŋwaga sêŋgôm biŋ atu
selecŋa êpi aôm ôwi êsêac ma ônam ôli lau, taŋ sêkapiŋ êsêac
môkêŋlauŋ naŋ, go lau samob sêjala gebe bi ŋ, taŋ têdôŋ kêpi
aôm naŋ, ŋanô masi. Êsêac tauŋ ocgo sêlic aôm gebe kôsa nêm
lêŋ kôsap biŋsu tôŋgeŋ.
25 Ma biŋ kêpi lau samuc, taŋ sêkêŋ gêwiŋ su naŋ, aêac asôm
biŋ tonec kêtu tôŋ gebe êsêac sêŋgamiŋ tauŋ êndêŋ da gwamŋa
to êndêŋ bôc ŋadec, ma êndêŋ bôc, taŋ sêgiŋ êndu ma êndêŋ
mockaiŋo to mockaiŋ.”
26 Ŋabêbêc Paulu kêkôc lau tau sa, ma sêmasaŋ ênê biŋ êtu
selecŋa gêwiŋ lau tau tonaŋ, go kêsô lôm dabuŋ gêja ma kêsôm
bêc sêŋgôŋ selecŋa lasê ma sêmasaŋ noc sêkêŋ nêŋ da êndêŋ-
êndêŋgeŋŋa.

Êsêac sêkôc Paulu tôŋ aŋga lôm dabuŋ

27 Kêdabiŋ gebe ŋabêc 7 tonaŋ êmbacnê ma Judawaga Asiaŋa
sêlic eŋ gêmoa lôm dabuŋ, tec sêli lau samob nêŋ ŋalêlôm sa e
sêkôc eŋ tôŋ.
28 Ma sêmôêc gebe “Aô, Israelwaga, anam aêac samaŋ. Alic
ŋac tau, taŋ kêdôŋ lau aŋga gamêŋ samob gêbu lau Israel to
Mosenê biŋsu ma gamêŋ tau tonec naŋ. Ma galoc gêwê Helen
ŋagêdô sêsô lôm dabuŋ sêja ma gêgôm gamêŋ dabuŋ tau kêtu
secgoc.”
29 Ŋasawa teŋ lau tonaŋ sêlic ŋac Epeseŋa Tropim gêmoa
malacluŋ gêwiŋ Paulu, tec seboc Paulu oc gêwê eŋ kêsô lôm
dêbu ŋ gêja.
30 Tec malac ŋatau samob sêii tauŋ sa ma sêjac tauŋ sa sêpi
tageŋ jasêkôc Paulu tôŋ ma sê eŋ aŋga lôm dêbu ŋ kêsa gêja, ma
sêlai ŋakatam auc sebeŋ.
31 Lau tau sêsôm sebe sênac Paulu êndu e siŋwaganêŋ kapi-
taisêga gêŋô lau Jerusalemŋa samob sêli tauŋ sa ŋawae,

32 tec kêkôc siŋwaga to nêŋ kapitai ŋagêdô sa jasêlêti dêdêŋ
lau tau sêsêp sêja. Lau tonaŋ sêlic kapitaisêga to siŋwaga sêmêŋ
ma sêwi Paulu siŋ sêjac eŋ kêtiam atom.
33 Go kapitaisêga kêtu gasuc gêja, kêkôc Paulu tôŋ ma kêsôm
sêsô eŋ tôŋ ŋa kapoacwalô luagêc. Go kêtu kênac ênê ŋam to
biŋ, taŋ eŋ gêgôm naŋ.
34 Lau samob sêmôêc kesotau-kesotau e sêôc gamêŋ auc
laŋgwageŋ, tec eŋ gêŋô biŋ sapu ma kêsôm sêkôc Paulu dêdêŋ
siŋwaganêŋ gamêŋ sêja.
35 Sêô lasê ŋatêcwale ma lau sebe sênac Paulu, tec siŋwaga
sêôc eŋ sa lôlôcgeŋ,
36 gebe lau tau samob sêwiŋ ma sêmôêc paŋgeŋ gebe
"Enaŋamaŋ."

Paulu gêjam talaŋ tau

37 Sebe sêkêŋ Paulu êsô siŋwaganêŋ gamêŋ êna, tec kêsôm
gêdêŋ kapitaisêga gebe "Oc ôlôc gebe jasôm biŋ teŋ êndêŋ aôm
me masi." Ma ŋac tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aôm kôsôm biŋ
Helen me masi.
38 O, aôm ŋac Aiguptuŋa, taŋ wali teŋgeŋ gôli kêjaŋgowaga
4,000 nêŋ ŋalêlôm sa ma kojoŋ êsêac sêsa gamêŋ sawa sêja naŋ,
aôm atom me."
39 Tec Paulu kêsôm gebe "Aê tinoc Judao, tec kêkôc aê aŋga
Tarsus Kilikiaŋa ma gawê kaiŋ malac towae tônê gawiŋ, tec
kateŋ aôm gebe ôlôc ma jasôm biŋ êndêŋ lau tônê."
40 Kapitaisêga gêlôc, go Paulu kêkô têcwale ma gêjab lêma
gêdêŋ lau e gamêŋ gêmac, go awa gêjac êsêac ŋa aweŋ Ebolai
gebe

22

1 "O lasitêwaac to tamocac, biŋ taŋ galoc gabe jawa tauc sa
êndêŋ amac naŋ, aŋô acgom."
2 Lau tau sêŋô eŋ awa gêjac êsêac ŋa aweŋ Ebolaigeŋ, tec biŋ
gêmac samob. Ma Paulu kêsôm gebe
3 "Aê tinoc Judao kêkôc aê aŋga Tarsus Kilikiaŋa ma katu
kapôêŋ aŋga malac tonec, kasô Gamalielnê lôm ma kêdôŋ
tameŋinêŋ biŋsu gêdêŋ aê e tomalageŋ. Aê gajam sakiŋ Anôtô
gajac ŋawae katôm tec amac samob agômagôm amoa nec.
4 Aê kêjanda lau, taŋ sêsap mêtê wakuc tonec tôŋ naŋ, e gaseŋ
êsêac su sêjaŋa ma gêsô êsêac tôŋ to kakêŋ êsêac lauo to ŋac
sêsêp kapoacwalô sêja.
5 Ŋac dabuŋsêga to laumata samob embe sêwa aêŋoc miŋ sa,
oc êtôm tec tauc kasôm nec. Aê kakôc papia aŋga êsêacnêŋ
gêjac lasitêwai Damaskusŋa ŋawae, tec gaja gebe jakôc êsêac,
taŋ sêmoa tonaŋ naŋ tôŋ, ma-jakêŋ êsêac sêna Jerusalem gebe
têtap nêŋ ŋagêjô sa.

Paulu gêjac tau nê miŋ Apômtau Jesu gêjam eŋ ôkwiŋa

6 “Aê kasêlêŋ gamoa e kêdabiŋ Damaskus. Ma gêdêŋ oc kêkô
ŋaluŋgeŋ, go ŋawê kapôêŋ teŋ gaôgeŋ aŋga undambê mêŋkêpô
aê e gêjam aucgeŋ.
7 Aê gau tauc jagaêc nom, go gaŋô awa teŋ gêdêŋ aê gebe
‘Saulu, Saulu, asageŋ kôjanda aê.’
8 Ma aê gajô biŋ tonaŋ gebe ‘Apômtau, aôm asa.’ Go eŋ kêsôm
gêdêŋ aê gebe ‘Aê Jesu Nasaretŋa, tec kôjanda aê.’
9 Lau taŋ sêwiŋ aê naŋ, sêlic ŋawêgeŋ, mago sêŋô ŋac, taŋ
kêsôm biŋ gêdêŋ aê naŋ, awa atom.
10 Go aê kasôm gebe ‘Apômtau, aê jaŋgôm asageŋ.’ Ma
Apômtau kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôndi sa ma ôna Damaskus
acgom, go sêwa biŋ samob, taŋ Anôtô gebe ôŋgômŋa naŋ, sa
êndêŋ aôm aŋga tônê.’
11 Ŋawê toŋawasi tônê kêpô aê e matocanô kêtu pec ma ŋoc
lau sêkam aêgeŋ gaja Damaskus.
12 “Ma ŋac mansaŋ teŋ, nê ŋaê Anania, kêmasaŋ biŋsu ŋapep
e Judawaga gamêŋ tônêŋa samob tetoc eŋ sa.
13 Ŋac tau gêdêŋ aê gêmêŋ mêŋkêkô aê laŋôcnêmŋa ma kêsôm
gebe ‘Lasicenec Saulu, matam êlêc.’ Ma gêdêŋ tonaŋgeŋ matoc
gêlac e galic eŋ kêkô.
14 Ma ŋac tau kêsôm gebe ‘Tameŋinêŋ Anôtô kêjaliŋ aôm sa
gebe ôjala ênê biŋ ma ôlic ŋac gêdêŋ tau to ôŋô eŋ awa,
15 gebe ôwa eŋ sa êndêŋ ŋamalac samob ŋa biŋ, taŋ gôlic to
gôŋô naŋ.
16 Ma galoc gobe amboac ondoc. Ôndi sa, mêŋawam ênac ênê
ŋaê ma ôliŋ saŋgu êkwasiŋ nêm sec su.’

Jesu kêsakiŋ Paulu gêdêŋ lau samuc gêja

17 “Gamoa acgom, go gamu gamêŋ Jerusalem kêtiam
mêŋkateŋ mec gamoa lôm dabuŋ e katuc kaiŋ teŋ kêsa
18 ma galic Jesu kêkô ma kêsôm biŋ gêdêŋ aê gebe ‘Ôwi
Jerusalem siŋ sebeŋ ma ônsaic taômgeŋ ôna, gebe êsêac oc
sêkôc biŋ, taŋ aôm gobe ôwa saŋa naŋ, sa atom.’
19 Ma aê kasôm gebe ‘Apômtau, êsêac tauŋ sêjalagac gebe aê
tec kakôc lau, taŋ sêkêŋ gêwi ŋ aôm naŋ, tôŋ ma kalêsu êsêac
ŋanô-ŋanô kêtôm Judanêŋ lômgeŋ.
20 Ma gêdêŋ taŋ sêkêc ŋac-gêwa-aôm-sawaga Stepan nê dec
siŋ naŋ, tauc kakô gawiŋ e galic ŋajam ma gajob lau-sêjac-eŋ-
ênduwaga nêŋ ŋakwê.’
21 Ma ŋac tau kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôêc ôna, aê jasakiŋ aôm
ôndêŋ lau samuc, taŋ sêŋgôŋ gamêŋbômgeŋ naŋ ôna.’ ”

Paulu agêc kapitaisêga nêŋ biŋ

22 Lau sêŋô Paulunê biŋ e mêŋgêdêŋ tonaŋ, go sêli aweŋ sa
ma sêmôêc gebe “Ansеŋ ŋac tonec su aŋga nom, gebe eŋ kêtôm
gebe êmoa mata jali atom.”
23 Êsêac sêŋala e sêôc gamêŋ auc laŋgwageŋ sêkô ma têdaiŋ
nêŋ ŋakwê baliŋ to sêpalip kekop kêpi jakêkô.
24 Tec kapitaisêga kêjatu gebe sêwê Paulu sêna siŋwaganêŋ
gamêŋ ma kêsôm gebe si eŋ ma têtu Iêsu biŋ, taŋ lau sêmôêc
kêpi eŋ naŋ ŋam.
25 Êsêac sêsô eŋ ŋa ômbiŋkap tôŋ ma Paulu kêsôm gêdêŋ
kapitai, taŋ kêkô ŋagala naŋ, gebe “Embe ŋac Romŋa teŋ, ma
amêtôc eŋ atom, oc êtôm gebe ai eŋ ŋaômageŋ me masi.”
26 Kapitai gêŋô biŋ tonaŋ, tec gêdêŋ kapitaisêga jakêsôm
gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gobe ôŋgôm amboac ondoc, ŋac tônê eŋ
Romgoc.”
27 Tec kapitaisêga mêŋkêtu kênac Paulu gebe “Ôsôm êndêŋ
aê acgom, aôm ŋac Romŋa biŋŋanô me masi.” Ma Paulu gêlôc
gebe “Aec, biŋŋanô.”
28 Go kapitai gêjô eŋ awa gebe “Aê gabe jatu ŋac Romŋa naŋ
gajam ôli ŋa awa kapôêŋ.” Ma Paulu kêsôm gebe “Aê tonec ŋac
Romŋa aŋga tamocnê.”
29 Amboac tonaŋ lau, taŋ sebe têtu lêsu eŋ naŋ, gacgeŋ sêkac
tauŋ su. Ma kapitaisêga tau, taŋ kêjala gebe Paulu ŋac Romŋa
naŋ, kêtêc tau kêtu kêsôm sêsô ŋac tau tôŋŋa.

Paulu kêkô lau dabuŋsêga to laumata laŋôŋnêm

30 Ŋageleŋ kapitaisêga gebe êŋô biŋ, taŋ Judawaga sêgôliŋ
kêpi Paulu naŋ, ŋam ŋapep. Tec kêsôm sêgaboac eŋ su ma kêkac
lau dabuŋsêga to laumata samob sa, go kêsôm sêwê Paulu
sêsêp sêja jakêkô êsêac laŋôŋnêm.

23

1 Paulu mata gê lau ŋanô, taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, ma kêsôm
gebe “O lasitêwaac, aê kasa ŋoc lêŋ toŋoc ŋalêlôm ŋawageŋ
gamoa Anôtô laŋônêmŋa e mêŋgêdêŋ tonec.”
2 Tec ŋac dabuŋsêga Anania kêjatu lau, taŋ sêkô jabaŋ eŋ
naŋ, gebe têtap eŋ awa auc.
3 Ma Paulu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm taŋ kotoc taôm sa
ŋaôma-ŋaôma naŋ, Anôtô êtap aôm. Aôm gôŋgôŋ tonaŋ gobe
ômêtôc aêŋoc biŋ êtôm biŋsu ma amboac ondoc tec goseŋ biŋsu
ma kôsôm gebe têtap aê nec.”
4 Go lau, taŋ sêkô jabaŋ Paulu naŋ, sêsôm gebe “Amboac
ondoc aôm gôbu Anôtônê ŋac dabuŋsêga amboac tonaŋ.”
5 Tec Paulu kêsôm gebe “Lasitêwaac, aê kajala gebe eŋ ŋac
dabuŋsêga naŋ atom. Teto gêc gebe ‘Ôsôm biŋ sec êpi launêŋ
gôliŋwaga atom.’ ”

6 Paulu kêjala Sadukainêŋ lau ŋagêdô ma Parisainêŋ ŋagêdô
sêmoa sêwiŋ, tec gêmôêc kapôêŋ gêdêŋ êsêac, taŋ sêkac tauŋ sa
naŋ, gebe "O lasitêwaac, Parisai teŋ latu aê ma aê tauc Parisai
amboac tonaŋ. Êsêac sêmêtôc aê kêtu kakêŋ matoc ŋacmatê
sêndi saŋa."
7 Kêsôm biŋ tonaŋ su ma Parisai to Sadukai sêli tauŋ sa
sêmoa e sêkac tauŋ kêkôc,
8 gebe Sadukai sêsôm gebe ŋacmatê sêndi sa atom ma aŋela
to ŋalau sêmoa atom. Ma Parisai tec sêkêŋ gêwiŋ gêŋ tonaŋ ŋai
samob.
9 Lau tau sêmôêc sêôc aucgeŋ e biŋsutau ŋagêdô aŋga Pari-
sainêŋ toŋ dêdi sa ma seseŋ tauŋ ma sêsôm gebe "Aêac atap sec
teŋ sa gêc ŋac tonec nê atom, tageŋ moae ŋalau teŋ me aŋela
teŋ oc kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ nec."
10 Sêsôm tauŋ ŋanô-ŋanô e kapitaisêga kêtêc gebe moae sêkac
Paulu êkôc, tec kêjatu siŋwaga matu teŋ sêsêp mêŋsêjaŋgo Paulu
su aŋga launêŋ ma sêkôc eŋ sêja nêŋ gamêŋ.
11 Ŋagêbêc tonaŋ Apômtau mêŋkêkô gêwiŋ Paulu ma kêsôm
gebe "Têmtac êpa su, aôm gôwa aê sa aŋga Jerusalem su ma oc
ôwa aê sa aŋga Rom amboac tonaŋgeŋ."

Lau Juda sêkic Paulunê biŋ

12 Gamêŋ ŋawê kêsa acgom, go Juda ŋagêdô sêkac tauŋ sa ma
sêjac kapoac tauŋ gebe sêniŋ to sênôm gêŋ teŋ atom e sênac
Paulu êndu su acgom.
13 Ma lau, taŋ sêkic Paulunê biŋ amboac tonaŋ naŋ, sêlêlêc
40 su.
14 Lau tau tonaŋ dêdêŋ lau dabuŋsêga to laumata ma sêsôm
lasê gebe "Aêac lau tonec ajac kapoac tauŋ gebe aniŋ to anôm
gêŋ teŋ atom e anac Paulu êndu acgom.
15 Amboac tonaŋ amac to laumata naansau kapitaisêga
gebe êkêŋ ŋac tau êsêp êndêŋ amac êmêŋ gebe atu Iêsu ênê biŋ
ŋapep. Ma aêac oc naamansaŋ tauŋ kwanaŋgeŋ gebe anac eŋ
êndu aŋga intêna ŋadambê teŋ. Eŋ oc êô lasê amac atom."
16 Paulunê sib gêŋô sêkic sa laŋgwa nê biŋ ŋawae, tec gêja kêsô
siŋwaganêŋ gamêŋ jakêsôm lasê gêdêŋ Paulu.
17 Tec Paulu gêmôêc kapitai teŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe
"Ôwê ŋapalê tecenec ôndêŋ kapitaisêga ôna, eŋ gebe êsôm biŋ
teŋ êndêŋ eŋ."
18 Tec kapitai kêkôc ŋapalê tau sa ma gêwê eŋ agêc dêdêŋ
kapitaisêga sêja, go kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ŋac kapoacwalôŋa
Paulu gêmôêc aê gaja ma keteŋ gebe jakôc ŋapalê tecenec
jandêŋ aôm jamêŋ, gebe ŋac tau gebe êsôm biŋ teŋ êndêŋ aôm."
19 Go kapitaisêga kêkam ŋapalê tau lêma agêc jasêkô tauŋŋa
ma kêtu Iêsu eŋ gebe "Aôm gobe ôsôm biŋ amboac ondoc êndêŋ
aê."

20 Ma ŋapalê tau kêsôm gebe “Judawaga sêmasaŋ biŋ kêtu tôŋ
gebe teteŋ aôm ma bêbêc ôkêŋ Paulu êsêp êndêŋ laumata êna.
Êsêac sebe sênsau sêôc aôm gebe têtu Iêsu ênê biŋ ŋapep.
21 Amboac tonaŋ ôkêŋ êwiŋ êsêacnêŋ biŋ atom, gebe lau
kêlêlêc 40 su dêdib eŋ sêmoa. Êsêac sêjac kapoac tauŋ gebe
sêniŋ to sênôm gêŋ teŋ atom e sênac Paulu êndu acgom. Ma
galoc sêmasaŋ tauŋ sêsaê aômgeŋ gebe ôlôc.”
22 Go kapitaisêga gêjac biŋsu ŋapalê tecenaŋ gebe “Biŋ taŋ
kôsôm lasê gêdêŋ aê naŋ, ônac miŋ êndêŋ lau teŋ atom.” Ma
kêkêŋ eŋ gêc gêja.

Sêsakiŋ Paulu gêdêŋ gôliŋwaga Peliki gêja

23 Go kapitaisêga gêmôêc nê kapitai luagêc ma kêsôm gêdêŋ
êsêagêc gebe “Amansaŋ siŋwaga 200 to lau sêŋgôŋ hosŋa 70 ma
lau kêmŋa 200 gebe sêsa Kaisarea sêna êndêŋ 9 oklok êmbêc.
24 Amansaŋ hos ŋagêdô êwiŋ gebe Paulu êŋgôŋ ŋaô ma akôc
eŋ toôli samucgeŋ andêŋ gôliŋwaga Peliki ana.”
25 Go keto papia teŋ gêwiŋ gebe
26 “Aê Klaudi Lusi aoc gêjac gôliŋwaga towae Peliki.
27 Ŋac tecenec tec Judawaga sêkôc eŋ tôŋ ma sebe sênac eŋ
êndu. Aê ganô eŋ ŋac Romŋa, tec kakôc eŋ sa ma gajam eŋ kêsi.
28 Aê gabe jakip biŋ, taŋ sêgôliŋ kêpi eŋ naŋ, ŋam sa, tec
kakêŋ eŋ kêsêp gêdêŋ nê laumata gêja.
29 Aê katap sa gebe biŋ, taŋ sêgôliŋ kêpi eŋ naŋ, ŋam kêsêp
êsêacnêŋ biŋsu, mago êsêac tauŋ nêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ kêtu
biŋ tonaŋŋa atom. Tageŋ aê galic biŋ teŋ kêtôm amboac tanac
eŋ êndu to takêŋ eŋ êŋgôŋ kapoacwalôŋa naŋ, gêc atom.
30 Ma ganô biŋ teŋ ŋawae gebe dêdib eŋ sebe sênac eŋ êndu,
tec kakêŋ eŋ sebeŋ gêdêŋ aôm gêwac ma ka-som gêdêŋ lau-
sêgôliŋ-biŋ-kêpi-eŋwaga gebe dêndêŋ aôm sêwac ma sêwa nêŋ
biŋ sa êndêŋ aôm.”
31 Siŋwaga tau sêkôc Paulu sa kêtôm kapitaisêganê biŋ ma
gêdêŋ gêbêc sêkôc eŋ sêja Antipatri.
32 Ŋabêbêc sêkêŋ eŋ gêdêŋ lau, taŋ sêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, gebe
sêkôc eŋ sêna, go êsêac tauŋ sêc sêmu sêja nêŋ gamêŋ kêtiam.
33 Lau tonaŋ jasêô lasê Kaisarea, go sêkêŋ papia gêdêŋ
gôliŋwaga ma sêkôc Paulu dêdêŋ eŋ sêja.
34 Gôliŋwaga kêsam papia su, go kêtu kênac Paulu gebe eŋ ŋac
aŋga gamêŋ ondocŋa e gêŋô gebe eŋ aŋga Kilikia.
35 Tec kêsôm gebe “Lau taŋ sêgôliŋ biŋ kêpi aôm naŋ, sêmêŋ
acgom, go janô nêm biŋ.” Ma kêjatu gebe sejop Paulu êŋgôŋ
Herodonê andu.

24

Sêmêtôc Paulunê biŋ

1 Bêc lemeŋ teŋ gêjaŋa acgom, go ŋac dabuŋsêga Anania
kêkôc laumata ŋagêdô to ŋac teŋ, nê ŋaê Tertulu, taŋ gêjam lau
aweŋ gêdêŋ gôliŋwaga naŋ, ma ac sêsêp sêja e sêjac miŋ nêŋ biŋ,
taŋ sêgôliŋ kêpi Paulu naŋ, gêdêŋ gôliŋwaga.
2 Êsêac sêmôêc Paulu gêmêŋ su, ma Tertulu gêôc awa sa gebe
êŋgôliŋ biŋ êpi eŋ, tec kêsôm gebe
"O ŋac towae Peliki, aôm gômoa, tec aêac amoa tobiŋmalô
ŋajam. Aôm ŋac tokauc, tec kômoasiŋ lau gamêŋ tonecŋa ŋapep.
3 Aêac lau samob aŋga gamêŋ samob akôc moasiŋ tonaŋ sa
to ajam daŋge ŋanô.
4 Aê gabe janam aôm tôŋ atom, gabe jateŋ aômgeŋ gebe ôlic
ŋajam ma ôkêŋ taŋam ma biŋ dambê.
5 Ŋac tonec aêac ajala eŋ ŋac kalomtêna sec. Eŋ gêli Ju-
dawaga aŋga nom ŋagamêŋ samob sa ma kêtu lau mêtê-
geowaga Nasaretŋa nêŋ ŋamata.
6 Galoc eŋ gêgôm gêŋlêlôm gebe êŋgôm lôm dabuŋ êtu sec
êwiŋ, tec aêac akôc eŋ tôŋ abe amêtôc ênê biŋ êtôm aêacma
biŋsu.
7 Mago kapitaisêga Lusi kêsêp e jakêjaŋgo eŋ su aŋga aêacma
8 ma kêsôm gebe lau, taŋ sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ naŋ, dêndêŋ aôm
sêmêŋ. Galoc aôm taôm ôtu lesu eŋ, go ôŋô biŋ samob, taŋ aêac
agôliŋ kêpi eŋ naŋ ŋam."
9 Ma Judawaga sêpuc biŋ tôŋ sêwiŋ eŋ ma sêlôc gebe biŋ tau
amboac tonaŋ.

Paulu kêsôm biŋ gêjam talaŋ tau

10 Go gôliŋwaga gêjac gêsu gêdêŋ Paulu gebe êsôm nê biŋ. Tec
Paulu kêsôm gebe
"Aê kajala gebe kôtu lau tonec nêŋ mêtôcwaga jala taêsam su.
Amboac tonaŋ jamansaŋ êôc biŋ êndêŋ aôm totêtac êpa sugeŋ.
11 Aôm embe ôpuc biŋ tau ŋam, oc ôjala gebe aê kapi
Jerusalem gaja kêtu jateŋ mecŋa naŋ bêc taêsam gêjaŋa atom,
bêc 12geŋ.
12 Judawaga têtap aê sa gebe aê to lau teŋ aweŋsuŋ gêôc ka
tau aŋga lôm dabuŋ atom. Ma têtap aê sa gali lau teŋ sa aŋga
Judanêŋ lôm ŋagêdô to malacluŋ atom.
13 Biŋ samob, taŋ galoc lau tônê sêgôliŋ kêpi aê naŋ, êsêac
têtôm gebe sêkip ŋam teŋ sa atom amboac tonaŋ.
14 Tageŋ tonec jasôm lasê êndêŋ aôm gebe Aê gajam sakiŋ
tamocinêŋ Anôtô kêdaguc mêtê wakuc, taŋ êsêac sêsam gebe
mêtê geo teŋ naŋ. Aê kakêŋ gêwiŋ biŋ, taŋ gêc Mosenê biŋsu
to teto kêsêp propetenêŋ buku naŋ samob.
15 Aê kakêŋ matoc kêtôm êsêac tec sêkêŋ mateŋ sêmoa gebe
Anôtô êŋu lau gêdêŋ to lau keso sêndi sa.

16 Amboac tonaŋ tec katu mêtê tauc gebe jamoa toŋoc
ŋalêlôm ŋawageŋ êndêŋ Anôtô to ŋamalac ŋapaŋ.
17 “Aê gamoa e jala ŋagêdô gêjaŋa acgom, go sêkêŋ awa kakôc
gadêŋ ŋoc lau gamêŋ ma gabe jakêŋ da êwiŋ.
18 Tec kamasaŋ biŋ jatu selecŋa gamoa lôm dabuŋ ma gabe
jakêŋ da, tec têtap aê sa. Aê kasêp lau teŋ ŋasawa atom to gali
lau teŋ sa atom.
19 Judawaga Asiaŋa nêŋ ŋagêdô sêmoa lôm sêwiŋ. Lau tônê
nêŋ biŋ êndêŋ aê embe ênêc, naŋ sêmêŋ sêsôm sêkô aôm
laŋômnêmŋa, go ŋajam.
20 Me êsêac tauŋ sêsôm acgom. Êsêac têtap ŋoc keso ondoc sa
gêdêŋ taŋ kakô laumata laŋô nêmŋa.
21 Moae keso tageŋ tonec gebe kakô êsêac ŋaluŋ ma gamôêc
gebe Galoc amac amêtôc aê gebe kakêŋ gêwiŋ gebe ŋacmatê oc
sêndi sa.”
22 Peliki kêjala mêtê tonaŋ ŋam su, tec gebe ênam êsêac tôŋ
ma kêsôm gebe “Kapitaisêga Lusi êsêp êmêŋ acgom, go tamêtôc
amacnêm biŋ êmbacnê.”
23 Go kêsôm gêdêŋ kapitai gebe ejop Paulu êmoa awêgeŋ, ma
ênê lau embe taêŋ ênam gebe sêmoasiŋ eŋ, naŋ ênac jao atom.

Sejop Paulu sêmoa

24 Bêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go Peliki agêc nê awê Judao
Drusila sêja ma kêsôm sêkôc Paulu dêdêŋ eŋ sêja, go gêŋô eŋ
gêwa sêkêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu ŋam sa.
25 Paulu kêsôm biŋ kêpi biŋgêdêŋ to têtu mêtê tauŋ ŋapep ma
Anôtô êmêtôc ŋamalacnêŋ biŋŋa. Eŋ kêsôm biŋ tonaŋ, tec Peliki
kêtêc tau ma kêsôm gebe “Galoc aôm ôna acgom. Ŋoc ŋasawa
teŋ embe ênêc, go jamôêc aôm êtiam.”
26 Eŋ taê kêka gêwiŋ gebe Paulu ênac da tau ŋa awa êndêŋ eŋ,
tec kêsôm sêkôc eŋ sêja sêmu mêŋgêjam biŋgalôm gêdêŋ eŋ.
27 Jala luagêc gêjaŋa ma Porki Peste mêŋgêjô Peliki
su. Peliki gebe Judawaga sêlic eŋ ŋajam, tec gedec Paulu
tokapoacwalôgeŋ gêmoa.

25

Paulu awa gêjac kaisara

1 Peste kêkôc kôm gôliŋwagaŋa sa e ŋabêc têlêac gêjaŋa, go
aŋga Kaisarea kêpi Jerusalem gêja.
2 Aŋga tônê lau dabuŋsêga to Judawaganêŋ laumata sêu
Paulunê biŋ gêdêŋ eŋ ma semasaŋ biŋ gêdêŋ eŋ gebe
3 êkêŋ Paulu êpi Jerusalem êndêŋ êsêac ênaec ac sêlic gebe eŋ
kêmoasiŋ êsêac. Êsêac sêmasaŋ biŋ tau gebe dêndib eŋ e senseŋ
eŋ su aŋga intêna ŋadambê teŋ.

4 Tec Peste gêjô êsêac aweŋ gebe “Paulu tau tê sêkôc eŋ tôŋ
gacgeŋ gêmoa Kaisarea, ma sauŋgeŋ, go jamu jana amboac
tonaŋgeŋ.”
5 Ma kêsôm gêwiŋ gebe “Amacnêm kasêga sêwiŋ aê sêsêp
sêna acgom, go embe sêlic ŋac tônê nê biŋ ênêc, naŋ sêsôm êpi
eŋ.”
6 Peste gêŋgôŋ gêwiŋ êsêac bêc 8 me 10, go kêsêp Kaisarea
gêja. Ŋabêbêc jagêŋgôŋ nê lêpôŋ sêmêtôc biŋŋa ma kêsôm sêkôc
Paulu sêja.
7 Gêja acgom, ma Judawaga, taŋ aŋga Jerusalem sêsêp sêja
naŋ, sêwa eŋ auc jasêgôliŋ biŋ sec taêsam kêpi Paulu, mago
têtôm gebe sêwaka biŋ ŋanô teŋ sa atom.
8 Tec Paulu kêkac biŋ su tau gebe “Aê gagôm gêŋ teŋ gaseŋ
Judanêŋ biŋsu to lôm dabuŋ ma kaisara atom.”
9 Peste gebe Judawaga sêlic eŋ ŋajam, tec kêsôm gêdêŋ Paulu
gebe “Aôm gobe ôpi Jerusalem ôna ma jamêtôc aômnêm biŋ
aŋga ônê me masi.”
10 Ma Paulu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê kasêp kaisaranê mêtôc
ŋaŋlom su, tec sêmêtôc aê aŋga tonecmaŋ. Aôm tec kôjalagac
gebe gagôm keso teŋ gêdêŋ Judawaga atom.
11 Embe jaŋgôm gêŋ eso teŋ êtôm sênac aê ênduŋa, oc janac
jao tauc atom. Mago lau tonec embe sêŋgoliŋ biŋ êpi aê
ŋaômageŋ, naŋ ŋac teŋ êtôm gebe êkêŋ aê jasêp êsêac lemeŋ
atom. Amboac tonaŋ aoc ênac kaisara.”
12 Kêsôm su, go Peste gêjam biŋgalôm gêwiŋ ŋac kêpuc eŋ
tôŋŋa su, ma sêjô Paulu awa gebe “Awam gêjac kaisara, am-
boac tonaŋ ôndêŋ kaisara ôna.”

Paulu kêkô Agripa agêc Bernke laŋôŋnêm

13 Bec ŋagêdô gêjaŋa acgom, go kiŋ Agripa agêc nê awê
Bernike sêô lasê Kaisarea sebe sêlic to sêkam Peste.
14 Agêc jasemoa e bêc ŋagêdô gêjaŋa acgom, go Peste gêwa
Paulunê biŋ sa gêdêŋ kiŋ ma kêsôm gebe “Peliki gedec ŋac
kapoacwalôŋa teŋ gêmoa tonec.
15 Gêdêŋ taŋ gaja Jerusalem naŋ, Judanêŋ lau dabuŋsêga to
laumata sêsôm ênê biŋ lasê gêdêŋ aê, ma teteŋ gebe aê jamêtôc
ênê biŋ.
16 Tec aê gajô êsêac aweŋ gebe Romnêŋ mêtê tonec gebe
sêmêtôc ŋac teŋ paliŋ-paliŋgeŋ atom. Ŋac tobiŋ naêkô lau-
sêgôliŋ-biŋwaga laŋôŋnêm êmuŋ ma ênac kolec tau to êwaka nê
biŋ sa acgom.
17 Tec lau tau mêŋsêô lasê e gaôŋ bêc taêsam atom. Ŋageleŋ
gaja gêŋgôŋ lêpôŋ sêmêtôc biŋa ma kasôm sêkôc ŋac tau sêmêŋ.
18 Lau-sêgôliŋ-biŋwaga dêdi, mago sêsôm biŋ sec, taŋ aê
gaboc sêsôm êpi eŋ ŋateŋ atom.

19 Ac sêsôm biŋ luagêc kêpi eŋ. Teŋ kêtu tauŋ nêŋ mêtêŋa ma
teŋ kêtu ŋacmatê teŋ, nê ŋaê Jesu, taŋ Paulu gêwa eŋ sa gebe
gêmoa mata jali naŋŋa.
20 Aê kapuc biŋ tau ŋam e kapô lêna tauc, tec katu kênac eŋ
gebe êpi Jerusalem êna sêmêtôc ênê biŋ aŋga tônê me masi.
21 Mago Paulu keteŋ gebe ajop eŋ e kaisara tau êmêtôc ênê
biŋ acgom. Tec kasôm gebe sejop eŋ ŋapep e jakêŋ eŋ êndêŋ
kaisara êna."
22 Go Agripa kêsôm gêdêŋ Peste gebe "Aê tauc gabe jaŋô biŋ
aŋga ŋac tau nê acgom." Tec eŋ kêsôm gebe "Bêbêc go ôŋô."
23 Ŋageleŋ Agripa agêc Bernike to nêŋ gêlôŋ kaiŋ teŋ-kaiŋ
teŋ jasêsô gamêŋ ŋalêlôm tau sêja. Go kapitaisêga to malac
ŋakasêga sêwiŋ, ma Peste kêjatu gebe sêkôc Paulu sêmêŋ.
24 Go Peste kêsôm gebe "O kiŋ Agripa to amac samob tec
amoa awiŋ aêac, alic ŋac tau, taŋ Judawaga samob aŋga
Jerusalem to aŋga tonec sêkac aê kêtu eŋŋa ma sêmôêc ŋajaŋa
gebe êmoa mata jali êtiam atom.
25 Aê kajala gebe ênê biŋ sec kêtôm sênac eŋ êndu ŋa teŋ
gêc atom, tageŋ eŋ tau awa gêjac kaisara. Amboac tonaŋ tec
kasôm kêtu tôŋ gabe jakêŋ eŋ êna.
26 Mago katap ŋac tau nê biŋ ŋanô teŋ sa kêtôm gebe jato
êndêŋ êôc ŋatau ênaŋa nec atom. Kêtu tonaŋŋa tec kasôm sêkôc
ŋac tau mêŋkêkô aôm, kiŋ Agripa, to amac samob laŋômnêm,
gebe tatu Iêsu eŋ e jajala biŋ tau êtu katô acgom, go jato êna.
27 Embe takêŋ ŋac kapoacwalôŋa teŋ êna ma dawa ênê biŋ
sa êwiŋ atom, oc êtôm atom."

26

Paulu gêjac kolec tau

1 Go Agripa kêsôm gêdêŋ Paulu gebe "Aê galôcgac gebe ôwaka
taôm sa." Kêsôm su, go Paulu kêmêtôc lêma ma gêjam talaŋ tau
gebe
2 "O kiŋ Agripa, Judawaga sêgôliŋ biŋ kêpi aê elêmê e galoc
têtac ŋajam gebe jawaka tauc sa jakô aôm laŋômnêm.
3 Aê têtac ŋajam kêlêlêc ŋam gebe aôm kôjala Judawaganêŋ
mêtê to nêŋ biŋ sêpê tauŋŋa samob tomalageŋ. Amboac tonaŋ
tec jateŋ aôm gebe ôpuc taôm tôŋgeŋ ma ôkêŋ taŋam ŋoc biŋ
acgom.
4 "Judawaga samob sêlic aêŋoc lêŋ ŋapalêgeŋŋa, taŋ gamoa
gawiŋ ŋoc lau to gêŋgôŋ Jerusalem naŋgac.
5 Êsêac sêjala wanêcgeŋ su gebe aê Parisai. Embe taêŋ ênam,
go tauŋ sêwa biŋ tonec sa gebe gajam sakiŋ Anôtô kasa êôc lêŋ
kêdaguc Parisainêŋ gôliŋ ŋajaŋa kaiŋ teŋ.
6 Anôtô gêjac mata biŋ gêdêŋ aêac tameŋi gebe ŋanô êsa, tec
kakêŋ matoc gamoa ma galoc katap mêtôc sa kêtu biŋ tauŋa.

7 Aê kakêŋ matoc biŋ, taŋ aêacnêŋ gôlôac sêkêŋ mateŋ gebe
têtap saŋa naŋ, ma sêjam sakiŋ Anôtô kêtôm bêc to geleŋgeŋ
kêtu biŋ tonaŋŋa. O kiŋ, kêtu biŋ, taŋ takêŋ mateŋ tamoa
naŋŋa, tec Judawaga sêgôliŋ biŋ kêpi aê.
8 Amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ biŋ, naŋ Anôtô êŋu ŋacmatê
sêndi saŋa naŋ atom.
9 "Gêmuŋgeŋ ŋoc ŋalelôm taêc gêjam elêmê gebe janseŋ Jesu
Nasaretŋa nê ŋaê su ŋa kisa tokaiŋ-tokaiŋ.
10 Geŋ amboac tonaŋ tec gagôm aŋga Jerusalem. Aê kakôc
ŋaclai aŋga lau dabuŋsêga nêŋ ma kakeŋ Anôtônê lau gwalekiŋ
sêsêp kapoacwalô sêja, ma gêdêŋ taŋ sêkic êsêacnêŋ biŋ naŋ, aê
kasôm gawiŋ.
11 Aê kalêsu êsêac todim-todim kêtôm Judanêŋ lôm
samobgeŋ ma kakac êsêac gebe sêsêm biŋ alôb-alôb. Ŋoc
ŋalêlôm kêpuc aê melocŋa ma kêjanda êsêac e gagôm aŋga
malac gameŋbômŋa gêwiŋ.

Paulu gêjac tau nê miŋ Apômtau Jesu gêjam eŋ ôkwiŋa

12 "Amboac tonaŋ kakôc ŋaclai aŋga lau dabuŋsêga nêŋ ma
sêsakiŋ aê gaja Damaskus.
13 O kiŋ, kasêlêŋ gamoa intêna e gêdêŋ oc kêkô ŋaluŋ ma galic
ŋawê aŋga undambê ŋawasi kêlêlêc oc su mêŋkêpô aê to lau, taŋ
sêwiŋ aê naŋ, e gêjam aucgeŋ.
14 Aêac samob au tauŋ jaaêc nom, ma gaŋô awa teŋ kêsôm
ŋa Ebolai aweŋ gêdêŋ aê gebe 'Saulu, Saulu, asageŋ kôjanda aê.
Kêm taŋ gêjam aôm naŋ, ôwê sa ôtôm atom.'
15 Ma aê kasôm gebe 'Apômtau, aôm asa.' Tec Apômtau kêsôm
gebe 'Aê Jesu tec kôjanda aê.
16 Amboac tonaŋ ôndi sa ôkô ŋajaŋa. Aê gaoc tauc lasê gadêŋ
aôm, gabe jamansaŋ aôm ôtu ŋoc sakiŋwaga ma ôwa biŋ, taŋ
gôlic su to biŋ, naŋ jatôc êndêŋ aôm naŋ sa.
17 Aê gabe janam aôm sa aŋga Judawaganêŋ to aŋga lau
samuc, taŋ gabe jasakiŋ aôm ôndêŋ êsêac ôna naŋ nêŋ amboac
tonaŋ.
18 Ôŋgôm êsêac mateŋ êlêc e sênam tauŋ ôkwi aŋga ŋakesecŋa
dêndêŋ ŋawê to aŋga Sadaŋnê ŋaclai dêndêŋ Anôtô sêna. Go
jasuc êsêacnêŋ sec ôkwi kêtu sêkêŋ gêwiŋ aêŋa ma sêwê kaiŋ
gêŋlênsêm sêwiŋ Anôtônê lau.'

Paulu gêwa mêtê sa gêdêŋ Judawaga to lau samuc

19 "O kiŋ Agripa, amboac tonaŋ tec taŋocpêc gêdêŋ biŋ
undambêŋa, taŋ galic naŋ atom.
20 Aê gawa sa gêdêŋ êsêac, taŋ sêŋgôŋ Damaskus kêtu ŋamata
to gêdêŋ Jerusalem ma Judaia ŋagamêŋ samob ma gêdêŋ lau
samuc, gebe sênam tauŋ ôkwi dêndêŋ Anôtô sêna to sênam nêŋ
koleŋ ŋasakiŋ êwaka êsêac sa, gebe sêjam tauŋ ôkwi su.

21 Kêtu biŋ tonaŋŋa tec Judawaga sêkôc aê tôŋ aŋga lôm
dabuŋ sebe sênac aê êndu.
22 Anôtô tec kêpuc aê tôŋ gêmoa e galoc kakô tonec ma gawa
biŋ sa gêdeŋ lau sauŋ to kapôêŋ. Aê kasôm biŋ wakuc teŋ
atom, kasôm biŋ tageŋ, taŋ propete to Mose sêsôm kêpi geŋ,
taŋ oc ŋanô êsaŋa naŋgeŋ,
23 gebe Kilisi kêkôc ŋandaŋ ma gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ kêtu
ŋamata to kêtu ŋawê kêpô Judawaga to lau samuc gawiŋ."

Paulu keteŋ Agripa gebe êɳam tau ôkwi

24 Paulu kêwaka tau sa amboac tonaŋ kêkô ma Peste gêmôêc
kapôêŋ gebe "Paulu, aôm meloc. Kôpuc biŋ taesam ŋam e
gêgôm nêm kauc kêlênsôŋ."
25 Go Paulu gêjô eŋ awa gebe "O ŋac towae Peste, meloc
gêgôm aê atom, aê kasôm biŋŋanô ma biŋ tokauc.
26 Kiŋ kêjala biŋ tonecgac, amboac tonaŋ tec aê kasôm ŋoc
biŋ totêtac kêpa sugeŋ gêdêŋ eŋ, gebe aê kajalagac, eŋ keso
biŋ samob tonec ŋai ŋateŋ atom, gebe gêŋ tau kêsa aŋga gamêŋ
ŋakêsiŋ teŋ atom, ŋanô kêsa gêc awêgeŋ.
27 O kiŋ Agripa, aôm oc kôkêŋ gêwiŋ propetenêŋ biŋ me
masi. Aê kajala gebe aôm kôkêŋ gêwiŋgac."
28 Ma Agripa kêsôm gêdêŋ Paulu gebe "Ŋasawa dambê
tecenecgeŋ aôm gobe ônam aê ôkwi jatu ŋac Kilisiŋa."
29 Tec Paulu kêsôm gebe "Aê jateŋ Anôtô gebe ŋasawa dambê
me baliŋ, go aôm taômgeŋ atom, amac lau samob, taŋ galoc
aŋô ŋoc biŋ naŋ, atôm aêgeŋ, tageŋ kapoacwalô tec êŋgôm
amac êwiŋ atommaŋ."
30 Go kiŋ agêc gôliŋwaga ma Bernike to nêŋ lau dêdi
31 jasêsa ma sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Ŋac tônê gêgôm sec teŋ
amboac êmac êndu to êŋgôŋ kapoacwalôŋa atom."
32 Ma Agripa kêsôm gêdêŋ Peste gebe "Ŋac tônê embe awa
ênac kaisara atom, oc taŋgamboac eŋ su."

27

Paulu gêjac gêja Rom

1 Sêsôm biŋ kêtu tôŋ gebe aêac alac ana Italia, tec sêkêŋ Paulu
to lau kapoacwalôŋa ŋagêdô gêdêŋ siŋwaga "Toŋ Kaisaraŋa,"
naŋ nêŋ kapitai teŋ, nê ŋaê Juli.
2 Aêac api lau Adramuti nêŋ waŋ teŋ, taŋ gebe naêsô sêcluŋ
gamêŋ Asiaŋa naŋ, jac ageŋ lac sa, ma ŋac Makedoniaŋa
Aristarka aŋga Tesaloniki gêwiŋ aêac.
3 Ŋageleŋ aêac asô Sidon, ma Juli, taŋ kêmoasiŋ Paulu ŋapep
naŋ, gêlôc gêdêŋ eŋ gebe naênac nê lau kêsi ma sênam eŋ sa
acgom.

4 Go ageŋ sa aŋga tonaŋ ma aja e mu kêpuc aêac tôŋ, tec aêc
Kupro ŋalêlômgeŋ,
5 e jaasac Kilikia to Pampulia nêŋ gamêŋ ma jaasô Mura gêc
Lukia.
6 Kapitai kêtap lau Alesandria nêŋ waŋ teŋ sa kêpoac tonaŋ
gebe êna Italia, tec gêjac aêac tulu api waŋ tonaŋ.
7 Waŋ kêsêlêŋ ŋajam atom, aêac agôm elêmê amoa e bêc
taêsam gêjaŋa, go adabiŋ Nidi. Mu kêsêlêŋ kêtu kapôêŋ, tec
aêac abe asô e jageo. Tec alac apeŋ Krete e adabiŋ gamêŋ
Salmoneŋa.
8 Ma kêtiŋ aêac e gebe naapi bau ma agôm ŋapaŋ e jaasô
gamêŋ teŋ sêsam sebe Lêlômêjam. Gamêŋ tonaŋ gêc malac
Lasea ŋagala.
9 Bêc taêsam gêjaŋa e gamêŋ kêtu sec, gebe Judawaganêŋ noc
sênam dabuŋ moŋa gêbacnê, tec Paulu gêjac biŋsu êsêac
10 ma kêsôm gebe "Lauac, aê kajala gebe aêac embe talac, go
tatap gêŋ wapac sa ma gêŋ taêsam oc ênaŋa. Waba to waŋgeŋ
êtu sec atom, aêac tauŋ oc tanaŋa amboac tonaŋgeŋ."
11 Ma kapitai kêkêŋ gêwiŋ Paulunê biŋ atom, kêkêŋ gêwiŋ
ŋac gôliŋŋa to waŋ ŋatau nêŋ biŋgeŋ.
12 Sêcluŋ tonaŋ kêtôm gebe waŋ êpoac ŋajam êndêŋ komô
atom, tec lau taêsam sêsôm kêtu tôŋ gebe sêwi sêcluŋ tonaŋ
siŋ. Êsêac sebe nasêsô Poiniki ma embe êtôm, go sêpoac tonaŋ
êndêŋ komô. Poiniki tonaŋ sêcluŋ Kreteŋa teŋ, taŋ gêbôc mu
auc.

Gwêc kêtu sec

13 Mula kêsêlêŋ ŋajam, tec êsêac taêŋ gêjam sebe sêŋgôm nêŋ
biŋ, taŋ sêsôm naŋ, êtu tôŋ. Amboac tonaŋ sê kapoacwalô sa
ma sêlac sêjac Kretenêŋ gamêŋ baugeŋ sêja.
14 Aêac akêŋ gamêŋ siŋ sauŋgeŋ acgom, go mu gêbuc sec teŋ
kêsa aŋga nuc tau
15 mêŋkêtap waŋ sa, ma abe aŋga mu e agôm jageo, tec awi
siŋ ma adam ŋaômageŋ.
16 Aêac aêc nuc sauŋ, ŋaê Kauda, ŋalêlômŋageŋ, tec atôm
gebe anam gomboa sa, mago kêtu kôm kapôêŋ.
17 Êsêac sê gomboa sa, go sêkic lêpoa kêsêp waŋ dambê gebe
êŋgamiŋ waŋ tau tôŋ. Ma têtêc gebe mu êtiŋ êsêac sêpi mêc
Surti, tec sêlêc lac su ma adamgeŋ.
18 Mu to gwêc kêjamuŋ aêac kaiŋ teŋ e ŋabêbêc sêbaliŋ waba
ŋagêdô siŋ
19 ma ŋageleŋ êsêac sêbaliŋ waŋ ŋagêŋlêlôm ŋagêdô siŋ ŋa
tauŋ lemeŋ.
20 Bêc ŋagêdô gêjaŋa ma aêac alic oc to utitalata sapu, ma mu
gêbuc secanô e aêac taêŋ gêjam gebe aêac tauŋ sugac.

21 Êsêac seŋ gêŋ atom e ŋasawa ŋêŋgeŋ, tec Paulu jakêkô
gêwiŋ lau waŋŋa ma kêsôm gebe “O lauac, embe akêŋ taŋem
aêŋoc biŋ ma aŋgeŋ lac sa aŋga Krete atom, go tatap gêŋ wapac
tonec sa atom to gêŋ teŋ ênaŋa atom.
22 Ma galoc janac biŋsu amac gebe têmtac êpa su, gebe
amacnêm ŋac teŋ oc ênaŋa atom, waŋ tageŋ tec oc ênaŋa,
23 gebe gêdêŋ gêbêc tonaŋ ŋoc Anôtô, taŋ gajam sakiŋ gêdêŋ
eŋ naŋ, nê aŋela teŋ mêŋgêdêŋ aê
24 ma kêsôm gebe ‘Paulu, ôtêc taôm atom, aôm oc ôkô kaisara
laŋônêm. Ma ôlic acgom, Anôtô kêkêŋ samob, taŋ sêlac sêwiŋ
aôm naŋ, gêdêŋ aôm.’
25 Lauac, amboac tonaŋ têmtac êpa su. Aê kakêŋ gêwiŋ
Anôtôgac gebe biŋ, taŋ aŋela kêsôm gêdêŋ aê naŋ, êtu tôŋ.
26 Mago aêac oc dandam nadansac nuc teŋ acgom.”
27 Aêac adam gwêc Adriaŋa e bêc 14 gêjaŋa, ŋagêbêc e gêja
lugeŋ ma lau waŋŋa sêsaê gebe têdabiŋ baugac.
28 Ac sêu poc e sêlic saka samuc 15.
29 Tec têtêc gebe moae waŋ naênsac poc, tec sêu aŋka aclê
kêsêp waŋkuŋa ma sêpuc boageŋ gebe eleŋŋa sebeŋmaŋ.
30 Lau waŋŋa sebe sêwi waŋ siŋ ma sêc sêna, tec sebe sêlêwaŋ
gomboa ma sêsau gebe sêu aŋka waŋ nêmŋa êsêp.
31 Tec Paulu kêsôm gêdêŋ kapitai to siŋwaga gebe “Lau tônê
embe sêmoa waŋ sêwiŋ atom, ma amac oc anaŋa samob.”
32 Tec siŋwaga dêdim gomboa tau ŋalêpoa gêŋgic ma gêu tau
kêsêp gêjaŋa.
33 Kêdabiŋ gebe eleŋŋa, go Paulu awa gêjac êsêac ma keteŋ
êsêac gebe sêniŋ gêŋ. Eŋ kêsôm gebe “Bêc 14 gêjaŋa ma aŋgôŋ
ŋaômageŋ, aeŋ gêŋ teŋ atom.
34 Tec aoc gêjac amac gebe aniŋ gêŋ tekwem saki êsa, ma
ênam amac sa gebe anam samuc, ma môkêmlauŋ teŋ êmbuc sa
aŋga môkêmapac ênaŋa atom.”
35 Kêsôm su, go kêkôc mo mêŋgêjam daŋge Anôtô êsêac
samob sêlic, go kêpô kêkôc ma geŋ.
36 Go samob nêŋ ŋalêlôm kêtu malô ma seŋ gêŋ sêwiŋ.
37 Ma aêac lau samob taŋ aŋgôŋ waŋ naŋ, lau 276.
38 Seŋ gêŋ e kêtom, go sêbaliŋ gêŋ taniŋŋa ŋagêdô kêsêp gwêc
gêja gebe waŋ êtu gaô.

Gwêc geseŋ waŋ su

39 Gamêŋ ŋawê kêsa, mago sêjala gamêŋ kêtu katô atom, sêlic
ŋasuc tolêlôm teŋ, tec sêsôm kêtu tôŋ gebe Embe êtôm, go waŋ
naêpi bau aŋga tônê.
40 Amboac tonaŋ dêdim aŋka gêŋgic kêsêp gwêc gêja, to
sêgaboac gôliŋ su ma segeŋ lac sauŋ jamoatêpôêŋa sa, go mu
gêliŋ-gêliŋ êsêac sêsô bau sêja.

41 Têdabiŋ mêc ma waŋ nêmŋa kêsêmuŋ e jaŋajaŋa kêsa, tec
gwêc kêgasim jagêjac waŋkuŋa popoc.
42 Siŋwaga sebe sênac lau kapoacwalôŋa êndu gebe sêkêkôc
nasêpi bau ma sêc sêna atom.
43 Mago kapitai gebe ênam Paulu sa, tec geseŋ êsêacnêŋ biŋ
ma kêjatu lau, taŋ sêkêkôc kêtu tôŋ naŋ, gebe sêu tauŋ sêsêp
gwêc sêmuŋ ma nasêpi bau.
44 Go lau ŋagêdo sênsac katapa to waŋ ŋagêŋlêlôm ŋagêdô-
gêdô. Êsêac sêgôm amboac tonaŋ, tec jasêpi bau tomalageŋ.

28

Paulu gêmoa nuc Malta

1 Aêac aŋgôŋ acgom, go aŋô nuc tau ŋaê gebe Malta.
2 Malacm sêmoasiŋ aêac ŋanô. Êsêac sêboa ja ma sejoŋ aêac
samob jaasêlu ja, gebe kom to malo gêgôm aêac.
3 Paulu gêsôb gabgab gebe naêkêŋ êpi ja, tec ja gêôc moac teŋ
ôli ŋandaŋ kêsa ma kêkêŋ kêsa jagêŋac eŋ kêsêp lêma.
4 Malacm sêlic moac geŋkaleŋ ênê lêma ma sêsôm gêdêŋ tauŋ
gebe "Ŋac tônê oc gêjac ŋamalac êndu. Eŋ gêjam samuc aŋga
gwêc, mago gêwê ŋagêjô sa atom."
5 Paulu kêdaiŋ moac su kêpi ja gêja, mago gêŋ teŋ gêgôm eŋ
atom.
6 Êsêac sêsaê gebe eŋ lêma ênsuŋ auc ma êmac êndu elêmê.
Sêôŋ seboc gêŋ teŋ êŋgôm eŋ e sêlic ŋanô masi, tec taêŋ gêjam
biŋ teŋ kêtu wakuc gebe "eŋ anôtô teŋ."
7 Nuc tau tonaŋ ŋakasêga tau nê ŋaê Pupli. Ênê gamêŋ ŋagêdô
gêc tonaŋ, naŋ kêkôc aêac sa ma gêjac ja aêac bêc têlêac.
8 Ma ŋac tau tama ôli ŋawajaô kapôêŋ ma gêjam bu gêc. Tec
Paulu kêsô gêdêŋ eŋ jaketeŋ mec ma kêkêŋ lêma gêsac eŋ e ŋac
tau ôli ŋajam kêsa.
9 Gêgôm tonaŋ tec lau gêmac ŋagêdô aŋga nuc tonaŋŋa
sêmêŋ, ma gêgôm êsêac ŋajam kêsa.
10 Lau tau tetoc aêac sa ŋanô e aêac abe alac ana ma sêkêŋ
gêŋ, taŋ aêac apô lênaŋa naŋ, kêpi waŋ gêdêŋ aêac.

Paulu gêô lasê Rom

11 Ajôŋ têlêac gêjaŋa, go api Alesandrianêŋ waŋ teŋ alac aja.
Waŋ tau kêpoac tonaŋ gêdêŋ komô. Sêsap anôtô teŋ latuagêc
ôliŋbôm ŋakatu gêc waŋnêmŋa.
12 Aêac asô Suraku ma aŋgôŋ tonaŋ bêc têlêac.
13 Go asa aŋga tonaŋ ma asô Regi, ma ŋageleŋ mula kêsêlêŋ
ma alac e ŋabêc kêtu luagêc ma asô Potiolo.
14 Aêac aja e atap lasitêwai ŋagêdô sa sêŋgôŋ tonaŋ. Êsêac
teteŋ aêac gebe aŋgôŋ awiŋ êsêac bêc 7. Tonaŋ su, go aja Rom.

15 Lasitêwai aŋga tonaŋ sêŋô aêac ŋawae ma sêpuc aêac tôŋtôŋ
sêmêŋ e dêdac aêac aŋga Apiunê malac têtulu gêŋŋa to andu
ŋacleŋŋa têlêac. Paulu gêlic êsêac e gêjam daŋge Anôtô totêtac
kêpa sugeŋ.
16 Aêac aô lasê Rom, go sêlôc sa gebe Paulu êmoa nê tauŋa
êwiŋ siŋwaga teŋ ejop eŋ.

Paulu gêjam mêtê aŋga Rom

17 Gêmoa e bêc têlêac gêjaŋa acgom, go kêkalem Judanêŋ
kasêga sa. Êsêac sêpi tageŋ su, go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "O
lasitêwaac, aê gagôm gêŋ teŋ gaseŋ gôlôac to tameŋinêŋ mêtê
laŋgwa atom, mago tec sêkôc aê tôŋ aŋga Jerusalem ma sêkêŋ
aê kasêp lau Rom lemeŋ.
18 Êsêac têtu Iêsu ŋoc biŋ e sêlic gagôm sec amboac sênac aê
ênduŋa atom, tec sebe sêŋgamboac aê su.
19 Judawaga sêôc biŋ aucgeŋ, tec ŋoc ŋalêlôm kêkac aê gebe
aoc ênac kaisara. Êsêac sêgôm tônê, mago aê gabe jaŋgôliŋ biŋ
teŋ êpi êsêac atom.
20 Kêtu biŋ tonaŋŋa tec kakalem amac gebe jalic amac to
jasôm biŋ êndêŋ amac gebe gaôc kapoacwalô tonec kêtu biŋ,
taŋ Israel sêkêŋ mateŋ naŋŋa."
21 Go êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Papia teŋ kêpi aôm aŋga
Judaia gêdêŋ aêac gêmêŋ atom, ma ŋac teŋ aŋga lasitêwainêŋ
mêŋkêdôŋ to gêjac miŋ biŋ sec teŋ kêpi aôm gêdêŋ aêac aŋô
atom.
22 Mago aêac abe aŋô biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ acgom, gebe
aêac aŋô ŋawae gebe lau têt m gamêŋgeŋ seseŋ mêtê, taŋ aôm
kôsap tôŋ naŋ elêmê."
23 Ma ac sêjac noc tauŋ kêpi bêc teŋ, go êsêacnêŋ taêsam dêdêŋ
eŋ sêja ênê andu, jagêjam mêtê gêwa Anôtônê gamêŋ sa gêdêŋ
êsêac. Eŋ gêjam neneŋ êsêac gebe sêkêŋ êwiŋ Jesu to gêwa
Mosenê biŋsu ma propetenêŋ biŋ sa gêdêŋ êsêac kêtôm bêc to
geleŋgeŋ.
24 Lau ŋamakeŋ sêkêŋ gêwiŋ Paulunê biŋ, ma ŋamakeŋ sêkêŋ
gêwiŋ atom.
25 Êsêacnêŋ biŋ keso tau ŋapaŋ e sebe sêc sêna, tec Paulu
kêsôm biŋ tecenec gebe "Ŋalau Dabuŋ gêôc propete Jesaia awa
sa gêdêŋ tamemi jagêdêŋgeŋ
26 gebe

'Ôndêŋ lau tônê ôna ma ôsôm gebe
Taŋemsuŋ aŋô, mago nêm kauc êsa atom
to matemanô alic, mago ajala atom,
27 gebe lau tônê nêŋ ŋalêlôm ŋajaŋa kêsa
ma taŋeŋsuŋ gêôc auc to mateŋ gêmôb,
tec mateŋanô sêlic gêŋ sapu

to taŋeŋsuŋ sêŋô biŋ atom,
ma nêŋ ŋalêlôm sêjala gêŋ atom
ma sebe sênam tauŋ ôkwi
mêŋjaŋgôm êsêac ŋajam êsa atom.’
28 Amboac tonaŋ jasôm lasê êndêŋ amac gebe Anôtônê moasiŋ
ênam ŋamalac kêsiŋa tonec eŋ kêkêŋ gêjac lau samuc ŋawae.
Êsêac tec oc sêkêŋ taŋeŋ.” [
29 Kêsôm biŋ tonaŋ su, ma Judawaga sêc jasêsôm tauŋ ŋanô.]
30 Paulu gêjam ôli nê gamêŋ ŋalêlôm teŋ ma gêmoa e jala
samuc luagêc. Eŋ kêkôc lau, taŋ têtu ŋacleŋ dêdêŋ eŋ sêja-sêja
naŋ, sa samob,
31 ma gêjam mêtê kêpi Anôtônê gamêŋ to kêdôŋ biŋ kêpi
Apômtau Jesu Kilisi totêtac kêpa sugeŋ ma lau teŋ sêkô eŋ auc
atom.

Paulunê papia gêdêŋ lau ROM

Paulunê papia gêdêŋ lau Rom nec ŋac tau keto gebe êkêŋ puc lau tau gebe ŋasawa teŋ acgom, go naêô lasê Rom gebe ênac gôlôac buŋa aŋga malacsêga tau kêsi. Eŋ gebe ênam mêtê lau buŋa tônêŋa êmoa e su, go naelom Spania ma êsêac sêpuc eŋ to nê kôm wakuc tonaŋ tôŋ. Go ŋam teŋ gêwiŋ gebe êwa biŋ lau buŋa sêkêŋ gêwiŋ naŋ ŋam sa kêtôm tau kêjalagac ma êɪêŋ biŋ êsêac sêsa nêŋ lêŋ têtôm lau buŋa ŋanômaŋ. Mêtê taŋ Paulu gêjam-gêjam naŋ, eŋ keto gêc awê tomalageŋ aŋga buku tau tonec.

Eŋ awa gêjac lau buŋa gôlôac Romŋa e su, go kêsôm eŋ taê gêjam êsêac kêsêp nê mec ŋalêlôm gêmoa ŋapaŋ naŋ lasê gêdêŋ êsêac, gocgo keto ŋalôtêna, taŋ kêdênaŋ papia tau kêsô ŋalabu gêja naŋ, gebe "Ŋawae Ŋajam tonaŋ geoc Anôtô kêmasaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋŋa lasê. Gêgôm kêtu takêŋ gêwiŋŋageŋ, tec kêtu lêŋ tau ŋam to ŋatêpôê" (1:17).

Go gêwa ŋamôkê tonaŋ kêkôc gêja mata têlêac. (1) Ŋamalac samob, lau Juda to lau samuc, sêsô sec ŋaŋaclai ŋalabu têtôm tauŋgeŋ, tec Anôtô êlic êsêac lau gêdêŋŋa atomanô. Anôtô gêlic lau têtu lau gêdêŋ ŋalêŋ tageŋ gebe sêkêŋ êwiŋ Jesu Kilisi. (2) Go lau, taŋ Anôtô gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ kêtu Kilisiŋa su naŋ, ac sêmbiŋ tauŋ tôŋ taminŋ Kilisi tau e sêsa nêŋ lêŋ samob êtu wakuc amboac tonaŋgeŋ. Ŋac-kêkêŋ-gêwiŋwaga gê malô tau gêdêŋ Anôtô kêtu Kilisiŋa, tec Anôtônê Ŋalau kêgaboac eŋ su aŋga sec ŋaŋaclai to gêmacanô tau gêwiŋ amboac tonaŋgeŋ. Ŋac buŋa nê lêŋ kêtôm sêsi eŋ su aŋga sec to gêmacgac. Paulu kêsôm Anôtônê Biŋsu to nê Ŋalau gêjam gôliŋ ŋac buŋa kêtu nê lêŋ samobŋa naŋ ŋabiŋ kêsêp môkêlatu tonec ŋai gêwiŋ-gêwiŋ. Anôtô gebe ênam ŋamalac pebeŋ kêsi ŋabiŋ kêtu tôŋ gêc, tec Aposolo kêpuc biŋ tau ŋam gebe Anôtô taê gêjam kwaŋaŋgeŋ gebe ejoŋ ŋamalac samobgeŋ sêwê kaiŋ ênê moasiŋ êtu Jesu Kilisiŋa sêwiŋ. Paulu taê gêjam kêtu tôŋ gebe lau Juda oc sêmbuc dêmôêŋ Jesu endeŋ tôŋgeŋ atom. (3) Go Paulu gêwa lêŋ, taŋ gêjac lau buŋa ŋawae naŋ, ŋam sa gêc môkêlatu ŋamuŋa gebe tamoa dawiŋ tauŋ totêntac êwiŋ tauŋgeŋ. Eŋ keto ŋabiŋ ŋagêdô kêpi tanam sakiŋ Anôtôŋa ma tasô gôliŋwaga ŋalabu taŋeŋ wamugeŋŋa to tapuc nêŋ lau mêŋbaŋ tôŋŋa ma talênsôŋ lasitêwai atomŋa to tatoc tauŋ sa êndêŋ-êndêŋŋa. Go gêjac mata nê papia keto tau nê biŋ ŋagêdô e awa gêôc Anôtô kêtu ŋamu.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m nê papia to kewake ŋalôtêna sa 1:1-17

2. Ŋamalac gêŋgôŋ jageo gêjac Anôtô ênam eŋ kêsi ŋawae 1:18–3:20
3. Anôtô gêjam ŋamalac kêsi ŋalêŋ gebe têtu lau gêdêŋ kêtu sêkêŋ gêwiŋ Kilisi kêsi êsêac suŋa 3:21–4:25
4. Kilisi gêbiŋ lau buŋa tôŋ sêsa nêŋ lêŋ kêtu wakuc 5:1–8:39
5. Anôtô ênam lau Israel kêsi ŋalêŋ 9:1–11:36
6. Lêŋ taŋ gêjac lau buŋa ŋawae naŋ 12:1–15:13
7. Paulu gêjac mata nê papia to awa gêjac nê lau ŋagêdô 15:14–16:27

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê sakiŋwaga aê, Paulu, taŋ Anôtô kêkalem aê
katu aposolo ma kêjaliŋ aê sa gebe jasôm ênê ŋawae ŋajam lasê.
2 Ŋawae ŋajam tau Anôtô gêjac mata kwanaŋ ma kêkêŋ nê
propete sêsôm lasê ma teto gêc buku dabuŋ.
3 Biŋ tau kêpi ênê Latu, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi, taŋ kêtu
ŋamalac mêŋkêsa aŋga Dawidnê wakucnêŋ.
4 Ma Anôtô gêŋu eŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec kêwaka eŋ sa
toŋaclaigeŋ gebe eŋ kêtu ênê Latu, taŋ gêwê kaiŋ Ŋalau êŋgôm
aêac tatu dabuŋŋa.
5 Anôtô kêkêŋ eŋ kêmoasiŋ aê to kêkêŋ sakiŋ aposoloŋa
gelom aê, gebe jawê lau samuc samob sêkêŋ êwiŋ to taŋeŋ
wamu êtu ênê ŋaêŋa.
6 Lau samuc tau nêŋ ŋagêdô amac, taŋ Anôtô kêkalem amac
atu Jesu Kilisi nê gêŋ awiŋ.
7 Amboac tonaŋ aê jato êndêŋ amac samob, taŋ Anôtô têtac
gêwiŋ amac to kêkalem amac atu ênê lau aŋga Rom naŋ.
Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to
biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Paulu gêjam daŋge Anôtô kêtu gôlôac Romŋa

8 Ma ŋoc biŋ ŋamataŋa tau tonec gebe Aê gajam daŋge ŋoc
Anôtô kêtu amac samobŋa gajam Jesu Kilisi laŋô gebe lau
nomŋa pebeŋ sêŋô amac akêŋ gêwiŋ ŋawae.
9 Anôtô taŋ gajam sakiŋ eŋ toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ kasôm
Latunê ŋawae ŋajam lasê naŋ, kêtu ŋoc gêwa-aê-sawaga ma kêjala
kêtu tôŋ gebe aê taêc gêjam amac gedeŋ tôŋgeŋ tec gamoa
10 ma kateŋ mec kêtu amacŋa ŋapaŋ. Aê kateŋ mec kêtu biŋ
tonecŋa gebe Anôtô êlôc sa acgom ma êmoasiŋ aê gebe jandêŋ
amac jawacmaŋ.
11 Biŋŋanô, aê gajam aoc su amac ŋanô, gebe jalic amac ma
jakêŋ moasiŋ ŋalauŋa ŋagêdô êndêŋ amac êwac, gebe êpuc amac
tôŋ.
12 Aê gabe amboac tonec gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ ênam aê
sa ma aêŋoc kakêŋ gêwiŋ ênam amac sa, ec tapuc tauŋ tôŋ ŋa
nêŋ takêŋ gêwiŋ elom tau.

13 O lasitêwaac, aê gabe jansa biŋ auc êndêŋ amac atom. Aê
kamasaŋ biŋ kêtu dim taêsam su gebe jandêŋ amac jawac,
mago biŋ kêkô aê auc e mêŋgêdêŋ galoc. Aê jawac gebe janam
kôm e jatap ŋanô sa aŋga amacnêm êwiŋ amboac katap sa aŋga
lau samuc ŋagêdô nêŋ.
14 Kôm tonec gêjac aê ŋawae gebe janam sakiŋ lau Helen to
lau samuc ma lau tokauc to lau kaucmê.
15 Amboac tonaŋ ŋoc ŋalêlôm kêkac aê gebe jasôm ŋawae
ŋajam lasê êndêŋ amac aŋga Rom êwiŋ.

Ŋawae ŋajam ŋaŋaclai

16 Aê majoc kêtu ŋawae ŋajamŋa atom, gebe Anôtônê ŋaclai,
taŋ ênam lau sêkêŋ gêwiŋŋa samob kêsi naŋ, Juda sêmuŋ, go
lau samuc amboac tonaŋgeŋ.
17 Gebe Ŋawae Ŋajam tonaŋ geoc Anôtônê biŋgêdêŋ ŋam lasê
gebe aŋga takêŋ gêwiŋ êndêŋ takêŋ êwiŋ, kêtôm teto gêc gebe
"Ŋacgêdêŋ êŋgôŋ mata jali êtu kêkêŋ gêwiŋŋa."

Ŋamalac samob nêŋ keso

18 Anôtônê têtac ŋandaŋ geoc tau lasê aŋga undambê
mêŋkêpi ŋamalacnêŋ dedec Anôtôŋa to sec samob. Ŋamalac
sêkôniŋ biŋ ŋanô tôŋ ŋa nêŋ geo.
19 Anôtô têtac ŋandaŋ gêdêŋ êsêac, gebe gêŋ ŋagêdô, taŋ
kêwaka eŋ sa naŋ, tec gêc awê gêdêŋ êsêac, gebe Anôtô tau
kêkêŋ kêtu awê gêdêŋ êsêac su.
20 Anôtônê ŋam kêsiŋ tau, mago lau, taŋ sêjala gêŋ, naŋ Anôtô
kêkêŋ naŋ, sêjala ênê ŋaclai teŋgeŋŋa to ênê ŋawasi Anôtôŋa.
Gêdêŋ taŋ eŋ kêkêŋ undambê to nom naŋ, e mêŋgêdêŋ galoc
gêŋ tonaŋ kêtu awê gêdêŋ êsêac sêlic. Êsêac tec sêpa tauŋ ma
sêsôm gebe Aêac ajam kauc eŋ nec, oc sêŋgôm têtôm atom.
21 Êsêac sêjala Anôtôgac, mago tetoc eŋ sa kêtôm eŋ Anôtô
atom ma sêjam daŋge atom. Êsêac taêŋ gêjam biŋ meloc-meloc
gêbôc nêŋ kauc e ŋakesec gajam nêŋ ŋalêlôm auc.
22 Seboc êsêac lau tokauc, mago êsêac lau meloc.
23 Êsêac sêjam Anôtô teŋgeŋ nê ŋawasi ôkwi ma sêkêŋ ŋakatu
gêŋ mêtê-mêtêŋa, taŋ ŋalaŋô kêtôm ŋamalac to moc ma bôc to
gêŋ kêgalabŋa naŋ, gêjô su.
24 Kêtu ŋamalacnêŋ kauc gêbôc tonaŋŋa Anôtô gêwi êsêac siŋ
gêdêŋ nêŋ têntac ŋakalac e sêgôm gêŋ môpŋa ma sêjaiŋ tauŋ e
ôliŋ kêtu sec.
25 Êsêac sêjam Anôtônê biŋŋanô ôkwi ŋa biŋdansaŋ ma tetoc
gêŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, sa to sêjam sakiŋ gêdêŋ gêŋ tonê ŋai
ma sêwi Anôtô, taŋ kêkêŋ gêŋ samob naŋ siŋ. Aêac talanem eŋ
endeŋ tôŋgeŋ. Biŋŋanô.

26 Kêtu biŋ tonaŋŋa Anôtô gêwi êsêac siŋ sêsêp ŋakalac me-
locŋa sêja. Êsêacnêŋ lauo sêjam lêŋ lauo to ŋacŋa ôkwi ma sêsa
lêŋ keso.
27 Ma ŋacwaga amboac tonaŋ. Êsêac sêwi lêŋ lauo to ŋacŋa siŋ
ma têntac ŋakalac gêdêŋ tauŋ ŋawaô. Ŋacwaga sêgôm gêŋ têntac
ŋakalacŋa gêdêŋ tauŋ, tec têtap nêŋ geo ŋagêjô sa kêpi tauŋ.
28 Êsêac dedec gebe sêjala Anôtô, tec Anôtô gêwi êsêac siŋ
dêdêŋ kauc meloc e sêgôm gêŋ, taŋ kêtôm gebe ŋamalac sêŋgôm
atomŋa naŋ.
29 Gêŋ geo samob gêjam êsêac auc samucgeŋ, sec, geo, lêŋ
sesec. Biŋ tonec gêlôc gêc êsêacnêŋ ŋalêlôm gebe Têntac sec,
sêjac ŋamalac êndu, sêsôm tauŋ, sêsau tauŋ ma sêgôm lau waeŋ
kêtu sec. Êsêac sêsac lau,
30 sêgôliŋ biŋ kêpi lau, sêkêŋ kisa gêdêŋ Anôtô, sêsôm biŋ
alôb-alôb, sêkiaŋ tauŋ sa, tetoc tauŋ sa ŋa aweŋsuŋ kapôêŋ.
Êsêac têtap sec ŋalêŋ wakuc sa to taŋeŋpêc gêdêŋ teneŋi to
tameŋi.
31 Êsêacnêŋ kauc masi to sêsap biŋ, taŋ sêjac mata naŋ tulu.
Êsêac têntac gêwiŋ lau to taêŋ labu lau atom.
32 Anôtônê biŋsu gêwa sa gebe lau samob, taŋ sêgôm gêŋ
amboac tonaŋ, oc sêmac êndu. Êsêac sêjalagac, mago sêgôm gêŋ
tau sêmoa. Ma gêŋ tonaŋgeŋ atom, sêlic lau, taŋ sêgôm sec tau
sêwiŋ êsêac naŋ, ŋajam amboac tonaŋgeŋ.

2

Anôtô kêmêtôc biŋ jagêdêŋgeŋ

1 Ojae, amac lau, taŋ amêtôc launêŋ biŋ naŋ, oc ansa taôm
auc amboac ondoc. Amac embe amêtôc lau ŋagêdô nêŋ biŋ,
go am u taôm êwiŋ, gebe biŋ, taŋ amêtôc naŋ, amac taôm agôm
awiŋgac.
2 Aêac tajalagac gebe Anôtônê metôc êtap êsêac, taŋ sêgôm
gêŋ tonaŋ ŋai naŋ, sa biŋŋanôgeŋ.
3 Ma amac lau, taŋ amêtôc lau kêtu gêŋ tonaŋ ŋaiŋa, mago
taôm agôm naŋ, taêm gêjam amboac ondoc. Amac oc aêc
Anôtônê mêtôc su me masi.
4 Anôtô eŋ têtac wapôm to kêpuc tau tôŋ ma gê biŋ tôŋ. Ma
amac alic gêŋ samob tonaŋ ŋai sec me. Anôtônê têtac wapôm
gebe êwê amac anam taôm ôkwi. Biŋ tonaŋ amac ajala me
masi.
5 Amac atoc taôm sa ma ajam nêm ŋalêlôm ôkwi atom, tec
êndêŋ bêc Anôtô eoc nê têtac ŋandaŋ to mêtôc êndêŋgeŋŋa
lasêŋa naŋ, amac oc akalem ênê têtac ŋandaŋ êpi taôm.
6 Anôtô oc êkêŋ ŋagêjô êndêŋ ŋamalac samob êndêŋ-êndêŋgeŋ
êtôm nêŋ koleŋ, taŋ sêjam naŋ.

7 Lau taŋ sêjam koleŋ ŋajam totêntac kêpa sugeŋ ma taêŋ kêka
ŋawasi to waeŋ ŋajam ma sêmoa teŋgeŋ naŋ, Anôtô êkêŋ êsêac
sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.
8 Ma lau, taŋ taêŋ gêjam tauŋ waeŋgeŋ to taŋeŋpêc gêdêŋ
biŋŋanô, mago taŋeŋ wamu gêdêŋ gêŋ geo naŋ, Anôtônê têtac
ŋandaŋ to têtac kêbôli auc gêdêŋ êsêac.
9 Gêŋwapac to ŋandaŋ êpi ŋamalac samob, taŋ sêgôm sec naŋ.
Juda oc têtap sa êmuŋ, ma lau samuc amboac tonaŋ.
10 Ŋawasi to waeŋ ŋajam ma biŋmalô êndêŋ lau samob, taŋ
sêgôm nêŋ gêŋ ŋajam naŋ. Juda oc têtap sa êmuŋ, ma lau samuc
amboac tonaŋ,
11 gebe Anôtô kêpuc lau teŋ ŋam atom, gêlic samob kêtôm
tauŋgeŋ.
12 Ŋamalac samob, taŋ sêjam kauc biŋsu ma sêgôm sec naŋ,
biŋsu oc êtiŋ êsêac su atom, tauŋ sênaŋa, ma êsêac samob, taŋ
sêŋô biŋsugac, mago sêgôm sec naŋ, Anôtô oc êmêtôc êsêac
êtôm biŋsu tau tonaŋ,
13 gebe lau, taŋ sêŋô biŋsu ŋaômageŋ naŋ, Anôtô êlic êsêac
amboac lau gêdêŋ atom. Lau taŋ sêgôm ŋanô kêsa naŋgeŋ, tec
têtu lau gêdêŋ.
14 Lau samuc têtap biŋsu sa atom. Mago tauŋ embe sêŋgôm
gêŋ, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, ŋanô êsa, go êsêac, taŋ têtap biŋsu sa
atom naŋ, sêkêŋ tauŋ nêŋ lêŋ ŋagôliŋ gêwê êsêac kêtu tauŋ nêŋ
biŋsu.
15 Êsêacnêŋ lêŋ gêwa sa gebe Anôtô keto biŋsu ŋakôm kêsêp
êsêacnêŋ ŋalêlôm. Ma êsêacnêŋ awa ŋalêlômŋa gêwa biŋ tonaŋ
sa gêwiŋ gebe nêŋ taêŋ gêjam kêmêtôc êsêac to kêpuc êsêac tôŋ
gêwiŋ.
16 Biŋ tonaŋ ŋai oc êtu awê êndêŋ bêc, taŋ Anôtô êkêŋ Jesu
Kilisi êmêtôc ŋamalacnêŋ biŋ kêsiŋ tauŋa naŋ, êtôm ŋoc ŋawae
ŋajam, taŋ kasôm lasê naŋ.

Lau Juda to Mosenê biŋsu

17 Aôm kôsam taôm gebe Juda to taêm kêka biŋsu ma kôlanem
taôm Anôtôŋa.
18 Aôm kôjala Anôtônê biŋ ma biŋsu gêwa nêm kauc sa e kôjala
gêŋ gêdêŋ to gêŋ keso.
19 Aôm kôsaê taôm gebe kôtu mateŋpecnêŋ ŋac-êwê-
êsêacwaga to lau, taŋ sêmoa ŋakesec naŋ, nêŋ ŋawê,
20 kôtu lau kauc gêbôc nêŋ jaomwaga to ŋapalê ŋasec-ŋasec
nêŋ kêdôŋwaga, taŋ gôlic biŋsu kêtu kauc to biŋŋanô ŋamôkê
gêdêŋ aôm.
21 Amboac ondoc kôdôŋ lau ŋagêdô, mago kôdôŋ taôm atom.
Aôm gôjam mêtê gebe tanam geŋgeŋ atom, mago taôm gôjam
geŋgeŋ me masi.

22 Aôm kôsôm gebe daŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa
atom, mago aôm taôm gôgôm gêŋ tau me masi. Aôm gôlic sakiŋ
gwamŋa gebe gêŋ sec, mago taôm kôjaŋgo gêlôŋ su aŋga gwam
ŋalôm me masi.
23 Aôm kôlanem taôm biŋsuŋa, mago kôgêli biŋsu tau tec gôwê
Anôtô auc me masi.
24 Biŋ tonaŋ kêtôm biŋ, taŋ teto gec gebe "Lau samuc sêsôm
biŋ alôb-alôb kêpi Anôtônê ŋaê kêtu amacŋa."
25 Aôm embe ômansaŋ biŋsu, go sêsa aômŋa ênam aôm sa.
Embe ôŋgêli biŋsu, go sêsa aôm suŋa êtôm sêsa aôm atom.
26 Ma ŋac samuc teŋ embe ejop biŋsu ŋajatu, go Anôtô êlic ŋac
samuc tau êtôm ŋac, taŋ sêsa eŋ naŋ.
27 Ma ŋac, taŋ sêsa eŋ atom, mago gêgôm biŋsu ŋanô kêsa naŋ,
oc êmêtôc aôm. Êtu ageŋŋa. Gebe aôm kôtap biŋsu ŋabuku sa to
sêsa aôm, mago kôgêli biŋsu.
28 Ŋac taŋ sêlic eŋ ôli dêmôêŋageŋ gebe Juda naŋ, eŋ Juda
ŋanô atom. Ma ŋac, taŋ sêsa eŋ ôligeŋ naŋ, sêsa eŋ ŋanô atom.
29 Mago Juda ŋanô tau nec eŋ ŋac, taŋ nê ŋalêlôm kêsap
Judanêŋ mêtê tôŋ. Ma ŋac, taŋ sêsa eŋ ŋanô naŋ, sêsa eŋ tonê
ŋalêlômgeŋ. Kôm tonaŋ gêjac biŋsu, taŋ teto gêc naŋ, ŋawae
atom, gêjac Ŋalau Dabuŋ ŋawae. Ŋac tau tonaŋ nê wae ŋam
kêsêp ŋamalacŋa atom, kêsêp Anôtôŋageŋ.

3

1 Amboac ondoc, lau Juda oc têtap moasiŋ sa êlêlêc lau
samuc su me masi. Me sêsa launa tau naŋ ŋanô amboac ondoc.
2 Op, moasiŋ to ŋanô tokaiŋ-tokaiŋ taêsam. Moasiŋ ŋamataŋa
tonec gebe Anôtô kêkêŋ nê mêtê gêdêŋ êsêac.
3 Ŋagêdô embe sêkêŋ êwiŋ atom, go amboac ondoc. Êsêacnêŋ
sêkêŋ gêwiŋ atomŋa oc enseŋ Anôtônê lêŋ ŋaŋêŋ su me.
4 Masigoc. Ŋamalac samob dansaŋtêna. Anôtô taugeŋ eŋ ŋac
biŋŋanôŋa kêtôm teto gêc gebe
"Nêm biŋ êwaka aôm sa gebe kôsôm jagêdêŋ,
ma lau embe sêmêtôc aôm, naŋ oc ôku êsêac tulu."
5 Aêacnêŋ biŋ geo embe êwaka Anôtônê biŋgêdêŋ sa, naŋ tasôm
asageŋ. Ma Anôtô embe êjac nê têtac ŋandaŋ sa, oc êŋgôm eso
me masi. Biŋ tonaŋ kasôm kêtôm ŋamalacnêŋ kaucgoc.
6 Masigoc. Anôtô embe enseŋ tau amboac tonaŋ, oc êmêtôc
ŋamalac samob nêŋ biŋ êtu katô amboac ondoc.
7 Ma amboac ondoc. Ŋoc biŋdansaŋ embe êwaka Anôtônê
biŋŋanô sa e ênê ŋawasi êsa êlêlêc su, naŋ eŋ oc êmêtôc aê
amboac ŋac sec teŋ me.
8 Embe amboac tonaŋ, go tasôm biŋ alôb-alôb gebe "Daŋgôm
secmaŋ, gebe sec ênam ŋanô ŋajamôŋ." Tasôm amboac tonaŋ

me. Lau ŋagêdô sêgôliŋ biŋ kêpi aêac ma sêsôm gebe aêac asôm
ŋalô tau tonaŋ. Lau tonaŋ oc sêndac nêŋ mêtôc naêndêŋgeŋ.

Ŋac gêdêŋ teŋ gêmoa atom

9 Amboac ondoc, aêac Juda atap moasiŋ ŋajam sa êlêlêc su
me. Masianô. Aêac asôm sugac gebe Juda to lau samuc samob
sêsô sec ŋaŋaclai ŋalabu,
10 kêtôm teto gêc gebe
"Ŋac gêdêŋ teŋ gêmoa atomanô.
11 Ŋac tokauc teŋ gêmoa atom,
ma ŋac gesom Anôtôŋa teŋ gêmoa atom.
12 Samob sêkac tauŋ su e têtu sec samobgac.
Ŋac têtac wapômŋa teŋ gêmoa atom, masi samucgeŋ.
13 Êsêacnêŋ aweŋsuŋ kêtôm sêawa gêŋa.
Imbeleŋ geno-geno biŋdansaŋ e ŋawasi laŋgwageŋ.
Gêdôŋôlic kêsabaŋ moac ŋamalic auc.
14 Aweŋsuŋ kêpuc boa ŋawaô ma biŋ ŋaclai gêjam auc.
15 Sêlêtigeŋ gebe sêkêc dec siŋ.
16 Êsêacnêŋ lêŋ kepeŋ senseŋ gêŋ popocŋa ŋawaô
to sêŋgôm launêŋ ŋalêlôm ŋawapac êsaŋa,
17 ma sêjam kauc lêŋ sê wamaŋa.
18 Êsêac sêkô Anôtô laŋônêm, mago têtêc eŋ atom."
19 Aêac tajala gebe biŋ samob, taŋ biŋsu kêsôm naŋ, kêkanôŋ
êsêac, taŋ sêmoa biŋsu ŋalabu naŋ. Biŋsu êmbôc êsêac aweŋ auc
ma ŋamalac samob sêjala nêŋ keso, taŋ sêgôm gêdêŋ Anôtô naŋ,
gebe
20 Anôtô kêmasaŋ ŋamalac samob nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau
gêdêŋ kêtu ŋamalac sêgôm biŋsu ŋanô kêsaŋa nec atom. Biŋsu
ŋakoleŋ tageŋ tonec gebe êtôc aêacnêŋ sec ênêc awêgeŋ êndêŋ
aêac.

Takêŋ êwiŋ Kilisiŋa gêjam aêac kêsi

21 Galoc lêŋ tec Anôtô kêsa gebe êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e
êlic êsêac têtu lau gêdêŋ, mêŋgeoc tau lasê. Geoc tau lasê kêpi
biŋsu ŋalêŋ atom. Mose tau nê biŋsu to propete sêwa biŋ tau
sa.
22 Anôtô kêmasaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ
naŋ gêgôm kêtu sêkêŋ gêwiŋ Jesu Kilisiŋa. Êsêac samob, taŋ
sêkêŋ gêwiŋ Kilisi naŋ, têtap moasiŋ tonaŋ sa kêtômgeŋ,
23 gebe ŋamalac pebeŋ sêgôm sec tec sêjac jaê Anôtônê ŋawasi.
24 Mago Anôtô kêmoasiŋ êsêac to kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic
êsêac têtu lau gêdêŋ ŋaômageŋ, gêgôm kêtu Kilisi Jesu kêsi êsêac
suŋa.
25 Anôtô tau kêkêŋ Kilisi kêtu da wamaŋa gebe ênê dec enseŋ
lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, nêŋ sec su. Biŋ tonaŋ gêwa Anôtô
kêmasaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ ŋalêŋ sa.

Gêdêŋ têm gêmuŋŋa Anôtô gê ŋamalacnêŋ biŋ tôŋ ma gêwi nêŋ sec ŋabiŋ siŋ gêcŋa.
26 Mago galoc Anôtô gebe êwaka lêŋ kêmasaŋ ŋamalacnêŋ biŋŋa sa, ec tajala gebe eŋ ŋac gêdêŋ ma kêmasaŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu naŋ, nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ.
27 Ma aêacnêŋ waeŋ tau gêc ondoc. Waeŋ tau gêbacnêgac. Biŋsu amboac ondoc geseŋ su. Biŋsu taŋ kêjatu aêac gebe tanam koleŋ me. Masianô. Biŋ takêŋ gêwiŋŋa.
28 Aêac tajala biŋ tonec kêtu tôŋ gebe Anôtô kêmasaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ kêtu sêkêŋ gêwiŋŋageŋ, kêtu sêjam biŋsu ŋakoleŋŋa nec atom.
29 Anôtô kêtu Juda tauŋgeŋ nêŋ Anôtô me. Eŋ kêtu lau samuc nêŋ Anôtô gêwiŋ atom me. Aec, lau samuc nêŋ gêwiŋgoc.
30 Anôtô tageŋ, tec êmansaŋ Judanêŋ biŋ e êlic êsêac têtu lau gêdêŋ êtu sêkêŋ gêwiŋŋa ma êmansaŋ lau samuc nêŋ êtu sêkêŋ gêwiŋŋa amboac tonaŋgeŋ.
31 Amboac tonaŋ aêac daseŋ biŋsu su kêtu takêŋ gêwiŋŋa me. Masigoc, aêac tatoc biŋsu sageŋ.

4

Abraham kêtu ŋadôŋ

1 Amboac tonaŋ aêac tasôm asageŋ êpi aêac abeŋi Abraham. Ênê biŋ amboac ondoc.
2 Anôtô embe êlic Abraham êtu ŋac gêdêŋ êtu gêjam koleŋ ŋajamŋa, go Abrahamnê wae êsa. Mago Anôtô gêlic amboac tonaŋ atom.
3 Biŋ taŋ teto gêc naŋ, kêsôm amboac ondoc. Kêsôm gebe "Abraham kêkêŋ gêwiŋ Anôtô, tec gêlic eŋ ŋac gêdêŋ."
4 Ŋac taŋ gêjam kôm naŋ, nê ŋaôli kêtu moasiŋ gêdêŋ eŋ atom, kêtu ênê kôm ŋagêjô.
5 Ŋac taŋ gêjam kôm atom, mago kêkêŋ gêwiŋ Anôtô gebe kêmasaŋ lau sec nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ naŋ, Anôtô oc êmansaŋ ŋac tonaŋ nê biŋ êtu nê kêkêŋ gêwiŋŋa.
6 Biŋ tau kêtôm Dawid kêsôm gêdêŋ taŋ awa gêôc ŋac, naŋ Anôtô kêmasaŋ ênê biŋ e gêlic eŋ kêtu ŋac gêdêŋ kêtu ênê koleŋ gêdêŋ teŋŋa atom gebe
7 "Aê aoc êôc lau, taŋ Anôtô kêsuc nêŋ geo ôkwi
to kêgêduc nêŋ sec auc naŋ.
8 Aê aoc êôc ŋac,
taŋ Apômtau taê gêjam ênê sec kêtiam atom naŋ."
9 Amboac ondoc, Dawid awa gêôc lau nec kêkanôŋ lau taŋ sêsa êsêac naŋgeŋ, me kêkanôŋ lau samuc gêwiŋ. Aêac tasôm sugac gebe Abraham kêkêŋ gêwiŋ Anôtô, tec gêlic eŋ ŋac gêdêŋ.

10 Gêdêŋ ondoc biŋ tonaŋ kêsa. Gêdêŋ taŋ sêsa eŋ su naŋ, me
gêdêŋ taŋ sêsa eŋ atomgeŋ naŋ. Biŋ tau kêsa gêdêŋ taŋ sêsa eŋ
atomgeŋ naŋ.
11 Sêsa Abraham atomgeŋ, mago Anôtô kêmasaŋ ênê biŋ kêtu
kêkêŋ gêwiŋŋa. Go sêsa eŋ kêtu biŋ tau tonaŋ ŋabelo. Tec eŋ
kêtu lau samuc samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ naŋ tameŋi. Sêsa êsêac
atom, mago sêkêŋ gêwiŋ Anôtô, tec kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e
gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ.
12 Eŋ kêtu êsêac, taŋ sêsa êsêac naŋ, tameŋi amboac tonaŋ.
Mago eŋ kêtu êsêac tameŋi kêtu sêsa êsêacŋageŋ atom, kêtu
sêsêlêŋ sêpuc aêac tameŋi Abraham wêŋa ma sêkêŋ gêwiŋ
kêtôm eŋ kêkêŋ gêwiŋ gêdêŋ taŋ sêsa eŋ atomgeŋ naŋ.

Takêŋ êwiŋ, go tatap moasiŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, ŋanô sa

13 Anôtô gêjac mata gêdêŋ Abraham to nê wakuc gebe nom
samuc tau êtu nêŋ gêŋlênsêm. Eŋ gêjac mata biŋ tonaŋ kêtu
Abraham gêgôm biŋsu ŋanô kêsaŋa nec atom, gêjac mata kêtu
gêlic eŋ ŋacgêdêŋ kêtu kêkêŋ gêwiŋŋa.
14 Embe lau, taŋ sêŋgôm biŋsu ŋanô êsa naŋ, sêwê kaiŋ
gêŋlênsêm, go biŋ takêŋ gêwiŋŋa ŋanô masi, ma biŋ, taŋ Anôtô
gêjac mata naŋ, ê su.
15 Aêac talicgac gebe biŋsu kêkalem Anôtônê têtac ŋandaŋ.
Ma biŋsu embe masi, go biŋ taŋgêli biŋsuŋa masi amboac
tonaŋgeŋ.
16 Kêtu tonaŋŋa biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, ŋam kêsêp
launêŋ sêkêŋ gêwiŋ, gebe sêjala gebe Anôtô êkêŋ nê moasiŋ
ŋaômageŋ êndêŋ Abrahamnê wakuc samob, êndêŋ êsêac, taŋ
sêgôm biŋsu ŋanô kêsa naŋgeŋ atom, êndêŋ êsêac, taŋ sêkêŋ
gêwiŋ têtôm Abraham naŋ, amboac tonaŋgeŋ. Gebe Abraham
kêtu aêac samob tameŋi
17 amboac teto gêc gebe "Aê kakêŋ aôm kêtu tenteŋlatu
taêsam tameŋi." Abraham kêkêŋ gêwiŋ Anôtô, taŋ gêŋu
ŋacmatê mateŋ jali kêsa to kêkalem gêŋ, taŋ gêc atom naŋ, gebe
mêŋêsa.
18 Abraham kêkêŋ mata gêŋ, taŋ kêtôm gebe takêŋ mateŋ
atomŋa naŋ, ma kêkêŋ gêwiŋ gebe êtu tenteŋlatu taêsam
tameŋi êtôm biŋdêm laŋgwa kêsôm gebe "Aômnêm wakuc têtu
taêsam têtôm tônê."
19 Abraham kêjala gebe nê jala amboac 100 ma kêjala tau
gebe ôli kêtu mêtê su, ma Saranê têm êkôc ŋapalêŋa gêbacnê
amboac tonaŋgeŋ, mago Abraham kêkêŋ gêwiŋ kêtu goloŋ
atom.
20 Anôtô gêjac mata biŋ amboac tonaŋ, mago Abraham têtac
lulu to kêkêŋ gêwiŋ kwalec atom. Eŋ kêkêŋ gêwiŋ kêpuc eŋ tôŋ
ŋajaŋa ma gêgôm Anôtônê ŋawasi kêsa.

21 Eŋ kêjala toŋanôgeŋ gebe Anôtô kêtôm gebe êŋgôm biŋ, taŋ
gêjac mata naŋ, ŋanô êsa.
22 Kêtu tonaŋŋa tec “Anôtô gêlic eŋ gêwê kaiŋ biŋgêdêŋ.”
23 Ŋalô “Anôtô gêlic eŋ gêwê kaiŋ biŋgêdêŋ” naŋ, teto kêtu
Abraham taugeŋŋa atom.
24 Teto gêc kêtu aêacŋa gêwiŋ. Aêac embe takêŋ êwiŋ Anôtô,
taŋ gêŋu aêacnêŋ Apômtau Jesu aŋga ŋacmatênêŋ sa naŋ, eŋ oc
êlic aêac lau gêdêŋ amboac toŋaŋgeŋ.
25 Eŋ kêkêŋ Jesu gêmac êndu kêtu tagêli biŋsuŋa ma gêŋu eŋ
sa gebe êmansaŋ aêacnêŋ biŋ êndêŋ Anôtô.

5

Anôtô kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ ŋaŋanô

1 Anôtô kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ e gêlic aêac tatu lau gêdêŋ kêtu
takêŋ gêwiŋŋa, tec gê wama aêac kêtu aêacnêŋ Apômtau Jesu
Kilisiŋa.
2 Aêac takêŋ gêwiŋ, tec ŋac tau gêlêc katam su ma tamoa
moasiŋ ŋalêlôm to takêŋ mateŋ tawê kaiŋ Anôtônê ŋawasiŋa
toôliŋ kêpigeŋ.
3 Mago tonaŋgeŋ atom. Aêac ôliŋ kêpi kêtu gêŋwapacŋa
amboac tonaŋgeŋ, gebe tajala gêŋwapac tau kêkêŋ aêac daôc
wapac totêntac kêpa sugeŋ.
4 Daôc gêŋwapac totêntac kêpa sugeŋ kêkêŋ aêac tatu lau
ŋaŋêŋ. Tatu lau ŋaŋêŋ, tec takêŋ mateŋ gêŋ, taŋ gêc nêmŋa.
5 Takêŋ mateŋ oc êŋgôm aêac majeŋ êsa atom, gebe Anôtô
kêkêŋ nê Ŋalau Dabuŋ gêdêŋ aêac, tec kêkêc nê têtac gêwiŋ ŋanô
kêsêp aêacnêŋ ŋalêlôm.
6 Gêdêŋ taŋ aêac tamoa tonêŋ palêpalageŋ naŋ, Kilisi gêmac
êndu gêdêŋ ŋanoc kêtu lau dedec Anôtôŋa.
7 Ŋamalac teŋ oc êmac êndu êtu ŋac gêdêŋ teŋŋa atom. Moae
lau tageŋ-tageŋ oc sêmac êndu êtu ŋac ŋajamŋa.
8 Mago Kilisi gêmac êndu kêtu aêacŋa gêdêŋ taŋ tamoa
tosecgeŋ. Biŋ tonaŋ gêwa Anôtônê têtac gêwiŋ aêacŋa sa.
9 Kilisinê dec kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ gêdêŋ Anôtô, tec Kilisi oc
ênam aêac kêsi êndêŋ Anôtônê têtac ŋandaŋ amboac tonaŋgeŋ.
10 Aêac tatu Anôtônê ŋacjo, mago eŋ gê wama aêac kêtu Latu
gêmac êndu ŋa. Galoc gê wama aêac su ma Latu tau gêmoa mata
jali, tec oc ênam aêac kêsi êlêlêc su ŋêŋgeŋ.
11 Mago biŋ tonaŋgeŋ atom. Aêac ôliŋ kêpi Anôtôŋa kêtu
aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi gê wama aêac gêdêŋ Anôtôŋa.

Adam agêc Kilisi

12 Sec gêmêŋ nom kêtu ŋamalac tageŋ nê secŋa. Ma gêmacanô
tau mêŋgêô lasê kêtu sec tauŋa. Gêmac tau gelom-gelom e
kêtap ŋamalac samob sa, gebe samob sêgôm secgac.

13 Biŋsu mêŋkêsa atomgeŋ ma sec gêc nom kwanaŋgeŋ.
Mago biŋsu embe masi, oc sec ŋadôŋ masi amboac tonaŋ, tec
sêsôm ŋabiŋ atom.
14 Mago gêmacanô tau gêjam gôliŋ ŋamalac samob, taŋ sêmoa
Adam agêc Mose nêŋ têm ŋasawa naŋ. Êsêac sêgôm sec kêtôm
Adam kêgêli biŋsu nec atom, mago gêmacanô tau gêjam gôliŋ
êsêac amboac tonaŋgeŋ. Adam tau kêtu ŋac, taŋ oc êmêŋŋa
naŋ, nê dôŋ.
15 Mago Anôtônê moasiŋ ma Adam kêgêli biŋsu kêtôm tau
atom. Taêsam sêmac êndu kêtu ŋac tageŋ kêgêli biŋsuŋa, mago
Anôtônê moasiŋ to ŋamalac tageŋ Jesu Kilisi nê moasiŋ, taŋ lau
taêsam sêkôc aômageŋ naŋ, kapôêŋ kêlêlêc su.
16 Ma moasiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ ŋaômageŋ naŋ, to sec, taŋ ŋac
tageŋ gêgôm naŋ, keso tau. Ŋac tageŋ gêgôm sec, tec mêtôc
geseŋ eŋ. Mago moasiŋ tau kêmasaŋ lau sêgêli biŋsu ŋabiŋ
taêsam kêtu solop.
17 Biŋŋanô, ŋac tageŋ kêgêli biŋ ma kêtu ŋac tageŋ tonaŋŋa
gêmacanô gêjam gôliŋ gêŋ samob. Mago ŋac tageŋ tonec, Jesu
Kilisi, nê kôm ŋanô kêlêlêc su. Lau samob, taŋ sêkôc moasiŋ
tolêlôm-tolêlôm to êsêac, taŋ Anôtô kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic
êsêac têtu lau gêdêŋ naŋ, oc sênam gôliŋ sêŋgôŋ mateŋ jali êtu
ŋac tageŋ Jesu Kilisiŋa.
18 Amboac tonaŋ, ŋac tageŋ kêgêli biŋ, tec geseŋ ŋamalac
samob su, ma ŋac tageŋ gêjam kôm gêdêŋ, tec Anôtô kêmasaŋ
ŋamalac samob nêŋ biŋ e sêŋgôŋ mateŋ jali.
19 Ŋac tageŋ nê taŋapêc gêgôm lau taêsam têtu sec. Ma ŋac
tageŋ nê taŋa wamu kêmasaŋ lau taêsam nêŋ biŋ e Anôtô gêlic
êsêac têtu lau gêdêŋ.
20 Biŋsu tau mêŋgêô lasê gebe êŋgôm lau sêŋgêli biŋsu ênam
sêga. Mago gêdêŋ taŋ sec gêjam sêga naŋ, Anôtônê moasiŋ taŋ
kêtôp kêtu kapôêŋ kêlêlêc su.
21 Amboac tonaŋ sec gêjam gôliŋ kepeŋ gêmacanôgeŋ,
ma Anôtônê moasiŋ gêjam gôliŋ kepeŋ daŋgôŋ mateŋ jali
teŋgeŋŋa kêtu Anôtô kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ tatu lau gêdêŋ kêtu
aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisiŋa.

6

Aêac tamac êndu dawiŋ Kilisi

1 Ma galoc tasôm biŋ amboac ondoc. Tasôm gebe Tamoa sec
ŋalêlômmaŋ, gebe moasiŋ tau ênam sêga me.
2 Masigoc, amboac tonaŋ atom. Aêac dawi sec siŋ naŋ kêtôm
tamac êndu su, tec tasêlêŋ tamoa sec ŋalêlôm êtiam amboac
ondoc.

3 Amac ajala biŋ tonaŋ atom me. Aêac samob, taŋ busaŋgu
gêbiŋ aêac tôŋ taminŋ Kilisi Jesu naŋ, busaŋgu gêbiŋ aêac tôŋ
taminŋ eŋ gêmac êndu amboac tonaŋ.
4 Gêdêŋ taŋ taliŋ saŋgu naŋ, Anôtô kêsuŋ aêac dawiŋ Kilisi
gebe tawê kaiŋ eŋ gêmac êndu. Ma Tamanê ŋawasi gêŋu Kilisi
sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec aêac tasa nêŋ lêŋ tamoa mateŋ jali
wakuc amboac tonaŋgeŋ.
5 Aêac tamac êndu dawiŋ Kilisi tatôm eŋ gêmac êndu, tec oc
dandi sa dawiŋ eŋ tatôm eŋ gêdi sa amboac tonaŋgeŋ.
6 Biŋ tonec aêac tajalagac gebe aêacnêŋ ŋalêlôm laŋgwa kêpi
kakesotau gêwiŋ Kilisi, gebe ensеŋ ôliŋ ŋasec tau su ma tatu
sec tau ŋasakiŋwaga êtiam atom.
7 Gebe ŋac, taŋ gêmac êndu su naŋ, gêmac kêgaboac eŋ su aŋga
sec ŋaŋaclai.
8 Aêac embe tamac êndu dawiŋ Kilisi, go takêŋ êwiŋ gebe
daŋgôŋ mateŋ jali dawiŋ eŋ amboac tonaŋgeŋ.
9 Aêac tajala gebe Anôtô gêŋu Kilisi sa aŋga ŋacmatênêŋ, tec
oc êmac êndu êtiam atomanô. Gêmacanô tau oc ênam gôliŋ eŋ
êtiam atom.
10 Eŋ gêmac êndu tonaŋ gêmac êndu kêtu dim tageŋ ma geseŋ
sec ŋaŋaclai su. Eŋ mata jali, tec gêŋgôŋ mata jali kêtu Anôtôŋa.
11 Ma amac amboac tonaŋ, alic taôm amboac awi sec siŋ su
kêtôm amac êndu. Ma Kilisi Jesu gêbiŋ amac tôŋ aŋgôŋ matem
jali kêtu Anôtôŋa.
12 Amboac tonaŋ sec ênam gôliŋ amac ôlim, taŋ êmac êndu
naŋ, e taŋem wamu têmtac ŋakalac ôlimŋa nec êtiam atom.
13 Akêŋ ôlim ŋagêŋlêlôm êndêŋ sec êtu geo ŋalaukasap atom.
Akêŋ taôm êndêŋ Anôtô êtôm ŋac, taŋ mata jali kêsa ma akêŋ
ôlim ŋagêŋlêlôm êndêŋ Anôtô êtu biŋgêdêŋ ŋalaukasap,
14 gebe sec ênam gôliŋ amac êtiam atom, gebe amoa biŋsu
ŋalabu atom, amoa Anôtônê moasiŋ ŋalabu.

Aêac tatu biŋgêdeŋ ŋasakiŋwaga

15 Ma galoc amboac ondoc. Aêac tamoa biŋsu ŋalabu atom,
tamoa moasiŋ ŋalabu, tec daŋgôm sec tamoa me. Masigoc,
amboac tonaŋ atom.
16 Amac ajalagac, amac embe akêŋ taôm anam sakiŋ ŋac teŋ
ma taŋem wamu eŋ, go atu ŋac, taŋ taŋem wamu eŋ naŋ, nê
sakiŋwaga. Embe atu sec ŋasakiŋwaga, go ananja ma embe atu
taŋa wamu ŋasakiŋwaga, go Anôtô êmansaŋ amacnêm biŋ.
17 Mago tanam daŋge Anôtô, gebe gêmuŋgeŋ amac atu sec
ŋasakiŋwaga, mago galoc têdôŋ mêtê gêdêŋ amac, tec taŋem
wamu biŋŋanô tonêm ŋalêlôm samucgeŋ.
18 Kilisi kêgaboac amac su aŋga sec ŋaŋaclai, tec ajam sakiŋ
biŋgêdêŋ.

19 Aê jasôm ŋoc biŋ amboac ŋamalac sêsôm nêŋ acgom, gebe
amac ŋamalac palê-palê. Gêmuŋgeŋ amac akêŋ ôlim ŋagêŋlêlôm
kêtu gêŋ ŋatêmui to geo ŋasakiŋwaga. Ma galoc akêŋ ôlim
ŋagêŋlêlôm kêtu biŋgedêŋ ŋasakiŋwaga, tec asa Anôtônê launêŋ
lêŋ.
20 Gêdêŋ taŋ atu sec ŋasakiŋwaga naŋ, amac asô biŋgêdêŋ
ŋalabu atom.
21 Ma amac atap sakiŋ tonaŋ, taŋ galoc gêgôm amac majem
kêsa naŋ, ŋaŋanô sa amboac ondoc. Ŋanô tonec gebe gêmacanô
tau.
22 Mago galoc tec Anôtô kêgaboac amac su aŋga sec ŋaŋaclai
ma atu ênê sakiŋwaga. Sakiŋ tonaŋ ŋaŋanô gebe asa Anôtônê
launêŋ lêŋ e êtu ŋamu aŋgôŋ matem jali teŋgeŋ.
23 Sec ŋaôli tau tonec gebe gêmacanô. Ma Anôtônê moasiŋ
tau tonec gebe aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu gêbiŋ aêac tôŋ
daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.

7

Awê to ŋac sêjam tauŋ kêtu ŋadôŋdôŋ

1 O lasitêwaac, aê galic amac ajala biŋsu ŋam, tec ŋoc biŋ
tonec êndêŋ amac gebe Biŋsu gêjam gôliŋ ŋamalac kêtôm nêŋ
têm, taŋ sêmoa mateŋ jali aŋga nom naŋgeŋ.
2 Awê teŋ embe ênam ŋac, go biŋsu êmbiŋ êsêagêc tôŋ sêpi
tageŋ e ŋac tau êmac êndu. Ŋac tau embe êmac êndu su, go biŋsu,
taŋ gêbiŋ êsêagêc tôŋ naŋ êmbacnê.
3 Amboac tonaŋ awê tau nê akweŋ embe êmoa ma ênam ŋac
teŋ, oc êŋgôm biŋ sêjam tauŋŋa popoc. Mago nê akweŋ embe
êmac êndu, go biŋsu êmbiŋ êsêagêc tôŋ êtiam atom. Ma awê tau
embe ênam ŋac teŋ, oc êŋgôm biŋ sêjam tauŋŋa popoc atom.
4 O ŋoc lasitêwaac, amacnêm biŋ amboac tonaŋ. Amac awi
biŋsu siŋ kêtôm amac êndu su, gebe atu Kilisinê ôli awiŋ, tec
atu ŋac, taŋ Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ naŋ, nê gêŋgac,
gebe tanam ŋanô ŋajam êtu Anôtôŋa.
5 Gêdêŋ taŋ taêŋ gêjam tauŋ ôliŋgeŋ tamoa naŋ, biŋsu
kêjali sec ŋagêŋ têntac kalacŋa sa, mêŋgêjam kôm aŋga ôliŋ
ŋagêŋlêlôm samob e kôm tau ŋaŋanô gebe gêmacanô tau.
6 Ma galoc biŋsu, taŋ gêbiŋ aêac tôŋ naŋ, gêbacnê ma tamac
êndu, tec dawi gêŋ, taŋ gêsô aêac tôŋ naŋ siŋ. Tec galoc tanam
sakiŋ têndaŋguc lêŋ laŋgwa, taŋ teto gêc biŋsu naŋ, êtiam atom,
tanam sakiŋ têndaŋguc Ŋalaunê lêŋ wakuc.

Biŋsu to sec ŋabiŋ wapac

7 Ma oc tasôm biŋ amboac ondoc. Biŋsu tau oc gêŋ sec me.
Masigoc, amboac tonaŋ atom. Biŋsu embe êtôc sec êndêŋ
aê atom, oc jajala sec atom. Biŋsu kêsôm gebe “Matam katu

atom." Embe ênac jao biŋ tonaŋ atom, oc jajala biŋ matoc
katuŋa atom.
8 Sec tau gesom lêŋ êjali têtac kalacŋa sa aŋga ŋoc ŋalêlôm, tec
kêtap sa gêc biŋsu ŋajao to ŋajatu ŋalêlôm. Embe biŋsu masi, oc
sec tau êtu gêŋ matê.
9 Gêdêŋ taŋ gajam kauc biŋsu naŋ, gamoa matoc jali e biŋsu
ŋajao mêŋgêô lasê, tec sec tau mata jali kêsa ma aê gamac êndu.
10 Ma biŋsu ŋajatu, taŋ gebe êkêŋ aê jaŋgôŋ matoc jali naŋ,
kêkêŋ aê gêmac êndu.
11 Gebe sec tau gesom lêŋ e kêtap sa gêc biŋsu ŋajao to jatu
ŋalêlôm, tec kêtim aê e biŋsu tau gêjac aê êndu.
12 Amboac tonaŋ biŋsu tau gêŋ dabuŋ, ma biŋsu ŋajatu to jao
gêŋ dabuŋ to gêdêŋ ma ŋajam amboac tonaŋ.
13 Ma amboac ondoc, gêŋ ŋajam tonec kêkêŋ aê gamac êndu
me. Masianô, amboac tonaŋ atom. Sec tau gêgôm. Sec tau
kêtu awê ŋalêŋ gêjam gêŋ ŋajam laŋô mêŋkêkêŋ aê gêmac êndu.
Lêŋ tonaŋ gêwa sa gebe biŋsu ŋajatu to jao kêkêŋ sec gêjam sêga.
14 Aêac tajala gebe biŋsu ŋam kêsêp Ŋalau. Mago aê ŋamalac
nomŋa, tec sec kêkôniŋ aê e gajam sakiŋ sec tau.
15 Aê gajam kauc gêŋ, taŋ gagôm naŋ, gebe gêŋ, taŋ têtac
gêwiŋ gabe jaŋgômŋa naŋ, gagôm atom. Mago gêŋ, taŋ têtac
gedec gabe jaŋgôm atomŋa naŋ, tec gagôm.
16 Embe jaŋgôm gêŋ, taŋ têtac gedec naŋ, go êwa sa êndêŋ aê
gebe biŋsu tau ŋajam.
17 Amboac tonaŋ, tec aê tauc gagôm gêŋ tonaŋ atom, sec taŋ
gêc ŋoc ŋalêlôm naŋ, tec gêgôm.
18 Aê ŋamalac ŋaôma tonec kajala taucgac gebe gêŋ ŋajam
teŋ gêc ŋoc ŋalêlôm laŋgwa tonec atom. Aê têtac gêwiŋ gebe
jamansaŋ gêŋ ŋajam, mago katôm gebe jaŋgôm ŋajam tau ŋanô
êsaŋa atom.
19 Gebe gêŋ ŋajam, taŋ têtac gêwiŋ gabe jaŋgômŋa naŋ, tec
gagôm atom, mago sec, taŋ têtac gedec gabe jaŋgôm atom ŋa
naŋ, tec gagôm.
20 Aê embe jaŋgôm gêŋ, taŋ têtac gedec naŋ, go aê tauc
jaŋgôm gêŋ tau êtiam atom. Sec taŋ gêc ŋoc ŋalêlôm naŋ, tec
gêgôm.
21 Amboac tonaŋ aê katap ŋagôliŋ tonec sa gebe Gabe
jaŋgôm gêŋ ŋajam, mago sec kêsap aê tôy tec geseŋ.
22 Aê têtac gêwiŋ Anôtônê biŋsu ŋanôgeŋ gêc ŋoc ŋalêlôm,
23 mago aê kêsaê tauc gebe biŋsu teŋ gêc ŋoc ôlic ŋagêŋlêlôm.
Biŋsu tonaŋ gêjac siŋ gêdêŋ biŋsu, taŋ gêc ŋoc kauclêlôm naŋ,
e gêsô aê tôŋ kasô sec ŋabiŋsu, taŋ gêc ŋoc ôlic ŋagêŋlêlôm naŋ
ŋalabu.
24 Ijoc aêma, asa êjaŋgo aê su aŋga ôlic togêmac tonec.

25 Aê gajam daŋge Anôtô kêtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisiŋa.
Amboac tonaŋ kasôm biŋ tonec gebe Ŋoc kauc tec gajam sakiŋ
gêdêŋ Anôtônê biŋsu, ma ŋoc ŋalêlôm laŋgwa tec gajam sakiŋ
gêdêŋ sec ŋabiŋsu.

8

Tasa nêŋ lêŋ to Ŋalaugeŋ

1 Amboac tonaŋ lau, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, têtap
mêtôc enseŋ êsêac suŋa sa atom,
2 gebe Ŋalau, taŋ kêkêŋ aêac daŋgôŋ mateŋ jali kêtu Kilisi
Jesuŋa naŋ, nê biŋsu tec kêgaboac aêac su aŋga sec to tamac
êndu ŋabiŋsu.
3 Kôm taŋ nêŋ ŋalêlôm laŋgwa kêkô auc e biŋsu gêgôm kêtôm
atom naŋ, Anôtô gêgôm. Eŋ kêmêtôc sec, taŋ gêc ŋalêlôm
laŋgwa naŋ, e geseŋ su gêjaŋa gebe kêsakiŋ tau Latu toôli
nomŋa kêtôm ŋamalac ôliŋ tosec naŋ, gebe enseŋ sec su.
4 Eŋ gêgôm gêŋ tonaŋ gebe tasa nêŋ lêŋ tandaŋguc ŋalêlôm
laŋgwa atom, tandaŋguc Ŋalaugeŋ e taŋeŋ wamu êndêŋ biŋsu
ŋajatu gêdêŋ ênam aêac aucgeŋ.
5 Gebe êsêac, taŋ sêsêlêŋ kêtôm nêŋ ŋalêlôm laŋgwa gêwê
êsêacŋa naŋ, taêŋ gêjam gêŋ ŋalêlôm laŋgwaŋa. Ma êsêac, taŋ
sêsêlêŋ kêtôm Ŋalau gêwê êsêacŋa naŋ, taêŋ gêjam gêŋ Ŋalauŋa.
6 Embe taêŋ ênam gêŋ ŋalêlôm laŋgwaŋa, oc tamac êndu.
Embe taêŋ ênam gêŋ Ŋalauŋa, oc daŋgôŋ mateŋ jali to-
biŋmalôgeŋ.
7 Ŋac teŋ embe taê ênam gêŋ ŋalêlôm laŋgwaŋa, oc êtu
Anôtônê ŋacjo, gebe eŋ kêsô Anôtônê biŋsu ŋalabu atom, tau
embe têtac êkac eŋ gebe naêsô ŋalabu, oc êŋgôm êtôm atom.
8 Êsêac taŋ sêsêlêŋ kêtôm nêŋ ŋalêlôm laŋgwa gêwê êsêac naŋ,
oc kêtôm gebe ênac Anôtô mataanô ŋajam atom.
9 Mago amac asêlêŋ kêtôm ŋalêlôm laŋgwa gêwê amac nec
atom, asêlêŋ kêtôm ŋalau gêwê amac. Anôtônê Ŋalau embe
êŋgôŋ amacnêm ŋalêlôm biŋŋanôgeŋ, oc biŋ amboac tonaŋ.
Ŋac teŋ embe êkôc Kilisinê Ŋalau sa atom, oc êtu Kilisinê gêŋ
atom.
10 Ma Kilisi embe êmoa nêm ŋalêlôm, go ôlim êtu gêŋ matê
êtu secŋa, ma ŋalau êkêŋ amac aŋgôŋ matem jali êtu Anôtô
kêmasaŋ amacnêm biŋ e gêlic amac atu lau gêdêŋŋa.
11 Anôtô gêŋu Jesu aŋga ŋacmatênêŋ sa. Ênê Ŋalau embe
êŋgôŋ amacnêm ŋalêlôm, go Anôtô, taŋ gêŋu Kilisi aŋga
ŋacmatênêŋ sa naŋ, êŋgôm amac ôlim, taŋ kêtu mêtê naŋ, mata
jali êsa amboac tonaŋgeŋ. Eŋ kêkêŋ nê Ŋalau gêŋgôŋ amacnêm
ŋalêlôm gebe ênam kôm tau.

12 O lasitêwaac, amboac tonaŋ sakiŋ teŋ gêjac aêac ŋawae tec
gêc. Tageŋ tanam sakiŋ êtôm nêŋ ŋalêlôm laŋgwa êkac aêacŋa
nec atom.
13 Embe asêlêŋ êtôm ŋalêlôm laŋgwa êwê amac, oc amac êndu.
Mago Ŋalau embe êwê amac e ôlim ŋalêŋ êtu gêŋ mêtê, oc êkêŋ
amac aŋgôŋ matem jali.
14 Gebe lau samob, taŋ Anôtônê Ŋalau gêwê êsêac naŋ, têtu
Anôtônê latui.
15 Ŋalau taŋ amac akôc sa naŋ, kêkêŋ amac atu sakiŋwaga e
atêc taôm kêtiam nec atom. Ŋalau taŋ amac akôc sa naŋ, kêkêŋ
amac atu Anôtônê latui. Ŋalau tau kêpuc aêac tôŋ, tec tamôêc
gebe “Tamemai, o Tamemai.”
16 Ŋalau tau tonaŋ tec gêwa sa mêŋgêwiŋ aêacnêŋ ŋalau gebe
Aêac tatu Anôtônê ŋapalêgac.
17 Embe tatu Anôtônê ŋapalê, go tawê kaiŋ ênê gêŋlênsêm.
Embe tawê kaiŋ Anôtônê gêŋlênsêm, go tawê kaiŋ Kilisinê
dawiŋ amboac tonaŋgeŋ, gebe aêac embe daôc ŋandaŋ dawiŋ
Kilisi, oc tatap ŋawasi sa dawiŋ eŋ amboac tonaŋ.

Ŋawasi taŋ mêŋêsa naŋ

18 Aê taêc gêjam gebe Aêac embe tanam dôŋ gêŋwapac, taŋ
galoc gêgôm aêac naŋ, êpi ŋawasi, taŋ malôgeŋ oc mêŋeoc tau
lasê êndêŋ aêac naŋ, oc talic gêŋwapac tau gebe ec sauŋ.
19 Gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, sêkêŋ mateŋ to têtu
gwasaê ŋanoc Anôtô eoc latui lasêŋa.
20 Gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, ŋalêŋ gêc gebe oc sênaŋa.
Tauŋ taêŋ gêjam lêŋ tau atom, Anôtô kêkêŋ êsêac sêsô lêŋ tonaŋ
ŋalabu, gebe sêkêŋ mateŋ biŋ tonec gebe
21 Anôtô êŋgamboac gêŋ samob, taŋ eŋ kêkêŋ naŋ, su aŋga
sakiŋ sênaŋaŋa ma sêmoa nêŋ lêtêgeŋ sêwê kaiŋ Anôtônê
ŋapalênêŋ ŋawasi.
22 Aêac tajalagac gebe gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ,
sêmoa jageo to têtaŋ ŋanô e mêŋgêdêŋ galoc kêtôm awê ŋapalê
kêtuŋ eŋ.
23 Mago biŋ tonaŋgeŋ atom. Aêac tauŋ tamoa jageo to tataŋ
gêc lêlômgeŋ ma tatu gwasaê noc tatu Anôtônê latui to noc
Anôtô êŋgamboac aêac su aŋga tauŋ ôliŋŋa. Aêac takôc Ŋalau sa
kêtu gêŋ tonaŋ ŋakamaclauŋ.
24 Anôtô kêsi aêac su, tec takêŋ mateŋ ŋanô tau. Mago aêac
embe talic gêŋ, taŋ takêŋ mateŋ naŋ, ŋanô su, oc takêŋ mateŋ
gêŋ tau êtiam atom. Asa êkêŋ mata gêŋ, taŋ gêlic gêc naŋ.
25 Mago embe takêŋ mateŋ gêŋ, taŋ talic ŋanô atom naŋ, oc
daôŋ ŋaŋêŋgeŋ tamoa.
26 Ma Ŋalau tau mêŋkêpuc aêacnêŋ palê-palê tôŋ amboac
tonaŋ. Aêac tajam kauc tateŋ gêŋ êndêŋ Anôtô naêndêŋgeŋŋa.

Mago Ŋalau tau keteŋ gêjô aêac su ŋaawa kaiŋ teŋ kêtôm tasôm naêtôm atom.
27 Mago Anôtô, taŋ gêbi ŋamalacnêŋ ŋalêlôm lêtêŋ naŋ, kêjala biŋ, taŋ Ŋalau taê gêjam naŋ, gebe Ŋalau keteŋ gêjô Anôtônê lau su kêtôm Anôtô tau taê gêjam.

28 Aêac tajalagac gebe Anôtô gêjam gôliŋ gêŋ samob gebe gêŋ tau êmoasiŋ êsêac, taŋ têntac gêwiŋ eŋ naŋ êtômgeŋ. Anôtô kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgeŋ tec kêkalem êsêac.
29 Gebe eŋ kêjala êsêacgac ma kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgeŋ gebe têtôm eŋ Latunê katu, gebe Latu êtu lasii taêsam nêŋ ŋacsêga.
30 Ma lau, taŋ Anôtô kêkalem êsêac naŋ, eŋ kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgeŋ amboac tonaŋ. Ma lau, taŋ eŋ kêkalem êsêac naŋ, kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ. Go êsêac, taŋ kêmasaŋ nêŋ biŋ su naŋ, kêkêŋ nê ŋawasi gêdêŋ êsêac amboac tonaŋ.

Anôtô têtac gêwiŋ aêac kêtu Kilisi Jesuŋa

31 Aêac oc tasôm biŋ amboac ondoc êjô biŋ samob tonaŋ ŋai. Anôtô embe êwiŋ aêac, oc asa enseŋ aêac su.
32 Ŋac tau taê walô tau nê Latu atom, kêkêŋ eŋ kêtu da kêtu aêac samobŋa. Eŋ kêkêŋ Latu gêdêŋ aêac, tec oc êkêŋ gêŋ ŋagêdô samob gebe êmoasiŋ aêacŋa atom me.
33 Asa oc êŋgôliŋ biŋ êpi lau, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ. Anôtô tau kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ sugac.
34 Asa oc êmêtôc êsêac e enseŋ êsêac su. Masigoc. Kilisi Jesu, taŋ gêmac êndu ma gêdi sa kêtiam naŋ, jagêŋgôŋ Anôtônê anôŋa ma keteŋ Anôtô gêjô aêac su.
35 Asa oc êkac aêac su aŋga Kilisinê têtac gêwiŋ aêacŋa. Gêŋwapac me tamoa naeo me lau sêjanda aêacŋa me mo êjô aêacŋa me tapô lêna ŋakwê to gêŋ ŋagêdôŋa me êndambiŋ gêŋ ŋaclai enseŋ aêac suŋa me siŋ. Gêŋ tonaŋ ŋai oc êkac aêac su me masi.
36 Biŋ taŋ teto gêc naŋ, gêwa biŋ tau sa gebe

“Sêjaiŋ aêac kêtôm bêcgeŋ kêtu aômŋa,

ma sêgôm aêac atôm domba, taŋ sebe sêmbucŋa naŋ.”
37 Mago aêac taku gêŋwapac samob tonaŋ ŋai tulu gebe ŋac, taŋ têtac gêwiŋ aêac naŋ, kêpuc aêac tôŋ.
38 Tonec aê kajala kêtu tôŋ gebe Tamac êndu me daŋgôŋ mateŋ jali, aŋela me ŋaclai, biŋ galocŋa me biŋ ŋamuŋa me gêŋ ŋajaŋa teŋ,
39 gêŋ Iôlôcŋa me gêŋ eloŋŋa me gêŋ nomŋa teŋ kêtôm atom gebe êkac aêac su aŋga Anôtônê têtac gêwiŋ, taŋ ŋam kêsêp aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu naŋ.

9

Anôtô to nê lau Israel nêŋ biŋ

1 Aê katu Kilisinê ŋac, tec kasau atom, kasôm biŋŋanôgeŋ.
Ŋoc awa ŋalêlômŋa, taŋ Ŋalau Dabuŋ gêjam gôliŋ naŋ, gêwa sa
amboac tonaŋ gebe kasau atom.
2 Aê gaôc wapac ŋanô to ŋandaŋ kêtuŋ ŋoc ŋalêlôm ŋapaŋ kêtu
teoci to lasici, taŋ ma ŋam nomŋa kêsêp tageŋ naŋŋa.
3 Aê tauc gabe Anôtô êpuc boa aê jamoa jaêc Kilisi êtu
êsêacŋa.
4 Êsêac lau Israelgoc. Êsêac Anôtônê latui to sêwê kaiŋ ênê
ŋawasi. Anôtô kêmoatiŋ nê poac to kêkêŋ nê biŋsu gêdêŋ êsêac.
Eŋ kêkêŋ sakiŋ omŋa ma gêjac mata biŋ to biŋ gêdêŋ êsêac.
5 Êsêac sêsa aŋga abeŋinêŋ ma Kilisinê ŋam nomŋa kêsêp
êsêacgeŋ. Talanem eŋ, taŋ Anôtô ŋanô kêlêlêc gêŋ samob su
naŋ, endeŋ tôŋgeŋ. Biŋŋanô.
6 Aê jasôm tonec gebe Anôtônê biŋ kêsêlô nec atom, gebe lau
samob, taŋ nêŋ ŋam kêsêp Israel naŋ, Israel ŋanô êsêac atom.
7 Ma Abrahamnê wakuc samob têtu ênê ŋ apalê ŋanô atom
amboac tonaŋ. Anôtô kêsôm gêdêŋ Abraham gebe "Nêm
wakuc ŋanô oc sêsa aŋga Isaknêgeŋ."
8 Biŋ tonaŋ ŋam amboac tonec gebe Ŋapalê taŋ teneŋi sêkôc
êsêac ŋalêŋ ŋamalacŋa naŋ, Anôtônê ŋapalê ŋanô êsêac atom,
mago ŋapalê, taŋ teneŋi sêkôc êsêac kêtu Anôtô gêjac mata
êsêacŋa naŋgeŋ, tec têtu Abrahamnê wakuc ŋanô.
9 Biŋ taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, tonec gebe "Êndêŋ ŋanoc
amboac tonec aê oc jamu jamêŋ êtiam ma Sara êkôc latu teŋ."
10 Mago tonaŋgeŋ atom. Rebekanê biŋ kêtôm tonaŋ.
11 Aêac abeŋi Isak gêjam eŋ e gêmoa teŋ.
12 Eŋ kêkôc ôliŋbôm atomgeŋ ma êsêagêc sêgôm gêŋ ŋajam
me sec teŋ atom tageŋ, ma Anôtô kêsôm gêdêŋ Rebeka gebe
"Ŋacsêga oc ênam sakiŋ ŋac sauŋ." Biŋ tonaŋ gêwa sa gebe
Anôtô gebe êŋgôm biŋ, taŋ eŋ tau taê kêka naŋgeŋ, ŋanô êsa
ma êjaliŋ ŋac teŋ sa êtu ênê koleŋ ŋajamŋa atom, êtu kêkalem
eŋŋageq.
13 Kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ gebe "Aê têtac gêwiŋ Jakob ma
têtac gedec Esau."
14 Galoc oc tasôm biŋ amboac ondoc. Anôtô kêsa lêŋ geo me.
Masigoc, amboac tonaŋ atom.
15 Eŋ kêsôm gêdêŋ Mose gebe "Aê taêc walô ŋac, taŋ gabe taêc
walô eŋ naŋ, to taêc labu ŋac, taŋ gabe taêc labu eŋ naŋ."
16 Amboac tonaŋ Anôtô kêjaliŋ aêac sa, ŋam kêsêp aêacnêŋ
taêŋ gêjam to nêŋ lêŋ atom, kêsêp Anôtônê taê walôŋageŋ.

17 Teto biŋ gêc gebe Anôtô kêsôm gêdêŋ Parao gebe “Aê
kakêŋ aôm kôtu kiŋ gebe jawa ŋoc ŋaclai sa êpi aôm e ŋoc ŋaê
ŋawae êsa êtôm nom samucgeŋ êna.”
18 Amboac tonaŋ Anôtô embe têtac teŋ, go taê walô lau ma
embe têtac teŋ, oc êŋgôm launêŋ ŋalêlôm ŋadani êsa.

Anôtônê têtac ŋandaŋ to nê taê walô

19 Talic, go ôsôm biŋ tonec gebe “Embe amboac tonaŋ, go
Anôtô êmbu aêac êtu asageŋŋa. Asa êtôm gebe enseŋ ênê biŋ,
taŋ taê gêjam kêtu tôŋ naŋ.”
20 Aôm asa tec otoc taôm sa ma ôjô Anôtônê biŋ amboac
tonaŋ. Ku teŋ oc êsôm êndêŋ awê kêpac ku tauŋa gebe “Aôm
kôpac aê laŋôc amboac tonec kêtu asageŋŋa,” oc êsôm me.
21 Awê-kêlêsôb-kuwagao naŋ kêtu nomku tau ŋatauo atom
me. Eŋ kêtôm gebe êkôc nomlêsôb tageŋ ma êŋgôm ŋamakeŋ
êtu ku tolaŋô gêŋ ŋajam êsêpŋa ma ŋamakeŋ êtu ku ŋaôma gêŋ
sec êsêpŋa.
22 Anôtô amboac tonaŋ. Eŋ gebe êtôc nê têtac ŋandaŋ ênêc
awê ma gebe êwa nê ŋaclai sa. Mago eŋ gê êsêac, taŋ têtac
ŋandaŋ kêpi êsêac gebe enseŋ êsêac su naŋ, nêŋ biŋ tôŋ.
23 Ma eŋ gebe êwa nê ŋawasi tolêlôm-tolêlôm sa amboac
tonaŋ. Ewa sa êpi lau, taŋ taê walô to kêmasaŋ êsêac
kwanaŋgeŋ gebe sêwê kaiŋ ênê ŋawasi.
24 Eŋ ŋêkalem aêac aŋga lau Juda nêŋ toŋŋageŋ atom, kêkalem
aêac aŋga lau samuc nêŋ tôŋŋa gêwiŋ amboac tonaŋgeŋ.
25 Biŋ tonaŋ eŋ kêsôm gêc Hoseanê buku gebe
“Aê oc jakalem lau, taŋ têtu aêŋoc atom naŋ,
gebe têtu ŋoc lau,
ma êsêac, taŋ têtac gêwiŋ êsêac atom naŋ,
têtu ŋoc gêŋ têtac êwiŋ ŋanôŋa.
26 Ma aŋga gamêŋ, taŋ Anôtô kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
‘Aêŋoc lau amac atom’ naŋ,
oc sêsam êsêac gebe ‘Anôtô mata jali nê latui.’ ”
27 Jesaia gêmôêc kêpi Israel gebe
“Israel latui embe taêsam ŋanô têtôm gaŋac gwêcŋa,
naŋ Anôtô oc ênam ŋagêdôgeŋ sa,
28 gebe Apômtau oc ênac dabiŋ nê biŋ
ma êŋgôm ŋanô êsa aŋga nom ŋagamêŋ samob êkajageŋ”
29 Biŋ tonaŋ kêtôm biŋ, taŋ Jesaia kêsôm kwanaŋgeŋ gebe
“Lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau embe endec aêacnêŋ ŋawê
ŋagêdô sêmoa atom,
oc tatôm Sodom to sêlic aêac amboac Gomora.”

Lau Israel to ŋawae ŋajam ŋabiŋ

30 Aêac oc tasôm biŋ ondoc. Tasôm tonec gebe Anôtô
kêmasaŋ lau samuc, taŋ sêsôm lêŋ sêmansaŋ biŋ êndêŋ Anôtôŋa

atom naŋ, nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ kêtu sêkêŋ
gêwiŋŋa.
31 Ma Israel, taŋ têdaguc biŋsu gebe sêmansaŋ nêŋ biŋ êndêŋ
Anôtô naŋ, têtap biŋsu ŋanô sa atom.
32 Têtap sa atom naŋ ŋam kêsêp asageŋ. Êsêac sêkêŋ gêwiŋ
atom, êsêac taêŋ kêka tauŋ nêŋ koleŋgeŋ. Êsêac dêdiŋ eŋkaiŋ
kêpi poc dêndiŋ eŋkaiŋ êpiŋa,
33 kêtôm teto gêc gebe
“Alic acgom, aê jatoc poc teŋ lau dêndiŋ eŋkaiŋ êpiŋa
to pocsêga teŋ êŋgôm lau têntac êmbôli aucŋa naêŋgôŋ Sion.
Ma ŋac, taŋ kêkêŋ gêwiŋ poc tonaŋ, oc ênaŋa, atom.”

10

1 O lasitêwaac, aê taêc kêka toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ ma
kateŋ mec gêdêŋ Anôtô kêtu êsêacŋa gebe ênam êsêac kêsi.
2 Aê gabe jawa êsêacnêŋ biŋ sa gebe sêgôm Anôtônê biŋ
topalêgeŋ, mago sêgôm tokauc atom.
3 Êsêac sêjam kauc Anôtônê lêŋ êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋŋa,
tec sêsôm tauŋ nêŋ lêŋ ma sêsô Anôtônê lêŋ êmansaŋ êsêacnêŋ
biŋŋa ŋalabu atom.
4 Ŋam gebe Biŋsu mêŋgêjac pep gêdêŋ Kilisi, gebe Anôtô
taugeŋ tec êmansaŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ naŋ, nêŋ biŋ.

Anôtô gebe ênam ŋamalac samob kêsi

5 Mose keto gebe biŋsu kêtôm gebe êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋ
êndêŋ Anôtô ma kêsôm gebe “Ŋac taŋ êŋgôm ŋanô êsa naŋ, oc
êŋgôŋ mata jali.”
6 Mago ŋac, taŋ Anôtô kêmasaŋ ênê biŋ naŋ, kêtu kêkêŋ
gêwiŋŋa naŋ, êsôm ênêc nê ŋalêlômgeŋ gebe “Asa oc êpi un-
dambê ana,” nec atom. Biŋ tonaŋ ŋam gebe êkôc Kilisi êsêp
nom êmêŋ.
7 Me êsôm tonec gebe “Asa oc asêp lamboam êna,” nec atom.
Biŋ tonaŋ ŋam gebe êkôc Kilisi aŋga ŋacmatênêŋ êpi êmêŋ.
8 Biŋ tau amboac tonec gebe “Anôtônê biŋ wacgêc aôm
ŋagala, gêc aôm awamsuŋ to nêm ŋalêlôm.” Biŋ takêŋ gêwiŋŋa
tau tonaŋ, tec tajam mêtê kêpi.
9 Embe awamsuŋ ôsôm Jesu lasê gebe eŋ Apômtau, ma embe
nêm ŋalêlôm ôkêŋ êwiŋ gebe Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ,
naŋ Anôtô oc ênam aôm kêsi.
10 Embe nêŋ ŋalêlôm takêŋ êwiŋ, go Anôtô êmansaŋ aêacnêŋ
biŋ e êlic aêac tatu lau gêdêŋ. Embe aweŋsuŋ tasôm biŋ lasê,
go Anôtô ênam aêac kêsi.
11 Teto biŋ gêc gebe “Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, oc ênaŋa
atom.”

12 Juda to lau samuc têtôm tauŋgeŋ. Êsêac samob nêŋ
Apômtau tageŋ. Eŋ ŋac tolêlôm kêtôm gebe êmoasiŋ lau samob,
naŋ aweŋ gêjac eŋ naŋ,
13 gebe "Apômtau ênam lau samob, taŋ aweŋ ênac ênê ŋaê
naŋ kêsi."
14 Lau embe sêkêŋ êwiŋ ŋac tau atom, oc aweŋ ênac eŋ
amboac ondoc. Embe sêŋô ênê biŋ atom, oc sêkêŋ êwiŋ
amboac ondoc. Embe sênam mêtê êsêac atom, ma oc sêŋô
amboac ondoc.
15 Ma Anôtô embe êsakiŋ jaeŋwaga atom, oc sênam mêtê
amboac ondoc. Kêtôm teto gêc gebe "Op, lau taŋ sêsôm ŋawae
ŋajam lasê naŋ, eŋkaiŋ ŋakicsêa ŋajamanô."
16 Mago samob sêŋô ŋawae ŋajam tau ma sêkôc sa atom gebe
Jesaia kêsôm gebe "O Apômtau, asa kêkêŋ gêwiŋ jaeŋ, taŋ aêac
akêŋ naŋ."
17 Amboac tonaŋ takêŋ gêwiŋ ŋam kêsêp taŋô jaeŋ. Taŋô
jaeŋ ŋam kêsêp sêsôm Kilisinê biŋ lasê.
18 Ma gabe jatu kênac gebe Êsêac sêŋô ŋawae ŋajam atom me.
Masi, sêŋôgac, gebe teto gêc gebe
"Aweŋ ŋaonda kêsa gêjam nom ŋagamêŋ samob auc,
ma êsêacnêŋ biŋ gelom-gelom e gêdêŋ nom ŋamadiŋ."
19 Jatu kênac êtiam gebe Israel oc sêjala me masi. Sêjalagac.
Andaŋgeŋ Mose kêsôm gebe
"Aê jakêŋ amac anam lêmuŋ êsêac, taŋ têtu laum teŋ atom
tageŋ,
ma jaŋgôm amac têmtac êmbôli auc êndêŋ lau-kauc-masiwaga
naŋ."
20 Ma Jesaia kêsôm gêc awêgeŋ gebe
"Lau taŋ sêsôm aê atom naŋ, têtap aê sa,
ma gaoc tauc lasê gêdêŋ êsêac, taŋ têtu kênac aê atom naŋ."
21 Go kêsôm tonec kêpi Israel gebe "Gajac kajo lau taŋeŋpêc to
aweŋ olaboa kêtôm bêcgeŋ elêmê."

11

Anôtô taê walô lau Israel

1 Ma galoc jatu kênac acgom gebe Anôtô oc kêtiŋ nê lau su
me masi. Masigoc, amboac tonaŋ atom. Aê tauc nec Israel
teŋ aŋga Abrahamnê ŋawê ma Benjaminnê gôlôac.
2 Anôtô kêtiŋ nê lau, taŋ kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgeŋ naŋ, su
atom. Amac ajala biŋ, taŋ teto kêpi Elia naŋ, me masi. Eŋ gêbu
Israel gêdêŋ Anôtô ma kêsôm gebe
3 "O Apômtau, êsêac sêjac nêm propete êndu ma sesеŋ
aômnêm altar su e gêjac aê taucgeŋ sa, ma galoc dêdib aê sêmoa
sebe sênac aê êndu amboac tonaŋgeŋ."

4 Ma Anôtônê biŋ ondoc gêjô Elia awa. Biŋ tonec gebe “Aê
kajaliŋ ŋoc lau 7,000 sa tec sêmoa, lau tonaŋ sêpôŋ aeŋduc
gêdêŋ Bal atom.”
5 Ma têm galocŋa ŋabiŋ kêtôm tonaŋ. Lau ŋagêdô gacgeŋ
sêmoa, naŋ kêtôm Anôtô kêjaliŋ êsêac sa kêtu nê taê walô
êsêacŋa.
6 Anôtô embe taê walô êsêac, go nêŋ koleŋ ênam êsêac sa
êtiam atom. Koleŋ embe ênam êsêac sa, go ênê moasiŋ tau êtu
moasiŋ ŋanô atom.
7 Ma galoc amboac ondoc. Gêŋ taŋ Israel sêsôm naŋ, têtap sa
atom. Lau taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ, tauŋgeŋ tec têtap sa,
ma êsêac ŋagêdô nêŋ ŋalêlôm ŋajaŋa kêsa.
8 Kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ gebe
“Anôtô gêgôm êsêacnêŋ kauc ŋawapac kêsa
e mateŋanô sêlic gêŋ atom
to taŋeŋsuŋ sêŋô biŋ atom, tec sêmoa ŋapaŋ e mêŋgêdêŋ galoc.”
9 Ma Dawid kêsôm gebe
“Êsêacnêŋ moasiŋ sêniŋŋa êtu nêŋ lakô to nêŋ uc
ma êtu nêŋ lip ênac êsêacŋa to nêŋ ŋagêjô sec.
10 Ôkêŋ êsêac mateŋanô êtu kanuc e sêlic gamêŋ atom,
ma dêmôêŋtêkwa êwa lip endeŋ tôŋgeŋ.”

Anôtô gêjam lau samuc kêsi

11 Amboac tonaŋ jatu kênac acgom. Êsêac dêdiŋ eŋkaiŋ gebe
sêu tauŋ sênaŋaŋa me. Masigoc, amboac tonaŋ atom. Êsêac
sêgêli biŋ, tec kêtu moasiŋ gêjam lau samuc kêsi. Biŋ tonaŋ
epeŋ lau Israel nêŋ ŋalêlôm e sênam lêmuŋ lau samuc.
12 Êsêac sêgêli biŋ, tec kêtu moasiŋ gêdêŋ lau nomŋa samob,
ma êsêac têtôm Anôtônê mêtê atom, tec kêtu moasiŋ gêdêŋ lau
samuc. Ma embe êsêac tomalageŋ sêmansaŋ Anôtônê biŋ, oc
moasiŋ êlêlêc su ŋêŋgeŋ êndêŋ ŋamalac samob.
13 Aê jasôm ŋoc biŋ êndêŋ amac lau samuc gebe Aê tec katu
lau samuc nêŋ jaeŋwaga ma jalambiŋ ŋoc sakiŋ tonaŋ gebe
ŋajamanô.
14 Aê taêc kêka gebe jakêŋ ŋoc lau sênam lêmuŋ amac e janam
esêacnêŋ ŋagêdô kêsi.
15 Anôtô kêtiŋ êsêac su, tec gê wama ŋamalac nomŋa samob.
Ma Anôtô embe êkôc êsêac sa, oc êtôm ŋacmatê sêndi sa sêmoa
mateŋ jali.
16 Embe tapac polom ma takêŋ polom ŋamataŋa êndêŋ
Anôtô, go polom samucgeŋ êtu ênê amboac tonaŋ. Ma embe
ka ŋawakac êtu Anôtônê, go ka ŋalaka êtu ênê amboac tonaŋ.
17 Katêkwianô ŋalaka ŋagêdô Anôtô kêsapu su ma jakêkôc
katêkwibôm ŋalaka jagêjam jaba. Amac lau samuc atôm

katêkwibôm ŋalaka tec galoc awê kaiŋ ŋalêsi, taŋ katêkwianô
ŋawakac kêkêŋ naŋ.
18 Amboac tonaŋ otoc taôm sa êndêŋ ŋalaka, taŋ sêsapu su
naŋ atom. Embe otoc taôm sa, go taêm ênam taôm gebe aôm
gôlôm ŋawakac atom, ŋawakac gêlôm aôm.
19 Moae ôsôm gebe "Sêsapu ŋalaka tônê su gebe sênam jaba aê
jajô."
20 Biŋŋanô, êsêac sêkêŋ gêwiŋ atom, tec sêsapu êsêac su. Ma
aôm kôkêŋ gêwiŋ, tec kôkô êsêac maleŋ. Amboac tonaŋ taêm
ênam biŋ otoc taôm saŋa atom, ôtêc taôm.
21 Anôtô embe taê labu ka tau ŋalaka atom, oc taê labu aôm
atom amboac tonaŋgeŋ.
22 Amboac tonaŋ matam êsap Anôtônê moasiŋ to nê ŋajaŋa.
Êsêac taŋ têtu sec naŋ, têtap ŋajaŋa sa. Mago aôm kôtap moasiŋ
sa. Embe ômoa ênê moasiŋ ŋalêlôm, oc êmoasiŋ aôm. Embe
masi, oc êsapu aôm su amboac tonaŋ.
23 Ma lau Israel embe sêwi nêŋ sêkêŋ gêwiŋ atomŋa siŋ,
Anôtô oc êkêŋ êsêac nasêkô maleŋ tau êtiam.
24 Amac lau samuc atôm katêkwibôm ŋalaka, taŋ sêsapu su ma
sêjam jaba amac api katêkwianô, naŋ kêtu amacnêm ŋamôkê
kwanaŋgeŋ atom. Ma Anôtô embe êkêŋ katêkwianô tau ŋalaka
tonaŋ, taŋ kêsapu su naŋ, sêmu sêndêŋ tauŋ ŋamôkê, oc êŋgôm
ŋagaô êlêlêc.

Anôtô taê walô lau samob

25 O lasitêwaac, aê gabe amac anam kauc biŋ ŋalêlômŋa
tonec atom, gebe akêli taôm êtu taôm nêm kaucŋa atom. Biŋ
amboac tonec gebe lsraelnêŋ ŋagêdo nêŋ ŋalêlôm ŋajaŋa kêsa
ênêc e lau samuc samob tomalageŋ sêsô Anôtônê gamêŋ sêna
su acgom,
26 go Anôtô ênam Israel samob kêsi amboac tonaŋ, kêtôm
teto gêc gebe
"Kêsiwaga oc mêŋêsa aŋga Sion
ma ênam Jakobnê geo ôkwi.
27 Êndêŋ taŋ jakôc êsêacnêŋ sec su naŋ,
jamoatiŋ ŋoc poac tonec êndêŋ êsêac."
28 Lau Israel sêkôc ŋawae ŋajam sa atom, tec têtu Anôtônê ŋacjo
kêtu amacŋa. Mago Anôtô kêjaliŋ êsêac sa su, tec têtu ênê lau
têtac gêwiŋ êsêacŋa kêtu abeŋiŋa.
29 Biŋ tonec kêtu tôŋ gebe Anôtô ênam nê moasiŋ to kalem ôkwi
atom.
30 Gêmuŋgeŋ amac lau samuc taŋempêc gêdêŋ Anôtô, ma galoc
lau Israel nêŋ taŋeŋpêc tec kêkêŋ Anôtô taê walô amac.
31 Êsêac amboac tonaŋ. Galoc êsêac taŋeŋpêc kêtu Anôtô taê
walô amacŋa ma êsêacnêŋ taŋeŋpêc oc êkêŋ Anôtô taê walô
êsêac ôwiŋ amboac tonaŋgeŋ,

32 gebe Anôtô kêkêŋ taŋeŋpêc kêkônin ŋamalac samob tôŋ, gebe
taê walô êsêac samobŋa.
33 Ojae, Anôtô eŋ ŋac moasiŋ tolêlôm-tolêlômgoc. Kauc
mêtêŋa to kauc êjala gêŋŋa ŋamsêga eŋgoc. Asa oc êwa ênê mêtôc
ŋam sa, ma asa oc êkip ênê lêŋ ŋam sa.
34 “Asa kêjala Apômtaunê taê gêjam
ma asa kêtu ênê ŋac-êwa-biŋ-sawaga.
35 Me asa kêkêŋ gêŋ teŋ gêdêŋ eŋ kwanaŋgeŋ,
tec galoc gebe êkôc nê gêŋ ŋagêjô.”
36 Eŋ kêkêŋ to kêpuc gêŋ samob tôŋ gêmoa ma gêŋ samob tonaŋ
ŋai kepeŋ eŋgeŋ. Ŋawasi êndêŋ eŋ endeŋ tôŋgeŋ. Biŋŋanô.

12

Tasa nêŋ lêŋ toKillsigeŋ

1 O lasitêwaac, aê jalêŋ biŋ amac êtu Anôtônê taê walôŋa gebe
akêŋ ôlim êtu da mata jali to dabuŋ êndêŋ Anôtô naêlic ênac
mataanô ŋajam. Amacnêm sakiŋ tokauc ŋajam tau tonaŋ.
2 Asa nêm lêŋ atôm lau nom tonecŋa nêŋ atom. Anam taôm
ôkwi e nêm ŋalêlôm êtu wakuc gebe nêm kauc êsa êpi Anôtônê
biŋ, taŋ gebe êŋgôm ŋanô êsaŋa naŋ, e ajala gêŋ ŋajam to gêŋ,
taŋ gêjac Anôtô mataanô ŋajamŋa naŋ, ma gêŋ taŋ Anôtô gêjac
dabiŋ.
3 Anôtô kêkêŋ moasiŋ gêdêŋ aê, tec jasôm êndêŋ amac samob
êndêŋ-êndêŋgeŋ gebe Akêli taôm êlêlêc su atom. Taêm ênam
nêm gêŋ ŋaŋêŋgeŋ êtôm nêm akêŋ gêwiŋ ŋadôŋ, taŋ Anôtô gêjac
sam gêdêŋ amac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ naŋ.
4 Aêac ôliŋ ŋagêŋlêlôm taêsam gêc kêtômgeŋ ma ôliŋ ŋagêŋ
tonaŋ samob sêwê kaiŋ kôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ naŋ.
5 Ma aêac amboac tonaŋ. Aêac lau taêsam, mago Kilisi gêbiŋ
aêac tôŋ tatu ôli tageŋ, mago ôli tageŋ tau ŋagêŋlêlôm gêdêŋ-
gêdêŋgeŋ.
6 Anôtô kêmoasiŋ aêae ŋa moasiŋ tokaiŋ-tokaiŋ. Embe tatap
moasiŋ daoc biŋ lasêŋa sa, go tanam kôm tau êtôm nêŋ takêŋ
gêwiŋ ŋadôŋ.
7 Embe tatap moasiŋ sakiŋŋa sa, go tanam sakiŋ. Embe
tatap moasiŋ tandôŋ launa sa, go tandôŋ lau.
8 Ŋac teŋ embe êɪêŋ biŋ lau, go êŋgôm ŋapep. Teŋ embe êkêŋ
to ênac sam gêŋ êndêŋ lau, go êŋgôm tonê ŋalêlôm makeŋgeŋ.
Teŋ embe êtu gejobwaga, go ejop nê gêŋ topalêgeŋ. Teŋ embe
taê wald lau, go êŋgôm totêtac wapigeŋ.

Lau buŋa nêŋ lêŋ ŋagôliŋ

9 Têmtac êwiŋ taôm totêmtac makeŋgeŋ. Akêŋ kisa êndêŋ sec
ma asap ŋajam tôŋ.

10 Têmtac êwiŋ taôm lasitêwaŋa êmbiŋ amac tôŋ ma atoc taôm
sa êjô taugeŋ.
11 Anam nêm kôm samob ŋadôb, anam tokam-tokam atom.
Ŋalau êkac amac ŋanôgeŋ, ec anam sakiŋ êndêŋ Apômtau.
12 Akêŋ matem to têmtac ŋajamgeŋ. Aôc gêŋwapac totêmtac
êpa sugeŋ, ma ateŋ mec ansiŋ sugeŋ.
13 Anôtônê lau embe sêpô lêna tauŋ, go anam êsêac sa.
Aŋgôm ja lau topalêgeŋ.
14 Anam mec lau, taŋ sêjanda amac naŋ, apuc boa êsêac
atom, anam mecgeŋ.
15 Têmtac ŋajam awiŋ lau, taŋ têntac ŋajam naŋ, ma ataŋ awiŋ
lau, taŋ têtaŋ naŋ.
16 Taêm ênam nêm gêŋ êpi tageŋ awiŋ taôm ŋajamgeŋ. Taêm
ênam gêŋ towaegeŋ atom, ansuŋ taôm êndêŋ lau ŋaôma êwiŋ.
Akêli taôm êtu nêm kaucŋa atom.
17 Akêŋ sec êjô sec atom. Gêŋ taŋ ŋamalac samob sêlic ŋajam
naŋ, taêm ênam ŋapep.
18 Amac taôm ênsaê, embe alic êtôm, go amoa awiŋ lau
samob tobiŋmalôgeŋ.
19 O lauace, taôm akac kamocgôc atom. Aliŋ su êndêŋ
Anôtônê têtac ŋandaŋ êna êtôm teto gêc gebe "Aê oc jakac
kamocgôc to jakêŋ ŋagêjô. Apômtaunê biŋ tau tonaŋ."
20 Mago "embe mo êjô nêm soŋo-soŋo, naŋ ôkêŋ eŋ êniŋ ma
embe bu êjô eŋ, naŋ ôkêŋ eŋ ênôm. Ôŋgôm amboac tonaŋ, ec
eŋ maja siŋ tageŋ."
21 Sec êku aôm tulu atom, ôkêŋ ŋajam êku sec tulu.

13

Taŋem wamu endeŋ gôliŋwaga

1 Lau samob sêsô nêŋ gôliŋwaga ŋalabu, gebe gôliŋwaga tauŋ
sêkêŋ tauŋ atom, Anôtô kêkêŋ êsêac. Anôtô kêtu gôliŋwaga, taŋ
sêmoa naŋ, nêŋ ŋamôkê.
2 Amboac tonaŋ ŋac teŋ embe enseŋ gôliŋwaganêŋ biŋ, oc
êkô Anôtônê ŋagôliŋ auc. Ma êsêac, taŋ sêkô ŋagôliŋ auc naŋ,
têtap Anôtônê mêtôc sa.
3 Lau taŋ sêsa nêŋ lêŋ ŋajam naŋ, têtêc gôliŋwaga atom, lau
taŋ sêgôm sec naŋgeŋ, tec oc têtêc. Aôm embe têmtac êwiŋ
gebe ôtêc gôliŋwaga atom, naŋ ôŋgôm nêm gêŋ ŋajamgeŋ, go
gôliŋwaga awa êôc aôm.
4 Ŋac tau kêtu Anôtônê sakiŋwaga, gebe ejop aôm ômoa
ŋajamŋa. Embe ôŋgôm sec, oc ôtêc taôm, gebe eŋ gêôc nê siŋ
ŋaômageŋ atom. Eŋ kêtu Anôtônê sakiŋwaga ma gêgôm ênê
têtac ŋandaŋ ŋanô kêsa kêpi ŋac, taŋ gêgôm sec naŋ.

5 Amboac tonaŋ asô gôliŋwaga ŋalabumaŋ, tageŋ asô ŋalabu
êtu atêc Anôtônê têtac ŋandaŋŋageŋ atom, asô ŋalabu êtu nêm
ŋalêlôm êkac amacŋa êwiŋ.
6 Kêtu tonaŋŋa akêŋ takis êndêŋ gôliŋwaga gebe sêjam kôm
tonaŋ tec têtu Anôtônê sakiŋwaga.
7 Launêŋ tôp, taŋ gêc amacŋa naŋ anac. Akêŋ takis êndêŋ ŋac
takisŋa to anam ôli gôliŋwaganêŋ takis ŋagêdô amboac tonaŋ.
Asô nêm laumata ŋalabu to atoc lau towaeŋ sa.

Biŋ têntac gêwiŋ lauŋa

8 Ajop taôm gebe aŋgôm tôp atom. Tôp tageŋ tonec ênêc
amacŋa gebe akêŋ têmtac gêwiŋ elom tau. Ŋac taŋ têtac gêwiŋ
nê lau jabaŋ eŋ naŋ, gêgôm biŋsu ŋanô kêsa.
9 Biŋsu tonec ŋai gebe "Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa
atom, ônac ŋamalac êndu atom, ônam geŋgeŋ atom, matam katu
gêŋ atom," to biŋsu ŋalô ŋagêdô samob, naŋ ŋalô tonec kêkatoŋ
sa gebe "Têmtac êwiŋ nêm lau wacbaŋ aôm amboac têmtac
gêwiŋ taôm."
10 Ŋac taŋ têtac gêwiŋ nê lau jabaŋ eŋŋa naŋ, êŋgôm êsêac sec
atom. Amboac tonaŋ embe têntac êwiŋ lau, go daŋgôm biŋsu
samob ŋanô êsa.

Kilisinê bec kêdabiŋ

11 Aŋgôm geŋ tonaŋ gebe ajala noc taugac. Aêc bêc kêtôm,
galoc noc andi saŋa mêŋkêsagac. Gêdêŋ taŋ takôc takêŋ gêwiŋ
sa naŋ, Anôtônê moasiŋ ênam aêac kêsiŋa gêc ŋasawa ec baliŋ
mago galoc mêŋkêdabiŋgac.
12 Gêbêcauc gêbacnê ma geleŋmatagac. Amboac tonaŋ tak-
walec koleŋ ŋakesecŋa su ma daja laukasap ŋawêŋa sa.
13 Aêac tasa nêŋ lêŋ ŋapep amboac lau, taŋ sêsêlêŋ gêdêŋ
ocsalôgeŋ naŋ. Taniŋ lasamboa atom to tanôm anaboa
atom, daŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa atom ma mateŋ
daŋgucboa atom, takêŋ kisa êndêŋ lau to tanam lêmuŋ êsêacboa
atom.
14 Asô Apômtau Jesu Kilisi sa êtu nêm ŋakwê ma amoasiŋ ôlim
ŋapep, tageŋ ajop taôm êndêŋ têmtac ŋakalac.

14

Amêtôc lasitêwai atom

1 Ŋac teŋ embe êkêŋ êwiŋ lêna-lêna, naŋ akôc eŋ sa êwiŋ
amac, mago alênsôŋ eŋ ŋa biŋ tokaiŋ-tokaiŋ atom.
2 Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa naŋ, tec geŋ gwada to gêŋ
samob. Tageŋ ŋac, taŋ kêkêŋ gêwiŋ lêna-lêna naŋ, geŋ geŋ
gagageŋ.
3 Ŋac taŋ geŋ gwada naŋ, êmbu ŋac, taŋ gedec gwada naŋ
atom. Ma ŋac, taŋ geŋ gêŋ gagageŋ naŋ, êmêtôc ŋac, taŋ geŋ
gêŋ ŋagêdô samob naŋ atom, gebe Anôtô kêkôc eŋ sêŋac.

4 Aôm asa, tec gobe ômêtôc ŋac teŋ nê sakiŋwaganê biŋ. Eŋ
tau nê Ŋatau oc êjac eŋ sa êkô, me êkêŋ eŋ êku sa. Eŋ oc êkô
gebe ênê Ŋatau ŋajaŋa gêmoa, tec oc êjac eŋ sa êkôgeŋ.
5 Ŋac teŋ ketoc bêc teŋ sa kêlêlêc ŋagêdô su, ma ŋac teŋ ketoc
bêc samob sa kêtôm taugeŋ. Agêc lulugeŋ sêkêŋ êwiŋ nêŋ biŋ
tau ma sêsap tôŋmaŋ.
6 Ŋac taŋ ketoc bêc ŋagêdô sa naŋ, gêgôm kêtu Apômtau ŋa,
ma ŋac, taŋ geŋ gêŋ ŋagêdô samob naŋ, gêgôm kêtu Apômtauŋa,
gebe gêjam daŋge gêdêŋ Anôtô gêwiŋ. Ma ŋac, taŋ geŋ gêŋ
ŋagêdô samob atom naŋ, geŋ gêŋ atom kêtu Apômtauŋa ma
gêjam daŋge Anôtô,
7 gebe aêacnêŋ teŋ gêmoa mata jali kêtu tauŋageŋ atom, ma
teŋ gêmac êndu kêtu tauŋa atom amboac tonaŋgeŋ.
8 Aêac embe tamoa mateŋ jali, go tamoa êtu Apômtauŋa, ma
embe tamac êndu, go tamac êndu êtu Apômtauŋa. Amboac
tonaŋ tamoa mateŋ jali me tamac êndu, oc tatu Apômtaunê
gêŋgeŋ.
9 Kêtu biŋ amboac tonaŋŋa Kilisi gêmac êndu to gêmoa mata
jali gebe êtu ŋacmatê to lau mateŋ jali nêŋ Apômtau.
10 Aôm kômêtôc lasimnê biŋ kêtu asageŋŋa. Ma aôm teŋ
tonec gôbu lasim kêtu asageŋŋa, gebe aêac samob oc takô
Anôtônê lêpôŋ ŋanêmŋa,
11 êtôm teto gêc gebe
“Apômtau kêsôm gebe Aê tec gêŋgôŋ matoc jali biŋŋanô.
Amboac tonaŋ ŋamalac samob sêpôŋ aeŋduc êndêŋ aê,
ma aweŋ samob êôc aê Anôtô.”
12 Amboac tonaŋ aêac samob tonec oc dawa tauŋ nêŋ lêŋ ŋam
sa êndêŋêndêŋgeŋ êndêŋ Anôtô.

Talênsôŋ lasitêwai atom

13 Amboac tonaŋ tamêtôc lasitêwai êtiam atom, ma asôm
êtu tôŋ gebe êlênsôŋ to atim nêm lasitêwai êtiam atom amboac
tonaŋgeŋ.
14 Apômtau Jesu gêbiŋ aê tôŋ, tec galic ma kajala kêtu tôŋ
gebe gêŋ tonaŋ ŋai samob ŋateŋ tau sec atom. Ma ŋac teŋ embe
taê ênam gêŋ teŋ gebe sec, oc êtu sec êndêŋ eŋ.
15 Aôm embe ôniŋ gêŋ, taŋ êlênsôŋ lasimnê ŋalêlôm naŋ, oc
ôsa nêm lêŋ totêmtac gêwiŋgeŋ êtiam atom. Kilisi gêmac êndu
kêtu lasimŋa, tec onseŋ eŋ su ŋa nêm gêŋ taniŋŋa atom.
16 Amboac tonaŋ ajop nêm gêŋ ŋajam gebe lau sêsôm biŋ
alôb-alôb êpi atom.
17 Anôtônê gamêŋ ŋam kêsêp sêniŋ to sênôm gêŋŋa atom.
Ŋam tau tonec gebe Ŋalau Dabuŋ kêkêŋ biŋgêdêŋ to biŋmalô
ma têntac ŋajam mêŋgêjam auc.
18 Ŋac taŋ ênam sakiŋ Kilisi ŋa lêŋ amboac tonaŋ naŋ, ênac
Anôtô mataanô ŋajam to ŋamalac tetoc eŋ sa.

19 Amboac tonaŋ tapeŋ biŋ, taŋ êmboa biŋmalô sa to biŋ, taŋ
ênam aêac sa gebe tapuc lasitêwai tôŋ.
20 Onseŋ Anôtônê kôm su ŋa gêŋ taniŋŋa atom. Gêŋ samob
ŋajamgeŋ, mago nêm gêŋ taniŋŋa embe êlênsôŋ ŋac teŋ nê
ŋalêlôm, naŋ ôwi siŋ ma ôlic amboac gêŋ sec.
21 Lasim embe êlic aôm ôniŋ bôc me ônôm wain me gêŋ teŋ
e êlênsôŋ ênê ŋalêlôm naŋ, ondec ênêcŋa, go ŋajam.
22 Biŋ taŋ aôm kôkêŋ gêwiŋ naŋ, ênêc aôm to Anôtôŋageŋ. Aê
aoc êôc ŋac, taŋ kêsaê nê lêŋ e gêlic kêtôm ma kêsa lêŋ tau tonê
ŋalêlôm makeŋgeŋ.
23 Mago ŋac teŋ embe êniŋ gêŋ totêtac lulugeŋ, oc Anôtô
êmêtôc eŋ, gebe gêgôm gêŋ tau tonê kêkêŋ gêwiŋgeŋ atom. Gêŋ
samob, taŋ ŋam jakêsêp takêŋ gêwiŋ atom naŋ tau sec.

15

Tamoasiŋ tauŋgeŋ atom, tamoasiŋ lau meŋbaŋ aêacŋa êwiŋ

1 Kôm teŋ gêjac aêac lau, taŋ takêŋ gêwiŋ ŋajaŋa naŋ, ŋawae
gebe tamoasiŋ tauŋgeŋ atom, daôc lau palê-palê nêŋ gêŋwapac
dawiŋmaŋ.
2 Aêac samob êndêŋ-êndêŋgeŋ tamoasiŋ lau mêŋbaŋ aêac
gebe damboa êsêac sa e sêmoa ŋajam,
3 gebe Kilisi kêmoasiŋ tau atom amboac tonaŋgeŋ, kêtôm
teto gêc gebe "Lau taŋ sêmbu aôm naŋ, nêŋ biŋ sêmbuŋa
mêŋkêpi aêgeŋ."
4 Biŋ samob, taŋ gêmuŋgeŋ teto naŋ, teto gebe êndôŋ aêacŋa,
gebe daôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ ma biŋ, taŋ teto gêc naŋ,
êpuc aêac tôŋ e êkêŋ aêac takêŋ mateŋ Anôtô.
5 Anôtô taŋ kêpuc amac tôŋ aôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ
ma amoa totêmtac malôgeŋ naŋ, êkêŋ amac taêm ênam nêm biŋ
êpi tageŋ andaŋguc Kilisi Jesu nê Iêŋgeŋ,
6 gebe amac samob têmtac tageŋ atoc aêacnêŋ Apômtau Jesu
Kilisi Tama Anôtô sa ŋa awem tageŋ.

Ŋawae ŋajam gêjac lau Juda to lau samuc ŋawae kêtômgeŋ

7 Amboac tonaŋ akôc taôm sa êtôm Kilisi tau kêkôc amac sa,
gebe aŋgôm Anôtônê ŋawasi êsa.
8 Aê jasôm ŋoc biŋ tonec gebe Kilisi gêmêŋ kêtu lau Juda
nêŋ sakiŋwaga gebe êwaka Anôtô sa, gebe eŋ ŋac biŋŋanôŋa ma
êŋgôm biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ êsêac abeŋi naŋ, êtu
anô.
9 Ma eŋ gêmêŋ kêtu sakiŋwaga gebe lau samuc tetoc Anôtô
sa êtu taê walô êsêacŋa. Kêtôm teto gêc gebe
"Amboac tonaŋ aê aoc êôc aôm jamoa lau samuc ŋalêlôm,
ma jaŋga wê êpi nêm ŋaê."
10 Ma kêsôm biŋ teŋ gêwiŋ gebe
"Amac lau samuc têmtac ŋajam êsa awiŋ ênê lau."

11 Ma biŋ teŋ gêc gebe
“Amac lau samuc samob alambiŋ Apômtau,
ma tenteŋlatu samob sêlanem eŋ.”
12 Ma Jesaia kêsôm nê biŋ tonec gebe
“Isainê ŋawakac oc êlêc sa,
ma ŋac, taŋ mêŋêsa naŋ, oc ênam gôliŋ lau samuc,
ma lau samuc oc sêkêŋ mateŋ eŋ.”
13 Anôtô taŋ kêtu aêac takêŋ mateŋ ŋamôkê naŋ, êkêŋ amac akêŋ êwiŋ ŋajaŋa e têmtac ŋajam to biŋmalô ênam amac auc samucgeŋ, gebe Ŋalau Dabuŋ êpuc amac tôŋ ma akêŋ matem anac ŋawaegeŋ.

Paulu têtac ŋajam kêtu nê kôm jaeŋwagaŋa

14 O ŋoc lasitêwaac, aê kajaJa kêtu tôŋ gebe gabêjam gêjam nêm ŋalêlôm auc ma ajala gêŋ samob tomalageŋ ma atôm gebe alêŋ biŋ taôm ŋaŋêŋgeŋ.
15 Mago kato biŋ tonaŋ ŋalô ŋagêdô ec ŋajaŋa gêdêŋ amac, gebe japuc nêm ŋalêlôm tôŋ taêm ênam biŋ tau êtiam. Aê kato ŋalô tau gebe Anôtô kêkêŋ moasiŋ gêdêŋ aê,
16 ma kêkêŋ aê katu Kilisi Jesu nê sakiŋwaga gebe janam kôm êpi lau samuc amboac dabuŋwaga teŋ, taŋ gêjam Anôtônê ŋawae ŋajam ŋasakiŋ dabuŋ gebe Ŋalau Dabuŋ êkalem lau samuc têtu Anôtônê gêŋ e têtu da dabuŋ ênac Anôtô mataanô ŋajamŋa.
17 Kilisi Jesu gêbiŋ aê tôŋ, tec ôlic kêpi kêtu kômŋa gebe gajam kêtu Anôtôŋa.
18 Aê katêc tauc, tec jasôm biŋ teŋ atom, biŋ tageŋ, taŋ Kilisi kêkêŋ gebe jaŋgôm e lau samuc taŋeŋ wamu Anôtô naŋ. Aê gajam kôm tau ŋa biŋ to lêŋ.
19 Kilisi kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ aê, tec gagôm gêŋtalô to gêŋsêga, ma Ŋalau Dabuŋ kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ aê amboac tonaŋ, tec gajam mêtê Kilisinê ŋawae ŋajam tomalageŋ gajac m aŋga Jerusalem ma gajam e gaô lasê lluriki.
20 Aê têtac gêwiŋ gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau taŋeŋsuŋ samuc Kilisinê ŋaêŋa. Aê gabe jau ŋoc demboŋ ênsac lau teŋ nêŋ alê mata atom.
21 Kêtôm teto gêc gebe
“Lau taŋ sêŋô eŋ ŋawae atom naŋ, oc sêlic eŋ,
ma lau taŋeŋsuŋ samuc naŋ, oc sêjala eŋ.”

Paulu gebe êna Rom

22 Kôm tonaŋ kêkô aê auc ŋapaŋ, tec gadêŋ amac gêwac atom.
23 Kêtôm jalageŋ gajam aoc su gabe jandêŋ amac jawac, ma galoc gajac dabiŋ ŋoc kôm aŋga gamêŋ tonec sugac.
24 Amboac tonaŋ taêc kêka gebe jalic amac êndêŋ wacjasa amacnêm gamêŋ êndêŋ taŋ gabe jana Spania naŋ. Aê jatu

samuc amac ŋasawa dambê su acgom, go jakêŋ matoc gebe
akêŋ aê jana gamêŋ ônê.
25 Galoc tonecgeŋ aê kasêlêŋ kapeŋ Jerusalem gebe na-
janam sakiŋ Anôtônê lau aŋga tônê.
26 Gôlôac dabuŋ Makedonia to Akaiaŋa sêmasaŋ kêtu tôŋ
gebe sêkêŋ da ênam Anôtônê lau aŋga Jerusalem nêŋ lau
ŋalêlôm sawa sa.
27 Êsêac tauŋ sêmasaŋ kêtu tôŋ ma sêgôm jagêdêŋ gebe lau
Jerusalemŋa nêŋ tôp gêc êsêacŋa, gebe lau samuc sêwê kaiŋ lau
Jerusalemŋa nêŋ moasiŋ ŋalêlômŋa, tec gêjac lau samuc ŋawae
gebe sênam lau Jerusalem ŋa sa ŋa moasiŋ oliŋŋa.
28 Aê jakêŋ ŋanô, taŋ êsêac sejoŋ sa naŋ, êsêp lau
Jerusalemŋa lemeŋ to janac dabiŋ kôm tau su acgom, go
jandi jasa nêm gamêŋŋageŋ jana Spania.
29 Aê kajalagac, embe jandêŋ amac jawac, oc jawac to
Kilisinê mec tolêlôm-tolêlôm.
30 O lasitêwaac, aê jateŋ amac êtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi
to êtu Ŋalau Dabuŋ nê têtac gêwiŋ aêacŋa, gebe anac siŋ awiŋ
aê ma ateŋ mec êndêŋ Anôtô êtu aêŋa.
31 Ateŋ gebe ênam aê kêsi êndêŋ lau sêkêŋ-gêwiŋatomwaga,
taŋ semoa Judaia naŋ, to Anôtônê lau sêlic ŋoc sakiŋ, taŋ
janam aŋga Jerusalem naŋ, ênac mateŋanô ŋajam.
32 Go Anôtô embe êlôc sa, go jandêŋ amac jawac totêtac
ŋajamgeŋ ma jasê aoc su jaŋgôŋ jawiŋ amac.
33 Biŋmalô ŋamôkê Anôtô êwiŋ amac samob. Biŋŋanô.

16

Paulu awa gêjac lau Romŋa

1 Aê jakêŋ lasiŋio Poibe, taŋ gêjam sakiŋ gôlôac dabuŋ
Keŋkreaŋa gêmoa, nê ŋawae êndêŋ amac.
2 Akôc eŋ sa êtôm Anôtônê launêŋ mêtê êtu Apômtaunê
ŋaêŋa. Eŋ embe êpô lêna tau êtu nê kôm me gêŋ teŋŋa, naŋ
anam eŋ sa gebe awê tonaŋ gêjam lau taêsam sa ma gêjam aê
sa gêwiŋ.
3 Aê aoc gêjac Priska agêc Akwila, taŋ sêjam Kilisi Jesu nê
kôm sêwiŋ eŋ naŋ.
4 Êsêagêc tec sêjac môkê tauŋ kêtu aêŋa. Mago aê taucgeŋ
gajam daŋge êsêagêc atom, gôlôac dabuŋ aŋga lau samuc nêŋ
samob sêjam daŋge êsêagêc sêwiŋ.
5 Aê aoc gêjac gôlôac dabuŋ, taŋ sêkac sa sêmoa agêcnêŋ andu
naŋ, amboac tonaŋgeŋ. Aê aoc gêjac ŋoc ŋac Epainete. Ŋac tau
kêtu lau sêkêŋ gêwiŋ Kilisiŋa nêŋ ŋamêc aŋga Asia ŋagamêŋ.
6 Aê aoc gêjac Maria. Eŋ gim tau su kêtu amacŋa.

7 Aê aoc gêjac Androniki agêc Junia. Êsêagêc Juda têtôm aê
ma sêŋgôŋ kapoacwalô sêwiŋ aê. Aposolo sêjala êsêagêc kêtu
tôŋ su, ma agêc têtu Kilisinê lau sêmuŋ aê.
8 Aê aoc gêjac ŋoc ŋac Ampliata, taŋ Apômtau gêbiŋ aêagêc
tôŋ naŋ.
9 Aê aoc gêjac Urbana. Eŋ gêjam Kilisinê kôm gêwiŋ aêac. Ma
aoc gêjac ŋoc ŋac Staku gêwiŋ.
10 Aê aoc gêjac Apele, taŋ kêsap Kllisi tôŋ ŋaŋêŋgeŋ naŋ. Aê
aoc gêjac Aristobulunê gôlôac.
11 Aê aoc gêjac Herodion, taŋ aêagêcma ŋam tageŋ. Aê aoc
gêjac êsêac, taŋ Apômtau gêbiŋ êsêac tôŋ aŋga Narikisinê gôlôac.
12 Aê aoc gêjac awêlagêc Trupaina agêc Truposa. Êsêagêc sim
tauŋ su kêtu Apômtauŋa. Aê aoc gêjac Persida. Eŋ awê ŋajam
ma gim tau su ŋanôgeŋ kêtu Apômtauŋa.
13 Aê aoc gêjac Rupu, taŋ Apômtau kêjaliŋ eŋ sa naŋ, agêc eŋ
têna, taŋ kêtu aê tinoc gêwiŋ naŋ.
14 Aê aoc gêjac Asuŋkriti agêc Plagon ma Herme agêc Pa-
troba ma Herma to lasitêwai, taŋ sêmoa sêwiŋ êsêac naŋ.
15 Aê aoc gêjac Pilologo agêc Julia ma Nerea agêc luo ma
Olumpa to Anôtônê lau samob, taŋ sêmoa sêwiŋ êsêac naŋ.
16 Aê moalêc taôm to akôc taôm sa êtôm Anôtônê launêŋ
mêtê. Kilisinê gôlôac samob aweŋ gêjac amac.
17 O lasitêwaac, aê jalêŋ biŋ amac gebe Ajop taôm êndêŋ êsêac,
taŋ sêwa gôlôac êkôc to sêlênsôŋ biŋ takêŋ gêwiŋŋa, taŋ amac
aŋô to akôc sa naŋ. Aŋgamiŋ taôm êndêŋ êsêac.
18 Lau tonaŋ ŋai sêjam sakiŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi
atom, sêjam sakiŋ tauŋ têntacwalôgeŋ. Êsêac sêsôm biŋ malô-
malô to biŋ ŋalêsi ŋajam ma sêsau lau, taŋ sêmoa totêntac
makeŋgeŋ ma taêŋ gêjam biŋ sec teŋ atom naŋ, nêŋ ŋalêlôm.
19 Amac taŋem wamu Anôtônê biŋ ŋawae kêsa gêjam gamêŋ
samob auc su, tec aê têtac ŋajam kêtu amacŋa. Aê gabe nêm
kauc êsa êpi geŋ ŋajam to anac jaê gêŋ sec,
20 Aêacnêŋ biŋmalô ŋamôkê Anôtô êkêŋ Sadaŋ êso emkaiŋ
ŋalabu ma ênac eŋ popoc sebeŋ. Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi
nê moasiŋ êndêŋ amac.
21 Timote taŋ gêjam kôm gêwiŋ aê naŋ, awa gêjac amac. Ma
Luki agêc Jason ma Sosipatra, taŋ aêacma ŋam kêsêp tageŋ
naŋ, aweŋ gêjac amac amboac tonaŋgeŋ.
22 Ŋac kêlêpêwaga aê, Terti, Apômtau gêbiŋ aê tôŋ, tec aoc
gêjac amac.
23 Ŋai taŋ gejob aê to kêkêŋ nê andu kêtu gôlôac dabuŋ nêŋ
gamêŋ sêkac saŋa naŋ, awa gêjac amac. Erasta taŋ gejob malac
tau ŋakanom naŋ, agêc aêac lasiŋi Kwarta aweŋ gêjac amac
amboac tonaŋ.

24 [Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êndêŋ amac
samob. Biŋŋanô.]

Paulu keteŋ mec lambiŋŋa

25 Ŋawasi êndêŋ Anôtô. Eŋ kêtôm gebe êŋgôm amac akêŋ êwiŋ
ŋajaŋa êtôm ŋawae ŋajam, taŋ kakêŋ gêdêŋ amac naŋ, to êtôm
Jesu Kilisi nê jaeŋ ma êtôm biŋ, taŋ kêsiŋ tau totêm-totêm gêc
lêlômgeŋ e galoc geoc tau lasê naŋ.
26 Ma galoc biŋ tau kêtu awê gebe Anôtô, taŋ gêmoa teŋgeŋ
naŋ, kêjatu propete gebe teto biŋ tau e lau samuc samob sêŋô
to sêjala ma sêkêŋ êwiŋ to taŋeŋ wamu biŋ tau.
27 Anôtô tageŋ, taŋ taugeŋ gêwê kaiŋ kauc samob
tomôkêgeŋ naŋ, nê ŋawasi ênêc teŋgeŋ ma teŋgeŋ êtu Jesu
Kilisiŋa. Biŋŋanô.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ lau KORINTI

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ lau Korintŋa nec ŋac tau keto biŋ, taŋ kêlênsôŋ lau buŋa e sêsa nêŋ lêŋ to sêkêŋ gêwiŋ kwalec naŋ. Biŋ amboac tonaŋ kêlênsôŋ gôlôac, taŋ Paulu kêwaka sa aŋga malac Korint naŋ gêwiŋ. Gêdêŋ têm ŋac tau gêmoa nê, Korint tonaŋ lau Helen nêŋ malac to sêcluŋ towae teŋ kêsa paŋ waŋ gamêŋ-gamêŋ ŋalêŋ, tec lau jaba toê-toê sêja sêmêŋ-sêja sêmêŋ ŋapaŋ, ma gagedô taêsam jasêŋgôŋ malac tau kêtu têlê. Lau Rom sêjaŋgo sugac, tec sêkêŋ kêtu gamêŋ Akaia ŋamalacsêga. Biŋ amboac tec kêlaiŋ Korintwaganêŋ waeŋ kêtu tapa gêja gebe malacm têtulu geŋ sêjac ŋawae e têtu awa ŋatau. Lau mêtê tokauc êsêac, tec sêkwê nêŋ andu to sêmasaŋ nêŋ gêŋ ŋagêdo samob e ŋakatu ŋajam êndu. Biŋ mockaiŋoŋa to sec ôliŋ ŋakalacga gêjam sêga aŋga malac tau. Sêjam sakiŋ gêdêŋ anôtôi jaba ŋanô lasê.

Biŋ taŋ kêkêŋ wapac Paulu tau ma gebe êkôniŋ eŋ taŋ naŋ, tonec gebe Gôlôac Korintga gêwa tau kêkôc-kêkêc. Lau buŋa têtu palê gêdêŋ sec ma sêmêtôc lau tobiŋ jageo, go biŋ lauo to gêc sênam tauŋŋa ma semoa sêwiŋ tauŋŋa to biŋ ŋalêlŋm epeŋŋa ma Gôlôac Dabuŋ ŋagôliŋ to ŋanô aŋga Ŋalau Dabuŋ nê ma biŋ ŋacmatê dêndi saŋa. Paulu kêpuc biŋ tonaŋ ŋai ŋam e kêkip sa toŋanôgeŋ ma ketoc Ŋawae Ŋajam kêmêtôc biŋlensôŋ tau ŋalêŋ.

Aŋga môkêlatu 13 eŋ kêwaka têntac êwiŋ tauŋŋa sa gebe Anôtônê moasiŋ ŋajamanô tau gedeŋ nê lau. Lau kêtôm nom ŋagamêŋgeŋ sêŋô biŋ tageŋ tonaŋ kêtu tôŋ êsêac e moae kêlêlêc buku tau ŋamiŋ ŋagêdô su.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m nê biŋ 1:1-9
2. Gôlôac gêwa tau kêkôc 1:10–4:21
3. Awêlagôc ŋac sênam tauŋ ŋapepŋa 5:1–7:40
4. Lau buŋa to lau samuc nêŋ biŋ 8:1–11:1
5. Lau buŋa sêlic nêŋ om nagôliŋ 11:2–14:40
6. Killsi gêdi sa gêjac kamoalêc lau buŋa dêndi saŋa 15:1-58
7. Sêkêŋ da gêjac lau buŋa Judaiaŋa ŋawae 16:1-4
8. Paulu tau nê biŋ ŋagêdô ma gêjac mata nê papia 16:5-24

Paulu gêjac m nê biŋ

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô taê gêjam
kwanaŋgeŋ tec kêkalem aê naŋ, agêc lasic Sostene
2 aêagêcma biŋ êndêŋ Anôtônê gôlôac amac, taŋ aŋgôŋ Kor-
inti naŋ. Kilisi Jesu kêkêŋ amac atu Anôtônê lau awiŋ samob,

taŋ aweŋ gêôc aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê ŋaê kêtôm
gamêŋ samobgeŋ. Eŋ kêtu aêac to êsêacnêŋ Apômtau.
3 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to
biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Paulu gêjam daŋge gêdêŋ noc Anôtô

4 Aê gajam daŋge gêdêŋ ŋoc Anôtô kêtu amacŋa ŋapaŋ, gebe
eŋ kêkêŋ Kilisi Jesu kejoŋ moasiŋ wackêmoasiŋ amac.
5 Ŋac tau tonaŋ kêkêŋ amac atu lau tolêlôm gêŋ samobŋa, atu
lau tolêlôm biŋ tokauc samobŋa amboac tonaŋ.
6 Tec ŋawae, taŋ gêwa Kilisi sa naŋ, kêtu tôŋ amac sugac.
7 Ma amac, taŋ asaê aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi eoc tau
lasêŋa naŋ, apô lêna ênê moasiŋ teŋ atom.
8 Ŋac tau tonaŋ oc êpuc amac tôŋ atu lau ŋajaŋa, ec êtu ŋamu
amoa ŋabiŋ masigeŋ e êndêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê
bêc.
9 Anôtô eŋ ŋac ŋaŋêŋ. Eŋ kêkalem amac ma gêbiŋ amac tôŋ
tamiŋ Latu, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi.

Gôlôac gêwa tau kêkôc

10 O lasitêwaac, aê jalêŋ biŋ amac êtu aêacnêŋ Apômtau Jesu
Kilisi nê ŋaêŋa gebe amac samob nêm biŋ êpi tageŋ ec awa
taôm êkôc-êkôc atom. Kauc tageŋ to nêm ŋalêlôm tageŋ êkic
amac tôŋ.
11 O ŋoc lasitêwaac, Kloenê lau mêŋtêdôŋ gêdêŋ aê gebe biŋ
kisaŋa gêc amac ŋasawa.
12 Biŋ tau amboac tonec gebe Amac samob nêm biŋ keso
tau-keso tau amboac tonec gebe “Aê katu Paulune gêŋ.” “Aê
katu Apolonê gêŋ.” “Aê katu Kepanê gêŋ.” “Aê katu Kilisinê
gêŋ.”
13 Êsêac sêkac Kilisi kêkôc me. Êsêac sêjac Paulu kêpi kakeso-
tau kêtu amacŋa me. Êsêac sêsagu amac ŋa Paulunê ŋaê me.
14 Aê gajam daŋge Anôtô gebe kasagu amacnêm teŋ atom,
Krispi agêc Gai tauŋgeŋ.
15 Tec ŋac teŋ êsôm gebe kasagu eŋ ŋa ŋoc ŋaê nec atom.
16 Biŋŋanô aê kasagu Stepana to nê gôlôac amboac tonaŋ,
mago amac ŋagêdô tec gajam kauc oc kasagu me masi.
17 Kilisi kêsakiŋ aê gebe jansaŋgu lau atom, eŋ kêsakiŋ aê
gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê. Aê jasôm lasê ŋa biŋ tokauc
ŋamalacŋa atom, gebe jawê Kilisinê kakesotau auc atom.

Kilisi kêtu Anôtônê ŋaclai to mêtê tokauc

18 Aêac tajala gebe lau, taŋ sênaŋa naŋ, sêŋô kakesotau ŋawae
amboac biŋ meloc. Mago aêac, taŋ Anôtô ênam aêac kêsi naŋ,
tasaê ŋawae tau gebe Anôtônê ŋaclai.
19 Kêtôm teto gêc gebe
“Aê oc janseŋ lau tokauc nêŋ kauc su

ma oc iatiŋ mêtê, taŋ laumêtê sêkip sa naŋ su.”
20 Lau tokauc sêmoa ondoc. Biŋsutau sêmoa ondoc. Lau nom
tonecŋa, taŋ sêpa tauŋ naŋ, sêmoa ondoc. Anôtô gêgôm kauc-
nom tonecŋa kêtu meloc su.
21 Anôtô eŋ ŋac tokauc, tec kêmasaŋ ŋalêŋ amboac tonec
gebe ŋamalac tauŋ nêŋ kauc êwê êsêac sêjala Anôtô atom. Eŋ
tec gêlic ŋajam gebe ênam lau kêsi êtu sêkêŋ gêwiŋ jaeŋ meloc,
taŋ aêac ajac naŋŋa.
22 Lau Juda sêjatu gêŋtalô to lau Helen sêpuc kauc ŋam sebe
têtap sa.
23 Mago aêac ajam mêtê kêpi Kilisi, taŋ sêjac eŋ kêpi kakeso-
tau gêja naŋ. Juda sêŋô e têntac kêbôli auc, ma lau samuc sêŋô
amboac biŋ meloc.
24 Tageŋ aêac lau Juda to lau Helen, taŋ Anôtô kêkalem aêac
naŋ, talicgac gebe Kilisi kêtu Anôtônê ŋaclai to Anôtônê mêtê
tokauc,
25 gebe Anôtônê biŋ meloc naŋ gêŋ tokauc kêlêlêc
ŋamalacnêŋ kauc su, ma Anôtônê gêŋ palê-palê naŋ gêŋ toŋaclai
kêlêlêc ŋamalacnêŋ ŋaclai su.
26 O lasitêwaac, taêm ênam Anôtônê kalem gêdêŋ amac ac-
gom. Eŋ kêkalem lau tokauc nomŋa to lau toŋaclai ma lau
towae taêsam sêwiŋ amac atom.
27 Lau taŋ ŋamalac sêlic êsêac amboac gêŋ meloc naŋ, Anôtô
kêjaliŋ êsêac sa, gebe êŋgôm lau tokauc majeŋ êsa. Ma lau,
taŋ ŋamalac sêlic êsêac amboac gêŋ palê-palê naŋ, Anôtô kêjaliŋ
êsêac sa, gebe êŋgôm lau ŋajaŋa majeŋ êsa.
28 Lau taŋ ŋamalac sêlic êsêac amboac gêŋ ŋaôma to gêŋ
ŋanômê to gêŋ, taŋ gêc atom naŋ, Anôtô kêjaŋŋ sa, gebe ensen
gêŋ, taŋ gêc naŋ su.
29 Amboac tonaŋ ŋamalac teŋ kêtôm gebe etoc tau sa êkô
Anôtô laŋônêmŋa atomanô.
30 Anôtô kêkêŋ Kilisi Jesu gêbiŋ amac tôŋ ma kêkêŋ eŋ kêtu
aêacnêŋ mêtê tokauc ŋam. Anôtô kêkêŋ Kilisi kêmasaŋ aêacnêŋ
biŋ e Anôtô gêlic aêac tatu lau gêdêŋ, ma gêwê aêac tasa
Anôtônê launêŋ lêŋ ma kêsi aêac su aŋga gêŋ samob
31 kêtôm teto gêc gebe
“Ŋac teŋ embe etoc tau sa,
oc etoc tau sa êtu Apômtauŋageŋ.”

2

Tasôm Kilisi gêmac endu aŋga kakesotau ŋawae lasê

1 O lasitêwaac, gêdêŋ taŋ gadêŋ amac gêwac naŋ, gêwac toaoc
êjam ma tokauc kapôêŋ gebe jasôm Anôtônê biŋ ŋalêlômŋa lasê
êndêŋ amac nec atom.

2 Aê gamoa gawiŋ amac naŋ taêc gêjam biŋ ŋagêdô gêwiŋ
atom, Jesu Kilisi taugeŋ, taŋ sêjac eŋ kêpi kakesotau gêja naŋ.
3 Aê ŋac palê-palê ma katêc-katêc tauc, tec gamoa gawiŋ
amac toŋoc ŋalêlôm ŋatutucgeŋ.
4 Aê kasôm ŋoc biŋ to gajac jaeŋ amac gabe janam amac ôkwi
ŋa kauc nom ŋa nec atom, aê gajam mêtê kawaka Anôtônê
Ŋalau to ŋaclai sa,
5 gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ ŋam êsêp ŋamalacnêŋ kauc atom,
êsêp Anôtônê ŋaclaigeŋ.

Anôtônê Ŋalau geoc biŋ lasê

6 Biŋŋanô, aêac asôm biŋ tokauc gêdêŋ lau, taŋ sêkêŋ
gawiŋ ŋajaŋa kêsa naŋ. Mago biŋ tokauc tonaŋ biŋ tokauc
nom tonecŋa atom, to gôliŋwaga, taŋ sêjam gôliŋ nom tonec
ma malôgeŋ oc sênaŋa naŋ, nêŋ biŋ tokauc atom amboac
tonaŋgeŋ.
7 Mago aêac asôm Anôtônê biŋ tokauc, taŋ kêsiŋ tau gêc
lêlômgeŋ naŋ. Anôtô kêjaliŋ biŋ tau sa gêdêŋ kêkêŋ undambê
to nom atomgeŋ, gebe êkêŋ ŋawasi êndêŋ aêac.
8 Nom tonec ŋagôliŋwaga teŋ kêjala biŋ tonaŋ atomanô. Êsêac
embe sêjala, oc sênac ŋawasi Ŋatau êpi kakesotau êna atom.
9 Mago kêtôm teto gêc gebe

"Gêŋ taŋ ŋac teŋ mataanô gêlic atom
to ŋac teŋ taŋasuŋ gêŋô atom
ma ŋamalac teŋ taê gêjam gêc nê ŋalêlôm kwanaŋgeŋ atom naŋ,
gêŋ tonaŋ Anôtô kêmasaŋ gebe êkêŋ êndêŋ êsêac, taŋ têntac
gêwiŋ eŋ naŋ."

10 Ma Anôtô kêkêŋ nê Ŋalau, tec geoc biŋ ŋalêlômŋa tonaŋ
lasê gêdêŋ aêac, gebe Ŋalau kêkip gêŋ samob ŋam sa, ma kêkip
Anôtônê biŋ ŋalêlômŋa sa amboac tonaŋgeŋ.
11 Ŋamalac asa oc êjala nê gêŋ ŋalêlôm ŋa. Ŋamalacnê ŋalau, taŋ
gêmoa ênê ŋalêlôm naŋ, taugeŋ tec kêjala. Ma Anôtônê gêŋ
amboac tonaŋ, ŋac teŋ kêjala atom, Anôtônê Ŋalau taugeŋ.
12 Ma aêac takôc ŋalau nomŋa sa atom, takôc Ŋalau, taŋ gêmêŋ
aŋga Anôtônê naŋ sa, gebe tajala moasiŋ samob, taŋ Anôtô
kêkêŋ gêdêŋ aêac naŋ.
13 Amboac tonaŋ aêac asôm biŋ, taŋ ŋamalacnêŋ kauc kêdôŋ
naŋ atom, asôm biŋ, taŋ Ŋalau kêdôŋ naŋ, ma awa biŋ Ŋalauŋa
sa gêdêŋ lau, taŋ sêwê kaiŋ Ŋalau naŋ.

14 Mago ŋac, taŋ gêwê kaiŋ Ŋalau atom naŋ, êkôc gêŋ, taŋ
Anôtônê Ŋalau êkêŋ naŋ, sa atom. Eŋ oc êlic amboac gêŋ meloc
ma nê kauc êsa êpi gêŋ tau atom, gebe Ŋalau êwê lau acgom, go
sêpuc ŋam naêndêŋgeŋ.

15 Ŋac taŋ gêwê kaiŋ Ŋalau naŋ, êtôm gebe êpuc gêŋ samob
ŋam, mago ŋac teŋ êpuc ŋac, taŋ gêwê kaiŋ Ŋalau naŋ, nê ŋam
êtôm atom.
16 Asa kêjala Apômtaunê taê gêjam geboc êndôŋ biŋ êndêŋ eŋ."
Aêac tec tatap Kilisinê taê gêjam sa.

3

Anôtônê koleŋwaga

1 O lasitêwaac, gêmuŋgeŋ aê katôm gebe jasôm biŋ êndêŋ
amac amboac kasôm gêdêŋ lau, taŋ sêwê kaiŋ Ŋalau naŋ atom.
Aê kasŋôm biŋ amboac kasôm gêdêŋ lau toŋalêlôm laŋgwa to
gêdêŋ lau, taŋ sêkôc Kilisi sa amboac ŋapalê dedecgeŋ.
2 Aê kakêŋ su gêdêŋ amac anôm, kakêŋ mo atom, gebe amac
atôm atom gebe aniŋ gêŋ ŋajaŋa. Ma galoc embe jakêŋ, oc atôm
atom amboac tonaŋgeŋ,
3 gebe amac asa lau toŋalêlôm laŋgwa nêŋ lêŋ amoa. Amac
embe anam lêmuŋ taôm to akêŋ kisa êndêŋ taôm, go êwa amac
sa gebe amac lau toŋalêlôm laŋgwa to asa lêŋ ŋamalacŋa amoa
atom me.
4 Ŋac teŋ embe êsôm gebe "Aê katu Paulunê gêŋ," ma teŋ
embe êsôm gebe "Aê katu Apolonê gêŋ," oc asa lêŋ ŋamalacŋa
atom me.
5 Amboac ondoc, Apolo eŋ asa me Paulu eŋ asa. Aêagêc
sakiŋwaga, taŋ awê amac akêŋ gêwiŋ Kilisi naŋ. Aêagêc ajam
ma kôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm Apômtau kêkêŋ gêdêŋ aêagêc.
6 Aê kapuŋ ŋawê ma Apolo kêsanem bu, mago Anôtô kêkêŋ
gêŋ tau kêpi.
7 Amboac tonaŋ ŋac, taŋ kêpuŋ ŋawê agêc ŋac, taŋ kêsanem
naŋ, talic amboac ŋanô atom, ŋanô tageŋ ŋac, taŋ kêkêŋ gêŋ
tau kêpi. Ŋac tau eŋ Anôtô.
8 Ŋac kêpuŋ ŋawêŋa agêc ŋac kêsanem buŋa agêc têtôm tauŋ.
Êsêagêc lulugeŋ sêkôc nêŋ kôm ŋaôli êtôm nêŋ koleŋ, taŋ sêjam
naŋ,
9 gebe aêagêc ajam kôm awiŋ Anôtô, ma amac atu ênê kôm
moŋa to atu Anôtônê andu, taŋ kêkwê gêmoa naŋ.
10 Anôtô kêkêŋ moasiŋ gêdêŋ aê katu kamunda tokauc, tec
kasuŋ andu tau ŋaalê, ma ŋac teŋ gêu demboŋ, go lau samob,
taŋ sêkwê andu tau sêmoa naŋ, sejop nêŋ kôm ŋapepgeŋmaŋ.
11 Alê ŋanô Jesu Kilisi tau tec kêkô sugac, ma ŋac teŋ êtôm
gebe ênsuŋ alê teŋ êjô alê ŋanô tonaŋ atomanô.
12 Mago ŋac teŋ embe êkwê andu êkô alê tau ŋaô, oc êtôm
gebe êkôc gold me silber me pocawa me ka me oba me
labilauŋ.
13 Lau samob nêŋ kôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ oc êtu awê. Kilisinê
bêc oc êkêŋ kôm tau ênêc awê ma eoc ŋanô lasê ŋa ja ma ja tau
êwaka lau samob nêŋ kôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ ŋaŋanô sa.

14 Ŋac teŋ nê kôm, taŋ kêkwê sa naŋ, embe êkô, naŋ ŋac tau
oc êkôc ŋaôli.
15 Embe ja êniŋ ŋac teŋ nê kôm, oc nê kôm ŋanô ênaŋa, mago
eŋ tau, Anôtô oc ênam eŋ kêsi, êtôm êjaŋgo eŋ aŋga ja ŋalêlôm
su.
16 Amac atu Anôtônê lôm dabuŋ ma Anôtônê Ŋalau gêŋgôŋ
amacnêm ŋalêlôm. Amac ajala biŋ tonaŋ me masi.
17 Ŋac teŋ embe enseŋ Anôtônê lôm dabuŋ su, naŋ Anôtô oc
enseŋ eŋ su, gebe Anôtônê lôm tonaŋ gêŋ dabuŋ, ma amac tec
atu lôm dabuŋ tau.
18 Ansau taôm atom. Amacnêm ŋac, taŋ geboc eŋ ŋac tokauc
nom tonecŋa naŋ, êtu ŋac meloc acgom, ec êtu ŋac tokauc ŋanô,
19 gebe kauc nom tonecŋa Anôtô gêlic amboac gêŋ meloc
kêtôm teto gêc gebe
“Eŋ gêwa lau tokauc nêŋ kaucdansaŋ kêtu lip ênac êsêacŋa.”
20 Ma teto teŋ gêwiŋ gebe
“Apômtau kêjala lau tokauc nêŋ taêŋ gêjam ma gêlic gebe ŋanô
masi.”
21 Amboac tonaŋ ŋac teŋ etoc tau sa êtu ŋamalac teŋŋa atom,
gebe gêŋ samob kêtu amacnêm.
22 Paulu agêc Apolo ma Kepa, nom tonec ma aŋgôŋ matem
jaliŋa to amac ênduŋa, ma gêŋ galocŋa to gêŋ ŋamuŋaŋa, gêŋ
samob tonaŋ ŋai kêtu amacnêm.
23 Ma amac taôm tec atu Kilisinê gêŋ, ma Kilisi tau kêtu
Anôtônê.

4

Kilisine aposolo

1 Amac alic aêac amboac Kilisinê sakiŋwaga to Anôtônê gêŋ
ŋalêlômŋa ŋagejobwaga acgom.
2 Ŋatau gebe êtap gêŋ tageŋ tonec sa aŋga gejobwaganê gebe
eŋ ŋac ŋaŋêŋ.
3 Amac me ŋamalacnêŋ mêtôc teŋ embe êmêtôc aê, oc jalic
amboac gêŋ ŋaôma. Ma aê tauc jamêtôc tauc atom amboac
tonaŋgeŋ.
4 Aê gabe ŋoc keso teŋ gêc atom, tageŋ biŋ tonaŋ gêwa aê
sa gebe katu ŋac gêdêŋ nec atom. Ŋoc mêtôcwaga Apômtau
taugeŋ.
5 Amboac tonaŋ amêtôc lau êmuŋ noc Apômtau êmêŋŋa
atom. Ŋac tau tonaŋ oc êpô gêŋ, taŋ kêsiŋ tau gêc ŋakesec
ŋalêlôm naŋ, ŋawê êsa ma oc êkêŋ biŋ, taŋ ŋamalac taêŋ gêjam
gêc nêŋ ŋalêlôm naŋ, êtu awê. Êndêŋ tonaŋ lau samob têtap nêŋ
lambiŋ sa aŋga Anôtônê êndêŋ-êndêŋgeŋ.
6 O lasitêwaac, kêtu amacŋa aê kato biŋ tonaŋ kêpi aêagêc
Apolo. Aê kato kêpi aêagêc gebe jandôŋ ŋalô tonec êndêŋ amac

gebe Aôc lêlêc biŋ, taŋ teto gêc naŋ atom. Amacnêm teŋ etoc
ŋac teŋ sa ma êmbu ŋac teŋ atom.
7 Asa ketoc aôm sa. Aômnêm asageŋ gêc, taŋ kôkôc aŋga
Anôtônê atom. Embe ôkôc gêŋ aŋga Anôtônê ma amboac
ondoc kotoc taôm sa amboac kôkôc atom.
8 Amac aeŋ gêŋ gêôc amac tôŋ sugac. Amac atu lau tolêlôm
sugac. Amac taôm ajam gôliŋ taômgac, apô lêna aêac atom.
Ojae, aê gabe amac anam gôliŋ taôm ŋanôgeŋmaŋ, go aêac
anam gôliŋ awiŋ amac amboac tonaŋgeŋ.
9 Tageŋ aê gabe Anôtô kêdênaŋ aêac aposolo akô ŋamuŋageŋ
atôm lau, taŋ sêkic êsêacnêŋ biŋ naŋ, gebe sênac êsêac êndu e
aŋela to ŋamalac nom samucgeŋŋa sêlic amboac êsêac sêgôm
dôŋ teŋ.
10 Aêac atu lau meloc kêtu Kilisiŋa, ma amac atu lau tokauc
awiŋ Kilisi. Aêac lau palê-palê, ma amac lau ŋajaŋa. Amac lau
towaem, ma aêac lau waeŋmê.
11 Mo to bu gêjô aêac, aêac apô lêna ŋakwê, lau sêjac aêac ma
amoa ŋasawageŋ e mêŋgêdêŋ galoc.
12 Aêac tauŋ lemeŋ ajam kôm to aim tauŋ sugeŋ. Lau sêbu
aêac, mago ajam mec êsêac gêjô. Êsêac sêjanda aêac, ma aêac
apuc tauŋ tôŋ.
13 Êsêac sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi aêac, mago aêac akêŋ biŋ
malô gêjô. Aêac atu nom tonec ŋagêŋgambu to ŋagêŋgêsuŋ-ôpic.
Sêlic aêac amboac tonaŋ e mêŋgêdêŋ galoc.
14 Aê kato biŋ tonaŋ gebe jaŋgom amac majem êsa atom,
aê galic amac amboac ŋoc ŋapalê ŋajam, tec gabe janac biŋsu
amac.
15 Amac moae atap jaomwaga 10,000, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac
tôŋ naŋ sa, mago atap tamemi taêsam sa atom. Aê tonec katu
amac tamemi kêtu Kilisi Jesuŋa gêdêŋ taŋ kakêŋ ŋawae ŋajam
gêdêŋ amac naŋ.
16 Amboac tonaŋ aê jalêŋ biŋ amac gebe atêku aê.
17 Kêtu tonaŋŋa aê kasakiŋ Timote gêdêŋ amac gêwac. Eŋ
kêtu aêŋoc ŋapalê ŋajam to ŋaŋêŋ, taŋ Apômtau gêbiŋ eŋ tôŋ
naŋ. Eŋ êkêŋ puc amac gebe taêm ênam Kilisinê lêŋ, taŋ kasa
to kadôŋ gêdêŋ gôlôac dabuŋ samob kêtôm gamêŋgeŋ naŋ.
18 Amacnêm ŋagêdô seboc aê jandêŋ amac jawac atom, tec
sêboa tauŋ.
19 Apômtau embe êlôc sa, oc jandêŋ amac jawac sebeŋ
ma jaŋô êsêac, taŋ sêboa tauŋ naŋ, nêŋ biŋgeŋ atom, jajala
êsêacnêŋ ŋaclai acgom,
20 gebe Anôtônê gamêŋ ŋam kêsêp tasôm biŋŋa atom, kêsêp
ŋaclaiŋageŋ.
21 Amac abe amboac ondoc. Aê jandêŋ amac jawac
tosêmgeŋ me jawac totêtac êwiŋ ma toŋalêlôm malôgeŋ.

5

Tamêtôc biŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa

1 Lau sêŋô ŋawae gebe biŋ mockaiŋoŋa gêc amacŋa. Biŋ
mockaiŋoŋa tau kaiŋ teŋ kêtôm lau samuc sêgôm atom. Ŋac
teŋ gêjam tamanê awê.
2 Biŋ tonaŋ gêc, mago amac aboa taôm amoa me. Amoa
tonêm ŋalêlôm ŋawapacgeŋmaŋ, ec atiŋ ŋac, taŋ gêgôm gêŋ
tonaŋ naŋ, su aŋga amac ŋalêlôm.
3 Aê tec gamoa jaêc amac, mago ŋoc ŋalau gêmoa gêwiŋ amac
tec kêmêtôc ŋac, taŋ gêgôm gêŋ tau naŋ, nê biŋ su amboac
gamoa gawiŋ amac.
4 Amac embe akac sa anam aêacnêŋ Apômtau Jesu laŋô, naŋ
ŋoc ŋalau to aêacnêŋ Apômtau Jesu nê ŋaclai wacêwiŋ amac,
5 ma akêŋ ŋac tau êsêp Sadaŋ lêma gebe enseŋ eŋ ôli, ec êndêŋ
Apômtaunê bêc Anôtô ênam ênê ŋalau kêsi.
6 Amac waem ŋajam atom. Jist ŋagec kêtôm gebe ênam polom
samucgeŋ auc. Biŋ tonaŋ amac ajala me masi.
7 Amac atu polom ŋaluc sugac. Amboac tonaŋ andec jist
laŋgwa ênêcŋa gebe atu polom wakuc, gebe sêbuc aêacnêŋ
domba Pasaŋa su. Domba Pasaŋa tau Kilisi.
8 Amboac tonaŋ talic nêŋ om tojist laŋgwa atom. Jist laŋgwa
tau sec to geo. Talic topolom ŋalucgeŋ. Polom ŋaluc ŋam gebe
talic toŋalêlôm ŋawa ma tobiŋŋanôgeŋ.
9 Aê kato gêdêŋ amac kêsêp papia teŋ su gebe Anac jaê lau
mockaiŋŋa.
10 Aê taêc gêjam gebe êŋgamiŋ taôm êndêŋ nom tonec ŋalau
mockaiŋŋa tapaôŋgeŋ nec atom me aŋgamiŋ taôm êndêŋ lau
mateŋ katu gêŋŋa me kêjaŋgowaga me lau, taŋ sêjam sakiŋ
gwam naŋ, atom amboac tonaŋ. Embe taêm ênam gebe
aŋgamiŋ taôm êndêŋ lau samob amboac tonaŋ, naŋ awi nom
siŋ acgom, go êtôm.
11 Aê kato gêdêŋ amac gebe ŋac, taŋ êsam tau gebe amac
lasimi eŋ naŋ, embe eŋ ŋac mockaiŋŋa me ŋac mata katu
gêŋŋa me ênam sakiŋ gwam me êsôm biŋ alôb-alôb me ênôm
gêŋ anaboa me êjaŋgo gêŋboa, naŋ anac jaê eŋ ma aniŋ gêŋ
aŋgôŋ awiŋ eŋ atom.
12 Amboac ondoc, aê jamêtôc lau, taŋ sêmoa môkêŋ samuc
me. Masi. Amac amêtôc êsêac, taŋ sêmoa gôlôac ŋalêlôm naŋ.
13 Lau taŋ sêmoa môkêŋ samuc naŋ, Anôtô oc êmêtôc êsêac,
ma amac atiŋ ŋac sec aŋga amacnêm êsa êna. * sêpac nêŋ
polom Pasaŋa, go sêkêŋ jist êsêp êwiŋ atom. Êsêac sêkasiŋ
nêŋ laclu samob ŋawasi kêsa gebe jist ŋagec êsap laclu tau tôŋ

* **5:13:** Asam biŋ jistʻa, taŋ gêc Mat 13:33. Mago Judawaga embe

atomanô. Tec Paulu gêjam dôŋ lau buŋa kêpi polom Pasaŋa tau tonaŋ.

6

Lau samuc nêŋ mêtôcwaga sêmêtôc lau buna atom

1 Amboac ondoc, amacnêm ŋac teŋ embe nê biŋ êndêŋ nê
ŋac teŋ ênêc, oc maja tau atom ma êndêŋ ŋac samuc teŋ êna
gebe êmêtôc ênê biŋ me. Eŋ êndêŋ Anôtônê lau ênamaŋ gebe
sêmansaŋ biŋ tau.
2 Anôtônê lau oc sêmêtôc lau nomŋa samob. Biŋ tonaŋ amac
ajala me masi. Amboac ondoc, amac embe amêtôc lau nomŋa
samob, oc atôm gebe amêtôc nêm biŋ ŋasawaŋa ŋasec-ŋasec
atom me.
3 Aêac oc tamêtôc aŋela amboac tonaŋ. Biŋ tonaŋ amac ajala
me masi. Embe tamêtôc aŋela, go tatôm gebe tamêtôc nêŋ biŋ
nom tonecŋa atom me.
4 Amboac tonaŋ biŋ nom tonecŋa embe êlênsôŋ amac, go
lau, taŋ gôlôac dabuŋ sêlic êsêac sêmoa tomôkêŋ samucgeŋ
naŋ, sêmêtôc biŋ tau me.
5 Majem taôm. Amboac ondoc, amacnêm ŋac tokauc teŋ
gêmoa, taŋ kêtôm gebe êmêtôc lasitêwainêŋ biŋ ŋasawaŋa naŋ,
oc gêmoa atom me.
6 Tec akêŋ lasitêwainêŋ biŋ gêdêŋ lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga
gebe sêmêtôc nec.
7 Amac akêŋ taôm adêŋ mêtôcwaga, tec gêwa amac sa gebe
asô sugac. Kêtu asageŋŋa amac aôc sec, taŋ sêgôm gêdêŋ amac
naŋ atom. Kêtu asageŋŋa amac ajac jao gebe sêjaŋgo gêŋ aŋga
amacŋa.
8 Mago tonaŋgeŋ atom. Amac taôm agôm sec to ajaŋgo gêŋ
su ma agôm gêŋ tau gêdêŋ taôm nêm lasitêwai.
9 Amac ajalagac gebe lau sec sêwê kaiŋ Anôtônê gamêŋ êtu
nêŋ gêŋlênsêm atom. Ansau taôm atom. Lau mockaiŋo to
mockaiŋŋa to êsêac, taŋ sêjam sakiŋ gêdêŋ gwam ma êsêac, taŋ
sêgôm biŋ sêjam tauŋŋa popoc to ŋapalê, taŋ sêkêŋ tauŋ têtôm
lauo ma ŋacwaga, taŋ sêkwa ec tauŋ naŋ,
10 ma geŋgeŋtêna to lau mateŋ katu gêŋŋa ma lau, taŋ
sênôm gêŋ e kêjaŋiŋ êsêac to êsêac, taŋ sêsôm biŋ alôb-alôb ma
kêjaŋgowaga, lau samob tonaŋ ŋai oc sêwê kaiŋ Anôtônê gamêŋ
êtu nêŋ gêŋlênsêm atom.
11 Gêmuŋgeŋ amacnêm ŋagêdô sêgôm gêŋ amboac tonê.
Mago galoc Anôtô kêkwasiŋ amac su e atu Anôtônê laugac.
Galoc Anôtô kêmasaŋ amacnêm biŋ e gêlic amac atu lau gêdêŋ
kêtu Apômtau Jesu Kilisi nê ŋaê to aêacnêŋ Anôtônê Ŋalauŋa.

Alambiŋ Anôtô ŋa nêm ôlim

12 “Gêŋ samob kêtôm gebe jaŋgômŋa,” mago gêŋ samob tau
oc êmoasiŋ aê atom. “Gêŋ samob kêtôm gebe jaŋgômŋa,” mago
ŋateŋ ênam gôliŋ aê atom.
13 Biŋŋanô, lau sêsôm gebe Gêŋ taniŋŋa gêjac têntacwalô
ŋawae, ma têntacwalô gêjac gêŋ taniŋŋa ŋawae.” Mago Anôtô oc
enseŋ lulugeŋ su. Aêac ôliŋ gêjac gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa
ŋawae atom, gêjac Apômtau tau ŋawae. Ma Apômtau gêjac aêac
ôliŋ ŋawae.
14 Anôtô gêŋu Apômtau sa ma oc êŋu aêac sa ŋa nê ŋaclai
amboac tonaŋ.
15 Amac ôlim kêtu Kilisinê ôli ŋagêŋlêlôm. Amac ajala biŋ
tonaŋ me masi. Ma amboac ondoc, oc jakôc Kilisinê ôli
ŋagêŋlêlôm teŋ ma jaŋgôm gêŋ tau êtu mockaiŋo ôli ŋagêŋlêlôm
teŋ me. Masigoc.
16 Ŋac taŋ êmoa êwiŋ awê mockaiŋoŋa naŋ, êsêagêc oc têtu ôli
tageŋ. Amac ajala biŋ tonaŋ me masi. Teto gêc gebe “Êsêagêc
oc têtu ŋanô tageŋ.”
17 Mago ŋac, taŋ gêbiŋ tau tôŋ tamiŋ Apômtau naŋ, gêwê kaiŋ
Ŋalau tageŋ gêwiŋ eŋ.
18 Aêc gêŋ mockaiŋoŋa su. Ŋac teŋ embe êŋgôm sec ŋagêdô,
oc êlênsôŋ eŋ tau ôli atom. Mago embe êŋgôm mockaiŋ, oc
êŋgôm sec êndêŋ tau ôli solop.
19 Amac ôlim kêtu Ŋalau Dêbuŋ, taŋ gêmoa amacnêm ŋalêlôm
naŋ, nê lôm dabuŋ. Ôlim kêtu amacnêm gêŋ atom, Anôtô kêkêŋ
gêdêŋ amac. Amac ajala atom me.
20 Eŋ gêjam ôli amac ŋa ŋaôli kapôêŋ. Amboac tonaŋ alam-
biŋ Anôtô ŋa amac ôlimgeŋ.

7

Lauo to ŋac sêjam tauŋ ŋabiŋ

1 Aê gabe jajô biŋ, taŋ amac ato naŋ. Ŋac teŋ embe êmoasac
awê atom, oc ŋajam.
2 Mago kêtu biŋ mockaiŋoŋa tec ŋacwaga sênam awê êndêŋ-
êndêŋgeŋ to lauo sênam ŋac êndêŋ-êndêŋgeŋ.
3 Ŋac êŋgamiŋ tau êndêŋ nê awê atom, ma awê êŋgamiŋ tau
êndêŋ nê akweŋ atom,
4 gebe awê kêtu tau ôli ŋatauo atom, ŋac kêtu nê awênê ôli
ŋatau, ma ŋac kêtu tau ôli atom, awê kêtu ŋatauo.
5 Aŋgamiŋ taôm êndêŋ taôm atom. Embe taêm ênam gebe
anam dabuŋ taôm êsêp ŋasawa êtu ateŋ mecŋa, go amansaŋ
biŋ awiŋ taôm êmuŋ acgom ma ŋajam. Têm tau êmbacnê,
go amoa awiŋ taôm êtiam, gebe Sadaŋ êlêtôm amac êtu nêm
têmtac ŋakalacŋa atom.

6 Biŋ tonaŋ aê kasômam amboac jatu atom, kasômam gebe jawa
sageŋ êndêŋ amac.
7 Aê gabe ŋamalac samob têtômam aêmaŋ. Tageŋ Anôtô gêjac
sam moasiŋ gêdêŋ ŋamalac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, kêkêŋ teŋ gêdêŋ
ŋac teŋ ma teŋ gêdêŋ teŋ.
8 Aê jasômam ŋoc biŋ êndêŋ lau, taŋ sêjam awê to ŋac atom ma
êndêŋ awê tuc. Êsêac embe sêmoa têtômam aê, go ŋajam.
9 Mago êsêac embe sênam dabuŋ ôliŋ têtômam atom, go lauo
sênam ŋac ma ŋacwaga sênam awê samaŋ. Sênam tauŋ tec ŋajam
êlêlêc sêmoa toôliŋ ŋakalac su.
10 Êndêŋ lauo to ŋac, taŋ sêjam tauŋ naŋ, aê jakêŋ biŋsu teŋ.
Biŋsu tau aêŋoc atom, Apômtaunê gebe Awê êkac tau su aŋga
nê akweŋnê atom.
11 Embe êkac tau su, naŋ êmoa nê tauŋa e taê ênam teŋ, go
êmansaŋ bi ŋ êndêŋ nê akweŋ ma êmu êndêŋ eŋ êna êtiam. Ma
ŋac tau êwi nê awê siŋ atom amboac tonaŋgeŋ.
12 Êndêŋ lau ŋagêdô aêgeŋ tec jasômam biŋ tonec. Biŋ tau
Apômtaunê biŋ atom. Ŋac buŋa teŋ embe ênam samuco teŋ
ma awê tau embe têtac êwiŋ gebe êŋgôŋ êwiŋ ŋac tonaŋ, naŋ
ŋac tau êwi eŋ siŋ atom.
13 Ma awê buŋa teŋ embe ênam ŋac samuc teŋ, ma ŋac tau
embe têtac êwiŋ gebe êŋgôŋ êwiŋ awê tonaŋ, naŋ awê tau êwi
nê akweŋ tonaŋ siŋ atom,
14 gebe ŋac samuc êtu Anôtônê gêŋ êtu ênê awêŋa, ma awê
samuco êtu Anôtônê gêŋ êtu ênê akweŋŋa. Embe amboac
tonaŋ atom, go nêm ŋapalê têtu gêŋ sec, mago êsêac têtu
Anôtônê gêŋgac.
15 Mago samuco to ŋac, taŋ sêjam lau buŋa naŋ, embe sêkac
tauŋ su aŋga lau buŋa nêŋ, go sêŋgôm. Biŋ amboac tonaŋ
êkôniŋ awê buŋa to ŋac buŋa tôŋ atom. Anôtô kêkalem amac
gebe amoa tobiŋmalôgeŋ.
16 O awê tau, aôm oc ônam nêm akweŋ kêsi. Kôjala biŋ tonaŋ
me masi. O ŋac tau, aôm oc ônam nêm awê kêsi. Kôjala biŋ
tonaŋ me masi.

Tasa nêŋ lêŋ, taŋ Anôtô kêmasaŋ naŋ

17 Aê kamasaŋ biŋ tonec gêdêŋ gôlôac dabuŋ samob gebe
Lau samob sêsa nêŋ lêŋ êtôm taŋ Apômtau gêjac sam moasiŋ
gêdêŋ êsêac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ ma êtôm taŋ Anôtô kêkalem êsêac
naŋ.
18 Anôtô embe êkalem ŋac, taŋ sêsa eŋ su naŋ, go ŋac tau ênam
tau auc atom. Embe êkalem ŋac samuc teŋ, go sêsa ŋac tau
atom.
19 Sêsa lau me sêmoa amboac lau samuc, biŋ tau tonaŋ ŋanô
masi. Gêŋ ŋanô tau tonec gebe sêmansaŋ Anôtônê biŋsu.

20 Kôm taŋ lau sêjam gêdêŋ taŋ Anôtô kêkalem êsêac naŋ,
sêsap tôŋmaŋ.
21 Gêdêŋ taŋ Anôtô kêkalem aôm naŋ, aôm oc kôtu ŋac teŋ nê
gêŋôma me. Embe amboac tonaŋ, go biŋ tau êkêŋ wapac aôm
atom. Mago embe sêŋgamboac aôm su, naŋ ômoa nêm lêtêgeŋ.
22 Gêŋôma taŋ Apômtau kêkalem eŋ naŋ, kêtu Apômtaunê ŋac,
taŋ kêgaboac eŋ su jagêmoa nê Iêtêgeŋ naŋ. Ma ŋac, taŋ gêmoa
nê Iêtêgeŋ ma Apômtau kêkalem eŋ naŋ, jakêtu Kilisinê gêŋôma.
23 Anôtô gêjam ôli amac ŋa ŋaôli kapôêŋ, amboac tonaŋ atu
ŋamalacnêŋ gêŋôma atom.
24 O lasitêwaac, kôm taŋ lau sêjam gêdêŋ Anôtô kêkalem êsêac
sêmoa naŋ, sêsap tôŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ sêwiŋ Anôtômaŋ.

Lau taŋ sêjam awê to ŋac atom ma awêtuc nêŋ biŋ

25 Aê katap Apômtaunê biŋsu teŋ kêpi lau, taŋ sêjam awê to
ŋac atom naŋ, sa atom. Mago Apômtau taê walô aê tec katu
ŋac ŋaŋêŋ. Amboac tonaŋ jasôm ŋoc taêc gêjam lasê ma amac
akêŋ êwiŋ ŋoc biŋ.
26 Aê taêc gêjam amboac tonec gebe galoc gêŋwapac tec gêc.
Tec ŋamalac embe sêmoa amboac sêmoa, oc ŋajam.
27 Aôm gôjam awê sa su me. Tec ôŋgôm gêŋlêlôm gebe ôwi eŋ
siŋŋa atom. Ma aôm tonaŋ gôjam awê atom me. Tec onsom
awê atom.
28 Mago aôm embe ônam awê sa, oc ôŋgôm sec atom.
Ma awêtakiŋ embe ênam ŋac, oc êŋgôm sec atom amboac
tonaŋgeŋ. Mago gêŋwapac nom ŋa oc êtap lau amboac tonaŋ
sa, tec aê gabe jambôc auc êndêŋ amac.
29 O lasitêwaac, aê jasôm ŋoc biŋ tonec gebe Têm kêtu dambê
sugac, amboac tonaŋ êsêac, taŋ sêjam awê sa su naŋ, sêmoa
amboac sêjam awê atom.
30 Êsêac taŋ têtaŋ naŋ, sêmoa amboac têtaŋ atom, ma êsêac
taŋ têntac ŋajam naŋ, sêmoa amboac têntac ŋajam atom. Êsêac
taŋ sêjam ôli gêŋ naŋ, sêmoa têtôm lau, taŋ nêŋ waba masi.
31 Ma êsêac, taŋ sêjam kôm kêpi gêŋ nomŋa sêmoa naŋ, sêmoa
têtôm lau, taŋ sêjam kôm tonaŋ atom, gebe nom tonec oc ê su
ênaŋa.
32 Aê gabe amac apô sim taôm atom. Ŋac taŋ gêjam awê atom
naŋ, kêpô sim tau kêtu Apômtauŋa, gebe Apômtau êlic eŋ ênac
mataanô ŋajam.
33 Ŋac taŋ gêjam awê sa naŋ, kêpô sim tau kêtu gêŋ nomŋaŋa,
gebe nê awê êlic eŋ ênac mataanô ŋajam.
34 Amboac tonaŋ nê ŋalêlôm gêja lu. Ma awê, taŋ gêjam ŋac
sa atom to awêtakiŋ sêpô sim tauŋ kêtu Apômtauŋa gebe êsêac
ôliŋ to nêŋ ŋalau têtu Apômtaunê gêŋ. Mago awê, taŋ gêjam ŋac

sa naŋ, kêpô sim tau kêtu gêŋ nomŋaŋa, gebe nê akweŋ êlic eŋ
ênac mataanô ŋajam.
35 Aê kasôm biŋ tonaŋ gebe ênam amac sa. Aê gabe jawa lakô
amac atom, aê taêc gêjam gebe amac atu lau mansaŋ to ŋaŋêŋ
asap Apômtau tôŋ totêmtac makeŋgeŋ.
36 Embe sê awê to ŋac gebe sênam tauŋ, mago sênam tauŋ
sebeŋ atom, ma ŋac tau embe taê ênam gebe lêŋ tonaŋ keso,
ma têtac êkac eŋ gebe sênam tauŋ ŋagaô, naŋgo sêŋgôm ŋanô
êsa êtôm eŋ taê gêjam. Oc sêŋgôm sec atom, sênam tauŋmaŋ.
37 Ma ŋac embe taê ênam êtu tôŋ ma biŋ teŋ êkac eŋ atom,
ma nê ŋaclai êtôm gebe ênam gôliŋ tau ma êmansaŋ nê ŋalêlôm
gebe ênam awê atomgeŋ, oc ŋajam amboac tonaŋ.
38 Amboac tonaŋ ŋac teŋ embe ênam awê, oc ŋajam, ma teŋ
embe ênam awê atom, oc ŋajam êlêlêc.
39 Sêmôcwalô gêbiŋ awê tamiŋ nê akweŋ kêtôm têm, taŋ nê
akweŋ gêmoa mata jali. Embe nê akweŋ êmac êndu, go awêtuc
êtôm gebe ênam ŋac teŋ sa êtôm têtac êwiŋ. Tageŋ ênam to
Apômtaugeŋ.
40 Mago awêtuc embe êmoa amboac awêtuc, oc aoc êôc eŋ
êlêlêc. Ŋoc taêc gêjam tau tonaŋ, ma aê gabe oc kakôc Anôtônê
Ŋalau sa amboac tonaŋ.

8

Biŋ kêpi gêŋ taniŋŋa, taŋ sêkêŋ kêtu da gêdêŋ gwam

1 Biŋ kêpi da gwamŋa amboac tonec. Aêac tajala gebe aêac
samob tatap kauc sêŋac. Mago kauc tonaŋ kêkêli ŋamalac e
tetoc tauŋ sa, ma têntac gêwiŋ ŋanô tau tec gêboa gôlôac sa.
2 Ŋac taŋ taê gêjam gebe kêjala gêŋgac, mago eŋ kêjala gêŋ tau
e jagêdêŋ ŋamadiŋ atom tageŋ.
3 Ŋac teŋ embe têtac êwiŋ Anôtô, naŋ Anôtô oc êjala eŋ.
4 Biŋ kêpi taniŋ gêŋ, taŋ sêkêŋ kêtu da gêdêŋ gwamŋa naŋ,
amboac tonec. Aêac tajala gebe “gwam mata jali teŋ gêmoa
nom atom,” tajala gebe “Anôtô ŋanô tageŋ tec gêmoa.”
5 Êsêac oc sêsam ŋaclai undambê to nomŋa ŋagêdô gebe
anôtôi kêtôm “anôtôi” to “apômtaui” taêsam sêmoa.
6 Mago Anôtô tageŋ tec kêtu aêacnêŋ Tameŋi. Eŋ kêkêŋ gêŋ
samob ma aêac tamoa tapeŋ eŋgeŋ. Ma Apômtau tageŋ gêmoa,
Jesu Kilisi. Anôtô kêkêŋ gêŋ samob ŋa eŋgeŋ, ma aêac tamoa
ŋa eŋgeŋ.
7 Mago samob têtap kauc tonaŋ sa atom. Lau ŋagêdô,
taŋ gêmuŋgeŋ sêsa lêŋ gwamŋa naŋ, sêsap gwam ŋalêŋ tôŋ
e mêŋgêdêŋ galoc. Êsêac seŋ gwada da gwamŋa ŋanô teŋ e
gêgôm nêŋ ŋalêlôm palê-palê ŋatêmui kêsa.

8 Gêŋ taniŋŋa oc êwaka aêac sa êndêŋ Anôtô atom. Embe
taniŋ gêŋ atom, oc tasô gêŋ ŋanô teŋ atom. Ma embe taniŋ
gêŋ, oc tatap ŋanô teŋ sa êlêlêc su atom amboac tonaŋgeŋ.
9 Tageŋ alic taôm gebe gêŋ, taŋ amac asaê gebe atôm gebe oc
aŋgôm naŋ, êlênsôŋ lau palê-palê atom.
10 Ŋac ŋalêlôm palê-palê teŋ embe êlic aôm, taŋ nêm kauc
kêsa kêpi biŋ tonaŋ naŋ, ôniŋ gêŋ ôŋgôŋ lôm gwamŋa, oc êôc
awasuŋ tôŋ êndêŋ gêŋ gwamŋa tau me. Masigoc.
11 Aômnêm kauc oc êjaiŋ ŋac palê-palê tonaŋ e ênaŋa. Mago
ŋac tau tonaŋ kêtu aôm lasim ma Kilisi gêmac êndu kêtu eŋŋa.
12 Embe aŋgôm sec êndêŋ lasitêwai amboac tonaŋ e êlênsôŋ
nêŋ ŋalêlôm palê-palê, go aŋgôm sec êndêŋ Kilisi tau.
13 Kêtu tonaŋŋa gêŋ taniŋŋa embe êtim lasic, go janiŋ gwada
teŋ êtiam atomanô gebe jatim lasic e êtu sec nec atom.

9

Paulu kêwaka aposolonêŋ kôm to lêŋ sa

1 Kilisi kêgaboac aê su gamoa ŋoc lêtêgeŋ atom me. Ma aê
aposolo atom me. Aê galic aêacnêŋ Apômtau Jesu atom me. Aê
gajam kôm kêtu Apômtauŋa ma amac atu kôm tau ŋaŋanô atom
me.
2 Lau ŋagêdô oc moae sêlic aê katôm aposolo atom, mago
katu amacnêm aposolo. Apômtau gêbiŋ amac tôŋ, tec atu ŋoc
sakiŋ aposoloŋa ŋabelo.
3 Lau embe sêmêtôc aê go jawaka tauc sa amboac tonec.
4 Aê katôm gebe janiŋ to janôm gêŋ me masi.
5 Aê kêtom gebe janam awê buŋa ma jasêlêŋ jawiŋ eŋ
amboac aposolo ŋagêdô to Apômtaunê lasii ma Kêpa sêgôm me
masi.
6 Aêagêc Barnaba tauŋgeŋ atôm gebe awi kôm lemeŋŋa siŋ
atom me.
7 Siŋwaga ondoc gêjac siŋ ma tau gêjam ôli tau. Asa kêsê
wain kôm teŋ ma geŋ ŋanô atom. Ma asa gejob bulimakao ma
gênôm ŋasu atom.
8 Aê ŋawa biŋ tonaŋ sa kêpi ŋamalacnêŋ gêŋgeŋ ma biŋsu
kêsôm biŋ tau gêwiŋ amboac tonaŋ.
9 Kêsômgac. Teto gêc Mosenê biŋsu gebe "Ôkic bulimakao,
taŋ kêka polom ŋanô gêmoa naŋ, awasuŋ auc atom." Anôtô taê
gêjam kêpi bulimakaogeŋ me.
10 Me kêsôm biŋ tonaŋ kêtu aêacŋa. Biŋ tonaŋ teto kêtu aêac
tauŋŋa. Ŋac taŋ êkac nom ôkwi to ŋac, taŋ ejoŋ ŋanô sa naŋ,
agêc lulugeŋ sêkêŋ mateŋ gebe sêwê kaiŋ kôm ŋanô sêwiŋ.
11 Aêac asê ŋawe ŋalauŋa kêsêp amac. Embe ajoŋ ŋanô nomŋa
sa aŋga amacnêm, oc alic amboac gêŋ kaiŋ teŋ me.

12 Lau ŋagêdô embe sêlic êtôm gebe sêwê kaiŋ amacnêm kôm
ŋanô, go aêac awê kaiŋ gêŋ alêlêc êsêac su atom me.

Mago aêac akôc gêŋ teŋ aŋga amacnêm atom, aôc gêŋwapac
samob, gebe aêacma biŋ teŋ êkô Kilisinê ŋawae ŋajam auc atom.
13 Amac ajalagac gebe lau, taŋ sêjam kôm sêmoa lôm dabuŋ
naŋ, têtap nêŋ gêŋ taniŋŋa sa aŋga lôm dabuŋ. Ma êsêac, taŋ
sêkêŋ da jagêsac altar naŋ, sêwê kaiŋ da tonaŋ ŋagêdô.
14 Kêtu tonaŋŋa Apômtau kêjatu gebe lau, taŋ sêsôm ŋawae
ŋajam lasê naŋ, kôm ŋawae ŋajamŋa tau êlôm êsêac amboac
tonaŋ.

15 Mago aê tonec gagôm gêŋ samob tonaŋ ŋai ŋateŋ ŋanô kêsa
atomanô. Ma kato biŋ tonaŋ ŋai gebe akêŋ gêŋ êndêŋ aêŋa nec
atom. Aê embe jamac êndu êtu moŋa, oc jalic ŋajam êɪêlêc ŋac
teŋ ensеŋ êôc waec kôm tonaŋŋa su.
16 Aê embe jasôm ŋawae ŋajam lasê, oc êŋgôm aê waec êsa
atom. Kôm tonec gêjac aê ŋawaegac. Ojae aêma, embe jasôm
ŋawae ŋajam lasê atom, oc jamoa naeo.
17 Aê tauc embe jajaliŋ kôm tonaŋ sa, oc jatap kôm tau ŋaôli
sa. Mago tauc embe jajaliŋ sa atom, oc êtu ŋoc kôm, taŋ gêjac
aê ŋawae naŋ.
18 Amboac tonaŋ aê jatap kôm ŋaôli ondoc sa. Ŋoc ŋaôli tau
tonec gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê to jakêŋ ŋawae ŋajam tau
ŋaômageŋ ma jakac lau gebe sêkêŋ ŋagêjô, taŋ gêjac aê ŋawae
kêtu gajam sakiŋ ŋawae ŋajamŋa naŋ atom.

19 Kilisi kêgaboac aê su, tec gamoa ŋoc lêtêgeŋ, mago aê tauc
kakêŋ tauc katu samob nêŋ sakiŋwaga, gebe janam lau taêsam
ôkwi.
20 Aê katu lau Juda nêŋ ŋac Judaŋa teŋ, gebe janam lau Juda
ôkwi. Aê tauc kasô Mosenê biŋsu ŋalabu atom, mago katu lau,
taŋ sêsô biŋsu ŋalabu naŋ, nêŋ ŋac kêsô biŋsu ŋalabuŋa teŋ, gebe
janam êsêac, taŋ sêsô biŋsu ŋalabu naŋ ôkwi.
21 Aê tauc gamoa Kilisinê biŋsu ŋalêlôm ma yamoa to
Anôtônê biŋsumêgeŋ atom, mago katu lau tobiŋsumê nêŋ ŋac
tobiŋsumêŋa teŋ, gebe janam lau tobiŋsumê ôkwi.
22 Aê katu lau palê-palê nêŋ Ŋac palê-palêŋa teŋ, gebe janam
lau palê-palê ôkwi. Aê katu lau samob nêŋ ŋac gêŋ samobŋa,
gebe janam nêŋ ŋagêdô ôkwi-ôkwi.
23 Gêŋ samob tonaŋ ŋai aê gagôm kêtu ŋawae ŋajamŋa, gebe
jawê kaiŋ ŋawae ŋajam ŋamoasiŋ jawiŋ.

24 Amac alicgac me, êsêac, taŋ seŋ kwaŋkwaninoc sêmoa naŋ,
samob sêlêti, mago ŋac tageŋ oc êtap ŋanô sa. Amboac tonaŋ
alêtigeŋ gebe atap ŋanô tau sa.
25 Lau samob, taŋ sebe sêniŋ kwaŋkwaninoc naŋ, têtu mêtê
tauŋ gêŋ samobŋa. Êsêac sêgôm gêŋ tonaŋ, gebe têtap sunsuŋ

têlageŋŋa teŋ sa. Mago aêac tec dagôm, gebe tatap sunsuŋ teŋgeŋŋa tau sa.
26 Aê tauc kêlêti kalêsageŋ atom. Ma aêagêc ŋac teŋ embe apeŋ tauŋ, oc jatuc lemoc teŋ sawa atom.
27 Aê katu kasec ôlic to kêkôniŋ tauc gebe tauc, taŋ gajam mêtê lau ŋagêdô naŋ, jatu meloc atom.

10

Tajop tauŋ êndeŋ sakiŋ gwamŋa

1 O lasitêwaac, aê gabe jansa biŋ tonec auc êndêŋ amac atom gebe Tameŋi samob sêsêlêŋ sêmoa tao ŋalabu ma samob selom gwêc sêja.
2 Êsêac samob sêliŋ tao to gwêc kêtu nêŋ saŋgu, taŋ gêbiŋ êsêac tôŋ tamiŋ Mose.
3 Êsêac samob seŋ mo ŋalauŋa tageŋ têtôm tauŋgeŋ,
4 ma samob sênôm gêŋ ŋalauŋa, gebe êsêac sênôm aŋga poc ŋalauŋa, taŋ kêdaguc êsêac naŋ, Ma poc tau Kilisi tau.
5 Mago Anôtô gêlic êsêacnêŋ taêsam gêjac mataanô ŋajam atom, tec geseŋ êsêac su aŋga gamêŋ sawa.
6 Gêŋ tonaŋ ŋai kêtu ŋadôŋdôŋ gêdêŋ aêac gebe tajop tauŋ ma mateŋ katu gêŋ sec tatôm êsêac nec atom.
7 Ma amac anam sakiŋ gwam atôm êsêacnêŋ ŋagêdô sêjam sakiŋ nec atom amboac tonaŋ. Teto gêc amboac tonec gebe "Lau sêŋgôŋ sic sebe sêniŋ to sênôm gêŋ ma dêdi sa sebe têtê wê."
8 Aêac daŋgôm geŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa tatôm êsêacnêŋ ŋagêdô sêgôm naŋ atom amboac tonaŋgeŋ. Êsêac sêgôm, tec gêdêŋ bêc tageŋ lau 23,000 sêjaŋa.
9 Ma aêac tansaê Apômtau tatôm esêacnê ŋagêdô sêsaê eŋ naŋ atom amboac tonaŋgeŋ. Êsêac sêgôm, tec moac geseŋ êsêac.
10 Aôc gêdô atôm êsêacnêŋ ŋagêdô sêôc gêdô naŋ atom. Êsêac sêgôm, tec aŋela siŋŋa gêjac êsêac endu.
11 Biŋ tonaŋ ŋai kêtap êsêac sa kêtu ŋadôŋdôŋ ma teto gêc gebe êkêŋ puc aêac gebe nom ŋatêm êmbacnêŋa mêŋ-kêdabiŋ aêac sugac.
12 Amboac tonaŋ ŋac, taŋ geboc kêkô ŋajaŋa naŋ, ejop tau gebe ênac tau êndu atom.
13 Lêtôm taŋ kêtap amac sa naŋ, Iêtôm kaiŋ teŋ atom, lêtôm ŋamalacŋageŋ. Ma Anôtô eŋ ŋac ŋaŋêŋ, tec êlôc gebe letôm êtap amac sa êlêlêc ôlimwalô su atom. Lêtôm embe êtap amac sa, oc êmansaŋ lêŋ awê letôm saŋa, ma êpuc amac tôŋ e atôm gebe aôc letôm tau.
14 O lauace, amboac tonaŋ aêc sakiŋ gwamŋa sumaŋ.
15 Amac lau tokauc, tec kasôm biŋ gêdêŋ amac. Amac taôm ansaê biŋ, tec jasôm nec.

16 Aêac tajam daŋge Anôtô kêpi laclu moasiŋŋa ma embe
tanômc, go tawe kaiŋ Kilisine dec dawiŋ atom me. Ma embe
taniŋ polom, taŋ tapô êkôc naŋ, go tawe kaiŋ Kilisinê ôli
dawiŋ atom me.
17 Polom tageŋ tec gêc, tec aêac lau taêsam tatu ôli tageŋ, gebe
aêac samob tawê kaiŋ polom tageŋ.
18 Alic lau Israel acgom. Lau taŋ seŋ da naŋ, sêwê kaiŋ sakiŋ
altarŋa tonaŋ.
19 Aê jasômc biŋ amboac ondoc. Jasômc gebe da gwamŋa tau
gêŋ ŋanô teŋ me. Me gwam tau gêŋ ŋanô. Masianô.
20 Mago gabe jasômc tonec gebe Gêŋ taŋ lau samuc sêkêŋ kêtu
da naŋ, sêkêŋ gedeŋ Anôtô atom, sêkêŋ gêdêŋ ŋalau sec. Aê
gadec gebe ambiŋ taômc tôŋ tamiŋ ŋalau sec.
21 Amac atômc gebe anômc gêŋ êsêp Apômtaunê laclu to êsêp
ŋalau sec nêŋ laclu êpi tageŋ atom. Amac atômc gebe awê kaiŋ
Apômtaunê moasiŋ to ŋalau sec nêŋ êpi tageŋ atom amboac
tonaŋ.
22 Aêac takêli Apômtau e têtac ŋandaŋ êsa me. Aêacnêŋ ŋaclai
kêlêlêc ênê su me.

Daŋgôm nêŋ gêŋ samob tawaka Anôtônê wae sageŋ

23 "Gêŋ samob kêtômc gebe daŋgôm," mago gêŋ tau samob oc
êmoasiŋ aêac atom. "Gêŋ samob kêtômc gebe daŋgôm," mago
gêŋ tau samob oc êmboa gôlôac sa atom.
24 Ŋac teŋ taê ênam gebe nê gêŋ êmoasiŋ eŋ taugeŋ nec atom,
taê ênam gebe ensom gêŋ êmoasiŋ lau nagêdôŋa êwiŋ acgom.
25 Aniŋ gwada, taŋ sêkêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli aŋga têtulu gêŋ
ŋamala naŋ samob. Apuc gwada teŋ ŋam êtu nêm ŋalêlôm ulu-
uluŋa atom,
26 gebe teto gêc gebe "Nom to ŋagêŋ samob kêtu Apômtaunê
gêŋgêŋ."
27 Ŋac samuc teŋ embe êkalem amac gebe aniŋ gêŋ awiŋ eŋ
ma embe ana, naŋ aniŋ gêŋ samob, taŋ sêkêŋ êndêŋ amac naŋ
ŋaucŋageŋ, apuc ŋam êtu nêm ŋalêlôm ulu-uluŋa atom.
28 Mago ŋac teŋ embe êsômc êndêŋ amac gebe "Gêŋ tonaŋ
sêkêŋ kêtu da gêdêŋ gwam," naŋ aniŋ atom êtu ŋac, taŋ kêkêŋ
puc amacŋa ma êtu êlênsôŋ ŋalêlôm atomŋa.
29 Aê kasômc kêpi amac taômc nêm ŋalêlôm atom, kasômc kêpi
ŋac tau tonaŋ nê ŋalêlôm. Kilisi kêgaboac aê su gamoa ŋoc
lêtêgeŋ, tec ŋac teŋ nê ŋalêlôm êmêtôc aê amboac ondocgeŋ.
30 Aê embe janam daŋge Anôtô to janiŋ gêŋ, oc sêsômc biŋ
alôb-alôb êpi gêŋ, taŋ gajam daŋge su naŋ, êtu asageŋŋa.
31 Gêŋ taŋ amac aeŋ to gêŋ, taŋ amac anômc ma gêŋ, taŋ amac
agômagôm naŋ, aŋgôm samob gebe awaka Anôtônê wae sa.
32 Amacnêm lêŋ êlênsôŋ Juda to Helen ma Anôtônê gôlôac
atom.

33 Aê gagôm amboac tonaŋ. Aê gagôm ŋoc gêŋ samob e
lau samob sêlic ênac mateŋanô ŋajam. Aê taêc gêjam gebe êtu
moasiŋ êndêŋ aê taucgeŋ atom, êtu moasiŋ êndêŋ lau taêsam
êwiŋ gebe Anôtô ênam êsêac kêsi.

11

1 Atêku aê amboac aê katêku Kilisi.

Lauo to ŋac sêlic om ŋamêtê

2 Aê jalambiŋ amac gebe taêm gêjam aê ŋapaŋ tec amoa ma
amasaŋ mêtê, taŋ kakêŋ gêdêŋ amac naŋ.
3 Aê gabe amac ajala tonec Kilisi kêtu ŋacwaganêŋ môkêŋapac
ma ŋacwaga têtu nêŋ lauo môkêŋapac, ma Anôtô kêtu Kilisi
môkêapac.
4 Ŋac teŋ embe eteŋ mec me eoc biŋ lasê ma êkuc gêŋ teŋ, oc
êŋgôm eŋ tau môkêapac, Kilisi kwalec.
5 Ma awê teŋ embe eteŋ mec me eoc biŋ lasê ma êkuc gêŋ
teŋ atom, oc êŋgôm tau môkêapac, nê akweŋ, kwalec. Kêkuc
gêŋ teŋ atom, tec kêtôm awê, taŋ sêsêbuŋ eŋ môkêlauŋ su
samucgeŋ.
6 Awê teŋ embe taê ênam gebe êkuc gêŋ atom, naŋ sêkapiŋ
môkêlauŋ sumaŋ. Mago awê teŋ embe sêkapiŋ me sêkaliŋ
môkêlauŋ, oc êtu biŋ majeŋŋa êndêŋ eŋ, tec eŋ êkuc gêŋ teŋ
acgommaŋ.
7 Ŋac êkuc gêŋ teŋ atom. Eŋ kêtu Anôtônê katu to ŋawasi. Ma
awê tau kêtu ŋacnê ŋawasi
8 gebe ŋac tau aŋga awênê atom, awê aŋga ŋacnê.
9 Ma Anôtô kêkêŋ ŋac tau kêtu awêŋa atom, kêkêŋ awê kêtu
ŋacŋa.
10 Amboac tonaŋ awê êkuc gêŋ êtu aŋelaŋa. Gêŋ tau êwa eŋ
sa gebe kêsô nê akweŋnê ŋaclai ŋalabu.
11 Apômtau gêbiŋ aêac tôŋ, amboac tonaŋ ŋac ênam awê sa
ma awê ênam ŋac sa,
12 gebe awê kêsa aŋga ŋacnê ma ŋac gêmoa kêtu awê kêkôc
eŋŋa. Ma gêŋ samob gêmêŋ aŋga Anôtônê.
13 Amac taôm asôm acgom. Awê teŋ embe eteŋ mec êndêŋ
Anôtô ma êkuc gêŋ teŋ atom, oc êtôm me masi.
14 Ŋac teŋ embe môkêlauŋ baliŋanô, oc êtu biŋ majeŋŋa
êndêŋ eŋ.
15 Mago awê embe môkêlauŋ baliŋanô, oc êtu ênê gêlôŋ.
Ŋamalacnêŋ mêtê kêdôŋ biŋ tonaŋ gêdêŋ amac atom me. Anôtô
kêkêŋ môkêlauŋ baliŋ gêdêŋ awê gebe êŋgandê eŋ auc.
16 Ŋac teŋ embe taê ênam gebe êkêŋ kisa êndêŋ mêtê tonaŋ,
naŋ jasôm biŋ tageŋ tonec gebe aêac to Anôtônê gôlôac ma
mêtê teŋ gêc atom.

Sêgôm Apômtaunê moasiŋ ŋalêŋ kêlênsôŋ

17 Aê gabe jakêŋ ŋagôliŋ teŋ êndêŋ amac. Aê jalambiŋ amac
êtu nêm akac saŋa atom, gebe nêm akac sa tonaŋ kêmoasiŋ
amac atom, gêgôm amac atu sec.
18 Biŋ tonec tec gaŋô kêtu ŋamata gebe Amac gôlôac akac
taôm sa ma awa taôm kêkôc-kêkôc. Aê kakêŋ gêwiŋ gebe biŋ
ŋagêdô amboac tonaŋ oc gêc biŋŋanô.
19 Gôlôac sêwa tauŋ êkôc-êkôc oc ŋajam, gebe amacnêm lau
mansaŋ sêwaka tauŋ sa têtu awê.
20 Gêdêŋ taŋ amac akac taôm sa naŋ, akac sa kêtu aniŋ
Apômtaunê moasiŋŋa atom.
21 Gêdêŋ noc aniŋ gêŋŋa amac samob aeŋ nêm gêŋ gêdêŋ-
gêdêŋgeŋ, tec lau ŋagêdô mo gêjô êsêac ma ŋagêdô sênôm gêŋ e
kêjaŋiŋ êsêac.
22 Nêm andu aniŋ to anôm gêŋŋa kêkô atom me. Amac
atu kasec Anôtônê gôlôac ma aŋgôm êsêac, taŋ nêŋ gêŋ masi
naŋ, majeŋ êsa me. Aê jasôm biŋ amboac ondoc êndêŋ amac.
Oc jalambiŋ amac me. Masi, aê jalambiŋ amac êtu nêm biŋ
tonaŋŋa atom.

Apômtau Jesu kêkêŋ moasiŋ dabuŋ gêdêŋ nê lau
(Mat 26:26-29; Mar 14:22-25; Luk 22:14-20)

23 Biŋ taŋ kakêŋ gêdêŋ amac naŋ, aê kakôc aŋga Apômtaunê
gebe Gêdêŋ gêbêc taŋ Juda geoc Apômtau lasê naŋ, Jesu tau
kêkôc polom
24 mêŋgêjam daŋge ma kêpô kêkôc, go kêsôm gebe "Aêŋoc ôlic,
taŋ gêjô amac naŋ tonec. Aŋgôm amboac tonaŋ, ec taêm ênam
aêgeŋ."
25 Seŋ su, go kêkôc laclu amboac tonaŋ ma kêsôm gebe
"Laclu aêŋoc dec poac wakucŋa tau tonec. Aŋgôm amboac
tonaŋ, go embe anôm, ma taêm ênam aêgeŋ."
26 Êtôm têm samob, taŋ aniŋ polom tonec to anôm êsêp laclu
tonec naŋ, asôm Apômtau gêmac êndu ŋawae lasê e tau êmu
êmêŋ.

Taniŋ moasiŋ dabuŋ ŋapep, takic tauŋ nêŋ biŋ atom

27 Amboac tonaŋ teŋ embe êniŋ polom tonec me ênôm êsêp
Apômtaunê laclu tonec wauc-waucgeŋ, naŋ oc êwê Apômtaunê
ôli to dec ŋakaiŋ.
28 Samob sênsaê tauŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ su acgom, go sêniŋ
polom to sênôm êsêp laclu tonec.
29 Ŋamalac taŋ êniŋ moasiŋ to ênôm êsêp laclu naŋ, embe
etoc Apômtaunê ôli sa atom, oc êniŋ to ênôm gêŋ tau êtu êkic
tau nê biŋŋa.
30 Kêtu tonaŋŋa tec amacnêm lau taêsam têtap gêmac sa to
ôliŋwalô gêjaŋa ma ŋagêdô sêmac êndu.
31 Aêac embe tansaê tauŋ ŋapep, go Anôtô êmêtôc aêac atom.

32 Apômtau kêmêtôc to gêjac aêac, gebe ênê mêtôc ŋamuŋa
ensen aêac su tanaŋa dawiŋ nom atom.
33 O lasitêwaac, amboac tonaŋ embe akac sa êtu aniŋ
moasiŋŋa, naŋ aôŋ taôm acgom.
34 Teŋ embe mo êjô eŋ, naŋ êniŋ gêŋ aŋga nê andu
kwanaŋgeŋ, gebe akac taôm sa êtu akic taôm nêm biŋŋa atom.
Tauc jandêŋ amac jawac acgom, go jamansaŋ biŋ ŋagêdo êwiŋ.

12

Ŋalau Dabuŋ nê moasiŋ

1 O lasitêwaac, aê gabe jansa moasiŋ Ŋalauŋa auc êndêŋ amac
atom.
2 Amac ajalagac gebe Gêdêŋ taŋ amoa lau samucŋageŋ naŋ,
nêm ŋalêlôm kêkac amac e awê adêŋ gwam awamê aja.
3 Amboac tonaŋ aê jasôm lasê êndêŋ amac gebe Ŋac teŋ
embe Anôtônê Ŋalau êôc eŋ awa sa, naŋ êsôm gebe "Aê japuc
boa Jesu" nec atom. Me teŋ embe Ŋalau Dabuŋ ênam eŋ auc
atom, naŋ oc êtôm atom gebe êsôm gebe "Jesu eŋ Apômtau."
4 Moasiŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, mago ŋaŊalau tageŋ.
5 Sakiŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, mago ŋa Apômtau tageŋ.
6 Ŋaclai tanam kômŋa gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, mago ŋaAnôtô tageŋ,
taŋ gêjam kôm kêpi lau samob gebe sêŋgôm gêŋ samob ŋanô êsa
naŋ.
7 Ŋalau geoc tau lasê gêdêŋ ŋamalac ŋalêŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ
gebe êmoasiŋ gôlôac.
8 Ŋalau kêkêŋ kauc mêtêŋa gêdêŋ ŋac teŋ, to Ŋalau tonaŋgeŋ
kêkêŋ kauc êkip biŋ ŋam saŋa gêdêŋ teŋ.
9 Ŋalau tageŋ tonaŋ kêkêŋ ŋac teŋ kêkêŋ gêwiŋ ma kêkêŋ
moasiŋ daŋgôm lau ôliŋ ŋajam êsaŋa gêdêŋ ŋac teŋ.
10 Eŋ kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ ŋac teŋ, tec gêgôm gêŋsêga ma kêkêŋ
ŋac teŋ geoc biŋ lasê. Eŋ kêkêŋ ŋac teŋ kêjala ŋalau ŋajam to
secŋa ma kêkêŋ ŋac teŋ kêsôm biŋ aweŋ ŋatalô, ma kêkêŋ teŋ
gêwa biŋ aweŋ ŋatalôŋa sa.
11 Ŋalau tageŋ tau tonaŋ gêjam kôm samob tonaŋ ŋai. Eŋ
gêjac sam nê moasiŋ gêdêŋ lau gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm eŋ tau
taê gêjam.

Ôli tageŋ, ma ŋagêŋlêlôm taêsam

12 Kilisi kêtôm ôli teŋ. ôli tau gêŋ tageŋ, mago ŋagêŋlêlôm
taêsam. Ôli ŋagêŋlêlôm tokaiŋ-tokaiŋ, mago samob tonaŋ têtu
ôli tageŋ.
13 Aêac samob taliŋ saŋgu ma Ŋalau tageŋ gêbiŋ aêac tôŋ
tatu ôli tageŋ Juda to lau samuc, gêŋôma to lau, taŋ sêmoa nêŋ
Iêtêgeŋ naŋ, ma sêkêŋ Ŋalau tageŋ gêdêŋ aêac samob tanôm.
14 Ôli tau ŋagêŋlêlôm tageŋ atom, ŋagêŋlêlôm taêsam.

15 Akaiŋ embe êsôm gebe “Aê lêma atom, tec katu ôli
nagêŋlêlôm teŋ atom,” biŋ tonaŋ oc êkac eŋ su aŋga ôli êtôm
atom.
16 Ma taŋasuŋ embe êsôm gebe “Aê mataanô atom, tec katu
ôli ŋagêŋlêlôm t eŋ atom,” biŋ tonaŋ oc êkac eŋ su aŋga ôli êtôm
atom.
17 Ôli samucgeŋ embe êtu mataanôŋageŋ, oc êŋ biŋ amboac
ondoc. Ma embe êtu taŋasuŋŋageŋ, oc êŋu gêŋ ŋamalu amboac
ondoc.
18 Mago galoc amboac teŋ. Anôtô kêkêŋ ôli ŋagêŋlêlôm
gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm eŋ taê gêjam.
19 Ôli samucgeŋ embe êtu ŋagêŋlêlôm tageŋ, go ôli ŋanô tau
ênêc ondoc.
20 Mago galoc amboac teŋ. Ôli ŋagêŋlêlôm taêsam ma ôli ŋanô
tageŋ.
21 Mataanô kêtôm atom gebe êsôm êndêŋ lêma gebe “Aê kêpô
lêna aôm atom.” Ma môkêapac kêtôm atom gebe êsôm êndêŋ
akaiŋagêc gebe “Aê kêpô lêna amagêc atom.”
22 Amboac tonaŋ atom. Ôliŋ ŋagêŋlêlôm, taŋ talic amboac
gêŋ palê-palê naŋ, embe masi, oc tapô lêna ŋanô.
23 Ôli ŋagêŋlêlôm, taŋ talic amboac gêŋ ŋaôma naŋ, têkwa auc
ŋapep. Ma aêac ôliŋ ŋasec, naŋ tajop ŋapep sawa.
24 Ôliŋ ŋagêŋlêlôm ŋajam, naŋ tajop amboac tonaŋ atom.
Anôtô kêmasaŋ ôliŋ ma ketoc ŋagêŋlêlôm ŋaôma-ŋaôma sa
kêlêlêc.
25 Eŋ gêgôm amboac tonaŋ gebe ôli êwa tau êkôeêkôc
atom, ŋagêŋlêlôm samob taêŋ ênam tauŋ ma sênam tauŋ sa
êndêŋêndêŋgeŋ.
26 Ôli ŋagêŋlêlôm tageŋ embe êtap ŋandaŋ sa, go ŋagêŋlêlôm
samob sêôc ŋandaŋ sêwiŋ. Ma embe tetoc ŋagêŋlêlôm tageŋ sa,
go samob têntac ŋajam sêwiŋ.
27 Amac atu Kilisinê ôli ma atu ŋagêŋlêlôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ.
28 Ma Anôtô kêdênaŋ gôlôac dabuŋ nêŋ lau ŋagêdô amboac
tonec. Aposolo têtu ŋamata, propete têtu luagêcŋa, kêdôŋwaga
têtu têlêacŋa. Go kêkêŋ ŋagêdô sêgôm gêŋsêga, ŋagêdô têtap
moasiŋ sêŋgôm lau gêmac ôliŋ ŋajam êsaŋa sa, ŋagêdô sêjam lau
sa, ŋagêdô sêjam gôliŋ gôlôac, ŋagêdô sêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa.
29 Êsêac samob têtu aposolo ma têtu propete ma têtu
kêdôŋwaga atom. Samob sêgôm gêŋsêga atom.
30 Samob têtap moasiŋ sêŋgôm lau gêmac ôliŋ ŋajam êsaŋa
sa atom. Samob sêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa ma sêwa biŋ aweŋ
ŋatalôŋa sa atom.
31 Ma amac atu kêka-kêka moasiŋ ŋanô taumaŋ.

Ma galoc jatôc lêŋ, taŋ kêlêlêc ŋagêdô su naŋ, andêŋ amac.

13

Biŋ têntac gêwiŋ ŋanôŋa

1 Aê embe jasôm ŋamalac to aŋela aweŋ, mago têtac êwiŋ
ŋanôgeŋ atom, oc jatôm ki kêdôŋ tau to keleŋkeleŋ kêtaŋ.
2 Ma embe jaoc biŋ lasê to jajala gêŋ kêsiŋ tauŋa to kauc ŋam
samob, ma embe jakêŋ êwiŋ ŋajaŋa êtôm jasôm lôc sêmbuc tauŋ
saŋa, mago têtac êwiŋ ŋanô atom, oc jatu gêŋ ŋaôma.
3 Ma embe janac sam ŋoc waba samob êndêŋ lau ŋalêlôm
sawa to jakêŋ ôlic ja êniŋ, mago têtac êwiŋ ŋanôgeŋ atom, oc
ênam aê sa atom.
4 Têtac gêwiŋ ŋanô gê biŋ tôŋ, têtac gêwiŋ ŋanô kêtôm ŋac
gabêjam, gêjam lêmuŋ atom. Têtac gêwiŋ ŋanô kêkiaŋ tau sa
atom to ketoc tau sa atom,
5 kêsa lêŋ wauc-waucgeŋ atom, taê gêjam taugeŋ nê gêŋ
atom, têtac ŋandaŋ sebeŋ atom, gê launêŋ sec tôŋ atom.
6 Têtac gêwiŋ ŋanô tau kêtu samuc gêŋ geo atom, kêtu samuc
biŋŋanô taugeŋ.
7 Têtac gêwiŋ ŋanô tau gêôc gêŋwapac samob, kêkêŋ gêwiŋ biŋ
samob, kêkêŋ mata gêŋ samob, gêôc gêŋ samob totêtac kêpa
sugeŋ.
8 Têtac gêwiŋ ŋanô oc êmbacnê atomanô. Biŋ daoc Anôtônê
biŋ lasêŋa oc ê su ênaŋa. Biŋ aweŋ ŋatalôŋa oc êmbacnê. Biŋ
tajala kauc ŋamŋa oc ê su ênaŋa amboac tonaŋ.
9 Aêac tajala kauc ŋatênageŋ ma daoc biŋ lasêŋa ŋatênageŋ
amboac tonaŋ.
10 Mago êndêŋ taŋ gêŋ ŋanô tau mêŋêsa naŋ, gêŋ ŋatênageŋŋa
tau oc ê su ênaŋa.
11 Gêdêŋ taŋ aê ŋapalêgeŋ naŋ, kasôm biŋ katôm ŋapalê
sêsôm, ma kajala gêŋ katôm ŋapalê sêjala ma taêc gêjam biŋ
katôm ŋapalê taêŋ gêjam e katu ŋac acgom, go gawi mêtê
ŋapalêgeŋŋa tau siŋ.
12 Galoc talic gêŋ kêtôm tasala gêŋ tau kêsêp tasalakatu
ŋadauŋdauŋ teŋ, mago êtu ŋamu oc talic gêŋ samob ŋalaŋô êpi
tagen. Galoc aê kajala gêŋ ŋatênageŋ. Mago êtu ŋamu oc jajala
gêŋ samob tomalageŋ êtôm Apômtau kêjala aê.
13 Galoc gêŋ têlêac tonec tec gêc gebe Takêŋ gêwiŋ ŋanô to
takêŋ mateŋ ŋanô ma têntac gêwiŋ ŋanô. Mago têntac gêwiŋ
ŋanô tau tec gêŋ ŋanô kêlêlêc gêŋ ŋagêdô su ŋêŋgeŋ.

14

Biŋ ŋagêdô kêpi moasiŋ Ŋalauŋa

1 Amacnêm lêŋ epeŋ têmtac êwiŋ ŋanôŋa ma atu kêka-kêka
moasiŋ Ŋalauŋa ma taêm êka moasiŋ aoc Anôtônê biŋ lasêŋa
êtu ŋamatageŋ,

2 gebe ŋac, taŋ kêsôm biŋ aweŋ ŋataɪôŋa naŋ, kêsôm biŋ
gêdêŋ ŋamalac atom, kêsôm gêdêŋ Anôtô taugeŋ. Lau teŋ sêŋô
biŋ tonaŋ atom, Ŋalau kêkac eŋ tec kêsôm biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ
naŋ.
3 Mago ŋac, taŋ geoc Anôtônê biŋ lasê naŋ, kêsôm biŋ gêdêŋ
ŋamalac ma gêboa êsêac sa to gêlêŋ biŋ êsêac ma gêjam malô nêŋ
ŋalêlôm.
4 Ŋac taŋ kêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa naŋ, gêboa tau sa, mago
ŋac, taŋ geoc Anôtônê biŋ lasê naŋ, gêboa gôlôac dabuŋ sa
amboac tonaŋ.
5 Aê gabe amac samob asôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa, mago aê
têtac gêwiŋ kêlêlêc gebe aoc Anôtônê biŋ lasê. Ŋac taŋ geoc
Anôtônê biŋ lasê naŋ, kêmoasiŋ gôlôac kêlêlêc ŋac, taŋ kêsôm
biŋ aweŋ ŋatalôŋa naŋ su. Tageŋ ŋac teŋ embe êwa ênê biŋ tau
sa e êmboa gôlôac dabuŋ sa, oc êtôm amboac tonaŋgeŋ.

6 O lasitêwaac, aê embe jandêŋ amac wacjasôm biŋ aweŋ
ŋatalôŋa, oc janam amac sa amboac ondoc. Aê embe jasôm
biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, lasê ma jawa kauc ŋam sa me jaoc
Anôtônê biŋ lasê ma jandôŋ mêtê êndêŋ amac atom, oc janam
amac sa atom.
7 Gêŋ taŋ takôc kêtu tanam wê êsêpŋa amboac gasuc me
kaliŋgwaŋ naŋ, embe sêju me sênac ŋalêŋ tageŋ ŋapaŋ, oc tajala
ŋaawa, taŋ êsêac sebe sêju me sênac naŋ amboac ondoc.
8 Ma dauc embe êtaŋ meloc-meloc, go asa êmansaŋ tau atu
ênac siŋŋa.
9 Amacnêm biŋ amboac tonaŋ. Amac embe asôm biŋ ênêc
awê atom, asôm biŋ aweŋ ŋataɪôŋageŋ, oc sêjala biŋ, taŋ asôm
naŋ amboac ondoc. Amac oc asôm nêm biŋ êsêp sawa.
10 Lau nomŋa nêŋ aweŋ tokaiŋ-tokaiŋ, mago aweŋ samob
toŋam.
11 Aê embe jajala ŋac teŋ awa ŋam atom, go ŋac, taŋ kêsôm
tau awa naŋ, êlic aê amboac ŋac jaba, ma aê oc jalic eŋ amboac
ŋac jaba amboac tonaŋ.
12 Amac amboac tonaŋ. Amac atu kêka-kêka moasiŋ
Ŋalauŋa, tec ansom moasiŋ, taŋ emboa gôlôac dabuŋ sa naŋ,
e ênam amac aucgeŋ.

13 Amboac tonaŋ ŋac, taŋ kêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa naŋ, eteŋ
mec êndêŋ Anôtô gebe êkêŋ moasiŋ êwa biŋ saŋa êndêŋ eŋ
êwiŋ.
14 Aê embe jateŋ mec jasôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa, go ŋoc ŋalau
eteŋ mec, mago ŋoc kauc oc êjala ŋam atom.
15 Biŋ tau amboac ondoc. Aê gabe ŋoc ŋalau embe eteŋ mec,
naŋ ŋoc kauc eteŋ êwiŋ. Ŋoc ŋalau embe ênam wê, naŋ ŋoc kauc
ênam êwiŋ.

16 Nêm ŋalaugeŋ embe ênam daŋge Anôtô, go lau ŋagêdô, taŋ
sêmoa naŋ, sênac mata nêm mec ma sêsôm gebe “Biŋŋanô”
sêwiŋ naŋ amboac ondoc. Êsêac sêjam kauc biŋ, taŋ koteŋ naŋ.
17 Aôm oc gôjam daŋge Anôtô ŋajamgeŋ, tageŋ nêm mec gêboa
lau ŋagêdô sa gêwiŋ atom.
18 Aê gajam daŋge Anôtô kêtu kasôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa
kêlêlêc amac samob suŋa.
19 Mago aŋga gôlôac dabuŋ ŋalêlôm embe jasôm biŋ tokauc
ŋalô lemeŋ teŋgeŋ gebe jandôŋ lau ŋagêdôŋa, oc ŋajam êlêlêc
jasôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa ŋalô 10,000 su.
20 O lasitêwaac, taêm ênam biŋ atôm ŋapalê sauŋ taêŋ gêjam
nec atom. Taêm ênam biŋ atôm lau kapôêŋ taêŋ gêjam. Mago
lêŋ secŋa tec atôm ŋapalê dedecmaŋ.
21 Apômtau kêsôm biŋ teto gêc gebe
“Aê jasôm biŋ êndêŋ lau tônê janam lau jaba aweŋ
to janam lau, naŋ sêsôm biŋ jaba laŋôŋ.
Mago êsêac oc sêkêŋ taŋeŋ aê atom.”
22 Amboac tonaŋ biŋ aweŋ ŋatalôŋa kêtu lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga
nêŋ ŋabelo atom, kêtu lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga nêŋ ŋabelo.
Ma daoc Anôtônê biŋ lasêŋa kêtu lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga
nêŋ ŋabelo atom, kêtu lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga nêŋ ŋabelo.
23 Gôlôac dabuŋ embe samob sêkac tauŋ sa ma samob sêsôm
biŋ aweŋ ŋatalôŋa, go lau ŋagêdô me lau samuc, taŋ nasêwiŋ
naŋ, oc sêsôm biŋ amboac ondoc. Oc sêsôm gebe meloc kêtê
amac.
24 Mago samob embe seoc Anôtônê biŋ lasê ma ŋac samuc
teŋ me ŋac jaba teŋ embe naêwiŋ, oc samob nêŋ biŋ epeŋ to
êmêtôc eŋ
25 e biŋ, taŋ kêsiŋ tau gêc nê ŋalêlôm naŋ, êtu awê, go êu tau
laŋôanô êndêŋ nom etoc Anôtô sa ma êsôm lasê ênêc awêgeŋ
gebe “Anôtô gêmoa gêwiŋ amac biŋŋanôgoc.”

Daŋgôm nêŋ gê ŋ samob ŋapep sawa

26 O lasitêwaac, biŋ tonaŋ ŋam amboac ondoc. Amac embe
akac taôm sa, go ŋac teŋ êpuc wê teŋ sa, teŋ êndôŋ mêtê,
teŋ êsôm biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, lasê, teŋ êsôm biŋ aweŋ
ŋatalôŋa ma teŋ êwa biŋ tau sa. Gêŋ samob tonaŋ ŋai aŋgôm
êtu amboa gôlôac dabuŋ saŋa.
27 Lau embe sêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa, go ŋac luagêc me
têlêac sêsôm biŋ ma êtôm. Êsêac sêsôm biŋ sêndênaŋ tauŋgeŋ
ma ŋac teŋ êwa biŋ tau sa.
28 Ŋac êwa biŋ saŋa teŋ embe êmoa atom, go ŋac êsôm biŋ
aweŋ ŋatalôŋa ênam tau tôŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ, êsôm biŋ ênêc
eŋ tau to Anôtôŋageŋ.
29 Ŋac luagêc me têlêac seoc Anôtônê biŋ lasê ma lau ŋagêdô
sênsaê biŋ tau.

30 Anôtô embe eoc biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, teŋ lasê êndêŋ
ŋac teŋ, taŋ gêŋgôŋ gôlôac ŋalêlôm naŋ, go ŋac, taŋ kêsôm biŋ
gêmoa naŋ, êôc nê biŋ tôŋ acgom.
31 Amac samob atôm gebe aoc Anôtônê biŋ lasê asôm ajô
taôm-ajô taômgeŋ e andôŋ lau to alêŋ biŋ lau samob.
32 Lau seoc biŋ lasêŋa nêŋ ŋalau taŋeŋ wamu êndêŋ êsêac, taŋ
seoc biŋ lasê naŋ,
33 gebe Anôtô kêtu gêŋ wauc-waucgeŋ ŋaAnôtô atom, kêtu
biŋmalô ŋaAnôtô.

Mêtê taŋ sêgôm aŋga Anôtônê launêŋ gôlôac samob naŋ,
sêŋgôm aŋga amacnêm amboac tonaŋ gebe
34 Gôlôac embe sêkac sa, go lauo sênam tauŋ tôŋ. Alôc gebe
sêsôm biŋ nec atom. Êsêac sêkôniŋ tauŋ êtôm Anôtônê biŋsu
kêsôm.
35 Lauo embe taêŋ ênam gebe sêjala biŋ ŋagêdô êtu tôŋ, go
têtu kênac nêŋ ŋaci aŋga tauŋ nêŋ êndumaŋ. Gôlôac embe sêkac
sa ma awê teŋ embe êsôm biŋ, oc êtu biŋ majeŋŋa.
36 Taôm asôm acgom, Anôtônê biŋ kêsa aŋga amac taômgeŋ
nêm me gêsuŋ tau gêdêŋ amac taômgeŋ gêwac me.
37 Ŋac teŋ embe êlic tau gebe ŋac eoc Anôtônê biŋ lasêŋa me
êwê kaiŋ moasiŋ Ŋalauŋa teŋ, naŋ êjala gebe biŋ, taŋ aê kato
gêdêŋ amac naŋ, Apômtaunê jatu.
38 Eŋ embe êjala biŋ tonaŋ atom, oc amac ajala eŋ atom
amboac tonaŋ.
39 O lasitêwaac, amboac tonaŋ atu kêka-kêka gebe aoc
Anôtônê biŋ lasê ma akô lau, taŋ sêsôm biŋ aweŋ ŋatalôŋa naŋ,
auc atom.
40 Aŋgôm gêŋ samob naêndêŋgeŋ ma êtôm ŋagôliŋgeŋ.

15

Apômtau Jesu gêdi sa

1 O lasitêwaac, aê jakêŋ puc amac gebe taêm ênam ŋawae
ŋajam êtiam. Aê kasôm ŋawae ŋajam tau lasê gêdêŋ amac ma
amac akôc sa ma ŋawae ŋajam tau kêpuc amac tôŋ akô ŋajaŋa.
2 Embe akôc ŋawae ŋajam, taŋ kasôm lasê gêdêŋ amac naŋ
tôŋ, go ênam amac kêsi. Mago embe akôc tôŋ atom, oc akêŋ
êwiŋ ŋaôma.
3 Biŋ ŋamataŋa, taŋ kakêŋ gelom amac naŋ, gelom aê am-
boac tonaŋ gebe Kilisi gêmac êndu kêtu aêacnêŋ secŋa kêtôm
teto gêc.
4 Êsêac sêsuŋ eŋ ma Anôtô gêŋu eŋ sa gêdêŋ bêc kêtu têlêac
kêtôm teto gêc.
5 Eŋ geoc tau lasê gêdêŋ Kepa su acgom, go gêdêŋ êsêac 12.

6 Go geoc tau lasê gêdêŋ lasitêwai, taŋ sêlêlêc 500 su naŋ, ma
sêlic eŋ sêwiŋ tauŋgeŋ. Lau tau nêŋ taêsam tec mateŋ jali sêmoa
ma ŋagêdô sêmac êndu su.
7 Go geoc tau lasê gêdêŋ Jakobo su, go gêdêŋ aposolo samob.
8 Eŋ geoc tau lasê gêdêŋ samob su, go kêtu ŋamuanô tau eŋ
geoc tau lasê gêdêŋ aê amboac tonaŋ, tec katôm ŋapalê, taŋ
têna kêkôc eŋ keso têm.
9 Aê katu aposolonêŋ ŋac ŋamuŋa teŋ. Aê katôm gebe sêsam
aê gebe aposolo atom, gebe aê kêjanda Anôtônê gôlôac dabuŋ.
10 Mago Anôtônê moasiŋ kêkêŋ aê katu aposolo. Ma ênê
moasiŋ, taŋ kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ, ŋanô masi atom. Aê gajam
kôm kapôêŋ kêlêlêc êsêac samob su, mago aê tauc gagôm atom,
Anôtônê moasiŋ, taŋ gêwiŋ aê naŋ gêgôm.
11 Mago mêtê tau aê to êsêac ajam kêtôm taugeŋ ma amac
tec akêŋ gêwiŋ.

Ŋacmêtê oc sêndi sa

12 Aêac ajam mêtê gebe Anôtô gêŋu Kilisi gêdi sa aŋga
ŋacmatênêŋ. Ma amboac ondoc amacnêm lau ŋagêdô sêsôm
gebe ŋacmatê oc sêndi sa atom nec.
13 Ŋacmêtê embe sêndi sa atom, oc Anôtô êŋu Kilisi gêdi sa
atom amboac tonaŋgeŋ.
14 Kilisi embe êndi sa atom, oc jaeŋ, taŋ aêac ajac gêdêŋ amac
naŋ, ŋanô masi ma amacnêm akêŋ gêwiŋ ŋanô masi amboac
tonaŋgeŋ.
15 Embe amboac tonaŋ, oc aêac atu lau, taŋ awa biŋdansaŋ
sa kêpi Anôtô, aêac awa sa gebe Anôtô gêŋu Kilisi sa, mago eŋ
embe êŋu ŋacmatê sa atom, naŋgo gêŋu Kilisi sa atom amboac
tonaŋgeŋ.
16 Anôtô embe êŋu ŋacmatê sa atom, naŋgo gêŋu Kilisi sa su
atom amboac tonaŋ.
17 Mago eŋ embe êŋu Kilisi sa atom, oc akêŋ êwiŋ ŋaôma ma
amoa tonêm secgeŋ ŋapaŋ.
18 Ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi ma sêmac êndu su naŋ,
sêjaŋa amboac tonaŋgeŋ.
19 Aêac embe takêŋ mateŋ Kilisi êndêŋ têm tamoa nom
tonecŋageŋ, go lau sêlic aêac tatu gêŋ gêbac ma taêŋ walô aêac
êlêlêc lau ŋagêdô samob su ŋêŋgeŋ.
20 Mago Anôtô gêŋu Kilisi gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ sugac. Eŋ
kêtu lau, taŋ sêmac êndu su naŋ, nêŋ ŋamêc.
21 Ŋamalac tageŋ kêtu tamac êndu ŋaŋamôkê, ma ŋamalac
tageŋ kêtu dandi sa aŋga ŋacmatênêŋ ŋaŋamôkê.
22 Biŋ tau amboac tonec gebe Adam gêbiŋ aêac tôŋ, tec
samob tamac êndu, ma Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ, tec samob mateŋ
jali êsa.

23 Mago samob mateŋ jali êsa êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm nêŋ noc.
Kilisi kêtu ŋamêc, go êsêac, taŋ têtu ênê lau naŋ, sêndi sa êndêŋ
noc eŋ êmu êmêŋŋa.
24 Su, go Kilisi ênac dabiŋ gêŋ samob. Eŋ oc enseŋ gôliŋ
to ŋaclai ma ŋajaŋa samob su, ma êkêŋ gôliŋ tau êndêŋ Tama
Anôtô.
25 Gôliŋ kiŋŋa gêjac Kilisi ŋawae e Anôtô êkêŋ ŋacjo samob
sêsô eŋ akaiŋ ŋalabu acgom.
26 Go êtu ŋamu enseŋ ŋacjo gêmacanô tau su.
27 Teto gêc gebe "Gêŋ samob kêsô eŋ akaiŋ ŋalabu." Teto gebe
"Gêŋ samob kêsô eŋ ŋalabu," mago biŋ tonec gêc awê gebe ŋalô
Gêŋ samob kêkanôŋ ŋac, taŋ kêkêŋ gêŋ samob kêsô eŋ ŋalabu
naŋ, gêwiŋ atom.
28 Gêŋ samob êsô Latu ŋalabu su acgom, go Latu tau êsô ŋac,
taŋ kêkêŋ gêŋ samob kêsô eŋ ŋalabu naŋ, ŋalabu amboac tonaŋ,
gebe Anôtô ênam gôliŋ gêŋ samob ênam aucgeŋ.
29 Lau taŋ sêliŋ saŋgu sêjô ŋacmatê naŋ, oc sêŋgôm amboac
ondoc. Ŋacmatê embe sêndi sa atomanô, go êsêac sêliŋ saŋgu
sêjô ŋacmatê su êtu asageŋŋa.
30 Ma aêac amboac ondoc. Aêac amoa jageo kêtôm bêc
samob kêtu gêŋ ŋaclai gebe enseŋ aêacŋa nec kêtu asageŋŋa.
31 O lasitêwaac, biŋŋanôgoc, aê gêmac êndu kêtôm bêcgeŋ.
Aê kasôm biŋ tonaŋ kêtu amac atu ŋoc waec, taŋ gêc gêwiŋ
aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu naŋŋa.
32 Aê gajac siŋ gêdêŋ bôc ŋaclai aŋga Epese. Aê embe janac
siŋ tau êtu biŋ ŋamalacŋageŋ, oc ênam aê sa amboac ondoc.
Ŋacmatê embe sêndi sa atom, go taniŋ to tanôm gêŋ tanac
ŋawaegeŋmaŋ, gebe ŋaeleŋ oc tamac êndu.
33 Ansau taôm atom. Embe asêlêŋ awiŋ lau sec, oc enseŋ
nêm mêtê ŋajam su.
34 Tekwem saki êsa ŋapep ma aŋgôm sec êtiam atom. Aê
jasôm biŋ tonec e jaŋgôm amac majem êsa gebe Amacnêm lau
ŋagêdô sêjam kauc Anôtô.

Aêac oc dandi sa toôliŋgeŋ

35 Lau ŋagêdô oc têtu kênac gebe "Ŋacmêtê oc sêndi sa am-
boac ondoc. Ma embe mêŋsêpi, oc sêkôc ôliŋ amboac ondoc."
36 Melocma. Gêŋ taŋ kôsê naŋ, embe êtu palê atom, oc êpoa
atom.
37 Embe ôsê gêŋ, oc ôsê ŋadambê, taŋ êlêc êpi êmêŋ naŋ atom,
oc ôsê ŋamatugeŋ, amboac jaŋgom me gêŋ ŋagêdô ŋawê.
38 Anôtô êkêŋ ŋanô êndêŋ ŋawê êtôm taê gêjam ma êkêŋ ŋanô
tokaiŋ-tokaiŋ êndêŋ ŋawê êndêŋ-êndêŋgeŋ.
39 Gêŋ samob ôliŋ têtôm tauŋ atom. Ŋamalac ôliŋ teŋ ma bôc
ôliŋ teŋ ma moc ôliŋ teŋ ma i ôliŋ teŋ.

40 Ŋanô undambêŋa to ŋanô nomŋa gêc gêdêŋ-gêdêŋgeŋ amboac tonaŋ. Mago gêŋ undambêŋa ŋawasi teŋ, ma gêŋ nomŋa ŋawasi teŋ.
41 Oc ŋawasi teŋ ma ajôŋ ŋawasi teŋ ma utitalata ŋawasi teŋ. Ma utitalata tonaŋ ŋai ŋawasi gêdêŋ-gêdêŋgeŋ amboac tonaŋ.
42 Êndêŋ noc ŋacmatê sêndi saŋa naŋ, oc amboac tonaŋ. Sêsê gêŋ, taŋ ê su naŋ, ma gêŋ teŋgeŋŋa oc êndi sa.
43 Sêsê ôli ŋaôma ma ôli ŋawasi oc êndi sa. Sêsê ôli palê-palê ma ôli toŋaclai oc êndi sa.
44 Sêsê ôli nomŋa ma ôli ŋalauŋa oc êndi sa. Embe ôli nomŋa ênêc, go ôli ŋalauŋa ênêc amboac tonaŋgeŋ.
45 Amboac teto gêc gebe "Ŋac ŋamataŋa, Adam, kêtu gêŋ mata jali." Mago Adam ŋamuŋa eŋ ŋalau, taŋ kêkêŋ aêac daŋgôŋ mateŋ jali.
46 Ôli ŋalauŋa mêŋkêsa kêtu ŋamata atom, ôli nomŋa gêmuŋ, go ôli ŋalauŋa kêdaguc.
47 Ŋamalac ŋamataŋa eŋ aŋga nom, tec kêtu gêŋ nomŋa. Ŋamalac kêtu luagêcŋa gêmêŋ aŋga undambê.
48 Lau nomŋa têtôm ŋac nomŋa tonaŋ, ma lau undambêŋa têtôm ŋac undambêŋa tonaŋ.
49 Aêac tec tawê kaiŋ ŋac nomŋa laŋô nec, oc tawê kai ŋ ŋac undambêŋa laŋô amboac tonaŋgeŋ.
50 O lasitêwaac, biŋ tonec tec jasôm gebe Aêac ôliŋ to dec tonec tawê kaiŋ Anôtônê gamêŋ atom. Ma gêŋ, taŋ ê su naŋ, oc êwê kaiŋ gêŋ teŋgeŋŋa atom.
51 Aŋô acgom, aê jasôm biŋ ŋalêlômŋa teŋ êndêŋ amac gebe Aêac samob oc tamac êndu atom, mago Anôtô oc êpô aêac samob ôliŋ ôkwi kaiŋ teŋ êsa.
52 Biŋ tau êsa sep tageŋ ma eb tageŋ êndêŋ dauc êtaŋ ŋamuŋa. Dauc tonaŋ embe êtaŋ, go ŋacmatê oc sêndi sa toôliŋ teŋgeŋŋa ma Anôtô oc êpô aêac oliŋ ôkwi kaiŋ teŋ êsa,
53 gebe gêŋ tonec, taŋ ê su naŋ, oc êsô gêŋ teŋgeŋŋa sa amboac ŋakwê, ma gêŋ tonec, taŋ êmac êndu naŋ, oc êsô gêŋ, taŋ êmac êndu atomŋa naŋ sa.
54 Mago êndêŋ taŋ gêŋ tonec, taŋ ê su naŋ, oc êsô gêŋ teŋgeŋŋa sa, ma gêŋ tonec, taŋ êmac êndu naŋ, oc êsô gêŋ, taŋ êmac êndu atomŋa naŋ sa, go biŋ, taŋ teto gêc naŋ, êtu anô gebe "Ŋac taŋ kêku ŋacjo tulu naŋ, geseŋ gêmacanô tau su.
55 O gêmacanô tau, aôm kôku ŋacjo tulu ŋaŋanô gêc ondoc.
O gêmacanô tau, nêm kêm tau ondoc."
56 Sec kêtu gêmacanô ŋakêm, ma biŋsu kêtu sec ŋaŋaclai.
57 Mago daŋge êndêŋ Anôtô, taŋ kêkêŋ aêac taku ŋacjo tulu kêtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisiŋa.
58 O ŋoc lasitêwaace, amboac tonaŋ atu lau ŋajaŋa to amoa nêm ŋaŋêŋ. Anam Apômtaunê kôm ênam amac auc ŋapaŋ.

Ma ajala gebe koleŋ, taŋ anam êtu Apômtauŋa naŋ, oc anam ŋaôma atom.

16

Da tanam Anôtônê lau saŋa

1 Galoc biŋ êpi awa ênam Anôtônê lau saŋa. Aŋgôm êtôm biŋ,
taŋ kajatu gêdêŋ gôlôac dabuŋ Galataŋa gebe sêŋgômŋa naŋ.
2 Êtôm woke ŋabêc ŋamataŋa samob amac samob
êndêŋêndêŋgeŋ anac awa sa ênêc tauŋa êtôm gêŋ, taŋ gêc
amacŋa naŋ, ec êndêŋ taŋ jaô lasê amac naŋ, ajoŋ da sa ŋalêŋ
ŋawapac atom.
3 Aê jaô lasê amac su acgom, go jasakiŋ lau, taŋ amac alic
êaêac têtôm naŋ, topapia êwa êsêac saŋa sêna Jerusalem gebe
sêkêŋ nêm moasiŋ êndêŋ lau ônê.
4 Embe jalic êtôm gebe tauc jasêlêŋ, go êsêac sêsêlêŋ sêwiŋ
aê.

Paulu tae gêjam nê lêŋ ŋagêdô

5 Aê jana Makedonia su acgom, go jandêŋ amac jawac, gabe
jasa Makedonianageŋ jawac.
6 Aê oc jamoa jawiŋ amac ŋasawa ec, moae jamoa e komô
êmbacnê. Go amac anam aê sa to akêŋ aê jasa ŋoc lêŋ ŋagêdô
êtiam.
7 Aê gabe jalic amac têlageŋ ma jawi amac siŋ sebeŋ atom.
Aê taêc kêka gebe Apômtau embe êlôc sa, go jaŋgôŋ jawiŋ amac
ŋasawa ec baliŋ.
8 Aê jamoa Epese tonec e Pentekost êmbacnê,
9 gebe katam teŋ gêlêc su samucgeŋ gêdêŋ aê, tec janam kôm
toŋanôgeŋ, mago ŋoc soŋo-soŋo taêsam tec sêmoa.
10 Timote embe êwac, naŋ amoasiŋ eŋ ec ôli andaŋ amac
gebe eŋ gêjam Apômtaunê kôm kêtôm aê tauc.
11 Teŋ êlic eŋ amboac gêŋ ŋaôma atom. Anam eŋ sa to akêŋ
eŋ tobiŋmalôgeŋ êndêŋ aê êmu êmêŋ êtiam, gebe aê to lasitêwai
aôŋ eŋ.
12 Biŋ êpi lasiŋi Apolo amboac tonec. Aê kateŋ eŋ kêtu dim
taêsam su gebe êwiŋ lasitêwai êndêŋ amac êwac. Mago eŋ taê
gêjam gebe êwac galoc atom, ŋasawa teŋ embe êtap lêŋ ŋajam
teŋ sa, go êwac.

Paulu gêjac mata nê biŋ

13 Anam jali to akêŋ êwiŋ ma akô ŋajaŋa atôm ŋacgeŋ.
14 Aŋgôm nêm gêŋ samob totêmtac êwiŋgeŋ.
15 O lasitêwaac, amac ajala Stepana to nê gôlôac. Êsêac lau
buŋa ŋamataŋa aŋga gamêŋ Akaiaŋa ma sêkêŋ tauŋ sêjam sakiŋ
Anôtônê lau sêjac ŋawaegeŋ.

16 Aê jalêŋ biŋ amac gebe asô lau amboac tonaŋ ŋalabu êtôm
asô êsêac samob, taŋ sêjam sakiŋ to sim tauŋ su sakiŋ tonaŋŋa
naŋ, ŋalabu amboac tonaŋ.
17 Aê têtac ŋajam gebe Stepana agêc Potunata ma Akaika
dêdêŋ aê sêmêŋ sêjô amac samob su.
18 Êsêac tonaŋ sêlau amac to aêacnêŋ ŋalêlôm. Tec atoc lau
amboac tonaŋ samaŋ.
19 Gôlôac dabuŋ Asia Sauŋŋa aweŋ gêjac amac. Akwila agêc
Priska to gôlôac dabuŋ, taŋ sêkac sa aŋga êsêagêcnêŋ andu naŋ,
aweŋ gêjac amac ŋanô kêtu Apômtauŋa.
20 Lasitêwai samob aweŋ gêjac amac. Aê moalêc taôm to akôc
taôm sa êtôm Anôtônê lau nêŋ mêtê.
21 Aê Paulu tauc kato biŋ aoc gêjac amacŋa tonec ŋa tauc
lemoc.
22 Teŋ embe têtac êwiŋ Apômtau atom, oc Anôtô êpuc boa eŋ.
Marana tê (ŋam gebe O Apômtau ômôêŋ).
23 Apômtau Jesu nê moasiŋ wacêpi amac.
24 Aê têtac gêwiŋ amac samob, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ aêac tôŋ
naŋ.

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ lau KORINTI

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ lau Korintŋa nec ŋac tau keto gêdêŋ ŋasawa teŋ, taŋ ênê to gôlôac Korintŋa nêŋ biŋ kêlêsa tau ŋasec naŋ. Lau buŋa ŋagêdô oc sêli tauŋ sa gêdêŋ Paulu ma sêbu eŋ ŋajaŋa, mago eŋ gêjam awa su ŋanôgeŋ gebe sê wama tauŋmaŋ. Lau tau sêwi nêŋ kisa siŋ, tec keto nê kêtu samuc ŋawae gêdêŋ êsêac gêja.

Papia ŋasêbu ŋamataŋa Paulu keto biŋ kêlêsa tau to kêlênsôŋ eŋ to gôlôac Korintŋa naŋ acgom, go gêwa eŋ keto nê biŋ ŋajaŋa kepeŋ lau, taŋ sêbu eŋ to sêli tauŋ sa gêdêŋ eŋ naŋ, ŋam sa e kêsôm nê têtac ŋajam lasê kêpi lau tau gebe taêŋ gêjam tauŋ e sêjam tauŋ ôkwi ma sê wama tauŋ, sêgôm kêtu nê papia ŋajaŋa tônêŋa. Go keteŋ gôlôac tau gebe sêkêŋ nêŋ da kapôêŋgeŋ sênam lau buŋa ŋalêlôm sawa aŋga Judaia naŋ sa. Gocgo kêkac biŋ su tau ma gêwa nê sakiŋ sa gebe aposolo ŋanô teŋ eŋ. Eŋ keto biŋ tonaŋ gêdêŋ Korintwaga luagêcgeŋ, taŋ sêbu Paulu gebe aposolo dansaŋ eŋ ma sêboa tauŋ sa sebe aposolo ŋanô êsêac tauŋgeŋ naŋ.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-11
2. Paulu tau to gôlôac Korintŋa nêŋ biŋ 1:12–7:16
3. Da kêtu lau buŋa Judaiaŋa 8:2–9:15
4. Paulu kêpuc biŋ su tau to gêwa tau sa gebe aposolo ŋanô teŋ eŋ 10:1–13:10
5. Paulu gêjac mata nê papia 13:11-14

Paulu gêjac m nê papia ma gêjam daŋge Anôtô

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô kêkalem aê naŋ, agêc lasic Timote, aêagêcma biŋ êndêŋ Anôtônê gôlôac amac, taŋ aŋgôŋ Korinti to êndêŋ Anôtônê lau samob, taŋ ajam Akaia aucgeŋ aŋgôŋ naŋ.

2 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

3 Talanem Anôtô, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi tama eŋ. Aêac Tameŋi eŋ, taŋ kêtu taê walô ŋatau to gêjam malô samob ŋaAnôtô.

4 Eŋ gêjam malô aêac gêdêŋ taŋ nêŋ gêŋwapac tokaiŋ-tokaiŋ kêtap aêac sa naŋ, e tauŋ tatôm gebe tanam malô êsêac, taŋ sêmoa gêŋwapac tokaiŋ-tokaiŋ ŋalêlôm naŋ, ŋa biŋmalô, taŋ Anôtô gêjam malô aêac tauŋ naŋ.

5 Kilisinê ŋandaŋ mêŋkêsalê aêac auc, mago Kilisinê gêjam malô aêacŋa mêŋkêsalê aêac auc amboac tonaŋgeŋ.

6 Aêac embe aôc gêŋwapac, go aôc êtu ênam malô amac to
ênam amac kêsiŋa. Ma Anôtô embe ênam malô aêac, go êŋgôm
êtu ênam malô amacŋa, gebe êŋgôm nêm ŋalêlôm ŋajaŋa êsa e
aôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ atôm aêac aôc gêŋwapac tau
tonaŋ.
7 Aêac taêŋ kêka amac amoa ma ajala gebe amac, taŋ aêc
gêŋwapac awiŋ aêac naŋ, awê kaiŋ Anôtônê gêjam malô aêacŋa
awiŋ amboac tonaŋ.
8 O lasitêwaac, aêac abe ansaŋ gêŋwapac, taŋ kêtap aêac sa
aŋga Asia naŋ, auc êndêŋ amac atom. Gêŋwapac tau kêlêlêc
aêacma ôliŋwalô su ma kêkôniŋ aêac tôŋ ŋanôgeŋ e ataŋ tauŋ
gebe atu lau gêbacgac.
9 Aêac tauŋ asaê gebe sêkic aêacma biŋ sugac. Mago gêŋ
tau gêgôm aêac kêtu êwa ma kauc saŋa gebe taêŋ êka tauŋ ma
tekweŋ saki atom, taêŋ êka Anôtô, taŋ gêŋu ŋacmatê dêdi sa
naŋ taugeŋ.
10 Eŋ gêjam aêac kêsi aŋga gêmac ŋaŋaclai ônê ma oc ênam aêac
kêsi. Aêac akêŋ mateŋ eŋgeŋ gebe ênam aêac kêsi êtiam.
11 Ma amac anam aêac sa ateŋ mec êtu aêacŋa êwiŋmaŋ.
Anôtô oc êŋô lau taêsam nêŋ mec, ma eŋ êmoasiŋ aêac e lau
taêsam sênam daŋge eŋ êtu aêacŋa.

Paulu kêtu ŋacleŋ lau Korinti sebeŋ atom naŋ ŋam

12 Aêacma waeŋ ŋam tau tonec gebe aêacma awa ŋalêlômŋa
gêwa sa gêdêŋ aêac gebe asa ma lêŋ amoa nom atôm Anôtônê
lau tolaŋôŋnêm sawageŋ. Kauc ŋamalacŋa gêjam gôliŋ aêac
atom, Anôtônê moasiŋ gêjam gôliŋ aêac. Ma lêŋ tau tonaŋ aêac
asa ajac ŋawaegeŋ gêdêŋ amoa awiŋ amac amboac tonaŋgeŋ.
13 Gebe aêac ato biŋ kaiŋ teŋ gêdêŋ amac atom, ato biŋ, taŋ
amac atôm gebe asam to ajala naŋgeŋ. Aê taêc kêka gebe oc
ajala biŋ tau tomalageŋ,
14 amboac ajala aêacma biŋ ŋatênageŋ su gebe êndêŋ
Apômtau Jesu nê bêc aêac atu nêm waem ŋam, amboac amac
atu ma waeŋ ŋam.
15 Aê taêc gêjam biŋ tonaŋ kêtu tôŋgac, tec gabe jandêŋ amac
jawac êmuŋ acgom, gebe atap moasiŋ sa êtu dim luagêc.
16 Aê gabe jasa amacnêm gamêŋŋageŋ jana Makedonia. Ma
aŋga Makedonia gabe jamu jandêŋ amac jawac êtiam, gebe
anam aê sa ma akêŋ aê jana Judaia.
17 Aê gabe jasa ŋoc lêŋ amboac tonaŋ, tec taêc gêjam biŋ
paliŋpaliŋgeŋ me. Me gêŋ, taŋ taêc gêjam kêtu tôŋ gebe jaŋgôm
naŋ, oc taêc gêjam kêtôm kauc ŋamalacŋa ma jasôm “aêc, aêc”
to “masi, masi” êpi tageŋ me.
18 Anôtô eŋ ŋac ŋaŋêŋ, tec kêjala gebe aêacma biŋ gêdêŋ amac
kêtu “aêc” to “masi” kêpi tageŋ nec atom,

19 gebe Anôtônê Latu Jesu Kilisi, taŋ aêagêc Silwana ma
Timote ajam mêtê kêpi eŋ gêdêŋ amac naŋ, nê biŋ aec to masl
nec atom. Gêdêŋ taŋ Kilisi gêmêŋ naŋ, Anôtô gêIôc gebe "Aec."
20 Kilisi gêlôc gêdêŋ Anôtônê biŋ samob, taŋ gêjac mata naŋ.
Kêtu tonaŋŋa aêac tasôm gebe "Biŋŋanô" kêtu Kilisiŋa gebe
talambiŋ Anôtô.
21 ŋac taŋ kêpuc aêac to amac tôŋ tamoa dawiŋ Kilisi ma geŋ
oso aêac naŋ, Anôtô tau.
22 Eŋ kepeŋ nê ŋatalô kêpi aêac, tec tatu ênê gêŋ, ma kakêŋ
Ŋalau Dabuŋ kêsêp aêacnêŋ ŋalêlôm kêtu ŋakamaclauŋ êtu gêŋ,
taŋ gebe êkêŋ êndêŋ aêacŋa naŋ.
23 Aê aoc gêjac Anôtô gebe mêŋêwa ŋoc ŋalêlôm sa êndêŋ
amac gebe taêc walô amac, tec gaja Korinti atom tageŋ gebe
jaŋgôm amac sec atom.
24 Aêac atu amacnêm akêŋ gêwiŋ ŋataui atom, amac akêŋ
gêwiŋ ŋajaŋa tec amoa. Tageŋ aêac abe anam kôm awiŋ amac
gebe têmtac ŋajam êsa.

2

1 Aê taêc gêjam kêtu tôŋ gêc ŋôc ŋalêlômgeŋ gebe jandêŋ amac
jawac atom, gebe jaŋgôm nêm ŋalêlôm ŋawapac êsa êtiam atom.
2 Gebe aê embe jaŋgôm amacnêm ŋalêlôm ŋawapac êsa, asa oc
êŋgôm aê têtac ŋajam êsa. Lau teŋ sêmoa gebe sêŋgômŋa atom,
lau taŋ gagôm nêŋ ŋalêlôm ŋawapac kêsa naŋgeŋ.
3 Aê kato biŋ tonaŋ gebe aê embe jawac, go aŋgôm ŋoc
ŋalêlôm ŋawapac êsa atom, gebe kôm tonec gêjac amac ŋawae
gebe aŋgôm aê têtac ŋajam êsa. Aê kakêŋ gêwiŋ gebe aê embe
jamoa totêtac ŋajamgeŋ, go amac samob amoa totêmtac ŋajam
amboac tonaŋgeŋ.
4 Aê kato papia tau tonaŋ gêdêŋ amac toŋoc ŋalêlôm ŋawapac
to ŋatutucgeŋ ma tomatocsulugeŋ. Aê kato kêtu jaŋgôm nêm
ŋalêlôm ŋawapac êsaŋa nec atom, kato gebe ajala aê têtac gêwiŋ
amac ŋanôgeŋŋa.

Korinti sêsuc ŋac, taŋ gêgôm sec naŋ, nê biŋ ôkwi

5 Ŋac teŋ embe êli biŋ sa, oc êŋgôm aê tauc ŋoc ŋalêlôm
ŋawapac êsa atom, êkêŋ wapac amacnêm ŋagêdô. Aê gabe
jasôm gebe êkêŋ wapac êndêŋ amac samob nec atom, gabe
jakôniŋ eŋ samucgeŋ atom.
6 Ŋac tau kêtap nê sec ŋagêjô aŋga lau taêsam nêŋ sa sugac,
tec kêtôm.
7 Amboac tonaŋ galoc asa ŋalêŋ teŋ ma asuc ênê biŋ ôkwi
to anam malô eŋ gebe nê ŋalêlôm ŋawapac êlêlêc e êŋgôm tau
paliŋ nec atom.
8 Kêtu tonaŋŋa aê jalêŋ biŋ amac gebe êtôc nêm têmtac gêwiŋ
eŋŋa ênêc awê êndêŋ eŋ êtiam.

9 Papia taŋ kato gêdêŋ amac naŋ, ŋam tau tonec gebe jansaê
amac gebe jajala amac oc taŋem wamu aêŋoc biŋ samob me
masi.
10 Amac embe asuc ŋac teŋ nê biŋ ôkwi, aê oc jasuc ôkwi
amboac tonaŋ. Biŋ jasuc ôkwiŋa teŋ embe ênêc, oc jasuc ôkwi
êtu janam amac saŋa jakô Kilisi laŋônêm.
11 Aêac tanac jao tauŋ êndêŋ Sadaŋ gebe ênsau êc aêac atom.
Aêac tajam kauc ênê gêŋlêlôm atom.

Paulu gêmoa Troas tonê ŋalêlôm ŋatutucgeŋ

12 Gêdêŋ taŋ gaô lasê Troas gabe jasôm Kilisinê ŋawae ŋajam
lasê naŋ, galic gebe Apômtau gêlêc katam teŋ su gêdêŋ aê gebe
janam kôm.
13 Mago gamoa totêtac malôgeŋ atom, ŋam gebe katap lasic
Titi sa atom, tec kêkam êsêac lemeŋ ma gaja Makedonia.
14 Mago daŋge êndêŋ Anôtô. Eŋ kêkêŋ aêac, taŋ Kilisi gêbiŋ
aêac tôŋ naŋ, awaka ênê wae kêku ŋacjo tuluŋa sa. Ma kêkêŋ
aêac gebe aoc Kilisinê wae lasê ênam gamêŋ samob auc êtôm
ŋamalu ŋajam, taŋ gêjam gamêŋ popoc naŋ.
15 Gebe Anôtô gêlic aêac atu Kilisinê gêŋmalu amoa lau, taŋ
Anôtô ênam êsêac kêsi to lau, taŋ sênaŋa naŋ ŋalêlôm.
16 Lau ŋamakeŋ sêŋu amboac ŋasu gêmacanôŋa, taŋ geseŋ
êsêac naŋ. Lau ŋamakeŋ sêŋu amboac ŋamalu ŋajam, taŋ kêsa
aŋga gamêŋ sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa ma kêkêŋ êsêac sêŋgôŋ mateŋ
jali. Asa kêtôm sakiŋ amboac tonaŋ.
17 Aêac atulu Anôtônê mêtê amboac lau taêsam sêgôm kêtu
awaŋa naŋ atom. Anôtô kêsakiŋ aêac, tec asôm ênê mêtê lasê
toŋalêlôm ŋawageŋ akô Anôtô laŋônêm, asôm kêtôm Kilisi gêbiŋ
aêac tôŋ.

3

Poac wakuc ŋasakiŋwaga

1 Galoc amac alic aêac amboac akiaŋ tauŋ sa kêtiam me. Me
moae aêac apô lêna papia êwa aêac sa êndêŋ amacŋa, me apô
lêna amacnêm papia êwa aêac sa êndêŋ lauŋa kêtôm lau ŋagêdô
sêkôc-sêkôc nec me.
2 Aêacma papia êwa aêac saŋa naŋ amac taôm. Papia tau teto
kêsêp aêacma ŋalêlôm, lau samob têtôm gebe sêjala to sêsam.
3 Biŋ tau gêc awê gebe amac atu Kilisinê papia, taŋ kêkêŋ
gêdêŋ aêac gebe asakiŋ. Eŋ keto papia tau ŋa busa kêsêp poc
tapa atom, keto ŋa Anôtô mata jali nê Ŋalau kêsêp ŋamalacnêŋ
ŋalêlôm.
4 Kilisi kêwaka aêac akêŋ gêwiŋ sa e ôliŋ andaŋ Anôto, tec
asôm tonaŋ.

5 Aêac tauŋ atôm gebe tauŋ taêŋ ênam biŋ to anam kôm
amboac tonaŋ atom. Aêac atôm kôm tau naŋ ŋam kêsêp
Anôtôŋageŋ.
6 Eŋ kêpuc aêac tôŋ e atu poac wakuc ŋasakiŋwaga. Poac
wakuc tau ŋam kêsêp biŋsu tetoŋa atom, kêsêp Ŋalau, gebe
biŋsu tetoŋa tec geseŋ ŋamalac su, mago Ŋalau kêkêŋ êsêac
sêŋgôŋ mateŋ jali.
7 Biŋsu taŋ Anôtô keto kêsêp poc naŋ, mêŋkêsa toŋawasigeŋ
e lau Israel têtôm gebe sêlic Mose laŋôanô atom kêtu ŋawasi,
taŋ gêjam laŋôanô auc naŋŋa. Tageŋ ŋawasi tau tonaŋ gê
su kêtiam. Biŋsu taŋ kêtu gêmacanô ŋasakiŋwaga embe êmêŋ
toŋawasi amboac tonaŋ,
8 go ŋawasi, taŋ êsap sakiŋ Ŋalauŋa tôŋ naŋ, oc êlêlêc su.
9 Sakiŋ taŋ kêmêtôc ŋamalac gebe sênaŋa naŋ, kêtap ŋawasi sa,
ma sakiŋ, taŋ kêmasaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e Anôtô gêlic êsêac têtu
lau gêdêŋ naŋ, kêtap ŋawasi sa kêlêlêc su atom me.
10 Tec ŋawasi ônêŋa embe tanam dôŋ êpi ŋawasi tonec, oc talic
gebe ŋawasi ŋanô atom, ŋam gebe sakiŋ tonec ŋawasi kêlêlêc
ŋêŋgeŋ su.
11 Embe gêŋ, taŋ ê su naŋ, êtap ŋawasi amboac tonaŋ sa, go
gêŋ, taŋ ênêc teŋgeŋŋa naŋ, êtap ŋawasi sa êlêlêc su.
12 Aêac akêŋ mateŋ biŋ amboac tonaŋ, tec amoa totêntac
kêpa sugeŋ.
13 Aêac atôm Mose atom. Eŋ gêsaŋ laŋôanô ŋa obo auc, gebe
lau Israel sêlic ŋawasi ê su ênaŋa aŋga laŋôanô naŋ atom.
14 Ma êsêacnêŋ ŋalêlôm ŋadani kêsa. Kêtôm têm sêsam poac
laŋgwa ŋabiŋ, go obo tonaŋ gêsaŋ biŋ auc ŋapaŋ e mêŋgêdêŋ
galoc, sêkôc obo tau su atom, gebe Kilisi taugeŋ kêtôm gebe
êkac obo tau su.
15 Biŋŋanô, kêtôm têm samob, gêŋ sêsam Mosenê biŋ lasê
naŋ, obo tau tonaŋ gêsaŋ êsêacnêŋ ŋalêlôm auc e mêŋgêdêŋ
galoc.
16 Mago Israel embe sênam tauŋ ôkwi êndêŋ Apômtau, go êkac
obo tau su.
17 Apômtau eŋ Ŋalau. Ma Apômtaunê Ŋalau embe êmoa êwiŋ
ŋamalac, go êŋgamboac êsêac su sêmoa nêŋ lêtêgeŋ.
18 Aêac tec obo gêsaŋ aêac laŋôŋanô auc atom nec, tatôm
tasalakatu, taŋ Apômtaunê ŋawasi jakêpô lau e Apômtau Ŋalau
êkêŋ aêac tapô tauŋ ôkwi tatôm eŋ tau katu ma tawê kaiŋ
ŋawasi to ŋawasi.

4

Anôtônê awamata kêsêp kunom

1 Anôtô taê walô aêac, tec kêkêŋ sakiŋ tonaŋ gêdêŋ aêac.
Amboac tonaŋ aêac tatu goloŋ atom.

2 Aêac akac tauŋ su aŋga gêŋ, taŋ kêsiŋ tau ma kêtôm gebe
êŋgôm aêac majeŋ êsaŋa naŋ. Aêac asêlêŋ asa lêŋ dansaŋ atom
ma ajam Anôtônê biŋ ôkwi atom. Aêac aoc biŋŋanô lasê akô
Anôtô laŋônêm e awaka tauŋ sa gêdêŋ lau samob, taŋ sêkêŋ
taŋeŋ nêŋ awa ŋalêlôm ŋa naŋ.
3 Ŋawae ŋajam, taŋ ajam naŋ, embe êsiŋ tau, go êsiŋ tau êndêŋ
lau, taŋ oc sênaŋa naŋgeŋ.
4 Êsêac sêkêŋ gêwiŋ atom gebe nom tonec ŋaŋatausêga gêsaŋ
nêŋ ŋalêlôm auc e ŋakesec kêsa ma sêlic ŋawê, taŋ kêsa aŋga
ŋawae ŋajam naŋ atom. Ŋawae ŋajam tau gêwa Kilisi, taŋ kêtu
Anôtô katu solop naŋ, nê ŋawasi sa.
5 Gebe aêac ajam mêtê kêpi aêac tauŋ atom, awa Jesu Kilisi sa
gebe eŋ Apômtau ma aêac tauŋ gebe atu amacnêm saki ŋwaga
katu Jesuŋa.
6 Anôtô taŋ kêsôm gebe ŋawê êsa aŋga ŋakesec naŋ, kêkêŋ
aêacma ŋalêlôm ŋawê kêsa. Ŋawê tau ŋam kêsêp ajala Anôtônê
ŋawasi, taŋ gêc Kilisi laŋônô naŋ.
7 Mago awamata, taŋ awê kaiŋ naŋ, kêsêp aêacma ŋalêlôm
amboac kêsêp ku, taŋ sêpac ŋa nom naŋ, gebe ŋaclai ŋamôkê
ênêc awê gebe aŋga aêac tauŋ ma atom, aŋga Anôtônêgeŋ.
8 Gêŋwapac tokaiŋ-tokaiŋ kêlêsuc aêacgeŋ, mago kêlêsa aêac
popoc atom. Aêac aê go tauŋ, mago katuŋ gêbac atom.
9 Lau sêjanda aêac, mago Anôtô gêwi aêac siŋ atom. Sêku aêac
tulu, mago seseŋ aêac su atom.
10 Aêac aôc Jesu gêmac êndu kêpi aêac ôliŋ ŋapaŋ, gebe Jesu
gêmoa mata jali eoc tau lasê êpi aêac ôliŋ amboac tonaŋgeŋ.
11 Aêac amoa mateŋ jali, mago asa paŋ gêmac ŋalêndaŋ ŋapaŋ
kêtu Jesuŋa, gebe Jesu gêmoa mata jali eoc tau lasê êpi aêac ôliŋ
mêtê-mêtê.
12 Amboac tonaŋ ŋaclai tamac ênduŋa gêjam kôm kêpi aêac,
ma ŋaclai daŋgôŋ mateŋ jaliŋa gêjam kôm kêpi amac.
13 Teto gec gebe “Aê kakêŋ gêwiŋ tec kasôm lasê.” Ŋalau
taŋ kakac ŋac tonaŋ e kêkêŋ gêwiŋ naŋ, kêkac aêac amboac
tonaŋgeŋ. Tec aêac akêŋ gêwiŋ ma asôm lasê amboac tonaŋ.
14 Aêac ajala gebe Ŋac taŋ gêŋu Apômtau Jesu gêdi sa naŋ,
oc êŋu aêac andi sa awiŋ Jesu to êkêŋ aêac awiŋ amac takô eŋ
laŋônêmŋa.
15 Biŋ samob tonaŋ kêsa kêtu amacŋa. Anôtônê moasiŋ
embe ênam sêga aŋga launêŋ, go êsêacnêŋ mec daŋgeŋa êtu
dani êlêlêc e Anôtônê ŋawasi êsa.

Tasa nêŋ leŋ totakêŋ êwiŋgeŋ

16 Amboac tonaŋ aêac atu goloŋ atom. Aêac ôliŋ embe êtu
sec, ma êtu sec. Mago aêacma ŋalêlôm êtu wakuc êtôm bêcgeŋ,

17 gebe ma gêŋwapac gêgôm aêac têlageŋ ma asaê amboac
ŋagaô naŋ, êkêŋ ŋawasi teŋgeŋŋa kapôêŋ êɪêlêc gêŋwapac su
ŋêŋgeŋ.
18 Aêac mateŋ gê gêŋ, taŋ mateŋanô talic sapu naŋ, gebe gêŋ,
taŋ mateŋanô talic naŋ, ê su, mago gêŋ, taŋ talic sapu naŋ, oc
ênêc teŋgeŋ.

5

1 Aêac ajala gebe aêacma bec nomŋa tonec embe etoc su, go
Anôtô êkêŋ andu teŋ êndêŋ aêac. Andu tau, taŋ ŋamalac sêkwê
ŋa lemeŋ atom naŋ êkô undambê teŋgeŋ.
2 Amboac tonaŋ aêac aeŋ oliŋ to ajam aweŋ su ma andu
undambêŋa gebe êkwa aêac auc.
3 Embe êkwa aêac auc, go têtap aêac sa toôliŋ ŋaôma atom.
4 Aêac aŋgôŋ bec ôliŋŋa tonec amoa, tec aeŋ oliŋ tauŋ toma
ŋalêlôm ŋawapacgeŋ. Aêac abe akwalec bec tau tonec su atom,
abe asô bec undambêŋa êkwa aêac auc êwiŋ, gebe gêŋ mata jali
tau mêŋênam gêŋ mêtê-mêtê auc.
5 Ŋac taŋ kêmasaŋ aêac kêtu gêŋ tonaŋŋa naŋ, Anôtô tau, ma
kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ aêac kêtu ŋakamaclauŋ.
6 Amboac tonaŋ aêac têntac kêpa su ŋapaŋ ma ajala gebe têm,
taŋ amoa ôliŋgeŋ naŋ, kêtôm amoa gamêŋ jaba ma amoa jaêc
Apômtau.
7 Aêac alic ŋanô atom, ma akêŋ gêwiŋgeŋ ma tec asa ma lêŋ.
8 Aêac têntac kêpa sugeŋ ma têntac gêwiŋ kêlêlêc gebe awi ôliŋ
tonec ŋabec siŋ ma aŋgôŋ ma malacmôkê awiŋ Apômtau.
9 Aêac amoa ma malacmôkê me amoa jaêc, tec atu kêka-kêka
gebe Anôtô êlic aêac ênac mataanô ŋajam.
10 Gebe aêac samob oc tatu awê natakô Kilisinê lêpôŋ
mêtôcŋa nêmŋa, gebe aêac samob êndêŋ-êndêŋgeŋ tatap ŋagêjô
sa êjô ŋajam to sec, taŋ dagôm gêdêŋ têm tamoa toôliŋgeŋ naŋ.

Sakiŋ daê wamaŋa

11 Aêac ajala biŋ atêc Apômtauŋa ŋam tec ajam kôm kêpi lau
gebe sênam tauŋ ôkwi. Anôtô kêjala aêacgac ma aê taêc kêka
gebe amac ajala aê gêc nêm ŋalêlôm amboac tonaŋgeŋ.
12 Aêac abe awaka tauŋ waeŋ sa êndêŋ amac êtiamêtiam
atom. Aêac abe êkêli amac e awaka aêac sa atu amac waem
ŋam gebe amac ajô lau, taŋ tetoc tauŋ sa gêŋ dêmôêŋaŋa, mago
têtôm gebe tetoc tauŋ sa gêŋ ŋalêlômŋa atom naŋ aweŋ.
13 Aêac embe amoa atôm lau meloc, go amoa amboac tonaŋ
êtu Anôtôŋa me embe amoa tokauc ŋawa, go amoa amboac
tonaŋ êtu amacŋa.
14 Kilisinê têtac gêwiŋ ŋanô kêkac aêac, tec aêac ajala gebe ŋac
tageŋ gêmac êndu kêtu lau samobŋa, amboac tonaŋ tec kêtôm
lau samob sêmac êndu sugac.

15 Eŋ gêmac êndu gêjô lau samob su gebe lau, taŋ sêmoa
mateŋ jali naŋ, sêmoa mateŋ jali êtu sêmoasiŋ tauŋŋa atom,
sêmoa êtu sênam sakiŋ ŋac, taŋ gêmac êndu gêjô êsêac ma gêdi
sa naŋŋageŋ.
16 Amboac tonaŋ aêac ajam dôŋ ŋac teŋ ŋa lêŋ ŋamalacŋa
kêtiam atom. Gêmuŋgeŋ tec ajam dôŋ Kilisi ŋa lêŋ ŋamalacŋa,
mago galoc ajala eŋ amboac tonaŋ kêtiam atom.
17 Amboac tonaŋ ŋac teŋ embe Kilisi êmbiŋ eŋ tôŋ, go êtu gêŋ
wakuc teŋ. Alic acgom, gêŋ laŋgwa gêjaŋa su ma gêŋ wakuc
mêŋkêsa.
18 Gêŋ samob tonaŋ ŋam Anôtô, taŋ kêkêŋ Kilisi gebe ê
wama aêac êndêŋ tau ma kêkêŋ sakiŋ wamaŋa gêdêŋ aêac.
19 Anôtô gêmoa gêwiŋ Kilisi ma gê wama ŋamalac samob
gêdêŋ tau. Eŋ taŋ gêjam nêŋ geo kêtiam atom ma kêkêŋ aêac
asôm Anôtô gê wama ŋamalacŋa ŋawae lasê.
20 Kilisi kêsakiŋ aêac gebe ajô eŋ su ma Anôtô kêkêŋ aêac
gebe alêŋ biŋ amac. Tec ateŋ amac ajô Kilisi gebe Ansuŋ taôm
êndêŋ Anôtô gebe ê wama amac êndêŋ tau.
21 Kilisi gêjam kauc sec, mago Anôtô kêkêŋ eŋ kêtu sec ŋam
gêjô aêac su gebe aêac, taŋ Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ naŋ, tawê kaiŋ
Anôtônê biŋgêdêŋ.

6

1 Aêac taŋ ajam kôm awiŋ Anôtô naŋ, alêŋ biŋ amac gebe
Akôc Anôtônê moasiŋ sa ŋaômageŋ atom.
2 Anôtô kêsôm gebe
“Aê kakêŋ taŋoc aôm gêdêŋ noc ŋajam
ma gajam aôm sa gêdêŋ bêc gajam aôm kêsiŋa.”
Alic acgom, galoc noc ŋajam tau, galoc bêc gêjam aêac kêsiŋa.
3 Aêac agôm gêŋ teŋ, taŋ kêlênsôŋ lau naŋ atom, gebe sêmbu
aêacma sakiŋ atom.
4 Gêŋ samob, taŋ agôm naŋ, kêwaka aêac sa gebe atu Anôtônê
sakiŋwaga. Aêac aôc gêŋwapac totêntac kêpa sugeŋ ma amoa
toma ŋalêlôm ŋawapac. Aêac apô lêna tauŋ to aŋgôŋ jageo.
5 Êsêac sêjac aêac to sêkêŋ aêac aŋgôŋ kapoacwalô. Aêac asêp
lau sêli aweŋ sa to ŋaonda ŋalêlôm. Aêac ajam koleŋ aim tauŋ
sugeŋ. Aêac aêc bêc atom to mo gêjô aêac.
6 Aêac amoa toma ŋalêlôm ŋawa to ajala biŋ ŋam. Aêac aê
launêŋ biŋ tôŋ ma amoa totêntac wapôm geŋ. Ŋalau Dêbuŋ
gêwê aêac ma têntac gêwiŋ totêntac makeŋgeŋ.
7 Aêac asôm biŋŋanô lasê ma Anôtônê ŋaclai kêpuc aêac tôŋ.
Biŋgêdêŋ ŋalaukasap kêkêli aêac to gêjam aêac kêsi.
8 Ŋagêdô tetoc aêac sa ma ŋagêdô sêgôm aêac majeŋ. Ŋagêdô
sêsôm aêac waeŋ sec, ŋagêdô sêsôm waeŋ ŋajam. Ŋagêdô sêsôm
aêac gebe dansaŋtêna, mago asôm biŋŋanôgeŋ.

9 Aêac amoa amboac lau sêjam kauc aêac, mago sêjala aêac
kêtu tôŋ. Aêac amoa amboac amac êndu, mago amoa mateŋ
jaligac. Êsêac sêkic aêacma biŋ, mago sêjac aêac êndu atom.
10 Aêac amoa amboac lau toŋalêlôm ŋawapac, mago amoa
totêntac ŋajamgeŋ ŋapaŋ. Aêac amoa amboac lau ŋalêlôm sawa,
mago amoasiŋ lau taêsam. Aêac amoa amboac gêŋ teŋ gêc
aêacŋa atom, mago atu gêŋ samob ŋatau.
11 O amac lau Korinti, aêac asôm ma biŋ gêdêŋ amac gêc
awêgeŋ to êlêc ma ŋalêlôm ŋakatam su gêdêŋ amac.
12 Aêac agamiŋ ma ŋalêlôm gêdêŋ amac atom, mago amac
agamiŋ nêm ŋalêlôm gêdêŋ aêac.
13 Akêŋ ŋajam êjô ŋajammaŋ. Aê kasôm ŋoc biŋ gêdêŋ amac
amboac kasôm gêdêŋ ŋoc ŋapalê. Alêc nêm ŋalêlôm ŋakatam su
êndêŋ aêac.

Aêac tatu Anôtônê lôm dabuŋ

14 Ambiŋ taôm tôŋ tamiŋ lau-sêkêŋgêwiŋ-atomwaga to anam
kôm awiŋ êsêac atom. Biŋgêdêŋ agêc biŋ geo sênam kôm sêwiŋ
tauŋ amboac ondoc. Ŋawê agêc ŋakesec sêsêlêŋ sêwiŋ tauŋ
amboac ondoc.
15 Kilisi agêc Sadaŋ nêŋ biŋ kêpi tageŋ me. Ŋac taŋ kêkêŋ
gêwiŋ agêc ŋac, taŋ kêkêŋ gêwiŋ atom naŋ, sêwê kaiŋ gêŋ tageŋ
amboac ondoc.
16 Anôtônê lôm dabuŋ ma lôm gwamŋa ŋam tageŋ me. Amac
ajala gebe aêac tatu Anôtô mata jali nê lôm dabuŋ kêtôm Anôtô
tau kêsôm gebe
"Aê jakwê ŋoc andu sa jaŋgôŋ jawiŋ êsêac
to jasêlêŋ jamoa êsêac ŋalêlôm.
Aê oc jatu êsêacnêŋ Anôtô
to êsêac oc têtu aêŋoc lau.
17 Tec akac taôm su aŋga êsêacnêŋ ma êŋgamiŋ taôm êndêŋ
êsêac.
Apômtaunê biŋ tau tonaŋ.
Amoasac gêŋ ŋatêmui atom, go jakôc amac sa
18 ma jatu amac Tamemi ma amac atu aê latucio to ŋac.
Apômtau ŋaniniŋ Ŋatau nê biŋ tau tonaŋ."

7

1 O lauace, Anôtô gêjac mata biŋ gêdêŋ aêac, tec takwasiŋ
ôliŋ to ŋalêlôm ŋajec samob su ma tanac dabiŋ tauŋ tatu lau
dabuŋ tasa nêŋ lêŋ totat c Anôtôgeŋ.

Lau Korinti sêjam tauŋ ôkwi, tec Paulu têtac ŋajam kêsa

2 Akêŋ ŋasawa êndêŋ aêac aŋga nêm ŋalêlôm. Aêac agôm keso
gêdêŋ ŋac teŋ atom, aseŋ ŋac teŋ su atom ma awê ŋac teŋ auc
kêtu nê awaŋa atom.

3 Aê kasôm biŋ tonaŋ gebe jamêtôc amacŋa atom. Aê kasôm
biŋ gêmuŋ su gebe aêac têntac gêwiŋ amac ŋanôgeŋ, tec tamoa
mateŋ jali dawiŋ tauŋ, ma tamac êndu dawiŋ tauŋ amboac
tonaŋgeŋ.
4 Aê taêc kêpa amac su kasôm amac waem kêtu tapa.
Gêŋwapac gêgôm aêac ŋanô, mago Anôtô gêjam malô aêacŋa
gêjam aê auc to têntac ŋajam kêsalê aê auc.

5 Gêdêŋ taŋ aô lasê Makedonia su naŋ, ŋasawa alêwaŋ tauŋŋa
teŋ gêc atom, gêŋwapac kêkôm aêac aucgeŋ. Aêac ôliŋ kêtap siŋ
sa ma atêc tauŋ gêc ma ŋalêlôm.
6 Mago Anôtô, taŋ gêjam malô lau-ŋalêlôm-ŋawapacwaga naŋ,
kêsakiŋ Titi mêŋgêô lasê aêac tec gêjam malô aêac amboac
tonaŋ.
7 Titi mêŋgêô lasê aêac tageŋ tec gêjam malô aêac nec atom,
amac ajam malô eŋ ŋawae naŋ mêŋgêjam malô aêac gêwiŋgoc.
Eŋ gêjac miŋ gêdêŋ aêac gebe ajam awem su aê to ataŋ aê ma
nêm ŋalêlôm kêkac amac aêŋa, tec têtac ŋajam kêlêlêc.

8 Aê têtac sec gêdêŋ tauc ŋanô kêtu ŋoc papia, taŋ kato gagôm
amacnêm ŋalêlôm ŋawapac kêsaŋa naŋ atom. Aê galic papia,
taŋ kato e gêgôm amacnêm ŋalêlôm ŋawapac kêsa têlageŋ naŋ
ma têtac sec gêdêŋ tau ŋagec.
9 Ma galoc aê têtac ŋajam kêsa. Têtac ŋajam kêtu nêm ŋalêlôm
ŋawapac kêsa samucgeŋŋa nec atom kêtu amacnêm ŋalêlôm
ŋawapac kêsa e ajam taôm ôkwiŋa. Amacnêm ŋalêlôm ŋawapac
kêsa ŋam kêsêp Anôtô, abacma biŋ gêgôm amac atu sec atom.
10 Gebe ŋalêlôm ŋawapac, taŋ ŋam kêsap Anôtôŋa naŋ, êkac
aêac e tanam tauŋ ôkwi natatap moasiŋ Anôtô ênam aêac
kêsiŋa sa. Ŋalêlôm ŋawapac tonaŋ êkêŋ wapac lau teŋ êtiam
atom. Mago ŋalêlôm ŋawapac, taŋ ŋam kêsêp nomŋa naŋ, tec
êkêŋ aêac tamac êndu.
11 Alic acgom, nêm ŋalêlôm ŋawapac, taŋ ŋam kêsêp Anôtô
naŋ, kêkac amac kôm tokaiŋ-tokaiŋŋa. Kêkêŋ amac ôlim kêpi
kêtu amansaŋ nêm biŋŋa ma alic kesowaga sec. Amac atêc
taôm to ajam awem su aê ma nêm ŋalêlôm kêkac amac kêtu
aêŋa. Ma amac amêtôc sec. Amacnêm kôm samob tonaŋ
kêwaka amac sa gebe awê biŋ tau ŋakaiŋ teŋ atom.
12 Amboac tonaŋ aê kato gêdêŋ amac, mago kato kêtu ŋac,
taŋ gêgôm keso me kêtu ŋac, taŋ sêgôm eŋ sec naŋŋa atom.
Masi. Aê kato gebe jakêli amac e ôlim palê aêacŋa ênêc awêgeŋ
ma amac taôm ajala akô Anôtô laŋônêmŋa.
13 Biŋ tonaŋ gêgôm aêacma ŋalêlôm kêtu malô.

Mago tonaŋgeŋ atom. Titi têtac ŋajam gebe amac samob
alau ênê ŋalêlôm ŋawasi kêsa. Ma ênê têtac ŋajam gêgôm aêac
têntac ŋajam kêsa samucgeŋ.

14 Aê kalanem tauc gêdêŋ Titi kêtu amacŋa, ma amac agôm
aê majoc kêsa atom. Biŋ samob, taŋ asôm gêdêŋ amac naŋ
biŋŋanô, tec ma biŋ lanemŋa, taŋ asôm gêdêŋ Titi naŋ, biŋŋanô
amboac tonaŋgeŋ.
15 Titi kêkêŋ nê ŋalêlôm samucgeŋ gêdêŋ amac gebe taê
gêjam lêŋ amac akôc eŋ saŋa. Amac taŋem wamu eŋ ŋapep ma
akôc eŋ sa toatêc taôm ma atênêp.
16 Aê têtac ŋajam to têtac kêpa su kêtu amacŋa samucgeŋ.

8

Tanam Anôtônê lau sa

1 O lasitêwaac, aêac anac Anôtônê moasiŋ, taŋ kêkêŋ gêdêŋ
gôlôac dabuŋ Makedoniaŋa naŋ, ŋamiŋ êndêŋ amac aŋô ac-
gom.
2 Gêŋwapac kêkôniŋ êsêac, mago sêpuc tauŋ tôŋ ma sêmoa
totêntac ŋajam samucgeŋ. Êsêac lau ŋalêlôm sawaanô, mago
sêkêŋ da totêntac wapômgeŋ sêjac ŋawae.
3 Aê galic, tec jawa sa endeŋ amac gebe tauŋ nêŋ ŋalêlôm
kêkac êsêac tec sêkêŋ da kêtôm gêŋ, taŋ gêc êsêacŋa ma sêkêŋ
kêlêlêc su.
4 Êsêac teteŋ aêac ŋapaŋ gebe alôc ma sêwê kaiŋ sakiŋ sênam
Anôtônê lau saŋa sêwiŋ.
5 Êsêac sêkêŋ da kêtôm aêac taêŋ kêka necgeŋ atom, êsêac
sêkêŋ tauŋ samucgeŋ dêdêŋ Apômtau gêmuŋ, ma Anôtô kêpuc
êsêac tôŋ, go sêkêŋ tauŋ gêdêŋ aêac amboac tonaŋgeŋ.
6 Tec aêac asakiŋ Titi, taŋ gêmuŋgeŋ gêjac m moasiŋ tonaŋ
ŋakoleŋ naŋ, gebe ênac dabiŋ kôm tau aŋga amacnêm.
7 Amac atu lau tolêlôm gêŋ samob tonec ŋaiŋa, akêŋ gawiŋ,
asôm mêtê, ajala biŋ, ajam kôm toôlim palêgeŋ ma têmtac
gêwiŋ aêac, tec galoc atu lau tolêlôm amoasiŋ Anôtônê lauŋa
êwiŋmaŋ.
8 Aê gabe jakac amac atom. Lau ŋagêdô sêgôm toôliŋ
palêgeŋ, tec gabe jansaê amac gebe oc têmtac gêwiŋ ŋanô
amboac tonaŋ me masi.
9 Amac ajala aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋgac. Eŋ
ŋac tolêlôm, mago kêtu ŋac ŋalêlôm sawa kêtu amacŋa, gebe
ênê ŋalêlôm sawa tonaŋ êkêŋ amac atu lau tolêlôm.
10 Aê jawa ŋoc taêc gêjam sa êpi biŋ tau acgom. Biŋ tonec oc
êmoasiŋ amac. Gêdêŋ jala laŋgwa amac ajac m kôm tau, mago
ajam ŋaômageŋ atom, têmtac gêwiŋ ŋanôgeŋ tec ajam.
11 Amboac tonaŋ galoc anac dabiŋ kôm tau ma aŋgôm biŋ,
taŋ nêm ŋalêlôm êkac amacŋa naŋ, ŋanô êsa ŋa gêŋ, taŋ gêc
amacŋa naŋ.

12 Embe nêm ŋalêlôm êkac amac ma akêŋ êtôm gêŋ, taŋ gêc
amacŋa, go Anôtô êlic ŋajam. Akêŋ geŋ, taŋ taôm apô lêna amoa
naŋ atom.
13 Aê taêc gêjam biŋ tonec gebe lau ŋagêdô sêmoa ŋajam
ma sêlêwaŋ tauŋgeŋ ma amac aôc gêŋwapac nec atom. Amac
samob atôm taômgeŋ.
14 Galoc tonec amacnêm gêŋ taêsam gêc, tec anam êsêacnêŋ
sêpô Iênaŋa sa. Ma êsêacnêŋ gêŋ ŋagêdô embe ênêc, go
sênam amacnêm apô lênaŋa sa amboac tonaŋ ma amoa atôm
taômgeŋ.
15 Êtôm biŋ, taŋ teto gêc gebe
“Ŋac taŋ kejoŋ mana taêsam naŋ,
nê mana kêlêlêc su atom.
Ma ŋac, taŋ kejoŋ luagêc naŋ,
kêpô lêna atom.”

Titi to nê launêŋ biŋ

16 Aê gajam daŋge gêdêŋ Anôtô gebe kêkac Titinê ŋalêlôm e
ôli palê kêsa kêtu amacŋa ma gêgôm kêtôm aê gagôm.
17 Aêac alêŋ biŋ ŋac tau tec kêkêŋ taŋa ma tau ôli palê kôm
tonaŋŋa e nê ŋalêlôm kêkac eŋ ma gêdêŋ amac gêwac.
18 Aêac asakiŋ lasiŋi teŋ, taŋ gôlôac dabuŋ samob sêŋô eŋ
gêjam mêtê ŋajam ŋawae naŋ, tec gêwiŋ eŋ gêwac.
19 Mago kêtu tonaŋŋageŋ atom, gôlôac dabuŋ samob sêjaliŋ
eŋ sa gebe êsêlêŋ to ênam sakiŋ êwiŋ aêac êtu moasiŋ tonaŋŋa,
gebe Apômtaunê wae êsa to êwaka aêacma têntac gêwiŋ kôm
tonecŋa sa.
20 Aêac agôm tonaŋ gebe lau teŋ sêŋgoliŋ biŋ êpi aêac êtu
moasiŋ kapôêŋ, tec aêac akôc necŋa atom.
21 Aêac taêŋ gêjam gebe aŋgôm ma gêŋ ŋapep sawa êtu
Apômtau taugeŋ êlicŋa atom, aŋgôm êtu ŋamalac sêlicŋa am-
boac tonaŋgeŋ.
22 Ma aêac asakiŋ lasiŋi teŋ gêwiŋ. Aêac asaê eŋ kêtu dim
taêsam kêtu kôm ŋagêdôŋa ma alic eŋ gêgôm gêŋ toôli palêgeŋ.
Eŋ taê kêpa amac su, tec ôli palê kêsa amacŋa.
23 Titi tau tec jawa eŋ sa gebe ŋoc ŋac eŋ, naŋ gêjam kôm
kêpi amac gêwiŋ aê. Ma aêac lasiŋiagêc têtu gôlôac dabuŋ nêŋ
aposolo sêwaka Kilisinê wae saŋa.
24 Atôc nêm têmtac gêwiŋ êndêŋ êsêac ma awaka aêacma biŋ
lanemŋa, taŋ asôm kêpi amac naŋ sa, gôlôac samob sêjala gebe
biŋŋanô.

9

Tanam Anôtônê lau sa

1 Sakiŋ tanam Anôtônê lau saŋa tau gêc awê, tec jato ŋabiŋ
êndêŋ amac êtiam atom.

2 Aê kajala gebe nêm ŋalêlôm kêkac amac sakiŋ tonaŋŋa, tec
kalanem amac gêdêŋ lau Makedoniaŋa ma kasôm gebe "Lau
Akaiaŋa sêmasaŋ tauŋ kêtu sakiŋ tonaŋŋa gêdêŋ jala laŋgwa
sugac." Amac waem ôlim paleŋa tonaŋ kêkêli lau taêsam ma
sêkôc kôm tau sa amboac tonaŋgeŋ.
3 Galoc jasakiŋ lasitêwai tonaŋ sêwac, gebe biŋ, taŋ kalanem
amac naŋ, êwaka tau sa gebe biŋŋanô, tec amac amansaŋ taôm
êtôm aê kasôm.
4 Aê embe jawiŋ lau Makedoniaŋa ŋagêdô jawac ma jatap
amac sa gebe amasaŋ taôm su atom, oc êŋgôm aêac, taŋ taêŋ
kêka amac naŋ, majeŋ ŋanô. Aê gabe jasôm biŋ êpi amac
majem êsaŋa nec atom.
5 Kêtu biŋ tonaŋŋa aê taêc gêjam kêtu tôŋ gebe janac biŋsu
lasitêwai tonaŋ, gebe sêsêlêŋ sêmuŋ sêndêŋ amac sêwac ma
sênac dabiŋ moasiŋ, taŋ amac akêŋ ŋawae gebe asakiŋ naŋ
kwanaŋgeŋ. Embe anac dabiŋ taôm amboac tonaŋ, go êwa
moasiŋ tau sa gebe akêŋ kêtu aêac akac amacŋa atom, taôm
nêm ŋalêlôm kêkac amac tec akêŋ.
6 Taêm ênam tonec acgom. Ŋac taŋ kêsê ŋawê luagêcgeŋ naŋ,
oc ejoŋ ŋanô luagêcgeŋ sa. Ma ŋac, taŋ kêsê ŋawê taêsam naŋ,
oc ejoŋ ŋanô taêsam sa.
7 Lau samob sêkêŋ atôm nêŋ ŋalêlôm êkac êsêacŋa, sêkêŋ
totêntac secgeŋ êtu sêkac êsêacŋa atom, gebe Anôtô têtac gêwiŋ
ŋac, taŋ kêkêŋ totêtac wapômgeŋ naŋ.
8 Anôtô kêtôm gebe êkêŋ moasiŋ samob ênam amac auc,
gebe atap nêm gêŋ êôc amac tôŋŋa sa ŋapaŋ ma atap sa êlêlêc
e atôm gebe aŋgôm kôm ŋajam samob,
9 kêtôm teto gêc gebe

"Eŋ kêpalip nê gêŋ gêdêŋ lau ŋalêlôm sawa.

Ênê biŋgêdêŋ oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ."
10 Ŋac taŋ kêkêŋ ŋawê gêdêŋ ŋackêpalip-ŋawêwaga to kêkêŋ mo
gebe eŋ êniŋ naŋ, oc êkêŋ ŋawê êndêŋ amac amboac tonaŋ ma
êkêŋ êtu taêsam e amacnêm biŋgêdêŋ ŋaŋanô êtu kapôêŋ.
11 Eŋ êkêŋ amac atu lau tolêlôm gêŋ samobŋa e atôm gebe akêŋ
gêŋ totêmtac wapômgeŋ. Ma aêac anam amac sa e lau sênam
daŋge Anôtô êtu nêm moasiŋ tonaŋŋa.
12 Amac ajam kôm kêpi sakiŋ tonaŋ, tec gêjam Anôtônê lau sêpô
lêna tauŋŋageŋ sa atom, êkêli lau taêsam sênam daŋge Anôtô.
13 Sakiŋ tonaŋ êwaka amac sa ma êkêli lau sêlambiŋ Anôtô êtu
taŋem wamu to asôm Kilisinê ŋawae ŋajam lasêŋa ma êtu têmtac
wapôm gêbiŋ amac tôŋ têmiŋ êsêac to ŋagêdô samobŋa.
14 êsêacnêŋ mec, taŋ teteŋ kêtu amacŋa naŋ, gêwa sa gebe sêjam
aweŋ su amac kêtu moasiŋ kapôêŋanô, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ
amac naŋŋa.

15 Daŋge êndêŋ Anôtô êtu moasiŋ ŋanô, taŋ kêkêŋ gêdêŋ aêac
ŋaômageŋ naŋŋa. Aêac tatôm gebe dawa moasiŋ tau sa toma-
lageŋ atom.

10

Paulu kêkac biŋ su tau

1 Aê, Paulu, tauc jalêŋ bi ŋ amac êtu Kilisinê ŋalêlôm ŋajam
to malôŋa. Lau sêsôm biŋ kêpi aê gebe aê embe jamoa jawiŋ
amac, oc jambu tauc, mago embe jamoa jaêc, oc jasôm biŋ
ŋajaŋa.
2 Aê jateŋ amac gebe Aŋgôm aê jasôm biŋ ŋajaŋa êndêŋ amac
êndêŋ taŋ jamoa jawiŋ amac naŋ atom. Aê taêc gêjam kêtu
tôŋ gebe jasôm biŋ ŋajaŋa amboac tonaŋ êndêŋ lau ŋagêdô, taŋ
taêŋ gêjam gebe aêac asêlêŋ asa lêŋ ŋamalacŋa.
3 Biŋŋanô, aêac ŋamalac, tec asa ma lêŋ, mago ajac siŋ ŋa lêŋ
ŋamalacŋa atom.
4 Aêacma siŋ ŋalaukasap ŋam kêsêp nom atom, Anôtônê
laukasap tau ŋajaŋa kêtôm gebe anac siŋ ma anseŋ ŋacjonêŋ
tuŋbôm ŋajaŋa su. Aêac anseŋ ŋamalacnêŋ kauc keso,
5 to nêŋ biŋ tetoc tauŋ saŋa, taŋ gêsaŋ aêac auc e tajala Anôtô
sapu naŋ su. Ma êkôniŋ biŋ samob, taŋ taêŋ gêjam naŋ, tôŋ e
êsô Kilisinê biŋ ŋalabu.
6 Aêac amasaŋ tauŋ su gebe êndêŋ taŋ amac anac dabiŋ
taŋem wamu su acgom, go aêac amêtôc taŋeŋ pêc samob.
7 Matem êndiŋ gêŋ, taŋ gêc laŋônêmŋa naŋ. Ŋac teŋ embe êlic
tau amboac Kilisinê ŋac, naŋ taê ênam ênêc tauŋa êwiŋ gebe
aêac atu Kilisinê lau amboac tonaŋ atôm eŋ.
8 Aê embe jalanem tauc êIêlêc su êtu ŋaclai, taŋ Apômtau
kêkêŋ gêdêŋ aêac naŋŋa, oc majoc atom. Eo kêkêŋ ŋaclai amboa
amac saŋa, kêkêŋ ŋaclai anseŋ amac suŋa atom.
9 Taêm ênam gebe aê gabe jatakê amac ŋa ŋoc papia nec
atom.
10 Lau ŋagêdô sêsôm gebe “Ênê papia tec ŋajaŋa to ŋatêkwa.
Mago eŋ tau embe êmoa êwiŋ aêac, go talic eŋ ŋac palê-palê ma
ênê biŋ amboac ŋanô masi.”
11 Ŋac taŋ kêsôm biŋ tonaŋ naŋ, taê ênam biŋ tonec acgom
gebe Aêac taŋ amoa jaêc ma ato ma papia ŋajaŋa naŋ, oc aŋgôm
biŋ, taŋ ato kêsêp papia naŋ, ŋanô êsa êndêŋ taŋ wacamoa
awiŋ amac.
12 Aêac abe akiaŋ tauŋ e naanam taminŋ lau ma anam dôŋ
tauŋ êpi êsêac, taŋ tauŋ sêwaka tauŋ sa naŋ, nêŋ ŋagêdô atom.
Êsêac tonaŋ têtu tauŋ nêŋ dôŋ to sêjam dôŋ tauŋ kêpi tauŋ e nêŋ
kauc kêlênsôŋ.

13 Aêac tonec abe alanem tauŋ êlêlêc su atom. Anôtô tau
kêkêŋ dôŋ gebe anam dôŋ-ma kôm. Aêac adaguc dôŋ tonaŋ tec
waçaô lasê amac.
14 Amac amoa madiŋ ŋalêlom, tec gêdêŋ taŋ adêŋ amac awac
toKilisinê ŋawae ŋajamgeŋ naŋ, aka lêlêc madiŋ tonaŋ atom.
15 Aêac alanem tauŋ kêtu lau teŋ nêŋ koleŋŋa atom. Mago
aêac akêŋ mateŋ gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ esewec ma akêŋ
aêacma kôm êlaiŋ tau ŋanô aŋga amacnêm e êtôm madiŋ, taŋ
Anôtô kêkêŋ naŋ.
16 Go asôm ŋawae lasê e aka lêlêc amac naakêŋ êsêp lau
samuc nêŋ gamêŋ ma alanem tauŋ êtu kôm, taŋ lau teŋ sêjam
su aŋga nêŋ tuŋlêlôm naŋ atom.
17 "Ŋac teŋ embe êlanem tau, go êlanem tau êtu
Apômtauŋageŋ."
18 Ŋac taŋ tau kêwaka tau sa naŋ, eŋ koleŋwaga ŋanô atom.
Ŋac taŋ Apômtau kêwaka eŋ sa naŋgeŋ, tec eŋ koleŋwaga ŋanô.

11

Paulu to aposolo dansaŋ

1 Aŋô ŋoc biŋ meloc ŋagec acgommaŋ. Aê kajalagac gebe
amac oc aŋô.
2 Aê gajam lêmuŋ amac kêtôm Anôtô gêjam lêmuŋ gebe amac
atôm awêtakiŋ ŋajam teŋ, taŋ kêsi eŋ kêtu ŋac tageŋŋa naŋ, tec
gabe jawê amac andêŋ eŋ ana. Ŋac tau Kilisi.
3 Mago aê taêc dani amac gebe nêm ŋalêlôm, taŋ kêsap Kilisi
tôŋ ŋaŋêŋgeŋ naŋ, oc êtu sec ma awi eŋ siŋ atôm Ewa, taŋ moac
kêsau eŋ ŋa biŋdansaŋ tokauc naŋ.
4 Gebe ŋac teŋ embe wacênam mêtê êpi Jesu teŋ, taŋ aêac
ajam mêtê kêpi atom, me embe akôc ŋalau teŋ sa, taŋ akôc sa
aŋga aêacma atom, me embe ŋawae ŋajam teŋ, taŋ aêac akêŋ
gêdêŋ amac naŋ atom, oc aŋô anac ŋawaegeŋ.
5 Aê kasaê tauc gebe "aposolosêga" tonaŋ lau tokauc sêlêlêc
aê su nec atom.
6 Moae kasôm biŋ amboac kwapuc, mago ŋoc kauc amboac
kwapucnêŋ atom. Biŋ tonaŋ aêac awa sa gêdêŋ amac gêc
awêgeŋ ŋa biŋ to lêŋ tokaiŋtokaiŋ.
7 Aê gabu tauc gebe jatoc amac sa ma kasôm Anôtônê ŋawae
ŋajam lasê kakôc ŋaôli gêjô su atom, tec gagôm sec me.
8 Gôlôac dabuŋ ŋagêdô sêjam ôli aê gebe janam sakiŋ amac.
Aê galic amboac kajaŋgo gêŋ aŋga êsêacnêŋ.
9 Gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ amac tokapô lêna ŋêŋgeŋ naŋ, aê
kaêlênsôŋ amac ma kateŋ gêŋ aŋga amacnêm ŋac teŋ nê atom.
Lasitêwai taŋ sêmêŋ aŋga Makedonia naŋ, sêjam ŋoc kêpô lêna
sa. Aê gajob tauc ma oc jajop tauc ŋapep gebe jakêŋ wapac teŋ
êndêŋ amac atomanô.

10 Kilisinê biŋŋanô gêjam aê auc, tec jasôm êtu tôŋ gebe
ŋoc waec tonaŋ ŋawae êmbacnê aŋga Akaia ŋagamêŋ samob
atomanô.
11 Aê kasôm biŋ tau kêtu asageŋŋa. Kasôm gebe têtac gêwiŋ
amac atom me. Anôtô kêjala gebe têtac gêwiŋ amacgac.
12 Gêŋ taŋ gagôm gamoa naŋ, oc jawi siŋ atom, gebe jakô
êsêac, taŋ sebe tetoc tauŋ sa ma sêsôm gebe sêjam kôm têtôm
aêac naŋ, waeŋ auc.
13 Lau tônê ŋai êsêac aposolo dansaŋ. Êsêac koleŋwaga
dansaŋ, taŋ sêjam Kilisinê aposolo laŋôŋ naŋ.
14 Biŋ tonaŋ êtakê amac atommaŋ, gebe Sadaŋ tau gêjam
aŋela ŋawêŋa laŋô.
15 Tec ênê sakiŋwaga embe sênam sakiŋwaga biŋgêdêŋŋa
laŋôŋ, oc alic amboac gêŋ kaiŋ teŋ atom. Êtu ŋamu êsêac têtap
ŋagêjô sa êtôm nêŋ kôm, taŋ sêjam naŋ.

Paulu gêôc ŋandaŋ taêsam kêtu eŋ aposoloŋa

16 Aê jasôm ŋoc biŋ êtiam gebe alic aê amboac ŋac meloc
atom. Mago embe alic aê amboac ŋac meloc, naŋ alicmaŋ,
tageŋ alôc sa gebe jalanem tauc ŋagec acgom.
17 Biŋ tec jasôm nec Apômtaunê biŋ atom. Aê jasôm biŋ
lanemŋa tonec amboac ŋac meloc teŋ.
18 Lau taêsam sêlanem tauŋ kêtu biŋ ŋamalacŋa, tec gabe
jalanem tauc êtu tonaŋŋa êwiŋmaŋ.
19 Amac taôm lau tokaucgac, mago aŋô lau meloc nêŋ biŋ
ajac ŋawaegeŋ.
20 Ŋac teŋ embe êkôniŋ amac atu ênê sakiŋwaga, me êniŋ
amacnêm mo ŋaômageŋ, me êkôc amacnêm gêŋ, me etoc tau
sa, me êtap amac laŋômanô auc, oc alic ŋajam.
21 Aê jasôm tomajocgeŋ gebe aêacma ŋajaŋa masi, tec agôm
gêŋ amboac tonaŋ atom.
Mago ŋac teŋ embe êkiaŋ tau sa gêŋ teŋŋa, go jakiaŋ tauc sa
amboac tonaŋgeŋ. Galoc kasôm biŋ amboac ŋac meloc kêtiam.
22 Êsêac Ebolaiwaga me. Aê amboac tonaŋ. Êsêac Israel-
waga me. Aê amboac tonaŋ. Êsêac Abrahamnê wakuc me. Aê
amboac tonaŋ.
23 Êsêac Kilisinê sakiŋwaga me. Aê jasôm ŋagêbôcŋageŋ gebe
Aê gajam sakiŋ Kilisi kêlêlêc êsêac su. Aê gajam koleŋ kêlêlêc
êsêac. Aê gêŋgôŋ kapoacwalô kêtu dim taêsam, si aê kêlêlêc e
kêdabiŋ gebe jamac êndu.
24 Judawaga si aê kêtu dim lemeŋ teŋ kakôc sêm 39
kêtômgeŋ.
25 Si aê ŋa sêm kêtu dim têlêac kêtiam, ma gêdêŋ ŋasawa teŋ
gadam kapoac gwêc geleŋŋa samuc teŋ ma gêbêcauc samuc
teŋ.

26 Aê kasêlêŋ gajac laoc gamêŋ todim-todim, galom bu
secsec, ma kêjaŋgowaga to aê tauc ŋoc lau ma lau samuc dêdib
aê ŋawaô sebe sênac aê êndu. Aê gêŋgôŋ malac to gamoa gamêŋ
sawa ma kapoac gwêc to gaŋgôŋ gawiŋ lasitêwai dansaŋ ma
gamoa jageo ŋanô.
27 Aê gajam koleŋ e tekoc gêbac ma gêbêc taêsam gaêc bêc
atom. Mo to bu gêjô aê ma kêpô lêna tauc gêŋ taniŋŋa
samucgeŋ ma malo gêjam aê ma ŋoc ŋakwê masi.
28 Aê gabe jasa biŋ ŋagêdô sa êwiŋ atom, tageŋ tonec gebe
kêtôm bêcgeŋ kêpô sim tauc kêtu gôlôac dabuŋ samobŋa, tec
kêkôniŋ aê tôŋ ŋanôgeŋ.
29 Ŋac teŋ embe êtu palê, go aê jatu paŋ atom me. Sec ŋalip
embe ênac ŋac teŋ, go aê têtac ŋandaŋ êsa atom me.
30 Lau embe sêkac aê gebe jalanem tauc, go jalanem tauc êtu
ŋoc palêpalêŋageŋ.
31 Apômtau Jesu Tama Anôtô, taŋ aêac têlanem eŋ endeŋ
tôŋgeŋ naŋ, tec kêjala gebe kasau atom.
32 Gêdêŋ taŋ aê gamoa Damasku naŋ, kiŋ Areta nê gôliŋwaga
kêsôm gebe sêlai Damasku ŋakatam auc sebe sêkôc aê tôŋ.
33 Mago sêkêŋ aê kasêp sêm, taŋ sêwa kêtôm talu teŋ naŋ,
ma sêlêwaŋ aê kasa katam sauŋ teŋ kasêp tuŋbôm ŋamagêŋa
gamêŋ, tec gaêc êsêac lemeŋ su.

12

Paulu katu kaiŋ teŋ kêsa to Anôtô geoc biŋ lasê gêdêŋ eŋ ŋamiŋ

1 Biŋ tonec gêc awê gebe lanem tau ŋanô masi. Mago
talanem tauŋmaŋ. Galoc jawa biŋ katuc kaiŋ teŋ kêsa to
Apômtau geoc biŋ lasê gêdêŋ aêŋa sa.
2 Aê kajala ŋac teŋ Kilisi gêbiŋ eŋ tôŋ ma kêsuŋ eŋ sa kêpi
undambê ŋadeŋ kêtu têlêacŋa naŋ gêja. Biŋ tonaŋ kêsa ŋajala 14
su. Ŋac tau toôligeŋ gêja me gêwi ôli siŋ, aê kajala atom. Anôtô
tec gêlic.
3-4 Aê kajala gebe Anôtô kêsuŋ ŋac tau tonaŋ sa kêpi paradis.
Ŋac tau toôligeŋ gêja me gêwi ôli siŋ, aê kajala atom. Anôtô
tec gêlic. Aŋga ônê eŋ gêŋô biŋ, taŋ ŋamalac aweŋ sêsôm têtôm
atom to sêjac jao gebe sêsôm atom naŋ.
5 Aê gabe jalanem ŋac tonaŋ, gabe jalanem tauc atom. Embe
jalanem tauc, oc jalanem tauc êtu ŋoc palêpalêŋa.
6 Aê embe taêc ênam gebe jalanem tauc, oc jaŋgôm tauc jatu
meloc atom, oc jasôm biŋŋanôgeŋ. Mago aê gabe janam tauc
tôŋ gebe ŋac teŋ êlic aê ŋajam êlêlêc su atom. Gêŋ taŋ eŋ gêlic
aê gagôm to biŋ, taŋ eŋ gêŋô aê kasôm naŋgeŋ êwaka aê sa.
7 Anôtô geoc biŋ kaiŋ teŋ ŋanô lasê gêdêŋ aê, mago eŋ gebe
aê jatoc tauc sa atom, tec kêkêŋ gêmac toŋandaŋ kaiŋ teŋ gêdêŋ

aê, aê galic gêmac tau kêtôm Sadaŋnê aŋela teŋ, taŋ kêtuc aê gebe jatoc tauc sa atom.

8 Aê kateŋ Apômtau kêtu dim têlêac kêtu gêmac tauŋa gebe êkôc su aŋga aê.

9 Mago eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Aôm kôtap ŋoc moasiŋ sêŋac, tec kôpô lêna gêŋ teŋ kêtiam atom, gebe ŋoc ŋaclai ênac dabiŋ tau aŋga lau palê-palê nêŋ." Amboac tonaŋ aê jalanem tauc ŋoc palê-palêŋa janac ŋawaegeŋ gebe Kilisinê ŋaclai êkwa aê auc.

10 Amboac tonaŋ oc jalic ŋajam gebe jamoa topalê-palêgeŋ ma lau sêŋgôm aê sec to japô lêna tauc ma sêjanda aê to jaŋgôŋ naeo êtu Kilisiŋa. Êndêŋ taŋ jamoa topalê-palêgeŋ naŋ, jamoa toŋaclaigeŋ.

Paulu kêpô sim tau kêtu lau Korintiŋa

11 Aê katu ŋac meloc sugac. Amac akac aê tec katu gêŋ meloc. Kôm awaka aê saŋa gêjac amac ŋawaegac. Aê ŋac ŋaôma, mago aposolo towae tonaŋ ŋai sêlêlêc aê su atom.

12 Aê gamoa gawiŋ amac ma gaôc gêŋwapac totêtac kêpa sugeŋ e gagôm gêŋsêga, taŋ kêwaka aposolo sa naŋ. Aê gagôm gêŋsêga to gêŋtalô ma gêŋ toŋaclai.

13 Gôlôac dabuŋ ŋagêdô têtap gêŋ ondoc sa, taŋ amac atap sa atom. Gêŋ tageŋ tonec tec atap sa atom gebe aê tauc kalênsôŋ amac ma kateŋ gêŋ teŋ aŋga amacnêm atom. Asuc ŋoc geo tonaŋ ôkwimaŋ.

14 Galoc kamasaŋ tauc gebe jandêŋ amac jawac êtu dim têlêacŋa. Ma aê gabe jakôc gêŋ teŋ aŋga amacnêm atom. Aê gabe jatap amacnêm gêŋ sa atom, aê gabe jatap amac taôm sa. Ŋapalê sênac awa sa êtu teneŋi to tameŋiŋa atom, teneŋi to tameŋi sênac sa êtu ŋapalêŋa.

15 Aê têtac gêwiŋ ŋanô gebe jakêŋ ŋoc gêŋ samob to jaim tauc su êtu janam amac saŋa. Ma aê embe têtac êwiŋ amac êlêlêc su, go amacnêm ŋagêjô tonec gebe têmtac êwiŋ aê ŋagecgeŋ me.

16 Biŋ tau tonec gêc awê, aê kateŋ gêŋ e kakêŋ wapac amac atom. Tageŋ lau ŋagêdô sêsôm gebe oc gagôm gêŋlêlôm amac ma kasau amac e gajam amac ôkwi.

17 Amboac ondoc. Aê kasakiŋ lau dêdêŋ amac sêwac naŋ kasakiŋ nêŋ teŋ gebe êwê amac aucŋa me.

18 Aê kateŋ Titi gebe êwac ma kasakiŋ lasiŋi teŋ gebe êwiŋ eŋ. Tec Titi oc gêwê amac auc me. Aêagêc asa ma lêŋ toma ŋalêlôm tageŋ atom me. Aêagêc apuc ŋac tageŋ waŋa atom me.

19 Amac abe aêac awa tauŋ sa êndêŋ amac endeŋ tôŋgeŋ me. Masigoc. Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ ma aêac asôm biŋ akô Anôtô laŋônêm. O lauace, geŋ samob tonaŋ aêac agôm gebe amboa amac saŋa.

20 Aê gaê go tauc gebe moae êndêŋ taŋ wacjaô lasê amac naŋ, jatap amac sa atôm aê taêc gêjamŋa nec atom. Ma moae amac atap aê sa jatôm amac taêm gêjamŋa naŋ, atom amboac tonaŋgeŋ. Aê katêc gebe moae jatap kisa to biŋ lêmuŋŋa ma têntac ŋandaŋ, biŋ saic-saic to biŋ gêga ma biŋkalom, atoc taôm sa ma lêŋ wauc-waucgeŋŋa sa.

21 Aê gaê go tauc gebe aê embe jandêŋ amac jawac êtiam, go ŋoc Anôtô oc moae êkôniŋ aê ma amac alic, ma jataŋ api taêsam, taŋ sêgôm sec wanêcgeŋ su, mago sêjam tauŋ ôkwi aŋga gêŋ môp to mockaiŋŋa ma mateŋ daŋgucŋa, taŋ sêgôm naŋ atom.

13

Paulu gêlêŋ biŋ lau kêtu ŋamu ma gêjac mata nê papia

1 Galoc gabe jandêŋ amac jawac êtu dim têlêacŋa. “Ŋac luagêc me têlêac sêwa biŋ teŋ sa acgom, go ŋanô êsa.”

2 Gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ amac kêtu dim luagêcŋa naŋ, kasôm biŋ gêdêŋ lau, taŋ gêmuŋgeŋ sêgôm sec to gêdêŋ lau ŋagêdô samob gebe Embe jawac êtiam, oc taêc walô amac atom. Galoc gamoa jaêc amac, tec jasôm biŋ tonaŋgeŋ êtiam.

3 Amac abe Kilisi êwa tau sa ŋanôgeŋ gebe aê gajam eŋ awa. Eŋ gêmoa gêwiŋ amac amboac ŋac palê-palê atom, gêmoa gêwiŋ amac toŋaclaigeŋ.

4 Biŋŋanô, eŋ ŋac palê-palê, tec sêjac eŋ kêpi kakesotau. Mago Anôtônê ŋaclai kêkêŋ eŋ gêmoa mata jali. Eŋ gêbiŋ aêac tôŋ awê kaiŋ ênê palê-palê, mago Anôtônê ŋaclai êkêŋ aêac amoa mateŋ jali awiŋ eŋ gebe anam amac sa.

5 Ansaê taôm acgom. Amac akêŋ gêwiŋ ŋanô me masi. Taêm ênam taômmaŋ. Amac ajala gebe Kilisi Jesu gêmoa gêwiŋ amac me masi. Embe ajala atom, go atap saê ŋanô sa atom.

6 Aê taêc kêka gebe amac ajala aêac gebe atap saê ŋanô sagac.

7 Aêac ateŋ Anôtô gebe amac aŋgôm sec teŋ atom. Aêac ateŋ biŋ tonaŋ kêtu awaka tauŋ sa êndêŋ amac alic gebe aêac lau ŋaŋêŋ nec atom, ateŋ gebe amac aŋgôm gêŋ ŋajamgeŋ. Embe alic aêac amboac lau, taŋ têtap saê ŋanô sa atom naŋ, oc êtôm, mago oc êlênsôŋ aêac atom.

8 Aêac tec atôm gebe akôniŋ biŋŋanô tôŋ atom, aêac atoc biŋŋanô sageŋ.

9 Embe aêac lau palê-palê ma amac lau ŋajaŋa, oc aêac alic totêntac ŋajamgeŋ. Aêac ateŋ ma mec kêtu biŋ tau tonecŋa gebe Anôtô êkêŋ amac atu lau ŋajaŋa samucgeŋ.

10 Aê gamoa jaêc ma kato biŋ tonec kêtu ŋam tonecŋa gebe êndêŋ taŋ jaô lasê amac naŋ, jansaic biŋ amac atom. Apômtau kêkêŋ ŋaclai tau gêdêŋ aê, mago kêkêŋ kêtu enseŋ amac suŋa atom, kêkêŋ kêtu êmboa amac saŋageŋ.

11 O lasitêwaac, aŋgôŋ ŋajamôŋ. Anac dabiŋ taôm ŋapep. Alêŋ
biŋ taôm. Nêm ŋalêlôm êpi tageŋ ma amoa tobiŋmalôgeŋ. Ma
Anôtô, taŋ kêtu têntac gêwiŋ to biŋmalô ŋamôkê naŋ, wacêwiŋ
amac.
12 Aê moalêc taôm to akôc taôm sa êtôm Anôtônê lau nêŋ
mêtê. Anôtônê lau samob aweŋ gêjac amac.
13 Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ to Anôtônê têtac gêwiŋ ma
Ŋalau Dabuŋ êmbiŋ amac tôŋ êwiŋ amac samob.

Paulunê papia gêdêŋ lau GALATA

Apômtau Jesu nê Ŋawae Ŋajam kêlaiŋ tau e sêsôm lasê lalau samuc, taŋ nêŋ ŋam kêsêp Juda atom sêŋô to sêkôc sa sêjac ŋawaegeŋ sêwiŋ-sêwiŋ naŋ, biŋ tonec kêlênsôŋ gôlôac buŋa gebe lau teŋ têtu lau buŋa ŋanô atom aê sejop Mosenê Biŋsu sêwiŋ aegom. Paulu taê gêjam gebe aê sêsô Biŋsu ŋalabu nê gejae êsêac ŋawae atom. Masianô. Eŋ gebe dambiŋ tauŋ toŋ taminŋ Kilisi nee takêŋ gêwiŋ taugeŋ kêtu ŋanombaŋanô gebe Anôtô gêlic ŋamalac samob gêdêŋ kêtu sêkêŋ gewiŋŋageŋ. Tageŋ lau ŋagêdô jasêô lasê gôlôac Galatiaŋa, naŋ sêôc Paulunê biŋ tonaŋ auc ma sêsôm ŋajaŋa gebe Lau sejop Mosenê Biŋsu êwiŋ acgom, go Anôtô êlic êsêac têtu lau gêdêŋ. Galatia tonaŋ Romnêŋ gamêŋ teŋ gêc Asia Sauŋ.

Paulunê papia gêdêŋ lau Galata nec ŋac tau keto gebe lau, taŋ sêkêŋ taŋeŋ mêtê geo tonaŋ e seo sic naŋ, sêkac tauŋ ôkwi dêndêŋ gôlôac buŋa nêŋ sêkêŋ gewiŋ to nêŋ lêŋ ŋaŋêŋ naŋ. Paulu gêjac m nê papia gêwa tau sa gebe Jesu Kilisi nê aposolo teŋ eŋ ma gêwê kaiŋ gaê tau, tec gêjam talaŋ tau gêdêŋ lau, taŋ seboc eŋ aposolo ŋanô atom naŋ. Paulu gesеŋ esêae ma kêsôm ŋajaŋa gebe ŋamalac sêsuŋ sakiŋ aposoloŋa gelom eŋ atom, kekôc aŋga Anôtônê. Ma Anôtô kêsakiŋ eŋ gêdêŋ lau samuc gebe ênam mêtê êsêac êlêlêc lau Judawaga su. Go gelom biŋ teŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ taugeŋ kêpô lau ôkwi têtu lau gêdêŋ. Gocgo kêwaka biŋ tonec sa gêc môkêlatu 5 to 6 gebe takêŋ gêwiŋ Kilisiŋa kêkac lau buŋa têntac gêwiŋ tauŋ, tec gêbiŋ êsêac tôŋ jasêjam tauŋ sa to sêmoasiŋ tauŋ topalêgeŋ.

Ŋadêŋaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-10
2. Paulu gêwa tau sa gebe eŋ aposolo ŋanô teŋ 1:11–2:21
3. Ŋawae Ŋajam Anôtônê moasiŋŋa 3:1–4:31
4. Kilisi kêgaboac lau buŋa su sêmoa nêŋ lêtêgeŋ, tec sêmansaŋ biŋsu sênac ŋawaegeŋ 5:1–6:10
5. Paulu gêjac mata papia tau 6:11-18

Paulu gêjac m nê papia

1 Aê aposolo Paulu ŋoc biŋ tonec. Aê katu aposolo aŋga ŋamalacnêŋ atom, ma ŋamalac teŋ kêjaliŋ aê sa atom. Jesu Kilisi agêc Tama Anôtô, taŋ gêŋu eŋ aŋga ŋacmatênêŋ sa naŋ, tec kêkêŋ aê.

2 Aê to lasitêwai samob, taŋ semoa sêwiŋ aê naŋ, ma biŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ Galataŋa naŋ.

3 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to
biŋmalô êndêŋ amac êwac.
4 Kilisi tau kêkêŋ tau kêtu aêacnêŋ secŋa ma kêjaŋgo aêac
aŋga nom sec tonec su kêtom Tameŋi Anôtô nê biŋ.
5 Ŋawasi êndêŋ eŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋŋanô.

Ŋawae ŋajam tageŋ tec gêc

6 Aê kêtakê, gebe amac akac taôm su sebeŋ aŋga ŋac, taŋ
kêkêŋ Kilisine moasiŋ kêkaiem amac naŋ, ma asuŋ taôm adêŋ
ŋawae ŋajam tauŋa teŋ aja.
7 Tageŋ ŋawae ŋajam teŋ gêc atom, mago lau ŋagêdô tec
sêlênsôŋ amac ma sebe sênam Kilisinê ŋawae ŋajam ôkwi.
8 Aŋô acgom, aêac me aŋela undambêŋa teŋ embe êsôm
ŋawae ŋajam teŋ lasê êndêŋ amac eso ŋawae ŋajam, taŋ aêac
asôm lasê sugac naŋ, Anôtô oc êpuc boa eŋ.
9 Ŋoc biŋ, tê kasôm su nê, galoc jasôm ŋakôniŋŋa êtiam gebe
Ŋac teŋ embe êsôm ŋawae ŋajam teŋ lasê eso ŋawae ŋajam, taŋ
akôc aŋga aêacma naŋ, Anôtô oc êpuc boa eŋ.
10 Galoc alic amboac ondoc. Alic aê gabe ŋamalac sêŋô ŋoc
biŋ ŋajam me Anôtô êŋô ŋoc biŋ ŋajam. Me abe aê gagôm
gêŋlêlôm gebe ŋamalac sêlic aê ŋajamŋa me. Embe jaŋgôm êtu
ŋamalac sêlic aê ŋajamŋa, oc jatu Kilisinê sakiŋwaga atom.

Paulu kêtu aposolo ŋamiŋ

11 Lasitêwaac, aê jawa sa êndêŋ amac gebe Ŋawae ŋajam, taŋ
kasôm lasê gêdêŋ amac naŋ, ŋam kêsêp ŋamalacŋa atom.
12 Aê kakôc aŋga ŋamalac teŋ nê atom, ma ŋamalac teŋ kêdôŋ
aê atom, Jesu Kilisi tau geoc biŋ tau lasê gêdêŋ aê.
13 Ŋoc lêŋ gêmuŋŋa, taŋ kasa gawiŋ lau Juda naŋ, amac aŋô
ŋawaegac gebe kêjanda Anôtônê gôlôac ma gaseŋ êsêac ŋawaô.
14 Aê gajob Judanêŋ mêtê kalêlêc lau Juda taêsam, taŋ ma
jala kêtôm tau naŋ su, ma kamasaŋ ŋoc lau ŋanô nêŋ ŋagôliŋ
laŋgwa toôlic palê kaiŋ teŋ.
15 Mago Anôtô gêlic ŋajam, tec kêjaliŋ aê sa gêdêŋ taŋ tinoc
kêkôc aê atomgeŋ naŋ, ma kêkêŋ nê moasiŋ mêŋkêkalem aê
kwanaŋgeŋ.
16 Ma eŋ geoc nê Latu lasê gêdêŋ aê gebe jasôm ênê ŋawae
ŋajam lasê êndêŋ lau samuc, tec aê katu kênac ŋam gêdêŋ
ŋamalac teŋ atom,
17 ma kapi Jerusalem gaja gebe jalic lau, taŋ têtu aposolo
sêmuŋ aê naŋ atom. Aê gaja Arabia e gamu gaja Damasku
kêtiam.
18 Gamoa e jala têlêac gêjaŋa, go kapi Jerusalem gaja gabe
jalic Kepa, tec gaŋgôŋ gawiŋ eŋ bêc 15.
19 Mago galic aposolo ŋagêdô nêŋ teŋ atomanô. Apômtau lasi
Jakobo taugeŋ tec galic eŋ.

20 Biŋ tec kato gêdêŋ amac nec, kasau atom, kato kakô Anôtô
laŋônêmŋa.
21 Go gaja Suria to Kilikia ŋagamêŋ.
22 Gôlôac dabuŋ Judaiaŋa, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, sêlic
aê laŋôcanô atom.
23 Biŋ tageŋ tonec tec sêŋô ŋawae gebe "Ŋac taŋ gêmuŋgeŋ
kêjanda aêac naŋ, tec galoc kêsôm ŋawae ŋajam lasê kêpi biŋ
takêŋ gêwiŋŋa, taŋ gêmuŋgeŋ geseŋ su naŋ."
24 Ma sêlambiŋ Anôtô kêtu aêŋa.

2

Paulu to aposolo ŋagêdô nêŋ biŋ

1 Gamoa e jala 14 gêjaŋa su acgom, go aêagêc Barnaba api
Jerusalem aja kêtiam ma akôc Titi gêwiŋ aêagêc.
2 Anôtô geoc biŋ tau lasê gêdêŋ aê, tec gaja. Ma ŋawa ŋawae
ŋajam, taŋ gajam mêtê lau samuc naŋ, sa gêdêŋ laumata amoa
ma tauŋŋa, gebe kôm, taŋ gajam su to gajam gamoa naŋ,
janam ŋaômageŋ atom.
3 Ma êsêac sêkac aêac kêtu asa ŋac Helen Titi, taŋ gêmoa gêwiŋ
aêac naŋŋa atom.
4 Lasitêwai dansaŋ ŋagêdô sebe sêsa eŋ. Êsêac sêsêli aêac
popoc su mêŋsêwiŋ sebe sêndib aêac, taŋ Kilisi Jesu kêgaboac
aêac su aŋga biŋsuanô naŋ. Ma êsêac sebe sêkôniŋ aêac tôŋ asô
biŋsuanô ŋalabu êtiam.
5 Mago aêac atu palê to asô êsêac ŋalabu ŋagec atom, ŋam gebe
ŋawae ŋajam ŋabiŋŋanô ênêc amacŋa.
6 Lau ŋagêdô sêmoa, taŋ sêlic êsêac amboac laumata naŋ.
Oc têtu laumata ŋanô me masi, biŋ tonaŋ kêkêŋ wapac aê
atom, gebe Anôtô kêpuc lau teŋ ŋam atom, gêlic samob têtôm
tauŋgeŋ. Laumata tonaŋ sêkêŋ ŋagôliŋ wakuc teŋ gêdêŋ aê
atom.
7 Masianô. Êsêac sêjala kêtu tôŋ, gebe Anôtô kêkêŋ kôm jasôm
ŋawae ŋajam lasê êndêŋ lau samucŋa gêdêŋ aê kêtôm kêkêŋ kôm
gêdêŋ Petere gebe êsôm lasê êndêŋ Juda,
8 gebe Anôtô, taŋ kêpuc Petere tôŋ kêtu Judanêŋ aposolo naŋ,
tec kêpuc aê tôŋ gêwiŋ katu lau samuc nêŋ aposolo.
9 Jakobo agêc Kepa ma Joaŋ, taŋ sêsam êsêac gebe gôlôac dêbu
ŋ ŋaalê naŋ, sêjala moasiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aê, tec sêkam
aêagêc Barnaba lemeŋ kêtu ambiŋ tauŋ tôŋŋa, ma amasaŋ biŋ
kêpi tageŋ gebe aêac akêŋ mêtê êndêŋ lau samuc, ma êsêac
sêkêŋ êndêŋ Juda.
10 Tageŋ sêmasaŋ biŋ tonec gêwiŋ gebe aêac taêŋ ênam lau
ŋalêlôm sawa aŋga êsêacnêŋ. Aê tec taêc gêjam biŋ tonaŋ ma
gajam kêtu ŋoc kôm gajac ŋawaegeŋ.

Paulu gec biŋ Kepa aŋga Antiokia

11 Gêdêŋ taŋ Kepa gêô lasê Antiokia naŋ, aêagêc aseŋ tauŋ e
kasôm kêpi eŋ têbêla gebe Gôgôm keso.
12 Jakobonê lau jasêô lasê atomgeŋ, ma eŋ geŋ gêŋ gêŋgôŋ
gêwiŋ lau samuc. Mago gêdêŋ taŋ êsêac sêô lasê su naŋ, eŋ
kêgamiŋ tau jagêmoa nê tauŋa gebe kêtêc lau buŋa, taŋ sêsap
lêŋ sêsa lauŋa tôŋ naŋ.
13 Juda buŋa ŋagêdô sêsa lêŋdansaŋ sêwiŋ eŋ e sê Bamaba
ôkwi jakêsa lêŋdansaŋ tau gêwiŋ amboac tonaŋgeŋ.
14 Aê galic lau tonaŋ nêŋ lêŋ keso ŋawae ŋajam ŋabiŋŋanô, tec
kasôm gêdêŋ Kêpa, êsêac samob sêŋô, gebe "Aôm Juda, tageŋ
kôsa Judanêŋ lêŋ atom, gômoa amboac ŋac samuc teŋ. Mago
amboac ondoc tec kôkac lau samuc gebe sêsa Judanêŋ lêŋ."

Anôtô gêjam Juda to lau samuc kêsi kêtu sêkêŋ gêwiŋŋa

15 Teneŋi sêkôc aêac Judageŋ, aêac lau sec aŋga lau samuc
nêŋ atom.
16 Mago aêac tajala gebe ŋamalac teŋ embe ênam kôm, taŋ
biŋsu kêjatu naŋ, ŋanô êsa, oc êtôm gebe êmansaŋ tau e Anôtô
êlic eŋ ŋac gêdêŋ atom, eŋ êkêŋ êwiŋ Jesu Kilisl acgom. Amboac
tonaŋ aêac takêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu gebe Anôtô êmansaŋ aêacnêŋ
biŋ to êlic aêac tatu lau gêdêŋ êtu takêŋ gêwiŋ Kilisiŋa, êtu tajam
kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, ŋanô kêsaŋa nec atom. Anôtô oc
êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋ to êlic êsêac têtu lau gêdêŋ êtu ŋamalac
sêjam kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ ŋanô kêsaŋa nec atomanô.
17 Mago aêac embe taêŋ êka gebe Anôtô êmansaŋ nêŋ biŋ to
êlic aêac tatu lau gêdêŋ êtu Kilisiŋa, go tatôm lau sec. Embe
amboac tonaŋ, oc Kilisi êtu sec ŋasakiŋwaga me. Masigoc.
18 Aê embe jakwê gêŋ, taŋ gaseŋ su naŋ êtiam, go jawa tauc
sa amboac ŋac, taŋ kêgêli biŋsu naŋ.
19 Biŋsu gêjac aê êndu, tec jawê kaiŋ biŋsu êtiam atom, gebe
jamoa janam sakiŋ Anôtôgeŋ. Sêjac aê kapi kakesotau gawiŋ
Kilisi.
20 Gamoa matoc jali nec ŋam kêsêp aê tauc atom. Kilisi
gêmoa mata jali mêŋgêjam ŋoc ŋalêlôm auc. Aê galoc tec gamoa
matoc jali gamoa nom nec, ŋam kêsêp kakêŋ gêwiŋ Anôtônê
Latu, taŋ têtac gêwiŋ aê to kêkêŋ tau kêtu aêŋa naŋ.
21 Aê kêtiŋ Anôtônê moasiŋ su atom. Biŋsu embe êtôm gebe
êmansaŋ ŋamalacnêŋ biŋ e Anôtô êlic êsêac têtu lau gêdêŋ, oc
Kilisi gêmac êndu ŋaômageŋ. *

3

Biŋsu to takêŋ gêwiŋ ŋabiŋ

* **2:21:** Kepa kêtu Peterenê ŋaê teŋ. Asam Joaŋ 1:42.

1 O amac Galatawaga, amac lau kauc gêbôc. Aê gawa Jesu
Kilisi sa gêdêŋ amac e kêtôm amac taôm alic eŋ geŋkaleŋ
kakesotau. Ma asa gêwê amacnêm kauc ôkwi.
2 Aê gabe jaŋô biŋ tageŋ tonec aŋga amacnêm gebe Ŋalau
Dêbuŋ gêdêŋ amac gêwac nec ŋam kêsêp amac ajam kôm, taŋ
biŋsu kêjatu naŋ, e ŋanô kêsa me aŋô ŋawae ŋajam e akêŋ
gêwiŋgeŋ.
3 Amac kauc gêbôc amboac tonaŋ me. Amac ajac m nêm
lêŋ toŊalau Dabuŋgeŋ ma galoc abe anac dabiŋ ŋa taôm nêm
ôlimwalô me.
4 Amac atap moasiŋ tonaŋ ŋai sa ŋaômageŋ me. Moae
amboac tonaŋ nec.
5 Anôtô taŋ kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ amac to gêgôm gêŋsêga kapôêŋ
aŋga amacnêm naŋ, oc gêgôm kêtu amac ajam kôm, taŋ biŋsu
kêjatu naŋ, e ŋanô kêsaŋa me kêtu aŋô ŋawae ŋajam e akêŋ
gêwiŋŋa.
6 Biŋ tonaŋ kêtôm teto gêc gebe "Abraham kêkêŋ gêwiŋ
Anôtô, tec gêlic eŋ ŋac gêdêŋ."
7 Amboac tonaŋ ajala acgom gebe lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ naŋ,
têtu Abrahamnê latui ŋanô.
8 Biŋ taŋ teto gêc naŋ, gêwa sa kwanaŋgeŋ gebe Anôtô
êmansaŋ lau samuc nêŋ biŋ e êlic êsêac têtu lau gêdêŋ êtu
sêkêŋ êwiŋŋa, tec ŋawae ŋajam gêdêŋ Abraham kwanaŋgeŋ
gebe "Gôlôac nomŋa samob têtap mec ŋamoasiŋ sa êtu aômŋa."
9 Amboac tonaŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ naŋ, têtap mec
ŋamoasiŋ sa sêwiŋ Abraham, taŋ kêkêŋ gêwiŋgeŋ naŋ.
10 Samob taŋ taêŋ kêka kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, biŋsu oc
êpuc boa êsêac gebe teto gêc gebe "Biŋsu êpuc boa lau pebeŋ,
naŋ sêŋgôm biŋ, taŋ teto gêc biŋsu ŋabuku naŋ, samob ŋanô êsa
tomalageŋ atom."
11 Biŋ tonec gêc awê gebe biŋsu kêtôm gebe êmansaŋ
ŋamalacnêŋ biŋ e Anôtô êlic êsêac têtu lau gêdêŋ nec atom, gebe
teto gêc gebe "Ŋac taŋ Anôtô kêmasaŋ ênê biŋ e gêlic eŋ kêtu ŋac
gêdêŋ naŋ, êŋgôŋ mata jali êtu kêkêŋ gêwiŋŋa."
12 Mago biŋsu gêc kêtu takêŋ êwiŋŋa atom, gêc kêtu daŋgôm
ŋanô êsaŋa amboac teto gêc gebe "Ŋac teŋ embe êmansaŋ biŋsu
tomalageŋ, naŋgo êŋgôŋ mata jali."
13 Biŋsu kêpuc boa aêac, mago Kilisi kêsi aêac su. Eŋ kêkêŋ tau
kêsô biŋ kêpuc boaŋa ŋalabu gêjô aêac su kêtôm teto gêc gebe
"Biŋsu kêpuc boa lau samob, taŋ seŋkaleŋ ka naŋ."
14 Anôtô gêgôm gêŋ tonaŋ ma kêkêŋ Kilisi Jesu gebe mec
ŋamoasiŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ Abraham naŋ, elom lau
samuc gebe aêac takôc Ŋalau, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, sa êtu
takêŋ gêwiŋŋa.

Biŋsu to biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ

15 Lasitêwaac, aê gabe janam dôŋ ŋoc biŋ êpi ŋamalacnêŋ
mêtê acgom. Ŋac teŋ embe êmansaŋ nê awalênsêm êtu taŋ su,
go Ŋac teŋ êtôm gebe enseŋ su me ênac têku nê biŋ teŋ atom.
16 Ma Anôtô gêjac mata biŋ gêdêŋ Abraham agêc nê wakuc.
Eŋ kêsom gebe "Aôm to nêm wakuc" nec atom. Embe êsôm
amboac tonaŋ, go êwa ŋa gebe ênê wakuc taêsam. Mago kêsôm
gebe "Agêc nêm wakuc," tec gêwa ŋa gebe ênê wakuc tageŋ.
Ênê wakuc tau Kilisi.
17 Aê gabe jasôm biŋ amboac tonec gebe Anôtô kêmasaŋ
awalênsêm kwanaŋgeŋ e jala 430 gêjaŋa acgom, go kêkêŋ biŋsu
kêdaguc. Mago biŋsu tau êtôm gebe enseŋ awalênsêm su to
ênam biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, ôkwi atom.
18 Gêŋlênsêm taŋ Anôtô gebe êkêŋ naŋ, embe ŋam êsêp biŋsu,
go biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, ŋanô masi. Mago Abraham
kêtap moasiŋ tonaŋ sa kêtu Anôtô gêjac mata gêŋ tau gêdêŋ
eŋŋa.
19 Ma biŋsu tau ŋam amboac ondoc. Biŋsu tau ŋam gebe
ŋamalac sêŋgêlisêŋgêli sêmoa e Abrahamnê wakuc, taŋ Anôtô
gêjac mata biŋ kêpi eŋ naŋ, mêŋêsa acgom. Aŋela sêkêŋ biŋsu
tau kêsêp sêliŋwaga teŋ lêma.
20 Sêliŋwaganê kôm gêjac ŋac tageŋ ŋawae atom. Mago Anôtô
eŋ ŋac tageŋ.

Biŋsu ŋakôm

21 Ma biŋsu tonaŋ oc enseŋ biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ su
me. Masianô. Biŋsu teŋ embe ênêc, taŋ êtôm gebe êkêŋ aêac
daŋgôŋ mateŋ jali naŋ, go biŋsu tonaŋ oc êtôm gebe êmansaŋ
aêacnêŋ biŋ e Anôtô êlic aêac tatu lau gêdêŋ amboac tonaŋ.
22 Mago Anôtônê biŋ gêwa sa gebe sec kêkôniŋ gêŋ samob
tôŋ, gebe lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu Kilisi naŋgeŋ, têtap moasiŋ,
taŋ Anôtô gêjac mata naŋ sa.
23 Gêdêŋ taŋ biŋ takêŋ gêwiŋŋa mêŋkêsa atomgeŋ naŋ, biŋsu
tau kêgamiŋ aêac daŋgôŋ kapoacwalô, gebe êkôniŋ aêac tôŋ e
êndêŋ têm Anôtô eoc biŋ takêŋ gêwiŋŋa lasê acgom.
24 Amboac tonaŋ biŋsu kêtu aêacnêŋ jaomwaga, taŋ gêwê
aêac dêdêŋ Kilisi taja, gebe Anôtô êmansaŋ aêacnêŋ biŋ e êlic
aêac tatu lau gêdêŋ êtu aêac takêŋ gêwiŋŋa.
25 Galoc biŋ takêŋ gêwiŋŋa mêŋkêsa, tec aêac tasô jaomwaga
ŋalabu kêtiam atom.
26 Amac samob atu Anôtô latui kêtu akêŋ gêwiŋ Kilisi Jesuŋa.
27 Amac samob, taŋ aliŋ saŋgu su naŋ, Kilisi gêbiŋ amac tôŋ
tamiŋ eŋ, tec asô Kilisi kêtu nêm ŋakwêgac.
28 Talic lau ŋagêdô amboac Juda ma ŋagêdô amboac lau
samuc atom. Talic ŋagêdô amboac gêŋôma ma ŋagêdô amboac
lau sêmoa nêŋ lêtêgeŋŋa atom. Talic ŋagêdô amboac ŋacwaga

ma ŋagêdô amboac lauo atom. Amac samob, taŋ Kilisi Jesu
gêbiŋ amac tôŋ naŋ, atu ŋanô tageŋ.
29 Embe Kilisinê gêŋ amac, oc atu Abrahamnê wakuc ma
awê kaiŋ gêŋlênsêm êtôm Anôtô gêjac mata.

4

1 Aê jasôm êpi biŋ teŋ êwiŋ acgom gebe Ŋac-gêwê-kaiŋ-
gêŋlênsêm-waga kêtu tamanê gêŋ samob ŋatau. Mago ŋac tau
embe ŋapalê sauŋ, naŋgo eŋ êtôm sakiŋwaga.
2 Lau ŋagêdô oc sênam eŋ awa to sejop ênê gêŋ e êndêŋ noc,
taŋ tama ketoc kêkô kwanaŋgeŋ naŋ.
3 Aêac amboac tonaŋ. Gêdêŋ taŋ aêac ŋapalêgeŋ naŋ, aêac
tajam sakiŋ tasô nom tonec ŋagêŋlêlôm ŋalabu.
4 Mago gêdêŋ taŋ ŋanoc tau mêŋkêsa naŋ, Anôtô kêsakiŋ Latu,
awê teŋ kêkôc eŋ, ma kêsô biŋsu ŋalabu.
5 Eŋ kêsô biŋsu ŋalabu gebe êsi aêac lau, taŋ tamoa biŋsu
ŋalabu naŋ, su e tatu Anôtônê latui.
6 Amac atu Anôtônê latuigac, tec eŋ kêsakiŋ Latunê Ŋalau
kêsêp aêacnêŋ ŋalêlôm ma Ŋalau tau gêmôêc gebe "Tamoc, o
Tamoc."
7 Amboac tonaŋ aôm sakiŋwaga kêtiam atom, aôm latu.
Embe latu aôm, go Anôtô êkêŋ aôm ôwê kaiŋ gêŋlênsêm am-
boac tonaŋ.

Paulu kêpô sim tau kêtu lau Galataŋa

8 Gêmuŋgeŋ amac ajam kauc Anôtô, tec ajam sakiŋ gêdêŋ
anôtôi, taŋ nêŋ ŋanô masi naŋ.
9 Galoc tonec amac ajala Anôtôgac, moae jasôm amboac
tonec gebe Anôtô tau kêjala amacgac, ma amboac ondoc, tec
abe akac taôm su amu andêŋ nom ŋagêŋlêlôm palê-palê to ŋanô
masi ana êtiam, ma abe anac m sakiŋ tau êtiam.
10 Amac atoc bêc to ajôŋ ma om to jala sagoc.
11 Aê gaê go to kêpô lêna kêtu amacŋa gebe moae oc gajam
koleŋ kêpi amac ŋaômageŋ.
12 O lasitêwaac, aê jateŋ amac gebe atôm aêmaŋ amboac aê
katôm amac. Amac atu kasec aê atom.
13 Amac ajalagac, gêdêŋ taŋ kasôm ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ
amac kêtu ŋamata naŋ, kasôm kêtu gêmac kêkô aê tôŋŋa.
14 Aê ôlic togêmac kêlênsôŋ amac to matem paŋa gêjac aê
ma alic aê amboac gêŋ sec atom. Amac akôc aê sa amboac
Anôtônê aŋela teŋ ma amboac Kilisi Jesu tau.
15 Ijoc amacmêŋ, nêm têmtac wapi gêmuŋŋa naŋ gêc ondoc.
Aê galic, tec jasôm lasê to jawa sa êndêŋ amac gebe amac embe
alic êtôm, oc akip matemlakôp sa ma akêŋ êndêŋ aê.
16 Ma galoc amboac ondoc. Aê kasôm biŋŋanô gêdêŋ amac
nec katu nêm ŋacjo me.

17 Êsêac lau tonaŋ sêgôm gêŋlêlôm amac naŋ ŋajam atom.
Êsêac sebe sêkac amac su aŋga aê gebe atoc êsêac tauŋgeŋ sa.
18 Aŋgôm gêŋlêlôm gêŋ ŋajam ŋapaŋ ma aŋgôm êndêŋ noc aê
jamoa jawiŋ amacŋageŋ nec atom.
19 O ŋoc ŋapalêac, ŋandaŋ kêtuŋ aê kêtiam amboac awê ŋapalê
kêtuŋ eŋ e Kilisi êtu anô aŋga amacnêm ŋalêlôm acgom.
20 Ojae, aê gabe jamoa jawiŋ amac galocgeŋ. Aê gabe jasôm
biŋ êndêŋ amac janam aoc ôkwi-ôkwi. Aê kapô lêna tauc ŋanô
kêtu amacŋa.

Hagar agêc Sara têtu ŋadôŋ

21 Amac taŋ abe amoa biŋsu ŋalabu naŋ, asôm êndêŋ aê
acgom, amac aŋô biŋsu atom me.
22 Teto gêc gebe Abrahamnê latuagêc tec sêmoa, teŋ aŋga
sakiŋwagaonê ma teŋ aŋga ŋatauonê.
23 Ŋac taŋ sakiŋwagao kêkôc naŋ, ŋam kêsêp ŋamalacŋa. Ma
ŋac, taŋ ŋatauo kêkôc naŋ, ŋam kêsêp Anôtônê biŋ, taŋ gêjac
mata naŋŋa.
24 Biŋ tonaŋ kêtu biŋgôliŋ gebe awê luagêc têtôm poac
luagêc. Teŋ kêkanôŋ lôc Sinai, tec ŋawakuc tau têtu gêŋôma,
25 gebe ŋaê Hagar tonaŋ sêsam kêpi lau Arabia nêŋ lôc Sinai
ma kêkanôŋ Jerusalem galocŋa, gebe Jerusalem galocŋa to
ŋagôlôac têtu gêŋôma sêmoa.
26 Mago Jerusalem ôŋa tau, taŋ kêtu tau nê ŋatauo gêmoa nê
tauŋa naŋ, kêtu aêac samob teneŋi,
27 gebe teto gêc gebe
“Aôm awê kapoac, taŋ kôkôc ŋapalê atom naŋ,
têmtac ŋajam êsa,
ma aôm awê, taŋ ŋapalê kêtuŋ aôm atom naŋ,
ônam lasê toôndugeŋ,
gebe awê sawa nê ŋapalê taêsam kêlêlêc awê toŋac nê su.”
28 O lasitêwaac, Anôtônê biŋ, taŋ gêjac mata naŋ, kêkêŋ amac
atu ŋapalê atôm Isak.
29 Gêmuŋgeŋ ŋac, taŋ nê ŋam kêsêp ŋamalacŋa naŋ, kêjanda
ŋac, taŋ Ŋalau gêjac mata biŋ kêpi eŋ naŋ, ma galoc amboac
tonaŋgeŋ.
30 Mago biŋ, taŋ teto gêc naŋ, kêsôm asageŋ. Kêsôm gebe
“Ômasuc sakiŋwagao agêc latu sêc sêna, gebe sakiŋwagaonê latu
êwê kaiŋ gêŋlênsêm êwiŋ ŋatauonê latu atom.”
31 Lasitêwaac, amboac tonaŋ sakiŋwagaonê ŋapalê aêac atom,
ŋatauonê ŋapalê aêac.

5

Kilisi kêgaboac aêac su, tec tajop nêŋ lêŋ ŋapep

1 Kilisi kêgaboac aêac su gebe tamoa nêŋ Iêtêgeŋ. Amboac
tonaŋ akô ŋajaŋa gebe sênam amac ôkwi nasêkôniŋ amac atu
sakiŋwaga êtiam atom.
2 Alic acgom, aê Paulu jasôm êndêŋ amac gebe Amac embe
asôm gebe sêsa amac, go Kilisi ênam amac sa atom.
3 Ŋamalac samob, taŋ sêsôm gebe sêsa êsêac naŋ, jawa sa
êtiam êndêŋ êsêac gebe êsêac sêŋgôm biŋsu samucgeŋ ŋanô êsa
tomalageŋmaŋ.
4 Amac embe taêm ênam gebe biŋsu êmansaŋ nêm biŋ e Anôtô
êlic amac atu lau gêdêŋ naŋ, oc andim taôm êŋgic aŋga Kilisinê
e akac taôm su aŋga moasiŋ tau.
5 Aêac takêŋ mateŋ gebe Anôtô êmansaŋ nêŋ biŋ e êlic aêac
tatu lau gêdêŋ. Aêac daôŋ biŋ tonaŋ tamoa gebe Ŋalau Dabuŋ
kêkêŋ aêac takêŋ gêwiŋ.
6 Kilisi Jesu embe êmbiŋ aêac tôŋ, oc sêsa aêac me sêsa aêac
atom, tonaŋ ŋanô masi. Ŋanô tageŋ tonec gebe takêŋ gêwiŋ
êkac aêac têntac êwiŋ ŋanôŋa.
7 Gêmuŋgeŋ amac asêlêŋ nêm lêŋ ŋajamgeŋ amoa e asa kêkô
amac auc, tec taŋem wamu biŋŋanô kêtiam atom.
8 Anôtô taŋ kêkalem amac naŋ, kêkô amac auc atom.
9 Jist ŋagec kêtôm gebe ênam polom samucgeŋ auc e êsuŋ.
10 Apômtau gêbiŋ aêac tôŋ, tec taêc kêka amac, gebe nêm
ŋalêlôm oc ênam tau ôkwi atom. Ma ŋac, taŋ kêlênsôŋ amac naŋ,
oc êndac nê ŋagêjô. Ŋac tau aê gajam kauc eŋ, mago eŋ oc êwê
sa atom.
11 O lasitêwaac, embe janam mêtê êpi sêsa launa, oc sêjanda
aê êtu asageŋŋa. Embe jasôm ŋoc biŋ amboac tonaŋ, oc
kakesotau ŋawae êlênsôŋ lau teŋ atom.
12 Ojae, lau taŋ sêli amac sa naŋ, sêsa ôliŋgêdô samucgeŋ
sumaŋ.
13 O lasitêwaac, Anôtô kêkalem amac gebe amoa nêm lêtêgeŋ.
Tageŋ amac amoa nêm lêtêgeŋ êtu têmtac ŋakalac ŋamôkê atom,
amac anam sakiŋ taôm êtu têmtac gêwiŋ ŋanôŋageŋ.
14 Gebe ŋalô tageŋ kêkatoŋ biŋsu samob sa gebe "Têmtac êwiŋ
lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm."
15 Embe êŋac to asac taôm, naŋ alic taômgeŋ gebe êndaŋgôŋ
taôm su atom.

Ŋalaunê ŋanô to têntac ŋakalac nê ŋanô

16 Aê jasôm biŋ teŋ êwiŋ acgom gebe Asêlêŋ toŋalaugeŋ ma
aŋgôm têmtac ŋakalac êkac amacŋa ŋanô êsa atom.
17 Aêac tajala gebe Têntac ŋakalac gedec Ŋalau ma Ŋalau gedec
têntac ŋakalac. Gêŋ tauagêc sêkêŋ kisa gêdêŋ tauŋ, tec amac
atôm gebe aŋgôm gêŋ, taŋ abe êŋgômŋa naŋ, ŋanô êsa atom.
18 Ma ŋalau embe êwê amac, oc amoa biŋsu ŋalabu atom.

19 Têntac ŋakalac nê ŋanô tau tonec ŋai tec gêc awêgeŋ gebe
Biŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa, lêŋ môpŋa, wauc-wauctêna,
20 sakiŋ gwamŋa, beŋ, kisa, sêsôm tauŋ, sêjam lêmuŋ tauŋ,
têntac ŋandaŋ, sêôc tauŋ auc, sêwa tauŋ kêkôc, sêkac tauŋ su,
21 têntac sec, sênôm gêŋ anaboa, seŋ lasam ŋawaô to gêŋ
ŋagêdô amboac tonaŋ. Biŋ tonaŋ ŋai jasôm ŋakôniŋŋa êndêŋ
amac amboac kasôm kwanaŋgeŋ su gebe Lau taŋ sêgôm gêŋ
amboac tonaŋ naŋ, sêwê kaiŋ Anôtônê gamêŋ atom.
22 Ma ŋalau tau nê ŋanô tonec gebe Têntac gêwiŋ, têntac ŋajam,
biŋmalô daê biŋ tôŋ, ŋalêlôm malô, gabêjam, tamoa ŋaŋêŋ,
23 malô-malô, tatu mêtê tauŋ ŋapep. Biŋsu ênac jao gêŋ
amboac tonaŋŋa teŋ gêc atom.
24 Samob tê têtu Kilisi Jesu nê gêŋ naŋ, sêjac têntac ŋakalac to
ŋalêlôm kêkac-kêkac êsêacŋ kêpi kakesotau gêja su.
25 Ŋalau embe êkêŋ aêac tamoa mateŋ jali, naŋ tasa nêŋ lêŋ
toŊalaugeŋmaŋ.
26 Damboa tauŋ êtu waeŋŋa atom to tataŋ pêlê tauŋ atom
ma têntac sec êndêŋ tauŋ atom. *

6

Daoc gêŋwapac tanam tauŋ sageŋ

1 O lasitêwaac, ŋamalac teŋ embe êŋgêli biŋsu, naŋ amac lau
toŋalau anam eŋ sa ŋa nêm ŋalêlôm malô. Ma alic taôm gebe
lêtôm êtap amac sa êwiŋ atom.
2 Aôc gêŋwapac anam taôm sageŋ, go aŋgôm Kilisinê biŋsu
ŋanô êsa.
3 Ŋac teŋ embe êkiaŋ tau gebe eŋ ŋac towae, mago eŋ ŋac
ŋaôma, oc ênsau tau.
4 Lau samob sênsaê nêŋ koleŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ sêlic acgom.
Embe ŋajam, go êtu êsêac tauŋ waeŋ. Êsêac sênam dôŋ nêŋ
koleŋ êpi lau ŋagêdô nêŋ atom.
5 Samob oc sêôc tauŋ nêŋ gêŋwapac êndêŋ-êndêŋgeŋ.
6 Ŋac taŋ gêŋô mêtê naŋ, ênac sam gêŋ ŋajam samob êndêŋ
mêtê ŋakêdôŋwaga êwê kaiŋ êwiŋ.
7 Akêli taôm êtu awê Anôtô aucŋa atom, gebe gêŋ, taŋ
ŋamalac êsê naŋ, tec êkôc ŋanô.
8 Ŋac teŋ embe êsê gêŋ êsêp têtac ŋakalac, oc ŋanô têtac
ŋakalacŋa ensen eŋ su. Ŋac teŋ embe êsê gêŋ êsêp Ŋalau, oc ŋanô
Ŋalauŋa êkêŋ eŋ êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ.
9 Aêac tanam nêŋ koleŋ ŋajam tokam-tokam atom. Aêac
embe tekweŋ êmbac atom, go tatap nêŋ ŋanô sa êndêŋ ŋanoc.

* **5:26:** Alic Kor 1.5:6

10 Nêŋ ŋasawa tamoasiŋ ŋamalacŋa tec gêc. Amboac tonaŋ
tamoasiŋ lau samob, mago tamoasiŋ gôlôac, taŋ sêkêŋ gewiŋ
Kilisi gebiŋ aêac tôŋ naŋ, êlêlêc su.

Paulu gêjac mata nê bŋ ma gêjac biŋsu to gêjam mec gôlôac

11 Alic ŋatalô kapôêŋ-kapôêŋ tonec tauc lemoc kato gêdêŋ
amac.
12 Êsêac samob, taŋ sebe lau tetoc êsêac sa êtu gêŋ nomŋaŋa
naŋ, sêkac amac gebe alôc ma sêsa amac. Êsêac taêŋ gêjam biŋ
tageŋ tonec gebe lau sêjanda êsêac êtu Kilisinê kakesotauŋa
atom.
13 Mago lau, taŋ sêsa êsêac naŋ, tauŋ sejop biŋsu atom. Êsêac
sebe sêsa amac e tetoc tauŋ sa êtu amacŋa gebe asô sakiŋ
ôliŋŋa tonaŋ ŋalabu.
14 Mago aê, aê jatoc tauc sa êtu gêŋ teŋŋa atom, êtu aêacnêŋ
Apômtau Jesu Kilisi nê kakesotauŋageŋ. Kêtu kakesotauŋa aê
galic nom amboac gêŋ matê, ma lau nomŋa sêlic aê amboac
gêŋ matê.
15 Sêsa lauŋa me sêmoa samucgeŋŋa tonaŋ ŋanô atom. Ŋanô
tageŋ tonec gebe Anôtô êkêŋ aêac tatu gêŋ wakuc acgom.
16 Biŋmalô to Anôtônê taê walô êndêŋ êsêac samob, taŋ sêsa
nêŋ lêŋ sêndaŋguc ŋagôliŋ tonaŋ naŋ, to êndêŋ Anôtônê lau
Israel êwiŋ.
17 Alênsôŋ aê êtiam atom, gebe Jesunê bêlêm ŋamala gêc aê
ôlicgac.
18 O lasitêwaac, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êwiŋ
amacnêm ŋalau. Biŋŋanô.

Paulunê papia gêdêŋ lau EPESE

Paulunê papia gêdêŋ lau Epese nec ŋac tau keto gebe êwaka biŋ, tê Anotôtô taê gêjam gebe êŋgômŋa nê, sa ênêc awegeŋ gebe "Êndêŋ ŋanocgeŋ ma embiŋ gêŋ samob aŋge undambê to nom tôŋ, go êkêŋ Kilisi êtu ŋamôkê" (1:10). Go keto kêtu tonecŋa gewiŋ gebe êkêli Anôtônê lau sêsa nêŋ lêŋ samob sêwaka biŋ kapôêŋ tonaŋ ŋam sa, ec sêkêŋ gewiŋ Jesu Kilisi êmbiŋ ŋamalac pebeŋ toŋ têtu gêŋ ŋanô tageŋ.

Paulu gêôŋ papia tau ŋatêna sa gec ŋasêbu ŋamataŋa keto kêpi Tameŋi Anôtô kêjaliŋ nê lau sa têtu ŋanô tageŋ ŋalêŋ. Eŋ kêsuc êsêacnêŋ biŋ ôkwi ma kêgaboac êsêac su aŋga nêŋ sec kêtu Latu Jesu Kilisiŋa, tec kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ kêtu moasiŋ kapôêŋ tonaŋ ŋakamaclauŋ gebe gêjac êsêac ŋawae biŋŋanôgeŋ. Go kêkêli lau-sêsam-papia-tauwaga gebe sêsa nêŋ lêŋ samob amboac lau, taŋ seŋgom Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋgac êtu anô êpi tauŋ nêŋ sêmbiŋ tauŋ tôŋ toŋanôgeŋŋa. Kilisi gêbiŋ Anôtônê lau tôŋ têtu gôlôac dabuŋ tageŋ nec, Paulu gêwa sa to gê dôŋ kêpi biŋ tonec ŋai gebe gê dôŋ gôlôac dabuŋ kêpi ôli teŋ, taŋ Kilisi kêtu ŋamôkê naŋ, me kêpi andu teŋ, taŋ Kilisi kêtu ŋaalê kêclêsuŋa naŋ, me kêpi awê teŋ, taŋ Kilisi kêtu ênê akweŋ naŋ. Paulu keto papia tau keto biŋ gêjam dani ma eŋ taê gêjam Anôtônê moasiŋ, taŋ mêŋkêtu anô kêpi Kilisi naŋgac. Ênê ŋalêlôm kêkac eŋ todim-todim, tec gêga kêtu wê ma kêpuc wê sa kêsêp ŋasawa gêwiŋ-gêwiŋ. Eŋ keto biŋ samob kepeŋ Kilisi têtac gêwiŋ ŋamalacŋa to kêkêŋ tau kêtu da gêjô ŋamalac suŋa ma kêsuc ŋamalacneŋ sec ôkwiŋa to taê labu ma kêmoasiŋ ŋamalacŋa to nê ŋalêlôm ŋawê ma nê lêŋ selecŋa.

Ŋadêna ŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Kilisi to Gôlôac Dabuŋ 1:3–3:21
3. Lêŋ wakuc gêjac lau, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ ŋawae 4:1–6:20
4. Paulu gêjac mata papia tau 6:21-24

Paulu awa gêjac lau Epese

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô kêkalem aê naŋ, ŋoc biŋ êndêŋ Anôtônê lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu sêŋgôŋ Epese naŋ.

2 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Moasiŋ taŋ tatap sa kêtu Kilisiŋa

3 Aweŋ gêôc aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô, taŋ
kêkêŋ Kilisi ma gêjam mec aêac ŋa mec ŋalêlômŋa tokaiŋ-
tokaiŋ, taŋ ŋam kêsêp undambê naŋ.
4 Anôtô kêkêŋ nom atomgeŋ, ma kêjaliŋ aêac sa tatu ênê gêŋ
kêtu Kilisiŋa e tatu lau dabuŋ to ŋaŋêŋ tamoa eŋ laŋônêm.
Anôtô têtac gêwiŋ aêac,
5 tec taê gêjam kêtu tôŋ gebe êkêŋ Jesu Kilisi êwê aêac dandêŋ
eŋ tana natatu ênê latui. Biŋ tonaŋ eŋ têtac gêwiŋ gebe êŋgôm
ŋanô êsa.
6 Lambiŋ êndêŋ Anôtô gebe kêkêŋ latu, taŋ têtac gêwiŋ eŋ
naŋ, mêŋkêtu moasiŋ ŋawasi tau gêdêŋ aêac.
7 Kilisi tau kêgaboac aêac su ŋa nê dec ma kêsuc tagêli biŋsu
ŋabiŋ ôkwi. Biŋ tonaŋ gêwa ênê moasiŋ kapôêŋanô sa.
8 Anôtô kêsêwa moasiŋ tonaŋ mêŋkêpi aêac. Eŋ ŋac tokauc
to kêjala biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ,
9 tec gêwa nê biŋ ŋalêlômŋa sa gêdêŋ aêac ma gebe êŋgôm biŋ
taŋ taê gêjam kêtu tôŋ naŋ, ŋanô êsa gêdêŋ taŋ kêkêŋ Kilisi.
10 Anôtô ênac dabiŋ nê biŋ, taŋ kêmasaŋ naŋ, êndêŋ ŋanocgeŋ
ma êmbiŋ gêŋ samob aŋga undambê to nom tôŋ, go êkêŋ Kilisi
êtu ŋamôkê.
11 Ŋac tau kêkêŋ aêac awê kaiŋ gêŋlênsêm kêtôm Anôtô
kêmasaŋ kwanaŋgeŋ ma gêgôm biŋ, taŋ taê gêjam kêtu tôŋ naŋ,
ŋanô kêsa.
12 Aêac taŋ akêŋ mateŋ Kilisi kwanaŋgeŋ naŋ, alambiŋ
Anôtônê ŋawasi.
13 Ma amacnêm biŋ amboac tonaŋgeŋ. Eŋ kêkêŋ amac aŋô
biŋŋanô ŋamêtê, ŋawae ŋajam kêpi lêŋ Anôtô ênam amac kêsiŋa
e akêŋ gêwiŋ Kilisi, ma Anôtô kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ, taŋ gêjac
mata naŋ, kêtu ŋabelo atu ênê gêŋŋa.
14 Ŋalau Dabuŋ tau kêtu aêacnêŋ gêŋlênsêm ŋakamaclauŋ,
gebe ênam aêac kêsi tatu ênê gêŋ ma talambiŋ ênê ŋawasi.

Paulunê mec

15 Aê gaŋô amac akêŋ gêwiŋ Apômtau Jesu to têmtac gêwiŋ
Anôtônê lau samob ŋawae,
16 tec gajam daŋge Anôtô kêtu amacŋa gedeŋ tôŋgeŋ ma taêc
gêjam amac kêsêp ŋoc mec ŋalêlôm,
17 ma kateŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê Anôtô, aêac
Tameŋi eŋ, taŋ kêtu ŋawasi ŋatau naŋ, gebe eŋ êkêŋ Ŋalau
ênsuŋ kauc mêtêŋa to eoc biŋ lasêŋa êndêŋ amac e ajala Anôtô
ŋanôgeŋ.
18 Aê kateŋ gebe Anôtô êpô nêm ŋalêlôm ŋawê êsa e ajala ênê
kalem, taŋ akêŋ matem naŋ, to ajala moasiŋ ŋawasi tolêlôm-
tolêlôm, taŋ gêjac mata gadêŋ nê lau naŋ,

19 to ajala ênê ŋaclai kapôêŋ kêlêlêc, taŋ gêjam kôm gêmoa
aêac takêŋ-gêwiŋwaga ŋalêlôm naŋ. Ŋaclai ŋajaŋa kapôêŋ
tonaŋgeŋ
20 gêjam kôm gêdêŋ taŋ Anôtô gêŋu Kilisi gêdi sa aŋga
ŋacmatênêŋ ma ketoc eŋ gêŋgôŋ ênê anôŋa aŋga undambê.
21 Kilisi gêŋgôŋ tônê ma gêjam gôliŋ apômtaui to ŋaclai ma
ŋactêkwa to ŋataui. Eŋ kêlêlêc ŋaê towae samob, taŋ tetoc sa
aŋga nom tonec to ônêŋa naŋ su.
22 Anôtô kêkêŋ gêŋ samob kêsô Kilisi akaiŋ ŋalabu ma kêkêŋ
eŋ kêtu gôlôac dabuŋ ŋamôkê gebe ênam gôliŋ gêŋ samob.
23 Gôlôac dabuŋ tau tonaŋ kêtu Kilisi ôli, ma eŋ, taŋ gêbiŋ gêŋ
samob tôŋ naŋ, gêjam ôli tau auc samucgeŋ.

2

Anôtô gêŋu aêac sa tamoa mateŋ jali

1 Amac agêli biŋsu to nêm sec gêgôm amac atu matê su.
2 Gêmuŋgeŋ agôm nêm gêŋ amboac tonec, asêlêŋ kêtôm nom
tonec ŋagôiiŋ to asô ŋatau, taŋ gêjam gôliŋ ŋaclai sec umboŋ
ŋalabuŋa to ŋalau, taŋ gêjam kôm kêpi lau taŋeŋpêc gêdêŋ
Anôtônê biŋ naŋ ŋalabu.
3 Gêmuŋgeŋ aêac samob tatôm êsêac ma tasa nêŋ lêŋ kêtôm
têntac ŋakalac kêkac aêacŋa. Aêac dagôm gêŋ, taŋ ôliŋ to ŋalêlôm
kêkac aêacŋa naŋ, ŋanô kêsa, tec Anôtô têtac ŋandaŋ gêdêŋ aêac
kêtôm têtac ŋandaŋ gêdêŋ êsêac ŋagêdô.
4 Mago Anôtô taê walô aêac ŋanôgeŋ ma têtac gêwiŋ aêac
kêlêlêc,
5 tec kêkêŋ aêac, taŋ tatu mêtê kêtu tagêli biŋsuŋa naŋ, tamoa
mateŋ jali dawiŋ Kilisi. Anôtônê moasiŋ gêjam amac kêsi.
6 Ma eŋ gêŋu aêac sa dawiŋ Kilisi Jesu to ketoc aêac daŋgôŋ
gamêŋ undambêŋa dawiŋ eŋ.
7 Anôtô gêgôm gêŋ tonaŋ gebe êtôc nê moasiŋ tolêlôm-
tolêlôm êndêŋ lau êndêŋ têm samob, taŋ oc mêŋêsa naŋ.
Moasiŋ tau gêwa tau sa gêdêŋ taŋ Anôtô têtac gêwiŋ aêac ma
kêkêŋ Kilisi Jesu gêmêŋ naŋ.
8 Gebe Anôtô kêmoasiŋ amac, tec gêjam amac sa kêtu akêŋ
gêwiŋŋa. Taôm agôm atom, Anôtô tau kêkêŋ ŋaômageŋ.
9 Ŋamalac teŋ nê koleŋ gêjam eŋ sa atom, gebe teŋ etoc tau sa
atom.
10 Anôtô tau nê koleŋ ŋanô aêac. Eŋ gêwiŋ Kilisi Jesu
ma kêkêŋ aêac gebe tanam koleŋ ŋajam, taŋ eŋ kêmasaŋ
kwanaŋgeŋ naŋ, gebe tasa nêŋ lêŋ tapeŋ ŋanô tonaŋgeŋ.

Anôtô gêbiŋ aêac tôŋ tatu gôlôac dabuŋ tageŋ

11 Amboac tonaŋ taêm ênam gebe gêmuŋgeŋ tenemi sêkôc
amac amboac tenteŋlatui, ma lau Juda, taŋ sêsa êsêac ŋa lemeŋ
naŋ, tec sêsam amac gebe lau samuc.

12 Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ amac amoa jaêc Kilisi, ma Israelwaga
sêlic amac amboac êsêacnêŋ lau ŋagêdô amac atom. Amac lau
jaba, tec awê kaiŋ poac ŋamoasiŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ
nê lau naŋ atom. Amac amoa nom tonec akêŋ matem gêŋ teŋ
atom to ajam kauc Anôtô.
13 Mago galoc awiŋ Kilisi Jesu ma amac, taŋ gêmuŋgeŋ amoa
jaêc naŋ, atu gasuc amêŋ kêtu Kilisi gêmac ênduŋa.
14 Kilisi tau kêtu aêacnêŋ biŋmalô ŋamôkê. Eŋ gêbiŋ aêac Juda
to lau samuc tôŋ tapi tageŋ to geseŋ kisa, taŋ kêtu balaŋ geŋ
aêac gêŋgic naŋ, su ŋa tau ôli.
15 Eŋ geseŋ biŋsu ŋajatu to ŋagôliŋ su gebe êkêŋ toŋ luagêc
têtu toŋ wakuc tageŋ êmoa eŋ tau ŋalêlôm, tec kêkêŋ biŋmalô.
16 Eŋ gêmac êndu aŋga kakesotau, tec geseŋ kisa su jagêbiŋ
lulugeŋ tôŋ têtu ôli tageŋ ma gê wama gêdêŋ Anôtô.
17 Amboac tonaŋ Kilisi gêmêŋ ma gêjam mêtê kêpi biŋmalô
tau ŋaŋawae ŋajam gêdêŋ amac, taŋ amoa jaêc Anôtô to êsêac,
taŋ têtu gasuc eŋ naŋ
18 gebe ŋac tau tonaŋ kêkêŋ Ŋalau tageŋ gêwê aêac samob
dêdêŋ Tama taja.
19 Amboac tonaŋ amac atôm lau jaba to lau ŋamagêŋa kêtiam
atom. Amac atu Anôtônê launêŋ ŋagêdô to atu Anôtônê gôlôac
awiŋ.
20 Eŋ kêkwê amac sa atu andu akô nombaŋ aposolo to
propete ŋaô. Ma Kilisi Jesu tau kêtu andu tau ŋaalê kêclêsuŋa.
21 Ŋac tonaŋ gedeŋ andu tau tôŋ ma êŋgôm êtu kapôêŋ e êtu
Apômtaunê lôm dabuŋ,
22 ma kêsuŋ amac sa awiŋ atu Anôtônê andu. taŋ nê Ŋalau
gêjam auc naŋ.

3

Paulu gêjam kôm kêpi lau samuc

1 Kêtu tonaŋŋa aê, Paulu, tec katu Kilisi Jesu nê ŋac
kapoacwalôŋa kêtu amac lau samucŋa nec, kateŋ mec gêdêŋ
Anôtô.
2 Amac aŋôgac gebe ŋac moasiŋ Anôtô kêkêŋ sakiŋ gêdêŋ aê
kêtu êmoasiŋ amacŋa.
3 Anôtô geoc nê biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, lasê gêdêŋ aê
kêtôm biŋ, taŋ kato dambêgeŋ gêc ŋamataŋa naŋ.
4 Amac embe asam biŋ tau, oc ajala ŋoc kauc kêsa kêpi
Kilisinê biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ.
5 Gêdêŋ têm gêmuŋŋa ŋamalac sêjala biŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ
naŋ atom. Mago galoc Anôtô kêkêŋ nê Ŋalau geoc biŋ tau lasê
gêdêŋ nê aposolo dabuŋ to propete.
6 Biŋ taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, tau tonec gebe Lau samuc sêŋô
ŋawae ŋajam, tec gêgôm êsêac sêwê kaiŋ Anôtônê gêŋlênsêm to

têtu Kilisinê ôli ŋagêŋlêlôm ma têtap biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata
kêtu Kilisi Jesuŋa naŋ, ŋaŋanô sa sêwiŋ.
7 Anôtô taê walô aê, tec kêkêŋ aê katu ŋawae ŋajam tonaŋ
ŋasakiŋwaga. Ŋaclai ŋatau eŋ, tec kêkêŋ kôm tonaŋ gêdêŋ aê.
8 Anôtônê lau samob nêŋ ŋac ŋasec aê, mago ŋac moasiŋ
ketoc aê sa gebe jasôm ŋawae ŋajam lasê êpi ŋac tolêlôm Kilisinê
awa teŋgeŋŋa êndêŋ lau samuc
9 to jawa Anôtônê lêŋ êŋgôm nê biŋ ŋalêlômŋa ŋanô êsaŋa sa
êndêŋ lau samob. Gêdêŋ andaŋgeŋanô Anôtô, taŋ kêkêŋ gêŋ
samob naŋ, kêsiŋ biŋ tonaŋ gêc lêlômgeŋ,
10 gebe galoc gôlôac dabuŋ sêwa Anôtônê kauc mêtêŋa
tolêlôm-tolêlôm sa êndêŋ apômtaui to ŋaclai undambêŋa.
11 Anôtô kêsa lêŋ tonaŋ, tec gêgôm biŋ, taŋ taê gêjam kêtu tôŋ
gêdêŋ andaŋgeŋanô naŋ, ŋanô kêsa kêpi aêacnêŋ Apômtau Kilisi
Jesu tau.
12 Aêac tasêp eŋ tôŋ to takêŋ êwiŋ eŋ, ma tatêc tauŋ atom, ôliŋ
andaŋ Anôtô to tasa eŋ ŋagala totêntac êpa sugeŋ.
13 Amboac tonaŋ aê kateŋ gebe ŋoc gêŋwapac, taŋ gaôc kêtu
amacŋa naŋ, êlêc amac sa atom. Ŋoc gêŋwapac tau êŋgôm amac
waem êsa.

Kilisinê têtac gêwiŋ aêacŋa

14 Kêtu tonaŋŋa aê kêpôŋ ocduc gêdêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu
Kilisi Tama,
15 taŋ nê ŋaê kêpi gôlôac undambê to nomŋa samob
kêtômgeŋ naŋ.
16 Aê kateŋ Anôtô gebe êkêŋ ŋaclai êndêŋ amac êtôm ênê
ŋawasi kapôêŋ ma êkêŋ nê Ŋalau êpuc nêm ŋalêlôm tôŋ ŋajaŋa
êsa.
17 Amac akêŋ gêwiŋ Kilisi tec êkêŋ nêm ŋalêlôm êtu ênê andu
ma têmtac êwiŋ ŋanô ŋawakac enseleŋ naendêŋ amac taŋ.
18 Go amac to Anôtônê lau samob nêm kauc êsa e ajala gebe
Kilisinê têtac gêwiŋ aêacŋa kesewec kêtu tapa to kêtu baliŋ ma
kêpi gêja to kêsêp gêja
19 ma ajala Kilisinê têtac gêwiŋ tonaŋ, taŋ kêlêlêc kauc
samob ŋêŋgeŋ su naŋ, gebe Anôtô tau ênam auc samucgeŋ.
20 Ma ŋac tau tonaŋ, tec oc êŋgôm gêŋ samob, taŋ aêac tateŋ
to taêŋ gêjam naŋ, ŋanô êsa êlêlêc ŋêŋgeŋ su êtôm ŋaclai, taŋ
gêjam kôm gêmoa nêŋ ŋalêlôm naŋ,
21 gôlôac dabuŋ to Kilisi Jesu tau sêwaka ênê ŋawasi sa êtôm
gôlôac to gôlôac ma têm to têm ŋêŋgeŋ êna. Biŋŋanô.

4

Aêac tatu Kilisinê ôli tageŋ

1 Amboac tonaŋ aê, tec gaŋgôŋ kapoacwalô kêtu Apômtauŋa
nec, jalêŋ biŋ amac gebe asa nêm lêŋ êtôm Anôtônê kalem, taŋ
kêtap amac sa naŋ.
2 Ambu taôm to amoa tonêm ŋalêlôm malôgeŋ, aê biŋ tôŋgeŋ
ma asip taôm sa totêmtac êwiŋgeŋ.
3 Ôlim palê gebe Ŋalau êkêŋ biŋmalô êmbiŋ amac tôŋ atu gêŋ
tageŋ.
4 Ôlim tageŋ to Ŋalau tageŋ êtôm Anôtô kêkalem amac ma
akêŋ matem nêm ŋanô kalem ŋa tageŋ.
5 Apômtau tageŋ ma biŋ takêŋ gêwiŋŋa tageŋ to busaŋgu
tageŋ.
6 Ŋamalac samob Tameŋi Anôtô tageŋ, taŋ kêtu gêŋ samob
ŋatau ma gêjam kôm kêpi gêŋ samob naŋ, gêjam gêŋ samob auc.
7 Aêac samob tonec takôc moasiŋ sa gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm
Kilisi tau gêjam dôŋ ma gêjac sam gêdêŋ aêac.
8 Kêtôm biŋ tec gêc gebe.

“Eŋ kêpi lôlôc gêja
ma kêkôc lau kapoacwalôŋa sêwiŋ eŋ,
ma gêjac sam gêŋ ŋajam ŋaômageŋ gêdêŋ lau.”

9 Ŋalô tonec gebe “Eŋ kapi lôlôc gêja” naŋ ŋam amboac ondoc.
Ŋam tau tonec gebe kêsêp nom ŋalêlôm ŋakêlêndiŋ gêja gêmuŋ.
10 Ŋac tau, taŋ kêsêp gêja naŋ, ŋac tau tonaŋ kêpi e jakêlêlêc
undambê samob su gebe ênam gêŋ samob auc.
11 Ŋac tau tonaŋgeŋ tec kêkêŋ lau ŋagêdô têtu aposolo ma
ŋagêdô têtu propete to ŋagêdô têtu jaeŋwaga ma ŋagêdô têtu
lausakiŋ to kêdôŋwaga.
12 Kilisi kêkêŋ lau amboac tonaŋ gebe ênac dabiŋ Anôtônê lau
sênam sakiŋ ŋapep gebe sêmboa eŋ ôli sa
13 e takêŋ gêwiŋ êmbiŋ aêac samob tôŋ tapi tageŋ to tajala
Anôtônê Latu êtu tôŋ ma têtôp tatu lau kapôêŋ e tatôm Kilisi
tau nê dôŋ.
14 Ma tatôm ŋapalê dedec êtiam atom gebe laudansaŋnêŋ mêtê
êtêliŋ to êmbam aêac êtôm gwêc to mu kêtêliŋ to gêbam waŋ nec
atom. Lau amboac tonaŋ têtim to sêsau ŋamalac.
15 Aêac amboac teŋ. Aêac tasôm biŋŋanô êndêŋ tauŋ totêntac
êwiŋgeŋ ma têtôp tatu kapôêŋ e nêŋ lêŋ samob esewec tatôm
Kilisi, taŋ kêtu ŋamôkê naŋ.
16 Ŋac tau tonec tec gêbiŋ ôli ŋagêŋlêlôm samob tôŋ kêpi tageŋ
to kêkêŋ ŋaduc gêdiŋ kêsô tau ma ŋakalôc gedeŋ ôli ŋagêŋlêlôm
tôŋ. Ôli ŋagêŋlêlôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ embe ênam kôm, taŋ gêjac
gêŋ tau ŋawae naŋ, oc ôli êtôp to êmboa tau sa ma têntac gêwiŋ
êmbiŋ ŋanô tau tôŋ.

Kilisi kêkêŋ aêac tasa lêŋ wakuc

17 Amboac tonaŋ aê jasôm ŋoc biŋ tonec êndêŋ amac toaoc
gêjac Apômtaugeŋ gebe Asa nêm lêŋ atôm lau samuc, taŋ taêŋ
gêjam biŋ ŋaôma-ŋaôma elême naŋ atom.
18 Ŋakesec gêjam êsêacnêŋ kauc auc. Êsêacnêŋ kauc masi to
nêŋ ŋalêlôm ŋadani, tec kêbalaŋ êsêac auc gêdêŋ sêŋgôŋ mateŋ
jali, taŋ ŋam kêsêp Anôtôŋa naŋ.
19 Êsêac sêgôm gêŋ waucwaucgeŋ ma sêgôm gêŋ môp-môp
samob gêjam auc, sêgôm kêtu mateŋ katu awaŋa tomajeŋ
gêbacgeŋ.
20 Biŋ amboac tonaŋ têdôŋ gêdêŋ amac kêtu Kilisiŋa atom.
21 Amac aŋô ŋawae tau to têdôŋ mêtê tau gêdêŋ amacgac
kêtôm biŋŋanô, taŋ gêc Jesu tauŋa naŋ.
22 Amboac tonaŋ awi nêm ŋamalac laŋgwa, nêm ŋalêlôm geo,
taŋ kêsa lêŋ gêmuŋŋa naŋ siŋ. Têtac ŋakalac kêsau gêôc ŋamalac
laŋgwa e geseŋ tau su gêjaŋa.
23 Amacnêm ŋalêlôm to biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ, êtu wakuc
samucgeŋ.
24 Ma asô ŋamalac wakuc, taŋ Anôtô kêkêŋ kêtôm tau nê katu
naŋ sa. Eŋ êwaka tau sa ŋa lêŋ gêdêŋ to dabuŋ biŋŋanôŋa.
25 Amboac tonaŋ awi biŋdansaŋ siŋ ma asôm biŋŋanô êndêŋ
taôm êndêŋêndêŋgeŋ, gebe aêac tatu ôli tageŋ ŋagêŋlêlôm.
26 Embe têmtac ŋandaŋ, naŋ aŋgôm taôm sec atom ma aê
têmtac ŋandaŋ tôŋ e oc naêsêp nec atom.
27 Aliŋ taôm gebe Sadaŋ êŋgôŋ amac ŋasawa atom.
28 Ŋac geŋgeŋ ênam geŋgeŋ gêŋ êtiam atom, tau lêma ênam
koleŋ acgom, gebe êkôc nê koleŋ ŋanô ma ênac sam endeŋ lau,
taŋ sêpô lêna tauŋŋa naŋgeŋ.
29 Biŋ agwa-agwa êsa awemsuŋ atom, asôm biŋ ŋajamgeŋ,
taŋ êpuc lau-sêpô-lênawaga tôŋ to êmoasiŋ lau, taŋ sêŋô biŋ tau
naŋ.
30 Ma aŋgôm Anôtônê Ŋalau Dabuŋ nê ŋalêlôm ŋawapac êsa
atom, gebe eŋ kêtu ŋabelo Anôtô ênam amac kêsi endeŋ nê
becŋa.
31 Biŋkalom samob to biŋ keso-keso ma têmtac ŋandaŋ to ali
awem sa ma biŋ alôb-alôb to biŋ sesec tonaŋ ŋai samob naŋ,
awi siŋ.
32 Amoasiŋ taôm to taêm walô taôm ma asuc nêm biŋ ôkwi
êndêŋ-êndêŋgeŋ, aŋgôm êtôm Anôtô kêsuc amacnêm biŋ ôkwi
kêtu Kilisiŋa.

5

1 Amac atu Anôtônê ŋapalê, taŋ eŋ têtac gêwiŋ naŋ, tec atêku
eŋgeŋ.

2 Ma asêlêŋ totêmtac êwiŋgeŋ amboac Kilisi gêwiŋ aêac to
kêkêŋ tau kêtu aêacŋa kêtu moasiŋ to da gêdêŋ Anôtô gêŋu
ŋamalu ŋajam.
3 Asôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa ma geŋ môp-môp samob
to biŋ matem katu awaŋa êsêp nêm biŋgalôm atom, gebe
Anôtônê lau samob dedec biŋ amboac tonaŋ ŋai.
4 Andec biŋ sesec ma biŋ meloc-meloc to biŋ agwa-agwa
kêtôm amac asôm atomŋa amboac tonaŋgeŋ, anam daŋgegeŋ
êjô.
5 Biŋ tonec amac ajalagac gebe Mockaiŋo to mockaiŋ teŋ me
môp ŋatau teŋ me ŋac mata katuboa teŋ, taŋ talic eŋ kêtôm
ŋac gêjam sakiŋ anôtô jabaŋa teŋ naŋ, nêŋ teŋ oc êwê kaiŋ
gêŋlênsêm aŋga Kilisi agêc Anôtô nêŋ gamêŋ atom.

Tasêlêŋ tamoa ŋawê ŋalêlôm

6 Lau teŋ têtim amac ŋa biŋ ŋaômaŋaôma atom, gebe kêtu biŋ
amboac tonaŋŋa Anôtônê têtac ŋandaŋ kêtap taŋeŋpêcwaga sa.
7 Awê kaiŋ êsêacnêŋ biŋ atom.
8 Biŋŋanô, gêmuŋgeŋ amac amoa tokesec, mago galoc amoa
toŋawê gebe atu Anôtônê gêŋgac, tec asa nêm lêŋ atôm ŋapalê
ŋawêŋa,
9 gebe ŋawê ŋanô tonec moasiŋ totau-totau ma biŋgêdêŋ to
biŋŋanô.
10 Ansaê gêŋ, taŋ Apômtau gêlic ŋajam naŋ.
11 Ŋakesec ŋakoleŋ, taŋ ŋanô masi naŋ, anam awiŋ atom, akip
sa ênêc awêgeŋ acgom,
12 gebe gêŋ, taŋ êsêac sêgôm kelecgeŋ naŋ, embe tasôm ênêc
awêgeŋ, oc majeŋ.
13 Gêŋ samob, taŋ takip sa e ŋawê êpô naŋ, oc ênêc awê.
14 Ma gêŋ samob, taŋ gêc awê naŋ ŋawê. Tec biŋ gêc gebe
“Aôm taŋ gôêc bêc naŋ, matam êlac
ma ôndi sa aŋga ŋacmatênêŋ,
go Kilisi êpô aôm.”
15 Amboac tonaŋ ajop taôm êtu nêm lêŋ samobŋa ŋapep.
Asêlêŋ atôm lau meloc atom, asêlêŋ atôm lau tokauc
mêtêŋageŋ.
16 Ajaiŋ têm ênaŋa ŋaômageŋ atom, gebe têm tonec sec.
17 Amboac tonaŋ atu meloc atom, mago nêm kauc êsa biŋ,
taŋ Apômtau taê gêjam gebe êŋgômŋa naŋ.
18 Anôm wain e êjaŋiŋ amac atom, gebe gêŋ tonaŋ oc êjaiŋ
amac. Ŋalau Dabuŋ ênam amac auc acgom
19 e pesalem to wê dabuŋ ma wê ŋajam-ŋajam êtu nêm
biŋgalôm. Apuc wê dabuŋ sa to aôc Apômtau sa ŋa pesalem
aŋga nêm ŋalêlôm.

20 Anam daŋge êndêŋ Tameŋi Anôtô endeŋ tôŋgeŋ êtu gêŋ
samobŋa anam aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi laŋô.

Biŋ lauo to ŋacŋa

21 Asô taôm ŋalabu êtu atêc Kilisiŋa.
22 Lauo sêsô nêŋ ŋaci ŋalabu êtôm sêsô Apômtau ŋalabu,
23 gebe ŋac kêtu awênê môkêapac kêtôm Kilisi kêtu gôlôac
dabuŋ môkêapac, ma kêtu gôlôac dabuŋ, taŋ kêtu eŋ ôli naŋ nê
kêsiwaga.
24 Tec lauo sêsô nêŋ ŋaci ŋalabu êtu gêŋ samobŋa, têtôm taŋ
gôlôac dabuŋ sêsô Kilisi ŋalabu naŋ.
25 Amac ŋacwaga têmtac êwiŋ nêm lauo atôm Kilisi têtac gêwiŋ
gôlôac dabuŋ ma kêkêŋ tau kêtu êsêacŋa.
26 Eŋ kêkêŋ nê mêtê ma kêsagu êsêac ŋa bu têtu selecŋa e têtu
Anôtônê gêŋ,
27 gebe ênac dabiŋ gôlôac dabuŋ e ŋawasi laŋgwageŋ ma ênac
eŋ mataanô ŋajam. Eŋ gebe êlic gôlôac dabuŋ ŋatêmui to mêliŋ-
mêliŋ ma gêŋ ŋagêdô amboac tonaŋ ŋai êpi eŋ atom, gebe êlic
eŋ êtu dabuŋ to laŋônêm sawageŋ.
28 Amboac tonaŋ êsêac ŋacwaga têntac êwiŋ nêŋ lauo êtôm
têntac gêwiŋ tauŋ ôliŋ. Ŋac taŋ têtac gêwiŋ nê awê naŋ, têtac
gêwiŋ tau.
29 Ŋac teŋ kêkêŋ kisa gêdêŋ tau ôli atomanô. Eŋ gêlôm to kêtu
mêtê tau ôli ŋapep, kêtôm Kilisi gêgôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ,
30 gebe aêac tatu ênê ôli ŋagêŋlêlôm.
31 "Kêtu biŋ tonaŋŋa ŋamalac êwi têna agêc tama siŋ ma êsap
nê awê tôŋ, ma êsêagêc têtu ôli tageŋ."
32 Biŋ tonec ŋam kêsêp lêlômsêga ma aê gawa sa kêkanôŋ
Kilisi to gôlôac dabuŋ.
33 Mago kêkanôŋ amac gêwiŋ. Ŋacwaga samob têntac êwiŋ
nêŋ lauo amboac têntac gêwiŋ tauŋ, ma lauo samob tetoc nêŋ
ŋaci sa.

6

Biŋ kêpi ŋapalê to teneŋi ma tameŋi

1 Ŋapalêac, taŋem wamu êndêŋ tenemi to tamemi êtu
Apômtauŋa, gebe biŋ tonec jagêdêŋ.
2 "Otoc tamam agêc tênam sa." Anôtô kêkêŋ biŋsu tonaŋ ma
gêjac mata biŋ teŋ gêwiŋ kêtu ŋamata gebe
3 "Ôŋgôm gebe ômoa ŋajam to ômoa matam jali ec ŋêŋgeŋ aŋga
nom."
4 Tameŋiac, atu kasec nêm ŋapalê e aŋgôm êsêac têntac
ŋandaŋ êsa atom. Anam jaom êsêac ma amêtôc to alêŋ biŋ êsêac
ŋa Apômtaunê biŋgeŋ.

Biŋ kêpi sakiŋwaga to nêŋ ŋataui

5 Amac sakiŋwaga, taŋem wamu êndêŋ nêm ŋataui nomŋa.
Atêc êsêac to anam go taôm tonêm ŋalêlôm ŋaŋêŋ êtôm ajam
sakiŋ Kilisi.
6 Anac ŋamalac mateŋanô auc ŋa taŋem wamu êtu sêlic
amac ŋajamŋa nec atom, aŋgôm atôm Kilisinê sakiŋwaga ma
amansaŋ Anôtônê biŋ êtu tôŋ tonêm ŋalêlôm samucgeŋ.
7 Anam sakiŋ topalêgeŋ ma aŋgôm êtôm ajam sakiŋ ŋamalac
atom, aŋgôm êtôm ajam sakiŋ Apômtau.
8 Taêm ênam, lau samob, sakiŋwaga to êsêac, taŋ sêmoa nêŋ
lêtêgeŋ naŋ, embe sênam koleŋ ŋajam, oc Apômtau êkêŋ ŋagêjô
ŋajam êndêŋ êsêac êtôm taugeŋ.
9 Ma amac ŋataui, amoasiŋ nêm sakiŋwaga amboac
tonaŋgeŋ. Awi biŋ saic-saic siŋ. Taêm ênam gebe êsêac to
amac nêm Ŋatau gêŋgôŋ undambê. Eŋ kêpuc lau ŋam atom,
gêlic samob kêtôm taugeŋ.

Anôtônê laukasap

10 Ŋoc biŋ ŋagêdô tec gêc gebe Apômtau êpuc amac tôŋ ma nê
ŋaclai ênam amac auc akô ŋajaŋa.
11 Akôc Anôtônê laukasap sa tomalageŋ e akô ŋajaŋa ma aku
Sadaŋnê Iêŋdansaŋ samob tulu,
12 gebe aêac tajac siŋ gêdêŋ ŋamalac nomŋa atom, tajac siŋ
gêdêŋ apômtaui to ŋaclai ma nom ŋakesec tonec ŋatau to ŋalau
sec, taŋ sêmoa undambê naŋ.
13 Tec akôc Anôtônê laukasap sa tomalageŋmaŋ, go atôm
gebe akô ŋajaŋa êndêŋ bêc sec tau e aku ŋacjo samob tulu
akôgeŋ.
14 Amboac tonaŋ akôgeŋ. Ajandiŋ biŋŋanô ênêc
dambêmpalê to anôŋ biŋgêdêŋ êtu nêm maluku.
15 Asô biŋmalô ŋaŋawae ŋajam êtu atapa ma anam anac
ŋawaegeŋ.
16 Akêŋ gêwiŋ êtu nêm lautuc. Aja sa endeŋ tôŋgeŋ, gebe asi
ŋac sec nê sôb toja samob êndu.
17 Akuc moasiŋ Anôtô gêjam amac kêsiŋa êtu nêm kululuŋ
siŋŋa to aôc Anôtônê mêtê êtu siŋ, taŋ Ŋalau kêkêŋ naŋ.
18 Gêŋ samob tonaŋ aŋgôm tomecgeŋ ma ateŋ Anôtô gebe
ênam amac sa. Ateŋ mec êtôm têm samob êtôm Ŋalau êwê
amacŋa. Kêtu tonaŋŋa anam jali to aŋgôm atu dôbgeŋ ma ateŋ
êtu Anôtônê lau samobŋa.
19 Ma ateŋ êtu aêŋa êwiŋ gebe Anôtô êkêŋ mêtê êndêŋ aê
êndêŋ noc jasôm biŋŋa e jawa ŋawae ŋajam ŋabiŋ kêsêp lêlômŋa
sa totêtac êpa sugeŋ.
20 Kêtu ŋawae ŋajam tonaŋŋa aê katu ŋacjaeŋ gaŋgôŋ
kapoacwalô. Tec ateŋ gebe jasôm biŋ, taŋ gêjac aê ŋawae
naŋ, lasê totêtac êpa sugeŋ.

Paulu gêjac mata nê biŋ

21 Lasiŋi ŋajam Tukiki, taŋ gêjam sakiŋ Apômtau ŋaŋêŋgeŋ naŋ, ênac aê gamoa to gagôm ŋoc gêŋ samob ŋamiŋ êndêŋ amac gebe ajala.

22 Aê jasakiŋ ŋac tau êndêŋ amac êwac gebe ênac miŋ aêacma biŋ samob êndêŋ amac ma ênam malô amacnêm ŋalêlôm.

23 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ biŋmalô ma têntac gêwiŋ to takêŋ gêwiŋ ŋanô tau êndêŋ lasitêwai êwac.

24 Moasiŋ êndêŋ êsêac samob, taŋ têntac gêwiŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi teŋgeŋ ma teŋgeŋ.

Paulunê papia gêdêŋ lau PILIPI

Paulunê papia gêdêŋ lau Pilipi nec ŋac tau keto gêjac Gôlôac ŋamataŋa, taŋ eŋ kêwaka sa aŋga masaŋm Airopa naŋ ŋawae. Malac Pilipi gêc Makedonia, taŋ lau Rom sêjaŋgo su kêtu nêŋ gamêŋ naŋ. Aposolo gêŋgôŋ kapoacwalô, tec keto papia tonec. Eŋ gêmoa tonê ŋalêlôm ŋawapacgeŋ gêdêŋ ŋasawa tonaŋ gebe kômwaga ŋagêdô sêsôm sêôc ênê biŋ auc ma mêtê dansaŋ kêpi sa aŋga gôlôac Pilipiŋa, tec kêkêŋ wapac eŋ gêwiŋ. Mago biŋ têntac ŋajam to têntac êpa suŋa gêjam papia tau auc, ŋam kêsêp Paulu kêkêŋ gêwiŋ Jesu Kilisi toŋanôgeŋŋa.

Paulu keto papia tau ŋamanô tonec gebe ênam daŋge lau buŋa aŋga Plllpl êtu gêŋ, tê sêsakiŋ gêdêŋ eŋ nêga. Êsêac sêpuc eŋ tôŋ gêdêŋ têm, taŋ eŋ gêŋgôŋ jageo naŋŋa. Eŋ gêlic gêŋ gwalêkiŋ kêlênsôŋ eŋ tau to êsêac gêwiŋ amboac taŋ, tec keto biŋ êpuc êsêac têntac tôŋŋa to awa eŋgeŋ êsêacŋa ma ôliŋ andaŋ Anôtôŋa kêsêp papia tonec gêwiŋ-gêwiŋ. Go gêjam neneŋ êsêac gebe sêmboa to tetoc tauŋ sa atommaŋ, sêkêŋ tauŋ sêsô Kilisi ŋalabu tosêmbu tauŋgeŋ. Eŋ gêôŋ biŋ tonec sa gêdêŋ êsêac taêŋ ênam êtiam gebe sêsa nêŋ lêŋ têtôm Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋgac nê, ac tauŋ sêwê kaiŋ kêtu sêmasaŋ Judanêŋ biŋsu totaŋem wa-mugeŋ ma sêjop êsêacnêŋ om to gêŋ ŋagôliŋŋa atom, Anôtônê moasiŋ gêdêŋ êsêac tec sêgôm. Ma moasiŋ tau gelom êsêac kêtu nêŋ sêkêŋ gêwiŋŋageŋ. Gocgo keto têntac wapi to biŋmalô, taŋ Anôtô gêsuŋ ŋaômageŋ gêdêŋ lau, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, ŋawae gêdêŋ êsêac amboac tonaŋgeŋ.

Lau buŋa sêkêŋ êwiŋ to sêsa nêŋ lêŋ totêntac wapigeŋ ma totêntac êpa sugeŋ ma sêŋgôm to sêôc nêŋ geŋ sênsiŋ sugeŋŋa ŋabiŋ gêjam sêga aŋga papia tonec ŋalêlôm. Paulu tau têtac gêwiŋ gôlôac Pilipiŋa ŋanôgeŋ naŋ kêtu awê aŋga papia tau gêwiŋ.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-11
2. Paulu tau nê biŋ ŋagêdô 1:12-26
3. Dambiŋ tauŋ tôŋ tamiŋ Kilisiŋa 1:27–2:18
4. Paulu gêwa Timote agêc Epaproditi nêŋ kôm ŋam sa 2:19-30
5. Paulu gêjam ja lau buŋa gebe sejop tauŋ êndêŋ ŋacjo, taŋ sêmoa dêmôêŋŋa to gêŋ gêdib êsêac gêc lêlômŋa naŋ 3:1–4:9
6. Paulu to nê lau Pilipiŋa 4:10-20
7. Paulu gêjac mata papia tau 4:21-23

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê sakiŋwagaagêc Paulu agêc Timote ma biŋ
êndêŋ Anôtônê lau samob, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ êsêac tôŋ sêŋgôŋ
Pilipi naŋ, ma êndêŋ gejobwaga to sakiŋwaga êwiŋ.
2 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to
biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Paulu keteŋ mec kêtu lau Pilipiŋa

3 Aê gajam daŋge ŋoc Anôtô kêtôm têm samob, taŋ taêc gêjam
amac naŋ.
4 Kêtôm têm samob, taŋ kateŋ ŋoc mec kêtu amac samobŋa
naŋ, kateŋ totêtac ŋajamgeŋ,
5 gebe ŋawae ŋajam gêô lasê amac wakucgeŋ, tec ajam
ŋakoleŋ awiŋ aê amoa e mêŋgêdêŋ galoc.
6 Aê kajala kêtu tôŋ gebe Anôtô, taŋ gêjac m koleŋ ŋajam tau
aŋga nêm ŋalêlôm naŋ, oc ênac dabiŋ koleŋ tau êndêŋ Kilisi Jesu
nê bêc.
7 Aê taêc gêjam amac gêc ŋoc ŋalêlôm ŋapaŋ, tec gagôm
jagêdêŋgeŋ gebe taêc gêjam biŋ tonaŋ kêpi amac samob. Ŋam
gebe gêdêŋ taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô to gêdêŋ taŋ gamoa awê
ma gajam ŋawae ŋajam kêsi to kapuc mêtê tôŋ naŋ, amac awê
kaiŋ moasiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ awiŋ.
8 Aê gajam aoc su amac samob ŋam kêsêp Kilisi Jesu nê taê
walô aêacŋa. Anôtô kêjala gebe kasôm biŋŋanô.
9 Aê kateŋ ŋoc mec tecenec gebe Nêm têmtac gêwiŋ ŋanô
esewec ŋapaŋ ma ajala gêŋ to awa gêŋ samob êkôc e ŋapep,
10 ec ajala gêŋ ŋajam tau ma amoa tonêm ŋalêlôm ŋakêŋkêŋ
ma tolaŋômnêm sawageŋ e êndêŋ Kilisinê bêc.
11 Ma biŋgêdêŋ ŋaŋanô, taŋ Jesu Kilisi taugeŋ êkêŋ naŋ, ênam
amac auc gebe Anôtônê ŋawasi to wae êsa.

Kilisi kêtu aêac daŋgôŋ mateŋ jali ŋamôkê

12 O lasitêwaac, aê gabe jakêŋ ŋawae êndêŋ amac aŋô gebe
biŋ, taŋ kêtap aê sa naŋ, kêmoasiŋ ŋawae ŋajam ŋanôgeŋ.
13 Siŋwaga taŋ sejop gôliŋwaganê andu naŋ, to lau ŋagêdô
samob sêjalagac, gebe aê gêŋgôŋ kapoacwalô kêtu Kilisiŋa.
14 Ma ŋoc kapoacwalô kêkêŋ lasitêwai taêsam, taŋ Apômtau
gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, sêkêŋ gêwiŋ ŋajaŋa kêsa, tec têtêc tau ŋ
atom ma sêsôm Anôtônê mêtê lasê totêntac kêpa sugeŋ.
15 Lau ŋagêdô sêwa Kilisi sa kêtu têntac sec to têntac ŋandaŋŋa,
mago ŋagêdô tec sêjam mêtê tonêŋ ŋalêlôm ŋajamgeŋ.
16 Lau tau tonaŋ sêgôm kêtu têntac gêwiŋŋa. Êsêac sêjala gebe
Anôtô kêkêŋ aê gebe janam ŋawae ŋajam kêsi.
17 Lau ŋagêdô ônê sêsôm Kilisi lasê tonêŋ ŋalêlôm makeŋgeŋ
atom, sêgôm kêtu tauŋ waeŋŋa ma sebe sêkêŋ gêŋwapac êkôniŋ
aê êwiŋ ŋoc kapoacwalôgeŋ.

18 Biŋ tonaŋ kêlênsôŋ aê atom. Aê têtac ŋajam gebe sêsôm
Kilisi lasê ŋalêŋ tokaiŋ-tokaiŋ. Lau ŋagêdô sêsau sêbanac biŋ,
ma ŋagêdô sêsôm tobiŋŋanôgeŋ.
19 Ma aê oc têtac ŋajam ŋapaŋ gebe aê kajala amac ateŋ nêm
mec kêtu aêŋa amoa, ma Jesu Kilisi nê Ŋalau ênam aê sa, tec
gêŋwapac tonec oc êtu moasiŋ êndêŋ aê.
20 Aê taêc kêka to kakêŋ matoc ŋanôgeŋ, gebe gêŋ teŋ êŋgôm
aê majoc êsa atom. Aê jamoa matoc jali me jamac êndu,
mago jaŋgôm Kilisinê wae êsa ŋa tauc ôlic totêtac êpa sugeŋ.
Gêmuŋgeŋ gagôm, ma galoc amboac tonaŋgeŋ.
21 Kilisi kêtu ŋoc gêŋgôŋ matoc jali ŋam, ma embe jamac
êndu, oc gêmac tau êtu ŋoc moasiŋ.
22 Embe jamoa matoc jali aŋga nom êtu jatap koleŋ ŋanô
ŋagêdô saŋa, naŋ oc japô lêna gebe jajaliŋ ondoc sa.
23 Biŋ luagêc tonec kêlênsôŋ aê ŋanô. Aê têtac gêwiŋ gabe
janac tauc lêtêŋ jamoa jawiŋ Kilisi, tonec tec galic ŋajam
kêlêlêc.
24 Mago kêtu amacŋa tec gabe jaŋgôŋ nom tonec.
25 Ŋoc ŋalêlôm kêsaê, tec kajala gebe jamoa jawiŋ amac
samob ma janam amac sa êtu nêm akêŋ gêwinŋa gebe atôp ma
akêŋ êwiŋ totêmtac ŋajamgeŋ.
26 Aê embe jamu jandêŋ amac jawac teŋ êtiam, oc êŋgôm
amac awem êôc Kilisi Jesu ŋanô-ŋanô êtu aêŋa.
27 Biŋ tageŋ tonec tec gêc gebe Asa nêm lêŋ ŋapep atôm
Kilisinê ŋawae ŋajam, ec embe jawac, naŋ jalic me embe jamoa
jaêc, go jaŋô ŋawae gebe akô ŋajaŋa totêmtac tageŋ ma anac siŋ
apuc taôm tôŋ êtu akêŋ gêwiŋ ŋawae ŋajamŋa.
28 Atêc nêm ŋacjonêŋ gêŋ teŋ atomanô. Biŋ tonaŋ êwa sa
êndêŋ nêm ŋacjo gebe oc sênaŋa, ma êwa sa êndêŋ amac gebe
oc aku êsêac tulu, gebe Anôtô ênam amac kêsi.
29 Anôtô kêmoasiŋ amac kêtu Kilisiŋa ŋa lêŋ luagêc, teŋ
gebe akêŋ gêwiŋ eŋ, ma teŋ gebe aôc wapac kêtu eŋŋa gêwiŋ
amboac tonaŋgeŋ.
30 Ma siŋ, taŋ gêmuŋŋa alic aê gajac ma galoc aŋô ŋawae gebe
gajac gamoa naŋ, amac taôm anac amboac tonaŋgeŋ.

2

Lau buŋa sêkôniŋ tauŋ têtôm Kilisi kêkôniŋ tau

1 Amac asaê gebe Kilisi kêpuc amac tôŋ me masi. Ênê têtac
gêwiŋ amac gêjam malô amac me masi. Ŋalau dabuŋ gêbiŋ
amac tôŋ me masi. Amac taêm walô to têmtac gêwiŋ taôm me
masi.
2 Embe amboac tonaŋ, go anac dabiŋ aê têtac ŋajam êsa
samucgeŋ ma aŋgôm amboac tonec gebe taêm ênam gêŋ tageŋ

to têmtac êwiŋ tageŋ êmbiŋ amac toŋ amoa tonêm ŋalêlôm
tageŋ ma apeŋ biŋ tageŋ.
3 Aŋgôm gêŋ teŋ êtu amboa taôm nêm awa to waemgeŋŋa
atom. Ambu taôm to atoc lau ŋagêdô sa sêlêlêc amac taôm
acgom.
4 Taêm ênam amac taôm nêm ŋêŋgeŋ atom, taêm ênam lau
ŋagêdô nêŋ êwiŋ.
5 Amacnêm ŋalêlôm êtôm Kilisi Jesu nê acgommaŋ.
6 Eŋ tec katu kêtôm Anôtô, mago taê gêjam gebe iŋ katu
tonaŋ tôŋ atom,
7 kêkac tau su aŋga nê ŋawasi ma gêjam sakiŋ katu kêtôm
ŋamalac to gêgôm gêŋ samob kêtôm ŋamalac sêgôm.
8 Eŋ kêkôniŋ tau ma taŋa wamu ŋapaŋ e gêmac êndu aŋga
kakesotau.
9 Kêtu biŋ tonaŋŋa Anôtô ketoc eŋ sa ŋanô ma gê ŋaê, taŋ
kêlêlêc ŋaê samob su naŋ, kêpi eŋ,
10 gebe ŋaê Jesu tonec oc êkêŋ êsêac pebeŋ, taŋ sêmoa
undambê to sêmoa nom ma sêmoa nom ŋalêlôm naŋ, sêpôŋ
aeŋduc,
11 ma imbeleŋ samob sêsôm lasê gebe Jesu Kilisi kêtu
Apômtau gebe Tama Anôtônê wae êsa.

Tatu nom ŋaja

12 O ŋoc lauace, gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ amac naŋ, taŋem
wamu ŋapaŋ. Ma galoc gamoa jaêc tec aŋgôm anac ŋawae êtôm
tônêgeŋ. Atêc to anam go taôm gebe anac dabiŋ nêm lêŋ Anôtô
ênam amac kêsiŋa,
13 gebe Anôtô tau gêjam kôm gêmoa nêm ŋalêlôm ma kêkac
amac gebe aŋgôm ênê biŋ ŋanô êsa e ênac mataanô ŋajam.
14 Aŋgôm nêm gêŋ samob tobiŋ diŋdiŋ atom ma taêm ênam
naêsa-naêsa atom,
15 gebe asa nêm lêŋ laŋômnêm sawa tonêm ŋalêlôm ŋakêŋkêŋ
atu Anôtônê ŋapalê mansaŋ, amoa lau sec to geo ŋalêlôm. Apô
êsêac atôm utitalata sêpô gamêŋ.
16 Andêŋ mêtê mata jali tôŋ. Embe aŋgôm amboac tonaŋ, go
awaka aê waec sa êndêŋ Kilisinê bêc e êwa aê sa gebe kasa ŋoc
lêŋ to gajam ŋoc koleŋ kêjaiŋ tauc ŋaôma atom.
17 Embe sêkêŋ aê jatu da êtu amac akêŋ gêwiŋŋa, naŋ oc têtac
ŋajam ma jatu samuc jawiŋ amac samob.
18 Amboac tonaŋ amac têmtac ŋajam ma atu samuc awiŋ
aêgeŋ.

Timote agêc Epaproditi nêŋ biŋ

19 Aê taêc kêka gebe Apômtau Jesu êlôc ma jasakiŋ Timote
sebeŋ êndêŋ amac êwac, gebe jaŋô amac waem êpuc aê tôŋ
acgom.

20 Aê katap ŋac teŋ sa, taŋ taê gêjam biŋ kêtôm aê to kêpô sim
tau kêtu amacŋa amboac ŋac tonec naŋ atom.
21 Êsêac ŋagêdô samob taêŋ gêjam Jesu Kilisi nê biŋ atom,
taêŋ gêjam tauŋ nêŋ biŋgeŋ.
22 Amac ajala gebe eŋ kêwaka tau sêŋac, gêjam sakiŋ ŋawae
ŋajam gêwiŋ aê kêtôm latu gêwiŋ tama.
23 Aê kakêŋ matoc gebe jakêŋ ŋac tonaŋ êndêŋ amac êwac
ŋagaôgeŋ, tageŋ gabe jansaê ŋoc biŋ e êtu katô acgom.
24 Aê taêc kêka Apômtaugeŋ gebe jandêŋ amac jawac sebeŋ
amboac tonaŋgeŋ.
25 Aê taêc gêjam biŋ teŋ kêtu tôŋ gêwiŋ gebe jakêŋ aêac lasiŋi
Epaproditi, taŋ amac asakiŋ eŋ gebe mêŋênam aê sa naŋ, êmu
êndêŋ amac êwac. Eŋ gêjam kôm to gêjac siŋ gêwiŋ aê ŋapep.
26 Ênê ŋalêlôm kêkac eŋ kêtu amacŋa ma gêmoa jageo ŋanô
gebe amac aŋô ênê gêmac ŋawaegac.
27 Biŋŋanô, gêmac kapôêŋ gêgôm eŋ e kêsa paŋ sêawa, mago
Anôtô taê walô eŋ ma taê walô eŋ taugeŋ atom, taê walô aê
gêwiŋ, gebe êsalê gêŋwapac ŋagêdô êpi aê êwiŋ atom.
28 Amboac tonaŋ kêkacgeŋ gebe jakêŋ eŋ wacamac alic eŋ,
ec têmtac ŋajam êsa êtiam, ma ŋagêŋwapac êlêwaŋ aê sauŋgeŋ.
29 Amboac tonaŋ akôc eŋ sa totêmtac ŋajamgeŋ. Atôc lau
amboac tonaŋ sa êtu Apômtau gêbiŋ amac tôŋŋa,
30 gebe eŋ kêsa paŋ sêawa kêtu Kilisinê koleŋŋa ma gêjam
sakiŋ aê gim tau su gebe ênac dabiŋ sakiŋ, taŋ amac ajac m
naŋ.

3

Biŋgêdêŋ ŋanô

1 O ŋoc lasitêwaac, aêŋoc biŋ ŋagêdô tonec gebe Apômtau
êŋgôm amac têmtac ŋajam êsa. Aê ôl ic ŋakam gebe jato biŋ
tonan êtiam-êtiam nec atom. Biŋ tonaŋgeŋ oc êpuc amac tôŋ
amoa ŋajam.
2 Ajop taôm êndêŋ koleŋwaga sec. Ajop taôm êndêŋ êsêac, taŋ
sêgôm mêtê sêsa lau wauc-waucgeŋŋa naŋ. Ajop taôm êndêŋ
êsêac, êsêac kêam.
3 Aêac tec sêsa aêac ŋanô. Anôtônê Ŋalau kêkac aêac, tec tajam
sakiŋ Anôtô ma aêac waeŋ ŋam kêsêp Kilisi Jesu. Aêac taêŋ
kêka gêŋ ôliŋŋa teŋ atom.
4 Aê oc jatôm gebe taêc êka gêŋ ôlicŋa amboac tonaŋ. Teŋ
embe taê ênam gebe taê êka gêŋ ôliŋa, naŋ aê oc jaŋgôm êlêlêc
su.
5 Aê tonec sêsa aê gêdêŋ ŋabêc kêtu 8ŋa. Aê ŋac Israelŋa
teŋ aŋga Benjaminnê gôlôac. Aê Ebolainêŋ Ebolai teŋ, ma
kamasaŋ biŋsu katôm Parisai sêmasaŋ.

6 Aê kêlênsôŋ gôlôac dabuŋ gajac ŋawaegeŋ. Aê kasa bi ŋsu
ŋalêŋ tolaŋôcnêm sawageŋ e sêlic aê amboac ŋac gêdêŋ.
7 Gêŋ samob tonaŋ galic amboac gêŋ ŋanô, mago galoc galic
gebe gêŋ ŋaôma kêtu Kilisiŋa.
8 Biŋŋanô, aê galic gêŋ samob tonaŋ ŋai amboac gêŋ ŋaôma,
tageŋ tonec tec galic kêtu gêŋ ŋanô kêlêlêc su. Gêŋ ŋanô tau
gebe kajala ŋoc Apômtau Kilisi Jesu kêtu tôŋ. Kêtu ŋac tonecŋa
tec gawi gêŋ samob tonaŋ ŋai siŋ ma galic kêtôm lêndêm gebe
jakôc Kilisi sa êtu gêŋ ŋanô,
9 ma aê jatu ênê gêŋ. Aê gawê kaiŋ tauc ŋoc biŋgêdêŋ, taŋ
ŋam kêsêp taŋoc wamu biŋsuŋa naŋ, kêtiam atom. Galoc aê
gawê kaiŋ biŋgêdêŋ, taŋ ŋam kêsêp takêŋ gêwiŋ Kilisiŋa naŋ,
biogêdêŋ taŋ gêmêŋ aŋga Anôtônê naŋ, ŋam kêsêp takêŋ gêwiŋ.
10 Biŋ tageŋ tonec aê gabe jatap sa gebe jajala Kilisi to ŋaclai,
taŋ gêŋu eŋ sa naŋ, êtu tôŋ, ma jaêc ênê ŋandaŋ jawiŋ e jatôm
eŋ, taŋ gêmac êndu naŋ,
11 ec moae jatap jandi aŋga ŋacmatênêŋ sa jawiŋ.

Talêti tapeŋ ŋanô lau

12 Aê kakôc ŋanô tau su atom tageŋ, ma gajac dabiŋ tauc
gêbacnê atom tageŋ. Gocgo kapuc gedeŋ tôŋgeŋ tec gamoa,
gabe jakôc ŋanô tau tôŋ, gebe Kilisi kêkôc aê tôŋgac.
13 O lasitêwaac, aê kêsaê gebe kakôc ŋanô tau tôŋ atom tageŋ.
Biŋ tageŋ tonec tec jasôm gebe Biŋ laŋgwa naŋ jaliŋ siŋ ma
japuc gwêc êtu gêŋ, taŋ gêc aêŋoc nêmŋa naŋgeŋ, gebe najakôc.
14 Aê kêlêti kapeŋ ŋabelo gebe jatap ŋanô sa. Ŋanô tau
Anôtônê kalem ôŋa, taŋ kêkêŋ Kilisi Jesu kêkalem aê naŋ.
15 Aêac taŋ tatu kwalam laŋgwa su naŋ, samob taêŋ ênam biŋ
amboac tonaŋ acgom. Ma embe taêm ênam biŋ teŋ eso, naŋ
Anôtô oc êwa sa êndêŋ amac.
16 Tageŋ tasa nêŋ lêŋ tandaŋguc ŋagôliŋ, taŋ gêwê aêac ŋapaŋ
e mêŋgêdêŋ tonec naŋ.
17 O lasitêwaac, atêku aêmaŋ ma asala êsêac, taŋ sêpuc aêac
wa eŋ naŋ.
18 Aê kasôm gêdêŋ amac kêtu dim taêsam sugac ma galoc
jasôm tomatoc-sulugeŋ gebe Êsêacnêŋ taêsam sêmoa, taŋ nêŋ
lêŋ kêwaka êsêac sa gebe êsêac têtu Kilisinê kakesotau ŋaŋacjo.
19 Êsêacnêŋ lêŋtêpôê gebe sênaŋa. Têntacwalô kêtu nêŋ anôtô
ma êsêac tetoc tau ŋ sa kêpi gêŋ, taŋ kêtôm gebe êŋgôm êsêac
majeŋ êsa. Êsêac taêŋ gêjam gêŋ nomŋageŋ.
20 Aêacnêŋ malacmôkê ŋanô tê gêc undambê. Tec daôŋ
tamoa gebe kêsiwaga Apômtau Jesu Kilisi aŋga tônê êmêŋ.
21 Eŋ oc êpô aêac ôliŋ ŋaôma laŋgwa ôkwi tatôm eŋ tau nê ôli
ŋawasi. Eŋ êŋgôm gêŋ tonaŋ ŋanô êsa ŋa ŋaclai, taŋ kêtôm gebe
êkêŋ gêŋ samob êsô eŋ ŋalabu naŋ.

4

1 O ŋoc lasitêwaac, aê têtac gêwiŋ to gajam aoc su amac, gebe
amac tec agôm aê têtac ŋajam ma atu aêŋoc gêlôŋ. O lauace,
amboac tonaŋ akô ŋajaŋa, gebe Apômtau gêbiŋ amac tôŋgac.

Paulu gêlêŋ biŋ lau

2 Aê jalêŋ biŋ awêlagêc Ewodia agêc Suntuku gebe sêmoa
têntac tageŋ êtu Apômtauŋa.
3 Ma aê gabe jateŋ aôm, ŋoc ŋac, taŋ gôjam kôm ŋaŋêŋgeŋ
gôwiŋ aê naŋ, gebe ônam awêlagêc tonaŋ sa, gebe êsêagêc sêjam
kôm ŋawae ŋajamŋa sêwiŋ aê têtôm Klemen to lau-sêjam-kôm-
sêwiŋ-aêwaga ŋagêdo, naŋ nêŋ ŋaê gêc buku mateŋ jaliŋa.
4 Têmtac ŋajam ŋapaŋ gebe Apômtau gêbiŋ amac tôŋ, ma
jasôm êtiam gebe Têmtac ŋajam.
5 Aŋgôm nêm gêŋ totêmtac wapôm êwa amac sa êndêŋ ŋamalac
samob. Apômtau kêdabiŋgac.
6 Apô sim taôm atom. Gêŋ teŋ embe êŋgôm amac, naŋ ateŋ
to ataŋ êndêŋ Anôtô todaŋgegeŋ.
7 Ma Anôtônê biŋmalô, taŋ ŋam kêlêlêc kauc to kauc nomŋa
samob su naŋ, ênsôb nêm ŋalêlôm to biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ,
samob sa êkanôŋ Kilisi Jesu.
8 O lasitêwaac, aê jasôm biŋ teŋ êwiŋ acgom gebe Biŋŋanô
to biŋ mansaŋ ma biŋ gêdêŋ to biŋ ŋawa ma biŋ taŋô ŋajamŋa
to biŋ ŋapep ma biŋ ŋaŋêŋ to piŋ wae ŋajamŋa teŋ, biŋ samob
tonaŋ ŋai taêm ênam êtu tôŋ amac.
9 Biŋ taŋ kadôŋ to kakêŋ gêdêŋ amac ma biŋ, taŋ aŋô to alic
aê gagôm naŋ, aŋgôm amboac tonaŋ. Ma biŋmalô ŋatau Anôtô
oc êwiŋ amac.

Paulu gêjam daŋge kêtu sêkêŋ geŋ sêjam eŋ saŋa

10 Apômtau kêkêŋ aê têtac ŋajam kêsa samucgeŋ gebe amac
amoa ec ŋêŋgeŋ e galoc ôlim palê kêsa kêtiam gebe anam aê sa.
Amac abe anam aê sa, mago ŋalêŋ masi.
11 Aê kasôm biŋ tonaŋ kêtu kapô lêna gêŋŋa atom. Aê kadôŋ
tauc gebe geŋ ŋagec-ŋagec, taŋ jatap sa naŋ, kêtôm aê.
12 Aê kajala tapô lêna gêŋŋa. Aê kajala daŋgôŋ moasu ŋaôŋa.
Aê kajala gêŋ samob tonaŋ kêtu tôŋ tomalageŋ. Ŋasawa teŋ aê
gaeŋ gêŋ e gêôc aê tôŋ, ma ŋasawa teŋ mo gêjô aê. Ŋasawa teŋ
aê katap ŋoc gêŋ taêsam sa, ma ŋasawa teŋ kapô lêna gêŋ.
13 Aê katôm gêŋ samob tonaŋ ŋai kêtu Kilisi, taŋ kêpuc aê tôŋ
naŋŋa.
14 Ma amac agôm ŋajam gebe aôc ŋoc gêŋwapac awiŋ.
15 Amac lau Pilipi taôm ajalagêc gebe gêdêŋ taŋ gawa ŋawae
ŋajam sa kêtu ŋamata ma gawi Makedonia siŋ naŋ, gôlôac
dabuŋ teŋ sêpuc aê tôŋ ma aêac akêŋ gêŋ teŋ gêjô tau atom,
amac taômgeŋ.

16 Gêdêŋ taŋ gamoa Tesaloniki naŋ, amac ajam aê sa ma
asakiŋ gêŋ kêtu dim luagêc.
17 Aê taêc kêka gebe akêŋ gêŋ êndêŋ aêŋa nec atom, masi, aê
taêc kêka amac gebe anam ŋanô êlêlêc su e êmoasiŋ amac.
18 Gêŋ samob, taŋ akêŋ naŋ, kêtap aê sa su ma gêŋ tau
kêlêlêc aê su. Gêŋ taŋ Epaproditi kêkôc aŋga amacnêm gêmêŋ
naŋ, mêŋkêlêsuc aêgeŋ. Gêŋ tonaŋ kêtôm ŋamalu ŋajam to da
mansaŋ, taŋ Anôtô gêlic gêjac mataanô ŋajamanô naŋ.
19 Ŋoc Anôtô, taŋ kêkêŋ Kilisi Jesu gêbiŋ amac tôŋ naŋ, kêtu
gêŋ tolêlôm-tolêlôm ŋatau toŋawasi. Eŋ oc êkêŋ gêŋ, taŋ apô lêna
naŋ, êlêsuc êmacgeŋ.
20 Ŋawasi êndêŋ aêac Tameŋi Anôtô totêm-totêm. Biŋŋanô.

Paulu gêjac mata nê biŋ

21 Aê aoc gêjac Anôtônê lau samob, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ aêac
tôŋ naŋ. Lasitêwai taŋ sêmoa sêwiŋ aê naŋ, aweŋ gêjac amac.
22 Anôtônê lau samob aweŋ gêjac amac, ma êsêac, taŋ aŋga
kaisaranê anduŋa naŋ, taêŋ gêjam amac ŋanô.
23 Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êwiŋ amacnêm ŋalau.

Paulunê papia gêdêŋ lau KOLOSO

Paulunê papia gêdêŋ lau Koloso nec ŋac tau keto gêjac gôlôac buŋa aŋga Koloso ŋawae. Malac Asia Sauŋŋa tonaŋ gêc Epese ŋagamêŋ oc kêpiŋa. Paulu tau kêwaka gôlôac tonaŋ sa atom. Gêdêŋ taŋ gêŋgôŋ Romnêŋ gêmêŋ Asia ŋamalacsêga Epese tau naŋ, eŋ kêkêŋ kômwaga jasêjam mêtê lau malac-malac, tec kêsaê gebe kôm ênam jaom gôlôac Kolosoŋa gêjac eŋ ŋawae gêwiŋ. Paulu gêŋô gawae gebe lau-mêtêgeowaga aŋga Judanêŋ jasêô lasê gôlôac tau. Lau tonaŋ sêgaluŋ Helennêŋ mêtê jaba ŋagêdô to biŋ aŋelaŋa kêsêp taulêlôm. Ac sêpiŋkap lau gebe aweŋ êôc "ŋaclai to apômtaui" tônê sêwiŋ. Sêsau sebe lau teŋ sêjala Anôtô ŋaŋêŋ atom ma sêwê kaiŋ eŋ gêjam êsêac kêsi ŋamoasiŋ ŋanô atom, sêkêŋ êwiŋ mêtê geo tonaŋ acgom. Go sêsôm teŋ gêwiŋ, sêsôm sêkacgeŋ gebe sêsô êsêacnêŋ ŋagôliŋ amboac sêsa ŋamalacŋa ŋalabu ma sejop nêŋ jao samob amboac sênam dabuŋ bôc to gêŋ taniŋŋa toê toê ma gêŋ ŋagêdô taêsam êwiŋ e tomalageŋ.

Paulu tec keto papia tonec kêwaka lau buŋa nêŋ Mêtê ŋanô sageŋ gebe êkôniŋ mêtê geo tonaŋ ŋai tôŋ. Biŋ taŋ eŋ keto gêdêŋ êsêac gêja naŋ, ŋamatu tonec gebe Jesu Kilisi kêtôm gebe ênam ŋamalac pebeŋ kêsi toŋanôgeŋ. Lau teŋ embe sêkêŋ êwiŋ biŋ jaba to sejop ŋamêtê kaiŋ teŋ, oc sêkac tauŋ su aŋga Kilisinê. Anôtô kêkêŋ undambê to nom ŋa Kilisigeŋ, ma êkalem undambê to nom sêmu dêndêŋ eŋ ŋa Kilisigeŋ amboac tonaŋgeŋ. Lau sêmbiŋ tauŋ tôŋ taminŋ Kilisi acgom, go Anôtô ênam ŋamalac kêsi. Ŋalêŋ teŋ gêc atom. Kilisi kêtu ŋamalac samob tapaôŋgeŋ nêŋ kêsiwaga kêtômgac. Paulu kêwaka biŋ ŋanô kapôêŋ tonaŋ sa acgom, go gêwa ŋalêŋ, taŋ gêjac lau buŋa ŋawae gebe sêsa to sejop naŋ, sa tomalageŋ gêdêŋ êsêac.

Paulu kêkêŋ Tukiki kêkôc papia tonec gêdêŋ lau Kolosoŋa gêja. Eŋ kêsakiŋ ŋac gêŋôma ŋaê Onesimi gêwiŋ eŋ gêmu gêdêŋ nê ŋatau Pilemon gêja, taŋ kêtu gôlôac Kolosoŋa nêŋ ŋac buŋa teŋ.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-8
2. Kilisi tau to nê sakiŋ ŋam 1:9–2:19
3. Lêŋ wakuc gêjac Kilisinê lau ŋawae 2:20–4:6
4. Paulu gêjac mata nê papia 4:7-18

Paulu awa gêjac lau Koloso

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô kêkalem aê naŋ, agêc lasic Timote

2 ma biŋ êndêŋ Anôtônê lau to ma lasitêwai, taŋ sêkêŋ gêwiŋ
Kilisi sêŋgôŋ Koloso naŋ. Tameŋi Anôtô nê moasiŋ to biŋmalô
êndêŋ amac êwac.

Paulu gêjam daŋge Anôtô

3 Aêac ateŋ ma mec gêdêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama
Anôtô ma ajam daŋge kêtu amacŋa ŋapaŋ.
4 Aêac aŋô amac akêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu to têmtac gêwiŋ
Anôtônê lau samob ŋawae.
5 Amac akêŋ gêwiŋ to têmtac gêwiŋ ŋam kêsêp gêŋ, taŋ
akêŋ matem gêc undambê naŋ. Anôtô kêmasaŋ gêŋ tau kêtu
amacŋa. Gêŋ taŋ amac akêŋ matem naŋ, ŋawae tec aŋô su
gêdêŋ taŋ biŋŋanô gêô lasê amac. Biŋŋanô tau ŋawae ŋajam.
6 Ŋawae ŋajam gêdêŋ amac gêwac ma gêjam ŋanô to kesewec
aŋga amacnêm kêtôm gêgôm e gêjam nom samucgeŋ auc,
gêjac m gêdêŋ bêc, taŋ amac aŋô to ajala Anôtônê moasiŋ
tobiŋŋanôgeŋ naŋ.
7 Aêacnêŋ koleŋwaga Epapra, taŋ têntac gêwiŋ eŋ naŋ, kêdôŋ
biŋ tonaŋ gêdêŋ amac. Ŋac tau kêtu Kilisinê sakiŋwaga ŋaŋêŋ
gêjô aêac su.
8 Eŋ gêjac miŋ gêdêŋ aêac gebe Ŋalau Dabuŋ kêkêŋ amac akêŋ
nêm têmtac gêwiŋ gelom tau ŋanô.
9 Kêtu tonaŋŋa gêdêŋ bêc, taŋ aêac aŋô biŋ tonaŋ kêpi amac
naŋ, aêac ajac m to ateŋ ma mec kêtu amacŋa gedeŋ tôŋge.
Aêac ateŋ Anôtô gebe amac ajala ênê biŋ êtu tôŋ e ênam amac
auc ma ênê Ŋalau êkêŋ kauc mêtêŋa to kauc êkip ŋam saŋa
samob êndêŋ amac.
10 Go atôm gebe asa nêm lêŋ e êwa amac sa gebe Apômtaunê
lau amac, ma eŋ êlic ênac mataanô ŋajam. Anam koleŋ ŋajam
tokaiŋ-tokaiŋ e atap ŋanô sa ma nêm kauc ajala Anôtôŋa
esewec aŋga amacnêm.
11 Ŋaclai taŋ ŋam kêsêp ênê ŋajaŋa toŋawasi naŋ, êpuc amac
tôŋ gebe aôc gêŋwapac totêmtac êpê sugeŋ ma êôŋ ŋaŋêŋgeŋ.
12 Ma anam daŋge totêmtac ŋajamgeŋ êndêŋ Tameŋi, taŋ gêjac
dabiŋ amac su gebe awê kaiŋ Anôtônê launêŋ gêŋlênsêm aŋga
gamêŋ ŋawêŋa awiŋ.
13 Eŋ gêjam aêac sa aŋga ŋaclai ŋakesecŋa ma ketoc aêac
daŋgôŋ ênê Latu, taŋ têtac gêwiŋ eŋ naŋ, nê gamêŋ.
14 Ŋac tau tonaŋ kêgaboac aêac su ma kêsuc aêacnêŋ sec ôkwi.

Biŋ kêpi Kilisi to nê koleŋ

15 Ŋac tonaŋ gêjam Anôtô, taŋ talic eŋ atom naŋ laŋô. Eŋ kêtu
gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ ŋaŋacsêga,
16 gebe Anôtô kêkêŋ gêŋ samob, taŋ gêc undambê to nom
naŋ, ŋa eŋgeŋ, gêŋ taŋ mateŋanô talic to gêŋ, taŋ talic sapu

naŋ, amboac gôliŋ to apômtaui ma ŋasêga to ŋaclai. Anôtô
kêkêŋ gêŋ samob ŋa eŋgeŋ ma kêtu eŋŋa.
17 Gêŋ samob tonaŋ ŋai masigeŋ, eŋ taugeŋ gêmoa gêmuŋ ma
gêbiŋ gêŋ samob tôŋ kêpi tageŋ.
18 Eŋ kêtu ôli ŋamôkêapac. Ma eŋ ôli tau gôlôac dabuŋ. Eŋ
kêtu gêŋ samob ŋam. Eŋ kêtu lau, taŋ sêndi sa aŋga ŋacmatênêŋ
naŋ, nêŋ ŋacsêga, gebe eŋ tau êtu gêŋ samob ŋaŋamata.
19 Amboac tonaŋ Anôtô gêlic ŋajam gebe nê ŋanô ênam Latu
auc samucgeŋ.
20 Anôtô kêkêŋ eŋ gê wama gêŋ samob gêdêŋ tau. Eŋ kêkêŋ
Latu kêkêc nê dec siŋ aŋga kakesotau, tec kêkêŋ biŋmalô gêdêŋ
gêŋ samob, taŋ sêmoa nom to undambê naŋ.
21 Amac tec gêmuŋgeŋ amoa jaêc Anôtô. Ma biŋ, taŋ taêm
gêjam to ŋakoleŋ sec, taŋ ajam naŋ, gêgôm amac atu ênê ŋacjo.
22 Mago galoc Kilisi gêmac êndu, tec gê wama amac gêdêŋ
Anôtô. Eŋ gebe êmansaŋ amac atu dabuŋ ma akô Anôtô
laŋônêm tolaŋômnêm sawa ma tobiŋ masigeŋ.
23 Tec akêŋ êwiŋ to apuc taôm tôŋ akô ŋajaŋa. Gêŋ teŋ êkac
amac su aŋga ŋawae ŋajam, taŋ aŋô to akêŋ matem amoa naŋ
atom. Sêjam mêtê ŋamalac samob, taŋ sêmoa umboŋ ŋalatu
naŋ, ma aê, Paulu tauc, tec katu ŋawae ŋajam tau ŋasakiŋwaga.

Paulu gêjam sakiŋ gôlôac dabuŋ

24 Ma galoc gaôc ŋoc gêŋwapac totêtac ŋajamgeŋ kêtu amacŋa.
Ŋandaŋ ŋagêdô, taŋ kêtap Kilisi sa atom, gacgeŋ gêc naŋ, janac
dabi ŋ êpi tauc ôlic, jajô Kilisi su êtu eŋ ôliŋa. Ma eŋ ôli tau
gôlôac dabuŋ.
25 Aê katu gôlôac dabuŋ nêŋ sakiŋwaga ma Anôtô kêkêŋ kôm
tonec gêdêŋ aê gebe jawa ênê biŋ sa tomalageŋ êndêŋ amac.
26 Gêdêŋ andaŋgeŋ biŋ tau tonaŋ kêsiŋ tau gêdêŋ ŋamalac
samob gêc lêlômgeŋ. Mago galoc kêtu awê gêdêŋ Anôtônê lau.
27 Anôtô gebe êwa sa êndêŋ nê lau gebe biŋ toŋawasi tolêlôm-
tolêlôm, taŋ kêsiŋ tau gêc lêlômgeŋ naŋ, jakêtu awê gêdêŋ lau
samuc. Biŋ ŋalêlômŋa tau tonec gebe Kilisi gêmoa gêwiŋ amac,
tec akêŋ matem ênê ŋawasi.
28 Amboac tonaŋ aêac asôm mêtê lasê ma alêŋ biŋ ŋamalac
samob to adôŋ kauc mêtêŋa gêdêŋ ŋamalac samob, gebe anac
dabiŋ ŋamalac samob sêkô Anôtô laŋônêm ma Kilisi êmbiŋ
êsêac tôŋ,
29 tec gajam koleŋ to gajac siŋ kêtôm Kilisinê ŋaclai, taŋ gêjam
kôm ŋajaŋa aŋga ŋoc ŋalêlôm naŋ.

2

1 Aê gabe amac ajala koleŋ kapôêŋ, taŋ gajam kêtu amac to
lau Laodikea ma êsêac samob, taŋ sêlic aê laŋôc atom naŋŋa
acgom.

2 Aê gajam koleŋ tonaŋ gebe nêŋ ŋalêlôm êtu malô e têntac
êwiŋ ŋanô êmbiŋ êsêac tôŋ ma têtap kauc êkip ŋam saŋa sa
tomalageŋ. Go sêjala Anôtônê biŋ ŋalêlômŋa. Biŋ ŋalêlômŋa
tonaŋ Kilisi tau.
3 Kauc mêtêŋa to biŋ taêŋ gêjam ŋa tolêlôm-tolêlôm samob
kêsiŋ tau gêc Kilisiŋa.
4 Biŋ tonaŋ kasôm gebe lau teŋ sênsau sêôc amac ŋa biŋ ŋalêsi
atom.
5 Ôlic tec gamoa jaêc amac, mago ŋoc ŋalau naŋ gaiŋ amac
tôŋgeŋ ma têtac ŋajam gebe galic amac amasaŋ nêm gêŋ samob
ŋapep to akêŋ gêwiŋ Kilisi ŋajaŋa.

Tasa nêŋ lêŋ tasap Kilisi tôŋgeŋ

6 Amac akôc Apômtau Kilisi Jesu sa su, tec asa nêm lêŋ ambi
ŋ taôm tôŋ tamiŋ eŋgeŋ.
7 Nêm ŋawakac êsêp eŋ to amboa taôm sa akô eŋ ŋaô ma akêŋ
êwiŋ ŋajaŋa êsa êtôm têdôŋ amacgac, ma anam daŋge êndêŋ
Anôtô ênam amac auc.
8 Alic taôm gebe sêlô amac tôŋ ŋa kauc ŋamalacŋa to
biŋdansaŋ ŋaôma e atôm lau kapoacwalôŋa nec atom. Biŋ keso
tonaŋ ŋam kêsêp Kilisi atom, gelom-gelom aŋga ŋamalacnêŋgeŋ
gêmêŋ, ŋam kêsêp ŋaclai nomŋa.
9 Gebe Kilisi tonaŋ Anôtô ŋanô tau gêjam eŋ ôli auc
samucgeŋ.
10 Ŋac tau tonaŋ tec kêtu apômtau to ŋaclai samob nêŋ
ŋamôkê ma gêbiŋ amac tôŋ e matem jali gêjam amac auc.
11 Ma amac, taŋ eŋ gêbiŋ amac tôŋ naŋ, sêsa amac ŋa lemeŋ
atom. Kilisi kêsa amac tec akwalec ôlim nomŋa su.
12 Gêdêŋ taŋ aliŋ busaŋgu naŋ, sêsuŋ amac awiŋ Kilisi. Ma
gêdêŋ taŋ aliŋ busaŋgu naŋ, adi sa awiŋ Kilisi amboac tonaŋ.
Ŋam gebe amac akêŋ gêwiŋ Anôtônê ŋaclai, taŋ gêŋu eŋ sa aŋga
ŋacmatênêŋ naŋ.
13 Ma amac tec agêli biŋsu to asa lêŋ lau samucŋa gêgôm
amac atu mêtê nec. Mago Anôtô gêŋu amac matem jali kêsa
awiŋ Kilisi. Eŋ kêsuc aêacnêŋ biŋ, taŋ tagêli biŋsuŋa naŋ,
samob ôkwi.
14 Eŋ geseŋ papia, taŋ teto ŋagôliŋ sêkic aêacnêŋ biŋŋa kêsêp
naŋ, su ma kejoŋ jagêjac kêpi kakesotau.
15 Aŋga kakesotau Kilisi kêku apômtaui to ŋaclai tulu ma kêtôc
êsêac gêdêŋ lau samob sêlic ma kêtê wê siŋ kêpi nê ŋacjo.
16 Amboac tonaŋ lau teŋ sêmêtôc amac êtu gêŋ aniŋ to
anômŋa me êtu alic om ŋagêdô me ajôŋ êsô ŋaom me sabat
atom.
17 Gêŋ tonaŋ ŋai têtu ŋanô, taŋ mêŋêsaŋa naŋ ŋadôŋdôŋ, ma
ŋanô tau Kilisi.

18 Lau ŋagêdô sêmoa, taŋ sêsau sêbu tauŋ ŋanô to sêjam sakiŋ
aŋela. Êsêac tetoc tauŋ sa kêtu katuŋ kaiŋ teŋ kêsa ma sêlic
gêŋ ŋakatuŋa. Nêŋ kauc nomŋa kêkiaŋ êsêac sa ŋaômageŋ. Akô
ŋajaŋa gebe lau amboac tonaŋ sêku amac tulu atom.
19 Êsêac sêsap Kilisi, taŋ kêtu môkêapac naŋ, tôŋ atom. Kilisi
tau gêlôm tau ôli to kêkêŋ ŋaduc to ŋawalô gedeŋ ôli ŋagêŋlêlôm
tôŋ e kesewec to kêtôp kêtôm Anôtô tau gêsuŋ ŋaclai.

Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ tec tamoa mateŋ jali

20 Aŋlac amac êndu awiŋ Kilisi, tec kêgaboac amac su aŋga
ŋaclai nomŋa. Amboac ondoc tec asa lêŋ nomŋa to asô ŋagôliŋ
tonec ŋalabu gebe
21 "Ôkôc gêŋ tonec atom. Ônsaê gêŋ tônê atom. Ômoasac gêŋ
tonec atom."
22 Ŋagôliŋ tonaŋ ŋamalac sêmasaŋ to têdôŋ ma kêkanôŋ gêŋ
ênêc teŋgeŋ atomŋa. Embe tanam kôm gêŋ tau su, oc êmbacnê.
23 Êsêac sêjam sakiŋ aŋela to sêbu tauŋ ma sêkôniŋ tauŋ ôliŋ.
Ŋagôliŋ tonaŋ kêtôm gebe ênac lau mateŋanô auc e sênam kauc
sebe biŋ tokauc. Mago gêŋ samob tonaŋ ŋai kêtôm gebe êkôniŋ
têntac ŋakalac tôŋ atom.

3

1 Anôtô gêŋu amac sa awiŋ Kilisi. Amboac tonaŋ ansom
ŋanô tau, taŋ gêc ôŋa, gêc gamêŋ, taŋ Kilisi gêŋgôŋ Anôtônê
anôŋa naŋgeŋ.
2 Taêm ênam gêŋ ôŋa, taêm ênam gêŋ nomŋa atom,
3 gebe amac amac êndugac, ma nêm aŋgôŋ matem jali ŋam
jagêwiŋ Kilisi ma kêsiŋ tau gêc Anôtôŋageŋ.
4 Aêac daŋgôŋ mateŋ jali ŋam Kilisi. Êndêŋ noc Kilisi eoc tau
lasêŋa, oc êŋgôm amac aoc taôm lasê awiŋ eŋ toŋawasi amboac
tonaŋgeŋ.

Lêŋ laŋgwa to wakuc

5 Amboac tonaŋ anseŋ nom ŋagêŋlêlôm, taŋ gêc nêm ŋalêlôm
naŋ su. Gêŋlêlôm tau tonec gebe Gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa,
gêŋ môpŋa, têmtac ŋakalac, matem katuboa ma têmtac ŋamiŋ,
taŋ kêtu sakiŋ anôtôi jabaŋa naŋ.
6 Kêtu gêŋ tonaŋŋa Anôtônê têtac ŋandaŋ oc êtap
taŋeŋpêcwaga sa.
7 Gêŋ tonaŋ ŋai gêmuŋgeŋ amac asa kêtu nêm lêŋ e kêkôm
amac auc.
8 Mago galoc awi gêŋ samob tonec siŋ gebe Têmtac ŋandaŋ,
têmtac kêbôli auc, têmtac sec, ma biŋ alôb-alôb to biŋ môpŋa êsa
awemsuŋ atom.
9 Ansau biŋdansaŋ êndêŋ taôm atom, gebe amac akwalec
ŋamalac laŋgwa, nêm ŋalêlôm laŋgwa tau to ŋagêŋlêlôm samob
su,

10 ma asô ŋamalac wakuc sa sugac. Ŋamalac wakuc tau Anôtô
kêkêŋ eŋ. Ma Anôtô gêjam kôm kêpi eŋ ŋapaŋ gebe êtu wakuc
e êtôm eŋ tau ma êjala eŋ ŋanôgeŋ.
11 Tatu wakuc amboac tonaŋ, tec tajam kauc Helen to Juda
ma lau-sêsa-êsêacwaga to lau samuc, ma lau laŋôŋ matac to
lau gamêŋ bôm ma gêŋôma to lau, taŋ sêmoa nêŋ Iêtêgeŋ naŋ.
Kilisi kêtu ŋamalac samob nêŋ ŋam ma gêbiŋ aêac samob tôŋ
tapi tageŋ.
12 Anôtô têtac gêwiŋ to kêjaliŋ amac sa, tec atu ênê lau.
Amboac tonaŋ êkwa taôm auc ŋa taêm walô lau, têmtac wapi,
ambu taôm, ŋalêlôm malô ma êôŋ ŋaŋêŋgeŋ.
13 Asip taôm sa, ma lau teŋ nêŋ biŋ embe ênêc, naŋ sêsuc ôkwi
êndêŋ tauŋ. Asuc nêm biŋ ôkwi êndêŋ taôm êtôm Apômtau kêsuc
amacnêm biŋ ôkwi.
14 Ma têmtac gêwiŋ ŋanô ênsôb gêŋ tonaŋ sa ma êmbiŋ samob
tôŋ e ŋapep sawa.
15 Ma Kilisinê biŋmalô ênam gôliŋ amacnêm ŋalêlôm. Anôtô
kêkalem amac gebe êmbiŋ amac tôŋ ŋa biŋmalô tonaŋ e atu
Kilisinê ôli tageŋ. Ma anam daŋge eŋ ŋapaŋ.
16 Kilisinê biŋ ênam nêm ŋalêlôm auc samucgeŋ. Andôŋ taôm
to alêŋ biŋ taôm tokauc ma tomêtêgeŋ. Anam pesalem to wê
dabuŋ ma wê ŋajam-ŋajam. Apuc wê sa to anam daŋge Anôtô
aŋga nêm ŋalêlôm.
17 Gêŋ samob, taŋ asôm to aŋgôm naŋ, aŋgôm anam Apômtau
Jesu laŋô, anam daŋge êndêŋ Tama Anôtô êtu eŋŋa.

Lêŋ wakuc êtu gôIôacnêŋ gôliŋ

18 Amac lauo, asô amacnêm ŋaci ŋalabu gebe lêŋ tonaŋ
Apômtau gêlic kêtôm.
19 Amac ŋacwaga, têmtac êwiŋ nêm lauogeŋ, ma atu kasec
êsêac atom.
20 Amac ŋapalê, taŋem wamu êndêŋ tenemi to tamemi êtu
gêŋ samobŋa, gebe gêŋ tonaŋ ŋai Apômtau gêlic gêjac mataanô
ŋajam.
21 Tameŋiac, alênsôŋ nêm ŋapalê e sênac kapoac tauŋ atom.
22 Amac sakiŋwaga, taŋem wamu amacnêm ŋataui nomŋa êtu
gêŋ samobŋa. Anac ŋamalac mateŋanô auc ŋa taŋem wamu
êtu sêlic amac ŋajamŋa nec atom, anam sakiŋ tonêm ŋalêlôm
makeŋgeŋ êtu atêc Apômtauŋa.
23 Gêŋ samob, taŋ aŋgôm naŋ, aŋgôm tonêm ŋalêlôm
samucgeŋ ma aŋgôm êtôm ajam sakiŋ gêdêŋ ŋamalac atom,
aŋgôm êtôm ajam sakiŋ gêdêŋ Apômtau,
24 Amac ajalagac gebe oc atap nêm gêŋlênsêm sa êtu ŋagêjô
aŋga Apômtaunê. Taêm ênam gebe ajam sakiŋ gêdêŋ Apômtau
Kilisi.

25 Ŋac taŋ gêgôm geo naŋ, oc êtap nê geo ŋagêjô sa. Anôtô
kêpuc lau teŋ ŋam atom, gêlic samob kêtôm taugeŋ.

4

1 Amac ŋataui, amoasiŋ nêm sakiŋwaga ŋapep ma êndêŋgeŋ.
Taêm ênam gebe amacnêm Ŋatau gêŋgôŋ undambê amboac
tonaŋgeŋ.

Paulu gêlêŋ biŋ lau

2 Ateŋ mec ansiŋ sugeŋ ma anam jali todaŋgegeŋ.
3 Ma ateŋ mec êtu aêacŋa êwiŋ gebe Anôtô êlêc katam su
êndêŋ aêac gebe asôm Kilisinê biŋ ŋalêlômŋa lasê, gebe kêtu biŋ
tonaŋŋa aê gaŋgôŋ kapoacwalô.
4 Ateŋ gebe jawa biŋ tau sa ênêc awêgeŋ êtôm kôm, taŋ
Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ.
5 Asa nêm lêŋ tokauc mêtêŋa êndêŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom
naŋ. Ajaiŋ têm ênaŋa ŋaômageŋ atom.
6 Amacnêm biŋgalôm samob êmoasiŋ lau to êkêli êsêac. Ma
ajala lêŋ ajô lau samob nêŋ biŋŋa e ŋapep.

Paulu awa gêjac nê lau

7 Lasiŋi ŋajam Tukiki, taŋ gêjam sakiŋ Apômtau ŋaŋêŋgeŋ to
gêjam kôm gêwiŋ aê naŋ, wacênac miŋ ŋoc biŋ samob êndêŋ
amac.
8 Aê jasakiŋ ŋac tau êndêŋ amac êwac gebe ênac miŋ aêacma
biŋ samob êndêŋ amac, ma ênam malô amacnêm ŋalêlôm.
9 Lasiŋi ŋaŋêŋ to ŋajam Onesimi, taŋ aŋga amacnêm naŋ,
oc êwiŋ eŋ. Êsêagêc sênac miŋ biŋ samob, taŋ gêc tonec naŋ,
êndêŋ amac.
10 Aristarka taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô gêwiŋ aê naŋ, awa gêjac
amac, ma Barnaba gwadê Marka awa gêjac amac amboac
tonaŋ. Ŋac tau embe êô lasê amac, go akôc eŋ sa êtôm ŋagôliŋ,
taŋ kasakiŋ gêdêŋ amac gêwac naŋ.
11 Ma Jesu, taŋ sêsam eŋ gebe Justu naŋ, awa gêjac amac am-
boac tonaŋ. Lau tecenecgeŋ aŋga Judawaganêŋ tec sêjam kôm
Anôtônê gamêŋŋa sêwiŋ aê, êsêac sêjac aê têtac tôŋ ŋanôgeŋ.
12 Epapra awa gêjac amac amboac tonaŋgeŋ. Eŋ aŋga
amacnêm ma kêtu Kilisi Jesu nê sakiŋwaga. Eŋ keteŋ mec gêjac
ŋawaegeŋ kêtu amacŋa, gebe Anôtô ênac dabiŋ amac akô ŋajaŋa
amboac ŋacgeŋ, ma êkêŋ nê biŋ ênam amac auc samucgeŋ.
13 Aê tauc galic tec jasôm gebe eŋ gêjam kôm gim tau su kêtu
amac to lau Laodikea ma Hirapoliŋa.
14 Dokta ŋajam Luka agêc Dema aweŋ gêjac amac.
15 Amac awem ênac lasitêwai Laodikeaŋa ma Numba to
gôlôac dabuŋ, taŋ sêŋgôŋ awê tau nê andu naŋ.

16 Amac embe asam papia tonec su, go akêŋ êndêŋ gôlôac
dabuŋ Laodikeaŋa nasêsam amboac tonaŋgeŋ. Ma ŋoc papia,
taŋ gêdêŋ Laodikea naŋ, amac asam awiŋ.
17 Ma asôm êndêŋ Arkipi gebe "Taêm ênam sakiŋ, taŋ kôkôc
aŋga Apômtaunê naŋ, ma ônac dabiŋ e ŋapep."
18 Aê, Paulu, tauc; lemoc kato biŋ aoc gêj0ac amacna tonec.
Taêm ênam aêŋoc kapoacwalo. Anôtônê moasiŋ êndêŋ amac.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ lau TESALONIKI

Tesaloniki nec Romnêŋ gamêŋ Makedonia ŋamalacsega. Paulu gêwi Pilipi siŋ su acgom, go jakêwaka gôlôac teŋ sa aŋga malac tônê. Gêmoa sauŋgeŋ ma Juda sêjam lêmuŋ eŋ, ŋam gebe lau ŋagêdô taêsam aŋga lau samuc nêŋ, taŋ nêŋ ŋalêlôm gêwiŋ lau Juda nêŋ mêtê su naŋ, sêbuc dêmôêŋ êsêac jasêŋô Ŋawae Ŋajam aŋga Paulunê. Biŋ tonaŋ gêli Juda sa e sêjanda Paulu ma gêwi Tesaloniki siŋ jagelom Berea. Malôgeŋ Paulu jagêŋgôŋ Korint acgom, go nê ŋac-gêjam-kôm-gêwiŋ-eŋwaga Timote kêdaguc eŋ jakêdôŋ gôlôac Tesalonikiŋa nêŋ biŋ gêdêŋ eŋ.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ lau Tesaloniki nec ŋac tau keto gebe ênac to êpuc lau buŋa tônêŋa têntac tôŋ. Eŋ gêjam daŋge Anôtô kêtu gêŋô êsêac sêkêŋ gêwiŋ mêtê to têntac g wiŋ tauŋ ŋawae naŋŋa. Go gêwa nê lêŋ, taŋ eŋ kêsê gêdêŋ taŋ gêmoa gêwiŋ êsêsc naŋ, sa kêtiam gebe taêŋ ênamgeŋ. Gocgo gêjô biŋ, taŋ sêjam kênac gêdêŋ eŋ kêpi Kilisi êmu êmêŋŋa naŋ. Ŋac buŋa teŋ embe êmac êndu êndêŋ Killsi êmu êmêŋ su atomgeŋ, eŋ oc êwê kaiŋ êŋgôŋ mata jali, tê Kilisi mêŋêwaka sa êndêŋ têm ŋamuŋa tônê nê, me masi. Ma êndêŋ ondoc Kilisi êmu êmêŋ êtiam. Sêsuŋ nêŋ kênac amboac tonaŋ gêdêŋ Paulu gêja, tec keto ŋagêjô gebe sêkêŋ mateŋ Kilisi êmu êmêŋŋa ma sênam nêŋ kôm êtôm bêcgeŋŋa ŋaŋêŋgeŋ sêôŋ eŋ sêmoamaŋ.

Ŋadêna ŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1
2. Paulu gêjam daŋge to êwa gêôc Anôtô 1:2–3:13
3. Paulu gêlêŋ biŋ gebe sêsa lêŋ buŋa sênac ŋawae e sênac dabiŋ 4:1-12
4. Biŋ Kilisi êmu êmêŋŋa 4:13–5:11
5. Paulu gêlêŋ biŋ kêtu ŋamu 5:12-22
6. Paulu gêjac mata papia tau 5:23-28

Paulu awa gêjac lau

1 Paulu agêc Silwana ma Timote ma biŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ Tesaloniki. taŋ Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi sêbiŋ aêac tôŋ naŋ. Moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Lau Tesaloniki nêŋ lêŋ to nêŋ sêkêŋ gêwiŋ

2 Aêac ajam daŋge Anôtô kêtu amac samobŋa gedeŋ tôŋgeŋ ma taêŋ gêjam amac kêsêp ma mec ŋalêlôm ŋapaŋ.

3 Aêac akô aêacnêŋ Anôtô to Tameŋi laŋônêm ma taêŋ gêjam amacnêm akêŋ gêwiŋ ŋakôm to têmtac gêwiŋ ŋakoleŋ ma akêŋ matem aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi totêmtac kêpa sugeŋ.

4 O lasitewaac, aêac ajala gebe Anôtô têtac gêwiŋ amac to
kêjaliŋ amac sa atu ênê gêŋ.
5 Gebe aêac asôm ŋawae ŋajam gêdêŋ amac ŋa aweŋsuŋgeŋ
atom, ajam toŋaclai ma toŊalau Dêbuŋgeŋ ma ajam mêtê toma
ŋalêlôm samucgeŋ. Amac taôm ajala aêacma lêŋ, taŋ asa gêdêŋ
amoa awiŋ amac naŋ. Aêac asa lêŋ tonaŋ kêtu anam amac
saŋa.
6 Amac atêku aêac to Apômtau. Amac amoa gêŋwapac
gwalêkiŋ ŋalêlôm, mago Ŋalau Dabuŋ kêpuc amac tôŋ, tec akôc
mêtê sa totêmtac ŋajamgeŋ.
7 Amac agôm amboac tonaŋ tec atu ŋadôŋdôŋ gêdêŋ lau
sêkêŋ-gêwiŋwaga samob aŋga Makedonia to Akaia,
8 tec Anôtônê mêtê kêtaŋ gelom-gelom aŋga amacnêm gêja
Makedonia to Akaia tageŋ atom, masi. Amac akêŋ gêwiŋ
Anôtô ŋawae gêô lasê gamêŋ samob, tec aêacma kôm anam
mêtêŋa teŋ gêc kêtiam atom.
9 Lau tau tonaŋ sêjac miŋ amac akôc aêac saŋa ŋawae gêdêŋ
taŋ aêac atu ŋacleŋ amac naŋ, to sêjac miŋ amac abuc dêmôêm
gwam ma akac taôm ôkwi adêŋ Anôtô, abe anam sakiŋ Anôtô
mata jali toŋanôgeŋ naŋ,
10 ma êsêac sêjac miŋ gebe amac êôŋ Anôtônê Latu aŋga
undambê êmu êmêŋŋa. Anôtô gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ
ma Jesu tau oc ênam aêac sa êndêŋ Anôtônê têtac ŋandaŋ, taŋ
mêŋêsa naŋ.

2

Paulunê kom, naŋ gêjam aŋga Tesaloniki

1 O lasitêwaac, amac taôm ajalagac gebe aêac adêŋ amac
awac ŋaôma atom.
2 Amac ajala gebe aêac aôc ŋandaŋ to sêgôm aêac sec aŋga
Pilipi gêmuŋ su acgom, go aô lasê amac. Mago aêacnêŋ Anôtô
kêkêŋ aêac têntac kêpa su, tec atêc ŋacjo atom, asôm Anôtônê
ŋawae ŋajam lasêgeŋ gêdêŋ amac.
3 Aêac alêŋ biŋ amac asôm biŋ keso me asôm biŋ toma
ŋalêlôm ŋatêmui me asau aôc amac nec atom.
4 Mago Anôtô kêsaê aêac su, tec kêkêŋ ŋawae ŋajam gêdêŋ
aêac gebe asôm lasê. Aêac ajam kôm tau kêtu ŋamalac sêlic aêac
ŋajam ŋa nec atom, ajam gebe Anôtô, taŋ kêsaê ma ŋalêlôm
naŋ, taugeŋ êlic ŋajam.
5 Amac ajalagac gebe aêac asôm biŋ ŋalêsi gêdêŋ amac atom
ma asabaŋ mateŋ katu ŋa biŋ banac auc atom. Anôtô kêjala
gebe biŋ tonaŋ biŋŋanô.
6 Aêac asôm waeŋ ŋamalacŋa aŋga amacnêm to lau ŋagêdô
nêŋ atom.

7 Aêac taŋ atu Kilisinê aposolo naŋ, oc atôm gebe ajatu amac
e atoc aêac sa. Mago gêdêŋ taŋ aêac amoa awiŋ amac naŋ,
amoa totêntac malôgeŋ atôm jaomwagao teŋ, taŋ kêmoasiŋ
gôlôac ŋasec-ŋasec naŋ.
8 Amboac tonaŋ ma ŋalêlôm kêkac aêac gebe akêŋ Anôtônê
ŋawae ŋajam endeŋ amac awê kaiŋ awiŋ. Mago tonaŋgeŋ
atom. Aêac têntac gêwiŋ amac ŋanôgeŋ e abe amac êndu êtu
amacŋa.
9 O lasitêwaac, amac oc taêm gêjam ma koleŋ, taŋ ajam
e tekweŋ gêbac naŋ. Gêdêŋ taŋ ajam mêtê Anôtônê ŋawae
ŋajam gêdêŋ amac naŋ, aêac ajam kôm lemeŋŋa kêtôm bêc to
geleŋgeŋ gebe amac aim tekwem su êtu aêacŋa atom.
10 Amac alic ma Anôtô gêlic amboac tonaŋ gebe biŋ, taŋ
aêac asôm naŋ biŋŋanô. Aêac asa ma lêŋ awiŋ amac lau-akêŋ-
gêwiŋwaga amboac Anôtônê lau gêdêŋ tolaŋôŋnêm sawageŋ.
11 Amac alicgac gebe aêac amoasiŋ amac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ
amboac tama teŋ kêmoasiŋ latuio to ŋac.
12 Aêac alêŋ biŋ to ajam malô amac ma êkêli amac gebe
asêlêŋ êtôm Anôtô êlic ŋajam. Eŋ kêkalem amac asô ênê gamêŋ
to awê kai ŋ ênê ŋawasi.
13 Kêtu biŋ tonecŋa aêac ajam daŋge Anôtô ŋapaŋ gêwiŋ gebe
amac akôc Anôtônê biŋ, taŋ aŋô aŋga aêacma naŋ, sa amboac
ŋamalacnêŋ biŋ atom, akôc sa amboac Anôtônê biŋŋanô tau.
Ma biŋ tau tonaŋ tec gêjam kôm aŋga amac akêŋ-gêwiŋwaga
nêm ŋalêlôm.
14 O lasitêwaac, amac atêku Anôtônê gôlôac Judaiaŋa, taŋ
Kilisi Jesu gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ. Gêŋwapac taŋ êsêac sêôc aŋga
Judanêŋ naŋ, amac taôm nêm lau sêgôm gêdêŋ amac amboac
tonaŋgeŋ.
15 Lau Juda sêjac Apômtau Jesu to propete êndu ma sêjanda
aêac. Anôtô gêlic êsêac gêjac mataanô ŋajam atom. Êsêac sêkêŋ
kisa gêdêŋ ŋamalac samob.
16 Êsêac sebe sêkô aêac auc gebe asôm mêtê, taŋ ênam lau
samuc sa naŋ atom. Amboac tonaŋ tec sêgôm nêŋ sec sêboa
sasa ŋapaŋ sêmoa e gêjam sêga. Mago Anôtônê têtac ŋandaŋ
kêtap êsêac sa sugac.

Paulu gêjam awa su gôlôac gebe êlic êsêac

17 O lasitêwaac, êsêac sêkac aêac su amoa jaêc amac ŋasawa
dambêgeŋ. Aêac alic amac laŋôm atom, mago ma ŋalêlôm
gêmoa gêwiŋ amac ma kêkac aêac ŋanô-ŋanô gebe alic laŋôm
êtiam.
18 Kêtu tonaŋŋa aêac abe andêŋ amac awac. Aê, Paulu, gabe
jaŋgôm ŋanô êsa kêtu dim luagêc su. Mago Sadaŋ gêbôc aêac
auc.

19 Êndêŋ noc aêacnêŋ Apômtau Jesu êmu êmêŋŋa naŋ, asa
lau oc têtu aêac akêŋ mateŋ to têntac ŋajam ma waeŋ ŋagêlôŋ
ŋamôkê. Lau teŋ atom, amac taômgeŋ.
20 Biŋŋanô, ma waeŋ to têntac ŋajam ŋam amac taômgeŋ.

3

1 Kêtu tonaŋŋa aêac atôm gebe aôŋ têm alic amacŋa kêtiam
atom, tec asôm kêtu tôŋ gebe aêagêc aŋgôŋ Aten
2 ma asakiŋ lasiŋi Timote, taŋ gêjam Anôtônê kôm gêwiŋ aêac
ma kêsôm Kilisinê ŋawae ŋajam lasê gêmoa naŋ, êndêŋ amac
êwac. Aêac asakiŋ eŋ gebe êpuc amac tôŋ to ênam amacnêm
akêŋ gêwiŋ sa,
3 gebe gêŋwapac tonaŋ ŋai ênam amacnêm teŋ ôkwi atom.
Taôm alicgac gebe gêŋwapac tonaŋ gêjac aêac ŋawae tec gêmoa.
4 Gêdêŋ taŋ aêac amoa awiŋ amac naŋ, asôm gêdêŋ amac
kwanaŋgeŋ gebe aêac oc dandac gêŋwapac. Galoc amac alic
gebe gêŋ tau ŋanô kêsagac.
5 Kêtu tonaŋŋa aê katôm gebe jaôŋ têm jalic amacŋa êtiam
atom, tec kasakiŋ Timote gebe jaŋô amac akêŋ gêwiŋ ŋawae.
Oc moae lêtômtêna kêlêtom amac e geseŋ aêacma koleŋ ŋanô
su me.
6 Galoc Timote gêmu gêdêŋ aêac gêmêŋ ma kêsôm amac akêŋ
gêwiŋ to têmtac gêwiŋ ŋawae ŋajam gêdêŋ aêac. Eŋ gêjac miŋ
gebe taêm gêjam aêac totêmtac gêwiŋgeŋ ŋapaŋ e nêm ŋalêlôm
kêkac amac abe alic aêacŋa amboac aêacma ŋalêlôm kêkac aêac
abe alic amacŋa.
7 O lasitêwaac, amac akêŋ gêwiŋ ŋanô ŋawae mêŋgêjam malô
aêac kêtu amacŋa ma kêpuc aêac, tec amoa jageo to aôc
gêŋwapac nec tôŋ.
8 Amac embe akô ŋajaŋa awiŋ Apômtau, oc êmoasiŋ aêac
amoa ŋajam.
9 Amac agôm aêac têntac ŋajam samucgeŋ akô aêacnêŋ Anôtô
laŋônêm, tec aêac oc atôm gebe anam daŋge Anôtô êtu amacŋa
naêtôm me masi.
10 Aêac ateŋ eŋ toma ŋalêlôm samucgeŋ kêtôm bêc to
geleŋgeŋ gebe alic laŋôm êtiam ma apuc amacnêm akêŋ gêwiŋ
tôŋ e ŋajaŋa êsa.
11 Aêac Tameŋi Anôtô agêc nêŋ Apômtau Jesu tau sênam
aêacma intêna aô lasê amacŋa.
12 Apômtau êkêŋ amac têmtac gêwiŋ taôm to têmtac gêwiŋ
ŋamalac samobŋa esewec ênam amac auc êtôm aêac tauŋ têntac
gêwiŋ amac ŋanô.
13 Apômtau tau êpuc amacnêm ŋalêlôm tôŋ e amoa to-
laŋômnêm sawageŋ ma atu dêbu ŋ akô aêac Tameŋi Anôtô
laŋônêm êndêŋ noc aêacnêŋ Apômtau Jesu êmu êmêŋŋa naŋ ênê
lau dabuŋ samob oc sêwiŋ eŋ.

4

Tasa nêŋ lêŋ ênac Anôtô mataanô ŋajam

1 O lasitêwaac, aêac adôŋ amac gebe asa nêm lêŋ e ênac Anôtô
mataanô ŋajam tec agôm amoa. Ma galoc ateŋ to alêŋ biŋ
amac, taŋ Apômtau Jesu gêbiŋ amac tôŋ naŋ, gebe asa lêŋ
tonaŋ anac ŋawaegeŋ e anac dabiŋ.
2 Gôliŋ taŋ aêac akêŋ gêdêŋ amac ajam Apômtau Jesu laŋô
naŋ ajalagac.
3 Anôtônê biŋ tonec êtu tôŋ gebe asa nêm lêŋ atôm ênê lau
ma êŋgamiŋ taôm êndêŋ gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa.
4 Ma amac samob ajala nêm lêŋ awê to ŋacŋa, tec asa
Anôtônê launêŋ lêŋ tau ŋapep to êndêŋgeŋ.
5 Asa nêm lêŋ totêmtac ŋakalacboa atôm lau samuc, taŋ sêjam
kauc Anôtô naŋ atom.
6 Ansau aôc taôm ma ambôli lasitêwainêŋ gêŋ auc atom. Aêac
asôm to awa sa kwanaŋgeŋ gêdêŋ amac gebe Apômtau oc êkêŋ
ŋagêjô êtu biŋ samob tonaŋ ŋaiŋa.
7 Anôtô kêkalem aêac gebe tasa lêŋ môpŋa atom, eŋ gebe aêac
tasa lêŋ dabuŋgeŋ.
8 Ŋamalac teŋ embe taŋapêc êndêŋ biŋ tonaŋ, naŋ eŋ taŋapêc
êndêŋ ŋamalac teŋ atom, eŋ taŋapêc êndêŋ Anôtô, taŋ kêkêŋ nê
Ŋalau Dabuŋ kêsêp amacnêm ŋalêlôm naŋ.
9 Biŋ têmtac êwiŋ lasitêwaiŋa tonaŋ aêac oc ato êndêŋ amac
atom, gebe Anôtô tau kêdôŋ amac tec têmtac gêwiŋ taôm amoa.
10 Taôm agôm kêtu tôŋ kêpi lasitêwai samob, taŋ sêŋgôŋ
Makedonia naŋ su. O lasitêwaac, tonec tec aêac alêŋ biŋ amac
gebe aŋgôm anac ŋawaegeŋ.
11 Atu kêka-kêka gebe asa nêm lêŋ ŋaŋêŋgeŋ to ajop taôm nêm
ŋêŋgeŋ ma amac taôm lemem ŋakoleŋ êlôm amac êtôm ajatu
amac kwanaŋgeŋ su.
12 Asa lêŋ amboac tonaŋ, go lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga sêlic
ŋajam ma amac oc apô lêna taôm êtu gêŋ teŋŋa atom.

Apômtau êmu êmêŋ

13 O lasitêwaac, aêac abe akô lau, taŋ sêc bêc sêc naŋ, nêŋ ŋam
auc êndêŋ amac atom, gebe moae nêm ŋalêlôm ŋawapac atôm
lau, taŋ sêkêŋ mateŋ ŋanô teŋ atom naŋ.
14 Aêac takêŋ gêwiŋ gebe Jesu gêmac êndu ma gêdi sa. Am-
boac tonaŋ lau, tec sêc bêc sêc nec, Anôtô oc êkêŋ Jesu tau êwê
êsêac.
15 Biŋ tonaŋ aêac awa sa gêdêŋ amac adaguc Apômtau tau nê
biŋ teŋ gebe Êndêŋ noc Apômtau êmu êmêŋŋa aêac, tec tamoa
mateŋ jali nec, tamuŋ êsêac, taŋ sêc bêc sêc naŋ atom.
16 Êndêŋ tonaŋ Apômtau tau oc êpô awa, go nê aŋelanêŋ
kasêga awa êsa ma Anôtônê dauc êtaŋ, go Ŋatau êsêp aŋga

undambê êmêŋ. Ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi ma sêmac êndu
su naŋ, oc sêndi sa têtu ŋamata.
17 Go aêac, tec tamoa mateŋ jali nec, tao êsuŋ aêac sa dawiŋ
êsêac tapuc Apômtau tôŋtôŋ natasa ŋasawa ôŋa e tamoa dawiŋ
Apômtau teŋgeŋ ma teŋgeŋ.
18 Anam malô taôm ŋa biŋ tonaŋ ma apuc taôm tôn
êndêŋêndêŋgeŋ.

5

Tamansaŋ tauŋ gebe takôc Apômtau sa

1 O lasitêwaac, aê jato biŋ têm to nocŋa êndêŋ amac êtu
ageŋŋa.
2 Taôm ajalagac gebe Apômtaunê bêc oc mêŋêô lasê êtôm
geŋgeŋtêna êmêŋ êndêŋ êmbêc.
3 Êndêŋ taŋ ŋamalac sêsôm gebe “Galoc biŋmalô gêc ma oc
tamoa ŋajam” naŋ, gêŋsêga tau êtap êsêac sa gaôgeŋ amboac
awê ŋapalê kêtuŋ eŋ, ma sêc su sêŋgôm naeo.
4 O lasitêwaac, aŋgôŋ tokesec atom, gebe bêc tau êtap amac
sa êtôm geŋgeŋtêna atom,
5 gebe amac pebeŋ atu ŋawê latui to geleŋŋa latui. Aêac tatu
gêbêcauc to ŋakesec ŋagêŋ atom.
6 Amboac tonaŋ aêac tanêc nêŋ bêc tatôm lau ŋagêdô atom,
tanam jali tokauc ŋawageŋ acgom.
7 Lau, taŋ sêc bêc naŋ, sêc bêc gêdêŋ gêbêc. Ma êsêac, taŋ
sênôm bu e kêjaŋiŋ êsêac naŋ, sêgôm nêŋ gêŋ gêdêŋ gêbêc.
8 Ma aêac, tec aŋga geleŋŋa nec, tamoa tonêŋ kauc ŋawageŋ
acgom. Tanôŋ takêŋ gêwiŋ to têntac gêwiŋ ŋamaluku ma takuc
takêŋ mateŋ moasiŋ Anôtô ênam aêac kêsiŋa ŋakululuŋ ki,
9 gebe Anôtô kêkêŋ aêac kêtu nê têtac ŋandaŋ enseŋ aêac suŋa
atom. Eŋ kêkêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi kêtu ênam aêac kêsi
daŋgôŋ mateŋ jaliŋa.
10 Ŋac tau tonaŋ gêmac êndu kêtu aêacŋa gebe aêac tamoa
mateŋ jali me tamac êndu, mago oc daŋgôŋ mateŋ jali dawiŋ
eŋgeŋ.
11 Amboac tonaŋ amoasiŋ taôm to amboa taôm sa amboac
agôm amoa.

Paulu gêjac mata nê papia

12 O lasitêwaac, aêac ateŋ amac gebe ajala êsêac, taŋ sêjam
koleŋ aŋga amacnêm to sêjam gôliŋ amac ma sêmêtôc amac
kêtu Apômtauŋa.
13 Atôc êsêac sa to têmtac êwiŋ êsêac êtu nêŋ koleŋŋa. Amoa
tobiŋmalôgeŋ awiŋ taôm.
14 O lasitêwaac, aêac alêŋ biŋ amac gebe amêtôc wauc-
wauctêna ma aê biŋ malô sa êndêŋ lau ŋalêlôm ŋatutuc. Anam
lau palê-palê sa ma aê samob nêŋ biŋ tôŋ.

15 Alic taôm gebe akêŋ sec êjô sec atom, amoasiŋ taôm to
ŋamalac samob anac ŋawaegeŋ.
16 Têmtac ŋajam ŋapaŋ.
17 Ateŋ mec ênêc awemgeŋ.
18 Anam daŋge êtu gêŋ samobŋa, gebe Anôtô, taŋ kêkêŋ Kilisi
Jesu gêdêŋ amac naŋ, gebe nêm ŋalêlôm amboac tonaŋ.
19 Akôniŋ Ŋalau Dabuŋ atom.
20 Matempaŋa ênac biŋ, taŋ Ŋalau Nabuŋ geoc lasê naŋ atom.
21 Ansaê gêŋ samob ma ajaliŋ ŋanô sa.
22 Aŋgamiŋ taôm êndêŋ sec tokaiŋ-tokaiŋ samob.
23 Biŋmalô ŋam Anôtô tau ênac dabiŋ amac atu dabuŋ ênam
aucgeŋ, ma êmansaŋ nêm ŋalau to nêm ŋalêlôm ma ôlim amoa
tolaŋômnêm sawageŋ e aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi êmu êmêŋ.
24 Ŋac tau, taŋ kêkalem amac naŋ, eŋ ŋac ŋaŋêŋ, oc ênac dabiŋ
e êmbacnê.
25 O lasitêwaac, ateŋ mec êtu aêacŋa.
26 Amac awem ênac lasitêwai samob ajô aêac su ma aê
moalêc taôm to akôc taôm sa atôm Anôtônê launêŋ mêtê.
27 Aê aoc gêjac Apômtau gebe asam papia tonec lasê êndêŋ
lasitêwai samoo sêŋô.
28 Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êndêŋ amac êwac.

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ lau TESALONIKI

Noc Kilisi êmu êmêŋŋa kêlênsôŋ gôlôac aŋga Tesaloniki e lau ŋagêdô sêŋô keso ŋapaŋ. Amboac tonaŋ Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ lau Tesaloniki nec ŋac tau keto geseŋ biŋ, naŋ gêôŋ sa aŋga gôlôac tau sebe Apômtau êmu êmêŋ ŋanoc kêdabiŋgac. Paulu geseŋ biŋ tonaŋ ma gêwa sa gebe Kilisi êmu êmêŋ atom, "Ŋac alôb-alôb secsêga", taŋ êkêŋ kisa êndêŋ Kilisi ŋawaô naŋ, mêŋêpoa lasê ma êkac ŋamalac sêŋgôm sec to gêŋ alôb-alôb ênam sêga acgom.

Lau sêsam papia tauŋa sêôc kisa to ŋandaŋ, tec aposolo gêlêŋ biŋ êsêac gebe sêkêŋ êwiŋ ŋaŋêŋ sênsiŋ sugeŋ to sênam nêŋ kôm sênac ŋawaegeŋ, ec lemeŋ ŋakoleŋ êlôm êsêac amboac sêlic Paulu to nê kômwaga sêgôm-sêgôm naŋ, ma sêmoasiŋ lau sêŋgôm gêŋ ŋajamŋa endeŋ tôŋgeŋ.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Paulu awa gêôc to awa gêjac Anôtô kêtu gôlôac tauŋa 1:3-12
3. Biŋ Kilisi êmu êmêŋŋa 2:1-17
4. Paulu gêlêŋ biŋ êsêac gebe sêsa nêŋ lêŋ têtôm lau buŋa 3:1-15
5. Paulu gêjac mata nê papia 3:16-18

Paulu awa gêjac lau

1 Paulu agêc Silwana ma Timote ma biŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ Tesaloniki, taŋ Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi sêbiŋ aêac tôŋ naŋ.

2 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Kilisi êmu êmêŋ ma êmêtôc ŋamalac

3 O lasitêwaac, aêacma ŋalêlôm kêkac aêac tec ajam daŋge gêdêŋ Anôtô kêtu amacŋa ŋapaŋ, gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ kesewec kêlêlêc, ma akêŋ têmtac gêwiŋ gelom tau gêdêŋ-gêdêŋgeŋ gêjam amac auc.

4 Agôm amboac tonaŋ, tec aêac alanem tauŋ kêtu amacŋa gêdêŋ Anôtônê gôlôac ŋagêdô. Êsêac sêjanda amac to aôc gêŋwapac, mago aôc totêmtac kêpa sugeŋ ma akêŋ gêwiŋ ŋajaŋa.

5 Biŋ tonaŋ gêwa Anôtônê mêtôc sa gebe jagêdêŋ. Amac aôc gêŋwapac kêtu Anôtônê gamêŋŋa ma Anôtô kêmasaŋ amac e atôm gebe awê kaiŋ gamêŋ tau.

6 Ma Anôtô oc êŋgôm gêŋ naêndêŋ. Eŋ êkêŋ lau, taŋ sêkêŋ gêŋwapac gêdêŋ amac aôc naŋ, tauŋ sêôc gêŋwapac êjô.

7 Ma eŋ oc êlêwaŋ gêŋwapac, taŋ aôc amoa naŋ, su aŋga
amac to aêac amboac tonaŋgeŋ. Eŋ êŋgôm gêŋ tau êndêŋ noc
Apômtau Jesu eoc tau lasêŋa aŋga undambê to nê aŋela ŋaclai.
8 Eŋ eoc tau lasê tojawaô ma êkêŋ ŋagêjô êndêŋ êsêac, taŋ
sêjam kauc Anôtô to taŋeŋpêc aêacnêŋ Apômtau Jesu nê ŋawae
ŋajam naŋ.
9 Êsêacnêŋ ŋagêjô gebe sêôc ŋandaŋ sênaŋaŋa, taŋ ênêc endeŋ
tôŋgeŋ. Ac sêmoa jaêc Apômtau laŋônêm to nê ŋaclai ŋaŋawasi.
10 Êndêŋ bêc Apômtau Jesu êmêŋŋa naŋ, Anôtônê lau oc tetoc
eŋ sa to lau samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ aêacma biŋ, taŋ ajac jaeŋ
amac naŋ.
11 Aêac taêŋ gêjam biŋ tonaŋ, tec ateŋ mec kêtu amacŋa
ŋapaŋ. Aêac ateŋ aêacnêŋ Anôtô gebe êmansaŋ amac e atom
gebe andaŋguc ênê kalem. Aêac ateŋ Anôtô gebe nê ŋaclai ênam
kôm êpi amac e êŋgôm gêŋ ŋajam, taŋ abe aŋgôm naŋ anô êsa to
ênac dabiŋ akêŋ gêwiŋ ŋakoleŋ.
12 Embe amboac tonaŋ, go amac atoc aêacnêŋ Apômtau Jesu
nê ŋaê sa, ma eŋ etoc amac sa. Aêacnêŋ Anôtô agêc Apômtau
Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ êŋgôm gêŋ tau ŋanô êsa.

2

Ŋac gesеŋ biŋsuŋa nê biŋ

1 O lasitêwaac, aêac abe asôm biŋ êpi aêacnêŋ Apômtau Jesu
Kilisi êmu êmêŋ to ênac aêac sa tapi tageŋ dawiŋ eŋŋa, tec ateŋ
amac gebe.
2 Lau sênam amacnêm kauc ôkwi-ôkwi sebeŋ to sêlênsôŋ
amac atom. Êsêac oc sêsôm gebe Apômtaunê bêc gêmêŋ sugac.
Êsêac oc sêŋgôliŋ biŋ êpi ŋalau, taŋ geoc biŋ tau lasê me êpi ŋac
teŋ, taŋ kêsôm biŋ tau me êpi papia, taŋ sêsôm gebe aêac ato
naŋ.
3 Alic taôm gebe lau teŋ sêŋgôm gêŋlêlôm gebe sênsau sêôc
amac atomanô. Bêc tau oc êmêŋ atomgeŋ e ŋamalac sêkac tauŋ
su aŋga Anôtônê êmuŋ ma ŋac gesеŋ biŋsuŋa eoc tau lasê su
acgom. Ŋac tau tonaŋ oc ênaŋa samucgeŋ.
4 Eŋ oc êkêŋ kisa êndêŋ Anôtô to nê sakiŋ samob. Ma eŋ oc
etoc tau sa ma êŋgôŋ Anôtônê lôm dabuŋ to êtôc tau êndêŋ lau
gebe eŋ Anôtô.
5 Biŋ tonaŋ kasôm gêdêŋ amac gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ amac
naŋ. Amac oc taêm gêjam biŋ tau me masi.
6 Ma amac ajala gêŋ, taŋ kêkô eŋ auc gebe êmêŋ galoc atom
naŋ. Eŋ eoc tau lasê êndêŋ noc, taŋ Anôtô êkêŋ naŋgeŋ.
7 Ŋaclai taŋ gesеŋ biŋsu su naŋ, gêjam kôm gêmoa, tageŋ kêsiŋ
tau gêc lêlômgeŋ. Êsiŋ tau e sêkôc ŋac, taŋ kêkô gêŋ tau auc naŋ,
su acgom.

8 Go ŋac gesеŋ biŋsuŋa eoc tau lasê. Ma Apômtau Jesu oc ênac
eŋ êndu ŋa nê awajaô. Ma Apômtau embe êmêŋ toŋawêgeŋ, go
ŋawê tau ensеŋ eŋ su amboac tonaŋ.
9 Ŋac gesеŋ biŋsuŋa oc êmêŋ toSadaŋnê ŋajaŋa ma êŋgôm gêŋ
ŋaclaiŋa tokaiŋ-tokaiŋ ma gêŋtalô to gêŋsêga dansaŋŋa.
10 Ma eŋ êns u êôc êsêac, taŋ sênaŋa naŋ, ŋa dansaŋ tokaiŋ-
tokaiŋ. Êsêac oc sênaŋa gebe têntac gêwiŋ biŋŋanôŋa gêc êsêacŋa
atom. Embe têntac êwiŋ biŋŋanô, oc Anôtô ênam êsêac kêsi.
11 Kêtu tonaŋŋa Anôtô êkêŋ ŋaclai dansaŋŋa êôc êsêac gebe
sêkêŋ êwiŋ biŋdansaŋ,
12 gebe êsêac samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ biŋŋanô atom ma
têntac gêwiŋ biŋ geo ŋawaô naŋ, Anôtô êmêtôc êsêac e sênaŋa.

Anôtô kêjaliŋ aêac sa gebe daŋgôŋ mateŋ jali

13 O lasitêwaac, Apômtau têtac gêwiŋ amac tec aêacma ŋalêlôm
kêkac aêac e ajam daŋge Anôtô kêtu amacŋa ŋapaŋ, gebe Anôtô
kêjaliŋ amac sa gêdêŋ andaŋgeŋ ma Ŋalau Dabuŋ kêkêŋ amac
atu Anôtônê lau e akêŋ gêwiŋ biŋŋanô tau, tec Anôtô gêjam
amac kêsi.
14 Anôtô kêkêŋ aêac asôm ŋawae ŋajam, taŋ kêkalem amac
naŋ, gebe amac akôc aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê ŋawasi sa.
15 O lasitêwaac, amboac tonaŋ akô ŋajaŋa ma amansaŋ mêtê,
taŋ aêac adôŋ gêdêŋ amac naŋ. Biŋ ŋagêdô asôm ŋa aweŋgeŋ
ma ŋagêdô ato kêsêp papia.
16 Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi agêc Tameŋi Anôtô tau,
taŋ têtac gêwiŋ aêac to kêmoasiŋ aêac tamoa teŋgeŋ totêntac
malôgeŋ ma takêŋ mateŋ ŋanô ŋajam ôŋa tau naŋ,
17 ênam malô nêm ŋalêlôm to êpuc amac tôŋ gebe aŋgôm gêŋ
samob to asôm biŋ samob ŋajamgeŋ.

3

Ateŋ mec êtu aêacŋa

1 O lasitêwaac, jasôm teŋ êwiŋ gebe ateŋ mec êtu aêacŋa gebe
Apômtaunê biŋ êIêti ênam gamêŋ auc êna e ŋamalac tetoc mêtê
sa amboac amac agôm.
2 Ma ateŋ gebe Anôtô ênam aêac sa aŋga lau sec to alôb-alôb
nêŋ gebe lau taêsam sêmoa, taŋ sêkêŋ gêwiŋ ŋawae ŋajam atom.
3 Mago Apômtau eŋ ŋac ŋaŋêŋ. Eŋ oc êpuc amac tôŋ ma ejop
amac êtu ŋac sec tauŋa.
4 Apômtau kêkêŋ aêac akêŋ gêwiŋ gebe biŋ, taŋ asôm gêdêŋ
amac naŋ, amac amasaŋ su ma oc amansaŋ.
5 Apômtau tau ênam gôliŋ amacnêm ŋalêlôm gebe têmtac êwiŋ
Anôtô ma aôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ atôm Kilisi tau.

Aêac samob tanam kôm tanac ŋawaegeŋ

6 O lasitewaac, aêac ajac biŋsu amac ajam aêacnêŋ Apômtau
Jesu Kilisi laŋô, gebe aŋgamiŋ taôm êndêŋ lasitêwai, taŋ sêsa
nêŋ lêŋ salaŋ to sêbu biŋsu, taŋ aêac akêŋ gêdêŋ êsêac naŋ.
7 Taôm ajalagac gebe atêku aêac, ec ŋajam, gebe gêdêŋ taŋ
aêac amoa awiŋ amac naŋ, asa ma lêŋ salêŋ atom.
8 Aêac aeŋ amacnêm ŋac teŋ nê mo teŋ ŋaôma atom. Aêac
ajam ma koleŋ e tekweŋ gêbac kêtôm bêc to geleŋgeŋ, gebe
amacnêm teŋ im têkwa su ŋaômageŋ êtu aêacŋa atom.
9 Aêac atôm gebe ajatu gêŋ taniŋŋa aŋga amacnêm, mago
agôm atom, abe akêŋ ŋadôŋdôŋ êndêŋ amac gebe atêku aêacŋa.
10 Gêdêŋ taŋ aêac amoa awiŋ amac naŋ, asôm biŋ tonec
gêdêŋ amac su gebe "Ŋac teŋ embe endec kôm, naŋ êniŋ gêŋ
atom."
11 Aêac ato biŋ tonaŋ gebe aŋô ŋawae gebe nêm lau ŋagêdô
sêsa nêŋ lêŋ salêŋ. Êsêac sêjam kôm atom, sêgôm gêŋ sêbôcgeŋ.
12 Aêac anac biŋsu lau amboac tonaŋ to alêŋ biŋ êsêac êtu
Apômtau Jesu Kilisiŋa gebe sênam nêŋ kôm êtu katô, ec sêniŋ
tauŋ nêŋ ŋêŋgeŋ.
13 O lasitêwaac, ôlim ŋakam êsa êtu aŋgôm gêŋ ŋajamŋa atom.
14 Ŋac teŋ embe taŋa wamu aêacma biŋ, taŋ ato kêsêp papia
tonec naŋ atom, naŋ taêm ênam ênê biŋ ma êŋgamiŋ taôm
êndêŋ eŋ gebe maja tau.
15 Mago alic eŋ amboac nêm ŋacjo atom, anêc biŋsu eŋ
amboac lasimi teŋ.

Paulu gêjac mata nê papia

16 Ma biŋmalô Ŋatau tau êkêŋ biŋmalô êndêŋ amac êtôm têm
samob ŋalêŋ tokaiŋ-tokaiŋ. Apômtau êwiŋ amac samob.
17 Aê, Paulu tauc, lemoc kato biŋ aoc gêjac amacŋa tonec.
Ŋoc papia tonec taujala. Aê kato amboac tonecgeŋ.
18 Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasin êndêŋ amac samob
êwac.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ TIMOTE

Timote tau nec eŋ ŋac buŋa matac teŋ aŋga Asia Sauŋ. Têna Judao ma tama Helen. Eŋ gêwiŋ Paulu ma kêpuc eŋ êôŋ kêtu kom mêtêŋa samob jakêsap eŋ tôŋ ŋaŋêŋgosu.

Paulunê papia ŋamataŋa gêdêŋ Timote nec gêc tau keto kêwaka biŋ ŋatêna têlêac sa. (1) Paulu gêjam la Timote gebe ejop tau êndêŋ mêtêgeo, taŋ gêôŋ sa aŋga gôlôac buŋa tau ŋalêlom gêwiŋ naŋ. Mêtêgeo tonaŋ ŋai ŋam kêsêp lau ŋagêdô sêgaluŋ kauc jaba aŋga lau Juda to lau samuc nêŋ kêsêp taulêlôm. Lau seboc lau teŋ sênam tauŋ kêsi sêŋgôm naêtôm atom, sêjala gêŋ, tê ŋam kêsiŋ tau gêc lêlôm eŋ nê, êwiŋ acgom. Ac tec sêsôm lau sênam dabuŋ gêŋ taniŋŋa ŋagêdô ma sêjac jao lauo to ŋac sênam tauŋŋa atom. (2) Go Paulu keto biŋ tanam jaom gôlôacŋa ma om ŋasakiŋ ŋagoliŋ ŋagêdô gêwiŋ. Eŋ gêwa kômwaga gôlôacŋa nêŋ ŋalêlôm to nêŋ gam sa. (3) Gocgo gêlêŋ biŋ Timote gebe ênac dabiŋ tau êtu Jesu Kilisi nê sakiŋwaga mansaŋ ŋajam teŋ. Ma gêwa ênê kôm, taŋ gêjac eŋ ŋawae gebe ênam êndêŋ lau buŋa ŋagêdô êndêŋ-êndêŋgeŋ naŋ, ŋam sa amboac taŋ.

Ŋadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Gôlôac dabuŋ tau to gakolegwaga nêŋ kôm ŋagôliŋ 1:3–3:16
3. Timote tau nê kôm to ŋagôliŋ 4:1–6:21

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, tec aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô agêc Kilisi Jesu, taŋ takêŋ mateŋ eŋ tamoa naŋ, kêjatu aê,

2 tec kato ŋoc papia tonec gêdêŋ aôm, Timote. Aôm kôtu aê latuc kêtu kôkêŋ gêwiŋŋa. Tameŋi Anôtô agêc aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu nêŋ moasiŋ to taêŋ walô ma biŋmalô êndêŋ aôm êwac.

Ojop taôm êndêŋ mêtê geo

3 Gêdêŋ taŋ aê gaja Makedonia naŋ, kasakiŋ aôm gebe ôŋgôŋ Epese ma ôsôm êndêŋ lau ŋagêdô gebe sênam mêtê teŋ eo atom.

4 Ôsôm êndêŋ êsêac gebe sêwi miŋ laŋgwa ŋaôma-ŋaôma to nêŋ abeŋi to dêbuŋi nêŋ ŋaê ŋadênaŋ sêpuc tauŋ ŋamŋa siŋ. Biŋ tonaŋ oc aŋgôm biŋ êlênsôŋ elêmê ma anam lau teŋ sa êtu sêkêŋ awiŋ Anô tôŋa atom.

5 Ŋagôliŋ taŋ aôm kôkêŋ gêdêŋ êsêac naŋ, ŋamanô tau tonec gebe têmtac êwiŋ ŋanô, taŋ ŋam kêsêp ŋalêlôm ŋawa to ŋalêlôm ŋaŋêŋ ma akêŋ êwiŋ ŋakêŋkêŋ ŋajam tonêm ŋalêlôm makeŋgeŋ.

6 Lau ŋagêdô sêwi lêŋ tonaŋ siŋ ma sêlênsôŋ tauŋ sêsôm biŋ
agwa-agwa ŋaôma.
7 Êsêac seboc têdôŋ Anôtônê biŋsu, mago sêjam kauc biŋ, taŋ
sêsôm to biŋgalôm, taŋ sêjam sêmoa naŋ ŋam.
8 Aêac tec tajala gebe Anôtônê biŋsuanô embe tamansaŋ
ŋapep, oc gêŋ ŋajam samucgeŋ.
9 Aêac tajala tonec gêwiŋ gebe sêmasaŋ biŋsu kêtu lau
gêdêŋŋa atom. Biŋsu tau mêŋkêsa kêtu lau, taŋ sêgôm gêŋ
wauc-waucgeŋ to taŋeŋpêc ma dedec Anôtô to sêgôm sec, sêlic
gêŋ teŋ kêtu nêŋ gêŋ dabuŋ atom, sêsôm biŋ alôb-alôb ŋawaô,
sêjac teneŋi to tameŋi ma ŋamalac êndu naŋŋa.
10 Biŋsu tonaŋ mêŋkêsa kêtu lau mockaiŋo to mockaiŋŋa ma
ŋacwaga, taŋ sêkwalec tauŋŋa, ma kêtu êsêac, taŋ têtulu ŋamalac
têtu gêŋômaŋa to lau dansaŋ ma êsêac, taŋ têtôc lemeŋ, mago
sêsau naŋŋa, ma kêtu êsêac, taŋ sêgôm gêŋ ŋagêdô samob, taŋ
geseŋ mêtê ŋajam suŋa naŋ.
11 Biŋ tonaŋ gêc ŋawae ŋajam, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aê gebe
jasôm lasêŋa. Ŋawae ŋajam tonec gêwa Anôtô, taŋ aweŋ gêôc eŋ
naŋ, nê ŋawasi sa.

Paulu gêjam daŋge Anôtô kêtu taê walô eŋŋa

12 Aê gajam daŋge aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu, taŋ kêpuc aê
tôŋ ma gêlic aê katôm gebe janam sakiŋ eŋ naŋ, tec kêkêŋ kôm
gêdêŋ aê.
13 Gêmuŋgeŋ tec aê kasôm biŋ alôb-alôb kêpi Jesu ma kêjanda
eŋ to kalêsu gôlôac dabuŋ. Mago Anôtô taê walô aê, gebe
kakêŋ gêwiŋ mêtê atom tageŋ ma gajam kauc gêŋ, taŋ gagôm
naŋ.
14 Aêacnêŋ Apômtau kêsêwa nê moasiŋ kêpi aê ma kêkêŋ aê
kakêŋ gêwiŋ to têtac gêwiŋ ŋanô, taŋ ŋawakac kêsêp Kilisi Jesu
tau naŋ.
15 Biŋ tonec tec ŋanô, ŋamalac samob sêkêŋ êwiŋ acgommaŋ,
gebe Kilisi Jesu gêmêŋ nom gebe ênam lau sec kêsi. Ma aê tec
katu lau sec tau nêŋ ŋac ŋamata.
16 Kêtu biŋ tonaŋŋa Anôtô taê walô aê gebe Kilisi Jesu êwa nê
lêŋ ê ŋamalacnêŋ biŋ tôŋŋa sa êpi aê êtu ŋamata e jatu lau, taŋ oc
sêkêŋ êwi ŋ eŋ ma sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ naŋ, nêŋ ŋadôŋdôŋ.
17 Anôtô taugeŋ kêtu têm samob ŋakiŋ. Eŋ gêmoa teŋgeŋ ma
ŋamalac teŋ mataanô gêlic eŋ atom. Eŋ taugeŋ kêtu Anôtô.
Lanem to ŋawasi êndêŋ eŋ êtôm têm totêmgeŋ. Biŋŋanô.
18 Latucenec Timote, aê kakêŋ ŋagôliŋ tonaŋ gêdêŋ aôm gebe
ojop. Biŋ tonaŋ seoc lasê kêpi aôm gebe êpuc aôm tôŋ ma ônac
siŋ ŋajam.
19 Ôkêŋ êwiŋ tonêm ŋalêlôm ŋaŋêŋgeŋ. Lau ŋagêdô sêwê biŋ
tonaŋ auc ma sêkêŋ gêwiŋ atom, tec têtu lau gêbac.

20 Lau tau nêŋ ŋagêdô tonec Humenai agêc Alesandere. Aê
kakêŋ êsêagêc sêsêp Sadaŋ lêma gebe êndôŋ êsêagêc e sêsôm biŋ
alôb-alôb êtiam atom.

2

Biŋ tateŋ mecŋa

1 Amboac tonaŋ aê jalêŋ biŋ amac gebe aŋgôm gêŋ tonec êtu
ŋamatageŋ acgom gebe ateŋ nêm gêŋ êndêŋ Anôtô to ateŋ mec
ma taêm ênam nêm lau êsap nêm mec ŋalêlôm to anam daŋge
êtu ŋamalac samobŋa.
2 Ateŋ mec êtu kiŋ to gôliŋwaga samobŋa, gebe tamoa nêŋ
ŋajam to daŋgôŋ tomalô, ma daŋgôm nêŋ gêŋ tasa Anôtônê lêŋ
to tamansaŋ gêŋ samob ŋapep.
3 Biŋ tonaŋ gêjac aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô mataanô ŋajam ma
gêlic jagêdêŋ.
4 Ŋac tau tonaŋ gebe ênam ŋamalac samob kêsi ma gebe êkêŋ
êsêac sêjala biŋŋanô tau,
5 gebe Anôtô tageŋ tec gêmoa, ma sêliŋwaga tageŋ tec gêmoa
Anôtô to ŋamalac ŋasawa. Sêliŋwaga tau ŋamalac Kilisi Jesu,
6 taŋ kêkêŋ tau gêjac da lau pebeŋ. Biŋ tonaŋ gêwa sa gêdêŋ
ŋanoc gebe Anôtô gebe ênam ŋamalac samob kêsi.
7 Anôtô kêkêŋ aê katu ŋacjaeŋ to aposolo ma lau samuc nêŋ
kêdôŋwaga gebe jasôm lêŋ takêŋ gêwiŋŋa to biŋŋanô tau lasê
êndêŋ êsêac. Aê kasôm biŋŋanô, kasau atom.

8 Aê gabe ŋacwaga teteŋ mec êtôm gamêŋ samobgeŋ. Êsêac
embe sêlam lemeŋ dabuŋ, go têntac ŋandaŋ to têntac lulu atom.

9 Ma biŋ tonec êpi lauo amboac tonaŋgeŋ, gebe sêmansaŋ
tauŋ ŋapep ma majeŋ tauŋ êtu gêŋ secŋa ma sênam gêlôŋ tauŋ
tokaucgeŋ. Êsêac sêmac poac ma sêkôc gold to kêkôm ma sêsô
ŋakwê toŋaôli kapôêŋ-kapôêŋ atom.
10 Êsêac sênam gêlôŋ tauŋ ŋa kôm ŋajamgeŋ, tec êwa êsêac sa
gebe têtôm lauo, taŋ têtêc Anôtô naŋ.
11 Lauo sênam tauŋ tôŋgeŋ to sêkôniŋ tauŋ, go sêŋô biŋ e êtu
taŋ êsêac.
12 Aê jalôc gebe lauo têndôŋ lau to têtu ŋacwaganêŋ ŋatauo nec
atom. Êsêac sêmoa sênam tauŋ tôŋgeŋ.
13 Anôtô kêkêŋ Adam kêtu ŋamata acgom, go kêkêŋ Ewa
kêdaguc.
14 Ma Adam kêkêŋ gêwiŋ biŋdansaŋ atom, awê tec kêkêŋ
gêwiŋ e kêgêli biŋsu.
15 Lauo embe sêsap sêkêŋ gêwiŋ to têntac gêwiŋ tôŋ ma sêsa
nêŋ lêŋ sênam dabuŋ tauŋ tokaucgeŋ ma embe sêkôc ŋapalê,
go Anôtô ênam êsêac kêsi.

3

Gôlôac dabuŋ nêŋ laumata nêŋ ŋagôliŋ

1 Biŋ tonec biŋ ŋanô gebe ŋac teŋ embe taê êka gebe êtu
gôlôac dabuŋ ŋagejobwaga, naŋ nê ŋalêlôm êkac eŋ êtu kôm
ŋajam teŋŋa.
2 Gejobwaga tonaŋ talic eŋ ŋac mansaŋ samucgeŋ, ênam
awê tageŋ ma êmoa tokauc ŋawageŋ. Eŋ êsa nê lêŋ tokauc ma
katôgeŋ. Eŋ êŋgôm ja lau samob ma eŋ êtôm gebe êndôŋ lauŋa.
3 Ênôm gêŋ anaboa atom to lêma ênac siŋ ŋawaô atom. Eŋ ŋac
malô to ŋac wama. Eŋ têtac gamiŋ atom.
4 Eŋ ênam gôliŋ tau nê gôlôac ŋapep e nê ŋapalêo to ŋac tetoc
eŋ sa totaŋeŋ wamugeŋ.
5 Ŋac teŋ embe ênam gôliŋ tau nê gôlôac êtôm atom, oc ejop
Anôtônê gôlôac amboac ondocgeŋ.
6 Akêŋ ŋac, taŋ kêtu ŋac buŋa dambêgeŋ naŋ, êtu gejobwaga
atom, gebe eŋ oc etoc tau sa e mêtôc, taŋ kêtap Sadaŋ sa naŋ,
êpi eŋ amboac tonaŋ.
7 Akêŋ ŋac, taŋ lau sêmoa jaêc gôlôacŋa sêsôm eŋ wae ŋajam
naŋgeŋ, gebe sêmbu eŋ atom to Sadaŋnê lip ênac eŋ atom.

Sakiŋwaga gôlôac dabuŋŋa nêŋ ŋagôliŋ

8 Sakiŋwaga gôlôac dabuŋŋa amboac tonaŋ. Êsêac lau wa-
pac, imbeleŋ pap atom, sênôm wain anaboa atom ma sêwê
launêŋ gêŋ auc atom.
9 Biŋŋanô taŋ êsêac sêkêŋ gêwiŋ naŋ, sêkam tôŋ ŋa nêŋ
ŋalêlôm ŋawa.
10 Ansaê lau tonaŋ êmuŋ acgom. Embe alic êsêac têtôm, go
sênam sakiŋ gôlôac.
11 Êsêacnêŋ lauo amboac tonaŋgeŋ. Êsêac lauo wapac, sêŋga
biŋ atom, sêmoa tokauc ŋawageŋ ma sêŋgôm nêŋ gêŋ samob
ŋaŋêŋgeŋ.
12 Sakiŋwaga gôlôac dabuŋŋa sênam awê tageŋ-tageŋ ma
sênam gôliŋ nêŋ ŋapalêo to ŋac ma nêŋ gôlôac ŋapep.
13 Êsêac taŋ sêjam sakiŋ nêŋ gôlôac ŋapep naŋ, oc nêŋ sakiŋ
etoc êsêac sa ma sêkêŋ êwiŋ Kilisi Jesu totêntac êpa sugeŋ.

Anôtônê mêtê ŋabiŋ ŋalêlômŋa

14 Biŋ tonaŋ kato gêdêŋ aôm ma taêc kêka gebe jandêŋ aôm
jawac sebeŋ.
15 Mago gêŋ teŋ embe ênam aê tôŋ, go papia tonec êwa biŋ
sa êndêŋ aôm e ôjala lêŋ ômoa Anôtônê anduŋa ŋam. Anôtônê
andu tau Anôtô mata jali nê gôlôac, taŋ kêtu biŋŋanô ŋaalê to
ŋaseŋeŋ.
16 Biŋŋanôgoc, Anôtônê mêtê, taŋ kêsiŋ tau kêsêp lêlômgeŋ
naŋ kapôêŋanô.
Eŋ geoc tau lasê kêtu ŋamalac.

Ŋalau Dabuŋ gêwa eŋ sa gebe eŋ ŋac gêdêŋ.
Aŋela sêlic eŋ.
Sêjam ênê mêtê gêdêŋ lau samuc.
Lau nomŋa sêkêŋ gêwiŋ eŋ.
Anôtô kêsip eŋ sa toŋawasigeŋ.

4

Biŋ kêpi kêdôŋwaga dansaŋ

1 Ŋalau Dabuŋ gêwa sa kwanaŋgeŋ e gêc awêgeŋ gebe êndêŋ
têm ŋamuŋa lau ŋagêdô oc sêkac tauŋ su aŋga sêkêŋ gêwiŋ
ŋanôŋa nasêsap ŋalau dansaŋŋa tôŋ to sêkôc ŋalau sec nêŋ mêtê
sa.
2 Ŋalau sec tonaŋ sêjam ŋamalac dansaŋ laŋôŋ, taŋ sêsau lau.
Êsêacnêŋ ŋalêlôm kêtôm ja kêpac gêŋ kêtu matê.
3 Êsêac tonaŋ sêjac jao gebe ŋacwaga sênam awê atom ma
lauo sênam ŋac atom. Ma êsêac sêkac ŋamalac gebe sêŋgamiŋ
tauŋ êndêŋ gêŋ taniŋŋa ŋagêdô. Mago Anôtô kêkêŋ gêŋ taniŋŋa
tonaŋ gebe aêac lau takêŋ gêwiŋ to tajala biŋŋanôŋa takôc sa
todaŋgegeŋ.
4 Gêŋ totau-totau samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, tau ŋajam.
Amboac tonaŋ takôc gêŋ tonaŋ ŋai samob sa todaŋgegeŋ ma
dambu teŋ atom,
5 gebe Anôtônê biŋ to mec gêgôm gêŋ tau kêtu dabuŋgac.

Kilisi Jesu nê sakiŋwaga ŋajam

6 Aôm embe ôwa biŋ tonaŋ sa êndêŋ lasitêwai, oc ôtu Kilisi
Jesu nê sakiŋwaga ŋajam, gebe takêŋ gêwiŋ ŋabiŋ to mêtê ŋajam,
taŋ kôdaguc naŋ, kêtu nêm mo gêlôm aômŋa.
7 Mago miŋ alôb-alôb to lauo ŋanô nêŋ biŋ ole naŋ ômasuc.
Ôsa Anôtônê lêŋ ônsaê-ônsaê e êtu tôŋ aôm.
8 Embe tansaê gebe tatu mêtê ôliŋgeŋ, oc ênam aêac sa ŋanô
atom. Mago embe tasa Anôtônê lêŋ, oc ênam aêac sa êtu gêŋ
samobŋa. Anôtô gêjac mata gebe ênam aêac sa êndêŋ têm
tamoa mateŋ jali aŋga nomŋa to êndêŋ têm daŋgôŋ mateŋ jali
aŋga ônêŋa amboac tonaŋgeŋ.
9 Biŋ tonaŋ ŋanô to gêdêŋ kêtôm gebe ŋamalac samob sêkôc
saŋa.
10 Kêtu mêtê tonaŋŋa aêac tajam koleŋ tosiŋgeŋ gebe aêac
takêŋ mateŋ Anôtô mata jali, taŋ kêtu ŋamalac samob nêŋ
kêsiwaga, mago kêtu aêac lau-takêŋ-gêwiŋwaga nêŋ kêtu ŋamata.
11 Ôjatu biŋ tonaŋ ma ôndôŋ lau gebe sêmansaŋ.
12 Lau teŋ laŋôŋ elo aôm êtu aôm ŋac matacŋa atom. Aômnêm
biŋ to nêm lêŋ ma têmtac gêwiŋ to kôkêŋ gêwiŋ ŋanô ma nêm
ŋalêlôm ŋawa êtu ŋadôŋdôŋ êndêŋ lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga.

13 Ôsam mêtê lasê to ôɪêŋ biŋ gôlôac ma ôndôŋ lau tau ômoa
e tauc jawac acgom.
14 Ôim Anôtônê moasiŋ, taŋ gêc ŋalêlôm naŋ, su atom.
Moasiŋ tau gelom aôm gêdêŋ taŋ seoc Anôtônê biŋ lasê gêdêŋ
aôm ma gôlôac dabuŋ nêŋ laumata sêu lemeŋ gêsac aôm naŋ.
15 Biŋ tonaŋ taêm ênam ma biŋ tonaŋ ênam gôliŋ nêm lêŋ,
gebe lau samob sêlic aômnêm kôm esewec.
16 Ojop taôm to mêtê, taŋ kôdôŋ gômoa naŋ ŋapep. Ôsap
tôŋgeŋ. Ôŋgôm tonaŋ, ec ênam aôm taôm to êsêac, taŋ sêŋô
aômnêm biŋ naŋ sa.

5

Timote ênam sakiŋ to ejop nê lau ŋapep

1 Ônsaic biŋ ŋamalacanô teŋ atom, ôlêŋ biŋ eŋ amboac
tamam. Ma lau wakuc naŋ ôlic êsêac amboac lasimi.
2 Lauo ŋanô naŋ ôɪêŋ biŋ êsêac amboac têmami, ma lauo
wakuc amboac latômio tonêm ŋalêlôm ŋawageŋ.
3 Awêtuc embe awêtuc ŋanôgeŋ, naŋgo otoc êsêac sa.
4 Ma awêtuc teŋ embe nê gôlôac to dêbui sêmoa, naŋ sênam
eŋ sa êjô moasiŋ taŋ teneŋi to tameŋi sêkêŋ gêdêŋ êsêac naŋ.
Sêŋgôm amboac tonaŋ, ec ênac Anôtô mataanô ŋajam.
5 Ma embe awêtuc ŋanô, taŋ taugeŋ êmoa naŋ, oc êkêŋ mata
Anôtôgeŋ ma êsap mec tôŋ ma eteŋ Anôtô êtôm êmbêc to
eleŋgeŋ.
6 Ma awêtuc teŋ embe êsa nê lêŋ taê ênam tau ôligeŋ, naŋ talic
eŋ mata jali, mago gêmac êndugac.
7 Ônac biŋsu êsêac gebe sêmoa tobiŋ masigeŋ.
8 Ŋac teŋ embe ejop tau nê lau to êmoasiŋ tau nê lasitêwai
atom, oc enseŋ biŋ takêŋ gêwiŋŋa su. Eŋ êtu ŋac sec êlêlêc lau-
sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga su.
9 Oto awêtuc teŋ nê ŋaê êsêp awêtucnêŋ ŋaêmôkê paliŋ-
paliŋgeŋ atom. Awêtuc taŋ nê jala kêtu 60 su ma gêjam ŋac
tageŋ naŋgeŋ nê ŋaê êsêp.
10 Ênê wae gêjam kôm ŋajamŋa ênêc amboac tonaŋgeŋ. Eŋ
embe êlôm nê gôlôac ŋapep, êŋgôm ja lau, êkwasiŋ Anôtônê lau
eŋkaiŋ, ênam lau sêŋgôŋ jageoŋa sa to êpuc gêŋ ŋajam samob
ŋam, naŋgo nê ŋaê êsêp ŋaêmôkê.
11 Oto awêtuc wakuc nêŋ ŋaê êsêp ŋaêmôkê atom, gebe êsêac
oc taêŋ ênam biŋ ŋacŋa ma ôliŋ ŋakam êsa êndêŋ Kilisi.
12 Lauo tonaŋ ŋai oc sêsap nêŋ biŋ, taŋ sêmoatiŋ kêtu ŋamata
naŋ, tulu e sêmoa tobiŋgeŋ.
13 Lauo amboac tonaŋ têdôŋ tauŋ gebe sênam ojom ma
sênac laoc launêŋ andugeŋ. Ma sêjam ojomgeŋ atom, aweŋsuŋ

ŋakasop-kasop ma sêlênsôŋ lau ŋagêdô nêŋ biŋ to sêsôm biŋ, taŋ
têtôm atom gebe sêsôm naŋ.
14 Amboac tonaŋ aê gabe awêtuc wakuc sênam ŋac êtiam, ec
sêkôc ŋapalê ma sêmansaŋ nêŋ andu ŋapep. Sêŋgôm amboac
tonaŋ, gebe ŋacjo êmbu aêac êtu lêŋ keso teŋŋa atom.
15 Awêtuc tau ŋagêdô tec sêkac tauŋ su ma sêsap Sadaŋ
tôŋgac.
16 Awêtuc ŋagêdô embe sêŋgôŋ sêwiŋ nêŋ awê kêkêŋ gêwiŋŋa
teŋ, go awê tau ênam êsêac sa, gebe êkêŋ wapac êndêŋ gôlôac
atom. Go gôlôac dabuŋ têtôm gebe sênam awêtuc sawaanô sa.
17 Atôc gôlôacnêŋ laumata, taŋ sêjam jaom nêŋ gôlôac ŋapep
naŋ, sa êlêlêcmaŋ. Aê kasôm biŋ kêpi êsêac, taŋ sêjam mêtê to
têdôŋ lau sim tauŋ sugeŋ naŋ.
18 Amac ajala gebe teto gêc gebe "Ôkic bulimakao, taŋ kêka
mopolom gêmoa naŋ, awasuŋ auc atom." Ma biŋ teŋ gêc gêwiŋ
gebe "Koleŋwaganê kôm ŋaôli gêjac eŋ ŋawaegoc."
19 Biŋ teŋ embe êpi laumata teŋ, naŋ ôkêŋ taŋam sebeŋ
atom. Ŋac luagêc me têlêac sêwa sa êtôm tau acgom, go ôkêŋ
êwiŋ.
20 Lau taŋ sêŋgôm sec naŋ, ômêtôc êsêac aŋga lau samob
laŋôŋnêm gebe lau ŋagêdô sêlic ma têtêc tauŋ.
21 Aê kakô Anôtô agêc Kilisi Jesu to aŋela, taŋ Anôtô kêjaliŋ
êsêac sa naŋ, laŋôŋnêm ma aoc gêjac aôm gebe Ojop ŋagôliŋ
tonaŋ ŋapep. Ômoasiŋ ŋac teŋ êlêlêc ŋac teŋ su atom to taêm
labu nêm ŋac ôlim andaŋ taômŋa atom.
22 Ôkêŋ lêmam ênsac ŋac teŋ gebe ônam mec eŋ êtu sakiŋ
teŋŋa sebeŋ atom. Ma ôwê lau ŋagêdô nêŋ sec ŋakaiŋ ôwiŋ
atom. Ojop taôm nêm ŋalêlôm gebe ŋawageŋ.
23 Ônôm bu ŋaômageŋ atom, ônôm wain ŋagec êwiŋ êtu nêm
têmtacwalô to gêmac gêgôm aôm elêmêŋa.
24 Lau ŋagêdô nêŋ sec kêtu awê sebeŋ ma sec tau kêsêlêŋ
gêmuŋ têm sêmêtôc êsêacŋa. Mago ŋagêdô nêŋ sec oc êtu awê
êndaŋgucgeŋ.
25 Ma koleŋ ŋajam kêtu awê amboac tonaŋgeŋ. Ma ŋagêdô
embe êtu awê sebeŋ atom, oc êsiŋ tau êtôm atom.

6

1 Sakiŋwaga samob tetoc nêŋ ŋataui sa ŋapepgeŋ, gebe bi ŋ
alôb-alôb êpi Anôtônê ŋaê to mêtê atom.
2 Sakiŋwaga taŋ nêŋ ŋataui sêkêŋ gêwiŋ naŋ, taêŋ êpa êsêac
su gebe êsêacnêŋ lasitêwai nec atom. Masi. Êsêac sênam sakiŋ
sênac ŋawaegeŋ gebe nêŋ sakiŋ oc êmoasiŋ lau sêkêŋ gêwiŋŋa,
taŋ Anôtô têtac gêwiŋ êsêac naŋ.

Mêtê geo to awa ŋanô

Biŋ tonec ôndôŋ to ôlêŋ biŋ gôlôac.
3 Ŋac teŋ embe êndôŋ mêtê teŋ eso mêtê tonaŋ ma êsap
aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê biŋ ŋajam to Anôtônê lêŋ tôŋ
atom,
4 naŋ oc etoc tau sa ŋaômageŋ ma êjala biŋ teŋ atom. Lau
amboac tonaŋ nêŋ ŋalêlôm kêkac êsêac keso, tec aweŋsuŋ gêôc
ka tauŋ to sêsôm biŋkalom ŋawaô. Biŋ tonaŋ kêtu têntac sec to
kisa ma biŋ alôb-alôb to sêga biŋ sec ŋamôkê.
5 Lau tonaŋ sêjam biŋgalôm ŋawaô, mago nêŋ kauc kêlênsôŋ
ma sêkac tauŋ su aŋga biŋŋanô tau e seboc Anôtônê lêŋ kêtu
intêna têtap awa saŋa teŋ.
6 Biŋŋanô, lau embe sêsap Anôtônê lêŋ tôŋ to sêlic gêŋ, taŋ
gêc êsêacŋa gebe kêtôm, naŋ têtap awa ŋanô tau sa su.
7 Aêac tamêŋ nom tolemeŋ sawageŋ ma oc dawi nom siŋ
tolemeŋ sawageŋ amboac tonaŋ.
8 Embe tatap nêŋ mo to nêŋ ŋakwê sa naêtôm aêac, naŋ
kêtôm.
9 Lau taŋ taêŋ kêka gebe têtu lau tolêlôm naŋ, sêsêp lêtôm
ŋalelom ma têntac ŋakalac meloc tokaiŋ-tokaiŋ, taŋ enseŋ êsêac
su naŋ, ŋalakô êkô êsêac. Gêŋ amboac tonaŋ ŋai oc êmbam
ŋamalac e sêmbac sênaŋa.
10 Têntac gêwiŋ awa kêtu sec samob ŋawakac. Lau ŋagêdô
mateŋ katu gêŋ tonaŋ, tec sêjac jaê sêkêŋ gêwiŋ ma têtap nêŋ
kamoc to ŋandaŋ ŋalêlômŋa taêsam sa.

Paulu kêpuc Timote tôŋ

11 Anôtônê ŋac aôm ôêc gêŋ tonaŋ ŋai samob su. Ôndaŋguc
biŋ gêdêŋ ma ôsa Anôtônê lêŋ to ôkêŋ êwiŋ mêtê ma têmtac êwiŋ
lau to ôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ ma ômoa tonêm ŋalêlôm
malôgeŋ.
12 Ônac siŋ ŋajam êtu takêŋ gêwiŋŋa ma ôkam ôŋgôŋ matam
jali teŋgeŋŋa tôŋ. Gêdêŋ taŋ kôsôm kôkêŋ gêwiŋ lasê lau taêsam
sêŋô naŋ, Anôtô kêkalem aôm gebe ôŋgôŋ matam jali.
13 Aê kakô Anôtô, taŋ kêkêŋ gêŋ samob sêmoa mateŋ jali naŋ,
agêc Kilisi Jesu, taŋ kêsôm biŋŋanô lasê gêdêŋ Ponti Pilata naŋ,
laŋôŋnêm ma jajatu aôm gebe
14 Ômansaŋ biŋsu ŋapep sawa ômoa e aêacnêŋ Apômtau Jesu
Kilisi eoc tau lasê.
15 Êndêŋ ŋanoc acgom, go Ŋatau tageŋ, kiŋnêŋ Kiŋ to
apômtaunêŋ Apômtau, taŋ aweŋ gêôc eŋ naŋ, êŋgôm gêŋ tonaŋ
ŋanô êsa.
16 Eŋ taugeŋ êmac êndu atom, êmoa teŋgeŋ. Eŋ gêmoa ŋawê,
taŋ ŋamalac teŋ êsa ŋagala atom naŋ ŋalêlôm. Ŋamalac teŋ gêlic
eŋ su atom ma teŋ kêtôm gebe oc êlic eŋŋa atom. Ênê wae êsa
to ênê ŋajaŋa ênêc teŋgeŋ. Biŋŋanô.

17 Ôjatu lau tolêlôm awa nom tonecŋa gebe tetoc tauŋ sa
atom. Êsêac sêkêŋ mateŋ awa nomŋa ŋaôma atom, sêkêŋ
mateŋ Anôtô, taŋ kêkêŋ gêŋ samob e kêlêsuc aêacgeŋ gebe
êŋgôm aêac têntac ŋajam êsa.
18 Ojatu êsêac gebe sêmoasiŋ lau to têtu lau tolêlôm koleŋ
ŋajamŋa. Êsêac sêmoa totêntac wapômgeŋ to sênac sam nêŋ awa
êndêŋ lau sêwê kaiŋ sêwiŋ.
19 Sêŋgôm amboac tonaŋ, go sênac nêŋ awa sa êtu têm, taŋ oc
mêŋêsa naŋ, ŋamôkê ŋajam gebe têtap sêŋgôŋ mateŋ jali ŋanô
sa.
20 O Timote, ojop gêŋ samob, taŋ kêsêp aôm lêmam su naŋ.
Ondec biŋ alôb-alôb ŋaôma to biŋ sêôc tauŋ aucŋa, taŋ sêsam
gebe “Biŋ tokauc,” mago sêsau tauŋ, biŋ tau biŋ tokauc atom.
21 Lau ŋagêdô sêkôc biŋ tokauc tonaŋ sa, mago seso biŋ
takêŋ gêwiŋŋa.

Moasiŋ êndêŋ amac êwac.

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ TIMOTE

Paulunê papia kêtu luagêcŋa gêdêŋ Timote nec ŋac tau keto gebe êpuc nê kêpuctôŋwaga matac tau tôŋ êtu mêtê ŋakoleŋŋa. Biŋ êpuc tau tôŋ ŋaŋêŋŋa gêjam paplê tonec auc. Paulu gêlêŋ biŋ to kêkêli Timote gebe êwa Jesu Kilisi sa êsap eŋ tôŋ ŋaŋêŋgeŋ ma etoc Ŋawae Ŋajam to Biŋlênsêm Laŋgwa ŋabiŋ ŋanô sa ŋapaŋ amboac taŋ. Timote gêôc ŋandaŋ to lau sêli tauŋ saboa gêdêŋ eŋ, mago êŋgôm nê kôm kêdôŋwaga to jaeŋwagaŋa êkô ŋajaŋa endeŋ tôŋgeŋ.

Paulu gêjac biŋsu eŋ kêkacgeŋ gebe ênac jaê "biŋgalôm ŋaôma to kaucgêbôc" gebe kêmoasiŋ lau teŋ atomanô, gêgôm lau, taŋ sêkêŋ taŋeŋ biŋ amboac tonaŋ sêbac tauŋ sugeŋ.

Paulu gêwa tau to nê lêŋ ma nê koleŋ sa gêdêŋ Timote gebe eŋ taê ênam ma êkêŋ êtu ŋadôŋdôŋ êndêŋ tau. Aposolo gêôc ŋandaŋ to kisa, mago kêkêŋ gêwiŋgeŋ. Eŋ gê biŋ tôŋgeŋ to têtac gêwiŋ laugeŋ ma kêpuc tau tôŋgeŋ, tec gebe Timote êpuc eŋ wêŋa.

Ŋad ênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Awa gêôc Anôtô ma gêlêŋ biŋ Timote 1:3–2:13
3. Timotenê gôliŋ kêtu mêtêgeowagaŋa 2:14–4:5
4. Paulu tau nê biŋ 4:6-18
5. Paulu gêjac mata nê papia 4:19-22

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô taê gêjam kêtu tôŋ gebe jatu aposolo. Eŋ gêjac mata gebe Kilisi Jesu êkêŋ aêac daŋgôŋ mateŋ jali, tec kêsakiŋ aê gebe jasôm biŋ tonaŋ lasê.

2 Aêŋoc papia tonec êndêŋ latuc Timote, taŋ ŋoc têtac gêwiŋ aôm naŋ. Tameŋi Anôtô agêc aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu nêŋ moasiŋ ma taêŋ walô to biŋmalô êndêŋ aôm êwac.

Paulu gêjam daŋge Anôtô to kêpuc Timote tôŋ

3 Aê gajam daŋge Anôtô ma gajam sakiŋ eŋ toŋoc ŋalêlôm ŋawa kêtôm ŋoc lau ŋanô sêgôm, ma taêc gêjam aôm kêsêp ŋoc meclêlôm kêtôm bêc to geleŋgeŋ ŋapaŋ.

4 Aê taêc gêjam aôm matamsulu ma gajam aoc su gabe jalic aôm e têtac ŋajam êsa samucgeŋ.

5 Aê taêc gêjam aôm gebe kôkeŋ gêwiŋ ŋanô kêtôm dêbômo Lois agêc tênam Ainike êsêagêc sêkêŋ gêwiŋ amboac tonaŋ. Ma aê kajala gebe aôm kôkêŋ gêwiŋ kôtôm êsêagêc.

6 Kêtu biŋ tonaŋŋa aê gabe aôm taêm ênam Anôtônê moasiŋ,
taŋ kêsêp nêm ŋalêlôm. Moasiŋ tau aôm gôwê kaiŋ kêtu kakêŋ
lemoc gêsac aômŋa. Ôŋgôm nêm moasiŋ tonaŋ elom lasê êtôm
jamêŋ.
7 Aôm kôjala gebe Anôtô kêkêŋ ŋalau tatêc tauŋŋa gêdêŋ aêac
atom. Eŋ kêkêŋ Ŋalau ŋaclai to têntac gêwiŋ tauŋŋa ma tatu
mêtê tauŋŋa gêdêŋ aêac.

8 Amboac tonaŋ ôwa aêacnêŋ Apômtaunê mêtê sa tomajam
êmbacgeŋ ma majam êtu ênê ŋac kapoacwalôŋa aê atom am-
boac tonaŋgeŋ. Anôtô ŋaclai êpuc aôm tôŋ ma ôc ŋawae ŋajam
ŋagêŋwapac ôwiŋ.
9 Anôtô gêjam aêac kêsi to kêkalem aêac gebe tatu ênê lau.
Eŋ kêkalem aêac kêtu aêacnêŋ koleŋŋa atom, masianô, kêkalem
aêac kêtu eŋ tau nê biŋ, taŋ taê gêjam kwanaŋgeŋ naŋŋa to kêtu
êmoasiŋ aêacŋa. Gêdêŋ andaŋgeŋanô eŋ kêmoasi ŋ aêac kêtu
Kilisi Jesuŋa.
10 Ma galoc aêacnêŋ kêsiwaga Kilisi Jesu mêŋgêô lasê, tec geoc
nê moasiŋ tau lasê gêdêŋ aêac. Eŋ geseŋ gêmacanô su ma nê
ŋawae ŋajam geoc daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋŋa lasê.

11 Anôtô kêkêŋ aê gebe jatu biŋ tonaŋ ŋajaeŋwaga to
ŋaaposolo ma ŋakêdôŋwaga.
12 Kêtu biŋ tonaŋ ŋaiŋa tec gaôc gêŋwapac tonec, mago majoc
atom. Aê kajala ŋac, taŋ kakêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, ma galic kêtu tôŋ
gebe eŋ kêtôm gebe ejop gêŋ, taŋ kêkêŋ kêsêp aê lemoc naŋ, e
êndêŋ bêc ônê.
13 Biŋ ŋajam, taŋ gôŋô aŋga aêŋoc naŋ, êtu ŋadôŋdôŋ.
Ôndaŋguc biŋ tau toôkê êwiŋ ma totêmtac êwiŋ, taŋ ŋam kêsêp
Kilisi-Jesu naŋgeŋ.
14 Ojop gêŋ ŋajam samob, taŋ kêsêp aôm lêmam sugac naŋ.
Ma Ŋalau Dabuŋ, taŋ gêŋgôŋ nêŋ ŋalêlôm naŋ, êpuc aôm tôŋ êtu
kôm tonaŋŋa.

15 Aôm gôŋô sugac gebe lau Asiaŋa samob sêkac tauŋ su aŋga
aêŋoc e Pugele agêc Hermogene sêwiŋ êsêac amboac tonaŋgeŋ.
16 Apômtau taê walô Onesiporonê gôlôac gebe ŋac
tau kêmoasiŋ aê kêtu dim taêsam ma maja kêtu aêŋoc
kapoacwalôŋa atom.
17 Eŋ mêŋgêô lasê Rom e gacgeŋ gesom aê ŋapaŋ e kêtap aê
sa.
18 Apômtau êkêŋ eŋ êtap Apômtaunê taê walô sa êndêŋ bêc
ônê. Aôm taôm kôjalagac gebe eŋ gêjam sakiŋ aê ŋanô aŋga
Epese amboac tonaŋ. * tau kêpi gamêŋ taŋ sêsam teŋ gebe Asia
sauŋ.

---

* **1:18:** Ŋaê Asia kêkanôŋ masaŋm kapôêŋ Asia atom. Ŋaê

2

Kilisi Jesu nê siŋwaga ŋajam

1 Ma aôm latucenec, moasiŋ taŋ ŋam kêsêp Kilisi Jesu naŋ,
êkêŋ aôm ôkô ŋajaŋa.
2 Ôkêŋ biŋ, taŋ aôm gôŋô aê kasôm lasê gêdêŋ lau taêsam sêŋô
naŋ, êndêŋ lau-ŋaŋêŋwaga. Lau tonaŋ oc têtôm gebe sêndôŋ
êndêŋ lau ŋagêdô amboac tonaŋgeŋ.
3 Aôm kôtu Kilisi Jesu nê siŋwaga ŋajam, tec ôc gêŋwapac ôwiŋ
siŋwaga ŋagêdô.
4 Ŋac taŋ kêtu siŋwaga naŋ, ênam nê kôm ŋagêdô êwiŋ atom,
gebe siŋ ŋatau êlic eŋ ŋajam.
5 Ŋac teŋ embe êniŋ kwaŋkwaninoc êwiŋ lau ŋagêdô ma êlêti
êtu ŋamata, mago eso ŋagôliŋ, oc êkôc ŋasunsuŋ atom, êlêti êtôm
ŋagôliŋ acgom.
6 Ŋac taŋ gim tau su kêtu kôm moŋa naŋ, ŋac tonaŋgeŋ êniŋ
kôm ŋanô êtu ŋamata.
7 Taêm ênam ŋoc biŋ, taŋ kasôm naŋ, gebe Apômtau êkêŋ
aômnêm kauc êsa êpi biŋ samob.
8 Taêm ênam Jesu Kilisi, taŋ gêdi sa aŋga ŋacmatênêŋ. Eŋ aŋga
Dawidnê ŋawê kêtôm ŋawae ŋajam, taŋ gawa sa naŋ.
9 Kêtu biŋ tonaŋŋa aê gaôc gêŋwapac e sêsê aê tôŋ katôm ŋac
sec. Mago sêsô Anôtônê mêtê tôŋ gêwiŋ atom.
10 Kêtu biŋ tonaŋŋa aê gaôc gêŋwapac totêtac kêpa sugeŋ kêtu
lau, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋŋa, gebe êsêac têtap moasiŋ
Anôtô ênam êsêac kêsiŋa to ŋawasi teŋgeŋŋa, taŋ ŋam kêsêp
Kilisi Jesu naŋ, sa amboac tonaŋgeŋ.
11 Biŋ tonec tec ŋanô gebe
"Aêac embe tamac êndu dawiŋ eŋ, go daŋgôŋ mateŋ jali dawiŋ
eŋ amboac tonaŋ.
12 Embe daôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ, go tanam gôliŋ lau
dawiŋ eŋ.
Embe dansa eŋ auc, oc ênsê aêac auc amboac tonaŋgeŋ.
13 Embe takêŋ êwiŋ eŋ atom, mago eŋ oc êmoa ŋaŋêŋ, gebe eŋ
enseŋ tau nê biŋ êŋgôm êtôm atom."

Biŋ kêpi koleŋwaga ŋanô

14 Biŋ tonaŋ ôsôm êndêŋ lau gebe taêŋ ênam. Ma ôwa sa êndêŋ
êsêac toŋanôgeŋ ôkô Anôtô laŋônêm gebe sêpa tauŋ êtu mêtê
ŋabiŋ tokaiŋtokaiŋŋa atom. Lêŋ amboac tonaŋ ŋamoasiŋ teŋ
gêc atom, oc êlênsôŋ lau-sêŋô-biŋ-tauwaga.
15 Ôlim palê ma ôwaka taôm sa êndêŋ Anôtô amboac aôm
kwalam laŋgwa teŋ. Ôwa taôm sa amboac koleŋwaga, taŋ maja
kêtu nê koleŋŋa atom ma kêdôŋ Anôtônê biŋ-ŋanô jagêdêŋgeŋ
naŋ.

16 Ônac jaê biŋgalôm ŋaôma to alôb-alôb. Biŋgalôm tonaŋ oc
êwê lau e sendec Anôtô samucgeŋ.
17 Êsêacnêŋ biŋ kêtôm kamoc sec, taŋ todec-todec ma gelom-
gelom naŋ. Lau tonaŋ nêŋ ŋac luagêc tonec Humenai agêc
Pilete.
18 Êsêagêc seso biŋŋanô sugac. Agêc sêsôm sebe dêdi sa
sugac, tec sesеŋ lau ŋagêdô nêŋ sêkêŋ gêwiŋ su.
19 Mago Anôtônê alê ŋajaŋa tec kêkô ma sepeŋ biŋ tonec
kêsêp gêja gebe "Apômtau kêjala nê lau," ma ŋalô teŋ tonec
gêwiŋ gebe "Samob taŋ sêsam Apômtaunê ŋaê lasê naŋ, sêkac
tauŋ su aŋga biŋ geo."
20 Aŋga andu kapôêŋ ŋalêlôm aêac tatap laclu gold to sil-
bergeŋ sa atom, laclu ŋagêdô sêmasaŋ ŋa ka to nomku am-
boac tonaŋ. Laclu ŋagêdô kêtu gêŋ ŋajamŋa, ŋagêdô gêjac gêŋ
ŋaômaŋaôma ŋawae.
21 Ŋac teŋ embe êŋgamiŋ tau êndêŋ lau tonaŋ ŋai e êtu selec,
oc êtôm laclu dabuŋ, taŋ gêjac gêŋ ŋajam ŋawae naŋ, ma andu
ŋatau oc êlic eŋ êtôm gebe ênam kôm ŋajam samob ŋapep.
22 Ôêc gêŋ ŋakalac, taŋ kêlêtôm lau matac naŋ su. Ôtu kêka-
kêka biŋ gêdêŋ to ôkêŋ êwiŋ ma têmtac êwiŋ to biŋmalô ôwiŋ lau,
taŋ aweŋ gêjac Apômtau toŋalêlôm ŋawageŋ gebe êpuc êsêac tôŋ
naŋ.
23 Ômasuc biŋgalôm meloc to kauc gêbôc. Aôm kôjalagac gebe
biŋ tonaŋ oc êtu kisa ŋamôkê.
24 Apômtaunê sakiŋwaga êtôm gebe êtu kisa ŋamôkê atom. Eŋ
têtac malô êndêŋ lau samob ma êndôŋ êsêac ŋapep to êôc launêŋ
sec totêtac êpa sugeŋ.
25 Eŋ êmêtôc lau-sesеŋ-biŋwaga tonê ŋalêlôm malôgeŋ. Moae
Anôtô êkêŋ êsêac sênam tauŋ ôkwi e sêjala biŋŋanô tau.
26 Go nêŋ kauc ŋawa êsa êtiam ma sêkac Sadaŋnê lakô, taŋ
kêkô êsêac e sêsô ênê biŋ ŋalabu naŋ su.

3

Biŋ kêpi têm ŋamuŋa

1 Taêm ênam biŋ tonec acgom gebe Êndêŋ têm ŋamuŋa
gêŋwapac sec oc mêŋêsa.
2 Êndêŋ tonaŋ ŋamalac oc têntac êwiŋ lau ŋagêdô atom,
sêmoasiŋ tauŋ ôliŋgeŋ to mateŋ katu awa. Êsêac sêŋgôm
lanemboa to tetoc tauŋ sa ŋawaô. Êsêac sêsôm biŋ alôb-alôb to
taŋeŋpêc êndêŋ teneŋi to tameŋi. Êsêac sênam daŋge moasiŋ
teŋ atom to sendec mêtê ŋalêŋ.
3 Êsêac têtu kasec lau to taêŋ walô êsêac atom. Êsêac sêŋga
biŋ to sêŋgôm eso toŋaclaigeŋ. Êsêac laŋôŋsiboa to têntac endec
gêŋ ŋajam.

4 Êsêac seoc nêŋ lau lasê êndêŋ ŋacjo, sêŋgôm nêŋ gêŋ
sêkacgeŋ e sêŋgôm gêŋ ŋagêdô paliŋ. Êsêac sêmboa tauŋ to
têntac êwiŋ lêŋ têntac ŋakalacŋa êlêlêc têntac êwiŋ Anôtônê su.
5 Êsêac oc sêkwê tauŋ auc ŋa Anôtônê mêtê, ma tageŋ sênsa
mêtê ŋaŋaclai auc. Ônac jaê lau samob tonaŋ ŋai.
6 Lau tonaŋ nêŋ ŋagêdô oc sêpi andu nasêlêtôm lauo tobiŋ,
taŋ ŋakalac tokaiŋ-tokaiŋ kêkac êsêacŋa naŋ.
7 Lauo tonaŋ sebe sêŋô biŋ wakuc-wakuc ŋapaŋ, mago nêŋ
kauc êsa êpi biŋŋanô tau atom.
8 Lau tonaŋ sêjac jao tauŋ gêdêŋ biŋŋanô tau amboac Jane
agêc Jambre sêjac jao tauŋ gêdêŋ Mose. Ŋamalac tonaŋ nêŋ
kauc kêtu sec ma sêkêŋ gêwiŋ kwalec.
9 Mago lau tau sêsa nêŋ lêŋ tonaŋ baliŋgeŋ atom, gebe nêŋ
meloc êtu awê êndêŋ lau samob êtôm biŋ, taŋ kêtap Jane agêc
Jambre sa naŋ.

Daôc gêŋwapac tasêp mêtê tôŋgeŋ

10 Mago aôm kôdaguc mêtê, taŋ kadôŋ gêdêŋ lau naŋ, to ŋoc
lêŋ. Aôm kopeŋ lêŋtêpôê tageŋ gôwiŋ aê to kodaguc ŋoc kakêŋ
gêwiŋ. Aôm gôŋ ŋaŋêŋgeŋ to têmtac gêwiŋ lau kôtôm aê ma gôc
gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ gôwiŋ.
11 Aôm gôlic lau sêjanda aê to gaôc gêŋwapac, taŋ kêtap aê sa
aŋga Antiokia to Ikonium ma Lustra naŋ. Lau tônê sêlêsu aê
ŋanôgeŋ. Mago Apômtau gêjam aê sa aŋga gêŋ samob tonaŋ
ŋaigoc.
12 Lau samob, taŋ sebe sêsa nêŋ lêŋ mansaŋgeŋ toKilisi
Jesugeŋ naŋ, oc sêjanda êsêac ma têtap ŋandaŋ sa.
13 Lau sec to dansaŋtêna oc sêsa nêŋ lêŋ geo e ênam sêga.
Êsêac oc sênsau lau ŋagêdô to sênsau tauŋ êwiŋ.
14 Mago aôm ôsap biŋ, taŋ têdôŋ gêdêŋ aôm e kôkêŋ gêwiŋ
ŋajaŋa naŋ tôŋ, gebe aôm kôjala lau, taŋ têtu nêm kêdôŋwaga
naŋgac.
15 Ma aôm kôjala gebe aôm ŋapalêgeŋ ma gôŋô mêtê dabuŋ,
taŋ teto gêc naŋ. Mêtê tonaŋ kêtôm gebe êkêŋ kauc êndêŋ aôm
e ôkêŋ êwiŋ Kilisi Jesu ma ôtap moasiŋ Anôtô ênam aôm kêsiŋa
sa.
16 Mêtê samob, taŋ teto gêc naŋ, Anôtônê ŋalau gêsuŋ gêdêŋ
ŋamalac, tec kêtôm gebe êndôŋ biŋŋanô êndêŋ aêac ma êmbu
aêacnêŋ sec to êmêtôc aêac ma êwê aêac tasa lêŋ gêdêŋ.
17 Mêtê gêjam kôm tonaŋ kêpi ŋamalac gebe ŋac, taŋ kêsap
Anôtô tôŋ naŋ, ênac dabiŋ tau e êtôm gebe ênam kôm ŋajam
samob topalêgeŋ. * Laŋgwa atom, mago Judawaga sêjac
miŋgeŋ kêpi êsêagêc. Êsêagêc têtu Paraonê mectomaŋwag a,
taŋ sêjac siŋ gêdêŋ Mose.

---

* **3:17:** Ŋac luagêc tonaŋ nêŋ miŋ kêsêp Biŋiênsêm

4

1 Aê kajatu aôm kakô Anôtô agêc Kilisi Jesu, taŋ oc êmêtôc
lau mateŋ jali to ŋacmatê ma eoc tau to nê gôliŋ lasê naŋ,
laŋôŋnêm gebe
2 Ônam mêtê lau topalêgeŋ êtôm têm samob, êsêac sêkêŋ
taŋeŋ me sêkêŋ taŋeŋ atom. Ômbu êsêacnêŋ sec to wec biŋ
êsêac ma ôlêŋ biŋ êsêac to ôndôŋ mêtê êndêŋ êsêac ôŋ ŋaŋêŋgeŋ.
3 Aê galic gebe noc oc mêŋêsa ma lau oc sêkôc mêtê ŋajam sa
atom. Êsêac tauŋ oc sêmboa nêŋ kêdôŋwaga sa êtôm tauŋ nêŋ
têntac ŋakalac. Kêdôŋwaga tonaŋ oc sêndôŋ biŋ êtôm êsêac têntac
êwiŋ gebe sêŋôŋa.
4 Lau tônê oc sênam taŋeŋsuŋ ôkwi eo gala aŋga biŋŋanô ma
sêkêŋ taŋeŋ sêboacogeŋ.
5 Amboac tonaŋ aôm ôŋgôm nêm gêŋ samob tonêm kauc
ŋawageŋ. Ôc gêŋwapac. Ônam kôm jaeŋwagaŋa to ônac dabiŋ
nêm sakiŋ.
6 Aê katu da tec gamoa ma ŋoc noc jamac ênduŋa kêdabiŋgac.
7 Aê gajac siŋ ŋajam tau e gêbacnê. Aê kêlêti e gaô lasê ŋoc
lêŋtêpôê ŋabelo ma kêkam kakêŋ gêwiŋ tôŋ.
8 Galoc sêmasaŋ sunsuŋ biŋgêdêŋŋa tec kêsaê aê gêc, ma
Apômtau, mêtôcwaga gêdêŋ tau, oc êkêŋ sunsuŋ tau êndêŋ aê
êndêŋ bêc ônê. Mago aê taucgeŋ oc jatap sa atom, êkêŋ êndêŋ
êsêac, taŋ têntac gêwiŋ eŋ eoc tau lasêŋa naŋ, samob sêkuc
sêwiŋ amboac tonaŋgeŋ.

Paulu tau nê biŋ ŋagêdô

9 Ônsaic taôm ôndêŋ aê ômôêŋ sebeŋ
10 gebe Dema têtac gêwiŋ gêŋ nomŋa e gêwi aê siŋ ma gêc gêja
Tesaloniki, ma Kreske gêja Galata, ma Titi gêja Dalmatia.
11 Luka taugeŋ tec gêmoa gêwiŋ aê. Ôkôc Marka agêc awiŋ
taôm amêŋ. Eŋ kêtôm gebe ênam aê sa êtu sakiŋŋa.
12 Tukiki tec kasakiŋ eŋ gêja Epese su.
13 Embe ômôêŋ, naŋ ôkôc ŋoc ŋakwê baliŋ, taŋ gawi siŋ gêc
Karpanê andu aŋga Troas naŋ. Ojoŋ buku amboac tonaŋ ma
ôliŋ bôc ŋaôlic, taŋ kato ŋoc biŋ kêsêp naŋ, siŋ atom.
14 Ŋac-kêpac-kiwaga Alesandere kêtu kasec aê elêmê.
Apômtau êkêŋ ŋagêjô êndêŋ eŋ êtôm gêŋ, taŋ eŋ gêgôm naŋ.
15 Ojop taôm êndêŋ eŋ êwiŋ, gebe eŋ geseŋ aêacnêŋ biŋ
ŋawaô.
16 Gêdêŋ taŋ ŋawa tauc sa gêdêŋ gôliŋwaga kêtu ŋamata naŋ,
ŋac teŋ kêpuc aê tôŋ atom, samob sêwi aê si ŋgac. Aê kateŋ
Anôtô gebe êkêŋ ŋagêjô endêŋ êsêac atom.
17 Mago Apômtau gêmoa gêwiŋ aê ma kêpuc aê tôŋ, tec gajam
mêtê tomalageŋ lau samuc samob sêŋô. Ma Apômtau gêjam aê
sa gêdêŋ lewe awasuŋ.

18 Apômtau tau oc ênam aê sa êndêŋ ŋamalacnêŋ sec samob
ma ênam aê kêsi jaŋgôŋ ênê gamêŋ undambêŋa. Ŋawasi êndêŋ
eŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋŋanô.

Paulu gêjac mata nê papia

19 Ôsôm êndêŋ Priska agêc Akwila ma Onesiporonê gôlôac
gebe aoc gêjac êsêac.
20 Erasta gacgeŋ gêŋgôŋ Korinti ma Tropim kêtap gêmac sa,
tec gawi eŋ siŋ gêc Milete.
21 Ônsaic taômgeŋ ômôêŋ gebe ôsêp komô ŋalêlôm atom.
Aibulu agêc Pude ma Lini agêc Klaudia ma lasitêwai samob
aweŋ gêjac aôm.
22 Apômtau êwiŋ aômnêm ŋalau. Moasiŋ êndêŋ amac êwac.

Paulunê papia gêdêŋ
TITI

Titi tonaŋ têna kêkôc eŋ ŋac samuc. Eŋ gêŋô Mêtê aŋga Paulunê, tec gêjam tau ôkwi ma gêliŋ saŋgu, go kêtu ênê kômwaga teŋ, taŋ gêwiŋ eŋ to kêpuc eŋ tôŋ kêtu kôm mêtêŋa kêsap eŋ toŋ ŋaŋêŋ.

Paulunê papia gêdêŋ Titi nec eŋ kêsakiŋ gêdŋ nê kêpuctôŋwaga matac gêja Krete. Paulu gêwi eŋ siŋ gêŋgôŋ nuc tonaŋ gebe ênac dabiŋ koleŋ ŋagêdô-gêdô samob, taŋ agêc sêjam e gêbacnê atom tageŋ naŋ.

Papia tonec kêwaka biŋ ŋatêna kapôêŋ têlêac sa. (1) Paulu gêôŋ biŋ sa gêdêŋ Titi kepeŋ ênê kauc lasê kêpi lau Krete tau gebe taŋeŋpêc ma dansaŋtêna to ojomtêna ma lasamtêna êsêac, tec gebe Titi êjaliŋ êsêac tauŋ nêŋ lau mansaŋ ŋagêdo sa têtu iaumata, ec sejop to sênam gôliŋ êsêac sêŋgôm naêtômgeŋ. (2) Paulu gêsuŋ gôliŋ ŋagêdô gedeŋ Titi gebe êndôŋ lau tokaiŋ-tokaiŋ aŋga gôlôac buŋa ŋalêlôm amboac lau ŋanô to lauo ŋanô (taŋ eŋ gebe tauŋ têndôŋ lauo matacmaŋ naŋ), ma lau matac to sakiŋwaga. (3) Gocgo Paulu gêlêŋ biŋ Titi kêtu lêŋ lau buŋa sêsa-sêsa naŋŋa. Eŋ kêkac êsêac sê wama tauŋŋa ma sêwiŋ tauŋ sêmoa tonêŋ ŋalêlôm malôgeŋ ma tolaŋôŋanô ŋakêŋkeŋgeŋ ŋapaŋ. Eŋ ênac jao têntac sec to biŋkalom ma sêwa tauŋ ekôcŋa gebe lau buŋa dendec biŋ sec tonaŋ ŋaiŋa.

Ŋadêna ŋ

1. Paulu gêjac m papia tonec 1:1-4
2. Gôlôac ŋakoleŋwaga 1:5-16
3. Gôliŋ gêdêŋ lauo ŋanô to ŋac ma lau matac 2:1-15
4. Paulu gêlêŋ biŋ to gêjam ja lau buŋa 3:1-11
5. Paulu gêiac mata nê papia 3:12-15

Paulu gêjac m nê biŋ

1 Anôtônê sakiŋwaga ma Jesu Kilisi nê aposolo aê, Paulu. Anôtô kêsakiŋ aê gebe japuc lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ, tôŋ to jawê êsêac sêjala biŋŋanô, taŋ ŋam kêsêp Anôtônê mêtê naŋ,

2 ma sêkêŋ mateŋ daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ gêŋ samob masigeŋ. Eŋ kêsau atom,

3 go gêdêŋ ŋanoc tau Anôtô geoc nê biŋ lasê ma kêkêŋ aê kasôm ŋawae ŋajam lasê kêtôm aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô kêjatu aê naŋ.

4 Aêŋoc biŋ êndêŋ latuc ŋanô, Titi, taŋ aêagêc takêŋ gêwiŋ-ŋanô tageŋ naŋ.

Tameŋi Anôtô agêc aêacnêŋ kêsiwaga Kilisi Jesu nêŋ moasiŋ
to biŋmalô êndêŋ aôm êwac.

TiIinê kôm, taŋ gêjam gêmoa nuc Krete naŋ

5 Aê gawi aôm siŋ gôŋgôŋ Krete gebe ônac dabiŋ kôm ŋagêdô,
taŋ gacgeŋ gêcŋa naŋ, e êmbacnê acgom. Ôkêŋ laumata sêŋgôŋ
êtôm malacgeŋ amboac kasakiŋ aôm.

6 Ŋac laŋônêm sawa, taŋ gêjam awê tageŋ ma nê ŋapalêo
to ŋac sêkêŋ gêwiŋ ŋapep to nêŋ waeŋ wauc-wauctêna to
taŋeŋpêcŋa teŋ gêc atom naŋ, ŋac amboac tonaŋ êtu lômmôkê.

7 Aôm kôjala gebe gejobwaga kêtu Anôtônê gêŋ ŋasakiŋwaga,
tec êmoa laŋônêm sawageŋ. Eŋ etoc tau sa atom, ŋac têtac
ŋandaŋboa atom, ênôm gêŋ anaboa atom, lêma ênac si ŋ ŋawaô
atom ma êwê launêŋ gêŋ aucboa atom.

8 Eŋ êŋgôm ja lau, ŋac têtac êwiŋ biŋ ŋajamŋa, êsa nê lêŋ
tokaucgeŋ, ŋac gêdêŋ, ŋac dabuŋ ma ŋac ŋalêlôm ŋawa êtu mêtê
tau ŋapep.

9 Eŋ êkam mêtê ŋanô tau tôŋ êtôm taŋ têdôŋ eŋ naŋ, e tau
êtôm gebe êIêŋ biŋ lau ŋa mêtê solop ma êmêtôc êsêac, taŋ sebe
senseŋ mêtê tau su naŋ.

10 Lau taŋeŋpêcŋa gwalêkiŋ tec sêmoa. Êsêac sêsôm biŋ
agwa-agwa ma sêsau sêôc lauboa. Lau taŋ sêsa êsêac têtu
Judawaga naŋ, tec sêgôm gêŋ tonaŋ sêjac ŋawaegeŋ.

11 Tanac lau amboac tonaŋ aweŋsuŋ aucmaŋ, gebe têdôŋ
biŋ, taŋ kêtôm gebe têndôŋ atomŋa naŋ, e sêjam gôlôac andu
ŋagêdôŋa ôkwi samucgeŋ. Sêgôm kêtu ŋam tageŋ tonecŋa gebe
têtap awa saŋa.

12 Lau Krete tau nêŋ ŋac teŋ, taŋ kêtu êsêacnêŋ propete teŋ
naŋ, kêsôm gebe "Lau Krete êsêac dansaŋtêna to bôclai ma
ojomtêna, taŋ seŋ lasamboa naŋ, sêgôm ŋapaŋ sêmoa."

13 Ênê biŋ tonaŋ biŋŋanô. Amboac tonaŋ ômêtôc êsêac
ŋajaŋa gebe gêmac, taŋ kêtap nêŋ sêkêŋ gêwiŋ sa naŋ, ŋajam êsa
êtiam,

14 ma sêsap Judanêŋ sêboaco to ŋamalac, taŋ sêkac tauŋ su
aŋga biŋŋanô naŋ, nêŋ biŋsu tôŋ êtiam atom.

15 Lau tonêŋ ŋalêlôm selec sêsaê gêŋ samob gebe selec. Mago
êsêac tonêŋ ŋalêlôm ŋatêmui ma sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ nêŋ gêŋ
selec teŋ gêc atom, nêŋ kauc to nêŋ ŋalêlôm ŋatêmui kêtôm
taugeŋ.

16 Ac aweŋsuŋ sêsôm lasê gebe sêjala Anôtô, mago sêgôm nêŋ
gêŋ sêsa eŋ aucboa. Gêŋ secsêga êsêac, taŋeŋpêcboa, ma sêgôm
gêŋ ŋajam teŋ ŋapep atômanô.

2

Tandôŋ mêtê ŋajamgeŋ

1 Mago aôm ôsôm biŋ êtôm mêtê ŋajam.

2 Ôsôm êndêŋ lau ŋanô gebe sêmoa tokauc ŋawageŋ. Êsêac lau
wapac to sêsa nêŋ lêŋ tokauc. Êsêac sêkêŋ êwiŋ tonêŋ ŋalêlôm
ŋajamgeŋ ma têntac êwiŋ tauŋ ŋapep to sêôc gêŋwapac totêntac
êpa sugeŋ.

3 Ôsôm bi ŋ êndêŋ lauo ŋanô amboac tonaŋ. Êsêac sêsa nêŋ
lêŋ amboac lauo, taŋ sêjam sakiŋ gêŋ dabuŋ naŋ. Êsêac sêŋga
biŋ atom to sênôm wain anaboa atom. Êsêac têtu kêdôŋwagao
biŋ ŋajamŋa,

4 gebe sêndôŋ lauo wakuc têntac êwiŋ nêŋ ŋaci to nêŋ gôlôac
ŋasec-ŋasec.

5 Êsêac sêsa nêŋ lêŋ tokauc to sêmoa tonêŋ ŋalêlôm selec.
Êsêac sejop kôm andulêlômŋa ŋapep to taŋeŋ wamu êndêŋ nêŋ
ŋaci. Êsêac sêŋgôm gêŋ samob tonaŋ ŋai gebe lau teŋ sêsôm biŋ
alôb-alôb êpi Anôtônê biŋ atom.

6 Ôlêŋ biŋ lau matac gebe sêsa nêŋ lêŋ tokauc amboac
tonaŋgeŋ.

7 Aôm taôm ôsa nêm lêŋ samob e ôŋgôm nêm gêŋ ŋajam ôtu
ŋadôŋ êndêŋ êsêac. Ô ŋdôŋ mêtê ŋawa êndêŋ êsêac ŋapepgeŋ,
ôŋgôm wapacgeŋ.

8 Ôsôm biŋ ŋajam to solopgeŋ e aêacnêŋ soŋo-soŋo têtôm gebe
sêsôm biŋ sec êpi aêac atom, sêmoa tomajeŋgeŋ.

9 Ôsôm êndêŋ sakiŋwaga gebe taŋeŋ wamu êndêŋ nêŋ ŋataui
êtu gêŋ samobŋa e nêŋ ŋataui sêlic ŋajam. Sakiŋwaga sêjô nêŋ
ŋataunêŋ biŋ atom.

10 Êsêac sênam geŋgeŋ gêŋ teŋ atom, sêŋgôm nêŋ gêŋ samob
ŋaŋêŋ to ŋajamgeŋ, gebe êsêacnêŋ lêŋ samob êtu aêacnêŋ
kêsiwaga Anôtô nê mêtê ŋagêlôŋ.

11 Gebe Anôtô geoc nê moasiŋ ênam ŋamalac pebeŋ kêsiŋa
lasê.

12 Moasiŋ tonaŋ kêdôŋ aêac gebe takac tauŋ su aŋga lêŋ
dandec Anôtôŋa to aŋga gêŋ ŋakalac nomŋa. Kêdôŋ aêac gebe
tasa nbŋ lêŋ aŋga nom tonec tokaucgeŋ amboac lau gêdêŋ to
mansaŋ,

13 ma aêac daôŋ bêc êjam, taŋ takêŋ mateŋ naŋ, gebe Anôtô
kapôêŋ agêc aêacnêŋ kêsiwaga Jesu Kilisi nêŋ ŋawasi mêŋeoc tau
lasê êndêŋ bêc tônê.

14 Ŋac tau kêkêŋ tau kêtu aêacŋa gebe êŋgamboac aêac su aŋga
nêŋ geo samob ma eŋ kêsagu aêac tatu selec ma tatu ênê lau,
tec tanam koleŋ ŋajam tatu dôbgeŋ.

15 Ôsôm biŋ tonaŋ ma ôlêŋ biŋ to ômêtôc lau toŋaclaigeŋ. Ŋac
teŋ matapaŋa ênac aôm atom.

3

Lau buŋa nêŋ lêŋ

1 Ôjatu nêm lau gebe sêsô gôliŋwaga to ŋaclai ŋalabu ma taŋeŋ
wamu êndêŋ êsêac to sêmansaŋ tauŋ gebe sênam koleŋ ŋajam
samob.
2 Êsêac sêmbu lau teŋ atom. Êsêac lau wama to lau wapôm
ma sêmoa sêwiŋ lau samob tonêŋ ŋalêlôm malôgeŋ.
3 Aôm kôjala gebe gêmuŋgeŋ aêac tauŋ tamoa tokauc gêbôc
ma taŋeŋpêc e dao sic. Aêac tajam sakiŋ têntac ŋakalac tokaiŋ-
tokaiŋ, taŋ kêkêli ôliŋgeŋ naŋ. Aêac tamoa togeo ma totêntac
secgeŋ. Lau têntac gedec aêac ma aêac têntac gedec lau.
4 Tageŋ gêdêŋ taŋ aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô geoc nê têtac wapi
to têtac gêwiŋ ŋamalacŋa lasê naŋ,
5 eŋ gêjam aêac kêsi, kêtu koleŋ gêdêŋ, taŋ aêac tajam têdaguc
Anôtônê biŋsu naŋŋa atom, kêtu eŋ taê walô aêacŋageŋ. Eŋ
kêsagu aêac tec kêkôc aêac kêtiam ma Ŋalau Dabuŋ kêkêŋ aêac
tatu wakuc.
6 Anôtô kêkêŋ aêacnêŋ kêsiwaga Jesu Kilisi mêŋkêsêwa Ŋalau
Dabuŋ kêpi aêac,
7 gebe Anôtô êmansaŋ aêacnêŋ biŋ e êlic aêac tatu lau gêdêŋ
êtu moasiŋ tonaŋŋa ma aêac tawê kaiŋ daŋgôŋ mateŋ jali
teŋgeŋ, taŋ takêŋ mateŋ naŋ.
8 Biŋ tonaŋ tec ŋanô.

Aê gabe aôm ôwa sa ŋajaŋageŋ gebe êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ
Anôtô naŋ, sênam nêŋ koleŋ ŋajam topalêgeŋ. Gêŋ tonaŋ ŋajam,
oc êmoasiŋ ŋamalac.
9 Ônac jaê êsêacnêŋ biŋgalôm meloc to nêŋ abeŋi to dêbuŋi
nêŋ ŋaê ŋadênaŋ sêpuc tauŋ ŋamŋa ma kisa to siŋ, taŋ sêjac kêtu
biŋsuŋa naŋ. Biŋ tonaŋ ŋai ŋanô masi ma ênam aêac sa atom.
10 Ŋac taŋ êkac gôlôac êkôc naŋ, ôɪêŋ biŋ eŋ êtu dim tageŋ me
luagêc. Embe êkêŋ taŋa atom, go ondec eŋ êmoaŋa.
11 Aôm kôjala gebe ŋac amboac tonaŋ kêsa lêŋ keso to gêgôm
sec. Ênê lêŋ kêmêtôc eŋgac.

Paulu gêjac mata nê biŋ

12 Embe jasakiŋ Arema me Tukiki êndêŋ aôm êwac, naŋ ôkac
taômgeŋ ôndêŋ aê ômôêŋ Nikopoli. Aê taêc gêjam kêtu tôŋ gebe
jamoa tônê êndêŋ komô.
13 Ôkêŋ biŋsutau Sêna agêc Apolo sêndi sêmuŋ aôm ma alic
gebe gêŋ êjô êsêagêc aŋga intêna atom.
14 Ma ôndôŋ aêacnêŋ lau e sêjala gebe sênam koleŋ ŋajam ma
sênam lau sêpô lêna tauŋŋa sa. Sêŋgôm amboac tonaŋ, go sêsa
nêŋ lêŋ toŋanômêgeŋ atom.

15 Lau samob, taŋ sêmoa sêwiŋ aê naŋ, aweŋ gêjac aôm. Ôsôm
êndêŋ êsêac, taŋ takêŋ gêwiŋ gêbiŋ aêac tôŋ ma têntac gêwiŋ
tauŋ naŋ, gebe aoc gêjac êsêac.
Moasiŋ êndêŋ amac samob êwac.

Paulunê papia gêdêŋ
PILEMON

Pilemon tonaŋ gôlôac Kolosoŋa nêŋ ŋac towae teŋ eŋ. Onesiminê ŋatau eŋ. Koleŋwaga gêŋôma tonaŋ gêbôm aŋga nê ŋataunê. Gêdêŋ ŋasawa teŋ eŋ jagêô lasê gêdêŋ Paulu, taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô naŋ. Onesimi gêŋô mêtê gêwiŋ e gêjam tau ôkwi ma gêliŋ saŋgu.

"Paulunê papia gêdêŋ Pilemon" nec eŋ keteŋ ŋac tau gebe taê walô nê koleŋwaga aŋga gêŋômanêŋ, taŋ Paulu kêsakiŋ eŋ gêmu gêdêŋ nê ŋatau gêja kêtiam. Eŋ gebe Pilemon êkôc nê sakiŋwaga sa amboac gêŋômageŋ atom, êkôc eŋ sa êtôm lasi buŋa teŋ, taŋ eŋ kêsuc ênê biŋ ôkwigac naŋ.

Ŋadêna ŋ

1. Paulu gêjac m nê papia 1-3
2. Paulu kêlanem Pilemon 4-7
3. Paulu gêjam neneŋ kêtu Onesimiŋa 8-22
4. Paulu gêjac mata papia tau 23-25

Paulu gêjac m nê papia

1 Kilisi Jesu nê ŋac kapoacwalôŋa aê, Paulu, agêc Timote ma biŋ êndêŋ aêacma ŋac Pilemon, taŋ gêjam kôm gêwiŋ aêac naŋ,
2 agêc lasiŋio Apia ma Arkipi, taŋ gêjac siŋ gêwiŋ aêac gêmoa naŋ, ma êndêŋ gôlôac dabuŋ, taŋ sêŋgôŋ nêm andu naŋ.
3 Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Pilemonnê têtac gêwiŋ to kêkêŋ gêwiŋ ŋabiŋ

4 Aê taêc gêjam aôm kêsêp ŋoc mec ŋalêlôm ma gajam daŋge ŋoc Anôtô ŋapaŋ,
5 gebe gaŋô ŋawae gebe aôm têmtac gêwiŋ to kôkêŋ gêwiŋ Apômtau Jesu to têmtac gêwiŋ Anôtônê lau samob.
6 Aê kateŋ mec gebe takêŋ gêwiŋ êmbiŋ aêac tôŋ e êkêŋ aôm ôjala gêŋ ŋajam samob, taŋ tatap sa aŋga Kilisinê naŋ.
7 O lasicenec, aôm têmtac gêwiŋ lau gêgôm aê têtac ŋajam kêsa ŋanô to gêgôm aê gamoa totêtac malôgeŋ. Aôm kôlau Anôtônê launêŋ ŋalêlôm tekweŋ saki kêsa.

Paulu kêmasaŋ Onesiminê biŋ

8 Amboac tonaŋ aê katôm gebe jajatu kôm, taŋ gêjac aôm ŋawae gebe ôŋgômŋa naŋ, êndêŋ aôm totêtac êpa sugeŋ êtu Kilisiŋa.
9 Mago gabe jaŋgôm atom. Aê, Paulu, taŋ katu ŋac laŋgwa sugac ma galoc katu Kilisi Jesu nê ŋac kapoacwalôŋa gêwiŋ naŋ, kajatu aôm atom, kateŋ aôm kêtu têntac gêwiŋ tauŋŋa.

10 Aê tec kateŋ aôm kêtu ŋoc latuc Onesimiŋa. Aê gaŋgôŋ
kapoacwalô ma kadôŋ mêtê gêdêŋ eŋ e kêkêŋ gêwiŋ, tec galic
eŋ kêtôm ŋoc latuc, taŋ kêka eŋ lasê naŋ.
11 Gêmuŋgeŋ eŋ gêjam kôm gêjam aôm sa atom, mago galoc
tec kêtôm gebe ênam aêagêc lulugeŋ sa.
12 Aê jasakaiŋ eŋ toŋoc ŋalêlôm samucgeŋ êndêŋ aôm êmu
êwac.
13 Aê gabe jakôc eŋ tôŋ gebe ênam sakiŋ aê, taŋ gêŋgôŋ
kapoacwalô kêtu ŋawae ŋajamŋa naŋ, êjô aôm su.
14 Mago taêc gêjam teŋ gebe jaŋgôm atom, aôm taôm ôlôc
acgom. Aê gabe jakac aôm gebe ôŋgôm gêŋ ŋajamŋa nec atom.
Taôm nêm ŋalêlôm êkac aôm acgom, go êtôm.
15 Onesimi gêmoa jaêc aôm ŋasawa dambê tonaŋ, oc moae
ŋam gebe êmoa êwiŋ aôm endeŋ tôŋgeŋ.
16 Eŋ êmoa êwiŋ aôm amboac gêŋômageŋ êtiam atom, masi,
êlêlêc gêŋôma su. Têmtac êwiŋ eŋ amboac lasim. Aê galic eŋ
amboac tauc lasic eŋ amboac tonaŋ, ma aôm têmtac êwiŋ eŋ
amboac lasim êlêlêc aê su gebe eŋ kêtu aômnêm gôlôacnêŋ teŋ
to kêtu aôm lasim kêtu Apômtauŋa.
17 Amboac tonaŋ embe ôlic aê amboac nêm ŋac, naŋ ôkôc eŋ
sa êtôm ôkôc aê tauc sa.
18 Embe eŋ êŋgôm aômnêm gêŋ teŋ êtu sec, me ênac aômnêm
tôp teŋ atom, naŋ ôkêŋ aê jawê kaiŋ tôp tau jajô eŋ su.
19 Aê, Paulu, tauc lemoc kato biŋ tonec gebe “Aê oc janac ênê
tôp.” Aê gabe jasôm biŋ ŋoc tôp gêc aômŋa nec atom. Tôp tau
aôm taôm.
20 O lasic, biŋŋanô, ômoasiŋ aê ŋagec êtu Apômtauŋa to ôlau
ŋoc ŋalêlôm êtu Kilisiŋa acgom.
21 Aê taêc kêka gebe aôm oc taŋam wamu biŋ, tec kato gêdêŋ
aôm nec, ma kajalagac gebe aôm oc ôŋgôm êlêlêc aêŋoc biŋ
tonaŋ su.
22 Ma jasôm teŋ êwiŋ gebe Ômansaŋ aêŋoc balêm teŋ
kwanaŋgeŋ gebe aê kakêŋ matoc gebe Anôtô êkêŋ aê jamu
jandêŋ amac jawac êtu nêm mecŋa.

Paulu awa gêjac lau ŋamuŋa

23 Epapra taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô gêwiŋ aê kêtu Kilisi Jesuŋa
naŋ, awa gêjac aôm.
24 Ma Marka agêc Aristarka ma Dema agêc Luka, tec sêjam
kôm sêwiŋ aê nec, aweŋ gêjac amac amboac tonaŋgeŋ.
25 Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êwiŋ amac.

JAKOBONÊ papia

Jakobonê papia nec ŋac tau gêjac lau buŋa nêŋ kôm to nêŋ lêŋ ŋagôliŋ gwalêkiŋ sa. Eŋ keto biŋ tau gêjac gôlôac tapaôŋgeŋ ŋawae kêtôm eŋ awa gêjac Anôtônê lau, taŋ sêŋg ŋ kêsi-k sigeŋ aŋga nom ŋagamêŋ samob naŋ. Ŋac-ketowaga gebe epeŋ lau buŋa nêŋ kauc lasê êpi nêŋ ŋalêlôm to nêŋ lêŋ, taŋ gêjac êsêac ŋawae naŋ, tec kêwaka nê ŋagôliŋ sa keto ŋalô totau-totau gêjam dani ma keto biŋgôliŋ to ŋadôŋdôŋ gêwiŋ-gêwiŋ e ŋam gêc awê ŋajam. Lau buŋa nêŋ ŋagôliŋ tonaŋ kêkwa biŋ tonec ŋai gebe lau tolêlôm to lau ŋalêlôm sawa ma lêtôm to lêŋ mansaŋ ma tatu kasec to takêŋ êwiŋ ma daŋgôm ŋanô êsaŋa to tajop imbeleŋ ma mêtê tokauc to biŋkalom ma teŋbeleŋ aêgeŋ to dambu tauŋŋa ma tatoc tauŋ sa to daê biŋ tôŋ ma tapuc tauŋ tôŋŋa to tateŋ mec.

Jakobo keto papia tonec kêkac lau buŋa ŋajaŋageŋ gebe daŋgôm Mêtê ŋanô êsa, ec dawa nêŋ takêŋ gêwiŋ sa ŋa nêŋ lêŋ to nêŋ koleŋ ênêc awê êndêŋ lau sêlic êpi mateŋanô.

Ŋadênaŋ

1. Gêjac m nê papia 1:1
2. Takêŋ gêwiŋ to tajala biŋŋa 1:2-8
3. Lau ŋalêlôm sawa to lau tolêlôm 1:9-11
4. Saê to lêntôm 1:12-18
5. Taŋô mêtê ma gacgeŋ daŋgôm ŋanô êsa 1:19-27
6. Tapuc lau ŋam atom 2:1-13
7. Takêŋ gêwiŋ gêjac ŋakoleŋ ŋawae 2:14-26
8. Tajop imbeleŋ ŋapepŋa 3:1-18
9. Tajop tauŋ êndêŋ mateŋ katu gêŋ nomŋaŋa 4:1–5:6
10. Ŋagôliŋ toê-toê ŋagêdô 5:7-20

Jakobo awa gêjac lau

1 Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ sakiŋwaga aê, Jakobo, aoc gêjac gôlôac 12, taŋ sêŋgôŋ kêsi-kêsigeŋ aŋga nom ŋagamêŋ samob naŋ.

Biŋ kêpi takêŋ gêwiŋ to tajala biŋŋa

2 O ŋoc lasitêwaac, Iêtôm tokaiŋtokaiŋ embe êtap amac sa, go alic amboac gêŋ têmtac ŋajam ŋa teŋ.

3 Amac ajalagac gebe gêŋ, taŋ kêsaê amacnêm akêŋ gêwiŋ naŋ, gêgôm amac aôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ.

4 Aôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ tau ênam ŋanô amboac tonec gebe ênac dabiŋ amac e atu kwalam laŋgwa ma apô lêna gêŋ teŋ atom,

5 mago amacnêm teŋ embe êpô lêna kauc mêtêŋa, naŋ eteŋ
êndêŋ Anôtô ma êkêŋ êndêŋ eŋ, gebe Anôtô kêkêŋ gêŋ gêdêŋ
lau samob totêtac wapômgeŋ ma kêgamiŋ teŋ atom.
6 Mago ŋac tau eteŋ toêkêŋ êwiŋgeŋ, eteŋ totêtac lulu atom,
gebe ŋac-têtac-luluwaga kêtôm gwêc ŋadembom, taŋ mu gêli sa e
ŋakotoŋ-kotoŋ kêsa naŋ.
7 Ŋac amboac tonaŋ taê êka gebe êkôc gêŋ teŋ aŋga
Apômtaunê atom.
8 Eŋ ŋac ŋalêlôm-gêja-luwaga ma kêsa nê lêŋ samob lulusawa.

Lau ŋalêlôm sawa to lau tolêlôm

9 Lasimi ŋalêlôm sawa êlanem tau gebe Anôtô ketoc eŋ sa.
10 Ma ŋac tolêlôm êlanem tau êtu Anôtô kêkôniŋ eŋŋa, gebe
eŋ oc ênaŋa êtôm gêgwaŋ ŋaola.
11 Oc kêpi toŋandaŋgeŋ ma kêsêgô gêgwaŋ e ŋaola kêsêlô ma
talic ŋakatu masi. Ŋac tolêlôm amboac tonaŋ. Eŋ ênaŋa aŋga
nê kôm ŋaluŋgeŋ.

Saê to letôm

12 Aê aoc êôc ŋac, taŋ gêôc saê totêtac kêpa sugeŋ. Eŋ êwaka
tau sa su acgom, go êkôc êŋgôŋ mata jali ŋasunsuŋ, taŋ Anôtô
gêjac mata gêdêŋ lau-têntac-gêwiŋ-eŋwaga naŋ.
13 Ŋac teŋ embe lêtôm êtap eŋ sa, naŋ êsôm gebe “Lêtôm
tonec aŋga Anôtônê” nec atom. Sec kêtôm gebe êlêtôm Anôtô
atom. Ma Anôtô tau kêlêtôm ŋamalac teŋ atom.
14 Lêtôm ŋam kêsêp ŋamalac tau nê têtac kalac, taŋ kêkac to
kêlêtôm eŋ naŋ.
15 Têtac kalac embe taê, go êsu ŋalatu sec. Sec tau embe ênac
dabiŋ tau su, go êsu ŋalatu gêmacanô.
16 O ŋoc lasitêwaace, êkêli taôm atom.
17 Gêŋ ŋajam samob, taŋ sêkêŋ gêdêŋ amac to gêŋ ŋanô
samob, taŋ atap sa naŋ, gêmêŋ aŋga lôlôc. Gêŋ tau kêsêp gêmêŋ
aŋga ŋawê ŋataunê. Eŋ gêjam tau ôkwi atom ma eŋ gêjam kanuc
atom amboac tonaŋgeŋ.
18 Eŋ taê gêjam kêtu tôŋ, tec kêkêŋ nê biŋŋanô kêka aêac lasê
gebe tatu gêŋ samob, taŋ eŋ kêkêŋ naŋ ŋaŋamata.

Taŋô mêtê to daŋgôm ŋanô êsa

19 O ŋoc lasitêwaace, taêm ênam biŋ tonec gebe ŋamalac
samob sêŋô biŋ ŋagaôgeŋ acgom, ma sêsôm biŋ malô-malôgeŋ
to têntac ŋandaŋ sebeŋ-sebeŋ atom amboac tonaŋgeŋ,
20 gebe ŋamalacnêŋ têntac ŋandaŋ gêjam Anôtônê biŋgêdêŋ sa
atom.
21 Amboac tonaŋ akac ŋatêmui to sec totau-totau su ma akôc
mêtê, taŋ Anôtô kêsê kêsêp amacnêm ŋalêlôm naŋ sa. Mêtê
tonaŋ kêtôm gebe ênam amac katôm kêsi, tec akôc sa tonêm
ŋalêlôm malôgeŋ.

22 Embe aŋô mêtê ŋaômageŋ, oc ansau taôm, aŋgôm mêtê tau
ŋanô êsa acgom.
23 Ŋac teŋ embe êŋô mêtê ŋaômageŋ ma êŋgôm ŋanô êsa
atom, naŋ êtôm ŋac, taŋ kêsala laŋônô kêsêp tasalakatu naŋ.
24 Eŋ kêsala tau su, go gec gêja ma kêliŋ laŋônô ŋakatu siŋ
sebeŋ.
25 Mago ŋac, taŋ êtuc kêniŋ êsêp biŋsu ŋanô tau, taŋ kêgaboac
aêac su naŋ, ma êsô ŋalabu êmoa to êŋô biŋ e êliŋ siŋ êtiam atom,
êŋgôm ŋanô êsa naŋ, Anôtô oc ênam mec ênê kôm samob.
26 Ŋac teŋ embe taê ênam gebe ênam sakiŋ Anôtô, mago ênam
gôliŋ imbêla atom, oc ênsau tau ma nê sakiŋ Anôtôŋa êtu gêŋ
ŋaôma.
27 Sakiŋ ŋawa to mansaŋ, taŋ Tameŋi Anôtô gêlic gêjac
mataanô ŋajam naŋ tonec gebe tanac mosêbu to awêtuc, taŋ
sêmoa jageo naŋ, kêsi to taŋgamiŋ tauŋ êndêŋ geŋ ŋatêmui
nomŋa.

2

Tapuc lau ŋam atom

1 O ŋoc lasitêwaac, amac akêŋ gêwiŋ aêacnêŋ ŋawasi Ŋatau
Jesu Kilisi, tec apuc lau ŋam atom, alic samob têtôm tauŋgeŋ.
2 Ŋac teŋ togêlôŋ gold ma toŋakwê ŋawasi embe naêsô nêm
akac saŋa êna, ma ŋac ŋalêlôm sawa teŋ toŋakwê kômŋa embe
êsô êna amboac tonaŋ,
3 ma amac matem êndiŋ ŋac toŋakwê ŋawasi e asôm gebe
Ôŋgôŋ lêpôŋ ŋajam tonec," ma asôm êndêŋ ŋac ŋalêlôm sawa
gebe "Naôkô ônê" me "mêŋôŋgôŋ masac êsi ockaiŋŋa,"
4 embe aŋgôm amboac tonaŋ, oc awa lau êkôc atom me. Ma
atu mêtôcwaga, taŋ taêŋ gêjam biŋ keso naŋ atom me.
5 O ŋoc lasitêwaace, aŋô acgom. Anôtô kêjaliŋ êsêac, taŋ lau
nomŋa sêlic amboac lau ŋalêlôm sawa naŋ sa, gebe têtu lau
tolêlôm sêkêŋ gêwiŋŋa ma sêwê kaiŋ gamêŋ, taŋ eŋ gêjac mata
gêdêŋ lau-têntac-gêwiŋ-eŋwaga naŋ.
6 Ma amac abu ŋac ŋalêlôm sawa. Asa lau sêkôniŋ amac. Asa
lau sê amac jaakô mêtôcwaga laŋôŋnêmŋa. Lau tolêlôm goc.
7 Lau tonaŋ sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi ŋaê ŋajam, taŋ Anôtô
kêkêŋ gêdêŋ amac naŋ.
8 Amac embe aŋgôm biŋsu, taŋ aêacnêŋ Kiŋ kêkêŋ gêdêŋ aêac
kêtôm teto gêc naŋ, ŋanô êsa, go ŋajam. Biŋsu tau tonec gebe
"Têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm."
9 Mago amac embe apuc lau ŋam, go aŋgôm sec ma biŋsu
êmêtôc amac amboac lau-sêgêli-biŋsuwaga.
10 Ŋac taŋ kêmasaŋ biŋsu samob, mago kêgêli tageŋgeŋ naŋ,
kêtôm gêgôm samob popoc.

11 Ŋac taŋ kêsôm gebe “Ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa
atom” naŋ, kêsôm teŋ gêwiŋ gebe “Ônac ŋamalac êndu atom.”
Ma aôm embe ôŋgôm mockaiŋ atom, mago embe ônac ŋamalac
êndu, naŋ kôgêli biŋsugac.
12 Amboac tonaŋ asôm nêm biŋ to aŋgôm nêm gêŋ atôm lau,
taŋ Anôtô oc êmêtôc êsêac êndaŋguc biŋsu, taŋ kêgaboac êsêac
su naŋ.
13 Ma êndêŋ mêtôc tonaŋ Anôtô taê walô êsêac, taŋ taêŋ walô
lau atom naŋ atomanô. Mago ŋac, taŋ taê walô lau naŋ, oc êtêc
mêtôc tonaŋ atom.

Takêŋ êwiŋ to ŋakoleŋ ŋabiŋ

14 O ŋoc lasitêwaac, ŋac teŋ embe ôsôm gebe “Aê kakêŋ
gawiŋ,” mago eŋ ŋac koleŋ atom, oc ênam eŋ sa amboac ondoc.
Ênê kêkêŋ gêwiŋ oc ênam eŋ kêsi me masi.
15 Embe lasimi me lasimio teŋ nêŋ ŋakwê masi me sêpô lêna
mo kêtôm bêcgeŋŋa
16 ma amacnêm teŋ embe êsôm êndêŋ êsêac gebe “Ana
tobiŋmalôgeŋ, asô nêm ŋakwê sa êjandaŋ amac to aniŋ nêm
gêŋ,” mago akêŋ gêŋ êôc êsêac ôliŋ tôŋŋa teŋ êndêŋ êsêac atom,
oc ênam êsêac sa amboac ondoc.
17 Biŋ takêŋ gêwiŋŋa amboac tonaŋ. Embe takêŋ êwiŋ, mago
tanam ŋakoleŋ êwiŋ atom, oc takêŋ gêwiŋ tau êtu gêŋ mêtê
ŋaôma.
18 Ma ŋac teŋ embe êsôm gebe “Aôm kôkêŋ gêwiŋ ma aê
gajam koleŋ,” go jasôm gebe “Ôtôc nêm kôkêŋ gêwiŋ, taŋ
ŋakoleŋ masi naŋ, êndêŋ aê, go aê jatôc ŋoc koleŋ, taŋ êwaka
ŋoc kakêŋ gêwiŋ sa naŋ, êndêŋ aôm.”
19 Aôm kôkêŋ gêwiŋ gebe Anôtô tageŋ tec gêmoa me. Ŋajam.
Mago ŋalau sec sêkêŋ gêwiŋ biŋ tonaŋ amboac tonaŋgeŋ ma
têtêc tauŋ ŋanô.
20 O melocma, aôm gobe takêŋ gêwiŋ, taŋ ŋakoleŋ masi naŋ,
gêŋ ŋanômêgoc. Aôm gobe aê jawa biŋ tau ŋam sa êndêŋ aôm
me.
21 Aêac abeŋi Abraham amboac ondoc. Gêdêŋ taŋ eŋ kêkêŋ
latu Isak kêtu da gêsac altar ŋaô naŋ, Anôtô gêlic eŋ ŋac gêdêŋ
kêtu ênê koleŋ tonaŋŋa.
22 Kec, aôm gôlicgac gebe eŋ kêkêŋ gêwiŋ ma gêjam ŋakoleŋ
ulu kêtômgeŋ, tec sêjam tauŋ sa, tec nê koleŋ gêjac dabiŋ nê
kêkêŋ gêwiŋ su.
23 Ma biŋ, taŋ teto gêc naŋ, kêtu anô gebe “Abraham kêkêŋ
gêwiŋ Anôtô, tec Anôtô gêlic eŋ ŋac gêdêŋ” ma sêsam eŋ gebe
Anôtônê ŋac.
24 Kec, amac alicgac gebe ŋamalac êtu ŋac gêdêŋ êtu nê
koleŋŋa, êtu eŋ kêkêŋ gêwiŋŋa tageŋ nec atom.

25 Mockaiŋo Rahab kêtôm tonaŋ. Eŋ kêkôc keleŋwaga sa ma
kêkêŋ êsêac sêsa intêna teŋ sêja. Tec Anôtô gêlic eŋ awê gêdêŋ
kêtu ênê koleŋŋa.
26 Aêac ôliŋ embe ŋalau masi, oc êtu mêtê. Ma aêacnêŋ takêŋ
gêwiŋ embe ŋakoleŋ masi, oc êtu mêtê amboac tonaŋgeŋ.

3

Biŋ kêpi imbeleŋ

1 O ŋoc lasitêwaac, amacnêm taêsam têtu kêdôŋwaga atom-
maŋ. Alic acgom, aêac kêdôŋwaga oc atap mêtôc ŋajaŋa sa
êlêlêc lau ŋagêdô nêŋ mêtôc su.
2 Aêac samob dagôm keso elêmê. Teŋ embe êsôm biŋ teŋ eso
atom, naŋ eŋ ŋac kwalam laŋgwa teŋgoc ma êtôm gebe ênam
gôliŋ nê ôli samucgeŋ ŋapep amboac tonaŋ.
3 Aêac embe takêŋ gôliŋ êsêp hos aweŋsuŋ gebe taŋeŋ wamu
aêac, go tanam gôliŋ bôc tau ôliŋ samucgeŋ êwiŋ.
4 Alic waŋ acgom. Gêŋ tau kapôêŋanô ma mutêna gêŋgôŋ lac
ŋajaŋa sec, mago ŋagôliŋ sauŋ ec teŋ gêjam gôliŋ waŋ tau kêtôm
ŋac gôliŋŋa taê gêjam.
5 Aêac imbeleŋ amboac tonaŋ. Ôliŋ ŋagêŋlêlôm sauŋ teŋ,
mago kêlanem tau gêŋ kapôêŋŋa.
Alic acgom, ja ŋamôsi sauŋ teŋ kêtôm gebe êkêŋ ja êniŋ oba
kapôêŋ teŋ.
6 Imbeleŋ kêtôm ja amboac tonaŋ, geŋ geo gêjam imbeleŋ
auc samucgeŋ. Imbeleŋ tau ôliŋ ŋagêŋielôm teŋ, taŋ gêgôm
ôliŋ samucgeŋ ŋatêmui kêsa naŋ. Lamboam ŋakêlêndiŋ tau
ŋaja kêpoa aŋga imbeleŋ, tec imbeleŋ ŋaja geŋ gêŋ samob, taŋ
Anôtô kêkêŋ naŋ, ma geseŋ ŋalêŋ su gêwiŋ.
7 Ŋamalac têtôm gebe seŋgeŋ gêŋ mateŋ jaliŋa tokaiŋ-tokaiŋ
naŋ sêgôm su. Bôc saleŋŋa to moc ma gêŋ kêgalabŋa to i têtu
malô e têtu gêŋ masiŋ.
8 Mago ŋamalac teŋ kêtôm gebe êŋgôm imbêla êtu gêŋ masiŋ
atomanô. Geŋ sec tau oleb-olebboa to ŋamalic tamac ênduŋa
gêjam auc.
9 Aêac talambiŋ Apômtau to Tameŋi ŋa imbeleŋ ma tapuc
boa ŋamalac, taŋ Anôtô kêkêŋ kêtôm eŋ tau katu naŋ, ŋa
imbeleŋ tageŋ tonaŋ amboac tonaŋgeŋ.
10 Biŋ lambiŋŋa to biŋ tapuc boaŋa kêsa aweŋsuŋ tageŋ. O
lasitêwaac, biŋ amboac tonaŋ êsa atomanô.
11 Bu ŋaluc to ŋamakic kêpulu kêpi bumata tageŋ me.
12 O ŋoc lasitêwaac, jambô oc ênam aiŋ me, ma wain oc ênam
jambô me. Ma gwêc oc ênam tau ôkwi êtu bu atom amboac
tonaŋ.

Kauc undambêŋa

13 Asa ŋac tokauc ma ŋac mêtêŋa gêmoa gêwiŋ amac. Eŋ
êwaka tau sa ŋa nê lêŋ ŋajam to nê koleŋ, taŋ gêjam tokauc
mêtêŋa ma tonê ŋalêlôm malôgeŋ naŋ.
14 Mago amac embe anam lêmuŋ lau ŋawaô to asac lau
ênêc lêlômgeŋ, naŋ atoc taôm sa ma ansau biŋdansaŋ e anseŋ
biŋŋanô tau su atom.
15 Kauc tonaŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ atom, kêsa aŋga
nom to geŋ nomŋa ma ŋalau sec nêŋ.
16 Lau taŋ sêjam lêmuŋ tauŋ to sêsac tauŋ naŋ, oc semoa naeo
ma sêŋgôm sec tokaiŋ-tokaiŋ.
17 Mago kauc mêtêŋa, taŋ lau sêkôc aŋga ôŋa naŋ, êŋgôm nêŋ
ŋalêlôm ŋawa êsa êtu ŋamata. Go sê wama tauŋ ŋagaôgeŋ, têtu
lau malô, taŋeŋ wamu, taêŋ walô lau ênam êsêac auc ma sênam
ŋanô ŋajam. Êsêac têntac lulu atom ma sêka nêŋ biŋ auc atom.
18 Ŋawê taŋ lau-sê-wamawaga sêsê tobiŋmalôgeŋ naŋ, ênam
ŋanô biŋgedeŋ.

4

Tajop tauŋ êndêŋ lêŋ nomŋa

1 Amac akêŋ kisa gêdêŋ taôm to ajac taôm naŋ ŋam kêsêp
asageŋ. Kêsêp gêŋ têmtac ŋakalacŋa, taŋ gêjac siŋ aŋga ôlim
ŋagêŋlêlôm naŋgoc.
2 Amac matem katu gêŋ, mago atôm gebe atap sa atom, tec
ajac ŋamalac êndu. Amac agôm mocsac gêŋ, mago atôm gebe
atap sa atom, tec ajac taôm to akêŋ kisa gêdêŋ taôm. Amac akôc
gêŋ atom, gebe ateŋ mec atom.
3 Amac ateŋ mec, mago akôc ŋanô atom nec ŋam kêsêp amac
ateŋ mec kesoŋa gebe ateŋ gêŋ, taŋ abe êjaiŋ êpi gêŋ têmtac
ŋakalacŋageŋ.
4 Mockaiŋ ŋatêna amac. Lau taŋ sê sêlêb gêdêŋ nom naŋ, têtu
Anôtônê ŋacjo. Amac ajala biŋ tonaŋ me masi. Teŋ embe ê
sêlêb êndêŋ nom, oc êtu Anôtônê ŋacjo.
5 Me biŋ, taŋ teto gêc gebe "Ŋalau taŋ gêŋgôŋ aêacnêŋ ŋalêlôm
naŋ, gêjam lêmuŋ to gêgôm mocsac ŋanô," amac abe teto biŋ
tonaŋ ŋaômageŋ me.
6 Ma moasiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, kapôêŋ kêlêlêc. Amboac
tonaŋ tec teto gêc gebe
"Anôtô kêkôniŋ lau, taŋ tetoc tauŋ sa naŋ,
ma kêkêŋ moasiŋ gêdêŋ lau, taŋ sêbu tauŋ naŋ."
7 Amboac tonaŋ asô Anôtô ŋalabu. Apuc taôm tôŋ êndêŋ Sadaŋ,
go êwi amac siŋ ma êc su.
8 Atu gasuc Anôtô, go êtu gasuc amac. Amac lau sec, akwasiŋ
lemem êtu selec. Ma amac lau-têmtac-luluwaga, amansaŋ nêm
ŋalêlôm ŋawa êsa.

9 A jala taôm gebe aŋgôŋ jageo ma nêm ŋalêlôm ŋawapac to ataŋ.
Amacnêm ômac ênam tau ôkwi êtu taŋiboa ma têmtac ŋajam êtu
têmtac ŋawapac.
10 Ambu taôm êndêŋ Apômtau, go etoc amac sa.

Amêtôc nêm lasitêwai atom

11 O lasitêwaac, aŋga biŋ êpi taôm atom. Ŋac taŋ êŋga biŋ êpi
lasi me êmêtôc lasi naŋ, êtôm gêga biŋ kêpi biŋsu to kêmêtôc
biŋsu. Aôm embe ômêtôc biŋsu, go ôtu ŋac-kêmasaŋbiŋsuwaga
atom, ôtu biŋsu ŋamêtôcwaga.
12 Ŋac tageŋ kêtu ŋac-kêkêŋ-biŋsuwaga to mêtôcwaga. Eŋ
kêtôm gebe ênam kêsi me enseŋ su. Mago aôm asa, tec kômêtôc
ŋac wacbaŋ aômŋa.

Atôc taôm sa atom

13 Ao, amac lau, taŋ asôm gebe "Galoc me eleŋ aêac oc tana
malac tônê me ônê nadaŋgôŋ jala samuc teŋ ma tatulu gêŋ e
ŋamone êlêsuc aêacgeŋ."
14 Amac ajam kauc gêŋ, taŋ oc êŋgôm amac êndêŋ eleŋ naŋ.
Amac oc amoa matem jali me masi. Amac atôm bu ŋawajaô,
taŋ talic dambêgeŋ ma gê su.
15 Asôm biŋ amboac tonec êjô biŋ tônê su gebe "Apômtau
embe êlôc, go aêac tamoa mateŋ jali ma tanam kôm tonec me
tônê."
16 Mago galoc alanem taôm to atoc taôm sa. Lanem tokaiŋ-
tokaiŋ amboac tonaŋ samob sec.
17 Ŋac taŋ kêjala êŋgôm gêŋ ŋajamŋa, mago êŋgôm atom, oc
êŋgôm sec.

5

Lau tolêlôm taêŋ ênam tauŋ

1 Ajôc, amac lau tolêlôm, ataŋ to apuc taŋiboa sa êtu
gêŋwapac, taŋ wackêdabiŋ amac naŋŋa.
2 Amacnêm awa kêtu manê to buleseŋ geŋ nêm ŋakwê e lasê-
lasêgeŋ.
3 Da gênôm amacnêm gold to silber. Ma ŋada tau tonaŋ oc
êkic amacnêm biŋ e êniŋ amac ôlim su êtôm ja geŋ gêŋ. Amac
ajac awa to awa sa gêdêŋ bêc ŋamuŋa tonec.
4 Alic acgom, amac agamiŋ lau, taŋ sêjam amacnêm kôm
naŋ, nêŋ ŋaôli, tec ŋaôli tau gêmôêc to lau-sejoŋ-kôm-ŋano-
sawaga nêŋ taŋi jakêsô siŋwaga undambêŋa nêŋ Apômtau
taŋasuŋ.
5 Amac amoasiŋ taôm toôlim kêpigeŋ amoa nom. Amac
aŋgeŋ nêm ŋalêlôm e ŋadambê kêsa ma kêtôm gebe sêŋguŋ
amac êndêŋ ŋanoc.
6 Amac amêtôc ŋac gêdêŋ to ajac eŋ êndu ma eŋ gêjam tau
ŋagêjô gêdêŋ amac atom.

Tapuc tauŋ tôŋ to tateŋ mec

7 O lasitêwaac, amboac tonaŋ apuc taôm tôŋmaŋ ma êôŋ
Apômtau e mêŋêô lasê. Alic kôm ŋatau acgom, eŋ kêsaê gebe
kôm ênam ŋanô ŋajam ma kêpuc tau tôŋ to gêôŋ kom gebe ênac
êndêŋ ŋanoc.
8 Amac apuc taôm tôŋ amboac tonaŋgeŋ ma aôŋ anac seŋeŋ
nêm ŋalêlôm gebe noc Apômtau mêŋêô lasêŋa kêdabiŋ.
9 O lasitêwaac, anac kapoac taôm e atap mêtôc sa atom.
Alicgac me, mêtôcwaga tec mêŋkêkô katamdêmôê.
10 O lasitêwaac, aôc ŋandaŋ to apuc taôm tôŋgeŋ apuc
propete, taŋ sêsôm biŋ sêjam Apômtau laŋô naŋ waŋeŋ.
11 Alic acgom, aêac aweŋ gêôc êsêac, naŋ sêôc gêŋwapac
totêntac kêpa sugeŋ naŋ. Amac aŋô Job gêôc ŋandaŋ totêtac
kêpa sugeŋ ŋawae, ma ajala Apômtau gêjac dabiŋ eŋ ŋalêŋgac.
Biŋŋanô, Apômtau eŋ taê walô to taê labu ŋatau.
12 O lasitêwaac, biŋ tonec ajop êtu ŋamata gebe atôc lemem
atom. Atôc lemem êpi undambê to nom me gêŋ ŋagêdô teŋ
atomanô. Amac embe asôm gebe "Aec," naŋ aêc tonaŋ kêtôm.
Me embe asôm gebe "Masi," naŋ masi tonaŋ kêtôm amboac
tonaŋgeŋ. Aŋgôm amboac tonaŋ, ec mêtôc êtap amac sa atom.
13 Amacnêm ŋac teŋ embe gêŋwapac êtap eŋ sa, naŋ eteŋ mec.
Ma teŋ embe têtac ŋajam, naŋ ênam wê dêbuŋ.
14 Amacnêm teŋ embe gêmac êŋgôm eŋ, naŋ êkêŋ biŋ gôlôac
dabuŋ nêŋ laumata. Êsêac teteŋ mec êpi eŋ to sêniŋ oso eŋ ŋa
niptêkwi sênam Apômtau laŋô.
15 Mec tonaŋ embe teteŋ tosêkêŋ êwiŋgeŋ, go ênam ŋac gêmac
tau sa. Ma Apômtau oc êsuŋ eŋ sa êŋgôŋ êtiam, ma ŋac tau nê
sec embe ênêc, oc Apômtau êsuc sec tau ôkwi.
16 Amboac tonaŋ aoc nêm sec lasê êndêŋ taôm ma ateŋ mec
êjô tau êtu taômŋa gebe ôlim ŋajam êsa. Ŋac gêdêŋ nê mec gêjam
ŋanô toŋaclai.
17 Elia eŋ ŋamalac kêtôm aêac. Eŋ keteŋ mec gebe kom ênac
atom, tec kom gêjac atom kêtôm jala têlêac ma ajôŋ 6.
18 Go keteŋ mec kêtiam ma undambê kêkêŋ kom e nom gêjam
ŋanô ŋajam.
19 O lasitêwaac, amacnêm teŋ embe eo aŋga lêŋ biŋŋanôŋa
ma teŋ embe ênam eŋ ôkwi êmu êmêŋ,
20 go ajala gebe ŋac, taŋ gêjam ŋac sec ôkwi aŋga ênê lêŋ keso
naŋ, oc ênam ênê katu kêsi aŋga gêmacanô tau ma êŋgênduc sec
taêsam auc.

PETERENÊ papia ŋamataŋa

Peterenê papia ŋamataŋa nec gêjac lau buŋa ŋawae, taŋ eŋ kêsam êsac gebe Lau jaba, taŋ "Anôtô kêjaliŋ êsêac sa" naŋ. Lau tau sêŋgôŋ kêsi-kêsigeŋ aŋga Asia Sauŋ ŋagamêŋ gêmu kêsêpŋa (ŋanodoŋa). Ac sêŋgôo saliŋ-saliŋ sêsêp lau samuc ŋalêlôm. Keto papia tonec gebe ênac sêsamwaga têntac tôŋ gebe lau sêjanda to sêlêsu êsêac kêtu nêŋ sêkêŋ gêwiŋ Anôtôŋa. Kêtu tonaŋŋa ŋac-ketowaga gêôŋ Jesu Kilisi nê Ŋawae Ŋajam sa gêdêŋ êsêac gebe taêŋ ênam to sêkêŋ mateŋ eŋ, taŋ gêmac êndu to gêdi sa ma gêjac mata gebe êmu êmêŋ êtiam naŋ. Êsêac tec sêsô nêŋ ŋandaŋ ŋalabu ma sêôc sêpuc tauŋ tôŋgeŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ Anôtô toŋanôgeŋ ŋasaê teŋ tonaŋ. Ac taêŋ ênam êtu tôŋ gebe êndêŋ bêc Jesu Kilisi eoc tau lasêŋa, oc têtap nêŋ ŋagêjô ŋawasi sa.

Ketowaga êjam daŋ lau tau gebe sêôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ ma kêkêli êsêac sêsa nêŋ lêŋ têtôm lau, taŋ têtu Kilisinê gêŋgac naŋ.

Ŋadênaŋ

1. Gêjac m papia tau 1:1-2
2. Taêm ênam Anôtô gêjam kêsi ŋamoasiŋ 1:3-12
3. Gêlêŋ biŋ gebe tamoa todabuŋgeŋ 1:13–2:10
4. Daôc ŋandaŋ tapuc Kilisi wagamaŋ 2:11–4:19
5. Tanam nêŋ sakiŋ todambu tauŋgeŋ 5:1-11
6. Gêjac mata nê papia 5:12-14

Petere awa gêjac lau

1 Jesu Kilisi nê aposolo aê, Petere, ŋoc biŋ êndêŋ lau jaba, taŋ
Anôtô kêjaliŋ êsêac sa sêŋgôŋ kêsi-kêsigeŋ aŋga Pontu to Galatia
ma Kapadokia to Asia ma Bitunia naŋ.
2 Tameŋi Anôtô taê gêjam kwanaŋgeŋ, tec kêjaliŋ amac sa
ma kêkêŋ Ŋalau Dabuŋ gêwê amac asa lau Dabuŋ nêŋ lêŋ ma
taŋem wamu Jesu Kilisi to aliŋ ênê dec e atu selec. Moasiŋ to
biŋmalô êndêŋ amac êwac e ênam amac auc.

Biŋ takêŋ mateŋŋa

3 Talambiŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô, taŋ taê
walô aêac gêjam sêga. Eŋ gêŋu Jesu Kilisi aŋga ŋacmatênêŋ sa,
tec kêkôc aêac tatu wakuc ma takêŋ mateŋ eŋ endeŋ tôŋgeŋ.
4 Eŋ gêgôm gêŋ tonaŋ gebe tawê kaiŋ gêŋlênsêm teŋgeŋŋa to
ŋawasi, naŋ ê su atom. Anôtô kêmasaŋ gêŋlênsêm tau tonaŋ gêc
undambê kwanaŋgeŋ kêtu amacŋa.

5 Anôtônê ŋaclai gejob amac gebe akêŋ êwiŋ e atap moasiŋ
ênam amac kêsiŋa sa, taŋ eŋ kêmasaŋ kwanaŋgeŋ gebe êtu awê
êndêŋ têm ŋamuŋa naŋ.
6 Êndêŋ tônê oc atu samuc. Galoc tecenec oc moae gêŋ
amboac tonec ênac amac ŋawae gebe lêtôm tokaiŋtokaiŋ êkêŋ
wapac amac têlageŋ acgom
7 e Anôtô ênsaê amacnêm akêŋ gêwiŋ tau gebe ŋanô. Ŋamalac
sêsaê gold, taŋ kêtôm gebe oc ênaŋa naŋ, ŋa ja. Ma amacnêm
akêŋ gêwiŋ, taŋ kêlêlêc gold tonaŋ su naŋ, oc êtap saê sa
amboac tonaŋ, gebe êwaka tau sa gebe gêŋ ŋanô teŋ. Ma êndêŋ
taŋ Jesu Kilisi eoc tau lasê naŋ, amac atap lambiŋ to ŋawasi to
waem sa.
8 Ŋac tau tonaŋ amac alic eŋ atom, mago têmtac gêwiŋ eŋ.
Amac matemanô kêpi eŋ galoc atom, mago akêŋ gêwiŋgeŋ
e atu samuc eŋ totêmtac ŋajam ma totêmtac wapigeŋ naŋ.
Ŋamalac sêwa biŋ tonaŋ ŋa jakêtôm atom.
9 Amac atu samuc gebe atap nêm akêŋ gêwiŋ ŋaŋanô sa.
Ŋanô tau moasiŋ ênam katôm kêsiŋa.
10 Moasiŋ tau tonaŋ propete sêsôm to sêkip ŋam sa ma seoc
moasiŋ ênam amac kêsiŋa, taŋ amac atap sa naŋ lasê.
11 Kilisinê Ŋalau, taŋ gêmoa êsêacnêŋ ŋalêlôm naŋ, geoc lasê
gebe Kilisi êôc ŋandaŋ e su acgom, go êmoa toŋawasigeŋ. Êsêac
sebe sêkip biŋ tonaŋ ŋanoc sa gebe êmêŋ êndêŋ ondoc ma êmêŋ
amboac ondoc.
12 Anôtô geoc lasê gêdêŋ propete tonaŋ gebe biŋ tonaŋ ênam
êsêac tauŋ sa atom, ênam amac sa. Lau taŋ sêsôm ŋawae ŋajam
gêdêŋ amac sêsôm bi ŋ, taŋ propete sêwa sa naŋ, lasê gêdêŋ
amac. Ma Ŋalau Dabuŋ, taŋ Anôtô kêsakiŋ aŋga undambê
gêmêŋ naŋ, kêpuc êsêac tôŋ. Ŋawae tonaŋ aŋela tauŋ têtu kêka-
kêka ŋanô gebe sêjala sêwiŋ.

Anôtô kêkalem aêac gebe tasa lêŋ dabuŋ

13 Amboac tonaŋ amansaŋ nêm kauc ŋajaŋa êsa ma nêm
ŋalêlôm tekwem sakigeŋ, ec akêŋ matem moasiŋ, taŋ Jesu
Kilisi eoc tau lasê ma êkêŋ êndêŋ amac naŋ.
14 Atôm Anôtônê ŋapalê taŋem wamuŋa, ma têmtac ŋakalac,
taŋ kêkac amac gêdêŋ taŋ nêm kauc kêsa atomgeŋ naŋ, ênam
gôliŋ amac êtiam atom.
15 Atôm ŋac dabuŋ tau, taŋ kêkalem amac naŋ, ma asêlêŋ to
asa nêm lêŋ samob atôm lau dabuŋgeŋ,
16 gebe teto biŋ gec gebe “Amac atu lêu dabuŋ, gebe aê tauc
dabuŋ.”
17 Amac embe awem ênac Anôtô, taŋ êmêtôc ŋamalac êndêŋ-
êndêŋgeŋ atôm nêŋ koleŋgeŋ ma êpuc opeŋ ŋac teŋ atom naŋ,
ma embe asam eŋ gebe Tamemi, go asa nêm lêŋ toatêc eŋgeŋ
êtôm têm amoa gamêŋ jaba tonecŋa.

18 Amac alicgac gebe awa, taŋ ê su amboac gold to silber naŋ, kêsi amac su aŋga lêŋ sec, taŋ gelom amac aŋga abeminêŋ naŋ, ma mêŋamoa nêm lêtêgeŋ nec atom.
19 Kilisinê dec kêtu awa ŋanô tau, tec kêsi amac su. Eŋ kêtôm domba ŋabiŋmê to ŋajamanô teŋ,
20 Anôtô kêjaliŋ eŋ sa gêdêŋ taŋ kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ, tec kêkêŋ eŋ mêŋkêtu awê gêdêŋ têm ŋamuŋa tonec kêtu amacŋa.
21 Eŋ kêkêŋ amac akêŋ gêwiŋ Anôtô, taŋ gêŋu eŋ sa aŋga ŋacmatênêŋ ma kêkêŋ ŋawasi gêdêŋ eŋ naŋ. Amboac tonaŋ amac akêŋ gêwiŋ to akêŋ matem apeŋ Anôtôgeŋ.
22 Amac taŋem wamu biŋŋanô, tec gêgôm amac katôm ŋawa kêsa ma gêgôm amac têmtac gêwiŋ lasitêwai ŋanôgeŋ. Amboac tonaŋ akêŋ têmtac gêwiŋ elom tau tonêm ŋalêlôm samucgeŋ.
23 Amac atu wakuc ŋam kêsêp ŋawê, taŋ ênaŋa naŋ atom, kêsêp ŋawê, taŋ ênêc ŋapaŋ. Ŋawê tau Anôtônê biŋ mata jali, taŋ ênêc teŋgeŋ naŋ,
24 gebe
“Ŋamalac samob têtôm gêgwaŋ,
ma nêŋ ŋawasi samob kêtôm gêgwaŋ ŋaola.
Gêgwaŋ kêmêliŋ,
ma ŋaola kêsêlô.
25 Mago Apômtaunê biŋ oc ênêc teŋgeŋ.”
Ma biŋ tau tonaŋ ŋawae ŋajam, naŋ sêsôm gêdêŋ amac.

2

Poc mata jali to lau dabuŋ

1 Amboac tonaŋ akwalec nêm biŋ sec totau-totau to biŋdansaŋ samob ma ajam biŋ auc to têmtac sec ma biŋ gêga samob su.
2 Atôm ŋapalê dedec, taŋ têtaŋ su naŋ, ma ataŋ su ŋanô mêtê ŋawa tau, gebe atôp atu kapôêŋ e atap moasiŋ ênam amac kêsiŋa sa.
3 Amac asaê sugac gebe Apômtau eŋ ŋajam.
4 Amac andêŋ poc mata jali, Apômtau tau, ana. Ŋamalac têtiŋ eŋ siŋ su, mago Anôtô kêjaliŋ eŋ sa ma gêlic eŋ amboac poc awamata ŋanô teŋ.
5 Ma Anôtô êkwê amac sa amboac poc mateŋ jali atu Ŋalau Dabuŋ nê andu to atu dabuŋwaga dabuŋ, gebe akêŋ da ŋalêlômŋa, taŋ ênac Anôtô mataanô ŋajam êtu Jesu Kilisiŋa,
6 êtôm teto gêc gebe
“Alic acgom, aê kajaliŋ poc awamata ŋanô teŋ sa kêtu poc kêclêsuŋa
ma kasuŋ kêkô Sion.
Ŋac taŋ kêkêŋ gawiŋ eŋ naŋ, oc ênaŋa atom.”

7 Poc tau tonaŋ kêtu amac akêŋ-gêwiŋ-waga nêm awamata
ŋanô. Mago êndêŋ êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ,
“poc taŋ lau-sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ,
kêtu poc kêcŋsuŋa,”
8 ma
“kêtu poc sêndiŋ eŋkaiŋ êpiŋa
to poctêna êŋgôm lau têntac êmbôli aucŋa.”
Êsêac taŋ sêkêŋ gêwiŋ Anôtônê biŋ atom naŋ, dêdiŋ eŋkaiŋ kêpi
poc kêtôm Anôtô kêmasaŋ ŋabiŋ kwanaŋgeŋ.
9 Mago amac atu gôlôac, taŋ Anôtô kêjaliŋ sa naŋ. Amac atu
kiŋnê dabuŋwaga to lau dabuŋ m teŋ. Amac atu Anôtônê lau
solop, tec asôm Ŋac, taŋ kêkalem amac aŋga ŋakesec adêŋ ênê
ŋawê kaiŋ teŋ aja naŋ, nê gêŋtalô ŋawae lasê.
10 Gêmuŋgeŋ atu Anôtônê lau atom, mago galoc atu ênê lau.
Gêmuŋgeŋ amac atap Anôtônê taê walô sa atom, mago galoc
eŋ taê walô amac.

Tasa lêŋ êtôm Anôtônê sakiŋwaga

11 O lauace, aê jalêŋ biŋ amac, taŋ amoa amboac lau waba
to lau jaba naŋ, êŋgamiŋ taôm êndêŋ têmtac ŋakalac, taŋ gêjac
siŋ gebe enseŋ katôm su naŋ.
12 Asa nêm lêŋ amoa lau samuc ŋalêlôm tolaŋômnêm
sawageŋ. Go êsêac, taŋ sêŋgôliŋ biŋ êpi amac gebe agôm secŋa
naŋ, sêsala amacnêm koleŋ ŋajam ma sêlambiŋ Anôtô êndêŋ bôc
eŋ êô lasêŋa.
13 Asô ŋamalacnêŋ ŋagôliŋ samob ŋalabu êtu Apômtauŋa. Asô
kiŋ, taŋ kêtu ŋatau ŋamataŋa naŋ ŋalabu,
14 to asô gôliŋwaga, taŋ eŋ kêsakiŋ êsêac gebe sêkêŋ ŋagêjô
êndêŋ lau, taŋ sêgôm sec to sêlambiŋ lau, taŋ sêjam kôm ŋajam
naŋ, ŋalabu amboac tonaŋgeŋ.
15 Gebe Anôtô taê gêjam biŋ amboac tonec gebe amac anam
kôm ŋajam gebe êmbaob lau meloc, taŋ sêjam kauc biŋ naŋ,
aweŋ auc.
16 Asa lêŋ tau amboac lau, taŋ Kilisi kêgaboac Êsêac su naŋ.
Mago kêgaboac amac su ŋamoasiŋ êtu sec ŋasabaŋ atom. Atu
Anôtônê sakiŋwaga.
17 Atôc lau samob sa ma têmtac ôwiŋ gôlôac, taŋ têtu nêm
lasitêwai naŋ. Atêc Anôtô ma atoc kiŋ sa.

Kilisi gêôc ŋandaŋ êtu ŋadôŋdôŋ êndeŋ aêac

18 Amac sakiŋwaga asô nêm ŋataui ŋalabu to atoc êsêac sa. Asô
ŋataui ŋajam to wapôm tauŋgeŋ ŋalabu atom, asô ŋataui keso
ŋalabu êwiŋ.
19 Ŋac teŋ embe nê ŋalêlôm êsap Anôtô tôŋ ma êôc wapac êtu
biŋ tageŋ tonaŋŋa, naŋ Anôtô oc ênam mec eŋ.

20 Embe têtap amac to aôc wapac êtu agôm secŋa, naŋ oc êkêŋ
amac waem amboac ondoc. Mago embe sêkêŋ ŋandaŋ êndêŋ
amac to aôc wapac êtu agôm ŋajamŋa, naŋgo Anôtô ênam mec
amac.
21 Kêtu biŋ tonaŋŋa tec Anôtô kêkalem amac, gebe Kilisi gêôc
ŋandaŋ kêtu amacŋa. Eŋ kêtu ŋadôŋdôŋ gêdêŋ amac gebe apuc
eŋ waŋa.
22 Eŋ gêgôm sec teŋ atom ma têtap biŋdansaŋ teŋ sa kêsa eŋ
awasuŋ atom.
23 Êsêac sêbu eŋ, ma eŋ gêbu êsêac ŋagêjô atom. Sêkêŋ eŋ gêôc
ŋandaŋ, mago eŋ kêkôtêŋ lêma gêdêŋ êsêac atom. Eŋ gêliŋ nê
biŋ samob su gêdêŋ ŋac, taŋ êmêtôc biŋ ŋaŋêŋŋa naŋgeŋ gêja.
24 Aêacnêŋ sec kêpi eŋ tau ôli ma eŋ kêkôc sec tau sa kêpi
ka gêja, gebe tatu mêtê êndêŋ sec, ma mateŋ jali êsa êndêŋ
biŋgêdêŋ. Ênê sêm ŋamala gêgôm amac ŋajam kêsa.
25 Gêmuŋgeŋ amac amoa amboac domba sêbôm, mago galoc
Anôtô gêjam amac ôkwi adêŋ ŋacgejob, taŋ gejob amac katôm
naŋ aja.

3

Lauo to ŋac nêŋ biŋ

1 Amac lauo asô nêm ŋaci ŋalabu amboac tonaŋgeŋ. Ŋacwaga
ŋagêdô embe sêkêŋ êwiŋ Anôtônê biŋ atom, go lauo sêsôm biŋ
teŋ atom, nêŋ Iêŋgeŋ êŋgom ŋacwaga sênam tauŋ ôkwi,
2 gebe ŋacwaga sêlic amac asa nêm lêŋ gêdêŋ to atêc
Anôtôgeŋ, ec sêndaŋguc.
3 Anam gêlôŋ taôm ŋa gêŋ dêmôêŋa amboac môkêmlauŋ
ŋapoactalô tokaiŋtokaiŋ ma anôŋ gold ŋawasi to asô ŋakwê
ŋajam-ŋajam nec atom.
4 Anam gêlôŋ taôm ŋa gêŋ ŋalêlômŋa, taŋ ê su atom naŋ. Gêŋ
tau tonec gebe amoa tonêm ŋalêlôm malô to ŋaŋêŋ gebe gêŋ
tonaŋ ŋai Anôtô gêlic amboac awamata ŋanô.
5 Andaŋgeŋ lauo dabuŋ, taŋ sêkêŋ mateŋ Anôtô naŋ, sêjam
gêlôŋ tauŋ ŋa awamata tonaŋ, ma sêsô nêŋ ŋaci ŋalabu ŋapep.
6 Sara kêtôm tonaŋ. Eŋ taŋa wamu Abraham ma kêsam eŋ
gebe Ŋoc apômtau. Amac embe aŋgôm gêŋ ŋajam to atêc gêŋ
teŋ atom, go atu Sara latuio.
7 Amac ŋacwaga amboac tonaŋ. Awiŋ nêm lauo tokaucgeŋ,
gebe êsêac ôliŋwalô kêtôm amac atom. Atoc êsêac sageŋ gebe
êsêac sêwê kaiŋ moasiŋ daŋgôŋ mateŋ jaliŋa amboac tonaŋ.
Aŋgôm geŋ tau gebe gêŋ teŋ êkô amacnêm mec auc atom.

Daôc ŋandaŋ êtu biŋgêdeŋŋa

8 Aê jakatoŋ ŋoc biŋ sa amboac tonec gebe Amac samob
nêm biŋ elom tau ŋajam. Aôc gêŋwapac awiŋ taôm, têmtac êwiŋ
lasitêwai to atoc taôm sa atom, êkôniŋ taômgeŋ.

9 Akêŋ sec êjô sec atom ma biŋ alôb-alôb êjô biŋ alôb-alôb
atom, akêŋ mecgeŋ êjô. Taêm ênam gebe Anôtô kêkalem amac
gebe awê kaiŋ mec êtu nêm gêŋlênsêm.
Gebe teto gêc gebe
10 "Ŋac taŋ têtac gêwiŋ gebe êmoa mata jali
ma gebe êmoa ŋajamgeŋ naŋ,
ejop imbêla êndêŋ biŋ sec
to gêdôôlic êndêŋ biŋdansaŋ.
11 Eŋ ênac jaê sec to êŋgôm gêŋ ŋajam.
Eŋ ensom biŋmalô ma êndaŋguc e naê tôŋ,
12 gebe Apômtau mata kêsap lau gêdêŋ
ma kêkêŋ taŋa nêŋ mec.
Mago Apômtau laŋô gelo lau, taŋ sêgôm sec naŋ."
13 Embe aŋgôm ŋajam atu dôbgeŋ, ma asa oc êŋgôm amac atu
sec.
14 Embe aôc gêŋwapac êtu adaguc biŋ gêdêŋŋa, go aê aoc êôc
amac. Ŋamalacnêŋ biŋ êtakê to êlênsôŋ amac atom.
15 Atôc Kilisi sa aŋga nêm ŋalêlôm ma akêŋ eŋ êtu nêm
Apômtau. Amansaŋ taôm ŋapaŋ e lau teŋ embe teteŋ amac
gebe awa biŋ, taŋ akêŋ matem gêc nêm ŋalêlôm naŋ sa, naŋgo
gaôgeŋ asôm lasê êndêŋ êsêac.
16 Aŋgôm totêmtac malô ma ajop taômgeŋ, gebe nêm ŋalêlôm
ŋajam, ec êŋgôm êsêac, taŋ sêgôliŋ biŋ kêpi amac to sêbu amac,
taŋ asa Kilisinê lêŋ ŋajam naŋ majeŋ.
17 Anôtô embe taê ênam gebe aôc ŋandaŋ êtu agôm ŋajamŋa
naŋ, oc ŋajam êlêlêc aôc ŋandaŋ êtu agôm secŋa su.
18 Kilisi amboac tonaŋ. Eŋ gêmac êndu kêtu dim tageŋ kêtu
aêacnêŋ secŋa. Ŋac gêdêŋ gêjô aêac lau gêdêŋmê su, gebe êwê
aêac dandêŋ Anôtô tana. Êsêac sêjac eŋ ôligeŋ êndu, mago Ŋalau
kêkêŋ eŋ mata jali kêsa.
19 Ma toŋalaugeŋ gêja gêjam mêtê ŋalau, taŋ sêŋgôŋ
kapoacwalô naŋ.
20 Gêdêŋ andaŋgeŋ êsêac sêkêŋ gêwiŋ Anôtônê biŋ atom.
Anôtô kêsaê êsêac to gê êsêacnêŋ biŋ tôŋ gêdêŋ taŋ Noa gêsô
waŋ gêmoa naŋ. Waŋ tonaŋ gêjam lau 8geŋ sa selom bu kêsuŋ
ŋatêna.
21 Bu tonaŋ kêtu busaŋgu, taŋ galoc gêjam amac kêsi naŋ
ŋadôŋdôŋ. Busaŋgu tau êkwasiŋ ŋatêmui ôliŋŋa su atom, mago
êtu môêc endeŋ Anôtô gebe êmansaŋ ŋalêlôm ŋawa êsa êtu Jesu
Kilisi gêdi saŋa.
22 Eŋ kêpi undambê gêja jagêŋgôŋ Anôtônê anôŋa, ma aŋela
to ŋaclai ma ŋactêkwa sêsô eŋ ŋalabu.

4

Tanam tauŋ ôkwi ma tasa lêŋ wakuc

1 Kilisi gêôc ŋandaŋ kêpi tau ôli. Amboac tonaŋ amansaŋ
taôm e nêm ŋalêlôm êtôm ênê acgom, gebe ŋac, taŋ gêôc ŋandaŋ
kêpi tau ôli naŋ, sec kêlêwaŋ eŋ.
2 Tec ŋamalacnêŋ têntac ŋakalac ênam gôliŋ amac êndêŋ têm
amoa nomŋa êtiam atom, Anôtônê biŋgeŋ ênam gôliŋ amac.
3 Gêdêŋ têm, taŋ gêjaŋa su naŋ, amac agôm lau samuc nêŋ
biŋ kêtu tôŋ, tec kêtômgac. Amac asa nêm lêŋ mockaiŋo to
mockaiŋŋa ma amoa totêmtac ŋakalac. Gêŋ kêjaŋiŋ amac ma
aeŋ lasam to anôm anaboa aŋgôŋ awiŋ taôm to ajam sakiŋ
gêdêŋ gwam aseŋ Anôtônê biŋsu su.
4 Ma galoc asêlêŋ awiŋ lau samuc ma asa nêŋ lêŋ wauc-
waucgeŋŋa kêtiam atom, tec sêlic sec ma sêsôm biŋ alôb-alôb
kêpi amac.
5 Mago êsêac oc sêwa nêŋ biŋ sa êndêŋ ŋac, taŋ kêmasaŋ tau
su gebe êmêtôc mateŋ jali to ŋacmatê nêŋ biŋ naŋ.
6 Kêtu biŋ amboac tonaŋŋa eŋ kêsôm ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ
ŋacmatê gebe êsêac têtap mêtôc sa kêtôm ŋamalac têtap sa, mago
ŋalau sêmoa mateŋ jali kêtôm Anôtô gêmoa mata jali.
7 Gêŋ samob ŋatêku êsuŋa ŋanoc kêdabiŋgac. Amboac tonaŋ
taêm ênam taôm ma ateŋ nêm mec totekwem sakigeŋ.
8 Tonec tec tasôm êtu ŋamata gebe akêŋ têmtac gêwiŋ elom
tau ŋanôgeŋ gebe têntac gêwiŋ êŋgênduc sec samob auc.
9 Aŋgôm ja lau atu môsi atom.
10 Anam sakiŋ taôm êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm moasiŋ, taŋ akôc
naŋ, ma atu Anôtônê moasiŋ tokaiŋ-tokaiŋ ŋagejobwaga ŋajam.
11 Ŋac teŋ embe ênam mêtê, naŋ êsôm êtôm Anôtônê biŋgeŋ.
Teŋ embe ênam sakiŋ, naŋ ênam êtôm ŋaclai, taŋ Anôtô kêkêŋ
gêdêŋ eŋ naŋ. Aŋgôm gêŋ samob tonaŋ gebe Anôtônê ŋawasi
êsa êtu Jesu Kilisiŋa. Ŋawasi to ŋajaŋa êndêŋ eŋ teŋgeŋ ma
teŋgeŋ. Biŋŋanô.

Daôc ŋandaŋ tatôm Kilisine lau

12 O lauace, alic ŋandaŋ, taŋ kêlêtôm amac gêmoa naŋ, am-
boac gêŋ kaiŋ teŋ, taŋ kêtap amac sa naŋ atom.
13 Têmtac ŋajam êsa gebe awê kaiŋ Kilisinê ŋandaŋ awiŋ. Ma
êndêŋ noc eŋ eoc nê ŋawasi lasêŋa naŋ, amac oc atu samuc
totêmtac ŋajamgeŋ.
14 Embe sêmbu amac êtu Kilisinê ŋaêŋa, oc aoc êôc amac,
gebe Anôtônê Ŋalau ŋawasi wacêpi amac.
15 Amacnêm teŋ êôc ŋandaŋ amboac ŋac, taŋ gêjac ŋamalac
êndu me gêjam geŋgeŋ gêŋ me gêgôm sec me kêgabec launêŋ
kôm paliŋ-paliŋgeŋ naŋ atom.
16 Mago amac embe aôc ŋandaŋ atôm Kilisinê lau, naŋ
majem atom. Alambiŋ Anôtô gebe kêkêŋ amac awê kaiŋ ŋaê
tonaŋ.

17 Noc kêdabiŋ gebe Anôtô êmêtôc biŋ ênac m aŋga eŋ tau
nê gôlôac. Embe êŋgôm êndêŋ aêac amboac tonaŋ, ma êsêac,
taŋ taŋeŋpêc gêdêŋ Anôtônê ŋawae ŋajam naŋ, oc êŋgôm êsêac
amboac ondocgeŋ.
18 “Anôtô embe ênam lau gêdêŋ kêsi, oc ŋalêŋ ŋawapac,
ma lau geo to lau sec oc amboac ondoc.”
19 Amboac taŋ êsêac, taŋ sêôc ŋandaŋ kêtôm Anôtô taê gêjam
naŋ, sêsa nêŋ lêŋ ŋajam to sêsakiŋ katuŋ êndêŋ ŋac ŋaŋêŋ, taŋ
kêkêŋ gêŋ samob naŋ.

5

Tajop Anôtônê domba

1 Aê jalêŋ biŋ laumata, taŋ sêmoa amac ŋalêlôm naŋ. Aê
laumata teŋ katôm amac ma galic Kilisi gêôc ŋandaŋ ma oc
jawê kaiŋ ŋawasi, taŋ mêŋêtu awê êtu ŋamu naŋ.
2 Ajop Anôtônê domba ŋatoŋ, taŋ kêkêŋ gêdêŋ amac naŋ, ma
ajop êtu sêkac amacŋa atom. Taôm aŋgôm anac ŋawae êtôm
Anôtônê biŋ. Aŋgôm êtu awa geoŋa atom, aŋgôm êtu nêm sakiŋ
topalêgeŋŋa.
3 Ajop êsêac, taŋ sêsêp amac lemem naŋ amboac gôliŋwaga,
taŋ sêkôniŋ nêŋ gôlôac naŋ atom. Atu ŋadôŋdôŋ ŋajam êndêŋ
nêm domba ŋatoŋ.
4 Ma gejobsêga tau embe êô lasê, go amac akôc ŋawasi
ŋasunsuŋ, taŋ ênaŋa atom naŋ.
5 Amac lau wakuc amboac tonaŋ. Asô lau ŋanô ŋalabu.
Amac samob akôniŋ taôm to anam sakiŋ taôm êndêŋ-
êndêŋgeŋ, êtôm teto gêc gebe
“Anôtô êkô lau, taŋ tetoc tauŋ sa naŋ auc,
ma êkêŋ moasiŋ êndêŋ êsêac, taŋ sêkôniŋ tauŋ naŋ.”
6 Amboac tonaŋ akôniŋ taôm asô Anôtônê lêma ŋajaŋa
ŋalabugeŋ, ec etoc amac sa êndêŋ ŋanoc.
7 Gêŋwapac samob, taŋ kêkôniŋ amac naŋ, apô êpi eŋ êna,
gebe eŋ gejob amac.
8 Tekwem saki ma anam jaligeŋ, gebe amacnêm ŋacjo Sadaŋ
kêsêlêŋ kêtaŋ-kêtaŋ amboac lewe ma gesom nê gêŋ gebe
êndaŋgôŋ.
9 Aŋgamiŋ taôm êndêŋ eŋ ma akêŋ êwiŋ ŋajaŋa. Ma ajala gebe
amacnêm lasitêwai, taŋ sêmoa nom ŋagamêŋ samob naŋ, sêôc
ŋandaŋ tau tonaŋ têtôm amac.
10 Moasiŋ samob ŋatau Anôtô, taŋ gêbiŋ amac to Kilisi tôŋ
naŋ, kêkalem amac gebe akôc ênê ŋawasi teŋgeŋŋa. Oc akôc
ŋandaŋ têlageŋ ma eŋ tau mêŋênac dabiŋ amac to êpuc amac
tôŋ, ma êkêŋ ŋaclai êndêŋ amac to ênsuŋ amac sa akô ŋajaŋa.
11 Ŋajaŋa êndêŋ eŋ endeŋ tôŋgeŋ. Biŋŋanô.

Petere gêjac mata nê biŋ

12 Aê kato papia dambê tonaŋ gêdêŋ amac ma lasic Silwana,
taŋ galic eŋ amboac ŋac ŋaŋêŋ naŋ, gêjam aê sa. Aê galêŋ biŋ
to gawa sa gêdêŋ amac gebe Anôtônê moasiŋ ŋanô tau tonec.
Akô ŋajaŋa akô moasiŋ tau ŋalêlôm.
13 Gôlôac dabuŋ aŋga Babel, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa sêwiŋ
naŋ, aweŋ gêjac amac, ma latuc Marka amboac tonaŋgeŋ.
14 Aê moalêc taôm to akôc taôm sa totêmtac êwiŋgeŋ.
Biŋmalô êndêŋ amac samob, taŋ Kilisi gêbiŋ amac tôŋ naŋ
êwac.

PETERENÊ papia kêtu luagêcna

Peterenê papia kêtu luagêcŋa nec gêjac lau buŋa ŋamataŋa ŋagêdô tapaôŋgeŋ ŋawae. Lau-mêtê-geowaga jasêsêli-sêsêli gôlôac Asia Sauŋŋa, tec Petere keto papia tonec gebe êmbôc êsêac auc, ec nêŋ mêtê ôliŋ ŋakalacŋa êlaiŋ tau amboac secgeŋ. Lau buŋa sênac jao tauŋ êndêŋ lêtôm amboac tonaŋ ŋalêŋ tonec gebe sênac dabiŋ nêŋ kauc e sêjala Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi êpi ŋanôgeŋ, tec Petere gebe êsêac sêkêŋ taŋeŋ êndêŋ lau, taŋ tauŋ mateŋanô sêlic Jesu ma tauŋ taŋeŋsuŋ sêŋô eŋ kêsôm biŋ to kêdôŋ êsêac naŋ, sênac ŋawaegeŋ. Petere geseŋ lau, taŋ sêsôm sebe Kilisi êmu êmêŋ êtiam atom naŋ, ŋajaŋageŋ. Kilisi gêmu gêmêŋ su atom tageŋ nec ŋam kêsêp Anôtô gê biŋ tôŋgeŋ "gebe lau teŋ sênaŋa atom, gebe samob sêkac tauŋ su aŋga nêŋ sec acgommaŋ."

Ŋadênaŋ

1. Petere gêjac m papia tau 1:1-2
2. Anôtônê kalem gêdêŋ lau buŋa 1:3-21
3. Mêtê-geowaga têdôŋ mêtê dansaŋ 2:1-22
4. Kilisi êmu êmêŋ êtu ŋamuŋa 3:1-18

Petere awa gêjac lau

1 Jesu Kilisi nê sakiŋwaga to aposolo aê, Simon Petere, ŋoc biŋ êndêŋ amac, taŋ aêacnêŋ Anôtô agêc kêsiwaga Jesu Kilisi nêŋ biŋgêdêŋ kêkêŋ amac akêŋ gêwiŋ ŋanô atôm aêac.
2 Ajala Anôtô agêc aêacnêŋ Apômtau Jesu êtu tôŋ e moasiŋ to biŋmalô ênam sêga aŋga amacŋa.

Anôtô kêkalem aêac to kêjaliŋ aêac sa

3 Anôtônê ŋaclai kêkêŋ gêŋ samob, taŋ kêpuc aêac tôŋ tamoa mateŋ jali to tasa Anôtônê lêŋ naŋ, gêdêŋ aêacgac. Kêkêŋ gêŋ tau kêtu tajala ŋac, taŋ kêkalem aêac tawê kaiŋ ênê ŋawasi to lêŋ ŋaŋêŋ naŋŋa.
4 Eŋ gêgôm amboac tonaŋ, tec gêjac mata gêŋ ŋanô mataêjam to kapôêŋ-kapôêŋ gêdêŋ aêac. Eŋ gêjac mata gêŋ tonaŋ gebe amac awê kaiŋ ŋanô aŋga Anôtô tau nê ma awê nom tonec ŋaŋaclai sa. Ŋaclai enseŋ amac suŋa tonaŋ ŋam kêsêp ŋamalacnêŋ têntac ŋakalacŋa.
5 Amboac tonaŋ ôlim palêgeŋ gebe nêm akêŋ gêwiŋ ênam ŋanô lêŋ ŋaŋêŋ. Lêŋ ŋaŋêŋ êkêŋ kauc ajala gêŋŋa.
6 Kauc ajala gêŋŋa êkêŋ amac atu mêtê taôm ŋapep. Atu mêtê taôm ŋapep êkêŋ amac aôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ. Aôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ êkêŋ amac asa Anôtônê lêŋ.

7 Asa Anôtônê lêŋ êkêŋ amac têmtac êwiŋ lasitêwai. Têmtac
gêwiŋ lasitêwai êkêŋ amac têmtac êwiŋ ŋanô tau.
8 Gêŋ ŋanô tau tonaŋ embe ênêc amacŋa e ênam amac auc,
go êkêli amac, ec ôlim palê êsa to anam ŋanô ajala aêacnêŋ
Apômtau Jesu Kilisi.
9 Ma ŋac, naŋ êtap gêŋ tau tonaŋ sa atom, eŋ mataanô kêtu
wao, tec gelic gêŋ gêja baliŋ atom ma kêliŋ Anôtô kêkwasiŋ ênê
sec laŋgwa su gêjaŋa naŋ siŋ.
10 O lasitêwaac, Anôtô kêkalem amac to kêjaliŋ amac sa, tec
ôlim palêgeŋ gebe awaka Anôtônê moasiŋ tau sa. Embe aŋgôm
amboac tonaŋ, go ambeŋ anaŋa atomanô,
11 ma Anôtô êkêŋ amac asô aêacnêŋ Apômtau to kêsiwaga Jesu
Kilisi nê gamêŋ teŋgeŋŋa ana.
12 Amac ajala biŋŋanô, ma biŋŋanô tau gêjam amac auc akô
ŋajaŋa, mago gabe jaôŋ biŋ tau sa aŋga amacnêm ŋalêlôm gebe
taêm ênam ŋapaŋ.
13 Jaôŋ biŋ tau sa aŋga amacnêm nec gêjac aê ŋawae êtôm ŋoc
têm jamoa bec tonec ŋalêlômŋa.
14 Aê kajalagac gebe sauŋgeŋ, go sêmbuc ŋoc bec tonec sa
êtôm aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi tau geoc lasê gêdêŋ aê.
15 Amboac tonaŋ tec jawaka ŋalêŋ teŋ sa e êndêŋ têm jawi
nom tonec siŋ su naŋ, biŋ tonaŋ ŋai êôŋ sa aŋga nêm ŋalêlôm
ŋapaŋ.

Kilisinê ŋawasi, taŋ propete seoc lasê naŋ

16 Gêdêŋ taŋ asôm aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê ŋaclai to
êmu êmêŋ ŋawae lasê gêdêŋ amac naŋ, aêac ajac sêboaco, taŋ
ŋamalac sêga tokaucgeŋ naŋ atom. Aêac tauŋ mateŋanô alic
ênê ŋawasi towae, tec asôm lasê.
17 Aêac alic gebe eŋ Tama Anôtô kêkêŋ wae to ŋawasi gêdêŋ
eŋ ma ŋawasi ŋatau awa amboac tonec gêdêŋ eŋ gebe "Aêŋoc
Latuc, taŋ têtac gêwiŋ eŋ ma galic eŋ ŋajam naŋ tonec."
18 Awa tecenaŋ aêac aŋô kêsap aŋga undambê gêmêŋ gêdêŋ
taŋ amoa lôc dabuŋ awiŋ eŋ naŋ.
19 Amboac tonaŋ aêac akêŋ gêwiŋ propetenêŋ biŋ kêlêlêc.
Ma amac embe akôc biŋ tau sa, oc ŋajam amboac tonaŋ, gebe
biŋ tau kêtôm dawen kêpô gamêŋ ŋakesec e êu bôŋ acgom, go
utitêna mêŋêpi aŋga nêm ŋalêlôm.
20 Ajala biŋ tonec êtu ŋamata acgom, gebe ŋac teŋ kêtôm gebe
êwa propetenêŋ biŋ, taŋ teto gêc naŋ, sa ŋa tau nê kauc atom,
21 gebe ŋamalac teŋ nê ŋalêlôm kêkac eŋ tec geoc biŋ teŋ lasê
nec atom. Ŋalau Dabuŋ gêôc ŋamalac, go sêsôm biŋ lasê kêtôm
Anôtô gêsuŋ.

2

Propete dansaŋ

1 Gêmuŋgeŋ propete dansaŋ dêdi aŋga lau Israel ŋalêlôm.
Ma kêdôŋwaga dansaŋ oc mêŋsêsa aŋga amac ŋalêlôm amboac
tonaŋ. Êsêac oc sêndôŋ mêtê geo, taŋ enseŋ ŋamalac su naŋ, ma
sênsa Ŋatau, taŋ gêjam ôli êsêac su naŋ auc. Êsêac sêkic tauŋ nêŋ
biŋ ma sênaŋa sebeŋ.
2 Ma lau taêsam sêsap êsêacnêŋ lêŋ kêli ôliŋ ŋakalacŋa tôŋ, ma
kêtu tonaŋŋa lau sêsôm biŋ alôb-alôb êpi biŋŋanô ŋalêŋ.
3 Êsêac mateŋ katu gêŋ ŋawaô, tec têtulu amacnêm awa ŋa
nêŋ biŋdansaŋ. Êsêacnêŋ mêtôcwaga mata gêdiŋ êsêac ŋapep
wanêcgeŋ ma nêŋ ŋac enseŋ êsêac suŋa gêjac tuluc atom.

4 Anôtô taê labu aŋela, taŋ sêgôm sec naŋ atom. Eŋ kêtiŋ
êsêac sêsêp lamboam ŋagêsuŋbôm ŋakesec sêja ma gêsô êsêac
tôŋ sêmoa e êndêŋ bêc mêtôcŋa.
5 Eŋ taê labu nom laŋgwa atom, kêkêŋ bu kêsuŋ ŋatêna geseŋ
nom ŋalau, taŋ sêwi Anôtô siŋ naŋ su. Noa taŋ kêsôm biŋgêdêŋ
lasê to nê lau 7 tauŋgeŋ tec Anôtô gêjam jaom êsêac.
6 Ma Anôtô kêmêtôc malac Sodom to Gomora gebe sênaŋa,
tec kêkêŋ ja geŋ êsêac su sêjaŋa. Eŋ kêkêŋ dôŋ tonaŋ gebe êkêŋ
puc lau, taŋ oc sêwi Anôtô siŋ êtu ŋamu naŋ.
7 Eŋ gêjam ŋac gêdêŋ Lot kêsi. Lot tau gêmoa tonê ŋalêlôm
ŋawapacgeŋ kêtu lau alôb-alôb tonaŋ nêŋ lêŋ mockaiŋŋa.
8 Ŋac gêdêŋ tonaŋ gêŋgôŋ êsêac ŋalêlôm ma gêlic to gêŋô nêŋ
biŋ geo kêtôm bêc to bêc ma gejoŋ ênê ŋalêlôm gêdêŋ e gêmoa
jageo.
9 Apômtau kêjala ênam lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga kêsi aŋga lêtôm
ŋalêŋ ma kêjala êkôniŋ lau sec tôŋ e têtap ŋagêjô sa êndêŋ bêc
mêtôcŋa ŋalêŋ amboac tonaŋgeŋ.
10 Ŋagêjô tonaŋ êtap êsêac, taŋ têntac ŋakalac kêkac êsêac e sêsa
lêŋ môpŋa ma sêli biŋ sa kêpi Apômtaunê gôliŋ naŋ, sa êlêlêc su.

Êsêac lau ŋaclai sec to tetoc tauŋ sa ma têtêc lau ŋawasi ôŋa
atom, sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi êsêac gêwiŋ.
11 Aŋela tonaŋ nêŋ ŋajaŋa to ŋaclai kêlêlêc lau tonaŋ nêŋ su,
mago aŋela sêpuc boa êsêac to sêkêŋ êsêac têtap Apômtaunê
mêtôc sa atom.
12 Lau tonaŋ nêŋ kauc masi têtôm bôc, taŋ têna kêsu gebe
ŋamalac sêlô êsêac tôŋ to sêŋguŋ êsêac êndu. Lau tonaŋ sêsôm
biŋ alôb-alôb kêpi gêŋ, taŋ sêjam kauc naŋ. Êsêac oc sênaŋa
têtôm bôc tau.
13 Êsêac têtap ŋandaŋ sa êjô nêŋ geo, taŋ sêgôm gêdêŋ lau
naŋ. Êsêac sêjam kauc gebe sêniŋ lasam to sênôm anaboa
êndêŋ ocsalô êtu têntac ŋajam ŋam. Êsêac gêŋ ŋatêmui to gêŋ sec.
Embe sêniŋ gêŋ sêŋgôŋ sêwiŋ amac, go sêŋgôm nêŋ sec sênac
ŋawaegeŋ.

14 Êsêac mateŋ daŋgucboa ma sêgôm sec gedeŋ tôŋgeŋ. Êsêac
sêwa lip lau palê-palê ma têdôŋ nêŋ ŋalêlôm e sêjala lêŋ mateŋ
katu gêŋŋa kêtu tôŋ. Anôtô kêpuc boa êsêac sugac.
15 Êsêac sêwi lêŋ ŋaŋêŋ siŋ ma sêô sic sêsa Bosoro latu Balam,
taŋ têtac gêwiŋ nê geo ŋaôli naŋ, nê lêŋ.
16 Balêm kêsa lêŋ tonaŋ e Anôtô kêmêtôc eŋ kêtu nê kesoŋa.
Bôc wabaŋa awamê kêsôm biŋ lasê gêjam ŋamalac awa e kêkô
propetenê lêŋ meloc auc.
17 Lau tonaŋ ŋai têtôm bumata, taŋ kêpa naŋ, me têtôm tao,
taŋ mu gêbuc ma kêdaba su naŋ. Anôtô kêmasaŋ gêsuŋbôm
ŋakesec kêtu êsêacŋa.
18 Êsêac sêsôm biŋ lanem-lanem to biŋ agwa-agwa ma sêwa
nêŋ lêŋ kêli ôliŋ ŋakalacŋa kêtu lip, gebe ênac lau, taŋ sêkac tauŋ
su ŋasawa dambêgeŋ aŋga lau, taŋ sêsa lêŋ keso naŋ.
19 Lau-sêwalipwaga sêjac mata lêŋ sêŋgamboac ŋamalac su
sêmoa nêŋ Iêtêgeŋŋa, mago êsêac tauŋ têtu ŋaclai enseŋ ŋamalac
suŋa ŋasakiŋwaga, gebe gêŋ, taŋ kêku ŋamalac tulu naŋ, ŋamalac
têtu gêŋ tau ŋasakiŋwaga.
20 Lau teŋ embe sêkac tauŋ su aŋga nom ŋagêŋ môpŋa êtu
sêjala aêacnêŋ Apômtau to kêsiwaga Jesu Kilisiŋa, mago gêŋ tau
embe êlênsôŋ êsêac êtiam e êku êsêac tulu, oc têtu sec êiêtêc
gêmuŋŋa su.
21 Ijoc êsêacmêŋ, sêjala biŋgêdêŋ ŋalêŋ atommaŋ. Amboac
ondoc sêjala su, mago sêjam dêmôêŋ biŋsu dabuŋ, taŋ sêkêŋ
gêdêŋ êsêac naŋ kêtiam.
22 Biŋgôliŋ tonec ŋanô kêsa kêpi êsêac gebe
“Kêam seŋ gêŋ, taŋ sêluc siŋ naŋ kêtiam.”
Ma teŋ gebe
“Bôcanô taŋ gêliŋ bu su naŋ, jagêjac wandob kêtiam.”

3

Apômtau êmu êmêŋ biŋŋanôgeŋ

1 O lauace, papia tonec kêtu papia kêtu luagêcŋa, taŋ kato
gêdêŋ amac naŋ. Aê kato papia luagêc tau gebe jaôŋ biŋ ŋawa
samob sa aŋga nêm ŋalêlôm gebe taêm ênam.
2 Aê gabe jaôŋ biŋ, taŋ propete dabuŋ sêsôm wanêcgeŋ su
to Apômtau to kêsiwaga nê biŋsu, taŋ amacnêm aposolo sêsôm
naŋ, sa aŋga nêm ŋalêlôm gebe taêm ênam êtiam.
3 Ajala biŋ tonec êtu ŋamata acgom, gebe êndêŋ têm naŋ
mêŋêsa lau ŋagêdô, taŋ sêsa nêŋ lêŋ êtôm ôliŋ ŋakalac kêkac
êsêac naŋ, oc mêŋsêô lasê ma sêsu amac susu
4 ma sêsêm gebe “Eŋ gêjac mata gebe êmu êmêŋ me. Ma galoc
gêmoa ondoc. Aêac abeŋi sêmac sêja-sêja ma gêŋ samob gêc
amboac gêc gêdêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom naŋ, e
mêŋgêdêŋ galoc.”

5 Êsêac taŋ gebe amboac tonaŋ naŋ, sêliŋ biŋ tonec siŋ gebe
andaogeŋanô Anôtô kêsôm biŋ tec kêkêŋ undambê to nom.
Nom tau kêsa aŋga bu ma bu gêjam nom sa.
6 Ma bu tau tonaŋ tec kêsuŋ ŋatêna e geseŋ nom laŋgwa su
gêjaŋa.
7 Mago Anôtô nê biŋ gêjam jaom undambê to nom galocŋa
gêmoa e ja enseŋ su. Undambê to nom oc sênaŋa atom, sênêc e
êndêŋ bêc Anôtô êmêtôc ŋamalac to enseŋ lau sec suŋa.
8 O lauace, aliŋ biŋ tageŋ tonec siŋ atom gebe Apômtau gêlic
bêc tageŋ kêtôm jala 1,000 ma jala 1,000 kêtôm bêc tageŋ.
9 Apômtau gêgôm nê biŋ, taŋ gêjac mata naŋ, ŋanô kêsa kêliŋ
tau siŋ-siŋ amboac lau ŋagêdô taêŋ gêjam naŋ atom. Eŋ kêliŋ
tau siŋ-siŋ atom, gê amacnêm biŋ tôŋ gebe eŋ gedec gebe lau
teŋ sênaŋa atom. Eŋ gebe lau samob sênam tauŋ ôkwi.
10 Apômtaunê bêc oc êmêŋ êtôm geŋgeŋtêna ma undambê oc
ênaŋa toŋakicsêa kaiŋ teŋ. Ma ja êniŋ gêŋ umboŋŋa e êsêlô ma
nom to gêŋ nom-ŋa samob maleŋmê.
11 Gêŋ samob tonaŋ oc êsêlô amboac tonaŋ, tec amac oc
amoa amboac ondoc. Asa nêm lêŋ atôm Anôtônê lau to anam
sakiŋ eŋgeŋ.
12 Asa lêŋ amboac tonaŋ ma aôŋ Anôtônê bêc ma aŋgôm
gêŋlêlôm gebe êô lasê sebeŋmaŋ. Endêŋ tônê ja êniŋ undambê
e êsêlô ma ja êpac gêŋ undambêŋa e êwê ênaŋa.
13 Mago Anôtô gêjac mata biŋ kêpi undambê wakuc to nom
wakuc, taŋ biŋgêdêŋ ênam auc, ma aêac tec daôŋ tamoa.
14 O lauace, amac aôŋ gêŋ amboac tonaŋ, tec amansaŋ taôm
toolim palêgeŋ gebe akô Anôtô laŋônêm tolaŋômnêm sawa to
nêm ŋalêlôm ŋawageŋ ma amoa tobiŋmalôgeŋ.
15 Ma alic aêacnêŋ Apômtau gê biŋ tôŋŋa tau kêtu ênê moasiŋ
ênam aêac kêsiŋa ŋamôkê, kêtôm teweŋi Paulu, taŋ têntac gêwiŋ
eŋ ŋanô naŋ, keto gêdêŋ amac kêtôm kauc mêtêŋa, taŋ Anôtô
kêkêŋ gêdêŋ eŋ.
16 Eŋ keto biŋ amboac tonaŋ kêsêp nê papia samob. Biŋ
ŋagêdô, taŋ keto gec nê papia ŋalêlôm naŋ, ŋawapac ma lau
kauc gêbôc to palê-palê sêwa biŋ tau sa kesogeŋ kêtôm sêwa
biŋ ŋagêdô, taŋ teto gêc naŋ, sa kesogeŋ amboac tonaŋ. Êsêac
sêgôm gêŋ tonaŋ, tec sêkic tauŋ nêŋ biŋ.
17 O lauace, amac ajala biŋ tonaŋ kwanaŋgeŋ, tec ajop taôm
gebe lau alôb-alôb nêŋ biŋdansaŋ êwê amac ao sic e êkac amac
su aŋga nêm ŋamôkê ŋajaŋa nec atom.
18 Aêacnêŋ Apômtau to kêsiwaga Jesu Kilisi nê moasiŋ to nê
kauc mêtêŋa esewec aŋga amacnêm,
Ŋawasi êndêŋ eŋ galoc e naêndêŋ bêc teŋgeŋŋa. Biŋŋanô.

JOAŊNÊ papia ŋamataŋa

"Joaŋnê papia ŋamataŋa" nec ŋac tau keto kêtu ŋam kapôêŋ luagêcŋa. Teŋ gebe êkêli lau-sêsamwaga gebe sêmbiŋ tauŋ tôŋ taminŋ Anôtô agêc Latu Jesu Kilisi, go teŋ gebe ênam la êsêac gebe sejop tauŋ êndêŋ mêtê-geowaga. Embe têndaŋguc êsêacnêŋ mêtê geo, oc êkac êsêac su aŋga Anôtô agêc Kilisi nêŋ. Mêtê keso ŋam kêsêp lau, taŋ seboc tamoa nom nec sec, tec têdôŋ gebe Anôtônê Latu Jesu mêŋkêtu ŋamalac ŋanô atom. Kedôŋwaga dansaŋ tonaŋ sêsôm gebe ŋamalac sêmoa nom nec, kêtu sec ŋamanô tau. Takôniŋ nêŋ dabe tamoa mateŋ jaliŋa tôŋ acgom, go amboac tajam tauŋ kêsigac. Go lau tonaŋ têdôŋ biŋ keso amboac tec gêwiŋ seboc Anôtô ênam lau kêsiŋa gêjac lêŋ mansaŋ to têntac êwiŋ tauŋŋa ŋawae atom.

Joaŋ tec geseŋ biŋ keso tonaŋ ŋai ma gêwa Jesu kêtu ŋamalac ŋanô ŋabiŋ sa gêc awêgeŋ, go kêwaka biŋ tonec sa gêc awê gêwiŋ gebe lau samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu to têntac gêwiŋ Anôtô naŋ, têntac êwiŋ elom tau amboac tonaŋgeŋ.

Ŋadênaŋ

1. Joaŋ gêjac m papia tau 1:1-4
2. Ŋawê to ŋakesec 1:5–2:29
3. Anôtônê ŋapalê to Sadaŋne ŋapalê 3:1-24
4. Biŋŋanô to biŋdansaŋ 4:1-6
5. Têntac êwiŋ lauŋa gêjac samob ŋawae 4:7-21
6. Takêŋ gêwiŋ ŋanô kêku gêŋ nomŋa samob tulu 5:1-21

Biŋ taŋ kêtu daŋgôŋ matêŋ jali ŋaŋamôkê

1 Aêac ato gêdêŋ amac kêpi biŋ, taŋ kêtu daŋgôŋ mateŋ jali ŋaŋamôkê naŋ. Biŋ tau tonaŋ gêmoa gêdêŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ. Aêac aŋô biŋ tau to alic ŋa mateŋanô. Aêac asala to ma lemeŋ amoasac biŋ tau.

2 Mateŋ jali ŋaŋamôkê geoc tau lasê, tec aêac alic to awa sa ma asôm lasê gêdêŋ amac. Mateŋ jali ŋaŋamôkê teŋgeŋŋa tau gêmoa gêwiŋ Tama ma geoc tau lasê gêdêŋ aêac.

3 Biŋ taŋ alic to aŋô naŋ, aêac asôm lasê gêdêŋ amac amboac tonaŋgeŋ, gebe êmbiŋ aêac tôŋ tapi tageŋ dawiŋ Tameŋi agêc Latu Jesu Kilisi.

4 Aêac ato biŋ tonaŋ gebe têntac ŋajam ênac dabiŋ tau.

Anôtô eŋ ŋawê

5 Ŋawae taŋ aêac aŋô aŋga ênê ma asôm lasê gêdêŋ amac naŋ, biŋ tau tonec gebe Anôtô eŋ ŋawê, ma ŋakesec teŋ gêc eŋŋa atomanô.

6 Aêac embe tasôm gebe aêac to eŋ dabiŋ tauŋ tôŋ tapi
tageŋ, mago embe tasa lêŋ ŋakesecŋa, oc tansau biŋdansaŋ ma
daŋgôm biŋŋanô tau ŋanô êsa atom.
7 Aêac embe tasa lêŋ ŋawêŋa amboac eŋ tau gêmoa ŋawê
ŋalêlôm, go aêac tauŋ dambiŋ tauŋ tôŋ ma Anôtônê Latu Jesu
nê dec êkwasiŋ aêacnêŋ sec samob su tatu selec.
8 Aêac embe tasôm gebe nêŋ sec masi, oc tansau tauŋ ma
biŋŋanô ênêc aêacnêŋ ŋalêlôm atom.
9 Ma embe daoc nêŋ sec lasê, oc ŋac ŋaŋêŋ to gêdêŋ tau êsuc
aêacnêŋ sec ôkwi ma êkwasiŋ aêacnêŋ biŋ geo samob su tatu
selec.
10 Aêac embe tasôm gebe dagôm sec atom, oc takêŋ Anôtô êtu
dansaŋtêna, ma ênê biŋ ênêc aêacnêŋ ŋalêlôm atom.

2

Kilisi kêtu aêacnêŋ gêjamsawaga

1 O ŋoc gêŋac, aê kato biŋ tonec gêdêŋ amac gebe aŋgôm sec
atom. Mago ŋac teŋ embe êŋgôm sec, go ŋac gêdêŋ Jesu Kilisi
tau êtu aêacnêŋ ênam-aweŋwaga êndêŋ Tama.
2 Ŋac tau kêkêŋ tau kêtu da kêtu aêacnêŋ secŋa. Mago kêtu
aêac tauŋgeŋ nêŋ secŋa atom, kêtu lau nomŋa samob nêŋ
secŋa.
3 Aêac embe tamansaŋ Anôtônê biŋsu, go êwa aêac sa gebe
tajala eŋgac.
4 Teŋ embe êsôm gebe “Aê kajala eŋgac,” mago êmansaŋ ênê
biŋsu atom, naŋ eŋ dansaŋtena, ma biŋŋanô gêc ênê ŋalêlôm
atom.
5 Ŋac taŋ kêmasaŋ Anôtônê biŋ naŋ, gêjac dabiŋ nê têtac
gêwiŋ eŋŋa toŋanôgeŋ.
6 Biŋ tonaŋ gêwa aêac sa gebe Anôtô gêbiŋ aêac tôŋ. Ŋac taŋ
kêsôm gebe “Anôtô gêbiŋ aê tôŋ” naŋ, êsa nê lêŋ êtôm Kilisinê
lêŋ.

Biŋsu wakuc

7 O lauace, aê kato biŋsu wakuc teŋ gêdêŋ amac atom, biŋsu
laŋgwa, taŋ akôc gêdêŋ gêmuŋgeŋ. Biŋ taŋ aŋô su naŋ, biŋsu
laŋgwa tau tonaŋ.
8 Mago aê kato biŋsu wakuc teŋ, taŋ ŋanô kêsa kêpi Kilisi to
amac naŋ, gebe ŋakesec gê su ma ŋawê tau mêŋkêpoa lasêgac.
9 Ŋac taŋ kêsôm gebe “Aê gamoa ŋawê ŋalêlôm” mago têtac
gedec nê lasitêwai naŋ gêmoa ŋakesec ŋalêlôm e mêŋgêdêŋ
galoc.
10 Ŋac taŋ têtac gêwiŋ nê lasitêwai naŋ, gêmoa ŋawê ŋalêlôm
ma nê biŋ êwa lakô lauŋa teŋ gêc ênê ŋalêlôm atom.

11 Mago ŋac, taŋ têtac gedec nê lasitêwai naŋ, gêmoa ŋakesec
ŋalêlôm ma kêsa lêŋ ŋakesecŋa. Eŋ gêjam kauc gamêŋ, taŋ gebe
êna naŋ, gebe ŋakesec gêgôm eŋ matapec kêsa.
12 O ŋoc gêŋac, aê tec kato gêdêŋ amac nec, ŋam gebe nêm sec
gêjaŋagac kêtu Jesunê ŋaêŋa.
13 O tameŋiac, aê kato gêdêŋ amac, ŋam gebe ajala eŋ, taŋ
gêmoa gedeŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ. O
lau matacac, aê kato gêdêŋ amac, ŋam gebe aku ŋac sec tau
tulu su.
14 O ŋapalêac, aê kato biŋ gêdêŋ amac, ŋam gebe ajala
Tamemi su. O tameŋiac, aê kato biŋ gêdêŋ amac, ŋam gebe
ajala eŋ, taŋ gêmoa gêdêŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom
atomgeŋ naŋ. O lau matacac, aê kato biŋ gêdêŋ amac, ŋam
gebe atu lau ŋajaŋagac ma Anôtônê biŋ gêc amacnêm ŋalêlôm,
tec aku ŋac sec tau tulu su.
15 Têmtac êwiŋ nom to gêŋ nomŋa samob atom. Teŋ embe
têtac êwiŋ nom, naŋ oc têtac êwiŋ Tama atom.
16 Gêŋ nomŋa samob, ôliŋ ŋakalac to mateŋ kalac ma gêŋ
tetoc tauŋ saŋa naŋ aŋga Tameŋinê atom, aŋga nomŋageŋ.
17 Nom to ŋagêŋlêlôm ŋakalac oc ênaŋa, ma ŋac taŋ êmansaŋ
Anôtônê biŋ naŋ, oc êmoa endeŋ tôŋgeŋ.

Kilisinê ŋacjosêga

18 O ŋapalêac, têm ŋamuŋa mêŋkêsa su. Amac aŋô gebe
Kilisinê ŋacjosêga oc êmêŋ, ma galoc Kilisinê ŋacjosêga taêsam
sêmoa. Biŋ tonaŋ gêwa sa gêdêŋ aêac gebe têm ŋamuŋa mêŋkêsa
su.
19 Lau tonaŋ sêsa aŋga aêacnêŋ, mago têtu aêacnêŋ ŋagêdô
ŋanô atom. Embe aêacnêŋ ŋagêdô ŋanô êsêac, oc semoa sêwiŋ
aêac sêmoa. Mago sêwi aêac siŋ tec gêwa sa gebe êsêac samob
têtu aêacnêŋ ŋagêdô ŋanô atom.
20 Mago ŋac dabuŋ geŋ oso amac, tec ajala biŋŋanô tau.
21 Aê kato gêdêŋ amac kêtu asageŋa. Kato gebe amac ajala
biŋŋanô atom me. Masigoc. Kato gebe ajala biŋŋanô tau su
ma ajala gebe biŋdansaŋ teŋ kêsa aŋga biŋŋanôŋa atom.
22 Dansaŋtêna tau asa. Ŋac taŋ gêsa Jesu auc gebe eŋ Kilisi
atom. Ma Ŋac taŋ gêsa Tama agêc Latu auc naŋ, eŋ Kilisinê
ŋacjosêga tau.
23 Lau samob, taŋ sêsa Latu auc naŋ, sêwê kaiŋ Tama atom.
Ma samob, taŋ sêsôm Latu lasê naŋ, sêwê kaiŋ Tama sêwiŋ.
24 Biŋ taŋ gemuŋgeŋ aŋô naŋ, ênêc nêm ŋalêlôm. Biŋ taŋ
gêmuŋgeŋ aŋô naŋ, embe ênêc nêm ŋalêlôm, go Tama agêc Latu
oc sêmbiŋ amac tôŋ.
25 Ma biŋ tau, taŋ gêjac mata gêdêŋ aêac naŋ, tonec gebe
daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.

26 Aê kato biŋ tonaŋ gêdêŋ amac kêpi êsêac, taŋ sebe sêwê
amac ajô naŋ.
27 Amboac tonaŋ apô lêna ŋac êndôŋ amacŋa teŋ atom. Ŋalau
Dabuŋ kêdôŋ amac gêŋ samobŋa gêmoa. Ma biŋ tau tonaŋ
biŋdansaŋ atom, biŋŋanô. Amboac tonaŋ asap Kilisi tôŋ êtôm
biŋ, taŋ Ŋalau kêdôŋ amac naŋ.
28 O ŋoc gêŋac, galoc tonec asap eŋ tôŋ, ec ŋac tau embe eoc
tau lasê, naŋ tamoa totêntac êpa sugeŋ ma êŋgôm aêac majeŋ
êsa êndêŋ noc êmu êmêŋŋa atom.
29 Embe nêm kauc êsa gebe eŋ ŋac gêdêŋ, go ajala gebe lau
samob, taŋ sêgôm biŋgêdêŋ naŋ, têtu Anôtônê ŋapalê.

3

Aêac tatu Anôtônê ŋapalê

1 Alic acgom, Tameŋi têtac gêwiŋ aêac kaiŋ teŋ ŋanô, tec
kêsam aêac gebe Anôtônê ŋapalê. Ma aêac tatu ênê ŋapalê
biŋanôgoc. Lau nomŋa tec sêjam kauc aêac, gebe sêjala eŋ atom.
2 O lauace, galoc tatu Anôtônê ŋapalêgac. Mago êtu ŋamu aêac
oc tamoa amboac ondocgeŋ. Biŋ tonaŋ geoc tau lasê gêdêŋ
aêac atom tageŋ. Biŋ tonec tec tajalagac gebe Kilisi embe eoc
tau lasê, go tatôm eŋ tau, gebe aêac talic eŋ laŋôanô.
3 Ma lau samob, taŋ sêkêŋ mateŋ eŋ naŋ, sêmansaŋ tauŋ têtu
selec, têtôm eŋ tau kêtu selec.
4 Lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ, seseŋ Anôtônê biŋsu. Sec
tau ŋam gebe danseŋ Anôtônê biŋsu.
5 Amac ajalagac gebe Kilisi geoc tau lasê gebe êkôc sec su.
Ma sec teŋ gêc eŋŋa atom.
6 Lau samob, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôŋ naŋ, sêgôm sec atom.
Lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ, sêlic eŋ atom to sêjala eŋ atom.
7 O ŋoc gêŋac, ajôp taôm gebe teŋ êwê amac ajô atom. Ŋac
taŋ gêgôm gêŋ gêdêŋ naŋ, eŋ ŋac gêdêŋ, kêtôm Kilisi tau eŋ ŋac
gêdêŋ.
8 Ŋac taŋ gêgôm sec naŋ, eŋ aŋga Sadaŋnê, gebe Sadaŋ tau
gêjac m sec gêdêŋ andaŋgeŋ ŋapaŋ e galoc. Anôtônê Latu geoc
tau lasê gebe enseŋ Sadaŋnê kôm su.
9 Ŋac taŋ kêtu Anôtônê ŋapalê naŋ, gêgôm sec atom, gebe
Anôtônê ŋaclai kêsêp ênê ŋalêlôm. Eŋ kêtôm gebe êŋgôm sec
atom, gebe kêtu Anôtônê ŋapalê.
10 Biŋ tonec gêwa Anôtônê ŋapalê to Sadaŋnê ŋapaŋ sa gebe
Lau samob, taŋ sêgôm gêŋ gêdêŋ atom to têntac gêwiŋ lasitêwai
atom naŋ, Anôtônê ŋapalê êsêac atom.

Biŋ takêŋ têntac êwiŋ elom tauŋŋa

11 Jaeŋ taŋ amac aŋô gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ, gebe takêŋ têntac
gêwiŋ elom tau.

12 Aêac tatôm Kain atommaŋ. Eŋ aŋga ŋac sec nê, tec gêjac
lasi êndu. Gêjac eŋ êndu ŋam amboac ondoc. Ŋam tonec gebe
êna lêŋ sec, ma lasinê lêŋ gêdêŋ.
13 O lasitêwaac, lau nomŋa embe têntac endec amac, naŋ
atakê atom.
14 Aêac têntac gawiŋ lasitêwai, tec gêwa ea gêdêŋ aêac gebe
dawi gêmacanô siŋ ma talom daŋgôŋ mateŋ jaliŋa. Ŋac taŋ
têtac gêwiŋ atom naŋ, gacgeŋ gêmoa gêwiŋ gêmacanô.
15 Ŋac taŋ têtac gedec lasitêwai naŋ, kêtu ŋac-gêjac-
ŋamalacênduwaga. Amac ajalagac gebe ŋacgêjac-ŋamalac-
ênduwaga oc êwê kaiŋ êŋgôŋ mata jali teŋgeŋŋa atom.
16 Kilisi kêkêŋ tau gêjo aêac su, tec gêwa têntac gêwiŋ ŋam sa
gêdêŋ aêac. Amboac tonaŋ aêac takêŋ tauŋ tajô lasitêwai tanac
ŋawaegeŋ amboac tonaŋ.
17 Ŋac teŋ embe nê awa nomŋa ênêc ma êlic nê lasitêwai sêpô
lêna tauŋ, mago nê ŋalêlôm ŋadani êndêŋ êsêac, naŋ têtac êwiŋ
Anôtôŋa ênêc ênê ŋalêlôm amboac ondocgeŋ.
18 O ŋoc gêŋac, aêac têntac êwiŋ ŋa biŋ to ŋa aweŋsuŋ ŋaôma
atom têntac êwiŋ ŋanôgeŋ to ŋakoleŋ êwiŋ acgom.

Takô Anôtô laŋônêm totêntac êpa sugeŋ

19 Biŋ tonec êwa sa êndêŋ aêac gebe aêac aŋga biŋŋanôŋa, ma
takô Anôtônê laŋônêm tonêŋ ŋalêlôm malô.
20 Nêŋ ŋalêlôm embe êmêtôc aêac, go tajala gebe Anôtô eŋ
ŋac kapôêŋ kêlêlêc aêacnêŋ ŋalêlôm su ma kêjala gêŋ samob.
21 O lauace, aêacnêŋ ŋalêlôm embe êmêtôc aêac atom, naŋ
takô Anôtô laŋônêm totêntac êpa sugeŋ.
22 Ma embe tateŋ gêŋ teŋ, oc takôc ŋanô su aŋga ênê, gebe
aêac tamasaŋ ênê biŋsu ma dagôm gêŋ, taŋ gêjac eŋ mataanô
ŋajam naŋ.
23 Ma ênê biŋsu tau tonec gebe takêŋ êwiŋ ênê Latu Jesu Kilisi
nê ŋaê ma takêŋ têntac gêwiŋ elom tau êtôm biŋsu, taŋ kêkêŋ
gêdêŋ aêac naŋ.
24 Ŋac taŋ kêmasaŋ ênê biŋsu naŋ, Anôtô gêbiŋ ŋac tau tôŋ
gêmoa gêwiŋ eŋ. Anôtô kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ aêac, tec gêwa sa gebe
Anôtô gêbiŋ aêac tôŋ.

4

Anôtônê Ŋalau ma Kilisinê ŋacjosêganê ŋalau

1 O lauace, propete dansaŋ taêsam mêŋsêsa dêdêŋ ŋamalac,
tec akêŋ êwiŋ ŋalau samob atom. Ansaê ŋalau acgom e ajala oc
aŋga Anôtônê me masi.
2 Amac ajala Anôtônê Ŋalau êndêŋ biŋ tonec gebe Ŋalau taŋ
êsôm lasê gebe Jesu Kilisi kêtu ŋamalac naŋ, eŋ aŋga Anôtônê.

3 Ma ŋalau, taŋ êsôm biŋ tonaŋ lasê êpi Jesu atom naŋ, aŋga
Anôtônê atom. Eŋ Kilisinê ŋacjosêganê ŋalau. Amac aŋô su
gebe oc êmêŋ ma galoc gêmoa nom sugac.
4 O ŋoc gêŋac, amac aŋga Anôtônê, tec aku ŋacjo tulu su,
gebe Ŋalau taŋ gêmoa gêwiŋ amac naŋ, ŋajaŋa kêlêlêc ŋalau, taŋ
gêmoa gêwiŋ lau nomŋa naŋ su.
5 Êsêac aŋga nom. Kêtu tonaŋŋa êsêac sêsôm biŋ nomŋa ma
lau nomŋa sêkêŋ taŋeŋ êsêac.
6 Aêac aŋga Anôtônê. Ŋac taŋ kêjala Anôtô naŋ, kêkêŋ taŋa
aêac. Ŋac taŋ aŋga Anôtônê atom naŋ, kêkêŋ taŋa aêac atom.
Biŋ tonaŋ gêwa Ŋalau biŋŋanôŋa to ŋalau dansaŋŋa sa gêdêŋ
aêac.

Têntac gêwiŋ ŋamôkê Anôtô tau

7 O lauace, takêŋ têntac gêwiŋ elom tau gebe têntac gêwiŋ
aŋga Anôtônê. Lau samob, taŋ têntac gêwiŋ naŋ, têtu Anôtônê
ŋapalê ma sêjala Anôtô kêtu tôŋ.
8 Ŋac taŋ têtac gêwiŋ gêc eŋŋa atom naŋ, gêjam kauc Anôtô,
gebe Anôtô kêtu têntac gêwiŋ ŋamôkê.
9 Anôtô geoc nê têtac gêwiŋ lasê kêpi biŋ tecenec gebe eŋ
kêsakiŋ nê Latu tageŋ gêmêŋ nom gebe daŋgôŋ mateŋ jali êtu
eŋŋa.
10 Têntac gêwiŋ ŋam kêsêp aêac têntac gêwiŋ Anôtôŋa nec
atom, kêsêp Anôtô têtac gêwiŋ aêacŋa ma kêsakiŋ Latu
mêŋkêkêŋ tau kêtu da kêtu aêacnêŋ secŋa.
11 O lauace, Anôtô embe têtac êwiŋ aêac kaiŋ teŋ amboac
tonaŋ, go aêac takêŋ têntac gêwiŋ elom tau tanac ŋawaegeŋ
amboac tonaŋgeŋmaŋ.
12 Ŋamalac teŋ gêlic Anôtô atomanô. Aêac embe takêŋ têntac
gêwiŋ elom tau, go Anôtô êmbiŋ aêac tôŋ ma nê têtac gêwiŋ ênac
dabiŋ tau ênêc aêacnêŋ ŋalêlôm.
13 Eŋ kêkêŋ Ŋalau gêdêŋ aêac aŋga tau nê Ŋalau, tec gêwa aêac
sa gebe tamoa dawiŋ Anôtô ma Anôtô gêmoa gêwiŋ aêac.
14 Ma aêac alic to awa sa gebe Tama kêsakiŋ Latu gebe êtu
nom ŋakêsiwaga.
15 Ŋac teŋ embe êsôm lasê gebe Jesu eŋ Anôtônê Latu, go
Anôtô êmoa êwiŋ eŋ ma eŋ êmoa êwiŋ Anôtô.
16 Ma aêac tajala to takêŋ gêwiŋ gebe Anôtô têtac gêwiŋ aêac
ŋanô.

Anôtô eŋ têntac gêwiŋ ŋamôkê. Ma ŋac taŋ gêmoa totêtac
gêwiŋgeŋ naŋ, gêmoa gêwiŋ Anôtô ma Anôtô gemoa gêwiŋ eŋ.
17 Aêac tec tamoa nom tatôm Kilisi gêmoa nom. Aêac embe
taêŋ ênam bêc mêtôcna totêntac êpa sugeŋ, go êwa sa gebe têntac
gêwiŋ gêjac dabiŋ tau aŋga nêŋ ŋalêlôm.

18 Aêac embe têntac êwiŋ ŋanô, go tatêc tauŋ atom. Têntac
gêwiŋ ŋanô kêtiŋ tatêc tauŋŋa su. Tatêc tauŋ ŋam gebe taêŋ
gêjam sec ŋagêjô.
19 Aêac têntac êwiŋmaŋ gebe Anôtô têtac gêwiŋ aêac kêtu
ŋamata su.
20 Ŋac teŋ embe êsôm gebe "Aê têtac gêwiŋ Anôtô," mago eŋ
embe têtac endec lasitêwai naŋ eŋ dansaŋtêna. Gebe ŋac teŋ
embe têtac êwiŋ lasitêwai, taŋ gêlic êsêac naŋ atom, oc êtôm
gebe têtac êwiŋ Anôtô, taŋ galic eŋ atom naŋ, amboac ondoc.
21 Biŋsu taŋ takôc aŋga ênê naŋ tonec gebe Ŋac taŋ têtac
gêwiŋ Anôtô naŋ, têtac êwiŋ lasitêwai amboac tonaŋgeŋ.

5

Takêŋ gêwiŋ go taku nom ŋaŋaclai tulu

1 Lau samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ gebe Jesu eŋ Kilisi naŋ, têtu
Anôtônê ŋapalê. Ma samob, taŋ têntac gêwiŋ tama naŋ, têntac
gêwiŋ latu amboac tonaŋgeŋ.
2 Aêac embe têntac êwiŋ Anôtô to tamansaŋ ênê biŋsu, oc êwa
aêac sa gebe têntac gêwiŋ ênê latui amboac tonaŋgeŋ.
3 Têntac êwiŋ Anôtô tau tonec gebe tamansaŋ ênê biŋsu. Ma
ênê biŋsu tau ŋawapac atom.
4 Lau samob, taŋ têtu Anôtônê ŋapalê naŋ, sêku nom tulu.
Ma aêacnêŋ takêŋ gêwiŋ kêtu taku nom tulu ŋamôkê.
5 Asa tec oc êku nom tulu. Ŋac tageŋ, taŋ kêkêŋ gêwiŋ gebe
Jesu eŋ Anôtônê Latu.

Anôtô gêwa Latu sa

6 Jesu Kilisi eŋ gêmêŋ ŋa bu to dec. Eŋ gêmêŋ tobugeŋ atom,
gêmêŋ tobu ma dec gêwiŋ. Ma Ŋalau tau gêwa biŋ tonaŋ sa gebe
biŋŋanô, gebe Ŋalau eŋ biŋŋanô tau.
7 Amboac tonaŋ sêwa-biŋŋanô-sawaga têlêac tonec,
8 Ŋalau ma bu to dec. Ma êsêac têlêac tau tageŋ.
9 Aêac embe takêŋ êwiŋ biŋ, taŋ ŋamalac sêwa sa naŋ, go takêŋ
êwiŋ biŋ, taŋ Anôtô gêwa sa toŋanô kêlêlêc su naŋ, amboac
tonaŋgeŋ. Biŋ taŋ Anôtô gêwa sa naŋ tonec gebe gêwa nê Latu
sa.
10 Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ Anôtônê Latu naŋ, gêwê kaiŋ biŋ, tê
Anôtô gêwa sa nê. Ŋac taŋ kêkêŋ gêwiŋ Anôtô atom naŋ, kêkêŋ
Anôtô kêtu dansaŋtêna, gebe eŋ kêkêŋ gêwiŋ biŋ, taŋ Anôtô
gêwa sa kêpi tau nê Latu naŋ atom.
11 Ma biŋ, taŋ Anôtô gêwa sa naŋ, tonec gebe Anôtô kêkêŋ
aêac daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ. Ma daŋgôŋ mateŋ jali tonaŋ
ŋam kêsêp ênê Latu.
12 Ŋac taŋ gêwê kaiŋ Anôtônê Latu naŋ, gêwê kaiŋ êŋgôŋ
mata jali. Ma ŋac, taŋ gêwê kaiŋ Latu atom naŋ, gêwê kaiŋ
êŋgôŋ mata jali atom amboac tonaŋgeŋ.

Biŋ daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋŋa

13 Aê kato biŋ tonaŋ gêdêŋ amac, taŋ akêŋ gêwiŋ Anôtônê
Latunê ŋaê naŋ, gebe ajala amac awê kaiŋ aŋgôŋ matem jali
teŋgeŋ.
14 Aêac embe tateŋ gêŋ êtôm ênê biŋ, oc êkêŋ taŋa aêac, tec
dandêŋ eŋ tana totêntac êpa sugeŋ.
15 Aêac embe tajala gebe êkêŋ taŋa biŋ, taŋ tateŋ naŋ, go
tajala gebe takôc gêŋ, taŋ tateŋ naŋ, aŋga ênê su.
16 Ŋac teŋ embe êlic lasi êŋgôm sec, taŋ kêtôm gebe enseŋ eŋ
su ênaŋa atom, naŋ eteŋ Anôtô, go êkêŋ eŋ êŋgôŋ mata jali. Biŋ
tonaŋ kêkanôŋ lau, taŋ sêgôm sec, taŋ kêtôm gebe enseŋ êsêac
su sênaŋa atom naŋ. Mago sec teŋ gêc, taŋ kêtôm gebe enseŋ
ŋamalac su sênaŋa. Aê jasôm gebe ateŋ mec êtu sec tonaŋŋa
atom.
17 Biŋ geo samob tonaŋ sec. Mago sec ŋagêdô kêtôm gebe
enseŋ ŋamalac su sênaŋa atom.
18 Aêac tajalagac gebe Anôtônê ŋapaIê samob sêgôm sec
atom, Anôtônê Latu tau gejob êsêac, gebe Sadaŋ tau êmoasac
êsêac atom.
19 Aêac tajalagac gebe aêac aŋga Anôtônê ma nom samucgeŋ
kêsô Sadaŋ ŋalabu.
20 Ma aêac tajalagac gebe Anôtônê Latu gêmêŋ, tec kêkêŋ
kauc gêdêŋ aêac gebe tajala Anôtô ŋanô. Ma tamoa dawiŋ
Anôtô ŋanô tau gebe dawiŋ ênê Latu Jesu Kilisi. Ŋac tonaŋ
Anôtô ŋanô ma daŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ ŋam eŋ.
21 O ŋôc gêŋac, ajop taôm êndêŋ anôtôi jaba.

JOAAŊNÊ papia kêtu luagêcŋa

Joaŋnê papia kêtu luagêcŋa nec ŋaketowaga kêsam tau gebe "Laumata', taŋ keto biŋ tau gêdêŋ "Ŋatauo to nê gôlôac", taŋ eŋ têtêc gêwiŋ êsêac ŋanô naŋ. Joaŋ keto amboac tonêŋ oc moae kêlêwiŋ gôlôac teŋ to lau buŋa. Eŋ gêlêŋ biŋ lau tau kêtu têntac êwiŋ elom tauŋa ma gêjam la êsêac gebe sejop tauŋ êndêŋ mêtê-geowaga tonêŋ biŋ, tec keto papia dambê tonec.

Ŋadênaŋ

1. Joaŋ gêjac m papia tau 1-3
2. Têntac êwiŋ tauŋŋa kêlêlêc samob su 4-6
3. Tajop tauŋ êndêŋ mêtê geo 7-11
4. Joaŋ gêjac mata nê papia 12-13

Joaŋ awa gêjac lau

1 Gôlôac dabuŋ nêŋ laumata aê jato biŋ tonec êndêŋ aôm ŋatauo, taŋ Anôtô kêjaliŋ aôm sa naŋ, to êndêŋ nêm gôlôac, taŋ aê têtac gêwiŋ êsêac ŋanô naŋ. Mago aê taucgeŋ têtac gêwiŋ êsêac atom, lau samob, taŋ sêjala biŋŋanô naŋ, têntac gêwiŋ êsêac amboac tonaŋ

2 kêtu biŋŋanô, taŋ gêc aêacnêŋ ŋalêlôm galoc ma oc ênêc endeŋ tôŋgeŋ naŋŋa.

3 Tama Anôtô agêc Tamanê Latu Jesu Kilisi sêkêŋ moasiŋ to taêŋ walô ma biŋmalô êndêŋ aêac, tamoa tobiŋŋanô ma totêntac gêwiŋgeŋ.

Biŋ têntac gêwiŋ to biŋŋanôŋa

4 Aê katap nêm gôlôac ŋagêdô sa sêsa nêŋ lêŋ tobiŋŋanôgeŋ, kêtôm biŋsu, taŋ takôc aŋga Tameŋinê, tec aê têtac ŋajam ŋanô.

5 O ŋatauo, galoc jateŋ aôm gebe takêŋ têntac gêwiŋ elom tau. Biŋ tonaŋ aê kato gêdêŋ aôm amboac biŋsu wakuc teŋ atom, kato kêtôm biŋsu, taŋ takôc gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ.

6 Têntac gêwiŋ tau tonec gebe tasa nêŋ lêŋ têndaŋguc Anôtônê biŋsu. Biŋsu tau tonec gebe tasa nêŋ lêŋ totêntac êwiŋgeŋ. Biŋ tau amac aŋô gêdêŋ andaŋgeŋ su.

7 Lau taêsam mêŋsêsa têtôm nom ŋagamêŋgeŋ, taŋ sebe sênsau amac. Êsêac sêsa Jesu Kilisi kêtu ŋamalac auc. Ŋac tonaŋ eŋ dansaŋtêna ma Kilisinê ŋacjosêga.

8 Ajop taôm ŋapep gebe kôm, taŋ aêac ajam naŋ, ŋanô ênaŋa atom, atap ŋaôli sa samucgeŋ.

9 Lau samob, taŋ sêôc lêlêc Kilisinê mêtê ma sêmoa ŋalêlôm atom naŋ, sêwê kaiŋ Anôtô atom. Ŋac taŋ gêmoa mêtê ŋalêlôm naŋgeŋ, tec gêwê kaiŋ Tama agêc Latu.

10 Ŋac teŋ embe wacêô lasê êndêŋ amac tomêtê tonecgeŋ
atom, naŋ aê moalêc eŋ ma akôc eŋ sa êŋgôŋ nêm andu atom.
11 Ŋac taŋ gê moalêc ŋac amboac tonaŋ naŋ, gêjam kôm sec
tau gêwiŋ eŋ.

Joaŋ gêjac mata nê biŋ

12 Biŋ taêsam gêc, naŋ gabe jatoŋa. Mago aê gabe jato biŋ tau
ŋa busa êsêp papia atom. Aê taêc kêka gebe tauc jandêŋ amac
jawac ma laŋôŋanô êpi tageŋ to tasôm biŋ tajô tauŋ aweŋ, ec
têntac ŋajam samucgeŋ.
13 Lasimo taŋ Anôtô kêjaliŋ eŋ sa naŋ, nê gôlôac aweŋ gêjac
aôm.

JOAŊNÊ papia kêtu têlêacŋa

Joaŋnê papia kêtu têlêacŋa nec Gôlôacnêŋ “laumata” Joaŋ tau keto gêdêŋ gôlôac ŋagejobwaga teŋ ŋaê Gai. Joaŋ kêlambiŋ Gai gebe gêgôm ja lau buŋa ŋagêdô to kêpuc êsêac tôŋ ŋaŋêŋ naŋ, ma gêjam la lau sejop tauŋ êndêŋ ŋac teŋ nê ŋaê Diotrepe.

Ŋadênaŋ

1. Gêjac m papia tau 1-4
2. Kêlambiŋ Gai 5-8
3. Gêbu Diotrepe 9-10
4. Gêwa Demetri sa gebe ŋac mansaŋ 11-12
5. Gêjac mata papia tau 13-15

Joaŋ awa gêjac lau

1 Gôlôac dabuŋ nêŋ laumata aê jato biŋ tonec êndêŋ ŋoc ŋac
Gai, taŋ têtac gêwiŋ eŋ ŋanô naŋ.
2 O ŋoc ŋac, aê kateŋ mec gebe ômoa ŋajam toôlim samucgeŋ
etôm katôm gêmoa ŋajam.
3 Lasitêwai ŋagêdô mêŋsêô lasê ma sêjac miŋ gebe
kôsap biŋŋanô tôŋ gômoa, kêtôm gêmuŋgeŋ kôsa nêm lêŋ
tobiŋŋanôgeŋ naŋ, tec gêgôm aê têtac ŋajam kêsa ŋanôgeŋ.
4 Aê embe jaŋô ŋoc ŋapalê sêsa nêŋ lêŋ tobiŋŋanôgeŋ ŋawae,
oc êŋgôm aê têtac ŋajam êlêlêc ŋawae ŋagêdô ŋatêtac ŋajam su.

Joaŋ kêlambiŋ Gai

5 O ŋoc ŋac, aôm gôjam kôm kôkôc lasitêwai saŋa ŋaŋêŋgeŋ ma
kôkôc lasitêwai laŋôŋ matac sa amboac tonaŋ.
6 Êsêac sêjac miŋ aôm têmtac gêwiŋ êsêac ŋawae gêdêŋ gôlôac
dabuŋ tonec. Aôm embe ônam êsêac sa ma ôkêŋ êsêac sêsa nêŋ
lêŋ, oc ôŋgôm ŋajam ma ênac Anôtô mataanô.
7 Êsêac sêsêlêŋ lêŋ tonaŋ kêtu Anôtônê ŋaêŋa ma oc sêkôc gêŋ
ênam êsêac saŋa teŋ aŋga lau samuc nêŋ atom.
8 Amboac tonaŋ tec gêjac aêac ŋawae gebe tapuc lau amboac
tonaŋ tôŋ gebe tatu biŋŋanô ŋakoleŋwaga dawiŋ êsêac.

Diotrepe agêc Demetri nêŋ biŋ

9 Aê kato papia teŋ gêdêŋ gôlôac dabuŋ, mago Diotrepe, taŋ
gebe êtu êsêacnêŋ ŋamata naŋ, kêsô aê ŋalabu atom.
10 Amboac tonaŋ embe jawac, oc jakip biŋ, taŋ eŋ gêgôm
naŋ sa, gebe eŋ kêsau biŋdansaŋ to kêgôliŋ biŋ sec kêpi aêac.
Mago tonaŋgeŋ atom. Gêgôm tonec gêwiŋ gebe kêkôc lasitêwai
sa atom to kêkô lau, taŋ sebe sêkôc êsêac sa naŋ, auc ma ketiŋ
êsêac su aŋga gôlôac dabuŋ nêŋ.

11 O ŋoc ŋac, ôtêku lêŋ sec atom, ôtêku lêŋ ŋajamgeŋ. Ŋac taŋ
gêgôm gêŋ ŋajam naŋ, aŋga Anôtônê. Ŋac taŋ gêgôm gêŋ sec
naŋ, gêlic Anôtô atom.
12 Lau samob sêwa Demetri sa gebe eŋ ŋac ŋajam. Biŋŋanô
tau gêwa eŋ sa amboac tonaŋ. Ma aêac awa eŋ sa awiŋ ma
aôm kôjala gebe aêacma biŋ tonaŋ biŋŋanô.

Joaŋ gêjac mata nê biŋ

13 Biŋ taêsam gêc, taŋ gabe jato êndêŋ aôm. Mago aê gabe jato
ŋa kêlêpê ma busa êndêŋ aôm atom.
14 Aê taêc kêka gebe jalic aôm sebeŋ ma laŋôŋanô êpi tageŋ
to tasôm biŋ tajô tauŋ aweŋ.
15 Biŋmalô êndêŋ aôm. Nêm lau ôlim andaŋ taômŋa aweŋ
gêjac aôm. Ôsôm êndêŋ ŋoc lau ôliŋ andaŋ tauŋŋa gebe aoc
gêjac êsêac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ.

JUDANÊ papia

Judanê papia nec ŋac tau keto gebe ênam la lau êndêŋ mêtê-geowaga, taŋ sêsam tauŋ gebe lau-sêkêŋ-gêwiŋŋa êsêac naŋ. Biŋ tec teto gêc papia dambê tonec nec, kêtôm taŋ teto gêc Peterenê Papia kêtu luagêcŋa naŋ. Ŋac-ketowaga kêkêli nê lau-sêsamwaga gebe "Anac siŋ êtu biŋ takêŋ gêwiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ nê lau kêtu dim tageŋgeŋ ma kêtôm naŋŋa awiŋmaŋ."

Ŋadênaŋ

1. Gêjac m papia tau 1-2
2. Kêdôŋwaga dansaŋ nêŋ ŋam ma nêŋ biŋ têdôŋŋa to ŋagêjô êtap êsêac saŋa 3-16
3. Gêlêŋ biŋ lau gebe sêsap sêkêŋ êwiŋ tôn ŋaŋêŋgeŋ 17-23
4. Gêjac mata ŋa mec lambiŋŋa 24-25

Juda awa gêjac lau

1 Jesu Kilisi nê sakiŋwaga ma Jakobo lasi aê, Juda, ŋoc biŋ êndêŋ êsêac, taŋ Anôtô kêkalem êsêac naŋ. Tameŋi Anôtô têtac gêwiŋ êsêac to Jesu Kilisi gêjam jaom êsêac gêmoa.

2 Anôtônê taê walô to biŋmalô ma têtac gêwiŋ ênam sêga aŋga amacnêm.

Anôtô êmêtôc kêdoŋwaga dansaŋ

3 O lauace, aê taêc gêjam kêtu tôŋ gebe jato êndêŋ amac ma jawa Anôtônê moasiŋ ênam aêac kêsiŋa, taŋ gêjac aêac samob ŋawae naŋ ŋam sa. Ma galoc ŋoc ŋalêlôm kêkac aê gebe jato êndêŋ amac ma jalêŋ bi ŋ amac gebe anac siŋ êtu biŋ takêŋ gêwiŋŋa, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ nê lau kêtu dim tageŋŋa naŋ êwiŋ.

4 Ŋamalac ŋagêdô sêsap aêac ŋalêlôm kelecgeŋ. Êsêac dedec Anôtô ma sêjam aêacnêŋ Anôtônê moasiŋ ôkwi e kêtu ôliŋ ŋakalac ŋagêŋ ma sêsa Ŋatau tageŋ, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi auc. Mêtôc taŋ êsêac têtap sa naŋ, teto ŋabiŋ gêc wanêcgeŋ su.

5 Aê gabe jaôŋ biŋ, taŋ amac ajala samob su naŋ, sa aŋga nêm ŋalêlôm gebe taêm ênam êtiam acgom. Apômtau gêjam lau Israel kêsi aŋga gamêŋ Aiguptuŋa, mago sêkêŋ gêwiŋ atom, tec kêtu ŋamu geseŋ êsêac su.

6 Taêm ênam aŋela ŋagêdô, taŋ sejop tauŋ nêŋ gôliŋ atom ma sêwi nêŋ maleŋ siŋ naŋ. Anôtô gêsô êsêac tôŋ ŋa kapoacwalô teŋgeŋŋa sêmoa gêsuŋbôm ŋalabu gebe tau êmêtôc êsêac êndêŋ bêc kapôêŋ.

7 Taêm ênam Sodom to Gomora to malac, taŋ gêc ŋagala naŋ. Êsêac sêsa lêŋ têtôm aŋela tonaŋ. Êsêac sêgôm gêŋ mockaiŋŋa

kaiŋ teŋ to mateŋ daŋguc tauŋboa. Ŋagêjô taŋ kêtap êsêac sa naŋ, êkêŋ puc aêac gebe êsêac sêsa ja teŋgeŋŋa.

8 Lau-mêtê-geowaga tau sêjala biŋ tonaŋ, mago sêgôm biŋ, taŋ sêc mê kêpi naŋ, ŋanô kêsa ma sêjac môp tauŋ. Êsêac seseŋ Apômtaunê gôliŋ su to sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi lau ŋawasi ôŋa.

9 Aŋelasêga Mikael gêgôm amboac tonaŋ atom. Gêdêŋ taŋ êsêagêc Sadaŋ sêsôm tauŋ to sêjô biŋ kêtu Mosenê ŋawêlêlaŋŋa naŋ, eŋ kêtêc tau ma kêmêtôc Sadaŋ ŋa biŋ alôb-alôb atom, eŋ kêsôm biŋ tageŋ tonec gebe "Apômtau êmêtôc aôm."

10 Ma lau tonec sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi gêŋ, taŋ sêjam kauc ŋam naŋ. Ma gêŋ nomŋa, taŋ sêjala kêtu taŋ kêtôm bôc kaucmê sêjala naŋ, tec gêŋ tau tonaŋgeŋ geseŋ êsêac su.

11 Ojae êsêacmêŋ, gebe sêsa Kainnê lêŋ ma têdaguc Balamnê keso kêtu têtap awa saŋa to sêli biŋ sa têtôm Kora, tec sêjaŋa.

12 Amac embe aniŋ moasiŋ awiŋ taôm ma êsêac embe sêniŋ sêwiŋ tomajeŋ êmbacgeŋ, go têtôm ŋatêmui, taŋ jakêsap moasiŋ tôŋ naŋ. Êsêac seŋ gêŋ taêŋ gêjam tauŋgeŋ. Êsêac têtôm tao, taŋ mu gêbuc ma kêdaba, mago kêkêŋ kom atom naŋ. Êsêac têtôm ka, taŋ ŋalauŋ kêsêlô, mago gêjam ŋanô gêdêŋ ŋatêm atom naŋ. Têtôm ka, taŋ kêtu masê su ma kêku sa tomôkêgeŋ.

13 Êsêac têtôm gwêc kêjauŋ, ma gêŋ taŋ sêgôm tomajeŋ gêbacgeŋ naŋ, mêŋkêsa kêtôm gwêc ŋaôpic. Êsêac têtôm utita-lata, taŋ sêsêlêŋ seo-seogeŋ naŋ. Anôtô kêmasaŋ ŋagêsuŋbôm ŋakesec teŋgeŋŋa kêtu êsêacnêŋ gamêŋ sêmoaŋa.

14 Enok taŋ kêtu Adamnê wakucnêŋ ŋadênaŋ ŋaŋac kêtu 7ŋa naŋ, geoc biŋ Iasê kêpi êsêac wanêcgeŋ su gebe "Alic acgom, Apômtau gêmêŋ to nê aŋela 1,000 to 1,000,

15 gebe êmêtôc lau samob ma êkêŋ ŋagêjô êndêŋ laudedec-Anôtôwaga êjô êsêacnêŋ koleŋ geo samob, taŋ sêgôm naŋ, to êjô lau sec, taŋ dedec Anôtô naŋ, nêŋ biŋ sec ŋajaŋa kaiŋ teŋ samob, taŋ sêsôm kêpi eŋ naŋ."

16 Êsêac sêôc gêdô to sêbu Anôtônê gôliŋ. Êsêac sêsa nêŋ lêŋ têntac ŋakalacŋa to aweŋ ola sec ma aweŋsuŋ geno-geno biŋ gebe têtap moasiŋ sa aŋga launêŋ.

Juda gêjac biŋsu nê lau

17 O lauace, taêm ênam biŋ, taŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê aposolo sêsôm kwanaŋgeŋ naŋmaŋ.

18 Êsêac sêsôm gêdêŋ amac gebe "Êndêŋ têm ŋamuŋa lau-sêsu-susuwaga oc mêŋsêsa, taŋ sêsa nêŋ lêŋ sêndaŋguc tauŋ nêŋ têntac ŋakalac secŋa naŋ."

19 Êsêac sêwa gôlôac êkôc-êkôc ma taêŋ ênam gêŋ nomŋageŋ to sêwê kaiŋ Ŋalau Dabuŋ atom.

20 O lauace, amboa taômaŋ, akô biŋ takêŋ gêwiŋŋa
dabuŋanô tau ŋaô. Ŋalau Dabuŋ êpuc amac tôŋ ma ateŋ mec.
21 Amoa Anôtônê têtac gêwiŋ ŋalêlôm ma aôŋ aêacnêŋ
Apômtau Jesu Kilisi nê taê walô êkêŋ amac aŋgôŋ matem jali
teŋgeŋ.
22 Taêm walô êsêac, taŋ sêmoa tonêŋ ŋalêlôm gêja lulu naŋ.
23 Anam lau ŋagêdô kêsi ma ajaŋgo Êsêac su aŋga ja, ma taêm
walô lau ŋagêdô toatêc taômgeŋ. Andec nêŋ ŋakwê, taŋ sec
ôliŋŋa gêgôm ŋatêmui kêsa naŋ.

Mec lambiŋŋa

24 Êndêŋ ŋac, taŋ kêtôm gebe ejop amac gebe ambeŋ anaŋa
atom ma etoc amac naakô ênê ŋawasi ŋanêmŋa tolaŋômnêm
sawa ma totêmtac ŋajamgeŋ naŋ,
25 êndêŋ Anôtô tageŋ, taŋ kêtu aêacnêŋ kêsiwaga kêtu nêŋ
Apômtau Jesu Kilisiŋa naŋ, ŋawasi to wae kiŋŋa ma ŋajaŋa to
ŋaclai. Eŋ gêmoa amboac tonaŋ gêdêŋ andaŋgeŋanô ma galoc
ma oc êmoa endeŋ tôŋgeŋ. Biŋŋanô.

BIŊ KILISI GEOC LASÊ GÊDÊŊ JOAŊŊA

Biŋ Kilisi Geoc Lasê Gêdêŋ Joaŋŋa nec ŋac tau keto gêdêŋ ŋasawa teŋ, taŋ lau sêjanda to sêlêsu lau buŋa kêtu nêŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu Kilisi gebe Apômtau eŋŋa. Joaŋ keto papia tonec ŋamanô tau nec gebe êkêli lau tônê sêkêŋ mateŋ Anôtô to taêŋ êka eŋ totêntac êpa sugeŋ ma gebe êpiŋkap êsêac gebe sêsap eŋ tôŋ ŋaŋêŋgeŋŋa êtôm têm, taŋ sêôc wapac to ŋandaŋ naŋŋa sênsiŋ sugeŋ.

Anôtô geoc nom ŋatêm êsu ŋawêc totau-totau lasê gedêg Joaŋ, tec keto gêjam buku tonec ŋamakeŋ kapôêŋ auc. Gêgôm eŋ kêtu kaiŋ teŋ kêsa, tec gêlic gêŋ ŋakatu kêpi ŋadôŋdôŋgegŋ ma gêŋô biŋ ŋalêwiŋgeŋ, naŋ lau buŋa têm tônêŋa sêjala ŋam gêc awê gêdêŋ êsêac tauŋgeŋ, mago kêsiŋ tau gêc lêlômgeŋ gêdêŋ lau samuc. Ŋacsakiŋ teŋ embe ênam mêtê aêac, oc êndênaŋ biŋ ŋapep. Eŋ êkêŋ ŋasêbu samob sêsô ŋalôtêna tageŋ ŋalabu, naŋ eŋ êsam lasê êsêp ŋasawa, ec êwê aêac êndêŋ tajala biŋŋa. Joaŋ keto buku tonec ŋabiŋ totau-totau kêsô ŋalôtêna ŋalabu gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm tônêgeŋ, tec kêdênaŋ gêŋ, tê katu gêlic to gêŋô-gêŋô nê, kêsi tau gêc awê ŋajam. Lau sêpuc biŋ tonaŋ ŋai ŋam ma sêwa sa naŋ, nêŋ kauc keso-keso tau. Mago buku tau ŋagalôtênasêga tonec gêc awêgeŋ gebe Êtu ŋamu Anôtô oc êkêŋ Apômtau Jesu Kilisi mêŋêku nê ŋacjo pebeŋ tulu tomalageŋ ma Sadaŋ tau êwiŋ amboac tonaŋgeŋ. Êkêŋ êsêac sêsô eŋ ŋaŋbu su, gocgo êkêŋ moasiŋ êndêŋ nê lau sêsêp eŋ tôŋ ŋaŋêŋŋa naêjô gebe êkêŋ êsêac sêwê kaiŋ undambê wakuc to nom wakuc ŋawasi sêwiŋ eŋ.

Ŋadênaŋ

1. Joaŋ gêjac m papia tonec 1:1-8
2. Joaŋ katu kaiŋ teŋ kêsa gêlic gêŋ ŋakatu ŋamataŋa ma biŋ gêdêŋ gôlôac 7ŋa 1:9–3:22
3. Papia toŋapeŋ 7ŋa 4:1–8:1
4. Dauc 7ŋa 8:2–11:19
5. Lêŋuckêm to bôclai luagêc ŋabiŋ 12:1–13:18
6. Katu gêlic gêŋ ŋakatu ŋagêdô 14:1–15:8
7. Anôto têtac ŋandaŋ ŋalaclu 7 16:1-21
8. Babilon kêku sa ma sêku Bôc tau tuluŋa to propete dansaŋ ma Sadaŋ tau 17:1–20:10
9. Anôtô êmêtôc biŋ êtu ŋamu 20:11-15
10. Undambê wakuc to Nom wakuc ma Jerusalem wakuc 21:1–22:5
11. Joaŋ gêjac mata buku tonec 22:6-21

Joaŋ gêjac m nê biŋ ma awa gêjac nê lau

1 Biŋ tonec ŋai Jesu Kilisi geoc lasê. Anôtô tau kêkêŋ biŋ
tonec gêdêŋ eŋ gebe eŋ êtôc biŋ, taŋ kêdabiŋ gebe mêŋêsa naŋ,
êndêŋ nê sakiŋwaga samob. Tec kêsakiŋ nê aŋela geoc biŋ tau
lasê gêdêŋ ênê sakiŋwaga aê, Joaŋ.
2 Aê, Joaŋ, galic gêŋ samob tonec, tec kasôm Anôtônê biŋ to
Jesu Kilisi nê biŋŋanô tau lasê.
3 Aê aoc êôc ŋac, taŋ êsam biŋ tonec lasê to êsêac, taŋ sêŋô biŋ
Kilisi geoc lasêŋa ma sêmansaŋ biŋ samob, taŋ kato gêc papia
tonec naŋ, gebe ŋanoc kêdabiŋ.
4 Aê, Joaŋ, ŋoc biŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ 7, taŋ sêmoa gamêŋ
Asiaŋa. Moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac aŋga ŋac, taŋ gêmoa
gêdêŋ andaŋgeŋ ma gêmoa galoc ma oc êmêŋ naŋ nê, ma aŋga
Ŋalau 7, taŋ sêmoa ênê lêpôŋ kiŋŋa ŋanêmŋa naŋ nêŋ,
5 to aŋga Jesu Kilisi nê. Eŋ ŋac-gêwa-biŋ-sa-ŋaŋêŋ-waga ma
kêtu ŋacmatê sêndi sa nêŋ ŋamêc to gêjam gôliŋ kiŋ nomŋa.
Eŋ têtac gêwiŋ aêac ma kêgaboac aêac su aŋga nêŋ sec ŋa tau
nê dec.
6 Eŋ kêkêŋ aêac tatu Tama Anôtô nê gamêŋ to dabuŋwaga.
Ŋawasi to ŋajaŋa êndêŋ eŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋŋanô.
7 Alic acgom, eŋ oc êmêŋ totaogeŋ.
Lau samob oe sêlic eŋ.
Ma êsêac, taŋ sêguŋ eŋ ôli lasê naŋ, oc sêlic eŋ sêwiŋ.
Lau to-m-to-m aŋga nom têtaŋ êpi eŋ.
Aec, biŋ tau amboac tônê.
Biŋŋanô.
8 Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau, taŋ gêmoa gêdêŋ andaŋgeŋ
ma gêmoa galoc ma oc êmêŋ naŋ, kêsôm gebe "Aê ŋac ŋamata to
ŋamu."

Joaŋ gêlic Kilisi

9 Amac tewemi aê, Joaŋ. Jesu gêbiŋ aêac tôŋ, tec gawê kaiŋ
nêm gêŋwapac to Anôtônê gamêŋ ma gaôc gêŋwapac totêtac
kêpa sugeŋ gawiŋ amac. Êsêac sêkêŋ aê gaŋgôŋ nuc, taŋ sêsam
gebe Patmos naŋ, kêtu kasôm Anôtônê biŋ lasê to gawa Jesu
saŋa.
10 Gêdêŋ Apômtaunê om Ŋalau gêjam aê auc, tec gaŋô awa
kapôêŋ teŋ amboac dauc kêtaŋ aŋga aê dêmôêcmuŋa.
11 Ŋaawa tau kêsôm gebe "Gêŋ taŋ ôlic naŋ, oto êsêp buku
teŋ ma ôsakiŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ 7 tonec, Epese, Smurna,
Pergamon, Tuatira, Sardes, Piladelpia ma Laodikea êna."
12 Go kakac tauc ôkwi gabe jalic awa, taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ aê
naŋ. Kakac tauc ôkwi e galic jakaiŋ gold 7.
13 Ma ŋac teŋ amboac ŋamalac latuŋi teŋ gêmoa jakaiŋ tonaŋ
ŋasawa. Eŋ kêsô ŋakwê baliŋ e jagêdêŋ agêbi ma kêjandiŋ
ômbiŋkap gold gêsac bôdagi.

14 Ŋac tau môkêapac to môkêlauŋ sêpôma amboac kateŋ
sêpsêp ma amboac tao kwalam, ma mataanô amboac jawaô,
15 ma akaiŋ amboac ki joŋjoŋ, taŋ sêpac e ŋamondec-mondec
kêsa naŋ, ma nê awa amboac bu kapôêŋkapôêŋ ŋakicsêa.
16 Ŋac tau lêma anôŋa kêkam utitalata 7, ma siŋ teŋ sêuc
ŋamata makeŋ-makeŋ kêsa eŋ awasuŋ, ma eŋ laŋôanô amboac
oc ŋawê toŋaclai.
17 Aê galic eŋ e gau tauc jatomatêgeŋ gaêc eŋ akaiŋŋa, go
kêkêŋ lêma anôŋa gêsac aê ma kêsôm gebe "Ôtêc taôm atom. Aê
ŋac ŋamata to ŋamu.
18 Aê matoc jali. Aê gamac êndu su, mago aôm gôlicgac, aê
matoc jali gamoa teŋgeŋ ma teŋgeŋ, ma kakôc gêmacanô to
lamboam ŋaki.
19 Amboac tonaŋ oto gêŋ, taŋ gôlic naŋ, sa acgom. Oto gêŋ,
taŋ galoc gêc naŋ, to gêŋ taŋ mêŋêsa êtu ŋamu naŋ, amboac
tonaŋgeŋ.
20 Utitalata 7, taŋ gêc lemoc anôŋa naŋ, to jakaiŋ gold 7
ŋabiŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, ŋam tau tonec. Utitalata 7 tonaŋ
têtu gôlôac dabuŋ 7 nêŋ aŋela, ma jakaiŋ 7 tonaŋ têtu gôlôac
dabuŋ 7 tau. * sauŋ. Alic Tim II. 1:15

2

Biŋ gêdêŋ gôlôac Epeseŋa

1 "Oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Epeseŋa nêŋ aŋela.
"Ŋac taŋ lêma anôŋa kêkam utitalata 7 ma kêsêlêŋ gêmoa
jakaiŋ gold 7 ŋasawa naŋ, kêsôm biŋ tonec gebe
2 Aê kajala nêm koleŋ to gôim taôm su ma gôc gêŋwapac
totêmtac kêpa sugeŋ. Aê kajala gebe aôm godec lau sec gebe
sêmoa sêwiŋ aôm atom. Aôm kôsaê êsêac, taŋ sê tauŋ gebe
aposolo, mago êsêac aposolo atom naŋ, e kôjala êsêac gebe
dansaŋtêna.
3 Aôm gôc gêŋwapac, taŋ kêtap aôm sa kêtu ŋoc ŋaêŋa naŋ,
totêmtac kêpa sugeŋ, ma têkwam gêbac atom.
4 Tageŋ nêm biŋ teŋ tec gêc. Aôm gôwi nêm têmtac gêwiŋ
ŋamataŋa siŋ.
5 Amboac tonaŋ taêm ênam gêŋ, taŋ gôwi siŋ su naŋ, e ônam
taôm ôkwi ma ônam kôm, taŋ gôjam gêdêŋ ŋamataŋa naŋ êtiam.
Embe ônam taôm ôkwi atom, oc jandêŋ aôm jawac ma jatiŋ nêm
jakaiŋ su aŋga ŋamala.
6 Mago tonec tec gôgôm jagêdêŋ gebe têmtac gedec Nikolainê
launêŋ kôm, taŋ aê têtac gedec amboac tonaŋgeŋ naŋ.
7 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ
gôlôac dabuŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ eŋ

* **1:20:** Ŋaê Asia kêkanôŋ gamêŋ, taŋ sêsam teŋ gebe Asia

êniŋ ka daŋgôŋ mateŋ jaliŋa, taŋ kêkô Anôtônê paradis naŋ ŋanô.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Smurnaŋa

8 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Smurnaŋa nêŋ aŋela.
“Ŋac ŋamata to ŋamu, taŋ gêmac êndu e mata jali kêsa naŋ,
kêsôm biŋ tonec gebe.
9 Aê kajala gebe gôŋgôŋ jageo to ŋalêlôm sawa. Mago aôm
ŋac tolêlômgoc. Aê kajala êsêac, taŋ sê tauŋ gebe Juda naŋ,
sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi aôm. Mago êsêac Juda atom, êsêac aŋga
Sadaŋnê lôm.
10 Ôtêc ŋandaŋ, taŋ oc ôc naŋ atom. Gôlicgac me, Sadaŋ oc
êkêŋ amacnêm ŋagêdô sêsêp kapoacwalô, gebe ênsaê amac ma
oc aŋgôŋ naeo êtôm bêc 10. Ôc ŋaŋêŋgeŋ e ômac êndu, go jakêŋ
daŋgôŋ mateŋ jali ŋasunsuŋ êndêŋ aôm.
11 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ
gôlôac dêbu ŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc gêmacanô
kêtu luagêcŋa êkêŋ ŋandaŋ êndêŋ eŋ atom.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Pergamonŋa

12 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Pergamonŋa nêŋ
aŋela.
“Ŋac taŋ gêôc siŋ teŋ sêuc ŋamata makeŋ-makeŋ naŋ kasôm
biŋ tonec.
13 Aê kajala gamêŋ, taŋ gôŋgôŋ naŋ, Sadaŋnê lêpôŋ kêkô
tônê. Mago aôm kôkam aêŋoc ŋaê tôŋ ma gôsa kôkêŋ gêwiŋ
aêŋa auc atom. Gêdêŋ taŋ sêjac ŋoc ŋac-gêwa-biŋ-sa-ŋaŋêŋwaga
Antipas êndu aŋga amacnêm gamêŋ, taŋ Sadaŋ gêŋgôŋ naŋ,
aôm gôsa aê auc atom amboac tonaŋgeŋ.
14 Tageŋ nêm biŋ ŋagêdô tec gêc. Lau ŋagêdô sêkam Balamnê
mêtê tôŋ sêmoa Pergamon sêwiŋ aôm. Balam tonaŋ kêdôŋ
Balak gebe êwa lakô lau Israel, gebe sêniŋ da gwamŋa to
sêŋgôm mockaiŋ.
15 Lau ŋagêdô sêkam Nikolainê launêŋ mêtê tôŋ sêmoa sêwiŋ
aôm amboac tonaŋgeŋ.
16 Amboac tonaŋ ônam taôm ôkwi. Embe masi, oc jandêŋ
aôm jawac sebeŋ ma janac êsêac ŋa siŋ, taŋ kêsa aocsuŋ naŋ.
17 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô bi ŋ, tec Ŋalau kêsôm
gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ
mana, taŋ kêsiŋ tau gêc naŋ, ma jakêŋ poc sêpsêp teŋ êndêŋ eŋ
êwiŋ. Aê kato ŋaê wakuc teŋ kêsêp poc tau, ŋac teŋ kêjala atom,
ŋac-kêkôcpoc-waga taugeŋ kêjala.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Tuatiraŋa

18 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Tuatiraŋa nêŋ aŋela.

“Anôtônê Latu, taŋ mataanô kêtôm jawaô ma akaiŋ amboac
ki joŋjoŋ naŋ, kêsôm biŋ tonec.
19 Aê kajala nêm koleŋ to têmtac gêwiŋ ma kôkêŋ gêwiŋ ma
gôjam sakiŋ to gôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ. Aê kajala
gebe galoc gôjam koleŋ kapôêŋ kêlêlêc gêmuŋŋa su.
20 Tageŋ nêm biŋ teŋ tec gêc. Aôm gôlôc gêdêŋ Jesebel, taŋ
gê tau gebe propeteo teŋ ma kêdôŋ to kêlênsôŋ ŋoc sakiŋwaga
gebe sêŋgôm mockaiŋ to sêniŋ da gwamŋa.
21 Aê kakêŋ ŋasawa gêdêŋ eŋ gebe ênam tau ôkwi, mago gedec,
eŋ gebe ênam tau ôkwi aŋga nê lêŋ mockaiŋoŋa atom.
22 Ôlic acgom, aê oc jambaliŋ eŋ siŋ ênsac nê mê togêmacgeŋ,
ma êsêac, taŋ sêgôm mockaiŋ gêdêŋ eŋ naŋ, embe sênam tauŋ
ôkwi aŋga gêŋ, taŋ sêgôm sêwiŋ eŋ naŋ atom, oc jambaliŋ êsêac
siŋ sêmoa naeo ŋanô.
23 Ma aê janseŋ ênê latuio to ŋac samob su sênaŋa, go gôlôac
dabuŋ samob sêjala gebe aê ŋac, taŋ kabêlêm ŋamalacnêŋ
ŋalêlôm e gabi lêtêŋ, ma jakêŋ ŋagêjô êndêŋ amac êndêŋ-
êndêŋgeŋ êjô nêm kôm, taŋ ajam.
24 Mago amac lau Tuatiraŋa ŋagêdô akôc mêtê sec tonaŋ sa
atom ma akip biŋ, taŋ sêsam gebe ‘Sadaŋnê biŋ ŋalômŋa’ naŋ,
sa atom. Tec jasôm êndêŋ amac gebe Aê oc jau gêŋwapac teŋ
ênsac amac êwiŋ atom.
25 Mago gêŋ, taŋ akôc kêtu nêm gêŋ su naŋ, amêŋgôm
ŋajaŋageŋ e aê jawac.
26 Teŋ embe êku ŋacjo tulu ma ênam ŋoc kôm e ênac dabi ŋ,
oc jakêŋ ŋaclai êndêŋ eŋ gebe êtu lau samuc nêŋ ŋatau
27 ma ênam gôliŋ êsêac ŋa tôcki
to elo êsêac popoc llnsim-linsimgeŋ amboac kunom.
28 Ŋaclai amboac tonaŋ aê kakôc aŋga Tamocnê, ma jakêŋ
utitêna eleŋmataŋa êndêŋ eŋ.
29 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ
gôlôac dabuŋ nec.

3

Biô gêdêŋ gôlôac Sardesŋa

1 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Sardesŋa nêŋ aŋela.
“Ŋac taŋ kêkôc Anôtônê Ŋalau 7 ma utitalata 7 naŋ, kêsôm
biŋ tonec gebe Aê kajala nêm koleŋ ma waem gêc gebe gômoa
matam jali, mago kôtu matê.
2 Matam êlêc ma ôpuc gêŋ ŋagêdô, taŋ gebe êmac êndugeŋ naŋ
tôŋ, gebe aê galic aôm gôjac dabiŋ nêm koleŋ ŋapep kêtôm ênac
Anôtô mataanô ŋajamŋa atom.
3 Amboac tonaŋ taêm ênam biŋ, taŋ gôŋô to kôkôc su naŋ, ma
ômansaŋ e ônam taôm ôkwi. Embe matam êlac atom, oc jawac

amboac geŋgeŋtêna, ma aôm oc ônam kauc noc jandêŋ aôm
jawacŋa.
4 Mago aômnêm lau luagêcgeŋ tec sêŋgôŋ Sardes, taŋ sêgôm
nêŋ ŋakwê ŋatêmui kêsa atom. Lau tonaŋ tec galic êsêac têtôm
gebe oc sêsêlêŋ toŋakwê kwalam sêwiŋ aê.
5 Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ eŋ êsô ŋakwê kwalam sa
ma janseŋ ênê ŋaê su aŋga buku mateŋ jaliŋa atom ma jasôm
ênê ŋaê lasê êndêŋ Tamoc to nê aŋela.
6 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ
gôlôac dabuŋ nec.

Biŋ gedeŋ gôlôac Piladelpiaŋa

7 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Piladelpiaŋa nêŋ
aŋela.
“Ŋac dabuŋ to ŋac biŋŋanôŋa,
taŋ kêkôc Dawidnê ki katamŋa naŋ,
embe êlai su, oc teŋ êlai auc êtôm atom,
ma embe êlai auc, oc teŋ êlai su êtôm atom,
ŋac tau tonaŋ kêsôm biŋ tonec gebe
8 Aê kaJala nêm koleŋ. Ôlic acgom, aê galêc katam teŋ su gêdêŋ
aôm, tec kêkô, ma teŋ kêtôm gebe ênsaŋ aucŋa atomanô. Aê
kajala gebe nêm ŋaclai ŋagec gêc, mago kômasaŋ ŋoc biŋ to gôsa
aêŋoc ŋaê auc atom.
9 Ôlic acgom, oc jakêŋ êsêac aŋga Sadaŋŋê lôm, taŋ sê tauŋ gebe
êsêac Juda, mago êsêac J uda atom, sêsau tauŋ naŋ, sêndêŋ aôm
sêwac sêpôŋ aeŋduc sênêc aôm amkaiŋŋa, ec sêjala gebe aê têtac
gêwiŋ aôm.
10 Aê jaŋgôm biŋ tonaŋ gebe aôm kômasaŋ ŋoc biŋ to gôc
gêŋwapac totêmtac kêpa sugeŋ. Amboac tonaŋ aê oc jajop aôm
êndêŋ noc Iêtômŋa, taŋ oc mêŋêsa aŋga nom ŋagamêŋ samob
gebe ênsaê lau samob, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, gebe lêtôm tau êtap
aôm sa êwiŋ atom.
11 Aê oc jawac sebeŋ. Gêŋ taŋ kôkôc kêtu nêm gêŋ su naŋ,
ômêŋgôm ŋajaŋageŋ gebe ŋac teŋ êjaŋgo nêm sunsuŋ su atom.
12 Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ eŋ êtu alê êkô ŋoc Anôtônê
lôm dabuŋ. Eŋ oc êwi lôm dabuŋ siŋ êsa êna atomanô. Ma aê
jato ŋoc Anôtônê ŋaê to ŋoc Anôtônê malac Jerusalem wakuc
ŋaê ênsac eŋ. Ŋoc Anôtô oc êkêŋ malac tau êsêp aŋga undambê
êmêŋ. Ma jato tauc ŋoc ŋaê wakuc ênsac eŋ êwiŋ.
13 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ
gôlôac dabuŋ nec.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Laodikeaŋa

14 “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Laodikeaŋa nêŋ
aŋela.

"Biŋŋanô ŋatau tau, taŋ gêwa biŋ sa ŋaŋêŋ to biŋŋanôgeŋ, gêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, samob ŋamôkê naŋ, kêsôm biŋ tonec gebe
15 Aê kajala nêm koleŋ ma kajala gebe aôm ŋaluc atom me ŋandaŋ atom. Ojae, jalic aôm ŋaluc me ŋandaŋ acgommaŋ.
16 Mago aôm ŋaluc atom ma ŋandaŋ atom, aôm ŋakola-kola, amboac tonaŋ aê gabe jakasôp aôm siŋ aŋga aocsuŋ.
17 Aôm kôsôm gebe Aê ŋac toawa ma ŋoc waba taêsam, tec kapô lêna gêŋ teŋ atom. Mago aôm gôjam kauc taôm. Aôm gômoa jageo ŋanô ma lau embe sêlic, oc taêŋ walô aôm. Aôm ŋac ŋalêlôm sawa ma matampec to gômoa ôlim ŋaômageŋ.
18 Amboac tonaŋ aê gabe jawa lêŋ teŋ sa êndêŋ aôm acgom. Ônam ôli gold, taŋ sêpac ŋa ja e ŋawasi kêsa naŋ, êndêŋ aê gebe ôtu ŋac tolêlôm. Onam ôli ŋakwê kwalam gebe ênsaŋ aôm gebe majam êsa êtu ôlim ŋaômaŋa atom, ma ônam ôli ŋalêsi gebe ôniŋ oso matamanô e ôlic gamêŋ ŋaŋêŋ êsa.
19 Aê embe têtac êwiŋ lau teŋ, oc jamêtôc to jakôniŋ êsêac. Amboac tonaŋ ôpôŋ taôm topalêgeŋ e ônam taôm ôkwi.
20 Alic acgom, aê tec kakô katamdêmôê ma kamadi kakô. Teŋ embe êŋô aê aoc ma êlêc katam su, oc jasô jandêŋ eŋ jana ma janiŋ gêŋ jawiŋ eŋ ma eŋ êniŋ gêŋ êwiŋ aê.
21 Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ eŋ êŋgôŋ ŋoc lêpôŋ êwiŋ aê, amboac aê kaku ŋacjo tulu ma gaŋgôŋ Tamocnê lêpôŋ gawiŋ eŋ.
22 Ŋac taŋ nê taŋasuŋ gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ŋalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec."

4

Sakiŋ dabuŋ undambêŋa

1 Tonaŋ su acgom, go galic ŋakatu teŋ. Aê galic undambê ŋakatam teŋ gêŋa ma awa ŋamataŋa, taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ aê ma gaŋô amboac dauc kêtaŋ naŋ, kêsôm gebe "Ôpi ômôêŋ, aê gabe jatôc biŋ, taŋ oc mêŋêsa êtu ŋamu naŋ, êndêŋ aôm."
2 Ma sep tageŋ katuc kaiŋ teŋ kêsa e galic lêpôŋ kiŋŋa teŋ kêkô undambê ma ŋac teŋ gêŋgôŋ lêpôŋ tau.
3 Ma ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, laŋôanô ŋawasi amboac jabo ma bomsamuc amboac môêc. Ma kasômbuc kêgi lêpôŋ auc ma galic amboac kalacwaô.
4 Go lêpôŋ 24 kêgi lêpôŋ kiŋŋa tau auc, ma laumata 24 sêŋgôŋ lêpôŋ tau ŋaô. Êsêac sêsô ŋakwê kwalam-kwalam to sêkuc sunsuŋ gold.
5 Ma ôsic kêkac to aweŋ kêsa ma wapap gêjac kêsa aŋga lêpôŋ kiŋŋa tau. Ma daweŋ 7 gelom kêkô lêpôŋ tau ŋanêmŋa. Daweŋ tau Anôtônê Ŋalau 7.

6 Ma gwêc teŋ kêpoac lêpôŋ tau ŋanêmŋa. Gwêc tau ŋakêŋkêŋ
laŋgwageŋ amboac glas.
Ma aŋga gamêŋ ŋaluŋ tau bôc aclê sêkô sêgi lêpôŋ kiŋŋa
auc. Êsêac mateŋanô taêsam gêjam ôliŋ nêmŋa to muŋa auc
samucgeŋ.
7 Bôc ŋamataŋa kêtôm lewe. Go ônaŋ kêtu luagêcŋa naŋ,
kêtôm bulimakao kapoac. Ma ônaŋ kêtu têlêacŋa naŋ, laŋôanô
kêtôm ŋamalac. Ma ônaŋ kêtu aclêŋa naŋ, kêtôm momboaŋ
gêlôb.
8 Ma bôc aclê tonaŋ nêŋ ŋamagê 6 kêtôm êsêacgeŋ. Ma
mateŋanô gêjam ôliŋ dêmôêŋa to lêlômŋa auc. Êsêac sêsôm biŋ
tonec kêtôm bêc to geleŋ sêlêwaŋ atom gebe
"Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau, eŋ ŋac dabuŋ, dabuŋ, dabuŋ.
Eŋ gêmoa gêdêŋ andaŋgeŋ ma gêmoa galoc ma oc êmêŋ."
9 Ma gêdêŋ taŋ bôc tau sêkêŋ ŋawasi to wae ma daŋge gêdêŋ
ŋac tau, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa ma oc êmoa mata jali teŋgeŋ
ma teŋgeŋ naŋ,
10 êsêac laumata 24 tonaŋ sêu tauŋ gêdêŋ ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ
naŋ, to teteŋ mec gêdêŋ ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ naŋ, to teteŋ mec
gêdêŋ ŋac, taŋ êmoa mata jali teŋgeŋ ma teŋgeŋ, ma tetoc nêŋ
sunsuŋ gêc lêpôŋ ŋanêmŋa ma sêsôm gebe
11 "O Apômtau, aêacma Anôtô, aôm kôtômgoc gebe ôkôc ŋawasi
ma waem to ŋaclai,
gebe aôm kôkêŋ gêŋ samob ma aômnêm biŋ kêkêŋ gêŋ samob
mêŋkêsa to ŋanô kêsa tec sêmoa." * têntac ŋandaŋ gêdêŋ
nêŋ ŋatauŋa nec atom. Êsêac tetoc nêŋ Apômtau sa ŋa lêŋ
amboac tonaŋ.

5

Buku ma domba ŋabiŋ

1 Aê galic buku teŋ kêsêp ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ naŋ, nê lêma
anôŋa. Teto biŋ kêsêp lêlômŋa to dêmôêŋa, go sêkic tôŋ ma
sêkêŋ peŋ 7 kêpi ŋaomata.
2 Go galic aŋela ŋaclai teŋ kêsôm biŋ kêkac awa sageŋ gebe
"Asa kêtôm gebe êkac peŋ su ma êkac buku tau sa."
3 Ŋac teŋ aŋga undambê me aŋga nom me aŋga nom ŋalêlôm
kêtôm gebe êkac buku sa ma êsam atom.
4 Ma aê kêtaŋ ŋanô gebe têtap ŋac teŋ sa kêtôm gebe êkac
buku sa ma êsamŋa nec atom.
5 Go laumata tau nêŋ teŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ôtaŋ atom.
Ôlic acgom, lewe aŋga Judanê gôlôac, Dawidnê wakuc teŋ,
kêku ŋacjo tulu. Ŋac tonaŋ tec êkac peŋ 7 su ma êkac buku tau
sa."

---

* **4:11:** Laumata 24 sêkac nêŋ sunsuŋ su gêc nom kêtu

6 Go galic domba teŋ kêkô lêpôŋ kiŋŋa to bôc aclê ma
laumata 24 ŋalêlôm. Domba tau ŋalaŋô amboac sêbuc su. Nê
jabo 7 to mataanô 7. Mataanô 7 tau Anôtônê Ŋalau 7, taŋ
kêsakiŋ sêjam nom samucgeŋ auc.
7 Tec domba tau jakêkôc buku su aŋga ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ
kiŋŋa ŋaô naŋ, nê lêma anôŋa.
8 Gêdêŋ taŋ eŋ kêkôc buku su naŋ, bôc aclê to laumata 24 sêu
tauŋ sêc domba laŋônêmŋa. Êsêac sêkôc gêŋ wêŋa kêtômgeŋ
ma sêkôc laclu gold. Gêŋmalu taŋ kêsêp laclu naŋ, Anôtônê
launêŋ mec.
9 Ma êsêac sêpuc wê wakuc teŋ sa gebe
"Aôm kôtôm gebe ôkôc buku ma okac ŋapeŋ su,
gebe sêbuc aôm ma nêm dec gêjam ôli ŋamalac
tomôkê-tomôkê ma aweŋ teŋ-aweŋ teŋ ma to-m-to-m ma to-
toŋ-totoŋ têtu Anôtônê lau.
10 Aôm kôkêŋ êsêac têtu Anôtônê gamêŋ to dabuŋwaga,
gebe sênam sakiŋ aêacnêŋ Anôtô ma sênam gôliŋ aŋga nom."
11 Go galic to gaŋô aŋela taêsam aweŋ. Aŋela tau sêgi lêpôŋ
kiŋŋa to bôc ma laumata auc ma nêŋ namba 1,000 to 1,000 ma
10,000 to 10,000.
12 Êsêac sêsôm ŋa aweŋ kapôêŋ gebe
"Domba taŋ sêbuc naŋ, kêtôm gebe êkôc ŋaclai to
gêŋ tolêlôm-tolêlôm ma kauc mêtêŋa to ŋajaŋa ma
wae to ŋawasi ma lambiŋ."
13 Ma gaŋô gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, aŋga undambê to
nom ma aŋga nom ŋalelôm to gwêc ma geŋ samob, taŋ sêjam
aucgeŋ naŋ sêsôm gebe
"Lambiŋ to wae ma ŋawasi to ŋajaŋa endeŋ ŋac, taŋ
gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, agêc Domba teŋgeŋ ma teŋgeŋ."
14 Go bôc aclê tau tonaŋ sêlôc gebe "Biŋŋanô." Ma êsêac
laumata sêu tauŋ jasêc ma teteŋ mec. * taêŋ ênam gebe lau
teŋ sêsam papia tau sewiŋ atom, go sêkic papia tôŋ ŋa gam me
o teŋ ma sêsap ŋaomata tôŋ kêpi tageŋ ŋa katêkwi, go sêpeŋ nêŋ
ŋatalô êwa êsêac saŋa kêsêp katêkwi tau. Katêkwi toŋatalô tau
sêsam gebe peŋ. Ŋac taŋ papia gêjac eŋ ŋawae naŋ, êkac peŋ
tau su acgom, go êtôm gebe êsam papia tau. tau. Kat kwl to
atalô tau Jam gebe pe ac taŋ papla gêjac eŋ ŋawae naŋ, êkac pe
tau 8 U aC 9 Om, go êtôm gebe Ŋam papla tau.

6

Biŋ peŋŋa

---

* **5:14:** Lau ŋanô embe teto papia êndêŋ ŋac teŋ ma embe

1 Go galic Domba kêkac buku ŋapeŋ 7 ŋamataŋa su. Ma
gaŋô bôc aclê nêŋ teŋ kêsôm awa amboac wapap gêjac gebe
"Omôêŋ."
2 Ma gaôc matocanô sa ma galic hos kwalam-kwalam teŋ.
Ŋac taŋ gêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, kêmêgôm talam ma sêkêŋ sunsuŋ
gêdêŋ eŋ kêkuc. Ma ŋac tau kêsa gêja kêtôm ŋac-kêku-ŋacjo-
tuluwaga, ma eŋ oc êku ŋacjo tulu.
3 Go Domba kêkac ŋapeŋ kêtu luagêcŋa su. Ma gaŋô bôc kêtu
luagêcŋa kêsôm gebe "Ômôêŋ."
4 Ma hos kokoc teŋ kêsa gêmêŋ. Ma ŋac, taŋ gêŋgôŋ hos
ŋaô naŋ, kêtu ŋatau gebe êkôc biŋmalô su aŋga nom ma êkêŋ
ŋamalac senseŋ tauŋ, tec sêkêŋ siŋ kapôêŋ teŋ gêdêŋ eŋ.
5 Go Domba kêkac ŋapeŋ kêtu têlêacŋa su. Ma gaŋô bôc kêtu
têlêacŋa kêsôm gebe "Ômôêŋ." Ma gaôc matocanô sa e galic hos
jejec teŋ. Ma ŋac, taŋ gêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, kêkôc dôŋ tanam dôŋ
gêŋ ŋawapacŋa kêsêp lêma.
6 Ma gaŋô awa teŋ kêsa bôc aclê ŋasawa gebe "Kôm bêc
tageŋŋa ŋaôli kêtôm gebe tanam ôli padi kap luagêc. Kôm bêc
tageŋŋa ŋaôli kêtôm gebe tanam ôli labi kap 6geŋ. Mago ôŋgôm
ŋalêsi to wain êtu sec atom."
7 Go Domba kêkac ŋapeŋ kêtu aclêŋa su. Ma gaŋô bôc kêtu
aclêŋa nê awa gebe "Ômôêŋ."
8 Tec gaôc matocanô sa e galic hos bobob teŋ. Ma ŋac,
taŋ gêŋgôŋ hos gaô naŋ, nê ŋaê gebe Gêmacanô. Ma lau
lamboamŋa têdaguc eŋ. Ma sêwa lau nomŋa kêkôc gêja toŋ
aclê, ma Gêmacanô to nê lau têtap ŋaclai sa gebe senseŋ toŋ aclê
tonaŋ ŋateŋ su ŋa siŋ to ŋa tôbôm ma ŋa gêmac tokaiŋ-tokaiŋ to
ŋa bôclai nomŋa.
9 Go Domba kêkac ŋapeŋ kêtu lemeŋ teŋŋa su. Ma aê galic
lau, taŋ sêjac êsêac êndu kêtu sêsôm Anôtônê biŋ lasê to sêwa
biŋ tau sa ŋaŋêŋŋa naŋ, nêŋ katuŋ sêmoa altar ŋalabu.
10 Ma êsêac sêmôêc ŋa aweŋ kapôêŋ gebe "O ŋatau dabuŋ
to biŋŋanôŋa, êndêŋ ondoc go ômêtôc biŋ ma ôkêŋ aêacma dec
ŋagêjô êndêŋ lau nomŋa."
11 Tec sêkêŋ ŋakwê kwalam-kwalam gêdêŋ êsêac kêtômgeŋ
ma sêsôm gêdêŋ êsêac gebe sêlêwaŋ tauŋ sauŋgeŋ êwiŋ e ŋacjo
sênac lau, taŋ sêjam kôm sêwiŋ êsêac to nêŋ lasitêwai êndu
nasêwiŋ êsêac, go Anôtô êmêtôc lau nomŋa.
12 Ma aê galic Domba kêkac ŋapeŋ kêtu 6ŋa su ma ôjô gêjam
kapôêŋanô e oc kêtu jec amboac talu ŋasaô-saô ma ajôŋ samuc
amboac dec.
13 Utitalata umboŋŋa sêpôp sêsêp nom amboac wa tomatac-
tomatac sêsêlô êndêŋ taŋ mu êsêlêŋ kapôêŋ naŋ.
14 Ma umboŋ gêlêc tau amboac sêlêc lacgeŋ ma lôc to nuc
samob sêkêŋ maleŋ siŋ.

15 Go kiŋ nomŋa to lau towae ma siŋwaganêŋ kapitai to lau
tolêlôm ma ŋajaŋa to gêŋôma ma êsêac, taŋ sêmoa nêŋ lêtêgeŋ
naŋ, êsêac samob sêsiŋ tauŋ sêsêp gêsuŋ to poclabu aŋga lôc.
16 Ma sêsôm gêdêŋ lôc to poc kapôêŋ gebe "Aku taôm sa
mêŋaŋgênduc aêac auc gebe ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ,
agêc Domba, taŋ têtac ŋandaŋ naŋ, sêlic aêac sapu.
17 Gebe agêcnêŋ bêc kapôêŋ têntac ŋandaŋŋa mêŋkêsa, ma
asa kêtôm gebe êpuc tau tôŋ êkô."

7

Sepeŋ ŋatalô kêpi Israelneŋ lau 144,000

1 Tonaŋ su, go galic aŋela aclê sêkô nom ŋakêclêsu aclê ma
sêmêgôm nom ŋamu aclê tôŋ, gebe mu teŋ êsêlêŋ naêpi nom
ma gwêc to ka teŋ atom.
2 Go galic aŋela teŋ aŋga oc ŋam kêpi gêmêŋ, naŋ kêkôc Anôtô
mata jali nê peŋ sepeŋ ŋatalôŋa ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ
gêdêŋ aŋela aclê, taŋ têtap ŋaclai sêŋgôm nom to gwêc êtu secŋa
sa naŋ gebe
3 "Aŋgôm nom to gwêc ma ka êtu sec atomgeŋ e aêac apeŋ
ŋatalô êpi aêacnêŋ Anôtônê sakiŋwaganêŋ teŋbeleŋ su acgom."
4 Go gaŋô sêsa lau, taŋ sepeŋ ŋatalô kêpi êsêac naŋ, nêŋ
namba sa kêtôm 144,000. Sepeŋ ŋatalô kêpi Israel latuinêŋ
gôlôac samob kêtômgeŋ.
5 Aŋga Judanê gôlôac sepeŋ ŋatalô kêpi lau 12,000,
aŋga Rubennê gôlôac 12,000,
aŋga Gadnê gôlôac 12,000,
6 aŋga Asernê gôlôac 12,000,
aŋga Naptalinê gôlôac 12,000,
aŋga Manasenê gôlôac 12,000,
7 aŋga Simeonnê gôlôac 12,000,
aŋga Lewinê gôlôac 12,000,
aŋga Isakamê gôlôac 12,000,
8 aŋga Sebulonnê gôlôac 12,000,
aŋga Josepnê gôlôac 12,000,
ma aŋga Benjaminnê gôlôac 12,000.

Lau nomŋa totoŋ-totoŋ sêjam sakiŋ Anôtô

9 Tonaŋ su, go galic lau taêsam ŋasec, ŋac teŋ kêtôm gebe êsa
êsêac saŋa atomanô. Êsêac aŋga lau totoŋ-totoŋ samob nêŋ to
lau tomôkê-tomôkê ma lau to-m-to-m samob to lau aweŋ teŋ-
aweŋ teŋ. Êsêac sêkô lêpôŋ kiŋŋa to Domba laŋônêmŋa sêsô
ŋakwê kwalam-kwalam ma sêôc tômtôm ŋalauŋ.
10 Ma sêmôêc ŋa aweŋ kapôêŋ gebe "Moasiŋ ênam aêac
kêsiŋa gêmêŋ aŋga Anôtô, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, agêc
Domba nêŋ."

11 Ma aŋela samob, taŋ sêkô sêgi lêpôŋ kiŋŋa to laumata
ma bôc aclê auc naŋ, sêu tauŋ têtap labôcgeŋ sêc lêpôŋ kiŋŋa
ŋanêmŋa ma teteŋ mec gêdêŋ Anôtô
12 ma sêsôm gebe
"Biŋŋanô, lambiŋ to ŋawasi
ma kauc mêtêŋa to daŋge
ma wae to ŋaclai ma ŋajaŋa
êndêŋ aêacnêŋ Anôtô teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋŋanô."
13 Go laumata teŋ kêtu kênac aê gebe "Êsêac taŋ sêsô ŋakwê
kwalam-kwalam naŋ, asa lau ma sêmêŋ aŋga ondoc."
14 Ma aê kasôm gebe "Ŋoc apômtau, aôm kôjalagac." Tec eŋ
kêsôm gêdêŋ aê gebe "Gêŋwapac kêkôniŋ êsêac ŋanô, tec sêmêŋ
ma sêkwasiŋ nêŋ ŋakwê kêsêp Dombanê dec, tec ŋakwê tau kêtu
sêp.
15 Sêgôm amboac tonaŋ, tec sêkô Anôtônê lêpôŋ kiŋŋa ŋanêmŋa
ma sêjam sakiŋ eŋ kêtôm bêc to geleŋ sêmoa ênê lôm dabuŋ.
Ma ŋac, taŋ gêŋgoŋ lêpôŋ kiŋŋa ŋaô naŋ,
mêŋêtu nêŋ bec.
16 Mo to bu oc êjô êsêac êtiam atom.
Ma oc to gêŋ ŋandaŋ teŋ oc êtuŋ êsêac êtiam atom,
17 gebe Domba, taŋ kêkô lêpôŋ ŋaluŋgeŋ naŋ, oc ejop êsêac
ma oc êwê êsêac sêndêŋ bumata mata jali sêna.
Ma Anôtô oc êmbuŋ êsêac mateŋsulu samob aŋga mateŋgasi
su."

8

Ŋapeŋ kêtu 7ŋa

1 Domba kêkac ŋapeŋ kêtu 7ŋa su, go undambê ŋagamêŋ
ŋaŋêŋ kêsa kêtôm ockatu ŋasawa ŋamakeŋ.
2 Go galic aŋela 7, taŋ sêkô Anôtô laŋônêmŋa naŋ, sêkôc dauc
7.
3 Ma aŋela teŋ gêmêŋ kêkô kêsi altarŋa. Eŋ kêkôc laclu gold
gêŋmaluŋa teŋ. Ma sêkêŋ gêŋmalu taêsam gêdêŋ eŋ gebe êkêŋ
êtu da ênsac altar gold, taŋ kêkô lêpôŋ kiŋŋa ŋanêmŋa naŋ, êwiŋ
Anôtônê lau samob nêŋ mec.
4 Ma gêŋmalu ŋajadauŋ gêôŋ sa aŋga aŋela, taŋ kêkô Anôtô
laŋônêmŋa naŋ lêma, kêpi gêwiŋ Anôtônê launêŋ mec gêja.
5 Go aŋela kêkôc laclu gêŋmaluŋa jakêkêŋ ja aŋga altar kêsêp
e mêŋgêc ma kêbaliŋ kêsêp nom gêja. Su, go wapap gêjac to
gamêŋ ŋakicsêa kêsa ma ôsic kêkac to ôjô gêjam.

Dauc kêtaŋ

6 Ma aŋela 7, taŋ sêkôc dauc 7 naŋ, sêmasaŋ tauŋ gebe sênac
êtaŋ.
7 Aŋela ŋamataŋa gêjac dauc kêtaŋ ma kompoc to ja ma dec
kêgaluŋ gêwiŋ tau kêsêp nom gêja. Sêwa nom samuc kêkôc

gêja ŋamakeŋ têlêac ma sêwa ka kêkôc gêja toŋ têlêac amboac tonaŋgeŋ. Tec ja geŋ nom ŋamakeŋ teŋ to ka ŋatoŋ teŋ su ma gêgwaŋ matac-matac samob tomalageŋ.

8 Go aŋela kêtu luagêcŋa gêjac dauc kêtaŋ ma gêŋ amboac ja geŋ lôc kapôêŋ teŋ gêu tau kêsêp gwêc gêja. Gwêc tau sêwa kêkôc gêja têlêac ma ŋateŋ kêtu dec.

9 Ma sêwa gêŋ mateŋ jali, taŋ sêsê aweŋ sêmoa gwêc naŋ, to waŋ, taŋ sêpoac gwêc naŋ, kêkôc gêja toŋ têlêac ma gêŋ mateŋ jali nêŋ toŋ teŋ to waŋ ŋatoŋ teŋ sêjaŋa.

10 Go aŋela kêtu têlêacŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma utitalata kapôêŋ teŋ kêpôp aŋga umboŋ kêtôm daweŋ ŋawaô. Ma sêwa bu samob kêkôc gêja têlêac, tec jakêsêp ŋateŋ to kêsêp bumata gêwiŋ.

11 Ma utitalata tau ŋaê gebe Ŋamakic. Ma bu têlêac tau ŋateŋ ŋamakic kêsa. Ma ŋamalac taêsam sênôm bu ŋamakic tau, tec sêmac êndu.

12 Go aŋela kêtu aclêŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma sêwa oc kêkôc gêja ŋamakeŋ têlêac ma sêwa ajôŋ kêkôc gêja ŋamakeŋ têlêac to sêwa utitalata kêkôc gêja toŋ têlêac. Ma oc ŋamakeŋ teŋ to ajôŋ ŋamakeŋ teŋ ma utitalata ŋatoŋ teŋ gêjam kanuc. Ma têm oc to ajôŋ ma utitalata kêpô nomŋa kêtu dambê kêtôm tonaŋgeŋ.

13 Go galic to ganô momboaŋ teŋ gêlôb gêmoa umboŋ ŋalabu ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gebe “Ojae, ojae, ojae, lau taŋ sêŋgôŋ nom naŋmêŋ. Aŋela têlêac tec sêmoa. Nêŋ dauc embe êtaŋ, oc êsêacmêŋ sêŋgôŋ naeo ŋanôgoc.”

9

1 Go aŋela kêtu lemeŋ teŋŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma galic utitalata teŋ kêpôp aŋga umboŋ kêsêp nom gêja, ma sêkêŋ ki gamêŋ ŋakêlêndiŋ secŋa gêdêŋ eŋ.

2 Ma eŋ kêlai gamêŋ ŋakêlêndiŋ ŋakatam su ma jadauŋ kêpi aŋga gêsuŋ tau tonaŋ kêtôm ja geŋ oba ŋatêtac mêŋgêjam oc to gamêŋ auc e ŋakesec kêsa.

3 Ma wagô sêsa aŋga jadauŋ ŋalêlôm mêŋsêjam nom auc, ma nêŋ ŋaclai kêtôm alidêbu nomŋa nêŋ.

4 Ma biŋ gêdêŋ êsêac gebe sêŋgôm gêgwaŋ nomŋa to gêŋ ŋalauŋ matac-matac ma ka sec atom, têtu kasec ŋamalac, taŋ sepeŋ Anôtônê ŋatalô kêpi êsêac teŋbeleŋ atom naŋgeŋ.

5 Mago wagô tau têtôm gebe sênac ŋamalac êndu atom, sêlôc gebe sêlênsu êsêacgeŋ êtôm ajôŋ lemeŋ teŋ. Sêlênsu êsêac ŋa ŋandaŋ êtôm alidêbu êŋac lau ŋaŋandaŋ.

6 Êndêŋ ŋasawa tonaŋ ŋamalac sêŋgôm gêŋlêlôm gebe sêmac ênduŋa, mago sêŋgôm elêmê. Êsêac oc sênam aweŋ su gebe sêmac êndu, mago gêmac oc êc êsêac sugeŋ.

7 Wagô tau ŋalaŋô amboac hos, taŋ sêmasaŋ kêtu siŋŋa
naŋ. Êsêac sêkuc gêŋ amboac sunsuŋ gold, ma êsêac laŋôŋanô
amboac ŋamalac laŋôanô.
8 Êsêac môkêŋlauŋ baliŋ amboac lauonêŋ ma luŋluŋ amboac
lewenêŋ.
9 Talic êsêac bôŋdagi amboac maluku ki gêsaŋ auc, ma nêŋ
magêŋ ŋakicsêa amboac kareta, taŋ hos taêsam sê ma sêlêti
kêtu siŋŋa naŋ.
10 Ma nêŋ lêŋuc tokêm amboac alidêbunêŋ, ma nêŋ ŋaclai gêc
ŋalêŋuc tau ŋalêlôm, gebe têtu kasec ŋamalac êtôm ajô lemeŋ
teŋ.
11 Aŋela gamêŋ ŋakêlêndiŋ secŋa kêtu nêŋ kiŋ, nê ŋaê ŋa
Ebolai aweŋ gebe Abadon, ma ŋa aêac aweŋ gebe ŋac-geseŋ-
gêŋ-ŋsamob-suwaga.
12 Ojae ŋamataŋa mêŋgêja su. Ojae luagêc gacgeŋ gêc, oc
mêŋêsa êtu ŋamu.
13 Go aŋela kêtu 6ŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma aê gaŋô awa
teŋ kêsa aŋga jabo aclê, *taŋ gêsac altar gold, taŋ kêkô Anôtô
laŋônêmŋa naŋ ŋakêclêsu.
14 Awa tau kêsôm gêdêŋ aŋela kêtu 6ŋa, taŋ kêkôc dauc
naŋ, gebe “Ôŋgamboac aŋela aclê, taŋ sêkô êsêac tôŋ sêmoa bu
kapôêŋ Euprat naŋ su.”
15 Ma eŋ kêgaboac aŋela aclê tonaŋ su. Aŋela tau sêmasaŋ
tauŋ kêpi jala tonaŋ ŋaajôŋ to ŋabêc ma ŋaockatu su gebe sêwa
ŋamalac samob êkôc êna toŋ têlêac ma sênac ŋamalacnêŋ toŋ
têlêac tau ŋateŋ êndu.
16 Ma aê gaŋô sêsa siŋwaga, taŋ sêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, nêŋ
namba sa, ma namba tau 200 million.
17 Ma katuc kaiŋ teŋ kêsa e galic hos to lau, taŋ sêŋgôŋ
ŋaô naŋ. Êsêacnêŋ maluku kokoc kêtôm ja to majaŋ-majaŋ
ma joŋjoŋ. Ma hos tau môkêŋapac amboac lewenêŋ, ma ja to
jadauŋ ma talao kêsa êsêac aweŋsuŋ.
18 Gêŋwapac têlêac tonec ja to jadauŋ ma talao, taŋ kêsa êsêac
aweŋsuŋ naŋ, geseŋ ŋamalac, taŋ sêwa kêkôc gêja toŋ têlêac
naŋ, ŋateŋ su.
19 Hos tau nêŋ ŋaclai ŋam kêsêp êsêac aweŋsuŋ to nêŋ Iêŋuc.
Nêŋ Iêŋuc tomôkêŋapac amboac moac. Ma môkêŋapac tau
tonaŋ têtu kasec ŋamalac.
20 Ma ŋamalac ŋagêdô, taŋ gêŋwapac tonaŋ geseŋ êsêac su
atom naŋ, sêjam tauŋ ôkwi aŋga nêŋ kôm, taŋ lemeŋ sêgôm naŋ
atom. Êsêac teteŋ mec gêdêŋ ŋalau sec sêwi siŋ atom ma teteŋ
mec gêdêŋ gwam, taŋ sêmasaŋ ŋa gold to silber ma ki to poc
ma ka, ma têtôm gebe sêlic gamêŋ to sêŋô biŋ ma sêsêlêŋ atom
naŋ.

21 Ma êsêac sêjam tauŋ ôkwi aŋga nêŋ lêŋ sêjac ŋamalac êndu to
nêŋ sôlôŋ toê-toê ma nêŋ lêŋ mockaiŋo to mockaiŋŋa ma nêŋ
biŋ geŋgeŋŋa atom. * jabo kapôêŋ aclê ma sêkêŋ jabo ŋakatu
tau kêkô altar ŋakêclêsu aclê. ma êkêŋ Jabo akatu tau k k altar
akacŋu acŋ.

10

Aŋela to buku sauŋ

1 Go galic aŋela ŋajaŋa teŋ aŋga undambê kêsêp gêmêŋ. Eŋ
kêkôm tau auc ŋa tao, ma kasômbuc teŋ gêsac eŋ môkêapac, ma
laŋôanô amboac oc ma akaiŋ amboac alê ja.
2 Buku sauŋ teŋ kêkac tau sa kwanaŋgeŋ kêsêp eŋ lêma. Ma
ketoc akaiŋ anôŋa kêkô gwêc ma gasêŋa kêkô bau.
3 Go eŋ gêmôêc ŋa awa kapôêŋ amboac lewe kêtaŋ. Eŋ
gêmôêc su, go wapap 7 sêjac ma sêsôm biŋ.
4 Wapap 7 sêsôm biŋ su, ma gabe jato biŋ tau. Mago ganô
awa teŋ kêsa aŋga undambê gêmêŋ gebe "Biŋ taŋ wapap 7
sêsôm naŋ, ênêc aômŋageŋ, oto sa atom."
5 Go aŋela, taŋ galic eŋ kêkô gwêc to bau naŋ,
gêôc lêma anôŋa sa kêpi undambê gêja,
6 ma kêtôc lêma kêpi ŋac mata jaliŋa, taŋ gêmoa teŋgeŋ ma
teŋgeŋ.
Ŋac tau kêkêŋ undambê to ŋagêŋ samob ma nom to ŋagêŋ
samob ma gwêc to ŋagêŋ samob. Ma aŋela kêsôm gebe "Têm
oc êmbacnê.
7 Êndêŋ taŋ aŋela kêtu 7ŋa ênac dauc êtaŋ naŋ, Anôtô oc ênac
dabiŋ nê biŋ ŋalêlômŋa, amboac kêsôm ŋawae ŋajam tau lasê
gêdêŋ propete, taŋ têtu ênê sakiŋwaga naŋ."
8 Ma awa, taŋ ganô kêsa aŋga undambê gêmêŋ naŋ, kêsôm
biŋ gêdêŋ aê kêtiam gebe "Ôna ma ôkôc buku, tê kêkac tau sa
kwanaŋgeŋ kêsêp aŋela, taŋ kêkô gwêc to bau naŋ, lêma nê su."
9 Tec aê gadêŋ aŋela tau gaja ma kasôm gêdêŋ eŋ gebe "Ôkêŋ
buku sauŋ tonaŋ êndêŋ aê." Ma eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ôkôc
wacôniŋ. Buku tau oc êŋgôm nêm ŋatêtacsêga ŋamakic êsa.
Mago awamsuŋ oc ênsaê ŋakana amboac lêp."
10 Ma kakôc buku sauŋ tau su aŋga aŋela lêma ma mêŋgaeŋ
e kêsaê ŋakana amboac lêp gêc aocsuŋ. Aê kadaŋgôŋ su, go ŋoc
ŋatêtacsêga ŋamakic kêsa.
11 Ma sêsôm gêdêŋ aê gebe "Oc biŋ lasê êtiammaŋ êpi lau to-
m-to-m to lau totoŋ-totoŋ ma lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ ma kiŋ
tokiŋ."

---

* **9:21:** Lau Juda sêmasaŋ nêŋ ŋagêlôŋ teŋ. Êsêac sêsap

11

Sêwa-biŋ-sa-ŋaŋeŋwaga luagêc

1 Go sêkêŋ ôpic teŋ kêtôm tôc tanam dôŋ gêŋŋa gêdêŋ aê ma
sêsôm gêdêŋ aê gebe "Ôndi naônam dôŋ Anôtônê lôm dabuŋ to
altar ma êsêac, taŋ teteŋ mec sêmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm naŋ.
2 Mago ondec malacluŋ lôm dabuŋ ŋamagêŋa ênêcŋa, ônam
dôŋ atom, gebe sêkêŋ gêdêŋ lau samuc sêwê kaiŋ ma êsêac oc
sêka malac dabuŋ popoc êtôm ajôŋ 42.
3 Ma aê oc jakêŋ ŋoc sêwa-biŋ-sa-ŋaŋeŋwaga luagêc. Êsêagêc
sêsô talu sa ma seoc biŋ lasê êtôm bêc 1,260."
4 Ŋac ulu tonaŋ têtôm katêkwi luagêc me jakaiŋ luagêc, taŋ
sêkô nom Ŋatau laŋônêm naŋ.
5 Ma teŋ embe taê ênam gebe êtu kasec êsêagêc, go ja êsa
êsêagêc aweŋsuŋ e naêniŋ agêcnêŋ ŋacjo su. Teŋ embe taê ênam
gebe êtu kasec êsêagêc, naŋ senseŋ eŋ su ŋa ja êtôm tônêgeŋ.
6 Ŋaclai gêdêŋ êsêagêc gebe sêmbôc umboŋ auc e kom teŋ
ênac êndêŋ bêc êsêagêc seoc biŋ lasêŋa atom. Ma ŋaclai gêdêŋ
êsêagêc gebe sênam bu ôkwi êtu dec. Ma êsêagêc oc sêlênsu nom
ŋa gêŋwapac tokaiŋ-tokaiŋ êtôm taŋ taêŋ gêjam naŋ.
7 Êndêŋ taŋ sênac dabiŋ nêŋ kôm sêwa biŋ saŋa naŋ, bôc tau
oc êpi aŋga ŋakêlêndiŋ sec mêŋênac siŋ êndêŋ êsêagêc e êku
êsêagêc tulu ma ênac êsêagêc êndu.
8 Ma êsêagêcnêŋ ŋawêlêlaŋ oc ênêc malacsêga ŋaintêna. Êsêac
sêlêwiŋ malac tau gebe Sodom to Aiguptu. Aŋga malac tonaŋ
êsêac sêjac êsêagêcnêŋ Apômtau kêpi kakesotau.
9 Ma lau aŋga lau to-m-to-m ma lau tomôkê-tomôkê to
lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ ma lau totoŋ-totoŋ sêlic êsêagêcnêŋ
ŋawêlêlaŋ ênêc êtôm bêc têlêac ma ŋasêku ma sênac jao gebe
sênsuŋ atom.
10 Ma lau nomŋa oc têtu samuc êsêagêc sêmac ênduŋa ma
têntac ŋajam, tec sêkêŋ gêŋ ŋajam-ŋajam ŋaômageŋ êndêŋ tauŋ,
gebe propete luagêc tonaŋ sêlêsu lau nomŋa.
11 Bêc têlêac ma ŋasêku gêjaŋa, go Ŋalau mata jaliŋa aŋga
Anôtônê kêsêp êsêagêcnêŋ ŋalêlôm gêja, tec agêc dêdi sêkô, ma
êsêac, taŋ sêlic êsêagêc naŋ, têtêc tauŋ ŋanô.
12 Ma ŋaclagêc tau sêŋô awa kapôêŋ kêsa aŋga undambê ma
kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe "Api tonec amêŋ." Go tao teŋ kêsuŋ
êsêagêc sa sêpi undambê sêja ma agêcnêŋ I acjo sêlic êsêagêc
sêpi sêja.
13 Ma gêdêŋ ŋasawa tonaŋ ôjô gêjam kapôêŋ e malac tonaŋ
ŋaandu samob embe tawa êkôc êna toŋ 10, naŋ ŋateŋ gêjaŋa.
Ma ôjô tau geseŋ lau 7,000 su. Ma lau ŋagêdô têtêc tauŋ, tec
tetoc Anôtô undambêŋa sa.

14 Ojae kêtu luagêcŋa tec mêŋgêja su. Ma ojae kêtu têlêacŋa
oc mêŋêsa.

Dauc kêtu 7ŋa

15 Go aŋela kêtu 7ŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma aweŋ kapôêŋ kêsa
aŋga undambê gebe
"Aêacnêŋ Apômtau agêc nê Kilisi têtu nom ŋagamêŋ Ŋatau,
ma eŋ oc ênam gôliŋ êmoa teŋgeŋ ma teŋgeŋ."
16 Go laumata 24, taŋ sêŋgôŋ nêŋ lêpôŋ sêmoa Anôtô laŋônêm
naŋ, sêu tauŋ têtap labôcgeŋ sêc ma teteŋ mec gêdêŋ Anôtô
gebe
17 "O Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau, taŋ gômoa gêdêŋ andaŋgeŋ
ma galoc gômoa naŋ,
aêac anam daŋge aôm gebe kôwaka nêm ŋaclai kapôêŋ sa ma
gôjam gôliŋ gômoa.
18 Lau samuc têntac ŋandaŋ kêsa,
mago aôm têmtac ŋandaŋ kêsa amboac tonaŋgeŋ.
Noc ômêtôc ŋacmatêŋa
to ôkêŋ ŋagêjô ŋajam êndêŋ propete, taŋ têtu nêm sakiŋwaga
to êndêŋ nêm lau ma êndêŋ êsêac lau sauŋ to kapôêŋ,
taŋ têtêc aômnêm ŋaê naŋŋa, mêŋgêô lasê.
Noc onseŋ êsêac, taŋ seseŋ nom naŋ, tau tonec."
19 Ma Anôtônê lôm dabuŋ aŋga undambê ŋakatam gêlêc su e
Anôtônê poac ŋakatapa, taŋ kêkô ênê lôm dabuŋ naŋ, kêtu awê.
Go ôsic kêkac to gamêŋ ŋakicsêa kêsa ma wapap gêjac to ôjô
gêjam ma kompoc gêjac kapôêŋ.

12

Awê ma lêŋuckêm nêŋ biŋ

1 Ma gêŋtalô kapôêŋ teŋ aŋga undambê mêŋkêsa gebe awê
teŋ kêsô oc kêtu nê ŋakwê ma kêkô ajôŋ ŋaô ma kêkuc utitalata
12 kêtu sunsuŋ.
2 Awê tau taê ma ŋapalê kêtuŋ eŋ gebe êkôc, tec gêŋgôŋ jageo
ma kêwakic.
3 Go gêŋtalô teŋ aŋga undambê mêŋkêsa. Lêŋuckêm bom-
samuc kapôêŋ teŋ tomôkêapac 7 ma ŋajabo 10 kêkuc sunsuŋ 7.
4 Ma nê Iêŋuc gêbam utitalata umboŋŋa toŋ têlêac tonaŋ
ŋateŋ piŋpaŋ, ma kêpalip kêsêp nom gêja. Go lêŋuckêm jakêkô
awê, taŋ gebe êkôc ŋapalê naŋ laŋônêm. Eŋ kêkô ma kêsaê gebe
awê êkôc ŋapalê su acgom, go eŋ êndaŋgôŋ ŋapalê tau su.
5 Awê tau kêkôc ŋapalê ŋac. Ŋapalê tau tonaŋ oc ênam gôliŋ
lau samuc samob ŋa tôcki. Go gêŋ teŋ kêjaŋgo ŋapalê su gêdêŋ
Anôtô to nê lêpôŋ gêja.
6 Ma awê tau kêsa gamêŋ sawa gêja. Anôtô tau kêmasaŋ
gamêŋ ŋasawa teŋ kêtu eŋŋa gebe sêlôm eŋ aŋga tônê êtôm bêc
1,260.

7 Go siŋ kêsa aŋga undambê. Mikael to nê aŋela sêjac siŋ
gêdêŋ Iêŋuckêm. Ma lêŋuckêm to nê aŋela sêjac siŋ gêdêŋ êsêac,
8 mago sêku êsêac tulu atom, tec lêŋuckêm to nê aŋela nêŋ
ŋasawa teŋ gêc undambê kêtiam atom.
9 Êsêac têtiŋ Iêŋuckêm kapôêŋ, moac laŋgwa tau, taŋ sêsam
eŋ gebe Ŋackêlênsôŋ-biŋwaga me Sadaŋ naŋ su. Ŋac tau kêsau
nom ŋagamêŋ samob. Êsêac têtiŋ eŋ to nê aŋela su sêsêp nom
sêja.
10 Go gaŋô awa kapôêŋ aŋga undambê kêsa gebe
"Galoc moasiŋ to ŋajaŋa ma gôliŋ kiŋŋa gêmu gêdêŋ aêacnêŋ
Anôtô gêja.
Ma ênê Kilisinê ŋaclai kêsa,
gebe têtiŋ ŋac, taŋ kêkô Anôtô laŋônêm
ma kêgôliŋ biŋ kêpi aêacnêŋ lasitêwai naŋ su.
Eŋ kêgôliŋ biŋ kêpi êsêac kêtôm bêc to geleŋgeŋ.
11 Ma êsêac sêku eŋ tulu ŋa Dombanê dec
to ŋa nêŋ biŋ, taŋ sêwa sa naŋ.
Êsêac têntac gêwiŋ gebe sêmoa mateŋ jali atom, tec sêmac êndu.
12 Amboac tonan undambê to amac, taŋ aŋgôŋ undambê naŋ,
têmtac ŋajam êsa.
Ojae, nom to gwêcmêŋ,
Sadaŋ kêsêp gêdêŋ amac gêwac totêtac ŋandaŋ kapôêŋ,
gebe eŋ kêjala su gebe nê têm kêtu dambêgac."
13 Gêdêŋ tonaŋ Iêŋuckêm kêjala gebe têtiŋ eŋ su kêsêp nom
gêja, tec kêjanda awê, taŋ kêkôc ŋapalê ŋac naŋ.
14 Ma sêkêŋ momboaŋ kapôêŋ ŋamagê luagêc gêdêŋ awê tau,
gebe êɪôp êna nê mala, taŋ gêc gamêŋ sawa naŋ. Êsêac oc sêlôm
eŋ aŋga tônê êtôm jala têlêac ma ajôŋ 6, gebe êmoa jaêc moac.
15 Tec moac gêluc bu kapôêŋ kêsa awasuŋ kêdaguc awê tau
gêja, gebe êc eŋ su.
16 Mago nom gêjam awê tau sa ma gêŋa awasuŋ e kêdaŋgac
bu, taŋ Iêŋuckêm gêluc kêsa awasuŋ naŋ su.
17 Tec lêŋuckêm têtac ŋandaŋ gêdêŋ awê tau ma gêja gebe
ênac siŋ êndêŋ ênê wakuc ŋagêdô, taŋ sêmasaŋ Anôtônê biŋsu
to sêwa Jesunê mêtê sa naŋ.
18 Ma lêŋuckêm kêkô ambêô.

13

Bôc luagêc nêŋ biŋ

1 Go galic bôc teŋ kêpi aŋga gwêc gêmêŋ. Bôc tau nê jabo 10
ma môkêapac 7. Ma sunsuŋ 10 gêsac nê jabo ŋaô ma teto ŋaê
alôb-alôb gêsac môkêapac.
2 Ma bôc tau, taŋ galic naŋ, ŋalaŋô amboac pusip saleŋŋa
kapôêŋ ma akaiŋ amboac iwanê ma awasuŋ amboac lewe

awasuŋ. Ma lêŋuckêm kêkêŋ nê ŋajaŋa to nê lêpôŋ ma nê ŋaclai
kapôêŋ gêdêŋ eŋ.
3 Ma sêlic bôc tau nê môkêapac tau ŋateŋ kêtôm sêjac êndu,
mago ŋakamoc sec tau gêmô. Tec lau nomŋa samob sê taêŋ ma
têdaguc bôc tau.
4 Ma êsêac teteŋ mec gêdêŋ lêŋuckêm gebe kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ
bôc, go teteŋ mec gêdêŋ bôc tau ma sêsôm gebe "Asa kêtôm bôc
tonaŋ ma asa kêtôm gebe ênac siŋ êndêŋ eŋ."
5 Ma Anôtô gêlôc gebe bôc etoc tau sa ŋa awasuŋ kapôêŋ to
êsôm biŋ alôb-alôb, ma kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ eŋ gebe êŋgôm gêŋ
tau êtôm ajôŋ 42.
6 Bôc tau gêŋa awasuŋ ma kêsôm biŋ alôb-alôb kêpi Anôtô to
kêpi ênê ŋaê to ênê andu ma kêpi êsêac, taŋ sêŋgôŋ undambê.
7 Ma Anôtô gêlôc gebe eŋ ênac siŋ êndêŋ Anôtônê lau e êku
êsêac tulu. Ma kêkêŋ ŋaclai gêdêŋ eŋ gebe êtu lau tomôkê-
tomôkê to lau to-m-to-m ma lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ to lau
totoŋ-totoŋ samob nêŋ ŋatau.
8 Ma lau nomŋa samob oc teteŋ mec êndêŋ bôc tau. Mago
gêdêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ, lau
tonaŋ nêŋ ŋaê kêsêp Domba, taŋ sêjac êndu naŋ, nê buku mata
jaliŋa atom.
9 Ŋac teŋ nê taŋasuŋ embe ênêc, naŋ, êŋômaŋ.
10 Embe ênac ŋac teŋ ŋawae gebe êŋgôŋ kapoacwalô,
oc êsêp kapoacwalô êna.
Ma embe ênac ŋac teŋ ŋawae gebe sênac eŋ ŋa siŋ êndu,
oc sênac eŋ êndu.
Amboac tonaŋ Anôtônê lau sêôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ
ma sêkêŋ êwiŋ.
11 Go galic bôc tauŋa teŋ kêpi aŋga nom ŋalêlôm gêmêŋ. Bôc
tonaŋ nê jabo luagêc kêtôm dombanê, mago kêsau biŋ kêtôm
lêŋuckêm.
12 Ma gêjam kôm ŋa bôc ŋamataŋa nê ŋaclai gêmoa bôc tau
laŋônêmŋa. Ma kêkac nom to êsêac, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, gebe
teteŋ mec êndêŋ bôc ŋamataŋa toŋakamoc sec, taŋ gêmô su naŋ.
13 Ma eŋ gêgôm gêŋtalô kapôêŋ-kapôêŋ. Eŋ kêkêŋ ja kêsêp
aŋga undambê gêmêŋ nom mêŋ-ŋamalac samob sêlic.
14 Bôc tau kêsau gêôc lau nomŋa samob ŋa gêŋtalô, taŋ Anôtô
gêlôc gebe êŋgôm êmoa bôc ŋamata ŋalaŋônêm naŋ. Ma bôc
tau kêsôm gêdêŋ lau nomŋa gebe sêmansaŋ bôc, taŋ kêtap siŋ
ŋakamoc sa, mago gêmoa mata jali naŋ, nê ŋakatu teŋ.
15 Ma Anôtô gêlôc, tec bôc tau gêju awajaô mata jali kêsêp
bôc ŋakatu gebe bôc ŋakatu êsôm biŋ ma enseŋ êsêac, taŋ teteŋ
mec êndêŋ ŋakatu atom naŋ su.
16 Ma bôc tau kêkac ŋamalac samob, lau sauŋ to kapôêŋ ma
lau tolêlôm to lau ŋalêlôm sawa ma lau, taŋ sêmoa nêŋ lêtêgeŋ

naŋ, to gêŋômа gebe sepeŋ ŋatalô teŋ ênêc lemeŋ anôŋa me teŋbeleŋ.
17 Ŋac teŋ embe êtap ŋatalô tonaŋ sa atom, oc êtôm gebe ênam
ôli gêŋ me êkêŋ gêŋ êndêŋ lau sênam ôli atom. Ŋatalô tonaŋ bôc
tau nê ŋaê me ŋaê tau ŋanamba.
18 Amboac tonaŋ lau tokauc mêtêŋa taêŋ ênam biŋ tau
acgom. Ŋac tokauc êkip bôcnê namba ŋam samaŋ, gebe namba
tau ŋamalac teŋ nê. Ma namba tau 666.

14

Lau 144,000 nêŋ wê

1 Go gaôc matocanô sa ma galic Domba tau kêkô lôc Sion ma
lau 144,000, taŋ teto êsêagêc Tama nêŋ ŋaê kêpi êsêac teŋbeleŋ
naŋ, sêkô sêwiŋ eŋ.
2 Ma gaŋô awa teŋ kêsa aŋga undambê kêtôm bu taêsam
ŋakicsêa ma kêtôm wapap gêjac kapôêŋanô. Ma gaŋô awa tau
amboac lau wêŋa sêjac nêŋ gêŋ wêŋa kêtaŋ.
3 Lau tau sêjam wê wakuc teŋ sêkô lêpôŋ kiŋŋa to bôc aclê ma
laumata laŋôŋnêmŋa. Ŋac teŋ kêtôm gebe êŋô wê tonaŋ e êtu
tôŋ eŋ atom, lau 144,000 tauŋgeŋ, taŋ Domba gêjam ôli êsêac
su aŋga nom naŋ, tec sêjam.
4 Lau tonaŋ ŋai têtu sec gêdêŋ lauo atom, sêmoa tonêŋ
ŋalêlôm ŋawasigeŋ. Êsêac têdaguc Domba sêsa intêna samob, taŋ
eŋ kêsa naŋ. Domba gêjam ôli êsêac su aŋga ŋamalacnêŋ e têtu
Anôtô agêc Domba nêŋ gêŋ ŋanô ŋamêc.
5 Biŋdansaŋ teŋ kêsa êsêac aweŋsuŋ atomanô, gebe êsêacnêŋ
keso masi.

Aŋela têlêac nêŋ biŋ

6 Go galic aŋela teŋ gêlôb gêmoa undambê ŋalêlôm. Eŋ kêkôc
ŋawae ŋajam teŋgeŋŋa teŋ gebe êsôm lasê êndêŋ lau, taŋ sêŋgôŋ
nom naŋ, ma êndêŋ lau totoŋ-totoŋ samob to lau tomôkê-
tomôkê ma lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ to lau to-m-to-m.
7 Eŋ kêsôm ŋa awa kapôêŋ gebe "Atêc Anôtô to atoc eŋ
taugeŋ sa, gebe ênê mêtôc ŋanoc mêŋkêsa. Ateŋ mec êndêŋ ŋac,
taŋ kêkêŋ undambê to nom ma gwêc to bumata naŋ."
8 Ma aŋela teŋ kêdaguc mêŋkêtu luagêc ma kêsôm gebe "Sêku
Babel kapôêŋ tulu, sêku tulugac, Babel tau kêkêŋ nê wain têtac
ŋakalacŋa gêdêŋ lau samuc sênôm."
9 Go aŋela teŋ kêdaguc êsêagêc mêŋkêtu têlêac. Eŋ kêsôm ŋa
awa kapôêŋ gebe "Teŋ embe eteŋ mec êndêŋ bôc to êndêŋ nê
ŋakatu ma êkôc ŋatalô ênêc têbêla me lêma,
10 naŋ oc ênôm wain Anôtônê têtac ŋandaŋŋa, taŋ kêkêc kêsêp
nê têtac ŋandaŋ ŋalaclu, kêgaluŋ gêwiŋ gêŋ teŋ atom. Ma sêlênsu
ŋac tau ŋa ja to talao aŋga aŋela dabuŋ to Domba laŋôŋnêmŋa.

11 Ja taŋ êlênsu êsêac naŋ, ŋajadauŋ oc êpi endeŋ tôŋgeŋ. Êsêac
taŋ teteŋ mec gêdêŋ bôc to gêdêŋ ênê ŋakatu ma sêkôc ênê ŋaê
ŋatalô sa naŋ, oc sêniŋ aweŋ atom êtôm bêc to eleŋgeŋ.”
12 Amboac tonaŋ Anôtônê lau, taŋ sêmasaŋ Anôtônê biŋsu to
sêkêŋ gêwiŋ Jesu naŋ, sêôc gêŋwapac totêntac êpa sugeŋ.
13 Go gaŋô awa teŋ kêsa aŋga undambê gebe “Oto gebe Aê
aoc êôc lau, taŋ Apômtau gêbiŋ êsêac tôŋ ma sêmac êndu galoc
ma êndêŋ bêc ŋamuŋa samobgeŋ.” Ŋalau Dabuŋ kêsôm gebe
“Biŋŋanô, êsêac oc sêwi nêŋ koleŋ siŋ ma sêniŋ aweŋ gebe nêŋ
koleŋ ŋanô kêdaguc êsêac.”

Têm sejoŋ kôm ŋanô saŋa

14 Go gaôc matocanô sa ma galic tao sêpsêp teŋ ma ŋac teŋ
amboac ŋamalacnê latu gêŋgôŋ tao tonaŋ ŋaô. Eŋ kêkuc sunsuŋ
gold ma lêma kêmêgôm bôjaŋ jalô ŋamata teŋ.
15 Ma aŋela tauŋa teŋ kêsa aŋga lôm dabuŋ mêŋgêmôêc ŋa
awa kapôêŋ gêdêŋ ŋac, taŋ gêŋgôŋ tao ŋaô naŋ, gebe “Ôsakiŋ
nêm bôjaŋ jalô naônêc kôm ŋanô sa gebe noc tajoŋ kôm ŋanô
saŋa mêŋkêsa ma gêŋ nomŋa kêtu lêwê su.”
16 Tec ŋac, taŋ gêŋgôŋ tao ŋaô naŋ, gêjac bôjaŋ jalô kêsêp nom
ma gêjac nom ŋakôm ŋanô sa.
17 Go aŋela tauŋa teŋ kêsa aŋga lôm dêbuŋ, taŋ kêkô undambê
naŋ, gêmêŋ ma gêôc bôjaŋ jalô ŋamata teŋ amboac tonaŋ.
18 Go aŋela tauŋa teŋ kêsa aŋga altar gêmêŋ gêwiŋ, naŋ kêtu ja
ŋatau ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gêdêŋ ŋac tobôjaŋ jalô ŋamata
tonaŋ gebe “Ôsakiŋ nêm bôjaŋ jalô ŋamata êna ma ojoŋ ŋanô
aŋga nom ŋakôm wainŋa sa, gebe wain ŋanô kêtu lêwê su.”
19 Go aŋela gêjac nê bôjaŋ jalô kêsêp nom ma kejoŋ wain
ŋanô aŋga nom sa jakêbaliŋ ŋanô tau kêsêp sêpip wain ŋamala
kapôêŋ. Ŋamala tau tonaŋ Anôtônê têtac ŋandaŋ.
20 Êsêac sêpip wain ŋanô sêmoa malac ŋamagê e dec kêsa sêpip
wain ŋamala tau. Dec tau kêsuŋ kêtôm gebe ênôm hos auc e
êndêŋ ŋagôliŋ ma keseleŋ gêja kêtôm 300 kilometer.

15

Aŋela togeŋwapac ŋamuŋa tau

1 Go galic gêŋtalô-kapôêŋ kaiŋ teŋ gêc undambê. Aŋela 7
sêkôc gêŋwapac ŋamuŋa 7 tau. Anôtônê têtac ŋandaŋ oc ênac
dabiŋ tau êpi gêŋwapac tonec.
2 Ma galic gêŋ amboac gwêc, naŋ kêtom glas sêgaluŋ gêwiŋ
ja. Ma galic lau, taŋ sêku bôc to nê ŋakatu ma nê ŋaê ŋanamba
tulu naŋ, sêkôc Anôtônê geŋ wêŋa sêkô gwêc glas tau ŋatali.
3 Êsêac sêjam Anôtônê sakiŋwaga Mose nê wê ma Dombanê
wê gebe
“O Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau,

aômnêm kôm kapôêŋ to kaiŋ teŋ.
O lau totoŋ-totoŋ samob nêŋ kiŋ,
aômnêm lêŋ samob jagêdêŋ to biŋŋanô.
4 O Apômtau, asa oc êtêc aôm atom,
ma asa oc etoc aômnêm ŋaê sa atom.
Gebe aôm taômgeŋ dabuŋ.
Lau totoŋ-totoŋ samob mêŋteteŋ mec êndêŋ aôm,
gebe nêm iêŋ kômêtôc biŋ jagêdêŋŋa kêtu awê sugac."
5 Tonaŋ su, go galic lômbec undambêŋa, taŋ kêtu Anôtô gêmoa gêwiŋ nê lau ŋabelo naŋ, ŋakatam gêlêc tau su.
6 Ma aŋela 7, taŋ sêkôc gêŋwapac 7 naŋ, sêsa aŋga lôm dêbuŋ sêmêŋ. Êsêacnêŋ ŋakwê ŋawasi e ŋaeb ŋaôma ma sêjandiŋ ômbiŋkap gold gêsac bôŋdagi.
7 Go bôc aclê nêŋ teŋ kêkêŋ laclu gold 7 gêdêŋ aŋela 7 ma Anôtô mata jali teŋgeŋ ma teŋgeŋŋa nê têtac ŋandaŋ kêsêp laclu tau e mêŋgêc.
8 Ma Anôtônê ŋawasi to nê ŋaclai ŋajadauŋ gêjam lôm dabuŋ ŋalêlôm auc ma ŋac teŋ kêtôm gebe êsô lôm dabuŋ êna atom-anô e aŋela 7 nêŋ gêŋwapac mêŋênac pep acgom.

16

Anôtônê têtac ŋandaŋ ŋalaclu 7

1 Ma gaŋô awa kapôêŋ kêsa aŋga lôm dabuŋ ma kêsôm gêdêŋ aŋela 7 tonaŋ gebe "Ana akêc Anôtônê têtac ŋandaŋ ŋalaclu 7 êsêp nom êna."
2 Go aŋela ŋamata jakêkêc nê laclu kêsêp nom gêja. Ma lau, taŋ sêkôc bôcnê ŋatalô sa to teteŋ mec gêdêŋ ênê ŋakatu naŋ, têtap gwatêlê sec to ŋandaŋ sa.
3 Go aŋela kêtu luagêcŋa kêkêc nê laclu kêsêp gwêc gêja e kêtu dec. Ma dec tau amboac ŋacmatê ŋadec. Ma gêŋ mateŋ jali samob, taŋ sêmoa gwêc naŋ, sêmac endu.
4 Go aŋela kêtu têlêacŋa kêkêc nê laclu kêsêp bu to bumata samob gêja e kêtu dec.
5 Ma aê gaŋô bu tau ŋaaŋela kêsôm gebe
"O ŋac dabuŋ tau, taŋ galoc gômoa to andaŋgeŋ gômoa naŋ,
aôm ŋac gêdêŋ, tec kômêtôc biŋ ŋalêŋ amboac tonaŋ.
6 Êsêac sêkêc Anôtônê lau to propete nêŋ dec siŋ,
ma galoc kôkêŋ dec gêdêŋ êsêac sênôm.
Ŋagêjô tonaŋ jakêtôm êsêacnêŋ keso solop."
7 Ma gaŋô awa kêsa aŋga altar gebe
"Biŋŋanô, Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau,
aômnêm mêtôc tau biŋŋanô to jagêdêŋgoc."
8 Go aŋela kêtu aclêŋa kêkêc nê laclu kêsêp oc e kêkêŋ oc ŋaja kapôêŋ kêpac ŋamalac.

9 Ŋandaŋ kapôêŋ tau kêpac ŋamalac, e sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi
Anôtônê ŋaê, gebe ênê ŋaclai kêtu gêŋwapac tonaŋ ŋamôkê, tec
sêjam tauŋ ôkwi ma tetoc eŋ sa atom.
10 Go aŋela kêtu lemeŋ teŋŋa kêkêc nê laclu kêsêp bôc tau nê
lêpôŋ. Ma bôcnê gamêŋ samob ŋakesec kêsa. Ma ŋandaŋ gêgôm
ŋamalac e sêŋac imbeleŋ.
11 Ma sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi Anôtô undambêŋa kêtu nêŋ
ŋandaŋ to gwatêlêŋa. Mago sêjam tauŋ ôkwi sêwi nêŋ lêŋ laŋgwa
siŋ atom.
12 Go aŋela kêtu 6ŋa kêkêc nê laclu kêsêp bu kapôêŋ Euprat
e bu tau kêpa. Gêgôm tonaŋ gebe êmansaŋ kiŋ aŋga oc ŋamŋa
nêŋ intêna.
13 Ma aê galic ŋalau ŋatêmui têlêac amboac ôpoac sêsa aŋga
lêŋuckêm agêc bôc ma propete dansaŋ aweŋsuŋ sêmêŋ.
14 Êsêac ŋalau sec, taŋ sêgôm gêŋtalô naŋ, nêŋ ŋalau. Êsêac
dêdêŋ kiŋ, taŋ sêŋgôŋ têtôm nom ŋagamêŋ samobgeŋ naŋ sêja,
gebe sejoŋ êsêac sa ma sênac siŋ êndêŋ ŋaniniŋ Ŋatau Anôtô nê
bêc kapôêŋ.
15 “Alic acgom, aê oc jawac amboac ŋacgeŋgeŋ. Aê aoc
êôc êsêac, taŋ sêjam jali ma sêsô nêŋ ŋakwê baŋgeŋ naŋ, gebe
sêsêlêŋ toôliŋ ŋaôma e lau sêlic êsêac ôliŋ ŋagêŋ majeŋŋa atom.”
16 Go ŋalau sec sêkac kiŋ sa sêpi tageŋ aŋga gamêŋ, naŋ sêsam
ŋa Ebolai aweŋ gebe Harmagedon.
17 Go aŋela kêtu 7ŋa kêkêc nê laclu kêsêp ŋalaulau. Ma awa
kapôêŋ kêsa aŋga lêpôŋ kiŋŋa, taŋ kêkô lôm dabuŋ naŋ, gebe
“Gêjac dabiŋ sugac.”
18 Ma ôsic kêkac to gamêŋ ŋakicsêa kêsa ma wapap gêjac to
ôjô gêjam secanô. Ôjô secanô amboac tonaŋ gêjam gêdêŋ têm
ŋamalac sêŋgôŋ nomŋa teŋ atomanô.
19 Malacsêga tau kêkac tau kêkôc gêja ŋapopoc têlêac, ma lau
samuc nêŋ malac sêku sa. Ma Anôtô taê gêjam malac Babel
kapôêŋ, tec kêkêŋ wain laclu teŋ gêdêŋ eŋ gênôm. Wain tau
ênê têtac ŋandaŋ kapôêŋ.
20 Go nuc samob sêc su ma lôc samob maleŋmê.
21 Ma kompoc ŋamatu kapôêŋ-kapôêŋ, teŋ ŋawapac kêtôm
padi talu teŋ gêjac aŋga undambê kêsêp mêŋkêpi ŋamalac
e ŋamalac sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi Anôtô kêtu kompoc tau
ŋagêŋwapacŋa, gebe gêŋwapac tonaŋ kapôêŋanô sec.

17

Awê mockaiŋo agêc bôc tau

1 Ma aŋela 7, taŋ sêkôc laclu 7 naŋ, nêŋ teŋ kêsa mêŋkêsôm
gêdêŋ aê gebe “Ômôêŋ, aê jatôc mockaiŋo towae, taŋ gêŋgôŋ
bu kapôêŋ ŋatali naŋ, nê mêtôc êndêŋ aôm.

2 Kiŋ nomŋa sêgôm gêŋ mockaiŋŋa gêdêŋ eŋ, ma lau taŋ
sêŋgôŋ nom naŋ, sênôm ênê wain mockaiŋoŋa e kêjaŋiŋ êsêac.”

3 Go katuc kaiŋ teŋ kêsa e ŋac tau gêôc aê kasa gamêŋ sawa
teŋ gaja. Ma galic awê teŋ gêŋgôŋ bôc bomsamuc teŋ ŋaô, ma
teto ŋaê alôb-alôb gêjam eŋ ôli auc. Ma bôc tau môkêapac 7 to
nê jabo 10.

4 Awê tau kêsô ŋakwê asôsamuc to bomsamuc ma gêjam gêlôŋ
tau ŋa gold ma pocawa to kêkôm. Lêma kêkôc laclu gold, taŋ
awê tau nê mockaiŋ ŋagêŋ môp to ŋatêmui kêsêp e mêŋgêc.

5 Ma teto ŋaê teŋ gêc eŋ têbela, naŋ ŋam kêsêp lêlôm gebe
“Babel kapôêŋ, nom ŋamockaiŋo samob to gêŋ môpŋa samob
ŋatêna.”

6 Ma galic awê tau gênôm Anôtônê lau to lau, taŋ sêwa Jesu
sa naŋ, nêŋ dec e kêjaŋiŋ eŋ.

Gêdêŋ taŋ galic eŋ naŋ, gaê taêc eŋ ŋanô.

7 Mago aŋela kêsôm gêdêŋ aê gebe “Gôê taêm kêtu asageŋŋa.
Aê oc jawa awê to bôc tomôkêapac 7 ma nê jabo 10, taŋ kêbalaŋ
awê tau naŋ, nêŋ ŋam kêsêp lêlômŋa sa êndêŋ aôm.

8 Bôc taŋ gôlic naŋ, gêmoa gêdêŋ gêmuŋgeŋ e galoc malamê,
ma malôgeŋ acgom, go êpi aŋga gêsuŋbôm êmêŋ e ênaŋa. Lau
taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, oc sêlic bôc tau, taŋ gêmuŋgeŋ gêmoa e
galoc malamê ma oc mêŋêô lasê êtiam naŋ, ma sê taêŋ. Mago
gêdêŋ taŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ, lau taŋ
sê taêŋ naŋ, nêŋ ŋaê kêsêp buku mata jaliŋa atom.

9 “Amboac tonaŋ lau tokauc mêtêŋa taêŋ ênam biŋ tau
acgom. Môkêapac 7 têtôm lôc 7, taŋ awê gêŋgôŋ ŋaô, naŋ.
Môkêapac tau têtôm kiŋ 7 amboac tonaŋ.

10 Kiŋ lemeŋ teŋ sêjaŋa su. Teŋ tec gêmoa. Ma teŋ gêmêŋ
atom tageŋ. Eŋ embe êmêŋ, oc êmoa ŋasawa dambêgeŋ.

11 Ma bôc tau, taŋ gêmuŋgeŋ gêmoa ma galoc malamê naŋ,
kêtu kiŋ 8ŋa. Eŋ aŋga êsêac 7 nêŋ, mago oc ênaŋa.

12 “Ma jabo 10, taŋ gôlic naŋ, têtôm kiŋ 10, taŋ sêkôc nêŋ gôliŋ
kiŋŋa sa atom tageŋ. Mago êsêac oc sêkôc ŋaclai kiŋŋa sa êtôm
ockatu ŋasawa tageŋgeŋ sêwiŋ bôc tau.

13 Êsêacnêŋ biŋ kêpi tageŋ ma sêkêŋ nêŋ ŋajaŋa to ŋaclai gêdêŋ
bôc tau.

14 Êsêac oc sênac siŋ êndêŋ Domba, mago Domba tau oc
êku êsêac tulu, gebe eŋ kêtu apômtaunêŋ Apômtau to kiŋnêŋ
Kiŋ. Ma lau, taŋ eŋ kêkalem to kêjaliŋ êsêac sa ma têdaguc eŋ
ŋaŋêŋgeŋ naŋ, sênac siŋ sêwiŋ eŋ.”

15 Go aŋela kêsôm gêdêŋ aê gebe “Bu taŋ gôlic mockaiŋo
gêŋgôŋ ŋatali naŋ, kêtôm lau to-m-to-m to lau tomôkê-tomôkê
ma lau totoŋ-totoŋ to lau aweŋ teŋ-aweŋ teŋ.

16 Ma jabo 10, taŋ gôlic naŋ, to bôc tau, naŋ têntac gedec
mockaiŋo. Êsêac sêjaŋgo ênê gêŋ samob su e êmoa ôli ŋaômageŋ
êmoa nê tauŋa, ma sêniŋ ênê ŋamêsôm to sêkêŋ ja êniŋ eŋ su.
17 Biŋ tonaŋ êsa gebe Anôtô kêkêŋ kêsêp êsêacnêŋ ŋalêlôm
gebe sêŋgôm ênê biŋ êtu anô, tec kêkêŋ êsêacnêŋ ŋalêlôm kêpi
tageŋ ma sêwi nêŋ gôliŋ kiŋŋa siŋ gêdêŋ bôc tau ênêc e Anôtônê
biŋ ŋanô êsa acgom.
18 "Ma awê, taŋ gôlic naŋ, kêtôm malacsêga, taŋ gêjam gôliŋ
kiŋ nomŋa samob."

18

Babel kêku sa

1 Tonaŋ su, go galic aŋela tauŋa teŋ aŋga undambê kêsêp
gêmêŋ, eŋ toŋaclai kapôêŋ, ma nê ŋawasi kêpô nom.
2 Eŋ gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gebe
"Sêku Babel kapôêŋ tulu, sêku tulugac,
Babel kêtu ŋalau sec nêŋ malac sêŋgôŋŋa
ma kêtu ŋalau ŋatêmui to moc sec, taŋ ŋamalac dedec naŋ
ŋagêsuŋ,
3 gebe lau samuc samob sênôm ênê wain mockaiŋoŋa
to kiŋ nomŋa sêgôm mockaiŋ gêdêŋ eŋ
ma eŋ mata katu gêŋboa, tec gêjam ôli gêŋ gêdêŋ lau-têtuiu-
gaŋwaga nomŋa ŋawaô e êsêac têtu lau toêlôm."
4 Go gaŋô awa teŋ kêsa aŋga undambê gebe
"O ŋoc lauac, awi malac tonaŋ siŋ
asa amêŋ, gebe awê kaiŋ ênê sec awiŋ atom,
ma atap ênê gêŋwapac sa awiŋ atom.
5 Eŋ gêgôm sec jagêboa-jagêboa
ma ŋatêpôê kêpi e jagêjam undambê tôŋ,
ma Anôtô taê gêjam ênê lêŋ keso tonaŋ gêmoa.
6 Aŋgôm êndêŋ eŋ êtôm eŋ gêgôm gêdêŋ amac.
Akêŋ ênê kôm sec ŋagêjô êndêŋ eŋ êtu dim luagêc.
Eŋ kêjaliŋ gêŋ anômŋa toŋaclai kêsêp laclu teŋ,
tec amac ajaliŋ gêŋ toŋaclai êsêp laclu teŋ êtu dim luagêc.
7 Eŋ ketoc tau sa ma kêmoasiŋ tau ŋasec,
tec akêŋ ŋagêjô ŋandaŋ to gêŋwapac ŋadôŋ êtôm ênê gêŋ tonaŋ.
Eŋ kêsôm gêdêŋ tau gêc nê ŋalêlômgeŋ gebe Aê awêtuc atom,
aê gaŋgôŋ kwinnê lêpôŋ
ma gêŋwapac teŋ oc êtap aê sa atom.
8 Kêtu tonaŋŋa gêŋ ŋandaŋ tonec ŋai êpi eŋ êndêŋ bêc tageŋ
gebe
gêmacanô to gêŋwapac ma tôbôm to ja êniŋ eŋ
gebe ênê mêtôcwaga, Apômtau Anôtô, eŋ ŋac ŋajaŋa."

9 Kiŋ nomŋa, taŋ sêgôm mockaiŋ gêdêŋ eŋ to sêmoasiŋ tauŋ
ŋasec sêwiŋ eŋ naŋ, êndêŋ bêc sêlic ja êniŋ gamêŋ ŋajadauŋ naŋ,
oc sênam aweŋ su to têtaŋ taŋiboa ŋanô êtu eŋŋa.
10 Êsêac oc sêkô jaêcgeŋ gebe têtêc tauŋ êtu ênê andaŋŋa ma
sêsôm gebe
“Ojae, ojae, aôm malacsêga Babelma,
aôm malac ŋajaŋa,
mago sêmêtôc aôm gêdêŋ ockatu ŋasawa tageŋgeŋ.”
11 Ma lau-têtulu-gêŋwaga nomŋa sêpuc taŋiboa sa ma têtaŋ
kêpi eŋ gebe lau teŋ oc sênam ôli êsêacnêŋ waba êtiam atom.
12 Waba tau tonec gold to silber ma pocawa to kêkôm ma
obo sêpsêp to asôsamuc ma ŋawasi to bomsamuc, ka ŋamalu
tokaiŋ-tokaiŋ ma andu ŋagêŋlêlôm, taŋ sêmasaŋ ŋa bôc ŋajabo
to ŋa ka ŋajam-ŋajam ma ŋa ki kokoc to jejec ma ŋa poc ŋawasi,
13 ma môsê to katêkwi ma gêŋmalu to saliŋ ma gêŋmalu
jadauŋŋa, ma wain to niptêkwi ma polom to jaŋgom ma bu-
limakao to domba ma hos to kareta ma gêŋôma to ŋamalacnêŋ
katuŋ.
14 Ma lau-têtulu-gêŋwaga sêsôm gebe
“Ŋanô taŋ gôgôm mocsac naŋ, kêtaiŋ tau su aŋga aômnêm.
Ma moasiŋ nomŋa to gêlôŋ samob gêwi aôm siŋ gêjaŋa,
ma oc ôtap gêŋ tonaŋ ŋai ŋateŋ sa êtiam atomanô.”
15 Lau-têtulu-gêŋwaga taŋ têtu lau tolêlôm kêtu eŋŋa naŋ, sêkô
jaêcgeŋ gebe têtêc tauŋ kêtu ênê ŋandaŋŋa ma sêpuc taŋiboa sa
ma têtaŋ gebe
16 “Ojae, ojae, malacsêga tauma.
Eŋ kêsô ŋakwê kwalam-kwalam to asôsamuc ma bomsamuc
ma gêjam gêlôŋ tau ŋa gold to pocawa ma kêkôm.
17 Mago geŋ tolêlôm-tolêlôm tau gêjaŋa gêdêŋ ockatu ŋasawa
tageŋgeŋ.”
Ma kapitai waŋŋa samob ma lau, taŋ sêjam ôli waŋ gebe
sêna gamêŋ teŋgamêŋ teŋ naŋ, ma lau waŋŋa to êsêac samob,
taŋ sêjam kôm gwêcŋa naŋ, sêkô jaêcgeŋ.
18 Êsêac sêlic ja geŋ malac tau ŋajadauŋ, tec têtaŋ ma sêsôm
gebe
“Asa malac teŋ kêtôm malacsêga tônê.”
19 Êsêac segaiŋ kekop mêŋsêpalip kêpi môkêŋapac ma sêpuc
taŋiboa sa ma têtaŋ to sêmôêc gebe
“Ojae, ojae, malacsêga tauma.
Ênê gêŋ tolêlôm-tolêlôm gêgôm lau samob, taŋ nêŋ waŋ kêpoac
gwêc naŋ, têtu lau tolêlôm.
Mago gêjaŋa gêdêŋ ockatu ŋasawa tageŋgeŋ.
20 O undambê to Anôtônê lau ma aposolo to propete,
têmtac ŋajam êsa êtu malac tônêŋa,

gebe Anôtô kêmêtôc malac tau gêjô sec,
taŋ gêgôm gêdêŋ amac naŋ sugac.”
21 Go aŋela ŋajaŋa teŋ gêôc poctêmui kapôêŋanôtêna teŋ sa
ma gêu kêsêp gwêc gêja ma kêsôm gebe
“Sêu malacsêga Babel gôdub tageŋ amboac tonaŋ
ma têtap malac tau sa êtiam atomanô.
22 Ma sênac gêŋ wêŋa to oŋ
ma sêju gasuc to sênac dauc êtaŋ aŋga nêm malacluŋ êtiam atom.
Ma têtap lau lemeŋ mêtêŋa tokaiŋ-tokaiŋ samob sa sêmoa aôm ŋalêlôm êtiam atom.
23 Lamp ŋawê teŋ êpô aôm êtiam atom,
ma sêŋô awêlagêc ŋac sênam tauŋ ŋaonda aŋga aômnêm êtiam atom.
Biŋ tonaŋ êtap aôm sa gebe aômnêm lau-têtulu-gêŋwaga têtu nom ŋatau kapôêŋanô.
Ma kôsau lau samuc nomŋa samob ŋa nêm biŋ beŋŋa.”
24 Ma têtap propete ma Anôtônê lau to lau samob, taŋ sêjac êndu aŋga nom naŋ, nêŋ dec sa aŋga malac tau.

19

1 Tonaŋ su, go gaŋô ŋaôndu kapôêŋ aŋga undambê amboac lau taêsam aweŋ, sêsôm gebe
“Haleluja.
Aêacnêŋ Anôtô kêtu moasiŋ ênam aêac kêsiŋa
ma ŋawasi to ŋajaŋa ŋatau.
2 Ênê mêtôc samob biŋŋanô to gêdêŋ,
gebe eŋ kêmêtôc mockaiŋo kapôêŋ gêjô nê sakiŋwaganêŋ dec,
taŋ awê tau kêkêc siŋ naŋ.”
3 Go êsêac sêsôm kêtiam gebe
“Haleluja.
Malacsêga tau ŋajadauŋ êpi êna endeŋ tôŋgeŋ.”
4 Go laumata 24 to bôc aclê tau sêu tauŋ jasêc ma teteŋ mec gêdêŋ Anôtô, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, gebe
“Biŋŋanô. Haleluja.”

Dombanê moasiŋ awêŋa

5 Ma awa teŋ kêsa aŋga lêpôŋ kiŋŋa gebe
“Amac samob, taŋ atu Anôtônê sakiŋwaga,
ma amac, taŋ atêc eŋ, samob, lau sauŋ to kapôêŋ,
alambiŋ aêacnêŋ Anôtô.”
6 Go gaŋô ŋaôndu amboac lau taêsam aweŋ ma amboac bu taêsam ŋakicsêa to amboac wapap gêjac kapôêŋanô gebe
“Haleluja.
Gebe Apômtau aêacnêŋ Anôtô, ŋaniniŋ Ŋatau,
kêkôc gôliŋ kiŋŋa sa.

7 Têntac ŋajam to tatu samuc
ma daŋgôm ênê ŋawasi êsa,
gebe Domba ênam awê sa ŋanoc mêŋkêsa
ma ênê awê tau kêmasaŋ tau sugac.
8 Sêkêŋ ŋakwê sêpsêp toŋawasi eŋ kêsô.
Ŋakwê tau Anôtônê launêŋ lêŋ gêdêŋ."

9 Go aŋela kêsôm gêdêŋ aê gebe "Oto gebe Aê aoc êôc êsêac, taŋ kalem gêdêŋ êsêac gebe nasêniŋ moasiŋ Domba ênam awê saŋa sêwiŋ naŋ." Ma kêsôm gêdêŋ aê gebe "Anôtônê biŋŋanô tau tonaŋ."

10 Aê gau tauc gaêc eŋ akaiŋŋa gebe jateŋ mec êndêŋ eŋ. Mago eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ondecgeŋ, aê katu sakiŋwaga gawiŋ aôm to nêm lasitêwai, taŋ sêwa Jesu sa naŋ. Aôm oteŋ mec êndêŋ Anôtô taugeŋ." Lau taŋ sêwa Jesu sa naŋ, sêwê kaiŋ Ŋalau seoc biŋ lasêŋa.

Ŋac taŋ gêŋgôŋ hos kwalam-kwalam ŋaô

11 Go galic undambê gêŋa ma hos kwalam-kwalam teŋ kêsa gêmêŋ. Ma ŋac, taŋ gêŋgôŋ ŋaô naŋ, sêsam eŋ gebe Ŋac ŋaŋêŋ to Biŋŋanô. Eŋ kêmêtôc biŋ to gêjac siŋ jagêdêŋ.

12 Eŋ mataanô amboac jawaô ma kêkuc sunsuŋ taêsam. Ma teto ŋaê teŋ gêc eŋ ôli, taŋ ŋac teŋ kêjala atom, eŋ taugeŋ.

13 Eŋ kêsô ŋakwê teŋ sêsac tôŋ kêsêp dec, ma sêsam ŋac tau gebe "Anôtônê Biŋ tau."

14 Go siŋwaga undambêŋa sêsô ŋakwê sêpsêp toŋawasi sêŋgôŋ hos kwalam-kwalam ŋaô têdaguc eŋ.

15 Ma siŋ ŋamata teŋ kêsa eŋ awasuŋ gebe ênac lau samuc ŋa siŋ tau. Ma eŋ oc ênam gôliŋ êsêac ŋa tôcki ma êka wain ŋanô popoc êsêp Anôtô ŋaniniŋ Ŋatau nê sêpip wain ŋamala. Ŋamala tau Anôtônê têtac ŋandaŋ kapôêŋ tau.

16 Ma teto ŋaê tonec gêc ênê ŋakwê to eŋ akaiŋ gebe "Kiŋnêŋ Kiŋ ma apômtaunêŋ Apômtau."

17 Go galic aŋela teŋ kêkô oc ŋalêlôm. Eŋ gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gêdêŋ moc samob, taŋ sêlôp sêmoa umboŋ ŋalabu gebe "Akac sa amêŋ êtu Anôtônê moasiŋ kapôêŋŋa.

18 Amêŋ gebe aniŋ kiŋ to kapitaisêga ma lau siŋsêlêc nêŋ ŋamêsôm, ma aniŋ hos to lau, taŋ sêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, nêŋ ŋamêsôm to lau, taŋ sêmoa nêŋ lêtêgeŋ ma gêŋôma to lau sauŋ ma kapôêŋ samob nêŋ ŋamêsôm êtômgeŋ."

19 Go galic bôc tau ma kiŋ nomŋa to nêŋ siŋwaga sêkac sa gebe sênac siŋ êndêŋ ŋac, gêŋ gêŋgôŋ hos ŋaô naŋ, to nê siŋwaga.

20 Ma êsêac sêsô bôc agêc propete dansaŋ tôŋ. Propete dansaŋ tau gêgôm gêŋtalô gêmoa bôc laŋônêm ma kêsau êsêac, taŋ sêkôc bôcnê ŋatalô to teteŋ mec gêdêŋ ênê ŋakatu naŋ, ŋa gêŋtalô tonaŋ. Sêsô bôc agêc propete dansaŋ tôŋ ma sêbaliŋ

êsêagêc tomateŋ jaligeŋ sêsêp jagêjactoŋ, taŋ geŋ talao naŋ sêja.
21 Ma siŋ, taŋ kêsa ŋac gêŋgôŋ hos ŋaôŋa awasuŋ naŋ, gêjac
lau ŋagêdô samob êndu, ma moc samob seŋ lau tonaŋ nê
ŋamêsôm e gaôc êsêac tôŋ. *

20

Jala 1,000 ŋabiŋ

1 Go galic aŋela teŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ kêkôc
gêsuŋbôm ŋaki ma kapoacwalô kapôêŋ teŋ kêsêp lêma.
2 Eŋ kêkôc lêŋuckêm, moac laŋgwa tau tôŋ. Eŋ ŋac-kêlênsôŋ-
biŋwaga Sadaŋ tau. Aŋela gêsô eŋ tôŋ gebe ênêc e jala 1,000
êmbacnê acgom.
3 Go kêbaliŋ eŋ kêsêp gêsuŋbôm gêja ma kêlai ŋakatam auc, go
kêpac katêkwi gêwê kêsêp ŋakatam ŋasawa gebe ênsau lau samuc
êtiam atom e jala 1,000 êmbacnê acgom. Têm tonaŋ êmbacnê, go
sêŋgamboac eŋ su ŋasawa ec sauŋgeŋ.
4 Go galic lêpôŋ taêsam ma lau sêŋgôŋ ŋaô. Ma Anôtô kêkêŋ
kôm mêtôcŋa gêdêŋ êsêac. Go galic ŋamalac, taŋ sêjac êsêac êndu
kêtu sêwa Jesu sa to sêsôm Anôtônê biŋ lasêŋa naŋ, nêŋ katuŋ.
Êsêac teteŋ mec gêdêŋ bôc to gêdêŋ ênê ŋakatu atom ma sêkôc
bôcnê ŋatalô sa gêc êsêac teŋbeleŋ to lemeŋ atom. Katuŋ tau
mateŋ jali kêsa to sêjam gôliŋ sêwiŋ Kilisi têtôm kiŋ kêtôm jala
1,000.
5 Ŋacmatê dêdi sa ŋamata tau tonec. Ŋacmatê ŋagêdô mateŋ
jali kêsa atom tageŋ e jala 1,000 êmbacnê acgom.
6 Aê aoc êôc lau dabuŋ, taŋ sêndi sa êtu ŋamata naŋ.
Gêmacanô kêtu luagêcŋa ŋaŋaclai kêkôniŋ êsêac tôŋ atom. Êsêac
têtu Anôtô agêc Kilisi nêŋ dabuŋwaga ma sênam gôliŋ sêwiŋ
Kilisi têtôm kiŋ êtôm jala 1,000 tau.

Sêku Sadaŋ tulu

7 Endêŋ taŋ jala 1,000 êmbacnê naŋ, oc sêŋgamboac Sadaŋ su
aŋga nê kapoacwalô.
8 Ma êsa êna gebe ênsau lau samuc, Gog to Magog, taŋ sêjam
nom auc e gêdêŋ ŋakêclêsu aclê naŋ, ma ênac êsêac sa gebe
sênac siŋ. Lau tau têtôm gaŋac gwêcŋa,
9 ma êsêac sêsêlêŋ sêjam nom aucgeŋ ma sêwa Anôtônê
launêŋ gamêŋ sêŋgôŋŋa to malac, taŋ Anôtô têtac gêwiŋ naŋ,
auc e ja kêsêp aŋga undambê jageŋ êsêac su.
10 Go Anôtô kêbaliŋ Sadaŋ, taŋ kêsau êsêac naŋ, kêsêp
jagêjactoŋ totalao, taŋ gêmuŋŋa sêbaliŋ bôc tau agêc propete
dansaŋ sêsêp sêja naŋ gêja. Ma ŋandaŋ oc êlakoc êsêac êtôm bêc
to eleŋ teŋgeŋ ma teŋgeŋ.

* **19:21:** Ŋam gebe alambiŋ Apômtau.

Metôc kapôêŋ mêŋkêsa

11 Go galic lêpôŋ kiŋŋa kwalam-kwalam kapôêŋ teŋ to ŋac,
taŋ gêŋgôŋ ŋaô naŋ. Ma nom to undambê kêtaiŋ tau su aŋga
ŋac tau nê laŋônêmŋa, jagêjaŋa kêsêp sawa gêja e malamê.
12 Ma galic ŋacmatê kapôêŋ to sauŋ samob jasêkô lêpôŋ
kiŋŋa tau ŋanêmŋa ma sêkac buku ŋagêdô sa. Ma sêkac buku
teŋ sa, naŋ buku mata jaliŋa tau. Ma sêmêtôc ŋacmatê nêŋ biŋ
kêtôm nêŋ koleŋ, taŋ teto ŋabiŋ gêc buku tonaŋ ŋai su.
13 Gwêc kêkêŋ ŋacmatê, taŋ sêc ŋalêlôm naŋ, ma gêmacanô
to lamboam sêkêŋ ŋacmatê, taŋ sêc lamboam ŋalêlôm naŋ, ma
sêmêtôc êsêac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm gêŋ, taŋ sêgôm naŋ.
14 Go sêbaliŋ gêmacanô to lamboam sêsêp jagêjactoŋ sêja.
Jagêjactoŋ tau gêmacanô kêtu luagêcŋa.
15 Ma embe têtap ŋac teŋ nê ŋaê sa ênêc buku mata jaliŋa tau
atom, naŋ sêmbaliŋ eŋ êsêp jagêjactoŋ êna. * Mago kêtu ŋamu
lau sêsam ŋaê luagêc kêpi lau samuc nêŋ toŋ kapôêŋ, taŋ sêkêŋ
kisa gêdêŋ Anôtô to nê lau.

21

Undambê to nom wakuc

1 Go galic undambê wakuc to nom wakuc, gebe undambê
ŋamataŋa to nom ŋamataŋa naŋ gêjaŋa su ma gwêc malamê
amboac tonaŋ.
2 Ma galic malac dabuŋ Jerusalem wakuc, taŋ Anôtô kêkêŋ
kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ, ŋagêlôŋ amboac awê, taŋ
sêjam gêlôŋ eŋ gebe ênam ŋac.
3 Ma gaŋô awa kapôêŋ teŋ kêsa aŋga lêpôŋ kiŋŋa gebe "Ôlic
acgom, Anôtônê andu kêkô gêwiŋ ŋamalac. Eŋ oc êŋgôŋ êwiŋ
êsêac ma êsêac oc têtu ênê lau, ma Anôtô tau oc êmoa êwiŋ êsêac.
4 Ma eŋ oc êmbuŋ mateŋsulu samob aŋga mateŋgasi su
ma gêmacanô oc ênêc êtiam atom ma gêŋwapac to taŋiboa
ma ŋandaŋ oc ênêc êtiam atom, gebe gêŋ ŋamataŋa samob
gêjaŋagac."
5 Ma ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, kêsôm gebe "Ôlic
acgom, aê oc jaŋgôm gêŋ samob êtu wakuc." Ma eŋ kêsôm gebe
"Oto gebe Biŋ tonec biŋ ŋanêŋ to biŋŋanô."
6 Ma kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ŋanô kêsagac. Aê ŋac ŋamata to
ŋamu. Aê katu ŋam to ŋatêpôê. Aê jakêŋ bu aŋga bumata mata
jali êndêŋ lau, taŋ bu gêjô êsêac naŋ, sênôm ŋaômageŋ.
7 Ŋac taŋ êku ŋacjo tulu naŋ, êwê kaiŋ gêŋ tonaŋ ŋai êtu ênê
gêŋlênsêm, ma aê jatu ênê Anôtô ma eŋ êtu aê latuc.
8 Ma lau mateŋ golec to sêkêŋ gêwiŋ atom, ma lau tosec
to sêjac ŋamalac êndu, ma mockaiŋo to mockaiŋ ma laubeŋ

* **20:15:** Gêdêŋ andaŋgeŋ Gog kêtu kiŋ aŋga gamêŋ Magog.

to gwam ŋasakiŋwaga ma dansaŋtêna samob, oc sêwê kaiŋ ŋagêjactoŋ, taŋ ja to talao gelom naŋ. Gêmacanô kêtu luagêcŋa tau tonaŋ."

Jerusalem wakuc

9 Go aŋela 7 tolaclu 7, taŋ gêŋwapac ŋamuŋa 7 kêsêp e meŋgêc naŋ, nêŋ teŋ gêmêŋ ma kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ômôêŋ, aê jatôc awê, taŋ Domba gebe ênam naŋ, êndêŋ aôm."

10 Tec aêŋoc katuc kaiŋ teŋ kêsa e eŋ gêôc aê kapi lôc baliŋ kapôêŋ teŋ gaja, go eŋ kêtôc malac dabuŋ Jerusalem, taŋ Anôtô kêkêŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ, gêdêŋ aê.

11 Gêmêŋ toAnôtônê ŋawasigeŋ. Malac tau ŋawê amboac pocawa, amboac pocawa jaspa ŋaôsic amboac glas.

12 Malac tau ŋatuŋbôm kapôêŋ ma baliŋ toŋasacgêdô 12. Ma aŋela 12 sêkô sacgêdô tonaŋ ŋaô gêdêŋ-gêdêŋgeŋ. Ma teto Israel latuinêŋ gôlôacmôkê 12 nêŋ ŋaê kêpi sacgêdô tau.

13 Sacgêdô têlêac gêc oc kêpiŋa, têlêac gêc musaŋgu-mŋa, têlêac gêc mula-mŋa ma têlêac gêc oc kêsêpŋa.

14 Ma poc 12 kêtu malac ŋatuŋbôm tau ŋanombaŋ, ma Dombanê aposolo 12 nêŋ ŋaê 12 gêc poc tau.

15 Aŋela taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ aê naŋ, kêkôc dôŋ gold teŋ gebe ênam dôŋ malac tau ma ŋasacgêdô to tuŋbôm.

16 Malac tau ŋalêsiŋŋa to ŋatakôcŋa baliŋ kêtôm taugeŋ. Aŋela gêjam dôŋ malac tau kêtôm dôŋ 12,000, ŋalêsiŋŋa to ŋatakôcŋa ma ŋabaliŋ kêpi lôlôcŋa kêtôm taugeŋ.

17 Eŋ gêjam dôŋ malac ŋatuŋbôm amboac tonaŋgeŋ. Ma tuŋbôm tau baliŋ kêtôm dôŋ 144 kêtôm ŋamalacnêŋ dôŋ, taŋ aŋela kêkôc naŋ.

18 Tuŋbôm tau êsêac sêboa ŋa pocawa jaspaŋageŋ, ma malac tau sêkwê ŋa goldanô e ŋakêŋkêŋ laŋgwageŋ kêtôm glas.

19 Êsêac sêjam gêlôŋ malac ŋatuŋbôm ŋanombaŋ ŋa pocawa tokaiŋtokaiŋ. Nombaŋ ŋamataŋa jaspa, ma kêtu luagêcŋa sapir, ma kêtu têlêacŋa agat, kêtu aclêŋa emeral,

20 kêtu lemeŋ teŋŋa sardoni, kêtu 6ŋa konelian, kêtu 7ŋa krisolit, kêtu 8ŋa beril, kêtu 9ŋa topa, kêtu 10ŋa krisopra, kêtu 11ŋa hiasint ma kêtu 12ŋa ameti.

21 Ma sêkêŋ kêkôm tageŋ-tageŋ kêtu sacgêdô 12 ŋakatam. Ma malac ŋaintêna tau goldanô ŋakêŋkêŋ kêtôm glas e ŋawa laŋgwageŋ.

22 Ma galic lôm dabuŋ teŋ kêkô malac tau atom, gebe Apômtau Anôtô ŋaniniŋ Ŋatau agêc Domba têtu ŋalôm dabuŋ.

23 Ma malac tau kêpô lêna oc to ajôŋ gebe êpôŋa nec atom, gebe Anôtônê ŋawasi kêpô malac tau ma Domba kêtu ŋalamp.

24 Lau totoŋ-totoŋ oc sêsêlêŋ sêmoa ŋawê tonaŋ ŋalêlôm. Ma kiŋ nomŋa oc sejoŋ nêŋ waba toŋawasi sêsô malac tau sêna.

25 Êsêac sênsaŋ ŋakatam auc atomanô, ŋawê oc ênêc ŋapaŋ,
eleŋ to êmbêc oc naêsa gamêŋ tonaŋ atom.
26 Ma êsêac oc sejoŋ lau totoŋ-totoŋ nêŋ waba to awa towae
sêsô malac tau sêna.
27 Gêŋ ŋatêmui teŋ oc êsô malac tonaŋ êna atom, ma ŋac sec
to dansaŋtêna teŋ êsô êna atom amboac tonaŋgeŋ. Lau taŋ
teto nêŋ ŋaê kêsêp Dombanê buku mata jaliŋa naŋgeŋ, sêsô
sêna. * ŋawasi kaiŋ teŋ ma ŋatalô tokaiŋ-tokaiŋ. Ŋagêdô kokoc,
ŋagêdô matac-matac to majaŋ-majaŋ. Bîn pocawaaŋa gêwa ŋa
gebe ŋawasl oc ênam Jerusalem wakuc auc samucgeŋ. Malac
ŋagêŋlêlôm taŋ ênêc awê to gêŋ, taŋ êsiŋ tau naŋ ŋawasigeŋ.

22

1 Go aŋela kêtôc bu teŋ gêdêŋ aê, ŋakêŋkêŋ kêtôm pocawa.
Bu tau bu mata jaliŋa kêsa aŋga Anôtô agêc Domba nêŋ lêpôŋ
kiŋŋa.
2 Bu tau keseleŋ kêsêp malacluŋ ŋaluŋgeŋ ma ka mata jaliŋa
kêkô bu ŋatali makeŋ-makeŋ. Ka tau gêjam ŋanô kêtu dim 12
kêtôm jalageŋ, gêjam kêtôm ajôŋgeŋ. Ma ka tau ŋalauŋ gêgôm
lau samuc ôliŋ ŋajam kêsa.
3 Ma gêŋ, taŋ Anôtô kêpuc boa naŋ, oc tatap ŋateŋ sa aŋga
malac tonaŋ atom.
Anôtô agêc Domba nêŋ lêpôŋ kiŋŋa oc êkô malac tau, ma ênê
sakiŋwaga oc sênam sakiŋ eŋ.
4 Êsêac oc sêlic eŋ laŋôanô ma ênê ŋaê ênsac êsêac teŋbeleŋ.
5 Eleŋ to êmbêc oc êsa êtiam atom, ma êsêac oc sêpô lêna lamp
ŋawê to oc atomanô, gebe Apômtau Anôtô tau oc êpô êsêac ma
êsêac sênam gôliŋ lau têtôm kiŋ sêmoa teŋgeŋ ma teŋgeŋ.

Jesu oc êmu êmêŋ

6 Go aŋela teŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Biŋ tonec biŋ ŋaŋêŋ to
biŋŋanô. Ma Apômtau Anôtô, taŋ kêkêŋ nê Ŋalau gêdêŋ propete
naŋ, kêsakiŋ nê aŋela gebe êtôc biŋ, taŋ oc mêŋêsa sebeŋ naŋ,
êndêŋ ênê sakiŋwaga."
7 Jesu kêsôm gebe "Ôŋô acgom, aê oc jawac sebeŋ. Aê aoc
êôc êsêac, taŋ sêmansaŋ biŋ, tec Anôtô gêôc lasê gêc buku tonec
nec."
8 Aê Joaŋ, aê ŋac, taŋ ganô to galic gêŋ tonaŋ ŋai. Ganô to
galic gêŋ tau su acgom, go gau tauc gaêc aŋela, taŋ kêtôc gêŋ
samob gêdêŋ aê naŋ, akaiŋŋa gabe jateŋ mec êndêŋ eŋ.
9 Mago eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe "Ondecgeŋ, aê katu
sakiŋwaga gawiŋ aôm to propete, taŋ têtu nêm lasitêwai naŋ,
ma êsêac, taŋ sêmasaŋ buku tonec ŋabiŋ naŋ. Oteŋ mec êndêŋ
Anôtô taugeŋ."

---

* **21:27:** Ŋaê 12 tonaŋ têtu pocawa 12 ŋaê. Pocawa tau

10 Ma eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe “Ôŋgamiŋ biŋ, taŋ Anôtô geoc
lasê gêc buku tonec naŋ, to ôsiŋ ôkwi atom, gebe noc gêŋ
samob tonec ŋanô êsaŋa kêdabiŋgac.
11 Ŋac taŋ gêgôm sec naŋ, êŋgôm nê sec êmoa. Ŋac taŋ gêgôm
gêŋ môpŋa naŋ, êŋgôm nê gêŋ môpŋa êmoa. Ŋac gêdêŋ êŋgôm
gêŋ êndêŋgeŋ êmoa. Ma ŋac dabuŋ êsa nê lêŋ ênam dabuŋ tauŋa
êmoa.”
12 Jesu kêsôm gebe “Ôŋô acgom, aê oc jawac sebeŋ ma toŋoc
ŋagêjôgeŋ jawac, gebe jakêŋ êndêŋ lau samob êndêŋ-êndêŋgeŋ
êtôm nêŋ lêŋ.
13 Aê ŋac ŋamata to ŋamu, aê ŋam to ŋamôkê ma gajac m ma
oc janac dabiŋ.”
14 Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêkwasiŋ nêŋ ŋakwê naŋ, ec êsêac
têtôm gebe sêwê kaiŋ ka ŋanô sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa ma oc sêsô
malac tau ŋasacgêdô sêna.
15 Lau amboac tonec oc sêmoa malac ŋamagê, kêam to laubeŋ
ma mockaiŋo to mockaiŋ ma lau, taŋ sêjac ŋamalac êndu to
gwam ŋasakiŋwaga ma êsêac, taŋ têntac gêwiŋ biŋdansaŋ to
sêgôm ŋanô kêsa naŋ.
16 “Aê, Jesu, kasakiŋ ŋoc aŋela gêdêŋ amac gebe êwa biŋ
tonaŋ sa êndêŋ gôlôac dabuŋ. Aê katu Dawidnê ŋawakac ma
nê wakuc. Aê katu utitêna geleŋmataŋa ŋawasi tau.”
17 Ŋalau agêc awê, taŋ gebe ênam ŋac naŋ, sêsôm gebe
“Ômôêŋ.” Lau samob, taŋ sêŋô biŋ tonaŋ naŋ, sêsôm sêwiŋ
gebe “Ômoêŋ.” Lau taŋ bu gêjô êsêac naŋ sêmêŋmaŋ, ma
samob, taŋ sebe sêkôc naŋ, sêkôc bu mata jaliŋa tauman, sêkôc
ŋaômageŋ.
18 Aê jasôm biŋ tonec êtu tôŋ êndêŋ lau samob, naŋ sêŋô
biŋ, taŋ Anôtô geoc lasê gêc buku tonec naŋ gebe Teŋ embe
ênac têku biŋ teŋ naêwiŋ, oc Anôtô ênac têku gêŋwapac, taŋ teto
ŋawae gêc buku tonec naŋ, êpi eŋ naêwiŋ amboac tonaŋgeŋ.
19 Ma teŋ embe êkôc biŋ, taŋ Anôtô geoc lasê gêc buku tonec
naŋ, ŋateŋ su, oc Anôtô êkôc ênê kaŋanô mata jaliŋa to ênê
mala aŋga malac dabuŋ, taŋ teto ŋabiŋ gêc buku tonec naŋ,
su amboac tonaŋgeŋ.
20 Ŋac taŋ gêwa biŋ samob tonaŋ sa naŋ, kêsôm gebe
“Biŋŋanô, aê oc jawac sebeŋ.” Biŋŋanô, Apômtau Jesu ômôêŋ.
21 Apômtau Jesu nê moasiŋ êndêŋ lau samob.